

ФИРДОУСІЙ · ШАХ-НĀМЕ

ІХ

ФИРДОУСІЙ

ШĀХ-НĀМЕ

ІХ

АКАДЕМИЯ НАУК СССР

ПАМЯТНИКИ ЛИТЕРАТУРЫ
НАРОДОВ ВОСТОКА

Т Е К С Т Ы

Большая серия

II

И З Д А Т Е Л Ь С Т В О « Н А У К А »
ГЛАВНАЯ РЕДАКЦИЯ ВОСТОЧНОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

ИНСТИТУТ ВОСТОКОВЕДЕНИЯ

ФИРДОУСІЙ

ШĀХ-НĀМЕ

КРИТИЧЕСКИЙ ТЕКСТ

Том IX

СОСТАВИТЕЛЬ ТЕКСТА А. Е. БЕРТЕЛЬС
ПОД РЕДАКЦИЕЙ А. НУШИНА

СОДЕРЖАНИЕ

От составителя	5
Указатель	11
Текст	1-4 ..

Настоящий, девятый, том завершает полное издание критического текста *Шāх-нāме* Фирдоусī, бессмертного свода эпических преданий иранских народов. В IX том входят разделы, посвященные царствованиям последних Сасанидов — от Ҳусрау Парвīза до Ӣаздгирда.

7-4-4
147-70

Ф И Р Д О У С Й
Ш Ā Х-Н Ā М Е
т. IX

На персидском языке

Утверждено к печати Институтом востоковедения
Академии наук СССР

Редактор М. М. Хасман
Художник А. М. Олевский

Технический редактор С. В. Цветкова
Корректор О. Л. Щигорева

Сдано в набор 11/III 1970 г. Подписано к печати 18/V 1971 г. Формат 84×108^{1/16}.
Бум. № 1. Печ. л. 26,75 Усл. п. л. 44,94. Уч.-изд. л. 36,28. Тираж 3600 экз.
Изд. № 2055. Зак. 2216. Цена 4 р.

Главная редакция восточной литературы издательства «Наука»
Москва, Центр, Армянский пер., 2

Ордена Трудового Красного Знамени
Московская типография № 7 «Искра революции» Главполиграфпрома Комитета
по печати при Совете Министров СССР
Москва, пер. Аксакова, 13.

ОТ СОСТАВИТЕЛЯ

Девятый том критического текста *Шāх-нāме* составлен в общих чертах так же, как предыдущие тома. Однако ввиду того, что этот том — последний, составитель провел некоторые дополнительные работы, нужные для подготовки к следующему этапу критики текста, намеченному редактором первых двух томов Е. Э. Бертельсом (см. т. I, Предисловие, стр. 19). Прежде всего, для установления отношения нового текста к существующим изданиям и рукописям XV в. большая часть текста этого тома (стр. ۱۷۷—۴۷۲) сличена с изданиями Т. Макана (условное обозначение С) и Ж. Моля (условное обозначение Р) по тексту издания Барухим (условное обозначение Т), где они сведены, а также частично (стр. ۴۷۷—۴۷۶) — с известной, переписанной для тимурида Байсункара рукописью из собрания Гулистанского дворца в Тегеране (условное обозначение Г).

Это сличение показало, что в обследованной нами части текста, как и предполагал Е. Э. Бертельс¹, до восьмидесяти процентов всех чтений и вариантов, отобранных Т. Маканом и Ж. Молем как лучшие и старейшие из сорока семи использованных ими поздних рукописей, можно найти в одной или двух-трех из привлеченных для составления нашего текста пяти самых старых рукописей *Шāх-нāме*. В тех случаях, когда эти варианты попадают в разночтения нашего текста, а в основном тексте стоят признанные лучшими чтения рукописей Л и I, совпадения одной или нескольких рукописей (например, IV и VI) с С или Р нами отмечены (например, IV, VI, С — اَنَا). Чтения, отдельные бейты, иногда небольшие отрывки, совершенно отсутствующие в использованных нами рукописях и имеющиеся только в С и Р, следует считать позднейшими, появившимися во всяком случае после XV в., искажениями текста *Шāх-нāме*. В нашей работе они отброшены, кроме нескольких случаев, когда имеющийся только в С или Р бейт оказывался переведенным Бундари². Напротив, очень большое число чтений, в основном рукописей Л и I, а также отчасти других трех использованных рукописей, помещенных в основной текст и разночтения и отсутствующих в С и Р, может быть признано наиболее старым и достоверным рукописным материалом. Этот ценный материал публикуется впервые в настоящем издании.

¹ См. т. I, Предисловие, стр. 17. Ср. А. Е. Бертельс, *Отношение нового критического издания «Шах-наме» Фирдоуси к прежним изданиям*, — «V Межвузовская научная конференция по иранской филологии (Тезисы докладов)», Душанбе, 1966, стр. 31—36.

² Ср. т. I, Предисловие, стр. 17.

В процессе подготовки настоящего издания, особенно двух первых томов, опытные текстологи, к которым редактор Е. Э. Бертельс обращался за советом, неоднократно рекомендовали привлечь для составления текста дополнительно другие старейшие рукописи *Шāх-nāme*. Первая такая рекомендация, полученная в 1954 г. от С. Нафиси, была принята, и, начиная с IV тома, была привлечена каирская рукопись *Шāх-nāme* XIV в., оказавшаяся в ряде мест полезной, но довольно мало изменившая общий ход составления текста. В. Ф. Минорский в письме³ к Е. Э. Бертельсу от 11 февраля 1956 г., содержащем отзыв на предварительную публикацию части нового текста *Шāх-nāme* в XIII выпуске «Кратких сообщений Института востоковедения» (1955 г.), задавал вопрос: «Достаточно ли вы выбрали рукописей?», — и рекомендовал (признавая, правда, что шансов на успех мало) разыскать две очень старые (возможно, XIII и XIV вв.) рукописи из частных европейских собраний, появлявшиеся на иранской выставке в Лондоне в 1931 г. и описанные в каталоге этой выставки⁴. Я. Рыпка в аналогичном письме, помеченном 1 апреля 1956 г., писал: «В целом у меня такое впечатление, что четырех рукописей, принятых за основу, — недостаточно для текста, который так перепутан, как текст «Шах-наме», — и рекомендовал продолжить поиски «дабайсункарских» рукописей в Турции и Иране. Такая же общая, не конкретная рекомендация, соединенная с призывом ко всем специалистам по творчеству Фирдоусй искать старые рукописи *Шāх-nāme*, чтобы помочь московскому изданию, содержится в рецензии Я. Рыпки на первый том настоящего текста⁵. Предложение относительно того, что очень старые рукописи *Шāх-nāme* еще имеются в «какомнибудь уголке Ирана, Афганистана, Пакистана или Индии», высказано в анонимной иранской рецензии на тот же первый том⁶. Совершенно конкретные рекомендации имеются в содержательной рецензии покойного А. Атеша на первые два тома настоящего издания. Он указывает на две стамбульские рукописи коллекции дворца Топкапу, переписанные в 731/1330-31 г. и 772/1370-71 г., описания которых были впервые опубликованы через год после выхода в свет первого тома настоящего текста, и дает образцы сличения этого текста с указанными рукописями. Судя по приведенным им образцам,

³ Архив Е. Э. Бертельса.

⁴ См.: «An Illustrated Souvenir of the Exhibition of Persian Art at Burlington House», London, 1931, 2 ed. (б. г. и м. изд.). На стр. 32 этого каталога воспроизведена страница рукописи с подписью: «The Prisoner, illustration to the Shah-nama, c. 1200—1210, Ajit Ghose, Coll. [Calcutta]». В. Ф. Минорский сообщает в упомянутом письме, что эта страница взята из полной рукописи *Шāх-nāme*, экспонированной на выставке. Датировка В. Ф. Минорского — одного из составителей каталога — «около 1200—1210» представляется нам сомнительной. Порчерк и характер миниатюры говорят скорее о середине XIV в. На стр. 34 каталога воспроизведена страница рукописи с подписью: «Alexander building a wall against Gog and Magog, illustration to the Shah-nama, early XIV century, Henry Vever, Coll. [Paris]». Об этой рукописи В. Ф. Минорский также сообщает, что она была полная, но после выставки, ввиду наличия в ней прекрасных миниатюр, она была разрезана и продана по частям в разные руки.

⁵ «Archiv Orientální», 29, 1961, S. 691.

⁶ Журн. «مسنون» (Masa'īn), 11-й год издания, № 8—9 (январь 1961 г.), стр. 1031.

рукопись 772 г. х. стоит близко к рукописи Л, а рукопись 731 г. х.—к рукописи IV и, соответственно, I⁷.

Не исключая возможности широкого использования в дальнейшем другими исследователями вновь обнаруженных «дабайсункаровских» рукописей для решения конкретных вопросов выбора разночтений, мы полагаем все же, что сейчас, когда работа над московским изданием закончена, можно сделать следующий вывод: первоначально привлеченного рукописного материала для данного, определенного Е. Э. Бертельсом, этапа работы было достаточно, а дополнительное привлечение рукописи К, придав в ряде частей текста большую уверенность работе составителей, умножило в то же время количество плохих вариантов в разночтениях.

Все, кому приходилось работать над текстом *Шāх-нāме*, отмечают необыкновенное изобилие сравнительно мелких расхождений в рукописях этого памятника при общей большой стабильности текста. Т. Макан отмечал «a pretty general conformity» текста (Предисловие, стр. XXI), а Ж. Моль находил в рукописях «une conformité suffisante pour une décision critique» (стр. CI предисловия к французскому переводу) и считал, что все варианты «мало влияют на ход повествования» и касаются более частностей. Основываясь на этом, Т. Нёльдеке в своем отличном текстологическом разборе *Шāх-нāме*⁸, не утратившем значения до сих пор, писал: «Можно допустить, что со временем все же удастся отобрать несколько рукописей в качестве твердой общей основы для текста лучшего, чем существующие»⁹. На протяжении всего своего текстологического разбора он в то же время показывает всю шаткость выбора конкретного «правильного» чтения из имеющихся вариантов лишь на основе сопоставления рукописей, эстетических критериев и субъективной эмоциональной убежденности, не подкрепленной глубокими филологическими основаниями.

Интересно отметить, что субъективная убежденность отдельных исследователей приводила в дальнейшем к тому, что они при выборе конкретных чтений становились сторонниками какого-либо одного из двух существовавших до недавнего времени изданий *Шāх-нāме*—Ж. Моля или Т. Макана. Сам Т. Нёльдеке, например, предпочитал Ж. Моля Т. Макану; С. Нафиси думал так же и поместил даже в IX томе издания Барухим все чтения Ж. Моля в основной текст, а все чтения Т. Макана—в разночтения,—на том основании, что текст Ж. Моля «ближе к языку Фирдоусй» [ср. замечание Е. Э. Бертельса относительно того, что и при попытках одну неизвестную величину (т. е. текст Фирдоусй.—А. Б.) объяснить при помощи другой столь же неизвестной (т. е. языка Фирдоусй.—А. Б.) движения вперед получиться не может (т. I, Предисловие, стр. 17)]. Другой опытный иранский текстолог, Дабир Сияки, напротив, в своем популярном издании *Шāх-нāме* безоговорочно предпочитает текст Т. Макана тексту Ж. Моля и вносит даже выпущенные Ж. Молем, И. Вуллерсом и С. Нафиси, как подложные, байты этого издания опять в основной текст. По его мнению, лучшие рукописи *Шāх-нāме*—это известные

⁷ См. «Şarkiyat mescmuası», V, Istanbul, 1964, s. 156—157.

⁸ «Das Iranische Nationalepos», S. 195—205.

⁹ Ibid., S. 197.

ему, очевидно, по описаниям, использованные для составления нашего текста (данный IX том) рукописи I, K и Г (следует отметить, что выделенные им «лучшие» рукописи I и Г дают вариант текста, очень близкий к изданию Т. Макана), а также никем пока не использованная рукопись из частного собрания Ибрахима Хакпуря в Тегеране¹⁰.

Проведенное нами сличение подготовленного на основе рукописей L, I, K, IV, VI и перевода Бундари текста IX тома с изданиями С и Р и рукописью Г, а также приведенные материалы и соображения позволяют прийти к следующим выводам.

Во-первых, в настоящем издании выявлена, собрана и издана основная масса старейших и лучших чтений *Шāх-nāme*, имеющихся в самых старых сохранившихся рукописях. Пределы этого «ядра» чтений благодаря использованию старейших рукописей весьма значительно сужены и уточнены по сравнению с изданиями, выполненными Т. Маканом, Ж. Молем, И. Вуллерсом и, в этой части текста (т. IX), С. Нафиси. Отбор из общей массы чтений старейших рукописей, произведенный составителем и редактором для основного текста, хотя и не бесспорный в частностях, еще значительно сужает пределы «ядра». Систематическое привлечение большего числа «добайсункаровских» рукописей (например, упомянутых стамбульских) вряд ли помогло бы выявлению этого основного ядра, очевидного уже при сопоставлении рукописей L, I, IV и VI, и безусловно сильно перегрузило бы аппарат текста дополнительными разноточениями. Однако выборочное использование их безусловно дало бы возможность в ряде конкретных случаев более уверенно выбирать чтения. Такого рода работу следует отнести, правда, уже к следующим этапам критики текста.

Во-вторых, в *Шāх-nāme* вряд ли можно рассчитывать на более «правильный» выбор конкретных чтений для основного текста лишь на основе сличения изданий и рукописей, хотя бы и большего их числа. Отмеченные Т. Нёльдеке факторы (гетерогенная основа всех существующих рукописей, невозможность определить, в какой мере и как конкретно Фирдоусй пользовался источниками и т. п.) и опыт работы над новым изданием *Шāх-nāme* подтверждают мысль, высказанную тем же Т. Нёльдеке: конкретный обоснованный выбор чтений возможен лишь на основе филологического углубления в текст. Первым этапом такого углубления мы считаем предложение Е. Э. Бертельсом составление словаря-конкорданса на основе текста нашего нового издания — проверенного «ядра» старейших чтений.

В-третьих, сейчас можно наметить некоторые пути дальнейшего исследования текста *Шāх-nāme*. Так, например, определившиеся две группы близких и совпадающих чтений (включая иногда графические варианты и даже ошибки): группа часто (но не во всем) сходящихся рукописей и издания I, IV, С и Г и менее четкая группа L, K, VI и Р — дают материал для исследования вопроса об отражении в рукописях гетерогенного происхождения двух принадлежащих самому Фирдоусй редакций *Шāх-nāme*¹¹, а также для

شاہنامہ... فردوسی، جلد نخست،... بکوشش محمد دیر سیاقی، تهران، ۱۳۳۰، پیشگفتار¹⁰

¹¹ Ср. М.-Н. О. Османов, *Относительно некоторых дат жизненного пути Фирдоуси*, — КСИНА, 65, М., 1964, стр. 132 и сл.

установления общей стеммы важнейших авторских и более поздних редакций текста памятника.

Как и в предыдущих томах, в основном тексте по возможности сохранены графические начертания рукописи Л, а в разночтениях — начертания старейшей из дающих данное чтение рукописей. Однако в некоторых случаях от передачи этих начертаний, иногда — стяжений, сделанных переписчиком для экономии бумаги, пришлось отказаться, так как они затрудняют восприятие текста. Пришлось отказаться также от передачи мелких несущественных разночтений, встречающихся систематически и единообразно, так как они излишне загружают издание и затрудняют пользование им. Мы приводим здесь подобные случаи.

1. Рукописи дают всегда **نامه ها**, **هدیهها**, **نامها**. Мы приняли в тексте **نامه ها**, так как иначе в первом случае иногда трудно решить, есть ли это множественное число слова **نام** или слова **نامه** (встречаются и другие аналогичные затруднения).
 2. Л дает всегда **گفت و گوی**, в тексте принято **گفت**.
 3. Л дает иногда **پیش گاه**, в тексте — всегда **پیشگاه**.
 4. Рукописи и издание С дают **گلینوش**, только Р дает, в соответствии с греческой формой имени, конъектуру **گلینوس**; в тексте принято искаженное очевидно «правильное» для *Шах-наме*, если учесть возможность сирийской передачи.
 5. Рукописи IV и VI иногда дают (имеющееся и в печатных изданиях) ошибочное начертание **کند آور**; в тексте — всюду исправленное по этимологии **کندادر**, разнотчтения не даны.
 6. Л дает всегда **هـرـكـه**, **هـرـجـ**, **هـرـچـ** и т. п., принятое нами в тексте. Разнотчтения **هـرـكـه**, **هـرـچـ** и т. п. по другим рукописям не отмечены.
 7. В использованных нами рукописях, не различающих **ب** и **پ**, невозможно установить, имеем ли мы чтение **پـرـمـنـش** или **بـرـمـنـش**. Слово **پـرـمـنـش** считается общеизвестным и зафиксировано даже словарем Диххуда, однако редактор тома А. Нушин, на основе проведенного им исследования, предложил всюду в тексте заменить **پـرـمـنـش** на **بـرـمـنـش** (ср. **برـمـنـش** на **پـرـمـنـش** в тексте **شـصـتـ** и т. п.), что нами и выполнено. Такое же исправление было ранее предложено в письме М. Минови Е. Э. Бертельсу.
 8. Не учтены расхождения типа **(لـ) زـيـانـ** (**لـ** **زاـبـلـسـتـانـ**) и **(Kـ) زـاـوـلـسـتـانـ** (**Kـ** и **VIـ**); **(Lـ) نـوـشـتـ** и **سـلـیـحـ** (**Lـ**) и **شـصـتـ** (**شـصـتـ** (все рукописи) и **زـفـانـ** (иногда **Iـ**); **لـاـزـورـدـ** и **لـاجـورـدـ** (**Iـ**); **نـبـشـتـ** (**Iـ**).
 9. Л дает всегда **کـيـنـ** вместо **کـيـنـ**, однако такое начертание затрудняет понимание (**کـيـنـ** — **کـيـنـهـ**), и нами принято всюду в тексте начертание **کـيـنـ**.
 10. Часто встречающийся *radīf* в Л обычно дан в форме **اوـىـ**, иногда с мелко написанным **ىـ** в конце одного мисра; во всех других рукописях он дан в форме **اوـىـ**. В тексте в этом *radīfe* и рифме на **اوـىـ** всюду принято начертание **اوـىـ**.
 11. Почти по всему тексту, где допускает метр, Л дает усеченную форму предлога **jـ**, остальные рукописи дают **jـ!**. В тексте принято во всех таких случаях **jـ** (ср. т. VI, «От составителя», стр. 5—6).
 12. Издания последовательно исправляют начертание **شـارـسانـ** на **شـارـستانـ** (так же в дру-

тих словах с этим окончанием), искусственно подчиняя слово требованию метра. Все рукописи дают начертание شاستان (شاستان), принятое нами в тексте.

13. В рукописях разнобой نیاطوس — نیاطوش. Нами принято чаще всего встречающееся в рукописях *Шāх-nāme* написание نیاطوس (древнее искажение из تیادوس).

14. Разнобой в передаче артикля, изафета и т. п. после конечной *ха-ии хавваз*, имеющейся в рукописях и изданиях, устранен: артикль с именем существительным дан всюду по типу *کرده‌ای* («посланец»), второе лицо глагола — всюду по типу *خانه‌ی*, изафет — всюду по типу *خانه‌ی من*. Имеющееся в Л начертание типа *خانه‌ی* нами не принято.

15. Часто встречающееся в Л начертание типа نیکوی (نیکوی) вместо نیکوی (نیکوی) подтвержденное рифмой (см., например, *Хусрау Парвіз*, б. 1703: توی — پهلوی *pahlavī-tuvī*), сохранено нами в тексте.

16. Встречающаяся, особенно в рукописях IV и VI, *хамза* в словах типа آئین заменена на آئین — ئین.

17. Многочисленные разночтения بدان — بران, بدین — برین, как правило, не меняют, однако часть их сохранена в аппарате данного тома, так как относительно этих разночтений трудно сделать окончательный выбор без специального исследования употребления предлогов بـ и بـ при сложных глаголах в языке *Шāх-nāme*. Эти разночтения появились, очевидно, в результате сходства начертаний بـ и بـ в архаичном почерке. Судя по всему, часто начертание بـ — результат неправильного прочтения начертания بـ в укоренившемся при последующей переписке.

A. Бертельс

УКАЗАТЕЛЬ

УКАЗАТЕЛЬ ИМЕН И ГЕОГРАФИЧЕСКИХ НАЗВАНИЙ

<p>آبتن (Ābitīn) (Ābitīn) Фарāйин 10; Йаздгирд 558</p> <p>آذر (Māh) (Āzār), месяц Хусрау Парвīз 4079; Шīrūya 166</p> <p>آذربادگان (Āzarabādāgān) (Āzarabādāgān) Хусрау Парвīз 1564, 1674; Йаздгирд 64</p> <p>آذرگشسب (Āzargushasp) (Āzargushasp), огонь, храм огня Хусрау Парвīз 1, 140, 258, 906, 1118, 1601, 2032, 2128, 3956; Йаздгирд 65</p> <p>آذرگشسب (سردار) (Āzargushasp) (Āzargushasp), военачальник Хусрау Парвīз 479 (?), 1831</p> <p>ارجاسپ (Arjāsp) (Arjāsp) Йаздгирд 569</p> <p>ارد (روز) (Ard), день Йаздгирд 1</p> <p>اردبیل (Ardabīl) (Ardabīl) Хусрау Парвīз 11, 544, 949</p> <p>اردشیر بابکان [اول] (Ardashīr [Bābakān]) (Ardashīr [Bābakān]) (Ардашір [Первый]) Хусрау Парвīз 327, 328, 343, 485, 1421, 1626, 3546, 3552; Йаздгирд 588, 589(?), 667</p> <p>اردشیر سوم [اول] (Ardashīr [Tretiī]) (Ardashīr [Tretiī]) (Ардашір [Третий]) Шīrūya 600; Ардашір 1, 17, 27, 34, 37, 41; Фарāйин 16</p> <p>اردون (Ardawān) (Ardawān) Хусрау Парвīз 328, 1628</p> <p>اردیبھشت (Urdeibihist) (Urdeibihist) Йаздгирд 526</p>	<p>ارزنگ چین (Arjāng-i Chīn) Хусрау Парвīз 2999</p> <p>آرش (Āriš) (Āriš) Хусрау Парвīз 366, 428; Шīrūya 317</p> <p>ارمنیه (Armenīya) (Armenīya) Хусрау Парвīз 12, 100, 544, 3271</p> <p>اروندرود (Arvandrūd) (Arvandrūd) Йаздгирд 248, 367</p> <p>آزم دخت (Āzarm daxt) (Āzarm) (Āzarm) Āzarmduxt 1, 10</p> <p>استا و زند (Astā u Zānd) см. также زند (Zānd) Хусрау Парвīز 810, 911, 1603 (Занд у Astā), 2131</p> <p>اسفندیار (Isfandīyār) (Isfandīyār) Хусрау Парвīз 340, 2497; Шīrūya 323; Йазدгирд 570</p> <p>اسکندر (Askanīyār) (Askanīyār) см. اشتاد (Aštād), اشتادگشسب (Aštādgushasp)</p> <p>اشتاد (Aštād) (Aštād) Хусрау Парвīз 1833; Шīrūya 19, 23, 54, 72, 78, 95, 96, 102, 344</p> <p>اشکانیان (Aškāniyān) (Aškāniyān) Хусрау Парвīз 327, 334</p> <p>افراسیاب (Afraśīyāb) (Afraśīyāb) Хусрау Парвīз 842, 1287, 1911, 2774; Йазدгирд 566</p> <p>آفریدون (Afriedūn) (Afriedūn) см. فیدون (Fidūn)</p> <p>الاننان (Alānnān) (Alānnān) Хусрау Парвīз 3130</p> <p>خسرو پرویز (Alānshāh) (Alānshāh) см. также الانشاه (Alānshāh)</p> <p>آلانشان (Alānshān) (Alānshān) Хусрау Парвīز 209, 223, 229, 305</p> <p>آلتوئییه (Altūyīyā) (Altūyīyā) Йаздгирд 381</p>
--	---

- آمُل** (Āmul)
Хусрау Парвіз 2878, 2885, 2928, 2933, 3527; Йаздгирд 264
- آموی (دشت)** (Āmūy), равнина
Хусрау Парвіз 2854, 2855, 2863, 2896.
- اندیان** (Andīān)
Хусрау Парвіз 100, 537, 1136, 1164, 1353, 1408, 1621, 1775, 1791, 1830, 2149
- (اندیو شهر?)** (Andīw shahr?)
Хусрау Парвіз 2136
- اورمزد (روز?)** (Ūrmazd), день?
Хусрау Парвіз 1636
- اورمزد (گرد)** (Ūrmazd), богатырь
Хусрау Парвіз 1834
- اورین** см. **اهمن**
- آهمن** (Āxarmān) и **اهمن** (Axramān) см. также **ریمن** (Rīman)
Хусрау Парвіз 2513, 3110, 4072; Шірўя 184; Йаздгирд 36, 141, 350
- اهواز** (Ahvāz)
Хусрау Парвіз 3690, 3723
- ایران** (Īrān) и **ایرانزمیں** (Īrānzamīn)
Хусрау Парвіз 2, 8, 101, 287, 289, 342, 363, 368, 383, 390, 424, 486, 487, 488, 489, 635, 787, 801, 802, 832, 844, 889, 897, 902, 917, 1083, 1144, 1167, 1173, 1206, 1233, 1287, 1300, 1308, 1339, 1346, 1352, 1369, 1370, 1498, 1589, 1671, 1731, 1828, 1835, 1903, 2104, 2305, 2309, 2311, 2376, 2386, 2392, 2412, 2435, 2442, 2445, 2446, 2447, 2456, 2468, 2473, 2499, 2504, 2520, 2525, 2559, 2561, 2638, 2668, 2760, 2776, 2777, 2781, 2808, 2853, 2920, 3116, 3119, 3183, 3251, 3258, 3260, 3335, 3341, 3360, 3365, 3453, 3528, 3552, 3554, 3604, 3690, 3812, 3818, 3822, 3835, 3843, 3867, 3874, 3883, 3933, 3954, 3955, 4056, 4081; Шірўя 32, 43, 59, 128, 137, 254, 407, 409, 481, 521, 524, 546, 547; Ардашір 1, 3, 10, 16, 18, 20, 23; Фарайин 22; Йаздгирд 58, 66, 79, 80, 105, 127, 146, 168,
- ايج** (Iyādž)
Хусрау Парвіз 1307, 1311, 3260, 3528, 3532; Йаздгирд 563
- ايزد گشسب** (Īzadgushasp)
Хусрау Парвіз 1678, 1740, 1853, 1866, 1869, 1965, 2192, 2847, 2900
- ایوان خسرو** (Aīvān-i Ḫusrau)
Хусрау Парвіз 3685
- ایین گشسب** (Āyīngushasp)
Хусрау Парвіз 141(?)
- ب**
- باک** (Bābak)
Хусрау Парвіз 430
- بابیل** (Bābil)
Йаздгирд 368
- بابوی ارماني** (Bābūy-i Armanī)
Хусрау Парвіз 860
- باربد** (Bārbād)
Хусрау Парвіз 3611, 3621, 3624, 3626, 3627, 3634, 3672, 3676, 3677, 3799; Шірўя 374, 375
- بالوی** (Bālūy)
Хусрау Парвіз 1136, 1150, 1163, 1408, 1436, 1523, 2151
- باھله** (Bāhila)
Хусрау Парвіз 978, 983
- بخارا** (Buxārā)
Йаздгирд 462, 759, 785
- برآسای(?)** (Barāsāy?)
Ардашір 35
- بردع** (Barda')
- Хусрау Парвіз 11, 481, 544, 545; Шірўя 131
- برزمهھر** (Barzmīhr)
Хусрау Парвіз 2145
- برسام** (Barsām)
Йаздгирд 457, 460, 767, 791, 803, 906, 813

- Б**
- برطاس (Буртāс)
Хусрау Парвīз 3790; Ширӯйа 207
- بڑہ (Бара), знак зодиака Овен
Хусрау Парвīз 3568
- بست (Буст)
Йаздгирд 324, 422
- گستہم، بستانم (Бистāм) см. также بسطام
Хусрау Парвīз 1104, 1107, 1108
- بغداد (Бағдāд)
Хусрау Парвīз 4, 13, 128, 3554; Йаздгирд 247, 250, 297
- بلخ (Балх)
Хусрау Парвīз 461; Йаздгирд 751
- بندوی خراد (Биндӯй)-Харрāд (Биндӯй-и Харрāд)
Хусрау Парвīз 1, 99, 134, 150, 177, 447, 521, 538, 575, 578, 634, 641, 645, 670, 695, 700, 713, 722, 740, 753, 762, 765, 766, 770, 775, 780, 894, 895, 896, 910, 911, 912, 920, 929, 945, 951, 952, 966, 968, 972, 976, 1571, 1576, 1578, 1584, 1620, 1697, 1830, 1870, 1931, 1939, 2075, 2079, 2087, 2096, 2098, 2105, 2112, 2143, 2869, 2899, 2901, 3141; Ширӯйа 139, 142; Йаздгирд 572
- بُو بَكْر (Бў Бакр)
Йаздгирд 88
- پور سیاوش (Бахrām pūr-i Sīyāvush), پور سیاوش (Пур-и Сийāвуш)
Хусрау Парвīз 678, 726, 740, 745, 754, 761, 768, 780, 895, 904, 915, 927, 932, 937, 942, 1844(?)
- بهرام (وز) (Бахrām), день
Хусрау Парвīз 2574, 2601
- بهرام (سیاره) (Бахrām), планета
Хусрау Парвīз 3598; Йаздгирд 39, 339
- بهرام چوینه (Бахrām-и Чубайна), بهرام چوینه (Бахrām-и Чубайн) (Чубайна)
Хусрау Парвīз 62, 74, 77, 85, 96, 119, 136, 137, 142, 147, 152, 167, 170, 179, 180, 184, 197, 198, 205, 213, 226, 265, 281, 326, 347, 355, 359, 425, 429, 434, 440, 448, 456, 471, 499, 513, 540, 546, 555, 585, 586, 588, 595, 601, 608, 620, 638, 645, 648, 676, 731, 748, 765, 767, 770, 778, 818, 851, 862, 863, 869, 872, 876, 879, 881, 900, 919, 929, 931, 932, 935, 936, 939, 947, 950, 952, 982, 1529, 1585, 1615, 1617, 1645, 1652, 1665, 1666, 1689, 1720, 1721, 1723, 1725, 1729, 1739, 1777, 1788, 1795, 1796, 1799, 1808, 1813, 1819, 1823, 1845, 1857, 1859, 1866, 1874, 1881, 1896, 1915, 1917, 1924, 1949, 1950, 1951, 1962, 1963, 1968, 1973, 1978, 1979, 1983, 1985, 1986, 1988, 1990, 1996, 1997, 1999, 2009, 2014, 2018, 2020, 2185, 2193, 2205, 2213, 2219, 2233, 2241, 2248, 2250, 2255, 2260, 2262, 2266, 2268, 2276, 2284, 2303, 2306, 2308, 2310, 2328, 2329, 2332, 2348, 2353, 2362, 2363, 2365, 2374, 2380, 2383, 2384, 2389, 2391, 2393, 2424, 2437, 2440; 2442, 2452, 2455, 2457, 2464, 2467, 2470, 2513, 2525, 2532, 2558, 2572, 2579, 2581, 2601, 2611, 2618, 2624, 2668, 2676, 2685, 2689, 2699, 2712, 2714, 2717, 2728, 2740, 2832, 2843, 2857, 2864, 2892, 2898, 2908, 2912, 2936, 2965, 2975, 3050, 3052, 3111, 3386; Ширӯйа 132, 135, 137, 138, 274; Йаздгирд 354, 592
- بهرام گور (Бахrām Gūr)
Йаздгирд 109
- بھمن (Бахман)
Хусрау Парвīз 3060
- بیژن طرخان (بعنی نیز ک طرخان) (Байжан, тарҳāн, т. е. Низак)
Йаздгирд 444, 446, 450, 459, 762, 763, 766, 783, 793, 796, 800, 802, 814, 815, 817, 819, 821
- بیستون (Бисутун)
Хусрау Парвīз 243
- پ**
- پارس (Пāрс)
Хусрау Парвīз 364, 827
- خسرو پرویز см. پرویز

پشن (Пашан)

Хусрау Парвіз 3636

پوران (Пурандуэт), پوران (Пуран)

Пурандуэт 1, 3, 8

پور تخواره (Пур-и Таҳвара)

Хусрау Парвіз 2152

پیروز (Пирӯз)

Хусрау Парвіз 1315, 1318, 1319, 1629(?),
3117(?)

پیروز خسرو (Пирӯз-и Ҳусрау), پیروز (Пирӯз)

Ардашیر 9, 24, 32, 38, 42, 44, 45; Пурандуэт 7, 9

پیروز شاپур (Пирӯз-и Шāпūр)

Йаздгирд 167, 173, 175

(پیروзе) (Пирӯза), трон

Хусрау Парвіз 3589, 3593, 3594

پیغمبر ھاشمی (Пайғамбар-и Ҳা�шиմ) см. также
محمد

Йаздгирд 178

پیکار گرد (سرود) (Пайқар-и гурд), песня

Хусрау Парвіз 3652

پیکанд (Пайканд)

Йаздгирд 794

ت

تبرگ (Табург)

Хусрау Парвіз 2823, 2826, 2830, 2841,
3032

تخواره (Taҳvār) и تخواره (Taҳvāra)

Хусрау Парвіз 580, 590, 1249, 1832, 3938,
3953, 3960, 3963, 3965

تور (Tyr)

Хусрау Парвіз 1305, 1911, 3290; Йаздгирд 562

توران (Tyrān) и شهر ترکان (Шахр-и Туркān)

Хусрау Парвіз 287, 489, 842, 2186, 2412,
2422, 2447, 2692, 2776, 2791, 3251, 3258,
3784, 3812; Ширӯйа 59, 137

تیر (Tyr), планета Меркурий

Хусрау Парвіз 1886, 3599; Йаздгирд 40

ث

ثريا (Сурайā)

Хусрау Парвіз 1560

ج

ہندوستان (Джадустан) см. также

Ҳусрау Парвіз 3258; Ширӯйа 219

جاماسپ (Джамāсп)

Ҳусрау Парвіз 3537, 3539, 3556; Ширӯйа
326

جانفروز (Джāнфурӯз)

Ҳусрау Парвіз 1855

جانوسپار (Джāнусипāр)

Ширӯйа 391

جمشید (Джамшид) и جم (Джамм)

Ҳусрау Парвіз 840, 1356, 2091, 2495, 2647;
Ширӯйа 313, 539; Йаздгирд 557

چرم (Джахрам)

Ширӯйа 376; Фарруҳзāд 1

چون بوزن (Джахн-и Бурзин), چون (Джахн)

Ҳусрау Парвіз 3523, 3526

جيچون (Джайҳүн)

Ҳусрау Парвіз 2465, 2476; Йаздгирд 124,
765, 804

چ

چاچ (Чāч)

Ҳусрау Парвіз 2151, 3272; Йаздгирд 760,
767, 770

بهرام چوینه см. چوینه

چيچاست (Чичаст)

Ҳусрау Парвіз 1569

ترک و چين (Turk ү Чин) چين

Ҳусрау Парвіз 363, 383, 488, 2194, 2217,
2286, 2302, 2311, 2330, 2334, 2336, 2387,
2390, 2422, 2445, 2461, 2468, 2476, 2520,
2559, 2566, 2690, 2698, 2715, 2781, 2798,
2850, 3135, 3260, 3311, 3554, 3603, 3687,

3784, 3790, 3991; Ширӯйа 34, 207, 573;
Йаздгирд 622

خراسان (Ҳурасан)

Ҳусрау Парвіз 828, 2144, 2872, 2875,
3134; Йаздгирд 277, 297, 377, 748

(Ҳурасан) سپهبد (Хурасан), военачальник

Ҳусрау Парвіз 805, 814, 835

خرداد (Ҳурдад)

Йаздгирд 628

(Ҳرمنه) (Хармана?)

Йаздгирд 385

خراء اردشير (Ҳурра-и Ардашیر)

Ҳусрау Парвіз 1024, 1038, 3887

ҳазр (Ҳазар)

Ҳусрау Парвіз 3271, 3311

ҳزاروان خسرو (Ҳазарвân-и Ҳусрау)

Ҳусрау Парвіз 821, 837

ҳسرو (Ҳусрау) خسرو پرویز (Ҳусрау Парвіز),

پرویز (Парвіз) и پور هرمذد (پور-и Ҳурмузд)

Ҳусрау Парвіз, 2, 17, 25, 26, 60, 79, 81, 95, 102, 127, 145, 147, 166, 167, 196, 213, 236, 293, 335, 348, 377, 427, 431, 435, 454, 520, 535, 539, 551, 552, 563, 564, 570, 586, 590, 591, 596, 602, 608, 633, 639, 642, 671, 679, 683, 693, 698, 701, 714, 721, 739, 746, 755, 767, 773, 787, 824, 827, 829, 830, 850, 890, 907, 913, 925, 975, 977, 980, 985, 986, 991, 995, 996, 1000, 1004, 1018, 1028, 1032, 1040, 1058, 1069, 1070, 1072, 1079, 1090, 1099, 1103, 1107, 1111, 1122, 1135, 1195, 1203, 1210, 1222, 1228, 1230, 1251, 1254, 1263, 1269, 1272, 1336, 1342, 1345, 1365, 1503, 1504, 1533, 1541, 1543, 1556, 1572, 1577, 1583, 1584, 1585, 1587, 1593, 1597, 1614, 1642, 1648, 1657, 1660, 1671, 1683, 1695, 1702, 1706, 1709, 1713, 1724, 1729, 1730, 1731, 1735, 1744, 1757, 1759, 1772, 1785, 1788, 1790, 1791, 1795, 1815, 1816, 1827, 1836, 1854, 1857, 1867, 1874, 1882, 1888, 1889, 1891, 1902, 1904, 1914, 1935, 1988 (پور هرمذد), 2016, 2020, 2056, 2057, 2058, 2065, 2074, 2080, 2085, 2086,

ح

(Ҳасنوي) حسنوي (Ҳаснуй?)

Ҳусрау Парвіз 2461

حسين قتيب (Ҳусайн-и Қутайб)

Йаздгирд 851

خ

خاتون (Ҳатун)

Ҳусрау Парвіз 2292, 2297, 2304, 2307, 2313, 2318, 2324, 2329, 2333, 2372, 2375, 2526, 2530, 2541, 2547, 2551, 2555, 2592, 2596, 2695

خاقان (Ҳакан) Ҳاكان چىن (Ҳاكан-и Чин)

Ҳусрау Парвіз 363, 1244, 1256, 1269, 2019, 2189, 2190, 2194, 2201, 2206, 2211, 2213, 2215, 2216, 2219, 2223, 2231, 2238, 2242, 2252, 2257, 2274, 2275, 2278, 2280, 2284, 2296, 2300, 2314, 2319, 2320, 2327, 2338, 2339, 2372, 2378, 2397, 2413, 2416, 2417, 2430, 2436, 2440, 2442, 2443, 2450, 2456, 2462, 2472, 2477, 2479, 2482, 2500, 2503, 2507, 2511, 2521, 2526, 2542, 2559, 2561, 2571, 2595, 2669, 2674, 2685, 2686, 2699, 2715, 2741, 2745, 2749, 2752, 2755, 2759, 2762, 2766, 2770, 2806, 2823, 2831, 2891, 2918; Йаздгирд 279, 301, 309

خانگي (Ҳанаги)

Ҳусрау Парвіз 3219, 3225, 3229, 3232, 3297, 3361

خراد بريز (Ҳаррәд-и Бурзин)

Ҳусрау Парвіз 150, 537, 1032, 1035, 1137, 1145, 1164, 1168, 1170, 1172, 1194, 1353, 1363, 1420, 1424, 1443, 1452, 1524, 2117, 2153, 2192, 2471, 2475, 2484, 2524, 2534, 2549, 2563, 2592, 2597, 2697, 2700, 2708, 3244, 3348; Ширӯйа 19, 23, 54, 57, 78, 344

- 2090, 2095, 2104, 2113, 2149, 2413, 2448, 2529, 2560, 2588, 2666, 2700, 2701, 2871, 2876, 2923, 2932, 2958, 2968, 2971, 2985, 2997, 3001, 3010, 3037, 3062, 3067, 3070, 3073, 3077, 3089, 3095, 3109, 3120, 3168, 3174, 3175, 3198, 3204, 3206, 3246, 3283, 3367, 3382, 3387, 3389, 3391, 3414, 3415, 3416, 3425, 3435, 3437, 3438, 3440, 3441, 3446, 3453, 3467, 3475, 3478, 3503, 3549, 3595, 3619, 3632, 3635, 3647, 3653, 3660, 3668, 3678, 3687, 3692, 3708, 3712, 3718, 3727, 3738, 3742, 3772, 3781, 3787, 3823, 3834, 3851, 3854, 3873, 3876, 3889, 3894, 3918, 3920, 3941, 3954, 3964, 3977, 3986, 4016, 4017, 4029, 4042, 4044, 4047, 4050, 4053, 4058, 4071; Ширӯйа 66, 70, 74, 79, 272, 370, 372, 406, 445, 448, 454, 465, 477, 478, 510, 533, 559, 565, 582, 589; Ардашӣр 11, 15, 19; Йаздгирд 12, 571
- خسرو** (Ҳусрау), мельник
Йаздгирд 491, 496, 511
- خورشید** (گردن)
Ҳусрау Парвиз 1834
- خوشنواز** (Ҳушнаваз)
Ҳусрау Парвиз 846, 1315, 1318
- خوشہ** (برج)
Ҳусрау Парвиз 2939
- د
- دادآفرید** (سرود)
Ҳусрау Парвиз 3644
- دارا** (Dārā)
Ҳусрау Парвиз 435, 845
- داراب گرد** (Dārābgird)
Ҳусрау Парвиз 2146
- دار عیسی** (Dar-i ‘Īsā) и دار عیسی (Dār-i Ma-sīḥā)
Ҳусрау Парвиз 3328, 3334; Ширӯйа 37, 38, 290
- داناناه** (Dānāpanāh)
Ҳусрау Парвиз 1617
- دخت بابک** (Духт-и Bābak)
Ҳусрау Парвиз 327
- لژوردین** [لژوردين] ([Даж-и] Lājvardīn)
Йаздгирд 385
- دفتر دمنه** (Daftar-i Dymna)
Ҳусрау Парвиз 94
- دماؤند** (کوه)
(Дамаوانд), гора
- دوک** (Dūk), равнина и гора
Ҳусрау Парвиз 3522
- دشت، کوه** (Dāshṭ, koh)
(Дашт, кӯҳ), равнина и гора
- دی** (روز)
(Дай), день
Ҳусрау Парвиз 4079; Ширӯйа 166
- ر
- رابکوه** (Rābakūh)
Йаздгирд 405
- فرخراد** (Farruxrād) и رادفرخ (Rādfarrux)
- رادمان** (Rādamān)
Ҳусрау Парвиз 830, 831, 836
- رام** (Rām)
Ҳусрау Парвиз 100
- رادوی** (Rādūy)
- راستم** (Rustam)
Ҳусрау Парвиз 1740
- رام بوزин** (Rām-e Buzayn)
Ҳусрау Парвиз 2147
- پور هرمزد** (Sāpēhd)
- رستم** (Rustam), военачальник
(Пур-и Хурмузд)
Ҳусрау Парвиз 2497; Ширӯйа 323
- رودبار** (Rūdbār)
Йаздгирд 48
- روس** (Rūs)
Ҳусрау Парвиз 3790
- روم** (Rūm)
Ҳусрау Парвиз 629, 640, 651, 755, 757, 767, 787, 844, 893, 902, 907, 975, 1043, 1056, 1133, 1160, 1206, 1223, 1287, 1300,

- 1308, 1339, 1347, 1370, 1589, 1640, 1658, 1732, 1733, 2124, 2126, 2446, 3120, 3121, 3207, 3239, 3258, 3260, 3335, 3340, 3341, 3365, 3554, 3687, 3784, 3790, 3821, 3830, 3864, 3892; Шиরуя 34, 37, 59, 219, 534, 573; Ардашир 12, 20, 30; Йаздгирд 392, 719
روین دژ (Руйиндиж)
 Йаздгирд 348
- رای** (Рай)
 Хусрау Парвіз 338, 340, 364, 2018, 2668, 3053, 3054, 3056, 3059, 3070, 3078, 3080, 3089, 3106, 3110; Йаздгирд 322, 323, 433, 440
- ریمن** (Ріман)
 Хусрау Парвіз 1811, 2444, 3877
- ز**
- زابلستان** (Забулистан)
 Хусрау Парвіз 3124; Йаздгирд 66
- زحل** (Зуҳал)
 Йаздгирд 368
- زرد هشت** (Зардухишт), **زرد هشت** (Зардушт)
 Хусрау Парвіз 310, 402, 810, 2066
- زرق** (Зарқ)
 Йаздгирд 478, 480, 508, 655, 660
- زند** (Занд) см. также **استا و زند**
 Хусрау Парвіз 402, 910
- زنگوی** (Зангуй)
 Хусрау Парвіз 580, 1831, 2461, 3141
- زیاره** (Зухра), планета
 Йаздгирд 39
- س**
- ساری** (Сарпі)
 Хусрау Парвіз 2878, 3527; Йаздгирд 264
- ساسان** (Сасан)
- Хусрау Парвіз 430, 431, 433, 434, 435, 2454, 2637; Йаздгирд 214, 589
 - ساسانیان** (Сасанійан) и **ساسانی** (Сасаній)
 Хусрау Парвіз 329, 332, 333, 429, 1221,
- ام**
- 1624, 1635, 2449; Ширия 408; Ардашир 25; Йаздгирд 43, 84, 117, 587
سام (Сам)
 Хусрау Парвіз 491, 492
- خسرو پرویز** (Савашах) см. также **ساوهشاه**
 Хусрау Парвіз 368, 420, 474, 797
- سبز در سبز** (Сабз дар сабз), песня
 Хусрау Парвіз 3659
- سدہ** (Сада)
 Хусрау Парвіз 2132; Йаздгирд 369
- سرکش** (Саркиш)
 Хусрау Парвіз 1552, 1762, 3608, 3613, 3616, 3620, 3672, 3799
- سروش** (Суруш)
 Хусрау Парвіз 1887, 1892
- سعد و قاس** (Сад и Ваккас) (Ca‘d-i Vaqqās)
 и **سعد** (Ca‘d)
 Йаздгирд 22, 134, 137, 168, 170, 171, 176, 214, 228, 232, 233, 237, 333
- سقلاب** (Сақлаб)
 Хусрау Парвіз 3311
- اسکندر** (Сикандар) и **اسکندر** (Искандар)
 Хусрау Парвіз 338, 388, 844, 1218, 3342, 3542, 3544
- سلم** (Салм)
 Хусрау Парвіз 1305, 1911, 3290, 3342
- سماءک** (Симақ), звезды
 Хусрау Парвіз 3310
- سمورقند** (Самарқанд)
 Хусрау Парвіз 3272; Йаздгирд 445, 760
- سنباڈ** (Сунбад)
 Хусрау Парвіз 852
- سوفزای** (?) (Сүфазай?)
 Хусрау Парвіз 1629
- سیاوش** (Сийауш)
 Хусрау Парвіз 2774; Ширия 321; Йаздгирд 565
- ش**
- شاپور** (Шапур), богатырь
 (گرد)
 Хусрау Парвіз 100, 537, 1137, 1163, 1352,

- 1409, 1522, 1621, 1775, 1780, 1783, 1785,
1816, 1830, 2148
(شاه) شاپور [اول] (شاه) (Шāpūr [Первый]), шах
Хусрау Парвиз 1283
(شادگان) شادگان (شادگان) (Шādāgān), сад
Хусрау Парвиз 866; Ширӯйа 519, 554
(شیدیز) شیدیز (Шайдиз)
Ширӯйа 394
(شعبه مغیره) شعبه مغیره (يعني مغيره بن شعبه)
т. е. Муги́ра ибн Шу'ба
Йаздгирд 194, 204, 208
(شميران) شميران (Шамирān)
Йаздгирд 348, 405
(شهران گراز) شهران گراز (Шахрāngurāz)
Хусрау Парвиз 795
(شهروی) شхрўй (Шахрўй)
Йаздгирд 548
(شهریار) شهریار (Шахрийār)
Ширӯйа 537
(شیر) شیر (?) (Шир?)
Хусрау Парвиз 3249
(برج) شیر (برج) (Шир), знак зодиака Лев
Хусрау Парвиз 3569
(شیرذیل) شیرذیل (Ширзайл)
Хусрау Парвиз 1831
(شیرکپی) شیر کپی (Ширкап[п]и)
Хусрау Парвиз 2291, 2298, 2317, 2321,
2337, 2343, 2357, 2364
قباد شیروی، شیرویه (Ширўй, Ширўйа) см. также
[دوم]
Хусрау Парвиз 3174, 3206, 3209, 3319,
3339, 3341, 3490, 3494, 3507, 3936, 3950,
3961, 3962, 3969, 3989, 3990, 4033, 4034,
4042; Ширӯйа 1, 18, 59, 349, 350, 351,
366, 370, 420, 428, 470, 478, 480, 491,
500, 505, 515, 518, 545, 550, 553, 584,
585, 593, 596; Ардашیر 12, 16
شیرین (Ширин)
Хусрау Парвиз 3024, 3033, 3035, 3367,
3383, 3385, 3410, 3421, 3433, 3438, 3454,
3474, 3478, 3480, 3486, 3487, 3489, 3980,
3984, 3985, 3995, 3996; Ширӯйа 155, 173,
373, 478, 480, 484, 502, 506, 507, 513,
519, 526, 528, 545, 550, 575, 585, 587, 590
- ص
- صطرخ و صطخر (يعني اصطخر) (Sītārx и Sītāxṛ)
т. е. Истахр)
Хусрау Парвиз 2146; Фарайин 28
- ض
- ضحاك (Zaḥḥāk)
Хусрау Парвиз 415, 786, 839, 3520; Ширӯйа
316, 557, 558, 560
- ط
- طاق دیس (تخت) (Tāq dīs), трон
Хусрау Парвиз 3519
طایف (Tāyif)
Йаздгирд 392
طراز (Tārāz)
Хусрау Парвиз 1379, 3154; Ширӯйа 573
طوس (Tūs)
Йаздгирд 338, 379, 422, 423
پور هوشنگ (Tāxmūrāz), также طهمورث
Хусрау Парвيز 2495, 3253; Ширӯйа 313
طیسفون (Tīsfūn)
Хусрау Парвиз 609, 827, 4075; Ширӯйа
24, 49, 376; Ардашир 49; Йаздгирд 334
- ع
- عطارد ('Uṭārid)
Йаздгирд 40
علی دیلمی ('Alī Dāylamī)
Йаздгирд 849
عمر ('Umar)
Йаздгирд 22, 88, 842
دارعیسی ('Īsā-ayi Māriyām) см. также عیسی مربیم
и عسیح
Хусрау Парвиз 1461

ف

(Фурағ)

Хусрау Парвіз 989, 999

(Фарайин) فرایین گراز (يعنى فرخان شهر براز)
Гурәз) см. также گراز
Фарайин 1, 23, 29; Йаздгирд 595

(Фарағ)

Йаздгирд 807, 808

(Фарруғзәд) فرخ زاد هرمزد فرخ زاد
зәд-и Хурмузд)

Хусрау Парвіз 815, 1833; Фарруғзәд 1;
Йаздгирд 248 (فرخ زاد هرمزد), 253, 259,
263, 290, 320, 380, 429, 440
(فرخ زاد هرمزد)

زادفرخ فرخ زاد آزمگان
(Зәдфарруғ)

Хусрау Парвіз 3814, 3823, 3824, 3825,
3890, 3903, 3908, 3910, 3918, 3923, 3924,
3930, 3931, 3939, 3941, 3948, 3953, 3970,
4031, 4032, 4046, 4049, 4060; Шірүйа 280,
439

(Фирдаус)

Йаздгирд 180

(Фар'ан?) فرعان (Фар'ан?)

Хусрау Парвіз 3718

(Фарӯд)

Шірүйа 537

آفریدون (Āfarīdūn) и فریدون (Farīdūn)

Хусрау Парвіз 148, 416, 1182, 1357, 1911,
3260, 3274, 3290 (آفریدون), 3521 (آفریدون),
3525 (آفریدون), 3529; Шірүйа 315, 539;
Фарайин 10; Йаздгирд 12 (آفریدون), 258,
559 (آفریدون)

فریدунیان (Farīdūniyān)

Хусрау Парвіз 632

فعفور (Faғfūr)

Хусрау Парвіз 3992; Йаздгирд 280, 467,
549

فلاطون (Filātūn)

Хусрау Парвіз 1262

(Фурадін) فوردين (يعنى فوردين)

Хусрау Парвіз 3092, 3167, 3604

ق

قادسی (Qādāsī)

Йаздгирд 28, 48, 123, 128

قارن (Qārān)

Шірүйа 317

کیقباد (Qubād) см. также قباد

Хусрау Парвіз 1358, 1630, 1631, 2124,
3117; Шірүйа 318

(قباد [دوم]) قباد [دوم] (Qubād [Vторой], т. е.
Шірүйа)

Хусрау Парвіз 3174, 3976, 3979, 3988,
3990, 4074, 4080; Шірүйа 6, 58, 66, 69,
298, 354, 423

(قچقار) (Qačqār?)

Йаздгирд 784

قرآن (Qur'aṇ)

Йаздгирд 179

قسطنطیه (Qusṭanṭīya)

Хусрау Парвіз 1278

قلون (Qalūn)

Хусрау Парвіз 2535, 2564, 2589, 2600,
2603, 2612, 2614, 2692

قیس بن حارث (Kays ibn Ḥāriṣ)

Хусрау Парвіз 997

قیصر (Qaṣṣāṣ)

Хусрау Парвіз 630, 650, 907, 1044, 1060,
1064, 1084, 1094, 1129, 1140, 1142, 1146,
1150, 1157, 1158, 1165, 1167, 1171, 1173,
1175, 1191, 1201, 1210, 1211, 1214, 1216,
1225, 1229, 1241, 1251, 1252, 1261, 1265,
1335, 1338, 1349, 1350, 1360, 1365, 1366,
1368, 1372, 1374, 1377, 1385, 1386, 1405,
1408, 1417, 1419, 1435, 1439, 1446, 1450,
1493, 1529, 1530, 1546, 1558, 1747, 2029,
2039, 2040, 2055, 2066, 2069, 2071, 2078,
2101, 2103, 2104, 2107, 2705, 3170, 3200,
3204, 3221, 3237, 3241, 3249, 3295, 3333,
3360, 3365, 3827, 3829, 3832, 3839, 3842,

3847, 3852, 3853, 3854, 3866, 3869, 3874,
3875, 3880, 3892, 3905; Ширӯйа 35, 38,
267, 272, 289, 292

ك

کاوس ک (Kāvus Kāj)

Хусрау Парвіз 2649

کرخ (Kārخ)

Йаздгирд 249

کسری (Кисра) см. также **نوشین روان**

Хусрау Парвіз 225, 2124, 3266

کشان (Kāshān)

Хусрау Парвіз 354, 2600

کشمگان (?) پور فرخ زاد (Kashmagān?, сын Farruyuz-zāda)

Йаздгирд 382

کلات (Kalāt)

Йаздгирд 348

کلبوی سوری (Kalbūy-i Sūrī)

Йаздгирд 57

دفتر دمنه کلیله و دمنه (Kalīla u Dīmna) см. также **کوت هزاره**

Хусрау Парвіз 98, 3495

کوت (Kūt) и **هزاره** (Kūt-i Xazāra)

Хусрау Парвіз 1552, 1707, 1713, 1716, 1719, 1725, 1733, 1742, 1744

کیخسرو (Kāy-Хусрау)

Хусрау Парвіз 2497, 3534; Ширӯйа 312;

Йаздгирд 567

کیقباد (Kāy-Қubād)

Хусрау Парвіз 899, 1183, 1285, 2091, 2496;

Ширӯйа 312

کیوان (Kāyvān)

Хусрау Парвіз 1468, 1886, 2281, 2399, 3541, 3598, 3599, 3710; Йаздгирд 40

کیومرث (Kāyūmarṣ)

Хусрау Парвіз 1180, 1356, 2091, 3253

ك

گراز (Gurāz)

Хусрау Парвіз 3820, 3826, 3827, 3832,

3837, 3849, 3860, 3864, 3870, 3875, 3877, 3882, 3896; Ардашیر 11, 46

گردوی (Girdūy)

Хусрау Парвіз 100, 149, 168, 172, 521, 530, 634, 1620, 1733, 1804, 1809, 1814, 1830, 1870, 2150, 2778, 2890, 2926, 2932, 2941, 2939, 2964

گردیده (Gurdīya)

Хусрау Парвіз 2730, 2804, 2825, 2829, 2839, 2893, 2896, 2898, 2912, 2913, 2917, 2926, 2932, 2936, 2938, 2974, 3025, 3036, 3038, 3046, 3048, 3098, 3104

گرستون (Garstān)

Йаздгирд 758

گرسیوز (Garṣīwaz)

Йаздгирд 567

گرگان (Gurgān)

Хусрау Парвіз 2878; Йаздгирд 323, 324

گرگین میلاد (Gurgīn-i Mīlād) и **گرگین** (Gurgīn)

Хусрау Парвіз 274, 367, 377

گستهم (Gustaham) см. также **بسطام**

Хусрау Парвіз 1, 64, 68, 99, 134, 150, 177, 183, 446, 521, 528, 537, 575, 591, 596, 598, 634, 641, 670, 1108, 1110, 1116, 1136, 1163, 1353, 1387, 1388, 1396, 1399, 1405, 1436, 1504, 1521, 1573, 1575, 1577, 1580, 1581, 1620, 1697, 1776, 1818, 1825, 1828, 1870, 1871, 1873, 2081, 2144, 2874, 2877, 2888, 2892, 2897, 2919, 2921, 2925, 2926, 2948, 3141; Ширӯйа 139, 143; Йаздгирд 572

گشتاسپ (Gushṭāsp)

Хусрау Парвіз 311, 3535, 3536, 3554; Ширӯйа 325

گشنهسپ (Gushnasp)

Ширӯйа 281

گلینوش (Galīnūsh)

Хусрау Парвіз 4077; Ширӯйа 50, 55, 58, 61, 68, 75, 82

گنبدین (Gūnbādīn) (Гунбадін), гора, замок

Йаздгирд 385

گنج افراسیاب (Гандж-и Афрāсīāb)

Ҳусрау Парвіз 3795

گنج بادآور (Гандж-и Bādāvār)

Ҳусрау Парвіз 3793; Шірўя 228

گنج خضرا (Гандж-и Ḫaṣrā)

Ҳусрау Парвіз 3792; Шірўя 227

کچ سوخته (Гандж-и Sūxtā)

Ҳусрау Парвіз 3796

کچ عروس (Гандж-и ‘Arūs)

Ҳусрау Парвіз 3790; Шірўя 227

گنگدز (Ганг-диз)

Шірўя 322

گودرز (Гударз)

Шірўя 324

ل

لاژورد (تخت) (Lājvard), трон

Ҳусрау Парвіз 3588, 3592

لهراپ (Лухrāsp)

Ҳусрау Парвіз 311, 3535; Йаздгирд 569

م

ماچین (Māchīn)

Ҳусрау Парвіз 3991; Йаздгирд 622

مازندران (Māzandarān)

Йаздгирд 58

مانوی (Mānūy)

Ҳусрау Парвіз 1065

ماھوی سوری (Māhūy-i Sūrī) и سوری (Sūrī)

Йаздгирд 282, 326, 423, 426, 429, 430, 438, 446, 450, 452, 456, 458, 464, 466, 473, 474, 509, 516, 518, 519, 527, 533, 543, 548, 554, 613, 625, 629, 630, 645, 650, 651, 652, 665, 715, 719, 721, 744, 763, 772, 773, 790, 797, 801, 804, 809, 816, 818, 836

ماھیار (Māhīyār)

Ҳусрау Парвіз 340

پیغمبر هاشمی (Muhammad), см. также

Йаздгирд 184, 193, 216

محمد (Maḥmūd)

Йаздгирд 855

مداین (Madāin)

Ҳусрау Парвіз 3685

مردوی (Mardūy)

Ҳусрау Парвіз 3624, 3626, 3631

مرво (Marw)

Ҳусрау Парвіз 2558, 2572, 2600, 2739, 2767, 2816, 2891; Йаздгирд 326, 461, 462, 678, 768, 771, 775

مریم (Maryam)

Ҳусрау Парвіз 1502, 1515, 1531, 1536, 1547, 1900, 1903, 1905, 1906, 2095, 2099, 2111, 3201, 3215, 3336, 3486, 3489

مسیح (Masīḥ) и مسیح (Masīḥā), см. также

عیسی ماریم و دارعیسی

Ҳусрау Парвіз 1317, 1384, 1390, 1460, 1471, 2078, 2091, 2093, 3279, 3345; Шірўя 37, 296; Йаздгирд 663

مصر (Miṣr)

Ҳусрау Парвіз 998

مقاتوه (Maqātūra)

Ҳусрау Парвіз 2215, 2233, 2246, 2252, 2254, 2259, 2263, 2266, 2267, 2272, 2303.

مکران (Makrān)

Ҳусрау Парвіз 3554, 3991

منوچهر (Minūčehr)

Ҳусрау Парвіз 426, 495, 3532; Йаздгирд 564

ارمنی (Armeni) и موسیل ارمانی (Mausil-i Armanī) (Armanī)

Ҳусрау Парвіز 969, 971, 973, 1570, 1588, 1593, 1595, 1774, 1816

گرد (Gerd) (Mihrānsitād), богатырь

Ҳусрау Парвіз 380

مهرانستاد (BazarGAN) (Mihrānsitād), купец

Ҳусрау Парвіз 1025

مهرنوش (Mihrnūsh)

Йаздгирд 553

مهروی (Mahrūy)

Ҳусрау Парвіз 951, 2799

مَهْرَهْرَمْزَد (Mīhrhurmuzd)	2111, 2114, 2116, 2122, 2125; Ширюйа 278,
Ширюйа 447, 458	283
مَيْرُوی طَبْرَی (Mīrūy-i Ṭab[ā]rī)	نِیران (Nayrān)
Йаздгирд 56	Хусрау Парвіз 3119, 3883, 3933
مَیْشَسَار (تَخْت) (Mīshsār), трон и سرمهش (Takht)	نِیل (Nīl)
(Mīshsār)	Хусрау Парвіз 1778, 1794
Хусрау Парвіз 3587, 3591	نِیمِرُوز (Nīmrūz)
مَیْلَاد (Mīlād)	Хусрау Парвіз 3223
Хусрау Парвіз 365	

ن

نَارُون (بَیْشَنْه) (Nārvān), лес	وَرِين (Varīt)
Хусрау Парвіз 2884, 2973, 3268; Йаздгирд 257, 263	Хусрау Парвіз 1071, 1127, 1539
نَاهِيد (Nāhīd)	
Хусрау Парвіз 2939, 3585	هَرْمَزَد (Hurmuz) и هَرْمَزَد (Hurmuzd)
نَخْشَب (Naḵšab)	Хусрау Парвіз 42, 51, 225, 286, 289, 308, 320, 322, 473, 479, 625, 648, 664, 667, 1285, 2124, 2515, 3139, 3248; Ширюйа 126; Йаздгирд 571
Йаздгирд 785	
نَسْتَوْد، نَسْتُور؟ بَسْتُور؟ (گَرْد) (Nastūd, Nastūr? Baštvar?), богатырь	هَرْمَزَد (Hurmuz), день
Хусрау Парвіз 538, 1961, 1962, 2002, 2009, 2011, 2017	Хусрау Парвіз 3604
نَسْتَوْد (پَسْرَخْسَرُو و شِيرِين) (Nastūd), сын Хусрау и Ширин	هَرْمَزَد خَرَاد (Hurmuzd-i Ḫarrād)
Ширюйа 537	Йаздгирд 542
نَشَّاپُور (Nišāpūr)	هَرْمَزَد شَهْرَان گَراز (Hurmuzd-i Shāhrān گراز)
Йаздгирд 422	Фарайин 27, 34
نُوذَر (Nauzar)	شَهْرَان گَراز (Shāhrān گراز)
Хусрау Парвіз 492, 495, 843	هَرْمَيَان (Harmiyan)
نُوشَنِ روان (Nushīnrawān)	Хусрау Парвіз 3690
Хусрау Парвіз 46, 1286, 1920, 2138, 3266; Ширюйа 264; Йаздгирд 15, 162, 365	هَرَى (Hāri)
انوشن (Anoshin), 588, 668, 672, 823	Йаздгирд 751
(روان), 588, 668, 672, 823	هَهْزِير (Hājīr)
نَهْرَافَان (Nahrawān)	Ширюйа 321
Хусрау Парвіз 80, 135, 145, 165, 502, 594, 607, 608, 621, 638	هَند (Hind)
نياطوس (Niyāṭūs) (Niyāṭūs, Tīyādūs, Феодосий)	Хусрау Парвіз 1452, 3311, 3687, 3784
Хусрау Парвіз 1535, 1538, 1539, 1545, 1551, 1554, 1558, 1567, 1697, 1730, 1861, 1899, 1902, 2073, 2077, 2083, 2084, 2098,	هَنْدُوْسْتَان (Hindūstān)

و

وَرِين (Varīt)	هَرْمَزَد (Hurmuz)
Хусрау Парвіз 1071, 1127, 1539	Хусрау Парвіз 42, 51, 225, 286, 289, 308, 320, 322, 473, 479, 625, 648, 664, 667, 1285, 2124, 2515, 3139, 3248; Ширюйа 126; Йаздгирд 571
هَرْمَزَد (Hurmuz), день	هَرْمَزَد خَرَاد (Hurmuzd-i Ḫarrād)
Хусрау Парвіз 3604	Йаздгирд 542
هَرْمَزَد شَهْرَان گَراز (Hurmuzd-i Shāhrān گراز)	هَرْمَزَد شَهْرَان گَراز (Shāhrān گراز)
Фарайин 27, 34	هَرْمَيَان (Harmiyan)
شَهْرَان گَراز (Shāhrān گراز)	Хусрау Парвіз 3690
هَرَى (Hāri)	
Йаздгирд 751	
هَهْزِير (Hājīr)	
Ширюйа 321	
هَند (Hind)	
Хусрау Парвіз 1452, 3311, 3687, 3784	
هَنْدُوْسْتَان (Hindūstān)	
Хусрау Парвіз 2200, 3258; Ширюйа 158, 219	
هَوْشَنْگ (Hōshang)	
Хусрау Парвіз 3323; Ширюйа 313, 571	
هَيْتَال (Haytāl)	
Хусрау Парвіз 2422, 3135, 3372	

Указатель имен и географических названий

Хайтāлийāн (هیتالیان)

Хусрау Парвīз 848

Йаздгирд 1, 13, 23, 186, 247, 343, 527,

585, 614, 705, 727, 761, 768, 861

يَلَانْسِينَه (Йалāнсина)

ي

يَزْدَانْسَرَائِي (Йаздāнсарāй)

Хусрау Парвīз 681

Хусрау Парвīз 141, 605, 606, 1678, 1693,

1721, 1740, 1832, 1848, 1853, 1866, 1965,

1973, 2192, 2662, 2799, 2849, 2900, 2907,

2915, 2917, 2921

يَزْدَگَرد (Йаздгирд, Йаздгард, Йаздигард)

T E K C T

СПИСОК ОПЕЧАТОК

Страница	Строка	Напечатано	Следует читать
4	5 сн.	پوران دخب	پوران دخت
5	6 сн.	I	VI
17	2 св.	پاره	پاره‌ی
24	12 св.	گشته	گشته‌ای
27	11 св.	دخته	دخته‌ی
32	10 св.	ذبیره	ذبیره
38	14 сн.	گیاه	گاه
50	8 сн.	قره	قره
53	8 св.	سیاوش	سیاوش
78	13 сн.	بنده‌کی را	بنده‌گی را
198	4 сн.	خلافی	خلافی
203	2 св.	کیومرثی	کیومرثی
203	9—10 сн.	کیومرثی—I— ⁴ Л,	کیومرثی—I— ⁴ K, IV, VI, T—
329	7 сн.	فخر بد	فخر بد
346	9 сн.	آزasha	آزاما
352	5 св.	فرومایه	فرومایه‌ی
366	2 св.	ذبیره	ذبیره
5	7 св.	۳۷۲	۳۸۲

نخواند کسی بـد سرانجام او
سخن بهتر از گوهر شـاهوار
گـه بـادا هـمدـالـه بر قـخت نـاز
ذـیـایـش هـمـی ز آـسمـان بر گـنـشت
خـجـستـه بـدو گـرـدـش رـوزـگـار
مـبـڑـاد اـزو شـلـای و خـرـمـی

گـسـتـه شـد اـز تـاجـهـا نـام او
سـخـن مـانـد اـنـدر جـهـان بـادـگـار
ازـین ذـامـه شـاه دـشـمن گـداـز
همـه مـرـدم اـز جـانـهـا شـد بـدـشت
کـه جـاوـید بـادـا سـر تـاجـدار
بـفـرـمان او بـادـ یـکـسـر زـمـی

20

ز هر کشوری راستگویان مرز
گیما رُست ازان دشت بر گشته زار
بمی دانشان بر بیاید گریست
چو شد گرسنه تا ذیاید بیادگ(?)
تو با او بُفتی و قندی مکاو
نگردد کسی گرد آیین و راه
کس از ذیستی تا ذباشد برذج

20

نشستند و اندیشه کردند(?)
پرآگنده گشتهند گاوان کار
که بی کار مرد(?) بی دانشیست
ورا داد پاید دو چار(?) دانگ
کسی کو ندارد زر و قخم و گاو
نوشتند پاسخ که از داد شاه
بخوبی نوا کن تو اورا ز گنج

XIX

IV—после б. 860) (پادشاهی یزدگرد)

بآغاز خوب و بانجام ذیک
که او خلعتی بیابد از آسمان
بمناده کله کیی بر سرشن
منش بر گنشته ز چرخ بلند
کجا بشمرد ماه و سال مرا
درخشی شود بر سر بخوردان
که خوانند هر کس برو آفرین
که چون شاهرا سر به پیچد ز داد
ستاره خواهد ورا نیز شاه
چو درد دل بیگناهان بود
هنرمند با دانش و دادگر
همان نام ذیکو بود یادگار
مهان عرب خسروان عجم
جهاندار و دولت ایرانیان
که بیدادگر بود و ناپاک بود
بمرد او و جاوبد فامش نمرد
بگنج و بتخت مهی شاد بود

5

بفرخنده فال و بهنگام ذیک
به بیهندی بدین داد ذیکی گمان
که هر گز ذکرده کهنه منبرش
سرشن سمز باد و قنش بیگزند
ذدارد کسی خوار فال مرا

10

ذگه کن که این نامه تا جاودان
کیومرثرا قخمه گردد این
چنین گفت نوشیرون را قباد
کند چرخ منشور اورا سیاه
ستم نامه عدل [عزل؟] شاهان بود

15

بمناده تا جاودان این گهر
ذباشد کسی در جهان پایدار
کجا آفریدون و ضحاک و جم
کجا آن بزرگان ساساذیان
نکوهیده قر شاه ضحاک بود
فریدون فرخ ستایش بمرد
ذکوهیده آذکس که بیداد بود

<p>بمُهر اندَر آورد گیتى بمشت ورا باد نوشین^۲ و جنگ آن تسىت^۳ کزو شامرا قىره شد قاج و قخت^۴ بماهوى سورى يكى نامه کرد بيایيم و باشيم مهمان تو شه ایران بود در جهان يادگير ز قركان دو رخرا پر از باد کرد</p>	<p>چو سورى خداوند^۱ خودرا بکشيش دو بهره ازبن نام و ننگ آن قست چو بشنييد بيژن بر آشفت سخت [چو بشنييد بيژن فرستاد مرد که ما دوسترا سوي خان تو [ازين مرز چندانکه خواهی بگير چو بشنييد ماهوى دل شاد کرد</p>
--	---

10

15

XVIII

I—после б. 776) ،پادشاهی یزدگرد)

<p>بديوان ستهاینده با فر و قاج نبودی ستهاینده از سیم شاد بياید بریزد بمد رهنمون که از داد و از ايمنى در جهان بسـرش اندرون داورپهـا فزود پـر از رـج گـشتـند و پـرـخـاشـجـوـي بدـلـشـ اـنـدـرـ آـمـدـ اـذـانـ کـارـ هـوـي پـرـ اـزـ دـادـ دـلـشـانـ چـنـانـ چـونـ سـزـيـدـ زـ يـزـدانـ نـيـكـىـ دـهـشـ کـرـدـ يـادـ گـرـ آـرـنـدـ کـرـىـ بـکـارـ اـنـدـرونـ بـدانـ تـاـ شـوـدـ هـرـ کـسـىـ چـارـمـجـوـيـ يـكـىـ نـامـهـ فـرـمـودـ پـسـ شـهـرـپـهـارـ سـوـيـ رـاسـتـگـوـيـانـ وـ کـارـآـگـهـانـ کـهـ(?) دـيـنـشـ پـادـشـاهـيـ گـزـنـدـ نوـشـتـنـدـ پـاسـخـ کـهـ اـزـ دـادـ شـاهـ</p>	<p>فـهـادـيـ بـرـانـ سـلـمـ فـامـ خـراجـ بـشـشـ مـاهـ بـسـتـدـ بـشـشـ باـزـ دـادـ بـدانـ چـارـهـ باـ مرـدـ پـیـکـارـ خـونـ ازـانـ پـسـ نـوـشـتـنـدـ کـارـآـگـهـانـ کـهـ هـرـ کـشـ درـمـ بـودـ خـراجـشـ نـبـودـ زـ بـرـ(?) بـکـرـىـ ذـهـادـنـ روـيـ چـوـ آـنـ نـامـهـ بـرـ خـواـنـدـ پـرـخـاشـجـوـيـ بـهـرـ کـشـورـيـ مـرـزـبـانـىـ گـزـيـدـ بـدرـگـاهـ يـكـ سـالـهـ رـوزـيـ بـدادـ بـفـرـمـودـ کـانـراـ بـرـیـزـفـدـ خـونـ قـراـ بـنـدـ وـ فـرـمـانـ يـزـدانـ بـرـوـيـ بـرـ آـيـدـ بـسـىـ بـرـقـرـيـنـ رـوزـگـارـ کـجاـ اوـ پـرـاـگـنـدـهـ بـدـ درـ جـهـانـ کـهـ اـنـرـ جـهـانـ چـيـسـتـ نـاسـوـدـمنـدـ</p>
---	---

5

10

15

¹ روی قخت — Г — ² سواران جنگی — С — ³ K — б. оп. — ⁴ K, С — б. оп., K — см. в тексте после б. 782; последние 4 бб. дает только IV.

<p>سواران ذیل زهور نامدار که پنهان مکن تیغرا در نیمام جهانرا بپرداز از یزدگرد بخوبی بسی سعدرا داد عدد بفرمودشان عمو رو کردن درنگ دران روز آن لشکر تازیان چهارم چو بفروخت گیتی فروز وزان گرزداری سواران ذماد سپه مانده چون مرغ خسته بدام بنزدیک خود موبدانرا بخواند که با ما پر از کینه شد روزگار بدان مرز اندی فراوان آمدن [</p>	<p>عمر عمو معده ابا د هزار فرستاد زی سعد و دادش پیام سپهرا بیاور بیکجای گرد بسند عمو معده بنزدیک سعد سپه روز دیگر بیامد بجنگ فراوان بکشتند از ایرانیان دو رزم گران کرده شد در سه روز از ایرانیان نامداری نمادند عرب کشته بد هر کرا بود ذام چو شاه آذچنان دید خیره بمنادند بگفتا چه بینید درمان کار [نماید دلهم سوی آمل شدن</p>
(б. 35 — метр нарушен, рифмы нет)	30 35

XVII

(IV, Г, С — после б. 766, К — после б. 770)

<p>زمانه ببسی از بد و ذیک اسب سواران گردن کش جنگجوی چو لشکر فرستی فرستاد نهان تران زیبد اندرون چهان مهتری بمرو اندرون شاهرا یافتنند هزیمت گرفتند ایرانیان بترسید کز لشکرش بد رسید بدو در شد آن شاه خورشیدفر فرستاد کس کرد شهرا قبه</p>	<p>که چون تو رسیدی¹ بریک فرب ازیدر بشد² لشگری سوی اوی ترا گفت ازان پس که تاج مهان³ همان تخت زرین و انگشتی ازیدر سپاه تو بشتابتند گرفتند آن⁴ شاهرا در میان چو تنهای بمناد آن شه پرخورد یکی آسیما بود بر رهگذر خیبر یافت ماهوی سوری ز شاه</p>
	5

¹ K — من [این—C] تاج شاهنشهان — ² K — چو شد — ³ IV, Г, С — شنیدی(?)
بران آسیما کرد اورا — K — نهان [درون؟—Г] شد درو — ⁴ IV, Г — б. оп. — ⁵ گرفتمهمی
قبه

که بسیار کشتنند از پیل میست
کزجتن رزم روی اندر آرم براه^۱

Далее интерполяцию дает только рукопись Г (35 66.)

که بدخواه خودرا بران گوته دید
چو از بخت اندیشه بسیار کرد
بمین دشمنافرا چنان کشته زار
همه قازیان کشته افکنده پست
که خشنود بیزان ز جافت میاد
بشد زین که گفتی تو با من سخن
سوی موبد موبدان روی کرد
روانم چنان دید اکنون بخواب
زبانرا بخواهش گشاده بدم
فروزنده ماه و ناهید و مهر
شب و روزشان از هم خواب و خور
که هر دو جهان تا بود آن تسدت
بمداد کارها گشت گاهی ستراگ
چو بخشودیم گاه آرایش است
بدين ملک دارم از ارزانیان
بدان بد که بیزان به خشوده بود
که جز بد مبینه از روزگار
بهر کار بارت خداوندگار
که تا جاودان او بود پادشاه
بزرگی و دیهیم و تخت مهی
همه کشته و خسته و کوفته
پگفت اندو هر چه بد خیر و شر
که کم شد فراوان سپاه از عدد

بیکبار بر لشکر آمد شکست
بلشکر چنین گفت بیدار شاه

فرخزاد از خرمی بر دمید
بدان کار نخنوده بد پیزدگرد
یکی موبدی گفت کای شهریار
شده لشکر ما چنان چیزه دست
بدو شاه گفت ای سگ بدنزاد
ز ساسانیان تاج و تخت کهنه
از روی را شاه یکسیوی کرد
بدو گفت کای مرد با سنگ و آب
که در پیش بیزان ستداده بدم
همی گفتم ای کردگار سپهر
ذگارنده چه ره جاذور
بدو ذیک یکسر بفرمان قسست
گر از بنده آمد گناه بزرگ
ببخشای کاین گاه بخشایش است
ز من کم مکن تخت ساسانیان
چو از غم روان من آسوده بود
مرا کرد بیدار این نابکار
بدو گفت موبد که ای شهربیار
بریده نماید امید از خدا
همیشه ترا بlad شاهنشهی
چو سعد آن سپه دید آشوفته
یکی نامه بنوشت سوی عمر
بدو گفت بفرست مارا مدد

^۱ Г -- б. оп.

<p>بر آویخته همچو شیر و پلنگ ز هر سو بلشکرگه آمد سپاه² سواران جنگ آور کارزار³ گزیدند مردان چو شیر دزم بگرد آمد از نامور هش هزار که فردا جز از مانه بندد کمر⁵ زمین گشت ازو چون حریر سفید دران دشت پیکار آوای کوس⁶ بیماراست با میمنه میسره ابر پیل بنشسته بر⁷ قلبگاه⁸ بآورد بیرون شدند از مصاف که از کینه آمد سوی کارزار نبد تازیانرا ازیشان زیان¹⁰ که شد درع بر قن همه لخت لخت که از تازیان بد سپاهی گران که از خون زمین چون گل آغشته شد</p>	<p>همه روز بودند گردان بجنگ چو بنمود شب آن¹ درفش سپاه از ایرانیان کشته شد سی هزار بدان شب نشستند گردان بهم بکردند آن⁴ رزمچویان شمار بخوردند سوگند یک با دگر چو بر زد سر از چرخ گردند شید همی کرد برابر غرّان فسوس فرخزاد و لشکر همه یکسره ذهاده بسر قاج فرخنده شاه سواران ناماور از بهر لاف از ایرانیان شد⁹ همان شش هزار بر آویختند با همه تازیان چنان جنگشان گشت یکباره سخت بیماری شدند آذزمان دیگران دران رزم چندان عرب کشته شد</p>
	15 20 25

¹ آن شب — ² Γ — доб.:

بدان لشکر کم شده و دو هزار * ازان ذامداران ذیله³ کار

³ ازان — ⁴ ذامدار — ⁵ Γ — доб.:

ازین ذامداران لشکر یکی * اگر چه بود این پسند اندکی

چو فردا بنیروی یزدان پاک * کنیم ان سپهرا سراسر هلاک

⁶ Γ — обратный порядок мисра. ⁷ Γ — доб.: ⁸ Γ — доб.: بنشست در

ابر راستش موبد موبدان * بدمست چپش بخوردان و ردان

چو دید آذچنان لشکر تازیان * بیماراست سعد آن هژبر زیان

⁹ Γ — доб.: بدان تازیان شد ازیشان زیان — ¹⁰ بد —

بخرید هر یک بکردار رعد * بکردند حمله ابر جنگ سعد

XV

(پیادشاهی یزدگرد) K, IV, Г—после б. 242)

یکی حمله برداشت ایرانیان^۱
بتهیر و بژوپیجن و قیمغ و قمر^۲
بدادند داد اذران کارزار
ذه با مرد زور و نه با اسپ توش
برایشان سپاه عرب چیزه گشت^۳

ازان بر لشکر تازیان
سپهرا بکردند^۴ زیر و زبر
بکشتند ازان تازیان بیشمار
ولیکن هم^۵ از تشنگی با خروش
چو بی آب لشکر چنان خیره گشت^۶

5

XVI

(پیادشاهی یزدگرد) IV, Г — после б. 276)

مگر بخت گم کرده آید بچنگ
فرخزادرا گفت پس فرد کرد
که تنگ اند آمد ز دشمن سپاه
که از رختشان پرس شو کشوری
سوی جنگ شد آنکه بد رزم ساز^۷
که شد چهر مهر درشان سپاه^۸
رخ بدلان گشت خون سندروس
یکی حمله برداشت اند میان
به پیوست بر هر سوی کارزار
در انگیختند از جهان رستخیز
که آوردگه شد بکردار کوه^۹
که گفتی به مشان بر آمیختند
ز خون روی صحراء چو جیحون شده^{۱۰}

یکی بار دیگر بسازیم جنگ
سپهرا ز هر سو بیاورد کرد
که لشکر برون بر سوی رزمگاه
برون رفت از ایرانیان لشکری
چو لشکر بیکدیگر آمد فراز^{۱۱}

چنان گشت گیتی ز گرد سپاه
بر آمد ز هر دو سپه بوق و کوس
همه^{۱۲} ذامداران^{۱۳} ایرانیان
بکشتند ازان تازیان بیشمار
ز گرز گران و ز شمشیر تیز^{۱۴}

بکشتند چنان ز هر دو گروه
چنان اندران رزم آویختند
همه ترگ و جوشن پر ز خون شده^{۱۵}

10

سراسیمه گشت آن همه ذامور^۱ سپه گشت ازان حمله^۲ کامد زیان^۳ Г—

4 IV—б. оп. 5 IV—б. оп. 6 IV—б. оп. 7 Г—доб.: 8 Г—доб.

بسیت یلان تیغ رخشان بدی * بر آوردگه بر سرافشان بدی^{۱۰} Г—доб.:

ز کشته بآورد شد تنگ جای * پراگنده هر جای شد دست و پای

ذبـد^۲ راه دوزخ پـدید از بـهـشت
از آزادگان پـاک بـمـرـید مـهر
ذـبـاشـد هـمـان^۵ بـنـدـهـرا هـیـچـ کـار^۶
جز او جـانـهـ و چـهـرـهـ آـرـای ذـیـسـت^۷

5

XIV

(Л, С, Р — после б. 26) **وپادشاهی پیزدگرد**

بـیـامـد بـر شـاه روـشن روـان
هـمـی بـود پـیـشـشـ زـمـانـی درـاز
کـهـ اـیـ اـزـ کـیـانـ جـهـانـ یـادـگـار
ذـهـنـگـ دـمـانـ اـنـدرـ آـرـیـ بـزـیر
بـمـرـیـ چـوـ توـ تـیـخـ گـیـرـیـ بـچـنـگـ
سـپـاهـیـ هـمـهـ رـخـ بـکـرـدارـ قـارـ
اـکـرـ چـنـدـ بـیـ گـنـجـ وـ شـاهـ آـمـدـدـ
کـهـ جـوـیـاـیـ گـاهـسـتـ وـ جـوـیـاـیـ کـامـ
تـراـ دـادـ اـیـ پـهـلوـ ذـیـکـخـواـهـ
ذـبـایـدـ کـهـ گـیـرـیـ زـمـانـیـ درـنـگـ
سـپـهـراـ چـوـ روـ اـنـدرـ آـیـدـ بـرـوـیـ
بـهـرـ کـارـ بـنـگـرـ بـسـودـ وـ زـیـانـ
بـپـیـشـ قـوـ اـنـدرـ^{۱۱} پـرـسـتـنـدـهـ اـمـ
بـبـنـدـ آـورـمـ جـانـ بـدـخـواـهـ رـاـ
هـمـهـ شـبـ هـمـیـ بـودـ پـرـکـیـنـهـ سـرـ^{۱۲}
بـیـامـدـ دـمـانـ رـسـتـمـ کـیـنـهـ جـوـیـ

چـوـ آـگـاهـ شـدـ زـانـ سـخـنـ پـهـلـوـانـ
زمـیـنـ رـاـ بـمـوـسـیـدـ وـ بـرـدـشـ نـمـازـ
یـکـیـ^۸ آـفـرـینـ خـواـنـدـ بـرـ^۹ شـهـرـیـارـ
کـهـ دـارـیـ قـنـ پـیـلـ وـ چـنـگـالـ شـیـرـ
سـرـ سـرـکـشـانـرـاـ بـهـنـگـامـ جـنـگـ
شـنـیـدـمـ کـهـ اـزـ قـازـیـانـ بـیـ شـمـارـ
بـدـیـنـ مـرـزـ مـاـ رـزـ خـواـهـ آـمـدـدـ
سـپـهـدارـشـانـ سـعـدـ وـ قـاصـ نـامـ
دـرـفـشـ بـزـرـگـیـ وـ گـنـجـ وـ سـپـاهـ
سـپـهـراـ بـیـارـایـ وـ بـرـ سـازـ جـنـگـ
ازـ اـیـدـرـ چـوـ رـفـتـیـ چـنـیـنـ جـنـگـجـوـیـ
تـوـ خـوـدـرـاـ ذـنـگـهـ دـارـ اـزـ^{۱۰} قـازـیـانـ
بـدـوـ گـفـتـ رـسـتـمـ کـهـ مـنـ بـنـدـهـ اـمـ
بـبـرـمـ سـرـ دـشـمـنـ شـاهـ رـاـ
زمـیـنـ رـاـ بـمـوـسـیـدـ آـمـدـ بـدرـ
چـوـ خـورـشـیـدـ قـابـنـدـهـ بـنـمـودـ روـیـ

10

15

همـانـ زـشـتـ خـوبـ VIـ هـمـهـ زـشـتـ شـدـ خـوبـ وـ هـرـ خـوبـ زـشـتـ^۱
بـچـهـرـ Cـ IVـ VIـ Cـ^۳ شـدـهـ^۲ هـمـانـ زـشـتـ شـدـ خـوبـ وـ شـدـ خـوبـ زـشـتـ Cـ زـشـتـ
Cـ^۷ بـبـایـدـ هـمـیـ بـنـدـهـراـ کـارـ کـرـدـ Cـ⁶ هـمـیـ IVـ⁵ جـهـانـ آـفـرـینـ Cـ چـهـانـدـارـ ماـ⁴
Aـیدـرـ Pـ¹² اـزـاـینـ Pـ¹¹ بـاـزارـ اوـ بـنـدـهـراـ پـایـ ذـیـسـتـ
پـرـاـنـدـیـشـهـ سـرـ

XII

(K, IV, VI, C, P—после б. 7), پادشاهی فرخزاد

ابا زیب و با خوبی و فرهی^۱
که چون او میلاراد^۲ گردون دگر
که ناگاه روزی برو بر گذشت
که با من گر آیی بیکجای خورد^۳
بگوهر کنم تاجت آراسته^۴
بنزد فرخزاد این کرد یاد
ز اندوه بی خورد و بی خواب شد^۵
بزندان درون مردا جای کرد^۶
که بسته بخش آن شه داد گر^۷
چو بسیار گفتند^۸ خواهشگران
ازو شهارا عمر کوتاه شد^۹
چنان بدکنش بندۀ زشت رای^{۱۰}

یکی بنده بودش چو سرو سهی
سیده چشم بد نام آن بی هنر^۲
یکی^۳ پرسنلاری^۴ بدل دوست گشت
بیر^۵ آن^۶ پرسنلار پیشام کرد
بیاپی ز من بی کران خواسته
پرسنلار بشنید و پاسخ نداد
چو بشنید این شاه^{۱۰} پرتاب شد
سیده چشم را بند بر پای کرد
چو بگذشت چندی بران بدهنر^{۱۳}
ازو شاه برداشت بند گران
دگر بله زی خدمت شاه شد
همی جست از کینه بر شاه جای

XIII

(K, IV, VI, C—после б. 21)

که^{۱۹} بخت^{۲۰} عجم از عرب قیره^{۲۱} شد
همه فر^{۲۲} ساسانیان خیره^{۲۳} شد^{۲۴}
ذهان گشت ذر و پر آمد^{۲۵} پیشیز
پر آمد جهانرا ز شاهان قشیز

^۱ C—^۲ K—^۳ IV—^۴ VI—^۵ T—^۶ پرستارش—^۷ مبینهاد—^۸ پر هنر—^۹ VI—(?) بدگهر—^{۱۰} فربهی

⁶ T—سوی ⁷ VI—اپنے ⁸ VI, T—گرد K—

بر او فرستاد هر گوشه مرد * که گر با من آیی بیکجای گرد
 که—^۹ VI—^{۱۰} K—۶. op.; ازو شاهرا چشم پر آب شد—^{۱۱} K, VI—پر خشم—^{۱۲} K—۶. op.
 بی هنر—^{۱۳} T—(cp. ۶. ۴). من گر آیی بیکجای گرد
 گشتند—^{۱۴} K—۶. op. تخت—^{۱۵} T—^{۱۶} K,
 VI—۶. op. ^{۱۷} K, VI—۶. op. ^{۱۸} VI, P—۶. op. ^{۱۹} C—^{۲۰} IV—^{۲۱} IV—^۵ خیر—^۶ C—

²⁴ فآذن بناء—**ب**—²² VI، ²³ IV، VI، C—²⁴ تبیره (VI—без рифмы). عرب بر عجم چیره
الدولة السياسية بالانقضاض، و تسلط من المسلمين على قواعد ملكهم أيدى الانقضاض و
²⁵ حينئذ امتناع صاع العجم واستعملت الأذوار الإسلامية فزححت تلك الظلم
شد ; و گشت بیدا—C (метр нарушен); و گشت بیدا

X

(پادشاهی بوران دخت) K, IV, VI, C—после б. 23)

چه افزون بود زندگانی چه کم
چه از² آرزو تن بخواری بود³
نه گنجت⁷ بود جاودا نه رنج⁸
چه شست و چه سی و چه ده¹⁰ و چهار¹¹
گر افزون بود سال اگر¹⁴ اندکیست
که باشد دو گیتیست¹⁶ فریدارمن¹⁷
که پرمایه تر زین ترا هست جای
بدانش شوی بر سپهر روان²²
برآری ز خورشید وزنه²³ قدریز²⁴

چه درویش باشی چه مرد درم
چو¹ بر کام دل کامگاری بود
اگر مرد رنجی⁴ اگر⁵ مرد گنج⁶
چه صد سال شادی⁹ بود چه هزار
چو گشت¹² اسپری روزگارش¹³ یکیست
ترا یار کرداره¹⁵ باد و بس
یله¹⁸ کن ز چنگ¹⁹ این سپنجی سرای
بآموختن²⁰ گر به بندی میان²¹
ذداری سپه روازرا بچیز

5

XI

(پادشاهی فرخزاد) K, IV, VI, C—после б. 6)

مکافاًتش از رنج²⁵ بخشیم گنج²⁶
مهاذرا بهر جای نامی کنیم²⁷
چو بیزار گردد بکوشم بکیم²⁸
اگر دوستدارند²⁹ اگر دشمنند³⁰
چو بزمم بود مهتران منند³¹
که بی تو مبادا زمان و زمین³²

کسی کو بود از پی ما بر رنج
همه دوستانرا گرامی کنیم
بداذرا کنم پست زیر زمین
همان زیردستان ز ما²⁸ این منند
برزم از سپه کهتران منند
سپه خواد بکسر برو آفرین

5

¹ C—² C—³ IV—б. оп. ⁴ IV, VI, C—⁵ گنجی—⁶ IV, VI, C—⁷ IV, VI, C—⁸ IV, VI, C—⁹ گنج—¹⁰ VI, C—¹¹ IV—конец строки
испорчен. ¹² IV, C—¹³ C—¹⁴ VI—¹⁵ VI—¹⁶ C—¹⁷ IV—¹⁸ C—¹⁹ K, IV, VI—²⁰ گنج—²¹ IV—²² تو مهر—²³ K—²⁴ IV—²⁵ IV, C—²⁶ IV, C—²⁷ IV—²⁸ IV—²⁹ IV—³⁰ VI—³¹ C—³² этот б.
есть и в Р.

گرفته یکی تیغ هندی بچنگ
همه گوشها کر و دلها برذج
ذید با سواران همی هوش و رای³
شکست او همه⁵ میسره یکسره
فراوان ز لشکر نمودند پشت⁷
یکی جوشن مهتر آرای خواست
نموده دلیری¹⁰ ببالای¹¹ برز
در آمد بکردار آذگشسپ
نیامد برو زخم نیزه فراز¹²
گراز بداندیش نامه ربان
سپهدار درد از دلیری نخورد¹⁵
که تا ذاف ببرید قیره قشن
سپاهش هزبمت گرفته ند ساز¹⁷
سرانرا بخاک و بخون در ذهبد
که از کشته هر سو نهان گشت راه
چه خسته به تیغ و چه خسته به قیر
سپهبد ز پیکار¹⁸ بیزار¹⁹ شد
بایران سواران²¹ ز راه آمدند
امر قاج²³ او آفرین گسترد
دل آزار²⁴ مرد جگرس وزرا

چو آن دید بهمن برون شد بجنگ
شد از بازگ رویین و آوای سنج¹
همان از قف شید و از قنگ جای²
بزد میمنه جمله با⁴ میسره
از ایشان سواران فراوان بکشت⁶
گراز آن چنان دید بالای خواست⁸
ذهاده بگردن یکی لخت گرز⁹
چو بهمن بدیدش بر انگیخت اسپ
یکی نیزه زد بر میان گراز
ز باد ازدر آرد گرز گران¹⁴
فرو کوفت بر کتف¹³ بهمن ز درد¹⁶
یکی تیغ زد بر سر و گردش
چو شد کشته بر دست بهمن گراز
بلشکر چنین گفت بهمن دهید
فگندند چنان بدان رزمگاه
از ایشان فراوان گرفتند اسپیر
چو پیروز خسرو گرفتار شد
ازان جایگه²⁰ نزد شاء آمدند
چو بهمن سر و قاج اورا²² بدید
بنزدیک او برد پیروزرا³⁰

¹ جای تنگ—VI² نای رویین و ز بازگ صنج—VI بازگ آن نای رویین و صنج—IV
شکسته شد آن⁵ VI—⁴ بر—IV, VI—⁵ VI—⁶ op.; VI—⁷ VI—⁸ VI—⁹ IV—¹⁰ IV—¹¹ IV—¹² IV—¹³ IV—¹⁴ IV—¹⁵ زگرد(?)—VI—¹⁶ برد—IV—¹⁷ VI—¹⁸ IV—¹⁹ VI—²⁰ بیکار(?)—VI—²¹ اذرز(?)—IV—²² پایران سر ازرا(?)—VI²³ IV—²⁴ K, VI—²⁵ نام—IV—²⁶ توران—IV—²⁷ بایوان توران—IV—²⁸ بازگ

اگر هست دانا گل افشاران کند^۱
و گر چرخ ازین کار^۲ آگاه ذیست
همه ذیک و بد ز آفریننده^۳ دان
ترا نز پی این جهان آفرید
سر انجام بنگر له جافت کجاست

ز باغ گل افشاران بیابان کند^۴
سوی کینه او قرا راه ذیست
خداؤند دانا و بیننده دان
ز چرخ روان مرقا بر گزید^۵
که گر اینست خواهی و راه راست^۶

IX

K, IV, VI—после б. 8)

که پیروز بودی گمه کارزار
ابا قرگ رومی و برگستوان
شد آن لشکر گشن آراسته
بسی پند و اندزه دادشان
بنزدیک ایشان^{۱۰} فرستدادشان
که گر کشته گر زنده آن دو سوار
به پیش سپاهش سپاه آورید
سر نیزه از کشته در خون کشید^{۱۲}
ز کینه همی بی درود^{۱۳} آمدند
قو گفتی ببودند با هم گروه^{۱۴}
جهان شد ز گرد سیه آبنوس
کجا نام او بهمن ذمامدار
بدو داد پوران^۹ سپاهی گران
بپرداخت گنجی پر از خواسته
بنزدیک ایشان^{۱۰} فرستدادشان
چو بهمن سپهرا برای آورید
سپاهی چو مریما بهمامون کشید
برابر بکینه فرود آمدند
ازان سوی دریا وزیرن سوی کوه
ز هر دو سیه خاست آوای کومی

¹ VI—گند مان گند—² VI—گان گان و گه، ³ IV—ز ز نیک و

⁶ IV— خداوند را داد و داننده⁵ IV نیک و پدر افی پینده⁴ VI ازین را— بد چرخ

VI- ز جان و خرد متراء این سزید

ز چرخ دوان مرقرابر کشید * ولی نز پی این جهان آفرید

⁷ IV, VI—б. оп. ⁸ VI—**بەر** ⁹ Рукописи (в тексте по Т.). ¹⁰ IV—**گۈزى**—**تۈۋان** ¹¹ IV—**بېنzed**

IV— доб.:

چه و بشنیده بود این داستان را گزارز * همی لشکر خویش را کرد ساز
^{۱۲} IV-

* گرازان بـدـافـدـیـشـ بـیـ فـامـ وـ نـنـگـ کـهـ پـرـ شـہـرـیـارـانـ جـهـانـ کـرـدـ تـنـگـ

VII

(K, IV, VI, T, P, C—после б. 39)

شد از شهر بیرون ز بهر شکار
هرانکس که که بود اگر مهتری³
همی تاخت هر سو چو آذرگشسپ⁴
بنخچیر تازان ز بهر شکار⁵
ذگه کرد ناباک⁶ شهران گراز⁷
یکی قیر پولاد پیکان بجست¹⁰

بر آراست¹ یک روز پس² شهریار
ابا او ز ایرانیان لشکری
فرایین بر انگیخت از جای اسپ
سواران شده گرد با شهریار
بدانگه که زی شهر گشتند باز
بران نامور او⁸ ز قریش نخست⁹

5

VIII

(K, IV, VI—после б. 52)

پراگنده هر سو ذگهبان شدند¹¹
ذیامد بشاهی کسی را نوید
بنزدیک موبد شدند آن مهبان
که بی پادشا گشت ایران زمین¹³
که شد بختشان قیره از هور و قیر
تنی را کزو دور باشد سرش
چو شد سر ز تن بر ذیاید بکار¹⁴
بشاهی شمایید همداستان¹⁵
که فیرین شودان همه آفرین
نشایدت کردن ز گردون گله
چنان گردد او کایزدش آفرید

ذبودند اگر بود پنهان شدند
چو از تخم شاهان بریدند امید
بنزدیک موبد شدند آن مهبان
که ملا برگو چاره اندربیان
بدیشان چنین پاسخ آورد پیر
چگونه بود زندگی در برخ
چو تن بود لشکر چو سر شهریار
ازین پس هر انکو زند داستان
بچویید بر چرخ گردند کیان
بکن کار گیتی به یزدان یله
دگر هر چه باشد بیاید پدید

5

10

۱ مه بود گر [یا—IV] کهتری—² IV, C— یکی روز آراست آن—³ بیمار است—⁴ IV, VI—⁵ IV, VI—6. оп. ⁶ IV, VI—6. оп. ⁷ بیباک—T ذیباک—⁸ IV, T—⁹ IV, C— یکی روز آراست آن—¹⁰ IV, C— یکی روز آراست آن—¹¹ IV—66. 1—9 оп. ¹² VI—6. оп. ¹³ VI—6. оп. ¹⁴ ذیایند کار—K—¹⁵ VI—6. оп. ¹⁶ IV—
اندر وی آمد پدید—VI که هرج اندرو هست آید پدید

VI

(K, IV, VI, C — перед б. 1)

نه دستوررا مازد و نه¹ رهنمون²
 نشستند با او بزرگان براز
 چنین گفت کای ذامور پهلوان
 که زیمنده باشد بتاج مهی
 که چیزی ذداریم از ایران براز⁴
 نشسته ابر گاه چون ماه نو
 ببی داشتی تا توادی مپوی
 چو باشد خرد رسته گردد ز بد⁸
 ز کار جان و ره ایزی¹⁰
 نباید که یاد آورد زان بسی
 اگر چند کردار والا کند
 هم از ذام و از ننگ و از¹² سرد و گرم¹³
 چه داش برو او چه یک مشت خاک¹⁵
 که بر کس ذمازد جهان جاودان
 همان رادی و راستی دین تو
 فرایین بدمست آمدش از میان¹⁸
 فرایین شد از کار او شادمان¹⁹

گراز اندر آمد بشهر اندرون
 یکی جای بگزید خالی گراز
 چو بگشاد پیروز خسرو زبان
 کرا بر گزیدی بشاهنشهری
 چنین داد پاسخ نبرده³ گراز⁵
 به بینید فردا یکی شاه نو
 بدانش بود مردرا آبروی
 سخن آن به آید که گوید⁶ خرد
 ذکور هنر مردرا بخردی⁹
 بکاری که زیبا نباشد کسی
 چو¹¹ خودرا بدان خیره رسوا کند
 چو از سر خرد رفت و از چشم شرم
 ذدار نمهره ازین ایچ¹⁴ باک
 همه ذیکوی پیشه کن گر¹⁶ توان
 همه مردمی باید¹⁷ آیین تو
 سپهبد بجستن گرفت از کیان
 بدو داد شاهی گراز آن زمان

که چیز از بزرگان — ⁴ سپهبد — IV — 6. op. — ³ IV — (9) ذیبهره — VI — 6. op. — ² IV — نی — ¹ VI — 6. op. — ⁷ خوب گوید چو دارد — C — ⁶ از بماند — K — ⁵ ذداریم باز — VI, C — ¹⁰ بخردیست — VI, C — ⁹ خردمند آذکس گزین ذکرند — VI — بسته گردند بد — K — ⁸ همان ذام و ننگ — C — ¹² IV, C — که کار جهان از [و — C —] ره ایزدیست — IV — 6. op. — ¹¹ IV, C — که در — C — ¹⁵ ذدار ازین هیچ ذامرد — C — ¹⁴ IV — 6. op. — ¹³ IV — 6. op. — همان چه آن مرد زنده چه در — C — ¹⁸ زان میان — VI — 6. op. — ¹⁶ IV — 6. op. — ¹⁷ IV — 6. op. — ¹⁸ IV — 6. op. — ¹⁹ IV — 6. op.

<p>نه فرخ بود بی گنه شاه گشت² از ایران بر آرد ازین گونه³ گرد ازین چیزه اشان⁴ سر آرد⁵ زمان⁶ ذمہ است او یکی ذمامه پندمند⁷ که چون او سپهبد جهانرا مباراد تو گویی⁸ یکی دل گرفتاشن¹¹ بگاز سپهبد بر آراست هر گونه¹² رخت ازان شهر یکسر بهامون شوند هیونی بر افگند هر سوی¹⁵ تفت وزین در فراوان سخنها براند وزان کینه با¹⁸ قاج شاهنشهی چنین پاسخ آمد که ای نامدار سخن هر چه گوید گراز آن ذیوش²² که قا ناید او²⁵ نزد²⁶ تو کینه جوی ز اندیشه پد دلش بر دمید²⁸ که بنوشت اختر همی بر سرت³⁰ قرا اندران کامگاری دهد³¹</p>	<p>مکوبید¹ درهای بدها بمشت ذباید که این گنبد قیزگرد بنرسم که یزدان⁴ بر ایرانیان چو پیروز بشنید ازین گونه پند بنزد گراز آن بد بدنزاد چو آگاو شد زان سخنها گراز ز پیروز خسرو بر آشفت سخت بفرمود لشکر که بیرون شوند¹³ ازین آگهی نزد¹⁴ پیروز رفت بنزد تخوار و مرانرا¹⁶ بخواند ز کار گرازش چو داد¹⁷ آگهی بپیروز¹⁹ خسرو ز نزد²⁰ تخوار بخون بزرگان ایران²¹ مکوش که²³ آن ذمامه بنوشته²⁴ سوی اوی چو پیروز خسرو چنین²⁷ ذمامه دید ز کار آن کنی از به و بترت²⁹ کجا داد یزدانست یاری دهد</p>
	15
	20
	25
	30

¹ IV—K—(۹) ایران(?)⁴ ازین کینه VI, C—بیکمار—² VI—6. op.³ IV—چه کودید—⁵ گفتی—⁶ آید(?)⁷ IV—6. op.⁸ سودمند—C—⁹ IV, C—¹⁰ C, IV, VI—¹¹ VI—¹² IV—(۹) بردش(?)¹³ VI—هم اندر زمان او برون کرد(?)¹⁴ IV, VI, C—¹⁵ IV, C—¹⁶ IV—پیروز¹⁷ مراورا—¹⁸ IV—بداد—¹⁹ C—²⁰ VI—²¹ IV—²² بخون خود و این بزرگان—²³ C—²⁴ IV, VI, C—²⁵ که بنوشتہ ام ذمامه—²⁶ IV—²⁷ IV, VI, C—²⁸ C—²⁹ VI—³⁰ C—6. op.³¹ C—6. op.; IV—66. 30—31 доб. после б. 33 текста.

چندین است بادافره ما سزا
بندیدک ما هست شان دستگاه

جز از کشتن او^۱ نباشد روا^۲
چو دارند^۳ فرمان مدارا نگاه

V

(**شیر وی** اردشیر IV, K, VI, C—после б. 32)

بـزد رـای بـا مـهـتران کـهـن
بـود^۸ آـشـکـارـا بـدو بـر^۷ ذـهـان
ز کـوـرـدـارـمـا گـرـدد اـیـرانـسـیـاهـ
کـهـ اـیـ پـرـ هـنـرـ مـهـتـرـ ذـامـجـوـیـ
تو درـمـانـ اـیـنـ کـارـ^{۱۱} نـیـکـوـ بـسـازـ
ازـینـ رـایـ^{۱۲} بـیـدارـ گـرـدانـ سـرـشـ
مـدـهـ^{۱۳} دـیـورـاـ بـرـ^{۱۴} دـلـ خـوـیـشـ رـاهـ
ازـانـ نـیـاسـنـ زـاوـارـ گـاهـ^{۱۷} قـبـاـهـ
شدـ اـزـ تـخـمـ سـاسـانـ^{۲۰} بـیـکـبـارـهـ بـخـتـ
ذـیـاـورـدـ اـزـانـ مـایـهـ کـارـ توـ سـوـدـ^{۲۱}
کـهـ یـکـبـارـهـ شـدـ ذـیـکـوـیـیـهـاـ ذـهـانـ^{۲۲}
بـشـاهـیـ نـشـستـ اـزـ فـراـزـ سـرـپـرـ^{۲۴}
بـنـاـزـدـ زـ فـرـشـ زـمـیـنـ آـسـمـانـ^{۲۵}
بـرـ آـشـوبـ گـمـدـدـ زـ درـ وـ زـ کـیـنـ^{۲۷}

بسی کرد اندیشه در این سخن
که این کار پیش آمدم ذاگهان
گر ایدونک این شاه گردد تمهان
چندین پاسخ آمد ز پیران بدی
چندین بد مکن تو بگفت گراز
بکن پاسخ نامه اند خورش
بگویش مکن رای یزدان تمهان
بر اندیش^{۱۶} از کار پرویز شاه
چندورا^{۱۹} فرود آوریدی ز قخت
دگر گشت گیتی ازانسان که بود
چنان شد ز پیموده کار جهان
کنون دا بجای^{۲۳} قباد اردشیر
جهان شد ز اورنگ او شادمان
جهه پاید ز^{۲۶} امنده گپتی چنهان

¹ IV—کشتن اورا ² IV—جزء ³ K, IV, VI—ناسنی ⁴ VI—دانند ⁵ VI—6. op. ⁶ C—

⁷ VI — بروبر — C بودر شود ⁸ K, VI — доб. б. 33 текста; VI — после него доб. б. 40 текста и след. б.:

پیامی فرستاد فزدیک او * که ای پرهنر مهتر نامجو
⁹ همان چاره کاره ¹⁰ VI-6. op. ¹¹ VI-6. C—¹² IV—
 بیندیش ¹³ IV ¹⁴ IV ¹⁵ VI-6. op. ¹⁶ IV ¹⁷ IV, C—
 ابی ملیه شد ¹⁸ VI—¹⁹ IV تخت شاهان ²⁰ IV ²¹ IV ²² IV, VI—²³ VI ²⁴ IV-6. op. ²⁵ VI, C—
 چو اورا ²⁶ IV, VI, C— که بزر جای شاهی ²⁷ IV از درد و کپن ²⁸ IV و زمان

III

(I, K, IV, VI—после б. 1361)

برین ذامه بر پاک بیزدان گواست
که خط من اندر جهان روشن است
چنان چون بود رسِم² و آبین و³ کیش
جهانگیر و⁵ با تخت و افسر شود⁶
روان و خرد آشنا⁷ منست

ز عیب و هنر هر چه¹ دارد رواست
ذبشته سراسر بخط من است
نهادم برین ذامه بر مهر خویش
پس از تو هرآنکس که قیصر شود⁴
ذبشته برین بر گوای منست

5

IV

(K, IV, VI, P—после б. 7)

شود⁸ شاد آزادگان را روان
پر از باغ گوهر پر از خواسته⁹(?)
نباشم زمانی ابی موبدان¹⁰
نهانی کنم رسِم¹² آهرمنی
بهرا کارشان ذیز مایه دهم
ذمانت که بشد کس از من درم
ذمانت که بشد¹⁵ کسی¹⁶ بدگمان
بگوید کنم در زمانش روا¹⁸
برون آید از عهد و پیمان من¹⁹

کنم قازه آبین نوشین روان
ز گنجم جهان گردد آراسته
ذیلایند آرام لز من بدان
ز من گسترده¹¹ در جهان ایمنی
سپهرا از اندازه¹³ پایه دهم
همه شهر ایران کنم چون ارم
بدینار دلشان¹⁴ کنم شادمان
هرانکس که امید دارد¹⁷ بمنا
ز لشکر بکی گر ز فرمان من¹⁹

5

1 IV 2 K 3 I 4 K 5 K, IV 6 K 7 K 8 K 9 K 10 K 11 K 12 K 13 K 14 K 15 K 16 K 17 K 18 K 19 K
دوه:

تن از پیش تنشان چو جوشن کنم * همه کارشان خوب و روشن کنم
VI — доб.:

بدوشان(?) بجان و دل و تن کنیم * همه کارشان خوب و روشن کنیم
باخ و پر گوهر VI باخ و پر موبد و خواسته⁸ IV کنم⁹ VI رهنما¹⁰ VI,
نهان گردد آبین IV چو من گستردم¹² VI 6. op. 11 VI 6. op. 13 VI 6. op. 14 IV 6. op.
که دارند حاجت IV 17 دلهای بود IV 16 گردد VI 15 ایشان P دلهای IV 14 چاندازه P
ما P 18 بگویند حاجت کنمشان IV 19

ملحقات

I

(پادشاهی خسرو پرویز) I, K, IV, VI — после б. 1333)

ذگهبان کوشنده درویش باش
نیازد^۱ بتاج و بتخت تو کس
جهانرا ز دشمن ذگهدار بود
بیفزویشان فر^۲ه ایزدی
تن خویش و هم پاک^۳ فرزندرا
زبانرا ببندت^۴ بیاراستیم

5

ذوازدۀ مردم خودش باش
چو بخشنده باشی و فربادرس
ز شاهان هر آذکس که بیدار بود
ز دشمن ذیدند^۵ هر گز بدی
بزرگی که خواهند^۶ پیوندرا
کنون ما یکایک ترا خواستیم

II

(پادشاهی خسرو پرویز) I, K, IV, VI, T — после б. 1358)

ذلهراسپ آید^۷ بگشتاسپ گاه^۸
کزو قازه شد بهمن ذامدار
کزو شد جوان اختر گشته پیر
ابا قیصر^۹ یکدل و یکنہاد
ذگویم^{۱۰} دروغ و ذجویم^{۱۱} سخن

5

وزو ذیز رو^{۱۲} تا بلهراسپ شاه
سر سرکشان فرخ اسفندیار
برجن^{۱۳} گونه تا چاچان اردشیر
که خسرو که دارد ز هرمز^{۱۴} ذزاد
کجا سلم بودش ذیای کهنه

بزرگان بخواهند — IV — ^۴ فر^۳ه — K, IV, VI — ^۲ بنازد(?) — ^۱ IV —
رو^۹ تا — K, VI — ⁸ وزو رو چنین — ⁷ زبان بلندت — ⁶ از پیر — K, VI —
ندیدم — K — ¹⁴ او. — ¹³ T — доб. — ¹¹ K, IV — ¹² K, VI — ¹⁰ IV — از پین — ¹⁰ شاه —
نپرسم — IV — ¹⁵ K, VI — ¹⁶ оп. — ¹⁶ K, VI — نگیرم —

فَزُونْ كَرْدَم² اذْدِيَشَهْ دَرْ وَ رَذْج
بَهْلَيْشْ اخْتَرْ دِيرْسَازْ آمَدَم³
ذِبَشْتَنْدْ يِكْسَرْ هَمَهْ رَايْگَان
تَوْ گَفْتَى بَدَمْ پَيْشْ مَزْدُورْشَان
بَكْفَتْ⁶ اذْدَرْ⁷ احْسَنْتَشَانْ زَهْرَاءِم
وَزَانْ بَنْدْ روْشَنْ⁸ دَلْمْ خَسْتَهْ شَدْ⁹
عَلَى دِيلَمَى¹¹ بَودْ كُورَاسْتَ بَهْرَ¹²
بَنْزَدْ بَزْرَگَانْ¹⁴ روْشَنْ رَوَانْ¹⁵]
كَهْ ازْ مَنْ ذَخْواهَدْ سَخَنْ رَايْگَانْ¹⁸
وَزوْ يَا فَتَمْ جَنْبَشْ وَ¹⁹ پَايْ وَ پَرْ²⁰
هَمَى غَلَتَمْ اذْدَرْ مَيْانْ دَواجْ²¹
مَرا بَرْ سَرْ گَاهْ بَوْدَى ذَشَسْتَ[²²
هَمَى (پَيْتْ بَيْتْ²³ اذْدَرْ آرمْ فَلَكْ²⁴

چو بگذشت سال از برم^۱ شست و پنج
بسته ماریخ شاهان ذیل از آمد
بزرگان و^۲ دا دانش آزادگان
نشسته ذماره من از دورشان
جز احسنت^۳ ازیشان ذمود به رام
سر بدرههای کهن بسته شد
ازین ذمامور^{۱۰} ذامداران شهر
که همواره کارش^{۱۳} بخوبی روان
حسین^{۱۶} قنیب^{۱۷} است از آزادگان
ازویم خور و پوششی و سیم و زر
ذیم آگه از اصل و فرع خراج
جهاندار اگر ذیستی تنگ دست
هم سال اند آمد به فتاد و پک

¹ K, IV — ² K — ³ K, IV — доб.:

دو ده سال و پنج از درین شد مرا * همه عمر رفع از درین شد مرا
 ۴ IV—^۹ I, VI—^{۱۰} بسته—^۸ K, IV—^۷ K—^۶ L, IV—^۵ احسن—^۴ ل—^۳ بکفید از—^۲ بکف—^۱ لوب:

¹⁹ Л, IV, VI—оп. ²⁰ I—доб. б. 860 текста. ²¹ VI—доб. б. 860 текста. ²² K, IV—
б. оп. ²³ Т— ²⁴ VI—далее бб. 856—860 оп.; Т—далее доб.:

سی و یعنی سال از سرای سینما * بسی رنج بردم با ماید گنج

پدررا و هر سه پسردا بسوخت²
و گر ماند هر کو بدیدش³ براند
سر از کشتن⁴ شاه پر کیم کند
که اورا نه ذفرین فرستد⁶ بداد⁷
کنون زین سپس⁸ دور عمر بود¹⁰

840

همانچایگه آتشی¹ بر فروخت
از ان تخمه کس در زمانه نماند
بزرگان بران دوده ذفرین کند
که ذفرین برو باد و هر گز مباد
کنون زین سپس دور عمر بود

¹ K, IV, VI, T — هم آذجا بلند آتشی — ² پدر با پسر هر سه با هم بسوخت — ³ R — K — доб.:

یکی مهتری بود ذامش گراز * کزو بود ماهویرا ذام و ذاز
ذگهبان آن لشکر و کارزار * ازو بود ماهوی یل ذامدار
بپوید و هر جا بر آمد خروش * شد آن مرز یکسر پر از جنگ و جوش
گراز اندران تیمرگی کشته شد * همه دودرا روز بر گشته شد
ср. выше, 3—7-й бб. интерполяции, доб. IV к б. 832, ср. добавление С к б. 828 Т (всего 6 бб.); IV — доб.:

دگر آسیابان که شهرا بکشت * بفرمود تا آورندش بهشت
همانگه ورا زنده بر دار کرد * بداندیش آن شاهرا خوار کرد
³ I, K, IV, VI, T — ⁴ IV — ⁵ C — ⁶ بدو — ⁷ باو — ⁸ سزاوار او(?) — ⁹ I — هر کس که دیدش(?)
روانش بدوخ گرفتار باد * همیشه ورا خصم دادار باد
گنه کار شد بپژن قرک ذیز * ورا ذیز هم بر سر آمد قفیز
چنان مرد فرزاده دیوانده گشت * خرد ز آنچنان مرد بیگانه گشت
همی بود تا خویشتن را بکشت * زه ای چرخ گردنه کوژپشت
С — доб. варианты 2—4-го бб. этой интерполяции; Б — доб.:

و کان علی بیزن هذا کفل من دم: Б — доб.:

یزدجرد علی ما سبق. فقیل إله جن فی آخر عمره، و قتل ذئسه بیده، و لحق بمن مضى
که — ¹⁰ K — ⁹ IV — ⁸ چو زین بگنری — ⁷ VI, T — ذفرین تو ذفرین(?)

доб.:

هندرا بیماراست بر راه داد * چو زو صد و شصت منبر (стерто)
سر آمد کنون قصه یزدگرد * بمه سپندار [مد] روز ارد
ازین ذمام شهرباران ذمامند * هران چیز کز دفتر آنرا بخواهد
Б — дает концовку в 4 строки.

ب-ب-رید تا ماند ایدر بجا^۲
ب-ب-ریدند و خود بارگی بر نشست^۳
بدارید تا خوابش آید ز شرم^۴
بدرگاه هر خیمه‌یی بر گذشت
مشورید بیهوده هر جای^۵ هش
ذبه-خ-ش-و-د^۶ هر گز مبیناد گاه
همان هر سه با تخت و افسر بدد

چو دستش^۱ ببرید گفتادو پا
بفرمود تا گوش و بینیش پست
بفرمود کاینرا^۷ ببرید ریگ گرم
منادیگری گرد لشکر بدگشت
که ای بنده‌گان خداوندکش

835

چو ماهوی باد آنکه بر جان شاه
سه پور جوانش^۸ بلشکر بدد

^۱ VI — доб.: ^۲ K — доб.:

زهی بر کشیدند سر تا بپای * بر آمد ز در تا به (стерто)
لب و گوش و بینیش ببرید پست * یکی جام می بر ذهاده بدمست
بدو گفت کیم کشتن آسان بدم * اگر او نه فرزند سامان بدی
ز هی دیگر از تارکش بر کشید * همی رايد تا زیر پایش رسید
بدو گفت کیم کشتن ذاگزیر * ز ذوشیم روان شاه تا اردشیر
دگر گفت کز کشتن شهربار * ز قرکان چرا خواستی کارزار
سرشرا بفرجام ببرید پست * بیفگند پیش و بخوردن نشست
ثم امر فسلوا سیرا من IV — после б. 832 доб. 4-й, 5-й и 6-й бб. этой интерполяции; Б — доб.:
کورا—IV^۴ K—б. оп. ^۳ مفرق رأسه الى فقار ظهره، و سیرا آخر من جمهته الى سرتمه...
^۵ IV, Р — доб.:

سرشرا بفرجام ببرید پست * بیفگند پیش و بشلای [بخوردن — P] نشست
ср. 7-й б. интерполяции K, доб. к б. 831 текста; Б — доб.: затем IV — доб.:

همه گنج و لشکرش قرار کرد * زمینه نرا بخون پر دراج کرد
چو سازنده‌تر شدورا روزگار * بمرو اندر آمد ز هر سو سوار
یکی نامور بود نامش گراز * کزو بود ماهه‌ویرا نام و ناز
فروزنده او بود و مهتر پسر * همی خسروی ساخت از نامور
چو بشنید مرد از دران روزگار * که ماهوی شد کشته در کارزار
بتوفید شهر و بر آمد خوش * شد آن مرز یکسر پر از جنگ و جوش
گراز از دران تیزگی کشته شد * همه دودرا روز بر گشته شد
далее IV доб. б. 839. ^۶ K — доб. ^۷ T — доб. ^۸ هر جای بیهوده — VI —

گزپنش — C گرانش

ببالييد ³ و ز اذديشه آزاد شد ⁴ همی رفت ماهوی چون باد گرم ⁵ خرد شد ز مغز سرش ⁶ ناپدید بسسر بر پراگند ریگ روان که چون تو پرستار ⁷ کسرا مباد خداوند پیروزی و گاهرا ز ذوشیه روان در جهان یادگار ⁸ ذیاید مگر کشتن ¹¹ و سرزنش بینداز در پیش این انجمن قنیشورا بدان کینه در خون کشد ¹⁴ بپاسخ زمانی همی بود دیر ¹⁵ که کین از دل خویش بیرون کنم ¹⁶ همی قاج و تخت ¹⁸ آمدت ¹⁹ آرزوی ²⁰ که این دسترا در بدی ذیست جفت	چو بشنید بیژن ازان ¹ شاد شد شراءی زند از بر ریگ نرم گنهکار ⁵ چون روی بیژن پدید شد از بیم همچون تن بیروان بدو گفت بیژن که ای بدنزاد چرا کشتی آن دادگر شاهرا پدر بر پدر شاه و خود شهریار ⁸ چنین داد پاسخ که از ¹⁰ بدنشن بدبین بد کنون گردن من بزن ¹³ بترسید ¹² کش پوست بیرون کشد ¹³ ذهانش بدانست مرد دلیر چنین داد پاسخ که ایدون کنم بدبین مردی و داش ¹⁷ و رای و خوی بشمشیر دستش ²¹ ببرید و گفت
	820

¹ IV, P — دلش ² IV, C — VI — (Benzayid) ³ K-6. op.

⁴ IV — ⁷ ز مغزش همه ⁶ شبمان زاده — K — 6. op. ⁵ ماھو برو نرم —

⁸ سرافراز(?) ⁹ K — доб.: ¹⁰ IV — ¹¹ K — доб.: ¹² K — доб.: ¹³ IV —

(степто) ¹⁴ IV — ¹⁵ C — 6. op. ¹⁶ K, IV — доб.: ¹⁷ K — доб.: ¹⁸ IV — ¹⁹ K — доб.: ²⁰ C — 6. op.; K — доб.:

بکنده قو بیخ و فارا ز دل * بیندوی آن مهر تابان بگل

¹⁰ IV — ¹⁴ IV — ¹² K — بفرمود — ¹³ IV — ¹¹ K — کوشش — ¹² K — کزین — VI, C —

¹⁵ C — 6. op. ¹⁶ K, IV — доб.: ¹⁷ K — доб.: ¹⁸ IV — ¹⁹ K — доб.: ²⁰ C — 6. op.; K — доб.:

ایا بیهند مردش وریده بخت * نه زیبای قاج و نه زیبای تخت

¹⁷ K — گاه و تخت — VI — قاج چاچ — IV — تخت عاج — K — آگر مرد زی دانش —

²⁰ C — 6. op.; K — доб.: ¹⁹ K — доб.: ²¹ VI —

بستاراج دادند بار و بنه * کشیدند ماھوی بر همه(?)

بفرمود در خیم کامد بیپیش * که بودش دل از گفتتن (степто)

²¹ VI —

بدانست کو جست خواهد گزید ^۱ بیکسو گذار آنکه داری سپاه بترسد بجیحون کشد بی درنگ بکه با او دگرگونه سازیم کار سپهرا ز لشکر ^۲ بیکسو ^۳ کشید ^۴ پر آرنگ رخ پر ز دشناام اسب رکابش گران کرد و ازدر شتافت ذند ^۵ خندجر اورا دلیری ذمود بر آورد و آسان بزد ^۶ بر زمین ^۷ بپیش ازدر افگند و خود بر نشست ^۸ همه دشت ازو شد پر از گفت و گوی بباید زدن گردشرا قبر ^۹ نه زین ^{۱۰} ذاختن ^{۱۱} بیژن آگاه نیست که آمد بددست آن ذهانی ^{۱۲} رهی پر آزار و بی دین ^{۱۳} خداوندکش ^{۱۴}	[ذگه کرد بیژن درفشش بدید ببرسام ^{۱۵} فرمود کز قلمگاه ذباید که ماهوی سوری ز ^{۱۶} جنگ بتهیزی ازو چشم خود ^{۱۷} بر مدار چو برسام چینی ^{۱۸} درفشش بدید همی تاخت تا پیش ریگ ^{۱۹} فرب مراورا بریگ فرب در ^{۲۰} بیافت ^{۲۱} چو فزدیک ماهو ^{۲۲} برابر بیمود ^{۲۳} کمربند بگرفت و اورا ز زین ^{۲۴} فرود آمد و دست اورا ^{۲۵} ببسیت همانگه رسیدذد بیماران اوی ^{۲۶} ببرسام گفتند کاینرا مبر ^{۲۷} چندین داد پاسخ که این راه ذیست همانگه بیمیژن رسید آگهی جهاذجوی ماهوی شوریده هش
	810

^۱ K—L—B. оп. ^۲ Б—Л—Б. оп. ^۳ [ماهوی]، و هو الذی باشر وقعة یزدجرد به^۴ K—آذچه^۵ T—(ср. выше, б. 744). ^۶ سپهرا ز لشکر بیکسو کشید(?)^۷ C—بتهیزی همی چشم ازو—IV بدهین رزمگه چشم ازو—K—P—^۸ سراسر—T—^۹ جنگی—K—^{۱۰} آب—R—^{۱۱} شهر—^{۱۲} VI—^{۱۳} ذیافت—^{۱۴} K—^{۱۵} ل، K، IV، VI ذبود—^{۱۶} K—^{۱۷} K، C—^{۱۸} آسان وزد—^{۱۹} از اسب و اورا—K—^{۲۰} VI، C—^{۲۱} K—^{۲۲} K—^{۲۳} K، IV، VI، C—^{۲۴} VI، C—^{۲۵} K—^{۲۶} VI، C—^{۲۷} IV، C—^{۲۸} VI، C—^{۲۹} IV، C—^{۳۰} VI، C—^{۳۱} IV، C—^{۳۲} VI، C—^{۳۳} IV، C—^{۳۴} VI، C—^{۳۵} IV، C—^{۳۶} VI، C—^{۳۷} IV، C—^{۳۸} VI، C—^{۳۹} IV، C—^{۴۰} VI، C—^{۴۱} IV، C—^{۴۲} VI، C—^{۴۳} IV، C—^{۴۴} VI، C—^{۴۵} IV، C—^{۴۶} VI، C—^{۴۷} IV، C—^{۴۸} VI، C—^{۴۹} IV، C—^{۵۰} VI، C—^{۵۱} IV، C—^{۵۲} VI، C—^{۵۳} IV، C—^{۵۴} VI، C—^{۵۵} IV، C—^{۵۶} VI، C—^{۵۷} IV، C—^{۵۸} VI، C—^{۵۹} IV، C—^{۶۰} VI، C—^{۶۱} IV، C—^{۶۲} VI، C—^{۶۳} IV، C—^{۶۴} VI، C—^{۶۵} IV، C—^{۶۶} VI، C—^{۶۷} IV، C—^{۶۸} VI، C—^{۶۹} IV، C—^{۷۰} VI، C—^{۷۱} IV، C—^{۷۲} VI، C—^{۷۳} IV، C—^{۷۴} VI، C—^{۷۵} IV، C—^{۷۶} VI، C—^{۷۷} IV، C—^{۷۸} VI، C—^{۷۹} IV، C—^{۸۰} VI، C—^{۸۱} IV، C—^{۸۲} VI، C—^{۸۳} IV، C—^{۸۴} VI، C—^{۸۵} IV، C—^{۸۶} VI، C—^{۸۷} IV، C—^{۸۸} VI، C—^{۸۹} IV، C—^{۹۰} VI، C—^{۹۱} IV، C—^{۹۲} VI، C—^{۹۳} IV، C—^{۹۴} VI، C—^{۹۵} IV، C—^{۹۶} VI، C—^{۹۷} IV، C—^{۹۸} VI، C—^{۹۹} IV، C—^{۱۰۰} VI، C—^{۱۰۱} IV، C—^{۱۰۲} VI، C—^{۱۰۳} IV، C—^{۱۰۴} VI، C—^{۱۰۵} IV، C—^{۱۰۶} VI، C—^{۱۰۷} IV، C—^{۱۰۸} VI، C—^{۱۰۹} IV، C—^{۱۱۰} VI، C—^{۱۱۱} IV، C—^{۱۱۲} VI، C—^{۱۱۳} IV، C—^{۱۱۴} VI، C—^{۱۱۵} IV، C—^{۱۱۶} VI، C—^{۱۱۷} IV، C—^{۱۱۸} VI، C—^{۱۱۹} IV، C—^{۱۲۰} VI، C—^{۱۲۱} IV، C—^{۱۲۲} VI، C—^{۱۲۳} IV، C—^{۱۲۴} VI، C—^{۱۲۵} IV، C—^{۱۲۶} VI، C—^{۱۲۷} IV، C—^{۱۲۸} VI، C—^{۱۲۹} IV، C—^{۱۳۰} VI، C—^{۱۳۱} IV، C—^{۱۳۲} VI، C—^{۱۳۳} IV، C—^{۱۳۴} VI، C—^{۱۳۵} IV، C—^{۱۳۶} VI، C—^{۱۳۷} IV، C—^{۱۳۸} VI، C—^{۱۳۹} IV، C—^{۱۴۰} VI، C—^{۱۴۱} IV، C—^{۱۴۲} VI، C—^{۱۴۳} IV، C—^{۱۴۴} VI، C—^{۱۴۵} IV، C—^{۱۴۶} VI، C—^{۱۴۷} IV، C—^{۱۴۸} VI، C—^{۱۴۹} IV، C—^{۱۵۰} VI، C—^{۱۵۱} IV، C—^{۱۵۲} VI، C—^{۱۵۳} IV، C—^{۱۵۴} VI، C—^{۱۵۵} IV، C—^{۱۵۶} VI، C—^{۱۵۷} IV، C—^{۱۵۸} VI، C—^{۱۵۹} IV، C—^{۱۶۰} VI، C—^{۱۶۱} IV، C—^{۱۶۲} VI، C—^{۱۶۳} IV، C—^{۱۶۴} VI، C—^{۱۶۵} IV، C—^{۱۶۶} VI، C—^{۱۶۷} IV، C—^{۱۶۸} VI، C—^{۱۶۹} IV، C—^{۱۷۰} VI، C—^{۱۷۱} IV، C—^{۱۷۲} VI، C—^{۱۷۳} IV، C—^{۱۷۴} VI، C—^{۱۷۵} IV، C—^{۱۷۶} VI، C—^{۱۷۷} IV، C—^{۱۷۸} VI، C—^{۱۷۹} IV، C—^{۱۸۰} VI، C—^{۱۸۱} IV، C—^{۱۸۲} VI، C—^{۱۸۳} IV، C—^{۱۸۴} VI، C—^{۱۸۵} IV، C—^{۱۸۶} VI، C—^{۱۸۷} IV، C—^{۱۸۸} VI، C—^{۱۸۹} IV، C—^{۱۹۰} VI، C—^{۱۹۱} IV، C—^{۱۹۲} VI، C—^{۱۹۳} IV، C—^{۱۹۴} VI، C—^{۱۹۵} IV، C—^{۱۹۶} VI، C—^{۱۹۷} IV، C—^{۱۹۸} VI، C—^{۱۹۹} IV، C—^{۲۰۰} VI، C—^{۲۰۱} IV، C—^{۲۰۲} VI، C—^{۲۰۳} IV، C—^{۲۰۴} VI، C—^{۲۰۵} IV، C—^{۲۰۶} VI، C—^{۲۰۷} IV، C—^{۲۰۸} VI، C—^{۲۰۹} IV، C—^{۲۱۰} VI، C—^{۲۱۱} IV، C—^{۲۱۲} VI، C—^{۲۱۳} IV، C—^{۲۱۴} VI، C—^{۲۱۵} IV، C—^{۲۱۶} VI، C—^{۲۱۷} IV، C—^{۲۱۸} VI، C—^{۲۱۹} IV، C—^{۲۲۰} VI، C—^{۲۲۱} IV، C—^{۲۲۲} VI، C—^{۲۲۳} IV، C—^{۲۲۴} VI، C—^{۲۲۵} IV، C—^{۲۲۶} VI، C—^{۲۲۷} IV، C—^{۲۲۸} VI، C—^{۲۲۹} IV، C—^{۲۳۰} VI، C—^{۲۳۱} IV، C—^{۲۳۲} VI، C—^{۲۳۳} IV، C—^{۲۳۴} VI، C—^{۲۳۵} IV، C—^{۲۳۶} VI، C—^{۲۳۷} IV، C—^{۲۳۸} VI، C—^{۲۳۹} IV، C—^{۲۴۰} VI، C—^{۲۴۱} IV، C—^{۲۴۲} VI، C—^{۲۴۳} IV، C—^{۲۴۴} VI، C—^{۲۴۵} IV، C—^{۲۴۶} VI، C—^{۲۴۷} IV، C—^{۲۴۸} VI، C—^{۲۴۹} IV، C—^{۲۵۰} VI، C—^{۲۵۱} IV، C—^{۲۵۲} VI، C—^{۲۵۳} IV، C—^{۲۵۴} VI، C—^{۲۵۵} IV، C—^{۲۵۶} VI، C—^{۲۵۷} IV، C—^{۲۵۸} VI، C—^{۲۵۹} IV، C—^{۲۶۰} VI، C—^{۲۶۱} IV، C—^{۲۶۲} VI، C—^{۲۶۳} IV، C—^{۲۶۴} VI، C—^{۲۶۵} IV، C—^{۲۶۶} VI، C—^{۲۶۷} IV، C—^{۲۶۸} VI، C—^{۲۶۹} IV، C—^{۲۷۰} VI، C—^{۲۷۱} IV، C—^{۲۷۲} VI، C—^{۲۷۳} IV، C—^{۲۷۴} VI، C—^{۲۷۵} IV، C—^{۲۷۶} VI، C—^{۲۷۷} IV، C—^{۲۷۸} VI، C—^{۲۷۹} IV، C—^{۲۸۰} VI، C—^{۲۸۱} IV، C—^{۲۸۲} VI، C—^{۲۸۳} IV، C—^{۲۸۴} VI، C—^{۲۸۵} IV، C—^{۲۸۶} VI، C—^{۲۸۷} IV، C—^{۲۸۸} VI، C—^{۲۸۹} IV، C—^{۲۹۰} VI، C—^{۲۹۱} IV، C—^{۲۹۲} VI، C—^{۲۹۳} IV، C—^{۲۹۴} VI، C—^{۲۹۵} IV، C—^{۲۹۶} VI، C—^{۲۹۷} IV، C—^{۲۹۸} VI، C—^{۲۹۹} IV، C—^{۳۰۰} VI، C—^{۳۰۱} IV، C—^{۳۰۲} VI، C—^{۳۰۳} IV، C—^{۳۰۴} VI، C—^{۳۰۵} IV، C—^{۳۰۶} VI، C—^{۳۰۷} IV، C—^{۳۰۸} VI، C—^{۳۰۹} IV، C—^{۳۱۰} VI، C—^{۳۱۱} IV، C—^{۳۱۲} VI، C—^{۳۱۳} IV، C—^{۳۱۴} VI، C—^{۳۱۵} IV، C—^{۳۱۶} VI، C—^{۳۱۷} IV، C—^{۳۱۸} VI، C—^{۳۱۹} IV، C—^{۳۲۰} VI، C—^{۳۲۱} IV، C—^{۳۲۲} VI، C—^{۳۲۳} IV، C—^{۳۲۴} VI، C—^{۳۲۵} IV، C—^{۳۲۶} VI، C—^{۳۲۷} IV، C—^{۳۲۸} VI، C—^{۳۲۹} IV، C—^{۳۳۰} VI، C—^{۳۳۱} IV، C—^{۳۳۲} VI، C—^{۳۳۳} IV، C—^{۳۳۴} VI، C—^{۳۳۵} IV، C—^{۳۳۶} VI، C—^{۳۳۷} IV، C—^{۳۳۸} VI، C—^{۳۳۹} IV، C—^{۳۴۰} VI، C—^{۳۴۱} IV، C—^{۳۴۲} VI، C—^{۳۴۳} IV، C—^{۳۴۴} VI، C—^{۳۴۵} IV، C—^{۳۴۶} VI، C—^{۳۴۷} IV، C—^{۳۴۸} VI، C—^{۳۴۹} IV، C—^{۳۵۰} VI، C—^{۳۵۱} IV، C—^{۳۵۲} VI، C—^{۳۵۳} IV، C—^{۳۵۴} VI، C—^{۳۵۵} IV، C—^{۳۵۶} VI، C—^{۳۵۷} IV، C—^{۳۵۸} VI، C—^{۳۵۹} IV، C—^{۳۶۰} VI، C—^{۳۶۱} IV، C—^{۳۶۲} VI، C—^{۳۶۳} IV، C—^{۳۶۴} VI، C—^{۳۶۵} IV، C—^{۳۶۶} VI، C—^{۳۶۷} IV، C—^{۳۶۸} VI، C—^{۳۶۹} IV، C—^{۳۷۰} VI، C—^{۳۷۱} IV، C—^{۳۷۲} VI، C—^{۳۷۳} IV، C—^{۳۷۴} VI، C—^{۳۷۵} IV، C—^{۳۷۶} VI، C—^{۳۷۷} IV، C—^{۳۷۸} VI، C—^{۳۷۹} IV، C—^{۳۸۰} VI، C—^{۳۸۱} IV، C—^{۳۸۲} VI، C—^{۳۸۳} IV، C—^{۳۸۴} VI، C—^{۳۸۵} IV، C—^{۳۸۶} VI، C—^{۳۸۷} IV، C—^{۳۸۸} VI، C—^{۳۸۹} IV، C—^{۳۹۰} VI، C—^{۳۹۱} IV، C—^{۳۹۲} VI، C—^{۳۹۳} IV، C—^{۳۹۴} VI، C—^{۳۹۵} IV، C—^{۳۹۶} VI، C—^{۳۹۷} IV، C—^{۳۹۸} VI، C—^{۳۹۹} IV، C—^{۴۰۰} VI، C—^{۴۰۱} IV، C—^{۴۰۲} VI، C—^{۴۰۳} IV، C—^{۴۰۴} VI، C—^{۴۰۵} IV، C—^{۴۰۶} VI، C—^{۴۰۷} IV، C—^{۴۰۸} VI، C—^{۴۰۹} IV، C—^{۴۱۰} VI، C—^{۴۱۱} IV، C—^{۴۱۲} VI، C—^{۴۱۳} IV، C—^{۴۱۴} VI، C—^{۴۱۵} IV، C—^{۴۱۶} VI، C—^{۴۱۷} IV، C—^{۴۱۸} VI، C—^{۴۱۹} IV، C—^{۴۲۰} VI، C—^{۴۲۱} IV، C—^{۴۲۲} VI، C—^{۴۲۳} IV، C—^{۴۲۴} VI، C—^{۴۲۵} IV، C—^{۴۲۶} VI، C—^{۴۲۷} IV، C—^{۴۲۸} VI، C—^{۴۲۹} IV، C—^{۴۳۰} VI، C—^{۴۳۱} IV، C—^{۴۳۲} VI، C—^{۴۳۳} IV، C—^{۴۳۴} VI، C—^{۴۳۵} IV، C—^{۴۳۶} VI، C—^{۴۳۷} IV، C—^{۴۳۸} VI، C—^{۴۳۹} IV، C—^{۴۴۰} VI، C—^{۴۴۱} IV، C—^{۴۴۲} VI، C—^{۴۴۳} IV، C—^{۴۴۴} VI، C—^{۴۴۵} IV، C—^{۴۴۶} VI، C—^{۴۴۷} IV، C—^{۴۴۸} VI، C—^{۴۴۹} IV، C—^{۴۴۱۰} VI، C—^{۴۴۱۱} IV، C—^{۴۴۱۲} VI، C—^{۴۴۱۳} IV، C—^{۴۴۱۴} VI، C—^{۴۴۱۵} IV، C—^{۴۴۱۶} VI، C—^{۴۴۱۷} IV، C—^{۴۴۱۸} VI، C—^{۴۴۱۹} IV، C—^{۴۴۲۰} VI، C—^{۴۴۲۱} IV، C—^{۴۴۲۲} VI، C—^{۴۴۲۳} IV، C—^{۴۴۲۴} VI، C—^{۴۴۲۵} IV، C—^{۴۴۲۶} VI، C—^{۴۴۲۷} IV، C—^{۴۴۲۸} VI، C—^{۴۴۲۹} IV، C—^{۴۴۳۰} VI، C—^{۴۴۳۱} IV، C—^{۴۴۳۲} VI، C—^{۴۴۳۳} IV، C—^{۴۴۳۴} VI، C—^{۴۴۳۵} IV، C—^{۴۴۳۶} VI، C—^{۴۴۳۷} IV، C—^{۴۴۳۸} VI، C—^{۴۴۳۹} IV، C—^{۴۴۳۱۰} VI، C—^{۴۴۳۱۱} IV، C—^{۴۴۳۱۲} VI، C—^{۴۴۳۱۳} IV، C—^{۴۴۳۱۴} VI، C—^{۴۴۳۱۵} IV، C—^{۴۴۳۱۶} VI، C—^{۴۴۳۱۷} IV، C—^{۴۴۳۱۸} VI، C—^{۴۴۳۱۹} IV، C—^{۴۴۳۲۰} VI، C—^{۴۴۳۲۱} IV، C—^{۴۴۳۲۲} VI، C—^{۴۴۳۲۳} IV، C—^{۴۴۳۲۴} VI، C—^{۴۴۳۲۵} IV، C—^{۴۴۳۲۶} VI، C—^{۴۴۳۲۷} IV، C—^{۴۴۳۲۸} VI، C—^{۴۴۳۲۹} IV، C—^{۴۴۳۳۰} VI، C—^{۴۴۳۳۱} IV، C—^{۴۴۳۳۲} VI، C—^{۴۴۳۳۳} IV، C—^{۴۴۳۳۴} VI، C—^{۴۴۳۳۵} IV، C—^{۴۴۳۳۶} VI، C—^{۴۴۳۳۷} IV، C—^{۴۴۳۳۸} VI، C—^{۴۴۳۳۹} IV، C—^{۴۴۳۳۱۰} VI، C—^{۴۴۳۳۱۱} IV، C—^{۴۴۳۳۱۲} VI، C—^{۴۴۳۳۱۳} IV، C—^{۴۴۳۳۱۴} VI، C—^{۴۴۳۳۱۵} IV، C—^{۴۴۳۳۱۶} VI، C—^{۴۴۳۳۱۷} IV، C—^{۴۴۳۳۱۸} VI، C—^{۴۴۳۳۱۹} IV، C—^{۴۴۳۳۲۰} VI، C—^{۴۴۳۳۲۱} IV، C—^{۴۴۳۳۲۲} VI، C—^{۴۴۳۳۲۳} IV، C—^{۴۴۳۳۲۴} VI، C—^{۴۴۳۳۲۵} IV، C—^{۴۴۳۳۲۶} VI، C—^{۴۴۳۳۲۷} IV، C—^{۴۴۳۳۲۸} VI، C—^{۴۴۳۳۲۹} IV، C—^{۴۴۳۳۳۰} VI، C—^{۴۴۳۳۳۱} IV، C—^{۴۴۳۳۳۲} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳} IV، C—^{۴۴۳۳۳۴} VI، C—^{۴۴۳۳۳۵} IV، C—^{۴۴۳۳۳۶} VI، C—^{۴۴۳۳۳۷} IV، C—^{۴۴۳۳۳۸} VI، C—^{۴۴۳۳۳۹} IV، C—^{۴۴۳۳۳۱۰} VI، C—^{۴۴۳۳۳۱۱} IV، C—^{۴۴۳۳۳۱۲} VI، C—^{۴۴۳۳۳۱۳} IV، C—^{۴۴۳۳۳۱۴} VI، C—^{۴۴۳۳۳۱۵} IV، C—^{۴۴۳۳۳۱۶} VI، C—^{۴۴۳۳۳۱۷} IV، C—^{۴۴۳۳۳۱۸} VI، C—^{۴۴۳۳۳۱۹} IV، C—^{۴۴۳۳۳۲۰} VI، C—^{۴۴۳۳۳۲۱} IV، C—^{۴۴۳۳۳۲۲} VI، C—^{۴۴۳۳۳۲۳} IV، C—^{۴۴۳۳۳۲۴} VI، C—^{۴۴۳۳۳۲۵} IV، C—^{۴۴۳۳۳۲۶} VI، C—^{۴۴۳۳۳۲۷} IV، C—^{۴۴۳۳۳۲۸} VI، C—^{۴۴۳۳۳۲۹} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۰} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۱} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۲} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۳} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۴} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۵} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۶} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۷} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۸} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۹} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۱۰} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۱۱} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۱۲} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۱۳} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۱۴} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۱۵} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۱۶} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۱۷} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۱۸} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۱۹} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۲۰} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۲۱} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۲۲} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۲۳} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۲۴} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۲۵} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۲۶} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۲۷} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۲۸} VI، C—^{۴۴۳۳۳۳۲۹} IV، C—^{۴۴۳۳۳۳۳۰} VI، C—<sup

ز کار جهان دست بر سر گرفت^۱
بی پیکند^۲ سازد همی رزمگاه^۳
که از گرد پییدا نبد آفتاب^۵
بیامد که سازد همی^۷ رزمگاه^۸
قو گفتی که جانش ز تن بر پرید^۹
ز پس ذیزه و گرز و چلچی تبر^{۱۱}
هوا ذیلگون شد زمین ذاپدید

چو بشنید بیژن سپه بر گرفت
طلایه بیامد که آمد سپاه
[سپاهی بکشتی بر آمد ز^۴ آب
[سپهدار بیژن به پیش^۶ سپاه
چو ماهوی سوری سپهرا بدید
ز بس جوشن و خود و زرین^{۱۰} سپر
غمی شد برابر صفری بر کشید

795

۱۶

بایرانیان^{۱۲} بر کمین خواست کرد
خروشان برفت از میان سپاه^{۱۴}

چو بیژن سپهرا همه راست کرد
[بدانست ماهوی و از^{۱۳} قلبگاه

800

^۱ ماذده اندر شگفت – IV, Г — доб.:
چو تیر از کمان سوی ماهوی شد * سوی بدنزاد [پهلوان – Г] جهانجوی شد
IV — далее доб.:

ز جیحون گذر کرد بیژن چو گرد * دل از شاه ایران شده پر ز درد
سپاهی که جیحون و هامون و کوه * شد از ذعل سم ستوران ستوه
ز بس ذیزه‌داران و جوشنوران * زمین تیره شد از کران قا کران
^۲ IV — доб.: ^۳ IV — доб.: بیک چند – C بیکنند – R

چو بشنید ماهوی بر بست کوس * زمین شد ز گرد سپاه آبنوس
شما فرزاده چون روی بیژن بدین * بوان ذامدار آفرین گستربید
بران لشکر گشن و آن پهلوان * دلش گشت پر درد و بیجان روان
^۴ K, IV — ^۸ هم او – ^۷ R ز پیش – ^۶ P ^۵ ز کشتنی بیامد بر(?)
б. оп.; К — доб.:

چو بشنید ماهوی بر بست کوس * زمین شد ز گرد سپاه آبنوس
IV — تیر و تبر – ^{۱۱} K چینی – IV — ^۹ IV — б. оп. ^{۱۰} K, C — رومی – IV —
Ханی تبر L, K, R, C — доб.:

شتر بارها ذیزه [تیغ – K ذیز – C] بر اشتaran * ز لشکر همی رفت دیگر کران
[K, C — شد بدیگر کران –]

^{۱۲} K — ۶. оп. ^{۱۴} ماهوی ازان – C ماهوی کز – IV — ^{۱۳} ماهوی ازان – K — ۶. оп.

چو باشد ذیاید³ ز پالیز پاد⁴
ز ترکان سواران روز نبرد⁶
ذجست ایچ گوشه بره بزمان
همه دشت ذخشب سپه گستربید
مدادید¹⁰ قا او بدین¹¹ روی آب
مسگر باز خواهیم زو¹³ کین شاه
که ماند¹⁶ ایچ فرزند کاید¹⁷ بکار¹⁸
پسر گر ذبود ایچ دختر بدمت²⁰
بماهی برمگاری دهیم²¹
سر آمد برین ذخمه بر روزگار²³
که ذه شاه ماند ذه یزدانپرست²⁵

چنین گل¹ بپالیز² شاهان مداد
چو بشنید بیژن⁵ سپه گرد کرد
ز قچقار⁷ باشی⁸ بیامد⁹ دمان
چو نزدیک شهر بخارا رسید
بیماران چنین گفت کاکنوں شتاب
به پیکار ما پیش¹² آرد سپاه
ازان پس بپرسید کز¹⁴ ذامدار¹⁵
جهاندار شهرها برادر بدمت¹⁹
که اورا بیاریم و باری دهیم²¹
بدو گفت برسام کای شهریار²²
بران شهرها قازپاوس است دست²⁴

¹ K, IV, VI, T — ³ مدادا — I, I — ⁴ مدادا — IV . ² بمالین — I — ⁵ دل بد — I گل خو — K — доб. (ср. б. 11 предыдущей интерполяции):

تو بهره ازین ذام و ذنگ آن قست * سواران جنگی و جنگ آن قست
I, K, C — доб.:

چو بشنید بیژن بر آشافت سخت * کزو شامرا تیره شد روی بخت
I — далее доб.:

چنین گفت کز ذخمه شهریار * که داشت کنون در جهان پادگار
بدو گفت گوینده ذیکبخت * سر آمد بر آن ذخمه بر تاج و تخت
з (без рифмы); IV — б. стоит
⁵ K, C — IV — ⁶ IV — ⁷ Л — стерто; IV — ⁸ з قاجار(?) — C — ⁹ K, IV, C — ¹⁰ K — ¹¹ K — ¹² K, IV, C — ¹³ پیش من — ¹⁴ ل — ¹⁵ سپارید(?) — ¹⁶ آید — ¹⁷ K — доб. ¹⁸ K — доб.:
پرسید بیژن کزان — IV وزانیس بپرسم کزان ذامدار — K — از — ¹⁴ ل — ¹⁵ خواهم ازو — T — IV, T — ¹⁶ ذامدار

پس آنگه چنین گفت کز شهریار * که داشت کنون در جهان پادگار
نداشت — ²⁰ K, IV, Г, T — ²¹ IV, Г — ²² K, C — ²³ نیکبخت — ²⁴ IV, Г, Р — ²⁵ K, C — ²⁶ K, C — ²⁷ K, C — ²⁸ K, C — ²⁹ K, C — ³⁰ K, C — ³¹ K, C — ³² K, C — ³³ K, C — ³⁴ K, C — ³⁵ K, C — ³⁶ K, C — ³⁷ K, C — ³⁸ K, C — ³⁹ K, C — ⁴⁰ K, C — ⁴¹ K, C — ⁴² K, C — ⁴³ K, C — ⁴⁴ K, C — ⁴⁵ K, C — ⁴⁶ K, C — ⁴⁷ K, C — ⁴⁸ K, C — ⁴⁹ K, C — ⁵⁰ K, C — ⁵¹ K, C — ⁵² K, C — ⁵³ K, C — ⁵⁴ K, C — ⁵⁵ K, C — ⁵⁶ K, C — ⁵⁷ K, C — ⁵⁸ K, C — ⁵⁹ K, C — ⁶⁰ K, C — ⁶¹ K, C — ⁶² K, C — ⁶³ K, C — ⁶⁴ K, C — ⁶⁵ K, C — ⁶⁶ K, C — ⁶⁷ K, C — ⁶⁸ K, C — ⁶⁹ K, C — ⁷⁰ K, C — ⁷¹ K, C — ⁷² K, C — ⁷³ K, C — ⁷⁴ K, C — ⁷⁵ K, C — ⁷⁶ K, C — ⁷⁷ K, C — ⁷⁸ K, C — ⁷⁹ K, C — ⁸⁰ K, C — ⁸¹ K, C — ⁸² K, C — ⁸³ K, C — ⁸⁴ K, C — ⁸⁵ K, C — ⁸⁶ K, C — ⁸⁷ K, C — ⁸⁸ K, C — ⁸⁹ K, C — ⁹⁰ K, C — ⁹¹ K, C — ⁹² K, C — ⁹³ K, C — ⁹⁴ K, C — ⁹⁵ K, C — ⁹⁶ K, C — ⁹⁷ K, C — ⁹⁸ K, C — ⁹⁹ K, C — ¹⁰⁰ K, C — ¹⁰¹ K, C — ¹⁰² K, C — ¹⁰³ K, C — ¹⁰⁴ K, C — ¹⁰⁵ K, C — ¹⁰⁶ K, C — ¹⁰⁷ K, C — ¹⁰⁸ K, C — ¹⁰⁹ K, C — ¹¹⁰ K, C — ¹¹¹ K, C — ¹¹² K, C — ¹¹³ K, C — ¹¹⁴ K, C — ¹¹⁵ K, C — ¹¹⁶ K, C — ¹¹⁷ K, C — ¹¹⁸ K, C — ¹¹⁹ K, C — ¹²⁰ K, C — ¹²¹ K, C — ¹²² K, C — ¹²³ K, C — ¹²⁴ K, C — ¹²⁵ K, C — ¹²⁶ K, C — ¹²⁷ K, C — ¹²⁸ K, C — ¹²⁹ K, C — ¹³⁰ K, C — ¹³¹ K, C — ¹³² K, C — ¹³³ K, C — ¹³⁴ K, C — ¹³⁵ K, C — ¹³⁶ K, C — ¹³⁷ K, C — ¹³⁸ K, C — ¹³⁹ K, C — ¹⁴⁰ K, C — ¹⁴¹ K, C — ¹⁴² K, C — ¹⁴³ K, C — ¹⁴⁴ K, C — ¹⁴⁵ K, C — ¹⁴⁶ K, C — ¹⁴⁷ K, C — ¹⁴⁸ K, C — ¹⁴⁹ K, C — ¹⁵⁰ K, C — ¹⁵¹ K, C — ¹⁵² K, C — ¹⁵³ K, C — ¹⁵⁴ K, C — ¹⁵⁵ K, C — ¹⁵⁶ K, C — ¹⁵⁷ K, C — ¹⁵⁸ K, C — ¹⁵⁹ K, C — ¹⁶⁰ K, C — ¹⁶¹ K, C — ¹⁶² K, C — ¹⁶³ K, C — ¹⁶⁴ K, C — ¹⁶⁵ K, C — ¹⁶⁶ K, C — ¹⁶⁷ K, C — ¹⁶⁸ K, C — ¹⁶⁹ K, C — ¹⁷⁰ K, C — ¹⁷¹ K, C — ¹⁷² K, C — ¹⁷³ K, C — ¹⁷⁴ K, C — ¹⁷⁵ K, C — ¹⁷⁶ K, C — ¹⁷⁷ K, C — ¹⁷⁸ K, C — ¹⁷⁹ K, C — ¹⁸⁰ K, C — ¹⁸¹ K, C — ¹⁸² K, C — ¹⁸³ K, C — ¹⁸⁴ K, C — ¹⁸⁵ K, C — ¹⁸⁶ K, C — ¹⁸⁷ K, C — ¹⁸⁸ K, C — ¹⁸⁹ K, C — ¹⁹⁰ K, C — ¹⁹¹ K, C — ¹⁹² K, C — ¹⁹³ K, C — ¹⁹⁴ K, C — ¹⁹⁵ K, C — ¹⁹⁶ K, C — ¹⁹⁷ K, C — ¹⁹⁸ K, C — ¹⁹⁹ K, C — ²⁰⁰ K, C — ²⁰¹ K, C — ²⁰² K, C — ²⁰³ K, C — ²⁰⁴ K, C — ²⁰⁵ K, C — ²⁰⁶ K, C — ²⁰⁷ K, C — ²⁰⁸ K, C — ²⁰⁹ K, C — ²¹⁰ K, C — ²¹¹ K, C — ²¹² K, C — ²¹³ K, C — ²¹⁴ K, C — ²¹⁵ K, C — ²¹⁶ K, C — ²¹⁷ K, C — ²¹⁸ K, C — ²¹⁹ K, C — ²²⁰ K, C — ²²¹ K, C — ²²² K, C — ²²³ K, C — ²²⁴ K, C — ²²⁵ K, C — ²²⁶ K, C — ²²⁷ K, C — ²²⁸ K, C — ²²⁹ K, C — ²³⁰ K, C — ²³¹ K, C — ²³² K, C — ²³³ K, C — ²³⁴ K, C — ²³⁵ K, C — ²³⁶ K, C — ²³⁷ K, C — ²³⁸ K, C — ²³⁹ K, C — ²⁴⁰ K, C — ²⁴¹ K, C — ²⁴² K, C — ²⁴³ K, C — ²⁴⁴ K, C — ²⁴⁵ K, C — ²⁴⁶ K, C — ²⁴⁷ K, C — ²⁴⁸ K, C — ²⁴⁹ K, C — ²⁵⁰ K, C — ²⁵¹ K, C — ²⁵² K, C — ²⁵³ K, C — ²⁵⁴ K, C — ²⁵⁵ K, C — ²⁵⁶ K, C — ²⁵⁷ K, C — ²⁵⁸ K, C — ²⁵⁹ K, C — ²⁶⁰ K, C — ²⁶¹ K, C — ²⁶² K, C — ²⁶³ K, C — ²⁶⁴ K, C — ²⁶⁵ K, C — ²⁶⁶ K, C — ²⁶⁷ K, C — ²⁶⁸ K, C — ²⁶⁹ K, C — ²⁷⁰ K, C — ²⁷¹ K, C — ²⁷² K, C — ²⁷³ K, C — ²⁷⁴ K, C — ²⁷⁵ K, C — ²⁷⁶ K, C — ²⁷⁷ K, C — ²⁷⁸ K, C — ²⁷⁹ K, C — ²⁸⁰ K, C — ²⁸¹ K, C — ²⁸² K, C — ²⁸³ K, C — ²⁸⁴ K, C — ²⁸⁵ K, C — ²⁸⁶ K, C — ²⁸⁷ K, C — ²⁸⁸ K, C — ²⁸⁹ K, C — ²⁹⁰ K, C — ²⁹¹ K, C — ²⁹² K, C — ²⁹³ K, C — ²⁹⁴ K, C — ²⁹⁵ K, C — ²⁹⁶ K, C — ²⁹⁷ K, C — ²⁹⁸ K, C — ²⁹⁹ K, C — ³⁰⁰ K, C — ³⁰¹ K, C — ³⁰² K, C — ³⁰³ K, C — ³⁰⁴ K, C — ³⁰⁵ K, C — ³⁰⁶ K, C — ³⁰⁷ K, C — ³⁰⁸ K, C — ³⁰⁹ K, C — ³¹⁰ K, C — ³¹¹ K, C — ³¹² K, C — ³¹³ K, C — ³¹⁴ K, C — ³¹⁵ K, C — ³¹⁶ K, C — ³¹⁷ K, C — ³¹⁸ K, C — ³¹⁹ K, C — ³²⁰ K, C — ³²¹ K, C — ³²² K, C — ³²³ K, C — ³²⁴ K, C — ³²⁵ K, C — ³²⁶ K, C — ³²⁷ K, C — ³²⁸ K, C — ³²⁹ K, C — ³³⁰ K, C — ³³¹ K, C — ³³² K, C — ³³³ K, C — ³³⁴ K, C — ³³⁵ K, C — ³³⁶ K, C — ³³⁷ K, C — ³³⁸ K, C — ³³⁹ K, C — ³⁴⁰ K, C — ³⁴¹ K, C — ³⁴² K, C — ³⁴³ K, C — ³⁴⁴ K, C — ³⁴⁵ K, C — ³⁴⁶ K, C — ³⁴⁷ K, C — ³⁴⁸ K, C — ³⁴⁹ K, C — ³⁵⁰ K, C — ³⁵¹ K, C — ³⁵² K, C — ³⁵³ K, C — ³⁵⁴ K, C — ³⁵⁵ K, C — ³⁵⁶ K, C — ³⁵⁷ K, C — ³⁵⁸ K, C — ³⁵⁹ K, C — ³⁶⁰ K, C — ³⁶¹ K, C — ³⁶² K, C — ³⁶³ K, C — ³⁶⁴ K, C — ³⁶⁵ K, C — ³⁶⁶ K, C — ³⁶⁷ K, C — ³⁶⁸ K, C — ³⁶⁹ K, C — ³⁷⁰ K, C — ³⁷¹ K, C — ³⁷² K, C — ³⁷³ K, C — ³⁷⁴ K, C — ³⁷⁵ K, C — ³⁷⁶ K, C — ³⁷⁷ K, C — ³⁷⁸ K, C — ³⁷⁹ K, C — ³⁸⁰ K, C — ³⁸¹ K, C — ³⁸² K, C — ³⁸³ K, C — ³⁸⁴ K, C — ³⁸⁵ K, C — ³⁸⁶ K, C — ³⁸⁷ K, C — ³⁸⁸ K, C — ³⁸⁹ K, C — ³⁹⁰ K, C — ³⁹¹ K, C — ³⁹² K, C — ³⁹³ K, C — ³⁹⁴ K, C — ³⁹⁵ K, C — ³⁹⁶ K, C — ³⁹⁷ K, C — ³⁹⁸ K, C — ³⁹⁹ K, C — ⁴⁰⁰ K, C — ⁴⁰¹ K, C — ⁴⁰² K, C — ⁴⁰³ K, C — ⁴⁰⁴ K, C — ⁴⁰⁵ K, C — ⁴⁰⁶ K, C — ⁴⁰⁷ K, C — ⁴⁰⁸ K, C — ⁴⁰⁹ K, C — ⁴¹⁰ K, C — ⁴¹¹ K, C — ⁴¹² K, C — ⁴¹³ K, C — ⁴¹⁴ K, C — ⁴¹⁵ K, C — ⁴¹⁶ K, C — ⁴¹⁷ K, C — ⁴¹⁸ K, C — ⁴¹⁹ K, C — ⁴²⁰ K, C — ⁴²¹ K, C — ⁴²² K, C — ⁴²³ K, C — ⁴²⁴ K, C — ⁴²⁵ K, C — ⁴²⁶ K, C — ⁴²⁷ K, C — ⁴²⁸ K, C — ⁴²⁹ K, C — ⁴³⁰ K, C — ⁴³¹ K, C — ⁴³² K, C — ⁴³³ K, C — ⁴³⁴ K, C — ⁴³⁵ K, C — ⁴³⁶ K, C — ⁴³⁷ K, C — ⁴³⁸ K, C — ⁴³⁹ K, C — ⁴⁴⁰ K, C — ⁴⁴¹ K, C — ⁴⁴² K, C — ⁴⁴³ K, C — ⁴⁴⁴ K, C — ⁴⁴⁵ K, C — ⁴⁴⁶ K, C — ⁴⁴⁷ K, C — ⁴⁴⁸ K, C — ⁴⁴⁹ K, C — ⁴⁵⁰ K, C — ⁴⁵¹ K, C — ⁴⁵² K, C — ⁴⁵³ K, C — ⁴⁵⁴ K, C — ⁴⁵⁵ K, C — ⁴⁵⁶ K, C — ⁴⁵⁷ K, C — ⁴⁵⁸ K, C — ⁴⁵⁹ K, C — ⁴⁶⁰ K, C — ⁴⁶¹ K, C — ⁴⁶² K, C — ⁴⁶³ K, C — ⁴⁶⁴ K, C — ⁴⁶⁵ K, C — ⁴⁶⁶ K, C — ⁴⁶⁷ K, C — ⁴⁶⁸ K, C — ⁴⁶⁹ K, C — ⁴⁷⁰ K, C — ⁴⁷¹ K, C — ⁴⁷² K, C — ⁴⁷³ K, C — ⁴⁷⁴ K, C — ⁴⁷⁵ K, C — ⁴⁷⁶ K, C — ⁴⁷⁷ K, C — ⁴⁷⁸ K, C — ⁴⁷⁹ K, C — ⁴⁸⁰ K, C — ⁴⁸¹ K, C — ⁴⁸² K, C — ⁴⁸³ K, C — ⁴⁸⁴ K, C — ⁴⁸⁵ K, C — ⁴⁸⁶ K, C — ⁴⁸⁷ K, C — ⁴⁸⁸ K, C — ⁴⁸⁹ K, C — ⁴⁹⁰ K, C — ⁴⁹¹ K, C — ⁴⁹² K, C — ⁴⁹³ K, C — ⁴⁹⁴ K, C — ⁴⁹⁵ K, C — ⁴⁹⁶ K, C — ⁴⁹⁷ K, C — ⁴⁹⁸ K, C — ⁴⁹⁹ K, C — ⁵⁰⁰ K, C — ⁵⁰¹ K, C — ⁵⁰² K, C — ⁵⁰³ K, C — ⁵⁰⁴ K, C — ⁵⁰⁵ K, C — ⁵⁰⁶ K, C — ⁵⁰⁷ K, C — ⁵⁰⁸ K, C — ⁵⁰⁹ K, C — ⁵¹⁰ K, C — ⁵¹¹ K, C — ⁵¹² K, C — ⁵¹³ K, C — ⁵¹⁴ K, C — ⁵¹⁵ K, C — ⁵¹⁶ K, C — ⁵¹⁷ K, C — ⁵¹⁸ K, C — ⁵¹⁹ K, C — ⁵²⁰ K, C — ⁵²¹ K, C — ⁵²² K, C — ⁵²³ K, C — ⁵²⁴ K, C — ⁵²⁵ K, C — ⁵²⁶ K, C — ⁵²⁷ K, C — ⁵²⁸ K, C — ⁵²⁹ K, C — ⁵³⁰ K, C — ⁵³¹ K, C — ⁵³² K, C — ⁵³³ K, C — ⁵³⁴ K, C — ⁵³⁵ K, C — ⁵³⁶ K, C — ⁵³⁷ K, C — ⁵³⁸ K, C — ⁵³⁹ K, C — ⁵⁴⁰ K, C — ⁵⁴¹ K, C — ⁵⁴² K, C — ⁵⁴³ K, C — ⁵⁴⁴ K, C — ⁵⁴⁵ K, C — ⁵⁴⁶ K, C — ⁵⁴⁷ K, C — ⁵⁴⁸ K, C — ⁵⁴⁹ K, C — ⁵⁵⁰ K, C — ⁵⁵¹ K, C — ⁵⁵² K, C — ⁵⁵³ K, C — ⁵⁵⁴ K, C — ⁵⁵⁵ K, C — ⁵⁵⁶ K, C — ⁵⁵⁷ K, C — ⁵⁵⁸ K, C — ⁵⁵⁹ K, C — ⁵⁶⁰ K, C — ⁵⁶¹ K, C — ⁵⁶² K, C — ⁵⁶³ K, C — ⁵⁶⁴ K, C — ⁵⁶⁵ K, C — ⁵⁶⁶ K, C — ⁵⁶⁷ K, C — ⁵⁶⁸ K, C — ⁵⁶⁹ K, C — ⁵⁷⁰ K, C — ⁵⁷¹ K, C — ⁵⁷² K, C — ⁵⁷³ K, C — ⁵⁷⁴ K, C — ⁵⁷⁵ K, C — ⁵⁷⁶ K, C — ⁵⁷⁷ K, C — ⁵⁷⁸ K, C — ⁵⁷⁹ K, C — ⁵⁸⁰ K, C — ⁵⁸¹ K, C — ⁵⁸² K, C — ⁵⁸³ K, C — ⁵⁸⁴ K, C — ⁵⁸⁵ K, C — ⁵⁸⁶ K, C — ⁵⁸⁷ K, C — ⁵⁸⁸ K, C — ⁵⁸⁹ K, C — ⁵⁹⁰ K, C — ⁵⁹¹ K, C — ⁵⁹² K, C — ⁵⁹³ K, C — ⁵⁹⁴ K, C — ⁵⁹⁵ K, C — ⁵⁹⁶ K, C — ⁵⁹⁷ K, C — ⁵⁹⁸ K, C — ⁵⁹⁹ K, C — ⁶⁰⁰ K, C — ⁶⁰¹ K, C — ⁶⁰² K, C — ⁶⁰³ K, C — ⁶⁰⁴ K, C — ⁶⁰⁵ K, C — ⁶⁰⁶ K, C — ⁶⁰⁷ K, C — ⁶⁰⁸ K, C — ⁶⁰⁹ K, C — ⁶¹⁰ K, C — ⁶¹¹ K, C — ⁶¹² K, C — ⁶¹³ K, C — ⁶¹⁴ K, C — ⁶¹⁵ K, C — ⁶¹⁶ K, C — ⁶¹⁷ K, C — ⁶¹⁸ K, C — ⁶¹⁹ K, C — ⁶²⁰ K, C — ⁶²¹ K, C — ⁶²² K, C — ⁶²³ K, C — ⁶²⁴ K, C — ⁶²⁵ K, C — ⁶²⁶ K, C — ⁶²⁷ K, C — ⁶²⁸ K, C — ⁶²⁹ K, C — ⁶³⁰ K, C — ⁶³¹ K, C — ⁶³² K, C — ⁶³³ K, C — ⁶³⁴ K, C — ⁶³⁵ K, C — ⁶³⁶ K, C — ⁶³⁷ K, C — ⁶³⁸ K, C — ⁶³⁹ K, C — ⁶⁴⁰ K, C — ⁶⁴¹ K, C — ⁶⁴² K, C — ⁶⁴³ K, C — ⁶⁴⁴ K, C — ⁶⁴⁵ K, C — ⁶⁴⁶ K, C — ⁶⁴⁷ K, C — ⁶⁴⁸ K, C — ⁶⁴⁹ K, C — ⁶⁵⁰ K, C — ⁶⁵¹ K, C — ⁶⁵² K, C — ⁶⁵³ K, C — ⁶⁵⁴ K, C — ⁶⁵⁵ K, C — ⁶⁵⁶ K, C — ⁶⁵⁷ K, C — ⁶⁵⁸ K, C — ⁶⁵⁹ K, C — ⁶⁶⁰ K, C — ⁶⁶¹ K, C — ⁶⁶² K, C — ⁶⁶³ K, C — ⁶⁶⁴ K, C — ⁶⁶⁵ K, C — ⁶⁶⁶ K, C — ⁶⁶⁷ K, C — ⁶⁶⁸ K, C — ⁶⁶⁹ K, C — ⁶⁷⁰ K, C — ⁶⁷¹ K, C — ⁶⁷² K, C — ⁶⁷³ K, C — ⁶⁷⁴ K, C — ⁶⁷⁵ K, C — ⁶⁷⁶ K, C — ⁶⁷⁷ K, C — ⁶⁷⁸ K, C — ⁶⁷⁹ K, C — ⁶⁸⁰ K, C — ⁶⁸¹ K, C — ⁶⁸² K, C — ⁶⁸³ K, C — ⁶⁸⁴ K, C — ⁶⁸⁵ K, C — ⁶⁸⁶ K, C — ⁶⁸⁷ K, C — ⁶⁸⁸ K, C — ⁶⁸⁹ K, C — ⁶⁹⁰ K, C — ⁶⁹¹ K, C — ⁶⁹² K, C — ⁶⁹³ K, C — ⁶⁹⁴ K, C — ⁶⁹⁵ K, C — ⁶⁹⁶ K, C — ⁶⁹⁷ K, C — ⁶⁹⁸ K, C — ⁶⁹⁹ K, C — ⁷⁰⁰ K, C — ⁷⁰¹ K, C — ⁷⁰² K, C — ⁷⁰³ K, C — ⁷⁰⁴ K, C — ⁷⁰⁵ K, C — ⁷⁰⁶ K, C — ⁷⁰⁷ K, C — ⁷⁰⁸ K, C — ⁷⁰⁹ K, C — ⁷¹⁰ K, C — ⁷¹¹ K, C — ⁷¹² K, C — ⁷¹³ K, C — ⁷¹⁴ K, C — ⁷¹⁵ K, C — ⁷¹⁶ K, C — ⁷¹⁷ K, C — ⁷¹⁸ K, C — ⁷¹⁹ K, C — ⁷²⁰ K, C — ⁷²¹ K, C — ⁷²² K, C — ⁷²³ K, C — ⁷²⁴ K, C — ⁷²⁵ K, C — ⁷²⁶ K, C — ⁷²⁷ K, C — ⁷²⁸ K, C — ⁷²⁹ K, C — ⁷³⁰ K, C — ⁷³¹ K, C — ⁷³² K, C — ⁷³³ K, C — ⁷³⁴ K, C — ⁷³⁵ K, C — ⁷³⁶ K, C — ⁷³⁷ K, C — ⁷³⁸ K, C — ⁷³⁹ K, C — ⁷⁴⁰ K, C — ⁷⁴¹ K, C — ⁷⁴² K, C — ⁷⁴³ K, C — ⁷⁴⁴ K, C — ⁷⁴⁵ K, C — ⁷⁴⁶ K, C — ⁷⁴⁷ K, C — ⁷⁴⁸ K, C — ⁷⁴⁹ K, C — ⁷⁵⁰ K, C — ⁷⁵¹ K, C — ⁷⁵² K, C — ⁷⁵³ K, C — ⁷⁵⁴ K, C — ⁷⁵⁵ K, C — ⁷⁵⁶ K, C — ⁷⁵⁷ K, C — ⁷⁵⁸ K, C — ⁷⁵⁹ K, C — ⁷⁶⁰ K, C — ⁷⁶¹ K, C — ⁷⁶² K, C — ⁷⁶³ K, C — ⁷⁶⁴ K, C — ⁷⁶⁵ K, C — ⁷⁶⁶ K, C — ⁷⁶⁷ K, C — ⁷⁶⁸ K, C — ⁷⁶⁹ K, C — ⁷⁷⁰ K, C — ⁷⁷¹ K, C — ⁷⁷² K, C — ⁷⁷³ K, C — ⁷⁷⁴ K, C — ⁷⁷⁵ K, C — ⁷⁷⁶ K, C — ⁷⁷⁷ K, C — ⁷⁷⁸ K, C — ⁷⁷⁹ K, C — ⁷⁸⁰ K, C — ⁷⁸¹ K, C — ⁷⁸² K, C — ⁷⁸³ K, C — ⁷⁸⁴ K, C — ⁷⁸⁵ K, C — ⁷⁸⁶ K, C — ⁷⁸⁷ K, C — ⁷⁸⁸ K, C — ⁷⁸⁹ K, C — ⁷⁹⁰ K, C — ⁷⁹¹ K, C — ⁷⁹² K, C — ⁷⁹³ K, C — ⁷⁹⁴ K, C — ⁷⁹⁵ K, C — ⁷⁹⁶ K, C — ⁷⁹⁷ K, C — ⁷⁹⁸ K, C — ⁷⁹⁹ K, C — ⁸⁰⁰ K, C — ⁸⁰¹ K, C — ⁸⁰² K, C — ⁸⁰³ K, C — ⁸⁰⁴ K, C — ⁸⁰⁵ K, C — ⁸⁰⁶ K, C — ⁸⁰⁷ K, C — ⁸⁰⁸ K, C — ⁸⁰⁹ K, C — ⁸¹⁰ K, C — ⁸¹¹ K, C — ⁸¹² K, C — ⁸¹³ K, C — ⁸¹⁴ K, C — ⁸¹⁵ K, C — ⁸¹⁶ K, C — ⁸¹⁷ K, C — ⁸¹⁸ K, C — ⁸¹⁹ K, C — ⁸²⁰ K, C — ⁸²¹ K, C — ⁸²² K, C — ⁸²³ K, C — ⁸²⁴ K, C — ⁸²⁵ K, C — ⁸²⁶ K, C — ⁸²⁷ K, C — ⁸²⁸ K, C — ⁸²⁹ K, C — ⁸³⁰ K, C — ⁸³¹ K, C — ⁸³² K, C — ⁸³³ K, C — ⁸³⁴ K, C — ⁸³⁵ K, C — ⁸³⁶ K, C — ⁸³⁷ K, C — ⁸³⁸ K, C — ⁸³⁹ K, C — ⁸⁴⁰ K, C — ⁸⁴¹ K, C — ⁸⁴² K, C — ⁸⁴³ K, C — ⁸⁴⁴ K, C — ⁸⁴⁵ K, C —

<p>تراء باید³ اندر جهان تخت عاج³ چهارم چو بفروخت گیتی فروز⁴ جفا پیشه ماهوی⁵ بنمود پشت⁶ بیاورد⁸ بی رنج و⁹ بنهاد پیش مرا خود تو گفتی ندیدست ذیز بخوبی نکرد ایچ بر ما¹² ذگاه چنان پادشاهی بزرگ¹³ جهان¹⁴ همی بر گذارد سر از چرخ¹⁵ ماه¹⁶ همی زو دل نامداران¹⁸ بکفت بدین²¹ گونه²² ذپارسایی گرفت ذماید که بر ما بگیرد راه²⁴ ذماید ترا²⁵ با سپاه آرمید²⁶</p>	770 همان گنج و قاجش ¹ فرستم بچاج بمو رو اندرون رزم کردم سه روز شدم قنگدل رزم کردم درشت چو ماهوی گنج ⁷ خداوند خویش چو آگنده ¹⁰ شد مرد بی‌دن ¹¹ بچیز بمو رو اندرون بود لشکر دو ماه بکشت او خداوندرا در ذهان سواری که گفتی میان سپاه ز ترکان کسی پیش گرزش ¹⁷ نرفت چو او کشته ²⁰ شد پادشاهی گرفت طلايه همی گوید آمد ²³ سپاه چو بدخواه جنگی بمالیین رسید
¹ I, IV, Г, Т – تخت و گنجش – قاج و گنجش – باشد – IV	³ К – доб. интерполяцию
² I, IV, Г, Т – تخت و گنجش – باشد – IV	⁴ К – б. оп.; Г, С – доб.: چو یاران بمناذند – I

ذدانم که چون کردش از جان جدا * خداوند کشن بنده بیوفا
P, C (C – перед приведенным б.) доб.:

سپهدار ایران چو قنهما بمناذد * غمی گشت و یاران خودرا بخواهد
[چو شیر ژیان سوی لشکر پرازد – C]

بسی نامداران خودرا بکشت * چو یاران برفتند [نماذند – C] بنمود پشت
K – پراگنده – C – доб. و¹⁰ I, K, IV, Г – доб. و⁹ I, K, IV, Г – доб.

ذکرد او بما در – K, IV, Г, Т – ذکرد او بخوبی بما خود – I¹² بدتن – IV بدین
[T –]¹³ I, IV, Г, Т – چراغ –¹⁴ I – доб. интерполяцию – 22 бб. (см. приложение XVIII); К –

6. оп.¹⁵ IV, Г – доб. و¹⁶ K – б. оп.¹⁷ K – (؟) – IV¹⁸ ماهو(؟) – IV¹⁹ I, K – IV, Г, С – доб.:

ذدیدم سواری بدان فر و برز * چنان ترگ و جوشن چنان دست و گوز
IV – после этого б. доб.:

چنو مرتخداوند خودرا بکشت * بمهرا اندر آورد گیتی بمشت
همی – K –²⁴ امشب – K –²³ بیاگند و – I –²² بربین – K –²¹ چو آگنده –

I, K, IV, Г, Т –²⁰ مرا – I –²⁵ I –²⁶ K – б. оп.

ابا لشکری² جنگسازان نو³
 جهان دیده‌یی⁵ ذام او گرسدون⁶
 چنان ساخته لشکری⁷ جنگجوی
 بهماید گرفتن بدین مهر و تاج
 که سالار بد او بر این⁹ هفت گرد
 کزو تیره¹⁰ شد بخت¹¹ ایران زمین¹²

760

بآموی شد پهلو¹ پیش رو
 طلايه بپیش سپاه⁴ اندرون
 بشهر بخارا نهادند روی
 بد⁸ گفت مارا سمرقند و چاج
 بفرمان شاه جهان یزدگرد
 ز بیژن بخواهم بشمشیر کیم

۱۵

که ماهوی بگرفت تخت مهی¹³
 همی رام گردد¹⁴ برو بر¹⁵ زمین
 بپرخاش با لشکری جنگجوی¹⁷
 برو¹⁹ کرد گوینده آن کار یاد²⁰
 چو²² من بردم از چاج چندان سوار
 بشد یزدگرد از میان یکتنه²⁴
 همان یاره گوه راگیم اوی

765

چندین تا ببیژن رسید آگهی
 بهر سو فرستاد مهر و ذگیم
 کنون سوی جیحون نهادست روی¹⁶
 بپرسید پیژن که تاجش¹⁸ که داد
 بد²⁰ گفت برسام کای شهریار²¹
 بیاوردم از مرو²³ چندان بنده
 قرا گفته بد²⁵ تخت زربن اوی

¹ I, C—Пехлан—² I, K, IV, Г, T—Лшкр и—³ I, Г,
 گرسیون—⁴ I, C—⁵ یکی ذامور پیش او—⁶ K, T—⁷ I, P—Лшкр—⁸ I, K, IV, Г, T—⁹ I, C—¹⁰ بد زیر این—¹¹ Л—¹² Л, К, IV, Г, T—¹³ I, K, IV, Г, P—¹⁴ K—¹⁵ I—¹⁶ I—¹⁷ IV—¹⁸ I, Г, C—¹⁹ مهرش—²⁰ I, Г—²¹ I, Г—²² Л, IV, Г, C—²³ I—²⁴ T—вместо этого б. (ср. интерполяцию):
 همی کرد ازان کار—Г—²⁵ یاد. интерполяцию: IV—16 бб., Г—12 бб., С—11 бб.; K—доб. ту же ин-
 терполяцию после б. 770 текста (см. приложение XVII).
 I—²⁶ I—²⁷ I—²⁸ I—²⁹ I—³⁰ I—³¹ I—³² I—³³ I—³⁴ I—³⁵ I—³⁶ I—³⁷ I—³⁸ I—³⁹ I—⁴⁰ I—⁴¹ I—⁴² I—⁴³ I—⁴⁴ I—⁴⁵ I—⁴⁶ I—⁴⁷ I—⁴⁸ I—⁴⁹ I—⁵⁰ I—⁵¹ I—⁵² I—⁵³ I—⁵⁴ I—⁵⁵ I—⁵⁶ I—⁵⁷ I—⁵⁸ I—⁵⁹ I—⁶⁰ I—⁶¹ I—⁶² I—⁶³ I—⁶⁴ I—⁶⁵ I—⁶⁶ I—⁶⁷ I—⁶⁸ I—⁶⁹ I—⁷⁰ I—⁷¹ I—⁷² I—⁷³ I—⁷⁴ I—⁷⁵ I—⁷⁶ I—⁷⁷ I—⁷⁸ I—⁷⁹ I—⁸⁰ I—⁸¹ I—⁸² I—⁸³ I—⁸⁴ I—⁸⁵ I—⁸⁶ I—⁸⁷ I—⁸⁸ I—⁸⁹ I—⁹⁰ I—⁹¹ I—⁹² I—⁹³ I—⁹⁴ I—⁹⁵ I—⁹⁶ I—⁹⁷ I—⁹⁸ I—⁹⁹ I—¹⁰⁰ I—¹⁰¹ I—¹⁰² I—¹⁰³ I—¹⁰⁴ I—¹⁰⁵ I—¹⁰⁶ I—¹⁰⁷ I—¹⁰⁸ I—¹⁰⁹ I—¹¹⁰ I—¹¹¹ I—¹¹² I—¹¹³ I—¹¹⁴ I—¹¹⁵ I—¹¹⁶ I—¹¹⁷ I—¹¹⁸ I—¹¹⁹ I—¹²⁰ I—¹²¹ I—¹²² I—¹²³ I—¹²⁴ I—¹²⁵ I—¹²⁶ I—¹²⁷ I—¹²⁸ I—¹²⁹ I—¹³⁰ I—¹³¹ I—¹³² I—¹³³ I—¹³⁴ I—¹³⁵ I—¹³⁶ I—¹³⁷ I—¹³⁸ I—¹³⁹ I—¹⁴⁰ I—¹⁴¹ I—¹⁴² I—¹⁴³ I—¹⁴⁴ I—¹⁴⁵ I—¹⁴⁶ I—¹⁴⁷ I—¹⁴⁸ I—¹⁴⁹ I—¹⁵⁰ I—¹⁵¹ I—¹⁵² I—¹⁵³ I—¹⁵⁴ I—¹⁵⁵ I—¹⁵⁶ I—¹⁵⁷ I—¹⁵⁸ I—¹⁵⁹ I—¹⁶⁰ I—¹⁶¹ I—¹⁶² I—¹⁶³ I—¹⁶⁴ I—¹⁶⁵ I—¹⁶⁶ I—¹⁶⁷ I—¹⁶⁸ I—¹⁶⁹ I—¹⁷⁰ I—¹⁷¹ I—¹⁷² I—¹⁷³ I—¹⁷⁴ I—¹⁷⁵ I—¹⁷⁶ I—¹⁷⁷ I—¹⁷⁸ I—¹⁷⁹ I—¹⁸⁰ I—¹⁸¹ I—¹⁸² I—¹⁸³ I—¹⁸⁴ I—¹⁸⁵ I—¹⁸⁶ I—¹⁸⁷ I—¹⁸⁸ I—¹⁸⁹ I—¹⁹⁰ I—¹⁹¹ I—¹⁹² I—¹⁹³ I—¹⁹⁴ I—¹⁹⁵ I—¹⁹⁶ I—¹⁹⁷ I—¹⁹⁸ I—¹⁹⁹ I—²⁰⁰ I—²⁰¹ I—²⁰² I—²⁰³ I—²⁰⁴ I—²⁰⁵ I—²⁰⁶ I—²⁰⁷ I—²⁰⁸ I—²⁰⁹ I—²¹⁰ I—²¹¹ I—²¹² I—²¹³ I—²¹⁴ I—²¹⁵ I—²¹⁶ I—²¹⁷ I—²¹⁸ I—²¹⁹ I—²²⁰ I—²²¹ I—²²² I—²²³ I—²²⁴ I—²²⁵ I—²²⁶ I—²²⁷ I—²²⁸ I—²²⁹ I—²³⁰ I—²³¹ I—²³² I—²³³ I—²³⁴ I—²³⁵ I—²³⁶ I—²³⁷ I—²³⁸ I—²³⁹ I—²⁴⁰ I—²⁴¹ I—²⁴² I—²⁴³ I—²⁴⁴ I—²⁴⁵ I—²⁴⁶ I—²⁴⁷ I—²⁴⁸ I—²⁴⁹ I—²⁵⁰ I—²⁵¹ I—²⁵² I—²⁵³ I—²⁵⁴ I—²⁵⁵ I—²⁵⁶ I—²⁵⁷ I—²⁵⁸ I—²⁵⁹ I—²⁶⁰ I—²⁶¹ I—²⁶² I—²⁶³ I—²⁶⁴ I—²⁶⁵ I—²⁶⁶ I—²⁶⁷ I—²⁶⁸ I—²⁶⁹ I—²⁷⁰ I—²⁷¹ I—²⁷² I—²⁷³ I—²⁷⁴ I—²⁷⁵ I—²⁷⁶ I—²⁷⁷ I—²⁷⁸ I—²⁷⁹ I—²⁸⁰ I—²⁸¹ I—²⁸² I—²⁸³ I—²⁸⁴ I—²⁸⁵ I—²⁸⁶ I—²⁸⁷ I—²⁸⁸ I—²⁸⁹ I—²⁹⁰ I—²⁹¹ I—²⁹² I—²⁹³ I—²⁹⁴ I—²⁹⁵ I—²⁹⁶ I—²⁹⁷ I—²⁹⁸ I—²⁹⁹ I—³⁰⁰ I—³⁰¹ I—³⁰² I—³⁰³ I—³⁰⁴ I—³⁰⁵ I—³⁰⁶ I—³⁰⁷ I—³⁰⁸ I—³⁰⁹ I—³¹⁰ I—³¹¹ I—³¹² I—³¹³ I—³¹⁴ I—³¹⁵ I—³¹⁶ I—³¹⁷ I—³¹⁸ I—³¹⁹ I—³²⁰ I—³²¹ I—³²² I—³²³ I—³²⁴ I—³²⁵ I—³²⁶ I—³²⁷ I—³²⁸ I—³²⁹ I—³³⁰ I—³³¹ I—³³² I—³³³ I—³³⁴ I—³³⁵ I—³³⁶ I—³³⁷ I—³³⁸ I—³³⁹ I—³⁴⁰ I—³⁴¹ I—³⁴² I—³⁴³ I—³⁴⁴ I—³⁴⁵ I—³⁴⁶ I—³⁴⁷ I—³⁴⁸ I—³⁴⁹ I—³⁵⁰ I—³⁵¹ I—³⁵² I—³⁵³ I—³⁵⁴ I—³⁵⁵ I—³⁵⁶ I—³⁵⁷ I—³⁵⁸ I—³⁵⁹ I—³⁶⁰ I—³⁶¹ I—³⁶² I—³⁶³ I—³⁶⁴ I—³⁶⁵ I—³⁶⁶ I—³⁶⁷ I—³⁶⁸ I—³⁶⁹ I—³⁷⁰ I—³⁷¹ I—³⁷² I—³⁷³ I—³⁷⁴ I—³⁷⁵ I—³⁷⁶ I—³⁷⁷ I—³⁷⁸ I—³⁷⁹ I—³⁸⁰ I—³⁸¹ I—³⁸² I—³⁸³ I—³⁸⁴ I—³⁸⁵ I—³⁸⁶ I—³⁸⁷ I—³⁸⁸ I—³⁸⁹ I—³⁹⁰ I—³⁹¹ I—³⁹² I—³⁹³ I—³⁹⁴ I—³⁹⁵ I—³⁹⁶ I—³⁹⁷ I—³⁹⁸ I—³⁹⁹ I—⁴⁰⁰ I—⁴⁰¹ I—⁴⁰² I—⁴⁰³ I—⁴⁰⁴ I—⁴⁰⁵ I—⁴⁰⁶ I—⁴⁰⁷ I—⁴⁰⁸ I—⁴⁰⁹ I—⁴¹⁰ I—⁴¹¹ I—⁴¹² I—⁴¹³ I—⁴¹⁴ I—⁴¹⁵ I—⁴¹⁶ I—⁴¹⁷ I—⁴¹⁸ I—⁴¹⁹ I—⁴²⁰ I—⁴²¹ I—⁴²² I—⁴²³ I—⁴²⁴ I—⁴²⁵ I—⁴²⁶ I—⁴²⁷ I—⁴²⁸ I—⁴²⁹ I—⁴³⁰ I—⁴³¹ I—⁴³² I—⁴³³ I—⁴³⁴ I—⁴³⁵ I—⁴³⁶ I—⁴³⁷ I—⁴³⁸ I—⁴³⁹ I—⁴⁴⁰ I—⁴⁴¹ I—⁴⁴² I—⁴⁴³ I—⁴⁴⁴ I—⁴⁴⁵ I—⁴⁴⁶ I—⁴⁴⁷ I—⁴⁴⁸ I—⁴⁴⁹ I—⁴⁵⁰ I—⁴⁵¹ I—⁴⁵² I—⁴⁵³ I—⁴⁵⁴ I—⁴⁵⁵ I—⁴⁵⁶ I—⁴⁵⁷ I—⁴⁵⁸ I—⁴⁵⁹ I—⁴⁶⁰ I—⁴⁶¹ I—⁴⁶² I—⁴⁶³ I—⁴⁶⁴ I—⁴⁶⁵ I—⁴⁶⁶ I—⁴⁶⁷ I—⁴⁶⁸ I—⁴⁶⁹ I—⁴⁷⁰ I—⁴⁷¹ I—⁴⁷² I—⁴⁷³ I—⁴⁷⁴ I—⁴⁷⁵ I—⁴⁷⁶ I—⁴⁷⁷ I—⁴⁷⁸ I—⁴⁷⁹ I—⁴⁸⁰ I—⁴⁸¹ I—⁴⁸² I—⁴⁸³ I—⁴⁸⁴ I—⁴⁸⁵ I—⁴⁸⁶ I—⁴⁸⁷ I—⁴⁸⁸ I—⁴⁸⁹ I—⁴⁹⁰ I—⁴⁹¹ I—⁴⁹² I—⁴⁹³ I—⁴⁹⁴ I—⁴⁹⁵ I—⁴⁹⁶ I—⁴⁹⁷ I—⁴⁹⁸ I—⁴⁹⁹ I—⁵⁰⁰ I—⁵⁰¹ I—⁵⁰² I—⁵⁰³ I—⁵⁰⁴ I—⁵⁰⁵ I—⁵⁰⁶ I—⁵⁰⁷ I—⁵⁰⁸ I—⁵⁰⁹ I—⁵¹⁰ I—⁵¹¹ I—⁵¹² I—⁵¹³ I—⁵¹⁴ I—⁵¹⁵ I—⁵¹⁶ I—⁵¹⁷ I—⁵¹⁸ I—⁵¹⁹ I—⁵²⁰ I—⁵²¹ I—⁵²² I—⁵²³ I—⁵²⁴ I—⁵²⁵ I—⁵²⁶ I—⁵²⁷ I—⁵²⁸ I—⁵²⁹ I—⁵³⁰ I—⁵³¹ I—⁵³² I—⁵³³ I—⁵³⁴ I—⁵³⁵ I—⁵³⁶ I—⁵³⁷ I—⁵³⁸ I—⁵³⁹ I—⁵⁴⁰ I—⁵⁴¹ I—⁵⁴² I—⁵⁴³ I—⁵⁴⁴ I—⁵⁴⁵ I—⁵⁴⁶ I—⁵⁴⁷ I—⁵⁴⁸ I—⁵⁴⁹ I—⁵⁵⁰ I—⁵⁵¹ I—⁵⁵² I—⁵⁵³ I—⁵⁵⁴ I—⁵⁵⁵ I—⁵⁵⁶ I—⁵⁵⁷ I—⁵⁵⁸ I—⁵⁵⁹ I—⁵⁶⁰ I—⁵⁶¹ I—⁵⁶² I—⁵⁶³ I—⁵⁶⁴ I—⁵⁶⁵ I—⁵⁶⁶ I—⁵⁶⁷ I—⁵⁶⁸ I—⁵⁶⁹ I—⁵⁷⁰ I—⁵⁷¹ I—⁵⁷² I—⁵⁷³ I—⁵⁷⁴ I—⁵⁷⁵ I—⁵⁷⁶ I—⁵⁷⁷ I—⁵⁷⁸ I—⁵⁷⁹ I—⁵⁸⁰ I—⁵⁸¹ I—⁵⁸² I—⁵⁸³ I—⁵⁸⁴ I—⁵⁸⁵ I—⁵⁸⁶ I—⁵⁸⁷ I—⁵⁸⁸ I—⁵⁸⁹ I—⁵⁹⁰ I—⁵⁹¹ I—⁵⁹² I—⁵⁹³ I—⁵⁹⁴ I—⁵⁹⁵ I—⁵⁹⁶ I—⁵⁹⁷ I—⁵⁹⁸ I—⁵⁹⁹ I—⁶⁰⁰ I—⁶⁰¹ I—⁶⁰² I—⁶⁰³ I—⁶⁰⁴ I—⁶⁰⁵ I—⁶⁰⁶ I—⁶⁰⁷ I—⁶⁰⁸ I—⁶⁰⁹ I—⁶¹⁰ I—⁶¹¹ I—⁶¹² I—⁶¹³ I—⁶¹⁴ I—⁶¹⁵ I—⁶¹⁶ I—⁶¹⁷ I—⁶¹⁸ I—⁶¹⁹ I—⁶²⁰ I—⁶²¹ I—⁶²² I—⁶²³ I—⁶²⁴ I—⁶²⁵ I—⁶²⁶ I—⁶²⁷ I—⁶²⁸ I—⁶²⁹ I—⁶³⁰ I—⁶³¹ I—⁶³² I—⁶³³ I—⁶³⁴ I—⁶³⁵ I—⁶³⁶ I—⁶³⁷ I—⁶³⁸ I—⁶³⁹ I—⁶⁴⁰ I—⁶⁴¹ I—⁶⁴² I—⁶⁴³ I—⁶⁴⁴ I—⁶⁴⁵ I—⁶⁴⁶ I—⁶⁴⁷ I—⁶⁴⁸ I—⁶⁴⁹ I—⁶⁵⁰ I—⁶⁵¹ I—⁶⁵² I—⁶⁵³ I—⁶⁵⁴ I—⁶⁵⁵ I—⁶⁵⁶ I—⁶⁵⁷ I—⁶⁵⁸ I—⁶⁵⁹ I—⁶⁶⁰ I—⁶⁶¹ I—⁶⁶² I—⁶⁶³ I—⁶⁶⁴ I—⁶⁶⁵ I—⁶⁶⁶ I—⁶⁶⁷ I—⁶⁶⁸ I—⁶⁶⁹ I—⁶⁷⁰ I—⁶⁷¹ I—⁶⁷² I—⁶⁷³ I—⁶⁷⁴ I—⁶⁷⁵ I—⁶⁷⁶ I—⁶⁷⁷ I—⁶⁷⁸ I—⁶⁷⁹ I—⁶⁸⁰ I—⁶⁸¹ I—⁶⁸² I—⁶⁸³ I—⁶⁸⁴ I—⁶⁸⁵ I—⁶⁸⁶ I—⁶⁸⁷ I—⁶⁸⁸ I—⁶⁸⁹ I—⁶⁹⁰ I—⁶⁹¹ I—⁶⁹² I—⁶⁹³ I—⁶⁹⁴ I—⁶⁹⁵ I—⁶⁹⁶ I—⁶⁹⁷ I—⁶⁹⁸ I—⁶⁹⁹ I—⁷⁰⁰ I—⁷⁰¹ I—⁷⁰² I—⁷⁰³ I—⁷⁰⁴ I—⁷⁰⁵ I—⁷⁰⁶ I—⁷⁰⁷ I—⁷⁰⁸ I—⁷⁰⁹ I—⁷¹⁰ I—⁷¹¹ I—⁷¹² I—⁷¹³ I—⁷¹⁴ I—⁷¹⁵ I—⁷¹⁶ I—⁷¹⁷ I—⁷¹⁸ I—⁷¹⁹ I—⁷²⁰ I—⁷²¹ I—⁷²² I—⁷²³ I—⁷²⁴ I—⁷²⁵ I—⁷²⁶ I—⁷²⁷ I—⁷²⁸ I—⁷²⁹ I—⁷³⁰ I—⁷³¹ I—⁷³² I—⁷³³ I—⁷³⁴ I—⁷³⁵ I—⁷³⁶ I—⁷³⁷ I—⁷³⁸ I—⁷³⁹ I—⁷⁴⁰ I—⁷⁴¹ I—⁷⁴² I—⁷⁴³ I—⁷⁴⁴ I—⁷⁴⁵ I—⁷⁴⁶ I—⁷⁴⁷ I—⁷⁴⁸ I—⁷⁴⁹ I—⁷⁵⁰ I—⁷⁵¹ I—⁷⁵² I—⁷⁵³ I—⁷⁵⁴ I—⁷⁵⁵ I—⁷⁵⁶ I—⁷⁵⁷ I—⁷⁵⁸ I—⁷⁵⁹ I—⁷⁶⁰ I—⁷⁶¹ I—⁷⁶² I—⁷⁶³ I—⁷⁶⁴ I—⁷⁶⁵ I—⁷⁶⁶ I—⁷⁶⁷ I—⁷⁶⁸ I—⁷⁶⁹ I—⁷⁷⁰ I—⁷⁷¹ I—⁷⁷² I—⁷⁷³ I—⁷⁷⁴ I—⁷⁷⁵ I—⁷⁷⁶ I—⁷⁷⁷ I—⁷⁷⁸ I—⁷⁷⁹ I—⁷⁸⁰ I—⁷⁸¹ I—⁷⁸² I—⁷⁸³ I—⁷⁸⁴ I—⁷⁸⁵ I—⁷⁸⁶ I—⁷⁸⁷ I—⁷⁸⁸ I—⁷⁸⁹ I—⁷⁹⁰ I—⁷⁹¹ I—⁷⁹² I—⁷⁹³ I—⁷⁹⁴ I—⁷⁹⁵ I—⁷⁹⁶ I—⁷⁹⁷ I—⁷⁹⁸ I—⁷⁹⁹ I—⁸⁰⁰ I—⁸⁰¹ I—⁸⁰² I—⁸⁰³ I—⁸⁰⁴ I—⁸⁰⁵ I—⁸⁰⁶ I—⁸⁰⁷ I—⁸⁰⁸ I—⁸⁰⁹ I—⁸¹⁰ I—⁸¹¹ I—⁸¹² I—⁸¹³ I—⁸¹⁴ I—⁸¹⁵ I—⁸¹⁶ I—⁸¹⁷ I—⁸¹⁸ I—⁸¹⁹ I—⁸²⁰ I—⁸²¹ I—⁸²² I—⁸²³ I—⁸²⁴ I—⁸²⁵ I—⁸²⁶ I—⁸²⁷ I—⁸²⁸ I—⁸²⁹ I—⁸³⁰ I—⁸³¹ I—⁸³² I—⁸³³ I—⁸³⁴ I—⁸³⁵ I—⁸³⁶ I—⁸³⁷ I—⁸³⁸ I—⁸³⁹ I—⁸⁴⁰ I—⁸⁴¹ I—⁸⁴² I—⁸⁴³ I—⁸⁴⁴ I—⁸⁴⁵ I—⁸⁴⁶ I—⁸⁴⁷ I—⁸⁴⁸ I—⁸⁴⁹ I—⁸⁵⁰ I—⁸⁵¹ I—⁸⁵² I—⁸⁵³ I—⁸⁵⁴ I—⁸⁵⁵ I—⁸⁵⁶ I—⁸⁵⁷ I—⁸⁵⁸ I—⁸⁵⁹ I—⁸⁶⁰ I—⁸⁶¹ I—⁸⁶² I—⁸⁶³ I—⁸⁶⁴ I—⁸⁶⁵ I—⁸⁶⁶ I—⁸⁶⁷ I—⁸⁶⁸ I—⁸⁶⁹ I—⁸⁷⁰ I—⁸⁷¹ I—⁸⁷² I—⁸⁷³ I—⁸⁷⁴ I—⁸⁷⁵ I—⁸⁷⁶ I—⁸⁷⁷ I—⁸⁷⁸ I—⁸⁷⁹ I—⁸⁸⁰ I—⁸⁸¹ I—⁸⁸² I—⁸⁸³ I—⁸⁸⁴ I—⁸⁸⁵ I—⁸⁸⁶ I—⁸⁸⁷ I—⁸⁸⁸ I—⁸⁸⁹ I—⁸⁹⁰ I—⁸⁹¹ I—⁸⁹² I—⁸⁹³ I—⁸⁹⁴ I—⁸⁹⁵ I—⁸⁹⁶ I—⁸⁹⁷ I—⁸⁹⁸ I—⁸⁹⁹ I—⁹⁰⁰ I—⁹⁰¹ I—⁹⁰² I—⁹⁰³ I—⁹⁰⁴ I—⁹⁰⁵ I—⁹⁰⁶ I—⁹⁰⁷ I—⁹⁰⁸ I—⁹⁰⁹ I—⁹¹⁰ I—⁹¹¹ I—⁹¹² I—⁹¹³ I—⁹¹⁴ I—⁹¹⁵ I—⁹¹⁶ I—⁹¹⁷ I—⁹¹⁸ I—⁹¹⁹ I—⁹²⁰ I—⁹²¹ I—⁹²² I—⁹²³ I—⁹²⁴ I—⁹²⁵ I—⁹²⁶ I—⁹²⁷ I—⁹²⁸ I—⁹²⁹ I—⁹³⁰ I—⁹³¹ I—⁹³² I—⁹³³ I—⁹³⁴ I—⁹³⁵ I—⁹³⁶ I—⁹³⁷ I—⁹³⁸ I—⁹³⁹ I—⁹⁴⁰ I—⁹⁴¹ I—⁹⁴² I—⁹⁴³ I—⁹⁴⁴ I—⁹⁴⁵ I—⁹⁴⁶ I—⁹⁴⁷ I—⁹⁴⁸ I—⁹⁴⁹ I—⁹⁵⁰ I—⁹⁵¹ I—⁹⁵² I—⁹⁵³ I—⁹⁵⁴ I—⁹⁵⁵ I—⁹⁵⁶ I—⁹⁵⁷ I—⁹⁵⁸ I—⁹⁵⁹ I—⁹⁶⁰ I—⁹⁶¹ I—⁹⁶² I—⁹⁶³ I—⁹⁶⁴ I—⁹⁶⁵ I—⁹⁶⁶ I—⁹⁶⁷ I—⁹⁶⁸ I—⁹⁶⁹ I—⁹⁷⁰ I—⁹⁷¹ I—⁹⁷² I—⁹⁷³ I—⁹⁷⁴ I—⁹⁷⁵ I—⁹⁷⁶ I—⁹⁷⁷ I—⁹⁷⁸ I—⁹⁷⁹ I—⁹⁸⁰ I—⁹⁸¹ I—⁹⁸² I—⁹⁸³ I—⁹⁸⁴ I—⁹⁸⁵ I—⁹⁸⁶ I—⁹⁸⁷ I—⁹⁸⁸ I—⁹⁸⁹ I—⁹⁹⁰ I—⁹⁹¹ I—⁹⁹² I—⁹⁹³ I—⁹⁹⁴ I—⁹⁹⁵ I—⁹⁹⁶ I—⁹⁹⁷ I—⁹⁹⁸ I—⁹⁹⁹ I—¹⁰⁰⁰ I—¹⁰⁰¹ I—¹⁰⁰² I—¹⁰⁰³ I—¹⁰⁰⁴ I—¹⁰⁰⁵

تو دسته‌وری و بر تو بر ^۲ ذیست مه وزین ^۳ گونه ^۴ چندین ^۵ سخنها برآند بشوخی ورا سر برپیدن سزاست سخن گر درستیست گر ذادرست ^۶ بافسون خراسانش آمد ^۷ بدست منم گفت دا مهر شاه جهان ^{۱۰} ^{۱۲} ستاره نظاره برو ای ^{۱۱} شگفت ^{۱۲} ^{۱۳} فرستاد بره سوی لشکری ^{۱۳} بدانسان ^{۱۵} که از گوهر او سزید ^{۱۸} خردمندرا سر ^{۱۷} نگوشنار کرد ^{۲۰} پیدید آمد از هر سوی کاستی ^{۲۰} ^{۲۴} دل مرد بی‌تن ^{۲۳} شد آراسته ^{۲۴} ^{۲۵} سر دوده خوبیش پر باد کرد	چو بشنید ماهوی گفتا ^۱ که زه همه مهترانرا ز لشکر بخواهد بدانست لشکر که این ذیست راست یکی پهلوان گفت کاین کار تیست چو بشنید ^۷ بر تخت شاهی نشست ببخشید روی زمین بر مهان ^۹ ⁷⁵⁰ جهانرا سراسر ببخشش گرفت بمهرتر پسر داد بلخ و هری بداندیشگانرا همه ^{۱۴} بر کشید بدانرا بهر جای ^{۱۶} سالار کرد چو زیر ^{۱۹} اند آمد سر راستی ⁷⁵⁵ چو لشکر فراوان شد ^{۲۱} و خواسته پهرا درم داد و آباد کرد
---	---

وزان—^۳ کس—IV, P—Dستور و بر تو مسرا—^۲ I, K, IV, Γ, C—گفتش—^۱ I, K, IV, Γ, C—^۲ I
 سخن گفتن آن پر آزار تیست(?)—^۶ I, Γ, T—IV چاره—^۵ I, K, IV, Γ—^۶ I چاره—^۵ I, K, IV, Γ—^۶ I
 Γ—دوب.:
 بگفت این و بنشست گریان بچای * نیامد از آنها دگر کس بپای
 در—^۹ بافسوسش [بافسوس—K] آمد خراسان—⁸ I, K, IV, Γ—⁸ ازان پس چو—⁷ K
¹⁰ IV—б. оп.; Л, K, Γ, C—دوب.:
 هرآذکس که از تخم بد پیش خواهد * سخن هرج بودش بدل در برآند
¹¹ K, Γ—¹² IV—б. оп. ¹³ I, K, Γ—б. стоит после б. 754. ¹⁴ I, IV, Γ, C—¹³ I بدان تخم—I
 بدانرا بران—Г—بدیرا بدان تخم—I ¹⁶ برانسان—I ¹⁵ همی—K بد بی [بد—C—¹⁶ I, Γ, C—[Г—¹⁵ همی—K بد بی]
¹⁷ I—¹⁸ I, Γ, C— обратный порядок мисра. ¹⁹ I, K, Γ, C—دوب. ²⁰ I, K, Γ—دوب.
²⁴ بی‌دین—IV بدقن—K بی‌ره—P بی‌بر—²¹ I ²² Γ—²³ I, Γ, C—از—²⁵ P بد—I
 فجمع—²⁴ بی‌دین—IV بدقن—K بی‌ره—P بی‌بر—²¹ I ²² Γ—²³ I, Γ, C—از—²⁵ P بد—I
 (ср. العساکر و عبر جیحون و قصد بیژن الذی کان استعان به علی إهلاک یزدجرد
 прим. к б. 803). ²⁵ P بد—I
 ز لشکر یکی [همه—K] پهلوان کرد [بود—I * بدان [بران—I, K, IV, Γ—دوب.:
 گرد—K کود—IV] مرد [کرد—K]

ذمه بر مهرم^۱ آرام گیرد^۲ سپاه
چرا ریختم خون شاه جهان
جهاددار داند^۳ که من چون بدم
ازین کار^۴ گیتی پر آواز گشت^۵
که بگستنی^۶ آن رشته قار خویش^۷
روان ورا زهر^۸ قریباً کشید
زبان قیز گردان بشیب-رین^۹ سخن
مرا شاه داد^{۱۰} از پی مهتری
چو شب تیروفتر شد مرا^{۱۱} خواند شاه
که داند بگیتی^{۱۲} که برس کیست گرد^{۱۳}
بود روز کیمن تاجت^{۱۴} آید بکار
هماندا که هست این^{۱۵} ز قازی^{۱۶} ذهان^{۱۷}
ذگه دار هم زین فشنان^{۱۸} راه من
بفبرمان او بر فشنینم بگاه
که داند که این راستست از^{۱۹} دروغ

نخواند مرا مود داننده شاه	730
جزین بود چاره مرا در ^۳ ذهان همه شب ^۴ ز اقديشه پر خون ^۵ بدم	
بدو ^۶ رايزن گفت کاکنون گنشت کنون باز جويى همی ^{۱۰} کار خويش	
کنون او بخدمت درون خاک شد	
جهانديگانرا همه گرد ^{۱۴} کن	735
چنيين گوي کاين تاج و انگشتري	
چو دانست کامد ز قركان سپاه	
مرا ^{۱۸} گفت چون خاست باد ^{۱۹} نيرد	
تو ايin تاج و انگشتريرا بدار	
مرا ذيست چيزی جزین ²⁴ در جهان	740
تو زين پس بدشمن مده گاه من	
من ايin تاج ميراث دارم ز شاه	
بديين ²⁹ چاره د بند ³¹ بدراء ³² فروغ	

۴ IV— بودمان چاره اندر ^۳ I, Γ, C— ذه آرام گپرید بمن بر— ^۲ K— مهر
 ۱ I, Γ, C— ^۳ ذه آرام گپرید بمن بر— ^۲ K— مهر
 چزا نزد که داند— Γ جزا نزد ندادند(؟) ^۴ I— ^۶ کچون من در اندیشه خون—I
 ۵ روز
 ف وقال الوزیر: إن الإيرانيين ما حضروا هذا— B— ^۹ راز— L— ^۸ برو— I
 (метр нарушен). ^۷ I— همه— ^{۱۰} L, K, Γ— ^{۱۱} I—
 آن بست(؟)— K آن بسته زنار خویش— ^{۱۲} I, IV, C, Γ— ^{۱۳} که ذگستنی(؟) ^{۱۴} IV— که دیگر بر(؟)
 بمن— ^{۱۵} I, K, C— ^{۱۶} به ذمکو— ^{۱۷} K, T— ^{۱۸} خاک— ^{۱۹} بازار خویش
 ز گپتی— ^{۲۰} IV, Γ, C— ^{۲۱} گرد— ^{۲۲} K هر دو— ^{۲۳} I—
 کیم [کت—K] (без рифмы). ^{۲۴} K, IV, T— او شد (برکیست گرد نبرد(؟) ^{۲۵} I—
 وأنه [بزدجرد] زوجك بنتا له صغيرة، و أمرك— B جز دختری— ^{۲۶} IV هست او— ^{۲۷} I—
 ۶. оп. ^{۲۸} K, IV, Γ, T— او شد— ^{۲۹} K بالدفاع عنها و القیام بالامر دونها
 که از تازیان شد— ^{۳۰} وزین—I ^{۳۱} IV, Γ, T— ^{۳۲} I, Γ, C— ازین همنشان—
 کار— ^{۳۳} I, IV, Γ, C— خودرا ^{۳۴} I—
 پرین چاره گپری همانا— K

<p>که شاه جهان گشت با خاک جفت^۱ همه سوکواران آن مرز و بوم قبن شاه بردازد زان^۳ آبگیر بلند و بزرگیش^۶ برقرار^۷ ز راغ^۸ که ایران ذبد پیش ازین خویش روم هم^{۱۱} آنکس کزان کار^{۱۲} قیمار خورد چندیم بود ماهویرا کام^{۱۴} و ارز^{۱۵} ز تخم بزرگان کسی را ندید شبانزادها آرزو کرد گاه^{۱۷} سخن هرج بودش بدل در براند^{۱۸} فراز آمد آن روز^{۱۹} ننگ و نبرد همی^{۲۲} داد خواهم سر خود^{۲۳} بباد باشم شیر بر^{۲۴} من^{۲۵} نگردند رام اگر خویش بود ار پراگنده بود</p>	<p>کس آمد به ماهوی سوری پگفت سکوبا و قشیس^۲ و رهبان روم برفتند با مویه برذنا و پیر یکی دخمه کردند اورا^۴ ببغ^۵ چندیم گفت ماهوی بدیخت و^۹ شوم فرستاد تا هر^{۱۰} آن دخمه کرد بکشتند^{۱۳} و تاراج کردند مرز ازان پس بگرد جهان بنگرید همان^{۱۶} تاج با او بُد و مهر شاه همه رازدارانش را پیش خواند بسستور گفت ای جهاندیده مرد نه گنجست با من نه ذام^{۲۰} و ذزاد^{۲۱} بر انگشتی بیزدگیردست ذام همه شهر ایران ورا بنده بود</p>
<p>715</p>	<p>720</p>
<p>725</p>	<p>725</p>

ترا بودن ایدر فراوان ذمایند * کسی ذمامه رفتگان بر نخواهد
بدهین مایه روزاندربین کالبد * جزار تخم ذیکی ذکاری سزد
خاک-^۱ C یافت دخمه ذهفت - P یافت جای ذهفت K, IV, Γ- یافت گیتی ذهفت(?)^(۲)- I
بهمیان باغ-^۵ I, Γ-^۴ نیکو- IV دیدند در(?)^(۳)-^۳ IV شکوپا و کشیش- I^(۲) دارد ذهفت
چنان چون بود در خور-^۸ K بهتر-^۷ IV بزرگ و بلندیش-^۶ Γ, T بس ذامدار- K
کزان رای-^{۱۲} I چه- K هر-^{۱۱} I, IV, Γ, T- مه که-^{۱۰} I و^۹ I, K, IV, Γ- هر-^{۱۰} I شهریار
چنین(?) گشت ماهوی-^{۱۵} I کار- Γ رای- IV ذام-^{۱۴} K بگفتند(?) که آن درد- K, C
سواد و اد-^{۱۳} I (метр нарушен).^{۱۶} I, K, IV, Γ, T-^{۱۷} دک- IV- доб.:

بی بخشید روی زمین در نهان * منم گفت با مر شاه جهان
 ذه دامست²¹ ل--²² بگفتاداریم گنج²⁰ راه²¹ ل--²³ I, Γ--6. 724 стоит после 6. 725. ¹⁹ ل--²⁴ سر خواهیم²⁵ همی سر²⁶ مگر²⁷ سر(?)²⁸ مارا ذه راه و ذرا²⁹ من پر³⁰ سه

¹ I, K, IV, Г, С—1 ذفس، ² Г — доб. (ср. выше K):

² Γ — доб. (ср. выше K):

هر اندکیس که آز از دل خویش کاست * بچان و قن خویش بر پادشاه است
ذه بیشه و کمی بود بر فژود * بنزدش چو روزیش یازده بود
ک- доб:

اگر زندگانیت بشد بداد * بمناسی پس از زندگانیت شاد
هرانکس که گیتنی باندازه داشت * سر از اینمانی از زمانه فراشت
^۳ خم ^۴ K, IV—б. оп.; Г—доб. (ср. С):

مکن تا توادی تو کردار بد * گر از داشتی بد نیاید سزد
بدین مایه روز اندیجه کالبد * جز از تخم ذیکی نکاری سزد
هم از گندم و هیزم و(؟) ^۵ K—^۶ K، C—^۷ K، C—^۸ K—^۹ خوردن—I
далее идет б. 714 текста. ^{۱۰} K—^{۱۱} I، IV، Г—доб. (I,
و—^{۱۲} K оп. ^{۱۳} K—^{۱۴} ستمگاره فرومابه(؟)—^{۱۵} K بکشش برآورده(؟)—I
Г—вместо б. 714. IV—перед б. 714). K—перед б. 714 доб. б. 711:

بیاور بمن د می آن هر سه گرد * بیاد روان شدید زدگرد
 [بگوپیش بیاور بمن د سه گرد—IV]
 [مگر کی بیاور بمن د سه گرد—Γ]
 که بیدادی آمد ز پنده بروی [بدوی—Γ * سزدگر خورم باده بی [زبن—IV گفت و گوی
 Р—добр. 2-й б. этой интерполяции: К—добр.:

ازین نیزگی بزرگی‌ای دو و دک(؟) * بجز شادمانی و از نام نیزک
 چو بیدادی آمد همیشه ازوی * سزد گر خورم باده بی گفت و گوی
 مکن تا قوانی قو کردار بد * که از داشتی بد ذیارد سزد(؟)
 (ср. выше)
 بدین مایه روزاندرین کالبد * سزد گر نیماری بکردار بد
 IV— доб:

مکن تا توانی تو که دار بد * گر از داشتی بد نیاید سزد

زمهین بلا بهر دیگر کس است
به^۳ بینند کنون روزگار درشت^۴
ذیایش کن^۶ پاک جان تویم
کفن دشت شادی و راغ^۹ تو باد^{۱۰}
ز هامون سوی دخمه بگذاشتند^{۱۲}
سر آمد برو رنج^{۱۴} و تخت و کلاه^{۱۵}

700
ترا در بهشت تخت این بس است^۱
دگر گفت کانکس که او^۲ چون توکشت
سقف^۵ گفت ما بنده^۶ تویم
که این دخمه پر لاله^۷ باغ تو باد^۸
بگفتند^{۱۱} و تابوت بر داشتند
بران^{۱۳} خوابگه رفت ناکام شاه

۱۳

وگر^{۱۹} کینه خوانیم^{۱۸} ازین هفت گرد
مرا فیلسوف ایچ پاسخ نداد^{۲۱}
بمناد^{۲۴} همی پاسخ اند نهفت^{۲۵}
بیماری و دلرا بفردا مپای

چنین داد خوانیم^{۱۶} بر یزدگرد
اگر^{۲۰} خود نداند همی کین و داد
وگر^{۲۲} گفت دینی همه بسته گفت^{۲۳}
اگر هیچ گنجست^{۲۶} ای نیکرای

^۱ I, K, IV, VI—^۳ IV—(نها?) کان مرد کو—^۲ I, IV, Γ, T— تخت نشست—^۴ K—6. оп.
^۵ I— دست—K—^۹ K— پر لاله و باغ باد—^۸ دخمه لاله—^۷ ذیایشگر—^۶ دگر—I—^{۱۰} K, Γ— доб.:
سزد گر بتو ما ذیندیم لب * ز تو ایمنی بود مان روز و شب
^{۱۱} IV— доб. (ср. выше):

سزد گر ز تو ما ذیندیم لب * که بود از قومان ایمنی روز و شب
^{۱۳} I, K, IV, Γ, T—^{۱۴} K, IV, Γ—^{۱۵} IV— б. стоит после б. 705. ^{۱۶} IV— خواهیم—^{۱۷} خواهیم—^{۱۸} داریم—^{۱۹} IV— доб. (после б. 704):
همین چار و این هفت و این دو * بر آنم که عاجزتر آمد ز تو
IV, Γ, C— доб. (IV— после приведенного б., C— после б. 704):

الا ای سخنگوی مرد کهنه * بگرد از ره آز و بگسل سخن
دگر گفت کین پاسخش بسته—^{۲۳} L—²¹ IV—6. оп. ^{۲۲} Γ— دگر—²⁵ K—²⁴ L, K—²⁶ K—²⁵ ذماد—²⁴ دگر پاسخش را بدین گونه گفت—²⁶ K—^(؟)
misra; б. стоит после б. 708; IV—б. оп.; K— доб.:
ز بیشه و کمی بود بر فزو * بود بس رویرا با ترا زه بود(?)
گرت هیچ گنجست—C, Γ—²⁶ K—²⁶ IV— گرت رنج گنجست—

<p>نه بینند² همی قاج و³ تخت⁴ نشست نه افسر نه کشور نه قاج⁷ و کلاه⁸ ستایش ندارم¹¹ سزاوار اوی¹⁰ به بینند روانش¹³ درختی که کشت تنسترا بدین سوکواران¹⁴ سپرد تن بدنکشرا گزند این¹⁶ بود¹⁷ بدوزخ کند¹⁸ جان بدخواه راه¹⁹ که با شهریاری و با اردشیر²¹ درشان²³ شد آن خسروانی چراغ بخفتی و بیدار بودت روان برفت و²⁵ تن ماند ایدر یله تن بدمگالت بمار²⁸ اندرست بیاسود²⁹ جان گر تن خسته شد روافت بچنگ اندر آرد سنان³¹ تو رفتی و کردار شد پیش رو</p>	<p>دگر گفت اگر شاه لبرا¹ ببسیت نه مهر⁵ و پرسنده⁶ بمارگاه⁶⁸⁵ دگر گفت کز خوب گفتار⁹ اوی¹⁰ همی سرو کشت او¹² بهماغ بهشست دگر گفت یزدان روانست بیمرد روان قرا سودمند این¹⁵ بود کنون در بهشتست بازار شاه⁶⁹⁰ دگر گفت کای شاه دانش پذیر²⁰ دروی همان²² بر که کشته بیماغ دگر گفت کای شهریار جوان لبت²⁴ خامش و جان بچندین گله تو بیکاری و جان²⁶ بکار اندرست⁶⁹⁵ بگوید روان گر زبان بسته شد اگر دست بیکار گشت³⁰ از عنان دگر گفت کای نامبردار نو³³</p>
--	--

¹ I, K, IV, Γ—² نه بیننم—K شاهرا لم—³ نه بیننم—IV op. و—⁴ ل—op. ⁵ یار—K, I, K,
Γ—⁶ گاه—R ذه جاه—⁷ فر—⁸ IV—6. op.; Γ—⁹ پرسنده و—
وگر [مگر] IV—خود نیاید همی این بکار * چرا پاید این رنج و این روزگار
کشته—¹⁰ I, K, IV—¹¹ نه بیننم—Γ, C ندامن—¹² I, K, Γ, C تو—¹³ K, Γ, C—¹⁴ K, Γ, C روانه بدهیند—
بزندی(?)—¹⁵ K, IV—¹⁶ سودمندی—¹⁷ بدین درد و خواری—¹⁸ K, Γ, T—¹⁹ IV—6. op. ²⁰ IV, P—
گرانمایه از دخمه(?) اردشیر—²¹ K, T—²² خرمدند و از گوهر اردشیر—²³ رامش پذیر
ذو بیکار و—²⁴ K, Γ, T—²⁵ لب—²⁶ برفتی—²⁷ K, Γ, T—²⁸ فروزان—²⁹ K, Γ, C—³⁰ هران—
بیالید—P بیالود—³¹ IV—6. op.; K—دوب:

ذدید سواری بدین فر و بزرز * ذه آن ترگ و جوشن ذه آن دست و گرز
چو بدخواه چنگی بمالیین رسید * ذماید ترا با سپاه آرمید
چنین گل پاییین شاهان مباد * چو باشد نباشد بپالیز باد
گو—I ای—³³ K, IV, Γ, T—

برهنه شدند اندران جویبار ² نبیره جهاندار نوشین روان ⁵ بسی ⁴ موبیه کردند برنا و پیر ⁵ سرش را با بر اندر افراختند ⁷ بدبق و بقیر و بکافور و مشک قصب زیر و ¹⁰ دستی ¹¹ زبر لازورد سکوبا بیندو بر جای خواب ¹³ ¹⁶ که ¹⁵ بنهفت بالای آن زادسر ¹⁶ که خشنود بیرون شود زین ¹⁹ جهان ²⁰ چنان دان که از درمندان بود ²⁵ که ²³ اورا ذماید ²⁴ فراز و ذشیب ²⁵ که تئرا پرسند نه راه روان ²⁷ بترسد روانش ز فرجام بد ²⁹	سکوبا ازان ¹ سوکواران چهار ³ گشاده ³ تن شهریار جوان بخشکی کشیدند زان آبگیر بیاغ اندرون دخمه ⁶ ساختند سر زخم آن دشنه ⁸ کردند خشک ⁹ ⁶⁷⁵ بیمار استندش بدیمای زرد می و مشک و کافور و چندی ¹² گلاب چه گفت آن گرانمایه دهقان ¹⁴ مرو که بخشش ز کوشش ¹⁷ بود در نهان ¹⁸ ⁶⁸⁰ دگر ²¹ گفت اگر چند خندان بود که ²² از چرخ گردان پذیرد فریب دگر گفت کافرا ²⁶ تو دانا مخوان همی ²⁸ خواسته جوید و نام بد
---	--

فگنده بدینسان بآب اندرон * بمانده [برهنه-C] ذگونسار و تن پر زخون

¹ K—² روبار—³ IV, Γ—⁴ سکوبا و زان(?)—⁵ شکودا اران(?)—⁶ ل—⁷ ب—⁸ دخمه—⁹ IV, T—¹⁰ برو—¹¹ برهنه—¹² ل—¹³ ب—¹⁴ د—¹⁵ ب—¹⁶ از—¹⁷ ب—¹⁸ ل—¹⁹ ز بخشش بود کوشش اندر نهان

چایش بکردد—²⁰ R—²¹ سر زخم آن شاه-C ازان پس سر زخم—K دوشته(?)—²² I—²³ زخم(?)—²⁴ ل—²⁵ ب—²⁶ د—²⁷ د—²⁸ و بیدو(?)—K و دبق و—²⁹ I, IV, Γ—³⁰ د—³¹ د—³² د—³³ د—³⁴ د—³⁵ د—³⁶ د—³⁷ د—³⁸ د—³⁹ د—⁴⁰ د—⁴¹ د—⁴² د—⁴³ د—⁴⁴ د—⁴⁵ د—⁴⁶ د—⁴⁷ د—⁴⁸ د—⁴⁹ د—⁵⁰ د—⁵¹ د—⁵² د—⁵³ د—⁵⁴ د—⁵⁵ د—⁵⁶ د—⁵⁷ د—⁵⁸ د—⁵⁹ د—⁶⁰ د—⁶¹ د—⁶² د—⁶³ د—⁶⁴ د—⁶⁵ د—⁶⁶ د—⁶⁷ د—⁶⁸ د—⁶⁹ د—⁷⁰ د—⁷¹ د—⁷² د—⁷³ د—⁷⁴ د—⁷⁵ د—⁷⁶ د—⁷⁷ د—⁷⁸ د—⁷⁹ د—⁸⁰ د—⁸¹ د—⁸² د—⁸³ د—⁸⁴ د—⁸⁵ د—⁸⁶ د—⁸⁷ د—⁸⁸ د—⁸⁹ د—⁹⁰ د—⁹¹ د—⁹² د—⁹³ د—⁹⁴ د—⁹⁵ د—⁹⁶ د—⁹⁷ د—⁹⁸ د—⁹⁹ د—¹⁰⁰ د—¹⁰¹ د—¹⁰² د—¹⁰³ د—¹⁰⁴ د—¹⁰⁵ د—¹⁰⁶ د—¹⁰⁷ د—¹⁰⁸ د—¹⁰⁹ د—¹¹⁰ د—¹¹¹ د—¹¹² د—¹¹³ د—¹¹⁴ د—¹¹⁵ د—¹¹⁶ د—¹¹⁷ د—¹¹⁸ د—¹¹⁹ د—¹²⁰ د—¹²¹ د—¹²² د—¹²³ د—¹²⁴ د—¹²⁵ د—¹²⁶ د—¹²⁷ د—¹²⁸ د—¹²⁹ د—¹³⁰ د—¹³¹ د—¹³² د—¹³³ د—¹³⁴ د—¹³⁵ د—¹³⁶ د—¹³⁷ د—¹³⁸ د—¹³⁹ د—¹⁴⁰ د—¹⁴¹ د—¹⁴² د—¹⁴³ د—¹⁴⁴ د—¹⁴⁵ د—¹⁴⁶ د—¹⁴⁷ د—¹⁴⁸ د—¹⁴⁹ د—¹⁵⁰ د—¹⁵¹ د—¹⁵² د—¹⁵³ د—¹⁵⁴ د—¹⁵⁵ د—¹⁵⁶ د—¹⁵⁷ د—¹⁵⁸ د—¹⁵⁹ د—¹⁶⁰ د—¹⁶¹ د—¹⁶² د—¹⁶³ د—¹⁶⁴ د—¹⁶⁵ د—¹⁶⁶ د—¹⁶⁷ د—¹⁶⁸ د—¹⁶⁹ د—¹⁷⁰ د—¹⁷¹ د—¹⁷² د—¹⁷³ د—¹⁷⁴ د—¹⁷⁵ د—¹⁷⁶ د—¹⁷⁷ د—¹⁷⁸ د—¹⁷⁹ د—¹⁸⁰ د—¹⁸¹ د—¹⁸² د—¹⁸³ د—¹⁸⁴ د—¹⁸⁵ د—¹⁸⁶ د—¹⁸⁷ د—¹⁸⁸ د—¹⁸⁹ د—¹⁹⁰ د—¹⁹¹ د—¹⁹² د—¹⁹³ د—¹⁹⁴ د—¹⁹⁵ د—¹⁹⁶ د—¹⁹⁷ د—¹⁹⁸ د—¹⁹⁹ د—²⁰⁰ د—²⁰¹ د—²⁰² د—²⁰³ د—²⁰⁴ د—²⁰⁵ د—²⁰⁶ د—²⁰⁷ د—²⁰⁸ د—²⁰⁹ د—²¹⁰ د—²¹¹ د—²¹² د—²¹³ د—²¹⁴ د—²¹⁵ د—²¹⁶ د—²¹⁷ د—²¹⁸ د—²¹⁹ د—²²⁰ د—²²¹ د—²²² د—²²³ د—²²⁴ د—²²⁵ د—²²⁶ د—²²⁷ د—²²⁸ د—²²⁹ د—²³⁰ د—²³¹ د—²³² د—²³³ د—²³⁴ د—²³⁵ د—²³⁶ د—²³⁷ د—²³⁸ د—²³⁹ د—²⁴⁰ د—²⁴¹ د—²⁴² د—²⁴³ د—²⁴⁴ د—²⁴⁵ د—²⁴⁶ د—²⁴⁷ د—²⁴⁸ د—²⁴⁹ د—²⁵⁰ د—²⁵¹ د—²⁵² د—²⁵³ د—²⁵⁴ د—²⁵⁵ د—²⁵⁶ د—²⁵⁷ د—²⁵⁸ د—²⁵⁹ د—²⁶⁰ د—²⁶¹ د—²⁶² د—²⁶³ د—²⁶⁴ د—²⁶⁵ د—²⁶⁶ د—²⁶⁷ د—²⁶⁸ د—²⁶⁹ د—²⁷⁰ د—²⁷¹ د—²⁷² د—²⁷³ د—²⁷⁴ د—²⁷⁵ د—²⁷⁶ د—²⁷⁷ د—²⁷⁸ د—²⁷⁹ د—²⁸⁰ د—²⁸¹ د—²⁸² د—²⁸³ د—²⁸⁴ د—²⁸⁵ د—²⁸⁶ د—²⁸⁷ د—²⁸⁸ د—²⁸⁹ د—²⁹⁰ د—²⁹¹ د—²⁹² د—²⁹³ د—²⁹⁴ د—²⁹⁵ د—²⁹⁶ د—²⁹⁷ د—²⁹⁸ د—²⁹⁹ د—³⁰⁰ د—³⁰¹ د—³⁰² د—³⁰³ د—³⁰⁴ د—³⁰⁵ د—³⁰⁶ د—³⁰⁷ د—³⁰⁸ د—³⁰⁹ د—³¹⁰ د—³¹¹ د—³¹² د—³¹³ د—³¹⁴ د—³¹⁵ د—³¹⁶ د—³¹⁷ د—³¹⁸ د—³¹⁹ د—³²⁰ د—³²¹ د—³²² د—³²³ د—³²⁴ د—³²⁵ د—³²⁶ د—³²⁷ د—³²⁸ د—³²⁹ د—³³⁰ د—³³¹ د—³³² د—³³³ د—³³⁴ د—³³⁵ د—³³⁶ د—³³⁷ د—³³⁸ د—³³⁹ د—³⁴⁰ د—³⁴¹ د—³⁴² د—³⁴³ د—³⁴⁴ د—³⁴⁵ د—³⁴⁶ د—³⁴⁷ د—³⁴⁸ د—³⁴⁹ د—³⁵⁰ د—³⁵¹ د—³⁵² د—³⁵³ د—³⁵⁴ د—³⁵⁵ د—³⁵⁶ د—³⁵⁷ د—³⁵⁸ د—³⁵⁹ د—³⁶⁰ د—³⁶¹ د—³⁶² د—³⁶³ د—³⁶⁴ د—³⁶⁵ د—³⁶⁶ د—³⁶⁷ د—³⁶⁸ د—³⁶⁹ د—³⁷⁰ د—³⁷¹ د—³⁷² د—³⁷³ د—³⁷⁴ د—³⁷⁵ د—³⁷⁶ د—³⁷⁷ د—³⁷⁸ د—³⁷⁹ د—³⁸⁰ د—³⁸¹ د—³⁸² د—³⁸³ د—³⁸⁴ د—³⁸⁵ د—³⁸⁶ د—³⁸⁷ د—³⁸⁸ د—³⁸⁹ د—³⁹⁰ د—³⁹¹ د—³⁹² د—³⁹³ د—³⁹⁴ د—³⁹⁵ د—³⁹⁶ د—³⁹⁷ د—³⁹⁸ د—³⁹⁹ د—⁴⁰⁰ د—⁴⁰¹ د—⁴⁰² د—⁴⁰³ د—⁴⁰⁴ د—⁴⁰⁵ د—⁴⁰⁶ د—⁴⁰⁷ د—⁴⁰⁸ د—⁴⁰⁹ د—⁴¹⁰ د—⁴¹¹ د—⁴¹² د—⁴¹³ د—⁴¹⁴ د—⁴¹⁵ د—⁴¹⁶ د—⁴¹⁷ د—⁴¹⁸ د—⁴¹⁹ د—⁴²⁰ د—⁴²¹ د—⁴²² د—⁴²³ د—⁴²⁴ د—⁴²⁵ د—⁴²⁶ د—⁴²⁷ د—⁴²⁸ د—⁴²⁹ د—⁴³⁰ د—⁴³¹ د—⁴³² د—⁴³³ د—⁴³⁴ د—⁴³⁵ د—⁴³⁶ د—⁴³⁷ د—⁴³⁸ د—⁴³⁹ د—⁴⁴⁰ د—⁴⁴¹ د—⁴⁴² د—⁴⁴³ د—⁴⁴⁴ د—⁴⁴⁵ د—⁴⁴⁶ د—⁴⁴⁷ د—⁴⁴⁸ د—⁴⁴⁹ د—⁴⁵⁰ د—⁴⁵¹ د—⁴⁵² د—⁴⁵³ د—⁴⁵⁴ د—⁴⁵⁵ د—⁴⁵⁶ د—⁴⁵⁷ د—⁴⁵⁸ د—⁴⁵⁹ د—⁴⁶⁰ د—⁴⁶¹ د—⁴⁶² د—⁴⁶³ د—⁴⁶⁴ د—⁴⁶⁵ د—⁴⁶⁶ د—⁴⁶⁷ د—⁴⁶⁸ د—⁴⁶⁹ د—⁴⁷⁰ د—⁴⁷¹ د—⁴⁷² د—⁴⁷³ د—⁴⁷⁴ د—⁴⁷⁵ د—⁴⁷⁶ د—⁴⁷⁷ د—⁴⁷⁸ د—⁴⁷⁹ د—⁴⁸⁰ د—⁴⁸¹ د—⁴⁸² د—⁴⁸³ د—⁴⁸⁴ د—⁴⁸⁵ د—⁴⁸⁶ د—⁴⁸⁷ د—⁴⁸⁸ د—⁴⁸⁹ د—⁴⁹⁰ د—⁴⁹¹ د—⁴⁹² د—⁴⁹³ د—⁴⁹⁴ د—⁴⁹⁵ د—⁴⁹⁶ د—⁴⁹⁷ د—⁴⁹⁸ د—⁴⁹⁹ د—⁵⁰⁰ د—⁵⁰¹ د—⁵⁰² د—⁵⁰³ د—⁵⁰⁴ د—⁵⁰⁵ د—⁵⁰⁶ د—⁵⁰⁷ د—⁵⁰⁸ د—⁵⁰⁹ د—⁵¹⁰ د—⁵¹¹ د—⁵¹² د—⁵¹³ د—⁵¹⁴ د—⁵¹⁵ د—⁵¹⁶ د—⁵¹⁷ د—⁵¹⁸ د—⁵¹⁹ د—⁵²⁰ د—⁵²¹ د—⁵²² د—⁵²³ د—⁵²⁴ د—⁵²⁵ د—⁵²⁶ د—⁵²⁷ د—⁵²⁸ د—⁵²⁹ د—⁵³⁰ د—⁵³¹ د—⁵³² د—⁵³³ د—⁵³⁴ د—⁵³⁵ د—⁵³⁶ د—⁵³⁷ د—⁵³⁸ د—⁵³⁹ د—⁵⁴⁰ د—⁵⁴¹ د—⁵⁴² د—⁵⁴³ د—⁵⁴⁴ د—⁵⁴⁵ د—⁵⁴⁶ د—⁵⁴⁷ د—⁵⁴⁸ د—⁵⁴⁹ د—⁵⁵⁰ د—⁵⁵¹ د—⁵⁵² د—⁵⁵³ د—⁵⁵⁴ د—⁵⁵⁵ د—⁵⁵⁶ د—⁵⁵⁷ د—⁵⁵⁸ د—⁵⁵⁹ د—⁵⁶⁰ د—⁵⁶¹ د—⁵⁶² د—⁵⁶³ د—⁵⁶⁴ د—⁵⁶⁵ د—⁵⁶⁶ د—⁵⁶⁷ د—⁵⁶⁸ د—⁵⁶⁹ د—⁵⁷⁰ د—⁵⁷¹ د—⁵⁷² د—⁵⁷³ د—⁵⁷⁴ د—⁵⁷⁵ د—⁵⁷⁶ د—⁵⁷⁷ د—⁵⁷⁸ د—⁵⁷⁹ د—⁵⁸⁰ د—⁵⁸¹ د—⁵⁸² د—⁵⁸³ د—⁵⁸⁴ د—⁵⁸⁵ د—⁵⁸⁶ د—⁵⁸⁷ د—⁵⁸⁸ د—⁵⁸⁹ د—⁵⁹⁰ د—⁵⁹¹ د—⁵⁹² د—⁵⁹³ د—⁵⁹⁴ د—⁵⁹⁵ د—⁵⁹⁶ د—⁵⁹⁷ د—⁵⁹⁸ د—⁵⁹⁹ د—⁶⁰⁰ د—⁶⁰¹ د—⁶⁰² د—⁶⁰³ د—⁶⁰⁴ د—⁶⁰⁵ د—⁶⁰⁶ د—⁶⁰⁷ د—⁶⁰⁸ د—⁶⁰⁹ د—⁶¹⁰ د—⁶¹¹ د—⁶¹² د—⁶¹³ د—⁶¹⁴ د—⁶¹⁵ د—⁶¹⁶ د—⁶¹⁷ د—⁶¹⁸ د—⁶¹⁹ د—⁶²⁰ د—⁶²¹ د—⁶²² د—⁶²³ د—⁶²⁴ د—⁶²⁵ د—⁶²⁶ د—⁶²⁷ د—⁶²⁸ د—⁶²⁹ د—⁶³⁰ د—⁶³¹ د—⁶³² د—⁶³³ د—⁶³⁴ د—⁶³⁵ د—⁶³⁶ د—⁶³⁷ د—⁶³⁸ د—⁶³⁹ د—⁶⁴⁰ د—⁶⁴¹ د—⁶⁴² د—⁶⁴³ د—⁶⁴⁴ د—⁶⁴⁵ د—⁶⁴⁶ د—⁶⁴⁷ د—⁶⁴⁸ د—⁶⁴⁹ د—⁶⁵⁰ د—⁶⁵¹ د—⁶⁵² د—⁶⁵³ د—⁶⁵⁴ د—⁶⁵⁵ د—⁶⁵⁶ د—⁶⁵⁷ د—⁶⁵⁸ د—⁶⁵⁹ د—⁶⁶⁰ د—⁶⁶¹ د—⁶⁶² د—⁶⁶³ د—⁶⁶⁴ د—⁶⁶⁵ د—⁶⁶⁶ د—⁶⁶⁷ د—⁶⁶⁸ د—⁶⁶⁹ د—⁶⁷⁰ د—⁶⁷¹ د—⁶⁷² د—⁶⁷³ د—⁶⁷⁴ د—⁶⁷⁵ د—⁶⁷⁶ د—⁶⁷⁷ د—⁶⁷⁸ د—⁶⁷⁹ د—⁶⁸⁰ د—⁶⁸¹ د—⁶⁸² د—⁶⁸³ د—⁶⁸⁴ د—⁶⁸⁵ د—⁶⁸⁶ د—⁶⁸⁷ د—⁶⁸⁸ د—⁶⁸⁹ د—⁶⁹⁰ د—⁶⁹¹ د—⁶⁹² د—⁶⁹³ د—⁶⁹⁴ د—⁶⁹⁵ د—⁶⁹⁶ د—⁶⁹⁷ د—⁶⁹⁸ د—⁶⁹⁹ د—⁷⁰⁰ د—⁷⁰¹ د—⁷⁰² د—⁷⁰³ د—⁷⁰⁴ د—⁷⁰⁵ د—⁷⁰⁶ د—⁷⁰⁷ د—⁷⁰⁸ د—⁷⁰⁹ د—⁷¹⁰ د—⁷¹¹ د—⁷¹² د—⁷¹³ د—⁷¹⁴ د—⁷¹⁵ د—⁷¹⁶ د—⁷¹⁷ د—⁷¹⁸ د—⁷¹⁹ د—⁷²⁰ د—⁷²¹ د—⁷²² د—⁷²³ د—⁷²⁴ د—⁷²⁵ د—⁷²⁶ د—⁷²⁷ د—⁷²⁸ د—⁷²⁹ د—⁷³⁰ د—⁷³¹ د—⁷³² د—⁷³³ د—⁷³⁴ د—⁷³⁵ د—⁷³⁶ د—⁷³⁷ د—⁷³⁸ د—⁷³⁹ د—⁷⁴⁰ د—⁷⁴¹ د—⁷⁴² د—⁷⁴³ د—⁷⁴⁴ د—⁷⁴⁵ د—⁷⁴⁶ د—⁷⁴⁷ د—⁷⁴⁸ د—⁷⁴⁹ د—⁷⁵⁰ د—⁷⁵¹ د—⁷⁵² د—⁷⁵³ د—⁷⁵⁴ د—⁷⁵⁵ د—⁷⁵⁶ د—⁷⁵⁷ د—⁷⁵⁸ د—⁷⁵⁹ د—⁷⁶⁰ د—⁷⁶¹ د—⁷⁶² د—⁷⁶³ د—⁷⁶⁴ د—⁷⁶⁵ د—⁷⁶⁶ د—⁷⁶⁷ د—⁷⁶⁸ د—⁷⁶⁹ د—⁷⁷⁰ د—⁷⁷¹ د—⁷⁷² د—⁷⁷³ د—⁷⁷⁴ د—⁷⁷⁵ د—⁷⁷⁶ د—⁷⁷⁷ د—⁷⁷⁸ د—⁷⁷⁹ د—⁷⁸⁰ د—⁷⁸¹ د—⁷⁸² د—⁷⁸³ د—⁷⁸⁴ د—⁷⁸⁵ د—⁷⁸⁶ د—⁷⁸⁷ د—⁷⁸⁸ د—⁷⁸⁹ د—⁷⁹⁰ د—⁷⁹¹ د—⁷⁹² د—⁷⁹³ د—⁷⁹⁴ د—⁷⁹⁵ د—⁷⁹⁶ د—⁷⁹⁷ د—⁷⁹⁸ د—⁷⁹⁹ د—⁸⁰⁰ د—⁸⁰¹ د—⁸⁰² د—⁸⁰³ د—⁸⁰⁴ د—⁸⁰⁵ د—⁸⁰⁶ د—⁸⁰⁷ د—⁸⁰⁸ د—⁸⁰⁹ د—⁸¹⁰ د—⁸¹¹ د—⁸¹² د—⁸¹³ د—⁸¹⁴ د—⁸¹⁵ د—⁸¹⁶ د—⁸¹⁷ د—⁸¹⁸ د—⁸¹⁹ د—⁸²⁰ د—⁸²¹ د—⁸²² د—⁸²³ د—⁸²⁴ د—⁸²⁵ د—⁸²⁶ د—⁸²⁷ د—⁸²⁸ د—⁸²⁹ د—⁸³⁰ د—⁸³¹ د—⁸³² د—⁸³³ د—⁸³⁴ د—⁸³⁵ د—⁸³⁶ د—⁸³⁷ د—⁸³⁸ د—⁸³⁹ د—⁸⁴⁰ د—⁸⁴¹ د—⁸⁴² د—⁸⁴³ د—⁸⁴⁴ د—⁸⁴⁵ د—⁸⁴⁶ د—⁸⁴⁷ د—⁸⁴⁸ د—⁸⁴⁹ د—⁸⁵⁰ د—⁸⁵¹ د—⁸⁵² د—⁸⁵³ د—⁸⁵⁴ د—⁸⁵⁵ د—⁸⁵⁶ د—⁸⁵⁷ د—⁸⁵⁸ د—⁸⁵⁹ د—⁸⁶⁰ د—⁸⁶¹ د—⁸⁶² د—⁸⁶³ د—⁸⁶⁴ د—⁸⁶⁵ د—⁸⁶⁶ د—⁸⁶⁷ د—⁸⁶⁸ د—⁸⁶⁹ د—⁸⁷⁰ د—⁸⁷¹ د—⁸⁷² د—⁸⁷³ د—⁸⁷⁴ د—⁸⁷⁵ د—⁸⁷⁶ د—⁸⁷⁷ د—⁸⁷⁸ د—⁸⁷⁹ د—⁸⁸⁰ د—⁸⁸¹ د—⁸⁸² د—⁸⁸³ د—⁸⁸⁴ د—⁸⁸⁵ د—⁸⁸⁶ د—⁸⁸⁷ د—⁸⁸⁸ د—⁸⁸⁹ د—⁸⁹⁰ د—⁸⁹¹ د—⁸⁹² د—⁸⁹³ د—⁸⁹⁴ د—⁸⁹⁵ د—⁸⁹⁶ د—⁸⁹⁷ د—⁸⁹⁸ د—⁸⁹⁹ د—⁹⁰⁰ د—⁹⁰¹ د—⁹⁰² د—⁹⁰³ د—⁹⁰⁴ د—⁹⁰⁵ د—⁹⁰⁶ د—⁹⁰⁷ د—⁹⁰⁸ د—⁹⁰⁹ د—⁹¹⁰ د—⁹¹¹ د—⁹¹² د—⁹¹³ د—⁹¹⁴ د—⁹¹⁵ د—⁹¹⁶ د—⁹¹⁷ د—⁹¹⁸ د—⁹¹⁹ د—⁹²⁰ د—⁹²¹ د—⁹²² د—⁹²³ د—⁹²⁴ د—⁹²⁵ د—⁹²⁶ د—⁹²⁷ د—⁹²⁸ د—⁹²⁹ د—⁹³⁰ د—⁹³¹ د—^{932</}

چنین گفت راهب که این کس^۱ ندید
 که بر شهریاری زند^۳ بندهی
 بپرورد تا بر قنش^۶ بد^۷ رسد
 دریغ آن سر و قاج^{۱۰} و بالای تو^{۱۱}
 دریغ آن^{۱۴} سر^{۱۵} تخم^{۱۶} اردشیر
 گنوند بود^{۲۰} خرد با روان^{۲۱}
 که در آسیما ماهروی ترا
 بدنده جگرگاه بشکافتند
 670

ذه پیش از مسیح^۲ این سخن کس شنید
 یکی^۴ بدنژادی و افگندهی^۵
 ازین^۸ بهر ماهوی ذفرین سزد^۹
 دریغ آن دل^{۱۲} و دانش و رای تو^{۱۳}
 دریغ این^{۱۷} چوان و^{۱۸} سوار هشیر
 ببردی خبر زین^{۲۲} بنوشیمن روان^{۲۳}
 چهاندار و^{۲۴} دیهیمه‌جی^{۲۵} ترا
 برنه بآب اندر انداختند^{۲۶}
 665

¹ I, K, IV, VI—² از تو هیچ کسی تاجداری بدینسان—³ ز بد—⁴ I, IV—⁵ I, K, IV, VI, T—⁶ سرشن—⁷ این—⁸ I, K, IV, Γ, P—⁹ وزیر، ⁹ K—доб.

کجا لشکر و گاه و آن گنج تو * کجا بخشش و مهر و آن رنج تو
^{۱۰} پای - ^{۱۱} IV - ^{۱۲} IV - ^{۱۳} پایا و پیز - C - ^{۱۴} او - ^{۱۵} Γ - ^{۱۶} Γ -

دریغ این رخ و شاخ و این یال او * دریغ این دل و داشش و بال او
I—6. op.; IV دریغ آن پر و شاخ و آن دست و گرز—Γ, C او—

دریغ آن کیی فر یزدان و بزرز * دریغ آن سر و شاخ و آن دست و گرز سهوار—I¹⁹ سیمبد-K¹⁸ آن—K¹⁷ آن—IV¹⁶ دخمه—K¹⁵ K—دوب. این—IV¹⁴ I.

Л, Р — доб.: IV جوان دلیر سوار جهان و هژیر — Г سوار جوان هجیر

* دریغ آن سر و کاره سامانه‌یمان [سال‌سازیمان-P]

²⁰ K- (؟) مردی دخومند روان - ل - ²¹ خردا بودی تو امید با - I خبر این بیرد

²² روان(؟) بنزدیکی شاه—I ²³ IV—6. op. ²⁴ I—₉ op.; K—(?) و ²⁵ IV—6. op. چهانرا ز(?)

²⁶ ل—اندرشن یافتند — IV—6. оп.; I, K, IV, Г, С — доб.

همه‌مازدا که آن [در - K] خاک بریان [گریان - C] روان و قن شاه گریان شود
[همان گاه و دفعه‌ییم گریان شود - K]

[زمان و زمین ذیل ز گردان شود—IV]

[همان اجر بر خاک گردیان شود —]

[روانش بدبیان سوگ بریدان شود—C]

که نشانید کس شاه در آبگیر

далее Γ и C доб.:

ابا یاره و گوهر نابسود ^۱	بنزدیک ماهوی رفتند زود
بمر آمد ز آرام وز کارزار ^۲	پماهوی گفتند کان شهریار ^۳
ازان آسیا ^۴ افگنهند ^۵ اندرا آب	بفرمود کورا بهنگام خواب
کشیدند پر ^۶ خون تن شهربار ^۷	بشد تیز بدمهر ^۸ پیشکار
بگرداب زرق ^۹ اندرا انداختند ^{۱۰}	کجا ^{۱۱} آن کشته دشناختند
دو مرد گرانمایه آنجا رسید ^{۱۲}	چو شب روز شد مردم آمد پدید
بیامد یکی بسر ^{۱۳} لب جویبار ^{۱۴}	ازان سوکواران ^{۱۵} پرهیزگار
بسورید ^{۱۶} و آمد هم اندرا شتاب ^{۱۷}	قن او برهنه بدید ^{۱۸} اندرا آب
بدان سوکواران بگفت آنج دید ^{۱۹}	چنین ^{۲۰} تا در خان راهب ^{۲۱} . رسید
برهنه بگرداب زرق ^{۲۲} اندست	که شاه زمانه بخرق ^{۲۳} اندست
سکوبا و رهبان ز هر در ^{۲۴} کسی	برفتند زان سوکواران ^{۲۵} بسی
که ای تاجور ^{۲۶} شاه آزاد مرد ^{۲۷}	خروشی بمر آمد ز راهب ^{۲۸} بدرد

^۱ I, IV, VI—б. оп. ^۲ Г—порядок бб.: 649, 648, 651, 652. ^۳ سرفراز—Г—порядок бб.: 649, 648, 651, 652. ^۴ I, K, Г, Т—Г—^۵ جایگه—Г—^۶ Л—доб. ^۷ و ^۸ Л, K—^۹ I, K, С—доб.:

تن شامرا ز [ازان—C] آسیا بمر گرفت * همان آسیا بدان به پیش [بیین—C] ای شگفت [سزد گر بمانی بدین در شگفت—I]

^{۱۰} K—^{۱۱} I, C—перед этим б., K, Р—после этого б. доб.:

به آب اندرا افگنه مرد [شاه—K] دلیر * سرش گه زبر بود [گاهبالا—K] و گاهی بزیر ^{۱۴} K, IV, Г—доб.:

بنزدیک آن آسیا [و] آب زود [رود—K] * ز قرسا بسی بمر [بُد—IV] فراز و فرود ^{۱۵} K—^{۱۶} I, K, IV, Г, Т—^{۱۷} I, Г, Р—^{۱۸} K, IV—^{۱۹} IV, Г, Т—^{۲۰} K—доб.:

ازان جایگه مرد پرهیزگار * بیامد بمر مردم سوکوار

بگفت آنج دید اندران جویبار * بمر آشفت هر یک ز بد روزگار ^{۲۱} I, IV, Г, Т—^{۲۲} I, Г, مذبح—^{۲۳} K—6. оп. ^{۲۴} Г, Т—^{۲۵} K—

ز راهب بمر—^{۲۶} I, IV—^{۲۷} I, IV—^{۲۸} IV، شگویا—^{۲۹} I, IV—^{۳۰} Г, Р—^{۳۱} IV—доб.:

کجا لشکر و گاه و آن گنج تو * کجا بخشش و مهر و آن رنج تو

چندان چون کسی راز گوید بگوش
رها شد بزخم^۴ اندر از شاه آه^۵
همان ذان کشکیین بپیش اندروش^۶
بباشد^۷ ندارد خرد در^۸ نهان^۹
شود کشته برسی گنه^{۱۰} یزدگرد
که از لشکر او^{۱۲} سواری نبرد^{۱۳}
نه پیدا بود رفع و خشم^{۱۴} ز مهر^{۱۵}
نداری^{۱۶} ز کردار او مهر و خشم
بدیدند^{۱۷} کان خسروانی درخت
پیشده هر کسی روی اورا^{۱۹} بدید
همان افسر و طوق و زرینه کفش
پر از خون و پهلو بشمشیر^{۲۰} چاک^[۲۱]
زباذرا بنفرین بیمار استند^{۲۲}
پر از خون فگنده^{۲۴} بر روی زمپین

بنزدیک قنگ^۱ اند آمد به وش
پکی دشنه زد بر تهی گاه^۲ شاه
بخاک اند آمد سر و افسر شن
اگر راه یابد کسی زین جهان 640
ز پرورد سیمر آید این هفت گرد
برین گونه بر قاجاری بمرد^{۱۱}
خرد نیست با گرد گردان سپهر
همان به که گیتی ذهبه بینی بچشم
سواران ماهوی سوریده بخت 645
ز تخت و ز آورده^{۱۸} آرمید
گشادند بند قبای بنفش
[فگنده تـن شـاه اـیرـان بـخـاـک
ز پـیـش شـهـنـشـاه بر خـاسـتـنـد^{۲۲}
کـه مـاهـوـرـا بـاد قـنـهـنـیـن 650

¹ K, C—² IV—³ جگرگاه—K، کمرگاه شاہ—² I—³ او—Γ پیزد دشنه بیر

⁴ Г — доб.: ز گیتی ذهان شد سر و گاه او — Г⁵ بخشش — ل⁶ بدریج دشنده تهی گاه شاه * رها شد بزخم اندرون آه شاه
Б — бб. 438—450 не переведены. К — доб.:

همین [همان-K] پای مردان چو بر خاستند * زباده‌ها بنده‌فرین بیمار استند
²² ²⁴ Γ—²³ I, K, IV, Γ, C— در زمین خوار بگذاشتند—²³ I, K, IV, Γ, C— پر داشتند—²⁴ Γ—
 در افکنده در خون

سخنها کجا گفت اورا پسر
 سواران ببر خون دشمن بریدز^۱
 ذه سر دید ازان کار پیدا نه بن^۲
 سوی آسیما رفت ذذدیک شاه^۴
 دو دیده پر از آب^۶ دل پر ز خون
 پس آسیابان بکردار دود
 همان مهر و آن^۸ جامه شاهوار^۹
 ز تن جامه شاه^{۱۲} بیرون کند^{۱۳}
 بزردی دو رخساره چون آفتاب
 قویی برتر از گردش روزگار
 هم‌کنون به پیچان تن^{۱۷} و جان او
 رخانش پر^{۱۹} آب و دهانش چو خاک^{۲۰}

625 چو بشنید ماهوی بیدادگر
 چنین گفت با آسیابان که خیز
 چو بشنید ازو آسیابان سخن
 شبانگاه نیران^۳ خرداد ماه
 ز درگاه ماهوی چون^۵ شد بروون
 سواران فرسناد ماهوی زود⁶³⁰
 بفرمود تا^۷ تاج و آن گوشوار
 نماید که پکسر^{۱۰} پر از خون کند^{۱۱}
 بشد آسیابان دو دیده پر آب
 همی گفت کای^{۱۴} روشن^{۱۵} کردگار
 تو زین^{۱۶} ناپسندیده فرمان او⁶³⁵
 بر شاه شد دل پر از شرم و باک^{۱۸}

^۱ Л, I, IV, Р — доб.

که او نیز هر گز نماید بدست * چو از من [بد—IV] چنین آشکارا بجست
 K — доб.:

کزین پس نه بینید جای نشان * ازو مرده گر زنده گردن کشان
 K — доб. در کار پیدا نه بن — Г این بید بدوا نه بن — IV پیدا ز کار و نه بن —²
 ذکار زمانه بر آشفت سخت * به پیچید از ان فر و آن تاج و تخت
 نماید که او نیز باشد درست * چو از من چنین آشکارا بجست
 (ср. б., доб. Л, I, IV, Р к б. 626 и доб. Г к б. 621).³ Л — IV ایران — K نیران — I نیران —
 چو از —⁵ سر آمد برو تاج و تخت و کلاه — IV — Г اندیران —
 همان مهر —⁸ کاین — Г کان —⁷ I, K, IV, T — доб. ⁶ I, K, IV, Г, T — доб. و ¹¹ I, K, IV, Г, C —
 چو —¹² I, IV, Г, C —¹³ K, Γ, C —¹⁴ I —¹⁵ K, Γ, C —¹⁶ I, K, IV, Г, T — داور —¹⁷ I, K, IV, Г, T —¹⁸ K, Γ, C —¹⁹ I —²⁰ Л, C —²¹ چو(?) —²² I, K, IV, Г, T — دل —²³ I, K, IV, Г, T —²⁴ گرم و درد —²⁵ K, Γ, C —²⁶ I, K, IV, Г, T — دل —²⁷ K, Γ, C —²⁸ چاک(?) — IV —²⁹ رخان پر ز گرد پر ز خاک و دهان — K دهان پر ز خاک

چه بیینید گفت اندرین داستان
ز هر سو برو^۳ لشکر آیند گرد
شنبیدند یکسر کهان و مهان^۵
نه قن ماند ایدر نه بوم و نه برو^۸
که این خود^۹ نخستین^{۱۰} نمایست کرد^{۱۱}
ازو بد رسد بیگمان بر قنت
که کین خواه^{۱۴} او در جهان ایزدست^{۱۴}
ذگه کن کنون تا چه باید کرد^{۱۵}
چو دشمن کنی زو^{۱۶} بپرداز جای^{۱۷}
بما بر شود^{۱۹} تنگ روی^{۲۰} زمین^{۲۱}
چو چیره شدی^{۲۳} کام^{۲۴} مردان بران^{۲۵}
ترا با سپاه از بنه^{۲۷} بتو کنند

چو بندهست^۱ ماهوی با راستان
اگر زنده ماند قن^۲ یزدگرد
برهنه شد این راز من^۴ در جهان⁶¹⁵
باید مرا از بدش^۶ جان بسر^۷
چنین داد پاسخ خردمند مرد
اگر شاه ایران شود^{۱۲} دشمنت
وگر خون اورا بریزی بدمست
چپ و راست رنجست و اندوه و درد⁶²⁰
پسر گفت کای بباب فرخنده رای
سپاه آید اورا^{۱۸} ز ماقین و چین
قو این را چنین^{۲۲} خرد کاری مدان
گر از^{۲۶} دامن او درفشی کنند

^۱ ل—(?)^۲ K, C—^۳ همی—^۴ ما—^۵ ل—б. стоит после б. 622; Б—
قد ظهر الان هذا السر، و علم به الناس و شاع بيتها.
^۶ IV—^۷ اندرین—^۸ نماید که از بهر او ای پدر(?)—^۹ ل—б. стоит после б. 622; К—

مرا زین بدبها شود سر بباد * نه قن ماند ایدر نه بوم و ذرا
از بن—K^۹ و لا ببقی منا عینا و لا اثرا، و لا پترک فی بلادنا نجماء و لا شجراء—
Б—^{۱۰} این را—C^{۱۱} ل—б. 617 стоит после б. 619. ^{۱۲} ل—б. 617 стоит после б. 619. ^{۱۳} K—
گزیدی—Гرفти—^{۱۴} K—^{۱۵} L, K—б. стоит после б. 622. ^{۱۶} K—^{۱۷} Г—доб.:
که چون رفت هر گز نماید بدمست * چو از بد چنین آشکارا بجست

وزیحان کند تنگ بر ما—I^{۲۰} کند—I^{۲۱} اندر آرد—P^{۲۰} این از—^{۲۲} IV—б. оп.; Л—доб. бб. 620, 615 и 616 текста; К—доб. б. 620; К—далее доб.:

شباید که از بهر شاه ای پدر * بد آید ز هر گونه مارا بسر
^{۲۳} شود(?)—I^{۲۴} کار(?)—K^{۲۵} تو این کار—I^{۲۶} K—
با سپاهت ز بن—Г—جهان—I, K, IV, VI—

که بر تو سر آرفد زود این سخن
چنان دان که او دشمن جان قسست
پژشک خروشان بخودیم سرشک
باندیشه دل مکن مهتری
ز راه^۴ خرد^۵ جوی تخت مهی
ورا پند آن موبدان سخت بود^۶
که کار^۷ زمانه بر اندازه ذیست
یکرا کند خوار و زار و نژند^۸
که دانست راز چهان آفرین^۹
بر آیین خورشید پنهانست ماه
نبد سود یک موی زان^{۱۰} گفت و گوی
شمارا بباید شد ای بخردان
ز هر گونه‌ی دانش آرم بمر^{۱۱}
بدان تا بدین بر^{۱۲} ذباید گردست
بیامد یکی موبد از لشکر^{۱۳}

تن خویش بر خیره رسوا مکن
هرانکس که با تو نگوید درست
تو بیماری اکنون و ما^۱ چون پژشك
تو از بنده بندگان کمتری
همی^۲ کینه با^۳ پاک یزدان نهی
شبانزادها دلپر از^۴ تخت بود
چنین بود تا بود و این تازه ذیست
یکرا بر آرد بچرچ بلند
نه پیوند با آن^{۱۰} نه با اینش کین^{۱۱}
همه موبدان تا جهان شد سیاه
بدگفتند زین گونه^{۱۳} با کینه‌چوی
چو شب تیره شد گفت با موبدان
من امشب بدگردانم این^{۱۵} با پسر^{۱۶}
ز لشکر بخوانیم دانده بیست
برفتند داندگان از پرش^{۱۹}

^۱ K, IV, Γ, T— من ^۲ K, IV— هم ^۳ K— یمن ^۴ IV— ای، ^۵ K, IV, Γ, T— هنر

^٦ فكان كلامهم عنده كالماء يجري على الصخرة الصماء. و كان هو السلطنة—B^٧ بران—IV
قد تمكن من دماغه و قلبه، و غطى على بصر بصيرته فصار لا يفرق بين رشد و غيمه
^٨ K, IV, Г, Т—Г^٩ گ؛ اف—доб.:

یکی را بمنادی نمی‌بیند * یکی را دگر تخت نمایند آورده
یکی را کند از جهان بی‌ذی‌باز * یکی را بمندد بازده و آز
پکی زار و گپیان و خسته چگ * آرد بخوه شیرده سه

¹⁰ IV—¹¹ K, Γ, C—¹² K, Γ, IV, C' ذه شرم و ذه داشت.

¹³ [همه] K, IV, Γ, C, P—[نه آیین] IV, Γ, P—[نه کیش و نه آیین] پند گفتند

¹⁴ پانديشمندان همی-P بگويم همی-K IV سودمندان همی- موببد ازان (метр нарушен).

¹⁶ IV, C — بسر (без рифмы). ¹⁷ IV, Г, Т — درش-ل بد-این را بسر (без рифмы).

فقاموا فاستحضر جماعة من جهله أصحابه - بيمارد پس از موبدان لشکر ش - P²⁰

مکن تیره این تاج گیته‌ی فروز وزپمن‌سان که گفته‌ی مگردان سخن چو بینی ورا بندگی ساز نو ز رای و ز ^۴ پوزش می‌سای هیچ چو گفتار دانندگان نشنوی بفردا رسید زو بر آرند گرد ^۶ بتر ^۷ خواهی ^۸ از تُرك بدخواهرا درخشان ^{۱۱} بکردار قابنده ماه ^{۱۲} که چون او ذمداد کمر بر میان ^{۱۴} ز نوشیمن‌روان شاه تا اردشیر چه‌باذار سامان با داد و فر ^{۱۸} همه شهربیارانش ^{۲۰} فرخ‌ژزاد ذکر این چنین رای ^{۲۳} هر گز کسی عناندار و برگستوانور سوار بدو دشت پیکار بگذاشتند سر دولت روشنیش زیر گشت نمودش سزا دست بدرآ بشست گزافه بپرداز زین ^{۲۹} روزگار که تخت آفریدست و تاج ^{۳۰} و نگین	بآتش نهال دلترا ^۱ مسوز سپاه پراگندها گرد کن از مر بپوزش بر شاه رو وزانجایگه جنگ ^۲ لشکر ^۳ بسیج کزین بد ^۵ نشان دو گیته‌ی شوی چو کلی که امروز بایدت کرد همی یزدگرد شهنشاهرا که در جنگ ^۹ شیرست بر گاه ^{۱۰} شاه یکی ^{۱۳} یادگاری ز ساسانیان پدر بر پدر داد ^{۱۵} و داشت پذیر بود ^{۱۶} اردشیرش به‌شتم ^{۱۷} پدر که یزدانش تاج کیان ^{۱۹} بر نهاد چو ^{۲۱} تو بود مهتر بکشور ^{۲۲} بسی چو بهرام چوبیان ^{۲۴} که سیصد هزار بیک تیر او ^{۲۵} پشت بر گاشتند چو از رای ^{۲۶} شاهان ^{۲۷} سرش سیر گشت فرآیدیان که تخت بزرگی ^{۲۸} بجست برانگونه بر کشته شد زار و خوار بترس از خدای جهان آفرین	580 585 590 595
--	---	--------------------------

تن و جان خودرا-^۱ نهاد بدترا-^۲ نهانی قنترا- IV دل و جان خودرا- K
بر آیدت گرد-^۳ K پس-^۴ IV ز زاری و-^۵ دشمن-^۶ K، IV، Γ، T-^۷ رزم-^۸ IV
فروزان-^۹ K، P-^{۱۰} رزم-^{۱۱} K، Γ، C-^{۱۲} سواری میان-^{۱۳} همی-^{۱۴} K، P-^{۱۵} شاه-^{۱۶} K، Γ، C-^{۱۷} پس از-^{۱۸} IV، Γ، T-^{۱۹} بگیته‌ی میان-^{۲۰} K، IV، Γ، T-^{۲۱} بهرام رازی-^{۲۲} K، C-^{۲۳} بگیته‌ی-^{۲۴} IV، Γ، P-^{۲۵} I، IV، VI-^{۲۶} K، IV، Γ، T-^{۲۷} کیی را-^{۲۸} IV، Γ، T-^{۲۹} ازو-^{۳۰} IV، Γ، C- آفرید و کلاه-^{۳۰} نیزگیرد این-^{۳۰} IV

بیمندوی و گستههم کرد آنج کرد
 چو دستش شد او² جان ایشان ببرد
 ترا زود یاد آید این روزگار
 تو زین هرچ کاری⁷ پسر بدرود
 بپرهیز زین گنج آراسته
 همی سر به پیچی بفرمان¹¹ دیو
 بچیزی که بر تو نزیبد همی

575

¹ ذیاساید این چرخ گردن ز گرد
² در کینهرا³ خوار نتوان شمرد
³ به⁵ پیچی ز اندیشه نابکار⁶
⁴ زمانه زمانی⁸ همی⁹ نخنود¹⁰
⁵ وزین مردی تاج و این خواسته
⁶ ببری همی¹² راه گیهان خدیو
⁷ ندانی که دیوت فریبد همی

шشم کін پровіз шах блінд * کе аз хوشнواز آمد اورا گزند
 кмер баст бер кін او سوفзای * سر хوشнواز اندر آمد بپیای
 Л—после этого б. доб.:

бемфтим схун кін هرمزد шах * چو پرویزرا گشتنه شد دستگاه
¹ این گنید تیزگرد— IV K, Г, С—доб.:

ذ کردار ایشان نکرد ایچ یاد * چو [که—K] خون پدر بود و مهر و نژاد
 К—перед этим б. доб.:

شنیید که پرویز از کین اوی * که پاکیزه بد رای و آیین اوی
 ازانسان ببریدشان دست و پای * ذیمارست رفتنه کسی خود ز جای

² IV—⁴ بدیها کجا—K³ چو شد دستور—I, T, چو شد دست در—Г چو شد تاجور—

⁵ IV, P—⁸ پدر هرچه کارد—IV⁷ به پیچدت اندیشه نابکار—K⁶ که—⁹ IV, Г—доб.:
¹⁰ بربین — IV, Г—доб.:

شبانی بدی تیره جان و گهر * بدگاه شاه اندر افگنده سر [اوتفاده بسر(?)—Г]
 نه [که—K] او بر کشیدت بدین پایگاه * فرامش مکن ذیکی و گنج [رذج—Г] شاه
 [بارگاه—IV]

K—вариант первого б.:

شبانی بدین گونه آیین و فر * نج‌وید همی کینه تاجور
 و اذکر مبدأ أمرك إذ كنت راعيما من رعاه البئهم فجعلك هذا الملك حاميما من حماة—
 الدهم. و لم ينزل يمّد بضبعك حتى صيرك صاحب جييش خراسان، و قائد قواد آل ساسان.
 IV, Z گفتار(?)—K¹¹ فلا تقابل حق نعمته بالكفران و لا تلق قيادى الى يد الشيطان
 بمرى دل از—¹² K, IV, Г, T— بگفتار—

چه آورد ازان خویشتن را بسر بفرجام کار آمدش خواستار ³ کجا آز ایران ورا رنجه کرد برو گردش آسمان شد ⁷ درشت ⁸ شد آن بند بمرا سراسر کلید کمر بست بسیار زیاره در ¹⁰ میان بمرد ¹¹ از روان و خرد شرم و آب ¹² بیامد جهان کرد پر ¹³ گفت و گوی سر کینه جویان ¹⁴ پر از بیم کرد که ریزندۀ خون لهراسپ بود ز کینه ندادش زمانی درگ چو پرویزرا گشتن شد دستگاه ¹⁶	شنبیدی که ضحاک بیدادگر برو ¹ سال بگنشت ماند ² هزار و دیگر که ⁴ قور آن سرافراز مرد همان ⁵ ایرج پاک دین را ⁶ بکشت منوچهر زان ⁹ تخم آمد پدید سدیگر سیلاوش ز تخم کیان بگفتار گرسیوز افراستیاب جهاندار کیخسرو از پشت اوی نیارا بخنجر بدوذیم کرد چهارم سخن کین ارجاسپ بود چو اسفندیار اند آمد بجنگ	560 565 570
---	--	-------------------

¹ بیش از ² K, IV, Γ, T – بران – Γ – доб.: ³

اگر چند دیر آمد آن روزگار * نبودش بجز بر بد آموزگار

همان تا جهان شد ازانسان – K⁷ پاک دلرا – IV⁶ کو چون – IV⁵ چو – C⁴

باشیره بکشت ایرج پاکرا * که بخشایش آمد برو خاکرا

فرستاد نزد فریدون گرد * جهانرا سراسر بازده سپرد
R – б. оп. ⁹ K, IV, Γ, T – ازان – ¹⁰ K, IV, Γ, C – برشت – ¹¹ K, IV, Γ, T – доб.:

چنان ذامور شهریاری بکشت * همی تا جهان شد ازیشان درشت
Γ – доб.:

چو آن شاهرا کشت آن بدسرشت * بگیتی درون تخم بمرا بکشت
T – доб.:

چنان شاهزاده جوانرا بکشت * ازپرا جهان گشت با او درشت

که رستم مراوزا گه کارزار – R, P, L¹⁶ اسفندیار – L, R¹⁵ کینه داران – K¹⁴ بی(?) – IV¹³ L, R – доб.:

بکشت و سر آمد برو ذیز روز * شد آن ذامور گرد گیتی فروز
سر انجام بنگر که بهمن چه کرد * ز پور قهستان بر آورد گرد

چنیین از ره^۲ پاک یزدان مگرد
همی خار^۳ بیینم در^۴ آغوش تو
همی دود ز^{۱۰} آتش کنی خواستار
بهرگشتنست گرم و رنج^{۱۲} گداز^{۱۳}
چو رفتی فشستت در^{۱۵} آتش بود^{۱۷}
بمهوی گفت این دلیری چراست
ز خان و ز^{۲۰} فغفور بار آمدی
که هر گز پکشتنش نشافتند
که ذفرین بود بر تو ترا رسخیز
پر از خون دل و مژه^{۲۳} پر آب زرد^{۲۴}
پر از درد^{۲۵} با ذاله و با خروش
که نه رای^{۲۶} فرجام دانی^{۲۷} نه داد
اگر^{۲۸} کشته بیند^{۲۹} نزد پلنگ^{۳۰}
همی گاه^{۳۱} شاه آیدت آرزوی
چه مایه سپهر از برش^{۳۲} گشته شد
پدید آمد اندر جهان آبته یعن
جهانرا یکی دیگر آمد نهاد

بمهوی گفت ای ستمگاره^۱ مرد
همی قیره بینم دل و هوش تو
تنومند^۶ بی مغز^۷ و جان^۸ نزار^۹
ترا زین جهان سرزنش بینم آز^{۱۱}
کنون زندگانیت^{۱۴} ناخوش بود
نشست او و شهری^{۱۸} بر پای خاست
شہنـشـهـاـرـاـ^{۱۹} کـارـذـارـ آـمـدـی
ازین تـخـمـهـ بـیـکـسـ بـسـیـ یـافـتـنـدـ

تو گـرـ^{۲۱} بـنـدهـایـ^{۲۲} خـونـ شـاهـانـ مـرـیـزـ
بـگـفتـ اـیـنـ وـ بـنـشـسـتـ گـرـیـانـ بـدـرـدـ
چـوـ بـنـشـسـتـ گـرـیـانـ بـشـدـ مـهـرـذـوشـ
بـمهـوـیـ گـفـتـ اـیـ بـدـ بـدـنـزـادـ

زـ خـونـ کـیـانـ شـرـمـ دـارـ نـهـنـگـ
ایـاـ بـتـّـرـ اـزـ دـ دـ بـمـهـرـ وـ بـخـوـیـ
چـوـ بـرـ دـسـتـ ضـحـاـکـ جـمـ کـشـتـهـ شـدـ
چـوـ ضـحـاـکـ بـگـرـفـتـ روـ زـمـیـنـ
بـزـادـ آـفـرـیدـوـنـ^{۳۳} فـرـخـذـرـادـ

^۱ I, K, IV, VI, Γ, T ستمگار—² I, K, IV, VI, Γ, T در—³ گور—⁴ I, P—⁵ ل—
⁶ I, T—⁷ Γ, T—⁸ بی مغزی—I جان و—⁹ K—¹⁰ I و جان نزار—¹¹ K باشدت—¹² Γ, T—¹³ رنج و گرم—¹⁴ IV همی هر زمان رنج پفزایدت
نشست تو—I¹⁵ ذ شبیمت—¹⁶ I فرازت بربین جای—¹⁷ K—¹⁸ 6. оп.; K, IV, Γ— доб. (K = вместо 6. 547):

مفـرـمـایـ کـشـتـهـنـ خـداـوـنـدـ خـوـیـشـ * مـکـنـ آـنـکـ آـنـ کـسـ ذـکـرـدـسـتـ پـیـشـ
زـ خـاقـانـ وـ¹⁹ گـرانـ شـاهـراـ شـهـرـانـ²⁰ شـهـرـاـزـ شـهـرـیـرـ
راـهـ وـ²¹ V وـ²² K زـنـدـهـ²³ Γ، C سـرـدـ²⁴ I چـشمـ²⁵ Γ، T— добـ.
وـ²⁶ ! وـ²⁷ K دـارـدـ²⁸ IV، Γ، T دـارـیـ²⁹ K، Γ دـارـدـ³⁰ لـ دـارـدـ³¹ L، I، VI، Γ، T دـاجـ جـایـ³² K، IV، Γ، T اـدـرـانـ³³ IV دـاشـدـ بدـرـیـاـ پـلـنـگـ(?)
بدـادـ فـرـیدـوـنـ

چو ماهوی دلرا^۱ بر آورد گرد
بدو گفت بشتاب زین انجمن
و گرذه هم اکنون ببزم سرت
شندند ازو این سخن مهتران ۵۳۰

بدانست کو ذیست جزیزدگرد
هم اکنون جدا کن سرشرا^۲ ز قن
نماذم کسی زنده از گوهرت^۳
بزرگان بیدار^۴ و کندواران

زبان پر ز گفتار و پر آب چشم
بجان و^۵ خرد بر ذهادی^۶ لگام
چرا دیو چشم ترا تیرو^۷ کرد
دو گوهر بود در یک انجشتی
روان و خردراب پا^۸ افگانی ۵۳۵

مشو بدگمان با جهان افرین
بفرزند^۹ مانی یکی کشتمند^{۱۰}
بنزودی سر خویش بینی ذگون
همان بر تو ذفرین کند تاج و گاه

پسر بدرود بیگمان^{۱۱} کشت تو^{۱۲}
که هر گز فبردی بمد کار^{۱۳} دست ۵۴۰

بدین^{۱۴} از درون^{۱۵} بود آرام او
که هرمزد خراد^{۱۶} بد نام او

^۱ K, IV, C — ^۲ I, VI — ^۳ Г — доб.: سرشرا جدا کن — ماهوی را دل —

چو ماهوی با آسیابان بگفت * که آن شاهرا خاک باید ذهافت

^۴ K — ^۵ ایران — ^۶ زاروی P — ^۷ I, K, IV, VI, Γ, T — ^۸ بر ذهاده — ^۹ I, K,

IV, VI, Γ, T — ^{۱۰} بپای — ^{۱۱} بپای — ^{۱۲} بفرجام — ^{۱۳} آورد — ^{۱۴} K — ^{۱۵} زین — ^{۱۶} K, VI, Γ, C — ^{۱۷} K — доб.:

همان زندگانیست ناخوش بود * چو رفتی نشستت بر آتش بود

^{۱۸} I — ^{۲۰} ببیداردو(?) — ^{۱۹} K, Γ, T — ^{۲۱} دینور — ^{۲۲} K, VI — ^{۲۳} دینور —

بزاول درون — K اندرا او(?) — ^{۲۴} I — ^{۲۵} خرداد(?)

<p>برو ذان کشکیمن سزاوار خویش^۴ چنیین هم بمه‌اهوی سوری بگوی چو این^۷ بشنوود گوهر آرد^۹ پدید جهان دیده‌را^{۱۰} پیش^{۱۱} ماهوی برد که برسم کرا^{۱۲} خواستی^{۱۳} راست گوی که من بار^{۱۵} کردم همی خواستار^{۱۶} چنان دان که خورشید دیدم^{۱۷} بچشم دو دیده^{۲۱} چو از شب گذشته سه پامن^{۲۲} خورش نان خشکو^{۲۳} نشستش^{۲۴} گیما ازین آسیا بان بباید شنید^{۲۵} ز دیمای چینی فروزان^{۲۷} برش ببالای او سرو دهقان ذکشت</p>	<p>یکی کهنه چُمیمن^۱ نهادم^۲ بپیش^۳ بدو گفت مهتر^۵ کز^۶ ایدر بپوی ذماید که آن بدنزاد پلید سبک مهتر اورا بمردی سپرد بپرسید ماهوی زین چاره‌جوی چنیین داد پاسخ ورا^{۱۴} ترسکار در آسیارا گشادم بخشم دو^{۱۸} نرگس چو فر^{۱۹} آهو^{۲۰} اندر هرام چو خورشید گشتست زو آسیا هرانکس که او فر^{۲۲} پزدان ندید پر از گوهر نابسود افسررش^{۲۶} بهاریست گویی در اردیبهشت</p>
515	520
525	

ذهادمش پیش—^۱ K, IV, Γ, T چینی—^۲ ل—^۳ ذهادش—^۴ K, IV, C—خوانی—^۵ پشمین—I
 ارزد(?)—^۶ VI—^۷ گینه—I چنین—^۸ K—^۹ VI گاه—^{۱۰} K—^{۱۱} خسرو(?)—^{۱۲} K
 چرا—^{۱۳} VI, Γ—^{۱۴} چهان دیده تا پیش—I سرافراز تا—^{۱۵} VI, Γ سرافرازرا—^{۱۶} IV
 که شبگیر—^{۱۷} باز—^{۱۸} K, VI, P باز—I, Γ بدو—^{۱۹} I, K, IV, VI, Γ, C خواهی ای
 چون روز گشت آشکار K, Γ—دوب:

بگوییم که از بھر که خواستم * خردا بدین خواهش آراستم
 چو زی آسیا رفتم امروز پیش * کزو من بکوشش برم نان خویش
 دو چشمش چو دو ^{۲۰} ل— بر(۹) ^{۱۹} VI— ^{۱۸} چو(۹) خورشیدم آمد— IV, VI, Γ,
 دو گیسو— T میاده(۹)— VI— (۹) VI— (۹) VI— (۹) VI— (۹) VI— (۹) VI—
 ۲۱ K, Γ— ابرو— ۲۲ VI, Γ— ذرگس
 P— دو پیاسو— K, IV, VI, Γ, C— доб:

همی باد [بوی-K] آمد از بوی [موی-K] او * همی باد مهر آید از روی [بوی-K] او
[همی زیب تاج آید از روی-T-VI, Γ, T]

کشکیین و فرشنی—VI، کشکیین و پوشش(؟)—I²⁴ و کشکیین—K، IV، C—²⁵
 ذابسوده سرنی—K—IV—6. op. باید گرفت [ستد—K آسیارا کلید
 درخشان—IV²⁶ ²⁷ دو خشان؛ دیمای دومی—VI، Γ او [موی—VI]

که چون تو ذهبینند همانذا سپهر
هزیمت گرفتمن^۲ ز قوران سپهان
که جز تنگ دستی^۳ مرا نیست جفت^۴
ورین^۵ ناسزا قرّه جویمار
خروشان بود مردم تنگ دست
نبدود ایچ پردازش خوان^۶ و بزم^۷
خوش نیز با برسم آید بکار
برو^{۱۱} تره و نان کشکین ذهاد
بجایی^{۱۳} که بود اندران^{۱۴} واژگاه^{۱۵}
که برسم کند زو یکی خواستار
ز^{۱۸} گیتی همی شاهرا جست و^{۱۹} بس
که برسم کرا^{۲۱} خواهی ای روزبه
نشستست کنداوری بر گیما
بیدار خورشید^{۲۲} با فرهی
دهن^{۲۴} پر ز باد ابروان پر ز خم^{۲۵}
سزد گر بمانی ازو^{۲۷} در شگفت^{۲۸}

چه مردی بدین فر و این بزر^۱ و چهر
از ایرانیانم بدو گفت شاه
بدو آسیابان بتشویر گفت
اگر نان کشکینت آید بکار
بیمار جزین نیز^۶ چیزی که هست
بسمه روز شاه چهانرا ز رزم^۷
بدو گفت شاه انج داری بیمار
سبک^۹ مرد بی مایه چبین نهاد^{۱۰}
ببرسم شتابید و آمد برآه^{۱۲}
بر مهتر زرق^{۱۶} شد بی گذار^{۱۷}
بهتر سو فرستاد ماهوی کس
ازان^{۲۰} آسیابان بپرسید مه
بدو گفت خسرو که در آسیا
بابلا بکردار سرو سهی
دو^{۲۳} ابرو کمان و دو ذرگس دزم
ببرسم همی واژ^{۲۶} خواهد گرفت

^۱ بزر و بالا—^۲ بزر و این فر—^۳ VI, T—^۴ بزر و این قد—I—

^۴ K, IV, Γ—dob.: ^۵ VI, Γ, C—ذمودم

ازین غم روازم بهم بزر زدی * چنان دان [کنون چونکه—Γ] که مهمان
ما [من—Γ] آمدی

^۶ K, T—^۷ ل, VI—^۸ ل, K, VI—^۹ خواب—^{۱۰} شاه چهاندار رزم(?)—^{۱۱} ازین—^{۱۲} ل, K, VI—^{۱۳} بجایی—^{۱۴} I, K, IV, P—^{۱۵} اندرو—^{۱۶} IV—^{۱۷} ز راه(?)—^{۱۸} ل, C—^{۱۹} برش—^{۲۰} I, IV, VI, C—^{۲۱} IV—^{۲۲} I, C—dob.

^{۲۳} I—^{۲۴} I, K, IV, VI, Γ, T—^{۲۵} ازین—^{۲۶} I, IV, VI, Γ, T—^{۲۷} I, K, IV, T—^{۲۸} VI, Γ— обратный порядок мисра.

که هزمان^۱ بگوش آید^۲ آواز کوم^۳
ذه‌بینی بجز^۴ دخمه^۵ گور^۶ تخت^۷
همی بود تا بر کشید آفتاب
بپشت اندرون بار و^۸ لختی^۹ گیا
نه تخت و نه گنج^{۱۱} و نه قاج^{۱۲} و^{۱۳} نه کام^{۱۴}
بکاری جزین خود^{۱۵} نپرداختی^{۱۶}
ذشسته بران^{۱۷} سنگ چون^{۱۸} مسته‌مند^{۱۹}
درخشان ز دیمای چینی^{۲۰} برش^{۲۱}
ز خوشاب و^{۲۲} زر^{۲۳} آستین قمای[^{۲۴}
بدان^{۲۵} خیرگی ذام یزدان بخواهد
برین^{۲۶} آسیما چون رسیدی تو گوی^{۲۷}
پر از گندم^{۲۸} و خاک و چندی^{۲۹} گیا

چه بندی دل اذر سرای فسوش
خروشی بر آید که بر بند رخت
دهان^{۳۰} نا چریده دو دیده پر آب
گشاد آسیا بان در آسیما^{۳۱}
فرومایه بود خسرو بنام
خور خویش زان آسیما ساختی^{۳۲}
گوی^{۳۳} دید بر سان سرو بلند
پکی افسری^{۳۴} خسروی بر سرش
[بپیکر یکی کفش زرین^{۳۵} بپای
ذگاه کرد خسرو بدو^{۳۶} خیره مازد
بدو گفت کای شاه^{۳۷} خورشیدروی
چه جای ذشستت^{۳۸} بود آسیما^{۳۹}

^۱ جزار—^۵ K—
آیدت بانگ کوم—^۲ آمد—^۳ VI, Γ— هر دم—^۴ K, IV, VI, T—
جهان(?)^۶ ل—^۷ VI, Γ—(?)^۸ و^۹ دخمه^{۱۰} L—dob.^{۱۱} تخت—^{۱۲} K—^{۱۳} VI, Γ—^{۱۴} نه گنج و نه قاج—^{۱۵} K, C—^{۱۶} دهن—^{۱۷} IV, T—^{۱۸} IV, Γ—^{۱۹} دهن—^{۲۰} IV, Γ—^{۲۱} K, C—^{۲۲} IV, VI, Γ, T—^{۲۳} VI, Γ, C—^{۲۴} افسر—^{۲۵} IV, VI, Γ, T—^{۲۶} دگر زین—^{۲۷} I, K, IV—^{۲۸} دگر زان^{۲۹} IV, Γ—^{۳۰} دگر زان^{۳۱} IV, Γ—^{۳۲} دگر خاک^{۳۳} بر—^{۳۴} VI, Γ, T—^{۳۵} L—dob.:
دو چشم^{۳۶} [چشم—^{۳۷} گوزن و برو * ذشد^{۳۸} [شده—^{۳۹} دیده از دیدن شیر^{۴۰} سیر^{۴۱} پال شیر^{۴۲}]
[ذگشتی ز دیدار او دیده سیر—^{۴۳} Γ—
ز خوشاب آستین—^{۴۴} بگوهر همه—^{۴۵} K—^{۴۶} op. و^{۴۷} VI, Γ—^{۴۸} دهان^{۴۹} مرورا—^{۵۰} K—^{۵۱} یکی کفش زرین مرورا—^{۵۲} K—^{۵۳} و هو قاعد هنگ على الحشيش^{۵۴} ب доб.: زوفی رجله مدارس ذهبی—^{۵۵} L—B. op.; ب در ب د قمای^{۵۶} دران—^{۵۷} IV, Γ—^{۵۸} دران—^{۵۹} I—^{۶۰} надписано над «شاه» درو—^{۶۱} K—^{۶۲} ب رو—^{۶۳} و التراب^{۶۴} مرد—^{۶۵} C—^{۶۶} «مرد»—^{۶۷} «شاه» درو—^{۶۸} IV, Γ—^{۶۹} دران—^{۷۰} ب دین—I, K, IV, Γ, T—^{۷۱} ب دین—I, K, IV, VI, Γ, C—^{۷۲} I, IV, VI, Γ—^{۷۳} آیها الشهربیار^{۷۴} لختی—^{۷۵} K—^{۷۶} پر اگندو از—^{۷۷} K—^{۷۸} ذشت تو—^{۷۹}

همی زد پتیخ و بپای و رکیب²
 چو بیچاره تر گشت بنمود پشت
 یکی کابلی⁵ تیخ در مشت اوی
 یکی آسیا بد بر آن آب زرق⁷
 ز بدخواه در آسیا شد ذهان
 همه زرق ازو شد پر از⁹ گفت و گوی
 همان گرز و¹⁰ شمشیر زرین ذیام¹¹
 ازان باره و ساز¹⁴ جوشان شدند
 ذشست از بر خشک لختی گیما
 فرازش بلند و ذشی بش¹⁶ نشیب¹⁷
 بگردون¹⁸ کشیدی فلک²⁰ تخت اوی²¹
 ز فوشش²³ فراوان فزون بود²⁴ زهر

475 شاهنشاه در جنگ شد داشکیب¹
 فراوان ازان نامداران³ بکشت
 ز ترکان بسی بود در پشت اوی⁴
 همی تاخت جوشان چو از ابر برق⁶
 فرود آمد از باره⁸ شاه جهان
 سواران بجستان ذهانند روی
 ازو باز ماند اسب زرین ستام
 بجستانش¹² ترکان¹³ خروشان شدند⁹
 ذهان گشته¹⁵ در خانه آسیا
 چنین است رسم سرای فریب
 بدانگه که بیدار بد بخت اوی¹⁸
 480 485 کنون آسیایی بیامدهش²² بهر

¹ K, VI, Г, T — ² مردی نمود — K (без рифмы); VI, Г, T — доб.:
 همه زد پتیخ و بپای و رکیب * که در رزم و در بزم باید شکیب

یکی پس — IV در پس پشت او — ⁴ I, K, VI, Г, T — بقلم اندرون چند از پیشان — C —

³ VI, Г, C — IV, VI, Г, C — در دشت چون قیره برق — ⁶ K — هندوی — (метр нарушен). ⁵ K — پشت او (؟).

یکی آسیا دید بر آب زرق — ⁷ I, K, IV, VI, Г, T — همچون شب قیره برق [برف —

ازان گبر و — ¹⁰ L — همه رزم ازو گشت — ⁸ I, K, IV, VI, Г, T — ⁹ VI — اسب — [زرف —

پدان جستان اند — K — ¹³ بجستان چو — IV — ¹² IV — 481 стоит перед б. 480. ¹¹ K — б. 481 پدیده —

بدان ساز و آن اسب — ¹⁴ I, K, VI, Г — ازان اسب و آن ساز — ¹⁴ I, T — بدان بخشش اند — VI, Г, T — IV — ¹⁵ I, K, IV, VI, T — ¹⁵ I — شاه — (شده) — Г — (؟) (метр нарушен). ¹⁶ K, VI, Г, T —

¹⁷ K, IV, Г — доб.: ¹⁷ بلندست و سپس — IV فرازش بلندست و پشتیش — T — اگر بخردی دل درو در [رای پا او — Г] میند * که ناید بفرجام ازو جز گزند

بگاه بسودن چو مارست نرم * و لیکن گه زهر دادش گرم — ¹⁸ K — ²¹ L — ²² رخت — ²¹ L — ²² زمان — VI, Г, IV, VI, Г, T — ²⁰ I — ²⁰ بگردن — I — ¹⁹ I, K, IV, VI, Г, T — ¹⁹ I — شاه —

²³ I, IV, VI, K, Г, C — ²³ ز شهدش — ²⁴ I, IV, VI, Г, C — داد — ²⁴ I, IV, VI, Г, C — доб. варианты бб., добавленные к б. 484.

بببرسام فرمود تا د هزار
بمرو اندرون^۱ ساز جنگ آورد
سپاه از بخارا چو پرّان تندرو
شب تیره هنگام بانگ خروس
جهاندار^۲ زین^۳ خود نه^۴ آگاه بود
 بشبگیر گاه^۵ سپیدهدمان^۶
که ماهوی گوید که آمد سپاه
سپهدار خانست^۷ و^۸ فغفور چین
بر آشافت و جوشن بپوشید شاه
چو ذیروی پرخاش ترکان بدید
پیپیش سپاه اندر آمد چو پیل
چو بر لشکر ترک بر حمله^۹ برد
همه پشت بر تاجور^{۱۰} گاشتند
چو بر گشت ماهوی شاه جهان
چنین بود ماهویرا رای^{۱۱} و راه
ذمراه سواران خنجرگزار
مگر گنج^{۱۲} ایران بچنگ آورد
بیامد بیک هفتاد^{۱۳} تا شهر مرو
ازان مرز^{۱۴} بر خاست آواز کوس
که ماهوی سوریش بدخواه بود^{۱۵}
سواری سوی خسرو آمد دوان^{۱۶}
ز ترکان کنون بر چه رایست شاه
سپاهش همی بر ثتابد زمین
شد از گرد گیمتنی سراسر سیاه^{۱۷}
بزد دست و تیغ از میان بر کشید^{۱۸}
زمین شد بکردار درپای نیل
پس پشت او در^{۱۹} نماند ایچ گرد
میان سوارانش بگذاشتند
بدانست نیرنگ او در نهان
که او ماند ایندر میان سپاه^{۲۰}

^۱ I, K, IV, VI, Γ—^۲ VI, Γ—C شهر—^۳ K—ماه ب—^۴ VI, Γ, T—دشت—^۵ VI, Γ، شهرنشاه—^۶ K, P—کی—^۷ K, VI, C—ازان—^۸ K—آید و—^۹ K, VI, Γ, T—آرد و—^{۱۰} VI, Γ—نامان—^{۱۱} K, VI, Γ، شاهزاده گام و—^{۱۲} K, VI, Γ، ت—فخت—^{۱۳} K، VI، Γ، ت—فخت

و لیما **أَصْبَع**—B سواری دیامد سپیدهدمان—VI, Γ, C سواری بیامد هم اندر زمان—K¹¹
و **خاقانست**—IV سپید چه خاقان—K قاذست(?)—I¹² ماهویه اذاه فارسی
op. I, P—¹³

^{۱۴} I, K, IV, VI, Γ, T—[Γ] آمدند از دو رویه سپاه فراز [فروود—] IV, VI, Γ, C—dob.:

ردہ بہ کشیدند و بہ شد خروش * سپہدار ایران بہ آورد جوش
К — этот же б. стоит между двумя след. доб. бб.; I, K, IV, Г, Т — доб.:

دېیاراست پا میمنه میسره * بجنگ اندر آمد سپه یکسره
ھمی بود با نیزه در قلبگاه * شد از گرد گیتى سراسر سیاه

¹⁵ VI—б. оп. فلما اصطف الفريقان و تقابل الجماعان وقف الملك في القلب...: ¹⁶ VI, Г, С—¹⁷ K—⁽⁹⁾ س. لشك او حموهشان يك، حمله—

¹⁹ VI— $\Gamma = \{S\}$ ²⁰ VI— $\Gamma, S = \{\alpha\} \vdash \beta \leq [S = \text{pt}] \rightarrow \beta$

لے ایڈ پڈاں سو [سماں - ۱] تر فیکار سہا ۳، ۲، ۱، ۰ روی ۱ (سم ۱)

ازو نزد بیژن یکی ذمامه شد
یکی رزم پیش آمدت سودمند
ابا تاج و گاهست و با افسرست³
همان گنج و چتر سیاهش⁵ قراست⁶
جهان پیش ماهوی خودکامه⁷ دید
چه داری⁹ بیاد¹⁰ اندرون¹¹ داستان¹²
برازم شود کارم ایدر قبه
مرا بیمنش خواند و چاپلوس¹³
همی ترسد از روز ڈنگ و ڈبرد¹⁶
که ای شیردل مرد پرخاشجوی
بیماری ماهوی و باز آمدن
بیماری شود سوی آن رزمگاه
سبکسار خواهد ترا مرد سنگ
مرا خود نه جنبید باید ز جای

چو ماهوی بدخت خودکامه¹ شد
که ای پهلوانزاده بیگزند
که شاه جهان با² سپاه ایدرس است
گر آیی سر و تاج و گاهش⁴ تراست
چو بیژن نگه کرد و آن ذمامه دید
بسیور گفت ای⁸ سر راستان⁴⁵⁰
بیماری ماهوی گر من سپاه
بمن¹³ بر کند شاه چینی¹⁴ فسوسی
و گر نه کنم¹⁵ گوید از پیام کرد
چنین داد دستور پاسخ بدوى
ازایدر ترا ننگ بلاشد¹⁷ شدن
ببرسام فرمای¹⁸ تا با سپاه
بگفتار سوری¹⁹ شوی سوی جنگ
چنین گفت بیژن که اینست رای⁴⁵⁵

همان [همی—Γ] ذام بیژن بایران و چین * ز مردیش کردند نقش ذگین
و کان شجاعا بطلا مشهورا بالرجولیة و البسالة: ب—dob.

نشستش ز [به—IV] گیتی بمرو—³ I, IV, VI, Γ, C—² بی—¹ بدکامه
چیره—IV تخت و سپاهش—⁵ K, Γ, C— چیز و سپاهش—I⁴ اندرس است
همین گاه تخت سپاهش—VI سپاهش(?)⁶ K, IV, VI, Γ, T—dob.:
ز کین فیاکان بدل یاد کن * برین [بدین—T] تخمه بر داد بیداد کن
K, IV—dob. после этого б.:

شهرنشاه ازان خود کی [نه—IV] آگاه بود * که ماهوی سوریش بدخواه بود
چگونه—I¹² اندرون(?)—L¹¹ یادآوری—Γ¹⁰ یاری—VI⁹ آن—K⁸ بدکامه—K⁷
شنیدی تو از راستان—I—dob.:

چه داری بیاد اندرون داستان * هم از رای ماهوی زاده شبان
و گر نه هم او—¹⁵ VI, Γ— چندی—Γ چندین—VI, C— چین این—K¹⁴ بما—K¹³
از روزگار نبرد—VI, Γ, C— IV, VI, Γ,
ماهو—K, VI¹⁹ الرأی آن تندب لهذا الأمر ولدى برسام—B¹⁸ باید—

برین^۱ ذیز بگنست چندی سپهر
شمانرا^۲ همی تخت کرد^۳ آرزوی
دگر گونه قر شد^۴ بآیین و خوی
تنه خویش یکچند بیمهار کرد

۱۰

یکی پهلوان^۵ بود گستردہ کام^۶
ذرا داش ز طرخان^۷ و بیژن بنام
بران مرز چندیش^۸ پیوند بود^۹

445

^۱ I, Г, Р — بدین — ^۲ K, IV, Г — доб.:

چو آگاهی آمد ز ذیزه ران * ز بخداد و ارون درود از کران
[و ری کان گزیده سران —]
[ز بخداد و ری آمده بر کران —]
далее K —

که کس پیش ایشان نشد تیز چنگ * از بنسان بود ساز و آیین چنگ
IV, Г —

ذیامد کسی پیش ایشان بچنگ * که یارستان چرخ پیروزه رنگ
رخ شاه ایران پر آزندگ شد * ازان کار دشمن بدل تنگ شد
далее K —

چو ماهی ازان گونه دید این سپاه * شده زرد چون کاه رخسار شاه
IV, Г —

چو ماهی مروشان را مانده دید * به بیکام او بخترا رانده [مانده — Г] دید
و انتهی الخبر الی مرو بآن: ب — доб.: ср. последние три бб. интерполяции с С, доб. после б. 432; Б — доб.

عساکر سعد بن وقاص رضي الله عنه أخذوا المدائن و سائر ما تاخهمها من بلاد المملكة
مناذرا(?) VI — ^۳ فعظم ذلك على يزدجرد. و لما علم ماهويه بآن أمره قد أشفى على الزوال...
پادشه — Р شاه دشخوار — I ^۶ دگر شد برای و — VI, Г, T — ^۵ کرد تخت — VI, Г, T — ^۴ شتابان — C
طلحند — Г طلغون — I طلخان — VI, Г — ^۹ ل, IV, VI — ^۸ نام — K ^۸ ملک من ملوک الترک — Б — ^۷ خوار
далее Г — доб.:

یکی ترک مردانه بد سرفراز * از افراسیابی گو جنگ ساز
K, Г (Г — после приведенного б.) — доб.:

دو دیده پر از آب کرده ز شرم
همی بود^۳ پیشش زمانی دراز^۴
سپاهی بوانسان^۵ رده بر کشید
برو بر بسی پندها کرد یاد^۶
سپردم ترا^۷ تا بمندی میان
و گر^۹ خود^{۱۰} سپاسی برو^{۱۱} بر ذهد
ندام که کی^{۱۲} بینم این تاج کی
شد از چنگ^{۱۴} آن نیزه داران تباہ
ذه گوشی خردمند هر گز شندود^{۱۵}
بمن^{۱۷} بر چنین روز بر گشته شد
سیمه زاغرا درد^{۱۹} پیکان دهاد^{۲۰}
مرا شاه چشمست و روشن روان
سپه پر ترا^{۲۱} شهریار ترا
سوی دی پیامد^{۲۳} بفمان شاه^{۲۴}

همی رفت نرم از بر خاک گرم^۱
زمین را بموسید و برداش نهاد
فرخزاد چون روی ماهوی دید
ز ماهوی سوری دلش گشت شاد 430
که این شاهرا از نژاد کیان
ذماید^۲ که بادی برو بر جهاد
مرا رفت باید همی سوی ری
که چون من فراوان با آوردگاه^۳
چو رسنم سواری بگیرتی ذبود 435
بدست یکی زاغسر^۴ کشته شد
که یزدان ورا جای نیکان دهاد
بدو گفت ماهوی کای پهلوان
پذیرفتم این زینهار ترا
فرخزاد هم میزد ڈازنچایگاه^۵ 440

¹ گرم از پی خاک ذرم(؟) IV همی رفت گرم از بر خاک روی—² ل دوجوی—³ رفت—I ⁴ K, IV, VI, Г, Т—доб.:

سپاهش همه خواندند آفرین * برفتند گریان و سر بر زمین
[نکادک نیادند سه ده میان Γ, T]

⁵ IV, VI, Г, Т — ساهش اس س — ⁶ Г, Р — доб.:

سپاه سپاهان و ریرا همه * بگرد آرم سوی شاه رمه
Б—доб.:
و إذما أذهب لأجمع عساكر الرى و اصبهان، وأقدبهم على الملك: I, IV, VI,
Г—доб.:
رسوی دی آمد—IV ²³ ازان پارگاه—C ²⁴ مرا—Г ²²

ابا تلزیپان چند جست او نبرد * ازو هم بُر آمد بفرجام گرد

۴ بندوروز و مهر آن ^۱ هم ^۲ آراستست ۵ کسی کو ز دیهیم مایاد کرد ^۶ ۶ بیامد بکف نامه شهربار	۴20 درود جهان بر کم آزار مرد ^۵ ۷ بلند اختیری نامجوى سوار
---	--

۹

۸ ز بست و نشاپور ^۷ شدقابطوس ۹ که تا مرز ^{۱۰} طوس اند آمد سپاه ^{۱۱} ۱۰ همه نیزهداران ^{۱۳} جوشنوران ۱۱ درفش بزرگى و چندان سپاه ۱۲ بران کهتری بندگیها فزود ^{۱۶}	۱۳ وزانجایگه بر کشیدند کوس ۱۴ خمر یافت ماهوی سوری ز ^۹ شاه ۱۵ پذیره شده با سپاهی ^{۱۲} گران ۱۶ چو پیدا شد آن فر او رند ^{۱۴} شاه ۱۷ پیدا شد از باره ^{۱۵} ماهوی زود
---	---

^۱ I, IV, Γ—^۲ VI—^۳ K, IV, VI, Γ—^۴ VI—доб.: بزرگ از پی—^۵ بنوروز این و هم(?)—^۶ این—^۷ K, IV, VI, Γ، س—^۸ ز شهر نشاپور—^۹ سوی طوس—^{۱0} ب—^{۱1} سپاه

چو رسم سواری بگیتی نبود * نه گوش خردمند هر گز شنود به قیغ یکی زاغسر کشته شد * بما بر چندین روز بر گشته شد

^{۱2} I—^{۱3} K—^{۱4} پاک—^{۱5} گشت شاد—^{۱6} پاک—K, IV, Γ، T—доб.: بیک روی ازان کهتر آزاد مرد(?)—

چو ذامه بمهير اند آورد شاه * فورستاد زی مهتر نیکخواه [آن سپاه—^{۱7} T—^{۱8} Γ—^{۱9} مرزبانان براه—^{۲0} Γ]

شم اذه ارتحل من بست—^{۲1} بسوی طوس—^{۲2} س—^{۲3} ز شهر نشاپور—^{۲4} K, IV, VI, Γ، C—^{۲5} سارا الى نیساپور، و سارا من نیساپور نحو طوس

пропуска (ср. примечание Аззаша относительно того, что известный ныне Бост не мог оказаться на этом пути); ^{۲6} Л, K—доб.:

همه راست کرد آن کجا گفتاد بود * بدهها فرستاد که آورده بود(?)
 [ز کردار گردون بر آشته بود—K]

وزانجای لشکر کشید او بسوی * شب و روز تازان چو پر قدر

^{۲7} K, IV, VI, Γ—^{۲8} VI—^{۲9} Γ—^{۲10} K—^{۲11} IV—^{۲12} K—^{۲13} سپاه—^{۲14} س—^{۲15} I—^{۲16} op. ^{۲17} IV, VI—^{۲18} K, IV, VI, Γ، T—^{۲19} س—^{۲20} IV، VI، Γ، T—^{۲21} اسپ—I—^{۲22} اورنگ—K, P—^{۲23} اروند—I, K, IV, VI, Γ، T—^{۲24} و ^{۲25} IV، VI، Γ، C—[Γ—^{۲26} شهننشاهرا بندگیها ذمود [فزود—

بیمارند بر^۲ بارها تا دو ماه^۱
 ز گاه^۵ شیران^۶ و از رابه کوه^۷
 بزرگان که اند^{۱۰} از^{۱۱} کنارنگیان
 یکی نامه گنجور^{۱۵} ملا را دهنند^{۱۶}
 بزرگان که باشند زان از جمن
 ز ترک و ز قازی ذیابید گزند
 یکی دست^{۱۹} باشند بر ما^{۲۰} بزرگ
 بفرماید اکنون بگنجور ما
 فرستد ورا پارسی جامه^{۲۵} پنهج
 بیابند فرجام زین کلر بر^{۲۶}
 بیابد ز گنجور ما چل درم
 یکی زین درمهما گر اید چدست^{۲۹}
 بیارد^{۳۱} ذبشهته بخواند بمانگ^{۳۲}
 کزویست امید^{۳۴} و زو ترس و باک^{۳۵}
 زمین بارور گشته از مهر ما

شتروار سیصد ز زربفت شاه^۱
 بدیاد^۴ یکی موبدی با گروه^{۲۰۵}
 بدیدار^۸ پیران^۹ فرهنگیان
 بدروز^{۱۲} روز نامه^{۱۳} بدژهای ذهنند^{۱۴}
 دکر خود بدیدارند^{۱۷} با خویشتن
 همان^{۱۸} بران راغ و کوه بلند
 شمارا بدین روزگار سترگ^{۴۱۰}
 هنرمند^{۲۱} گوینده^{۲۲} دستور ما
 که هر کس که این را^{۲۳} ندارد^{۲۴} برذج
 یکی خوب سریند پیکر بزر
 بدین روزگار تبهای و^{۲۷} درم
 بسند^{۲۸} کسی کو بود زیردست
 ازان^{۳۰} شست بر سر شش و چار دانگ
 بیک^{۳۳} روی بر نام یزدان پاک
 دگر پیکرش^{۳۶} افسر و چهر ما

^۱ I, Γ, T—^۲ با—I^۳ K, IV, VI—^۶ op.^۴ L, VI—^۵ کوه IV—^۶ L—
 دبیران و^۸ K—^۷ راده کوه—T زاوه کوه—IV ز گاه و ز یخمنج(?)—I ز گاو و ز نعمج(?)
^۹ بزرگان کوه^{۱۱} IV بزرگان هند^{۱۰} بزرگان که هند(?)—I و^{۱۰} L—^{۱۱} K—
 ذهید^{۱۴} ازین هر چه [آنچه—Γ] باید—^{۱۳} VI, Γ—^{۱۲} بدین IV—^{۱۲} بزرگان دادنا
 پدارید^{۱۸} بیارند^{۱۷} K—^{۱۶} Γ, P—دهید^{۱۷} K—^{۱۵} نامور گنج VI—^{۱۵} کشند—C برند
 پاکیزه^{۲۱} و^{۲۰} K—^{۲۱} I, IV, P—دوب.^{۲۲} K, IV—^{۲۰} دشت VI—^{۱۹} همان تا
 بیابد C—²⁶ K, IV, VI, Γ—²⁵ VI—²⁴ T آنرا²³ K—²³ خردمند پاکیزه
 پس آنگه²⁷ K, IV, VI, Γ, C—²⁸ K, IV, C—²⁹ I,
 یکی زیر رمهای(?) گراید نشست(?) K—³⁰ I, IV, VI, Γ, C—³⁰ K—³¹ IV, Γ, C—³¹ VI, Γ, VI,
 یکی³³ K—³² بیابید نوشته دعوا و(?) بمانگ—L³² K, VI, VI,
 ازین³⁴ K—³⁵ پیکر VI—³⁶ IV—³⁶ امید و هم هم و باک—L³⁷ K—³⁷ پیکر ازویست—Γ—
 افسر و پیکر و

بیاراد یکی موبدی ^۳ کاردان ^۴	همان ^۱ ارزن ^۲ و پسته و ناردان
هیونان بختی بیارند بار ^۶	شترووار زین هر یکی ده ^۵ هزار
بیارند ^۸ تا بر چه گردد فلک ^۹	همان گاوگردون هزار از ^۷ نمک
بود ساخته و راست کرده شمار ^{۱۱}	ذ خرماء هزار و ذ شکر ^{۱۰} هزار
بدزها کشند ^{۱۳} آن ^{۱۴} همه یکسره ^{۱۵}	ده و دو هزار اذگمین کندره ^{۱۲}
بیارند آنرا که آید بکار ^{۱۸}	نمکخورده سرپوست ^{۱۶} چون چل ^{۱۷} هزار

400

دو — ^۱ IV, ² K, ³ VI, ⁴ VI, ⁵ IV —

⁶ I — б. оп.; IV — VI, Г —

شترووار ارزن [گلورس — Г] ازین هم شمار * بیاراد کسی تا که آید بکار

⁷ VI, Г — (б. см. выше) ⁸ VI, Г — ⁹ I — б. оп.; IV — доб.:

شترووار کنجد هم ازین شمار * بیاراد همان تا که آید بکار

بیارند — K هیونان بختی بیارند بار — ¹¹ I, IV (ср. б. 399) ¹⁰ ز خرماء و هر گونه خیری — K

بود ساخته راست — ت بخروار ازان پس هزاران ¹² آورد زین شمار — VI, Г — ازان تا که آید بکار

هرمان دبه مشک و روغن هزار * هیونان بختی بیارند ببار
Г — доб.:

بپشت هیونان بدین بارگاه * فرستید و آید قلزان براه

¹² Л — ¹³ Г — ¹⁴ K, IV, C — ¹⁵ این — I, VI — б. оп.; I —

دگر ذبده و مشک روغن هزار * بیاراد یکی پیمر با پادگار
(ср. выше, рук. VI, ср. ниже, рук. Л, К, Г, IV); K — доб.:

همان دبه و مشک روغن هزار * بخروار آرند هم زین شمار
Г — доб.:

همان ذبده و مشک روغن هزار * بیاراد یکی پیمر با پادگار(?)

¹⁶ I, VI — б. оп.; Л — доб. (ср. выше):

دگر ذبده و مشک روغن هزار * بیاراد یکی دم ز دا دادگار
ز هر سو به [بران سنک — Г] دزها — P, Г — همان [جز این — C] پیشکاران بیارند بار — K, C — IV — (ср. выше):

همان ذبده و مشک روغن هزار * بخروار ذفط آورد زین شمار

پژوهنده شد کارها پیش و پس³
 برین تنگ درها نشاید⁶ نشست
 همه پهلوانان شدند انجمن
 سرانجام⁷ یکسر برین⁸ ساختیم⁹
 همان جامه روم و کشمیر و چین¹⁰
 ز روم و ز طایف همه¹² هرچ هست¹³
 گر از¹⁶ پوشش است از¹⁷ افغانند نیست¹⁹
 ز چیزی که آنرا نشاید²¹ کشید
 که مارا بیاید بروبر²³ نیاز²⁴
 که رفع آورد تا که آید بکار²⁵
 بخوش درون گندم آرد ببار²⁷
 وزین¹ جایگه² شد بهر جای کس
 چنین لشکری⁴ گشن مارا⁵ که هست
 نشستیم و گفتیم با رایزن
 ز هر گونه گفتیم و انداختیم
 که از تاج وز تخت و مهر و نگین
 ز پرمایه چیزی که آمد¹¹ بدست
 همان¹⁴ هر چه از ما¹⁵ پرآگندنیست
 ز زرینه²⁰ و جامه نابرید
 هم از خوردنیه هماز²² هر گونه ساز
 ز گاوان گردون کشان چل هزار
 بخوار زان پس²⁶ د و دو هزار

کە اىن خوردى كايدىرىست دىسترسى * سىگ يۈزبازان مىارا نە بىس
далее Г — доб.:

همان مایه کایشان بیمارفند پیش * ازین خورذیه ما و از کم و بیش
کرنج آورند آن که آید-^{۲۵} بخوشه درون گندم آردند [از بهر-K] بار
برنج IV، کرنج [برنج-K] آورد [آورند-K] تا که آید بکار-^{۲۶} I، K زانسو-IV بکار
برنج-^{۲۷} ل-^{۲۸} ب. стоит после б. 392.

همه^۲ پهلوانان پاکیزه‌ای
بر^۳ مرزبانان دیم‌جموی^۴
چه گوید بدین^۵ رای ناستوار^۶
بدین^۷ سوکشیدیم پیلان و کوس
به^۹ پیوستگی نیز هم دوستست
سوی جنگ دشمن نهادست روی^{۱۲}
بر ما بپامد^{۱۵} بدین بارگاه^{۱۶}
هم از بندگی هم ز بایستگی
بلندی و پستی و غار و نهشت
دگر^{۲۲} لازوردین ز بهر بند^{۲۳}
ز خوبی نمود انج بودش بدل^{۲۵}

کنون ما بدستوری رهنما^۱
بسیوی خراسان نهادیم روی
به بینیم تا گردش روزگار
پس اکنون ز بهر کنارنگ طوس
فرخزاد با ما ز یک^۸ پوستست
بالتوذیه‌ست^{۱۰} او کنون رزمخواه^{۱۱}
کنون کشمگان پور^{۱۳} آن رزمخواه^{۱۴}
بگفت آنج آمد^{۱۷} ز شایستگی
شکیدیم^{۱۸} زین مرزها هرج گفت
در گنبدین^{۱۹} کوه^{۲۰} تا^{۲۱} خرمنه
ز هر گونه بنمود آن دلگسل^{۲۴}

380 385

^۱ Л – (⁈) ^۲ I, VI, Г, Т – همان – IV – سوی – ^۳ IV – سوی – ^۴ IV – پیکارجوی –
 Г, Т – VI – برین – ^۵ I – بدنده^۶, پدروار بدشیر و آزمخواه(⁈) – ^۷ I, IV – چه بندد [آرد–Г] برین بند [پند؟–K] ناستوار [آموزگار–K]
 IV, Г, С – ^۸ I, K, IV, Г – میادرا ببست – Г بالتوذیه او – P بالتوذیه او – ^۹ K – زهم – ^{۱۰} Л – ز – ^{۱۱} IV –
^{۱۲} I, C – بروی سپاه اندر آورده روی – ^{۱۳} I, C – کنون جنگجوی(⁈)
 شما با سپه بدم چو آرید روی * ازین سو بباید شدن رزمخواه
 K – کنون گاهش آمد که او با سپاه – ^{۱۴} ل – کم سکان پور(⁈) – VI – کشمکشان پور(⁈) – ^{۱۵} VI, Г –
 بیامدبرما – ^{۱۶} Л, Р – بر ما بباید – K بباید بر ما – ^{۱۷} ل – کنون کشمگان توز آن رزمگاه(⁈)
^{۱۸} I – شکیدم – ^{۱۹} K, VI, С – آنکه باید – T – آنکه آمد – VI – آنچه باید – IV – آنج آید – K –
 VI, Г – ^{۲۰} Л – گنبدان کوه – С – گنبدان بود – ^{۲۱} K, IV – درین گنبد – VI – گنبدی
^{۲۲} I, K, IV, VI, Г, Т – (در؟) – ^{۲۳} K – доб.: ^{۲۴} تیغ قا

بیاورد گنج و سپاه او بسی * ز شاهان ندانم جز اورا کسی
^{۱۷} I – آنکه باید – ^{۱۸} K, VI, С – آنکه آمد – VI – آنچه باید – IV – آنج آید – K –
 VI, Г – ^{۲۱} K, IV – گنبدان کوه – С – گنبدان بود – ^{۲۰} Л – درین گنبد – VI – گنبدی
^{۲۲} I, K, IV, VI, Г, Т – (در؟) – ^{۲۳} K – доб.: ^{۲۴} تیغ قا

ز هر چیز کان بود از ذیک و بد * چنانان کرده(⁈) نامداران سزد
 جوال – IV – حوال و دخمور حش مَرْدِی سکل(⁈) – I – چو با دو حومه و مرز شکل(⁈) – ^{۲۵} Г – 6. оп.

<p>که آید بدین^۱ پادشاهی گزند^۲ ذه هوش و ذه دانش نه ذام و نه ذنگ^۳ کزین تخت^۴ بپراگند رنگ و آب^۵ هیونان مسست و^۶ گستته مهار ذمادی برین^۷ بوم و بر قار و پود^۸ بچرخ زحل^۹ بر شدی^{۱۰} تیره دود^{۱۱} شدی^{۱۲} تیره نوروز^{۱۳} و جشن سده فتادی بمهیدان او یکسره^{۱۴} ز ما بخت گردن بخواهد کشید فرومایهرا بخت گردد بلند گزند^{۱۵} آشکارا و خوبی^{۱۶} نهان پدید آید و زشت^{۱۷} پتیارهی همی^{۱۸} روشنایی بخواهد پرید^{۱۹}</p>	<p>چنین گشت پرگار چرخ بلند ازین زاغساران بی آب و رنگ که نوشین روان^{۲۰} دیده بود این بخواب چنان دید کز تازیان صد هزار گذر یافتندی باروند روود^{۲۱} باپران و بابل^{۲۲} ذه^{۲۳} کشت و درود هم آتش بمردی بآتش کده از^{۲۴} ایوان شاه جهان کنگره کنون خوابرا پاسخ آمد پدید شود خوار هر کس که هست ارجمند پراگنده گردد بدی در جهان بهر کشوری در ستمگارهی ذشان شب تیره آمد^{۲۵} پدید</p>	365
		370
		375

^۱ I, IV, VI—^۲ K — доб.: برین

بدین تخت شاهی ذهادند روی * شکم گرسنه کام دیهیم جوی
^۳ K — б. оп., см. выше; IV, VI, Г, С — доб.:

بدین تخت شاهان ذهادند روی * شکم گرسنه کام [مرد—C] دیهیم جوی
 Г — перед этим б. доб.:

همه نیزههاشان شکسته بدمست * سپرا نه بنده(?) و نه مخ و نه هست
 بر آین جوشن بروز و بشب * ذمدها بتنهشان دریده بلبه(?)

^۴ I, IV, VI, Г—^۵ K —^۶ دوده—P оп. ^۷ I, K, IV, VI, Г—^۸ ز ارون درود—

ز بوم و ز بر کم شدی [شده—IV] تاروپود—^۹ C —^{۱۰} بدین —^{۱۱} K, IV

بکیوان همی—^{۱۲} K, IV, VI, Г, T—^{۱۳} K —^{۱۴} Г —^{۱۵} L — б. оп.; VI, Г, С — б. 368 стоит после б. 369.

IV, VI, Г—^{۱۶} K —^{۱۷} VI —^{۱۸} IV, C —^{۱۹} ل — б. оп.; Г — доб.: در — ز نورنوروز —

سر تاج شاهان ما نیزه دید * هیونان همه مسست و سرخیره دید

پدید آید از دور [و—[Г —^{۲۱} K, IV —^{۲۲} IV —^{۲۳} K —^{۲۴} Г —^{۲۵} VI —^{۲۶} VI, Г, С —^{۲۷} VI —^{۲۸} I —^{۲۹} آید —

<p>شما بی گزند از بد روزگار مه پیکار^۳ آهرمن پر گزند^۴ خنیده^۵ شد اندر چهان این نشان دل ما پر آزم و مهرست و داد فزونسست نزدیک شاهان ز^۶ گنج ز فرمان^۷ دیهیم ما سر کشید ده پیچید وز باغ و میدان و کاخ کده^۸ ساختید^{۱۴} از نهیب^{۱۵} گزند بکام دل ما شود روزگار برین پیش دستی^{۱۸} نیایش^{۱۹} کنیم که مارا چه آمد ز اختر بسر ز دانایی و شرم بی بهرگان²¹ همی داد خواهند گیتی²³ بسیاد بسی سر بخاک اندر آگنده²⁴ شد²⁵</p>	<p>ذگهبان^۱ ما باد پروردگار مبادا گزند^۲ سپهر بلند همانا شنیدند گردانشان که بر کارزاری و مرد ذزاد بويژه ذزاد شمارا که رنج چو بهرام چوبینه^۸ آمد پیدید شمارا دل از شهرهای فراخ برین^{۱۰} باستان^{۱۱} راغ و^{۱۲} کوه بلند گر ایدونک نیرو دهد کردگار ز^{۱۶} پاداش نیکی^{۱۷} فزایش کنیم همانا که آمد شمارا خبر ازین مارخوار اهرمن چهرگان²⁰ نه گنج و نه نام²² و نه تخت و نزاد بسی گنج و گوهر پراگنده شد</p>
<p>درخششی—^۱ IV, ^۲ K—доб. ^۳ VI, ^۴ ت—б. оп. ^۵ K, C—^۶ ذگهبار(?) ^۷ K—(?) ^۸ VI, ^۹ I, ^{۱۰} I, ^{۱۱} K, IV, ^{۱۲} IV—^{۱۳} K—^{۱۴} ل—^{۱۵} Л—^{۱۶} IV, ^{۱۷} I, ^{۱۸} K, ^{۱۹} I, K, P—^{۲۰} ستایش—^{۲۱} اهرمن چهرچند—^{۲۲} نه گنج—^{۲۳} ایران—^{۲۴} VI, C—б. оп.; ^{۲۵} VI, C—б. оп.</p> <p>بدین—^۶ Л, I, оп. ^۷ K—(?) ^۸ I, VI, Г, С—^۹ I, IV, T—доб. ^{۱۰} I, K, IV, ^{۱۱} K, IV, ^{۱۲} IV—^{۱۳} K—^{۱۴} Л—^{۱۵} Л—^{۱۶} IV, ^{۱۷} I, ^{۱۸} K, ^{۱۹} I, K, P—^{۲۰} ستایش—^{۲۱} اهرمن چهرچند—^{۲۲} نه گنج—^{۲۳} ایران—^{۲۴} VI, C—б. оп.; ^{۲۵} VI, C—б. оп.</p> <p>گروهی ازین اهرمن رای چند * نه تخت و نه گنج و نه نام بلند گروهی همه موشخواران زشت * که گردون ازین ترکشان[۹] سرشتم بود گفت ایشان همه قال و قول * چو در خانه بی رنگ و بی بوی گل برهنه سر و پای لیکن بجنگ * بیایند با شیر و پیل و پلنگ چو رستم سر پهلوانان ما * گم آمد ازان مردم کم به آفگنده²⁵ VI, C—б. оп.; ²⁴ K, IV, Г—(?) ²³ ایران—²² K— доб.: ز شیر شتر خوردن و سوسмар * عربرا بجایی رسیدست کار که ملک عجمشان گند(?) آرزو * تفو باد بر چرخ گردان تفو</p>	

پر از خون دل و روی چون سندروم
کزو دید^۲ نیرو و بخت و هنر^۳
خداوند^۴ دیهیم شاهنشاهی^۵
بخشکی چو پیل و ذهنگ اندرا آب^۶
دم خوبیش بی رای او نشمرد^{۱۰}
پدر^{۱۱} نامور شهربیار ستارگ^{۱۲}
نگهبان جنبده و^{۱۴} بوم و بر
که از^{۱۵} تاج دارند از^{۱۶} اختر^{۱۷} سپام^{۱۸}
فروزنده تاج و تخت و نگین
که با فر و برزند و با داد و راه^{۲۲}
کلات از دگر دست^{۲۵} و دیگر گروه^{۲۶}

یکی نامه بنوشت^۱ دیگر بطور
ذخشت آفرین کرد بر دادگر
خداوند^۴ پیروزی و فرهی^۳
پی پشه تا پر و چنگ^۷ عقاب
ز پیمان و فرمان او نگنرد^۹
ز شاه جهان یزدگرد بزرگ
سپهدار یزدان^{۱۳} پیروزگر
ز تخم بزرگان یزدان شناس
کزپیشان شد^{۱۹} آباد روی زمین
سوی^{۲۰} مرزبانان با گنج و گاه^{۲۱}
شمیران و رویین دز^{۲۳} و رابه کوه^{۲۴}

^۱ K, C—^۲ Γ, С—^۳ ل— доб.: کزویست

دسام اور ویژه نام است به(?) * بویژه خداوند خورشید و ماه
^۴ VI, Γ, C—^۵ VI, Γ, C—^۶ همان تخت—^۷ K— ورزیست
خداوند گردنه خورشید و ماه * فروزنده شاه با تاج و گاه
کزویست پیروزی و فرهی * همان تخت[و] دیهیم شاهنشاهی
—^۸ پی پشه تا پر پران—T ز پر پشه تا بچنگ(?) IV—^۹ پی پشه تا ابرو و پران^۷
و کتب ايضا الى والی طوم، والی سائر ولاة البلاد المتاخمة لها: 338—421 переданы так:
نشمریم—L—^{۱۰} نگنرد—IV, Γ—^{۱۱} نگنرد—L—^{۱۲} K—^{۱۳} VI, Γ, T—^{۱۴} نگهبان خمنده و^{۱۵} I—^{۱۶} IV, VI—^{۱۷} ایزد—Γ—^{۱۸} ایزد—Γ—^{۱۹} اگر—IV—^{۲۰} سر—K—^{۲۱} ل—^{۲۲} نعمنج و راه(?)—I—^{۲۳} I, K, VI—^{۲۴} رویینه—Γ—^{۲۵} بست—K—^{۲۶} دیگرشن—IV—^{۲۷} راده کوه—T—^{۲۸} رودابه کوه—Γ—^{۲۹} زاوه کوه—VI—^{۳۰} رانه کوه—K—^{۳۱} (без рифмы).
—^{۳۲} شناس(?)—^{۳۳} ایزد—Γ—^{۳۴} ایزد—Γ—^{۳۵} اگر—IV—^{۳۶} اگر—IV—^{۳۷} ایزد—Γ—^{۳۸} ایزد—Γ—^{۳۹} ایزد—Γ—^{۴۰} ایزد—Γ—^{۴۱} ایزد—Γ—^{۴۲} ایزد—Γ—^{۴۳} ایزد—Γ—^{۴۴} ایزد—Γ—^{۴۵} ایزد—Γ—^{۴۶} ایزد—Γ—^{۴۷} ایزد—Γ—^{۴۸} ایزد—Γ—^{۴۹} ایزد—Γ—^{۵۰} ایزد—Γ—^{۵۱} ایزد—Γ—^{۵۲} ایزد—Γ—^{۵۳} ایزد—Γ—^{۵۴} ایزد—Γ—^{۵۵} ایزد—Γ—^{۵۶} ایزد—Γ—^{۵۷} ایزد—Γ—^{۵۸} ایزد—Γ—^{۵۹} ایزد—Γ—^{۶۰} ایزد—Γ—^{۶۱} ایزد—Γ—^{۶۲} ایزد—Γ—^{۶۳} ایزد—Γ—^{۶۴} ایزد—Γ—^{۶۵} ایزد—Γ—^{۶۶} ایزد—Γ—^{۶۷} ایزد—Γ—^{۶۸} ایزد—Γ—^{۶۹} ایزد—Γ—^{۷۰} ایزد—Γ—^{۷۱} ایزد—Γ—^{۷۲} ایزد—Γ—^{۷۳} ایزد—Γ—^{۷۴} ایزد—Γ—^{۷۵} ایزد—Γ—^{۷۶} ایزد—Γ—^{۷۷} ایزد—Γ—^{۷۸} ایزد—Γ—^{۷۹} ایزد—Γ—^{۸۰} ایزد—Γ—^{۸۱} ایزد—Γ—^{۸۲} ایزد—Γ—^{۸۳} ایزد—Γ—^{۸۴} ایزد—Γ—^{۸۵} ایزد—Γ—^{۸۶} ایزد—Γ—^{۸۷} ایزد—Γ—^{۸۸} ایزد—Γ—^{۸۹} ایزد—Γ—^{۹۰} ایزد—Γ—^{۹۱} ایزد—Γ—^{۹۲} ایزد—Γ—^{۹۳} ایزد—Γ—^{۹۴} ایزد—Γ—^{۹۵} ایزد—Γ—^{۹۶} ایزد—Γ—^{۹۷} ایزد—Γ—^{۹۸} ایزد—Γ—^{۹۹} ایزد—Γ—^{۱۰۰} ایزد—Γ—^{۱۰۱} ایزد—Γ—^{۱۰۲} ایزد—Γ—^{۱۰۳} ایزد—Γ—^{۱۰۴} ایزد—Γ—^{۱۰۵} ایزد—Γ—^{۱۰۶} ایزد—Γ—^{۱۰۷} ایزد—Γ—^{۱۰۸} ایزد—Γ—^{۱۰۹} ایزد—Γ—^{۱۱۰} ایزد—Γ—^{۱۱۱} ایزد—Γ—^{۱۱۲} ایزد—Γ—^{۱۱۳} ایزد—Γ—^{۱۱۴} ایزد—Γ—^{۱۱۵} ایزد—Γ—^{۱۱۶} ایزد—Γ—^{۱۱۷} ایزد—Γ—^{۱۱۸} ایزد—Γ—^{۱۱۹} ایزد—Γ—^{۱۲۰} ایزد—Γ—^{۱۲۱} ایزد—Γ—^{۱۲۲} ایزد—Γ—^{۱۲۳} ایزد—Γ—^{۱۲۴} ایزد—Γ—^{۱۲۵} ایزد—Γ—^{۱۲۶} ایزد—Γ—^{۱۲۷} ایزد—Γ—^{۱۲۸} ایزد—Γ—^{۱۲۹} ایزد—Γ—^{۱۳۰} ایزد—Γ—^{۱۳۱} ایزد—Γ—^{۱۳۲} ایزد—Γ—^{۱۳۳} ایزد—Γ—^{۱۳۴} ایزد—Γ—^{۱۳۵} ایزد—Γ—^{۱۳۶} ایزد—Γ—^{۱۳۷} ایزد—Γ—^{۱۳۸} ایزد—Γ—^{۱۳۹} ایزد—Γ—^{۱۴۰} ایزد—Γ—^{۱۴۱} ایزد—Γ—^{۱۴۲} ایزد—Γ—^{۱۴۳} ایزد—Γ—^{۱۴۴} ایزد—Γ—^{۱۴۵} ایزد—Γ—^{۱۴۶} ایزد—Γ—^{۱۴۷} ایزد—Γ—^{۱۴۸} ایزد—Γ—^{۱۴۹} ایزد—Γ—^{۱۵۰} ایزد—Γ—^{۱۵۱} ایزد—Γ—^{۱۵۲} ایزد—Γ—^{۱۵۳} ایزد—Γ—^{۱۵۴} ایزد—Γ—^{۱۵۵} ایزد—Γ—^{۱۵۶} ایزد—Γ—^{۱۵۷} ایزد—Γ—^{۱۵۸} ایزد—Γ—^{۱۵۹} ایزد—Γ—^{۱۶۰} ایزد—Γ—^{۱۶۱} ایزد—Γ—^{۱۶۲} ایزد—Γ—^{۱۶۳} ایزد—Γ—^{۱۶۴} ایزد—Γ—^{۱۶۵} ایزد—Γ—^{۱۶۶} ایزد—Γ—^{۱۶۷} ایزد—Γ—^{۱۶۸} ایزد—Γ—^{۱۶۹} ایزد—Γ—^{۱۷۰} ایزد—Γ—^{۱۷۱} ایزد—Γ—^{۱۷۲} ایزد—Γ—^{۱۷۳} ایزد—Γ—^{۱۷۴} ایزد—Γ—^{۱۷۵} ایزد—Γ—^{۱۷۶} ایزد—Γ—^{۱۷۷} ایزد—Γ—^{۱۷۸} ایزد—Γ—^{۱۷۹} ایزد—Γ—^{۱۸۰} ایزد—Γ—^{۱۸۱} ایزد—Γ—^{۱۸۲} ایزد—Γ—^{۱۸۳} ایزد—Γ—^{۱۸۴} ایزد—Γ—^{۱۸۵} ایزد—Γ—^{۱۸۶} ایزد—Γ—^{۱۸۷} ایزد—Γ—^{۱۸۸} ایزد—Γ—^{۱۸۹} ایزد—Γ—^{۱۹۰} ایزد—Γ—^{۱۹۱} ایزد—Γ—^{۱۹۲} ایزد—Γ—^{۱۹۳} ایزد—Γ—^{۱۹۴} ایزد—Γ—^{۱۹۵} ایزد—Γ—^{۱۹۶} ایزد—Γ—^{۱۹۷} ایزد—Γ—^{۱۹۸} ایزد—Γ—^{۱۹۹} ایزد—Γ—^{۲۰۰} ایزد—Γ—^{۲۰۱} ایزد—Γ—^{۲۰۲} ایزد—Γ—^{۲۰۳} ایزد—Γ—^{۲۰۴} ایزد—Γ—^{۲۰۵} ایزد—Γ—^{۲۰۶} ایزد—Γ—^{۲۰۷} ایزد—Γ—^{۲۰۸} ایزد—Γ—^{۲۰۹} ایزد—Γ—^{۲۱۰} ایزد—Γ—^{۲۱۱} ایزد—Γ—^{۲۱۲} ایزد—Γ—^{۲۱۳} ایزد—Γ—^{۲۱۴} ایزد—Γ—^{۲۱۵} ایزد—Γ—^{۲۱۶} ایزد—Γ—^{۲۱۷} ایزد—Γ—^{۲۱۸} ایزد—Γ—^{۲۱۹} ایزد—Γ—^{۲۲۰} ایزد—Γ—^{۲۲۱} ایزد—Γ—^{۲۲۲} ایزد—Γ—^{۲۲۳} ایزد—Γ—^{۲۲۴} ایزد—Γ—^{۲۲۵} ایزد—Γ—^{۲۲۶} ایزد—Γ—^{۲۲۷} ایزد—Γ—^{۲۲۸} ایزد—Γ—^{۲۲۹} ایزد—Γ—^{۲۳۰} ایزد—Γ—^{۲۳۱} ایزد—Γ—^{۲۳۲} ایزد—Γ—^{۲۳۳} ایزد—Γ—^{۲۳۴} ایزد—Γ—^{۲۳۵} ایزد—Γ—^{۲۳۶} ایزد—Γ—^{۲۳۷} ایزد—Γ—^{۲۳۸} ایزد—Γ—^{۲۳۹} ایزد—Γ—^{۲۴۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱} ایزد—Γ—^{۲۴۲} ایزد—Γ—^{۲۴۳} ایزد—Γ—^{۲۴۴} ایزد—Γ—^{۲۴۵} ایزد—Γ—^{۲۴۶} ایزد—Γ—^{۲۴۷} ایزد—Γ—^{۲۴۸} ایزد—Γ—^{۲۴۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۲۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۲۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۲۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۲۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۲۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۲۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۲۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۲۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۲۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۲۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۲۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۲۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۲۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۲۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۲۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۲۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۲۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۲۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۲۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۲۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۳۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۳۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۳۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۳۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۳۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۳۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۳۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۳۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۳۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۳۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۲۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۲۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۲۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۲۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۲۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۲۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۲۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۲۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۲۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۲۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۳۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۳۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۳۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۳۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۳۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۳۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۳۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۳۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۳۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۳۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۵} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۶} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۷} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۸} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۹} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۰} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۱} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۲} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۳} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۴} ایزد—Γ—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱}

خداوند پیل^۳ و خداوند مور^۴
که آموزگارش نماید بنیز^۵
وزین پادشاهی بشد رنگ و بوى^۶
ز قیمار بر ما جهان گشت^۷ قندگ
نه بوم و نژاد^۸ و نه داشش نه کام^۹
همین^{۱۱} زاغ^{۱۲} پیشه^{۱۳} پیش اندرست^{۱۴}
سپهرا برین بر هم^{۱۵} آواز کن^{۱۶}
بیایم بنزد تو ای پاک و راد^{۱۷}
گزین کرد بینادل و رایزن

335

که آموزگاری-IV-^۱ VI-^۲ شیر-K-^۳ بهرام و گردنده هور-^۴ VI-^۵ شیر-K-^۶ ل-^۷ оп. K-^۸ доб.:

خداوند گردنده گردان سپهر * خداوند ماه و خداوند مهر
ازو شادمان پهلوان سوار * کزو شادمان شد دل شاهزاده
پس از آفرین گفت که نامدار * چه گوییم از چرخ ناپایدار
ندانی که مارا چه آید بروی * ازین پادشاهی بشد رنگ و بوى
نه رای و نه کام-^{۱۰} K-^{۱۱} نهزاد-^{۱۲} K-^{۱۳} کرد او-^{۱۴} IV, Г, Т-^{۱۵} VI, Г, T-^{۱۶} K, IV, VI-^{۱۷} همان-^{۱۸} K, IV, VI-^{۱۹} همه-^{۲۰} (без рифмы).
راغ [و] بیشه-^{۱۱} K, IV, VI-^{۱۲} K, IV, VI-^{۱۳} و ^{۱۴} K, IV, VI-^{۱۵} K, IV, VI-^{۱۶} K, IV, VI-^{۱۷} K, IV, VI-^{۱۸} K, IV, VI-^{۱۹} K, IV, VI-^{۲۰} (без рифмы).

I-^{۱۱} K-^{۱۲} доб.: زاغ بیشه-^{۱۳} سعد و قاصی-

بمرو آیم و کس فرستم برین * بخاقان ترکان و فخرخور چیمن
ازیشان بخواهم فراوان سپاه * مگر بخت بر گشته آید بسراه
برین کینه-^{۱۵} K-^{۱۶} доб.:

من اندر نشاپور یک هفته بیش * نباشم که رفع درازست پیش
VI, Г, С (в варианте K) — доб.:

من اندر نشاپور یک هفته بیش * نباشم که رفع درازست پیش
بمرو آیم و کس فرستم بدین * بخخور ترک [چیمن-^{۱۶}] و بخاقان چیمن
وزیشان بخواهم فراوان سپاه * مگر بخت فرخنده آید بسراه
بیایم-^{۱۷} I, IV, VI, Г-^{۱۸} لانی اذا وصلت الى نیساپور لا أقييم فيهما اكثر من أسبوع:—
Б—доб. первые два
66. из добавленных к б. 335; K, IV, VI, Г, С — доб.:

هیونی بر افگند برسان باد * بنزدیک ماهوی سوری نژاد

چندین گفت کاکنون با ایران زمیین^۲
بدهیان^۳ سود جستن سر آید زیان^۴
ز تیمار^۵ با ذاله و با خروش
ز ایران جهاد دیدگان را بخواهد
سپهبد بپیش اندرون با سپاه^۶
بر آسود یکچند^۷ با رود و می
همی بود^۸ یکچند^۹ ذاشاد و شاد^{۱۰}
پر آذگ رخسار و دل ذادرست^{۱۱}

وزان پس بـ بازارگـ اـ فـ ان^۱ چـ يـ نـ
مـ بـ باـ شـ يـ دـ يـ کـ چـ نـ دـ کـ زـ تـ اـ زـ يـ انـ
ازـوـ باـزـ گـ شـ تـ نـ دـ بـاـ درـ وـ جـ وـ شـ
فـ رـ خـ زـادـ هـ رـ مـ زـدـ لـ شـ کـ رـ بـ رـ اـ نـ دـ
هـ مـ مـیـ رـ فـتـ^۶ بـاـ ذـالـهـ وـ درـ شـاهـ
چـوـ منـزـلـ بـمـنـزـلـ بـیـامـدـ بـرـوـیـ
ذـ رـیـ سـوـیـ گـرـگـانـ بـیـامـدـ چـوـ بـادـ
ذـ گـرـگـانـ بـیـامـدـ سـوـیـ رـاهـ بـسـتـ^{۱۳}

Y

دبيیر جهاد دیده را پیش خواند 325
جهاندار چون کرد آهنگ مرو
یکی نامه بنوشت با درد و خشم^{۱۷}
نخست آفریدن کرد بزر کردگار

¹ K—**مایگان** (метр нарушен). ² I, IV, VI—б. оп. ³ Г, Т—**برین** ⁴ I, IV, VI—б. оп.

ز شاه سرافراز آزاده رو * بهمه‌هوي سورى کنارنگ مرو
K – далее доб.:

¹⁹ خروشان ذگر دون ذایپادار، Γ VI، دادای آموزگار - ذویسنده بنوشت با درد و خشم * پر از ارزو دل پر از آب چشم

چه بـازی کـند در دـ² کـارزار³
بـخاک سـیمه بر فـهادند روی
جهـان در پـنهـاه تو پـنـداشتـیـم
زـ قـازـی سـوی مـرـز دـهـقـان⁸ شـوـیـم⁷
چـنـیـن گـفـت با ذـامـدارـان بـدرـد⁹
سـتـایـش وـرا در فـزـایـش کـنـید
شـود قـیـزـی قـازـیـان اـنـدـکـی¹²
همـان اـز پـدر یـادـگـار مـنـیـد
مـبـاشـید با مـن بـبـد یـارـمـنـد¹⁴
ازـین سـو کـنـون¹⁹ بر کـه گـرـدد بـمـهـر
گـذـر ذـیـسـت با²² گـرـدـش و رـای²³ او

همـه¹ با تو آـیـیـم تـا رـوزـگـار
زـ خـاقـانـیـان⁵ آـنـک بـد چـربـگـوـی
کـه مـا بـوم آـبـاد بـگـذاـشـتـیـم
کـنـون دـاغ دـل نـزـد⁶ خـاقـان شـوـیـم⁷
شـهـنـشـاه مـرـگـان پـر اـز آـب کـرـد
کـه یـکـسـر بـیـزـدان¹⁰ ذـیـایـش کـنـید
مـگـر باـز بـیـنـم شـمـارـا یـکـی¹¹
همـه¹³ پـاـک پـرـورـدـگـار مـنـیـد
ذـخـواـهم کـه آـیـد شـمـارـا گـزـنـد
پـهـدـبـیـنـیـم¹⁵ تـا¹⁶ گـرـد¹⁷ گـرـدان¹⁸ سـپـهـر
شـمـا سـاز گـیـرـیـد با²⁰ پـای²¹ او

¹ Л, К— б. стоит перед б. 303 текста; I, IV— доб.:

شـهـنـشـاه باـدرـد و باـآـب چـهـر * یـکـی پـاسـخ آـورـد باـدـاد و مـهـر [IV—б. 307—312 оп. ⁴ VI, C—⁵ I, IV, VI, T—⁶ اـیرـانـیـان VI, Г—⁷ K—⁸ VI, Г—⁹ VI, Г—¹⁰ ذـامـدارـان مـرـد—¹¹ K—¹² VI, Г—¹³ I, K, IV, VI, Г, C—¹⁴ I, IV, VI—б. оп. ¹⁵ I—¹⁶ K, C—¹⁷ K, VI, Г, C—¹⁸ I, IV, VI, Г—¹⁹ گـرـگـار یـزـدان—²⁰ VI и Г—доб. бб. 300—306, опущенные выше (Г—включая б., добавленный к б. 302 текста), и затем доб.:

باـآـزادـگـان گـفـت کـز مـهـر و دـاد * سـخـن چـون بـرـیـن گـوـنـه کـرـدـنـد یـبـاد شـود درـد و اـنـدوـه مـارـا [بـرـما¹⁰—K—] بـسـرـ[VI, Г, C—¹¹ VI, Г, C—¹² VI, Г, C—¹³ I, K, IV, VI, Г, C—¹⁴ I, IV, VI—б. оп. ¹⁵ I—¹⁶ K, C—¹⁷ K, VI, Г, C—¹⁸ I, IV, VI, Г—¹⁹ گـرـگـار¹⁶ بـپـرـسـیـد¹⁷ بـمـبـیـنـیـم¹⁸ رـای¹⁹ بـمـبـیـنـیـد²⁰ VI—²¹ I, K, IV—²² I, IV, VI, Г—²³ I, IV, VI, Г, C—²⁴ K, C—²⁵ K, C—²⁶ K, C—²⁷ K, C—²⁸ K, C—²⁹ K, C—³⁰ K, C—³¹ K, C—³² K, C—³³ K, C—³⁴ K, C—³⁵ K, C—³⁶ K, C—³⁷ K, C—³⁸ K, C—³⁹ K, C—⁴⁰ K, C—⁴¹ K, C—⁴² K, C—⁴³ K, C—⁴⁴ K, C—⁴⁵ K, C—⁴⁶ K, C—⁴⁷ K, C—⁴⁸ K, C—⁴⁹ K, C—⁵⁰ K, C—⁵¹ K, C—⁵² K, C—⁵³ K, C—⁵⁴ K, C—⁵⁵ K, C—⁵⁶ K, C—⁵⁷ K, C—⁵⁸ K, C—⁵⁹ K, C—⁶⁰ K, C—⁶¹ K, C—⁶² K, C—⁶³ K, C—⁶⁴ K, C—⁶⁵ K, C—⁶⁶ K, C—⁶⁷ K, C—⁶⁸ K, C—⁶⁹ K, C—⁷⁰ K, C—⁷¹ K, C—⁷² K, C—⁷³ K, C—⁷⁴ K, C—⁷⁵ K, C—⁷⁶ K, C—⁷⁷ K, C—⁷⁸ K, C—⁷⁹ K, C—⁸⁰ K, C—⁸¹ K, C—⁸² K, C—⁸³ K, C—⁸⁴ K, C—⁸⁵ K, C—⁸⁶ K, C—⁸⁷ K, C—⁸⁸ K, C—⁸⁹ K, C—⁹⁰ K, C—⁹¹ K, C—⁹² K, C—⁹³ K, C—⁹⁴ K, C—⁹⁵ K, C—⁹⁶ K, C—⁹⁷ K, C—⁹⁸ K, C—⁹⁹ K, C—¹⁰⁰ K, C—¹⁰¹ K, C—¹⁰² K, C—¹⁰³ K, C—¹⁰⁴ K, C—¹⁰⁵ K, C—¹⁰⁶ K, C—¹⁰⁷ K, C—¹⁰⁸ K, C—¹⁰⁹ K, C—¹¹⁰ K, C—¹¹¹ K, C—¹¹² K, C—¹¹³ K, C—¹¹⁴ K, C—¹¹⁵ K, C—¹¹⁶ K, C—¹¹⁷ K, C—¹¹⁸ K, C—¹¹⁹ K, C—¹²⁰ K, C—¹²¹ K, C—¹²² K, C—¹²³ K, C—¹²⁴ K, C—¹²⁵ K, C—¹²⁶ K, C—¹²⁷ K, C—¹²⁸ K, C—¹²⁹ K, C—¹³⁰ K, C—¹³¹ K, C—¹³² K, C—¹³³ K, C—¹³⁴ K, C—¹³⁵ K, C—¹³⁶ K, C—¹³⁷ K, C—¹³⁸ K, C—¹³⁹ K, C—¹⁴⁰ K, C—¹⁴¹ K, C—¹⁴² K, C—¹⁴³ K, C—¹⁴⁴ K, C—¹⁴⁵ K, C—¹⁴⁶ K, C—¹⁴⁷ K, C—¹⁴⁸ K, C—¹⁴⁹ K, C—¹⁵⁰ K, C—¹⁵¹ K, C—¹⁵² K, C—¹⁵³ K, C—¹⁵⁴ K, C—¹⁵⁵ K, C—¹⁵⁶ K, C—¹⁵⁷ K, C—¹⁵⁸ K, C—¹⁵⁹ K, C—¹⁶⁰ K, C—¹⁶¹ K, C—¹⁶² K, C—¹⁶³ K, C—¹⁶⁴ K, C—¹⁶⁵ K, C—¹⁶⁶ K, C—¹⁶⁷ K, C—¹⁶⁸ K, C—¹⁶⁹ K, C—¹⁷⁰ K, C—¹⁷¹ K, C—¹⁷² K, C—¹⁷³ K, C—¹⁷⁴ K, C—¹⁷⁵ K, C—¹⁷⁶ K, C—¹⁷⁷ K, C—¹⁷⁸ K, C—¹⁷⁹ K, C—¹⁸⁰ K, C—¹⁸¹ K, C—¹⁸² K, C—¹⁸³ K, C—¹⁸⁴ K, C—¹⁸⁵ K, C—¹⁸⁶ K, C—¹⁸⁷ K, C—¹⁸⁸ K, C—¹⁸⁹ K, C—¹⁹⁰ K, C—¹⁹¹ K, C—¹⁹² K, C—¹⁹³ K, C—¹⁹⁴ K, C—¹⁹⁵ K, C—¹⁹⁶ K, C—¹⁹⁷ K, C—¹⁹⁸ K, C—¹⁹⁹ K, C—²⁰⁰ K, C—²⁰¹ K, C—²⁰² K, C—²⁰³ K, C—²⁰⁴ K, C—²⁰⁵ K, C—²⁰⁶ K, C—²⁰⁷ K, C—²⁰⁸ K, C—²⁰⁹ K, C—²¹⁰ K, C—²¹¹ K, C—²¹² K, C—²¹³ K, C—²¹⁴ K, C—²¹⁵ K, C—²¹⁶ K, C—²¹⁷ K, C—²¹⁸ K, C—²¹⁹ K, C—²²⁰ K, C—²²¹ K, C—²²² K, C—²²³ K, C—²²⁴ K, C—²²⁵ K, C—²²⁶ K, C—²²⁷ K, C—²²⁸ K, C—²²⁹ K, C—²³⁰ K, C—²³¹ K, C—²³² K, C—²³³ K, C—²³⁴ K, C—²³⁵ K, C—²³⁶ K, C—²³⁷ K, C—²³⁸ K, C—²³⁹ K, C—²⁴⁰ K, C—²⁴¹ K, C—²⁴² K, C—²⁴³ K, C—²⁴⁴ K, C—²⁴⁵ K, C—²⁴⁶ K, C—²⁴⁷ K, C—²⁴⁸ K, C—²⁴⁹ K, C—²⁵⁰ K, C—²⁵¹ K, C—²⁵² K, C—²⁵³ K, C—²⁵⁴ K, C—²⁵⁵ K, C—²⁵⁶ K, C—²⁵⁷ K, C—²⁵⁸ K, C—²⁵⁹ K, C—²⁶⁰ K, C—²⁶¹ K, C—²⁶² K, C—²⁶³ K, C—²⁶⁴ K, C—²⁶⁵ K, C—²⁶⁶ K, C—²⁶⁷ K, C—²⁶⁸ K, C—²⁶⁹ K, C—²⁷⁰ K, C—²⁷¹ K, C—²⁷² K, C—²⁷³ K, C—²⁷⁴ K, C—²⁷⁵ K, C—²⁷⁶ K, C—²⁷⁷ K, C—²⁷⁸ K, C—²⁷⁹ K, C—²⁸⁰ K, C—²⁸¹ K, C—²⁸² K, C—²⁸³ K, C—²⁸⁴ K, C—²⁸⁵ K, C—²⁸⁶ K, C—²⁸⁷ K, C—²⁸⁸ K, C—²⁸⁹ K, C—²⁹⁰ K, C—²⁹¹ K, C—²⁹² K, C—²⁹³ K, C—²⁹⁴ K, C—²⁹⁵ K, C—²⁹⁶ K, C—²⁹⁷ K, C—²⁹⁸ K, C—²⁹⁹ K, C—³⁰⁰ K, C—³⁰¹ K, C—³⁰² K, C—³⁰³ K, C—³⁰⁴ K, C—³⁰⁵ K, C—³⁰⁶ K, C—³⁰⁷ K, C—³⁰⁸ K, C—³⁰⁹ K, C—³¹⁰ K, C—³¹¹ K, C—³¹² K, C—³¹³ K, C—³¹⁴ K, C—³¹⁵ K, C—³¹⁶ K, C—³¹⁷ K, C—³¹⁸ K, C—³¹⁹ K, C—³²⁰ K, C—³²¹ K, C—³²² K, C—³²³ K, C—³²⁴ K, C—³²⁵ K, C—³²⁶ K, C—³²⁷ K, C—³²⁸ K, C—³²⁹ K, C—³³⁰ K, C—³³¹ K, C—³³² K, C—³³³ K, C—³³⁴ K, C—³³⁵ K, C—³³⁶ K, C—³³⁷ K, C—³³⁸ K, C—³³⁹ K, C—³⁴⁰ K, C—³⁴¹ K, C—³⁴² K, C—³⁴³ K, C—³⁴⁴ K, C—³⁴⁵ K, C—³⁴⁶ K, C—³⁴⁷ K, C—³⁴⁸ K, C—³⁴⁹ K, C—³⁵⁰ K, C—³⁵¹ K, C—³⁵² K, C—³⁵³ K, C—³⁵⁴ K, C—³⁵⁵ K, C—³⁵⁶ K, C—³⁵⁷ K, C—³⁵⁸ K, C—³⁵⁹ K, C—³⁶⁰ K, C—³⁶¹ K, C—³⁶² K, C—³⁶³ K, C—³⁶⁴ K, C—³⁶⁵ K, C—³⁶⁶ K, C—³⁶⁷ K, C—³⁶⁸ K, C—³⁶⁹ K, C—³⁷⁰ K, C—³⁷¹ K, C—³⁷² K, C—³⁷³ K, C—³⁷⁴ K, C—³⁷⁵ K, C—³⁷⁶ K, C—³⁷⁷ K, C—³⁷⁸ K, C—³⁷⁹ K, C—³⁸⁰ K, C—³⁸¹ K, C—³⁸² K, C—³⁸³ K, C—³⁸⁴ K, C—³⁸⁵ K, C—³⁸⁶ K, C—³⁸⁷ K, C—³⁸⁸ K, C—³⁸⁹ K, C—³⁹⁰ K, C—³⁹¹ K, C—³⁹² K, C—³⁹³ K, C—³⁹⁴ K, C—³⁹⁵ K, C—³⁹⁶ K, C—³⁹⁷ K, C—³⁹⁸ K, C—³⁹⁹ K, C—⁴⁰⁰ K, C—⁴⁰¹ K, C—⁴⁰² K, C—⁴⁰³ K, C—⁴⁰⁴ K, C—⁴⁰⁵ K, C—⁴⁰⁶ K, C—⁴⁰⁷ K, C—⁴⁰⁸ K, C—⁴⁰⁹ K, C—⁴¹⁰ K, C—⁴¹¹ K, C—⁴¹² K, C—⁴¹³ K, C—⁴¹⁴ K, C—⁴¹⁵ K, C—⁴¹⁶ K, C—⁴¹⁷ K, C—⁴¹⁸ K, C—⁴¹⁹ K, C—⁴²⁰ K, C—⁴²¹ K, C—⁴²² K, C—⁴²³ K, C—⁴²⁴ K, C—⁴²⁵ K, C—⁴²⁶ K, C—⁴²⁷ K, C—⁴²⁸ K, C—⁴²⁹ K, C—⁴³⁰ K, C—⁴³¹ K, C—⁴³² K, C—⁴³³ K, C—⁴³⁴ K, C—⁴³⁵ K, C—⁴³⁶ K, C—⁴³⁷ K, C—⁴³⁸ K, C—⁴³⁹ K, C—⁴⁴⁰ K, C—⁴⁴¹ K, C—⁴⁴² K, C—⁴⁴³ K, C—⁴⁴⁴ K, C—⁴⁴⁵ K, C—⁴⁴⁶ K, C—⁴⁴⁷ K, C—⁴⁴⁸ K, C—⁴⁴⁹ K, C—⁴⁵⁰ K, C—⁴⁵¹ K, C—⁴⁵² K, C—⁴⁵³ K, C—⁴⁵⁴ K, C—⁴⁵⁵ K, C—⁴⁵⁶ K, C—⁴⁵⁷ K, C—⁴⁵⁸ K, C—⁴⁵⁹ K, C—⁴⁶⁰ K, C—⁴⁶¹ K, C—⁴⁶² K, C—⁴⁶³ K, C—⁴⁶⁴ K, C—⁴⁶⁵ K, C—⁴⁶⁶ K, C—⁴⁶⁷ K, C—⁴⁶⁸ K, C—⁴⁶⁹ K, C—⁴⁷⁰ K, C—⁴⁷¹ K, C—⁴⁷² K, C—⁴⁷³ K, C—⁴⁷⁴ K, C—⁴⁷⁵ K, C—⁴⁷⁶ K, C—⁴⁷⁷ K, C—⁴⁷⁸ K, C—⁴⁷⁹ K, C—⁴⁸⁰ K, C—⁴⁸¹ K, C—⁴⁸² K, C—⁴⁸³ K, C—⁴⁸⁴ K, C—⁴⁸⁵ K, C—⁴⁸⁶ K, C—⁴⁸⁷ K, C—⁴⁸⁸ K, C—⁴⁸⁹ K, C—⁴⁹⁰ K, C—⁴⁹¹ K, C—⁴⁹² K, C—⁴⁹³ K, C—⁴⁹⁴ K, C—⁴⁹⁵ K, C—⁴⁹⁶ K, C—⁴⁹⁷ K, C—⁴⁹⁸ K, C—⁴⁹⁹ K, C—⁵⁰⁰ K, C—⁵⁰¹ K, C—⁵⁰² K, C—⁵⁰³ K, C—⁵⁰⁴ K, C—⁵⁰⁵ K, C—⁵⁰⁶ K, C—⁵⁰⁷ K, C—⁵⁰⁸ K, C—⁵⁰⁹ K, C—⁵¹⁰ K, C—⁵¹¹ K, C—⁵¹² K, C—⁵¹³ K, C—⁵¹⁴ K, C—⁵¹⁵ K, C—⁵¹⁶ K, C—⁵¹⁷ K, C—⁵¹⁸ K, C—⁵¹⁹ K, C—⁵²⁰ K, C—⁵²¹ K, C—⁵²² K, C—⁵²³ K, C—⁵²⁴ K, C—⁵²⁵ K, C—⁵²⁶ K, C—⁵²⁷ K, C—⁵²⁸ K, C—⁵²⁹ K, C—⁵³⁰ K, C—⁵³¹ K, C—⁵³² K, C—⁵³³ K, C—⁵³⁴ K, C—⁵³⁵ K, C—⁵³⁶ K, C—⁵³⁷ K, C—⁵³⁸ K, C—⁵³⁹ K, C—⁵⁴⁰ K, C—⁵⁴¹ K, C—⁵⁴² K, C—⁵⁴³ K, C—⁵⁴⁴ K, C—⁵⁴⁵ K, C—⁵⁴⁶ K, C—⁵⁴⁷ K, C—⁵⁴⁸ K, C—⁵⁴⁹ K, C—⁵⁵⁰ K, C—⁵⁵¹ K, C—⁵⁵² K, C—⁵⁵³ K, C—⁵⁵⁴ K, C—⁵⁵⁵ K, C—⁵⁵⁶ K, C—⁵⁵⁷ K, C—⁵⁵⁸ K, C—⁵⁵⁹ K, C—⁵⁶⁰ K, C—⁵⁶¹ K, C—⁵⁶² K, C—⁵⁶³ K, C—⁵⁶⁴ K, C—⁵⁶⁵ K, C—⁵⁶⁶ K, C—⁵⁶⁷ K, C—⁵⁶⁸ K, C—⁵⁶⁹ K, C—⁵⁷⁰ K, C—⁵⁷¹ K, C—⁵⁷² K, C—⁵⁷³ K, C—⁵⁷⁴ K, C—⁵⁷⁵ K, C—⁵⁷⁶ K, C—⁵⁷⁷ K, C—⁵⁷⁸ K, C—⁵⁷⁹ K, C—⁵⁸⁰ K, C—⁵⁸¹ K, C—⁵⁸² K, C—⁵⁸³ K, C—⁵⁸⁴ K, C—⁵⁸⁵ K, C—⁵⁸⁶ K, C—⁵⁸⁷ K, C—⁵⁸⁸ K, C—⁵⁸⁹ K, C—⁵⁹⁰ K, C—⁵⁹¹ K, C—⁵⁹² K, C—⁵⁹³ K, C—⁵⁹⁴ K, C—⁵⁹⁵ K, C—⁵⁹⁶ K, C—⁵⁹⁷ K, C—⁵⁹⁸ K, C—⁵⁹⁹ K, C—⁶⁰⁰ K, C—⁶⁰¹ K, C—⁶⁰² K, C—⁶⁰³ K, C—⁶⁰⁴ K, C—⁶⁰⁵ K, C—⁶⁰⁶ K, C—⁶⁰⁷ K, C—⁶⁰⁸ K, C—⁶⁰⁹ K, C—⁶¹⁰ K, C—⁶¹¹ K, C—⁶¹² K, C—⁶¹³ K, C—⁶¹⁴ K, C—⁶¹⁵ K, C—⁶¹⁶ K, C—⁶¹⁷ K, C—⁶¹⁸ K, C—⁶¹⁹ K, C—⁶²⁰ K, C—⁶²¹ K, C—⁶²² K, C—⁶²³ K, C—⁶²⁴ K, C—⁶²⁵ K, C—⁶²⁶ K, C—⁶²⁷ K, C—⁶²⁸ K, C—⁶²⁹ K, C—⁶³⁰ K, C—⁶³¹ K, C—⁶³² K, C—⁶³³ K, C—⁶³⁴ K, C—⁶³⁵ K, C—⁶³⁶ K, C—⁶³⁷ K, C—⁶³⁸ K, C—⁶³⁹ K, C—⁶⁴⁰ K, C—⁶⁴¹ K, C—⁶⁴² K, C—⁶⁴³ K, C—⁶⁴⁴ K, C—⁶⁴⁵ K, C—⁶⁴⁶ K, C—⁶⁴⁷ K, C—⁶⁴⁸ K, C—⁶⁴⁹ K, C—⁶⁵⁰ K, C—⁶⁵¹ K, C—⁶⁵² K, C—⁶⁵³ K, C—⁶⁵⁴ K, C—⁶⁵⁵ K, C—⁶⁵⁶ K, C—⁶⁵⁷ K, C—⁶⁵⁸ K, C—⁶⁵⁹ K, C—⁶⁶⁰ K, C—⁶⁶¹ K, C—⁶⁶² K, C—⁶⁶³ K, C—⁶⁶⁴ K, C—⁶⁶⁵ K, C—⁶⁶⁶ K, C—⁶⁶⁷ K, C—⁶⁶⁸ K, C—⁶⁶⁹ K, C—⁶⁷⁰ K, C—⁶⁷¹ K, C—⁶⁷² K, C—⁶⁷³ K, C—⁶⁷⁴ K, C—⁶⁷⁵ K, C—⁶⁷⁶ K, C—⁶⁷⁷ K, C—⁶⁷⁸ K, C—⁶⁷⁹ K, C—⁶⁸⁰ K, C—⁶⁸¹ K, C—⁶⁸² K, C—⁶⁸³ K, C—⁶⁸⁴ K, C—⁶⁸⁵ K, C—⁶⁸⁶ K, C—⁶⁸⁷ K, C—⁶⁸⁸ K, C—⁶⁸⁹ K, C—⁶⁹⁰ K, C—⁶⁹¹ K, C—⁶⁹² K, C—⁶⁹³ K, C—⁶⁹⁴ K, C—⁶⁹⁵ K, C—⁶⁹⁶ K, C—⁶⁹⁷ K, C—⁶⁹⁸ K, C—⁶⁹⁹ K, C—⁷⁰⁰ K, C—⁷⁰¹ K, C—⁷⁰² K, C—⁷⁰³ K, C—⁷⁰⁴ K, C—⁷⁰⁵ K, C—⁷⁰⁶ K, C—⁷⁰⁷ K, C—⁷⁰⁸ K, C—⁷⁰⁹ K, C—⁷¹⁰ K, C—⁷¹¹ K, C—⁷¹² K, C—⁷¹³ K, C—⁷¹⁴ K, C—⁷¹⁵ K, C—⁷¹⁶ K, C—⁷¹⁷ K, C—⁷¹⁸ K, C—⁷¹⁹ K, C—⁷²⁰ K, C—⁷²¹ K, C—⁷²² K, C—⁷²³ K, C—⁷²⁴ K, C—⁷²⁵ K, C—⁷²⁶ K, C—⁷²⁷ K, C—⁷²⁸ K, C—⁷²⁹ K, C—⁷³⁰ K, C—⁷³¹ K, C—⁷³² K, C—⁷³³ K, C—⁷³⁴ K, C—⁷³⁵ K, C—⁷³⁶ K, C—⁷³⁷ K, C—⁷³⁸ K, C—⁷³⁹ K, C—⁷⁴⁰ K, C—⁷⁴¹ K, C—⁷⁴² K, C—⁷⁴³ K, C—⁷⁴⁴ K, C—⁷⁴⁵ K, C—⁷⁴⁶ K, C—⁷⁴⁷ K, C—⁷⁴⁸ K, C—⁷⁴⁹ K, C—⁷⁵⁰ K, C—⁷⁵¹ K, C—⁷⁵² K, C—⁷⁵³ K, C—⁷⁵⁴ K, C—⁷⁵⁵ K, C—⁷⁵⁶ K, C—⁷⁵⁷ K, C—⁷⁵⁸ K, C—⁷⁵⁹ K, C—⁷⁶⁰ K, C—⁷⁶¹ K, C—⁷⁶² K, C—⁷⁶³ K, C—⁷⁶⁴ K, C—⁷⁶⁵ K, C—⁷⁶⁶ K, C—⁷⁶⁷ K, C—⁷⁶⁸ K, C—⁷⁶⁹ K, C—⁷⁷⁰ K, C—⁷⁷¹ K, C—⁷⁷² K, C—⁷⁷³ K, C—⁷⁷⁴ K, C—⁷⁷⁵ K, C—⁷⁷⁶ K, C—⁷⁷⁷ K, C—⁷⁷⁸ K, C—⁷⁷⁹ K, C—⁷⁸⁰ K, C—⁷⁸¹ K, C—⁷⁸² K, C—⁷⁸³ K, C—⁷⁸⁴ K, C—⁷⁸⁵ K, C—⁷⁸⁶ K, C—⁷⁸⁷ K, C—⁷⁸⁸ K, C—⁷⁸⁹ K, C—⁷⁹⁰ K, C—⁷⁹¹ K, C—⁷⁹² K, C—⁷⁹³ K, C—⁷⁹⁴ K, C—⁷⁹⁵ K, C—⁷⁹⁶ K, C—⁷⁹⁷ K, C—⁷⁹⁸ K, C—⁷⁹⁹ K, C—⁸⁰⁰ K, C—⁸⁰¹ K, C—⁸⁰² K, C—⁸⁰³ K, C—⁸⁰⁴ K, C—⁸⁰⁵ K, C—⁸⁰⁶ K, C—⁸⁰⁷ K, C—⁸⁰⁸ K, C—⁸⁰⁹ K, C—⁸¹⁰ K, C—⁸¹¹ K, C—⁸¹² K, C—⁸¹³ K, C—⁸¹⁴ K, C—⁸¹⁵ K, C—⁸¹⁶ K, C—⁸¹⁷ K, C—⁸¹⁸ K, C—⁸¹⁹ K, C—⁸²⁰ K, C—

که این را یکی داشت انسنت نو
بکوشی کزو رنگ^۴ بیرون کنی
تو بر بنده یزدان نیابی کلید^۵
ترا جز بزرگی و شاهی^{۱۰} مبارد
ازین آزمایش نبارد^{۱۳} زیان
گرانمایگان بر گرفتهند راه^{۱۴}
همه رذجها بر دل^{۱۵} آسان گرفت
برفتهند با شاه آزاد مرد
که بی تو مباردا زمان و زمین
ز قیمهار وز رفتتن^{۱۸} شهریار
و گر خویش و پیوند خاقان بدند^{۱۹}
همه دیده چون جویهار^{۲۰} آمدند
چگونه بود شاد بی روی شاه
بمادیم و^{۲۴} با تو گزینیم رذج
مبادا که ییچان شود بخت تو

^۱ K, IV—^۲ VI—^۳ Γ—^۴ I, Γ, C—^۵ K—дан.
ایچ زنگ—K بز بد تو—کس

درختی که قلخست اورا سروشت * گرش در فشاذی بباغ بهشت
گر از جوی خلدش بهنگام آب * بپای اذگبیین ریزی و مشک ذاب
سرافجام گوهر بکار آورد * همان میوه قلخ بار آورد

⁶ VI, P, K, Г—⁷ K, IV, P, Г—⁸ ذگ—I نیز سند—VI و ⁹ VI—⁷ K—доб. بیه سند—K—⁹ VI—از اسیان-

¹⁰ K, P—شادی ¹¹ C—6. op. ¹² K, VI, C—دمن ¹³ T—ندرام ¹⁴ K, VI—6. op.

¹⁵ K., P.—، ٣ ¹⁶ VI, Г—66. 300—306 стоят после б. 312. ¹⁷ لـ ۴۵، آمد؛ K—، شک

گزینه ساختاری [IV-1] نویل آنکه بنابراین سیل بیار دو بهار R, IV, C-A000..

²² *V.* ۱۶-۱۷ ²³ *V.* ۲۷ ²⁴ *V.* ۲۷

- R - K - همان - IV - 0. off. - R - و داه - 0. off.

<p>بــسـر بــر فــهـاد آـن كــيـافــى، كــلاـهـ بـــزــرــگــانـ و بـــيــدارــلـ مــوـبــدــانـ چــهـ دــارــيــدـ يــادـ اـزـ گــهـ باــســتــانـ گــذـرــ کــنــ ســوــیــ بـــيــشــهــ نــلــوــنـ بـــســارــیــ هــمــهــ بـــنــدــگــانــ تــواـنــدـ بــرــدــمــ تــواـنــ ســاـخــتــ نــنــگــ وــبــرــدــ بـــاــواــزــ گــفــتــنــدــ كــايــنــ نــيــســتــ¹² روــيــ مــراــ درــ دــلــ اــنــدــيــشــهــ دــيــگــرــســتــ بـــرــ وــ بـــومــ آــبــادــ¹⁵ وــ تــخــتــ وــ كــلاـهــ بـــزــرــگــىــ نــبــاشــدــ نــهــ مــرــدــىــ وــ¹⁷ رــايــ¹⁸ يــكــىــ دــاســتــانــ زــدــ بـــرــپــنــ بـــرــ پــلــنــگــ چــوــ²¹ پــيــشــ آــيــدــتــ²² رــوزــگــارــ²³ درــشتــ بـــدــ وــ نــيــكــ بـــاــيــدــ كــهــ دــارــدــ نــنــگــاهــ نــمــانــدــ بـــجــايــ وــ²⁵ شــودــ ســوــیــ گــنــجــ كــهــ اــيــنــســتــ آــيــيــنــ شــاهــانــ دــيــنــ²⁶ چــهــ خــواــهــىــ وــ بـــاــ²⁸ ماــ چــهــ پــيــمانــ ذــهــىــ²⁹ كــزــانــدــيــشــهــ گــرــددــ دــلــ مــنــ³⁰ تــبــاهــ³¹</p>	<p>دــگــرــ رــوزــ بـــرــ گــاهــ بـــنــشــستــ¹ شــاهــ² يــكــىــ اــنــجــمــنــ كــرــدــ بـــاــ³ بـــخــرــدانــ چــهــ بـــيــنــيــدــ گــفــتــ اــنــدــرــيــنــ⁴ دــاــســتــانــ فــرــخــزادــ گــوــيدــ كــهــ بـــاــ⁶ اــنــجــمــنــ بـــآــمــلــ پــرــســتــنــدــگــانــ تــواــنــدــ چــوــ لــشــكــرــ فــرــاوــانــ شــودــ باــزــ گــرــدــ شــماــرــاــ پــســنــدــ آــيــدــ¹⁰ اــيــنــ¹¹ گــفــتــ و گــوــيــ شــهــنــشــاهــ گــفــتــ اــيــنــ¹³ ســخــنــ درــ خــورــســتــ¹⁴ بـــزــرــگــانــ اــيــرانــ و چــنــدــيــنــ ســپــاهــ مــرــ خــوــيــشــ گــيــرــمــ بـــمــاــنــمــ بـــجــايــ مــراــ جــنــگــ دــشــمنــ بـــهــ آــيــدــ زــ¹⁹ نــنــگــ كــهــ خــيــرــهــ بـــمــدــخــواــهــ مــنــمــايــ پــشــتــ²⁰ چــنــانــ هــمــ كــهــ كــهــتــرــ بـــفــرــمــانــ شــاهــ جــهــانــدــارــ²⁴ بـــاــيــدــ كــهــ اوــراــ بـــرــنــجــ بـــزــرــگــانــ بـــرــوــ خــوــانــدــ آــفــرــيــنــ نــگــهــ كــنــ كــنــونــ تــاـ چــهــ²⁷ فــرــمــانــ دــهــىــ مــهــاــنــرــاــ چــنــيــنــ پــيــاســخــ آــورــدــ شــاهــ</p>
<p>ازــانــ³ بــيــامــدــ شــهــنــشــاهــ بـــاــ فــرــ وــ [ــ بــهــ]ــ گــاهــ² بـــنــشــستــ بـــرــ گــاهــ¹ــ VI, Γــ</p>	<p>ــ Kــ Pــ Iــ Rــ [ــ بــهــ]ــ گــاهــ²ــ VI, Γــ</p>
<p>ــ Kــ Pــ Iــ Rــ آــرــيــدــ⁵ــ Iــ آــنــدرــانــ⁴ــ</p>	<p>ــ Kــ Pــ Iــ Rــ آــرــيــدــ¹⁰ــ Iــ آــيــنــ¹¹ــ</p>
<p>ــ Kــ Pــ Iــ Rــ آــيــنــســتــ¹³ــ Iــ ســرــاــنــرــاــ پــســنــدــ آــمــدــ آــنــ¹²ــ Iــ</p>	<p>ــ Kــ Pــ Iــ Rــ آــيــنــســتــ¹³ــ Iــ ســرــاــنــرــاــ پــســنــدــ آــمــدــ آــنــ¹²ــ Iــ</p>
<p>ــ Kــ Pــ Iــ Rــ آــيــنــ دــهــ¹⁷ــ Kــ IV, Tــ</p>	<p>ــ Kــ Pــ Iــ Rــ آــيــنــ دــهــ¹⁷ــ Kــ IV, Tــ</p>
<p>ــ Kــ Pــ Iــ Rــ آــيــنــ آــيــدــتــ²¹ــ Iــ آــيــدــشــ²²ــ Iــ آــيــدــشــ²³ــ Iــ آــيــدــشــ²⁴ــ Iــ آــيــدــشــ²⁵ــ Iــ آــيــدــشــ²⁶ــ Iــ آــيــدــشــ²⁷ــ Iــ آــيــدــشــ²⁸ــ Iــ آــيــدــشــ²⁹ــ Iــ آــيــدــشــ³⁰ــ Iــ آــيــدــشــ³¹ــ Iــ آــيــدــشــ³²ــ Iــ آــيــدــشــ³³ــ Iــ آــيــدــشــ³⁴ــ Iــ آــيــدــشــ³⁵ــ Iــ آــيــدــشــ³⁶ــ Iــ آــيــدــشــ³⁷ــ Iــ آــيــدــشــ³⁸ــ Iــ آــيــدــشــ³⁹ــ Iــ آــيــدــشــ⁴⁰ــ Iــ آــيــدــشــ⁴¹ــ Iــ آــيــدــشــ⁴²ــ Iــ آــيــدــشــ⁴³ــ Iــ آــيــدــشــ⁴⁴ــ Iــ آــيــدــشــ⁴⁵ــ Iــ آــيــدــشــ⁴⁶ــ Iــ آــيــدــشــ⁴⁷ــ Iــ آــيــدــشــ⁴⁸ــ Iــ آــيــدــشــ⁴⁹ــ Iــ آــيــدــشــ⁵⁰ــ Iــ آــيــدــشــ⁵¹ــ Iــ آــيــدــشــ⁵²ــ Iــ آــيــدــشــ⁵³ــ Iــ آــيــدــشــ⁵⁴ــ Iــ آــيــدــشــ⁵⁵ــ Iــ آــيــدــشــ⁵⁶ــ Iــ آــيــدــشــ⁵⁷ــ Iــ آــيــدــشــ⁵⁸ــ Iــ آــيــدــشــ⁵⁹ــ Iــ آــيــدــشــ⁶⁰ــ Iــ آــيــدــشــ⁶¹ــ Iــ آــيــدــشــ⁶²ــ Iــ آــيــدــشــ⁶³ــ Iــ آــيــدــشــ⁶⁴ــ Iــ آــيــدــشــ⁶⁵ــ Iــ آــيــدــشــ⁶⁶ــ Iــ آــيــدــشــ⁶⁷ــ Iــ آــيــدــشــ⁶⁸ــ Iــ آــيــدــشــ⁶⁹ــ Iــ آــيــدــشــ⁷⁰ــ Iــ آــيــدــشــ⁷¹ــ Iــ آــيــدــشــ⁷²ــ Iــ آــيــدــشــ⁷³ــ Iــ آــيــدــشــ⁷⁴ــ Iــ آــيــدــشــ⁷⁵ــ Iــ آــيــدــشــ⁷⁶ــ Iــ آــيــدــشــ⁷⁷ــ Iــ آــيــدــشــ⁷⁸ــ Iــ آــيــدــشــ⁷⁹ــ Iــ آــيــدــشــ⁸⁰ــ Iــ آــيــدــشــ⁸¹ــ Iــ آــيــدــشــ⁸²ــ Iــ آــيــدــشــ⁸³ــ Iــ آــيــدــشــ⁸⁴ــ Iــ آــيــدــشــ⁸⁵ــ Iــ آــيــدــشــ⁸⁶ــ Iــ آــيــدــشــ⁸⁷ــ Iــ آــيــدــشــ⁸⁸ــ Iــ آــيــدــشــ⁸⁹ــ Iــ آــيــدــشــ⁹⁰ــ Iــ آــيــدــشــ⁹¹ــ Iــ آــيــدــشــ⁹²ــ Iــ آــيــدــشــ⁹³ــ Iــ آــيــدــشــ⁹⁴ــ Iــ آــيــدــشــ⁹⁵ــ Iــ آــيــدــشــ⁹⁶ــ Iــ آــيــدــشــ⁹⁷ــ Iــ آــيــدــشــ⁹⁸ــ Iــ آــيــدــشــ⁹⁹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁰⁰ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁰¹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁰²ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁰³ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁰⁴ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁰⁵ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁰⁶ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁰⁷ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁰⁸ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁰⁹ــ Iــ آــيــدــشــ¹¹⁰ــ Iــ آــيــدــشــ¹¹¹ــ Iــ آــيــدــشــ¹¹²ــ Iــ آــيــدــشــ¹¹³ــ Iــ آــيــدــشــ¹¹⁴ــ Iــ آــيــدــشــ¹¹⁵ــ Iــ آــيــدــشــ¹¹⁶ــ Iــ آــيــدــشــ¹¹⁷ــ Iــ آــيــدــشــ¹¹⁸ــ Iــ آــيــدــشــ¹¹⁹ــ Iــ آــيــدــشــ¹²⁰ــ Iــ آــيــدــشــ¹²¹ــ Iــ آــيــدــشــ¹²²ــ Iــ آــيــدــشــ¹²³ــ Iــ آــيــدــشــ¹²⁴ــ Iــ آــيــدــشــ¹²⁵ــ Iــ آــيــدــشــ¹²⁶ــ Iــ آــيــدــشــ¹²⁷ــ Iــ آــيــدــشــ¹²⁸ــ Iــ آــيــدــشــ¹²⁹ــ Iــ آــيــدــشــ¹³⁰ــ Iــ آــيــدــشــ¹³¹ــ Iــ آــيــدــشــ¹³²ــ Iــ آــيــدــشــ¹³³ــ Iــ آــيــدــشــ¹³⁴ــ Iــ آــيــدــشــ¹³⁵ــ Iــ آــيــدــشــ¹³⁶ــ Iــ آــيــدــشــ¹³⁷ــ Iــ آــيــدــشــ¹³⁸ــ Iــ آــيــدــشــ¹³⁹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁴⁰ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁴¹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁴²ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁴³ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁴⁴ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁴⁵ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁴⁶ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁴⁷ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁴⁸ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁴⁹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁵⁰ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁵¹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁵²ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁵³ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁵⁴ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁵⁵ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁵⁶ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁵⁷ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁵⁸ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁵⁹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁶⁰ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁶¹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁶²ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁶³ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁶⁴ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁶⁵ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁶⁶ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁶⁷ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁶⁸ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁶⁹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁷⁰ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁷¹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁷²ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁷³ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁷⁴ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁷⁵ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁷⁶ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁷⁷ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁷⁸ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁷⁹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁸⁰ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁸¹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁸²ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁸³ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁸⁴ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁸⁵ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁸⁶ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁸⁷ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁸⁸ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁸⁹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁹⁰ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁹¹ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁹²ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁹³ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁹⁴ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁹⁵ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁹⁶ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁹⁷ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁹⁸ــ Iــ آــيــدــشــ¹⁹⁹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁰⁰ــ Iــ آــيــدــشــ²⁰¹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁰²ــ Iــ آــيــدــشــ²⁰³ــ Iــ آــيــدــشــ²⁰⁴ــ Iــ آــيــدــشــ²⁰⁵ــ Iــ آــيــدــشــ²⁰⁶ــ Iــ آــيــدــشــ²⁰⁷ــ Iــ آــيــدــشــ²⁰⁸ــ Iــ آــيــدــشــ²⁰⁹ــ Iــ آــيــدــشــ²¹⁰ــ Iــ آــيــدــشــ²¹¹ــ Iــ آــيــدــشــ²¹²ــ Iــ آــيــدــشــ²¹³ــ Iــ آــيــدــشــ²¹⁴ــ Iــ آــيــدــشــ²¹⁵ــ Iــ آــيــدــشــ²¹⁶ــ Iــ آــيــدــشــ²¹⁷ــ Iــ آــيــدــشــ²¹⁸ــ Iــ آــيــدــشــ²¹⁹ــ Iــ آــيــدــشــ²²⁰ــ Iــ آــيــدــشــ²²¹ــ Iــ آــيــدــشــ²²²ــ Iــ آــيــدــشــ²²³ــ Iــ آــيــدــشــ²²⁴ــ Iــ آــيــدــشــ²²⁵ــ Iــ آــيــدــشــ²²⁶ــ Iــ آــيــدــشــ²²⁷ــ Iــ آــيــدــشــ²²⁸ــ Iــ آــيــدــشــ²²⁹ــ Iــ آــيــدــشــ²³⁰ــ Iــ آــيــدــشــ²³¹ــ Iــ آــيــدــشــ²³²ــ Iــ آــيــدــشــ²³³ــ Iــ آــيــدــشــ²³⁴ــ Iــ آــيــدــشــ²³⁵ــ Iــ آــيــدــشــ²³⁶ــ Iــ آــيــدــشــ²³⁷ــ Iــ آــيــدــشــ²³⁸ــ Iــ آــيــدــشــ²³⁹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁴⁰ــ Iــ آــيــدــشــ²⁴¹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁴²ــ Iــ آــيــدــشــ²⁴³ــ Iــ آــيــدــشــ²⁴⁴ــ Iــ آــيــدــشــ²⁴⁵ــ Iــ آــيــدــشــ²⁴⁶ــ Iــ آــيــدــشــ²⁴⁷ــ Iــ آــيــدــشــ²⁴⁸ــ Iــ آــيــدــشــ²⁴⁹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁵⁰ــ Iــ آــيــدــشــ²⁵¹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁵²ــ Iــ آــيــدــشــ²⁵³ــ Iــ آــيــدــشــ²⁵⁴ــ Iــ آــيــدــشــ²⁵⁵ــ Iــ آــيــدــشــ²⁵⁶ــ Iــ آــيــدــشــ²⁵⁷ــ Iــ آــيــدــشــ²⁵⁸ــ Iــ آــيــدــشــ²⁵⁹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁶⁰ــ Iــ آــيــدــشــ²⁶¹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁶²ــ Iــ آــيــدــشــ²⁶³ــ Iــ آــيــدــشــ²⁶⁴ــ Iــ آــيــدــشــ²⁶⁵ــ Iــ آــيــدــشــ²⁶⁶ــ Iــ آــيــدــشــ²⁶⁷ــ Iــ آــيــدــشــ²⁶⁸ــ Iــ آــيــدــشــ²⁶⁹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁷⁰ــ Iــ آــيــدــشــ²⁷¹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁷²ــ Iــ آــيــدــشــ²⁷³ــ Iــ آــيــدــشــ²⁷⁴ــ Iــ آــيــدــشــ²⁷⁵ــ Iــ آــيــدــشــ²⁷⁶ــ Iــ آــيــدــشــ²⁷⁷ــ Iــ آــيــدــشــ²⁷⁸ــ Iــ آــيــدــشــ²⁷⁹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁸⁰ــ Iــ آــيــدــشــ²⁸¹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁸²ــ Iــ آــيــدــشــ²⁸³ــ Iــ آــيــدــشــ²⁸⁴ــ Iــ آــيــدــشــ²⁸⁵ــ Iــ آــيــدــشــ²⁸⁶ــ Iــ آــيــدــشــ²⁸⁷ــ Iــ آــيــدــشــ²⁸⁸ــ Iــ آــيــدــشــ²⁸⁹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁹⁰ــ Iــ آــيــدــشــ²⁹¹ــ Iــ آــيــدــشــ²⁹²ــ Iــ آــيــدــشــ²⁹³ــ Iــ آــيــدــشــ²⁹⁴ــ Iــ آــيــدــشــ²⁹⁵ــ Iــ آــيــدــشــ²⁹⁶ــ Iــ آــيــدــشــ²⁹⁷ــ Iــ آــيــدــشــ²⁹⁸ــ Iــ آــيــدــشــ²⁹⁹ــ Iــ آــيــدــشــ³⁰⁰ــ Iــ آــيــدــشــ³⁰¹ــ Iــ آــيــدــشــ³⁰²ــ Iــ آــيــدــشــ³⁰³ــ Iــ آــيــدــشــ³⁰⁴ــ Iــ آــيــدــشـ</p>	

باروف درود^۱ اندرا آمد بخشش
که از نیمزه داران ذمایند ایچ گرد
سوی^۴ رزم جستن پنهان مون شدند
شکست اندرا آمد با یارانیان^۵
پر از گرد^۶ با آلت رزمگاه
دو دیده پر از خون و دل پر^{۱۲} گداز
که گاه کیسرا^{۱۴} بشولی همی
که با قاج بر تخت شاید^{۱۵} نشدند
میان جهان^{۱۷} چون کنی کارزار
جهانی شود بر تو بر اذجه من
جوانی^{۲۰} یکی کار بر ساز نو
یکی دیگر^{۲۳} اندیشه آمد پیدید

فرخزاد هرمزد بـا آب چشم
بکرو^۲ ازدر آمد یکی حمله برد
هم آنگه^۳ ز پـخداد بـیرون شدند
[چو بـر خامست گـرد نبرد از میان^۶
فرخزاد بـر گـشت و شـد نـزد^۸ شـاه
فـرود آـمد اـز بـاره^{۱۰} بـردش^{۱۱} نـماز
بـدو گـفت چـندیـن^{۱۳} چـه مـولـی هـمـی
ز تـخم کـیـان کـس جـز اـز تـو نـماـند
تـوی یـک تـن و دـشـمنـان^{۱۶} صـد هـزار
بـزو تـا سـوی^{۱۸} بـیـشـة نـارـون
واـذـجـایـگـه چـون فـرـیدـون بـزو^{۱۹}
فرخزاد گـفت و جـهـانـیـان^{۲۲} شـنـیـد

و اذ هزم الفرس فتتبعهم المسلمون فقتلوا بعضهم، و مات من العطش بعضاهم. فبات جمهم
و صاروا رماداً تذوّه الرياح. فركب المسلمون صهوات النصر راكضين ليلًا و نهاراً في عساكر
الناسيل و الليل حتى نزلوا على بغداد - هكذا قال - و فيهم بيض دجر د

بعمر... B- از اورندرود- P از اروندرود- C از آورندرود(؟)- VI- ز اروندرود
 پکشتند- ¹ I, K, IV, Γ- از اروندرود- C- ² K- بکرد(؟)- VI- چنین تا- ³ I, T- یکایک- ⁴ Γ- پی- ⁵ I, K, IV, C- دجلة
 و جرت بینهم وقعة- ⁶ I, IV, VI, C- 6. op.; B- مهان- ⁷ I, چندی و پر خون شدند
 بر- ⁸ I, IV, VI, C- عظيمة قتل فیها خلق کثیر من الفرس، و جرح منهم خلق آخرین
 آمد و برد پیشیش- ⁹ I, IV, VI, Γ- درد- ¹⁰ K, IV- اسپ- ¹¹ I, VI, Γ, T- رنج- ¹² I, IV, Γ- کشت نزدیک
 بدگاه کیی بر- K- که تاج کیمازرا- IV- شاهها- ¹³ I, IV- قن پر- C, VI- قن در- ¹⁴ I, IV, Γ-
 ماذد- ¹⁵ VI- که تخت کیمازرا- T- که تخت کیی بر- Γ- ز تخت کیی بر- VI-
 چو آیی- ¹⁶ I, IV, K, VI, Γ, T- سر- ¹⁷ I, K- آبا آن همه- ¹⁸ I, K- دشمنت- ¹⁹ I, Γ- بیای- ²⁰ K- سپهبد- C- شهنشه
 جوازی و گاهست و رزم آزمای- ²¹ I, VI, Γ, P- قل- ²² I, VI, Γ, P- قل

بُسی نَامُور کَشْتَه شَد در مِیان ^۱	هَزِيمَت گَرفْتَنَد اِيرانیان
پُر آمد ز شاهان ^۲ چهانرا ^۴ قَفْيَز ^۵	بُسی تَشْنَه ^۲ بُر زِین بِمَرْدَنَد نِيز
شب تَيَّرَه و روز تازان برَاه ^۷	سَبُوي شاه ایران بِيَامَد ^۶ سَپَاه
کَه اوَرَا سَپَاه اندر آورَد گَرَد ^۸	بِمَخْدَاد بَوَد آن زمان یَزِدَگَرَد

سَپَاه مَسْلَمَان پَس اندر دَمَان * هَمَى شَد بِكَردار شَيَّر زَيَان
K—доб.:

سَواران تَازَى هَمَى تَاخَتَنَد * سَر نِيزَه از اپر بِفَرَاخَتَنَد (ср. Б.)
چو رستم بِجَنَگ اندرُون کَشْتَه شَد * سَر نَامَداران هَمَه گَشْتَه شَد
далее идет интерполяция 5 бб., встречающаяся также в IV и Г (см. приложение XV), и затем доб.:

چه مَایَه بِكَشْتَنَد از ایران سَپَاه * بُسی باز گَشْتَنَد از آورَدَگَاه
IV, Г—доб. интерполяцию 5 бб.

^۱ I—бб. 244—247 оп. ^۲ Л—K—^۳ بِسْتَه(?) ^۴ گَرَدان—IV—^۵ ز شاهان چهانرا پُر آمد—^۶ IV—доб. те же 3 бб., которые рукопись I доб. после б. 243;
единственный вариант —2-е мисра 3-го б.: ^۷ چو آمد—K—^۸ بُسی باز گَشْتَنَد از آورَدَگَاه—IV—
б. стоит после б. 247 текста; VI, Г—доб.:

چو رستم بِجَنَگ اندرُون کَشْتَه شَد * سَر نَامَداران هَمَه گَشْتَه شَد
چه مَایَه بِكَشْتَنَد از ایران سَپَاه * بُسی باز گَشْتَنَد از آورَدَگَاه
سَپَاه مَسْلَمَان پَس اندر دَمَان * هَمَى شَد بِكَردار شَيَّر زَيَان
Р—доб. здесь 2-й б. этой интерполяции, а С—доб. 1-й и 3-й ее бб.; ср. выше, рукописи I и IV, ср. Б.
^۹ VI—Л—доб.:

چَنْيَنْ تَا بِكَرَخ اندرُون شَد ز رَاه * هَم از پَارَسَى هَم ز تَازَى سَپَاه
VI—доб.:

بِكَشْتَنَد با او کَه رستم فَمَانَد * ازِین غَم بِدرِیَا درون فَم فَمَانَد
بِكَشْتَنَد چَنْدَان از [چَنْدَی Z—C] ایران سَپَاه * دَگَر باز گَشْتَنَد ازان رَزْمَگَاه
Г, С—доб.:

بِكَشْتَنَد با او کَه رستم فَمَانَد * ازِین [ازان—C] غَم بِدرِیَا درون ذَم فَمَانَد
بِكَشْتَنَد چَنْدَان از [چَنْدَی Z—C] ایران سَپَاه * دَگَر باز گَشْتَنَد ازان رَزْمَگَاه
هم آنگه [ازانجا—C] بِكَرَخ اندر آمد سَپَاه * هَم از پَارَسَى هَم ز تَازَى ز [به—C—Rاه]
Б—бб. 232—247 переданы так: و ضرب على رأسه ضربة تشهظت منه بيضته، و انفلقت هامته
فضرب به ضربة ثانية نزلت من عاتقه الى صدره. والله يختص من بشاء بنصره. فهلمك رستم

بزد بز کمر بز سر² پالهندگ³
 بشد سعد پویان پجای⁴ نبرد⁵
 که خون ازدر آمد ز قارک⁷ بروی⁸
 جهانجوی قازی¹⁰ بدو¹¹ چیره¹² شد¹³
 بخاک ازدر افگند¹⁶ جنگی تنش¹⁷
 کسی را سوی پهلوان راه نه¹⁸
 برفتند تا پیش آوردنگاه
 سراپای کرد¹⁹ بشمشیر²⁰ چاک²¹

فرود آمد از پشت زین¹ پلنگ
 بچوشید دیدار رستم ز گرد
 یکی تیغ زد بز سر⁶ ترگ اوی
 چو دیدار رستم ز خون قیره شد⁹
 دگر¹⁴ تیغ زد بز بر و¹⁵ گردش
 سپاه از دو رویه خود آگاه نه¹⁷
 همی جست مرپه لوانرا سپاه
 بدیدندش از دور پر خون و خاک¹⁸

¹ VI, C, Г — доб.: ² K — доб.: ³ K — доб.:

سپهبد چو بز سینه او ذشست * همی خواست تا سر ببردش پست
 همی خواست از تن سرش را برید * ز رخشندۀ تیغ اسپیش ازدر رمید
 سپهبد کشیدش بران روی خاک * ببالا بر آمد جهانجوی پاک
 چو از دشت آورد بز خاست گرد (مرد) * بز رستم آمد بکردار گرد(؟)
 IV, Г — доб.:

چو بز سینه سعد رستم ذشست * گرفت آن سر و ریش اورا بدست
 همی خواست از تن سرش را برید * ز رخشندۀ [رخشیدن—Г] تیغ اسپیش رمید
 بران روی میدان کشیدش بروی * رهاشد پستان سعد از دست اوی
 ازان جای بز جست آن شیر مرد * بز رستم آمد بکردار گرد
⁴ Л, VI, C — б. оп.; Л — доб.:

بز آورد بشمشیر سعد از ذیام * یکی ذعره زد ببر جوپنده ذام
⁶ VI — ¹⁰ گشت — ⁸ IV — ⁹ I, K, VI, T, Г — б. оп. ⁷ K — Г بشمشیر²⁰ گشت — ¹¹ I, K, VI, P, Г — б. оп. ¹² Г خیره — ¹³ I, K, VI, T, Г — б. оп. ¹⁴ I, IV — б. оп. ¹⁵ I, K, T, Г — б. оп. ¹⁶ K — Г افتاد — ¹⁷ I, P, Г — б. оп. ¹⁸ ذی — ¹⁹ T, Г — доб.: ²¹ I — доб.:

چه مایه بکشند ز ایران سپاه * همه کشته دیدند بز دشت و راه
 چو رستم بجنگ اندرون کشته شد * سر نامداران همه گشته شد
 چه مایه گشت از ایران سپاه * شب تیوه و روز روشن بر راه
 (ср. Р и С, где 1-й и 2-й бб. этой интерполяции стоят после бб. 245 и 246, соответственно затем С доб.

(ср. Б):

هم اسپ گرادرماید از^۲ کارزار
 دهن^۳ خشک و گویا زبان^۴ چاک چاک
 گل تر بخوردن گرفت اسپ و مرد^۵
 ازین روی رستم وزان روی سعد^۶
 بیکسو کشیدند ز آوردگاه
 بزیر یکی سرو^۷ بالا شدند
 دو سالار هر دو بدل^۸ کینه مخواه^۹
 یکی تیغ زد بر سر اسپ سعد
 جدا شد^{۱۰} ازو سعد پرخاشخر^{۱۱}
 بدان تا ذماید بدو^{۱۲} رستاخیز
 ز گرد سپه^{۱۳} این مرادروا^{۱۴} ذدید^{۱۵}
 شد از قشنگی دست گردان^۱ ز کار
 لب رستم از قشنگی شد چو خاک
 چو بربان و گربان شدند از^{۱۶} ذبرد^{۱۷}
 خروشی بر آمد بکردار^{۱۸} رعد
 بر قند هر دو ز قلب^{۱۹} سپاه
 چو از لشکر آن هر دو تنها شدند
 همی تاختند اندرا آوردگاه^{۲۰}
 خروشی بر آمد ز رستم^{۲۱} چو رعد
 چو اسپ ذبرد اندرا آمد بسر
 بر آهی خست رستم یکی تیغ تیز
 همی خواست از تن سرش را ببرید^{۲۲}

بتن [بم-Γ] بر [در-Γ] سلیم گران * همآورد ذیزهوران داشتند

و ثقلت على الابرياء أسلحتهم حتى كادت تحرق أجسادهم تحت الدروع، و تذوب: بـ-دوب.

^۱ I—درستم ^۲ Γ—در ^۳ IV, T—دهان ^۴ I, VI, C, Γ—[VI, Γ—دهان ^۵ IV, VI, Γ—شدنگ ^۶ I, K, T—شدنگ ^۷ P, Γ—پو:

قن رستم از قشنگی ذاتوان * بکوشید از بهر شیرین [لیکن ز بهر-^Г] روان پرخاشگر-^Г ¹⁷ بیفتاد-^Г جدا گشت-^Г ¹⁶ K, VI, T — бр آورد رستم ¹⁵ K, IV, VI, Г — سپاه-^P سیمه-^K سپاه-^Г ¹⁸ چو برنده تیغ از میان ببر کشید-^Г ورا-^I ¹⁹ Г ²⁰ I, VI, C, Г — б. стоит после б. 236 (K — б. повторен). ²¹ I — б. 236 (K — б. повторен).

تو اکنون بدین خرمی باز گرد
که جای سخن ذیست روز نبرد
بگویش که در جنگ مردن بنام به از زنده دشمن بدو^۱ شادکام^۲

۵

سپاه اند آمد چو دریا^۳ ز جای^۶
همی کر شد^۹ مردم تیزگوش^{۱۰}
چو و آتش پس پرده لازورد^{۱۲}
ذیامد^{۱۴} بزم^{۱۵} اندرون پایدار
سر آدمی سم اسپان بسود^{۱۸}

بفرمود تا^۳ بر کشیده^۴ نای^{۲۰}
بر آمد یکی اسر^۷ و بر شد خروش^۸
سننهای الماس در تیره گرد^{۱۱}
همی^{۱۳} نیزه بر مغفر آبدار
سه روز^{۱۶} ادران جایگه جنگ^{۱۷} بود

^۱ K, VI, Γ, T — доб. (ср. прим. 6):
چو شعبه ز نزدیک او گشت باز * سپهرا بفرمود تا کرد ساز
ز هر سو — K, VI, T — бхрсо — I^۵ در دمیده — Γ^۴ ازان رو همی — VI^۳ ازان پس همی —
^۶ T — доб.:

همان سعد لشکر بیاورد زود * زیان کرد رستم بدان سعد سود
فرد شعبه، و عزم على القتال، و أمر بدق الكوسات، و النفخ في البوقات و النایات —
ز لشکر بر آمد بگردون — VI^۸ گرد — C⁷ باذگ — K^۷ Γ — R — доб.:
کر شده — VI^{۱۰} Γ, P — доб.:

چو شعبه بیامد بنزدیک سعد * ابا آن سخن‌های ماذند [چودرنده — P]^۹ رعد
سپهرا بفرمود سعد دلیر * بیمار است [بیمار استن — P] رزه ورا [را — P]
همچو شیر

بر [به — P] آمیختند آن دو لشکر بهم * ابر جایگه بر فشرده قدم
— Γ الماس بیمان گرد — IV الماس ازان تیره گرد — K, VI الماس گون در بگرد — L^{۱۱}
ستاره تو گفتی — C تو گفتی ستاره است بر [در — I] لاجورد — Γ^{۱۲} الماس در قلب گرد
شب لاجورد L — доб.:

همان سعد لشکر بیاورد زود * زیان کرد رستم بدان سعد سود
(ср. прим. 6 к б. 220). سپه — K^{۱۶} پتاب — I^{۱۵} ذیاید — I^{۱۴} همه — Γ^{۱۳} همان — I^{۱۷} I, K, IV,
بر [به — T] ایرانیان بر ببود آب [کار — K, VI, T, Γ — [K — I, K, IV, VI, T, Γ — доб.:

ز شمشیر کرده یکی دسته‌وار
سوی پهلوان سپه^۲ ذنگرید^۳
بدادش روان و تن آباد دار^۴
اگر دین پذیری شوم شادکام^۵
بروهاش پرچین شد و زرد روی^۶
سخنهای برو کرد خواننده^۷ یاد^۸
که ذه شهریاری ذه دیهیم جوی^۹
دلت آرزو کرد مرتخی^{۱۰}
قرا اندیین کار^{۱۱} دیدار ذبست
مرا رزم او کردن^{۱۲} آسان بدی
چه گوییم کامروز^{۱۳} روز بلاست
بدین^{۱۴} کهن گویم از^{۱۵} دین ذو
بخواهد همی بود با^{۱۶} ما درشت
همی رفت^{۱۷} بر خاک بر خوار خوار
ذشست از بر خاک و کسران ندید
بدو گفت رستم که جان^{۱۸} شاد دار^{۱۹}
بدو گفت شعبه که ای^{۲۰} ذیکذام^{۲۱}
به پیچید رستم ز گفتار اوی
ازو نامه بسته بخواننده داد
چنین داد پاسخ که اورا بگوی
ذدیده سر ذیزهات بخترا^{۲۲}
سخن ذذ دانندگان^{۲۳} خوار ذبست
اگر سعد با قاج ساسان^{۲۴} بدی
و لیکن بدان کاخترت^{۲۵} بیوفاست
قرا^{۲۶} گر محمد بود پیش رو
همان کثر پرگار^{۲۷} این گوزپشت

^۱ VI—^۲ پهلوان و سران—^۳ ب—۶۶. 206—207 не переведены. ^۴ K,
دبرستم—^۵ آباد باد—I—^۶ آباد باد—I—^۷ I, IV, P—^۸ چندین گفت کای
I—^۹ علیک السلام—^{۱۰} فقال: إن قبلت الدين فعليك السلام—^{۱۱} K, VI, C—^{۱۲} K—добр.:
оп.; ^{۱۳} داڻنده—^{۱۴} چو بشنید گفتار داڻنده پاک * از اڏديشه شد مرد ڙاباک خاک(?)
IV—доб.:

ذگر تا چه باشد^۳ کنون رای تو^۴
درود محمد همی^۵ کرد یاد^۶
که آید بر رستم پهلوان^{۱۲}
بیامد بر پهلوان سپاه^{۱۶}
نه اسپ و سلیح و نه چشمی^{۱۹} درست
پدید آمده چاک پیرواهنش^{۲۱}
ز دیما سراپرده بزرگشید^{۲۲}
سپاه ازدر آمد چو مور و ملح
ذشست از برش^{۲۴} پهلوان سپاه
سواران و مردان^{۲۶} روز نبرد
بپا^{۲۸} اذرون کرده زرینه کفش
سراپرده آراسته شاهوار^{۲۹}
بیامد^{۳۰} بران^{۳۱} جامه ذنهاد پای

بهشتست اگر بگروی^۱ جای تو^۲
بقرطام مهر عرب بر ذهاد
چو^۷ شعبه^۸ مخیره^۹ بگفت^{۱۰} آن زمان^{۱۱}
ز^{۱۳} ایران یکی^{۱۴} نامداری ز راه^{۱۵}
که آمد فرستاده بی^{۱۷} پیر و^{۱۸} سست
یکی تیخ باریک بر^{۲۰} گردش
چو رستم بگفتار او بنگرید
ز زربفت^{۲۳} چینی کشیدند ذخ^{۲۱}
ذهاد زرین یکی زیرگاه
بر او از^{۲۵} ایراذیان شست مرد
بزر بافت^{۲۷} جامدهای بنفشن
همه طوقداران بـا گوشوار
چو شعبه ببالای پرده‌سرا

^۱ ل—^۲ ل, I, IV, C— او^۳ I, IV, C— آید^۴ ل, I, IV, C— K,
VI— б. стоит после б. 189 текста; IV, C— доб. б., добавленный выше K и VI к б. 190. ^۵ ل—
^۶ I, IV, C—

فرستاده سعد شعبه [وقاص—C] برفت [رفت—C—] * بنزدیک رستم خرامید تقفت
و المراد المخیرة [رفت—C—] * بنزدیک رستم خرامید تقفت
^۷ K, VI—^۸ I—^۹ سعد(?)—^{۱۰} IV, T—^{۱۱} I—^{۱۲} K, VI—^{۱۳} از گوان—T از کیان—IV بشد قازیان—^{۱۴} I—^{۱۵} VI—^{۱۶} K—^{۱۷} VI—^{۱۸} C—^{۱۹} I—^{۲۰} ل, K, IV, VI, C—^{۲۱} I—^{۲۲} K, IV, VI—^{۲۳} از گزید—I—^{۲۴} ل—^{۲۵} I, K, IV, VI—^{۲۶} ای افسر و^{۲۷} I, IV, C—^{۲۸} I, K, IV, VI,
فدخل حامل سیفه، و عليه ثوب ممزق الأذیال:: بـآمد—I—^{۲۹} شهریار(?)—I—^{۳۰} بپای—^{۳۱} بدان—K, VI—

<p>ز فردوس وز حور وز^۱ جوی شیر درخت بهشت^۶ و می و^۷ اذگبین^۸ دو عالم بشاهی و شادی و راست^۹ همه ساله با بیوی و^{۱۲} زنگ و نگار تنش^{۱۴} چون گلاب مصعد^{۱۵} بود ذماید^{۱۷} بباغ بلا کینه^{۱۸} کشت چنین^{۲۱} باغ و میدان و ایوان^{۲۲} و کاخ ذخیر^{۲۵} بدیدار^{۲۶} یک میوی حور چنین خیره شد^{۲۸} از پی^{۲۹} تاج و گنج بدین یوز و باز^{۳۲} و بدین^{۳۳} مهر و تاج^{۳۵} ذیرزد دلترا^{۳۶} چه داری برد^{۳۷} ذهبنند^{۳۸} بجز^{۳۹} دوزخ و گور تنگ</p>	<p>ز قطران وز آتش و زمه‌ریر ز کافور^۳ منشور^۴ و ماء^۵ معین اگر شاه بپذیرد این دین راست همان تاج دارد^{۱۰} همان^{۱۱} گوشوار شفیع از گناهش^{۱۳} محمد بود بکاری^{۱۶} که پاداش پابی بهشت قن یزدگرد^{۱۹} و جهان^{۲۰} فراغ همه^{۲۳} تختگاه^{۲۴} و همه جشن و سور دو^{۲۷} چشم تو اذر سرای سپنچ بس ایدمن شدستی^{۳۰} برین^{۳۱} تخت عاج جهاذی کجا شربتی آب سرد هرآذکس که پیش من آید بجنگ</p>
	180 185 190

و وصف الجنة و ذعيهمها، و ذكر بعض ما فيها—^۱ ز فردوس و جوی می و—^۲ ز کافور و شیر و ز مای معین—I من الحور العيين...
و الماء المعين،—^۳ ل, IV—доб. (ср. след. б.).
و اليماء المعين،—^۴ K, VI—^۵ غلامان—^۶ مای—I—^۷ و شجرة طوبى...
^۸ I—^۹ I—^{۱۰} K, VI—^{۱۱} I—^{۱۲} I, IV, P—^{۱۳} I—^{۱۴} I—^{۱۵} K—^{۱۶} مسعد(?)—^{۱۷} I—^{۱۸} I, K, IV,
دگر میوه دار از بر و اذگبین * سخن‌های در اسمان و زمیعن(?)
K, VI— доб.:
که آورد زی ما محمد همان * خداوند شرم و خداوند دین

که آورد زی ما محمد همان * خداوند شرم و خداوند دین
بویست—I—^{۱۲} I, IV, P—^{۱۳} I—^{۱۴} I—^{۱۵} K—^{۱۶} مسعد(?)—^{۱۷} I—^{۱۸} I, K, IV,
ایوان و میدان—^{۱۹} VI—^{۲۰} I, IV, P—^{۲۱} VI—^{۲۲} K, IV, P—^{۲۳} K, VI, C—^{۲۴} K, VI, C—^{۲۵} K, VI, C—^{۲۶} I—^{۲۷} I—^{۲۸} I, K, IV, VI, T—^{۲۹} I—^{۳۰} اذرین—I—^{۳۱} IV, P—^{۳۲} K,
VI—^{۳۳} I—^{۳۴} ل—^{۳۵} K, VI— доб. б.
همیشه بود آن و این بگزند * چنین داد آذکس که دارد خرد
تنش—I, K, IV, VI—^{۳۶} I, IV, P—^{۳۷} K, VI— доб.:
همیشه بود آن و این بگزند * چنین داد آذکس که دارد خرد
تنش—I, K, IV, VI—^{۳۸} I, K, VI—^{۳۹} I, IV, P—^{۴۰} بدهبنند—

پذیره شدش با سپاهی چو گرد
بپرسید سعد از تن پهلوان^۴
ز سالار بیدار وز کش ورش^۵
که ما نیزه و قیغ داریم جفت
ز زر و ز سیم و ز خواب و ز خورد^۶
سخنهای رستم همی^{۱۱} کرد یاد^{۱۲}
دران گفتن نامه خیره بمناد^{۱۳}
پدیدار کرد اندرو خوب و زشت^{۱۵}
ز گفتار پیغمبر^{۱۶} هاشمی^{۱۷}
ز قایید^{۱۸} وز رسمهای جدید^{۱۹}

چو بشنید^۱ سعد آن^۲ گرازمهایه مرد
فرود آورید دش ازدر زمان^۳
هم از شاه و دستور وز لشکرش
ردا^۶ زیر پیروز بفگند^۷ و گفت
ز دیبا^۸ نگویند مردان مرد
گرازمهایه^{۱۰} پیروز نامه بداد
سخنهاش بشنید^{۱۳} و نامه بخواند
بتازی یکی نامه پاسخ ذوشت
ز جتنی سخن گفت وز آدمی
ز توحید و قرآن و وعد و وعد

سپهبد فرود آمد و هم گوان— آن^۲ آن—^۱ op. ^۳ I, IV, C— گوان—^۱ بجوشید—^۲ I, K, IV, VI—^۴ I, IV, T— فرود آوریدش بروشن روان—K [ازدر زمان—C]
ز لشکر بپرسید وز پهلوان—^۵ I—6. op. ^۶ I, K, IV, VI—^۷ ردي—IV—^۸ سپهبد بپرسیدش از پهلوان—K, VI—^۹ I—6. op.; K, VI, C—dob.:
زیر او بیفگند—^{۱۰} I—6. op.; K, VI, C—dob.:
بزر و بسیم و بخوان [بخواب—^{۱۱} بدیما—IV—^{۱۲} بدیما—K, VI, C—dob.; K, VI, C—dob.:
ز قایید^{۱۸} وز رسمهای جدید^{۱۹}

شمارا بمردازگی ذیست کار * همه چون زنان رذگ و بوی ونگار
هنرستان بدیماست پیراستن [آراستن—K] * دگر ذقش بام و در آراستن
چو سعد گرازمهایه—¹³ I, IV, P—6. op. ¹⁴ K, VI, C—¹⁵ برو—C برو—¹⁶ K, VI, C—¹⁷ همانگاه—¹⁸ ازان [وزان—C] نامه [ذامور—K] پهلوان—¹⁹ I, IV, P—6. op. ²⁰ سنايش براند
وافتتح الكتاب ببسم الله الرحمن الرحيم و الصلاة: [پهلوی—C] خیره ماند
علی محمد خاتم الرسل و الهادی الى اقوم السبل، الذي هو خيرة الخلق، و الصادع بالصدق
C—dob.:

سر نامه بنوشت نام خدای * محمد رسولش بحق رهنمای
—²¹ لـ ¹⁸ النبي الهاشمی المبعوث الى الجنی و الادمی—²² ز قازی و از نازش(?)—I—²³ I—6. op. ²⁴ تابید—P تابید—²⁵ I, VI—неясно; C نایید(?)—IV—²⁶ IV—²⁷ IV—²⁸ IV—²⁹ IV—³⁰ IV—³¹ IV—³² IV—³³ IV—³⁴ IV—³⁵ IV—³⁶ IV—³⁷ IV—³⁸ IV—³⁹ IV—⁴⁰ IV—⁴¹ IV—⁴² IV—⁴³ IV—⁴⁴ IV—⁴⁵ IV—⁴⁶ IV—⁴⁷ IV—⁴⁸ IV—⁴⁹ IV—⁵⁰ IV—⁵¹ IV—⁵² IV—⁵³ IV—⁵⁴ IV—⁵⁵ IV—⁵⁶ IV—⁵⁷ IV—⁵⁸ IV—⁵⁹ IV—⁶⁰ IV—⁶¹ IV—⁶² IV—⁶³ IV—⁶⁴ IV—⁶⁵ IV—⁶⁶ IV—⁶⁷ IV—⁶⁸ IV—⁶⁹ IV—⁷⁰ IV—⁷¹ IV—⁷² IV—⁷³ IV—⁷⁴ IV—⁷⁵ IV—⁷⁶ IV—⁷⁷ IV—⁷⁸ IV—⁷⁹ IV—⁸⁰ IV—⁸¹ IV—⁸² IV—⁸³ IV—⁸⁴ IV—⁸⁵ IV—⁸⁶ IV—⁸⁷ IV—⁸⁸ IV—⁸⁹ IV—⁹⁰ IV—⁹¹ IV—⁹² IV—⁹³ IV—⁹⁴ IV—⁹⁵ IV—⁹⁶ IV—⁹⁷ IV—⁹⁸ IV—⁹⁹ IV—¹⁰⁰ IV—¹⁰¹ IV—¹⁰² IV—¹⁰³ IV—¹⁰⁴ IV—¹⁰⁵ IV—¹⁰⁶ IV—¹⁰⁷ IV—¹⁰⁸ IV—¹⁰⁹ IV—¹¹⁰ IV—¹¹¹ IV—¹¹² IV—¹¹³ IV—¹¹⁴ IV—¹¹⁵ IV—¹¹⁶ IV—¹¹⁷ IV—¹¹⁸ IV—¹¹⁹ IV—¹²⁰ IV—¹²¹ IV—¹²² IV—¹²³ IV—¹²⁴ IV—¹²⁵ IV—¹²⁶ IV—¹²⁷ IV—¹²⁸ IV—¹²⁹ IV—¹³⁰ IV—¹³¹ IV—¹³² IV—¹³³ IV—¹³⁴ IV—¹³⁵ IV—¹³⁶ IV—¹³⁷ IV—¹³⁸ IV—¹³⁹ IV—¹⁴⁰ IV—¹⁴¹ IV—¹⁴² IV—¹⁴³ IV—¹⁴⁴ IV—¹⁴⁵ IV—¹⁴⁶ IV—¹⁴⁷ IV—¹⁴⁸ IV—¹⁴⁹ IV—¹⁵⁰ IV—¹⁵¹ IV—¹⁵² IV—¹⁵³ IV—¹⁵⁴ IV—¹⁵⁵ IV—¹⁵⁶ IV—¹⁵⁷ IV—¹⁵⁸ IV—¹⁵⁹ IV—¹⁶⁰ IV—¹⁶¹ IV—¹⁶² IV—¹⁶³ IV—¹⁶⁴ IV—¹⁶⁵ IV—¹⁶⁶ IV—¹⁶⁷ IV—¹⁶⁸ IV—¹⁶⁹ IV—¹⁷⁰ IV—¹⁷¹ IV—¹⁷² IV—¹⁷³ IV—¹⁷⁴ IV—¹⁷⁵ IV—¹⁷⁶ IV—¹⁷⁷ IV—¹⁷⁸ IV—¹⁷⁹ IV—¹⁸⁰ IV—¹⁸¹ IV—¹⁸² IV—¹⁸³ IV—¹⁸⁴ IV—¹⁸⁵ IV—¹⁸⁶ IV—¹⁸⁷ IV—¹⁸⁸ IV—¹⁸⁹ IV—¹⁹⁰ IV—¹⁹¹ IV—¹⁹² IV—¹⁹³ IV—¹⁹⁴ IV—¹⁹⁵ IV—¹⁹⁶ IV—¹⁹⁷ IV—¹⁹⁸ IV—¹⁹⁹ IV—²⁰⁰ IV—²⁰¹ IV—²⁰² IV—²⁰³ IV—²⁰⁴ IV—²⁰⁵ IV—²⁰⁶ IV—²⁰⁷ IV—²⁰⁸ IV—²⁰⁹ IV—²¹⁰ IV—²¹¹ IV—²¹² IV—²¹³ IV—²¹⁴ IV—²¹⁵ IV—²¹⁶ IV—²¹⁷ IV—²¹⁸ IV—²¹⁹ IV—²²⁰ IV—²²¹ IV—²²² IV—²²³ IV—²²⁴ IV—²²⁵ IV—²²⁶ IV—²²⁷ IV—²²⁸ IV—²²⁹ IV—²³⁰ IV—²³¹ IV—²³² IV—²³³ IV—²³⁴ IV—²³⁵ IV—²³⁶ IV—²³⁷ IV—²³⁸ IV—²³⁹ IV—²⁴⁰ IV—²⁴¹ IV—²⁴² IV—²⁴³ IV—²⁴⁴ IV—²⁴⁵ IV—²⁴⁶ IV—²⁴⁷ IV—²⁴⁸ IV—²⁴⁹ IV—²⁵⁰ IV—²⁵¹ IV—²⁵² IV—²⁵³ IV—²⁵⁴ IV—²⁵⁵ IV—²⁵⁶ IV—²⁵⁷ IV—²⁵⁸ IV—²⁵⁹ IV—²⁶⁰ IV—²⁶¹ IV—²⁶² IV—²⁶³ IV—²⁶⁴ IV—²⁶⁵ IV—²⁶⁶ IV—²⁶⁷ IV—²⁶⁸ IV—²⁶⁹ IV—²⁷⁰ IV—²⁷¹ IV—²⁷² IV—²⁷³ IV—²⁷⁴ IV—²⁷⁵ IV—²⁷⁶ IV—²⁷⁷ IV—²⁷⁸ IV—²⁷⁹ IV—²⁸⁰ IV—²⁸¹ IV—²⁸² IV—²⁸³ IV—²⁸⁴ IV—²⁸⁵ IV—²⁸⁶ IV—²⁸⁷ IV—²⁸⁸ IV—²⁸⁹ IV—²⁹⁰ IV—²⁹¹ IV—²⁹² IV—²⁹³ IV—²⁹⁴ IV—²⁹⁵ IV—²⁹⁶ IV—²⁹⁷ IV—²⁹⁸ IV—²⁹⁹ IV—³⁰⁰ IV—³⁰¹ IV—³⁰² IV—³⁰³ IV—³⁰⁴ IV—³⁰⁵ IV—³⁰⁶ IV—³⁰⁷ IV—³⁰⁸ IV—³⁰⁹ IV—³¹⁰ IV—³¹¹ IV—³¹² IV—³¹³ IV—³¹⁴ IV—³¹⁵ IV—³¹⁶ IV—³¹⁷ IV—³¹⁸ IV—³¹⁹ IV—³²⁰ IV—³²¹ IV—³²² IV—³²³ IV—³²⁴ IV—³²⁵ IV—³²⁶ IV—³²⁷ IV—³²⁸ IV—³²⁹ IV—³³⁰ IV—³³¹ IV—³³² IV—³³³ IV—³³⁴ IV—³³⁵ IV—³³⁶ IV—³³⁷ IV—³³⁸ IV—³³⁹ IV—³⁴⁰ IV—³⁴¹ IV—³⁴² IV—³⁴³ IV—³⁴⁴ IV—³⁴⁵ IV—³⁴⁶ IV—³⁴⁷ IV—³⁴⁸ IV—³⁴⁹ IV—³⁵⁰ IV—³⁵¹ IV—³⁵² IV—³⁵³ IV—³⁵⁴ IV—³⁵⁵ IV—³⁵⁶ IV—³⁵⁷ IV—³⁵⁸ IV—³⁵⁹ IV—³⁶⁰ IV—³⁶¹ IV—³⁶² IV—³⁶³ IV—³⁶⁴ IV—³⁶⁵ IV—³⁶⁶ IV—³⁶⁷ IV—³⁶⁸ IV—³⁶⁹ IV—³⁷⁰ IV—³⁷¹ IV—³⁷² IV—³⁷³ IV—³⁷⁴ IV—³⁷⁵ IV—³⁷⁶ IV—³⁷⁷ IV—³⁷⁸ IV—³⁷⁹ IV—³⁸⁰ IV—³⁸¹ IV—³⁸² IV—³⁸³ IV—³⁸⁴ IV—³⁸⁵ IV—³⁸⁶ IV—³⁸⁷ IV—³⁸⁸ IV—³⁸⁹ IV—³⁹⁰ IV—³⁹¹ IV—³⁹² IV—³⁹³ IV—³⁹⁴ IV—³⁹⁵ IV—³⁹⁶ IV—³⁹⁷ IV—³⁹⁸ IV—³⁹⁹ IV—⁴⁰⁰ IV—⁴⁰¹ IV—⁴⁰² IV—⁴⁰³ IV—⁴⁰⁴ IV—⁴⁰⁵ IV—⁴⁰⁶ IV—⁴⁰⁷ IV—⁴⁰⁸ IV—⁴⁰⁹ IV—⁴¹⁰ IV—⁴¹¹ IV—⁴¹² IV—⁴¹³ IV—⁴¹⁴ IV—⁴¹⁵ IV—⁴¹⁶ IV—⁴¹⁷ IV—⁴¹⁸ IV—⁴¹⁹ IV—⁴²⁰ IV—⁴²¹ IV—⁴²² IV—⁴²³ IV—⁴²⁴ IV—⁴²⁵ IV—⁴²⁶ IV—⁴²⁷ IV—⁴²⁸ IV—⁴²⁹ IV—⁴³⁰ IV—⁴³¹ IV—⁴³² IV—⁴³³ IV—⁴³⁴ IV—⁴³⁵ IV—⁴³⁶ IV—⁴³⁷ IV—⁴³⁸ IV—⁴³⁹ IV—⁴⁴⁰ IV—⁴⁴¹ IV—⁴⁴² IV—⁴⁴³ IV—⁴⁴⁴ IV—⁴⁴⁵ IV—⁴⁴⁶ IV—⁴⁴⁷ IV—⁴⁴⁸ IV—⁴⁴⁹ IV—⁴⁵⁰ IV—⁴⁵¹ IV—⁴⁵² IV—⁴⁵³ IV—⁴⁵⁴ IV—⁴⁵⁵ IV—⁴⁵⁶ IV—⁴⁵⁷ IV—⁴⁵⁸ IV—⁴⁵⁹ IV—⁴⁶⁰ IV—⁴⁶¹ IV—⁴⁶² IV—⁴⁶³ IV—⁴⁶⁴ IV—⁴⁶⁵ IV—⁴⁶⁶ IV—⁴⁶⁷ IV—⁴⁶⁸ IV—⁴⁶⁹ IV—⁴⁷⁰ IV—⁴⁷¹ IV—⁴⁷² IV—⁴⁷³ IV—⁴⁷⁴ IV—⁴⁷⁵ IV—⁴⁷⁶ IV—⁴⁷⁷ IV—⁴⁷⁸ IV—⁴⁷⁹ IV—⁴⁸⁰ IV—⁴⁸¹ IV—⁴⁸² IV—⁴⁸³ IV—⁴⁸⁴ IV—⁴⁸⁵ IV—⁴⁸⁶ IV—⁴⁸⁷ IV—⁴⁸⁸ IV—⁴⁸⁹ IV—⁴⁹⁰ IV—⁴⁹¹ IV—⁴⁹² IV—⁴⁹³ IV—⁴⁹⁴ IV—⁴⁹⁵ IV—⁴⁹⁶ IV—⁴⁹⁷ IV—⁴⁹⁸ IV—⁴⁹⁹ IV—⁵⁰⁰ IV—⁵⁰¹ IV—⁵⁰² IV—⁵⁰³ IV—⁵⁰⁴ IV—⁵⁰⁵ IV—⁵⁰⁶ IV—⁵⁰⁷ IV—⁵⁰⁸ IV—⁵⁰⁹ IV—⁵¹⁰ IV—⁵¹¹ IV—⁵¹² IV—⁵¹³ IV—⁵¹⁴ IV—⁵¹⁵ IV—⁵¹⁶ IV—⁵¹⁷ IV—⁵¹⁸ IV—⁵¹⁹ IV—⁵²⁰ IV—⁵²¹ IV—⁵²² IV—⁵²³ IV—⁵²⁴ IV—⁵²⁵ IV—⁵²⁶ IV—⁵²⁷ IV—⁵²⁸ IV—⁵²⁹ IV—⁵³⁰ IV—⁵³¹ IV—⁵³² IV—⁵³³ IV—⁵³⁴ IV—⁵³⁵ IV—⁵³⁶ IV—⁵³⁷ IV—⁵³⁸ IV—⁵³⁹ IV—⁵⁴⁰ IV—⁵⁴¹ IV—⁵⁴² IV—⁵⁴³ IV—⁵⁴⁴ IV—⁵⁴⁵ IV—⁵⁴⁶ IV—⁵⁴⁷ IV—⁵⁴⁸ IV—⁵⁴⁹ IV—⁵⁵⁰ IV—⁵⁵¹ IV—⁵⁵² IV—⁵⁵³ IV—⁵⁵⁴ IV—⁵⁵⁵ IV—⁵⁵⁶ IV—⁵⁵⁷ IV—⁵⁵⁸ IV—⁵⁵⁹ IV—⁵⁶⁰ IV—⁵⁶¹ IV—⁵⁶² IV—⁵⁶³ IV—⁵⁶⁴ IV—⁵⁶⁵ IV—⁵⁶⁶ IV—⁵⁶⁷ IV—⁵⁶⁸ IV—⁵⁶⁹ IV—⁵⁷⁰ IV—⁵⁷¹ IV—⁵⁷² IV—⁵⁷³ IV—⁵⁷⁴ IV—⁵⁷⁵ IV—⁵⁷⁶ IV—⁵⁷⁷ IV—⁵⁷⁸ IV—⁵⁷⁹ IV—⁵⁸⁰ IV—⁵⁸¹ IV—⁵⁸² IV—⁵⁸³ IV—⁵⁸⁴ IV—⁵⁸⁵ IV—⁵⁸⁶ IV—⁵⁸⁷ IV—⁵⁸⁸ IV—⁵⁸⁹ IV—⁵⁹⁰ IV—⁵⁹¹ IV—⁵⁹² IV—⁵⁹³ IV—⁵⁹⁴ IV—⁵⁹⁵ IV—⁵⁹⁶ IV—⁵⁹⁷ IV—⁵⁹⁸ IV—⁵⁹⁹ IV—⁶⁰⁰ IV—⁶⁰¹ IV—⁶⁰² IV—⁶⁰³ IV—⁶⁰⁴ IV—⁶⁰⁵ IV—⁶⁰⁶ IV—⁶⁰⁷ IV—⁶⁰⁸ IV—⁶⁰⁹ IV—⁶¹⁰ IV—⁶¹¹ IV—⁶¹² IV—⁶¹³ IV—⁶¹⁴ IV—⁶¹⁵ IV—⁶¹⁶ IV—⁶¹⁷ IV—⁶¹⁸ IV—⁶¹⁹ IV—⁶²⁰ IV—⁶²¹ IV—⁶²² IV—⁶²³ IV—⁶²⁴ IV—⁶²⁵ IV—⁶²⁶ IV—⁶²⁷ IV—⁶²⁸ IV—⁶²⁹ IV—⁶³⁰ IV—⁶³¹ IV—⁶³² IV—⁶³³ IV—⁶³⁴ IV—⁶³⁵ IV—⁶³⁶ IV—⁶³⁷ IV—⁶³⁸ IV—⁶³⁹ IV—⁶⁴⁰ IV—⁶⁴¹ IV—⁶⁴² IV—⁶⁴³ IV—⁶⁴⁴ IV—⁶⁴⁵ IV—⁶⁴⁶ IV—⁶⁴⁷ IV—⁶⁴⁸ IV—⁶⁴⁹ IV—⁶⁵⁰ IV—⁶⁵¹ IV—⁶⁵² IV—⁶⁵³ IV—⁶⁵⁴ IV—⁶⁵⁵ IV—⁶⁵⁶ IV—⁶⁵⁷ IV—⁶⁵⁸ IV—⁶⁵⁹ IV—⁶⁶⁰ IV—⁶⁶¹ IV—⁶⁶² IV—⁶⁶³ IV—⁶⁶⁴ IV—⁶⁶⁵ IV—⁶⁶⁶ IV—⁶⁶⁷ IV—⁶⁶⁸ IV—⁶⁶⁹ IV—⁶⁷⁰ IV—⁶⁷¹ IV—⁶⁷² IV—⁶⁷³ IV—⁶⁷⁴ IV—⁶⁷⁵ IV—⁶⁷⁶ IV—⁶⁷⁷ IV—⁶⁷⁸ IV—⁶⁷⁹ IV—⁶⁸⁰ IV—⁶⁸¹ IV—⁶⁸² IV—⁶⁸³ IV—⁶⁸⁴ IV—⁶⁸⁵ IV—⁶⁸⁶ IV—⁶⁸⁷ IV—⁶⁸⁸ IV—⁶⁸⁹ IV—⁶⁹⁰ IV—⁶⁹¹ IV—⁶⁹² IV—⁶⁹³ IV—⁶⁹⁴ IV—⁶⁹⁵ IV—⁶⁹⁶ IV—⁶⁹⁷ IV—⁶⁹⁸ IV—⁶⁹⁹ IV—⁷⁰⁰ IV—⁷⁰¹ IV—⁷⁰² IV—⁷⁰³ IV—⁷⁰⁴ IV—⁷⁰⁵ IV—⁷⁰⁶ IV—⁷⁰⁷ IV—⁷⁰⁸ IV—⁷⁰⁹ IV—⁷¹⁰ IV—⁷¹¹ IV—⁷¹² IV—⁷¹³ IV—⁷¹⁴ IV—⁷¹⁵ IV—⁷¹⁶ IV—⁷¹⁷ IV—⁷¹⁸ IV—⁷¹⁹ IV—⁷²⁰ IV—⁷²¹ IV—⁷²² IV—⁷²³ IV—⁷²⁴ IV—⁷²⁵ IV—⁷²⁶ IV—⁷²⁷ IV—⁷²⁸ IV—⁷²⁹ IV—⁷³⁰ IV—⁷³¹ IV—⁷³² IV—⁷³³ IV—⁷³⁴ IV—⁷³⁵ IV—⁷³⁶ IV—⁷³⁷ IV—⁷³⁸ IV—⁷³⁹ IV—⁷⁴⁰ IV—⁷⁴¹ IV—⁷⁴² IV—⁷⁴³ IV—⁷⁴⁴ IV—⁷⁴⁵ IV—⁷⁴⁶ IV—⁷⁴⁷ IV—⁷⁴⁸ IV—⁷⁴⁹ IV—⁷⁵⁰ IV—⁷⁵¹ IV—⁷⁵² IV—⁷⁵³ IV—⁷⁵⁴ IV—⁷⁵⁵ IV—⁷⁵⁶ IV—⁷⁵⁷ IV—⁷⁵⁸ IV—⁷⁵⁹ IV—⁷⁶⁰ IV—⁷⁶¹ IV—⁷⁶² IV—⁷⁶³ IV—⁷⁶⁴ IV—⁷⁶⁵ IV—⁷⁶⁶ IV—⁷⁶⁷ IV—⁷⁶⁸ IV—⁷⁶⁹ IV—⁷⁷⁰ IV—⁷⁷¹ IV—⁷⁷² IV—⁷⁷³ IV—⁷⁷⁴ IV—⁷⁷⁵ IV—⁷⁷⁶ IV—⁷⁷⁷ IV—⁷⁷⁸ IV—⁷⁷⁹ IV—⁷⁸⁰ IV—⁷⁸¹ IV—⁷⁸² IV—⁷⁸³ IV—⁷⁸⁴ IV—⁷⁸⁵ IV—⁷⁸⁶ IV—⁷⁸⁷ IV—⁷⁸⁸ IV—⁷⁸⁹ IV—⁷⁹⁰ IV—⁷⁹¹ IV—⁷⁹² IV—⁷⁹³ IV—⁷⁹⁴ IV—⁷⁹⁵ IV—⁷⁹⁶ IV—⁷⁹⁷ IV—⁷⁹⁸ IV—⁷⁹⁹ IV—⁸⁰⁰ IV—⁸⁰¹ IV—⁸⁰² IV—⁸⁰³ IV—⁸⁰⁴ IV—⁸⁰⁵ IV—⁸⁰⁶ IV—⁸⁰⁷ IV—⁸⁰⁸ IV—⁸⁰⁹ IV—⁸¹⁰ IV—⁸¹¹ IV—⁸¹² IV—⁸¹³ IV—⁸¹⁴ IV—⁸¹⁵ IV—⁸¹⁶ IV—⁸¹⁷ IV—⁸¹⁸ IV—⁸¹⁹ IV—⁸²⁰ IV—⁸²¹ IV—⁸²² IV—⁸²³ IV—⁸²⁴ IV—⁸²⁵ IV—⁸²⁶ IV—⁸²⁷ IV—⁸²⁸ IV—⁸²⁹ IV—⁸³⁰ IV—⁸³¹ IV—⁸³² IV—⁸³³ IV—⁸³⁴ IV—⁸³⁵ IV—⁸³⁶ IV—⁸³⁷ IV—⁸³⁸ IV—⁸³⁹ IV—⁸⁴⁰ IV—⁸⁴¹ IV—⁸⁴² IV—⁸⁴³ IV—⁸⁴⁴ IV—⁸⁴⁵ IV—⁸⁴⁶ IV—⁸⁴⁷ IV—⁸⁴⁸ IV—⁸⁴⁹ IV—⁸⁵⁰ IV—⁸⁵¹ IV—⁸⁵² IV—⁸⁵³ IV—⁸⁵⁴ IV—⁸⁵⁵ IV—⁸⁵⁶ IV—⁸⁵⁷ IV—⁸⁵⁸ IV—⁸⁵⁹ IV—⁸⁶⁰ IV—⁸⁶¹ IV—⁸⁶² IV—⁸⁶³ IV—⁸⁶⁴ IV—⁸⁶⁵ IV—⁸⁶⁶ IV—⁸⁶⁷ IV—⁸⁶⁸ IV—⁸⁶⁹ IV—⁸⁷⁰ IV—⁸⁷¹ IV—⁸⁷² IV—⁸⁷³ IV—⁸⁷⁴ IV—⁸⁷⁵ IV—⁸⁷⁶ IV—⁸⁷⁷ IV—⁸⁷⁸ IV—⁸⁷⁹ IV—⁸⁸⁰ IV—⁸⁸¹ IV—⁸⁸² IV—⁸⁸³ IV—⁸⁸⁴ IV—⁸⁸⁵ IV—⁸⁸⁶ IV—⁸⁸⁷ IV—⁸⁸⁸ IV—⁸⁸⁹ IV—⁸⁹⁰ IV—⁸⁹¹ IV—⁸⁹² IV—⁸⁹³ IV—⁸⁹⁴ IV—⁸⁹⁵ IV—⁸⁹⁶ IV—⁸⁹⁷ IV—⁸⁹⁸ IV—⁸⁹⁹ IV—⁹⁰⁰ IV—⁹⁰¹ IV—⁹⁰² IV—⁹⁰³ IV—⁹⁰⁴ IV—⁹⁰⁵ IV—⁹⁰⁶ IV—⁹⁰⁷ IV—⁹⁰⁸ IV—⁹⁰⁹ IV—⁹¹⁰ IV—⁹¹¹ IV—⁹¹² IV—⁹¹³ IV—⁹¹⁴ IV—⁹¹⁵ IV—⁹¹⁶ IV—⁹¹⁷ IV—⁹¹⁸ IV—⁹¹⁹ IV—⁹²⁰ IV—⁹²¹ IV—⁹²² IV—⁹²³ IV—⁹²⁴ IV—⁹²⁵ IV—⁹²⁶ IV—⁹²⁷ IV—⁹²⁸ IV—⁹²⁹ IV—⁹³⁰ IV—⁹³¹ IV—⁹³² IV—⁹³³ IV—⁹³⁴ IV—⁹³⁵ IV—⁹³⁶ IV—⁹³⁷ IV—⁹³⁸ IV—⁹³⁹ IV—⁹⁴⁰ IV—⁹⁴¹ IV—⁹⁴² IV—⁹⁴³ IV—⁹⁴⁴ IV—⁹⁴⁵ IV—⁹⁴⁶ IV—⁹⁴⁷ IV—⁹⁴⁸ IV—⁹⁴⁹ IV—⁹⁵⁰ IV—⁹⁵¹ IV—⁹⁵² IV—⁹⁵³ IV—⁹⁵⁴ IV—⁹⁵⁵ IV—⁹⁵⁶ IV—⁹⁵⁷ IV—⁹⁵⁸ IV—⁹⁵⁹ IV—⁹⁶⁰ IV—⁹⁶¹ IV—⁹⁶² IV—⁹⁶³ IV—⁹⁶⁴ IV—⁹⁶⁵ IV—⁹⁶⁶ IV—⁹⁶⁷ IV—⁹⁶⁸ IV—⁹⁶⁹ IV—⁹⁷⁰ IV—⁹⁷¹ IV—⁹⁷² IV—⁹⁷³ IV—⁹⁷⁴ IV—⁹⁷⁵ IV—⁹⁷⁶ IV—⁹⁷⁷ IV—⁹⁷⁸ IV—⁹⁷⁹ IV—⁹⁸⁰ IV—⁹⁸¹ IV—⁹⁸² IV—⁹⁸³ IV—⁹⁸⁴ IV—⁹

بدان چهره و زاد و آن مهر و خوی^۱
جهان گر بر ازدازه^۲ جویی^۳ همی
سخن گوی مردی بر ما فرست
بدان تا پگوید که رای^۴ تو چیست
سواری فرستیم ذزدیک^۵ شاه
تو چنگ چنان پادشاهی^۶ مجوى
ذبیله^۷ جهاندار ذوشیم روان^۸
پدر بر پدر شاه و خود^۹ شهربیار
جهانی^{۱۰} مکن پر ز ذفرین خویش
بتخت^{۱۱} کیان تا ذباشد ذزاد
ذگه کن بدین^{۱۲} ذمامه پندمند
چو ذمامه بمهر ازدر آمد بداد
بر سعد و قاص شد پهلوان
همه غرقه در جوشن و^{۱۳} سیم و زر

بدان چهر و VI پدان رای و آن مهر و آن چارمچوی (?حای حوى—^۱ I, IV—K, VI—^۲ بدان چهر و آن زاد و آن مهر و خوى—P آن مهر و آن رای و خوى
 چرا—VI—^۳ همان به کفر اذدازه—K, VI باذدازه—C—^۴ I, C، VI، C—^۵ تخت آیدت—K، VI، C—^۶ دادن—K، VI، T—^۷ دادن—L—^۸ I، K، VI، P—^۹ فرستم بدبین نزد—^{۱۰} I، IV—گوئى—L، IV—^{۱۱} ل—^{۱۲} ب—66. 161—166 не переведены.
 رزم چندین شهرپارى—IV شهرپارى—I گوئى—^{۱۳} VI، C—^{۱۷} چهانرا—C چندین—VI و او—^{۱۵} I، K، VI، C—^{۱۶} گشتنى—I، K، VI، C—^{۱۸} I، K، IV، VI، P—^{۱۹} I، K، IV، VI، P—^{۲۰} I، IV، VI، P—^{۲۱} آپىمن—C—б. оп.; IV—доб.:
 خداوند اورا کند آزمون * بفرجامشان او بود رهنمون
 خسروززاد—K گوش و چشم—^{۲۴} I، K، IV، VI—^{۲۳} I، K، IV، VI—^{۲۵} K—^{۲۲} L—^{۲۶} بربين و оп.

<p>برهنه سپهبد برهنه سپاه نه پیل و نه تخت و نه بار و بنه² که قاج و نگین³ بهر دیگر کس است⁴ پدر بر پدر ذامیردار⁶ شاه بمالای او بر زمین شاه⁷ نیست گشاده لب⁹ و سیم دندان شود که بر گنج او زان¹⁰ ذیاید زیان¹¹ که با زنگ¹² زرد و با گوشوار ذیابند¹³ خورد از کران تا کران که در¹⁵ دشت ذخچیر گیرد بتگ که شاه آن¹⁷ بچیزی همی ذشمود¹⁸ ز راه¹⁹ خرد مهر و آزم نیست</p>	<p>بنزد که جویی همی دستگاه بنادی تو سیری و هم¹ گرسنه با ایران ترا زندگانی بس است که با پیل و گنجست و با فر و جاه⁵ بدیدار او بر فلک ماه نیست هزانگه که در بزم⁸ خندان شود بمخد بیهای سر قازیان سگ و یوز و بازش ده و دو هزار بسالی همه دشت ذیزهوران که اورا بباید¹⁴ بیوز و بسگ سگ و یوز او بیشتر زان خورد¹⁶ شمارا بدیده درون شرم نیست</p>
	145 150 155

ثم بلغ بكم الامر من شربكم¹ گر—I² ب—далее бб. 146—148 не переведены, вместо них доб.: الْبَانِ إِلَيْلٍ وَ أَكْلَكُمْ أَضْبَابَ الْقَبْعَانِ إِلَى تَمَنِي أَسْرَةِ الْمَلُوكِ الْعَجْمُ أَرْبَابَ النَّخْوَاتِ وَ التَّيْجَانِ (ср. разнотечения к б. 154 текста — добавленные бб.). 3 I, C— доб.: که مهر و کله—I, IV— доб.:

کنون یزدگردست شاه جهان * ستاینده [پرسنده—I] پاشد بپیش مهان
تخت چون شاه(?)—I⁷ و ل— доб. VI دیهیم و گاه—I⁶ دیهیم شاه—K با قاج و گاه—I⁵, IV
که گنجش ذگیرد—I¹¹, C—I⁸ که در گنج ایران—VI¹⁰ دل—IV⁹ رخ—L برگاه—I¹² IV¹³ ز کمی [بخشنش—C]¹⁴ زیان—I¹⁸ شاهان(?)—I¹⁷ می خورد—I¹⁶ I, K, IV, VI, C— доб.: بباید—I¹⁵

ز شیر شتر خوردن و سوسیمار * عربرا بجایی رسیدست کار
که ملک [تخت—C][عجم شان [را—C] کند آرزوی * تفو و باد بر چرخ گردان تفوی
Б—эти бб. переведены выше, см. разнотечения к б. 145 текста; б. 154 передан в Б так: ...
و أخذ في تزويدهم... بـ—66. 155—157 переданы так: [السباع] لسنتهم الواحدة على جميع حاصل بلاد العرب
كتابه يرفع أمر العجم بالملابس و المفارش، و يضع قدر العرب بالمطاعم و المكاتب و لا
و ل— доб. 19 يعرف أن المجد وراء ذلك

دل شاه ایران بتو شاد باد
کفن جوشن و خون^۱ کلاه منسست
تو دلرا بدرد^۲ من اندر مبند^۳
فدى^۴ کن تن خویش در کارزار
چو گردون گردان کند دشمنى
که پوینده^۵ با^۶ آفرین باد چفت
بگوید جزین هرج اندر خورد

130
که زود آید این روز آهرمنى^۷
چو ذامه بهر اندر آورد^۸ گفت
که^۹ این ذامه نزد برادر برد

۳

فرستاد تازان^{۱۰} بنزديك سعد
نوينده بنوشت تابان^{۱۱} چو شيد^{۱۲}
جهان پهلوان رسنم ذيکخواه^{۱۳}
جهان کرده بر خویشن^{۱۴} قار و تنگ^{۱۵}
بماید^{۱۶} که باشیم با^{۱۷} بیسم و باک^{۱۸}
همه پادشاهیش دادست و مهر
که زیبای تاجست و تخت^{۱۹} و ذگیمن
خداؤند شمشیر^{۲۰} و تاج^{۲۱} بلند
به بیهوده این رنج و این کارزار^{۲۲}
چه مردی و آیین و راه تو چیست

135
فرستاده ذیز چون^{۲۳} برق^{۲۴} و رعد
یکی ذامه‌بی ببر حریر سپید
بعنوان بر از پور هرمزد شاه
سوی سعد و قاص جوینده جنگ
سر ذامه گفت از جهاندار پاک
کزویست بر پای^{۲۵} گردان سپهر
ازو^{۲۶} باد بر شهریار آفرین
که دارد بفتر اهرمن را بمند
بپیش آمد این ذاپساندیده کار
بمن باز گوی آذک^{۲۷} شاه تو کیست

^۱ IV—^۲ I—^۳ VI—^۴ K, VI—^۵ VI—^۶ I, K, VI—^۷ Л—доб. ^۸ Р—^۹ I, IV, VI—^{۱۰} فرستاد ازین سو—^{۱۱} IV—^{۱۲} I—^{۱۳} I, IV, C—^{۱۴} ل—^{۱۵} تازان—^{۱۶} I—б. оп.; I, IV—^{۱۷} K, ^{۱۸} I—б. оп. ^{۱۹} IV, T—^{۲۰} ذهاید—^{۲۱} I—^{۲۲} IV—^{۲۳} K, VI, T—^{۲۴} I, IV, T—^{۲۵} I—^{۲۶} VI—^{۲۷} I, C—^{۲۸} ل—^{۲۹} K, Р—^{۳۰} ب—66. 141—142 не переведены.

ذیارند هنگام رامش ذمیید^۱
کسی سوی آزادگی^۴ ذنگرد^۵
شود روزگار مهان^۶ کاسته^۷
دهن^۸ خشک و لمبهای شده لازورد
چندین قیره شد پخت ساسانیان
دزم گشت وز ما ببرید مهر^{۱۱}
همی بر برهنه ذیاید بکار^{۱۳}
ذگشتی^{۱۵} باورد زان^{۱۶} زخم^{۱۷} سیر^{۱۸}
ز داشت زیان آمد بزر زیان^{۱۹}
گر اندیشه ذمیک و بد^{۲۱} ذیستی
درشتند^{۲۲} و بر قازیان دشمنند
ز دشمن زمین رود^{۲۵} جیحون شود
ذدانند^{۲۶} کاین رفع کوته نیست
چه سود آید از رفع^{۲۸} وز کارزار

نباشد بهار و زمستان پیدید
چو بسیار³ ازین داستان بگذرد
بریزند خون از پی خواسته 115
دل من پر از خون شد و روی زرد
که تا من شدم پهلوان از میان
چنین بیوفا گشت¹⁰ گردن سپهر
مرا قیز¹² پیکان آهن گذار
همان تیغ کز¹⁴ گردن پیل و شیر 120
ذبترد همی پوست بر تازیان
مرا کاشکی این²⁰ خرد نیستی
بزرگان که در قداسی با منند
گمانند²³ کاین بیش بیرون²⁴ شود
ز راز سپهری کس آگاه نیست 125
چو بر قخمهی²⁷ بگذرد روزگار

¹ I—نَفْتَهَادَه ² K, IV—доб.:

ز پیشی و بیشی ندارند هوش * ذهان بر بد و هوش پشمینه پوش(؟)
VI, С – доб:

³ IV—آزادگان; ⁴ I, K, VI—پیشنهاد مکنند—⁵ I—6. оп.; K, VI—6. 114 стоит после 6. 115 текста. ⁶ I—

^۷ K, IV, VI, C—آراسته روزگار پد ^۸ I, K, IV, T—روزگاری بدان(؟) ^۹ I, VI—دهان

اگر قیمیر [ذیزه-۱] بُر کوه روپیهِن زدم * گزاره کند زادکه روپیهِن قندم
 درد - ل - لبها پُر از باد سرد - ۱۷ دل پُر از باد سرد - ۱۸ IV, C - доб.:
¹² T - گدار - K - доб.: ¹³ قیمیر -

اگر تیخ بر کوه رویین زدم * گزاره کند زانک رویین قننم
¹⁴ I. IV— ، ¹⁵ I. IV. VI—(§) ، C—، ¹⁶ VI— ¹⁷ I. K. IV. C. P—.

¹⁸ I, C—¹⁹ زیر آورد (ср. б. 117 текста); I— доб. б. 118

کر اکاهی [از روز بد-دوبی] کمین IV- [زین-] I, K, IV-
ندا نید-I ²⁶ تنهش همچو-I ²⁵ بیمشه پر خون-C ²⁴ که مانند-I ²³ درستند ²⁷ I, IV-

تبيغ - I²⁸ تخدمه مان

دل شاهشان³ سنگخارا شود
پسر بر پدر همچنین چارگر
نژاد و بزرگی نماید بکار
روان و زبانها شود پر جفا
نژادی پدید آید اند میان
سخنها بکردار بازی بود⁴
بمیرند و کوشش بدشمن دهد⁵
بکوشد ازین تا که آید بکام⁸
که شادی¹⁰ بهنگام بهرام گور¹¹
همه چهاره ورزش و ساز دام¹⁵
خورش کشک و پوشش گلیم آورد¹⁷
بجویند و دین اند آرد پیش¹⁹

نهان بدقتر¹ از² آشکارا شود
بداندیش گردد پسر بر پسر
شود بنده بیهند شهریار
بدگیتی کسرا نماند وفا
از ایران وز ترک وز قازیان
نه دهقان نه ترک و نه قازی بود
همه گنجها زیر دامن نهند
بود دانشومند و زاهد⁶ بنام⁷
چنان⁹ فاش گردد غم و رنج و شور
نه جشن¹² و نه رامش نه کوشش¹³ نه کام¹⁴
پدر با¹⁶ پسر کیم سیم آورد
زیان کسان¹⁸ از پی سود خویش

مردمان—C شاه چون³ ³ نهانی پتر ز K, C—I, K, VI—² نهان قرا(?) دهتر—I VI—

⁴ I—б. оп.; K—доб.:

بآرایش و زیب جویند نام * ز هر گونه نیز جویند کام
بدینسان به یزدان ذمایند راه * نه افزاید از فرشان تاج و گاه
گریزند از رادی و راستی * نه بینند ازیشان جز از کاستی
IV—доб.:

بدین و بدولت فرازند نام * ز هر چه بجویند یابند کام
نه دولت دهشان زبن تاج و گاه * نه دینشان بیزدان ذمایند راه
далее доб. 3-й б. интерполяции K; VI—доб. 1-й б. интерполяции K. ⁵ I—б. оп. ⁶ I—б. оп.
⁷ بد(?) ⁸ C—б. оп.; I, K, IV, VI, C—I, K, IV, VI—⁹ بدام ¹⁰ چنین—I ¹¹ VI—б. оп.; K—б. стоит после б. 111 текста; K—доб.: ¹² I, K, C—¹³ داشت ¹⁴ K, VI—б. оп.; K—б. стоит после б. 112 текста;

نه فر و نه داشت نه گوهر نام. * بکوشش ز هر گونه ساز و دام
همه کوشش—I ¹⁵ نه بخشش بود IV—¹⁴ K, VI—¹⁶ بخشش—I ¹⁷ نه گنج—I, K, VI—¹⁸ ل—¹⁹ K, VI—доб. б. 110 текста.
IV—б. оп. ¹⁶ I—¹⁷ C—б. оп. ¹⁸ ل—¹⁹ K, VI—доб. б. 110 текста.

همه ذام بوبکر ² و عمر کنند ¹ نشیبی دراست پیش ³ فراز ز اختر همه قازیان راست بهر شود فاسزا شاو گردن فراز ⁵ ز دیبا ⁷ نهند از بر سر کلاه ⁸ نه گوهر نه افسر ¹⁰ نه بر سر درفش ¹¹ بداد و بخشش همی ¹⁴ ننگرد نهفتہ کسیرا ¹⁷ خروشان کند ¹⁶ (?) کمر بر میان و کله بر سرسست(?) گرامی شود کڑی و کاستی سوار آذک لاف آرد و گفتوجوی ²⁰ نزاد و هنر کمتر آید ببر ²¹ ز نفرین ندانند باز آفرین	چو با تخت منبر برابر کنند ¹ قبه گردد این رنجهای دراز نه تخت و نه دیهیم بینی نه شهر چو روز اندر آید ⁴ بروز دراز بپوشد ⁶ ازیشان گروهی سیاه نه تخت و نه تاج و نه زرینه کفش برذجد یکی ¹² دیگری بر ¹³ خورد ⁵ شب آید یکی چشم ¹⁵ رخشان کند ¹⁶ ستانده روزشان ¹⁸ دیگرست ز پیمان بگردند وز راستی پیاده شود مردم جنگجوی ¹⁹ کشاورز جنگی شود بیهنا رباید همی این ازان آن ازین
	1 K, T— ² عثمان— ³ بود—VI شود— ⁴ آمد—I پیشش— ⁵ I, K, IV, VI, C— شودشان [دان—I] سر از خواسته بی ذیاز ⁶ K, IV, T— ⁷ بپوشید—VI بپوشند— ⁸ ل—dob.: 1— ⁹ بدردا(?)—I

گر از چهرشان بر گشایم سخن * همانا که هر گز ذیاید بمن
 جدیده چو خون و برخ همچو قار * بجای برهشان بود سوسمار
 خورش دوغ دارند و نان جوین * نخوانند یک بر دگر آفرین
 سر و پا قهی و شکم گرسنه * ز جامه قن خوارشان برهنه
 نه افسر نه طوق و نه زرینه کفش * نه هنگام پیکار کوس و درفش (ср. б. 93)
 اختر—¹⁰ K, VI—¹¹ K, VI—¹² K, VI—¹³ کوس و درفش—¹⁴ دیگر آید—I
 کسی—¹⁵ ببخش کسی—¹⁶ ل—¹⁷ کنند—¹⁸ K, VI—¹⁹ چشم—²⁰ رزمجوی—I
 سواران شوند از در گفتوجوی—²¹ K, VI—²² K, VI—²³ شتابنده روز و شیان
 سوارش ز لاف آورد گفتوجوی—VI سواران گه لاف بر گفتوجوی
 شباشد ز بن فر آزادگان * بلندی گزینند بی مايگان
 20* I—²⁴ K, VI—б. стоит после б. 82 текста.

<p>ز خوردن بفردا ممادنید چیز² برنج و فم و شوربختی درم خوش⁴ باد نوشین ایران⁵ زمین⁶ تو گنج و قن و جان گرامی مدار نمادنست جز شهریار بلند بسگیتی جزو ذیستمان یادگار⁹ کزین پس ذهبيتند زین¹¹ تهمه کس¹² که خواهد شد این¹³ تخت شاهی پهاد¹⁴ ز بهر قن شه بتیمار¹⁷ باش¹⁸ بشندهیار بسپار²⁰ پرخاشجوی²¹</p>	<p>پکوشید و بخشندنده پاشید ذیز¹ که من با سپاهی بسته درم رهایی³ ذیابم سراذجام ازین چو گیتنی شود تنگ بزر شهریار کزین تهمه نامدار ارجمند ز کوشش⁷ مکن هیچ⁸ سستی بکار ز ساساذیان یادگار اوست¹⁰ بس دریغ این سر و قاج و این مهر و داد تو پرورد¹⁵ باش و بآزار¹⁶ باش گر اورا بد آید تو شو¹⁹ پیش اوی</p>
	80 85

بجز ذات ذیکو ممادنید ذیز—¹ K, VI—² چیز—¹ K, VI—⁶ بایران—⁵ خوش آن—⁴ زمانی—I—IV—Л—доб.:
خنک شهر ایران و آن شهریار * خنک روز شادی و بروزگار
که چون او نباشد دگر شهریار—⁸ K, VI, C—I—⁹ I, IV—б. оп.; K, VI—⁷ P—ایچ—¹⁰ I, K, IV, VI, C, R—доб.:
ثم أطال الكتاب: ب—далее вместо перевода бб. 83—128 стоит фраза: ¹¹ K, IV, VI, C, R—доб.:
نگه دار اورا پرورد و پشتب * که تا چون بود کلر من با عرب
C—доб. этот б. после б. 82 текста. ¹³ I, K, VI, T—¹⁴ IV—б. оп. ¹⁵ P—¹⁶ Л, ¹⁷ I, K, IV, VI, C—¹⁸ همیشه پیش چهاندار—¹⁹ چهاندار—²⁰ سر—²¹ I, C—²² K, IV, VI—доб.:

نگه دار اورا پرورد و پشتب * که تا چون بود کار من با عرب (ср. прим. к б. 84)
بکوشش مکن هیچ سستی بکار * بگیتی جز او ذیست پروردگار (ср. б. 83)
و یاوه مگوی—I—Л—доб.:
که این کیش را روزگاری نماید * ز ساساذیان یادگاری نماید
K, VI—доб.:

بایران چو گردد عرب چیزهdest * شود بی بهما مرد یزدان پرسست
بمیزد فروزنه این آذران * ازین بی هنر خیزسر تازیان
که این کیش را روزگاری نماید * ز ساساذیان شهریاری نماید
ازین دیوحو بی هنر سوران: 2-го бб. этой интерполяции с вариантом 1-й и 2-й бб.

¹ I—(?) داز ² Л—б. оп.; ... و اذهض الى آذر پیجان—Б; далее бб. 65—68 не переведены.

³ K, VI—⁴ ل—б. оп. ⁵ K, VI, C—⁶ K, VI, T—⁷ K, IV, VI,
کزو زاولستان کارگردان—⁸ K, IV, VI, P—⁹ K, VI, T—¹⁰ K, IV, VI, P—¹¹ I—¹² I—¹³ Б—66. 71—77 не переведены. ¹⁴ K, VI—¹⁵ K, VI—¹⁶ ل—доб. ¹⁷ IV—¹⁸ K, IV, VI, P—доб.: هرانکو درودش فراز و زمانی پا شادماذیم ۷۰ و چشم و رویش بیموی

¹⁸ Л, I, Р — б. оп.; К, IV, VI, Р — доб.:

چه سودت پس این همه رذق و آز * که از بیشتر کم ذکر دد ذی از
 هر اذکس—¹⁹ VI دگر—²⁰ IV که تا—²¹ K نه بیشند زین پس کسی(?)—²² K ذباشد کسی—²³ VI
 جهان آفرین را—²⁴ I, K, VI گر مرد دادا—²⁵ I تو با مردم خویش کز ما بود—²⁶ K, IV, VI— доб:

که^۱ از قادسی^۲ تا لب روبار
وزادسو^۳ یکی بر گشاییم^۴ راه
بدان تا خریم و فروشیم چیز
پذیریم مای^۵ ساو و باز گران
شهنشامرا ذیز فرمان بریم
چنین است گفتار و کردار ذیست
برین ذیز چندگی بود هر زمان
بزرگان که با من^{۱۱} بجنگ ازدرند
چو میروی^{۱۲} طبری^{۱۴} و^{۱۵} چون او منی
چو کلبوی^{۱۷} سوری^{۱۸} و این مهتران
همی سر فرازند کایشان کیند
اگر مرز و^{۲۲} راهست اگر ذیک و بد^{۲۳}
بکوشیم و مردی بکار آوریم
ذاند کسی^{۲۵} راز گردان سپهر
چو ذامه بخواهی خردا مران
همه گرد کن خواسته هر چ هست
زمین را ببخشیم به^۳ شهریار^۴
بشهری کجا هست بازارگاه
ازین^۷ پس فزوذی نجودیم ذیز
نجوییم دیهیم کنداوران^۹
گر از ما بخواهد گروگان بریم
جز از گردش^{۱۰} کر پرگار ذیست
که کشته شود صد هزبر دمان
بگفتار ایشان همی ذنگرند^{۱۲}
بچندگ اند با کیش آهرمنی^{۱۶}
که گوپال دارند و گرز گران
به ایران^{۲۰} و مازندران بر چیند^{۲۱}
بگرز و بشهشیر باید ستد
بریشان جهان^{۲۴} قندگ و قار آوریم
دگر گوذه قدر گشت بر ما بهر^{۲۶}
بپرداز^{۲۷} و بر ساز با^{۲۸} مهتران^{۲۹}
پرستنده و جامه بر^{۳۰} ذشنست

و هم يلتمسون أن نقاسهم الأرض فيكون لهم ما وراء الفرات و يكون لنا ما دونه على
 أن ذفتح لهم الطريق إلى السوق حتى يدخلوا إليها و يتسوقوا
 (ср. комментарий издателя).
 وزان—⁵ K, VI, C—⁶ وزان پس—⁷ I, K, IV, VI, T—⁸ IV, VI,
 ما—⁹ I—66. 51 и 52 оп.; Б—эти бб. не переведены. اختر(?)—¹⁰ I—¹¹ IV—¹² I—¹³ K,
 و چون راد و طنزی—¹⁴ VI—¹⁵ IV—¹⁶ I—¹⁷ K, مربوی—¹⁸ I—¹⁹ I, K, VI, T—²⁰ ل—²¹ I,
 بـ ایران—L—کـاـنـدـ— ماـهـوـیـ سـوـرـانـ C—راـزـیـ مـرـدـوـیـ
 مـرـایـنـ تـغـتـ کـهـراـ(?)ـ بـنـیـکـ وـ بـبـدـ VI—[مـرـزـ—²³ وـ²⁴ K, VI, T—²⁵ چـهـ اـذـ
 کـهـ اـکـنـونـ چـگـوـنـستـ باـ ماـ بـمـهـرـ I—²⁶ نـدـانـسـتـ کـسـ I—²⁷ IV—²⁸ K—²⁹ I—³⁰ I,
 کـهـ اـینـ چـندـ گـهـ گـشتـ باـ ماـ بـمـهـرـ IV—²⁷ کـهـ جـزـ گـوـنـهـ گـشـتـستـ باـ [بـرـ Pـ]ـ ماـ بـمـهـرـ
 بـرـ اـنـدـیـشـ وـ بـرـ درـ سـازـ(?)ـ VI—²⁸ بـیـنـدـیـشـ VI—²⁹ I—³⁰ I,
 حـامـهـ وـ دـیـ IV—³¹ T—³² IV—³³ I—³⁴ IV—³⁵ K—³⁶ IV—³⁷ I—³⁸ IV—³⁹ K—⁴⁰ IV—⁴¹ I—⁴² IV—⁴³ K—⁴⁴ IV—⁴⁵ I—⁴⁶ IV—⁴⁷ K—⁴⁸ IV—⁴⁹ I—⁵⁰ IV—⁵¹ K—⁵² IV—⁵³ I—⁵⁴ IV—⁵⁵ K—⁵⁶ IV—⁵⁷ I—⁵⁸ IV—⁵⁹ K—⁶⁰ IV—⁶¹ I—⁶² IV—⁶³ K—⁶⁴ IV—⁶⁵ I—⁶⁶ IV—⁶⁷ K—⁶⁸ IV—⁶⁹ I—⁷⁰ IV—⁷¹ K—⁷² IV—⁷³ I—⁷⁴ IV—⁷⁵ K—⁷⁶ IV—⁷⁷ I—⁷⁸ IV—⁷⁹ K—⁸⁰ IV—⁸¹ I—⁸² IV—⁸³ K—⁸⁴ IV—⁸⁵ I—⁸⁶ IV—⁸⁷ K—⁸⁸ IV—⁸⁹ I—⁹⁰ IV—⁹¹ K—⁹² IV—⁹³ I—⁹⁴ IV—⁹⁵ K—⁹⁶ IV—⁹⁷ I—⁹⁸ IV—⁹⁹ K—¹⁰⁰ IV—¹⁰¹ I—¹⁰² IV—¹⁰³ K—¹⁰⁴ IV—¹⁰⁵ I—¹⁰⁶ IV—¹⁰⁷ K—¹⁰⁸ IV—¹⁰⁹ I—¹¹⁰ IV—¹¹¹ K—¹¹² IV—¹¹³ I—¹¹⁴ IV—¹¹⁵ K—¹¹⁶ IV—¹¹⁷ I—¹¹⁸ IV—¹¹⁹ K—¹²⁰ IV—¹²¹ I—¹²² IV—¹²³ K—¹²⁴ IV—¹²⁵ I—¹²⁶ IV—¹²⁷ K—¹²⁸ IV—¹²⁹ I—¹³⁰ IV—¹³¹ K—¹³² IV—¹³³ I—¹³⁴ IV—¹³⁵ K—¹³⁶ IV—¹³⁷ I—¹³⁸ IV—¹³⁹ K—¹⁴⁰ IV—¹⁴¹ I—¹⁴² IV—¹⁴³ K—¹⁴⁴ IV—¹⁴⁵ I—¹⁴⁶ IV—¹⁴⁷ K—¹⁴⁸ IV—¹⁴⁹ I—¹⁵⁰ IV—¹⁵¹ K—¹⁵² IV—¹⁵³ I—¹⁵⁴ IV—¹⁵⁵ K—¹⁵⁶ IV—¹⁵⁷ I—¹⁵⁸ IV—¹⁵⁹ K—¹⁶⁰ IV—¹⁶¹ I—¹⁶² IV—¹⁶³ K—¹⁶⁴ IV—¹⁶⁵ I—¹⁶⁶ IV—¹⁶⁷ K—¹⁶⁸ IV—¹⁶⁹ I—¹⁷⁰ IV—¹⁷¹ K—¹⁷² IV—¹⁷³ I—¹⁷⁴ IV—¹⁷⁵ K—¹⁷⁶ IV—¹⁷⁷ I—¹⁷⁸ IV—¹⁷⁹ K—¹⁸⁰ IV—¹⁸¹ I—¹⁸² IV—¹⁸³ K—¹⁸⁴ IV—¹⁸⁵ I—¹⁸⁶ IV—¹⁸⁷ K—¹⁸⁸ IV—¹⁸⁹ I—¹⁹⁰ IV—¹⁹¹ K—¹⁹² IV—¹⁹³ I—¹⁹⁴ IV—¹⁹⁵ K—¹⁹⁶ IV—¹⁹⁷ I—¹⁹⁸ IV—¹⁹⁹ K—²⁰⁰ IV—²⁰¹ I—²⁰² IV—²⁰³ K—²⁰⁴ IV—²⁰⁵ I—²⁰⁶ IV—²⁰⁷ K—²⁰⁸ IV—²⁰⁹ I—²¹⁰ IV—²¹¹ K—²¹² IV—²¹³ I—²¹⁴ IV—²¹⁵ K—²¹⁶ IV—²¹⁷ I—²¹⁸ IV—²¹⁹ K—²²⁰ IV—²²¹ I—²²² IV—²²³ K—²²⁴ IV—²²⁵ I—²²⁶ IV—²²⁷ K—²²⁸ IV—²²⁹ I—²³⁰ IV—²³¹ K—²³² IV—²³³ I—²³⁴ IV—²³⁵ K—²³⁶ IV—²³⁷ I—²³⁸ IV—²³⁹ K—²⁴⁰ IV—²⁴¹ I—²⁴² IV—²⁴³ K—²⁴⁴ IV—²⁴⁵ I—²⁴⁶ IV—²⁴⁷ K—²⁴⁸ IV—²⁴⁹ I—²⁵⁰ IV—²⁵¹ K—²⁵² IV—²⁵³ I—²⁵⁴ IV—²⁵⁵ K—²⁵⁶ IV—²⁵⁷ I—²⁵⁸ IV—²⁵⁹ K—²⁶⁰ IV—²⁶¹ I—²⁶² IV—²⁶³ K—²⁶⁴ IV—²⁶⁵ I—²⁶⁶ IV—²⁶⁷ K—²⁶⁸ IV—²⁶⁹ I—²⁷⁰ IV—²⁷¹ K—²⁷² IV—²⁷³ I—²⁷⁴ IV—²⁷⁵ K—²⁷⁶ IV—²⁷⁷ I—²⁷⁸ IV—²⁷⁹ K—²⁸⁰ IV—²⁸¹ I—²⁸² IV—²⁸³ K—²⁸⁴ IV—²⁸⁵ I—²⁸⁶ IV—²⁸⁷ K—²⁸⁸ IV—²⁸⁹ I—²⁹⁰ IV—²⁹¹ K—²⁹² IV—²⁹³ I—²⁹⁴ IV—²⁹⁵ K—²⁹⁶ IV—²⁹⁷ I—²⁹⁸ IV—²⁹⁹ K—³⁰⁰ IV—³⁰¹ I—³⁰² IV—³⁰³ K—³⁰⁴ IV—³⁰⁵ I—³⁰⁶ IV—³⁰⁷ K—³⁰⁸ IV—³⁰⁹ I—³¹⁰ IV—³¹¹ K—³¹² IV—³¹³ I—³¹⁴ IV—³¹⁵ K—³¹⁶ IV—³¹⁷ I—³¹⁸ IV—³¹⁹ K—³²⁰ IV—³²¹ I—³²² IV—³²³ K—³²⁴ IV—³²⁵ I—³²⁶ IV—³²⁷ K—³²⁸ IV—³²⁹ I—³³⁰ IV—³³¹ K—³³² IV—³³³ I—³³⁴ IV—³³⁵ K—³³⁶ IV—³³⁷ I—³³⁸ IV—³³⁹ K—³⁴⁰ IV—³⁴¹ I—³⁴² IV—³⁴³ K—³⁴⁴ IV—³⁴⁵ I—³⁴⁶ IV—³⁴⁷ K—³⁴⁸ IV—³⁴⁹ I—³⁵⁰ IV—³⁵¹ K—³⁵² IV—³⁵³ I—³⁵⁴ IV—³⁵⁵ K—³⁵⁶ IV—³⁵⁷ I—³⁵⁸ IV—³⁵⁹ K—³⁶⁰ IV—³⁶¹ I—³⁶² IV—³⁶³ K—³⁶⁴ IV—³⁶⁵ I—³⁶⁶ IV—³⁶⁷ K—³⁶⁸ IV—³⁶⁹ I—³⁷⁰ IV—³⁷¹ K—³⁷² IV—³⁷³ I—³⁷⁴ IV—³⁷⁵ K—³⁷⁶ IV—³⁷⁷ I—³⁷⁸ IV—³⁷⁹ K—³⁸⁰ IV—³⁸¹ I—³⁸² IV—³⁸³ K—³⁸⁴ IV—³⁸⁵ I—³⁸⁶ IV—³⁸⁷ K—³⁸⁸ IV—³⁸⁹ I—³⁹⁰ IV—³⁹¹ K—³⁹² IV—³⁹³ I—³⁹⁴ IV—³⁹⁵ K—³⁹⁶ IV—³⁹⁷ I—³⁹⁸ IV—³⁹⁹ K—⁴⁰⁰ IV—⁴⁰¹ I—⁴⁰² IV—⁴⁰³ K—⁴⁰⁴ IV—⁴⁰⁵ I—⁴⁰⁶ IV—⁴⁰⁷ K—⁴⁰⁸ IV—⁴⁰⁹ I—⁴¹⁰ IV—⁴¹¹ K—⁴¹² IV—⁴¹³ I—⁴¹⁴ IV—⁴¹⁵ K—⁴¹⁶ IV—⁴¹⁷ I—⁴¹⁸ IV—⁴¹⁹ K—⁴²⁰ IV—⁴²¹ I—⁴²² IV—⁴²³ K—⁴²⁴ IV—⁴²⁵ I—⁴²⁶ IV—⁴²⁷ K—⁴²⁸ IV—⁴²⁹ I—⁴³⁰ IV—⁴³¹ K—⁴³² IV—⁴³³ I—⁴³⁴ IV—⁴³⁵ K—⁴³⁶ IV—⁴³⁷ I—⁴³⁸ IV—⁴³⁹ K—⁴⁴⁰ IV—⁴⁴¹ I—⁴⁴² IV—⁴⁴³ K—⁴⁴⁴ IV—⁴⁴⁵ I—⁴⁴⁶ IV—⁴⁴⁷ K—⁴⁴⁸ IV—⁴⁴⁹ I—⁴⁵⁰ IV—⁴⁵¹ K—⁴⁵² IV—⁴⁵³ I—⁴⁵⁴ IV—⁴⁵⁵ K—⁴⁵⁶ IV—⁴⁵⁷ I—⁴⁵⁸ IV—⁴⁵⁹ K—⁴⁶⁰ IV—⁴⁶¹ I—⁴⁶² IV—⁴⁶³ K—⁴⁶⁴ IV—⁴⁶⁵ I—⁴⁶⁶ IV—⁴⁶⁷ K—⁴⁶⁸ IV—⁴⁶⁹ I—⁴⁷⁰ IV—⁴⁷¹ K—⁴⁷² IV—⁴⁷³ I—⁴⁷⁴ IV—⁴⁷⁵ K—⁴⁷⁶ IV—⁴⁷⁷ I—⁴⁷⁸ IV—⁴⁷⁹ K—⁴⁸⁰ IV—⁴⁸¹ I—⁴⁸² IV—⁴⁸³ K—⁴⁸⁴ IV—⁴⁸⁵ I—⁴⁸⁶ IV—⁴⁸⁷ K—⁴⁸⁸ IV—⁴⁸⁹ I—⁴⁹⁰ IV—⁴⁹¹ K—⁴⁹² IV—⁴⁹³ I—⁴⁹⁴ IV—⁴⁹⁵ K—⁴⁹⁶ IV—⁴⁹⁷ I—⁴⁹⁸ IV—⁴⁹⁹ K—⁵⁰⁰ IV—⁵⁰¹ I—⁵⁰² IV—⁵⁰³ K—⁵⁰⁴ IV—⁵⁰⁵ I—⁵⁰⁶ IV—⁵⁰⁷ K—⁵⁰⁸ IV—⁵⁰⁹ I—⁵¹⁰ IV—⁵¹¹ K—⁵¹² IV—⁵¹³ I—⁵¹⁴ IV—⁵¹⁵ K—⁵¹⁶ IV—⁵¹⁷ I—⁵¹⁸ IV—⁵¹⁹ K—⁵²⁰ IV—⁵²¹ I—⁵²² IV—⁵²³ K—⁵²⁴ IV—⁵²⁵ I—⁵²⁶ IV—⁵²⁷ K—⁵²⁸ IV—⁵²⁹ I—⁵³⁰ IV—⁵³¹ K—⁵³² IV—⁵³³ I—⁵³⁴ IV—⁵³⁵ K—⁵³⁶ IV—⁵³⁷ I—⁵³⁸ IV—⁵³⁹ K—⁵⁴⁰ IV—⁵⁴¹ I—⁵⁴² IV—⁵⁴³ K—⁵⁴⁴ IV—⁵⁴⁵ I—⁵⁴⁶ IV—⁵⁴⁷ K—⁵⁴⁸ IV—⁵⁴⁹ I—⁵⁵⁰ IV—⁵⁵¹ K—⁵⁵² IV—⁵⁵³ I—⁵⁵⁴ IV—⁵⁵⁵ K—⁵⁵⁶ IV—⁵⁵⁷ I—⁵⁵⁸ IV—⁵⁵⁹ K—⁵⁶⁰ IV—⁵⁶¹ I—⁵⁶² IV—⁵⁶³ K—⁵⁶⁴ IV—⁵⁶⁵ I—⁵⁶⁶ IV—⁵⁶⁷ K—⁵⁶⁸ IV—⁵⁶⁹ I—⁵⁷⁰ IV—⁵⁷¹ K—⁵⁷² IV—⁵⁷³ I—⁵⁷⁴ IV—⁵⁷⁵ K—⁵⁷⁶ IV—⁵⁷⁷ I—⁵⁷⁸ IV—⁵⁷⁹ K—⁵⁸⁰ IV—⁵⁸¹ I—⁵⁸² IV—⁵⁸³ K—⁵⁸⁴ IV—⁵⁸⁵ I—⁵⁸⁶ IV—⁵⁸⁷ K—⁵⁸⁸ IV—⁵⁸⁹ I—⁵⁹⁰ IV—⁵⁹¹ K—⁵⁹² IV—⁵⁹³ I—⁵⁹⁴ IV—⁵⁹⁵ K—⁵⁹⁶ IV—⁵⁹⁷ I—⁵⁹⁸ IV—⁵⁹⁹ K—⁶⁰⁰ IV—⁶⁰¹ I—⁶⁰² IV—⁶⁰³ K—⁶⁰⁴ IV—⁶⁰⁵ I—⁶⁰⁶ IV—⁶⁰⁷ K—⁶⁰⁸ IV—⁶⁰⁹ I—⁶¹⁰ IV—⁶¹¹ K—⁶¹² IV—⁶¹³ I—⁶¹⁴ IV—⁶¹⁵ K—⁶¹⁶ IV—⁶¹⁷ I—⁶¹⁸ IV—⁶¹⁹ K—⁶²⁰ IV—⁶²¹ I—⁶²² IV—⁶²³ K—⁶²⁴ IV—⁶²⁵ I—⁶²⁶ IV—⁶²⁷ K—⁶²⁸ IV—⁶²⁹ I—⁶³⁰ IV—⁶³¹ K—⁶³² IV—⁶³³ I—⁶³⁴ IV—⁶³⁵ K—⁶³⁶ IV—⁶³⁷ I—⁶³⁸ IV—⁶³⁹ K—⁶⁴⁰ IV—⁶⁴¹ I—⁶⁴² IV—⁶⁴³ K—⁶⁴⁴ IV—⁶⁴⁵ I—⁶⁴⁶ IV—⁶⁴⁷ K—⁶⁴⁸ IV—⁶⁴⁹ I—⁶⁵⁰ IV—⁶⁵¹ K—⁶⁵² IV—⁶⁵³ I—⁶⁵⁴ IV—⁶⁵⁵ K—⁶⁵⁶ IV—⁶⁵⁷ I—⁶⁵⁸ IV—⁶⁵⁹ K—⁶⁶⁰ IV—⁶⁶¹ I—⁶⁶² IV—⁶⁶³ K—⁶⁶⁴ IV—⁶⁶⁵ I—⁶⁶⁶ IV—⁶⁶⁷ K—⁶⁶⁸ IV—⁶⁶⁹ I—⁶⁷⁰ IV—⁶⁷¹ K—⁶⁷² IV—⁶⁷³ I—⁶⁷⁴ IV—⁶⁷⁵ K—⁶⁷⁶ IV—⁶⁷⁷ I—⁶⁷⁸ IV—⁶⁷⁹ K—⁶⁸⁰ IV—⁶⁸¹ I—⁶⁸² IV—⁶⁸³ K—⁶⁸⁴ IV—⁶⁸⁵ I—⁶⁸⁶ IV—⁶⁸⁷ K—⁶⁸⁸ IV—⁶⁸⁹ I—⁶⁹⁰ IV—⁶⁹¹ K—⁶⁹² IV—⁶⁹³ I—⁶⁹⁴ IV—⁶⁹⁵ K—⁶⁹⁶ IV—⁶⁹⁷ I—⁶⁹⁸ IV—⁶⁹⁹ K—⁷⁰⁰ IV—⁷⁰¹ I—⁷⁰² IV—⁷⁰³ K—⁷⁰⁴ IV—⁷⁰⁵ I—⁷⁰⁶ IV—⁷⁰⁷ K—⁷⁰⁸ IV—⁷⁰⁹ I—⁷¹⁰ IV—⁷¹¹ K—⁷¹² IV—⁷¹³ I—⁷¹⁴ IV—⁷¹⁵ K—⁷¹⁶ IV—⁷¹⁷ I—⁷¹⁸ IV—⁷¹⁹ K—⁷²⁰ IV—⁷²¹ I—⁷²² IV—⁷²³ K—⁷²⁴ IV—⁷²⁵ I—⁷²⁶ IV—⁷²⁷ K—⁷²⁸ IV—⁷²⁹ I—⁷³⁰ IV—⁷³¹ K—⁷³² IV—⁷³³ I—⁷³⁴ IV—⁷³⁵ K—⁷³⁶ IV—⁷³⁷ I—⁷³⁸ IV—⁷³⁹ K—⁷⁴⁰ IV—⁷⁴¹ I—⁷⁴² IV—⁷⁴³ K—⁷⁴⁴ IV—⁷⁴⁵ I—⁷⁴⁶ IV—⁷⁴⁷ K—⁷⁴⁸ IV—⁷⁴⁹ I—⁷⁵⁰ IV—⁷⁵¹ K—⁷⁵² IV—⁷⁵³ I—⁷⁵⁴ IV—⁷⁵⁵ K—⁷⁵⁶ IV—⁷⁵⁷ I—⁷⁵⁸ IV—⁷⁵⁹ K—⁷⁶⁰ IV—⁷⁶¹ I—⁷⁶² IV—⁷⁶³ K—⁷⁶⁴ IV—⁷⁶⁵ I—⁷⁶⁶ IV—⁷⁶⁷ K—⁷⁶⁸ IV—⁷⁶⁹ I—⁷⁷⁰ IV—⁷⁷¹ K—⁷⁷² IV—⁷⁷³ I—⁷⁷⁴ IV—⁷⁷⁵ K—⁷⁷⁶ IV—⁷⁷⁷ I—⁷⁷⁸ IV—⁷⁷⁹ K—⁷⁸⁰ IV—⁷⁸¹ I—⁷⁸² IV—⁷⁸³ K—⁷⁸⁴ IV—⁷⁸⁵ I—⁷⁸⁶ IV—⁷⁸⁷ K—⁷⁸⁸ IV—⁷⁸⁹ I—⁷⁹⁰ IV—⁷⁹¹ K—⁷⁹² IV—⁷⁹³ I—⁷⁹⁴ IV—⁷⁹⁵ K—⁷⁹⁶ IV—⁷⁹⁷ I—⁷⁹⁸ IV—⁷⁹⁹ K—⁸⁰⁰ IV—⁸⁰¹ I—⁸⁰² IV—⁸⁰³ K—⁸⁰⁴ IV—⁸⁰⁵ I—⁸⁰⁶ IV—⁸⁰⁷ K—⁸⁰⁸ IV—⁸⁰⁹ I—⁸¹⁰ IV—⁸¹¹ K—⁸¹² IV—⁸¹³ I—⁸¹⁴ IV—⁸¹⁵ K—⁸¹⁶ IV—⁸¹⁷ I—⁸¹⁸ IV—⁸¹⁹ K—⁸²⁰ IV—⁸²¹ I—⁸²² IV—⁸²³ K—⁸²⁴ IV—⁸²⁵ I—⁸²⁶ IV—⁸²⁷ K—⁸²⁸ IV—⁸²⁹ I—⁸³⁰ IV—⁸³¹ K—⁸³² IV—⁸³³ I—⁸³⁴ IV—⁸³⁵ K—⁸³⁶ IV—⁸³⁷ I—⁸³⁸ IV—⁸³⁹ K—⁸⁴⁰ IV—⁸⁴¹ I—⁸⁴² IV—⁸⁴³ K—⁸⁴⁴ IV—⁸⁴⁵ I—⁸⁴⁶ IV—⁸⁴⁷ K—⁸⁴⁸ IV—⁸⁴⁹ I—⁸⁵⁰ IV—⁸⁵¹ K—⁸⁵² IV—⁸⁵³ I—⁸⁵⁴ IV—⁸⁵⁵ K—⁸⁵⁶ IV—⁸⁵⁷ I—⁸⁵⁸ IV—⁸⁵⁹ K—⁸⁶⁰ IV—⁸⁶¹ I—⁸⁶² IV—⁸⁶³ K—⁸⁶⁴ IV—⁸⁶⁵ I—⁸⁶⁶ IV—⁸⁶⁷ K—⁸⁶⁸ IV—⁸⁶⁹ I—⁸⁷⁰ IV—⁸⁷¹ K—⁸⁷² IV—⁸⁷³ I—⁸⁷⁴ IV—⁸⁷⁵ K—⁸⁷⁶ IV—⁸⁷⁷ I—⁸⁷⁸ IV—⁸⁷⁹ K—⁸⁸⁰ IV—⁸⁸¹ I—⁸⁸² IV—⁸⁸³ K—⁸⁸⁴ IV—⁸⁸⁵ I—⁸⁸⁶ IV—⁸⁸⁷ K—⁸⁸⁸ IV—⁸⁸⁹ I—⁸⁹⁰ IV—⁸⁹¹ K—⁸⁹² IV—⁸⁹³ I—⁸⁹⁴ IV—⁸⁹⁵ K—⁸⁹⁶ IV—⁸⁹⁷ I—⁸⁹⁸ IV—⁸⁹⁹ K—⁹⁰⁰ IV—⁹⁰¹ I—⁹⁰² IV—⁹⁰³ K—⁹⁰⁴ IV—⁹⁰⁵ I—⁹⁰⁶ IV—⁹⁰⁷ K—⁹⁰⁸ IV—⁹⁰⁹ I—⁹¹⁰ IV—⁹¹¹ K—⁹¹² IV—⁹¹³ I—⁹¹⁴ IV—⁹¹⁵ K—⁹¹⁶ IV—⁹¹⁷ I—⁹¹⁸ IV—⁹¹⁹ K—⁹²⁰ IV—⁹²¹ I—⁹²² IV—⁹²³ K—⁹²⁴ IV—⁹²⁵ I—⁹²⁶ IV—⁹²⁷ K—⁹²⁸ IV—⁹²⁹ I—⁹³⁰ IV—⁹³¹ K—⁹³² IV—⁹³³ I—⁹³⁴ IV—⁹³⁵ K—⁹³⁶ IV—⁹³⁷ I—⁹³⁸ IV—⁹³⁹ K—⁹⁴⁰ IV—⁹⁴¹ I—⁹⁴² IV—⁹⁴³ K—⁹⁴⁴ IV—⁹⁴⁵ I—⁹⁴⁶ IV—⁹⁴⁷ K—⁹⁴⁸ IV—⁹⁴⁹ I—⁹⁵⁰ IV—⁹⁵¹ K—⁹⁵² IV—⁹⁵³ I—⁹⁵⁴ IV—⁹⁵⁵ K—⁹⁵⁶ IV—⁹⁵⁷ I—⁹⁵⁸ IV—⁹⁵⁹ K—⁹⁶⁰ IV—⁹⁶¹ I—⁹⁶² IV—⁹⁶³ K—⁹⁶⁴ IV—⁹⁶⁵ I—⁹⁶⁶ IV—⁹⁶⁷ K—⁹⁶⁸ IV—⁹⁶⁹ I—⁹⁷⁰ IV—⁹⁷¹ K—⁹⁷² IV—⁹⁷³ I—⁹⁷⁴ IV—⁹⁷⁵ K—⁹⁷⁶ IV—⁹⁷⁷ I—⁹⁷⁸ IV—⁹⁷⁹ K—⁹⁸⁰ IV—⁹⁸¹ I—⁹⁸² IV—⁹⁸³ K—⁹⁸⁴ IV—⁹⁸⁵ I—⁹⁸⁶ IV—⁹⁸⁷ K—⁹⁸⁸ IV—⁹⁸⁹ I—⁹⁹⁰ IV—⁹⁹¹ K—⁹⁹² IV—⁹⁹³ I—⁹⁹⁴ IV—⁹⁹⁵ K—⁹⁹⁶ IV—⁹⁹⁷ I—⁹⁹⁸ IV—⁹⁹⁹ K—¹⁰⁰⁰ IV—¹⁰⁰¹ I—¹⁰⁰² IV—¹⁰⁰³ K—¹⁰⁰⁴ IV—¹⁰⁰⁵ I—¹⁰⁰⁶ IV—¹⁰⁰⁷ K—¹⁰⁰⁸ IV—¹⁰⁰⁹ I—¹⁰¹⁰ IV—¹⁰¹¹ K—¹⁰¹² IV—¹⁰¹³ I—¹⁰¹⁴ IV—¹⁰¹⁵ K—¹⁰¹⁶ IV—¹⁰¹⁷ I—¹⁰¹⁸ IV—¹⁰¹⁹ K—¹⁰²⁰ IV—¹⁰²¹ I—¹⁰²² IV—¹⁰²³ K—¹⁰²⁴ IV—¹⁰²⁵ I—¹⁰²⁶ IV—¹⁰²⁷ K—¹⁰²⁸ IV—¹⁰²⁹ I—¹⁰³⁰ IV—¹⁰³¹ K—¹⁰³² IV—¹⁰³³ I—¹⁰³⁴ IV—¹⁰³⁵ K—¹⁰³⁶ IV—¹⁰³⁷ I—¹⁰³⁸ IV—¹⁰³⁹ K—¹⁰⁴⁰ IV—¹⁰⁴¹ I—¹⁰⁴² IV—¹⁰⁴³ K—¹⁰⁴⁴ IV—¹⁰⁴⁵ I—¹⁰⁴⁶ IV—¹⁰⁴⁷ K—¹⁰⁴⁸ IV—¹⁰⁴⁹ I—¹⁰⁵⁰ IV—¹⁰⁵¹ K—¹⁰⁵² IV—¹⁰⁵³ I—¹⁰⁵⁴ IV—¹⁰⁵⁵ K—¹⁰⁵⁶ IV—¹⁰⁵⁷ I—¹⁰⁵⁸ IV—¹⁰⁵⁹ K—¹⁰⁶⁰ IV—¹⁰⁶¹ I—¹⁰⁶² IV—¹⁰⁶³ K—¹⁰⁶⁴ IV—¹⁰⁶⁵ I—¹⁰⁶⁶ IV—¹⁰⁶⁷ K—¹⁰⁶⁸ IV—¹⁰⁶⁹ I—¹⁰⁷⁰ IV—¹⁰⁷¹ K—¹⁰⁷² IV—¹⁰⁷³ I—¹⁰⁷⁴ IV—¹⁰⁷⁵ K—¹⁰⁷⁶ IV—¹⁰⁷⁷ I—¹⁰⁷⁸ IV—¹⁰⁷⁹ K—¹⁰⁸⁰ IV—¹⁰⁸¹ I—¹⁰⁸² IV—¹⁰⁸³ K—¹⁰⁸⁴

۱ ذهه هنگام پیه-روزی و فرّهیست
۲ کزین^۴ جنگ مارا بد آید شتاب
۳ نشاید گنشتن ز چرخ بلند
۴ عطارد ببرج دو پیکر شدت
۵ همی سیر گردد^{۱۰} دل از جان خویش^[۱]
۶ وزان^{۱۳} خامشی بر گزینم همی^{۱۴}
۷ ز ساساذیان ذیز بریان شدم
۸ دریغ این بزرگی و این فر و بخت^{۱۸}
۹ ستاره ذگردد مگر بر زیان^{۲۰}
۱۰ کزین تخمه گیتهی کسی^{۲۱} نشمرد^{۲۲}
۱۱ سخن رفت^{۲۳} هر گونه بر^{۲۴} اذجه من
۱۲ که این خاده از پادشاهی قهریست
۱۳ ز چاره^۲ همی بنگرد^۳ آفتاب
۱۴ همان تیر^۷ کیوان برایر شدمست
۱۵ [چنین است و^۹ کاری بزرگست پیش
۱۶ همه بودنیها بهبیان^{۱۲} همی
۱۷ برایرانیان^{۱۵} زار و^{۱۶} گریان شدم
۱۸ دریغ این سر و تاج و این داد و تخت^{۱۷}
۱۹ کزین پس شکست آید^{۱۹} از تازیان
۲۰ برین سالیان چار صد بگذرد
۲۱ ازیشان فرسنده آمد بمن

¹ К, IV, VI— доб.:

خور و مهار و ذاهييد بما تجازيان * چنان شد کنر اختير ذيابيد [بېبايد-IV] زيان
بنگرم(؟)-K³ جاه(؟)-K² و اتفاقت الشمس و القمر و الزهرة في طالع العرب -B
بجنگ بزرگان بد [بزرگاڻش-C [آمد-I, IV, C درين-VI گرفتم من از ارتفاع-VI
I-6. оп. ذييز-K, VI⁷ ز بهرام ذييزست⁸ I, IV-6. стоит после б. 40 текста. K, VI-б. 6. оп.
و زو-⁹ K, IV, P ذهبيمن(؟)-K¹⁰ همی سپری آيد-I-¹¹ ل-6. оп. ¹² K-¹³ K, IV-6. оп. ¹⁴ Б-66. 42-46 переданы так:
و الأولى آن أوثر السكوت و أفوّض الأمر إلى مالك الملك و المملوکت
(ср. прим. издателя); K, IV, VI, C - доб:

چو آگاه گشتم ازین [من از-VI] راز چرخ * که مارا ازو ذیست از [وز-VI] بخت برخ [جز دفع پنهان-C]

[کہ مارا ز دولت ذہن اذہنست بروخ—IV—

و اورنگ و—¹⁵ K, VI, C سر و کار این قاج و بخت—I
باير اذيبان—L و op.¹⁶ L, I, IV—¹⁷ I آبيهن و تخت—¹⁸ I, K, VI, C بخت
آمد—¹⁹ IV I, K, IV, VI—dob.:²⁰

شود تا یه این تاج سامانه ایان * زیان گردد این اختر پر زیان [کاویدان—
²¹ I— ²² K, IV, VI, T— ²³ J, IV— ²⁴ IV— گفت نسیم د از پکیس

فروستاد تا جنگ^۱ جوید ز شاه
ز هر سو سپاه ازدر آور گرد^۲
به پیهاید و بر کشد با^۴ سپاه
خردمند و گرد و چهارزادار بود^۵
بگفتار مودد نهاده دو گوش^۷
هرانکس که بودند بپدار و گرد
^{۱۰} همی رزم جستند در^۹ قادسی^{۱۰}
^{۱۱} سپه یک ز دیگر ذه بر گاشت روی[۱]
ستاره شمر بود^{۱۲} و با داد و مهر
ره آب شاهان بدین^{۱۴} جوی ذیست^{۱۵}
ز روز بلا دست بر سر گرفت^{۱۶}
ذوشت و سخنها همه یاد کرد
کزو دید ذیک و بد روزگار
پژوهنده مردم شود بدگمان^{۱۷}
ازیرا^{۱۹} گرفتار در^{۱۸} زمانه منم^{۲۰}

عمر سعد و قاسم را با سپاه
چو آگاه شد زان سخن یزدگرد
بفرمود تا پور هرمزد راه^۳
که رستم بخش نام و بیدار بود
ستاره شمر بود و بسیارهوش^۶
برفت و گرانما یگانرا ببرد
برین^۸ گوذه تا ماه بگذشت می
[بسی کشته شد لشکر از هر دو سوی
بدادست رستم شمار سپهر
همی گفت کاین^{۱۳} رزما روی ذیست
بیاورد صلب و اخته ر گرفت
یکی ذامه سوی برادر بدرد
ذخست آفرین کرد بر کردگار
دگر گفت کز گردش آسمان
گنه کارت در^{۱۸} زمانه منم

^۱ K, C — ^۲ VI — ^۳ I, K, IV, VI — ^۴ شاه — ^۵ سپاه پرآگنده را کرد گرد — ^۶ رزم — ^۷ L, C — доб. интерполяцию 16 бб. (см.

^۸ I, C — ^۹ L, VI — ^{۱۰} IV — ^{۱۱} L — ^{۱۲} پارسی(?) — ^{۱۳} بدین — ^{۱۴} برا(?) — ^{۱۵} I — 6. 31

شسب و روز آویزش و جنگ بود * دل رستم ذامور تندگ بود

I — б. оп.; K, IV, VI — доб.:

همی چاره تازیان کم شناخت * اگر چند در جنگ سر بر فراخت
فالنقو هنالک و جرت بینهم وقعة عظيمة. و کافت الحرب بینهم اولا سجالا و قتل —
برین — IV — ^{۱۴} I — این — ^{۱۳} I — ^{۱۵} I — 6. 31
من الجاذبین خلق کنیمرا
گنه کار کرد(?) — ^{۱۷} K, VI — ^{۱۸} I — شادمان(?) — اهریمنم — ^{۱۹} ازیران(?) — ^{۲۰} K, IV, VI —

<p>درازست گفتار چندین مناز^۱ چو پرویز با تخت و افسر ذهای^۲ چه کرد این بر افراخته هفت گرد کلاه بزرگی^۳ بسر بر ذهاد منم پاک فرزند ذوشیان روان^۴ خور^۵ و خوش و برج ماهی^۶ مراست ذیازارم آنرا که مهتر^۷ بود^۸ همان رزم و^۹ قندی و مردازگی^{۱۰} ذه گنج و ذه دیمیم شاهی ذه^{۱۱} تخت^{۱۲} بینداز^{۱۳} کام و بر افزار ذام^{۱۴} همی ماه و خورشید بر سر گندشت^{۱۵}</p>	<p>تو بیجان شوی او بمناد دراز تو از آفریدون^{۱۶} فزوونتر ذهای بزرگی ذگه کن که با یزدگرد چو بر خسروی گاه^{۱۷} بمنشست شاد چندین گفت کز دور چرخ روان^{۱۸} پدر بر پدر پادشاهی مراست بزرگی دهم هر ک کهتر^{۱۹} بود ذجویم^{۲۰} بزرگی^{۲۱} و فرزانگی^{۲۲} که بر کس نمناد همی زور و^{۲۳} بخت^{۲۴} همی ذام جاوید باید^{۲۵} ذه کام برین^{۲۶} گونه^{۲۷} تا سال شد بر دو هشت^{۲۸}</p>
--	--

ز جم و فریدون—^۱ K, IV, VI, T-[VI, T—[VI, T—]

^۲ حدیثی درازست چندین مساز [مناز—]

^۳ K, IV, VI— доб.:

چو چمشید دیوت بفرمان ذبود * چو کاووس جاذت گرزمان ذبود

و گر شاه گردی سر اذجام چه * بآغاز ملکست و فرجام چه

С— доб. вариант первого из этих двух бб. ^۴ I, K, IV, VI, C—^۵ تخت—^۶ VI, T—^۷ بلندی—Л—

مهتر^۸ VI, P—^۹ ماہ و ماهی—IV چرخ و ماهی—I—^{۱۰} VI, P—^{۱۱} ذوشیروان

مهتر^{۱۲} VI, C—(?) و ساجذب بأعضاء الأصغر، و أزيد مراقب الأكابر...—^{۱۳} C— доб. оп.; Б—

روز و^{۱۴} IV, P—^{۱۵} I, K, IV, VI, T—^{۱۶} K, VI—^{۱۷} بلندی—Л, I, IV, оп.

بر انداز—Л—^{۱۸} K, VI, C—^{۱۹} I, IV, VI—^{۲۰} ماذد—^{۲۱} K, IV, VI, C— доб.:

ز ذامست قا جاویدان زده مرد * که مرده شود کالمد زیر گرد

چه ذیکو بود شاهرا داد و دین * ز ذامش زباذها پر از آفریدن

بر آنم که تا زده ماذد قنام * بن [بر—] K, IV, VI, C— доб. оп.; Б—

و ما أحسن حلية العدل و الدين على ذهو السلاطين!—Б—

أقت علی ملکه ستة عشر عاما—^{۲۲} K, VI—^{۲۳} بدين—^{۲۴} K, VI—^{۲۵} بدين—^{۲۶} K, VI—^{۲۷} بدين—^{۲۸} بدين—

دو هفت—^{۲۹} K, VI—^{۳۰} گفته—Л—^{۳۱} بدين—^{۳۲} بدين—^{۳۳} بدين—^{۳۴} بدين—^{۳۵} بدين—^{۳۶} بدين—^{۳۷} بدين—^{۳۸} بدين—^{۳۹} بدين—^{۴۰} بدين—^{۴۱} بدين—^{۴۲} بدين—^{۴۳} بدين—^{۴۴} بدين—^{۴۵} بدين—^{۴۶} بدين—^{۴۷} بدين—^{۴۸} بدين—^{۴۹} بدين—^{۵۰} بدين—^{۵۱} بدين—^{۵۲} بدين—^{۵۳} بدين—^{۵۴} بدين—^{۵۵} بدين—^{۵۶} بدين—^{۵۷} بدين—^{۵۸} بدين—^{۵۹} بدين—^{۶۰} بدين—^{۶۱} بدين—^{۶۲} بدين—^{۶۳} بدين—^{۶۴} بدين—^{۶۵} بدين—^{۶۶} بدين—^{۶۷} بدين—^{۶۸} بدين—^{۶۹} بدين—^{۷۰} بدين—^{۷۱} بدين—^{۷۲} بدين—^{۷۳} بدين—^{۷۴} بدين—^{۷۵} بدين—^{۷۶} بدين—^{۷۷} بدين—^{۷۸} بدين—^{۷۹} بدين—^{۸۰} بدين—^{۸۱} بدين—^{۸۲} بدين—^{۸۳} بدين—^{۸۴} بدين—^{۸۵} بدين—^{۸۶} بدين—^{۸۷} بدين—^{۸۸} بدين—^{۸۹} بدين—^{۹۰} بدين—^{۹۱} بدين—^{۹۲} بدين—^{۹۳} بدين—^{۹۴} بدين—^{۹۵} بدين—^{۹۶} بدين—^{۹۷} بدين—^{۹۸} بدين—^{۹۹} بدين—^{۱۰۰} بدين—^{۱۰۱} بدين—^{۱۰۲} بدين—^{۱۰۳} بدين—^{۱۰۴} بدين—^{۱۰۵} بدين—^{۱۰۶} بدين—^{۱۰۷} بدين—^{۱۰۸} بدين—^{۱۰۹} بدين—^{۱۱۰} بدين—^{۱۱۱} بدين—^{۱۱۲} بدين—^{۱۱۳} بدين—^{۱۱۴} بدين—^{۱۱۵} بدين—^{۱۱۶} بدين—^{۱۱۷} بدين—^{۱۱۸} بدين—^{۱۱۹} بدين—^{۱۲۰} بدين—^{۱۲۱} بدين—^{۱۲۲} بدين—^{۱۲۳} بدين—^{۱۲۴} بدين—^{۱۲۵} بدين—^{۱۲۶} بدين—^{۱۲۷} بدين—^{۱۲۸} بدين—^{۱۲۹} بدين—^{۱۳۰} بدين—^{۱۳۱} بدين—^{۱۳۲} بدين—^{۱۳۳} بدين—^{۱۳۴} بدين—^{۱۳۵} بدين—^{۱۳۶} بدين—^{۱۳۷} بدين—^{۱۳۸} بدين—^{۱۳۹} بدين—^{۱۴۰} بدين—^{۱۴۱} بدين—^{۱۴۲} بدين—^{۱۴۳} بدين—^{۱۴۴} بدين—^{۱۴۵} بدين—^{۱۴۶} بدين—^{۱۴۷} بدين—^{۱۴۸} بدين—^{۱۴۹} بدين—^{۱۵۰} بدين—^{۱۵۱} بدين—^{۱۵۲} بدين—^{۱۵۳} بدين—^{۱۵۴} بدين—^{۱۵۵} بدين—^{۱۵۶} بدين—^{۱۵۷} بدين—^{۱۵۸} بدين—^{۱۵۹} بدين—^{۱۶۰} بدين—^{۱۶۱} بدين—^{۱۶۲} بدين—^{۱۶۳} بدين—^{۱۶۴} بدين—^{۱۶۵} بدين—^{۱۶۶} بدين—^{۱۶۷} بدين—^{۱۶۸} بدين—^{۱۶۹} بدين—^{۱۷۰} بدين—^{۱۷۱} بدين—^{۱۷۲} بدين—^{۱۷۳} بدين—^{۱۷۴} بدين—^{۱۷۵} بدين—^{۱۷۶} بدين—^{۱۷۷} بدين—^{۱۷۸} بدين—^{۱۷۹} بدين—^{۱۸۰} بدين—^{۱۸۱} بدين—^{۱۸۲} بدين—^{۱۸۳} بدين—^{۱۸۴} بدين—^{۱۸۵} بدين—^{۱۸۶} بدين—^{۱۸۷} بدين—^{۱۸۸} بدين—^{۱۸۹} بدين—^{۱۹۰} بدين—^{۱۹۱} بدين—^{۱۹۲} بدين—^{۱۹۳} بدين—^{۱۹۴} بدين—^{۱۹۵} بدين—^{۱۹۶} بدين—^{۱۹۷} بدين—^{۱۹۸} بدين—^{۱۹۹} بدين—^{۲۰۰} بدين—^{۲۰۱} بدين—^{۲۰۲} بدين—^{۲۰۳} بدين—^{۲۰۴} بدين—^{۲۰۵} بدين—^{۲۰۶} بدين—^{۲۰۷} بدين—^{۲۰۸} بدين—^{۲۰۹} بدين—^{۲۱۰} بدين—^{۲۱۱} بدين—^{۲۱۲} بدين—^{۲۱۳} بدين—^{۲۱۴} بدين—^{۲۱۵} بدين—^{۲۱۶} بدين—^{۲۱۷} بدين—^{۲۱۸} بدين—^{۲۱۹} بدين—^{۲۲۰} بدين—^{۲۲۱} بدين—^{۲۲۲} بدين—^{۲۲۳} بدين—^{۲۲۴} بدين—^{۲۲۵} بدين—^{۲۲۶} بدين—^{۲۲۷} بدين—^{۲۲۸} بدين—^{۲۲۹} بدين—^{۲۳۰} بدين—^{۲۳۱} بدين—^{۲۳۲} بدين—^{۲۳۳} بدين—^{۲۳۴} بدين—^{۲۳۵} بدين—^{۲۳۶} بدين—^{۲۳۷} بدين—^{۲۳۸} بدين—^{۲۳۹} بدين—^{۲۴۰} بدين—^{۲۴۱} بدين—^{۲۴۲} بدين—^{۲۴۳} بدين—^{۲۴۴} بدين—^{۲۴۵} بدين—^{۲۴۶} بدين—^{۲۴۷} بدين—^{۲۴۸} بدين—^{۲۴۹} بدين—^{۲۴۱۰} بدين—^{۲۴۱۱} بدين—^{۲۴۱۲} بدين—^{۲۴۱۳} بدين—^{۲۴۱۴} بدين—^{۲۴۱۵} بدين—^{۲۴۱۶} بدين—^{۲۴۱۷} بدين—^{۲۴۱۸} بدين—^{۲۴۱۹} بدين—^{۲۴۱۲۰} بدين—^{۲۴۱۲۱} بدين—^{۲۴۱۲۲} بدين—^{۲۴۱۲۳} بدين—^{۲۴۱۲۴} بدين—^{۲۴۱۲۵} بدين—^{۲۴۱۲۶} بدين—^{۲۴۱۲۷} بدين—^{۲۴۱۲۸} بدين—^{۲۴۱۲۹} بدين—^{۲۴۱۳۰} بدين—^{۲۴۱۳۱} بدين—^{۲۴۱۳۲} بدين—^{۲۴۱۳۳} بدين—^{۲۴۱۳۴} بدين—^{۲۴۱۳۵} بدين—^{۲۴۱۳۶} بدين—^{۲۴۱۳۷} بدين—^{۲۴۱۳۸} بدين—^{۲۴۱۳۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۲۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۲۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۲۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۲۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۲۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۲۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۲۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۲۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۲۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۲۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۳۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۳۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۳۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۳۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۳۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۳۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۳۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۳۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۳۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۳۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۲۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۲۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۲۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۲۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۲۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۲۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۲۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۲۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۲۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۲۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۳۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۳۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۳۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۳۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۳۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۳۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۳۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۳۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۳۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۳۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۲۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۳۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۲۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۳۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۲۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۳۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۲۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۳۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۸} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۹} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۲۰} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۲۱} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۲۲} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۲۳} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۲۴} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۲۵} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۲۶} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱۲۷} بدين—^{۲۴۱۳۱۱۱۱۱۱۱}

پادشاهی یزد گرد

۱

بیمه سفنه دارمذ^۳ روز ارد^۴
چو^۵ از گردهش روز بر گشت سپهر
ذگشته سپهر بلند از برم
چه گویم جز از^۶ خامشی ذیست روی^۷
ذماد^۸ همی بر کسی بر دراز^۹
ذدارد کسی آلت داوری^{۱۰}
ز قیمار گیته^{۱۱} مبره هیچ ذام
سراد^{۱۲} خاکست^{۱۱} بالین تو
بس این مشو بر سپهر بلند
چنان دان که از بی فیازی کند^{۱۴}

چو بگنشت زو^۱ شاه شد یزد گرد
چه گفت آن سخنگوی مرد دلیر^۲
که باری ذزادی مرا مادره
بپرگار تنگ و میان دو گوی
ذه روز بزرگی ذه روز ذیاز
زماده زمادی سست چون بنگری
بیمارای خوان و بپیمامی جام
اگر چرخ گردان کشد زین تو
دلتر را بتقیه مار چندین^{۱۲} مبنده
که^{۱۳} با پیل و با شیفر بازی کند^{۱۴}

^۱ I, K, IV— او— T ازو^۲ سپندارمذ^۳ IV— لارد^۴ VI— бб. 1—13 не переведены, вместо них дан большой отрывок с пояснением: ^۵ I,
K, IV, VI, T—اه^۶ I, K, IV, VI, P— که جز—^۷ C— б. оп.^۸ T— بماده^۹ K— доб.:
بدولت مناز و ز محنت منال * که این هر دورا زود باشد زوال
ذه شادی بماده ذه اندوه و غم * ذه بیداد ماند ذه داد و ستم
بهر گونه بگزند روزگار * تو تخم بدی تا قوانی مکار
^{۱۰} K, VI, P— پیشی^{۱۱} I, K, IV, VI, T— خشتسست^{۱۲} K, VI—

کنی(?)^{۱۳} IV— چو^{۱۴} I, IV—

چندیین اسست کردار گردانده ده
بخور هرج داری² بفردا مپای
ستا زد ز تو دیگری را دهد
بخور هرج داری فزو ذی بده
هر آنگه که روز تو اندر گذشت

ذگه کن کزو چند یابی تو بهر¹
که فردا مگر دیگر آیدش³ رای
جهان خوانیش بی گهان بر جهد⁴
تو رنجیده ای بهر⁵ دشمن منه
ذهاده همه⁶ بلا گردد بخشت⁷

15

¹ Л—б. 11 стоит после б. 12. ² IV—دام. ³ Л—آبادت. ⁴ ر—ذمہ۔ دگے کسے کلامہ کھوئے۔

۱۲

3 Π-

- ۲ -

۱۰

4 p-

— 2 —

۲۷

۱۵

کلارو

۲۰

۲۵

پس آنگه که چون روز شد خواسته * بهر جای گردد همه کاسته
ز خوردن ترا نام ذیکو شود * چو بخشی روازت به ذیرو شود
IV— доб:

ذگله کن که چند دین بزرگان دهر * جز از خاک ما این ندارند بهر
پس آن به که چون روز نو خواسته * بمبایست گردد همی کاسته(؟)
ز خوردن ترا ذام ذیکو شود * چو بخششی ترا ذام ذیکو شود
VI-لوب:

پس آنگه چو روز تو شد خواسته * بیهوده همه کاسته
 ز خوردن ترا نیام ذیکو شود * چو بخشی روایت بنیبرو شود
 بدشمن رسد آنچه بودت بگنج * بخور تا روایت ذمباشد برذج
 سلوب:

بـدـشـمـن رسـد آذـچـه بـاـشـد بـه گـنج * بـدـه تـمـا روـانـت نـبـاـشـد بـرـذـج
Б—в начале и конце царствования добавляет отрывки, отсутствующие в *Шах-наме*, с пояснением:
و قال غـيـرـ صـاحـبـ الـكتـاب

پادشاهیٰ فرخزاد

بـرـان تـخـت شـاهـپـیـش بـنـشـانـدـند^۱
 زـذـیـکـیـ دـهـشـ^۳ بـرـ جـهـان آـفـرـین
 نـخـواـهـمـ جـزـ اـزـ^۴ اـیـمـنـیـ درـ جـهـان
 چـوـ مـنـ شـاهـ بـلـاشـمـ نـگـرـدـدـ بـلـندـدـ
 ذـبـیـلـارـ بـسـکـارـ^۶ اـنـدـرـونـ کـاسـتـیـ
 ذـجـوـیـمـ^۷ اـبـرـ^۸ بـیـ گـزـنـدـانـ گـزـنـدـ^۹
 بـخـاـکـ اـنـدـرـ آـمـدـ سـرـ وـ^{۱۰} بـخـتـ اوـیـ^{۱۱}
 بـیـکـیـ بـنـنـدـهـ^{۱۵} درـ^{۱۶} مـیـ بـرـ آـمـیـختـ زـهـرـ^{۱۷}
 هـرـانـکـسـ کـهـ بـشـنـیـدـ بـرـ وـیـ^{۲۰} گـرـیـسـتـ
 زـهـرـ سـوـ هـمـیـ^{۲۲} دـشـمـنـ آـمـدـ پـدـیدـ^{۲۳}
 زـ جـمـرـ فـرـخـزادـراـ خـوـاـنـدـدـ
 چـوـ بـرـ تـخـتـ بـنـشـسـتـ وـ^۲ کـرـدـ آـفـرـینـ
 مـنـمـ گـفـتـ فـرـزـنـدـ شـاهـنـشـهـانـ
 زـ گـیـبـتـیـ هـرـانـکـسـ کـهـ جـوـیدـ گـزـنـدـ^۵
 هـرـ^۵ اـنـکـسـ کـهـ جـوـیدـ بـدـلـ رـاـسـتـیـ
 بـدـارـمـشـ چـوـنـ جـانـ پـیـاـنـ اـرـجـمـنـدـ
 چـوـ یـکـ مـاهـ بـگـذـشتـ بـرـ تـخـتـ اوـیـ
 هـمـیـنـ^{۱۲} بـوـدـشـ اـزـ رـوـزـ وـ^{۱۳} آـرـامـ بـهـرـ
 بـخـورـدـ وـ یـکـیـ^{۱۸} هـفـتـهـ زـانـ پـیـسـ^{۱۹} بـزـیـسـتـ
 هـمـیـ^{۲۱} پـادـشـاهـیـ بـپـایـانـ رسـیـدـ^{۱۰}

^۱ I—б. 1 стоит после б. 2. ^۲ K, IV, VI, T—оп. ^۳ VI—P—بنديكى جهش—بنديكى دهش—

^۴ I, K, VI, T—^۵ لـمـ بـجزـ^۶ I, C—^۷ VI—^۸ لـ بـرـ نـخـواـهـمـ ^۹ K, IV, VI—доб.

интерполяцию бб.; С—доб. варианты бб. 1, 2 и 4 интерполяции, С и Р доб. б. 6 интерполяции (см. приложение XI). ^{۱۰} I, K, VI, C—^{۱۱} IV—б. оп.; K, IV, VI, T—доб. интерполяцию: K—8 бб., IV—12 бб., VI—9 бб., T—11 бб. (см. приложение XII). ^{۱۲} I—^{۱۳} K, IV, C—^{۱۴} I—(?)—^{۱۵} K, IV, T—^{۱۶} I, K, IV, T—^{۱۷} VI—6. оп.

^{۱۸} K—^{۲۰} دـيـگـرـ فـرـخـزادـ VI—^{۱۹} VI—^{۲۱} VI—^{۲۲} VI—^{۲۳} K, IV, VI, C—доб.:

ذـگـوـذـسـارـ شـدـ تـخـتـ سـاسـاـذـيـانـ * اـزاـنـ زـهـشـتـ کـرـدارـ [بـدـخـواـهـ—K] اـيرـانـيـانـ

[VI—چـهـ سـوـدـ اـزـ دـلـيـرـيـ اـيرـانـيـانـ]

همی بود بر تخت بر^۱ چار ماه
 از آزم گیستی بی آزم گشمت
 پی اختر رفتنهش^۲ نرم گشت
 بکام دل مرد بندخواه ماند^۳
 شد او ذیز و آن تخت بی شاه ماند^۴
 همه کار گردده خوبش پر کین بود^۵

10

^۱ K, VI—^۲ I, IV, VI—^۳ I, K, IV, VI—^۴ K, VI— доб.:
 رفتن اخترش

کرا دولست و بخت بیاری دهد * ورا بر جهان کامگاری دهد
 چو گم کرده ای باز یابد روست * نه گردون بکام دل پادشاه است
 چه ذیکو بود داده شهریار * گران شهریار بود پایدار
 نه کاهد ذی فزاید از بخش چرخ * بآخر همانست کاوش نرخ
 نه ز افزون فزاید(؟) نه کاهد ز غم [کم VI— доб. варианты 3 бб. этой интерполяции в таком порядке: 1, 4, 3; Б — доб. большой отрывок с вводными словами: و قال غير صاحب الكتاب...]

پادشاهی آزرم دخت

ز تاج بـزـرـگـان^۲ رسـيـده بـكـام^۳
 گـرـفـتـ اـيـنـ جـهـاـنـ جـهـاـنـراـ بـدـسـتـ
 جـهـاـنـ گـشـتـهـ^۵ وـ کـارـکـرـدـهـ رـدانـ
 کـزـيـنـ پـسـ هـمـهـ خـشـتـ بـالـيـنـ کـنـيـمـ
 چـهـاـنـ مـرـاـورـاـ^۶ چـوـ پـرـورـدـگـارـ^۷
 بـهـ پـيـچـيـدـ زـ آـيـيـنـ وـ رـاهـ^{۱۰} خـرـدـ
 زـ دـهـقـانـ وـ^{۱۲} قـازـىـ وـ رـومـىـ شـمـارـ^{۱۳}
 يـكـيـ دـخـتـ دـيـگـرـ بـدـ^۱ آـزـرمـ ذـامـ
 بـيـآـمـدـ^۴ بـتـخـتـ کـيـانـ بـرـ نـشـستـ
 نـخـسـتـيـنـ چـنـيـنـ گـفـتـ کـايـ بـخـرـدانـ
 هـمـهـ کـارـ بـرـ دـادـ وـ آـيـيـنـ کـنـيـمـ
 هـرـاـنـکـسـ کـهـ بـاـشـدـ مـرـاـ دـوـسـتـ دـارـ
 کـسـيـ کـوـ زـ پـيـمانـ^۸ منـ^۹ بـگـنـدـ
 بـخـوارـ قـنـشـ رـاـ^{۱۱} بـرـ آـرـ بـدارـ

^۱ T—^۲ يـكـيـ دـيـگـرـ دـخـتـرـ P—^۳ يـكـيـ دـخـتـرـ دـيـگـرـ C—^۴ يـكـيـ دـخـتـرـ دـيـگـرـ بـودـ I, IV, K, VI
 جـهـاـنـديـدـهـ T—^۵ I, K, IV, VI, T—^۶ I اوـ شـادـكـامـ^۷ بـزـرـگـ^۸ I, K, IV, VI, C—^۹ شـدـ [بـدـ] I—^{۱۰} بـرـآـمـدـ I—^{۱۱} منـ^{۱۲} بـدـگـمـانـ

مـرـاـورـاـ بـدـيـنـارـ يـارـيـ کـنـم~ * گـنـهـگـرـ کـنـدـ بـرـدـبـارـيـ کـنـم~
 بـرـپـدـهـ^{۱۳} K, VI, P—^{۱۴} چـوـ زـنـدـهـ قـنـشـ رـاـ لـ ماـ^{۱۵} آـيـيـنـ رـاهـ وـ لـ^{۱۶} فـرـمانـ VI—^{۱۷} سـوـارـ وـ لـ^{۱۸} سـرـشـ رـاـ

هـمـهـ شـهـرـ اـيـرانـ اـزوـ شـادـمـانـ * نـمـانـدـ اـنـدرـ اـيـرانـ يـكـيـ بـدـگـمـانـ
 زـ دـادـشـ بـخـورـ آـبـ باـ مـيـشـ گـرـگ~ * بـشـاهـيـ بـمـدـ چـونـ قـبـادـ بـزـرـگـ
 بـزـرـگـانـ بـرـوـ آـفـرـيـنـ خـواـنـدـنـ * هـمـهـ کـشـورـ اـورـاـ بـفـرـمـانـ شـدـنـ
 زـ تـرـكـ وـ زـ رـومـ وـ زـ هـنـدـ وـ زـ چـيـنـ * مـرـاـورـاـ بـدـيـ هـدـيـهـ وـ آـفـرـيدـنـ
 VI—вариант 2-го мисра 3-го б.: P—доб. варианты 3 бб. этой интерполяции в таком порядке: 3, 1, 4.

ز لشکر بسی¹ نامور بر گزید²
 بدبو گفت کای بدقن کیننه جوی
 چنان چون بود درخور ناسزا
 برافم ز گردن قرا⁴ جوی خون⁵
 بزپن اندرون نوز⁶ نابوده⁷ راست
 فگنده بگردن درون پالهنه⁸
 بمیدان کشید آن خداوند کیم¹¹
 بفتراک بر گرد کرد کمند
 زمان تا زمانش بیمنداختی¹³
 بران کره بر بود¹⁶ چند آفریدن
 همی رفت خون از برش¹⁹ فرم ذرم
 چرا جویی از کار بیداد داد²¹
 نجست²³ از بر خاک پاد سپهر
 ببد²⁵ ناگهان کر پرگار اوی
 ابا خویشته نام ذیکی ببرد
 توانا بهر کار و ماما ناتوان²⁷

خبر چون بنسزدیک پوران رسید
 بمردند پیروزرا پیش اوی³
 ز کاری که کردی بیابی جزا
 مکافات یابی ز کرده کنون
 ز آخر هم آنگه یکی کرده خواست
 ببستش بران باره بر همچو سنگ⁸
 چنان⁹ کرده قیز¹⁰ نادیده زین
 سواران بمیدان فرستاد چند
 که تا¹² کرده اورا همی تاختی
 زدی هر زمان خویشتن¹⁴ بر زمین¹⁵
 چنین تا برو¹⁷ بر بدرید¹⁸ چرم
 سرانجام جاذش²⁰ بخواری بداد
 همی داشت این زن²² چهانرا بهر
 چو شش ماه بگذشت بر کار²⁴ اوی
 بیک هفته بیمار گشت²⁶ و بمرد
 چنین است آیین چرخ روان

¹ K, IV, VI, P—² K, IV, VI—доб. интерполяцию: K, VI—30 бб., IV—29 бб. (см. приложение IX). ³ K, IV, VI—⁴ چو پیروزرا شاه نو دید روی—⁵ I, K, IV, C—

پایین دیوان بریزمت خون—⁶ چنان چون بود در خور سرذگون [رهنمون—

اسپ بی زین چو سنگ—⁷ I, K, IV, VI, C—⁸ ناگشته—⁹ I, K, IV, VI, C—¹⁰ ذیز—

¹¹ VI—¹² K, VI—¹³ I, IV, T—¹⁴ VI—¹⁵ دین—¹⁶ IV—¹⁷ ل—¹⁸ IV—¹⁹ K, VI—²⁰ چو آن—

هدو—²¹ ل—²² خواند—²³ IV—²⁴ هر زمانش بروی زمین—²⁵ K—²⁶ هر زمانش همی

دو—²⁷ IV—²⁸ IV—²⁹ IV—³⁰ IV—³¹ IV—³² IV—³³ IV—³⁴ IV—³⁵ IV—³⁶ IV—³⁷ IV—³⁸ IV—³⁹ IV—⁴⁰ IV—⁴¹ IV—⁴² IV—⁴³ IV—⁴⁴ IV—⁴⁵ IV—⁴⁶ IV—⁴⁷ IV—⁴⁸ IV—⁴⁹ IV—⁵⁰ IV—⁵¹ IV—⁵² IV—⁵³ IV—⁵⁴ IV—⁵⁵ IV—⁵⁶ IV—⁵⁷ IV—⁵⁸ IV—⁵⁹ IV—⁶⁰ IV—⁶¹ IV—⁶² IV—⁶³ IV—⁶⁴ IV—⁶⁵ IV—⁶⁶ IV—⁶⁷ IV—⁶⁸ IV—⁶⁹ IV—⁷⁰ IV—⁷¹ IV—⁷² IV—⁷³ IV—⁷⁴ IV—⁷⁵ IV—⁷⁶ IV—⁷⁷ IV—⁷⁸ IV—⁷⁹ IV—⁸⁰ IV—⁸¹ IV—⁸² IV—⁸³ IV—⁸⁴ IV—⁸⁵ IV—⁸⁶ IV—⁸⁷ IV—⁸⁸ IV—⁸⁹ IV—⁹⁰ IV—⁹¹ IV—⁹² IV—⁹³ IV—⁹⁴ IV—⁹⁵ IV—⁹⁶ IV—⁹⁷ IV—⁹⁸ IV—⁹⁹ IV—¹⁰⁰ IV—¹⁰¹ IV—¹⁰² IV—¹⁰³ IV—¹⁰⁴ IV—¹⁰⁵ IV—¹⁰⁶ IV—¹⁰⁷ IV—¹⁰⁸ IV—¹⁰⁹ IV—¹¹⁰ IV—¹¹¹ IV—¹¹² IV—¹¹³ IV—¹¹⁴ IV—¹¹⁵ IV—¹¹⁶ IV—¹¹⁷ IV—¹¹⁸ IV—¹¹⁹ IV—¹²⁰ IV—¹²¹ IV—¹²² IV—¹²³ IV—¹²⁴ IV—¹²⁵ IV—¹²⁶ IV—¹²⁷ IV—¹²⁸ IV—¹²⁹ IV—¹³⁰ IV—¹³¹ IV—¹³² IV—¹³³ IV—¹³⁴ IV—¹³⁵ IV—¹³⁶ IV—¹³⁷ IV—¹³⁸ IV—¹³⁹ IV—¹⁴⁰ IV—¹⁴¹ IV—¹⁴² IV—¹⁴³ IV—¹⁴⁴ IV—¹⁴⁵ IV—¹⁴⁶ IV—¹⁴⁷ IV—¹⁴⁸ IV—¹⁴⁹ IV—¹⁵⁰ IV—¹⁵¹ IV—¹⁵² IV—¹⁵³ IV—¹⁵⁴ IV—¹⁵⁵ IV—¹⁵⁶ IV—¹⁵⁷ IV—¹⁵⁸ IV—¹⁵⁹ IV—¹⁶⁰ IV—¹⁶¹ IV—¹⁶² IV—¹⁶³ IV—¹⁶⁴ IV—¹⁶⁵ IV—¹⁶⁶ IV—¹⁶⁷ IV—¹⁶⁸ IV—¹⁶⁹ IV—¹⁷⁰ IV—¹⁷¹ IV—¹⁷² IV—¹⁷³ IV—¹⁷⁴ IV—¹⁷⁵ IV—¹⁷⁶ IV—¹⁷⁷ IV—¹⁷⁸ IV—¹⁷⁹ IV—¹⁸⁰ IV—¹⁸¹ IV—¹⁸² IV—¹⁸³ IV—¹⁸⁴ IV—¹⁸⁵ IV—¹⁸⁶ IV—¹⁸⁷ IV—¹⁸⁸ IV—¹⁸⁹ IV—¹⁹⁰ IV—¹⁹¹ IV—¹⁹² IV—¹⁹³ IV—¹⁹⁴ IV—¹⁹⁵ IV—¹⁹⁶ IV—¹⁹⁷ IV—¹⁹⁸ IV—¹⁹⁹ IV—²⁰⁰ IV—²⁰¹ IV—²⁰² IV—²⁰³ IV—²⁰⁴ IV—²⁰⁵ IV—²⁰⁶ IV—²⁰⁷ IV—²⁰⁸ IV—²⁰⁹ IV—²¹⁰ IV—²¹¹ IV—²¹² IV—²¹³ IV—²¹⁴ IV—²¹⁵ IV—²¹⁶ IV—²¹⁷ IV—²¹⁸ IV—²¹⁹ IV—²²⁰ IV—²²¹ IV—²²² IV—²²³ IV—²²⁴ IV—²²⁵ IV—²²⁶ IV—²²⁷ IV—²²⁸ IV—²²⁹ IV—²³⁰ IV—²³¹ IV—²³² IV—²³³ IV—²³⁴ IV—²³⁵ IV—²³⁶ IV—²³⁷ IV—²³⁸ IV—²³⁹ IV—²⁴⁰ IV—²⁴¹ IV—²⁴² IV—²⁴³ IV—²⁴⁴ IV—²⁴⁵ IV—²⁴⁶ IV—²⁴⁷ IV—²⁴⁸ IV—²⁴⁹ IV—²⁵⁰ IV—²⁵¹ IV—²⁵² IV—²⁵³ IV—²⁵⁴ IV—²⁵⁵ IV—²⁵⁶ IV—²⁵⁷ IV—²⁵⁸ IV—²⁵⁹ IV—²⁶⁰ IV—²⁶¹ IV—²⁶² IV—²⁶³ IV—²⁶⁴ IV—²⁶⁵ IV—²⁶⁶ IV—²⁶⁷ IV—²⁶⁸ IV—²⁶⁹ IV—²⁷⁰ IV—²⁷¹ IV—²⁷² IV—²⁷³ IV—²⁷⁴ IV—²⁷⁵ IV—²⁷⁶ IV—²⁷⁷ IV—²⁷⁸ IV—²⁷⁹ IV—²⁸⁰ IV—²⁸¹ IV—²⁸² IV—²⁸³ IV—²⁸⁴ IV—²⁸⁵ IV—²⁸⁶ IV—²⁸⁷ IV—²⁸⁸ IV—²⁸⁹ IV—²⁹⁰ IV—²⁹¹ IV—²⁹² IV—²⁹³ IV—²⁹⁴ IV—²⁹⁵ IV—²⁹⁶ IV—²⁹⁷ IV—²⁹⁸ IV—²⁹⁹ IV—³⁰⁰ IV—³⁰¹ IV—³⁰² IV—³⁰³ IV—³⁰⁴ IV—³⁰⁵ IV—³⁰⁶ IV—³⁰⁷ IV—³⁰⁸ IV—³⁰⁹ IV—³¹⁰ IV—³¹¹ IV—³¹² IV—³¹³ IV—³¹⁴ IV—³¹⁵ IV—³¹⁶ IV—³¹⁷ IV—³¹⁸ IV—³¹⁹ IV—³²⁰ IV—³²¹ IV—³²² IV—³²³ IV—³²⁴ IV—³²⁵ IV—³²⁶ IV—³²⁷ IV—³²⁸ IV—³²⁹ IV—³³⁰ IV—³³¹ IV—³³² IV—³³³ IV—³³⁴ IV—³³⁵ IV—³³⁶ IV—³³⁷ IV—³³⁸ IV—³³⁹ IV—³⁴⁰ IV—³⁴¹ IV—³⁴² IV—³⁴³ IV—³⁴⁴ IV—³⁴⁵ IV—³⁴⁶ IV—³⁴⁷ IV—³⁴⁸ IV—³⁴⁹ IV—³⁵⁰ IV—³⁵¹ IV—³⁵² IV—³⁵³ IV—³⁵⁴ IV—³⁵⁵ IV—³⁵⁶ IV—³⁵⁷ IV—³⁵⁸ IV—³⁵⁹ IV—³⁶⁰ IV—³⁶¹ IV—³⁶² IV—³⁶³ IV—³⁶⁴ IV—³⁶⁵ IV—³⁶⁶ IV—³⁶⁷ IV—³⁶⁸ IV—³⁶⁹ IV—³⁷⁰ IV—³⁷¹ IV—³⁷² IV—³⁷³ IV—³⁷⁴ IV—³⁷⁵ IV—³⁷⁶ IV—³⁷⁷ IV—³⁷⁸ IV—³⁷⁹ IV—³⁸⁰ IV—³⁸¹ IV—³⁸² IV—³⁸³ IV—³⁸⁴ IV—³⁸⁵ IV—³⁸⁶ IV—³⁸⁷ IV—³⁸⁸ IV—³⁸⁹ IV—³⁹⁰ IV—³⁹¹ IV—³⁹² IV—³⁹³ IV—³⁹⁴ IV—³⁹⁵ IV—³⁹⁶ IV—³⁹⁷ IV—³⁹⁸ IV—³⁹⁹ IV—⁴⁰⁰ IV—⁴⁰¹ IV—⁴⁰² IV—⁴⁰³ IV—⁴⁰⁴ IV—⁴⁰⁵ IV—⁴⁰⁶ IV—⁴⁰⁷ IV—⁴⁰⁸ IV—⁴⁰⁹ IV—⁴¹⁰ IV—⁴¹¹ IV—⁴¹² IV—⁴¹³ IV—⁴¹⁴ IV—⁴¹⁵ IV—⁴¹⁶ IV—⁴¹⁷ IV—⁴¹⁸ IV—⁴¹⁹ IV—⁴²⁰ IV—⁴²¹ IV—⁴²² IV—⁴²³ IV—⁴²⁴ IV—⁴²⁵ IV—⁴²⁶ IV—⁴²⁷ IV—⁴²⁸ IV—⁴²⁹ IV—⁴³⁰ IV—⁴³¹ IV—⁴³² IV—⁴³³ IV—⁴³⁴ IV—⁴³⁵ IV—⁴³⁶ IV—⁴³⁷ IV—⁴³⁸ IV—⁴³⁹ IV—⁴⁴⁰ IV—⁴⁴¹ IV—⁴⁴² IV—⁴⁴³ IV—⁴⁴⁴ IV—⁴⁴⁵ IV—⁴⁴⁶ IV—⁴⁴⁷ IV—⁴⁴⁸ IV—⁴⁴⁹ IV—⁴⁵⁰ IV—⁴⁵¹ IV—⁴⁵² IV—⁴⁵³ IV—⁴⁵⁴ IV—⁴⁵⁵ IV—⁴⁵⁶ IV—⁴⁵⁷ IV—⁴⁵⁸ IV—⁴⁵⁹ IV—⁴⁶⁰ IV—⁴⁶¹ IV—⁴⁶² IV—⁴⁶³ IV—⁴⁶⁴ IV—⁴⁶⁵ IV—⁴⁶⁶ IV—⁴⁶⁷ IV—⁴⁶⁸ IV—⁴⁶⁹ IV—⁴⁷⁰ IV—⁴⁷¹ IV—⁴⁷² IV—⁴⁷³ IV—⁴⁷⁴ IV—⁴⁷⁵ IV—⁴⁷⁶ IV—⁴⁷⁷ IV—⁴⁷⁸ IV—⁴⁷⁹ IV—⁴⁸⁰ IV—⁴⁸¹ IV—⁴⁸² IV—⁴⁸³ IV—⁴⁸⁴ IV—⁴⁸⁵ IV—⁴⁸⁶ IV—⁴⁸⁷ IV—⁴⁸⁸ IV—⁴⁸⁹ IV—⁴⁹⁰ IV—⁴⁹¹ IV—⁴⁹² IV—⁴⁹³ IV—⁴⁹⁴ IV—⁴⁹⁵ IV—⁴⁹⁶ IV—⁴⁹⁷ IV—⁴⁹⁸ IV—⁴⁹⁹ IV—⁵⁰⁰ IV—⁵⁰¹ IV—⁵⁰² IV—⁵⁰³ IV—⁵⁰⁴ IV—⁵⁰⁵ IV—⁵⁰⁶ IV—⁵⁰⁷ IV—⁵⁰⁸ IV—⁵⁰⁹ IV—⁵¹⁰ IV—⁵¹¹ IV—⁵¹² IV—⁵¹³ IV—⁵¹⁴ IV—⁵¹⁵ IV—⁵¹⁶ IV—⁵¹⁷ IV—⁵¹⁸ IV—⁵¹⁹ IV—⁵²⁰ IV—⁵²¹ IV—⁵²² IV—⁵²³ IV—⁵²⁴ IV—⁵²⁵ IV—⁵²⁶ IV—⁵²⁷ IV—⁵²⁸ IV—⁵²⁹ IV—⁵³⁰ IV—⁵³¹ IV—⁵³² IV—⁵³³ IV—⁵³⁴ IV—⁵³⁵ IV—⁵³⁶ IV—⁵³⁷ IV—⁵³⁸ IV—⁵³⁹ IV—⁵⁴⁰ IV—⁵⁴¹ IV—⁵⁴² IV—⁵⁴³ IV—⁵⁴⁴ IV—⁵⁴⁵ IV—⁵⁴⁶ IV—⁵⁴⁷ IV—⁵⁴⁸ IV—⁵⁴⁹ IV—⁵⁵⁰ IV—⁵⁵¹ IV—⁵⁵² IV—⁵⁵³ IV—⁵⁵⁴ IV—⁵⁵⁵ IV—⁵⁵⁶ IV—⁵⁵⁷ IV—⁵⁵⁸ IV—⁵⁵⁹ IV—⁵⁶⁰ IV—⁵⁶¹ IV—⁵⁶² IV—⁵⁶³ IV—⁵⁶⁴ IV—⁵⁶⁵ IV—⁵⁶⁶ IV—⁵⁶⁷ IV—⁵⁶⁸ IV—⁵⁶⁹ IV—⁵⁷⁰ IV—⁵⁷¹ IV—⁵⁷² IV—⁵⁷³ IV—⁵⁷⁴ IV—⁵⁷⁵ IV—⁵⁷⁶ IV—⁵⁷⁷ IV—⁵⁷⁸ IV—⁵⁷⁹ IV—⁵⁸⁰ IV—⁵⁸¹ IV—⁵⁸² IV—⁵⁸³ IV—⁵⁸⁴ IV—⁵⁸⁵ IV—⁵⁸⁶ IV—⁵⁸⁷ IV—⁵⁸⁸ IV—⁵⁸⁹ IV—⁵⁹⁰ IV—⁵⁹¹ IV—⁵⁹² IV—⁵⁹³ IV—⁵⁹⁴ IV—⁵⁹⁵ IV—⁵⁹⁶ IV—⁵⁹⁷ IV—⁵⁹⁸ IV—⁵⁹⁹ IV—⁶⁰⁰ IV—⁶⁰¹ IV—⁶⁰² IV—⁶⁰³ IV—⁶⁰⁴ IV—⁶⁰⁵ IV—⁶⁰⁶ IV—⁶⁰⁷ IV—⁶⁰⁸ IV—⁶⁰⁹ IV—⁶¹⁰ IV—⁶¹¹ IV—⁶¹² IV—⁶¹³ IV—⁶¹⁴ IV—⁶¹⁵ IV—⁶¹⁶ IV—⁶¹⁷ IV—⁶¹⁸ IV—⁶¹⁹ IV—⁶²⁰ IV—⁶²¹ IV—⁶²² IV—⁶²³ IV—⁶²⁴ IV—⁶²⁵ IV—⁶²⁶ IV—⁶²⁷ IV—⁶²⁸ IV—⁶²⁹ IV—⁶³⁰ IV—⁶³¹ IV—⁶³² IV—⁶³³ IV—⁶³⁴ IV—⁶³⁵ IV—⁶³⁶ IV—⁶³⁷ IV—⁶³⁸ IV—⁶³⁹ IV—⁶⁴⁰ IV—⁶⁴¹ IV—⁶⁴² IV—⁶⁴³ IV—⁶⁴⁴ IV—⁶⁴⁵ IV—⁶⁴⁶ IV—⁶⁴⁷ IV—⁶⁴⁸ IV—⁶⁴⁹ IV—⁶⁵⁰ IV—⁶⁵¹ IV—⁶⁵² IV—⁶⁵³ IV—⁶⁵⁴ IV—⁶⁵⁵ IV—⁶⁵⁶ IV—⁶⁵⁷ IV—⁶⁵⁸ IV—⁶⁵⁹ IV—⁶⁶⁰ IV—⁶⁶¹ IV—⁶⁶² IV—⁶⁶³ IV—⁶⁶⁴ IV—⁶⁶⁵ IV—⁶⁶⁶ IV—⁶⁶⁷ IV—⁶⁶⁸ IV—⁶⁶⁹ IV—⁶⁷⁰ IV—⁶⁷¹ IV—⁶⁷² IV—⁶⁷³ IV—⁶⁷⁴ IV—⁶⁷⁵ IV—⁶⁷⁶ IV—⁶⁷⁷ IV—⁶⁷⁸ IV—⁶⁷⁹ IV—⁶⁸⁰ IV—⁶⁸¹ IV—⁶⁸² IV—⁶⁸³ IV—⁶⁸⁴ IV—⁶⁸⁵ IV—⁶⁸⁶ IV—⁶⁸⁷ IV—⁶⁸⁸ IV—⁶⁸⁹ IV—⁶⁹⁰ IV—⁶⁹¹ IV—⁶⁹² IV—⁶⁹³ IV—⁶⁹⁴ IV—⁶⁹⁵ IV—⁶⁹⁶ IV—⁶⁹⁷ IV—⁶⁹⁸ IV—⁶⁹⁹ IV—⁷⁰⁰ IV—⁷⁰¹ IV—⁷⁰² IV—⁷⁰³ IV—⁷⁰⁴ IV—⁷⁰⁵ IV—⁷⁰⁶ IV—⁷⁰⁷ IV—⁷⁰⁸ IV—⁷⁰⁹ IV—⁷¹⁰ IV—⁷¹¹ IV—⁷¹² IV—⁷¹³ IV—⁷¹⁴ IV—⁷¹⁵ IV—⁷¹⁶ IV—⁷¹⁷ IV—⁷¹⁸ IV—⁷¹⁹ IV—⁷²⁰ IV—⁷²¹ IV—⁷²² IV—⁷²³ IV—⁷²⁴ IV—⁷²⁵ IV—⁷²⁶ IV—⁷²⁷ IV—⁷²⁸ IV—⁷²⁹ IV—⁷³⁰ IV—⁷³¹ IV—⁷³² IV—⁷³³ IV—⁷³⁴ IV—⁷³⁵ IV—⁷³⁶ IV—⁷³⁷ IV—⁷³⁸ IV—⁷³⁹ IV—⁷⁴⁰ IV—⁷⁴¹ IV—⁷⁴² IV—⁷⁴³ IV—⁷⁴⁴ IV—⁷⁴⁵ IV—⁷⁴⁶ IV—⁷⁴⁷ IV—⁷⁴⁸ IV—⁷⁴⁹ IV—⁷⁵⁰ IV—⁷⁵¹ IV—⁷⁵² IV—⁷⁵³ IV—⁷⁵⁴ IV—⁷⁵⁵ IV—⁷⁵⁶ IV—⁷⁵⁷ IV—⁷⁵⁸ IV—⁷⁵⁹ IV—⁷⁶⁰ IV—⁷⁶¹ IV—⁷⁶² IV—⁷⁶³ IV—⁷⁶⁴ IV—⁷⁶⁵ IV—⁷⁶⁶ IV—⁷⁶⁷ IV—⁷⁶⁸ IV—⁷⁶⁹ IV—⁷⁷⁰ IV—⁷⁷¹ IV—⁷⁷² IV—⁷⁷³ IV—⁷⁷⁴ IV—⁷⁷⁵ IV—⁷⁷⁶ IV—⁷⁷⁷ IV—⁷⁷⁸ IV—⁷⁷⁹ IV—⁷⁸⁰ IV—⁷⁸¹ IV—⁷⁸² IV—⁷⁸³ IV—⁷⁸⁴ IV—⁷⁸⁵ IV—⁷⁸⁶ IV—⁷⁸⁷ IV—⁷⁸⁸ IV—⁷⁸⁹ IV—⁷⁹⁰ IV—⁷⁹¹ IV—⁷⁹² IV—⁷⁹³ IV—⁷⁹⁴ IV—⁷⁹⁵ IV—⁷⁹⁶ IV—⁷⁹⁷ IV—⁷⁹⁸ IV—⁷⁹⁹ IV—⁸⁰⁰ IV—⁸⁰¹ IV—⁸⁰² IV—⁸⁰³ IV—⁸⁰⁴ IV—⁸⁰⁵ IV—⁸⁰⁶ IV—⁸⁰⁷ IV—⁸⁰⁸ IV—⁸⁰⁹ IV—⁸¹⁰ IV—⁸¹¹ IV—⁸¹² IV—⁸¹³ IV—⁸¹⁴ IV—⁸¹⁵ IV—⁸¹⁶ IV—⁸¹⁷ IV—⁸¹⁸ IV—⁸¹⁹ IV—⁸²⁰ IV—⁸²¹ IV—⁸²² IV—⁸²³ IV—⁸²⁴ IV—⁸²⁵ IV—⁸²⁶ IV—⁸²⁷ IV—⁸²⁸ IV—⁸²⁹ IV—⁸³⁰ IV—⁸³¹ IV—⁸³² IV—⁸³³ IV—⁸³⁴ IV—⁸³⁵ IV—⁸³⁶ IV—⁸³⁷ IV—⁸³⁸ IV—⁸³⁹ IV—⁸⁴⁰ IV—⁸⁴¹ IV—⁸⁴² IV—⁸⁴³ IV—⁸⁴⁴ IV—⁸⁴⁵ IV—⁸⁴⁶ IV—⁸⁴⁷ IV—⁸⁴⁸ IV—⁸⁴⁹ IV—⁸⁵⁰ IV—⁸⁵¹ IV—⁸⁵² IV—⁸⁵³ IV—⁸⁵⁴ IV—⁸⁵⁵ IV—⁸⁵⁶ IV—⁸⁵⁷ IV—⁸⁵⁸ IV—⁸⁵⁹ IV—⁸⁶⁰ IV—⁸⁶¹ IV—⁸⁶² IV—⁸⁶³ IV—⁸⁶⁴ IV—⁸⁶⁵ IV—⁸⁶⁶ IV—⁸⁶⁷ IV—⁸⁶⁸ IV—⁸⁶⁹ IV—⁸⁷⁰ IV—⁸⁷¹ IV—⁸⁷² IV—⁸⁷³ IV—⁸⁷⁴ IV—⁸⁷⁵ IV—⁸⁷⁶ IV—⁸⁷⁷ IV—⁸⁷⁸ IV—⁸⁷⁹ IV—⁸⁸⁰ IV—⁸⁸¹ IV—⁸⁸² IV—⁸⁸³ IV—⁸⁸⁴ IV—⁸⁸⁵ IV—⁸⁸⁶ IV—⁸⁸⁷ IV—⁸⁸⁸ IV—⁸⁸⁹ IV—⁸⁹⁰ IV—⁸⁹¹ IV—⁸⁹² IV—⁸⁹³ IV—⁸⁹⁴ IV—⁸⁹⁵ IV—⁸⁹⁶ IV—⁸⁹⁷ IV—⁸⁹⁸ IV—⁸⁹⁹ IV—⁹⁰⁰ IV—⁹⁰¹ IV—⁹⁰² IV—⁹⁰³ IV—⁹⁰⁴ IV—⁹⁰⁵ IV—⁹⁰⁶ IV—⁹⁰⁷ IV—⁹⁰⁸ IV—⁹⁰⁹ IV—⁹¹⁰ IV—⁹¹¹ IV—⁹¹² IV—⁹¹³ IV—⁹¹⁴ IV—⁹¹⁵ IV—⁹¹⁶ IV—⁹¹⁷ IV—⁹¹⁸ IV—⁹¹⁹ IV—⁹²⁰ IV—⁹²¹ IV—⁹²² IV—⁹²³ IV—⁹²⁴ IV—⁹²⁵ IV—⁹²⁶ IV—⁹²⁷ IV—⁹²⁸ IV—⁹²⁹ IV—⁹³⁰ IV—⁹³¹ IV—⁹³² IV—⁹³³ IV—⁹³⁴ IV—⁹³⁵ IV—⁹³⁶ IV—⁹³⁷ IV—⁹³⁸ IV—⁹³⁹ IV—⁹⁴⁰ IV—⁹⁴¹ IV—⁹⁴² IV—⁹⁴³ IV—⁹⁴⁴ IV—⁹⁴⁵ IV—⁹⁴⁶ IV—⁹⁴⁷ IV—⁹⁴⁸ IV—⁹⁴⁹ IV—⁹⁵⁰ IV—⁹⁵¹ IV—⁹⁵² IV—⁹⁵³ IV—⁹⁵⁴ IV—⁹⁵⁵ IV—⁹⁵⁶ IV—⁹⁵⁷ IV—⁹⁵⁸ IV—⁹⁵⁹ IV—⁹⁶⁰ IV—⁹⁶¹ IV—⁹⁶² IV—⁹⁶³ IV—⁹⁶⁴ IV—⁹⁶⁵ IV—⁹⁶⁶ IV—⁹⁶⁷ IV—⁹⁶⁸ IV—⁹⁶⁹ IV—⁹⁷⁰ IV—⁹⁷¹ IV—⁹⁷² IV—⁹⁷³ IV—⁹⁷⁴ IV—⁹⁷⁵ IV—⁹⁷⁶ IV—⁹⁷⁷ IV—⁹⁷⁸ IV—⁹⁷⁹ IV—⁹⁸⁰ IV—⁹⁸¹ IV—⁹⁸² IV—⁹⁸³ IV—⁹⁸⁴ IV—⁹⁸⁵ IV—⁹⁸⁶ IV—⁹⁸⁷ IV—⁹⁸⁸ IV—⁹⁸⁹ IV—⁹⁹⁰ IV—⁹

پادشاهی پوران دخت^۱

چو زن شاه شد کارها گشت خام
بزرگان برو گوهر افشا ندند^۲
ذخواهیم پرآگنند اذ جمن
توانگر کنم تا ذمانت بر رفع
که از درد^۳ او بر من آید گزند
بر آینه شاهان کنم گاهرا^۴
بیاورد ذاگاه^۵ مردی درست^۶

یکی دختری بود پوران^۷ بنام
پران تخت شاهیش بنشاندند
چنین گفت پس دخت پوران^۸ که من^۹
کسی را که درویش باشد ز گنج
مبادا ز گیتی^{۱۰} کسی مستمند
ز کشور کنم دور بدخواهرا
ذشانی ز پیروز خسرو بجست

۵

^۱ Все рукописи— ^۲ Все рукописи— ^۳ توران K, IV, VI—доб.:

به ایران هر آنکس که بد ذامدار * برفتنند نزدیک آن کامگار
راهرا— ^۴ K, VI— ^۵ VI— ^۶ بگیتی— ^۷ رفع— ^۸ K, VI, C— ^۹ ذمانت درست—
K, VI—доб.:

ز ایران بمرم پی بی [گم—VI] رهان * چنان چون بود رسما و ساز مهان
[شاهنشهان VI—]

سخن بشنوم از لب بخردان * فه پیچم ز آینه و راه ردان
بدانرا ز بد دست کوچه کنم * سوی داد و ذیکی همی ره کنم
بدردم من از کشته شاه اردشیر * ذمانت بگیتیش بدخواه دیر
[ذمانت بمدخواه او روز دیر VI—]

IV—доб. варианты 3-го и 4-го бб. этой интерполяции. ^۸ I, IV, C— ^۹ K, IV,
VI—доб. (ср. прим. к бб. 4, 5, 7 следующей интерполяции):

که نزد گراست بی درد و غم * نشسته شب و روز بی [با—IV] دل دزم

بے زاری بـرـان خـاـک دـل پـر زـرـد^۱ چـهـپـیـچـهـید و بـرـزـدـیـکـی بـاد سـرـد
 بـرـآـمـدـشـبـتـیـرـه اـز دـشـتـخـاـکـیـکـی اـز دـگـرـبـازـفـشـنـاـخـتـنـدـهـمـهـشـبـهـمـیـخـنـجـرـانـداـخـتـنـدـهـمـیـایـنـاـزـانـبـسـتـدـوـآنـ۲ـاـزـینـیـکـیـیـافـتـ۳ـذـفـرـیـنـدـگـرـآـفـرـیـنـ۴ـپـرـاـگـنـدـهـگـشـتـ۵ـآنـسـپـاهـبـزـرـگـ[ـفـرـاـوـانـبـمـانـدـنـدـبـیـشـهـرـیـارـ]ـبـجـسـتـنـدـفـرـزـنـدـشـاـھـانـبـسـیـنـدـیـدـنـدـزـانـذـاـمـدـارـانـکـسـیـ۶ـ۷ـ۸ـ۹ـ

50

^۱ P—I, K, IV, VI, C—б. оп. ^۲ I—I—^۳ VI ^۴ K—доб.: ^۵ K—T бод—

چـوـپـیـداـشـدـآنـدـیـبـمـهـزـرـدـرـنـگـ*~اـزوـکـوـهـشـدـهـمـچـوـپـشـتـپـلـنـگـ
 زـلـشـکـرـبـسـیـکـشـتـهـوـکـوـفـتـهـ*~سـوـارـوـسـپـهـیـکـسـرـآـشـوـفـتـهـIV—доб.:

چـوـپـیـداـشـدـآنـمـطـرـدـزـرـدـرـنـگـ*~بـشـدـکـورـ(کـوـهـ؟)ـسـرـزوـچـوـپـشـتـپـلـنـگـ
 بـسـیـخـسـتـهـبـودـوـبـسـیـکـوـفـتـهـ*~سـوـارـوـسـپـهـبـدـبـرـآـشـوـفـتـهـVI—доб.:

زـلـشـکـرـبـسـیـخـسـتـهـوـکـوـفـتـهـ*~سـوـارـوـسـپـهـیـکـسـرـآـشـوـفـتـهـP и C—доб. варианты этих двух бб. ^۵ K, IV, P—^۶ VI, C—I—^۷ بـیـدـلـI—^۸ I—б. оп.; Л—

چـوـخـورـشـیـدـتـاـپـنـدـهـبـنـمـوـدـ روـیـ*~بـرـآـسـوـدـآنـلـشـکـرـجـنـگـجـوـیـ
^۹ K, IV, VI— доб. интерполяцию (см. приложение VIII): K—16 бб., IV—5 бб., VI—13 бб.

<p>که این کار ایرانیان شد دراز² کنید آنکه³ از داد و گردی⁴ سزد مراورا ز باره در آرم⁵ بخاک که بر تو مبادا که آید زیان گرت زین بد آید حصار توایم یکی تیر پولاد پیکان بجست⁶ همی داشت لشکر مراورا نگاه⁷ گهی در¹⁰ بر و گاه بر¹¹ سر کشید چو شد غرقه¹³ پیکانش بگشاد شست¹⁴ بیفتاد تازانه از مشت اوی¹⁵ سر آهن از ذاف¹⁸ بیرون گذشت¹⁷ روان گشت زان زخم او جوی خون²²</p>	<p>بدیشان چنیین گفت شهران گراز¹ گر ایدونک بر³ من نسازید بد هم اکنون بنیروی یزدان پاک چنین یافت پاسخ ز ایرانیان همه لشکر امروز یار قوایم چو بشنید زایشان ز ترکش نخست⁷ بر انگیخت از جای اسپ سیاه کمانرا بیمازو همی در کشید بشورش گری تیر بازه¹² بمسیت بزد تیر ناگاه بر پشت اوی همه تیر تا پر در خون¹⁶ گذشت¹⁷ ز باره در افتاد²⁰ سر²¹ سرنگون</p>
	40

¹ K, VI—Б—مهران گراز—² K, VI—доб.:

به بیعن تا چه آمد بایرانیان * ز دشمن چه آمد به خم [بنخت—VI] کیمان
 چو باید که درمان این من کنم * بکوشم که رفع از شما بفکنم
 هماندا که این آرزوی شما * بیاریم(؟) [سرآریم(؟)] و این گفت و
 گوی شما

³ K, VI—Б—آزادمردی—T رادمردی—I, IV, VI—⁴ آذچه—C—I, IV, VI—⁵ آذچه—K
 نیکته الیوم من—B من اورا ز تخت اندر آرم—I, K, IV, VI, T—⁶ تتجنبوا طریق العربیة
 همی جست بر شاه بی ماشه—I, K, IV, T—⁸ این گرد خسروپرست—I, K, IV, T—⁷ التخت
 دست ب (после перевода б. 38 текста)—K, IV, VI, T—
 доб. интерполяцио (см. приложение VII): K, T—6 бб., IV, VI—4 бб.; ср. б. 39 текста и б. 6 интерполя-
 ции; بر—⁹ VI—6. оп. ¹⁰ Л, Р—
 برسودش کزیتر(?) و باره [باذه—I, K, VI—[VI—¹¹ K, VI—¹² I, K, VI—¹³ I, K, IV, VI—¹⁴ I, K, IV, VI—¹⁵ VI—¹⁶ VI—¹⁷ I—¹⁸ ل—¹⁹ VI—6. оп.;

بزد بـ بر سینه(?) شهریار * همانگه ز اسپ اندـ افتـاد خـوار
 سـر تـیر تـا ذـاف—L—¹⁸ لـ نـشـست—I—¹⁷ هـمـی تـیر تـا پـر پـر اـز خـون—L—
 بـیـفتـاد شـهـ P—²¹ بـیـفتـاد شـهـ P—²⁰ حتـی خـارـج نـصـلـهـا مع روـحـهـ من صـدـرهـ—B

جهانی همه^۱ مرگ او خواستند^۲
سخنهای همی گفت چندان^۳ براز^۴
که آن مهترانرا بد و بود فخر
شد این روزگار فرایین گران^۵
چرا شد چنین مغز و دلتان تنک^۶
چگر پر ز خون شد بباید^۷ پژشک^۸
که چون کس نمادند از در پیشگاه
که پردازد^۹ دل^{۱۰} بدین^{۱۱} بدنزاد^{۱۲}

بدشتم لبها بیمار استند
شب^{۱۳} تیره هرمزد شهران^{۱۴} گراز
گزیده سواری^{۱۵} ز شهر صطخر
باپراذیان گفت کای مهتران
همی دارد او مهترانرا^{۱۶} سبک^{۱۷}
همه دیدهها زو شده پر سرشک
چنین داد پاسخ مراورا سپاه^{۱۸}
نه کس را همی آید از رشک یاد

30

ز بی داشتی ذیستش رای و هوش * همی هر زمانی بر آید بجوش
VI—вариант 1-го б.:

که این خیره سر مرد بیدین و داد * در ظلم یکبارگی بر گشاد
^۱ K, IV, VI, T—доб.: ^۲ همی—I

نهانی بیکجای گرد آمدند * ابر کار او داستانها زدند
سخنهای او گفت چندی—K^۳ چندی—I, IV, VI, T—شبی—^۴ شمی—I
آن مهر اورا(?)—K^۵ سپاهی—K^۶ سخنهای او گفت چندان براز—VI—دراز(?)
از مهر دلرا تنک(?)

بتابید یکباره از داد روی * ازین پادشاهی بشد رفگ و بوی
کسی را بنزدیک او فیست آب * ازو گشت ایران چو پر غراب [می—IV—
آب و خراب]

چگر بر نجوشد یکی را [کسی را—VI] ز رشک [برشک—C^{۱۲}] نه پیدا—K, IV, VI, T—доб.:

نه ساسانی و نه ز قخم کیان * چرا پیش او بست باید میان
همانا که دلتان ز بر پرید * و یا زهره شد در شکم ذاپدید
ازین—I, C^{۱۳} لب—K^{۱۴} بگشایدی—VI بر داری—I, T—دو آن سپاه—P^{۱۵}
K, VI, T— обратный порядок мисра; Б, IV—^{۱۶} ... حتی погибла эта дама الخبيث الأصل—T—доб.:

برای تو گشتهیم همدادستان * بگوهر چه دانی تو از راستان
کزین شاه دیوانه^{۱۷} تیزمغز * نه گفتار ذیکو نه کردار ذخیر
چگونه رهانیم ایران زمین * که بر وی مبادا بداد آفرین
IV—доб. 1-й из этих бб.

ذمانت از بهای^۱ یکی پر تیر^۲
ذمردی جز از^۳ شمع^۴ عنبر چراغ
همان^۵ قشت^۶ زرین و سیمین بدی^۷
پس شمع باران^۸ فریدن^۹ ۲۰
دل مهتران پر شد از کین اوی^{۱۰}
بپالیزها گر^{۱۱} بمیدان^{۱۲} بدی^{۱۳}
شکست اندر آمد باموزگار^{۱۷}
ابی داد و بی بخشش و^{۱۸} خورد گشت^{۱۹}
جهانرا بدینار بفروختی^{۲۰}
ازان پس بر آشافت بر روی^{۲۱} سپاه^{۲۲}
بعد هفتاه از گنج شاه اردشیر
هرانگه که رفتی بمنی سوی باع
چو زرین بدی گوهرآگین بدی^{۲۰}
چو هشتاد در^۸ پیش و هشتاد پس
همه شب بدی خوردن آیین اوی
شب تیره همواره گردن^{۱۱} بدی^{۲۰}
ذماندهش بایران^{۱۵} یکی^{۱۶} دوستدار
فرایین همان ذاجوانمرد گشت
همی زر بر چشم بر دوختی^{۲۰}
همی ریخت خون سر بی گناه^{۲۵}

^۱ ل— VI، ^۲ K، IV، VI— доб.: نهانی— VI، ^۳ بهای— VI

جهانرا چنین شاه هر گز مبداء * که از بن نداند ز بیداد داد
هران ده که ویران و بی بر شود * درو [دران— IV] جعد سالار و مهتر شود
چو آن تخت ساسانیان خیره گشت * دل زیرستان همی [همه— IV] تیره گشت
کسی کو بنیکی بود ناسپاس * ز بد روز و شب باشد اندر هرامی
فرایین پرینسان همی چند روز * همی راند شاهی و دولت سپوز
вариант VI— ^۵ I, K, IV, VI, C—
از— ^۶ I— ^۷ R— 18 стоит после б. 19 текста. ^۸ K— ^۹ I— ^{۱۰} I— ^{۱۱} Л— 6. оп.; Б— далее бб. 21—27 не переведены. ^{۱۲} I, K, ^{۱۳} K, VI— ^{۱۴} K, IV, VI— доб.:
Хидан— Л— 6. оп.; Б— далее бб. 21—27 не переведены. ^{۱۵} I, IV, T— ^{۱۶} I, K, IV, VI, T— ^{۱۷} I, K, IV, VI, T— ^{۱۸} I, IV— ^{۱۹} K, IV, VI— доб.:
از ایران—

دل آزار ازو [آزرده زو— IV] گشته لشکر همه * پر آشوب و پر درد کشور همه
بدان روزگار— K, VI— доб.: ^{۲۰} I, K, IV, VI, T— ^{۲۱} کسی— ^{۲۲} K, VI— доб.: از ایران—
جهانی ز بیداد او گشته پست * ز دستش نهاده بسر بر دو دست
VI— второе мисра испорчено; С— доб. вариант этого б. после б. 28 текста. ^{۲۳} I, IV— ^{۲۴} K, IV, VI— доб.:
بخشن و بی—

چنان زفت شد سفله و قنگ دل * که بودی دریخشن ز دیوار گل
ازوی— VI, P— ^{۲۱} روزی— ^{۲۲} K, VI— доб.: ^{۲۳} I, IV— ^{۲۴} K, VI— доб.: زر چشمها را فرو دوختی—
ازان خیره سر مرد بی داد و دین * نباشد ز نیکی برو آفرین

که اکنون بگیستی قوى^۱ تاجور
جهان بان شدی کار یکباره کن^۲
بیاید^۴ نمائی تو ایدر بسی^۵
که اکنون بگیستی قوى تاجور^۶
چو با گنج بشانی نمائی برفع^{۱۰}
مراورا که بد پیش او^{۱۱} تاجور
که اندر جهان او بد^{۱۲} از داد شاد^{۱۳}
فزاید ز مادر کسی شهریار^{۱۵}
بمهتر پسر گفت خامی مکن^{۱۸}
سپهرا سراسر بدرگاه خواند
بسی خلعت فسازوار داد

نهادی بد گفت مهتر پسر
[مباش ایمن و گنج را چاره کن
[چو از تخته شهربیاران^۳ کسی
[وزان پس چندین^۶ گفت کهتر^۷ پسر
سزاوار^۹ شاهی سپاهست و گنج
فریدون که بد آبتهینش پدر
جهانرا بسه پور فرخنده داد
به مرد و بگنج^{۱۴} این جهانرا بدار
ورا خوش نیامد^{۱۶} بدین^{۱۷} سان سخن
عرضرا بدیوان شاهی^{۱۹} نشاند
شب قیمه قا^{۲۰} روز دینار داد

10
15

[IV, C—] * فرازد سر و نامداری شود [بود—]
هر انکو باما شادمانی کند * ابر مردم او کامرانی کند [کامها—
کامرانی کند]

گه [گهی—C—] بزم دل شادمانی کند * گه [گهی—C—] رزم بدخواه را بشکرد
[شادمان می خوریم—VI, C—] خورد—
[بشکریم—IV, C—]

^۱ I, K, IV, VI, C— [ازما—] که بد ای پدر—^۲ Л—бб. 6—8
оп.; Б—эти бб. не переведены. ^۳ VI—^۴ IV, C— [آماده—] شاه ایران—^۵ IV, C— [دوست—]

ز شاهی بدل ماند اندوه و درد * شوی زار و بیچاره و روی زرد
سرافراز—^۶ VI—^۷ VI—^۸ Ср. б. 5 текста; IV— доб. б. 12 текста. ^۹ I, K, VI—^{۱۰} IV—^{۱۱} IV, VI, C—^{۱۲} K, VI—^{۱۳} I, IV—^{۱۴} K—^{۱۵} IV—^{۱۶} I, IV, T—^{۱۷} بران—^{۱۸} K, VI—^{۱۹} I, IV, C—^{۲۰} I, K, IV, VI, T—

چو فرمان مرا جاشد و تاج و تخت * بنداد بد [بدان—P—] مردم نیکبخت
بیافروزد [در افروزد—VI—] این بر شده بخت من * بکیوان رساند سر تخت من
K, VI—далее доб. б. 11 текста. ^{۱۶} I, IV, T—^{۱۷} خوشتر آمد—^{۱۸} K, VI—
б. оп. ^{۱۹} I, IV, C—^{۲۰} I, K, IV, VI, T—

^۱ پادشاهیِ فرایین

همی گفت چیزی که آمدش یاد^۳
نشیئنم^۵ برین تخت بر^۶ شادمان^۷
بر آورده^۹ رنج^{۱۰} و فروبرده یمال^{۱۱}
نهاد بر سر آن^{۱۱} خسروانی کلاه^{۱۲}

فرایین چو تاج کیان بر ذهاد^۲
همی گفت شاهی کنم^۴ یک زمان
به از بندگی توختن^۸ شست سال
پس از من پسر بر نشیئند بگاه

^۱ P Перед б. I доб. интерполяции (см. приложение VI): K, VI—17 бб., IV—11 бб., C—15 бб. ^۲ ل—کبی بزهاد—IV کیانی بیافت—L—دو:

وزان پس چو او تاج بر سر ذهاد * به بیداد بنشست بر تخت داد IV—доб. (ср. прим. 12 к б. 4):

که چه بهتر از شاهی و برتری * نه فرمان بری باشد و کهتری
نشستی—VI نشیئنی بتخت کیان—K^۴ کمی—I, K, IV, VI, T^۵ نشیئنی—I, K, IV, VI, T⁶ بتخت کبی^۷ IV—доб.:

بمانم بشاهی بسی سالیان * همه پوشش از خز و از پرخیان
C—доб. вариант этого б. после б. 3 текста. ⁸ IV—L, I, IV—^۹ ل، K^{۱۰} بر آورد—K^{۱۱} سر این—K, VI—доб. (ср. прим. 7 к б. 2):

چه بهتر ازین شاهی و برتری * نه فرمان بری باشد و کهتری
بماند بشاهی همین سالیان * همه پوشش از خز و از پرخیان
K, IV, VI, C—доб. (K, VI после этих 2 бб.):

لَبْ شَاه بَگَرْفَتْ نَاكَه بَدْسَتْ
 هَمَه كَاخْ شَدْ پَر^۳ زْ شَمَشَيْر وَ تَيْر
 اَكَرْ نُو جَهَانْجَوِي اَكَرْ گُو بَدَنْد^۵
 يَكَى نَامَه يَى نَيزْ با آن^۶ درَاز
 چَو خَورَشِيد شَدْ جَان^۷ تَاريَك اوِي
 كَه بَرْ مَور وَ بَرْ پَشَه بَرْ بَسَتْ رَاه
 سَپَاهَش^۸ هَمَه دَسَتْ شَسَتْه بَخَون^۹
 ذَبَدْ خَود درَانْ شَهَر^{۱۲} مَرَدَم^{۱۳} بَسَى^{۱۴}

جَفا پَيْشَه اَزْ پَيْشَنْ خَانَه^۱ بَجَسَتْ
 هَمَى دَاشَتْ تَا شَدْ قَبَاه^۲ اَرْدَشَيْر
 هَمَه يَار پَيْر رَوزْ خَسَرَو شَدَنْد^۴
 هَبَوْنَى بَر اَفَگَنْد فَزَدْ گَراَز
 فَرَسَتَادَه چَون شَدْ بَنْزَدِيَك اوِي
 بَيْلَوْرَدْ زَان بَـوْم چَنَدان سَپَاه
 هَمَى تَلَخَتْ چَون بَـاد تَا طَبَسَفَون
 ز لَشَكَر نَيْـلَارَسَت^{۱۰} دَم زَد^{۱۱} كَسَى

45

50

فَمَاجـ بـ شـدـنـدـ ۵ K, VI بـدـنـدـ ۴ I, T پـرـ شـدـ ۱ I، ۳ مـرـدـه شـدـ ۲ K, VI خـسـرـوـ لـ ۱ لـ
 الـغـانـ بـعـضـهـمـ فـيـ بـعـضـ، وـ شـهـرـوـ السـيـوـفـ غـيـرـ أـنـهـمـ كـانـواـ موـافـقـيـنـ لـفـيـرـوزـ فـيـهـماـ فـحـلـ
 چـوـ آـورـدـ اـزاـنـ سـوـیـ [ـرـوـیـ]ـ اـیـرـانـ سـپـاهـ *ـ پـذـیـرـهـ شـدـنـدـشـ بـزـرـگـانـ بـرـاهـ
 لـشـكـرـ ۱۴ Iـ دـوـبـ:ـ بـداـنـ جـایـ ۱۳ Iـ Kـ VIـ Cـ ۱۲ Kـ VIـ Cـ ۱۱ زـدـمـ Iـ VIـ نـيـارـندـ
 بـيـامـدـ بـايـرانـ مـيـانـراـ بـبـسـتـ *ـ بـشـمـشـيـرـ وـ نـيـزـهـ فـراـزـيـدـ دـسـتـ

که تا چون کند بد بدان زادشاه²
که گوینده مردی بُد و⁴ یادگیر
همان نیز گنجور بودی ورا⁶
می روشن و چرب⁸ گفتار پافت
قنسی چند با او ز بردا و پیمر¹⁰
تو گفتی ز گردون¹¹ بر آمد سرش
شد ایوان پر از بانگ رود و سرود¹²
سپهبد می یک منی¹⁵ در¹⁶ کشید
نمایند ایچ رامشگر و¹⁷ یادگیر¹⁸
جز از¹⁹ شاه و پیروز خسرو نمایند²⁰

دل روشن نامور شد قبه‌اه¹
ورا خواهدی هر زمان³ اردشیر
برآسای⁵ دسته‌ور بودی ورا
بیامد شبی⁷ تیره‌گون بار یافت
ذسته بایوان خویش⁹ اردشیر
چو پیروز خسرو بیامد برش
بفرمود تا بر کشید رود
چو ذیمی شب¹³ تیره¹⁴ اندر کشید
شده مست یاران شاه اردشیر
بداندیشی یاران اورا براند

35 40

¹ رادشاه—I که تا چون بیندازد آن میر(?) شاه—² سیاه—L—K, IV, VI—
K—этот б. стоит после 2-го б. интерполяции; IV—б. стоит после всей интерполяции; VI—б.
стоит после 1-го б. интерполяции; L—доб.:

همی ساخت او کشتتن شاهرا * زهر(?) بر افگیخت بد خواهرا
همان نیز شاه اردشیر جوان * نبودی یکی روز بی پهلوان
IV—доб. (ср. интерполяцию):

ذکار آن کنی از به و بدقترت * که بنماید این چرخ و این اخترت
مگر داد یزدانست باری دهد * قرا اندران کامگاری دهد
³ IV—⁶ بدانسان که—IV برأیپین—⁴ VI—⁵ K, VI—⁶ بد او—⁷ همیشه ورا خواهدی—
34 и 35 не переведены. ⁷ L, K, VI, C—⁸ شب—L—⁹ خوب—¹⁰ شاه—¹¹ بگردون—¹² VI فتح له الطريق فدخل فوجده في مجلس الشرب
передает так: [اردشیر؟] جماعت من غلمانه ذات لبلة و حضر [فیروز؟] بابه.
شد—¹³ I, K, IV, VI, T—¹⁴ K, VI, C— شبی—¹⁵ L نیمی ز تیره شب—¹⁶ T—¹⁷ R—¹⁸ I—¹⁹ K, VI— доб.:
بکدمی—²⁰ K, VI—²¹ بازگیر(?) و—²² P—²³ оп.

چو پیروز اندیشه کرد اندران * که تا چون ز خسرو بر آرد زمان [روان—
IV—доб.:

بسی بدقن اندیشه کرد اندران * که تا چون بر آرد ز شیرو روان

ب پیروز خسرو یکی نامه کرد^۱
 جهانجوی باید که بنده میان^۲
 ز هر گونه اندیشه انداختن
 جهانرا بپردازی از اردشیر^۳
 شوی ایمن و شاد ز ارام خویش^۴
 همی^۵ خنجر کینه را^۶ خون دهی^۷
 که گیته بچشم سیاه آورم^۸
 مبادا که خوار آیدت کار من^۹
 همه پیش و پس رای خودکامه دید^{۱۰}
 دگر گونه آهنگ بدکامه کرد
 که شد قیروه این تخت سلساذیان^{۱۱}
 قوانی مگر چاره‌یی ساختن
 بجويی بسی^{۱۲} یار برذنا و پییر
 ازان پس بیابی همه کام خویش
 گر^{۱۳} ایدوفک این راز بیرون دهی^{۱۴}
 من از روم چندان سپاه آورم
 بژرفی نگه دار گفتار من
 چو پیروز خسرو چنان نامه دید

^۱ سیمه گشت ازو—^۲ K, VI شاهنشهان—P و کتب فی السر الی فیروز کتابایا...—^۳ B
کاوپان ^۱ K—دوب: اختر

بگوید بر موببد ذیکرای * زمانه بپردازد از شاه جای(؟)
اگر شاه خواهند ایرانیان * جهادجوی باید که بنده میان
که اورا که بشانده اند ذاسراست * بر ایرانیان تاج و تختش بلاست
IV—دوب:

کجا این ذہاننده ذاں سزاست * بایرانیان قاج و تختهش بلاست
VI—دوب:

بگوید برمود پاک رای * که آمد مران قخت شاهی بپای(؟)
^۴ ل—^۵ IV—دو:

چو گردد سر و ڈاچ او ذاپدید * چو خواهیم شاھی توان بزر گزید
⁶ K, VI—доб.:

چو گردد [پاشد—VI] سر و قاج او ذاپدید * چو خواهیم شاهی توان بر گزید
کینه پیر خون کنی—¹¹ VI کینه از—¹⁰ ل، VI همه—⁹ ل، VI نهی—⁸ K، VI ور—⁷ I, IV, C (bez ryfmy). ¹² K—dob.:

ذباید که گردد بخیره هلای * ز گاه بزرگان مشهود سوی خاک
K, VI—دو:

پشيمانى آذگه بيمايدت [نداردت—VI] سود * که شمشير من سر بکينه درود
فاذك إن أطلعت عليه [السر] أحدا لم تلق خيرا—¹³ С—доб. 2 бб., добавленные К
ک 6. 30. ¹⁴ Л, IV, VI, С—доб. интерполяцию
(см. приложение V): К—31 66.; IV—25 66.; VI—26 66.; С—31 66.

نه بینند چن و ذیز یک شهریار^۱
همه شهر ایران بخواری دهد^۲
بدو^۳ شادمان جان^۷ برفنا و پیمر
ذخواهم^۹ که بروی رسد^{۱۰} باد شهر^۸
بگفتار آن بدتنان^{۱۳} شد قمه^{۱۴}
ز روم و ز ایران گزیده سران
که باشد پسندش بدمین^{۱۶} گونه رای
کزان پس فرائد^{۱۷} ز شاهی^{۱۸} سخن^{۱۹}
بنزدیک پیران^{۲۰} ایران سپاه^{۲۱}

چو خسرو که چشم و دل روزگار
چو شیروی را^۲ شهریاری دهد^۳
چنو^۴ رفت^۵ شد تاج دار اردشیر
مرا گر ز ایران رسد هیچ^۸ بهر
ذبود من آگه که^{۱۲} پرویز شاه
بیایم کنون با سپاهی^{۱۵} گران
به بینیم تا کیست این کخدای
چنان بر کنم بیخ اورا ز بن
ذندی برافگند پویان برآه

^۱ K, VI, С—доб.:

که مار رسید ازوی این سوروی [برتری—VI] * ازو باز گشتم به [ز—VI] فرمان برو
زمانه فرود آرد اورا ز تخت * بتابد بیکباره زو روی بخت
شود چرخ گردنده با وی بکین * کند مهر [بهر—C] اورا فهان در زمین
بگیرد ازو مهتری هور و ماه * ستاند ز شاهی چنان تاج و گاه
IV—доб.:

شود چرخ گردنده با او بکین * کند مهر اورا فهان در زمین
ازو^۲ IV—доб. و^۳ IV—доб. رفته^۵ ل—^۶ K, VI, T—^۴ IV, VI, T—^۷ دهنده^۸ شیرویه را^۹ IV, T—^{۱۰} K, P—^{۱۱} VI ایچ^{۱۲} رذق^{۱۳} شادمانید(?)^{۱۴} I—^{۱۵} نهزو—P
نمایم^{۱۰} I, K, IV, VI, T—^{۱۱} VI دهرب^{۱۲} K, IV, VI, T—доб. (ср. б. 15):

ذخواهم که باشد چن و شهریار * اگر چند بی شاه شد روزگار
که اورا بسی داوری در سرست * همان رای با لشکر [برلشکوش—^{۱۴} VI—доб.]:
دیگرست

^{۱۲} K, IV, VI—^{۱۳} IV, С—^{۱۴} VI—доб.:

چنان خسرو راد فرخنده داد * کزو بود گیتی بهر چیز شاد
دریغ آذچنان شاه و آن دستگاه * کز اهريمان گشت ناگه تباہ

^{۱۵} IV, T—^{۱۶} I—^{۱۷} ل—^{۱۸} K, VI—доб.:
براید(?)^{۱۹} بشاهی^{۲۰} سپاه—

چو بنوشتن نامه شد اسپری * گزید او یکی را به پیغامبری
گردن^{۲۱} K, VI—... ثم اذظر من يصلح لهذا الامر: Б—б. не переведен.

از آرام او هر کسی کام یافت²
که از داد شادست و شادان ز شاه
بمانید⁶ شادان و روشان روان⁷

بسی کس بگفتارش¹ آرام یافت
بپیروز خسرو سپردم³ سپاه⁴
باپیران چو باشد⁵ چنو پهلوان¹⁰

10

۲

که زو بود⁸ خسرو بگرم⁹ و گداز
فرستاد گوینده‌یی را ز روم¹⁰
سر دخمه¹¹ او نگونسار باد¹²
که داشت هر گز که سرو بلند

پس آگاهی آمد بند زد گراز

¹ IV سپردش—L ² K, IV, VI, T—этот б. стоит перед б. 11 текста. ³ ز گفتارش—B—
⁴ K, VI که باشد—L ⁵ ثم انه فوض پهلوانیة جنوده الى رجل یسمی فیروز...
K, VI ⁶ L—dob.: ⁷ K—dob.—

درخش فریدون و گنج و سپاه * ترا دادم ای سرو[ر] نیک خواه
تو باید که باشی کنون پیش رو * که هستی دلیم و سرافراز و گو
K—dob.:

جهان گشت از داد او چون بهشت * بهر جای دهقان گل تازه کشت
و انتها الخبر بموت شیرویه—B بروم—⁸ VI, K, VI ⁹ بدرب— VI که بگذشت(?)—L—
و قیام اردشیر مقامه الى چراز اصبهبد حدود الروم فكتب الى مشایع ایران کتابا...
¹¹ K—dob.: ¹² K—dob.—

مبادا ز تخمش کسی پادشا * که دیگر نباشد کسی پارسا
IV, VI—dob.:

مبادا ز تخمش کسی شهربیار * درخت امیمش مداراد [میاراد] VI بار
¹³ K, VI—dob.:

چو از سرو بن باغ گردد تهی * بگیرد گیما جای سرو سهی
K—после него доб.:

چو بیشهه تهی گردد از فره شیر * شغال اندر آید ببیشهه دلیم

پادشاهی اردشیر شیروی^۱

۱

از ایران بر فتند برقنا و پیغمبر
بدان قا چگونه^۲ سر آید^۳ سخن^۴
چندین گفت کای^۵ کار دیده گوان
گشاده زبان باد و یزدان پرسست
همان از پس^۶ فرته و دین^۷ رویم
همه کار و کردار مـا داد باد^۸
ستـمـگارگـان را بخون در کشیم^۹

چو بنشست بر تخت شاه اردشیر
بسی ذامداران گشته کهـن
زبان بر گشاد اردشیر جوان
هرانکس که بر گاه^{۱۰} شاهی نشنسـه
بر آیین شاهان پیـشـیـمـ رویم^{۱۱}
ز یـزـدانـ فـیـکـیـ دـهـشـ بـادـ بـادـ
پـرـسـتـنـدـگـانـ رـاـ هـمـهـ بـرـ کـشـیـمـ^{۱۰}

۵

^۱ I, IV, C—доб.: ۲ K, VI, C—доб.: ۳ پـرـ آـیدـ P— ۴ K, VI, C—доб.:
بر شاه بنشست [گرد آمد—VI] از هر سوی * بجایی [ز جایی—VI] که بد نامور پهلوی
variант ^۵ I, IV, VI—P— ۶ ای— ۷ I, IV, VI—P— ۸ پـیـ ۹ K—доб.:
بهـرـ جـایـگـهـ دـادـ پـیـداـ کـنـم~ * هـمـانـ نـیـکـوـیـهـ هـوـیدـاـ کـنـم~
گـرـانـمـایـگـانـ رـاـ گـرـامـیـ کـنـم~ * پـرـسـتـنـدـگـانـ نـیـزـ ذـامـیـ کـنـم~
VI—доб.:

بهـرـ جـایـگـهـ دـادـ پـیـداـ کـنـیـم~ * هـمـهـ ذـیـکـوـیـهـ هـوـیدـاـ کـنـیـم~
گـرـانـمـایـگـانـ رـاـ گـرـامـیـ کـنـم~ * پـرـسـتـنـدـگـانـ ذـیـزـ ذـامـیـ کـنـم~
ср. прим. к б. 6 и variant К и Р к б. 7; K, IV, VI, P—доб. интерполяцию, см. приложение IV: K--
11 бб., IV—10 бб., VI—после приведенных двух бб. доб. 11 бб., P—8 бб.

بگیتی بھی بھتر از گاہ ذیست³
کنون پادشاهی شاه اردشیر⁴ بگویم که⁴ پیش آمد ناگزیر
600

¹ K, IV, C—بدتر² VI—آن(؟)³ K, VI—دو:

ازین پادشاهی چه باید [اید—VI] بھی * کزپنسان همی تاج بر سر نہی
بنام ذکو گر بمیه ری رواست *

⁴ VI—چو

سده دیگر² چه چیز آمدت³ آرزوی
که اکنون یکی آرزو ماند و پس
بديدار او آمدستم نيزاز
بديدار آن مهتر او پادشاه است
زن پارسا مويه آغاز کرد
گذشته سخنهای برو⁵ کرد پاد
ز شیرین روانش بر آورد گرد
بتمن بر⁸ یکی⁹ جامه کافور بوی
¹³ بمرد¹¹ و ز گیتسی نشانش¹² بمرد¹⁴
ز دیدار¹⁵ او پر ز تیمار گشت
¹⁶ ز مشک و ز کافورش افسر کند
¹⁸ برین بر ذیامد بسی روزگار²⁰
جهانtra ز شاهان پر آمد قفیز
همان تخت شاهی²² پسررا سپرد
²³ بهشتیم ز کافور یابد کلله

بپرسید شیروی کای¹ ذیک خوی
فرستاد شیرین بشیروی کس
گشایم در دخمه شاه باز
چندین گفت شیروی کاین هم رواست
ذگه بان در دخمه را باز کرد
بشد چهر بر چهر⁴ خسرو ذهاد
هم آنگاه⁶ زهر هلاحل بخورد⁷
نشسته بر شاه پوشیده روی
بدیوار پشتیش ذهاد و¹⁰ بمرد
چو بشنید شیروی¹⁴ بیمار گشت
بفرمود تا دخمه دیگر¹⁷ کند
در دخمه شاه¹⁹ کرد استوار
که شیروی را²¹ زهر دادند نیز
بشومی بزاد و بشومی بمرد
کسی پادشاهی کند هفت ماه

¹ K, VI—² دگر از—³ آمدش—⁴ K, VI—⁵ روی، بر روی—⁶ K, IV,
C—⁷ هم اندر زمان زهر هایل بخورد—⁸ I, K, IV,
ستایش—⁹ هم آنگه ز—¹⁰ همی—¹¹ K, VI—¹² I, K, IV, VI, T—¹³ K, VI—¹⁴ دادند فیز
دوبلو:

هزار آفرین باد بر جان اوی * بران مهرباذی و آن رای و خوی
بران مهر و آن عهد و پیمان او—VI

هزار آفرین باد بر آنکه او * سر انجام چون او رود مشکبوی(؟)
هزار آفرین باد بر آنکه او * سر انجام چون او رود مشکبوی(?)

¹⁴ VI—¹⁵ K—6. оп. ¹⁶ IV—¹⁷ L—¹⁸ K—6. оп.

¹⁹ I—²⁰ L—

در دخمه شاهرا استوار * بکردند و بگذشت بس روزگار
شاهان—²¹ شاهان—²² I, IV, P—²³ IV—دوبلو:
کند گرد بر گردن خود بزه * ازان پادشاهی چه باید مزه(?)

ذیاید^۲ ز دانندگان کاستی
بمشکوی زرین او ذو شدم^۴
ازان پس چه پیدا شد از من گناه
چه روی آید اندر زنی^۶ چاره جوی
زبانها بپاسخ بیمار استند
سخنگوی و دانا و روشن روان
نه نیز از پس پرده آوا شنید
چو تو نیز^۷ نشست بر تخت ناز^۸
جهان جوی و بیدار دل بندگان
ستوده بچین و بروم^{۱۰} و طراز
بدی کردن^{۱۱} از روی تو کی سزد
که چرخ بلندش کند سرزنش
کزین پس مبیناد شادی و بخت^{۱۲}
که جان پدر را بتن^{۱۳} خوار کرد
که تاریک^{۱۴} شد جان باریک^{۱۵} من
جهان آفرین را پرستنده ام^{۱۹}
پر از درد بودم ز بد خواه خویش
زبانش مگر بد^{۲۰} سراید ز من^{۲۱}
هم از درد پرویز بریان^{۲۳} شدند
شنیده بگفتند ازان بی گناه^{۲۵}

مگویید یکسر جز از^۱ راستی
که زان پس که من نزد^۳ خسرو شدم^۴
سر باشوان بودم و^۵ فر شاه
ذباید سخن هیچ گفتن بروی
همه یکسر از جای بر خاستند
که ای ذامور بانوی باشوان
بیزدان که هر گز ترا کس ندید
همانرا هنگام هوشندگ باز
همه خادمان و پرستندهان
باواز گفتند کای^۹ سرفراز
که پارد سخن گفتن از تو ببد
چنین گفت شیرین که این بدکنش
پدر را بکشت از پی تاج و تخت
مگر مرگ را پیش دیوار کرد
پیامی فرستاد نزدیک من
بدان^{۱۶} گفتم این بد^{۱۷} که من^{۱۸} زنده ام
پدیدار کردم همه راه خویش
پس از مرگ من بر سر انجمن
ز گفتار او ویژه^{۲۲} گریان شدند
برفتند^{۲۴} گویندگان نزد شاه

^۱ VI—^۲ VI—^۳ I, K, IV, VI, T—^۴ ل—^۵ بد—^۶ ل, K, IV,
ای—I—^۹ تخت آز—^{۱۰} VI—^{۱۱} گردن فراز—^{۱۲} ل—^{۱۳} دخت—^{۱۴} چه رو باید اندر زن [زنی—^{۱۵}]
مبیناد خود ایچ [روی—C] بخت—^{۱۶} I, C—^{۱۷} IV—^{۱۸} این را—^{۱۹} IV—^{۲۰} VI—^{۲۱} ل—^{۲۲} IV—^{۲۳} چنین
پدر را چنان—K, VI—پدر زان نشان—^{۲۴} دو چشمش مبیناد بخت—^{۲۵} IV—^{۲۶} VI—^{۲۷} بدل—^{۲۸} تاریک—^{۲۹} K, IV, VI—^{۳۰} ل, K, IV, VI—^{۳۱} پر(?)—^{۳۲} ل—^{۳۳} قن(?)—^{۳۴} بدل پنده ام—^{۳۵} وزادجا—^{۳۶} IV—^{۳۷} چمله—^{۳۸} بیک خواه(?)—^{۳۹} ل—^{۴۰} ب—конец пропуска в переводе, ср. б. 559.

دگر^۱ آرزو هرج خواهی^۲ رواست
که بودم بدین کشور آراسته
همه^۴ پیش این نامور^۵ انجمن
که بیزارم از چیز او^۷ کم و بیش
زن از آرزوها چو پاسخ شنود
ز پیش بزرگان و آزادگان
بدان^۹ خواسته بنده را شاد کرد^{۱۰}
بدان کو ورا خویش^{۱۱} بد^{۱۲} بیش داد^{۱۳}
چه بر جای^{۱۵} نوروز و چشم سده^{۱۶}
رباطی که آرام شیران بدست^{۱۷}
بنیکی روان ورا کرد شاد
ذنسست از بر خاک بی رنگ و بیو^{۲۰}
مران هریکی را بخوبی نشاند^{۲۳}
که هر کس که هست از شما ارجمند^{۲۴}
نیز بند کسی نیز دیدار من^{۲۵}

بدو گفت شیروی جانم تراست
بدو گفت شیرین که هر خواسته
ازین پس یکایک سپاری^۳ بمن
بدین نامه اندر نهی^۶ خط خوبش
بکرد آنج فرمود شیروی زود
براه^۸ آمد از گلشن شادگان
بخانه شد و بنده آزاد کرد
دگر هرج بودش بدرویش داد
ببخشید چندی با آتش کده^{۱۴}
دگر بر کنامی که ویران شدست^{۱۷}
بمژد جهاندار خسرو بداد^{۱۸}
بیامد بدان^{۱۹} باغ و بگشاد روی
همه بندهانرا^{۲۱} بر خویش^{۲۲} خواند
چنین گفت زان پس بدانگ بلند
همه گوش داریم گفتار من

¹ K, VI—کجا آرزوی همچو جاید ² VI—سیاره ³ VI—همان ⁴ K, VI— ⁵ I, K, IV, VI—

⁶ لـ پـدـهـ I, IVـ ذـنـبـ ⁷ Tـ(؟)ـ حـمـيـزـ وـ اـزـ(؟)ـ ⁸ IVـ بـهـوـنـ ⁹ لـ بـرـانـ ¹⁰ K, VIـ دـوـبـ:

همان بندۀ از خاص خود نه هزار * فر و ماده هر یک چو خرم بههار

¹¹ پیش—I ¹² K—هرویش تر VI ¹³ Л—б. 556 стоит مرا فرا که درویش بد—

پس از 6. 557. ^{۱۴} K, VI—^{۱۵} IV— همان جای ^{۱۶} I—(؟) سده C مهر سده— آتش کده بر

Б — 66. 557 и 558 не переведены. ¹⁷ I — بود K, IV, VI, T — بدی ¹⁸ Б — پروینز — صدقة عن;

از بر کاخ با رنگ و بوی—²⁰ IV—²¹ K, VI—
далее до б. 584 не переведено. ¹⁹ Л—بران

در ذشاذذ-²³ K, VI—جای همه مردمانها - C همان مردمانها

مپیچید—K, VI نه بیند بسی نیز بازار من—²⁴ I, C بی گزند—²⁵ I, IV-6. op.

پیکسر ز کردار من K, IV, VI—دوب:

چو مردان شه آن تاج چرخ کبود³
 زبانم مباد اربه پیچم⁴ ز داد⁵
 همه روی ماه⁶ و همه پشت⁷ موی⁸
 یکی گر دروغست بنمای دست
 که آنرا ندیدی کس اندر جهان⁹
 نه از تنبل و مکر وز بدخوی¹⁰
 نه از مهتران ذیز بشنیده بود¹¹
 خیو زیر لبه¹² بر افشاندند¹³
 روان نهانش¹⁴ ز تن بر پرید¹⁵
 چو تو جفت یابم بایران¹⁶ بسم²⁰
 که از شاه ایران ذیم¹⁷ بی ذیماز²¹
 که بر تو بمناد شاهنشه²²

540

چو نستود¹ و چون² شهریار و فرود
 ز جم³ و فریدون چو ایشان ذزاد
 بگفت این و بگشاد چادر ز روی
 سه دیگر چنین است رویم که هست
 مرا از هنر موی بُد در ذهان⁹
 نمودم همه پیشت¹⁰ این¹¹ جادوی¹²
 نه کس موی من¹² پیش ازین¹³ دیده بود
 ز دیدار پیران¹⁴ فرو ماندند
 چو شیروی رخسار شیرین بدید
 ورا گفت جز تو نباید کسم
 زن خوب رخ پاسخش داد باز
 سه حاجت بخواهم چو²³ فرمان دهی

545

مبادا که پیچد —¹ ل، ک، VI —² هم —³ نستور — نستوه —⁴ K, VI —

⁵ С— доб.:

که هر چار اکنون بخاک اندرند * گرازان بمنوی پیاک اندرند
⁶ I—исправлено: (без рифмы). ⁷ I, C —⁸ مشک —⁹ ل (без рифмы). ¹⁰ K — VI —¹¹ ذیست —¹² I, IV, T —¹³ او —¹⁴ IV —¹⁵ ز دیدار او چون —¹⁶ K, VI —¹⁷ K, VI —¹⁸ IV — доб.:
 ذه کس مثل این موی من —¹⁹ T —²⁰ K, VI — доб.:

چنان خیره مانده بد از چهر اوی * دلش گشت آگنده از مهر اوی
 С— доб. вариант этого б. ²¹ T —²² K, VI — доб.:

چو آن خیره مانده بد از چهر او * دلش گشت آگنده [پر شور — VI] از مهر او
 ز فرمان تو سر ذیارم برون * و گر کشور از من شود جوی خون
 VI — доб.:

ذیایم برون من ز فرمان تو * مگر جان به بندم به پیمان تو
 أَرِيدْ مِنَ الْمَلْكِ إِسْعَافِي بِالْحَاجَاتِ — بَدْوَ —²³ T —²⁴ I — ذه ام —²⁵ K — доб.:
 فرماده²⁶ IV —²⁷ T —²⁸ K — доб.:

<p>ز قماری و کتری و ذابخردی بهر کار پشت دلیران بدم زمن دور بُد کتری و کاستی⁴ ز هر گونه بی⁶ از جهان بهر⁷ پافت و گر سایهٔ تاج و پیرایهٔ ام⁸ همه کار ازین پاسخ آمد پدید⁹ ز شیرین بخوبی ذمودند راه چه در¹⁰ آشکار و چه اند رهان جهانگشته و کاردیده سران¹¹ که باشند زیبای گاه مهی که جفتیش بد خانه آراستست¹² ز شوی¹³ خجسته بیفزاید او بپوشیدگی نیاز¹⁴ مودیش بود¹⁵ به پیوستگی¹⁷ در جهان ذو بدم¹⁶ نشستش ذبود اندرون مرز و بوم که کس در جهان آن ندید و شنید بدیشان چنان شاد بُد شهربار¹⁹</p>	<p>چه دیدید از من¹ شما از بدی بسی² سال بادی ایران بدم³ نجستم همیشه جز از راستی بسی کس بگفتار من شهر⁵ یافت با ایران که دید از بنده سایه‌ام بگوید هرآنکس که دید و شنید بزرگان که بودند در پیش شاه که چون او زنی نیست اذر جهان چنین گفت شیرین که ای مهتران بسه چیز باشد زنانرا بهی یکی آنک با شرم و با خواستست دگر آنک فرخ پسر زاید او سه‌دیگر که بـلا و رویش بود بدانگه که من جفت خسرو بدم¹⁶ چو بـکام و بـدل بـیامد ز روم ازان پس بران¹⁸ کامگاری رسید وزو نیز فرزند بـود چهار</p>
	520
	525
	530
	535

¹ ل، I، IV—³ بـ—² که از من چه دیدی—⁵ K، IV، VI—⁶ بـ—⁷ K، 6. op. —⁸ K—⁹ K—¹⁰ I، K، IV، VI، T—¹¹ I، K، IV، VI، T—¹² VI—¹³ ز شیری—¹⁴ ل—¹⁵ K—¹⁶ I، K، VI, T—¹⁷ I—¹⁸ I, K, IV, VI, T—¹⁹ ل—²⁰ K—²¹ K—²² K—²³ K—²⁴ K—²⁵ K—²⁶ K—²⁷ K—²⁸ K—²⁹ K—³⁰ K—³¹ K—³² K—³³ K—³⁴ K—³⁵ K—³⁶ K—³⁷ K—³⁸ K—³⁹ K—⁴⁰ K—⁴¹ K—⁴² K—⁴³ K—⁴⁴ K—⁴⁵ K—⁴⁶ K—⁴⁷ K—⁴⁸ K—⁴⁹ K—⁵⁰ K—⁵¹ K—⁵² K—⁵³ K—⁵⁴ K—⁵⁵ K—⁵⁶ K—⁵⁷ K—⁵⁸ K—⁵⁹ K—⁶⁰ K—⁶¹ K—⁶² K—⁶³ K—⁶⁴ K—⁶⁵ K—⁶⁶ K—⁶⁷ K—⁶⁸ K—⁶⁹ K—⁷⁰ K—⁷¹ K—⁷² K—⁷³ K—⁷⁴ K—⁷⁵ K—⁷⁶ K—⁷⁷ K—⁷⁸ K—⁷⁹ K—⁸⁰ K—⁸¹ K—⁸² K—⁸³ K—⁸⁴ K—⁸⁵ K—⁸⁶ K—⁸⁷ K—⁸⁸ K—⁸⁹ K—⁹⁰ K—⁹¹ K—⁹² K—⁹³ K—⁹⁴ K—⁹⁵ K—⁹⁶ K—⁹⁷ K—⁹⁸ K—⁹⁹ K—¹⁰⁰ K—¹⁰¹ K—¹⁰² K—¹⁰³ K—¹⁰⁴ K—¹⁰⁵ K—¹⁰⁶ K—¹⁰⁷ K—¹⁰⁸ K—¹⁰⁹ K—¹¹⁰ K—¹¹¹ K—¹¹² K—¹¹³ K—¹¹⁴ K—¹¹⁵ K—¹¹⁶ K—¹¹⁷ K—¹¹⁸ K—¹¹⁹ K—¹²⁰ K—¹²¹ K—¹²² K—¹²³ K—¹²⁴ K—¹²⁵ K—¹²⁶ K—¹²⁷ K—¹²⁸ K—¹²⁹ K—¹³⁰ K—¹³¹ K—¹³² K—¹³³ K—¹³⁴ K—¹³⁵ K—¹³⁶ K—¹³⁷ K—¹³⁸ K—¹³⁹ K—¹⁴⁰ K—¹⁴¹ K—¹⁴² K—¹⁴³ K—¹⁴⁴ K—¹⁴⁵ K—¹⁴⁶ K—¹⁴⁷ K—¹⁴⁸ K—¹⁴⁹ K—¹⁵⁰ K—¹⁵¹ K—¹⁵² K—¹⁵³ K—¹⁵⁴ K—¹⁵⁵ K—¹⁵⁶ K—¹⁵⁷ K—¹⁵⁸ K—¹⁵⁹ K—¹⁶⁰ K—¹⁶¹ K—¹⁶² K—¹⁶³ K—¹⁶⁴ K—¹⁶⁵ K—¹⁶⁶ K—¹⁶⁷ K—¹⁶⁸ K—¹⁶⁹ K—¹⁷⁰ K—¹⁷¹ K—¹⁷² K—¹⁷³ K—¹⁷⁴ K—¹⁷⁵ K—¹⁷⁶ K—¹⁷⁷ K—¹⁷⁸ K—¹⁷⁹ K—¹⁸⁰ K—¹⁸¹ K—¹⁸² K—¹⁸³ K—¹⁸⁴ K—¹⁸⁵ K—¹⁸⁶ K—¹⁸⁷ K—¹⁸⁸ K—¹⁸⁹ K—¹⁹⁰ K—¹⁹¹ K—¹⁹² K—¹⁹³ K—¹⁹⁴ K—¹⁹⁵ K—¹⁹⁶ K—¹⁹⁷ K—¹⁹⁸ K—¹⁹⁹ K—²⁰⁰ K—²⁰¹ K—²⁰² K—²⁰³ K—²⁰⁴ K—²⁰⁵ K—²⁰⁶ K—²⁰⁷ K—²⁰⁸ K—²⁰⁹ K—²¹⁰ K—²¹¹ K—²¹² K—²¹³ K—²¹⁴ K—²¹⁵ K—²¹⁶ K—²¹⁷ K—²¹⁸ K—²¹⁹ K—²²⁰ K—²²¹ K—²²² K—²²³ K—²²⁴ K—²²⁵ K—²²⁶ K—²²⁷ K—²²⁸ K—²²⁹ K—²³⁰ K—²³¹ K—²³² K—²³³ K—²³⁴ K—²³⁵ K—²³⁶ K—²³⁷ K—²³⁸ K—²³⁹ K—²⁴⁰ K—²⁴¹ K—²⁴² K—²⁴³ K—²⁴⁴ K—²⁴⁵ K—²⁴⁶ K—²⁴⁷ K—²⁴⁸ K—²⁴⁹ K—²⁵⁰ K—²⁵¹ K—²⁵² K—²⁵³ K—²⁵⁴ K—²⁵⁵ K—²⁵⁶ K—²⁵⁷ K—²⁵⁸ K—²⁵⁹ K—²⁶⁰ K—²⁶¹ K—²⁶² K—²⁶³ K—²⁶⁴ K—²⁶⁵ K—²⁶⁶ K—²⁶⁷ K—²⁶⁸ K—²⁶⁹ K—²⁷⁰ K—²⁷¹ K—²⁷² K—²⁷³ K—²⁷⁴ K—²⁷⁵ K—²⁷⁶ K—²⁷⁷ K—²⁷⁸ K—²⁷⁹ K—²⁸⁰ K—²⁸¹ K—²⁸² K—²⁸³ K—²⁸⁴ K—²⁸⁵ K—²⁸⁶ K—²⁸⁷ K—²⁸⁸ K—²⁸⁹ K—²⁹⁰ K—²⁹¹ K—²⁹² K—²⁹³ K—²⁹⁴ K—²⁹⁵ K—²⁹⁶ K—²⁹⁷ K—²⁹⁸ K—²⁹⁹ K—³⁰⁰ K—³⁰¹ K—³⁰² K—³⁰³ K—³⁰⁴ K—³⁰⁵ K—³⁰⁶ K—³⁰⁷ K—³⁰⁸ K—³⁰⁹ K—³¹⁰ K—³¹¹ K—³¹² K—³¹³ K—³¹⁴ K—³¹⁵ K—³¹⁶ K—³¹⁷ K—³¹⁸ K—³¹⁹ K—³²⁰ K—³²¹ K—³²² K—³²³ K—³²⁴ K—³²⁵ K—³²⁶ K—³²⁷ K—³²⁸ K—³²⁹ K—³³⁰ K—³³¹ K—³³² K—³³³ K—³³⁴ K—³³⁵ K—³³⁶ K—³³⁷ K—³³⁸ K—³³⁹ K—³⁴⁰ K—³⁴¹ K—³⁴² K—³⁴³ K—³⁴⁴ K—³⁴⁵ K—³⁴⁶ K—³⁴⁷ K—³⁴⁸ K—³⁴⁹ K—³⁵⁰ K—³⁵¹ K—³⁵² K—³⁵³ K—³⁵⁴ K—³⁵⁵ K—³⁵⁶ K—³⁵⁷ K—³⁵⁸ K—³⁵⁹ K—³⁶⁰ K—³⁶¹ K—³⁶² K—³⁶³ K—³⁶⁴ K—³⁶⁵ K—³⁶⁶ K—³⁶⁷ K—³⁶⁸ K—³⁶⁹ K—³⁷⁰ K—³⁷¹ K—³⁷² K—³⁷³ K—³⁷⁴ K—³⁷⁵ K—³⁷⁶ K—³⁷⁷ K—³⁷⁸ K—³⁷⁹ K—³⁸⁰ K—³⁸¹ K—³⁸² K—³⁸³ K—³⁸⁴ K—³⁸⁵ K—³⁸⁶ K—³⁸⁷ K—³⁸⁸ K—³⁸⁹ K—³⁹⁰ K—³⁹¹ K—³⁹² K—³⁹³ K—³⁹⁴ K—³⁹⁵ K—³⁹⁶ K—³⁹⁷ K—³⁹⁸ K—³⁹⁹ K—⁴⁰⁰ K—⁴⁰¹ K—⁴⁰² K—⁴⁰³ K—⁴⁰⁴ K—⁴⁰⁵ K—⁴⁰⁶ K—⁴⁰⁷ K—⁴⁰⁸ K—⁴⁰⁹ K—⁴¹⁰ K—⁴¹¹ K—⁴¹² K—⁴¹³ K—⁴¹⁴ K—⁴¹⁵ K—⁴¹⁶ K—⁴¹⁷ K—⁴¹⁸ K—⁴¹⁹ K—⁴²⁰ K—⁴²¹ K—⁴²² K—⁴²³ K—⁴²⁴ K—⁴²⁵ K—⁴²⁶ K—⁴²⁷ K—⁴²⁸ K—⁴²⁹ K—⁴³⁰ K—⁴³¹ K—⁴³² K—⁴³³ K—⁴³⁴ K—⁴³⁵ K—⁴³⁶ K—⁴³⁷ K—⁴³⁸ K—⁴³⁹ K—⁴⁴⁰ K—⁴⁴¹ K—⁴⁴² K—⁴⁴³ K—⁴⁴⁴ K—⁴⁴⁵ K—⁴⁴⁶ K—⁴⁴⁷ K—⁴⁴⁸ K—⁴⁴⁹ K—⁴⁵⁰ K—⁴⁵¹ K—⁴⁵² K—⁴⁵³ K—⁴⁵⁴ K—⁴⁵⁵ K—⁴⁵⁶ K—⁴⁵⁷ K—⁴⁵⁸ K—⁴⁵⁹ K—⁴⁶⁰ K—⁴⁶¹ K—⁴⁶² K—⁴⁶³ K—⁴⁶⁴ K—⁴⁶⁵ K—⁴⁶⁶ K—⁴⁶⁷ K—⁴⁶⁸ K—⁴⁶⁹ K—⁴⁷⁰ K—⁴⁷¹ K—⁴⁷² K—⁴⁷³ K—⁴⁷⁴ K—⁴⁷⁵ K—⁴⁷⁶ K—⁴⁷⁷ K—⁴⁷⁸ K—⁴⁷⁹ K—⁴⁸⁰ K—⁴⁸¹ K—⁴⁸² K—⁴⁸³ K—⁴⁸⁴ K—⁴⁸⁵ K—⁴⁸⁶ K—⁴⁸⁷ K—⁴⁸⁸ K—⁴⁸⁹ K—⁴⁹⁰ K—⁴⁹¹ K—⁴⁹² K—⁴⁹³ K—⁴⁹⁴ K—⁴⁹⁵ K—⁴⁹⁶ K—⁴⁹⁷ K—⁴⁹⁸ K—⁴⁹⁹ K—⁵⁰⁰ K—⁵⁰¹ K—⁵⁰² K—⁵⁰³ K—⁵⁰⁴ K—⁵⁰⁵ K—⁵⁰⁶ K—⁵⁰⁷ K—⁵⁰⁸ K—⁵⁰⁹ K—⁵¹⁰ K—⁵¹¹ K—⁵¹² K—⁵¹³ K—⁵¹⁴ K—⁵¹⁵ K—⁵¹⁶ K—⁵¹⁷ K—⁵¹⁸ K—⁵¹⁹ K—⁵²⁰ K—⁵²¹ K—⁵²² K—⁵²³ K—⁵²⁴ K—⁵²⁵ K—⁵²⁶ K—⁵²⁷ K—⁵²⁸ K—⁵²⁹ K—⁵³⁰ K—⁵³¹ K—⁵³² K—⁵³³ K—⁵³⁴ K—⁵³⁵ K—⁵³⁶ K—⁵³⁷ K—⁵³⁸ K—⁵³⁹ K—⁵⁴⁰ K—⁵⁴¹ K—⁵⁴² K—⁵⁴³ K—⁵⁴⁴ K—⁵⁴⁵ K—⁵⁴⁶ K—⁵⁴⁷ K—⁵⁴⁸ K—⁵⁴⁹ K—⁵⁵⁰ K—⁵⁵¹ K—⁵⁵² K—⁵⁵³ K—⁵⁵⁴ K—⁵⁵⁵ K—⁵⁵⁶ K—⁵⁵⁷ K—⁵⁵⁸ K—⁵⁵⁹ K—⁵⁶⁰ K—⁵⁶¹ K—⁵⁶² K—⁵⁶³ K—⁵⁶⁴ K—⁵⁶⁵ K—⁵⁶⁶ K—⁵⁶⁷ K—⁵⁶⁸ K—⁵⁶⁹ K—⁵⁷⁰ K—⁵⁷¹ K—⁵⁷² K—⁵⁷³ K—⁵⁷⁴ K—⁵⁷⁵ K—⁵⁷⁶ K—⁵⁷⁷ K—⁵⁷⁸ K—⁵⁷⁹ K—⁵⁸⁰ K—⁵⁸¹ K—⁵⁸² K—⁵⁸³ K—⁵⁸⁴ K—⁵⁸⁵ K—⁵⁸⁶ K—⁵⁸⁷ K—⁵⁸⁸ K—⁵⁸⁹ K—⁵⁹⁰ K—⁵⁹¹ K—⁵⁹² K—⁵⁹³ K—⁵⁹⁴ K—⁵⁹⁵ K—⁵⁹⁶ K—⁵⁹⁷ K—⁵⁹⁸ K—⁵⁹⁹ K—⁶⁰⁰ K—⁶⁰¹ K—⁶⁰² K—⁶⁰³ K—⁶⁰⁴ K—⁶⁰⁵ K—⁶⁰⁶ K—⁶⁰⁷ K—⁶⁰⁸ K—⁶⁰⁹ K—⁶¹⁰ K—⁶¹¹ K—⁶¹² K—⁶¹³ K—⁶¹⁴ K—⁶¹⁵ K—⁶¹⁶ K—⁶¹⁷ K—⁶¹⁸ K—⁶¹⁹ K—⁶²⁰ K—⁶²¹ K—⁶²² K—⁶²³ K—⁶²⁴ K—⁶²⁵ K—⁶²⁶ K—⁶²⁷ K—⁶²⁸ K—⁶²⁹ K—⁶³⁰ K—⁶³¹ K—⁶³² K—⁶³³ K—⁶³⁴ K—⁶³⁵ K—⁶³⁶ K—⁶³⁷ K—⁶³⁸ K—⁶³⁹ K—⁶⁴⁰ K—⁶⁴¹ K—⁶⁴² K—⁶⁴³ K—⁶⁴⁴ K—⁶⁴⁵ K—⁶⁴⁶ K—⁶⁴⁷ K—⁶⁴⁸ K—⁶⁴⁹ K—⁶⁵⁰ K—⁶⁵¹ K—⁶⁵² K—⁶⁵³ K—⁶⁵⁴ K—⁶⁵⁵ K—⁶⁵⁶ K—⁶⁵⁷ K—⁶⁵⁸ K—⁶⁵⁹ K—⁶⁶⁰ K—⁶⁶¹ K—⁶⁶² K—⁶⁶³ K—⁶⁶⁴ K—⁶⁶⁵ K—⁶⁶⁶ K—⁶⁶⁷ K—⁶⁶⁸ K—⁶⁶⁹ K—⁶⁷⁰ K—⁶⁷¹ K—⁶⁷² K—⁶⁷³ K—⁶⁷⁴ K—⁶⁷⁵ K—⁶⁷⁶ K—⁶⁷⁷ K—⁶⁷⁸ K—⁶⁷⁹ K—⁶⁸⁰ K—⁶⁸¹ K—⁶⁸² K—⁶⁸³ K—⁶⁸⁴ K—⁶⁸⁵ K—⁶⁸⁶ K—⁶⁸⁷ K—⁶⁸⁸ K—⁶⁸⁹ K—⁶⁹⁰ K—⁶⁹¹ K—⁶⁹² K—⁶⁹³ K—⁶⁹⁴ K—⁶⁹⁵ K—⁶⁹⁶ K—⁶⁹⁷ K—⁶⁹⁸ K—⁶⁹⁹ K—⁷⁰⁰ K—⁷⁰¹ K—⁷⁰² K—⁷⁰³ K—⁷⁰⁴ K—⁷⁰⁵ K—⁷⁰⁶ K—⁷⁰⁷ K—⁷⁰⁸ K—⁷⁰⁹ K—⁷¹⁰ K—⁷¹¹ K—⁷¹² K—⁷¹³ K—⁷¹⁴ K—⁷¹⁵ K—⁷¹⁶ K—⁷¹⁷ K—⁷¹⁸ K—⁷¹⁹ K—⁷²⁰ K—⁷²¹ K—⁷²² K—⁷²³ K—⁷²⁴ K—⁷²⁵ K—⁷²⁶ K—⁷²⁷ K—⁷²⁸ K—⁷²⁹ K—⁷³⁰ K—⁷³¹ K—⁷³² K—⁷³³ K—⁷³⁴ K—⁷³⁵ K—⁷³⁶ K—⁷³⁷ K—⁷³⁸ K—⁷³⁹ K—⁷⁴⁰ K—⁷⁴¹ K—⁷⁴² K—⁷⁴³ K—⁷⁴⁴ K—⁷⁴⁵ K—⁷⁴⁶ K—⁷⁴⁷ K—⁷⁴⁸ K—⁷⁴⁹ K—⁷⁵⁰ K—⁷⁵¹ K—⁷⁵² K—⁷⁵³ K—⁷⁵⁴ K—⁷⁵⁵ K—⁷⁵⁶ K—⁷⁵⁷ K—⁷⁵⁸ K—⁷⁵⁹ K—⁷⁶⁰ K—⁷⁶¹ K—⁷⁶² K—⁷⁶³ K—⁷⁶⁴ K—⁷⁶⁵ K—⁷⁶⁶ K—⁷⁶⁷ K—⁷⁶⁸ K—⁷⁶⁹ K—⁷⁷⁰ K—⁷⁷¹ K—⁷⁷² K—⁷⁷³ K—⁷⁷⁴ K—⁷⁷⁵ K—⁷⁷⁶ K—⁷⁷⁷ K—⁷⁷⁸ K—⁷⁷⁹ K—⁷⁸⁰ K—⁷⁸¹ K—⁷⁸² K—⁷⁸³ K—⁷⁸⁴ K—⁷⁸⁵ K—⁷⁸⁶ K—⁷⁸⁷ K—⁷⁸⁸ K—⁷⁸⁹ K—⁷⁹⁰ K—⁷⁹¹ K—⁷⁹² K—⁷⁹³ K—⁷⁹⁴ K—⁷⁹⁵ K—⁷⁹⁶ K—⁷⁹⁷ K—⁷⁹⁸ K—⁷⁹⁹ K—⁸⁰⁰ K—⁸⁰¹ K—⁸⁰² K—⁸⁰³ K—⁸⁰⁴ K—⁸⁰⁵ K—⁸⁰⁶ K—⁸⁰⁷ K—⁸⁰⁸ K—⁸⁰⁹ K—⁸¹⁰ K—⁸¹¹ K—⁸¹² K—⁸¹³ K—⁸¹⁴ K—⁸¹⁵ K—⁸¹⁶ K—⁸¹⁷ K—⁸¹⁸ K—⁸¹⁹ K—⁸²⁰ K—⁸²¹ K—⁸²² K—⁸²³ K—⁸²⁴ K—⁸²⁵ K—⁸²⁶ K—⁸²⁷ K—⁸²⁸ K—⁸²⁹ K—⁸³⁰ K—⁸³¹ K—⁸³² K—⁸³³ K—⁸³⁴ K—⁸³⁵ K—⁸³⁶ K—⁸³⁷ K—⁸³⁸ K—⁸³⁹ K—⁸⁴⁰ K—⁸⁴¹ K—⁸⁴² K—⁸⁴³ K—⁸⁴⁴ K—⁸⁴⁵ K—⁸⁴⁶ K—⁸⁴⁷ K—⁸⁴⁸ K—⁸⁴⁹ K—⁸⁵⁰ K—⁸⁵¹ K—⁸⁵² K—⁸⁵³ K—⁸⁵⁴ K—⁸⁵⁵ K—⁸⁵⁶ K—⁸⁵⁷ K—⁸⁵⁸ K—⁸⁵⁹ K—⁸⁶⁰ K—⁸⁶¹ K—⁸⁶² K—⁸⁶³ K—⁸⁶⁴ K—⁸⁶⁵ K—⁸⁶⁶ K—⁸⁶⁷ K—⁸⁶⁸ K—⁸⁶⁹ K—⁸⁷⁰ K—⁸⁷¹ K—⁸⁷² K—⁸⁷³ K—⁸⁷⁴ K—⁸⁷⁵ K—⁸⁷⁶ K—⁸⁷⁷ K—⁸⁷⁸ K—⁸⁷⁹ K—⁸⁸⁰ K—⁸⁸¹ K—⁸⁸² K—⁸⁸³ K—⁸⁸⁴ K—⁸⁸⁵ K—⁸⁸⁶ K—⁸⁸⁷ K—⁸⁸⁸ K—⁸⁸⁹ K—⁸⁹⁰ K—⁸⁹¹ K—⁸⁹² K—⁸⁹³ K—⁸⁹⁴ K—⁸⁹⁵ K—⁸⁹⁶ K—⁸⁹⁷ K—⁸⁹⁸ K—⁸⁹⁹ K—⁹⁰⁰ K—⁹⁰¹ K—⁹⁰² K—⁹⁰³ K—⁹⁰⁴ K—⁹⁰⁵ K—⁹⁰⁶ K—⁹⁰⁷ K—⁹⁰⁸ K—⁹⁰⁹ K—⁹¹⁰ K—⁹¹¹ K—⁹¹² K—⁹¹³ K—⁹¹⁴ K—⁹¹⁵ K—⁹¹⁶ K—⁹¹⁷ K—⁹¹⁸ K—⁹¹⁹ K—⁹²⁰ K—⁹²¹ K—⁹²² K—⁹²³ K—⁹²⁴ K—⁹²⁵ K—⁹²⁶ K—⁹²⁷ K—⁹²⁸ K—

چو تو^۲ در زمـاـذـه سخـنـخـوارـه^۳ ذـيـسـتـ^۴
بـهـپـيـچـيـدـ وـرـذـگـ رـخـشـ زـرـدـ شـدـ^۵
ذـيـاـيـمـ مـكـرـ بـاـ يـكـىـ اـذـجـمـنـ
جـهـاـذـدـيـدـهـ وـچـيـزـ خـواـنـدـگـانـ
جـيـلـاـورـ دـاـذـنـدـهـ وـ^۶ سـالـخـورـدـ
كـهـ بـرـخـيـزـ وـپـيـشـ آـيـ وـگـفـتـارـ بـسـ
بـپـوـشـيـدـ وـآـمـدـ بـنـزـدـيـكـ شـاهـ
كـهـ بـدـ جـايـ گـوـيـنـدـ آـزـادـگـانـ^{۱۰}
چـنـانـ چـونـ بـوـدـ مـرـدـمـ پـارـسـاـ
كـهـ اـزـ سـوـكـ خـسـرـوـ بـرـ آـمـدـ دـوـ مـاهـ
بـدـانـ تـاـ سـوـىـ كـهـتـرـىـ ذـنـگـرـىـ
وزـانـ ذـيـزـ ذـامـىـ ذـرـ وـخـوبـتـرـ
بـدهـ وـاـذـگـهـىـ^{۱۲} جـانـ مـنـ پـيـشـ قـسـتـ^{۱۳}
ذـ فـرـمـانـ وـ رـايـ وـ^{۱۵} دـلـ فـرـختـ
كـهـ بـرـ گـوـيـدـ^{۱۶} آـنـ خـوبـرـخـ دـاـسـتـانـ^{۱۷}
كـهـ اـيـ شـاهـ پـيـرـوـزـ بـادـىـ^{۱۸} وـ شـادـ
ذـ پـاكـىـ وـ اـزـ رـاسـتـىـ يـكـسـوـامـ
ذـ قـيـزـيـ جـواـنـ ذـگـيـرـذـ^{۲۲} كـيـيـنـ
كـهـ بـوـذـنـدـ درـ گـلـشـنـ شـادـگـانـ

چندیمن^۱ گفت کز آمدن چاره نیست
چو بشنید شیرین پر از درد شد^۵
چندیمن داد پاسخ که ذرد تو من
که^۶ باشند پیش تو دانندگان
فرستاد شیروی پنجاه مرد
وزان پس بشیرین فرستاد کس
چو شیرین شنید آن کبود و سیاه^۸
باشد قیز تا گلشن شادگان^۹
ذشست از پس^{۱۱} پرده‌یی پادشا
بنزدیک او کس فرستاد شاه
کنون جفت من باش تا بر خوری
بدارم ترا هم بسان پدر
بعدو گفت شیرین که دادم ذخست
وزان پس ذی‌اسایم^{۱۴} از پاسخت
بدان گشت شیروی همداستان
زن مهتر از پرده آواز داد
تو گفتی که من بدتن^{۱۹} و^{۲۰} جادوام
بعدو گفت شیرویده^{۲۱} بود این چندیمن
چندیمن گفت شیرین پآزادگان

¹ I, IV—بَدْوٌ ² K, VI—جِنْوَهُ ³ K, VI—گَنْهَ كَارَهُ ⁴ IV, C—دَوْبَهُ:

بیما و سر قاج مارا ببین * اگر هست زیبنده کن آفرین
 فلبست شیرین ثیاب الحداد،^۵ ب—^۸ دانده—K, VI چو—^۶ K گشت—^۷
 شادکام—L (ср. б. 519); ب—^۹ و ظاهرت بین البياض و السواد و استصحابت قطعة سم
 آذگهی—^{۱۰} L, K, VI بیر—^{۱۱} ل که بودند آنجا همه ذیک ذام—L شادکان
 بـ^{۱۲} آذگهی—^{۱۳} L, K, VI بـ^{۱۴} ل—^{۱۵} K, VI و—^{۱۶} op. برآسایم(؟) (ср. б. 529). فقالت آذصفنی فـ ثلاثة أشياء
 فرضی شیرویه پـما قالـت، و سـألهـا من الـأشـيـاء الـثـلـاثـةـ راستان(؟) I—^{۱۷} گفت
 فـدارـندـ لـ^{۱۹} شـیـروـیـ Tـ Cـ Kـ VIـ Iـ IVـ Kـ وـ^{۲۰} Kـ بـ^{۲۱} Iـ Kـ IVـ Tـ پـذـنـ باـشـی

وزان پر گند^۱ زشت دشنام او^۲
بریزد مباداش بمالا^۳ و بر^۴
ذه هنگام ماقم^۵ نه هنگام سور^۶
همان ساخته پهلوی دفتری
همه خواسته پیش او ارز کرد
که زهرش نبایست جستن بشهر^۷
همی دوخت سرو چمن را کفن^۸
که ای ڈاجور^۹ شاه گردن فراز
دل و جان آن بدکنش پست باد
شندست و بودست زان^{۱۰} شادکام
که رای وی از جادوی^{۱۱} قازه بود
بدیده بدیدی^{۱۲} همان روی شاه^{۱۳}
که شبکیر^{۱۴} چون چشم^{۱۵} بگماشتی^{۱۶}
بدیدار متن جان بیماراستی^{۱۷}
چه بنده^{۱۸} سخن کثر^{۱۹} بر^{۲۰} شهریار
بپیش کس اندر مگو این سخن^{۲۱}
پر آشفت شبیه وی^{۲۲} زان^{۲۳} دیگناء

بر آشافت شیئرین ز پیغمبا
چنین گفت کانکس که خون پدر
نه بینم⁵ من آن بدکندش را ز دور
دبیری بیاورد ازده بربی⁸
بدان مرد ازده ازدرز کرد
همی داشت لختی بصندوق زهر
همی داشت آن زهر با خویشتن
فرستاد پاسخ بشیر روی باز
سخنها که گفتی تو برگست و بام
کجا¹² در جهان¹³ جادویی چز بنام
وگر¹⁵ شاه ازین رسم و اندازه بود
که چادو بدی کس بشکوی شاه¹⁷
مرا از پی¹⁹ فرخی²⁰ داشتی²¹
ز مشکوی²⁵ زرین مرا خواستی
ز گفتار چوذین²⁷ سخن شرم دار
ز دادار³¹ ذیکی دهش یاد کن
دیدم دند پاسخ بمنزدیک شاه 495

^۱ I, K, IV, VI, P—^۲ بی‌گنه او—^۳ VI—^۴ آیینه از—^۵ K, IV, VI, T—^۶ ف-

⁵ I—ددیدم ⁶ K, VI—شادی ⁷ Л—6. оп. ⁸ K, VI—(؟) داذاسته‌ی ⁹ I—شہر ¹⁰ Б—66.

489 и 490 не переведены. ¹¹ IV—¹² I, K, VI, C—¹³ IV—¹⁴ IV,

$P = \text{ذنب} \cdot 15 K + VI - \text{گ} + 16 I - \text{اوی} \rightarrow \text{زاده} \cdot \text{اوی} - 17 I, C - K, IV, VI - \text{اوی} \cdot 18 K -$

¹⁹ جـ— ²⁰ تـ، فـ، ²¹ IV—، ²² K, VI— دشـكـ، ²³ Tـ

نگاشت، IV-، آشنا، داده، من، (I و IV نقطه ندارند)، VI-، K²⁴

(ср. след. б.). ²⁵ IV—**كَوْكَبٌ**, ²⁶ IV—**كَمَاشَةٌ**, ²⁷ I. C.—

²⁸ IV—²⁹ I—³⁰ K

³¹ K—cl I, ³² I—6, 0II, ³³ VI—A, ³⁴ K—cl VI.

^۳ ذیابد^۱ ذه بیمند برو بوم^۲ و کاخ
هر آذکس که ایمن شد از ازدها
بخاید بدندان چو گیرد بچنگ
شد آن دامور تخت و گنج و سپاه^۴

یکی گشت با آذک ذاذی فراغ
خردمند گوید ذیمند بهار
جهانرا مخوان جز دلور ذهنگ
سر آمد کنون کل پرویز شاه

475

٦

^۶ ذ شیروی و شیرین گشایم^۵ سخن
که شد کشته آن شاه با آفرین
که ای ذر^۶ جادوی بی^۷ دسترس
بایران^۹ گنه کارت^۸ کس تویی
بچاره فرود آوری ماهرا^{۱۰}
بایوان چنین شاد و ایمن^{۱۳} میای^{۱۴}

چو آوردم این روز خسرو ببن
چو پنجه و سه روز بگذشت زین
 بشیرین فرستاد شیروی کس
همه جادویی دانی و^۸ بدخویی
بشنبل همی داشتی شاهرا
جترس^{۱۱} ای گنه کار و نزد^{۱۲} من آی

480

شاه و آن^۱ در باع^۲ K, VI—I, IV—VI بیابد^۳ بیابد^۴ K, VI—^۵ دستگاه^۶ K, IV, VI, C—دوه:
هر آذکس که دارد به [ز—C] گیتی امید^{*}
چو جویی [پویی—C, IV—C] برین گونه گم^{*}
بروز سپید و شبان سپاه
کرده راه^{*}
ازو هر چه یابی [خواهی—K آید^{—VI}] بدل^{*} ار ایدونک جاذرا ذخواهی گزند
کن پسند^{*}
مدان خویشتن را جز از [جز—C, VI—C] ناقوان^{*} اگر دسترس پاشدت بر زمان [باسمان—IV]
جوانمردی و راستی پیشه کن^{*} همه ذیکویی اندر اندیشه کن
ببخش و بخور تا قواذی درم^{*} جزین دو درم جمله در دست و شم
چه ذیکویی از پار هشیار دوست^{*} وفاداری از دستان بس ذکوست
از ما وفادار از پار هشیار^۶ که جزین دگر—جزین دو درم^۷ C—BM.
که ای—T که داری تو بر جادویی—VI که بر همه جادوان—IV که بر جادویی مرثرا^{—K}
^{۱۰} IV—обратный^۹ ذ ایران—L^۸ نداشی جز از جادو و [تنبل و C—C—I, C—R] یمن و جادوی
порядок мисра.^{۱۱} IV—Хндан—I^{۱۲} پیش—I^{۱۳} مترسم(?)—IV—مباش—I^{۱۴} I—6. 483 стоит после б. 484.

جگرگاه شاه جهان برس در پیدا²
بزاری بران جامه برس جان بداد³[
همی⁴ راز خویش از تو دارد نهان
نه بینند ز کردار او⁶ جز گزاف
ذمای همی در سرای سپنج⁸
چو خواهی که یابی بداد آفرین¹⁰
که خسرو برانگونه برسد تیاه
بايون¹² آن مستمندان شدند
بايون¹³ شاه آنک در بنند¹⁵ بود
بدانگه که بر گشته¹⁶ شد پخت شاه
همی داشت آن اندہ اندہ ذهافت
ازان پس ذگهبان فرسناد بیست
بدارد پس از مرگ آن کشته شاه¹⁹
بزرگی و مردی و آن دستگاه
نه از ذامداران پیشین شنود²⁰

سبک رفت و جامه ازو¹ در کشید
[به پیچید و بر زد یکی سرد باد
برین گونه گردد جهان جهان
سخن سنج بی رفع گر⁵ مرد لاف
اگر گنج داری و گر⁷ گرم و رفع
بی آزاری⁹ و راستی برس گزین
چو آگاهی آمد به بازار و راه
همه¹¹ بدگماfanان بزندان شدند
گرامی ده و پنج فرزند بود
بزندان پکشتندهان بی گناه
جهاندار چیزی ذیمارست گفت
چو بشنید شیرویه¹⁷ چندی گریست
بدان تا زن و کودکانشان¹⁸ ذگاه
شد آن پادشاهی و چندان سپاه
که کس را ز شلهنشهان آن نبود

460 465 470

¹ VI—доб.: ² سبک باز شد جامه زو—I, IV—ازان—

ز رای و خرد مغز و دل داشت پاک * چه آن هوش مغز و چه یکمشت خاک
³ I, K, IV, VI, T—б. оп. ⁴ K, VI—همه⁵ از—K, VI, P—اگر—⁶ بـ—K, VI, C—⁷ I, IV, C—⁸ یابی اگر

پس این بیهده رفع و این آز چیست * که فرجام از مرگ باید گریست
چو دانی که گیتی وفادار ذیست * ابا هیچکس ذیک کردار ذیست
ابا رفع کس—ابا هیچکس ¹⁰ K, VI—доб. 2 бб. прим. 8 с вариантом: вм. ⁹ IV—خرمندی—

—همان—C—¹¹ I, C—¹² K, VI—¹⁶ IV—¹⁵ پابند—¹⁴ شاهان که—I, IV—¹³ ز ایوان—L—¹⁷ I, K, IV, T—¹⁸ ل—¹⁹ شیرویه...
...ذفذ جماعة من الحرمن الى حجر نساع ابیمه...—Б—کودکانش—L—²⁰ K, IV, VI—доб.:

چنان پادشاهی و آن دستگاه * که اندہ جهان داشت پیرویز شاه
چو بگذشت بگذاشت آن روزگار * نبودش ز گل پرذیمانی ز خار
نه سودش ز گل بود اورا نه خار—VI نه سودش ز گل نه زیانی ز خار—
варианты: IV

چو فرزند او^۲ یار^۳ دادم ترا
بیامد کشند سبک^۴ پرشتاب^۵
ورا دید پایند^۶ در پیش گاه
سرشکش ز مژگان برج بر چکید^{۱۰}
که زاینده را بر تو باید گریست^{۱۲}
غريبم بدین شهر^{۱۳} بی یار و جفت
بدست فرومایه بدمان^{۱۴}
بدگیتی نجود کسی مهر او
بریدک چندین گفت کای رهنه مای
یکی پاک تر^{۱۸} جامه^{۱۹} دلپذیر
ندانست^{۲۰} کودک^{۲۱} همی راز^{۲۲} اوی
یکی قشت^{۲۳} زرین بر شاه برد
همی کرد خسرو ببردن شتاب
نه گاه سخن بود و گفتار^{۲۶} راز^{۲۷}
بزمزم همی قوبه کرد از گناه
بدان تار خ جان ستا ذرا ندید
در خداوند یادوار ا پرسست

یکی کیسه دینار دادم^۱ قرا
یکی خنجری تیز دادش چو آب
چو آن بذکنش^۲ رفت نزدیک^۳ شاه
بلرزید خسرو چو اورا^۴ بذید
بدو گفت کای^{۱۱} زشت نام تو چیست
مرا مهر هرمزد خوانند گفت
چندین گفت خسرو که آمد زمان
بمردم فماد همی چهر او
یکی ریدکی^{۱۵} پیش او بد^{۱۶} بپای
برو قشت^{۱۷} آب آر و مشک و عبیر
پرستنده بشنید آواز اوی
ز پیشش بیامد پرسنار خرد
آبا جامه و آبدستان^{۲۴} و آب
چو برسم بذید اندر آمد بوار^{۲۵}
چو آن جامه هارا^{۲۸} بپوشید شاه
یکی چادر نو بسر در کشید
پشد مهر هرمزد^{۲۹} خنجر بدمست

¹ K, IV, VI, T—² T—³ K—⁴ K, VI, C—⁵ I, IV—⁶. оп. ⁶ I—
دارم خود پاد دلی ⁷ چنورا—I ⁸ در پیش بابنده—⁹ IV, C—доб. (ср.
б. 448):

قراء خود چزین داوری در سرست
یکی گاه دارد یکی زیرگاه
همه بندگان را بمرند^۱ سر
مزن زین سپس پیش ما^۲ داستان
که در چنگ ایشان یکی بنده بود
نیارد مگر مردم زشت نام
بیران آرزو^۳ رای باید زدن
که این رنج بر ما^۴ سر آرد ذهان
بدان تا کشندش^۵ نهادن قبه^۶
ز مردی همان بهره آن نداشت
همی کوه در گردن آویختنی^۷
چنین تا بدیدند مردی براه
تنی^۸ خشک و پر موی و رخ^۹ لازورد
تن^{۱۰} مرد بیدادگر برخنه
میان کهان و میان مهان
که هر گز مبیناد خرم بهشت^{۱۱}
چو سبیرم^{۱۲} کنی^{۱۳} این شکار منست
وزین بیش^{۱۴} مگشای لب بر سخن^{۱۵}

که یکبار گفتیم و این دیگرست
ذشته بیک شهر بی بز^{۱۶} دو شاه
چو خویشی فزاید پدر با پسر
ذیم اندین^{۱۷} کار همداستان
بترسید شیروی و قرسنده بود
چنین داد پاسخ که سر سوی دام^{۱۸}
شمارا سوی خانه باید شدن
بچویید تا کیست اندر جهان
کشنده همی جست بدخواه شاه
کس اندر جهان زهره آن نداشت
که خون چنان^{۱۹} خسروی ریختنی^{۲۰}
ز هر سو همی جست بدخواه شاه
دو چشم^{۲۱} کبود و دو رخساره زرد
پر از خاک پای و شکم گرسنه
نداشت کس نام او در جهان
بر زادفرخ شد این مرد زشت
بدو گفت کاین^{۲۲} رزم کار منست
بدو گفت رو گر قوانی بکن^{۲۳}

^۱ ذیم من بدین—I^۲ ببرند—L^۳ تخت زر بر—P جایگه بر—C شهر کی پد—VI

^۴ I, IV, T—^۵ مزن پیش ما این چنین K, VI—^۶ شیری بدام

چنین—L^۷ کشندش—IV^۸ برمن—K, VI مابر—L^۹ بدین اندرون—I, T—^{۱۰} شیری بدام

(cp. 6. 435); L—далее бб. 433—435 оп.; Б—эти бб. переведены подробно.

آویختن—IV همان از در کین در آویختن—I^{۱۱} IV ریختن—^{۱۲} K, VI چنو—

^{۱۳} I^{۱۴} چشم—I^{۱۵} I^{۱۶} I, K, IV, VI, T—^{۱۷} I, K, IV, VI سر—I^{۱۸} K—доб.

(cp. T 6. 435):

بدو زادفرخ همی داستان * ز خسرو برو کرد همداستان(?)

این که گفتی بکن—^{۲۲} K, VI—^{۲۱} I, IV کنید—C^{۲۰} K, VI شیرم—^{۲۱} این—

پرسخن سخن—I^{۲۴} I, K, IV, VI—^{۲۵} VI در—^{۲۵} ذیز

همه بوم ایران تو ویران شمر
سر تخم ساسانیان^۱ بود شاه
شد این تخممه ویران و ایران همان^۳
فژون زین ذباشده کسی را سپاه
گزند آمد از پاسبان بزرگ
ذباشده^۶ سپاه تو هم پایدار
روان قرا دادگر^۷ یار باد
بیزدان و نام تو ای شهریار
که گر^۹ دست من زین سپس ذیز رود
بسوزم همه^۸ آلت خویش را
ببرید هر چار^{۱۵} اذگشت خویش
چو در خانه شد آتشی بر فروخت
410
12
13
14
15
16
17
18

کنام پلندگان و شیران شمر
که چون او نه بینند دگر^۲ تاج و گاه
بر آمد همه کامه بددگمان^۴
ز لشکر که آمدش فریادخواه
کنون اذر آید^۵ سوی رخنه گرگ
چو بر خیزد از چار سو کارزار
سر بدسگلان^۸ ذگوذسار باد
بنه ورز و مهر و بخرم بهار
بساید^{۱۰} مبادا بمن^{۱۱} بر درود^{۱۲}
بدان قما ذه بینم^{۱۴} بذاذیش را
بریده همی داشت در مشت خویش
همه آلت خویش یکسر^{۱۷} بسوخت

۵

شب و روز ترسان بدد از روزگار
همان تخت پیش ازدرش دام بود
که روز بزرگان^{۲۴} ذخواهد رسید^{۲۵}
بدان کار قاب^{۲۶} ازدر آورده بود
ازان کمار بپیداد کردند یاد
هرانکس که بد گرد با^{۱۹} شهریار
چو^{۲۱} شیروی ترسنده^{۲۲} و خام بود
بدانست اخترشمر^{۲۳} هرک دید
برفتند هر کس که بد کرده بود
ز درگاه پکسر بنزد^{۲۷} قپاد
420

گله گشت اکنون^۱ لـ^۳ همه^۴ لـ^{۲۰} ایرانیان^۱ Pـ^۲ I, K, Cـ IV, Pـ یکی^۳ کسی^۲ I, Kـ^۹ بدسگالت^{۲۱} I, IV, VIـ^۸ شیروی^{۲۲} ذخواهد^۷ یارگر^۶ VIـ^۵ آمد^۶ همه^۷ بی رمه^۸ VIـ^{۱۰} بسازد^{۱۱} بروـ^{۱۲} اگرـ IVـ^{۱۳} وگرـ VIـ^{۱۴} بـ^{۱۵} ذه بینم^{۱۶} لـ^{۱۷} کنونـ Kـ^{۱۸} مزهرا و لا بجس و قترا^{۱۹} و عاش [بهرید: آلت خویشتن راـ^{۲۰} بـ^{۲۱} همه آلت خویشتن راـ^{۲۲} لـ^{۲۳} ترسیدهـ Kـ^{۲۴} مرم شمرـ^{۲۵} بـ^{۲۶} که(؟) زادفرخ و أقرانه...^{۲۷} بـ^{۲۷} کارشانـ Kـ^{۲۸} کزو بـ^{۲۹} بزرگان^{۲۵} چه خواهد رسیدـ IVـ^{۲۶} بزرگی^{۲۷}

کجا آن همه رای و آیین و فر
که بـا^۱ تخت زر بود و^۲ بـا گوشوار
کجا آن سرافرازی و تخت زر
ز گوهـر فـگـنـدـه گـرـه بـرـ^۶ گـرـه^۷
کـه زـیرـ قـوـ اـنـدرـ^{۱۰} بـدـیـ ذـاشـکـیـبـ^{۱۱}
کـه دـشـمـنـ بـدـیـ تـیـخـشـاذـرـ^{۱۲} ذـیـامـ^{۱۳}
کـجـاـ آـنـ هـمـهـ فـرـؤـ اـیـزـدـیـ^{۱۴}
کـجـاـ آـنـ هـمـهـ کـوـشـشـ رـوزـ رـزمـ^{۱۵}
عـمـارـیـ زـرـیـنـ وـ فـرـمـانـ بـرـانـ^{۱۷}
هـمـهـ گـشـتـهـ اـزـ جـانـ قـوـ^{۱۹} ذـاـمـیـدـ
کـجـاـ آـنـ دـلـ وـ رـایـ وـ روـشـنـ روـانـ^{۲۱}
زـ دـفـتـرـ چـنـیـنـ رـوزـ کـیـ خـواـذـدـیـ^{۲۳}
کـهـ زـهـرـشـ فـزـونـ آـمـدـ^{۲۴} اـزـ پـایـ زـهـرـ
کـنـونـ اـزـ پـسـرـ رـذـجـتـ^{۲۵} آـمـدـ بـمـشـتـ
زـ رـذـعـ زـمـانـهـ بـیـ آـهـ وـ شـوـذـدـ^{۲۶}
چـوـ بـالـایـ فـرـزـذـدـ اوـ گـشـتـ رـاسـتـ
بـگـیـتـیـ ذـبـایـدـشـ^{۲۹} گـستـاخـ بـودـ^{۳۰}

کجا آن غلامان زرین کمر 390
کجا آن سرافراز جاذوس پار
کجا آن همه لشکر و بوم و بر
کجا آن سر^۴ خود و زرین زره^۵
کجا اسپ شبديز و^۶ زرین رکيسب^۷
کجا آن سواران زرین ستام 395
کجا آن همه رازوان بخردي
کجا آن همه بخشش روز بزم
کجا آن همه راهوار استران^{۱۶}
هیوذهان و بala و^{۱۸} پييل سپيد
کجا آن سخنها بشيرين زبان²⁰ 400
ز هر چيز قنهما چرا ماذدی²²
مبادا که گستاخ باشی بدھر
پسر خواستی تا بود بار و پشت
ز فرزند شاهان بنیرو شوذد²⁶
نهنه شاهرا چونک ذيرو بکاست²⁷
هر انکس²⁸ که او کار خسرو شنید

¹ ل—**یکی** ² ل—**و** оп. ³ I, K, IV, VI, T—б. оп. ⁴ I, K, VI, С—доб. ⁵ IV—**سینج**

⁶ در—I, ⁷ IV, K, IV, VI, C—6. 393 стоит после б. 394.

⁸ IV, P—⁹ VI—¹⁰ IV—¹¹ VI—¹² K, VI— ذا شکاب(؟) ایدر و زین و رکاب تیغه‌لشان

¹³ Л—доб. б. 400. ¹⁴ I, K, IV, K— доб.:

^{کجا آن همہ مال بسے پیمار و گنج} * کہ گرد آوریدی تو با درد و رفع
 sr. prim. 12 к б. 382. ^{۱۵} I, K, IV, VI, T—66. 397—398 оп. ^{۱۶} IV, T—^{۱۷} Л—6. оп. ^{۱۸} IV,

¹⁹ ل—²⁰ I, K, VI, زیان—²¹ ل—б. стоит после б.

395. ²² K—²³ K---²⁴ آید—I ²⁵ I, K, IV, ماذدة خوازده فزون VI—6. op. بروذست

نباشد—^{۲۹} همانکس—I^{۳۰} نخواست—^{۲۸} VI^{۲۷} شدند—I^{۲۶} بختت(?)—P^{۲۵} بندت VI^{۲۴}، C—C^{۲۳}

کسی را که کارش بسی اهو شود * بـلـیـتـیـ نـبـایـد کـه حـسـنـهـ و شـرـهـ و شـوـد

شده لجعل رخسار او^۱ شنجه لیید
خروشان بیامد سوی بارگاه^۲
دو رخساره زرد و دلی پر ز درد
هماذکنس کجا داشت^۳ اورا نگاه^۴
چو بر آتش مهر^{۱۰} بریان شدند
بزرگا سترگا تون آور^{۱۱} گوا^۵
کجات آن همه فر و تخت^{۱۴} و کلاه
کجات آن همه^{۱۸} یاره و تخت عاج^{۱۹}
جهانرا^{۲۳} همی داشتی زیر پر^{۲۴}
کجا آن بر و^{۲۶} بارگاه سران
کجا آن همه²⁷ قیخهای بدنفسنی
کجا آن رد و موبد و مهتران
کجا آن خرامییدن کارزار

¹ Л — **خسارة حون**, ² I, T — **پر** ³ K, VI, P — доб.:

بدلاش آتش مهـر او بـر فـروخت * زـيمـار خـسـرـو روـانـش [دل و جـان—P] بـسوـخت
 بـهـارـيد چـشـمـش چـو اـبـر بـهـار * كـنـارـش زـ دـيـدـه چـو درـيـا كـنـارـ
 بـسـازـيـد رـهـرا بـر [ذـوـحـه بـهـ—P] آـواـزـ روـد * بـيـرـبـطـ هـمـيـ مـوـيـهـ زـدـ بـر [باـ—P] سـرـودـ
 كـهـ VI⁷ وـ هوـ يـنـدـيـهـ بالـغـنـاءـ الفـلـوـيـ—B⁶ هـمـيـ K, IV, VI-- اـبـرـ—C⁵
 ذـگـهـيـانـ اوـ جـمـلهـ VI—C⁸ 380 и 381 оп.; B—эти бб. не переведены. VI—Mيداشـت
 10 K, VI—Qib¹¹ K, IV, VI, T—دلـوـ دـلـوـ 12 K, VI—доб. б. 385 текста и после него:

کجات آن همه زاد [فر—VI] و مردانگی * کجات آن همه فر [هوش—VI] و فرزانگی
کجات آن همه داشش و مال و گنج * که دشمن مبینه نداد جز درد و رذق
کجات آن بزرگان پا—¹³ I, VI و ¹⁴ آذچنان—¹⁵ I, IV, C بخت—T ¹⁶ بزرگان—Л
کجات آن بزرگی و آن تخت عاج—¹⁷ K, VI ¹⁸ I, IV برو—K—доб.:
کجات آن همه لشکر و زیب و فر * که گیته‌ی همه‌ی داشته‌ی زیر پر
بر فریب—¹⁹ Л ²⁰ جهانی—²¹ IV زیب—²² Л زیب—²³ فر و زیب—²⁴ K, VI رادی—²⁵ I, K, IV,
K, VI—²⁶ IV دل و VI—²⁷ I, K, IV, VI ²⁸ I, K, IV, VI, T—66.
²⁸ I, K, IV, VI, T—66.

ذخوازمش^۳ جز بستن و بدگهر^۴
که او پووه‌تر باشد از پووه بد^۶
که هر کس که گوید پرسنم دو شاه^۷
و گر ارجمندی^{۱۰} بود خوار خوان^{۱۱}
چو بی گنج باشد ذی‌رزد^{۱۲} سپاه
ز راه درشتی نگوییم چیز
که گنجست سرتاسر این^{۱۶} مرز او^{۱۵}
سوی خانه‌ها رفتتن آراستند^{۱۷}
که چیزی ز خسرو ذباید ذهافت
خورشها برو چوب و شیرین ذهید
ز چیزی که دیدی بخوان^{۲۰} گرم و سرد
که شیرین بخوردن^{۲۱} شمگیان بدی

که^۱ غمگیان ذباشد بدرد^۲ پدر
ذباید که دارد بدو^۵ کس امید
چندیان یافت پاسخ ز مرد گناه
تو اورا بدل ذاهشیوار^۸ خوان^۹
چندیان داد شیری روی پاسخ که شاه
سخن خوب^{۱۳} رازیم یک ماه ذی‌ز
مگر شاد باشیم^{۱۴} ز اندرز او^{۱۵}
چو پاسخ شنیدند در خاستند
بخوالیگران^{۱۸} شاه شیری روی گفت
دپیش‌شنه^{۱۹} خوان زرین ذهید
برزده همی برد و خسرو ذخورد
همه خوردن از دست شیرین بدی

365 370

۴

سر مهترانرا باآوش دار²²
بپرداخت بی داد و بی کام گاه²³
پر از آب مژگان و دل پر ز خون

[کنون شیون باربد گوش دار
چو آگاه شد باربد زانک شاه
ز جرم بی‌امد سوی طیسفون

375

اورا بجز بدگهر VI پدهنر^۱ I, IV^۲ VI^۳ ز درد^۴ چو^۵
ز رستم ز شاه K پرسنم ز شاه^۶ چوب دید^۷ ل^۸ دارد ازو VI^۹ داری بدان^{۱۰}
و گر از^{۱۱} دان^{۱۲} تو اورا بذاش هشیوار^{۱۳} ل^{۱۴} که رستم ز شاه^{۱۵}
چرب^{۱۶} گرامی^{۱۷} I, K, IV, VI, P^{۱۸} ذی‌باد^{۱۹} دان^{۲۰} گردیم^{۲۱}
سر تا بسر^{۲۲} از ایدر باو^{۲۳} IV^{۲۴} بخوالیگری^{۲۵} IV^{۲۶}
سر مهتری را در آوش دار^{۲۷} IV^{۲۸} سر مهتران ازدر آوش دار^{۲۹} ل^{۳۰} براذکار^{۳۱}
بپرداخت بی کام^{۳۲} IV^{۳۳} بی‌نداخت ذا کام بایسته گاه^{۳۴} K, VI^{۳۵} براذکار^{۳۶}
و بی گاه گاه^{۳۷}

پر آژگ رخسار و دل پر ز درد^۲
بشنی روی بی مخز و^۳ بی دستگاه
بنزدیک شیرویه^۱ رفت این دو مرد
یکایک بدادند پیغام شاه 350

۳

دلش گشت قرسان^۵ ازان تاج و تخت
که اورا همی داشتندی سته و
جوائزرا همی سوختندی جگر
دو دست گرامی بسر بر ذهاد
چو آگاهی او بدهمن^۶ رسید^۷
بداندیش را سر بر آمد ز خواب
چو بشنه بید بخشست بر گاه^۸ شاه
ز گردان^{۱۰} بیگانه و خویش او
زبانشان ذجنبید^{۱۱} بر بیش و کم
ذشسته چرایند با^{۱۲} درد و غم^{۱۴}
کجا باشد از پشت پروردگار

چو بشنه بید شیروی^۴ بگریست سخت
چو از پیش بر خاستند آن گروه
بگفتار زشت و بخون پدر
فرود آمد از تخت شاهی قباد
ز مژگان همی بر برش خون چکید 355
چو بر زد سر از تیله کوه آفتاب
برفتند یکسر سوی^۸ بارگاه
برفتند گردانشان پیش او
نشستند بـ روی کرده درم
بدادست کایشان بدانسان^{۱۲} درم
بدیشان^{۱۵} چنین گفت کان^{۱۶} شهریار 360

¹ I, K, IV, T—Л ^۵ شیرویه—Л ^۲ گرد—I ^۳ I, K, IV, VI—оп. ^۴ VI—оп. ^۶ K, VI—Л—после этого б. на полях помета пропуска; Б—далее бб. 356—369
⁷ لشکر—T ^۸ پرزم—^۹ I—دوه. ^{۱۰} I—دوه. ^{۱۱} زیاران—VI ^{۱۲} I—دوه. ^{۱۳} I—دوه. ^{۱۴} C—دوه. ^{۱۵} I—دوه. ^{۱۶} I—دوه.

بیودند قرسان ز بیم گناه * پر از بیم گشتند یکسر سپاه
T—دوه.:

ازان گریه و زاری شهربیار * شدند آن همه لشکرش قرسگار
بیک جای یکسر بگرد آمدند * ز خسرو همی داشتادها زدند
که پروریز اگر بر ذشیند بگاه * بود دار جای سران سپاه
ذه پیچید(?) VI—^{۱۱} زیاران—VI و^۹ I, K, IV, VI—^{۱۰} I—دوه. ^{۱۲} I—دوه. ^{۱۳} I—دوه. ^{۱۴} C—دوه. ^{۱۵} I—دوه. ^{۱۶} I—دوه.
کای—Л ^{۱۷} بایشان—I ^{۱۸} K, VI—پس

<p>ههـی^۳ قـیره گـردد اـمـید مـهـان بـگـردد زـتـخت^۴ و سـر آـیدـش بـخت بـگـوـیـم بـدو جـاذـم آـسـان سـتـان بـزـیر پـی اـنـدر^۶ هـمـه گـل بـود^۷ بـی آـذـارـی خـوـیـش^{۱۰} جـوـشن کـنـیـم^۹ جـهـان دـیدـه و پـاـک دـاـنـدـگـان^{۱۱} زـهـر گـوـنـهـیـی دـیدـ^{۱۳} بـایـد ذـهـبـیـمـبـ اـگـر بـاز خـوـانـد نـدارـد خـرـد^{۱۶} بـنـزـد کـهـان و بـنـزـد مـهـان^{۱۹} زـ من ذـیـز بـر بـدـ^{۲۰} مـگـیرـید یـادـ^{۲۱} شـنـیـدـدـدـ پـیـخـام^{۲۵} آـن پـیـشـروـ بـسـر بـر زـدـنـد آـن زـمـان هـر دـو دـسـتـ بـرـخـسـارـگـان بـر تـپـنـچـه^{۲۷} زـدـنـدـ سـر هـر دـو دـاـنـا پـر اـز خـاـک بـودـ پـر اـز درـد جـان و پـر اـنـدوـه سـر^{۳۱}</p>	<p>چـو زـین گـوـنـه بـر مـن^۱ سـر آـید^۲ جـهـان ذـمـاـنـد بـفـرـزـذـد مـن ذـیـز تـختـ فـرـشـتـه بـیـاـیدـ یـکـی جـانـسـتـان گـذـشـتـه چـو بـر چـیـنـوـد^۵ پـل بـودـ^۹ بـتـوـبـه دـل رـاـسـت^۸ روـشـن کـنـیـمـ^۹ دـرـسـتـسـت گـفـتـار فـرـزـاـنـگـان کـه چـون^{۱۲} بـخت بـیدـار گـیـرـد ذـشـیـبـ چـو رـوز بـهـی^{۱۴} بـر کـسـی بـگـنـرـد^{۱۵} پـیـام مـن اـیـنـسـت سـوـی^{۱۷} جـهـان^{۱۸} شـمـا ذـیـز پـدـرـوـد بـاشـیـد و شـادـ چـو اـشـتـاد و^{۲۲} خـرـاد^{۲۳} بـرـزـیـن گـوـ^{۲۴} بـه پـیـمـکـان^{۲۶} دـل هـر دـو دـانـا بـخـستـ ز گـفـتـار هـر دـو پـیـشـیـمـان شـدـنـدـ بـهـر بـر هـمـه جـامـشـان^{۲۸} چـاـک بـودـ^{۲۹} بـرـفـتـنـدـ گـرـیـان زـ پـیـشـشـ بـسـر^{۳۰}</p>
	345

^۱ K, IV — مـا ^۲ K, IV, VI, P—آمـد ^۳ I, IV—هـمـه ^۴ K, VI—رـوز ^۵ بـگـرـدـش دـنـور—I

پی ما—⁶ (متن تصحیح قیاسی—رداكتور) چینور—T چنبر—⁷ P—6. 337
 стоіт посle б. 338 текcta. ⁸ K, VI, T—⁹ K, VI, T—¹⁰ K, VI—¹

بجدی(؟) VI—¹⁴ خورد—VI¹³ کنون—VI¹² K، VI—پاک دل بندگان—K، VI¹¹ بی آزاری و داد

۱۶ IV- (؟) سرد ندارد خواهد ^{۱۵} K-Bگزندز همی بیر روز این چو

¹⁷ IV—¹⁸ پیام مهمنت این بسوی—¹⁹ K, VI—مهان

²⁰ I, IV—²¹ І—б. оп. (ср. б. 310); Б—конец пропуска в

چو استاد بربزین و خراز دویل را K, VI—
پروردید (ср. б. 310). — K—و. оп. — K—دویل و — K—دویل و

پیشنهادی را از دیدم و متعجب شدم که توانم این سه بزرگی را سو نمایم.

³⁰ I, K, IV, VI — ³¹ I, K, IV, VI — ³² ده کان: قم حاکی دود

ANSWER

<p>ز یاقوت رخشنده بودی درش^۱ که کشتنش بروز جوانی دبیر^۲ وزان رنج برده^۳ ندید ایچ گنج کزپشان سخن ماذمان پادگار سواران میدان و شیران^۴ کین^۵ پذیرفت^۶ و زو تازه شد فر^۷هی فروزنده قر بد ز گردنه^۸ مهر^۹ سواران چنگی و مرداگان^{۱۰} بسال آن یکی از دگر مه^{۱۱} بدی بمانند میدان و^{۱۲} ایوان^{۱۳} و کاخ اگر سال را چند بالا نبود نه آذرا^{۱۴} که روزی بمن بد رسد بسی دشمن از پیش برشاشتیم^{۱۵} کجا آب و خاکست رفع^{۱۶} منست </p>	<p>همه در خوشاب بد پیکرش^{۱۷} سیلاوش همان نامدار هژیر^{۱۸} کجا گنگ در کرد جایی بر رنج کجا رسائم زال و اسفندیار چو گودرز و هفتاد پور گزین چو گشتاسپ شاهی که دین بهی چو جاماسپ کاندر شمار سپهر شد آن بزرگان و داگان^{۱۹} که افراد هنر این ازان به^{۲۰} بدی بپرداختند این جهان فراغ ز شاهان مرا ذیز همتا ذمود جهانرا سپردم بنیک و ببد بسی راه دشوار بگذاشتیم^{۲۱} همه بمهما پر ز گنج^{۲۲} منست </p>
	320 325 330

^۱ IV—دو پیکر(?)^۲ K, T—VI سرمش^۳ هژیر^۴ IV، VI—دو ببر^۵ بردن^۶ K—دان^۷ K, IV, VI—^۸ VI بپذیرفت^۹ K—دان^{۱۰} IV—دو پیکر^{۱۱} K, VI—^{۱۲} IV مه^{۱۳} IV بـ^{۱۴} K, VI خوانندگان^{۱۵} IV فرزادگان^{۱۶} K, IV, VI, T—^{۱۷} K, IV, VI, T—^{۱۸} K, IV, VI, T—^{۱۹} K, VI—^{۲۰} رنج—

شهنشاه کیخسرو ذیکبخت * کزانسان ندیدند بیدار بخت
^۷ K, IV, VI—^۸ VI ز ذاهید و^۹ K—دان^{۱۰} IV—دو پیکر^{۱۱} K, VI—^{۱۲} IV بـ^{۱۳} IV بـ^{۱۴} K, VI—^{۱۵} IV بـ^{۱۶} K, VI—^{۱۷} K, IV, VI, T—^{۱۸} K, IV, VI, T—^{۱۹} K, VI—^{۲۰} رنج—

کجا رفت اسکندر نامور * کزو گشت گیتهی بزیر و زیر
همان نامور شاه بهرام گور * که چون او نبند کس بمردی و زور
ز بخشندگی شه چو او خود ذمود * ذیارت گردون سرمش را بسود
همان هم بنالم بروشن روان * جهاندار کسری ذوشیم روان
کجا آن چل و هفت شاه جهان * همه کار ایشان شد اند نهان
بسی کاخ و ایوانها شاختند * برافتند و عالم بپرداختند
بـ^{۱۰} IV—دو پیکر^{۱۱} K, VI—^{۱۲} IV مه^{۱۳} IV بـ^{۱۴} K, VI خوانندگان^{۱۵} IV فرزادگان^{۱۶} K, IV, VI, T—^{۱۷} K, IV, VI, T—^{۱۸} K, IV, VI, T—^{۱۹} K, VI—^{۲۰} رنج—

که نشستن اسد او بد ز ذیک^۳ از دکی
همان شور و قلخی بسی دیده ام
کس از شهرباران نبودم همال
نه بر من^۵ سپاسی همی بر ذهبد
که آباد بادا بادا بادا^۷ زمین
ذیازد بنفرین ما هیچ کس
که مارا کنون تیره گشت آبروی
سر و کار ما باد با بخرا دان
سخن گوی و پرمایه آزادگان
سخن جز شنیده مگویید چیز^{۱۰}
که اورا فدیدم مکر^{۱۲} بر^{۱۳} گذر
ز کی خسرو آغاز تا کی قباد^{۱۴}
کزیشان بُدی جای بیم^{۱۶} و امید^{۱۷}
چو روزش سر آمد برفت و بمرد^{۱۸}
بَدی دور کرد^{۲۰} آشکار و نهان
بِمردی ز چنگ زماشه نجست^{۲۱}
چو پیروزگر^{۲۲} قارن شیپر گیر^{۲۳}
بِمردی جهان دار شد با^{۲۴} گروه^{۲۵}
وزان خاشه گیته پر افساده کرد

بیزدان بگویم نه^۱ با^۲ کودکی
همه کار بیزدان پسندیده ام
مرا بود شاهی سی و هشت سال
کسی کاین^۴ جهان داد دیگر دهد
برین^۶ پادشاهی کنم آفرین
چو بیزدان بود پار و فریدمن
بدان کودک زشت^۸ ندادن بگوی
که پدرود بادی^۹ تو تا جاودان
شمای گرامی فرستادگان
زمی هر دو پدرود باشید ذیز³⁰⁵
کنم آفرین بر^{۱۱} جهان سر بسر
بمیرد کسی کو ز مادر بزاد
چو^{۱۵} هوشیگ و طهمورث و جمشید
که دیو و دد و دام فرماداش برد
فریدون فرخ که او از^{۱۹} جهان
ز بد دست ضحاک قاری بمبست
چو آرش که بردی بفرسنه قیر
قباد آذک آمد ز البرز کوه
که از آبگینه همی خاشه کرد³¹⁰

^۱ ل, K—^۲ K—^۳ I, K, C— IV, VI از ذیک و بد—^۴ IV او ذیک و بد—^۵ I, IV, VI—^۶ K, IV, VI—^۷ K, IV, VI—^۸ I, P—^۹ که آباد دارد بدانش بیزون^{۱۰} Б—далее бб. 311—343 не переведены. ^{۱۱} IV—^{۱۲} I, K, IV, VI, C—^{۱۳} پاشی—I—^{۱۴} I, K, IV—^{۱۵} VI—^{۱۶} K, VI, VI—^{۱۷} K, VI—^{۱۸} K, IV, VI, P—^{۱۹} آمد بمرد که پیروز—I—^{۲۰} ذرست—^{۲۱} K, VI, P—^{۲۲} بدی در جهان(؟) K—^{۲۳} I, IV, VI, C—^{۲۴} K—^{۲۵} K, VI—^{۲۶} شهرگیر—^{۲۷} بد(?)

همان ذمام بردار کاومن کی * جهاندار بـا داد فرخنده پـی

همان در خوشاب بگزیده صد¹
که هر حقه‌یی را چو⁴ پنجه⁵ هزار
صد اسپ گرازمهایه پنجه بزین⁷
دگر⁹ ویژه با جل¹⁰ دیبه¹¹ بدند
بنزدیک قیصر فروستادم این
ز دار مسیح¹² که گفتی سخن
ذبد زان¹⁵ مرا هیچ سود و زیان
شگفت آمدم زادک چون قیصری
همه گرد بر گرد او¹⁸ بخردان
که یزدان چرا خواهد آن کشته را
گران دار²⁴ بیکار²⁵ یزدان بدی
برفتی خود از گنج ما ذاگهان
دگر آذک گفتی که پوزش²⁶ بگوی
ورا پاسخ آن بد که²⁸ ریزندده باد
مرا قاج یزدان بسر بر ذهاد
بیزدان سپردم چون³¹ باز خواست
در² مرد داشتا ندید ایچ بد³
بدادی درم مرد گوهرشمار⁶
همه کرده⁸ از آخر ما گزین
که در دشت با باد همره¹² بدند
پس از خواسته خواهدمش¹³ آفرین¹⁴
بگنج اندر افگنه چوبی کهنه
ز ترسا شنیدی تو آواز آن
سرافراز مردی¹⁶ و نام آوری¹⁷
همش¹⁹ فچلیس و فان و هم²⁰ موبدان²¹
گرین²² خشک چوب²³ قبه گشته را
سر مایه اورمزد آن بدی
مسیح²⁴ شد او ذیستی در جهان
کنون قوبه کن راه یزدان بجوى²⁷
زبان و دل²⁹ و دست و پای قباد
پذیرفتم و بودم از قاج³⁰ شداد
ندام زبان در دهافت چراست³¹

بیتنگوی بر—IV همان در خوشاب بد چار صد—I ز یاقوت و ز در خوشاب صد—Л
 دری ازان چو—I⁴ چنان کز ره شهریاران سزد—VI³ کزو—K, P² در خوشاب صد
 گزیده هزار—Л⁷ بدادی بهما مردم پیشکار—VI بدادی بهما مرد پرھیزگار—K, VI, P⁵
 VI к б. 284); K, VI, P⁵ (ср. б., который доб.
 دگر شست پوشیده—Л—I⁸ همو کرد—I⁹ IV—همه—Л—I¹⁰ K, VI,
 دیبا—C¹¹ اسپ پاخصد بزین ازان [وزان—VI] پس برو—K, VI—I¹² همتنا—C¹³ خواندم—I¹⁴ K, VI, T—
 گردی—I¹⁵ K, VI—I¹⁶ ذبد زو—IV ذبودی—I¹⁷ K, IV, I¹⁸ آفرین خواندم [خواندند—VI]
 فیلسوف و رد و—I¹⁹ همان—VI همان—I²⁰ K, IV, C—
 همان—IV کزین—K که این—Л—I²¹ فیلسوفان با موبدان—VI فیلسوفان و ذاتی ردان—K
 حجت—I²² K—I²³ ل، IV, C—I²⁴ K—(؟) کار—I²⁵ چوب خشک—I²⁶ K, IV, VI, C—I²⁷ K—
 لم—I²⁸ K, VI—I²⁹ I, IV, T—
 سسدم حمه—I³⁰ IV داد—I³¹ I, T—
 ب—далее бб. 297—306 не переведены.

بدان پاسخ آید—IV بدان پاسخ این آید ای کم خرد—² I, T—¹ K بدین پاسخ این—
 جز این چیز—⁴ K—6. 270 стоит после б. 271; VI—б. оп. IV جز آذچیز—³ I, K—² I, T—
 بسپرده—C دشمرد(?)—⁸ I—⁷ K, VI—⁶ I, IV, VI, C—⁵ I, IV, VI—⁷ دادا—K داشن و—
 بمغز اندرون دان که دارد خرد—⁹ K, VI—¹⁰ K, VI—¹¹ IV, T—¹² IV—¹³ I, K, IV, VI, T—¹⁴ IV ما—¹⁵ I, K, VI, T—¹⁶ I, K, IV—¹⁷ I,
 پیش شنودند—¹⁸ K—¹⁹ I, VI—²⁰ پژمرده ام(?)—K بشمرده ایم—²¹ I, VI—²² I, VI—²³ K, C—²⁴ K—²⁵ I, P—²⁶ I, IV—²⁷ VI—²⁸ I, VI—²⁹ هم از زر سرخ—³⁰ VI همان گوشوار—³¹ I
 بتو—VI ابا—K آن—¹⁸ K, T—¹⁹ I, VI—²⁰ پژمرده ام(?)—K بشمرده ایم—²¹ I, VI—²² I, VI—²³ K, C—²⁴ K—²⁵ I, P—²⁶ I, IV—²⁷ VI—²⁸ I, VI—²⁹ هم از زر سرخ—³⁰ VI همان گوشوار—³¹ I
 کرده ایم—²⁰ آن—¹⁸ K, T—¹⁹ I, VI—²¹ I, VI—²² I, VI—²³ K, C—²⁴ K—²⁵ I, P—²⁶ I, IV—²⁷ VI—²⁸ I, VI—²⁹ هم از زر سرخ—³⁰ VI همان گوشوار—³¹ I
 رادفروخ—²¹ I, VI—²² I, VI—²³ K, C—²⁴ K—²⁵ I, P—²⁶ I, IV—²⁷ VI—²⁸ I, VI—²⁹ هم از زر سرخ—³⁰ VI همان گوشوار—³¹ I
 ز مشقال گنجی چو—²¹ I, VI—²² I, VI—²³ K, C—²⁴ K—²⁵ I, P—²⁶ I, IV—²⁷ VI—²⁸ I, VI—²⁹ هم از زر سرخ—³⁰ VI همان گوشوار—³¹ I
 (ср. след. б.); I, IV, C—²¹ I, VI—²² I, VI—²³ K, C—²⁴ K—²⁵ I, P—²⁶ I, IV—²⁷ VI—²⁸ I, VI—²⁹ هم از زر سرخ—³⁰ VI همان گوشوار—³¹ I
 (9) چو—²¹ I, VI—²² I, VI—²³ K, C—²⁴ K—²⁵ I, P—²⁶ I, IV—²⁷ VI—²⁸ I, VI—²⁹ هم از زر سرخ—³⁰ VI همان گوشوار—³¹ I

همان جامه دیمهای چینی هزار * ازو پنج زربفت گوهنگار
مر [که-VI] آن هر پیکو، دارم صد هزار * بدادی بهما مرد [پهنا کرد اشتاد-VI] یه هیزنگار

پرده‌ید آمد اکنون ز ذا ارز ارز
گشاده به بییند² بداندیدش راه³
شکفتنه همیشه گل کامگار
چو پالیز گردد⁴ ز مردم تهی
همه⁷ شاخ ذار و بهی بشکند⁸
بپرچینش بر¹⁰ نیزه‌ها خار اوی
چه باغ و چه دشت و چه دریا چه¹³ راغ
دل و پشت ایراذیان ذشکنی
خروش سواران و کین آختن¹⁶
بازدیدشة بد منته¹⁷ در میان
خردمند خواهد قرا بی خرد
هرمه مردم ذام‌زارا دهی
باندرز این کرد در ذامه یاد²⁰
همی خوبشتن را بکشتن²¹ دهد
بد اندیش با او کند کارزار
مرا خواندی دو دل²³ و خویش کام²⁴
که²⁶ گفتار آموزگار تو بود
تو خود کی شناسی جفا از وفا²⁸

سواران پرگنده کردم¹ بمزر
چو از هر سوی باز خواهی سپاه
که ایران چو با غیبت خرم بهار
پر از ذرگس و فار و سپب و پهی
سپاه و سلیحست دیوار⁹ اوی
اگر بفگنی¹¹ خیره¹² دیوار باغ
ذگر قما تو دیوار او¹⁴ نفگنی
کزان پس بود غارت و قاختن¹⁵
زن و کودک و بوم ایراذیان
چو سالی چندین بر تو ببر بگذرد
من ایدون شنیدم کجا تو¹⁸ مهی
چنان دان که نوشیان روان¹⁹ قباد
که هر کو سلیحش بدم دهد
که چون باز خواهد کش²² آید بکار
دگر آذک دادی ز قیصر پیام
سخنها نه از²⁵ بادگار تو بود
وفا کردن او و از ما جفا²⁷

چو بخشش ل⁵ کردم^(?) ل⁴ بد و ذیک راه^(?) ل² ذه بیند^(?) ل¹ کرده³
ل¹⁰ دیدار⁹ بشکند⁸ K, P—IV کند⁷ همان⁶ سوموش سپرد^(?)
و¹³ VI تیره^(?) ل¹² برکنی¹¹ بدیوار بر IV بهر جای بر K, VI بهر چینش بر
که جای—I, K, IV, VI بود¹⁸ توختن¹⁷ سوختن¹⁶ K, VI دیوارها¹⁵
بازدرز ذامه درین [چنین]¹⁹ کرد یاد²⁰ I, K, IV, VI, C و²⁰ ده²⁰ و²⁰
K, VI IV, C—K, VI ده دل²³ بشیون²² بشیون²² خویش ذام²⁵ شادکام²⁴
وفا کردن²⁶ IV (без рифмы); جفا کردن تو و از ما وفا^(?) ز²⁷ K²⁷ سخنهای ما²⁶
وفا از جفا²⁸ VI جفارا وفا²⁸ جفا کردن او واز ما وفا²⁸ از ما و از وی جفا

که قیصره^۱ شبان اور مزد تو ازد
بدان تا نباشی بگیستی^۲ تو شاد
که روشن شدی^۳ جان تاریک تو
که گنجی^۴ رسیدی بارازافیان^۵
روایت ز اذدیشه رامش^۶ برد
زماده کنون پاک^{۱۰} در مشت قست
جهان بی در در^{۱۱} تباہی بود
تھی دست را ذیست هوش و هنر^{۱۲}
بزرگان فسوسیش خوازند شاه^{۱۳}
همی بیت بدمست برهمن رسد[^{۱۵}]
ورا ذام و آواز قو^{۱۷} خوار گشت
ترا زیر دستان خوازند شاه
چو سیرش کنی دشمن جان بود
که در بوم پاشان^{۲۰} دشاذم بر راه^{۲۱}
ذداشی همی راه سود از^{۲۵} گزند
فراز آمد این دامور گنج من
همه دشمن اذرا بهم بر زدم^{۲۹}
نشیخیم بی رذج و گرم^{۳۱} و گداز
هدمان پر گزندان که ذند تو ازد
همی داد خواهند تختت بباد
چو بودی خردمند ذذدیک تو
بدادن ذبودی کسی را زیان
ایا پور کم روز^۶ ازدک خرد
چنان دان که این^۸ گنج من^۹ پیش قست
هم آایش پلاش اهی بود
شود بی درم شاه بیدادگر
دبخشش ذباشند ورا دستگاه
[ار^{۱۴} ایدونک از تو بدشمن رسد
[زیزدان^{۱۶} پرسنه بیدزار گشت
[چو^{۱۸} بی گنج پاشی ذپاید^{۱۹} سپاه
سگ آن بی که خواهند ذان بود
دگر آذک گفتی ز کار سپاه
ز بی دانشی این^{۲۲} ذپاید^{۲۳} پرسند
چندین^{۲۶} است پاسخ که از^{۲۷} رذج من
ز بیگانگان شمرها بستدم^{۲۸}
بدان تا بآرام بر تخت ذاز

¹ پایه ازیان-² ل-³ گیتی-⁴ I-⁵ کند-⁶ K-⁷ ز گیتی-⁸ دستیه-⁹ IV،
 VI، P-¹⁰ оп. ¹¹ پاد-¹² K، VI-¹³ آن-¹⁴ ما-¹⁵ کیفر-¹⁶ آن-¹⁷ I، K، IV، VI، T-¹⁸ بیز-¹⁹ K، VI-²⁰ و
²¹ آیین و فر-²² IV-²³ доб.:
 ج-²⁴ بازدار بی گند-²⁵ پر غم-²⁶ دود * ورا تخت چون جای ماقم بود
 فسوسی بخوازد بزرگش ذه شاه-²⁷ P فسوسیش خوازند مردم [هر کس-²⁸ C ذه شاه-²⁹ IV، C-³⁰ ذه شاه-³¹ IV]
 برو نام دادار بی-³² K، VI-³³ ز تو آن-³⁴ VI-³⁵ ل-³⁶ 66. 243-245 оп. ³⁷ ور-³⁸ T-³⁹ گر-⁴⁰ VI-⁴¹
 22 K، VI-⁴² ذبایابی-⁴³ T-⁴⁴ ذبایاد-⁴⁵ VI-⁴⁶ تو-⁴⁷ I-⁴⁸ بومها بی-⁴⁹ L-⁵⁰ ذبایاد-⁵¹ VI-⁵²
 آن-⁵³ IV-⁵⁴ ز بیداشتیت آن ذبایاد [ذبایاد-⁵⁵ C پسند-⁵⁶ I، C-⁵⁷ دبایاد-⁵⁸ آن-⁵⁹
 چنین پاسخ آرای-⁶⁰ ل-⁶¹ چنان-⁶² VI-⁶³ سود و-⁶⁴ K، IV، VI-⁶⁵ چی داشتیت اینست ذامد پسند
 بی درد و رفع-⁶⁶ VI-⁶⁷ 31 نشیمنند K-⁶⁸ زدیم-⁶⁹ پستدیم-⁷⁰ کن-

جز^۳ از کشور روم و جادوستان^۴
ز هر فاما داری^۵ و هر مهتری
از اسپان وز بنده خوب چهر
ز ما این ذبودی کسی را دریخ
سیاه^{۱۱} و سپید و ز کیممال^{۱۲} بور^{۱۳}
چندین بازها^{۱۴} بر هیوندان مست^{۱۵}
ذه پیچید گردن کس^{۱۶} از راه ما
بدان تا بیاگند زین گونه گنج^{۱۸}
کجا داشتیم از پی روز بوس^{۱۹}
سرانجام^{۲۰} بادآورش خواهدیم
بجز آزارزو چرخ بر ما نگشت
پدازدیش بکسر هراسان بدد^{۲۳}
جهانرا بد آمد ز پیمان تو^{۲۶}
ذماید^{۲۷} گزیدن بجز^{۲۸} خامشی^{۲۹}
پر از درد کاری^{۳۰} و ذاسودمند

جز^۱ از بیان^۲ دینار هندوستان^{۲۰}
جز^۵ از بیان وز ساو^۶ هر کشوری^{۲۱}
جز از رسم و آیین نوروز^۸ و مهر^۹
جز از جوشن و خود^{۱۰} و گوپال و تیغ^{۱۱}
جز از مشک و کافور و خر^{۱۲} و سمور^{۱۳}
هران کس که مارا بدی زیردست^{۱۴}
همی تاختندی بدرگاه ما^{۲۲}
ز هر در فراوان کشیدیم رنج^{۲۳}
دگر گنج^{۱۷} خضرا و گنج عروسی^{۱۸}
فراوان ز فامش^{۱۹} سخن راندیم^{۲۰}
چنین بیست و شش سال تا سی و هشت^{۲۱}
همه مهتران خود^{۲۲} تن اسان بدد^{۲۳}
همان^{۲۴} چون شنیدم ز فرمان^{۲۵} تو^{۲۶}
ذمانت کس اذر جهان رامشی^{۲۷}
همی کرد خواهی جهان پر گزند^{۲۸}

^۱ K—^۲ I, IV—^۳ I, T—^۴ Л—доб.: چه چو—^۵ K, VI—^۶ I, K, IV, VI, T—^۷ VI—^۸ ل—^۹ K, VI—^{۱۰} ل—^{۱۱} I—^{۱۲} I—доб.: چه چو—^{۱۳} ل—^{۱۴} I, K, IV, VI, T—^{۱۵} T—^{۱۶} K, VI—^{۱۷} K, VI—^{۱۸} ل—^{۱۹} ل—^{۲۰} I, K, IV, VI, T—^{۲۱} ل—^{۲۲} I, K, VI—^{۲۳} K, IV, VI—^{۲۴} I, K, IV, VI—^{۲۵} K, VI—^{۲۶} ل—^{۲۷} IV—^{۲۸} I, K, VI—^{۲۹} K, VI—^{۳۰} VI—

جز از مصر و شام و دیار بمن * جز این شهرها تا بمزرع ختن^{۲۰}
وز بُرز^۹ ل—^{۱۰} مژداری^۸ VI—^{۱۱} هدیه و باز^۷ VI—^{۱۲} K, VI—^{۱۳} تور^{۱۴} و^{۱۵} K, VI—^{۱۶} کبود^{۱۷}—I—^{۱۸} ل—^{۱۹} ل—^{۲۰} رسم نوروز و آیین مهر^{۲۱}
ز هند و ز سند و ز کیمال و تور^{۲۲} IV—^{۲۳} ز هر گونه هر جای کیمال [در بزم^{۲۴}] و سور^{۲۵} VI—^{۲۶} K, VI—^{۲۷} K, VI—^{۲۸} ل—^{۲۹} K, VI—^{۳۰} K, VI—^{۳۱} K, VI—^{۳۲} K, VI—^{۳۳} K, VI—^{۳۴} K, VI—^{۳۵} K, VI—^{۳۶} K, VI—^{۳۷} K, VI—^{۳۸} K, VI—^{۳۹} K, VI—^{۴۰} K, VI—^{۴۱} K, VI—^{۴۲} K, VI—^{۴۳} K, VI—^{۴۴} K, VI—^{۴۵} K, VI—^{۴۶} K, VI—^{۴۷} K, VI—^{۴۸} K, VI—^{۴۹} K, VI—^{۵۰} K, VI—^{۵۱} K, VI—^{۵۲} K, VI—^{۵۳} K, VI—^{۵۴} K, VI—^{۵۵} K, VI—^{۵۶} K, VI—^{۵۷} K, VI—^{۵۸} K, VI—^{۵۹} K, VI—^{۶۰} K, VI—^{۶۱} K, VI—^{۶۲} K, VI—^{۶۳} K, VI—^{۶۴} K, VI—^{۶۵} K, VI—^{۶۶} K, VI—^{۶۷} K, VI—^{۶۸} K, VI—^{۶۹} K, VI—^{۷۰} K, VI—^{۷۱} K, VI—^{۷۲} K, VI—^{۷۳} K, VI—^{۷۴} K, VI—^{۷۵} K, VI—^{۷۶} K, VI—^{۷۷} K, VI—^{۷۸} K, VI—^{۷۹} K, VI—^{۸۰} K, VI—^{۸۱} K, VI—^{۸۲} K, VI—^{۸۳} K, VI—^{۸۴} K, VI—^{۸۵} K, VI—^{۸۶} K, VI—^{۸۷} K, VI—^{۸۸} K, VI—^{۸۹} K, VI—^{۹۰} K, VI—^{۹۱} K, VI—^{۹۲} K, VI—^{۹۳} K, VI—^{۹۴} K, VI—^{۹۵} K, VI—^{۹۶} K, VI—^{۹۷} K, VI—^{۹۸} K, VI—^{۹۹} K, VI—^{۱۰۰} K, VI—^{۱۰۱} K, VI—^{۱۰۲} K, VI—^{۱۰۳} K, VI—^{۱۰۴} K, VI—^{۱۰۵} K, VI—^{۱۰۶} K, VI—^{۱۰۷} K, VI—^{۱۰۸} K, VI—^{۱۰۹} K, VI—^{۱۱۰} K, VI—^{۱۱۱} K, VI—^{۱۱۲} K, VI—^{۱۱۳} K, VI—^{۱۱۴} K, VI—^{۱۱۵} K, VI—^{۱۱۶} K, VI—^{۱۱۷} K, VI—^{۱۱۸} K, VI—^{۱۱۹} K, VI—^{۱۲۰} K, VI—^{۱۲۱} K, VI—^{۱۲۲} K, VI—^{۱۲۳} K, VI—^{۱۲۴} K, VI—^{۱۲۵} K, VI—^{۱۲۶} K, VI—^{۱۲۷} K, VI—^{۱۲۸} K, VI—^{۱۲۹} K, VI—^{۱۳۰} K, VI—^{۱۳۱} K, VI—^{۱۳۲} K, VI—^{۱۳۳} K, VI—^{۱۳۴} K, VI—^{۱۳۵} K, VI—^{۱۳۶} K, VI—^{۱۳۷} K, VI—^{۱۳۸} K, VI—^{۱۳۹} K, VI—^{۱۴۰} K, VI—^{۱۴۱} K, VI—^{۱۴۲} K, VI—^{۱۴۳} K, VI—^{۱۴۴} K, VI—^{۱۴۵} K, VI—^{۱۴۶} K, VI—^{۱۴۷} K, VI—^{۱۴۸} K, VI—^{۱۴۹} K, VI—^{۱۵۰} K, VI—^{۱۵۱} K, VI—^{۱۵۲} K, VI—^{۱۵۳} K, VI—^{۱۵۴} K, VI—^{۱۵۵} K, VI—^{۱۵۶} K, VI—^{۱۵۷} K, VI—^{۱۵۸} K, VI—^{۱۵۹} K, VI—^{۱۶۰} K, VI—^{۱۶۱} K, VI—^{۱۶۲} K, VI—^{۱۶۳} K, VI—^{۱۶۴} K, VI—^{۱۶۵} K, VI—^{۱۶۶} K, VI—^{۱۶۷} K, VI—^{۱۶۸} K, VI—^{۱۶۹} K, VI—^{۱۷۰} K, VI—^{۱۷۱} K, VI—^{۱۷۲} K, VI—^{۱۷۳} K, VI—^{۱۷۴} K, VI—^{۱۷۵} K, VI—^{۱۷۶} K, VI—^{۱۷۷} K, VI—^{۱۷۸} K, VI—^{۱۷۹} K, VI—^{۱۸۰} K, VI—^{۱۸۱} K, VI—^{۱۸۲} K, VI—^{۱۸۳} K, VI—^{۱۸۴} K, VI—^{۱۸۵} K, VI—^{۱۸۶} K, VI—^{۱۸۷} K, VI—^{۱۸۸} K, VI—^{۱۸۹} K, VI—^{۱۹۰} K, VI—^{۱۹۱} K, VI—^{۱۹۲} K, VI—^{۱۹۳} K, VI—^{۱۹۴} K, VI—^{۱۹۵} K, VI—^{۱۹۶} K, VI—^{۱۹۷} K, VI—^{۱۹۸} K, VI—^{۱۹۹} K, VI—^{۲۰۰} K, VI—^{۲۰۱} K, VI—^{۲۰۲} K, VI—^{۲۰۳} K, VI—^{۲۰۴} K, VI—^{۲۰۵} K, VI—^{۲۰۶} K, VI—^{۲۰۷} K, VI—^{۲۰۸} K, VI—^{۲۰۹} K, VI—^{۲۱۰} K, VI—^{۲۱۱} K, VI—^{۲۱۲} K, VI—^{۲۱۳} K, VI—^{۲۱۴} K, VI—^{۲۱۵} K, VI—^{۲۱۶} K, VI—^{۲۱۷} K, VI—^{۲۱۸} K, VI—^{۲۱۹} K, VI—^{۲۲۰} K, VI—^{۲۲۱} K, VI—^{۲۲۲} K, VI—^{۲۲۳} K, VI—^{۲۲۴} K, VI—^{۲۲۵} K, VI—^{۲۲۶} K, VI—^{۲۲۷} K, VI—^{۲۲۸} K, VI—^{۲۲۹} K, VI—^{۲۳۰} K, VI—^{۲۳۱} K, VI—^{۲۳۲} K, VI—^{۲۳۳} K, VI—^{۲۳۴} K, VI—^{۲۳۵} K, VI—^{۲۳۶} K, VI—^{۲۳۷} K, VI—^{۲۳۸} K, VI—^{۲۳۹} K, VI—^{۲۴۰} K, VI—^{۲۴۱} K, VI—^{۲۴۲} K, VI—^{۲۴۳} K, VI—^{۲۴۴} K, VI—^{۲۴۵} K, VI—^{۲۴۶} K, VI—^{۲۴۷} K, VI—^{۲۴۸} K, VI—^{۲۴۹} K, VI—^{۲۵۰} K, VI—^{۲۵۱} K, VI—^{۲۵۲} K, VI—^{۲۵۳} K, VI—^{۲۵۴} K, VI—^{۲۵۵} K, VI—^{۲۵۶} K, VI—^{۲۵۷} K, VI—^{۲۵۸} K, VI—^{۲۵۹} K, VI—^{۲۶۰} K, VI—^{۲۶۱} K, VI—^{۲۶۲} K, VI—^{۲۶۳} K, VI—^{۲۶۴} K, VI—^{۲۶۵} K, VI—^{۲۶۶} K, VI—^{۲۶۷} K, VI—^{۲۶۸} K, VI—^{۲۶۹} K, VI—^{۲۷۰} K, VI—^{۲۷۱} K, VI—^{۲۷۲} K, VI—^{۲۷۳} K, VI—^{۲۷۴} K, VI—^{۲۷۵} K, VI—^{۲۷۶} K, VI—^{۲۷۷} K, VI—^{۲۷۸} K, VI—^{۲۷۹} K, VI—^{۲۸۰} K, VI—^{۲۸۱} K, VI—^{۲۸۲} K, VI—^{۲۸۳} K, VI—^{۲۸۴} K, VI—^{۲۸۵} K, VI—^{۲۸۶} K, VI—^{۲۸۷} K, VI—^{۲۸۸} K, VI—^{۲۸۹} K, VI—^{۲۹۰} K, VI—^{۲۹۱} K, VI—^{۲۹۲} K, VI—^{۲۹۳} K, VI—^{۲۹۴} K, VI—^{۲۹۵} K, VI—^{۲۹۶} K, VI—^{۲۹۷} K, VI—^{۲۹۸} K, VI—^{۲۹۹} K, VI—^{۳۰۰} K, VI—^{۳۰۱} K, VI—^{۳۰۲} K, VI—^{۳۰۳} K, VI—^{۳۰۴} K, VI—^{۳۰۵} K, VI—^{۳۰۶} K, VI—^{۳۰۷} K, VI—^{۳۰۸} K, VI—^{۳۰۹} K, VI—^{۳۱۰} K, VI—^{۳۱۱} K, VI—^{۳۱۲} K, VI—^{۳۱۳} K, VI—^{۳۱۴} K, VI—^{۳۱۵} K, VI—^{۳۱۶} K, VI—^{۳۱۷} K, VI—^{۳۱۸} K, VI—^{۳۱۹} K, VI—^{۳۲۰} K, VI—^{۳۲۱} K, VI—^{۳۲۲} K, VI—^{۳۲۳} K, VI—^{۳۲۴} K, VI—^{۳۲۵} K, VI—^{۳۲۶} K, VI—^{۳۲۷} K, VI—^{۳۲۸} K, VI—^{۳۲۹} K, VI—^{۳۳۰} K, VI—^{۳۳۱} K, VI—^{۳۳۲} K, VI—^{۳۳۳} K, VI—^{۳۳۴} K, VI—^{۳۳۵} K, VI—^{۳۳۶} K, VI—^{۳۳۷} K, VI—^{۳۳۸} K, VI—^{۳۳۹} K, VI—^{۳۴۰} K, VI—^{۳۴۱} K, VI—^{۳۴۲} K, VI—^{۳۴۳} K, VI—^{۳۴۴} K, VI—^{۳۴۵} K, VI—^{۳۴۶} K, VI—^{۳۴۷} K, VI—^{۳۴۸} K, VI—^{۳۴۹} K, VI—^{۳۵۰} K, VI—^{۳۵۱} K, VI—^{۳۵۲} K, VI—^{۳۵۳} K, VI—^{۳۵۴} K, VI—^{۳۵۵} K, VI—^{۳۵۶} K, VI—^{۳۵۷} K, VI—^{۳۵۸} K, VI—^{۳۵۹} K, VI—^{۳۶۰} K, VI—^{۳۶۱} K, VI—^{۳۶۲} K, VI—^{۳۶۳} K, VI—^{۳۶۴} K, VI—^{۳۶۵} K, VI—^{۳۶۶} K, VI—^{۳۶۷} K, VI—^{۳۶۸} K, VI—^{۳۶۹} K, VI—^{۳۷۰} K, VI—^{۳۷۱} K, VI—^{۳۷۲} K, VI—^{۳۷۳} K, VI—^{۳۷۴} K, VI—^{۳۷۵} K, VI—^{۳۷۶} K, VI—^{۳۷۷} K, VI—^{۳۷۸} K, VI—^{۳۷۹} K, VI—^{۳۸۰} K, VI—^{۳۸۱} K, VI—^{۳۸۲} K, VI—^{۳۸۳} K, VI—^{۳۸۴} K, VI—^{۳۸۵} K, VI—^{۳۸۶} K, VI—^{۳۸۷} K, VI—^{۳۸۸} K, VI—^{۳۸۹} K, VI—^{۳۹۰} K, VI—^{۳۹۱} K, VI—^{۳۹۲} K, VI—^{۳۹۳} K, VI—^{۳۹۴} K, VI—^{۳۹۵} K, VI—^{۳۹۶} K, VI—^{۳۹۷} K, VI—^{۳۹۸} K, VI—^{۳۹۹} K, VI—^{۴۰۰} K, VI—^{۴۰۱} K, VI—^{۴۰۲} K, VI—^{۴۰۳} K, VI—^{۴۰۴} K, VI—^{۴۰۵} K, VI—^{۴۰۶} K, VI—^{۴۰۷} K, VI—^{۴۰۸} K, VI—^{۴۰۹} K, VI—^{۴۱۰} K, VI—^{۴۱۱} K, VI—^{۴۱۲} K, VI—^{۴۱۳} K, VI—^{۴۱۴} K, VI—^{۴۱۵} K, VI—^{۴۱۶} K, VI—^{۴۱۷} K, VI—^{۴۱۸} K, VI—^{۴۱۹} K, VI—^{۴۲۰} K, VI—^{۴۲۱} K, VI—^{۴۲۲} K, VI—^{۴۲۳} K, VI—^{۴۲۴} K, VI—^{۴۲۵} K, VI—^{۴۲۶} K, VI—^{۴۲۷} K, VI—^{۴۲۸} K, VI—^{۴۲۹} K, VI—^{۴۳۰} K, VI—^{۴۳۱} K, VI—^{۴۳۲} K, VI—^{۴۳۳} K, VI—^{۴۳۴} K, VI—^{۴۳۵} K, VI—^{۴۳۶} K, VI—^{۴۳۷} K, VI—^{۴۳۸} K, VI—^{۴۳۹} K, VI—^{۴۴۰} K, VI—^{۴۴۱} K, VI—^{۴۴۲} K, VI—^{۴۴۳} K, VI—^{۴۴۴} K, VI—^{۴۴۵} K, VI—^{۴۴۶} K, VI—^{۴۴۷} K, VI—^{۴۴۸} K, VI—^{۴۴۹} K, VI—^{۴۴۱۰} K, VI—^{۴۴۱۱} K, VI—^{۴۴۱۲} K, VI—^{۴۴۱۳} K, VI—^{۴۴۱۴} K, VI—^{۴۴۱۵} K, VI—^{۴۴۱۶} K, VI—^{۴۴۱۷} K, VI—^{۴۴۱۸} K, VI—^{۴۴۱۹} K, VI—^{۴۴۲۰} K, VI—^{۴۴۲۱} K, VI—^{۴۴۲۲} K, VI—^{۴۴۲۳} K, VI—^{۴۴۲۴} K, VI—^{۴۴۲۵} K, VI—^{۴۴۲۶} K, VI—^{۴۴۲۷} K, VI—^{۴۴۲۸} K, VI—^{۴۴۲۹} K, VI—^{۴۴۳۰} K, VI—^{۴۴۳۱} K, VI—^{۴۴۳۲} K, VI—^{۴۴۳۳} K, VI—^{۴۴۳۴} K, VI—^{۴۴۳۵} K, VI—^{۴۴۳۶} K, VI—^{۴۴۳۷} K, VI—^{۴۴۳۸} K, VI—^{۴۴۳۹} K, VI—^{۴۴۳۱۰} K, VI—^{۴۴۳۱۱} K, VI—^{۴۴۳۱۲} K, VI—^{۴۴۳۱۳} K, VI—^{۴۴۳۱۴} K, VI—^{۴۴۳۱۵} K, VI—^{۴۴۳۱۶} K, VI—^{۴۴۳۱۷} K, VI—^{۴۴۳۱۸} K, VI—^{۴۴۳۱۹} K, VI—^{۴۴۳۲۰} K, VI—^{۴۴۳۲۱} K, VI—^{۴۴۳۲۲} K, VI—^{۴۴۳۲۳} K, VI—^{۴۴۳۲۴} K, VI—^{۴۴۳۲۵} K, VI—^{۴۴۳۲۶} K, VI—^{۴۴۳۲۷} K, VI—^{۴۴۳۲۸} K, VI—^{۴۴۳۲۹} K, VI—^{۴۴۳۳۰} K, VI—^{۴۴۳۳۱} K, VI—^{۴۴۳۳۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳} K, VI—^{۴۴۳۳۴} K, VI—^{۴۴۳۳۵} K, VI—^{۴۴۳۳۶} K, VI—^{۴۴۳۳۷} K, VI—^{۴۴۳۳۸} K, VI—^{۴۴۳۳۹} K, VI—^{۴۴۳۳۱۰} K, VI—^{۴۴۳۳۱۱} K, VI—^{۴۴۳۳۱۲} K, VI—^{۴۴۳۳۱۳} K, VI—^{۴۴۳۳۱۴} K, VI—^{۴۴۳۳۱۵} K, VI—^{۴۴۳۳۱۶} K, VI—^{۴۴۳۳۱۷} K, VI—^{۴۴۳۳۱۸} K, VI—^{۴۴۳۳۱۹} K, VI—^{۴۴۳۳۲۰} K, VI—^{۴۴۳۳۲۱} K, VI—^{۴۴۳۳۲۲} K, VI—^{۴۴۳۳۲۳} K, VI—^{۴۴۳۳۲۴} K, VI—^{۴۴۳۳۲۵} K, VI—^{۴۴۳۳۲۶} K, VI—^{۴۴۳۳۲۷} K, VI—^{۴۴۳۳۲۸} K, VI—^{۴۴۳۳۲۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۰} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳} K, VI—^{۴۴۳۳۳۴} K, VI—^{۴۴۳۳۳۵} K, VI—^{۴۴۳۳۳۶} K, VI—^{۴۴۳۳۳۷} K, VI—^{۴۴۳۳۳۸} K, VI—^{۴۴۳۳۳۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۰} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۱} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۳} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۴} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۵} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۶} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۷} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۸} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۰} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۱} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۳} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۴} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۵} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۶} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۷} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۸} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۰} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۴} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۵} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۶} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۷} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۸} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۰} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۱} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۳} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۴} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۵} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۶} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۷} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۸} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۰} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۱} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۳} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۴} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۵} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۶} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۷} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۸} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۰} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۴} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۵} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۶} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۷} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۸} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۰} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۱} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۳} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۴} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۵} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۶} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۷} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۸} K, VI—<sup

گنهه مرا جای² پالایش است
نه زین بد که گفتشی کسی بر خورد³
که هر خواند آن پهلوی نامه را
خردمندرا غمگساری بود
بخواند دانند⁵ بازار ما⁶
سپهبد بهر جای بنشاذدیم⁸
ذیارت کس گردن افراختن
همه گنج ما پکسر آگنده شد
ز دریا کشیدند چندان گهر¹¹
مرا بود هامون و دریا و کوه¹²
ز دینار ذو بدره¹³ آگنده شد¹⁴
همان آلت و جامه زرگار¹⁵
ز هر گوهری گنجه ما¹⁷ ماله گشت¹⁸
سوی شادی و مهتری²⁰ آخرت²¹
چو شد باز دینار بر²⁴ صد هزار
همه چرم²⁶ پنداوی پارسی
پرآگنده دینار بد شاهوار²⁷

ازیشان ترا دل پر آسایش¹ است
ذگند ترا این سخن در خرد
ولیکن من از بهر خودکامه را⁴
همان در چهان پادگاری بود 205
پس از ما هر ایکس که گفتار ما
ز برطام وز چین سپه راندیم⁷
بهردیم بر دشمنان⁹ تاختن
چو دشمن ز گیتی پرآگنده شد
همه بوم شد نزد¹⁰ ما کارگر
که ملاح گشت از کشیدن ستوه
چو گنج درمهای پرآگنده شد
ز یاقوت وز گوه رشاوار
چو دیهیم ما بیست و شش ساله گشت¹⁶
درم را یکی میخ ذو ساختم¹⁹ 215
بدان²² سال تا²³ باز جستم شمار
پرآگنده افگند²⁵ پنداوی
بهر بدره بی در د و دو هزار

¹ I, K, IV, VI ² K, VI, C ³ نیز— آرایش—
 نه زین جان آن بدتنهان برخورد—
⁴ I, IV, IV ⁵ نه زین جای من مرtra بر خورد— IV نه جان تو زین داستان بر خورد—
 بخواند بداند به آزار ما—⁶ بخواند بداند ز— IV بخواند بداند—⁵ بددکامه را—
 پیش—⁷ ل—⁸ سخن راند(?)—⁹ K, VI, T ¹⁰ I, K, VI, T ¹¹ IV—6. op. ¹² IV—6. op. ¹³ ز دینارها بدره—¹⁴ ل—¹⁵ I, K, IV, VI ¹⁶ ل—¹⁷ K, VI—
 همان—¹⁸ ل—¹⁹ ز هر گونه گنج ما—²⁰ ساختیم—²¹ IV, P—²² VI—²³ I, K, IV, VI, T ²⁴ I, K,
 فرخی—I ²⁵ افگنده—²⁶ K, VI—²⁷ همان نیز
 چون—²⁸ دران—²⁹ آختیم—³⁰ خرمی—³¹ IV, VI, T—³² و اگنده—³³ افگنده—³⁴ IV, T—³⁵ [دو] ح—³⁶ K, VI—
 IV, VI, T—³⁷ ح—³⁸ [دو] ح—³⁹ IV, T—⁴⁰ صد پار دینار بد—⁴¹ K, VI—
 IV, VI, T—⁴² و اگنده—⁴³ افگنده—⁴⁴ K, VI—⁴⁵ همان

سخن‌ها همی خوار^۱ بگذاشتیم^۲
مرآن را که بُد بتر از ازدها
بگفتار و کردارها بد^۴ شدی
ذدای تو دادنده را^۵ یار کن
اگر^۶ چند امید گنجست زوی^۷
نه بینی مراورا چه کمتر^{۱۱} ز پند^{۱۲}
خردمندی و رای^{۱۴} بنده‌فته‌ای
هرانکس که او داشت با باز تاو^{۱۵}
فراوان کشیدم ازان رفع سخت
همی^{۱۷} روزگاری^{۱۸} دگر گونه خوست
فزونی ذجوییم^{۲۰} در کاست او^{۲۱}
ز بخشش ندیدم بکوشش^{۲۲} گذر
بگویم بد و آشکار و ذهان
بهتر ذیک و بد بر توادا ترسست
نه قیمار دار و نه خویش توادد
شوند این گره بر تو بر بدگمان
کسی را ذباشند^{۲۷} فریادمن

چو اندیشه ایزدی داشتیم^۳
کنون من شنیدم که کردی رها
ازین بد گنده کار ایزد^۹ شدی
چو مهتر شدی کار هشیار کن
مبخشای^۶ بر هرک رذجست زوی^۷
بر^{۱۰} انکس کزو در جهان جز گزند
دگر آنک از خواسته گفته‌ای^{۱۳}
ز کس ما نجستیم جز بازوساو
ز بزدان پذیرفتم آن تاج و تخت
جهان آفرین داور داد و^{۱۶} راست
ذیم دزمنش^{۱۹} ذیز در خواست او^{۲۰}
بجستیم خشنودی دادگر
چو پرسد ز من کردگار جهان
بپرسد که او^{۲۳} از تو دادا ترسست
همین^{۲۴} پرگناهان که پیش توادد
زم من هرج گویند زین پس همان^{۲۵}
همه بنده سیم و زند^{۲۶} بس

کردار ندادن—^۱ K, VI بیزدان—^۴ VI ذگداشتیم (؟) ^۲ I— K مرایعن را همان—^۳ IV
 رنجت ازوست—^۸ I, VI ببخشای (؟) ^۵ IV— IV دممحشای (؟) ^۶ ل— IV دادنده—^۷ IV, T
 سزاوار—^{۱۰} IV, T کهتر—^{۱۱} I هر—^۹ IV, T گنجنت ازوست—^{۱۲} VI وگر—^{۱۳} IV, T
 ازانکس—^{۱۵} VI راه—^{۱۴} I, VI راد—^{۱۶} IV و أما ما ذکرت من ظلممنا للمرعيبة...—^{۱۷} ب—^{۱۸} ب باشد بمند
 فیاذا لم دطالبهم قط ^{۱۹} للا—^{۲۰} ب—^{۲۱} ب (метр нарушен); K, VI—доб. бб. 184—185; (далее до б. 262 не переведено, ср., однако, б.
 بواسیب الخراج، و ما طلبتناهم بذلک ^{۲۲} للا لمیشتند ظهر ملکنا بالکنوز التي کندزناها. و هی
 الان كلها بین یدیک، و مفاییجهها ملقدة ^{۲۳} لیک چنین—^{۲۴} VI همین—^{۲۵} K و
 بدمنش—^{۲۶} IV، VI روزگار—^{۲۷} K، VI op. ^{۲۸} IV، VI ^{۲۹} K— همان—^{۳۰} VI، C
 پرسیدن او—^{۲۳} K, VI بکوشش ذباشد—^{۲۱} ل—^{۲۲} ب. op. ^{۲۰} IV، VI دجویم که
 کسی را ذیاپی تو—^{۲۵} VI دا تو مهان—^{۲۶} K, C— op. ^{۲۷} I, K, IV, VI, T—

بدم ² من بدان ³ ذیز همدادستان ⁴ کهر بود و هر گونه یی جامه بود جزین ⁹ هرج بودم ¹⁰ بگیرتی امید رز هر گونه یی ¹² ازdro برد رفع ¹³ ذوشته چو من دیدم ¹⁶ از ¹⁷ خط هند سخن گوی و دانده ¹⁸ و یادگیر پر از آب دیده همی سر فشاذد ²⁰ که با قاج زر ²³ خسروی را سزی ²⁴ جهانرا تو باشی ²⁷ جهاندار ²⁸ کی سهاره برین گونه خواهد گذشت که ³⁰ قاج بزرگی ³¹ بسر بر ذهی ز دل مهربانی ذبایست ³³ شست ز کار ³⁴ درخشیدن ³⁵ قخت تو	مرا ¹ ذامه آمد ز هندوستان ز رای ⁵ برین ⁶ نزد ما ذامه بود یکی تیخ ⁷ هندی و پیل ⁸ سپید 160 ابا تیخ دیبا ز بفت پنج ¹¹ سوی تو یکی ¹⁴ ذامه بد ¹⁵ بر پرند بخواندم یکی مرد هندی دبیر چو آن ذامه او بهمن بر ¹⁹ بخواند بدان ²¹ ذامه در بد ²² که شادان بزی 165 که چون ²⁵ ماه آذر بُد و ²⁶ روز دی شده پادشاهی پدر ²⁹ سی و هشت درخشان شود روزگار بی ³⁰ مرا آن زمان این سخن بد ³² درست من آگاه بودم که از بخت تو
--	---

و قد كنت اخترت بما ¹ ل, I, IV—² شدم—³ بران—⁴ بـ—передает так: بما عالم —⁵ بـ—⁶ IV—⁷ گزین—⁸ K, P—⁹ K, سـ примечанием: ملک الہند ¹⁰ I, K, IV, VI, C—¹¹ I, K, IV, VI—¹² بـ—¹³ I, K, VI—¹⁴ K—¹⁵ IV—¹⁶ I, K, IV, VI, C—¹⁷ K, IV, VI—¹⁸ I, T—¹⁹ I, K, IV, VI, P—[K, VI—²⁰ K, IV, VI—²¹ I—²² VI—²³ K, VI—²⁴ I, K, IV, VI, C—²⁵ IV, VI, T—²⁶ K—²⁷ K—²⁸ I, IV, C—²⁹ K—³⁰ I, K, IV, VI, T—³¹ I, C—³² K, VI, T—³³ I, K, VI, T—³⁴ K, VI—³⁵ K—³⁶ C—³⁷ IV—³⁸ IV—³⁹ IV—⁴⁰ IV—⁴¹ IV—⁴² IV—⁴³ IV—⁴⁴ IV—⁴⁵ IV—⁴⁶ IV—⁴⁷ IV—⁴⁸ IV—⁴⁹ IV—⁵⁰ IV—⁵¹ IV—⁵² IV—⁵³ IV—⁵⁴ IV—⁵⁵ IV—⁵⁶ IV—⁵⁷ IV—⁵⁸ IV—⁵⁹ IV—⁶⁰ IV—⁶¹ IV—⁶² IV—⁶³ IV—⁶⁴ IV—⁶⁵ IV—⁶⁶ IV—⁶⁷ IV—⁶⁸ IV—⁶⁹ IV—⁷⁰ IV—⁷¹ IV—⁷² IV—⁷³ IV—⁷⁴ IV—⁷⁵ IV—⁷⁶ IV—⁷⁷ IV—⁷⁸ IV—⁷⁹ IV—⁸⁰ IV—⁸¹ IV—⁸² IV—⁸³ IV—⁸⁴ IV—⁸⁵ IV—⁸⁶ IV—⁸⁷ IV—⁸⁸ IV—⁸⁹ IV—⁹⁰ IV—⁹¹ IV—⁹² IV—⁹³ IV—⁹⁴ IV—⁹⁵ IV—⁹⁶ IV—⁹⁷ IV—⁹⁸ IV—⁹⁹ IV—¹⁰⁰ IV—¹⁰¹ IV—¹⁰² IV—¹⁰³ IV—¹⁰⁴ IV—¹⁰⁵ IV—¹⁰⁶ IV—¹⁰⁷ IV—¹⁰⁸ IV—¹⁰⁹ IV—¹¹⁰ IV—¹¹¹ IV—¹¹² IV—¹¹³ IV—¹¹⁴ IV—¹¹⁵ IV—¹¹⁶ IV—¹¹⁷ IV—¹¹⁸ IV—¹¹⁹ IV—¹²⁰ IV—¹²¹ IV—¹²² IV—¹²³ IV—¹²⁴ IV—¹²⁵ IV—¹²⁶ IV—¹²⁷ IV—¹²⁸ IV—¹²⁹ IV—¹³⁰ IV—¹³¹ IV—¹³² IV—¹³³ IV—¹³⁴ IV—¹³⁵ IV—¹³⁶ IV—¹³⁷ IV—¹³⁸ IV—¹³⁹ IV—¹⁴⁰ IV—¹⁴¹ IV—¹⁴² IV—¹⁴³ IV—¹⁴⁴ IV—¹⁴⁵ IV—¹⁴⁶ IV—¹⁴⁷ IV—¹⁴⁸ IV—¹⁴⁹ IV—¹⁵⁰ IV—¹⁵¹ IV—¹⁵² IV—¹⁵³ IV—¹⁵⁴ IV—¹⁵⁵ IV—¹⁵⁶ IV—¹⁵⁷ IV—¹⁵⁸ IV—¹⁵⁹ IV—¹⁶⁰ IV—¹⁶¹ IV—¹⁶² IV—¹⁶³ IV—¹⁶⁴ IV—¹⁶⁵ IV—¹⁶⁶ IV—¹⁶⁷ IV—¹⁶⁸ IV—¹⁶⁹ IV—¹⁷⁰ IV—¹⁷¹ IV—¹⁷² IV—¹⁷³ IV—¹⁷⁴ IV—¹⁷⁵ IV—¹⁷⁶ IV—¹⁷⁷ IV—¹⁷⁸ IV—¹⁷⁹ IV—¹⁸⁰ IV—¹⁸¹ IV—¹⁸² IV—¹⁸³ IV—¹⁸⁴ IV—¹⁸⁵ IV—¹⁸⁶ IV—¹⁸⁷ IV—¹⁸⁸ IV—¹⁸⁹ IV—¹⁹⁰ IV—¹⁹¹ IV—¹⁹² IV—¹⁹³ IV—¹⁹⁴ IV—¹⁹⁵ IV—¹⁹⁶ IV—¹⁹⁷ IV—¹⁹⁸ IV—¹⁹⁹ IV—²⁰⁰ IV—²⁰¹ IV—²⁰² IV—²⁰³ IV—²⁰⁴ IV—²⁰⁵ IV—²⁰⁶ IV—²⁰⁷ IV—²⁰⁸ IV—²⁰⁹ IV—²¹⁰ IV—²¹¹ IV—²¹² IV—²¹³ IV—²¹⁴ IV—²¹⁵ IV—²¹⁶ IV—²¹⁷ IV—²¹⁸ IV—²¹⁹ IV—²²⁰ IV—²²¹ IV—²²² IV—²²³ IV—²²⁴ IV—²²⁵ IV—²²⁶ IV—²²⁷ IV—²²⁸ IV—²²⁹ IV—²³⁰ IV—²³¹ IV—²³² IV—²³³ IV—²³⁴ IV—²³⁵ IV—²³⁶ IV—²³⁷ IV—²³⁸ IV—²³⁹ IV—²⁴⁰ IV—²⁴¹ IV—²⁴² IV—²⁴³ IV—²⁴⁴ IV—²⁴⁵ IV—²⁴⁶ IV—²⁴⁷ IV—²⁴⁸ IV—²⁴⁹ IV—²⁵⁰ IV—²⁵¹ IV—²⁵² IV—²⁵³ IV—²⁵⁴ IV—²⁵⁵ IV—²⁵⁶ IV—²⁵⁷ IV—²⁵⁸ IV—²⁵⁹ IV—²⁶⁰ IV—²⁶¹ IV—²⁶² IV—²⁶³ IV—²⁶⁴ IV—²⁶⁵ IV—²⁶⁶ IV—²⁶⁷ IV—²⁶⁸ IV—²⁶⁹ IV—²⁷⁰ IV—²⁷¹ IV—²⁷² IV—²⁷³ IV—²⁷⁴ IV—²⁷⁵ IV—²⁷⁶ IV—²⁷⁷ IV—²⁷⁸ IV—²⁷⁹ IV—²⁸⁰ IV—²⁸¹ IV—²⁸² IV—²⁸³ IV—²⁸⁴ IV—²⁸⁵ IV—²⁸⁶ IV—²⁸⁷ IV—²⁸⁸ IV—²⁸⁹ IV—²⁹⁰ IV—²⁹¹ IV—²⁹² IV—²⁹³ IV—²⁹⁴ IV—²⁹⁵ IV—²⁹⁶ IV—²⁹⁷ IV—²⁹⁸ IV—²⁹⁹ IV—³⁰⁰ IV—³⁰¹ IV—³⁰² IV—³⁰³ IV—³⁰⁴ IV—³⁰⁵ IV—³⁰⁶ IV—³⁰⁷ IV—³⁰⁸ IV—³⁰⁹ IV—³¹⁰ IV—³¹¹ IV—³¹² IV—³¹³ IV—³¹⁴ IV—³¹⁵ IV—³¹⁶ IV—³¹⁷ IV—³¹⁸ IV—³¹⁹ IV—³²⁰ IV—³²¹ IV—³²² IV—³²³ IV—³²⁴ IV—³²⁵ IV—³²⁶ IV—³²⁷ IV—³²⁸ IV—³²⁹ IV—³³⁰ IV—³³¹ IV—³³² IV—³³³ IV—³³⁴ IV—³³⁵ IV—³³⁶ IV—³³⁷ IV—³³⁸ IV—³³⁹ IV—³⁴⁰ IV—³⁴¹ IV—³⁴² IV—³⁴³ IV—³⁴⁴ IV—³⁴⁵ IV—³⁴⁶ IV—³⁴⁷ IV—³⁴⁸ IV—³⁴⁹ IV—³⁵⁰ IV—³⁵¹ IV—³⁵² IV—³⁵³ IV—³⁵⁴ IV—³⁵⁵ IV—³⁵⁶ IV—³⁵⁷ IV—³⁵⁸ IV—³⁵⁹ IV—³⁶⁰ IV—³⁶¹ IV—³⁶² IV—³⁶³ IV—³⁶⁴ IV—³⁶⁵ IV—³⁶⁶ IV—³⁶⁷ IV—³⁶⁸ IV—³⁶⁹ IV—³⁷⁰ IV—³⁷¹ IV—³⁷² IV—³⁷³ IV—³⁷⁴ IV—³⁷⁵ IV—³⁷⁶ IV—³⁷⁷ IV—³⁷⁸ IV—³⁷⁹ IV—³⁸⁰ IV—³⁸¹ IV—³⁸² IV—³⁸³ IV—³⁸⁴ IV—³⁸⁵ IV—³⁸⁶ IV—³⁸⁷ IV—³⁸⁸ IV—³⁸⁹ IV—³⁹⁰ IV—³⁹¹ IV—³⁹² IV—³⁹³ IV—³⁹⁴ IV—³⁹⁵ IV—³⁹⁶ IV—³⁹⁷ IV—³⁹⁸ IV—³⁹⁹ IV—⁴⁰⁰ IV—⁴⁰¹ IV—⁴⁰² IV—⁴⁰³ IV—⁴⁰⁴ IV—⁴⁰⁵ IV—⁴⁰⁶ IV—⁴⁰⁷ IV—⁴⁰⁸ IV—⁴⁰⁹ IV—⁴¹⁰ IV—⁴¹¹ IV—⁴¹² IV—⁴¹³ IV—⁴¹⁴ IV—⁴¹⁵ IV—⁴¹⁶ IV—⁴¹⁷ IV—⁴¹⁸ IV—⁴¹⁹ IV—⁴²⁰ IV—⁴²¹ IV—⁴²² IV—⁴²³ IV—⁴²⁴ IV—⁴²⁵ IV—⁴²⁶ IV—⁴²⁷ IV—⁴²⁸ IV—⁴²⁹ IV—⁴³⁰ IV—⁴³¹ IV—⁴³² IV—⁴³³ IV—⁴³⁴ IV—⁴³⁵ IV—⁴³⁶ IV—⁴³⁷ IV—⁴³⁸ IV—⁴³⁹ IV—⁴⁴⁰ IV—⁴⁴¹ IV—⁴⁴² IV—⁴⁴³ IV—⁴⁴⁴ IV—⁴⁴⁵ IV—⁴⁴⁶ IV—⁴⁴⁷ IV—⁴⁴⁸ IV—⁴⁴⁹ IV—⁴⁵⁰ IV—⁴⁵¹ IV—⁴⁵² IV—⁴⁵³ IV—⁴⁵⁴ IV—⁴⁵⁵ IV—⁴⁵⁶ IV—⁴⁵⁷ IV—⁴⁵⁸ IV—⁴⁵⁹ IV—⁴⁶⁰ IV—⁴⁶¹ IV—⁴⁶² IV—⁴⁶³ IV—⁴⁶⁴ IV—⁴⁶⁵ IV—⁴⁶⁶ IV—⁴⁶⁷ IV—⁴⁶⁸ IV—⁴⁶⁹ IV—⁴⁷⁰ IV—⁴⁷¹ IV—⁴⁷² IV—⁴⁷³ IV—⁴⁷⁴ IV—⁴⁷⁵ IV—⁴⁷⁶ IV—⁴⁷⁷ IV—⁴⁷⁸ IV—⁴⁷⁹ IV—⁴⁸⁰ IV—⁴⁸¹ IV—⁴⁸² IV—⁴⁸³ IV—⁴⁸⁴ IV—⁴⁸⁵ IV—⁴⁸⁶ IV—⁴⁸⁷ IV—⁴⁸⁸ IV—⁴⁸⁹ IV—⁴⁹⁰ IV—⁴⁹¹ IV—⁴⁹² IV—⁴⁹³ IV—⁴⁹⁴ IV—⁴⁹⁵ IV—⁴⁹⁶ IV—⁴⁹⁷ IV—⁴⁹⁸ IV—⁴⁹⁹ IV—⁵⁰⁰ IV—⁵⁰¹ IV—⁵⁰² IV—⁵⁰³ IV—⁵⁰⁴ IV—⁵⁰⁵ IV—⁵⁰⁶ IV—⁵⁰⁷ IV—⁵⁰⁸ IV—⁵⁰⁹ IV—⁵¹⁰ IV—⁵¹¹ IV—⁵¹² IV—⁵¹³ IV—⁵¹⁴ IV—⁵¹⁵ IV—⁵¹⁶ IV—⁵¹⁷ IV—⁵¹⁸ IV—⁵¹⁹ IV—⁵²⁰ IV—⁵²¹ IV—⁵²² IV—⁵²³ IV—⁵²⁴ IV—⁵²⁵ IV—⁵²⁶ IV—⁵²⁷ IV—⁵²⁸ IV—⁵²⁹ IV—⁵³⁰ IV—⁵³¹ IV—⁵³² IV—⁵³³ IV—⁵³⁴ IV—⁵³⁵ IV—⁵³⁶ IV—⁵³⁷ IV—⁵³⁸ IV—⁵³⁹ IV—⁵⁴⁰ IV—⁵⁴¹ IV—⁵⁴² IV—⁵⁴³ IV—⁵⁴⁴ IV—⁵⁴⁵ IV—⁵⁴⁶ IV—⁵⁴⁷ IV—⁵⁴⁸ IV—⁵⁴⁹ IV—⁵⁵⁰ IV—⁵⁵¹ IV—⁵⁵² IV—⁵⁵³ IV—⁵⁵⁴ IV—⁵⁵⁵ IV—⁵⁵⁶ IV—⁵⁵⁷ IV—⁵⁵⁸ IV—⁵⁵⁹ IV—⁵⁶⁰ IV—⁵⁶¹ IV—⁵⁶² IV—⁵⁶³ IV—⁵⁶⁴ IV—⁵⁶⁵ IV—⁵⁶⁶ IV—⁵⁶⁷ IV—⁵⁶⁸ IV—⁵⁶⁹ IV—⁵⁷⁰ IV—⁵⁷¹ IV—⁵⁷² IV—⁵⁷³ IV—⁵⁷⁴ IV—⁵⁷⁵ IV—⁵⁷⁶ IV—⁵⁷⁷ IV—⁵⁷⁸ IV—⁵⁷⁹ IV—⁵⁸⁰ IV—⁵⁸¹ IV—⁵⁸² IV—⁵⁸³ IV—⁵⁸⁴ IV—⁵⁸⁵ IV—⁵⁸⁶ IV—⁵⁸⁷ IV—⁵⁸⁸ IV—⁵⁸⁹ IV—⁵⁹⁰ IV—⁵⁹¹ IV—⁵⁹² IV—⁵⁹³ IV—⁵⁹⁴ IV—⁵⁹⁵ IV—⁵⁹⁶ IV—⁵⁹⁷ IV—⁵⁹⁸ IV—⁵⁹⁹ IV—⁶⁰⁰ IV—⁶⁰¹ IV—⁶⁰² IV—⁶⁰³ IV—⁶⁰⁴ IV—⁶⁰⁵ IV—⁶⁰⁶ IV—⁶⁰⁷ IV—⁶⁰⁸ IV—⁶⁰⁹ IV—⁶¹⁰ IV—⁶¹¹ IV—⁶¹² IV—⁶¹³ IV—⁶¹⁴ IV—⁶¹⁵ IV—⁶¹⁶ IV—⁶¹⁷ IV—⁶¹⁸ IV—⁶¹⁹ IV—⁶²⁰ IV—⁶²¹ IV—⁶²² IV—⁶²³ IV—⁶²⁴ IV—⁶²⁵ IV—⁶²⁶ IV—⁶²⁷ IV—⁶²⁸ IV—⁶²⁹ IV—⁶³⁰ IV—⁶³¹ IV—⁶³² IV—⁶³³ IV—⁶³⁴ IV—⁶³⁵ IV—⁶³⁶ IV—⁶³⁷ IV—⁶³⁸ IV—⁶³⁹ IV—⁶⁴⁰ IV—⁶⁴¹ IV—⁶⁴² IV—⁶⁴³ IV—⁶⁴⁴ IV—⁶⁴⁵ IV—⁶⁴⁶ IV—⁶⁴⁷ IV—⁶⁴⁸ IV—⁶⁴⁹ IV—⁶⁵⁰ IV—⁶⁵¹ IV—⁶⁵² IV—⁶⁵³ IV—⁶⁵⁴ IV—⁶⁵⁵ IV—⁶⁵⁶ IV—⁶⁵⁷ IV—⁶⁵⁸ IV—⁶⁵⁹ IV—⁶⁶⁰ IV—⁶⁶¹ IV—⁶⁶² IV—⁶⁶³ IV—⁶⁶⁴ IV—⁶⁶⁵ IV—⁶⁶⁶ IV—⁶⁶⁷ IV—⁶⁶⁸ IV—⁶⁶⁹ IV—⁶⁷⁰ IV—⁶⁷¹ IV—⁶⁷² IV—⁶⁷³ IV—⁶⁷⁴ IV—⁶⁷⁵ IV—⁶⁷⁶ IV—⁶⁷⁷ IV—⁶⁷⁸ IV—⁶⁷⁹ IV—⁶⁸⁰ IV—⁶⁸¹ IV—⁶⁸² IV—⁶⁸³ IV—⁶⁸⁴ IV—⁶⁸⁵ IV—⁶⁸⁶ IV—⁶⁸⁷ IV—⁶⁸⁸ IV—⁶⁸⁹ IV—⁶⁹⁰ IV—⁶⁹¹ IV—⁶⁹² IV—⁶⁹³ IV—⁶⁹⁴ IV—⁶⁹⁵ IV—⁶⁹⁶ IV—⁶⁹⁷ IV—⁶⁹⁸ IV—⁶⁹⁹ IV—⁷⁰⁰ IV—⁷⁰¹ IV—⁷⁰² IV—⁷⁰³ IV—⁷⁰⁴ IV—⁷⁰⁵ IV—⁷⁰⁶ IV—⁷⁰⁷ IV—⁷⁰⁸ IV—⁷⁰⁹ IV—⁷¹⁰ IV—⁷¹¹ IV—⁷¹² IV—⁷¹³ IV—⁷¹⁴ IV—⁷¹⁵ IV—⁷¹⁶ IV—⁷¹⁷ IV—⁷¹⁸ IV—⁷¹⁹ IV—⁷²⁰ IV—⁷²¹ IV—⁷²² IV—⁷²³ IV—⁷²⁴ IV—⁷²⁵ IV—⁷²⁶ IV—⁷²⁷ IV—⁷²⁸ IV—⁷²⁹ IV—⁷³⁰ IV—⁷³¹ IV—⁷³² IV—⁷³³ IV—⁷³⁴ IV—⁷³⁵ IV—⁷³⁶ IV—⁷³⁷ IV—⁷³⁸ IV—⁷³⁹ IV—⁷⁴⁰ IV—⁷⁴¹ IV—⁷⁴² IV—⁷⁴³ IV—⁷⁴⁴ IV—⁷⁴⁵ IV—⁷⁴⁶ IV—⁷⁴⁷ IV—⁷⁴⁸ IV—⁷⁴⁹ IV—⁷⁵⁰ IV—⁷⁵¹ IV—⁷⁵² IV—⁷⁵³ IV—⁷⁵⁴ IV—⁷⁵⁵ IV—⁷⁵⁶ IV—⁷⁵⁷ IV—⁷⁵⁸ IV—⁷⁵⁹ IV—⁷⁶⁰ IV—⁷⁶¹ IV—⁷⁶² IV—⁷⁶³ IV—⁷⁶⁴ IV—⁷⁶⁵ IV—⁷⁶⁶ IV—⁷⁶⁷ IV—⁷⁶⁸ IV—⁷⁶⁹ IV—⁷⁷⁰ IV—⁷⁷¹ IV—⁷⁷² IV—⁷⁷³ IV—⁷⁷⁴ IV—⁷⁷⁵ IV—⁷⁷⁶ IV—⁷⁷⁷ IV—⁷⁷⁸ IV—⁷⁷⁹ IV—⁷⁸⁰ IV—⁷⁸¹ IV—⁷⁸² IV—⁷⁸³ IV—⁷⁸⁴ IV—⁷⁸⁵ IV—⁷⁸⁶ IV—⁷⁸⁷ IV—⁷⁸⁸ IV—⁷⁸⁹ IV—⁷⁹⁰ IV—⁷⁹¹ IV—⁷⁹² IV—⁷⁹³ IV—⁷⁹⁴ IV—⁷⁹⁵ IV—⁷⁹⁶ IV—⁷⁹⁷ IV—⁷⁹⁸ IV—⁷⁹⁹ IV—⁸⁰⁰ IV—⁸⁰¹ IV—⁸⁰² IV—⁸⁰³ IV—⁸⁰⁴ IV—⁸⁰⁵ IV—⁸⁰⁶ IV—⁸⁰⁷ IV—⁸⁰⁸ IV—⁸⁰⁹ IV—⁸¹⁰ IV—⁸¹¹ IV—⁸¹² IV—⁸¹³ IV—⁸¹⁴ IV—⁸¹⁵ IV—⁸¹⁶ IV—⁸¹⁷ IV—⁸¹⁸ IV—⁸¹⁹ IV—⁸²⁰ IV—⁸²¹ IV—⁸²² IV—⁸²³ IV—⁸²⁴ IV—⁸²⁵ IV—⁸²⁶ IV—⁸²⁷ IV—⁸²⁸ IV—⁸²⁹ IV—⁸³⁰ IV—⁸³¹ IV—⁸³² IV—⁸³³ IV—⁸³⁴ IV—⁸³⁵ IV—⁸³⁶ IV—⁸³⁷ IV—⁸³⁸ IV—⁸³⁹ IV—⁸⁴⁰ IV—⁸⁴¹ IV—⁸⁴² IV—⁸⁴³ IV—⁸⁴⁴ IV—⁸⁴⁵ IV—⁸⁴⁶ IV—⁸⁴⁷ IV—⁸⁴⁸ IV—⁸⁴⁹ IV—⁸⁵⁰ IV—⁸⁵¹ IV—⁸⁵² IV—⁸⁵³ IV—⁸⁵⁴ IV—⁸⁵⁵ IV—⁸⁵⁶ IV—⁸⁵⁷ IV—⁸⁵⁸ IV—⁸⁵⁹ IV—⁸⁶⁰ IV—⁸⁶¹ IV—⁸⁶² IV—⁸⁶³ IV—⁸⁶⁴ IV—⁸⁶⁵ IV—⁸⁶⁶ IV—⁸⁶⁷ IV—⁸⁶⁸ IV—⁸⁶⁹ IV—⁸⁷⁰ IV—⁸⁷¹ IV—⁸⁷² IV—⁸⁷³ IV—⁸⁷⁴ IV—⁸⁷⁵ IV—⁸⁷⁶ IV—⁸⁷⁷ IV—⁸⁷⁸ IV—⁸⁷⁹ IV—⁸⁸⁰ IV—⁸⁸¹ IV—⁸⁸² IV—⁸⁸³ IV—⁸⁸⁴ IV—⁸⁸⁵ IV—⁸⁸⁶ IV—⁸⁸⁷ IV—⁸⁸⁸ IV—⁸⁸⁹ IV—⁸⁹⁰ IV—⁸⁹¹ IV—⁸⁹² IV—⁸⁹³ IV—⁸⁹⁴ IV—⁸⁹⁵ IV—⁸⁹⁶ IV—⁸⁹⁷ IV—⁸⁹⁸ IV—⁸⁹⁹ IV—⁹⁰⁰ IV—⁹⁰¹ IV—⁹⁰² IV—⁹⁰³ IV—⁹⁰⁴ IV—⁹⁰⁵ IV—⁹⁰⁶ IV—⁹⁰⁷ IV—⁹⁰⁸ IV—⁹⁰⁹ IV—⁹¹⁰ IV—⁹¹¹ IV—⁹¹² IV—⁹¹³ IV—⁹¹⁴ IV—⁹¹⁵ IV—⁹¹⁶ IV—⁹¹⁷ IV—⁹¹⁸ IV—⁹¹⁹ IV—⁹²⁰ IV—⁹²¹ IV—⁹²² IV—⁹²³ IV—⁹²⁴ IV—⁹²⁵ IV—⁹²⁶ IV—⁹²⁷ IV—⁹²⁸ IV—⁹²⁹ IV—⁹³⁰

کجای^۱ کرد بـر شـاه تـاریـک جـای
ز گـیـتـی یـکـی گـوـشـهـیـی بـر گـزـید
سـر و رـای^۲ خـون خـوارـگـان گـشـتـهـشـد^۳
ازـان تـنـگ زـنـدان^۴ و باـزار^۵ خـوـبـیـش
ذـیـایـد کـزان بـر سـرـش بـد رسـد
هـمـان زـخـم^۶ خـوارـی و بـیـم گـزـند
هـمـه^۷ گـنـج پـیـش شـمـا دـاشـتـم
ذـهـ بـیـ کـار و بـر دـیـگـر آـیـیـم بـدـیـم^۸
زـکـارـی کـه اـنـدر^۹ خـور مـهـترـان
زـدـینـار وـز گـوـهر وـیـوز وـبـاز
هـمـهـیـ زـیـسـتـی^{۱۰} اـنـدـروـشـادـکـام^{۱۱}
کـه مـارـا هـمـیـ اـز توـ دـادـی هـرـامـن
ذـیـنـداـخـتـم^{۱۲} اـخـتـرـتـراـز دـسـت
بـشـیـرـین سـپـرـدـیـم زـان گـفـت وـگـوـی^{۱۳}
مـیـان چـنـان رـوـزـگـارـان خـوـش
اـگـر چـنـد بـگـنـشت بـر مـا زـمان

برـیـدـیـم بـنـدوـی رـا دـسـت و پـای
چـو گـسـتـهـم شـد^{۱۴} در جـهـان ذـاـپـدـید
بـفـرـمـان مـا ذـاـگـهـان کـشـتـهـشـد
دـگـر آـذـک گـفـتـی توـ اـز کـار خـوـبـیـش
بـدـ آـن^{۱۵} قـاـز فـرـزـنـد مـن^{۱۶} کـار بـد
بـزـنـدان ذـبـد^{۱۷} بـر شـمـا تـنـگ و بـنـد
بـدان رـوـزـتـان خـوار نـگـذاـشـتـم
بـر آـیـیـم شـاهـان پـیـشـیـم بـدـیـم^{۱۸}
زـذـخـچـیـر وـز گـوـی وـرـامـشـگـران
شـمـاـرا بـچـیـزـی ذـبـوـدـی ذـیـاز
یـکـی کـاخ بـدـ کـرـده زـذـدـاـشـذـام^{۱۹}
هـمـان ذـیـز گـفـتـار اـخـتـرـشـنـامـس
کـه اـز توـ بـدـ آـیـد بـدـیـنـسـان کـه هـسـت
وـزـان پـس نـهـادـیـم مـهـرـی بـرـوـی
چـو شـاهـیـم شـد^{۲۰} سـال بـرـسـی وـشـشـن
توـ دـارـی بـیـلـاد^{۲۱} اـیـن سـخـنـ بـی گـمـان

^۱ I, K, IV, VI, T—^۲ بـدـ K—^۳ لـ سـر و پـای—K, VI—R سـر و روـی—L

—کـما ذـکـرـ و هـمـا اللـذـان لا يـخـفـي غـنـائـهـمـا، و ما ثـبـتـ لـهـمـا من الـحـقـوقـ حـيـثـ.:
^۴ بـدـوبـ: جـعـلا أـرـواـحـهـمـا وـقـاـيـةـ لـنـا، وـخـاضـا غـمـرـاتـ الـمـهـالـكـ دـوـنـناـ. فـلـمـ ذـبـالـ بـذـلـكـ حتـىـ أـهـلـكـنـاهـمـا
آـذـارـ K, IV, VI—^۵ گـفـتـهـ بـدـ L—^۶ طـلـبـاـ لـلـتـشـفـيـ وـالـإـنـتـفـاعـ
هـمـانـ K—^۷ ذـیـزـ بـودـ(۹) I, K, IV, VI, C—^۸ اـزـانـ L—^۹ ماـ K—^{۱۰} بـودـ(۹) I, K, IV, VI, T—^{۱۱} هـمـیـ C—^{۱۲} بـرـیـنـ کـار بـر دـیـگـر آـیـیـم بـوـیـم—^{۱۳} پـیـشـیـ روـیـم—L
بـدـدرـ IV—^{۱۴} بـرـیـنـ کـار بـر دـیـگـر آـیـیـم بـوـیـم—^{۱۵} لـ پـیـشـیـ روـیـم—L
^{۱۶} لـ بـیـنـدـاـخـنـیـمـ I—^{۱۷} I, K, IV, C—^{۱۸} بـدـ زـیـسـتـنـدـ VI—^{۱۹} بـدـ زـیـسـتـیـدـ VI—^{۲۰} بـدـ زـیـمـاشـ ذـامـ
перевод б. 152 стоит в Б после перевода б. 146, затем приблизительно переданы бб. 147—151, с деталями имеющейся выше описания места заключения Ширийе).
переведены. ^{۲۱} Б—перевод этого б. соединен с переводом бб. 145—146. ^{۲۲} I, K, IV, VI, C—^{۲۳} K—
[زـ] K—[شـاهـیـ چـو شـدـ بـیـنـدـاـخـنـیـمـ IV—^{۲۴} بـیـنـدـاـخـنـیـمـ I—^{۲۵} بـهـ [زـ] K—

سخن هرچ بـشـنـهـیـدـی اـکـنـونـ^۱ بـگـوـیـ
گـشـادـنـدـ گـوـیـا زـبـانـ اـیـنـ دـوـ مـرـدـ
پـیـامـشـ^۲ مـرـا کـمـتـرـ اـزـ آـبـجـوـیـ^۳
بـرـ آـورـدـ پـیـچـانـ یـکـیـ بـادـ سـرـدـ^۴

۲

یـکـایـکـ بـبـرـ سـوـیـ سـلـارـ ذـوـ
جزـ آـنـرـاـ^۶ کـهـ بـرـ قـابـیـ اـزـ ذـنـگـ^۷ روـیـ
مـمـاـفـادـ گـوـیـا زـبـانـتـ درـسـتـ^۸
ذـ گـفـتـارـ^{۱۱} بـیـهـوـدـهـ شـادـانـ شـوـدـ
کـهـ مـغـزـتـ بـدـاـذـشـ خـرـدـ^{۱۳} پـرـورـدـ^{۱۴}
روـانـ وـ خـرـدـرـاـ پـرـ آـهـوـ^{۱۶} کـنـیـ
ازـانـ پـسـ جـهـاـنـدارـ خـوـاـنـدـ^{۱۸} قـراـ
بـگـیـرـدـ^{۱۹} کـمـ وـ بـیـشـ چـیـزـ^{۲۰} بـدـستـ
کـهـ دـشـمـنـ شـوـدـ بـرـ قـوـ بـرـ شـادـکـامـ
ذـهـبـادـهـ بـرـانـ^{۲۲} گـیـتـقـیـ اـمـ خـوـاسـتـسـتـ
بـنـزـدـ بـزـرـگـانـ نـگـیـرـیـ^{۲۵} فـرـوغـ

بـدانـ ذـامـورـ گـفـتـ پـاسـخـ شـنـوـ
بـگـوـیـشـ کـهـ زـشـتـ^۵ کـسـاـنـرـاـ مـجـوـیـ
سـخـنـ هـرـچـ گـفـتـقـیـ ذـهـ گـفـتـارـ قـسـتـ
مـگـوـ^۹ آـذـچـ^{۱۰} بـدـخـواـهـ ذـوـ بـشـنـوـدـ
بـدانـ گـاهـ^{۱۲} چـنـدـانـ ذـدـارـ خـرـدـ
بـگـفـتـارـ بـیـ بـرـ چـوـ ذـیـهـ رـوـ^{۱۵} کـنـیـ
کـسـیـ کـوـ گـنـهـکـارـ خـوـاـنـدـ^{۱۸} قـراـ
ذـبـایـدـ کـهـ یـاـبـدـ بـرـ ذـوـ فـشـسـتـ
مـیـنـدـیـشـ زـبـنـ پـسـ بـرـینـ سـانـ^{۲۱} پـیـامـ
بـیـزـدـانـ مـرـاـ کـارـ پـیـرـاـسـتـسـتـ
بـدـیـنـ جـسـتـنـ^{۲۳} عـیـهـهـهـایـ^{۲۴} درـوغـ

سـخـنـ هـرـ چـهـ فـرـزـنـدـ اوـ یـادـ کـرـدـ لـ^۴ آـبـ روـیـ لـ^۳ نـبـاـشـدـ لـ^۲ آـذـجاـ^۱
K, IV, T—L آـذـجاـ^۲ K, VI—L—دوـبـ.:

جـهـاـنـدارـ [چـوـ آـزادـ VI] بـشـنـیـدـ گـفـتـارـشـانـ * بـهـ پـیـچـیـدـ اـزـانـ ذـامـورـ سـرـکـشـانـ
IV, T—دوـبـ.:

جـهـاـنـدارـ بـشـنـهـیـدـ گـفـتـارـ مـرـد~ * بـرـ آـورـدـ پـیـچـانـ یـکـیـ بـادـ سـرـدـ
عـیـبـ I, K, IV, VI, T—^۷ جـزـ آـنـگـهـ^۷ K, IV, VI, T— چـوـ آـذـگـهـ^۶ I, K, IV, VI, T— عـیـبـ
I, IV, P—^۸ مـگـوـیـ^۹ بـگـوـیـاـیـ اـیـنـ قـنـ درـسـتـ T—
ذـدـانـیـ کـهـ بـدـاـذـدـ کـهـ^{۱۰} I, IV, P— گـوـیـاـیـ بـگـفـتـارـ^{۱۱} I, K, IV, T— آـذـکـیـ^{۱۲} I, K, IV, T—
خـوـاهـدـ VI—^{۱۳} I, K, IV, VI, T— بـشـنـوـدـ K— سـخـنـ^{۱۴} K— چـهـوـ^{۱۵} IV— بـیـ لـ^{۱۶} L, I— IV—^{۱۷} I, IV—^{۱۸} I, IV—^{۱۹} I, K, T—^{۲۰} I, K, IV, VI, T—^{۲۱} VI— کـارـیـ^{۲۲} I, K, IV,
K, VI—^{۲۳} لـ^{۲۴} VI— عـیـبـهـاـ وـ گـفـتـنـ وـ^{۲۵} IV—(?) دـاـذـدـ بـهـهـهـایـ^{۲۴} VI—

همی گشت تا شد بروی زمین ⁴	بدین ¹ گونه تا ² شادورد مهیمن ³	95
بهمالیدش از خاک و بر سر گرفت	بپویید اشتاد ⁵ و آن بر گرفت	
بدان تا ذدید ⁷ از ⁸ بهی رذگ و بوی	جهاندار از اشتاد ⁶ بر گاشت روی	
همی بود بر پای پیش این دو مرد	بهی را نهادند بر شادورد	
ذدید اندرو ⁹ هیچ فال بهی	پر اندیشه شد ذامدار از بهی	
چندین گفت کای داور راستگوی	همانگاه سوی آسمان کرد روی	
که پیوندد آذرا که تو بشکنی	که بر گیرد آذرا که تو افگنی ¹⁰	100
غم آورد چون روشنایی ¹² گذشت	چو از دوده ام ¹¹ بخت روشن بگشت	
ازان بی منش کودک زشت کام ¹⁴	باشتاد گفت آنج داری پیام	
ز بی داشتی ویژه بی ¹⁶ رامش اند	وزان بدستگالان که ¹⁵ بی داشتند	
پر اندیشه و تیره دل بندگان ¹⁹	همان زان سپاه پراگندگان ¹⁸	
ذم اند درین ²¹ تخمه کس شادمان ²²	بخواهد شدن بخت زین ²⁰ دودمان	105
تبه گردد این خسروانی درخت	سوی ناسرايان شود تاج و تخت	
ذمه بر دوده ²⁵ و خوبیش و پیوند من ²⁴	ذمان بزرگی بفرزند من ²⁴	
بدین دوده ²⁹ بدگوی و بدتن شوند	همه دوستان ²⁶ ویژه دشمن ²⁷ شوند	
که بی تو ³⁰ شود تخت شاهی تهی ³¹	نهان آشکارا بکرد این بهی	

أسفاذ—⁵ زمی—⁶ برفین—⁷ از IV—⁸ مهی—⁹ برفین—¹⁰ آن—¹¹ استاد—¹² زشت ذام—¹³ دوده—¹⁴ بندگان—¹⁵ همان از گنه کار بد—¹⁶ بدمان [هم از IV] راز معجب گنه کردگان—¹⁷ ویژه—¹⁸ همان [هم از IV] راز معجب گنه کردگان—¹⁹ بندگان—²⁰ بدندگان—²¹ بدرین—²² بدین—²³ ازین—²⁴ ما—²⁵ بدمان—²⁶ دشمنان—²⁷ ازین—²⁸ بدن—I—²⁹ برفین—³⁰ برفین—³¹ بندگان—³² پرسندگان:

سرافراز گردد کسی کو کهست * پر از غم شود جان آنکو مهست
²⁰ بدین—²¹ برفین—²² بدین—²³ ازین—²⁴ ما—²⁵ بدمان—²⁶ در تخمه ایمن—²⁷ ک—²⁸ بدن—I—²⁹ برفین—³⁰ برفین—³¹ بندگان—³² پرسندگان:

چنان چون بساید پرسنل ارتش^۱
مبادا دل تو نزند از بدی
پیام آوریدند ز آن بارگاه
که این رای تو^۴ با خرد نیست^۵ چفت
درین^۶ تنه ک زدن ز بهر چیم^۷
اگر کر گویی^۸ اگر^۹ راه راست
بگفت این سخن گفتن پهلوان^{۱۱}
بگویید و گفتار او پشنود
بدستار^{۱۳} چینی بپوشید^{۱۴} روی^{۱۵}
ببودند هر دو زمانی دراز
ذوشته^{۱۷} همه پیکرش میش و گرگ
سراسر یک ازدر دگر قافته
پس پشت او مسند^{۲۰} لازورد
دم خفتنه^{۲۳} بر جایگاه نشست
بدانایی ازدر سرمایه را^{۲۵}
جهان آفریننده را^{۲۶} یار خواست
بدان تا بپرسد ز هر دو رهی
بی آزار گردان ز مرقد^{۳۰} گذشت

بر شاه شد دست کرده بکش
بدو گفت شاهانه اندوهه بدی
چو اشتاد و^۲ خرداد برزین پشه^۳
بخندید خسرو باآواز گفت
گرو شهربارست پس من کیم
که از من همی بار بایدت خواست
بیامد گلپنهوش نزد^{۱۰} گوان
کهون دست کرده بکش در شوید
دو مرد خردمند و^{۱۲} پاکیزه گوی
چو دیدند برداشت پیشش نماز
جهاندار بر شادرد^{۱۶} بزرگ
همان^{۱۸} زر و گوهر برو بافتہ
کهالیش^{۱۹} در زیر دیمای زرد
بهی تناور^{۲۱} گرفته^{۲۲} بدمت
چو دید آن دو مرد گرانصایه را^{۲۴}
ازان خفتگی خویشتن کرد راست
ببالیین^{۲۷} نهاد آن گرامی بهی
بهی زان دو بالش به ذرمی^{۲۸} بگشت^{۲۹}

^۱ VI—^۲ ل، I، IV و op.; ب—اسفاذ^۳ I، IV، T—^۴ I، K،
IV، VI، T—^۵ I—^۶ I، K، IV، VI، T—^۷ VI، P—^۸ I، R—^۹ I،
خسروان—^{۱۰} K، VI—^{۱۱} I، P—^{۱۲} I، K، IV، VI، T—^{۱۳} K، VI—^{۱۴} I، K، IV، VI، T—^{۱۵} Б—доб.:
اما من^{۱۶} شادروان—^{۱۷} I، IV، VI، T—^{۱۸} I، K،
ذبشتہ—K—ذشستہ^{۱۹} بساط—B—الحياء او من الھیمة
—K—^{۲۰} I، T—^{۲۱} VI—^{۲۲} K—^{۲۳} IV—^{۲۴} K، VI، P—^{۲۵} K، VI—^{۲۶} I، K، IV، VI، T—^{۲۷} I، IV—^{۲۸} ل، I، VI—^{۲۹} I، K، IV، VI، C—^{۳۰} I، K، IV، VI، C—^{۳۱} اسفاذ—B—^{۳۲} بدمت—^{۳۳} بکش

که شیروی بسر تخت شاهنشهیست چه داری همی کیست بذگمان بکام تو بادا همه کارکرد کجا آهنین بن بود پیراهنم ⁵ سزاوی که گوهر بسر افسادمت ⁸ که خورشید بادا ذگه دار ¹¹ تو ¹² پس آذگه سخنهای من ¹³ باز جوی بخسرو مرا چند پیغام داد ¹⁴ پیام چهادار شاه رمه که داد سخنهای همه ¹⁶ یاد کرد بسی ازدرین پند و اندرز داد ¹⁷ که کس ¹⁸ پیش خسرو گشاید ¹⁹ دو لب ²⁰ اگر پارسی گوید ²¹ ار پهلوی من اندز ²⁴ ذهافی ندارم پیام سر سرکشان در کنار آورد بدان تا بگویم پیامش ز شاه ²⁸ همه بندهارا بهم بسر شکست ²⁹	بایران و قوران ¹ و روم ² آگهیست تو این ³ جوشن و خود و گبر و کمان ⁴ گلیونوش گفت ای چهاندیده مرد که قیمار بردى ز نازک تنم بردن ⁶ مهر بسر ⁷ آفرین خوازمت ذمایش ⁹ بجز ¹⁰ خوب گفتار تو بکاری کجا آمدستی بگوی چندین داد پاسخ که فرخ قباد اگر باز خواهی بگویم ¹⁵ همه گلیونوش گفت ای گراذمایه مرد و لیکن مزا شاه ایران قباد که همدادستاذی مکن روز و شب مگر آذک گفتار او بشنوی چندین گفت اشتاد کای ²² شادکام ²³ پیمامیست ²⁵ کان قیمع بار ²⁶ آورد تو اکنون ز خسرو بربین ²⁷ بار خواه گلیونوش بشنید و بمر پای جست ⁷⁵
--	---

¹ I, IV, P—² ذیران—³ کنون—⁴ قرا—⁵ K, VI, P—⁶ گرز گوان—⁷ K, VI, P—⁸ مژده—⁹ IV—¹⁰ I, K, IV, VI, C—

¹¹ IV—¹² ازین—¹³ ای—¹⁴ سخنهای همه—¹⁵ چهاندار—¹⁶ چهاندار—¹⁷ K, VI—¹⁸ چندین—¹⁹ چهاندار—²⁰ برویز یلا—²¹ گشایند—²² I, IV, C—²³ K, VI—²⁴ یار(؟)—²⁵ I, K, IV, T—²⁶ VI—²⁷ I, K, VI, T—²⁸ I, K, VI, C—²⁹ بگوییم پیغام شاه—

گرز و کمان—¹ گرز گوان—² ذیران—³ کنون—⁴ قرا—⁵ K, VI, P—⁶ گرز گوان—⁷ K, VI, P—⁸ مژده—⁹ IV—¹⁰ I, K, IV, VI, C—

¹¹ IV—¹² ازین—¹³ ای—¹⁴ سخنهای همه—¹⁵ چهاندار—¹⁶ چهاندار—¹⁷ K, VI—¹⁸ چندین—¹⁹ چهاندار—²⁰ برویز یلا—²¹ گشایند—²² I, IV, C—²³ K, VI—²⁴ یار(؟)—²⁵ I, K, IV, T—²⁶ VI—²⁷ I, K, VI, T—²⁸ I, K, VI, C—²⁹ بگوییم پیغام شاه—

گرز و کمان—¹ گرز گوان—² ذیران—³ کنون—⁴ قرا—⁵ K, VI, P—⁶ گرز گوان—⁷ K, VI, P—⁸ مژده—⁹ IV—¹⁰ I, K, IV, VI, C—

¹¹ IV—¹² ازین—¹³ ای—¹⁴ سخنهای همه—¹⁵ چهاندار—¹⁶ چهاندار—¹⁷ K, VI—¹⁸ چندین—¹⁹ چهاندار—²⁰ برویز یلا—²¹ گشایند—²² I, IV, C—²³ K, VI—²⁴ یار(؟)—²⁵ I, K, IV, T—²⁶ VI—²⁷ I, K, VI, T—²⁸ I, K, VI, C—²⁹ بگوییم پیغام شاه—

گرز و کمان—¹ گرز گوان—² ذیران—³ کنون—⁴ قرا—⁵ K, VI, P—⁶ گرز گوان—⁷ K, VI, P—⁸ مژده—⁹ IV—¹⁰ I, K, IV, VI, C—

¹¹ IV—¹² ازین—¹³ ای—¹⁴ سخنهای همه—¹⁵ چهاندار—¹⁶ چهاندار—¹⁷ K, VI—¹⁸ چندین—¹⁹ چهاندار—²⁰ برویز یلا—²¹ گشایند—²² I, IV, C—²³ K, VI—²⁴ یار(؟)—²⁵ I, K, IV, T—²⁶ VI—²⁷ I, K, VI, T—²⁸ I, K, VI, C—²⁹ بگوییم پیغام شاه—

گرز و کمان—¹ گرز گوان—² ذیران—³ کنون—⁴ قرا—⁵ K, VI, P—⁶ گرز گوان—⁷ K, VI, P—⁸ مژده—⁹ IV—¹⁰ I, K, IV, VI, C—

¹¹ IV—¹² ازین—¹³ ای—¹⁴ سخنهای همه—¹⁵ چهاندار—¹⁶ چهاندار—¹⁷ K, VI—¹⁸ چندین—¹⁹ چهاندار—²⁰ برویز یلا—²¹ گشایند—²² I, IV, C—²³ K, VI—²⁴ یار(؟)—²⁵ I, K, IV, T—²⁶ VI—²⁷ I, K, VI, T—²⁸ I, K, VI, C—²⁹ بگوییم پیغام شاه—

گرز و کمان—¹ گرز گوان—² ذیران—³ کنون—⁴ قرا—⁵ K, VI, P—⁶ گرز گوان—⁷ K, VI, P—⁸ مژده—⁹ IV—¹⁰ I, K, IV, VI, C—

¹¹ IV—¹² ازین—¹³ ای—¹⁴ سخنهای همه—¹⁵ چهاندار—¹⁶ چهاندار—¹⁷ K, VI—¹⁸ چندین—¹⁹ چهاندار—²⁰ برویز یلا—²¹ گشایند—²² I, IV, C—²³ K, VI—²⁴ یار(؟)—²⁵ I, K, IV, T—²⁶ VI—²⁷ I, K, VI, T—²⁸ I, K, VI, C—²⁹ بگوییم پیغام شاه—

^۱ I, K, IV, VI—^۲ اینک VI—^۳ I, IV, T—^۴ I, K, IV, VI, T—^۵ نبود—^۶ کن دین پد

⁵ $\Pi - (9)$ ⁶ K-گاه IV تاج و ⁷ I, K, IV, VI, T-کار شاه ⁸ I, K, IV, VI, T-ذیوونم ز بدھا-

⁹ Л., ¹⁰ Ср. б. 39, прим., ср. С. ¹¹ I — ¹² کسی سے دیدن، K, IV, VI, T — کہ اودست

¹² ل—شاہ، ¹³ IV—ادن، ¹⁴ ل—доб. و ¹⁵ I—دو، ددجن سے کشہ، خیاد و اسغاد—بادن، دو۔

¹⁶ K, IV, T—¹⁷ P—¹⁸ I—¹⁹ K, VI—هـ استدعا دعا تبغيراً، I, K,

²⁰ Л—доб. ²¹ I, K, IV, T—~~Л~~ ²² IV—б. оп. ²³ Л—б. оп.

11 || لَدُنْ حِلْمَى ، (ср. б. 66); далее бб. 59—67 не переведены.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سخن یاد گیری همه^۲ در پدر
نه ایرانیانرا بد این دستگاه
چو از نیکوی روی پر تافتی
نریزد^۵ ز^۶ قن^۷ پاکزاده پسر
که پیشش^{۱۰} کسی گوید این^{۱۱} داستان
رسیده پهر کشوری رنج تست
پر از درد کردی دل راستان
که بود ازدر^{۱۴} ایران همه نامدار^{۱۵}
ز بوم و پر و پاک پیوند خویش^{۱۸}
پراگنده گشته پهر^{۲۱} مرز و بوم
ز هر گونه از تو چه قیمار^{۲۲} خورد
همان گنج و^{۲۳} با^{۲۴} گنج بسیار چیز
بدان^{۲۵} تاشود خرم آباد بوم^{۲۶}
که قیصر بخوبی همی شاد بود^{۲۸}
ز نفرین بر روی قو آمد بدی^{۲۹}

پیامی رسازید نزد^۱ پدر
بگویی که مارا نمد این گناه
که^۳ بادافره ایزدی پافتی
یکی آنک ناباک^۴ خون پدر
ذباشد^۸ همان^۹ نیز همداستان
دگر آنک گیتی پر از گنج قست
نمودی بدین^{۱۲} نیز همداستان
سدیگر که چندان دلیر و سوار^{۱۳}
ذبودند^{۱۶} شادان ز فرزند^{۱۷} خوبیش
یکی سوی چیز بد^{۱۹} یکی^{۲۰} سوی روم
دگر آنک قیصر بجای تو کرد
سپه داد و دختر قرا داد نیز
همی خواست دار مسیحها بر روم
بگنج تو از دار عیسی چه سود^{۲۷}
ز بیچارگان خواسته بسته

پیامی ز من نزد فرخ—IV پیامی بمر نزد فرخ—K پیامی بری نزد فرخ—VI
 بریزد—L¹ بی باک—VI² ناپاک—IV³ تو—VI⁴ یاد گیر از من—VI⁵ پیامی بمر پیش
 گویدی—L⁶ پیش—L⁷ ل، K، VI⁸ بران—K, IV⁹ نبودی—L¹⁰ همی—L¹¹ op.¹² دگر آنک چندان دلیر و سپاه—L¹³ بران—IV¹⁴ بدان—I
 دگر آنک چندان دلیر و سپاه—L¹⁵ بدین پیشگاه—L¹⁶ بودند از
 ...اساء تک—B¹⁷ بفرزند—K, VI¹⁸ ببودند(؟)—C¹⁹ VI²⁰ شد—K, VI²¹ بسی او بجای تو—K, VI²² I, IV, C²³ K,
 دگر ل—Z هر گونه از تو تیمار—L²⁴ در—VI²⁵ بدی(؟)—I²⁶ I, K, IV, VI, T²⁷ شود تازه آن مرز و بوم—L²⁸ Kرد(?)²⁹
 و منها: ب—б. не переведен; Б—доб.: [اعمالک النميمة] أَنَّهُ كَانَ لَكَ سَتَةً عَشْرَ ابْنَا فَجِبْسَتْهُمْ أَجْمَعِيهِنَّ فَشَدَّدْتَ وَثَاقِبَهُمْ وَضَيَّقْتَ
 R—доб. (ср. бб. 46—47): خناقهم فكانوا مخذليين في يدك ليلا و ذهارا يشكوكن سرا و جهارا
 دگر آذکه فرزند بودت دو هشت * شب و روز ایشان بزندان گذشت
 بدین سرکشی از تو اپیمن نخافت * ز بیم تو دگداشتندی نهافت

برین گونه کاری بپیش آمدست²
گراینده گردد⁴ بآینه و راه⁵
بکوشم بداد⁶ آشکار و ذهان
دل مرد درویش را نشکنیم⁸
کجا یاد دارند کار کهن
ز ایرانیان پاک و بیدار⁹ کیست
دو استادرا گر نگیرند خشم
کرا بر گزینند¹¹ پاک از میان
دو دانا و گوینده¹⁵ و یادگیر¹⁶
جهان‌دیده و کارکرد¹⁸ ردان
که¹⁹ از رنج یابد سرافراز گنج²⁰
پسر²² از آب مژگان بیمار استند
بفرمان نشستند هر دو²³ بر اسپ
بایشان²⁴ چنین گفت کن دل کنون

ز ناخوب کاری که او راندست¹
بیزدان کند پوزش او³ از گناه
بپردازم آنگه بکار جهان
بجای نکو کار نیکی کنیم⁷
دو تن بایدم راد و نیکوسخن
بدان انجمن گفت کاچن کار کیست
نمودند گردن سراسر بچشم
بدانست شیروی¹⁰ کایرانیان
چو اشتاد¹² و خراد¹⁴ برزیدن پیسر
بایشان¹⁷ چنین گفت کای بخردان
مدارپند کار جهانرا برنج
دو داننده بی کام²¹ بر خاستند
چو خراد برزیدن و اشتادگشنه پ
بایشان²⁴ چنین گفت کن دل کنون

¹ I, K, IV—³ I, IV—² I, K, IV, VI, C— اورا بdest—⁴ باشد—⁵ K, VI, T—dob.:
پوزشی
چو او رام گردد بگفتار من * بی آزار گردد دل آزار من [هم از کار من—VI—
شیرووید—VI استاد—K⁶ هشیار—¹⁰ VI کنیم⁸ I, VI, T—⁷ همی—K—
¹¹ I, K, IV, VI, T—¹² ب گزیدند—¹³ ل—¹⁴ ل—¹⁵ I, T—¹⁶ K, VII—¹⁷ I—¹⁸ دانای گوینده یادگیر—IV دو دانای دانده یادگیر—¹⁹ K, VI, C—dob.:
باشد—²⁰ K, VI, C—dob.:
دو دانای گوینده یادگیر—IV دو دانای دانده یادگیر—²¹ K, VI—²² IV—²³ K, VI—²⁴ باشان—I دانای—²⁵ K, VI—dob.:
باشد—²⁶ K, VI—²⁷ IV—²⁸ K, VI—²⁹ IV—³⁰ K, VI—³¹ IV—³² K, VI—³³ IV—³⁴ K, VI—³⁵ IV—³⁶ K, VI—³⁷ IV—³⁸ K, VI—³⁹ IV—⁴⁰ K, VI—⁴¹ IV—⁴² K, VI—⁴³ IV—⁴⁴ K, VI—⁴⁵ IV—⁴⁶ K, VI—⁴⁷ IV—⁴⁸ K, VI—⁴⁹ IV—⁵⁰ K, VI—⁵¹ IV—⁵² K, VI—⁵³ IV—⁵⁴ K, VI—⁵⁵ IV—⁵⁶ K, VI—⁵⁷ IV—⁵⁸ K, VI—⁵⁹ IV—⁶⁰ K, VI—⁶¹ IV—⁶² K, VI—⁶³ IV—⁶⁴ K, VI—⁶⁵ IV—⁶⁶ K, VI—⁶⁷ IV—⁶⁸ K, VI—⁶⁹ IV—⁷⁰ K, VI—⁷¹ IV—⁷² K, VI—⁷³ IV—⁷⁴ K, VI—⁷⁵ IV—⁷⁶ K, VI—⁷⁷ IV—⁷⁸ K, VI—⁷⁹ IV—⁸⁰ K, VI—⁸¹ IV—⁸² K, VI—⁸³ IV—⁸⁴ K, VI—⁸⁵ IV—⁸⁶ K, VI—⁸⁷ IV—⁸⁸ K, VI—⁸⁹ IV—⁹⁰ K, VI—⁹¹ IV—⁹² K, VI—⁹³ IV—⁹⁴ K, VI—⁹⁵ IV—⁹⁶ K, VI—⁹⁷ IV—⁹⁸ K, VI—⁹⁹ IV—¹⁰⁰ K, VI—¹⁰¹ IV—¹⁰² K, VI—¹⁰³ IV—¹⁰⁴ K, VI—¹⁰⁵ IV—¹⁰⁶ K, VI—¹⁰⁷ IV—¹⁰⁸ K, VI—¹⁰⁹ IV—¹¹⁰ K, VI—¹¹¹ IV—¹¹² K, VI—¹¹³ IV—¹¹⁴ K, VI—¹¹⁵ IV—¹¹⁶ K, VI—¹¹⁷ IV—¹¹⁸ K, VI—¹¹⁹ IV—¹²⁰ K, VI—¹²¹ IV—¹²² K, VI—¹²³ IV—¹²⁴ K, VI—¹²⁵ IV—¹²⁶ K, VI—¹²⁷ IV—¹²⁸ K, VI—¹²⁹ IV—¹³⁰ K, VI—¹³¹ IV—¹³² K, VI—¹³³ IV—¹³⁴ K, VI—¹³⁵ IV—¹³⁶ K, VI—¹³⁷ IV—¹³⁸ K, VI—¹³⁹ IV—¹⁴⁰ K, VI—¹⁴¹ IV—¹⁴² K, VI—¹⁴³ IV—¹⁴⁴ K, VI—¹⁴⁵ IV—¹⁴⁶ K, VI—¹⁴⁷ IV—¹⁴⁸ K, VI—¹⁴⁹ IV—¹⁵⁰ K, VI—¹⁵¹ IV—¹⁵² K, VI—¹⁵³ IV—¹⁵⁴ K, VI—¹⁵⁵ IV—¹⁵⁶ K, VI—¹⁵⁷ IV—¹⁵⁸ K, VI—¹⁵⁹ IV—¹⁶⁰ K, VI—¹⁶¹ IV—¹⁶² K, VI—¹⁶³ IV—¹⁶⁴ K, VI—¹⁶⁵ IV—¹⁶⁶ K, VI—¹⁶⁷ IV—¹⁶⁸ K, VI—¹⁶⁹ IV—¹⁷⁰ K, VI—¹⁷¹ IV—¹⁷² K, VI—¹⁷³ IV—¹⁷⁴ K, VI—¹⁷⁵ IV—¹⁷⁶ K, VI—¹⁷⁷ IV—¹⁷⁸ K, VI—¹⁷⁹ IV—¹⁸⁰ K, VI—¹⁸¹ IV—¹⁸² K, VI—¹⁸³ IV—¹⁸⁴ K, VI—¹⁸⁵ IV—¹⁸⁶ K, VI—¹⁸⁷ IV—¹⁸⁸ K, VI—¹⁸⁹ IV—¹⁹⁰ K, VI—¹⁹¹ IV—¹⁹² K, VI—¹⁹³ IV—¹⁹⁴ K, VI—¹⁹⁵ IV—¹⁹⁶ K, VI—¹⁹⁷ IV—¹⁹⁸ K, VI—¹⁹⁹ IV—²⁰⁰ K, VI—²⁰¹ IV—²⁰² K, VI—²⁰³ IV—²⁰⁴ K, VI—²⁰⁵ IV—²⁰⁶ K, VI—²⁰⁷ IV—²⁰⁸ K, VI—²⁰⁹ IV—²¹⁰ K, VI—²¹¹ IV—²¹² K, VI—²¹³ IV—²¹⁴ K, VI—²¹⁵ IV—²¹⁶ K, VI—²¹⁷ IV—²¹⁸ K, VI—²¹⁹ IV—²²⁰ K, VI—²²¹ IV—²²² K, VI—²²³ IV—²²⁴ K, VI—²²⁵ IV—²²⁶ K, VI—²²⁷ IV—²²⁸ K, VI—²²⁹ IV—²³⁰ K, VI—²³¹ IV—²³² K, VI—²³³ IV—²³⁴ K, VI—²³⁵ IV—²³⁶ K, VI—²³⁷ IV—²³⁸ K, VI—²³⁹ IV—²⁴⁰ K, VI—²⁴¹ IV—²⁴² K, VI—²⁴³ IV—²⁴⁴ K, VI—²⁴⁵ IV—²⁴⁶ K, VI—²⁴⁷ IV—²⁴⁸ K, VI—²⁴⁹ IV—²⁵⁰ K, VI—²⁵¹ IV—²⁵² K, VI—²⁵³ IV—²⁵⁴ K, VI—²⁵⁵ IV—²⁵⁶ K, VI—²⁵⁷ IV—²⁵⁸ K, VI—²⁵⁹ IV—²⁶⁰ K, VI—²⁶¹ IV—²⁶² K, VI—²⁶³ IV—²⁶⁴ K, VI—²⁶⁵ IV—²⁶⁶ K, VI—²⁶⁷ IV—²⁶⁸ K, VI—²⁶⁹ IV—²⁷⁰ K, VI—²⁷¹ IV—²⁷² K, VI—²⁷³ IV—²⁷⁴ K, VI—²⁷⁵ IV—²⁷⁶ K, VI—²⁷⁷ IV—²⁷⁸ K, VI—²⁷⁹ IV—²⁸⁰ K, VI—²⁸¹ IV—²⁸² K, VI—²⁸³ IV—²⁸⁴ K, VI—²⁸⁵ IV—²⁸⁶ K, VI—²⁸⁷ IV—²⁸⁸ K, VI—²⁸⁹ IV—²⁹⁰ K, VI—²⁹¹ IV—²⁹² K, VI—²⁹³ IV—²⁹⁴ K, VI—²⁹⁵ IV—²⁹⁶ K, VI—²⁹⁷ IV—²⁹⁸ K, VI—²⁹⁹ IV—³⁰⁰ K, VI—³⁰¹ IV—³⁰² K, VI—³⁰³ IV—³⁰⁴ K, VI—³⁰⁵ IV—³⁰⁶ K, VI—³⁰⁷ IV—³⁰⁸ K, VI—³⁰⁹ IV—³¹⁰ K, VI—³¹¹ IV—³¹² K, VI—³¹³ IV—³¹⁴ K, VI—³¹⁵ IV—³¹⁶ K, VI—³¹⁷ IV—³¹⁸ K, VI—³¹⁹ IV—³²⁰ K, VI—³²¹ IV—³²² K, VI—³²³ IV—³²⁴ K, VI—³²⁵ IV—³²⁶ K, VI—³²⁷ IV—³²⁸ K, VI—³²⁹ IV—³³⁰ K, VI—³³¹ IV—³³² K, VI—³³³ IV—³³⁴ K, VI—³³⁵ IV—³³⁶ K, VI—³³⁷ IV—³³⁸ K, VI—³³⁹ IV—³⁴⁰ K, VI—³⁴¹ IV—³⁴² K, VI—³⁴³ IV—³⁴⁴ K, VI—³⁴⁵ IV—³⁴⁶ K, VI—³⁴⁷ IV—³⁴⁸ K, VI—³⁴⁹ IV—³⁵⁰ K, VI—³⁵¹ IV—³⁵² K, VI—³⁵³ IV—³⁵⁴ K, VI—³⁵⁵ IV—³⁵⁶ K, VI—³⁵⁷ IV—³⁵⁸ K, VI—³⁵⁹ IV—³⁶⁰ K, VI—³⁶¹ IV—³⁶² K, VI—³⁶³ IV—³⁶⁴ K, VI—³⁶⁵ IV—³⁶⁶ K, VI—³⁶⁷ IV—³⁶⁸ K, VI—³⁶⁹ IV—³⁷⁰ K, VI—³⁷¹ IV—³⁷² K, VI—³⁷³ IV—³⁷⁴ K, VI—³⁷⁵ IV—³⁷⁶ K, VI—³⁷⁷ IV—³⁷⁸ K, VI—³⁷⁹ IV—³⁸⁰ K, VI—³⁸¹ IV—³⁸² K, VI—³⁸³ IV—³⁸⁴ K, VI—³⁸⁵ IV—³⁸⁶ K, VI—³⁸⁷ IV—³⁸⁸ K, VI—³⁸⁹ IV—³⁹⁰ K, VI—³⁹¹ IV—³⁹² K, VI—³⁹³ IV—³⁹⁴ K, VI—³⁹⁵ IV—³⁹⁶ K, VI—³⁹⁷ IV—³⁹⁸ K, VI—³⁹⁹ IV—⁴⁰⁰ K, VI—⁴⁰¹ IV—⁴⁰² K, VI—⁴⁰³ IV—⁴⁰⁴ K, VI—⁴⁰⁵ IV—⁴⁰⁶ K, VI—⁴⁰⁷ IV—⁴⁰⁸ K, VI—⁴⁰⁹ IV—⁴¹⁰ K, VI—⁴¹¹ IV—⁴¹² K, VI—⁴¹³ IV—⁴¹⁴ K, VI—⁴¹⁵ IV—⁴¹⁶ K, VI—⁴¹⁷ IV—⁴¹⁸ K, VI—⁴¹⁹ IV—⁴²⁰ K, VI—⁴²¹ IV—⁴²² K, VI—⁴²³ IV—⁴²⁴ K, VI—⁴²⁵ IV—⁴²⁶ K, VI—⁴²⁷ IV—⁴²⁸ K, VI—⁴²⁹ IV—⁴³⁰ K, VI—⁴³¹ IV—⁴³² K, VI—⁴³³ IV—⁴³⁴ K, VI—⁴³⁵ IV—⁴³⁶ K, VI—⁴³⁷ IV—⁴³⁸ K, VI—⁴³⁹ IV—⁴⁴⁰ K, VI—⁴⁴¹ IV—⁴⁴² K, VI—⁴⁴³ IV—⁴⁴⁴ K, VI—⁴⁴⁵ IV—⁴⁴⁶ K, VI—⁴⁴⁷ IV—⁴⁴⁸ K, VI—⁴⁴⁹ IV—⁴⁵⁰ K, VI—⁴⁵¹ IV—⁴⁵² K, VI—⁴⁵³ IV—⁴⁵⁴ K, VI—⁴⁵⁵ IV—⁴⁵⁶ K, VI—⁴⁵⁷ IV—⁴⁵⁸ K, VI—⁴⁵⁹ IV—⁴⁶⁰ K, VI—⁴⁶¹ IV—⁴⁶² K, VI—⁴⁶³ IV—⁴⁶⁴ K, VI—⁴⁶⁵ IV—⁴⁶⁶ K, VI—⁴⁶⁷ IV—⁴⁶⁸ K, VI—⁴⁶⁹ IV—⁴⁷⁰ K, VI—⁴⁷¹ IV—⁴⁷² K, VI—⁴⁷³ IV—⁴⁷⁴ K, VI—⁴⁷⁵ IV—⁴⁷⁶ K, VI—⁴⁷⁷ IV—⁴⁷⁸ K, VI—⁴⁷⁹ IV—⁴⁸⁰ K, VI—⁴⁸¹ IV—⁴⁸² K, VI—⁴⁸³ IV—⁴⁸⁴ K, VI—⁴⁸⁵ IV—⁴⁸⁶ K, VI—⁴⁸⁷ IV—⁴⁸⁸ K, VI—⁴⁸⁹ IV—⁴⁹⁰ K, VI—⁴⁹¹ IV—⁴⁹² K, VI—⁴⁹³ IV—⁴⁹⁴ K, VI—⁴⁹⁵ IV—⁴⁹⁶ K, VI—⁴⁹⁷ IV—⁴⁹⁸ K, VI—⁴⁹⁹ IV—⁵⁰⁰ K, VI—⁵⁰¹ IV—⁵⁰² K, VI—⁵⁰³ IV—⁵⁰⁴ K, VI—⁵⁰⁵ IV—⁵⁰⁶ K, VI—⁵⁰⁷ IV—⁵⁰⁸ K, VI—⁵⁰⁹ IV—⁵¹⁰ K, VI—⁵¹¹ IV—⁵¹² K, VI—⁵¹³ IV—⁵¹⁴ K, VI—⁵¹⁵ IV—⁵¹⁶ K, VI—⁵¹⁷ IV—⁵¹⁸ K, VI—⁵¹⁹ IV—⁵²⁰ K, VI—⁵²¹ IV—⁵²² K, VI—⁵²³ IV—⁵²⁴ K, VI—⁵²⁵ IV—⁵²⁶ K, VI—⁵²⁷ IV—⁵²⁸ K, VI—⁵²⁹ IV—⁵³⁰ K, VI—⁵³¹ IV—⁵³² K, VI—⁵³³ IV—⁵³⁴ K, VI—⁵³⁵ IV—⁵³⁶ K, VI—⁵³⁷ IV—⁵³⁸ K, VI—⁵³⁹ IV—⁵⁴⁰ K, VI—⁵⁴¹ IV—⁵⁴² K, VI—⁵⁴³ IV—⁵⁴⁴ K, VI—⁵⁴⁵ IV—⁵⁴⁶ K, VI—⁵⁴⁷ IV—⁵⁴⁸ K, VI—⁵⁴⁹ IV—⁵⁵⁰ K, VI—⁵⁵¹ IV—⁵⁵² K, VI—⁵⁵³ IV—⁵⁵⁴ K, VI—⁵⁵⁵ IV—⁵⁵⁶ K, VI—⁵⁵⁷ IV—⁵⁵⁸ K, VI—⁵⁵⁹ IV—⁵⁶⁰ K, VI—⁵⁶¹ IV—⁵⁶² K, VI—⁵⁶³ IV—⁵⁶⁴ K, VI—⁵⁶⁵ IV—⁵⁶⁶ K, VI—⁵⁶⁷ IV—⁵⁶⁸ K, VI—⁵⁶⁹ IV—⁵⁷⁰ K, VI—⁵⁷¹ IV—⁵⁷² K, VI—⁵⁷³ IV—⁵⁷⁴ K, VI—⁵⁷⁵ IV—⁵⁷⁶ K, VI—⁵⁷⁷ IV—⁵⁷⁸ K, VI—⁵⁷⁹ IV—⁵⁸⁰ K, VI—⁵⁸¹ IV—⁵⁸² K, VI—⁵⁸³ IV—⁵⁸⁴ K, VI—⁵⁸⁵ IV—⁵⁸⁶ K, VI—⁵⁸⁷ IV—⁵⁸⁸ K, VI—⁵⁸⁹ IV—⁵⁹⁰ K, VI—⁵⁹¹ IV—⁵⁹² K, VI—⁵⁹³ IV—⁵⁹⁴ K, VI—⁵⁹⁵ IV—⁵⁹⁶ K, VI—⁵⁹⁷ IV—⁵⁹⁸ K, VI—⁵⁹⁹ IV—⁶⁰⁰ K, VI—⁶⁰¹ IV—⁶⁰² K, VI—⁶⁰³ IV—⁶⁰⁴ K, VI—⁶⁰⁵ IV—⁶⁰⁶ K, VI—⁶⁰⁷ IV—⁶⁰⁸ K, VI—⁶⁰⁹ IV—⁶¹⁰ K, VI—⁶¹¹ IV—⁶¹² K, VI—⁶¹³ IV—⁶¹⁴ K, VI—⁶¹⁵ IV—⁶¹⁶ K, VI—⁶¹⁷ IV—⁶¹⁸ K, VI—⁶¹⁹ IV—⁶²⁰ K, VI—⁶²¹ IV—⁶²² K, VI—⁶²³ IV—⁶²⁴ K, VI—⁶²⁵ IV—⁶²⁶ K, VI—⁶²⁷ IV—⁶²⁸ K, VI—⁶²⁹ IV—⁶³⁰ K, VI—⁶³¹ IV—⁶³² K, VI—⁶³³ IV—⁶³⁴ K, VI—⁶³⁵ IV—⁶³⁶ K, VI—⁶³⁷ IV—⁶³⁸ K, VI—⁶³⁹ IV—⁶⁴⁰ K, VI—⁶⁴¹ IV—⁶⁴² K, VI—⁶⁴³ IV—⁶⁴⁴ K, VI—⁶⁴⁵ IV—⁶⁴⁶ K, VI—⁶⁴⁷ IV—⁶⁴⁸ K, VI—⁶⁴⁹ IV—⁶⁵⁰ K, VI—⁶⁵¹ IV—⁶⁵² K, VI—⁶⁵³ IV—⁶⁵⁴ K, VI—⁶⁵⁵ IV—⁶⁵⁶ K, VI—⁶⁵⁷ IV—⁶⁵⁸ K, VI—⁶⁵⁹ IV—⁶⁶⁰ K, VI—⁶⁶¹ IV—⁶⁶² K, VI—⁶⁶³ IV—⁶⁶⁴ K, VI—⁶⁶⁵ IV—⁶⁶⁶ K, VI—⁶⁶⁷ IV—⁶⁶⁸ K, VI—⁶⁶⁹ IV—⁶⁷⁰ K, VI—⁶⁷¹ IV—⁶⁷² K, VI—⁶⁷³ IV—⁶⁷⁴ K, VI—⁶⁷⁵ IV—⁶⁷⁶ K, VI—⁶⁷⁷ IV—⁶⁷⁸ K, VI—⁶⁷⁹ IV—⁶⁸⁰ K, VI—⁶⁸¹ IV—⁶⁸² K, VI—⁶⁸³ IV—⁶⁸⁴ K, VI—⁶⁸⁵ IV—⁶⁸⁶ K, VI—⁶⁸⁷ IV—⁶⁸⁸ K, VI—⁶⁸⁹ IV—⁶⁹⁰ K, VI—⁶⁹¹ IV—⁶⁹² K, VI—⁶⁹³ IV—⁶⁹⁴ K, VI—⁶⁹⁵ IV—⁶⁹⁶ K, VI—⁶⁹⁷ IV—⁶⁹⁸ K, VI—⁶⁹⁹ IV—⁷⁰⁰ K, VI—⁷⁰¹ IV—⁷⁰² K, VI—⁷⁰³ IV—⁷⁰⁴ K, VI—⁷⁰⁵ IV—⁷⁰⁶ K, VI—⁷⁰⁷ IV—⁷⁰⁸ K, VI—⁷⁰⁹ IV—⁷¹⁰ K, VI—⁷¹¹ IV—⁷¹² K, VI—⁷¹³ IV—⁷¹⁴ K, VI—⁷¹⁵ IV—⁷¹⁶ K, VI—⁷¹⁷ IV—⁷¹⁸ K, VI—⁷¹⁹ IV—⁷²⁰ K, VI—⁷²¹ IV—⁷²² K, VI—⁷²³ IV—⁷²⁴ K, VI—⁷²⁵ IV—⁷²⁶ K, VI—⁷²⁷ IV—⁷²⁸ K, VI—⁷²⁹ IV—⁷³⁰ K, VI—⁷³¹ IV—⁷³² K, VI—⁷³³ IV—⁷³⁴ K, VI—⁷³⁵ IV—⁷³⁶ K, VI—⁷³⁷ IV—⁷³⁸ K, VI—⁷³⁹ IV—⁷⁴⁰ K, VI—⁷⁴¹ IV—⁷⁴² K, VI—⁷⁴³ IV—⁷⁴⁴ K, VI—⁷⁴⁵ IV—⁷⁴⁶ K, VI—⁷⁴⁷ IV—⁷⁴⁸ K, VI—⁷⁴⁹ IV—⁷⁵⁰ K, VI—⁷⁵¹ IV—⁷⁵² K, VI—⁷⁵³ IV—⁷⁵⁴ K, VI—⁷⁵⁵ IV—⁷⁵⁶ K, VI—⁷⁵⁷ IV—⁷⁵⁸ K, VI—⁷⁵⁹ IV—⁷⁶⁰ K, VI—⁷⁶¹ IV—⁷⁶² K, VI—⁷⁶³ IV—⁷⁶⁴ K, VI—⁷⁶⁵ IV—⁷⁶⁶ K, VI—⁷⁶⁷ IV—⁷⁶⁸ K, VI—⁷⁶⁹ IV—⁷⁷⁰ K, VI—⁷⁷¹ IV—⁷⁷² K, VI—⁷⁷³ IV—⁷⁷⁴ K, VI—⁷⁷⁵ IV—⁷⁷⁶ K, VI—⁷⁷⁷ IV—⁷⁷⁸ K, VI—⁷⁷⁹ IV—⁷⁸⁰ K, VI—⁷⁸¹ IV—⁷⁸² K, VI—⁷⁸³ IV—⁷⁸⁴ K, VI—⁷⁸⁵ IV—⁷⁸⁶ K, VI—⁷⁸⁷ IV—⁷⁸⁸ K, VI—⁷⁸⁹ IV—⁷⁹⁰ K, VI—⁷⁹¹ IV—⁷⁹² K, VI—⁷⁹³ IV—⁷⁹⁴ K, VI—⁷⁹⁵ IV—⁷⁹⁶ K, VI—⁷⁹⁷ IV—⁷⁹⁸ K, VI—⁷⁹⁹ IV—⁸⁰⁰ K, VI—⁸⁰¹ IV—⁸⁰² K, VI—⁸⁰³ IV—⁸⁰⁴ K, VI—⁸⁰⁵ IV—⁸⁰⁶ K, VI—⁸⁰⁷ IV—⁸⁰⁸ K, VI—⁸⁰⁹ IV—⁸¹⁰ K, VI—⁸¹¹ IV—⁸¹² K, VI—⁸¹³ IV—⁸¹⁴ K, VI—⁸¹⁵ IV—⁸¹⁶ K, VI—⁸¹⁷ IV—⁸¹⁸ K, VI—⁸¹⁹ IV—⁸²⁰ K, VI—⁸²¹ IV—⁸²² K, VI—⁸²³ IV—⁸²⁴ K, VI—⁸²⁵ IV—⁸²⁶ K, VI—⁸²⁷ IV—⁸²⁸ K, VI—⁸²⁹ IV—⁸³⁰ K, VI—⁸³¹ IV—⁸³² K, VI—⁸³³ IV—⁸³⁴ K, VI—⁸³⁵ IV—⁸³⁶ K, VI—⁸³⁷ IV—⁸³⁸ K, VI—⁸³⁹ IV—⁸⁴⁰ K, VI—⁸⁴¹ IV—⁸⁴² K, VI—⁸⁴³ IV—⁸⁴⁴ K, VI—⁸⁴⁵ IV—⁸⁴⁶ K, VI—⁸⁴⁷ IV—⁸⁴⁸ K, VI—⁸⁴⁹ IV—⁸⁵⁰ K, VI—⁸⁵¹ IV—⁸⁵² K, VI—⁸⁵³ IV—⁸⁵⁴ K, VI—⁸⁵⁵ IV—⁸⁵⁶ K, VI—⁸⁵⁷ IV—⁸⁵⁸ K, VI—⁸⁵⁹ IV—⁸⁶⁰ K, VI—⁸⁶¹ IV—⁸⁶² K, VI—⁸⁶³ IV—⁸⁶⁴ K, VI—⁸⁶⁵ IV—⁸⁶⁶ K, VI—⁸⁶⁷ IV—⁸⁶⁸ K, VI—⁸⁶⁹ IV—⁸⁷⁰ K, VI—⁸⁷¹ IV—⁸⁷² K, VI—⁸⁷³ IV—⁸⁷⁴ K, VI—⁸⁷⁵ IV—⁸⁷⁶ K, VI—⁸⁷⁷ IV—⁸⁷⁸ K, VI—⁸⁷⁹ IV—⁸⁸⁰ K, VI—⁸⁸¹ IV—⁸⁸² K, VI—⁸⁸³ IV—⁸⁸⁴ K, VI—⁸⁸⁵ IV—⁸⁸⁶ K, VI—⁸⁸⁷ IV—⁸⁸⁸ K, VI—⁸⁸⁹ IV—⁸⁹⁰ K, VI—⁸⁹¹ IV—⁸⁹² K, VI—⁸⁹³ IV—⁸⁹⁴ K, VI—⁸⁹⁵ IV—⁸⁹⁶ K, VI—⁸⁹⁷ IV—⁸⁹⁸ K, VI—⁸⁹⁹ IV—⁹⁰⁰ K, VI—⁹⁰¹ IV—⁹⁰² K, VI—⁹⁰³ IV—⁹⁰⁴ K, VI—⁹⁰⁵ IV—⁹⁰⁶ K, VI—⁹⁰⁷ IV—⁹⁰⁸ K, VI—⁹⁰⁹ IV—⁹¹⁰ K, VI—⁹¹¹ IV—⁹¹² K, VI—⁹¹³ IV—⁹¹⁴ K, VI—⁹¹⁵ IV—⁹¹⁶ K, VI—⁹¹⁷ IV—⁹¹⁸ K, VI—⁹¹⁹ IV—⁹²⁰ K, VI—⁹²¹ IV—⁹²² K, VI—⁹²³ IV—⁹²⁴ K, VI—⁹²⁵ IV—⁹²⁶ K, VI—⁹²⁷ IV—⁹²⁸ K, VI—⁹²⁹ IV—⁹³⁰ K, VI—⁹³¹ IV—⁹³

پادشاهیٰ شیرویه

۱

بسسر بر فهاد آن کیمی قاج آز^۱
برو خواندند آفریدن کیان
که ای پرہنر خسرو ارجمند^۲
نشستتی^۳ بآرام بر تخت عاج
چنین هم بخویشان و پیوند^۴ تو
که همواره پیروز باشید و^۵ شاد
چه^۶ نیکو بود داد با^۷ خوش منش^۸
ببریم^۹ کردار آهرمنی
که^{۱۰} افزون بود فر و خویشی مرا^{۱۱}
بگویم^{۱۲} بدو این سخن دربدر

چو شیروی بنشست بر تخت ناز
برفتند گوینده^{۱۳} ایرانیان
همی^{۱۴} گفت هر یک بمانگ بلند
چنان^{۱۵} هم^{۱۶} که یزدان ترا داد قاج
بماناد گیته بفرزند تو
چنین داد پاسخ بدیشان قیاد
نمایم تا جاؤدان بدکنش
جهانرا بداریم با ایمنی
ز بایسته قر^{۱۷} کار پیشی^{۱۸} مرا^{۱۹}
پیامی فرستم بنزد^{۲۰} پدر

چنین—۱ ابر—۲ پوینده—۳ چنین—۴ I, IV—۵. op. چنین—۵ K, VI, T—۶ VI—۷ دان—۸ I, IV, T—۹ خویش و پیوند
ابا [ابر—K, VI—[VI—۱۰ شاه را—۱۱ بود شاه—۱۲ K, VI—۱۳ ز بایسته کاری که پیشی مرا—۱۴ IV—۱۵ پیشیم—۱۶ I—۱۷ VI—۱۸ چه—۱۹ کند فر و دین مرا—۲۰ فرستیم نزد—IV, VI—۲۱ کند فر دین ما—VI—۲۲ دین مرا—IV—۲۳ دین ما که گوید

بگو^۱ تا سوی طیسفونش برند
[بماشد بآرام ما روز چند^۲
برو بر موکل کنند^۳ امتوار
چو گردنده گردون پسر بر پگشت^۴
کجا ماه آذر بـدی^۵ روز دی
قباد آمد و قاج بر سر نهاد
ز ایران برو کرد بیعت سپاه
ذبد پادشاهیش^۶ جز^۷ هفت^۸ ماه
چنین است رسם سرای جفا^۹

4075

بدان^{۱۰} خانه رهنمودش برند
ذباید ذماید کس اورا گزد^{۱۱}
گلیونوش را با سواری^{۱۲} هزار
شد آن شاه را^{۱۳} سال بر سی و هشت
گه آتش^{۱۴} و مرغ بربان و می
بآرام بر تخت بنشست^{۱۵} شاد
درم داد یک ساله از گنج^{۱۶} شاه
تو خواهیش ناچیز خوان خواه شاه
ذباید کزو چشم داری و فـا^{۱۷}

4080

ذباشد باپوان ما در پسند(؟) IV مار و سپند^{۱۸} بدر I, IV, K^{۱۹} یکی
با پار I-^{۲۰} کنید-^{۲۱} لـ ۶. op. VI, C^{۲۲} نباید که دارد کس اورا نزند-^{۲۳}
بدو^{۲۴} I, K, IV, VI, T-^{۲۵} ... من ملکه^{۲۶} از شاهیش^{۲۷} بـگشت VI, P-^{۲۸} مردی
از گنج یک ساله^{۲۹} I, VI, P-^{۳۰} بنشست بر تخت^{۳۱} آذر IV^{۳۲}
IV, VI, T-^{۳۳} هشت I-^{۳۴} بر VI-^{۳۵} زندگانیش^{۳۶} K, VI, P-^{۳۷} доб.:
جوانمردی از کارها پیشه کن * همه نیکویی را در [نیکوی اندر P] اندیشه کن
[VI- 6. op.]

چو گویی کزو من رسیدم بکام * ذگه کن که آن کام بـندست و دام
ز بد تا توانی سگالش مکن * ازین مرد داشته دشنو سخن
چو گفتار و کردار نیکو کنی * بکیته [به نیکی K] روازرا بی آهو کنی

¹ K, IV, VI, C ² K, VI—گویی
³ پرخاشجوی—VI ⁴ IV—6. 4056 ⁵ زو—I, IV, VI—ازو
⁶ IV—K ⁷ ذ کار سپهبری—IV ⁸ IV, T—و عنی
⁹ I, K, IV, T—دو نیم ¹⁰ VI—I ¹¹ بزرگیان (؟) ¹² IV—قرسهه
¹³ همان—I ¹⁴ ل—6. op. ¹⁵ I, IV, VI, C ¹⁶ بد—I, K, IV, VI—سخن
¹⁷ K, ¹⁸ K, VI—وگر—I ¹⁹ که ای پیل اگر یاور خسروی—VI
²⁰ VI—ذامت

که گر زین خداوند گوهربنده
همانرا که او باشد از گوهرت
زره پوش مردی کمانی بددست
بهتر چیز مانند شهربیار^۴
چو خورشید قادنده در جوشنست
یکی بنده در پیش^۵ او با کمر^۶
مرا داد و گفتا کزایدر^{۱۰} بپوی
هم اکنون^{۱۲} بر فتم چو باد از برش^{۱۳}
که دیدار او در زمانه نوست
چو باد دمان تا لب چویبار
بپژمرد و شمشیر کین بر کشید
همه باز گشتند گردیدان ز راه
بسی^{۱۶} هر کسی داستانی^{۱۷} زندد
بدان^{۱۸} شاه روز بد اکنون ذوست^{۱۹}
چه در باغ باشد چه اندر ذبرد
ز درگاه او برد چندی سپاه
فراوان سخن گفت و خسرو^{۲۲} شنود
برین کردها^{۲۳} زینهارم دهد
و گر نه بپویدم^{۲۴} پسوی نشست

¹ I, K, C—² I, K, IV, VI, C—³ II—⁴ کاذه—⁵ S و оп.

و تحت ركيته سيف:-Б-⁷ بندة پيش-⁶ K, VI بـ-T, I ⁵ أنت بالشمايل و الشكل

ذان آر با—¹¹ K, VI — که ای در — K — بروی(?)¹⁰ — I — قیمتی⁹ (ср. выше, б. 4004). ⁸ VI —

¹² IV— **هماندم** ¹³ IV— доб. (метр нарушен):

بَرْ ذَادَوا آمَدَ دَادَ بَدوِيْ * سَرَ آمَدَ مَرَا اِيْنَ هَمَهُ گَفَتْ وَگَوَى
^{۱۴} I., K., IV., VI., T.— ^{۱۵} سَصَدْ C— ^{۱۶} I., C.— ^{۱۷} I., K., IV., VI., T.— دَاسْتَانَهَا کَانَهَا

¹⁸ I, IV—بران ¹⁹ VI—زمانه ذوست ²⁰ I, K, IV, VI, T—ذین کس

²¹ П—доб. ²² IV چندی—²³ گفتہما—²⁴ K باز پوپم— و گر [برو بدرو [K, VI, P—

و گر نیز پوچ VI-

درخت بلند از برش سایه دار
بنان آمد آن پادشاه را نیاز
که نشناخته چهره شهربیار
که شاخی گهر زین کمر باز کش^۴
ز هر گونه مهره^۸ بسی برد رفع^۹
که این مهره ها تا کت^{۱۰} آید^{۱۱} بکار
دگر نان و^{۱۳} بی راه جایی^{۱۴} گذر^{۱۵}
درم بدد کسی را که بودی بکار
بدان شاخ زرین ازو خواست^{۱۸} نان
نداش نیارمت^{۱۹} کردن رها
که این را بهما کن بدانش بکوش
بدو گفت کاین را که پارد خرید²¹
برین گونه هر سال صد ذو بدی
گر از بنده²² خفته ببریده ای^[۲۳]
ابدا گهر و زر^{۲۶} و بـا^{۲۵} کار کرد
سوی شهربیار نو^{۲۷} اندر کشید
بریده یکی شاخ زرین کمر
همی بود خسرو بران^۱ مرغزار
چو بگذشت نیزی^۲ ز روز دراز
بماغ اندرون بدد یکی پاییکار^۲
پرستنده را گفت خورشید فشن^۳
بران شاخ بر^۵ مهره^۶ زر^۷ پنج^۸
چنین گفت با باشیان شهربیار
ببازار شو بمهره^{۱۲} گوشت خر
مرآن گوهرانرا^{۱۶} بهما سی هزار
سوی نازما^{۱۷} شد سبک باشیان
بدو ناذوا گفت کاین را بهما
بمرند هر دو^{۲۰} بگوهرفروش
چنین شاخ در گنج خسرو بدم^{۲۱}
قو این گوهران از که دزدیده ای
سوی زادفرخ شدند آن سه^{۲۴} مرد
چو آن گوهران زادفرخ بدمید
بسیروی^{۲۸} بنمود زان سان گهر^{۲۹}

^۱ I, K, IV, VI—^۲ بدان یک باز پار—^۳ بود یک باز پار—^۴ نیز—^۵ IV, T—^۶ I, K, VI—^۷ K, VI—^۸ مهره را بر که^{۱۰} بگهر ز مهره بسی دیده رفع—^۹ I, K, IV, VI—^{۱۰} بگهر کاید—^{۱۱} IV—^{۱۱} مهره امروز—^{۱۲} K, VI—^{۱۲} مهرها گیر کاید—^{۱۳} VI—^{۱۳} ل، C—^{۱۴} ل، C—^{۱۵} دگر—^{۱۶} K, VI—^{۱۷} هر یکی را—^{۱۷} I, K, IV, VI—^{۱۸} VI—^{۱۸} VI—^{۱۹} K, VI, T—^{۲۰} K, VI—^{۲۱} I—^{۲۱} ۶. op. گهر—^{۲۲} K, VI—^{۲۲} ذیارمشن—^{۲۳} ل—^{۲۳} ل—^{۲۴} VI—^{۲۴} VI—^{۲۵} دو—^{۲۵} K—^{۲۶} ابا—^{۲۶} VI—^{۲۷} I, K, IV, VI, T—^{۲۷} شاه شیروپه—^{۲۸} ب—^{۲۸} доб. گفت اینست فرخ گهر—^{۲۹} و کان قد وصل مع تخوار: اندر دوید

شـب قـیرهـگـون اـنـدر آـمـد بـیـمـاغ
بـیـمـاغ بـیـزـرـگ اـنـدر اـز بـس درـخـت
بـیـمـا وـیـخت اـز شـاخ زـرـیـن سـپـر
فـشـسـت اـز بـر فـرـگـس و زـعـفرـان
چـو خـورـشـید بـر زـد سـنـان اـز فـراـز 4005
یـکـایـک بـگـشـتـنـد گـرد سـرـای
بـتـارـاج دـادـنـد گـنـج وـرـا
هـمـه باـز گـشـتـنـد دـیدـه بـر آـب
[چـه جـوـیـیـم اـزـین گـنـبـد قـیـزـگـرد
[یـکـیـ رـا هـمـیـ قـاـج شـاهـی دـهـد 4010
[یـکـیـ رـا بـوـهـنـه سـر و پـای و سـفت
[یـکـیـ رـا دـهـد نـوـشـه و ۱۴ شـهـد و شـیـر
[سـرـانـجـام هـر دـو بـخـاـک اـنـدـرـنـد
[اـگـر خـود نـزـادـی خـرـدـمـنـد مـرـد
[نـدـیدـی جـهـان اـز بـنـه دـهـ بـدـی 4015
[کـنـونـ رـنـج درـ کـارـ خـسـرـو بـرـیـم

و دخل الى باغ له قریب من قصره يدعى باغ الهندوان—^۲ باغ—^۱ لـ

^۳ همان ترکش آویخت—^۴ I, C—^۵ در [بر—K] چمن شاهرا—^۶ I, K, VI, P—^۷ بـر—^۸ VI, ^۹ در دست و گـرـز گـرـان—^{۱۰} I, K, IV, VI, ^{۱۱} K, VI, ^{۱۲} دلـآـرـای—^{۱۳} Л—б. оп., следующие 7 бб. Л—также оп., Б—^{۱۴} K, IV, ^{۱۵} T—[C—^{۱۶} T—] بـخـز و بـدـیـمـا حـرـیـر—I توـشـه اـز—^{۱۷} K, VI—^{۱۸} نـبـوـدـیـش اـنـدـوـه نـنـگ و نـبـرـد—T نـنـگ رـوـز نـیـرـد—^{۱۷} K, VI—^{۱۸} مـغـاـک بـخـوـانـنـدـگـان آـگـهـی—IV

دلش زان سخن پر ز آزار^۱ شد
چه داری بخواب اندرون^۳ گفت و گوی
خرسونه^۴ دن پاسه بازان ذیه و شنید
برخساره شد چون گل شنبه^۵ میشد
بیهابید^۶ گفتار^۷ اخته رشنه ام^۸
ذبه بازی ورا ذمام کردم قباد
دگر نامش اندرا ذهفته م همی
قبادش همی خواند این پیش کار^۹
و گر سوی ملاچیین و مکران زمین^{۱۰}
ز فخه^{۱۱} ور چینی^{۱۲} بخواهم سپاه
سخنها^{۱۳} او بزمی^{۱۴} خیره بود
همی آمدش کار دشوار^{۱۵} خوار
در افسون ما چیزه شد بدگمان
همیه شده ز تو دور دست بدی^{۱۶}
مباردا که^{۱۷} آید بنشمن ذیماز
نهد بیگمان سوی این کاخ^{۱۸} روی
دو شمشیر هندی و رومی^{۱۹} کلاه
یکی بندۀ گرد و^{۲۰} پرخاش خر
از آواز او شاه^{۲۱} بیهوده شد
بشهیرین چنین گفت کای ماه روی
بدو^{۲۲} گفت شیرین که بگشای گوش
چه خسرو بدان^{۲۳} گونه آوا شنید
چنین گفت کز شب گنشته سه پاس
که این بدگهر^{۲۴} تاز^{۲۵} مادر بزاد^{۲۶}
بآواز شیه رویده^{۲۷} گفتام همی
ورا ذمام شیه روی^{۲۸} بد آشکار
شب تیره باید شدن سوی چین
بریده^{۲۹} شان بآفسون بدگیرید راه
ازان کاخترش بآسمان^{۳۰} تیره بود
شب تیره افسون ذبامد^{۳۱} بدکار
بشهیرین چنین گفت کامد^{۳۲} زمان
بدو گفت شیه روین که ذوش^{۳۳} بدی^{۳۴}
بدادش کنون چاره خویش ساز
چه روشن شود دشمن چاره جوی
هم آذگه ذره خواست از گنج شاه
همان قرکش^{۳۵} تیر و زرین سپر^{۳۶}

ذبـاشـی تو کـم گـیـر^۱ زـین رـاستـان^۲
بـراـدر بـماـنـد^۳ تـرا پـانـزـدـه
بـشـایـنـد^۴ هـر کـمـن^۵ بـشـاهـنـشـهـی
فـرو مـانـد شـیـروـی گـرـیـان پـچـایـ

اـگـر تو بـدـیـن کـار هـمـداـسـتـان
یـکـی کـم بـود شـایـد اـز شـانـزـدـه
بـشـایـنـد^۶ هـر کـمـن^۷ بـشـاهـنـشـهـی
فـرو مـانـد شـیـروـی گـرـیـان پـچـایـ

۷۴

هـمـی بـوـد و کـمـرا ذـدـادـی گـذـر
بـدرـگـاه بـر بـود چـون^۸ پـرـدهـدار^۹
هـمـی سـاخـت هـر مـهـترـی جـای خـواب
هـرـآنـکـس کـه اـز مـهـترـی^{۱۰} دـاشـت بـهـر
بـدان جـای شـادـی و آـرام شـاهـ
دـگـرـگـونـهـ قـرـ کـرد بـایـد زـدوـش
هـمـی کـرد بـایـد بـهـر پـامـن پـادـ^{۱۱}
زـسـر نـام پـرـوـیـز بـپـرـوـنـ کـنـم^{۱۲}
زـشـهـر و زـبـازـار بـر خـامـسـتـ غـوـ^{۱۳}
چـو آـواـز دـادـدـ کـرـدـدـ یـادـ^{۱۴}
چـو شـیرـین بـبـالـیـنـش بـر جـفـتـه بـود^{۱۵}
غـمـی گـشت و زـیـشـان^{۱۶} دـلـشـ بـر دـمـیـدـ
بـرـیدـن دـاسـتـاـذـی^{۱۷} بـبـایـد زـدن^{۱۸}

3970 هـمـان زـادـفـرـخ بـدرـگـاه بـر
کـه آـگـه شـدـی زـان سـخـن شـهـرـیـار
چـو پـژـمـرـدـه شـدـ چـادر آـفـتـاب
بـفـرـمـوـدـ ڈـا پـاسـبـاـذـان شـهـرـ
بـرـفـتـةـنـدـ بـکـسـر سـوـی بـارـگـاه
بـدـیـشـان چـنـیـن گـفتـ کـامـشـب^{۱۹} خـروـش
3975 هـمـه پـاسـبـاـذـان بـنـام قـبـادـ
چـنـیـن دـاد پـاسـمـعـ کـه اـیـدـون کـنـم^{۲۰}
چـو شـبـ چـادر قـیـرـگـونـ کـردـ نـوـ
هـمـه پـاسـبـاـذـان بـنـام قـبـادـ
شـبـ قـیـرـه شـاه جـهـان خـفـتـه بـود
3980 چـو آـواـز آـن پـاسـبـاـذـان شـنـیـهـدـ
بـدو گـفتـ شـاهـا چـهـ شـایـد بـدن

^۱ بـماـنـد بـراـدر ^۲ دـاسـتـان ^۳ I, K, IV, VI, T— نـبـاشـی شـوـی کـمـ VI—
شـوـد ^۴ بـایـشـان—I ^۵ کـه شـایـد کـه هـر یـکـ K, VI— ^۶ یـکـ I, IV, T—
^۷ VI, C— ^۸ I, IV, T— ^۹ یـکـ K, VI— ^{۱۰} با دـه سـوارـ لـI— ^{۱۱} I, C— ^{۱۲} K, VI—
امـشـبـ ^{۱۳} I, K, IV, VI, C— б. оп., вместо него (Р—после него) доб.: ^{۱۴} I, IV, T—

کـه نـوـشـه [کـانـوـشـه] [P, IV—] زـیـاد اـز بـزرـگـان قـبـاد * بـهـر کـشـورـی نـام او پـاد پـاد [پـاد پـاد—P]
[K, VI, P—] آـشـفـتـه بـود ^{۱۵} I, IV, VI, T— ^{۱۶} K, IV, VI, T— ^{۱۷} IV— آـوـای—I ^{۱۸} L, I, IV,
بـبـالـیـنـ او—I کـه T— و—I ^{۱۹} I, IV, C— ^{۲۰} IV— دـاسـتـاـذـها ^{۲۱} I, C— هـمـی شـلاـدان—I

مـراورا ز اـирـاـذـيـان بـر گـزـپـد بـنـزـدـپـك آـن مـسـتـمـنـدان شـوـيـم جـوان و ⁴ دـلـيـر ⁵ جـهـماـنـجـوـيـرا کـزو دـاشـتـي بـيـشـتـر ⁶ مـخـزـ وـ پـوسـت هـمـى دـارـد آـن بـسـتـةـگـماـنـرا بـزار ⁷ کـهـ کـار سـپـهـبـد گـرـفـتـيـم خـوار ذـمـاـنـد بـايـران يـكـى پـهـلـوان ذـمـاـنـد بـايـران كـسـى ¹² بـى گـزـدـ ¹³ هـمـى تـاخـت ¹⁶ بـرسـان آـذـرـگـشـسـپ سـپـهـبـد پـذـيـرـه شـدـش بـى درـگـ سـپـهـبـد بـجـنـگ اـنـدـرـون كـشـتـه شـد سـيـه گـشـت رـوز وـ تـبـه گـشـتـ کـار بـدان چـارـه بـما جـامـه کـارـزار سـبـك پـاسـخـش ذـامـور ¹⁹ بـاز دـاد بـداـنـگـه بـزـنـدان ²³ دـلـشـ ²⁴ بـر دـمـيـدـ ²⁵ اـز ²² اـنـدوـه چـنـدان ²³ دـلـشـ ²⁴ بـر دـمـيـدـ ²⁵ رـهـا کـرـدن مـا ذـهـ ²⁶ کـار شـمـاـست ²⁷ کـهـ گـرـ مـرـدـمـى کـام شـيـرـان مـخـوار	سـخـنـهـاـش چـون ¹ زـادـفـرـخ شـنـيـد بـدو گـفـت کـاـكـنـون بـزـنـدان شـوـيـم بـيـمـارـيـم ² بـى بـاكـ ³ شـيـيـروـيـ رـا سـپـهـبـد ذـگـه بـان زـنـدان اوـسـت اـبـا شـيـش هـزار آـزـمـ وـودـ سـوار چـنـيـن گـفـت بـا زـادـفـرـخ تـخـوار گـريـن ⁸ بـخت پـروـيـز گـرـدد جـوان مـگـر دـار دـارـدـ ⁹ گـر ¹⁰ چـاه وـ بـندـ ¹¹ بـگـفـت اـين وـ اـز ¹⁴ جـاي بـرـ كـندـ ¹⁵ اـسـپـ سـپـهـاـه اـنـدر آـورـ يـكـسـر بـجـنـگـ سـر ¹⁷ لـشـكـر ذـامـور گـشـتـه شـدـ پـرـاـگـنـده شـد لـشـكـر شـهـرـيـار بـزـنـدان ¹⁸ تـنـگ اـنـدر آـمـد تـخـوار بـشـيـرـوـي گـرـدـزـكـش آـواـز دـاد بـداـنـسـمـت شـيـرـوـي کـان سـرـفـرـازـ چـو روـي تـخـوار او ²⁰ فـرـوزـان بـدـيـدـ ²¹ بـدو گـفـت گـريـان کـه خـسـرـو كـجـاست چـنـيـن گـفـت بـا شـاهـزادـه تـخـوار	3950 3955 3960 3965
--	---	------------------------------

¹ سـخـنـهـاـيـ چـونـ Kـ IVـ 2ـ بـرـآـرـمـ VIـ 3ـ بـيـدارـ Kـ VIـ 4ـ Iـ, Kـ, VIـ, Cـ وـ опـ. 5ـ IVـ دـوبـ وـ опـ. 6ـ Kـ بـيـشـتـر دـاشـتـيـ 7ـ لـ بـ. опـ.; Бـ. опـ. 8ـ Kـ VIـ اـگـرـ 9ـ Kـ VIـ مـحـبـوـسـاـ فيـ عـقـرـ بـابـلـ، وـ حـارـسـهـ اـصـبـهـبـدـ فيـ سـتـةـ آـلـافـ فـارـمـنـ
Bـيـنـنـدـ Kـ 10ـ Iـ, Kـ, VIـ, Pـ يـكـىـ 11ـ VIـ بـىـ 12ـ Kـ, VIـ, Rـ يـكـىـ 13ـ IVـ بـىـ 14ـ Lـ يـكـىـ 15ـ Iـ, Kـ, IVـ, VIـ, Tـ كـرـدـ 16ـ Kـ, VIـ رـفـتـ 17ـ VIـ 18ـ Kـ, VIـ دـوبـ 19ـ Iـ, Kـ, Cـ, IVـ 20ـ Iـ, IVـ, Pـ اوـ опـ. (قـخـوارـهـ Сـ) 21ـ Kـ, VIـ دـيدـ 22ـ Iـ،
Tـ خـوارـ فـرـدـيـنـدـ دـيدـ 23ـ Iـ, IVـ, Cـ جـانـ وـ دـلـشـ 24ـ Kـ, VIـ, Pـ (вـ текـстـе конъек~тура, вـ Лـ то~ек~ нет). 25ـ Iـ،
25ـ Iـ، IVـ, Cــ 26ـ Iـ, IVـ منـ ذـهـ 27ـ Bـ دـوبـ منـ چـهـ 26ـ Iـ, IVـ منـ الفـزعـ

همی از تو بینند گنده سپاه^۱
ذیماری^۲ فزون^۳ زین ذباید چخید
از اندوه^۴ ایران چو ذیران شود
کدامست به شرم و بی^۵ گفت و گوی
دران تاج دینهار باید فشاذد^۶
بزندان بود کس ذباید دگر^۷
برین روز و شب بر ذباید بسی
همه کارها^۸ زو گرفته ند خوار
فراوان برفته ند به او سپاه^۹
سخن رفت چند آشکارا و راز
بدیدهای خسرو همه^{۱۰} کرد یاد
همی کرد خواهند شاهی پیای
که من ذیستم چامه گفت و گوی^{۱۱}
کنم بر بدان^{۱۲} جهان جای قنگ^{۱۳}
بنزد کنارذگ و هم پهلوان
مبادا که بینند کسی تاج و گاه
به بیدادگر بنگان شاد شد^{۱۴}

چندین گفت بما زادفرخ که شاه
کنون تا یکی شهریاری پیدید
که این بزم آباد ویران شود
ذگه کرد باید بفرزند اوی^{۱۵}
ورا شاد بر تخت داید نشادد
چو^{۱۶} شیروی بیدار مهتر پسر
همی رای زد زین ذشان هر کسی
که بر خاست گرد سپاه تغوار^{۱۷}
پذیدزه شدم زادفرخ براز^{۱۸}
رسیبدند پس یک بدیدگر فراز
همان^{۱۹} زادفرخ زبان بر گشاد
همی^{۲۰} گفت لشکر بمردی و رای
سپهیمد^{۲۱} چندین داد پاسخ بدی
اگر بما سپاه^{۲۲} اند آدم بجهنگ
گرامی بد این شهریار جوان^{۲۳}
چو روز چنان^{۲۴} مرد کرد او سیاه
ذرند آن زمان شد که بیداد شد^{۲۵}

3935 3940 3945

^۱ سراسر گنده—K, IV, VI, T—
^۲ بیماری—VI ذباید—K, IV, VI, T—
^۳ برون—IV I, K, IV, VI, T—
^۴ از آشوب
^۵ که فرزند—K, VI, C—
^۶ با—I, K, IV, VI, C—
^۷ از آشوب
ازان [ازین—IV وزین—VI] بدکاری دگر پرذیم [برجریم—K بوزنیم—VI درخیم—C]
که [چو—IV] تلخی مزیدیم شیرین مریم [چو تلخی مریم بشیرین برجیم—VI]
برفتند با او—K^{۱۳} که شاه؟—L^{۱۲} کردها—L^{۱۱} قخار(?)—VI^{۱۰} گذر—I^۹ که
^۸ ...فوافق زادفرخ علی رأیه. فتم الباب و شرعاً: 3939—3950 переданы так: بـ66. فراوان سپاه
همی^{۱۴} فخلع پرویز و إخراج ولده شیرویه من العبس، و تقریر الأمر عليه
کنم^{۱۵} K, IV, VI, T—^{۱۶} K, IV, VI, T—^{۱۷} I—^{۱۸} کس اند(?)—I—^{۱۹} بد—K^{۲۰} همی—K, VI, T—^{۲۱} VI
چهان روز قاریک—P—یلان^{۲۰} یلان—I, K, IV, T—^{۲۱} VI شاه—I, K, IV, VI, T—^{۲۲} چنو(?)—C
گردد—K^{۲۳} I, IV, VI, T—^{۲۴} شاه—I, K, IV, VI, T—^{۲۵} چنون(?)—C و قنگ
^{۲۶} VI—б. оп.

۷۳

ز لشکر همه^{۱۲} زو شنامه گنه^{۱۳}
ذیمارست شد ذیقر^{۱۴} در^{۱۵} پیشگاه^{۱۶}
همی کرد زان آزمایش بسی^{۱۷}
جه پیچید یکسر^{۱۸} ز فرمان شد^{۱۹}
شدید ازدرآن کار همداداستان
کزیدن دور شد فر^{۲۰} و آیدین و بخت
که بزر^{۲۱} کاره^{۲۲} کرد دن^{۲۳} آژپر^{۲۴} بود

ذدیده^۱ از شما آشکارا گنده
مگویید^۲ کز ما که شد بدمان
بمردی همه یبار هم^۳ دیگر دیم
بدانست هر مهتری راز اوی^۴
بران هم ذشان پاسخ آراستند
سخنهای ایشان^۵ همه^۶ یاد کرد
که ازدر شما کیست آزارجوی^۷
بگنج و سلیع^۸ و بتاج و بتخت
هم از^۹ تاج و^{۱۰} اورنگ^{۱۱} بیزار شد
کسی را که بودست زین سر^{۱۲} گنده^{۱۳}
رخ لشکر ندو ز غم شد که بن
پر از درد و^{۱۴} خامش بمانند و^{۱۵} بس
همی کرد گفتار ناخوب یاد
نه بینم کس اند رمیان^{۱۶} نداشون
بگپته^{۱۷} پراگنده دارد^{۱۸} سپاه
که روشن کند اختر و ماه اوی^{۱۹}

متوجه شد گفت ای بزرگان که^{۲۰} شاه
مباشید جز یکدل و یک زبان
و گرسد همه زیر یک چادریم^{۲۱}
همان^{۲۲} چون شنید آواز اوی
مهان یکسر از جای بر خاستند
بر شاه شد زادفرخ چو گرد
بدو گفت رو پیش ایشان بگوی
که بفریفتمن قیصر شوم^{۲۳} بخت
که ذذیدک ما او گنه کار شد
فرستید یکسر بدمیان بارگاه
 بشد زادفرخ بگفت این سخن
ذیارست لمرا گشود^{۲۴} ایچ کس
سبک زادفرخ زدان بر گشاد^{۲۵}
کزینسان سپاهی دلیر و جوان
شمara چرا بیم بشد^{۲۶} ز شاه
بزرگی ذهنه بینم بدرگاه اوی

^۱ I—K، ^۲ چو—IV، ^۳ بگویید—C—L، ^۴ I, K, IV, VI, T—Z، ^۵ یک—K, IV,
... و لم یبق علی بابه أحد یمیل إلیه. و قد ^۶ مهان—
астووحش منه أخى رستم و هو في عشرة آلاف فارس. و أراه لم یبق من ملكه إلا قد ذض
استوحش منه أخى رستم و هو في عشرة آلاف فارس. و أراه لم یبق من ملكه إلا قد ذض
سخنهای برایشان—^۷ VI—^۸ I—^۹ VI و زین^{۱۰} IV شور—^{۱۱} K, VI—^{۱۲} I, K, IV, T—^{۱۳} K, VI—^{۱۴} I—^{۱۵} I, C—L و^{۱۶} IV—^{۱۷} I—^{۱۸} K, IV, VI, T—^{۱۹} I, K, VI, P—^{۲۰} L—^{۲۱} I, K, IV, VI—^{۲۲} I, IV, T—^{۲۳} K, IV, VI—^{۲۴} K, IV, VI—^{۲۵} K, IV, VI—^{۲۶} K, IV, VI—^{۲۷} K, IV, VI—^{۲۸} K, IV, VI—^{۲۹} K, IV, VI—^{۳۰} K, IV, VI—^{۳۱} K, IV, VI—^{۳۲} K, IV, VI—^{۳۳} K, IV, VI—^{۳۴} K, IV, VI—^{۳۵} K, IV, VI—^{۳۶} K, IV, VI—^{۳۷} K, IV, VI—^{۳۸} K, IV, VI—^{۳۹} K, IV, VI—^{۴۰} K, IV, VI—^{۴۱} K, IV, VI—^{۴۲} K, IV, VI—^{۴۳} K, IV, VI—^{۴۴} K, IV, VI—^{۴۵} K, IV, VI—^{۴۶} K, IV, VI—^{۴۷} K, IV, VI—^{۴۸} K, IV, VI—^{۴۹} K, IV, VI—^{۵۰} K, IV, VI—^{۵۱} K, IV, VI—^{۵۲} K, IV, VI—^{۵۳} K, IV, VI—^{۵۴} K, IV, VI—^{۵۵} K, IV, VI—^{۵۶} K, IV, VI—^{۵۷} K, IV, VI—^{۵۸} K, IV, VI—^{۵۹} K, IV, VI—^{۶۰} K, IV, VI—^{۶۱} K, IV, VI—^{۶۲} K, IV, VI—^{۶۳} K, IV, VI—^{۶۴} K, IV, VI—^{۶۵} K, IV, VI—^{۶۶} K, IV, VI—^{۶۷} K, IV, VI—^{۶۸} K, IV, VI—^{۶۹} K, IV, VI—^{۷۰} K, IV, VI—^{۷۱} K, IV, VI—^{۷۲} K, IV, VI—^{۷۳} K, IV, VI—^{۷۴} K, IV, VI—^{۷۵} K, IV, VI—^{۷۶} K, IV, VI—^{۷۷} K, IV, VI—^{۷۸} K, IV, VI—^{۷۹} K, IV, VI—^{۸۰} K, IV, VI—^{۸۱} K, IV, VI—^{۸۲} K, IV, VI—^{۸۳} K, IV, VI—^{۸۴} K, IV, VI—^{۸۵} K, IV, VI—^{۸۶} K, IV, VI—^{۸۷} K, IV, VI—^{۸۸} K, IV, VI—^{۸۹} K, IV, VI—^{۹۰} K, IV, VI—^{۹۱} K, IV, VI—^{۹۲} K, IV, VI—^{۹۳} K, IV, VI—^{۹۴} K, IV, VI—^{۹۵} K, IV, VI—^{۹۶} K, IV, VI—^{۹۷} K, IV, VI—^{۹۸} K, IV, VI—^{۹۹} K, IV, VI—^{۱۰۰} K, IV, VI—^{۱۰۱} K, IV, VI—^{۱۰۲} K, IV, VI—^{۱۰۳} K, IV, VI—^{۱۰۴} K, IV, VI—^{۱۰۵} K, IV, VI—^{۱۰۶} K, IV, VI—^{۱۰۷} K, IV, VI—^{۱۰۸} K, IV, VI—^{۱۰۹} K, IV, VI—^{۱۱۰} K, IV, VI—^{۱۱۱} K, IV, VI—^{۱۱۲} K, IV, VI—^{۱۱۳} K, IV, VI—^{۱۱۴} K, IV, VI—^{۱۱۵} K, IV, VI—^{۱۱۶} K, IV, VI—^{۱۱۷} K, IV, VI—^{۱۱۸} K, IV, VI—^{۱۱۹} K, IV, VI—^{۱۲۰} K, IV, VI—^{۱۲۱} K, IV, VI—^{۱۲۲} K, IV, VI—^{۱۲۳} K, IV, VI—^{۱۲۴} K, IV, VI—^{۱۲۵} K, IV, VI—^{۱۲۶} K, IV, VI—^{۱۲۷} K, IV, VI—^{۱۲۸} K, IV, VI—^{۱۲۹} K, IV, VI—^{۱۳۰} K, IV, VI—^{۱۳۱} K, IV, VI—^{۱۳۲} K, IV, VI—^{۱۳۳} K, IV, VI—^{۱۳۴} K, IV, VI—^{۱۳۵} K, IV, VI—^{۱۳۶} K, IV, VI—^{۱۳۷} K, IV, VI—^{۱۳۸} K, IV, VI—^{۱۳۹} K, IV, VI—^{۱۴۰} K, IV, VI—^{۱۴۱} K, IV, VI—^{۱۴۲} K, IV, VI—^{۱۴۳} K, IV, VI—^{۱۴۴} K, IV, VI—^{۱۴۵} K, IV, VI—^{۱۴۶} K, IV, VI—^{۱۴۷} K, IV, VI—^{۱۴۸} K, IV, VI—^{۱۴۹} K, IV, VI—^{۱۵۰} K, IV, VI—^{۱۵۱} K, IV, VI—^{۱۵۲} K, IV, VI—^{۱۵۳} K, IV, VI—^{۱۵۴} K, IV, VI—^{۱۵۵} K, IV, VI—^{۱۵۶} K, IV, VI—^{۱۵۷} K, IV, VI—^{۱۵۸} K, IV, VI—^{۱۵۹} K, IV, VI—^{۱۶۰} K, IV, VI—^{۱۶۱} K, IV, VI—^{۱۶۲} K, IV, VI—^{۱۶۳} K, IV, VI—^{۱۶۴} K, IV, VI—^{۱۶۵} K, IV, VI—^{۱۶۶} K, IV, VI—^{۱۶۷} K, IV, VI—^{۱۶۸} K, IV, VI—^{۱۶۹} K, IV, VI—^{۱۷۰} K, IV, VI—^{۱۷۱} K, IV, VI—^{۱۷۲} K, IV, VI—^{۱۷۳} K, IV, VI—^{۱۷۴} K, IV, VI—^{۱۷۵} K, IV, VI—^{۱۷۶} K, IV, VI—^{۱۷۷} K, IV, VI—^{۱۷۸} K, IV, VI—^{۱۷۹} K, IV, VI—^{۱۸۰} K, IV, VI—^{۱۸۱} K, IV, VI—^{۱۸۲} K, IV, VI—^{۱۸۳} K, IV, VI—^{۱۸۴} K, IV, VI—^{۱۸۵} K, IV, VI—^{۱۸۶} K, IV, VI—^{۱۸۷} K, IV, VI—^{۱۸۸} K, IV, VI—^{۱۸۹} K, IV, VI—^{۱۹۰} K, IV, VI—^{۱۹۱} K, IV, VI—^{۱۹۲} K, IV, VI—^{۱۹۳} K, IV, VI—^{۱۹۴} K, IV, VI—^{۱۹۵} K, IV, VI—^{۱۹۶} K, IV, VI—^{۱۹۷} K, IV, VI—^{۱۹۸} K, IV, VI—^{۱۹۹} K, IV, VI—^{۲۰۰} K, IV, VI—^{۲۰۱} K, IV, VI—^{۲۰۲} K, IV, VI—^{۲۰۳} K, IV, VI—^{۲۰۴} K, IV, VI—^{۲۰۵} K, IV, VI—^{۲۰۶} K, IV, VI—^{۲۰۷} K, IV, VI—^{۲۰۸} K, IV, VI—^{۲۰۹} K, IV, VI—^{۲۱۰} K, IV, VI—^{۲۱۱} K, IV, VI—^{۲۱۲} K, IV, VI—^{۲۱۳} K, IV, VI—^{۲۱۴} K, IV, VI—^{۲۱۵} K, IV, VI—^{۲۱۶} K, IV, VI—^{۲۱۷} K, IV, VI—^{۲۱۸} K, IV, VI—^{۲۱۹} K, IV, VI—^{۲۲۰} K, IV, VI—^{۲۲۱} K, IV, VI—^{۲۲۲} K, IV, VI—^{۲۲۳} K, IV, VI—^{۲۲۴} K, IV, VI—^{۲۲۵} K, IV, VI—^{۲۲۶} K, IV, VI—^{۲۲۷} K, IV, VI—^{۲۲۸} K, IV, VI—^{۲۲۹} K, IV, VI—^{۲۳۰} K, IV, VI—^{۲۳۱} K, IV, VI—^{۲۳۲} K, IV, VI—^{۲۳۳} K, IV, VI—^{۲۳۴} K, IV, VI—^{۲۳۵} K, IV, VI—^{۲۳۶} K, IV, VI—^{۲۳۷} K, IV, VI—^{۲۳۸} K, IV, VI—^{۲۳۹} K, IV, VI—^{۲۴۰} K, IV, VI—^{۲۴۱} K, IV, VI—^{۲۴۲} K, IV, VI—^{۲۴۳} K, IV, VI—^{۲۴۴} K, IV, VI—^{۲۴۵} K, IV, VI—^{۲۴۶} K, IV, VI—^{۲۴۷} K, IV, VI—^{۲۴۸} K, IV, VI—^{۲۴۹} K, IV, VI—^{۲۵۰} K, IV, VI—^{۲۵۱} K, IV, VI—^{۲۵۲} K, IV, VI—^{۲۵۳} K, IV, VI—^{۲۵۴} K, IV, VI—^{۲۵۵} K, IV, VI—^{۲۵۶} K, IV, VI—^{۲۵۷} K, IV, VI—^{۲۵۸} K, IV, VI—^{۲۵۹} K, IV, VI—^{۲۶۰} K, IV, VI—^{۲۶۱} K, IV, VI—^{۲۶۲} K, IV, VI—^{۲۶۳} K, IV, VI—^{۲۶۴} K, IV, VI—^{۲۶۵} K, IV, VI—^{۲۶۶} K, IV, VI—^{۲۶۷} K, IV, VI—^{۲۶۸} K, IV, VI—^{۲۶۹} K, IV, VI—^{۲۷۰} K, IV, VI—^{۲۷۱} K, IV, VI—^{۲۷۲} K, IV, VI—^{۲۷۳} K, IV, VI—^{۲۷۴} K, IV, VI—^{۲۷۵} K, IV, VI—^{۲۷۶} K, IV, VI—^{۲۷۷} K, IV, VI—^{۲۷۸} K, IV, VI—^{۲۷۹} K, IV, VI—^{۲۸۰} K, IV, VI—^{۲۸۱} K, IV, VI—^{۲۸۲} K, IV, VI—^{۲۸۳} K, IV, VI—^{۲۸۴} K, IV, VI—^{۲۸۵} K, IV, VI—^{۲۸۶} K, IV, VI—^{۲۸۷} K, IV, VI—^{۲۸۸} K, IV, VI—^{۲۸۹} K, IV, VI—^{۲۹۰} K, IV, VI—^{۲۹۱} K, IV, VI—^{۲۹۲} K, IV, VI—^{۲۹۳} K, IV, VI—^{۲۹۴} K, IV, VI—^{۲۹۵} K, IV, VI—^{۲۹۶} K, IV, VI—^{۲۹۷} K, IV, VI—^{۲۹۸} K, IV, VI—^{۲۹۹} K, IV, VI—^{۳۰۰} K, IV, VI—^{۳۰۱} K, IV, VI—^{۳۰۲} K, IV, VI—^{۳۰۳} K, IV, VI—^{۳۰۴} K, IV, VI—^{۳۰۵} K, IV, VI—^{۳۰۶} K, IV, VI—^{۳۰۷} K, IV, VI—^{۳۰۸} K, IV, VI—^{۳۰۹} K, IV, VI—^{۳۱۰} K, IV, VI—^{۳۱۱} K, IV, VI—^{۳۱۲} K, IV, VI—^{۳۱۳} K, IV, VI—^{۳۱۴} K, IV, VI—^{۳۱۵} K, IV, VI—^{۳۱۶} K, IV, VI—^{۳۱۷} K, IV, VI—^{۳۱۸} K, IV, VI—^{۳۱۹} K, IV, VI—^{۳۲۰} K, IV, VI—^{۳۲۱} K, IV, VI—^{۳۲۲} K, IV, VI—^{۳۲۳} K, IV, VI—^{۳۲۴} K, IV, VI—^{۳۲۵} K, IV, VI—^{۳۲۶} K, IV, VI—^{۳۲۷} K, IV, VI—^{۳۲۸} K, IV, VI—^{۳۲۹} K, IV, VI—^{۳۳۰} K, IV, VI—^{۳۳۱} K, IV, VI—^{۳۳۲} K, IV, VI—^{۳۳۳} K, IV, VI—^{۳۳۴} K, IV, VI—^{۳۳۵} K, IV, VI—^{۳۳۶} K, IV, VI—^{۳۳۷} K, IV, VI—^{۳۳۸} K, IV, VI—^{۳۳۹} K, IV, VI—^{۳۴۰} K, IV, VI—^{۳۴۱} K, IV, VI—^{۳۴۲} K, IV, VI—^{۳۴۳} K, IV, VI—^{۳۴۴} K, IV, VI—^{۳۴۵} K, IV, VI—^{۳۴۶} K, IV, VI—^{۳۴۷} K, IV, VI—^{۳۴۸} K, IV, VI—^{۳۴۹} K, IV, VI—^{۳۵۰} K, IV, VI—^{۳۵۱} K, IV, VI—^{۳۵۲} K, IV, VI—^{۳۵۳} K, IV, VI—^{۳۵۴} K, IV, VI—^{۳۵۵} K, IV, VI—^{۳۵۶} K, IV, VI—^{۳۵۷} K, IV, VI—^{۳۵۸} K, IV, VI—^{۳۵۹} K, IV, VI—^{۳۶۰} K, IV, VI—^{۳۶۱} K, IV, VI—^{۳۶۲} K, IV, VI—^{۳۶۳} K, IV, VI—^{۳۶۴} K, IV, VI—^{۳۶۵} K, IV, VI—^{۳۶۶} K, IV, VI—^{۳۶۷} K, IV, VI—^{۳۶۸} K, IV, VI—^{۳۶۹} K, IV, VI—^{۳۷۰} K, IV, VI—^{۳۷۱} K, IV, VI—^{۳۷۲} K, IV, VI—^{۳۷۳} K, IV, VI—^{۳۷۴} K, IV, VI—^{۳۷۵} K, IV, VI—^{۳۷۶} K, IV, VI—^{۳۷۷} K, IV, VI—^{۳۷۸} K, IV, VI—^{۳۷۹} K, IV, VI—^{۳۸۰} K, IV, VI—^{۳۸۱} K, IV, VI—^{۳۸۲} K, IV, VI—^{۳۸۳} K, IV, VI—^{۳۸۴} K, IV, VI—^{۳۸۵} K, IV, VI—^{۳۸۶} K, IV, VI—^{۳۸۷} K, IV, VI—^{۳۸۸} K, IV, VI—^{۳۸۹} K, IV, VI—^{۳۹۰} K, IV, VI—^{۳۹۱} K, IV, VI—^{۳۹۲} K, IV, VI—^{۳۹۳} K, IV, VI—^{۳۹۴} K, IV, VI—^{۳۹۵} K, IV, VI—^{۳۹۶} K, IV, VI—^{۳۹۷} K, IV, VI—^{۳۹۸} K, IV, VI—^{۳۹۹} K, IV, VI—^{۴۰۰} K, IV, VI—^{۴۰۱} K, IV, VI—^{۴۰۲} K, IV, VI—^{۴۰۳} K, IV, VI—^{۴۰۴} K, IV, VI—^{۴۰۵} K, IV, VI—^{۴۰۶} K, IV, VI—^{۴۰۷} K, IV, VI—^{۴۰۸} K, IV, VI—^{۴۰۹} K, IV, VI—^{۴۱۰} K, IV, VI—^{۴۱۱} K, IV, VI—^{۴۱۲} K, IV, VI—^{۴۱۳} K, IV, VI—^{۴۱۴} K, IV, VI—^{۴۱۵} K, IV, VI—^{۴۱۶} K, IV, VI—^{۴۱۷} K, IV, VI—^{۴۱۸} K, IV, VI—^{۴۱۹} K, IV, VI—^{۴۲۰} K, IV, VI—^{۴۲۱} K, IV, VI—^{۴۲۲} K, IV, VI—^{۴۲۳} K, IV, VI—^{۴۲۴} K, IV, VI—^{۴۲۵} K, IV, VI—^{۴۲۶} K, IV, VI—^{۴۲۷} K, IV, VI—^{۴۲۸} K, IV, VI—^{۴۲۹} K, IV, VI—^{۴۳۰} K, IV, VI—^{۴۳۱} K, IV, VI—^{۴۳۲} K, IV, VI—^{۴۳۳} K, IV, VI—^{۴۳۴} K, IV, VI—^{۴۳۵} K, IV, VI—^{۴۳۶} K, IV, VI—^{۴۳۷} K, IV, VI—^{۴۳۸} K, IV, VI—^{۴۳۹} K, IV, VI—^{۴۴۰} K, IV, VI—^{۴۴۱} K, IV, VI—^{۴۴۲} K, IV, VI—^{۴۴۳} K, IV, VI—^{۴۴۴} K, IV, VI—^{۴۴۵} K, IV, VI—^{۴۴۶} K, IV, VI—^{۴۴۷} K, IV, VI—^{۴۴۸} K, IV, VI—^{۴۴۹} K, IV, VI—^{۴۴۱۰} K, IV, VI—^{۴۴۱۱} K, IV, VI—^{۴۴۱۲} K, IV, VI—^{۴۴۱۳} K, IV, VI—^{۴۴۱۴} K, IV, VI—^{۴۴۱۵} K, IV, VI—^{۴۴۱۶} K, IV, VI—^{۴۴۱۷} K, IV, VI—^{۴۴۱۸} K, IV, VI—^{۴۴۱۹} K, IV, VI—^{۴۴۲۰} K, IV, VI—^{۴۴۲۱} K, IV, VI—^{۴۴۲۲} K, IV, VI—^{۴۴۲۳} K, IV, VI—^{۴۴۲۴} K, IV, VI—^{۴۴۲۵} K, IV, VI—^{۴۴۲۶} K, IV, VI—^{۴۴۲۷} K, IV, VI—^{۴۴۲۸} K, IV, VI—^{۴۴۲۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۲} K, IV, VI—^{۴۴۳۳} K, IV, VI—^{۴۴۳۴} K, IV, VI—^{۴۴۳۵} K, IV, VI—^{۴۴۳۶} K, IV, VI—^{۴۴۳۷} K, IV, VI—^{۴۴۳۸} K, IV, VI—^{۴۴۳۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۱۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۱۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۱۲} K, IV, VI—^{۴۴۳۱۳} K, IV, VI—^{۴۴۳۱۴} K, IV, VI—^{۴۴۳۱۵} K, IV, VI—^{۴۴۳۱۶} K, IV, VI—^{۴۴۳۱۷} K, IV, VI—^{۴۴۳۱۸} K, IV, VI—^{۴۴۳۱۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۲۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۲۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۲۲} K, IV, VI—^{۴۴۳۲۳} K, IV, VI—^{۴۴۳۲۴} K, IV, VI—^{۴۴۳۲۵} K, IV, VI—^{۴۴۳۲۶} K, IV, VI—^{۴۴۳۲۷} K, IV, VI—^{۴۴۳۲۸} K, IV, VI—^{۴۴۳۲۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۴} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۵} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۶} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۷} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۸} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۲} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۳} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۴} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۵} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۶} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۷} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۸} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۲} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۳} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۴} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۵} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۶} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۷} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۸} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۴} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۵} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۶} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۷} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۸} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۲} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۳} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۴} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۵} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۶} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۷} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۸} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۲} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۳} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۴} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۵} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۶} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۷} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۸} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۴} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۵} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۶} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۷} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۸} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۲} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۳} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۴} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۵} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۶} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۷} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۸} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۹} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۰} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۱} K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۲} K, IV, VI—^۴

هـــی دور مـــاذی ز فـــرمـــان² و راه
بـــســـال و بـــمـــاه³ اور مـــزـــد خـــوازـــد
ذـــهـــاـــذی بـــاـــذـــدـــیـــشـــه⁴ دـــیـــگـــرـــنـــد
همـــه ســـرـــکـــشـــی رـــا جـــســـیـــچـــیـــیدـــه اـــنـــد⁵
پـــر اـــنـــدـــیـــشـــه شـــد کـــهـــتـــر دـــیـــوـــســـاز⁶
از اـــیـــرـــان⁸ و نـــیـــرـــان⁹ دـــه و دـــو هـــزـــار
ســـخـــن گـــفـــتـــن هـــر کـــســـی مشـــنـــوـــیـــد
مـــگـــیـــیرـــیـــد یـــکـــســـر بـــرـــفـــتـــن هـــشـــتـــاب
یـــکـــی کـــو کـــنـــدـــن ز بـــن بـــر¹¹ تـــوان¹²
هـــرـــآـــذـــکـــســـ کـــه بـــوـــدـــنـــد بـــرـــذـــا و پـــیـــر
بـــدان قـــا چـــه فـــرمـــان دـــهـــد شـــهـــرـــیـــار
ذـــبـــوـــد¹⁷ آـــرـــزوـــمـــنـــد دـــیـــدـــارـــشـــان
بـــنـــزـــدـــیـــک آـــن لـــشـــکـــر شـــاه قـــفتـــت
کـــه اـــز¹⁹ پـــیـــش بـــوـــدـــی مـــرا ذـــیـــک خـــواه
دـــیـــاورد لـــشـــکـــر بـــدـــدـــیـــن مـــرـــز و بـــوه
ز رـــاه²⁰ و ز پـــیـــمـــان²¹ مـــا بـــر گـــذـــشت
شـــد اـــز بـــیـــم رـــخـــســـار اـــیـــشـــان²³ ســـیـــاه²⁴
بـــهـــاـــذـــدـــدـــ بـــا درـــد و رـــخـــســـارـــه زـــرـــد
هـــهـــیـــداـــهـــت اـــز آـــب وز بـــاد²⁶ رـــاز
بـــر اـــفـــروـــخـــت جـــاـــذـــهـــای قـــارـــیـــکـــشـــان²⁷

قـــرا چـــنـــد خـــواـــقـــم بـــرـــیـــن¹ چـــارـــگـــاه
کـــنـــون آـــن ســـپـــاهـــی کـــه ذـــزـــد خـــواـــنـــد
بـــرـــای و بـــدـــل و بـــیـــژـــه بـــا قـــیـــصـــرـــزـــد
بـــرـــما فـــرـــســـت آـــنـــک⁵ پـــیـــچـــیـــیدـــه اـــنـــد
چـــو اـــیـــن ذـــامـــه آـــمـــد بـــنـــزـــد گـــرـــاز
گـــزـــیـــن کـــرـــد زـــان ذـــامـــدـــارـــان ســـوار
بـــدان مـــهـــتـــرـــان گـــفـــت یـــکـــدـــل شـــوـــیـــد
بـــبـــماـــشـــیـــد یـــکـــچـــنـــد زـــیـــن روـــی آـــب
چـــو هـــم پـــیـــشـــت بـــاـــشـــیـــد بـــا هـــمـــرـــهـــان¹⁰
ســـپـــه¹³ رـــفـــت قـــا خـــرـــة اـــرـــدـــشـــیـــر¹⁴
کـــشـــیـــبـــدـــدـــ لـــشـــکـــر بـــرـــان¹⁵ روـــدـــبـــار
چـــو آـــگـــاه شـــد خـــســـرـــو اـــز کـــارـــشـــان¹⁶
بـــفـــرـــمـــوـــد قـــا زـــادـــفـــرـــخ بـــرـــفـــت
چـــنـــیـــیـــن بـــوـــد¹⁸ پـــیـــغـــام ذـــزـــد ســـپـــاه
چـــرا رـــاه دـــادـــی کـــه قـــیـــصـــر ز رـــوـــم
کـــه بـــوـــد آـــنـــک اـــز رـــاه یـــزـــدان بـــگـــشـــت
چـــو پـــیـــغـــام خـــســـرـــو شـــنـــیـــد آـــن²² ســـپـــاه
کـــس آـــن رـــاز پـــیـــدا نـــیـــمـــارـــســـت کـــرد
پـــیـــمـــبـــر²⁵ یـــکـــی بـــد بـــدـــل بـــا گـــرـــاز
بـــیـــمـــامـــد ذـــهـــاـــذی بـــنـــزـــدـــیـــکـــشـــان²⁷

3880
3885
3890
3895

نه بـــهـــرـــام و ذـــدـــهـــ بـــتـــیـــرـــان مـــاه³ بـــدـــبـــین² ز آـــیـــیـــن¹ I, IV, VI, P—
پـــســـنـــدـــیـــدـــه اـــنـــد⁴ آـــنـــجـــه⁵ بـــر اـــنـــدـــیـــشـــه⁶ K, VI—
اـــســـیـــرـــان رـــوز⁷ IV—
اـــگـــر هـــمـــزـــبـــان⁸ با هـــمـــزـــبـــان⁹ K, VI—
دـــلـــاوـــر¹⁰ I—¹¹ دـــلـــرـــســـاـــز¹² I, T—¹³ پـــا هـــمـــزـــبـــان¹⁴ I, VI—
ذـــبـــد¹⁵ ســـرـــکـــشـــان¹⁶ K, VI—¹⁷ اـــرـــدـــشـــیـــر خـــرـــة¹⁸ بـــرـــدـــهـــیـــر¹⁹ K, VI—
تـــیـــمـــار²⁰ رـــای²¹ K, VI—²² کـــزـــیـــن²³ کـــه چـــون²⁴ K, IV, VI, P—
رـــخـــســـارـــگـــانـــشـــان²⁵ چـــو بـــشـــنـــیـــد پـــیـــغـــام یـــکـــســـر [خـــســـرـــو²⁶ K, VI—
شـــاه²⁷ لـــاـــنـــهـــهـــیـــ(?) اـــز بـــاد و اـــز خـــاـــک²⁶ زـــادـــفـــرـــخ²⁵ بـــو کـــاه

مـرا خـواست افـگـنـد در^۱ دـام اوـی
وزـانـجـایـگـه لـشـکـر اـذـدر کـشـیـد
چـو آـگـاهـی آـمـد بـسـوـی گـراـز 3865
دلـشـ گـشت پـر درـ و رـخـسـارـه زـرد^۵
یـکـی نـامـه بـنـوـشت بـا^۷ بـاد و دـم
از اـیـران چـرا بـاز گـشـتـی بـگـوـی
شـہـنـشـاه دـانـد کـه مـن کـرـدم اـیـن
چـو قـیـصـر نـگـه کـرـد و آـن نـامـه دـید
فرـسـتـاد تـازـان بـنـزـد^{۱۲} گـراـز 3870
کـه وـیرـان کـنـی تـاج و گـاه مـرا
کـزـآن نـامـه جـز گـنـج دـادن^{۱۳} بـبـاد
مـرا خـواستـی تـما بـخـسـرو دـهـی
بـایـران نـخـواهـنـد بـیـگـماـذـهـیـی
بـقـیـصـر بـسـی کـرـد پـوـزـش گـراـز 3875
گـزـین کـرـد خـسـرو پـس آـزادـهـیـی
یـکـی نـامـه بـنـوـشت سـوـی^{۱۷} گـراـز

¹ ج—² I, K, IV, VI, C—³ دادا دل و کام IV—(cp. 6. 3865):

دلش گشت پر درد و رخساره زرد * دترسید ازان روز تنگ ذپرد
 دلش آنچنان شد ز بیم و ز درد IV-⁵ از P-⁴ далее порядок бб.: 3863, 3862, 3864, 3865.
 دلش VI-⁶ چین K-¹⁰ کرد قیصر ستم-⁹ I, IV, C از VI-⁸ پر K-⁷ سواران-⁶
 دلش K-¹³ IV-¹² بسوی K-¹⁴ I, K, گردنما یگانرا-¹¹ گردد و رخ پر اندوه و چین
 IV, VI, T-доб.

دیمهایسست دانست کاپرادریان * چو بیمنند شاه از ذژاد کیان
 فکان من جواب قیصر له: VI—6. op.; بـ доб.: (ср. б. 3877);¹⁵ که ای بی به ریمن دیوساز—K
 کیف آمود و هذا آثر فاسک؟ و آئی و قد عرفت روپوچ لافتراسک؟ فلم پرجع قلبیه له.
 و کأنما وافق قول الشهاءر قوله حیث قال و هو النعمان بن المنذر ملک العرب:
 قد قبیل ذلک ین حقا و ین کذبا * فاما اعتذارک من شیء اذا قبیلا
¹⁶ K, VI—6. op. ¹⁷ VI فـ مستاد خسرو به بیش

بگیرد ترا فرد قیصر برد
بپرسد ترا کز کجا یم مگوی²
به پیام ودم این رذ⁶ راه دراز⁷
تو این نامه بر بنده⁸ بر دست راست 3850
برون آمد از پیش خسرو نمود
بیامد چو نزدیک قیصر رسید
سوی قیصرش برد سر پر ز گرد
بعد گفت قیصر که خسرو کجا است
ازو خیره شد کهتر¹⁴ چاره جوی 3855
بجوابید¹⁵ گفت این بلا جوی را
بجسته داد و آن نامه از دست اوی
ازان مرز داشت سریرا بجست
چو آن نامه بر خواهد مرد دبیر
بدل²² گفت کاین بد²³ کمیین گراز 3860
شهنشاه و لشکر چو²⁸ سیصد هزار
کس از پیل²⁹ جنگش³⁰ ندادند شمار³¹

ذخستین من آیم ترا دستگیر^۱
فراز آورید از در^۲ رزمگاه
بیامد سوی مرز آباد بوم^۳
همی داشت آن کار دشوار خوار^۴
که گفت است با قیصر رزم‌ساز^۵
همی داشت آن^۶ نامور^۷ شاه سست
ز درگاه او هم ز گردنه‌شان
هر آنکه بودند ز ایران سران
فراوان ز هر گونه‌ی چاره جست
یکی نامه بنوشت نزد^{۱۱} گراز
ستودم^{۱۲} ترا نزد^{۱۳} مردان مرد
سر قیصر آورده ازدر نشیب
پر اندیشه کن رای تاریک^{۱۵} تو
تو با لشکر خویش بگذار^{۱۶} پای
شود در سخن رای قیصر تباہ
همه رومیان را اسیر آوردم
سخن‌دان و گویا^{۱۸} چنان چون سزید
همی بر بکردار کارآگهان
بره بزر سخن پرسد از تو بسی

3830 بدو گفت بر خیز و ایران بگیر
چو آن نامه بر خواهد قیصر سپاه
بیاورد لشکر هم آنگه ز روم
[چو آگاه شد زان سخن شهریار
[بدانست کان هست کار گراز
بدان کش همی^۸ خواهد و او^۹ چاره جست
ز پرویز قرسان بد آن بذشان
3835 شاهنشاه بنشست با مهتران
ز اندیشه^{۱۰} پاک دلرا بشست
چو اندیشه روشن آمد فراز
که از تو پسندیدم این کارکرد
ز کردارها بر فزوی فریب
چو این نامه آردند نزدیک^{۱۴} تو
همی باش تا من بجهنم ز جای
چو زین روی وزان روی باشد سپاه
بایران ورا دستگیر آوردم
ز درگه بکی^{۱۷} چاره‌گر بر گزید
3840 بدو گفت کاین^{۱۹} نامه ازدر ذهان
چنان کن^{۲۰} که رومیت بینند^{۲۱} کسی

¹ VI—66. 3828—3832 оп.; Б—добр. рассказ «не со слов автора» (т. е. Фирдоуси) о войнах Хусрау с Византией, о посланиях пророка Мухаммада императору Ираклию и Хусрау и о том, как Хусрау порвал послание. ² I, K, IV, VI, T—³ از پی ⁴ I, IV, VI—6. оп.; К—مرز ایران ز بوم ⁵ بعلم برویز بذلک—⁶ ... پیقصد بلاد برویز ⁷ I, VI—⁸ بناهه بسی خواهدش و ⁹ همی خواهدش شاه و آن [او—¹⁰ I, K, IV, VI, C—¹¹ I, K, IV, VI—¹² ل— سوی—¹³ I, K, IV, VI, T—¹⁴ K, VI—¹⁵ آید بینزدیک—¹⁶ ل, K, IV, VI, C—¹⁷ این—¹⁸ K, IV, VI, T—¹⁹ سخنگوی و دادا—²⁰ IV, P—²¹ I, T—²² رومی نهادیند(?) بیندت رومی

بزرگی و دیهیم شاهنشهی
از^۳ ایران و قوران^۴ بر آورد گرد
ز بیدادی^۵ کهتران شاد گشت
دزم روی با زیرستان ژکان^۶
همی این بران آن برین بر زدی
که چون^۷ گرگ بیدادگر گشت میش
ذکرد آزو جز همه^{۱۱} گنج نو^{۱۰}
ز ایران سوی شهر^{۱۴} دشمن شدند
همی دود^{۱۶} نفرین بر آمد ز شهر^{۱۷}
کزو یافته خواب و آرام^{۱۹} و ناز
یکی دیوسر بود^{۲۱} بیداد و شوم^{۲۲}
از ایران ذخت او به پیچید سر^{۲۴}
بنزدیک خسرو گرامی بدی^{۲۵}
همه^{۲۶} زادفرخ بدی بارخواه^{۲۷}
دل زادفرخ تبه گشت ذیز
ز کشور بکشور به پیوست راز^{۲۸}
بقيصر ورا ذیز بدمامه^{۲۹} کرد

بدان^۱ نامور تخت و جای^۲ مهی
جمهاندار همدادستانی ذکرد
چو آن^۳ دادگر شاه بیداد گشت
بیامد فرخزاد آزمگان^۷
ز هر کس همی خواسته بستدی³⁸¹⁵
بنفرین شد آن آفرینهای پیش
بیماراست بر خویشتن رفع نو^{۱۰}
چو بی آب و بی ذان^{۱۳} و بی تن شدند
هر آذکس کزان بتتری^{۱۵} یافت بهر
یکی بی هنر بود نامش گراز³⁸²⁰
که بودی همیشه ذگهبان روم^{۲۰}
چو شد شاه با داد^{۲۳} بیدادگر
دگر زادفرخ که نامی بدی^{۲۴}
ذیمارست کس رفت ذذدیک^{۲۵} شاه³⁸²⁵
شهرنشاهرا چون پر آمد قفیز
یکی گشت با سالخورده گراز
گراز سپهبد یکی نامه کرد

^۱ سیران—^۲ K, VI—^۳ تخت و قاج—^۴ I, IV, VI—^۵ I, IV, VI—^۶ چنان—^۷ جویاچهان(?)—^۸ IV—^۹ آن—^{۱۰} IV—^{۱۱} K, VI—^{۱۲} IV—^{۱۳} آن—^{۱۴} K, VI, T—^{۱۵} ل—^{۱۶} I, K, IV, VI, T—^{۱۷} IV—^{۱۸} ب—^{۱۹} آرام—^{۲۰} ل—^{۲۱} K—^{۲۲} IV—^{۲۳} K—^{۲۴} VI—^{۲۵} I, IV, VI, T—^{۲۶} I, K, IV, VI, T—^{۲۷} IV—^{۲۸} ب—^{۲۹} K, VI—

مرز—^۱ سوی مرز—^۲ بی ذان و بی آب—^۳ تخت و قاج—^۴ I, IV, VI—^۵ بیدادی—^۶ چنان—^۷ بیادی(?)—^۸ VI—^۹ ردان(?)—^{۱۰} تو(?)—^{۱۱} آن—^{۱۲} هیچ جز رفع تو(?) (без рифмы).
بدتری—^{۱۳} همی سوی مرز—^{۱۴} K—^{۱۵} ل—^{۱۶} I, K, IV, VI, T—^{۱۷} IV—^{۱۸} ب—^{۱۹} آرام—^{۲۰} ل—^{۲۱} K—^{۲۲} IV—^{۲۳} K—^{۲۴} VI—^{۲۵} I, IV, VI, T—^{۲۶} I, K, IV, VI, T—^{۲۷} IV—^{۲۸} ب—^{۲۹} K, VI—^{۳۰} ... و لایمه حفظ شغور الروم—^{۳۱} بوم—^{۳۲} بوم—^{۳۳} بوم—^{۳۴} بوم—^{۳۵} بوم—^{۳۶} بوم—^{۳۷} بوم—^{۳۸} بوم—^{۳۹} بوم—^{۴۰} بوم—^{۴۱} بوم—^{۴۲} بوم—^{۴۳} بوم—^{۴۴} بوم—^{۴۵} بوم—^{۴۶} بوم—^{۴۷} بوم—^{۴۸} بوم—^{۴۹} بوم—^{۵۰} بوم—^{۵۱} بوم—^{۵۲} بوم—^{۵۳} بوم—^{۵۴} بوم—^{۵۵} بوم—^{۵۶} بوم—^{۵۷} بوم—^{۵۸} بوم—^{۵۹} بوم—^{۶۰} بوم—^{۶۱} بوم—^{۶۲} بوم—^{۶۳} بوم—^{۶۴} بوم—^{۶۵} بوم—^{۶۶} بوم—^{۶۷} بوم—^{۶۸} بوم—^{۶۹} بوم—^{۷۰} بوم—^{۷۱} بوم—^{۷۲} بوم—^{۷۳} بوم—^{۷۴} بوم—^{۷۵} بوم—^{۷۶} بوم—^{۷۷} بوم—^{۷۸} بوم—^{۷۹} بوم—^{۸۰} بوم—^{۸۱} بوم—^{۸۲} بوم—^{۸۳} بوم—^{۸۴} بوم—^{۸۵} بوم—^{۸۶} بوم—^{۸۷} بوم—^{۸۸} بوم—^{۸۹} بوم—^{۹۰} بوم—^{۹۱} بوم—^{۹۲} بوم—^{۹۳} بوم—^{۹۴} بوم—^{۹۵} بوم—^{۹۶} بوم—^{۹۷} بوم—^{۹۸} بوم—^{۹۹} بوم—^{۱۰۰} بوم—^{۱۰۱} بوم—^{۱۰۲} بوم—^{۱۰۳} بوم—^{۱۰۴} بوم—^{۱۰۵} بوم—^{۱۰۶} بوم—^{۱۰۷} بوم—^{۱۰۸} بوم—^{۱۰۹} بوم—^{۱۱۰} بوم—^{۱۱۱} بوم—^{۱۱۲} بوم—^{۱۱۳} بوم—^{۱۱۴} بوم—^{۱۱۵} بوم—^{۱۱۶} بوم—^{۱۱۷} بوم—^{۱۱۸} بوم—^{۱۱۹} بوم—^{۱۲۰} بوم—^{۱۲۱} بوم—^{۱۲۲} بوم—^{۱۲۳} بوم—^{۱۲۴} بوم—^{۱۲۵} بوم—^{۱۲۶} بوم—^{۱۲۷} بوم—^{۱۲۸} بوم—^{۱۲۹} بوم—^{۱۳۰} بوم—^{۱۳۱} بوم—^{۱۳۲} بوم—^{۱۳۳} بوم—^{۱۳۴} بوم—^{۱۳۵} بوم—^{۱۳۶} بوم—^{۱۳۷} بوم—^{۱۳۸} بوم—^{۱۳۹} بوم—^{۱۴۰} بوم—^{۱۴۱} بوم—^{۱۴۲} بوم—^{۱۴۳} بوم—^{۱۴۴} بوم—^{۱۴۵} بوم—^{۱۴۶} بوم—^{۱۴۷} بوم—^{۱۴۸} بوم—^{۱۴۹} بوم—^{۱۵۰} بوم—^{۱۵۱} بوم—^{۱۵۲} بوم—^{۱۵۳} بوم—^{۱۵۴} بوم—^{۱۵۵} بوم—^{۱۵۶} بوم—^{۱۵۷} بوم—^{۱۵۸} بوم—^{۱۵۹} بوم—^{۱۶۰} بوم—^{۱۶۱} بوم—^{۱۶۲} بوم—^{۱۶۳} بوم—^{۱۶۴} بوم—^{۱۶۵} بوم—^{۱۶۶} بوم—^{۱۶۷} بوم—^{۱۶۸} بوم—^{۱۶۹} بوم—^{۱۷۰} بوم—^{۱۷۱} بوم—^{۱۷۲} بوم—^{۱۷۳} بوم—^{۱۷۴} بوم—^{۱۷۵} بوم—^{۱۷۶} بوم—^{۱۷۷} بوم—^{۱۷۸} بوم—^{۱۷۹} بوم—^{۱۸۰} بوم—^{۱۸۱} بوم—^{۱۸۲} بوم—^{۱۸۳} بوم—^{۱۸۴} بوم—^{۱۸۵} بوم—^{۱۸۶} بوم—^{۱۸۷} بوم—^{۱۸۸} بوم—^{۱۸۹} بوم—^{۱۹۰} بوم—^{۱۹۱} بوم—^{۱۹۲} بوم—^{۱۹۳} بوم—^{۱۹۴} بوم—^{۱۹۵} بوم—^{۱۹۶} بوم—^{۱۹۷} بوم—^{۱۹۸} بوم—^{۱۹۹} بوم—^{۲۰۰} بوم—^{۲۰۱} بوم—^{۲۰۲} بوم—^{۲۰۳} بوم—^{۲۰۴} بوم—^{۲۰۵} بوم—^{۲۰۶} بوم—^{۲۰۷} بوم—^{۲۰۸} بوم—^{۲۰۹} بوم—^{۲۱۰} بوم—^{۲۱۱} بوم—^{۲۱۲} بوم—^{۲۱۳} بوم—^{۲۱۴} بوم—^{۲۱۵} بوم—^{۲۱۶} بوم—^{۲۱۷} بوم—^{۲۱۸} بوم—^{۲۱۹} بوم—^{۲۲۰} بوم—^{۲۲۱} بوم—^{۲۲۲} بوم—^{۲۲۳} بوم—^{۲۲۴} بوم—^{۲۲۵} بوم—^{۲۲۶} بوم—^{۲۲۷} بوم—^{۲۲۸} بوم—^{۲۲۹} بوم—^{۲۳۰} بوم—^{۲۳۱} بوم—^{۲۳۲} بوم—^{۲۳۳} بوم—^{۲۳۴} بوم—^{۲۳۵} بوم—^{۲۳۶} بوم—^{۲۳۷} بوم—^{۲۳۸} بوم—^{۲۳۹} بوم—^{۲۴۰} بوم—^{۲۴۱} بوم—^{۲۴۲} بوم—^{۲۴۳} بوم—^{۲۴۴} بوم—^{۲۴۵} بوم—^{۲۴۶} بوم—^{۲۴۷} بوم—^{۲۴۸} بوم—^{۲۴۹} بوم—^{۲۴۱۰} بوم—^{۲۴۱۱} بوم—^{۲۴۱۲} بوم—^{۲۴۱۳} بوم—^{۲۴۱۴} بوم—^{۲۴۱۵} بوم—^{۲۴۱۶} بوم—^{۲۴۱۷} بوم—^{۲۴۱۸} بوم—^{۲۴۱۹} بوم—^{۲۴۲۰} بوم—^{۲۴۲۱} بوم—^{۲۴۲۲} بوم—^{۲۴۲۳} بوم—^{۲۴۲۴} بوم—^{۲۴۲۵} بوم—^{۲۴۲۶} بوم—^{۲۴۲۷} بوم—^{۲۴۲۸} بوم—^{۲۴۲۹} بوم—^{۲۴۳۰} بوم—^{۲۴۳۱} بوم—^{۲۴۳۲} بوم—^{۲۴۳۳} بوم—^{۲۴۳۴} بوم—^{۲۴۳۵} بوم—^{۲۴۳۶} بوم—^{۲۴۳۷} بوم—^{۲۴۳۸} بوم—^{۲۴۳۹} بوم—^{۲۴۳۱۰} بوم—^{۲۴۳۱۱} بوم—^{۲۴۳۱۲} بوم—^{۲۴۳۱۳} بوم—^{۲۴۳۱۴} بوم—^{۲۴۳۱۵} بوم—^{۲۴۳۱۶} بوم—^{۲۴۳۱۷} بوم—^{۲۴۳۱۸} بوم—^{۲۴۳۱۹} بوم—^{۲۴۳۲۰} بوم—^{۲۴۳۲۱} بوم—^{۲۴۳۲۲} بوم—^{۲۴۳۲۳} بوم—^{۲۴۳۲۴} بوم—^{۲۴۳۲۵} بوم—^{۲۴۳۲۶} بوم—^{۲۴۳۲۷} بوم—^{۲۴۳۲۸} بوم—^{۲۴۳۲۹} بوم—^{۲۴۳۳۰} بوم—^{۲۴۳۳۱} بوم—^{۲۴۳۳۲} بوم—^{۲۴۳۳۳} بوم—^{۲۴۳۳۴} بوم—^{۲۴۳۳۵} بوم—^{۲۴۳۳۶} بوم—^{۲۴۳۳۷} بوم—^{۲۴۳۳۸} بوم—^{۲۴۳۳۹} بوم—^{۲۴۳۳۱۰} بوم—^{۲۴۳۳۱۱} بوم—^{۲۴۳۳۱۲} بوم—^{۲۴۳۳۱۳} بوم—^{۲۴۳۳۱۴} بوم—^{۲۴۳۳۱۵} بوم—^{۲۴۳۳۱۶} بوم—^{۲۴۳۳۱۷} بوم—^{۲۴۳۳۱۸} بوم—^{۲۴۳۳۱۹} بوم—^{۲۴۳۳۲۰} بوم—^{۲۴۳۳۲۱} بوم—^{۲۴۳۳۲۲} بوم—^{۲۴۳۳۲۳} بوم—^{۲۴۳۳۲۴} بوم—^{۲۴۳۳۲۵} بوم—^{۲۴۳۳۲۶} بوم—^{۲۴۳۳۲۷} بوم—^{۲۴۳۳۲۸} بوم—^{۲۴۳۳۲۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۱۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۱۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۱۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۱۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۱۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۱۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۱۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۱۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۱۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۱۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۲۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۲۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۲۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۲۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۲۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۲۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۲۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۲۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۲۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۲۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۱۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۱۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۱۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۱۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۱۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۱۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۱۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۱۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۱۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۱۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۲۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۲۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۲۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۲۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۲۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۲۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۲۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۲۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۲۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۲۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۶} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۷} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۸} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۹} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۰} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۱} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۲} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۳} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۴} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۵} بوم—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳۱۶} بوم—

<p>که هر گز ذگشتی بآواز بد^۱ کشیزک بکردار خرم بهار که گفتی^۵ ازان بر زمین جای نیست که بر^۶ زین زرین بدی سال و ماه^۷ دو^۹ صد بارگی کان ذبد در شمار عماهی بکش و گامزن شست و شش^{۱۱} ذه از پیرسر کاردان شنید^{۱۳} تبه شد تو^{۱۵} قیمار و قندگی^{۱۶} مدار چو خواهی که یابی بداد آفرین^{۱۷} زمادن دم ما همی بشمرد و گر چند پوینده^{۲۰} پاشی برذج جز از تخم ذیکی ذمایدت کشت^{۲۱}</p>	<p>ز رامشگران سرکش و بناربد بمشکوی زرین^۲ ده و دو هزار دگر پیبل بد دو هزار^۳ و دویست^۴ فخستان چینی و پیبل و سپاه دگر اسب چندگی ده و شش هزار^۸ ده و دو هزار اشتار^{۱۰} بارکش که هرگز کس ازدر^{۱۲} جهان آن ندید چنوبی^{۱۴} بدست یکی پیش کار تو بیزجی از کارها بر گزین که ذیک و بد ازدر جهان بگذرد اگر تخت یابی اگر^{۱۸} قاج و^{۱۹} گنج سرادجام جای تو خاکست و خشت³⁸¹⁰</p>
--	--

^۱ I, K, IV, VI, T — ^۲ زرین — ^۳ I, K, IV, VI, C —
ذگشتیمش [ذگشتند — IV] بازار بد — ^۴ ب — ^۵ VI — ^۶ K, VI — ^۷ T — ^۸ L — ^۹ سته عشر ألف فرسن — ^{۱۰} چل و شش هزار — ^{۱۱} K, VI — ^{۱۲} доб.:
در — IV — ^{۱۳} گفتند — ^{۱۴} ب — ^{۱۵} چنین کس — ^{۱۶} I — ^{۱۷} K, VI — ^{۱۸} ل — ^{۱۹} VI — ^{۲۰} بغل — ^{۲۱} چو

دگر تخت کش ذام بد طاقدیس * که پرویز [نوروز — VI] بنهاد در اسپریس
دگر بزم زر آذک برسان موم * که هر گز ذدیدند در چین و روم
دگر اسپ شبديز کز تاختن * ذمادی بهنگام کیم آختن (в С б. есть)
K, C — доб.:

چو شیرین زن ازدر شبستان او * که روشن بدی زو گلستان او
^{۱۴} تیمار بیشی — ^{۱۵} K, VI — ^{۱۶} به — ^{۱۷} IV — ^{۱۸} چنین کس — ^{۱۹} اوی — ^{۲۰} C — ^{۲۱} چنوبی —
K, VI, P — ^{۲۲} IV — доб. (ср. прим. к б. 3810):

ز پرویز ازدازه باید گرفت * ز دفتر بخوازی بمنادی شگفت
^{۱۸} I, K, VI, C — ^{۱۹} оп. — ^{۲۰} VI — ^{۲۱} فرسوده — و گر — ^{۲۲} I, K, VI — доб. (ср. выше, в С есть):

ز پرویز ازدازه باید گرفت * ز دفتر بخوازی بمنادی شگفت

بزرگی و اورذگ² و فرّ و سپاه³
اگر چند پرسی⁴ ز داش مهان⁵
ز هر کشواری کان بد آباد بوم⁷
برخشنده روز و شیمان سیاه⁹
ز در و ز یاقوت و هر گوهري¹⁰
چند خسرو¹² اندرا زمانه¹³ نبود
ز شیر و پلنگ و ذهنگ اندرا آب
چو خورشید روشن بدی¹⁶ جان اوی
ز چین و ز برطاس¹⁷ وز روم¹⁸ و روس¹⁹
که بالاش یک قیمر پرتاب بود
همان قازیان²¹ ذامور²² بخردان
شمارش بکردند²⁴ و در ماندند
تو گویی²⁵ همه²⁶ دیبئه خسروی
که کسرا ذبودی²⁷ بخشکی و آب
کزان گنج²⁸ بد کشور افروخته
که گویند³⁰ رامشگران سترگ³¹
بزر اندرون رشتهها قافتنه³⁵

که چندان سزاواری¹ و دستگاه
کزان بیشتر فشنوی در جهان
ز توران وز هند وز چین و⁶ روم
همی⁸ باز برداز ڈزدیک شاه
غلام و پرستنده از هر دری
ز دینار و¹¹ گنجش کرانه نبود
ز شاهین وز باز¹⁴ و پرآن عقاب
همه بر گزیدند پیمان¹⁵ اوی
3785 نخستین که بنہاد گنج عروس
دگر گنج پر در خوشاب بود
که خپرا ذہادند ذامش²⁰ ردان
دگر گنج بادآورش خواندند²³
دگر آنک ذامش همی بشنوی
دگر ذامور گنج افراسیاب
دگر گنج کش خواندی سوخته
دگر آنک بد شادرد بزرگ²⁹
بزر³² سرخ گوهر³³ برو³⁴ بافتنه

¹ K, VI, C—² اورند—³ سرافرازی—⁴ کلاه—I—⁵ VI—⁶ باشی—I—⁷ VI—⁸...المهند و الروم و الترك و الصين—⁹ ز توران چین و ز هند و ز—¹⁰ K, VI, C—¹¹ I, VI—¹² VI—¹³ VI—¹⁴ میانه—¹⁵ I, VI—¹⁶ I, K, IV, VI, T—¹⁷ شدی—I, C—¹⁸ بلغار—¹⁹ هند—²⁰ VI—²¹ ل، P—²² کاردان—²³ ب— доб.
همان قازیان و هم—²⁴ همان(?)—²⁵ دادی—I—²⁶ گرفتند—I—²⁷ VI—²⁸ K—²⁹ گیتی—³⁰ IV—³¹ I, VI—³² K, IV, VI—³³ K, VI—³⁴ K—³⁵ I; C—³⁶ بدو—³⁷ P—³⁸ بدو—³⁹ و زر
известный рассказ о происхождении этого названия, оговаривая, что он «не со слов автора книги» (т. е. Фирдоуси).
Богойндин(?)—³⁰ IV—³¹ الشادورد الكبير—³² K—³³ گوهر—³⁴ بسی—³⁵ K, VI—³⁶ للمخنین صوت معروف باسمه—³⁷ بدو—³⁸ P—³⁹ بدو—⁴⁰ و زر

بِرْفَتَى گَه بَاز گَشْتَن بَجَاهٍ²
 ز بَيْشَى چَه جُوَيْدٌ³ چَندَيْن ذَشَان
 بَدان تَا شَوَد٤ اِيمَن و قَن درَست
 دَل مَرَدم كَم سَخَن⁵ مَشَكَنْيَد⁶
 سَخَنْهَى دَانَنْدَه بَايَد شَنْيَد
 كَه بَر جَان بَدَبَخت بَايَد گَرِيسَت
 بَخَسِيد بَرِين گَاه⁹ اِيمَن ز شَاه
 بَود چَشم مَا مَوَى آنَكَس رَسان¹⁰

منَادِي گَرِي دِيَگَر¹ اَندر سَرَاي
 3765 كَه اي ذَامِور پَرْهَنْر سَرَكَشَان
 بَكَار اَندر اَنديشَه بَايَد ذَخَسَت
 [سَكَالِيد هَر كَار و زَانِپَس كَنْيَد
 بَر اَذَاخَت⁷ بَايَد پَس آنَگَه بَرِيد
 بَلْبَيْنَيَد تَا اَز شَما زَيَر كَيَسَت
 هَر آن كَس كَه او رَاه⁸ دَارد ذَگَاه
 3770 دَگَر هَرَك يَازَد بَچَيَز كَسَان

٧١

بَگَويَم كَنَم قَازَه رَوز¹² كَهَن
 نَدارَد بَيَاد اَز كَهَان و مَهَان
 ز گَيَّتِيش دَامَن¹⁴ بَيَاد فَشَادَه
 كَه باشَد خَرَدْمَنَد هَمَدَاسَتَان
 3775 كَه اَز پَايِزَهَرَش فَزوَنَسَت زَهَر¹⁶
 ز منَزَل مَكَن جَايِگَاه ذَشَست
 تو گَرَدي كَهَن دِيَگَر آرنَد ذَو
 زَمَانَى بَمنَزَل چَمَد گَر²² چَرد
 بَخَاك اَندر آيد²³ سَر مَور²⁴ و پَيَيل
 ز من بَشَنَوَى يَاد بَايَد گَرفَت

كَنَون اَز¹¹ بَزَرَگَى خَسَرَو سَخَن
 بَرَان سَان بَزَرَگَى كَس¹³ اَندر جَهَان
 هَر آنَكَس كَه او دَفتَر شَاه خَوازَد
 سَزَد گَر بَگَويَم يَكَى دَاسَتَان
 مَبَادَا كَه گَستَاخ باشَى¹⁵ بَدهَر
 مَسَا¹⁷ اَيَّج با آَز و با كَيَنَه¹⁸ دَسَت
 سَرَاي سَپَنْجَسَت با رَاه و رو¹⁹
 يَكَى اَندر²⁰ آيد دَگَر²¹ بَگَنَد
 3780 چَو بَر خَيَزَد آواز طَمَل رَحِيل
 ز پَروِيز چَون دَاسَت اَذَى شَكَفت

¹ I, C— IV— شَويَد— ² I, VI— ز چَاه— ³ K, IV— جَويَي تو— ⁴ I, K, VI, T— كَرَدي—
⁵ P— دَل مَن(?)— ⁶ ل— بَـ. op.— ⁷ I, K, IV, VI, T— رَاه— ⁸ I, IV, T— بَـينَداخَت—
 ذَكَـشَـتَـن دَل مَن(?)— ⁹ I, K, VI— كَـم خَـرَـد—
¹⁰ IV— بَـ. op.— ¹¹ ل— روَي(?)— ¹² ل— كَـه— ¹³ ل— تو(?)— ¹⁴ ل— بَـدرَـگَـاه—
¹⁵ IV— مَـيَـاز K, VI— ¹⁶ K, VI— كَـه زَـهَـرَـش فَـزوـنـسـت اـز پـايـزـهـر— VI— گـرـدي—
 بـر— T سـرـاي سـپـنـجـي چـو آـيـي بـرـو— K, VI— پـرـ (بـرـ?) آـيـي و روـ— I, IV— با كـيـنهـ و آـزـ
 20 دـيـگـرـ(?)— I, K, VI— ²¹ يـكـىـ IV— ²² I, K, VI— ²³ آـرـدـ IV— ²⁴ I, K, IV, VI, C— يـاـرـ

بی‌لایختندی ز زنجیر^۱ تاج
بنزدیدک او^۲ موببد ذیک بخت
بزرگان و روزی‌ده‌اذرا بدی^۳
بیمارستانی همه کاریان^۴
کجا خوردهش از کوشش خویش بود
بسی کشته افگنده در زیر جمای^۵
کز آوازه‌ها دل بجوش^۶ آمدی
مباهید قیروه‌دل و بدگمان^۷
کند گردد اندیشه او قباه^۸
هرانکس که کهتر^۹ بود بشمرید^{۱۰}
کزان بگذری کرد باید ذگاه^{۱۱}
ذمادی^{۱۲} کسی ذیز در بنده شاه^{۱۳}
ز دیما و^{۱۴} دینار و^{۱۵} هر گونه چیز
که اورا ذبودی ز نوروز بهر
در مهای گنجی^{۱۶} بر افساذد^{۱۷}
شده^{۱۸} مردم خفته بپدار ازوی

چو رفتی شهنشاه بر تخت عاج
بنوروز چون بر نشستی بدخت
3750 فرود ز موبد مهاذرا بدی
بزیر مهان جای بازاریان⁴
فرومایهتر جای درویش بود
فرود بر پریده⁶ بسی دست و پای
ز⁸ ایوان ازان پس خروش آمدی
که ای زیرستان شاه چهان
3755 هرانکس که او سوی بala ذگاه¹²
ز تخت¹⁴ کیان¹⁵ دورتر بنگرید¹⁶
وزان پس تن کشتگانرا برآ
وزان پس²⁰ گنگار و²¹ گر²² چی گنمه
به ارزادیان²⁵ جامدها داد ذیز²⁶
هرانکس که درویش بودی بشهر
بدرگاه ایواذش بنشاذدند²⁹
پر از بیم بودی گنگار ازوی

<p>بگوییم بدان کاردان^۱ پوزش فرستاد و رفتند ز ایوان شاه همی برد داشتای رومی رسن به پیمود بالای کار و برش رسن باز برداشتند شاه چنین گفت رومی که از زخم کار ذه دیوار ماندی ذه طاق و ذه کار بدانست خسرو که او راست گفت رها کرد هر کو^۹ بزندان بدند مراورا یکی بدره^{۱۱} دینار داد بران^{۱۲} کار شد روزگار^{۱۳} دراز چو شد هفت سال آمد ایوان پجای مراورا بسی آب داد و زمین همی کرد هر کس بایوان ذگاه کس اندر جهان زخم^{۱۸} چوندیمن^{۱۹} ندید یکی حلقة^{۲۱} زرین^{۲۲} بدی^{۲۳} ریخته^{۲۴} فرو هشته زو^{۲۸} سرخ زنجیر زر 3745</p>
<p>پیمایه استاد با ذیکخواه همان مردرا نیز با خویشتن کم آمد ز^۵ کار از رسن هفت رش بگفت آنک با او پیامد براه بر آوردمی^۶ بر سر ای^۷ شهریار ذه من ماندمی بر در شهریار^۸ کسی راستی را نیارد فیفت بداندیش^{۱۰} گر بی گزندان بدند بزندانیان چیز بسیار داد بکردار آن شامرا بُد نیاز^{۱۴} پسندیده خسرو^{۱۵} پاکرای^{۱۶} درم داد و دینار و کرد آفرین بنوروز رفتی بدان جایگاه^{۱۷} ذه از کاردانان پیشیمن^{۲۰} شنید ازان چرخ^{۲۵} کار اندر آویخته^{۲۶} بهر^{۲۹} مهره‌یی^{۳۰} در نشانده گهر 3740</p>
<p>بگوییم بدان کاردان^۱ پوزش فرستاد و رفتند ز ایوان شاه همی برد داشتای رومی رسن به پیمود بالای کار و برش رسن باز برداشتند شاه چنین گفت رومی که از زخم کار ذه دیوار ماندی ذه طاق و ذه کار بدانست خسرو که او راست گفت رها کرد هر کو^۹ بزندان بدند مراورا یکی بدره^{۱۱} دینار داد بران^{۱۲} کار شد روزگار^{۱۳} دراز چو شد هفت سال آمد ایوان پجای مراورا بسی آب داد و زمین همی کرد هر کس بایوان ذگاه کس اندر جهان زخم^{۱۸} چوندیمن^{۱۹} ندید یکی حلقة^{۲۱} زرین^{۲۲} بدی^{۲۳} ریخته^{۲۴} فرو هشته زو^{۲۸} سرخ زنجیر زر 3745</p>
<p>آید^۳ افروزش^۴ گرازما یه استاد با ذیکخواه همان مردرا نیز با خویشتن کم آمد ز^۵ کار از رسن هفت رش بگفت آنک با او پیامد براه بر آوردمی^۶ بر سر ای^۷ شهریار ذه من ماندمی بر در شهریار^۸ کسی راستی را نیارد فیفت بداندیش^{۱۰} گر بی گزندان بدند بزندانیان چیز بسیار داد بکردار آن شامرا بُد نیاز^{۱۴} پسندیده خسرو^{۱۵} پاکرای^{۱۶} درم داد و دینار و کرد آفرین بنوروز رفتی بدان جایگاه^{۱۷} ذه از کاردانان پیشیمن^{۲۰} شنید ازان چرخ^{۲۵} کار اندر آویخته^{۲۶} بهر^{۲۹} مهره‌یی^{۳۰} در نشانده گهر 3740</p>

آمرزشم ^۴ K, IV, C—K، VI، C—Cارها ^۱ K، VI، C—Bاید ^۲ I، IV، K—Bاید ^۳ K، VI، P—K، VI، C—افزودمی ^۷ K، VI، P—آوردن ^۵ I، K، IV، VI، T—آموزش ^۶ I، IV، C—Bامدار ^۸ از سر ^۹ VI، C—Bسر ^{۱۰} VI، C—Bدنیش ^{۱۱} I، K، IV، VI، C—Bدره ^{۱۲} I، C—Bدره ^{۱۳} I، K، T—روزگاری ^{۱۴} B—66. 3739—3741 переданы так: ^{۱۵} K، VI، P—مردم ^{۱۶} I، IV، K—رهنمای ^{۱۷} I، K، IV، VI، P—ذیکرای ^{۱۸} K، VI، T—Kاردازان ^{۱۹} I، K، IV، VI، C—چونان ^{۲۰} I، K، IV، VI، T—Kاخ ^{۲۱} I—Zر ^{۲۲} IV—Zر ^{۲۳} K—Hمه ^{۲۴} VI—Zر ^{۲۵} IV—خوب ^{۲۶} I—Lاند ^{۲۷} VI—Bان ^{۲۸} IV—Bان ^{۲۹} IV—Bکی ^{۳۰} VI—حلقة ^۱ [الایوان] حلقة ^۲ [الایوان] حلقة ^۳ کمیة من الذهب

بـدو گـفت خـسـرـو كـه چـنـدـيـن زـمـان
ذـبـاـيـد كـه دـارـي اـزـيـن¹ دـسـت باـز
بـفـرـمـود تـا سـى هـزـارـش يـرـم
بـداـقـسـت كـارـيـگـر رـاسـتـگـوـي³ 3715
كـه گـيـرـد بـرـان⁵ زـخـم⁶ ايـوان شـتـاب
شـبـ آـمـد بـشـد⁸ كـارـگـر ذـاـپـدـيـد
چـو بشـنـيـد خـسـرـو كـه فـرـعـان⁹ گـرـيـخت
چـنـيـن گـفت كـاـنـرـا¹¹ كـه¹² دـاـشـش ذـبـود
بـفـرـمـود تـا كـار او بـنـگـرـذـد
دـگـر گـفت كـارـيـگـرـان آـورـيـد¹⁴ 3720
بـجـسـتـنـد¹⁵ هـرـ كـسـ كـه دـيـوار دـيـد
بـهـبـيـهـ چـارـگـى دـسـت اـزاـن باـز دـاشـت
كـزانـ شـهـرـ كـارـيـگـرـ آـيـد¹⁷ كـسـى
همـى جـسـت اـسـتـاد آـن¹⁹ تـا سـهـ سـال 3725
بـسـى يـادـ كـرـدـنـد زـانـ كـارـجـوـى
يـكـى مـرـدـ بـيـدارـ بـاـ فـرـهـى
هـمـ آـنـگـاهـ روـمـى بـيـامـدـ چـوـ گـرـدـ²¹
بـگـوـ تـاـ چـهـ بـودـ اـذـدـيـن²⁴ پـوـزـشت
چـنـيـن گـفت روـمـى²⁹ كـه گـرـ شـهـرـيـارـ 3730

سخن هرج گویدم ز من^۱ پیاد گیز
همان تا دو صد سال پیشوند من
ز باران وز برف^۲ وز آفتاب
پندو گفت من دارم این دستگاه
همان شاهرش^۳ پنج کرده برش^۴
چندین باید^۵ آذکو دهد داد کار^{۱۰}
بیامد بپیش جهان کخدای
گذشتہ برو سال و بسیاردان
پسندیده با موبد^{۱۳} ذیکخواه
برفتند و دیدند دیوار راست
بتایند^{۱۶} باریک تابی^{۱۷} رسن
به پیمود در^{۲۰} پیش آن اذچ من
ابا مهر^{۲۱} گنجور اورا سپرد
که دیوار ایوان بر آمد بهمه
ذگیرم برین^{۲۲} کار کردن شتاب
ز کاریگران شاه بگزیندم
بلندی ایوان چو کیوان^{۲۳} بود
مم ا ذینه ذیجه ذیماهه فیزو

بندو گفت شاه این ز من در پذیدر
یکی جای خواهم که فرزند من 3695
ذشیند بندو در ذگردد خراب
مهندس بپذرفت^۳ ایوان شاه^۴
فرو برد^۵ بنیاد د شاهرش^۶
ز سنگ و ز گچ بود^۷ بنیاد کار
چو دیوار ایوانش آمد بجای 3700
که گر شاه بیند یکی کاردان
فرستاد تنه صد^{۱۱} بدین پارگاه^۸
بندو داد زانگونه مردم^{۱۴} که خواست
بریشم بجاورد تا^{۱۵} انجمن
ز^{۱۹} بالای آن قابداده رسن 3705
رسن سوی گنج شهرنشاه برد
وزان پس بیامد با ایوان شاه
چو فرمان دهد خسرو زودیاب
چهل روز تا کار بنشیندم
چو هنگامه ذخیر ایوان بود 3710
بدان ذخیر خشمت^{۲۴} نماید نمود

مشاهاده —^۶ بیدار —^۷ IV—^۵ شاه —^۴ VI —^۳ بیزد فت —^۲ از —^۱ K — (۹) I، IV، VI —

⁷ I, K, ⁸ VI- سنگ ز و دود گچ ز ⁹ الید بذاع ایمداز خمسین مقدار ایض و فخفف

¹⁰ K, VI—¹¹ K, C—¹² IV—¹³ K, گاه حند—P في ستداد بادد—دو د شب دا، IV, VI, T—خواهد

¹³ K, VI — جماعة من المهاينة — بدم — ¹⁴ IV — مهدي — ¹⁵

IV, VI—¹⁷ دستاً مدد— IV, VI—¹⁸ دستاً دكتناد— I, K, IV, VI—доб.:

中華人民共和國農業部農業科學院植物保護研究所編著

۲۰۱۳ء میں اپنے ایک پیغمبری میں اپنے اپنے ایک دوست کا نام بھی پیش کیا۔

بکیهیوان—V بدان—K پدیدین—I، P بـر—I، VI—دوب. و چوـ

بدان چشم زخمت(؟)-VI

بگوییم که پیش آمد از راستان^۱
خردمند مردم چرا غم خورد^۴
ذخواهم من از خواب بیدار گشت
نه نیکو بود مردم پیرکش^۷
زم من روی کشور شود پر سخن
که تخم سخن من پرآگندام
پس از مرگ بر من کند آفرین
صفتهای^۹ ایوان خسرو کنم^{۱۰}
که بگذاشت^{۱۲} با کام دل چهار سی
بهند و بچین و بآباد بوم^{۱۴}
ز هر کشوری آنک^{۱۵} بد نامدار
ز خشت و ز گیج^{۱۷} هر دلش یاد بود
ز ایران و اهواز^{۲۰} وز هر میان^{۲۱}
ازان سی^{۲۴} دو رومی و دو^{۲۵} پارسی
برو کار و زخم بنا^{۲۶} یاد کرد
بگفتار بگذشت از^{۲۷} پارسی

[از ایوان خسرو کنون داستان
جهان بر^۲ کهان و مهان^۳ بگذرد
3680 بسی مهتر و کهتر^۵ از من گذشت
همانا^۶ که شد سال بر شست و شش
چو این نامور نامه آید بهمن
ازان پس نمیرم که من زنده‌ام
هر آذکس که دارد هش و رای و دین
3685 کنون از مداين سخن ذو کنم^۸
چنین گفت روشن دل^{۱۱} پارسي
که^{۱۳} خسرو فرستاد کسها بروم
برفتند کاريگران سه هزار
ازيشان^{۱۶} هر آذکس که استاد بود
3690 چو صد^{۱۸} مرد بيرون شد از روميان^{۱۹}
ازيشان²² دلاور گزيرند سى
بر خسرو آمد جهاد ديده مرد
گرايسيه رومي که بد هنده

¹ I, IV, Т — б. оп.; К, VI — б. стоит после б. 3685; Б — бб. 3678—3686 не переведены. ² I,

هرانکس — ⁶ I کهتر و مهتر — ³ I, P مهان و کهان — ⁴ C — 6. op. ⁵ K, VI که روز — IV
 K, IV, VI, T — ⁹ I, K, IV, VI — ⁸ I, IV نمایند دگر زندگانی خوش — ⁷ VI همانگه — ¹⁰ I, IV, VI —
 کنیم — ¹¹ K, P — ¹² K, IV — سخنهاز — ¹³ I, IV سخنهای روشندلی — ¹⁴ I, IV بگذشت(?)
 هر که — ¹⁵ I, IV, T بلاد الهند و الروم و الفارس — ¹⁶ I چو — ¹⁷ IV وزیشان — IV, P —
 فاختاروا منهم مائة — ¹⁹ I, C دو صد — ¹⁸ IV, C گل — ²⁰ I, K, IV, VI, P ازدر میان
 اهواز و ایران — ²¹ I, K, IV, VI بیرون شدند از میان — ²² I, VI, T رومیان —
 ازیشان — ²⁴ K, IV گزین کرد — ²³ I, C وزیشان — ²⁵ I, IV, C یکی — ²⁶ K, VI ز هر گونه گفتارها — ²⁷ I ثلاثة فارسیا و دومیان — B و یک — K, VI

<p>برین گونه سازند³ مکرو⁴ فسون⁵ بآواز او بر یکی جام⁶ خواست بیکدم من روشن اندر کشید زمشک و ز عنیم سرشنده بدی همان ذیم نشناختی زخم رود⁷ همه باغ و⁸ گلشن چپ و دست راست برین¹⁰ رود سازداش مهتر کنم¹¹ همان خوب گفتار دمساز اوی همی رفت با رامش و فرهی¹³ بدو گفت خسرو چه مردی بدگوی¹⁴ بآواز تو در جهان زدهام که رفت¹⁶ اندر آن یکدل و یکتنه بسان گلستان بمه¹⁸ بهار تو چون حناظلی باربد چون شکر دریخ آمدت او درین²⁰ انجمن همان جام یاقوت بر²⁴ سر کشید دهاذش پر از در خوشاب کرد یکی نامداری شد از مهتران مبادا که باشد ترا یار²⁶ بد</p>	<p>همی¹ سیز در سیز خوانی کنون² 3660 چو بشنید پرویز بر پای خاست که بود اندر آن جام یک من ذمید چنین گفت کاین گرفته سرود وگر دیو بودی ذگفتی سرود بجوابید در باغ تا این کجا است دهان و برش⁹ پر ز گوهر کنم¹⁰ چو بشنید رامشگر¹² آواز اوی فرود آمد از شاخ سرو سهی بیامد بمالید بر خاک روی بدو گفت شاهای یکی بندهام سراسر بگفت آذچ بود¹⁵ از بنده بدیدار¹⁷ او شاد شد شهریار بسركش چنین گفت کای بد هنر¹⁹ چرا دور کردی تو اورا ز من بآواز²¹ او شاد²² می در²³ کشید 3675 برین گونه تا سر سوی خواب کرد بمد باربد شاه رامشگران سر آمد کنون قصمه باربد²⁵</p>
---	--

¹ K, VI—همه ² K, همی—³ VI, سازید—⁴ I, IV, C—K—
یکی جام می [جامه—IV, P] گلشن آرای—⁶ جزین ذیم دیگر ندادی همی
چنین ساخته در بم(?) آواز رود—VI همان ساخته کرده آواز [آوای—K] رود—K—
⁷ ل, K, VI, C, P—⁸ I, op. ⁹ K—¹⁰ حجه—B ژرهاش(?)—¹¹ بدین—K—¹² بدین—¹³ K—¹⁴ K—¹⁵ I, K, IV, VI, T—¹⁶ I, K, IV, VI, T—¹⁷ VI—
بی هنر—K¹⁹ گل و مل بیانگ—VI گلستان بوقت—IV می گل بیانگ—K ز دیدار
شاه—I, K, VI—²¹ I, IV, T—²² I, K, VI, T—²³ I, IV, رود اوز—IV رود ازین—
روز—K, VI—²⁶ K, VI گفتن باربد—IV روز بر بار بد—²⁵ I, K, C—²⁴ K, VI—²⁶ K, VI—

<p>بلور از می سرخ شد^۳ ذاپدید همی بود تا گشت شب^۴ لازورد همان ساخته^۵ پهلوادی^۶ سروود کزان خیره^۷ شد مرد بیدار بخت که اکنون تو خوانیش^۸ داد آفرید همی هر کسی رای دیگر گرفت که جویند^۹ سرقاسر آن جشنگاه بنزدیدک خسرو فراز آمدند که از بخت شاه این نیاشد شگفت که جاوید بادا سر و افسرش چو از^{۱۰} خوب رخ بسته آن^{۱۱} شهریار بر آورده^{۱۲} دیگر سروود چنین نام ز آواز او راندند بآواز او جام می در کشید همه باغ یکسر بپای آورید ببردند زیر درختان چراغ خرامان بزیر گل اندر تذرو بر آواز آن^{۱۳} سر بر آورده است^{۱۴} همان^{۱۵} ساخته کرد^{۱۶} آواز^{۱۷} رود </p>	<p>جهاددار بسته^۱ ز کودک ذبید^۲ بدانگه که خورشید بر گشت زرد ذنده بران سرو بر^{۱۸} داشت رود یکی ذغز دستان بزد بر درخت سروید بآواز خوش بر کشید بماندند یک مجلس اندرون^{۱۹} شگفت بدان ذامداران بفرمود شاه فرابون بجسته و باز آمدند جهادیده آذگه ره اندر^{۲۰} گرفت که گردد گل سبز^{۲۱} رامشگرش بیاورد جامی دگر میگسار ذنده دگرگون بیمار است رود که پیکارگردش^{۲۲} همی خوازند چو آن داشتی کفت و^{۲۳} خسرو شنید بفرمود کاینرا بجای آورید بجسته بسیار هر سوی باغ ذیدند چیزی جز از^{۲۴} بید و سرو شهنشاه پس جام دیگر بخواست^{۲۵} بر آمد دگرباره بازگ سروود </p>
--	---

^۱ بد—^۳ I, VI, T بخوردش ذبید—VI بخورد آن ذبید—K^۲ چو بنشست و بسته—L
^۴ خسروادی—^۷ VI, C همی ساختش—K^۵ تا شد شب—K بركبید—L
^۸ مجلس—K^{۱۰} اکنون تو خوانی تو(?)—K اکنونش خوانی تو(?) تیره^۹ I, IV, VI, C—^{۱۱} I, IV, K, T جویید—^{۱۲} I همه در
 جهادیده دادا سخن—K جهادیده این سخن بر—T جهادیده آن کار اندر—IV در
 گل—^{۱۳} I, IV, VI, T فقالوا—B جهادیده سرکش سخن بر—T جهادیده آن کار اندر—IV
 آن—^{۱۴} L لا بعد... آن تغنهه فی مجلس انسه اغصان السرو—B گل سرخ—K و سرو
 گرفت—K^{۱۹} بجز—^{۱۸} VI و—L op. بی کارگرد—B^{۱۶} شد بر—VI از—L^{۱۵} این
 سرو بن داشت—VI (без рифмы); جام می خواست تفت—K^{۲۱} او—^{۲۰} I, K, IV, VI, C او—^{۲۱} K اوی—^{۲۴} K, VI, C دگر گونه قر ساخت—C^{۲۳} بهم—K^{۲۲} راست(?)

شـد از دیدـشـ بـارـبـدـ⁴ شـادـکـامـ⁵
دو هـفتـه بـمـودـ بـدانـ جـشـنـگـاهـ
هـمـآنـ رـوزـ بـا مـرـدـ هـمـبـوـیـ شـدـ
کـهـ گـوـیـ قـوـ⁸ جـانـیـ وـ منـ کـالـبـدـ
کـجـاـ⁹ هـسـتـ ذـزـدـیـکـ قـوـ اـذـدـکـیـ¹⁰
مـرـاـ رـاهـ دـهـ تـاـ بـهـبـیـنـمـ ذـهـانـ
بـهـبـیـنـمـ ذـهـفـتـهـ یـکـیـ¹¹ روـیـ شـاهـ
زـ مـغـزـ¹³ قـوـ اـذـدـیـشـ بـیـرـونـ کـنـمـ¹⁴
دلـ مـیـزـبـانـ¹⁶ شـدـ چـوـ روـشـنـ چـرـاغـ
هـمـیـ رـفتـ خـواـهـدـ¹⁸ بـرـانـ¹⁹ جـشـنـگـاهـ
هـمـانـ بـرـبـطـ وـ²² روـدـ ذـنـگـ وـ نـبـرـدـ
بـهـارـانـ ذـشـسـتـنـگـهـیـ²⁵ ذـوـ شـدـیـ²⁴
ورـاـ²⁶ شـاخـ چـونـ رـزـمـگـاهـ پـشـنـ
زمـاذـیـ²⁸ هـمـیـ بـودـ تـاـ شـهـرـیـارـ
بـیـارـاسـتـ پـیـرـوـزـگـرـ²⁹ جـایـ شـاهـ³⁰
یـکـیـ جـامـ بـرـ کـفـ بـرـ³¹ شـهـرـیـارـ³²

کـجـاـ¹ بـافـبـانـ² بـوـدـ مـرـدـوـیـ³ نـامـ
3625 بـدانـ بـاـغـ رـفـتـیـ بـنـورـوـزـ⁶ شـاهـ
سـبـکـ بـارـبـدـ نـزـدـ⁷ مـرـدـوـیـ شـدـ
چـنـیـنـ گـفـتـ پـاـ بـاـغـبـانـ بـارـبـدـ
کـنـونـ آـرـزوـ خـواـهـمـ اـزـ قـوـ یـکـیـ
چـوـ آـیـدـ بـدـیـنـ بـاـغـ شـاهـ جـهـانـ
3630 کـهـ تـاـ چـونـ بـوـدـ شـاهـراـ جـشـنـگـاهـ
بـدـوـ گـفـتـ مـرـدـوـیـ کـایـدـوـنـ¹² کـنـمـ
چـوـ خـسـرـوـ هـمـیـ خـواـسـتـ¹⁵ کـایـدـ بـبـاغـ
بـرـ¹⁷ بـارـبـدـ شـدـ بـگـفـتـ آـذـکـ شـاهـ
هـمـهـ²⁰ جـامـدـراـ²¹ بـارـبـدـ سـبـزـ کـردـ
بـشـدـ تـاـ بـجـایـیـ کـهـ خـسـرـوـ شـدـیـ²⁴
3635 یـکـیـ سـرـوـ بـدـ سـبـزـ وـ بـرـگـشـ گـشـنـ
بـرـانـ سـرـوـ شـدـ بـرـبـطـ اـذـرـ کـنـارـ
زـ اـیـوـانـ بـیـامـدـ بـدانـ جـشـنـگـاهـ
بـیـامـدـ پـرـیـچـهـرـةـ مـیـگـسـارـ

¹ I, K, IV, VI, C—² IV—³ بـاغـرـ(؟)—⁴ مـرـدـوـیـهـ—B—⁵ VI—⁶ بـهـرـبـدـ—B—⁷ بـارـبـدـ سـوـیـ—K, VI—⁸ یـومـ النـبـرـوـزـ—B—⁹ VI—¹⁰ بـاغـبـانـیـ قـمـامـ(؟)
نـزـدـ قـوـ سـخـتـ اـذـدـکـیـ¹¹ I, K, IV, VI, T—¹² اـیدـوـنـ—¹³ I, VI—¹⁴ لـ—B. op.; B—¹⁵ سـاـخـتـ—¹⁶ K, VI, C—¹⁷ IV—¹⁸ فـاجـابـهـ الـىـ ذـلـکـ،—¹⁹ I, K, IV, VI, C—²⁰ I, K, IV, VI, C—²¹ I, K, IV, VI, C—²² K, VI—²³ IV—²⁴ K, VI—²⁵ I, K, IV, VI, C—²⁶ I, K, IV, VI, C—²⁷ K, IV, VI, T—²⁸ R—²⁹ چـایـگـاهـ—VI—³⁰ پـالـیـزـبـانـ—T—³¹ IV—³² L—B. op.; B—
وـ قـوارـیـ فـیـ—B—³³ ذـهـبـاـذـیـ—³⁴ ذـبـیـزـهـاـیـ کـهـنـ—³⁵ ذـبـیـزـهـاـیـ پـشـنـ—³⁶ بـرـوـ—³⁷ K, IV, VI, T—³⁸ (без рифмы); L—B. op.; B—³⁹ أـغـصـانـهاـ الـمـتـشـابـكـةـ
وـ حـضـرـتـ الـمـخـاذـیـ، وـ سـعـتـ الـخـلـمـانـ الصـبـاحـ بـمـصـابـیـعـ الـرـاـحـ 3638—3640
66. переданы так: مـیـ بـرـ کـفـ(؟)—IV—⁴⁰ مـتـقـدـدـةـ فـیـ زـجـاجـاتـ الـأـقـدـاحـ

چو شد سال^١ شاهیمش^٢ برسیست^٣ و هشت^٤
 ز درگاه^٥ آگاه شد باربد^٦
 گزیدست رامشگری در ذهان^٧
 قرا بر سر^٨ سرکش افسر کند^٩
 و گرچه ذمودش بچیزی ذیماز^{١٠}
 همی کرد رامشگرادرارا ذگاه^{١١}
 بزرخم^{١٢} سرود اندرو^{١٣} خیبره شد^{١٤}
 درم کرد^{١٥} و دینار^{١٦} چندی ذشار
 که از من بسال^{١٧} و هنر^{١٨} برقرارست
 که ما کهنه گشتبیم و او ذو شود
 ز رامشگر^{١٩} ساده^{٢٠} برسیست راه
 همیش کار^{٢١} بد بود و هم^{٢٢} بار^{٢٣} بد
 ذهنه ذیمش^{٢٤} بدی مردمی^{٢٥} خواستار^{٢٦}
 ابا بربط آمد سوی باغ شاه

3610 همی هر زمان شاه برقر گذشت
 کسی را نشد^{٢٧} برسی درش کار بد
 بدو گفت هر کس که شاه جهان^{٢٨}
 گر^{٢٩} با تو اورا برابر کند^{٣٠}
 چو بشنید مرد آن بجوشیدش آز
 ز کشور بشد تا بدرگاه شاه

3615 چو بشنید سرکش دلش قیصره شد^{٣١}
 بیمامد بدرگاه^{٣٢} سالار بار
 بدو گفت رامشگری برسیست
 ذباید که در پیش خسرو شود
 ز سرکش چو بشنید دربان شاه

3620 چو رفتی بنزدیک او باربد
 ذدادی ورا بار سالار بار
 چو ذومید برسیست زان بارگاه

^١ IV—^٢ پادشاهیش—^٣ بسیت—^٤ پنج(؟) روز—^٥ IV—^٦ بسیت—^٧ درگاهش—^٨ ب—^٩ بـ.

...سوی بهرید العواد—^{١٠} بـ...
 не переведен. ^{١١} I, K, IV, VI, T—^{١٢} K, VI, P—^{١٣} نید—^{١٤} درگاهش—^{١٥} بـ...
 (в подробном примечании издателя указывается на то, что появление в этом начертании имени — свиде-
 тельство заимствования из пехлеви, где и имели одинаковое начертание). ^{١٦} مهان—^{١٧} IV، ^{١٨} VI،
 VI, T—^{١٩} که گر—^{٢٠} I, K, IV, VI, T—^{٢١} از مهان—^{٢٢} I, K, IV, VI, T—^{٢٣} از جهان—^{٢٤} I, T—^{٢٥} I, K, IV, VI,
 و لـ رـآـک و عـلـم بـذـکـائـک و حـسـن صـنـعـتـک لـعـزـلـه، لـامـحـالـة، بـ کـنـنـدـ T—^{٢٦} بـ...
 و لـو رـآـک و عـلـم بـذـکـائـک و حـسـن صـنـعـتـک لـعـزـلـه، لـامـحـالـة، بـ کـنـنـدـ T—^{٢٧} بـ...
 و لـو رـآـک و عـلـم بـذـکـائـک و حـسـن صـنـعـتـک لـعـزـلـه، لـامـحـالـة، بـ کـنـنـدـ T—^{٢٨} بـ...
 و کـان يـغـشـی الـمـغـنـیـن—^{٢٩} بـ...^{٣٠} I, C—^{٣١} بـ...^{٣٢} I, C—^{٣٣} بـ...^{٣٤} I, C—^{٣٥} بـ...^{٣٦} I, C—^{٣٧} بـ...^{٣٨} I, C—^{٣٩} بـ...^{٤٠} I, C—^{٤١} بـ...^{٤٢} I, C—^{٤٣} بـ...^{٤٤} I, C—^{٤٥} بـ...^{٤٦} I, C—^{٤٧} بـ...^{٤٨} I, C—^{٤٩} بـ...^{٤٩} I, C—^{٥٠} بـ...^{٥١} I, C—^{٥٢} بـ...^{٥٣} I, C—^{٥٤} بـ...^{٥٥} I, C—^{٥٦} بـ...^{٥٧} I, C—^{٥٨} بـ...^{٥٩} I, C—^{٥١٠} بـ...^{٥١١} I, C—^{٥١٢} بـ...^{٥١٣} I, C—^{٥١٤} بـ...^{٥١٥} I, C—^{٥١٦} بـ...^{٥١٧} I, C—^{٥١٨} بـ...^{٥١٩} I, C—^{٥٢٠} بـ...^{٥٢١} I, C—^{٥٢٢} بـ...^{٥٢٣} I, C—^{٥٢٤} بـ...^{٥٢٥} I, C—^{٥٢٦} بـ...^{٥٢٧} I, C—^{٥٢٨} بـ...^{٥٢٩} I, C—^{٥٣٠} بـ...^{٥٣١} I, C—^{٥٣٢} بـ...^{٥٣٣} بـ...^{٥٣٤} I, C—^{٥٣٥} بـ...^{٥٣٦} I, C—^{٥٣٧} بـ...^{٥٣٨} I, C—^{٥٣٩} بـ...^{٥٣٩} I, C—^{٥٤٠} بـ...^{٥٤١} I, C—^{٥٤٢} I, C—^{٥٤٣} بـ...^{٥٤٤} I, C—^{٥٤٥} بـ...^{٥٤٦} I, C—^{٥٤٧} بـ...^{٥٤٨} I, C—^{٥٤٩} بـ...^{٥٤٩} I, C—^{٥٥٠} بـ...^{٥٥١} I, C—^{٥٥٢} بـ...^{٥٥٣} I, C—^{٥٥٤} بـ...^{٥٥٥} I, C—^{٥٥٦} بـ...^{٥٥٧} I, C—^{٥٥٨} بـ...^{٥٥٩} I, C—^{٥٥١٠} بـ...^{٥٥١١} I, C—^{٥٥١٢} بـ...^{٥٥١٣} I, C—^{٥٥١٤} بـ...^{٥٥١٥} I, C—^{٥٥١٦} بـ...^{٥٥١٧} I, C—^{٥٥١٨} بـ...^{٥٥١٩} I, C—^{٥٥٢٠} بـ...^{٥٥٢١} I, C—^{٥٥٢٢} بـ...^{٥٥٢٣} I, C—^{٥٥٢٤} بـ...^{٥٥٢٤} I, C—^{٥٥٢٥} بـ...^{٥٥٢٦} بـ...^{٥٥٢٧} I, C—^{٥٥٢٨} بـ...^{٥٥٢٩} I, C—^{٥٥٣٠} بـ...^{٥٥٣١} I, C—^{٥٥٣٢} بـ...^{٥٥٣٣} بـ...^{٥٥٣٤} I, C—^{٥٥٣٤} بـ...^{٥٥٣٥} I, C—^{٥٥٣٦} بـ...^{٥٥٣٧} بـ...^{٥٥٣٨} I, C—^{٥٥٣٩} بـ...^{٥٥٣٩} I, C—^{٥٥٤٠} بـ...^{٥٥٤١} I, C—^{٥٥٤٢} I, C—^{٥٥٤٣} بـ...^{٥٥٤٤} I, C—^{٥٥٤٥} بـ...^{٥٥٤٦} I, C—^{٥٥٤٧} بـ...^{٥٥٤٨} I, C—^{٥٥٤٩} بـ...^{٥٥٤٩} I, C—^{٥٥٤١٠} بـ...^{٥٥٤١١} I, C—^{٥٥٤١٢} بـ...^{٥٥٤١٣} I, C—^{٥٥٤١٤} بـ...^{٥٥٤١٤} I, C—^{٥٥٤١٥} بـ...^{٥٥٤١٦} بـ...^{٥٥٤١٧} I, C—^{٥٥٤١٨} بـ...^{٥٥٤١٩} I, C—^{٥٥٤٢٠} بـ...^{٥٥٤٢١} I, C—^{٥٥٤٢٢} بـ...^{٥٥٤٢٣} I, C—^{٥٥٤٢٤} بـ...^{٥٥٤٢٤} I, C—^{٥٥٤٢٥} بـ...^{٥٥٤٢٦} بـ...^{٥٥٤٢٧} I, C—^{٥٥٤٢٨} بـ...^{٥٥٤٢٩} I, C—^{٥٥٤٣٠} بـ...^{٥٥٤٣١} I, C—^{٥٥٤٣٢} بـ...^{٥٥٤٣٣} بـ...^{٥٥٤٣٤} I, C—^{٥٥٤٣٤} بـ...^{٥٥٤٣٥} I, C—^{٥٥٤٣٦} بـ...^{٥٥٤٣٧} بـ...^{٥٥٤٣٨} I, C—^{٥٥٤٣٩} بـ...^{٥٥٤٣٩} I, C—^{٥٥٤٤٠} بـ...^{٥٥٤٤١} I, C—^{٥٥٤٤٢} I, C—^{٥٥٤٤٣} بـ...^{٥٥٤٤٤} I, C—^{٥٥٤٤٤} بـ...^{٥٥٤٤٥} I, C—^{٥٥٤٤٦} بـ...^{٥٥٤٤٧} بـ...^{٥٥٤٤٨} I, C—^{٥٥٤٤٩} بـ...^{٥٥٤٤٩} I, C—^{٥٥٤٤١٠} بـ...^{٥٥٤٤١١} I, C—^{٥٥٤٤١٢} بـ...^{٥٥٤٤١٣} I, C—^{٥٥٤٤١٤} بـ...^{٥٥٤٤١٤} I, C—^{٥٥٤٤١٥} بـ...^{٥٥٤٤١٦} بـ...^{٥٥٤٤١٧} I, C—^{٥٥٤٤١٨} بـ...^{٥٥٤٤١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٩} I, C—^{٥٥٤٤٢١٠} بـ...^{٥٥٤٤٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢١٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٣} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٤} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٥} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٦} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٧} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٨} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١٩} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢٢٠} بـ...^{٥٥٤٤٢٢٢١١} I, C—^{٥٥٤٤٢٢٢١٢} بـ...

که از کدخداییش رنجور بود¹
خردمند بودی و مهترپرست²
مگر یافته‌ی نزد³ پرویز جای⁴
برش بود و⁵ بالاش⁶ پنجاه و هفت
زبر⁷ شوش⁸ زر برو⁹ تافته
چو بهرام و کیوان و چون¹⁰ ماه و مهر
پدیدار کرده ز هر دستگاه¹¹
ز دهقان و از رزم¹⁶ گردن کشان¹⁷
پدیدار کرده سر²⁰ تاج و گاه²¹
چنان جامه هر گز ذبد در جهان²²
همی بافت آن جامه را هفت سال
بیامد بر شاه ایرانزمین²⁴
گرانمایگان بر گرفتند²⁵ راه²⁶
ز شادی جدا کرد خودکامه را²⁷
ذوازنده رود و می خواستند
شمنش شاهرا داد چندی درود
که فرش بزرگش³⁰ همی خوازند

به پیروزه بر جای دستور بود
چو بر تخت پیروزه بودی نشست
چو رفتی بدستوری رهنما³⁵⁹⁵
پکی جامه افکنده بدد زربافت
بگوهر همه ریشه‌ها بافت
بدو⁹ کرده پیدا نشان سپهر
ز کیوان و قیمر و ز گردنه¹¹ ماه¹²
هم از¹⁴ هفت کشور بروبر¹⁵ نشان³⁶⁰⁰
بروبر نشان¹⁸ چل و هشت¹⁹ شاه
برو بافت تاج شاهنشهان
بچیمن در پکی مرد بدد بی همال
سر سال ذه هرمز فوردین
ببرد آن کیمی فرش نزدیک شاه³⁶⁰⁵
بگسترد روز ذو²⁶ آن جامه را
بران جامه بر مجلس آراسند
همی آفرین خوازند سرکش²⁸ برود
بزرگان برو²⁹ گوهر افسانه‌ند

¹ خردمند دادای خسروپرست—² که هم کدخدا بود و گنجور بود—³ K, VI—⁴ I—доб. б. 3592. IV, VI—⁵ K, IV, VI—⁶ оп.; Б—⁷ پیش—⁸ I, IV—⁹ K, VI, T—¹⁰ I, K, IV, VI, T—¹¹ I, K, VI—¹² K, VI—¹³ I—¹⁴ VI, ¹⁵ L—¹⁶ VI, ¹⁷ L—¹⁸ доб. б. оп. ¹⁹ K, IV, C—²⁰ T—²¹ I, VI—²² IV—²³ Б—²⁴ I, IV—²⁵ I, K, VI, T—²⁶ K, VI—²⁷ I, K, IV, VI, C—²⁸ Л, K, IV, VI—²⁹ I, K, IV, VI—³⁰ K, VI—³¹ سرگش—³² هرگس—³³ VI

قد صورت فیمه صور: ²⁴ الیروج و الكواكب مع صور جمیع من ملک الأرض الى عهد برویز بدرگاه سalar—²⁵ بدرگاه سalar—²⁶ دوروز—²⁷ بدر گشادند—²⁸ ل، K، IV—²⁹ بزرگی بزرگی سرگش—³⁰ هرگس—³¹ VI

24 I, IV—²⁵ I, K, VI, T—²⁶ K, VI—²⁷ I, K, IV, VI, C—²⁸ Л, K, IV, VI—²⁹ I, K, IV, VI—³⁰ K, VI—³¹ سرگش—³² هرگس—³³ VI

3598—3602 переданы так:

سپهر از بر خاک بر چند گشت²
 چه مایه ز زر⁴ گوهر آگیم بدم
 اگر چند بودیش داشش بسی
 کما بیش⁵ هفتاد دینار⁶ بود
 همی گیر⁸ زین⁹ گونه از¹⁰ ذیک و بد¹¹
 نداشت کس مایه و منتها¹⁴
 چو ذاهید رخشان¹⁶ شدی¹⁷ بر سپهر
 ز گوهر بسی مایه²⁰ بر مایه بود²¹
 سر میش بودی²⁴ بروبر نگار
 که هر گز نبودی برو²⁶ باد و گرد
 بدو²⁷ هر ک دیدیش دلسوze بود²⁹
 همه پایه زرین³¹ گوهر نگار
 ورا میش سر بود جای³² نشست
 شدیدی بران گنبد³⁴ لازورد³⁵

ز شب ذیز دیدی که چندی¹ گذشت
 3580 ازان تخته³ چند زرین بدم
 شمارش نداشت کردن کسی
 هر آن گوهری کش بهای خوار بود
 بسی ذیز بگذشت بر هفتاد⁷
 بسی¹² سرخ گوگرد¹³ بد کش بهای
 3585 که روشن بدم در¹⁵ شب ذی-ره چهر
 دو¹⁸ تخت از بر تخت پرمایه¹⁹ بود
 کهیم²² تخت را نام بد²³ میش سار
 مهیم²⁵ تخت را خوازدی لازورد
 سدیگر سراسر ز پیروزه بود
 ازین تا بدان پایه³⁰ بودی چهار
 3590 هر آنکس که دهقان بد و زیردست
 سواران ذاباک³³ روز ذبیرد

¹ Л — 2 K, IV, VI—K چندی بگشت—² K — доб. (метр нарушен?):

دو تخت از بر تخت پرمایه بود * ز گوهر سرمهایه بر مایه بود
 VI — доб.:

دو تخت از بر تخت پرمایه بود * که اورا هم از هر سویی سایه بود
 سمعین مشغلا—Б⁶ کم و بیش⁴ ازو—IV, C⁵ ذلک التخوت—Б برجهای
 3584 IV—¹⁰ I, K, IV, T—¹¹ VI—¹² بر—¹³ K, VI, C—¹⁴ سرخ یاقوت—¹⁵ I, IV, VI, T—¹⁶ IV, VI, P—¹⁷ I, IV, VI, P—¹⁸ I, IV, T—¹⁹ T—²⁰ I, C—²¹ K, VI—²² K, VI, C—²³ یکی—²⁴ کردی—²⁵ I, K, IV, VI, C—²⁶ I, IV, T—²⁷ I, IV, T—²⁸ I, K—²⁹ VI—³⁰ I, K—³¹ I, K—³² ل— доб. 3584 стоит после б. 3585; Б — бб. 3584—3586 не переведены.

دو تخت از بر تخت پرمایه بود * که اورا هم از هر سویی سایه بود
 سمعین مشغلا—Б⁶ کم و بیش⁴ ازو—IV, C⁵ ذلک التخوت—Б برجهای
 3584 IV—¹⁰ I, K, IV, T—¹¹ VI—¹² بر—¹³ K, VI, C—¹⁴ سرخ یاقوت—¹⁵ I, IV, VI, T—¹⁶ IV, VI, P—¹⁷ I, IV, VI, P—¹⁸ I, IV, T—¹⁹ T—²⁰ I, C—²¹ K, VI—²² K, VI, C—²³ یکی—²⁴ سرمایه—²⁵ I, K, IV, VI, C—²⁶ I, IV, T—²⁷ I, IV, T—²⁸ I, K—²⁹ VI—³⁰ I, K—³¹ I, K—³² ل— доб. 3584 steht nach б. 3585; Б — бб. 3584—3586 nicht übersetzt.

یکی فرش بودی بدیگر ذهاد جهادی سراسر همه تخت بود ^۴ ز پیروزه بر زر کرده نگار ^۶ یکی صد بمثقال با ^۹ شست و شش ^{۱۰} پیش دشت بودی و در پیش پای ^{۱۲} مرآن تخترا سوی او بود پشت گه میوه و جشنگاه آمدی ^{۱۳} بدان تا بیابد ز هر میوه ^{۱۴} بموی برآن تخت بر کس نبودی درم ز خر و سمور از در شهرپار بر آتش همی قافتی جامهادار کز آتش شدی ^{۱۸} سرخ ^{۱۹} همچون ^{۲۰} بسد دگر پیش گردان سرکش بدی همان ماه قابان بمرجی که رفت بدیدی بچشم سر اخترگرا ^{۲۵}	بسی روز در ماه هر ^۱ بامداد همان تخت پنوازده لخت ^۲ بود ^۳ برو بشن ^۵ زرین صد و چهل هزار همه ^۷ نقره خام بد میخ بشن ^۸ چو ازدر بره خور ^{۱۱} نهادی چراغ چو خورشید در شیر گشته درشت چو هنگاهه تیرماه آمدی ³⁵⁷⁰ سوی میوه و باغ بودیش روی زمستان که بودی گه باد و نم ^{۱۵} همه طاقها بود بسته ازار همان ^{۱۶} گوی زرین و سیمین هزار بمثقال ازان هر یکی پانصد ³⁵⁷⁵ یکی ذیمه زو ^{۲۱} ازدر ^{۲۲} آتش بدی شمار ستاره دو و دو و هفت ^{۲۳} چه زو ایستاده چه ماده بجا ^{۲۴}
--	--

همان نیز [تخت-ل] بپیروزه ده^۲ هر ماه در-K، VI-^۱ ل، K، VI-^۲ هر ماه در-^۲ K، VI-^۱ هم چنین-^۱ ل-^۱
 جهان روزش-C-^۴ و کان من اثنی عشر لoha-B-^۳ همان تخت پرویز ده لخت-C-^۳ تخت-C-^۳
 بود-^۵ کرده بروبر نگار-IV-^۶ برویش ز-^۶ برش میخ-^۷ ل-^۵ از فرآن تخت بود
 هم از-^۸ L-^۸ هم از-IV-^۹ همان-^۷ و فیمه مائة الف و سبعون الف ضبة من ذهب مرصع
 بود-^{۱۰} شست و رش-IV-^{۱۰} یکی بد بمثقال چون(؟)-L-^۹ میخ(ش)(؟)-K-^۹ تیغ(ش)(؟)
 بر خود(؟)-L-^{۱۱} و مسامیر الضبات من الفضة وزن کل مسمار مائة و ستة و ستون مثقالا
 و عند فصل الخريف و لیناع الشمار...-B-^{۱۲} وجه... الی المساتین-B- راغ-^{۱۳} IV, VI-^{۱۲}
 پنج صد-C-^{۱۴} K, IV, VI, C-^{۱۷} همی-K-^{۱۶} دم-VI-^{۱۵} ز هر گونه-VI-^{۱۵} ز هر سوی-K-^{۱۴}
 روی-K, VI-^{۱۸} روز-L-^{۲۱} هر یکی چون-^{۲۰} K, VI-^{۱۹} سرخ-^{۲۰} L-^{۱۹} ز آتش شده-^{۲۰}
 سر اخترگرای-I, IV, VI-²⁵ بچای-I, K, IV, VI-²⁴ دو ده با دو هفت-K-²³ پیش-IV-²²
 و عملوا علی التخت صور البروج و السیارة...-B- اختر سرگرای(؟)-K, VI-²⁵

3550 ز هر کشوری مهمنه را زرا برخواهد
 ازیشان فراوان شکسته^۳ بیمافت
 بیلورد پس قخت شاه اردشیر
 بهم بر^۶ زدند آن سزاوار قخت
 ورا درگر^۷ آمد ز روم و ز چیسن
 هزار و صد و بیست^۹ استاد بود
 که اورا بنا^{۱۱} شاه گشتاسپ کرد
 ابا^{۱۵} هر یکی مرد شاگرد^{۱۶} می
 نفرمود تا یک زمان دم زدند
 چو بر پای کردند قخت بلند
 برش بود بالای^{۲۰} صد شاهرش
 صد و چیست رش^{۲۴} ذیز پهناش بود
 بلندیدش پنجاه و صد شاهرش
 همان شاهرش هر رشی^{۲۹} زو سه رش
 کزان سر^{۳۱} بدیدی بمن^{۳۲} کشورش
 وزان^۱ تخت چندی سخنهای براند
 بشادی سوی گرد کردن^۴ شتافت
 ز ایران هر آذکس که بدم تیز و پسر^۵
 بهنگام آن شاه پیروز بخت
 ز مکران^۸ و بغداد و ایران زمین
 که^{۱۰} کردار آن قختشان یاد بود
 برای^{۱۲} و بندبیتر^{۱۳} جاماسپ کرد^{۱۴}
 ز رومی و^{۱۷} بغدادی^{۱۸} و پارسی
 بدو سال تا قخت^{۱۹} بر هم زدند
 درخشندۀ شد روی بخت بلند
 چو هفتاد رش بر ذهنی^{۲۲} از درش²³
 که پهناش کمتر²⁵ ز بالاش بود
 چنان بد²⁷ که بر ابر سودی سررش²⁸
 کزان سر³¹ بدیدی بمن³² کشورش³³

¹ Л—ان ² I—б. оп.; Б—далее бб. 3551—3554 не переведены. ³ Л, К, IV, VI, С—دۇشەتىرىن

هر انگس که بودند برنا و پیر VI — گردون(؟) بشادی دل سوی دیگر IV
 آلف و مائة — ب صد و شصت — K, VI زرگر — IV در — I, IV, P
 بран کار تدبیر — I براو — II قبمه(?) — I صد و بست — C و عشرون
 ازان — L, K, VI کانوا یعروفون وضع ذلک التختت علی ما وضعه جاماسپ — K,
 b. op.; ب از VI — گرد او مرد — K, VI ز روم و ز — I و کان مع کل استاذ ثلاثون تلمیدا — ب
 و — VI — گرد او مرد — K, VI ارش — L طوله — B بالاشن — I, K, IV, VI, T کار — I, K, IV, VI, T
 از قازی — 21 ارش — L سد و سی ارش — L بیرون نهیں داشت شش — K, VI بیرون
 IV و جعلوا... — ب پنجاه و شش بار ارش — L بهتر — K برقرار — L, VI عرضه مائة و عشرين ذراعا
 — ب و مقداره ثلاثة — ب پنج رش — R زو سه شش(?) — K, VI, P یکی — K
 K, VI, T — b. op. 29 K, VI, P زو سه شش(?) — K, VI, P یکی — K
 همی سوی کش(?) — L, C — b. op.; K, IV ندیدی سر(?) — IV سو — K
 اذرع بذراع اليد — 31 K, VI — 32 IV همه سوی خوش(?) — IV
 حنان بُد که ب ابی سودی سب ش — R همه سوی خوش(?) — IV — 3563

همان^۱ شاد بد^۲ زو^۳ من و چهر نیز
بران تخت چیزی همی بر فزود
فرابون بیفزود بالای^۴ تخت
وزو همچنان قا بگشتن اسپ شد
که کار بزرگان نشاید نهفت
فزوی چه داری بدین^۵ کارد
پس از مرگ مارا که^۶ خواهد^۷ ستود^{۱۰}
بدید از در گنج دانش^{۱۱} کلید
همی کرد پیدا چه و چون و چند
بران تخت کرد او بفرمان شاه^{۱۲}
ز شاهان هرانکس که آن گاه^{۱۴} دید
ز ذر و ز سیم و ز عاج و ز شیر
ز بیدانشی کار یکباره کرد
همی دست بدر دست بگذاشتند
کجا گشته بد ذات آن تخت پیر^{۱۸}
بران آرزو سوی دیگر شتافت^{۲۱}
ازان پس که کام^{۲۳} بزرگی براند
رسید آن گرامی سزاوار گاه^{۲۵}

چو ایرج بشد زو بمناد این سه چیز
هرانکس که او تاج شاهی بسد
چو آمد بکیخسرو نیکبخت
برین همذشان قا بلبراسپ شد

چو گشتن اسپ آن تخترا دید^۵ گفت
بجاماسپ گفت ای^۶ گرانمایه مرد
یکایک بینین قا چه خواهی فزود
چو جاماسپ آن تخترا بنگردید

بروبر شمار سپهر بلند
ز کیوان همه نقشه^{۱۲} تا بمناه
چنین قا بگاه سکندر رسید
همی بر فزودی برو چند چیز
مرآنرا سکندر همه پاره کرد

بسی از^{۱۵} بزرگان نهان داشتند
بدین^{۱۶} گونه بد تا سر اردشیر
ازان تخت جایی^{۱۹} نشانی نیافرت^{۲۰}
بمرد او و آن تخت ازو باز ماند
بدین^{۲۴} گونه بد تا به پرویز شاه

^۱ VI—^۶ K, VI، ^۴ همان قا بگاه—I، ^۳ شد—VI، ^۵ IV—dob. ^۷ آن—I، ^{۱۰} I، ^{۱۱} I،
بسود—I، ^۸ ما قا کی—I، ^۹ برین—K، VI—^۷ بران—K، VI—^{۱۲} VI—^{۱۳} B—dob.: ^{۱۴} VI—^{۱۵} I, IV, T،
و غیرها من الساعات و ما يتعلق: ^{۱۶} بمن آنرا—I، ^{۱۷} VI—^{۱۸} VI—^{۱۹} K, VI—^{۲۰} شاهی—I،
IV—^{۱۷} برین—I, IV, VI—^{۱۶} بمن آنرا—I، ^{۱۸} VI—^{۱۹} K, VI—^{۲۰} شاهی—I، ^{۲۱} ازان—VI—^{۲۲} I, IV, C—dob.:
بران آرزو سوی دیگر شتافت^{۲۱} تتبع فوجد من ذلك التخت ألواحا مكسرة—B—
بکرد و نیامد چنان چون سزید * وزان نیز او شادمانی ندید
^{۲۳} ل—^{۲۴} K, IV, VI—^{۲۵} I—بـ. op.

ازان پیکدل و پیکزبان راستان
که بنهاد پروریز در^۳ اسپریس
که ناپارسا بود و ناپاک بود^۴
وزان تازدان نام مردی ببرد
که شاهنش چدا داشتی از گروه
رسیده بهر کشوری کام اوی
گهر گرد^۷ بر^۸ گرد او در نشاخت^۹
که آن^{۱۲} تخت پرمایه آزاد^{۱۴} بود^{۱۵}
پکی تاج^{۱۷} زریین و دو گوشوار
که بد مرز^{۲۰} منشور او چون بهشت
کزان^{۲۲} نامداران وی آمد پدید^{۲۳}
بران پادشاهی بر افزود^{۲۶} نیز^{۲۷}
که ماندست زو^{۲۹} در چهان^{۳۰} یادگار
همی خوازدی نام او دادگر^{۳۲}

کنون داستانگوی در داستان
ز تختی که خوانی ورا طاق دیس^۲
3520 سر مایه آن ز صحابک بود
بدگاهی که رفت آفریدون گرد
پکی مرد بدد در دماوند کوه
کجا چهن بزریین بدی نام اوی
یکی نامور شاهرا تخت ساخت^۶
که شاه^{۱۰} آفریدون بدلو^{۱۱} شاد بود^{۱۲}
درم داد مرجه هنرا سی^{۱۶} هزار
همان^{۱۸} عهد ساری و آمل^{۱۹} نوشت
بدادگه که ایران چایرج رسید^{۲۱}
چه ازدار^{۲۴} شاه آفریدون^{۲۵} سه چیز
یکی^{۲۸} تخت و آن گرزه گاوسار
سدیگر کجا هفت چشممه گهر^{۳۱}
3530

^۱ VI—^۴ ب—66. که موبدهش بنهاد بر—^۳ طاق ویس—^۲ ازان ذیک دل—^۱ VI
3518—3520 не переведены. ^۵ I—K, C—^۶ شاهی گردی—I—^۷ ل—доб. ^۸ K—^۹ چنان—I—^{۱۰} شاد—I, K, IV, VI—^{۱۱} بدان—I, K, IV, VI, T—^{۱۲} سخت کرد—I
تختگه تاج بداد شد—VI—^{۱۳} I—^{۱۴} آباد—I, K, IV, T—^{۱۵} آباد—I, K, IV, T—^{۱۶} آمل—I, K, IV, VI—^{۱۷} تخت—I, T—^{۱۸} همش—^{۱۹} ب—^{۲۰} همش—^{۲۱} (очевидно, ошибочно, так как три рукописи дают ^{۲۰} K, IV, VI—^{۲۰} عهد—I, K, IV, VI—доб. ^{۲۲} K, VI—^{۲۳} I, K, IV, VI, C—^{۲۴} سپرد—^{۲۵} I—که از—I—^{۲۶} درافزود—VI—^{۲۷} K—^{۲۸} IV—^{۲۹} همیش—I—^{۳۰} ماند—I, C—^{۳۱} سدیگر—^{۳۲} IV—^{۳۳} الجوهرة المعروفة بذات العيون السبع—^{۳۴} ب—^{۳۵} 6. оп.

ز کار زمانه پر از درد شد² 3505
 دلش بود پر درد و پیچان³ جگر⁴
 چگونه ذماید بیدین⁵ کرد⁶ چهر
 گذر کرد شیرویه¹⁰ بفراخت¹¹ پال
 که کودک¹² جوان بود و گشته¹³ سترگ¹⁴
 وز¹⁶ ایوان او کرد زندان اوی¹⁷ 3510
 گه رای¹⁹ جستن بر او شدند²⁰
 که بودند با او بمند گران[²¹
 که پرسه²³ فژون آمد از سه هزار
 برید آنک بند شامرا کارگر²⁷
 ز بخشیدنی هم ز گستردنی²⁸ 3515
 پرسند و بندگان خواستند²⁹
 همان²⁹ می فرستاد و رامشگران
 نگهدان ایشان³¹ چهل مرد بود³²

ز فرزند رنگ¹ رخش زرد شد²
 ز گفتار مرد ستاره شمر
 همی گفت تا کردگار سپهر
 چو بر⁷ پادشاهیش بیست و سه⁸ سال⁹
 بیازرد ذو شهربار بزرگ
 پر از درد شد جان خندان¹⁵ اوی
 هم آذرا¹⁸ که پیوسنمه او بندد
 [بسی دیگر از مهتر و کهتران²¹
 همی بر گرفتند زیشان شمار
 همه کاخهارا²⁴ یک²⁵ اندر دگر²⁶
 ز پوشیدنیها و از خوردنی³⁰
 بایوانهاشان بیماراستند
 همان²⁹ می فرستاد و رامشگران
 پنهانگامشان رامش و خورد بود

—⁴ ب—¹ پرخون—³ گشت—² K, VI—¹ ز فرزند رنگین—IV, C—² K, VI—³ گشت—¹ ز فرزند وارون—I—⁴ ب—
 حرد(?)⁹ کار—⁶ برین—⁵ و تذکر قول المنجمین و ما رأوه في طالعه
 VI—I, IV, T—¹⁰ I, IV, T—¹¹ فلما بلغ الشاب ثلاثة و عشرين سنة—⁹ سی و دو(?)⁸ از—⁷ VI, T—¹² IV—I, IV—¹³ I, IV—¹⁴ K—¹⁵ VI—¹⁶ K, VI—¹⁷ I, IV, VI, T—¹⁸ K—¹⁹ K—²⁰ K—²¹ K—²² I, IV, VI, T—²³ I, K, IV, VI, T—²⁴ I—²⁵ VI—²⁶ K—²⁷ I—²⁸ K—²⁹ I—³⁰ VI—³¹ I, IV, T—³² K—³³ K—³⁴ K—³⁵ K—³⁶ K—³⁷ K—³⁸ K—³⁹ K—⁴⁰ K—⁴¹ K—⁴² K—⁴³ K—⁴⁴ K—⁴⁵ K—⁴⁶ K—⁴⁷ K—⁴⁸ K—⁴⁹ K—⁵⁰ K—⁵¹ K—⁵² K—⁵³ K—⁵⁴ K—⁵⁵ K—⁵⁶ K—⁵⁷ K—⁵⁸ K—⁵⁹ K—⁶⁰ K—⁶¹ K—⁶² K—⁶³ K—⁶⁴ K—⁶⁵ K—⁶⁶ K—⁶⁷ K—⁶⁸ K—⁶⁹ K—⁷⁰ K—⁷¹ K—⁷² K—⁷³ K—⁷⁴ K—⁷⁵ K—⁷⁶ K—⁷⁷ K—⁷⁸ K—⁷⁹ K—⁸⁰ K—⁸¹ K—⁸² K—⁸³ K—⁸⁴ K—⁸⁵ K—⁸⁶ K—⁸⁷ K—⁸⁸ K—⁸⁹ K—⁹⁰ K—⁹¹ K—⁹² K—⁹³ K—⁹⁴ K—⁹⁵ K—⁹⁶ K—⁹⁷ K—⁹⁸ K—⁹⁹ K—¹⁰⁰ K—¹⁰¹ K—¹⁰² K—¹⁰³ K—¹⁰⁴ K—¹⁰⁵ K—¹⁰⁶ K—¹⁰⁷ K—¹⁰⁸ K—¹⁰⁹ K—¹¹⁰ K—¹¹¹ K—¹¹² K—¹¹³ K—¹¹⁴ K—¹¹⁵ K—¹¹⁶ K—¹¹⁷ K—¹¹⁸ K—¹¹⁹ K—¹²⁰ K—¹²¹ K—¹²² K—¹²³ K—¹²⁴ K—¹²⁵ K—¹²⁶ K—¹²⁷ K—¹²⁸ K—¹²⁹ K—¹³⁰ K—¹³¹ K—¹³² K—¹³³ K—¹³⁴ K—¹³⁵ K—¹³⁶ K—¹³⁷ K—¹³⁸ K—¹³⁹ K—¹⁴⁰ K—¹⁴¹ K—¹⁴² K—¹⁴³ K—¹⁴⁴ K—¹⁴⁵ K—¹⁴⁶ K—¹⁴⁷ K—¹⁴⁸ K—¹⁴⁹ K—¹⁵⁰ K—¹⁵¹ K—¹⁵² K—¹⁵³ K—¹⁵⁴ K—¹⁵⁵ K—¹⁵⁶ K—¹⁵⁷ K—¹⁵⁸ K—¹⁵⁹ K—¹⁶⁰ K—¹⁶¹ K—¹⁶² K—¹⁶³ K—¹⁶⁴ K—¹⁶⁵ K—¹⁶⁶ K—¹⁶⁷ K—¹⁶⁸ K—¹⁶⁹ K—¹⁷⁰ K—¹⁷¹ K—¹⁷² K—¹⁷³ K—¹⁷⁴ K—¹⁷⁵ K—¹⁷⁶ K—¹⁷⁷ K—¹⁷⁸ K—¹⁷⁹ K—¹⁸⁰ K—¹⁸¹ K—¹⁸² K—¹⁸³ K—¹⁸⁴ K—¹⁸⁵ K—¹⁸⁶ K—¹⁸⁷ K—¹⁸⁸ K—¹⁸⁹ K—¹⁹⁰ K—¹⁹¹ K—¹⁹² K—¹⁹³ K—¹⁹⁴ K—¹⁹⁵ K—¹⁹⁶ K—¹⁹⁷ K—¹⁹⁸ K—¹⁹⁹ K—²⁰⁰ K—²⁰¹ K—²⁰² K—²⁰³ K—²⁰⁴ K—²⁰⁵ K—²⁰⁶ K—²⁰⁷ K—²⁰⁸ K—²⁰⁹ K—²¹⁰ K—²¹¹ K—²¹² K—²¹³ K—²¹⁴ K—²¹⁵ K—²¹⁶ K—²¹⁷ K—²¹⁸ K—²¹⁹ K—²²⁰ K—²²¹ K—²²² K—²²³ K—²²⁴ K—²²⁵ K—²²⁶ K—²²⁷ K—²²⁸ K—²²⁹ K—²³⁰ K—²³¹ K—²³² K—²³³ K—²³⁴ K—²³⁵ K—²³⁶ K—²³⁷ K—²³⁸ K—²³⁹ K—²⁴⁰ K—²⁴¹ K—²⁴² K—²⁴³ K—²⁴⁴ K—²⁴⁵ K—²⁴⁶ K—²⁴⁷ K—²⁴⁸ K—²⁴⁹ K—²⁵⁰ K—²⁵¹ K—²⁵² K—²⁵³ K—²⁵⁴ K—²⁵⁵ K—²⁵⁶ K—²⁵⁷ K—²⁵⁸ K—²⁵⁹ K—²⁶⁰ K—²⁶¹ K—²⁶² K—²⁶³ K—²⁶⁴ K—²⁶⁵ K—²⁶⁶ K—²⁶⁷ K—²⁶⁸ K—²⁶⁹ K—²⁷⁰ K—²⁷¹ K—²⁷² K—²⁷³ K—²⁷⁴ K—²⁷⁵ K—²⁷⁶ K—²⁷⁷ K—²⁷⁸ K—²⁷⁹ K—²⁸⁰ K—²⁸¹ K—²⁸² K—²⁸³ K—²⁸⁴ K—²⁸⁵ K—²⁸⁶ K—²⁸⁷ K—²⁸⁸ K—²⁸⁹ K—²⁹⁰ K—²⁹¹ K—²⁹² K—²⁹³ K—²⁹⁴ K—²⁹⁵ K—²⁹⁶ K—²⁹⁷ K—²⁹⁸ K—²⁹⁹ K—³⁰⁰ K—³⁰¹ K—³⁰² K—³⁰³ K—³⁰⁴ K—³⁰⁵ K—³⁰⁶ K—³⁰⁷ K—³⁰⁸ K—³⁰⁹ K—³¹⁰ K—³¹¹ K—³¹² K—³¹³ K—³¹⁴ K—³¹⁵ K—³¹⁶ K—³¹⁷ K—³¹⁸ K—³¹⁹ K—³²⁰ K—³²¹ K—³²² K—³²³ K—³²⁴ K—³²⁵ K—³²⁶ K—³²⁷ K—³²⁸ K—³²⁹ K—³³⁰ K—³³¹ K—³³² K—³³³ K—³³⁴ K—³³⁵ K—³³⁶ K—³³⁷ K—³³⁸ K—³³⁹ K—³⁴⁰ K—³⁴¹ K—³⁴² K—³⁴³ K—³⁴⁴ K—³⁴⁵ K—³⁴⁶ K—³⁴⁷ K—³⁴⁸ K—³⁴⁹ K—³⁵⁰ K—³⁵¹ K—³⁵² K—³⁵³ K—³⁵⁴ K—³⁵⁵ K—³⁵⁶ K—³⁵⁷ K—³⁵⁸ K—³⁵⁹ K—³⁶⁰ K—³⁶¹ K—³⁶² K—³⁶³ K—³⁶⁴ K—³⁶⁵ K—³⁶⁶ K—³⁶⁷ K—³⁶⁸ K—³⁶⁹ K—³⁷⁰ K—³⁷¹ K—³⁷² K—³⁷³ K—³⁷⁴ K—³⁷⁵ K—³⁷⁶ K—³⁷⁷ K—³⁷⁸ K—³⁷⁹ K—³⁸⁰ K—³⁸¹ K—³⁸² K—³⁸³ K—³⁸⁴ K—³⁸⁵ K—³⁸⁶ K—³⁸⁷ K—³⁸⁸ K—³⁸⁹ K—³⁹⁰ K—³⁹¹ K—³⁹² K—³⁹³ K—³⁹⁴ K—³⁹⁵ K—³⁹⁶ K—³⁹⁷ K—³⁹⁸ K—³⁹⁹ K—⁴⁰⁰ K—⁴⁰¹ K—⁴⁰² K—⁴⁰³ K—⁴⁰⁴ K—⁴⁰⁵ K—⁴⁰⁶ K—⁴⁰⁷ K—⁴⁰⁸ K—⁴⁰⁹ K—⁴¹⁰ K—⁴¹¹ K—⁴¹² K—⁴¹³ K—⁴¹⁴ K—⁴¹⁵ K—⁴¹⁶ K—⁴¹⁷ K—⁴¹⁸ K—⁴¹⁹ K—⁴²⁰ K—⁴²¹ K—⁴²² K—⁴²³ K—⁴²⁴ K—⁴²⁵ K—⁴²⁶ K—⁴²⁷ K—⁴²⁸ K—⁴²⁹ K—⁴³⁰ K—⁴³¹ K—⁴³² K—⁴³³ K—⁴³⁴ K—⁴³⁵ K—⁴³⁶ K—⁴³⁷ K—⁴³⁸ K—⁴³⁹ K—⁴⁴⁰ K—⁴⁴¹ K—⁴⁴² K—⁴⁴³ K—⁴⁴⁴ K—⁴⁴⁵ K—⁴⁴⁶ K—⁴⁴⁷ K—⁴⁴⁸ K—⁴⁴⁹ K—⁴⁵⁰ K—⁴⁵¹ K—⁴⁵² K—⁴⁵³ K—⁴⁵⁴ K—⁴⁵⁵ K—⁴⁵⁶ K—⁴⁵⁷ K—⁴⁵⁸ K—⁴⁵⁹ K—⁴⁶⁰ K—⁴⁶¹ K—⁴⁶² K—⁴⁶³ K—⁴⁶⁴ K—⁴⁶⁵ K—⁴⁶⁶ K—⁴⁶⁷ K—⁴⁶⁸ K—⁴⁶⁹ K—⁴⁷⁰ K—⁴⁷¹ K—⁴⁷² K—⁴⁷³ K—⁴⁷⁴ K—⁴⁷⁵ K—⁴⁷⁶ K—⁴⁷⁷ K—⁴⁷⁸ K—⁴⁷⁹ K—⁴⁸⁰ K—⁴⁸¹ K—⁴⁸² K—⁴⁸³ K—⁴⁸⁴ K—⁴⁸⁵ K—⁴⁸⁶ K—⁴⁸⁷ K—⁴⁸⁸ K—⁴⁸⁹ K—⁴⁹⁰ K—⁴⁹¹ K—⁴⁹² K—⁴⁹³ K—⁴⁹⁴ K—⁴⁹⁵ K—⁴⁹⁶ K—⁴⁹⁷ K—⁴⁹⁸ K—⁴⁹⁹ K—⁵⁰⁰ K—⁵⁰¹ K—⁵⁰² K—⁵⁰³ K—⁵⁰⁴ K—⁵⁰⁵ K—⁵⁰⁶ K—⁵⁰⁷ K—⁵⁰⁸ K—⁵⁰⁹ K—⁵¹⁰ K—⁵¹¹ K—⁵¹² K—⁵¹³ K—⁵¹⁴ K—⁵¹⁵ K—⁵¹⁶ K—⁵¹⁷ K—⁵¹⁸ K—⁵¹⁹ K—⁵²⁰ K—⁵²¹ K—⁵²² K—⁵²³ K—⁵²⁴ K—⁵²⁵ K—⁵²⁶ K—⁵²⁷ K—⁵²⁸ K—⁵²⁹ K—⁵³⁰ K—⁵³¹ K—⁵³² K—⁵³³ K—⁵³⁴ K—⁵³⁵ K—⁵³⁶ K—⁵³⁷ K—⁵³⁸ K—⁵³⁹ K—⁵⁴⁰ K—⁵⁴¹ K—⁵⁴² K—⁵⁴³ K—⁵⁴⁴ K—⁵⁴⁵ K—⁵⁴⁶ K—⁵⁴⁷ K—⁵⁴⁸ K—⁵⁴⁹ K—⁵⁵⁰ K—⁵⁵¹ K—⁵⁵² K—⁵⁵³ K—⁵⁵⁴ K—⁵⁵⁵ K—⁵⁵⁶ K—⁵⁵⁷ K—⁵⁵⁸ K—⁵⁵⁹ K—⁵⁶⁰ K—⁵⁶¹ K—⁵⁶² K—⁵⁶³ K—⁵⁶⁴ K—⁵⁶⁵ K—⁵⁶⁶ K—⁵⁶⁷ K—⁵⁶⁸ K—⁵⁶⁹ K—⁵⁷⁰ K—⁵⁷¹ K—⁵⁷² K—⁵⁷³ K—⁵⁷⁴ K—⁵⁷⁵ K—⁵⁷⁶ K—⁵⁷⁷ K—⁵⁷⁸ K—⁵⁷⁹ K—⁵⁸⁰ K—⁵⁸¹ K—⁵⁸² K—⁵⁸³ K—⁵⁸⁴ K—⁵⁸⁵ K—⁵⁸⁶ K—⁵⁸⁷ K—⁵⁸⁸ K—⁵⁸⁹ K—⁵⁹⁰ K—⁵⁹¹ K—⁵⁹² K—⁵⁹³ K—⁵⁹⁴ K—⁵⁹⁵ K—⁵⁹⁶ K—⁵⁹⁷ K—⁵⁹⁸ K—⁵⁹⁹ K—⁶⁰⁰ K—⁶⁰¹ K—⁶⁰² K—⁶⁰³ K—⁶⁰⁴ K—⁶⁰⁵ K—⁶⁰⁶ K—⁶⁰⁷ K—⁶⁰⁸ K—⁶⁰⁹ K—⁶¹⁰ K—⁶¹¹ K—⁶¹² K—⁶¹³ K—⁶¹⁴ K—⁶¹⁵ K—⁶¹⁶ K—⁶¹⁷ K—⁶¹⁸ K—⁶¹⁹ K—⁶²⁰ K—⁶²¹ K—⁶²² K—⁶²³ K—⁶²⁴ K—⁶²⁵ K—⁶²⁶ K—⁶²⁷ K—⁶²⁸ K—⁶²⁹ K—⁶³⁰ K—⁶³¹ K—⁶³² K—⁶³³ K—⁶³⁴ K—⁶³⁵ K—⁶³⁶ K—⁶³⁷ K—⁶³⁸ K—⁶³⁹ K—⁶⁴⁰ K—⁶⁴¹ K—⁶⁴² K—⁶⁴³ K—⁶⁴⁴ K—⁶⁴⁵ K—⁶⁴⁶ K—⁶⁴⁷ K—⁶⁴⁸ K—⁶⁴⁹ K—⁶⁵⁰ K—⁶⁵¹ K—⁶⁵² K—⁶⁵³ K—⁶⁵⁴ K—⁶⁵⁵ K—⁶⁵⁶ K—⁶⁵⁷ K—⁶⁵⁸ K—⁶⁵⁹ K—⁶⁶⁰ K—⁶⁶¹ K—⁶⁶² K—⁶⁶³ K—⁶⁶⁴ K—⁶⁶⁵ K—⁶⁶⁶ K—⁶⁶⁷ K—⁶⁶⁸ K—⁶⁶⁹ K—⁶⁷⁰ K—⁶⁷¹ K—⁶⁷² K—⁶⁷³ K—⁶⁷⁴ K—⁶⁷⁵ K—⁶⁷⁶ K—⁶⁷⁷ K—⁶⁷⁸ K—⁶⁷⁹ K—⁶⁸⁰ K—⁶⁸¹ K—⁶⁸² K—⁶⁸³ K—⁶⁸⁴ K—⁶⁸⁵ K—⁶⁸⁶ K—⁶⁸⁷ K—⁶⁸⁸ K—⁶⁸⁹ K—⁶⁹⁰ K—⁶⁹¹ K—⁶⁹² K—⁶⁹³ K—⁶⁹⁴ K—⁶⁹⁵ K—⁶⁹⁶ K—⁶⁹⁷ K—⁶⁹⁸ K—⁶⁹⁹ K—⁷⁰⁰ K—⁷⁰¹ K—⁷⁰² K—⁷⁰³ K—⁷⁰⁴ K—⁷⁰⁵ K—⁷⁰⁶ K—⁷⁰⁷ K—⁷⁰⁸ K—⁷⁰⁹ K—⁷¹⁰ K—⁷¹¹ K—⁷¹² K—⁷¹³ K—⁷¹⁴ K—⁷¹⁵ K—⁷¹⁶ K—⁷¹⁷ K—⁷¹⁸ K—⁷¹⁹ K—⁷²⁰ K—⁷²¹ K—⁷²² K—⁷²³ K—⁷²⁴ K—⁷²⁵ K—⁷²⁶ K—⁷²⁷ K—⁷²⁸ K—⁷²⁹ K—⁷³⁰ K—⁷³¹ K—⁷³² K—⁷³³ K—⁷³⁴ K—⁷³⁵ K—⁷³⁶ K—⁷³⁷ K—⁷³⁸ K—⁷³⁹ K—⁷⁴⁰ K—⁷⁴¹ K—⁷⁴² K—⁷⁴³ K—⁷⁴⁴ K—⁷⁴⁵ K—⁷⁴⁶ K—⁷⁴⁷ K—⁷⁴⁸ K—⁷⁴⁹ K—⁷⁵⁰ K—⁷⁵¹ K—⁷⁵² K—⁷⁵³ K—⁷⁵⁴ K—⁷⁵⁵ K—⁷⁵⁶ K—⁷⁵⁷ K—⁷⁵⁸ K—⁷⁵⁹ K—⁷⁶⁰ K—⁷⁶¹ K—⁷⁶² K—⁷⁶³ K—⁷⁶⁴ K—⁷⁶⁵ K—⁷⁶⁶ K—⁷⁶⁷ K—⁷⁶⁸ K—⁷⁶⁹ K—⁷⁷⁰ K—⁷⁷¹ K—⁷⁷² K—⁷⁷³ K—⁷⁷⁴ K—⁷⁷⁵ K—⁷⁷⁶ K—⁷⁷⁷ K—⁷⁷⁸ K—⁷⁷⁹ K—⁷⁸⁰ K—⁷⁸¹ K—⁷⁸² K—⁷⁸³ K—⁷⁸⁴ K—⁷⁸⁵ K—⁷⁸⁶ K—⁷⁸⁷ K—⁷⁸⁸ K—⁷⁸⁹ K—⁷⁹⁰ K—⁷⁹¹ K—⁷⁹² K—⁷⁹³ K—⁷⁹⁴ K—⁷⁹⁵ K—⁷⁹⁶ K—⁷⁹⁷ K—⁷⁹⁸ K—⁷⁹⁹ K—⁸⁰⁰ K—⁸⁰¹ K—⁸⁰² K—⁸⁰³ K—⁸⁰⁴ K—⁸⁰⁵ K—⁸⁰⁶ K—⁸⁰⁷ K—⁸⁰⁸ K—⁸⁰⁹ K—⁸¹⁰ K—⁸¹¹ K—⁸¹² K—⁸¹³ K—⁸¹⁴ K—⁸¹⁵ K—⁸¹⁶ K—⁸¹⁷ K—⁸¹⁸ K—⁸¹⁹ K—⁸²⁰ K—⁸²¹ K—⁸²² K—⁸²³ K—⁸²⁴ K—⁸²⁵ K—⁸²⁶ K—⁸²⁷ K—⁸²⁸ K—⁸²⁹ K—⁸³⁰ K—⁸³¹ K—⁸³² K—⁸³³ K—⁸³⁴ K—⁸³⁵ K—⁸³⁶ K—⁸³⁷ K—⁸³⁸ K—⁸³⁹ K—⁸⁴⁰ K—⁸⁴¹ K—⁸⁴² K—⁸⁴³ K—⁸⁴⁴ K—⁸⁴⁵ K—⁸⁴⁶ K—⁸⁴⁷ K—⁸⁴⁸ K—⁸⁴⁹ K—⁸⁵⁰ K—⁸⁵¹ K—⁸⁵² K—⁸⁵³ K—⁸⁵⁴ K—⁸⁵⁵ K—⁸⁵⁶ K—⁸⁵⁷ K—⁸⁵⁸ K—⁸⁵⁹ K—⁸⁶⁰ K—⁸⁶¹ K—⁸⁶² K—⁸⁶³ K—⁸⁶⁴ K—⁸⁶⁵ K—⁸⁶⁶ K—⁸⁶⁷ K—⁸⁶⁸ K—⁸⁶⁹ K—⁸⁷⁰ K—⁸⁷¹ K—⁸⁷² K—⁸⁷³ K—⁸⁷⁴ K—⁸⁷⁵ K—⁸⁷⁶ K—⁸⁷⁷ K—⁸⁷⁸ K—⁸⁷⁹ K—⁸⁸⁰ K—⁸⁸¹ K—⁸⁸² K—⁸⁸³ K—⁸⁸⁴ K—⁸⁸⁵ K—⁸⁸⁶ K—⁸⁸⁷ K—⁸⁸⁸ K—⁸⁸⁹ K—⁸⁹⁰ K—⁸⁹¹ K—⁸⁹² K—⁸⁹³ K—⁸⁹⁴ K—⁸⁹⁵ K—⁸⁹⁶ K—⁸⁹⁷ K—⁸⁹⁸ K—⁸⁹⁹ K—⁹⁰⁰ K—⁹⁰¹ K—⁹⁰² K—⁹⁰³ K—⁹⁰⁴ K—⁹⁰⁵ K—⁹⁰⁶ K—⁹⁰⁷ K—⁹⁰⁸ K—⁹⁰⁹ K—⁹¹⁰ K—⁹¹¹ K—⁹¹² K—⁹¹³ K—⁹¹⁴ K—⁹¹⁵ K—⁹¹⁶ K—⁹¹⁷ K—⁹¹⁸ K—⁹¹⁹ K—⁹²⁰ K—⁹²¹ K—⁹²² K—⁹²³ K—⁹²⁴ K—⁹²⁵ K—⁹²⁶ K—⁹²⁷ K—⁹²⁸ K—⁹²⁹ K—⁹³⁰ K—⁹³¹ K—⁹³² K—⁹³³ K—⁹³⁴ K—⁹³⁵ K—⁹³⁶ K—⁹³⁷ K—⁹³⁸ K—⁹³⁹ K—⁹⁴⁰ K—⁹⁴¹ K—⁹⁴² K—⁹⁴³ K—⁹⁴⁴ K—⁹⁴⁵ K—⁹⁴⁶ K—⁹⁴⁷ K—⁹⁴⁸ K—⁹⁴⁹ K—⁹⁵⁰ K—⁹⁵¹ K—⁹⁵² K—⁹⁵³ K—⁹⁵⁴ K—⁹⁵⁵ K—⁹⁵⁶ K—⁹⁵⁷ K—⁹⁵⁸ K—⁹⁵⁹ K—⁹⁶⁰ K—⁹⁶¹ K—⁹⁶² K—⁹⁶³ K—⁹⁶⁴ K—⁹⁶⁵ K—⁹⁶⁶ K—⁹⁶⁷ K—⁹⁶⁸ K—⁹⁶⁹ K—⁹⁷⁰ K—⁹⁷¹ K—⁹⁷² K—⁹⁷³ K—⁹⁷⁴ K—⁹⁷⁵ K—⁹⁷⁶ K—⁹⁷⁷ K—⁹⁷⁸ K—⁹⁷⁹ K—⁹⁸⁰ K—⁹⁸¹ K—⁹⁸² K—⁹⁸³ K—⁹⁸⁴ K—⁹⁸⁵ K—⁹⁸⁶ K—⁹⁸⁷ K—⁹⁸⁸ K—⁹⁸⁹ K—⁹⁹⁰ K—⁹⁹¹ K—⁹⁹² K—⁹⁹³ K—⁹⁹⁴ K—⁹⁹⁵ K—⁹⁹⁶ K—⁹⁹⁷ K—⁹⁹⁸ K—⁹⁹⁹ K—¹⁰⁰⁰ K—¹⁰⁰¹ K—¹⁰⁰² K—¹⁰⁰³ K—¹⁰⁰⁴ K—¹⁰⁰⁵ K—¹⁰⁰⁶

همیشه ز رشکش دو رخساره زرد
شد آن نامور دخت^۱ قیصر نژاد
که او داشت آن راز قنه^۲ و بس^۳
شہستان زرین^۴ پشیرین سپرد
بملا ز سی سالگان بر گذشت
بدان تا شود نامور پر^۵ هنر
شب و روز شادان بفرمان شاه
بیامد پنزدیک آن نیکبخت^۶
همیشه ببازپش بودی^{۱۰} نیاز
نوشته کلیله بران دفترش^{۱۱}
بریده یکی خشک چنگال گرگ
همی این بران^{۱۴} بر زدی چونک^{۱۵} خواست^{۱۶}
ز یازی و بیهوده کردار^{۱۸} اوی
شغ گاو و^{۲۱} رای جوان ستارگ
ازان پرمنش کودک شوربخت
ز دستور و^{۲۳} گنجور بشنبیده^{۲۴} بود
که بازیست با آن گرانمایه جفت
همی داشت خسرو مراورا^{۲۸} ذگاه

ز مریم همی بود شیرین بدرد
بفرجام شیرین ورا زهر داد
ازان چاره آگه نبد هیچ کس
چو سالی بر آمد که مریم بمورد
چو شیروپهرا^۵ سال شد بر دو هشت^۶
ببلورد فرزانگانرا پدر
همی داشت موبد مراورا ذگاه
چنان بد که یک روز موبد ز تخت
چو آمد بندزدیک شیروپه^۹ باز
یکی دفتری دید پیش اندرش
بسدست چپ آن جوان ستارگ^{۱۲}
سروی سر^{۱۳} گاو میشه براست
غمی شد^{۱۷} دل موبد از کار اوی
بفالش بد آمد هم آن^{۱۹} چنگ^{۲۰} گرگ
ز کار زمانه غمی گشت سخت
کجا^{۲۲} طالع زادش دیده بود
سوی موبد موبد^{۲۵} آمد^{۲۶} بگفت
بشد زود موبد بگفت آن^{۲۷} بشاه

3490 3495 3500

^۱ I, IV, T—K, VI, C—�وبرخ ماھ—Dختر خوب—^۲ K, VI, C—پنهان—^۳ I, IV—б. оп. ^۴ K, VI—دو هفت—^۵ I, K, IV, T—L—^۶ L—شیروی را—^۷ IV—شہستان سراسر—^۸ VI—^۹ I, K, IV, T—L—^{۱۰} I, IV, VI, T—^{۱۱} I, K, IV, T—^{۱۲} K, VI—^{۱۳} L—^{۱۴} I, IV, VI—^{۱۵} I, IV, VI—^{۱۶} L—^{۱۷} VI—^{۱۸} K—^{۱۹} چنان—^{۲۰} VI—^{۲۱} Z—^{۲۲} I, K, IV, VI, T—^{۲۳} L, VI—^{۲۴} I, IV, VI—^{۲۵} I, IV, T—^{۲۶} VI, C—^{۲۷} I, C—^{۲۸} I, IV—^{۲۹} I, IV—^{۳۰} I, IV—^{۳۱} I, IV—^{۳۲} I, IV—^{۳۳} I, IV—^{۳۴} I, IV—^{۳۵} I, IV—^{۳۶} I, IV—^{۳۷} I, IV—^{۳۸} I, IV—^{۳۹} I, IV—^{۴۰} I, IV—^{۴۱} I, IV—^{۴۲} I, IV—^{۴۳} I, IV—^{۴۴} I, IV—^{۴۵} I, IV—^{۴۶} I, IV—^{۴۷} I, IV—^{۴۸} I, IV—^{۴۹} I, IV—^{۵۰} I, IV—^{۵۱} I, IV—^{۵۲} I, IV—^{۵۳} I, IV—^{۵۴} I, IV—^{۵۵} I, IV—^{۵۶} I, IV—^{۵۷} I, IV—^{۵۸} I, IV—^{۵۹} I, IV—^{۶۰} I, IV—^{۶۱} I, IV—^{۶۲} I, IV—^{۶۳} I, IV—^{۶۴} I, IV—^{۶۵} I, IV—^{۶۶} I, IV—^{۶۷} I, IV—^{۶۸} I, IV—^{۶۹} I, IV—^{۷۰} I, IV—^{۷۱} I, IV—^{۷۲} I, IV—^{۷۳} I, IV—^{۷۴} I, IV—^{۷۵} I, IV—^{۷۶} I, IV—^{۷۷} I, IV—^{۷۸} I, IV—^{۷۹} I, IV—^{۸۰} I, IV—^{۸۱} I, IV—^{۸۲} I, IV—^{۸۳} I, IV—^{۸۴} I, IV—^{۸۵} I, IV—^{۸۶} I, IV—^{۸۷} I, IV—^{۸۸} I, IV—^{۸۹} I, IV—^{۹۰} I, IV—^{۹۱} I, IV—^{۹۲} I, IV—^{۹۳} I, IV—^{۹۴} I, IV—^{۹۵} I, IV—^{۹۶} I, IV—^{۹۷} I, IV—^{۹۸} I, IV—^{۹۹} I, IV—^{۱۰۰} I, IV—^{۱۰۱} I, IV—^{۱۰۲} I, IV—^{۱۰۳} I, IV—^{۱۰۴} I, IV—^{۱۰۵} I, IV—^{۱۰۶} I, IV—^{۱۰۷} I, IV—^{۱۰۸} I, IV—^{۱۰۹} I, IV—^{۱۱۰} I, IV—^{۱۱۱} I, IV—^{۱۱۲} I, IV—^{۱۱۳} I, IV—^{۱۱۴} I, IV—^{۱۱۵} I, IV—^{۱۱۶} I, IV—^{۱۱۷} I, IV—^{۱۱۸} I, IV—^{۱۱۹} I, IV—^{۱۲۰} I, IV—^{۱۲۱} I, IV—^{۱۲۲} I, IV—^{۱۲۳} I, IV—^{۱۲۴} I, IV—^{۱۲۵} I, IV—^{۱۲۶} I, IV—^{۱۲۷} I, IV—^{۱۲۸} I, IV—^{۱۲۹} I, IV—^{۱۳۰} I, IV—^{۱۳۱} I, IV—^{۱۳۲} I, IV—^{۱۳۳} I, IV—^{۱۳۴} I, IV—^{۱۳۵} I, IV—^{۱۳۶} I, IV—^{۱۳۷} I, IV—^{۱۳۸} I, IV—^{۱۳۹} I, IV—^{۱۴۰} I, IV—^{۱۴۱} I, IV—^{۱۴۲} I, IV—^{۱۴۳} I, IV—^{۱۴۴} I, IV—^{۱۴۵} I, IV—^{۱۴۶} I, IV—^{۱۴۷} I, IV—^{۱۴۸} I, IV—^{۱۴۹} I, IV—^{۱۵۰} I, IV—^{۱۵۱} I, IV—^{۱۵۲} I, IV—^{۱۵۳} I, IV—^{۱۵۴} I, IV—^{۱۵۵} I, IV—^{۱۵۶} I, IV—^{۱۵۷} I, IV—^{۱۵۸} I, IV—^{۱۵۹} I, IV—^{۱۶۰} I, IV—^{۱۶۱} I, IV—^{۱۶۲} I, IV—^{۱۶۳} I, IV—^{۱۶۴} I, IV—^{۱۶۵} I, IV—^{۱۶۶} I, IV—^{۱۶۷} I, IV—^{۱۶۸} I, IV—^{۱۶۹} I, IV—^{۱۷۰} I, IV—^{۱۷۱} I, IV—^{۱۷۲} I, IV—^{۱۷۳} I, IV—^{۱۷۴} I, IV—^{۱۷۵} I, IV—^{۱۷۶} I, IV—^{۱۷۷} I, IV—^{۱۷۸} I, IV—^{۱۷۹} I, IV—^{۱۸۰} I, IV—^{۱۸۱} I, IV—^{۱۸۲} I, IV—^{۱۸۳} I, IV—^{۱۸۴} I, IV—^{۱۸۵} I, IV—^{۱۸۶} I, IV—^{۱۸۷} I, IV—^{۱۸۸} I, IV—^{۱۸۹} I, IV—^{۱۹۰} I, IV—^{۱۹۱} I, IV—^{۱۹۲} I, IV—^{۱۹۳} I, IV—^{۱۹۴} I, IV—^{۱۹۵} I, IV—^{۱۹۶} I, IV—^{۱۹۷} I, IV—^{۱۹۸} I, IV—^{۱۹۹} I, IV—^{۲۰۰} I, IV—^{۲۰۱} I, IV—^{۲۰۲} I, IV—^{۲۰۳} I, IV—^{۲۰۴} I, IV—^{۲۰۵} I, IV—^{۲۰۶} I, IV—^{۲۰۷} I, IV—^{۲۰۸} I, IV—^{۲۰۹} I, IV—^{۲۱۰} I, IV—^{۲۱۱} I, IV—^{۲۱۲} I, IV—^{۲۱۳} I, IV—^{۲۱۴} I, IV—^{۲۱۵} I, IV—^{۲۱۶} I, IV—^{۲۱۷} I, IV—^{۲۱۸} I, IV—^{۲۱۹} I, IV—^{۲۲۰} I, IV—^{۲۲۱} I, IV—^{۲۲۲} I, IV—^{۲۲۳} I, IV—^{۲۲۴} I, IV—^{۲۲۵} I, IV—^{۲۲۶} I, IV—^{۲۲۷} I, IV—^{۲۲۸} I, IV—^{۲۲۹} I, IV—^{۲۳۰} I, IV—^{۲۳۱} I, IV—^{۲۳۲} I, IV—^{۲۳۳} I, IV—^{۲۳۴} I, IV—^{۲۳۵} I, IV—^{۲۳۶} I, IV—^{۲۳۷} I, IV—^{۲۳۸} I, IV—^{۲۳۹} I, IV—^{۲۴۰} I, IV—^{۲۴۱} I, IV—^{۲۴۲} I, IV—^{۲۴۳} I, IV—^{۲۴۴} I, IV—^{۲۴۵} I, IV—^{۲۴۶} I, IV—^{۲۴۷} I, IV—^{۲۴۸} I, IV—^{۲۴۹} I, IV—^{۲۵۰} I, IV—^{۲۵۱} I, IV—^{۲۵۲} I, IV—^{۲۵۳} I, IV—^{۲۵۴} I, IV—^{۲۵۵} I, IV—^{۲۵۶} I, IV—^{۲۵۷} I, IV—^{۲۵۸} I, IV—^{۲۵۹} I, IV—^{۲۶۰} I, IV—^{۲۶۱} I, IV—^{۲۶۲} I, IV—^{۲۶۳} I, IV—^{۲۶۴} I, IV—^{۲۶۵} I, IV—^{۲۶۶} I, IV—^{۲۶۷} I, IV—^{۲۶۸} I, IV—^{۲۶۹} I, IV—^{۲۷۰} I, IV—^{۲۷۱} I, IV—^{۲۷۲} I, IV—^{۲۷۳} I, IV—^{۲۷۴} I, IV—^{۲۷۵} I, IV—^{۲۷۶} I, IV—^{۲۷۷} I, IV—^{۲۷۸} I, IV—^{۲۷۹} I, IV—^{۲۸۰} I, IV—^{۲۸۱} I, IV—^{۲۸۲} I, IV—^{۲۸۳} I, IV—^{۲۸۴} I, IV—^{۲۸۵} I, IV—^{۲۸۶} I, IV—^{۲۸۷} I, IV—^{۲۸۸} I, IV—^{۲۸۹} I, IV—^{۲۹۰} I, IV—^{۲۹۱} I, IV—^{۲۹۲} I, IV—^{۲۹۳} I, IV—^{۲۹۴} I, IV—^{۲۹۵} I, IV—^{۲۹۶} I, IV—^{۲۹۷} I, IV—^{۲۹۸} I, IV—^{۲۹۹} I, IV—^{۳۰۰} I, IV—^{۳۰۱} I, IV—^{۳۰۲} I, IV—^{۳۰۳} I, IV—^{۳۰۴} I, IV—^{۳۰۵} I, IV—^{۳۰۶} I, IV—^{۳۰۷} I, IV—^{۳۰۸} I, IV—^{۳۰۹} I, IV—^{۳۱۰} I, IV—^{۳۱۱} I, IV—^{۳۱۲} I, IV—^{۳۱۳} I, IV—^{۳۱۴} I, IV—^{۳۱۵} I, IV—^{۳۱۶} I, IV—^{۳۱۷} I, IV—^{۳۱۸} I, IV—^{۳۱۹} I, IV—^{۳۲۰} I, IV—^{۳۲۱} I, IV—^{۳۲۲} I, IV—^{۳۲۳} I, IV—^{۳۲۴} I, IV—^{۳۲۵} I, IV—^{۳۲۶} I, IV—^{۳۲۷} I, IV—^{۳۲۸} I, IV—^{۳۲۹} I, IV—^{۳۳۰} I, IV—^{۳۳۱} I, IV—^{۳۳۲} I, IV—^{۳۳۳} I, IV—^{۳۳۴} I, IV—^{۳۳۵} I, IV—^{۳۳۶} I, IV—^{۳۳۷} I, IV—^{۳۳۸} I, IV—^{۳۳۹} I, IV—^{۳۴۰} I, IV—^{۳۴۱} I, IV—^{۳۴۲} I, IV—^{۳۴۳} I, IV—^{۳۴۴} I, IV—^{۳۴۵} I, IV—^{۳۴۶} I, IV—^{۳۴۷} I, IV—^{۳۴۸} I, IV—^{۳۴۹} I, IV—^{۳۴۱۰} I, IV—^{۳۴۱۱} I, IV—^{۳۴۱۲} I, IV—^{۳۴۱۳} I, IV—^{۳۴۱۴} I, IV—^{۳۴۱۵} I, IV—^{۳۴۱۶} I, IV—^{۳۴۱۷} I, IV—^{۳۴۱۸} I, IV—^{۳۴۱۹} I, IV—^{۳۴۲۰} I, IV—^{۳۴۲۱} I, IV—^{۳۴۲۲} I, IV—^{۳۴۲۳} I, IV—^{۳۴۲۴} I, IV—^{۳۴۲۵} I, IV—^{۳۴۲۶} I, IV—^{۳۴۲۷} I, IV—^{۳۴۲۸} I, IV—^{۳۴۲۹} I, IV—^{۳۴۳۰} I, IV—^{۳۴۳۱} I, IV—^{۳۴۳۲} I, IV—^{۳۴۳۳} I, IV—^{۳۴۳۴} I, IV—^{۳۴۳۵} I, IV—^{۳۴۳۶} I, IV—^{۳۴۳۷} I, IV—^{۳۴۳۸} I, IV—^{۳۴۳۹} I, IV—^{۳۴۳۱۰} I, IV—^{۳۴۳۱۱} I, IV—^{۳۴۳۱۲} I, IV—^{۳۴۳۱۳} I, IV—^{۳۴۳۱۴} I, IV—^{۳۴۳۱۵} I, IV—^{۳۴۳۱۶} I, IV—^{۳۴۳۱۷} I, IV—^{۳۴۳۱۸} I, IV—^{۳۴۳۱۹} I, IV—^{۳۴۳۲۰} I, IV—^{۳۴۳۲۱} I, IV—^{۳۴۳۲۲} I, IV—^{۳۴۳۲۳} I, IV—^{۳۴۳۲۴} I, IV—^{۳۴۳۲۵} I, IV—^{۳۴۳۲۶} I, IV—^{۳۴۳۲۷} I, IV—^{۳۴۳۲۸} I, IV—^{۳۴۳۲۹} I, IV—^{۳۴۳۳۰} I, IV—^{۳۴۳۳۱} I, IV—^{۳۴۳۳۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳} I, IV—^{۳۴۳۳۴} I, IV—^{۳۴۳۳۵} I, IV—^{۳۴۳۳۶} I, IV—^{۳۴۳۳۷} I, IV—^{۳۴۳۳۸} I, IV—^{۳۴۳۳۹} I, IV—^{۳۴۳۳۱۰} I, IV—^{۳۴۳۳۱۱} I, IV—^{۳۴۳۳۱۲} I, IV—^{۳۴۳۳۱۳} I, IV—^{۳۴۳۳۱۴} I, IV—^{۳۴۳۳۱۵} I, IV—^{۳۴۳۳۱۶} I, IV—^{۳۴۳۳۱۷} I, IV—^{۳۴۳۳۱۸} I, IV—^{۳۴۳۳۱۹} I, IV—^{۳۴۳۳۲۰} I, IV—^{۳۴۳۳۲۱} I, IV—^{۳۴۳۳۲۲} I, IV—^{۳۴۳۳۲۳} I, IV—^{۳۴۳۳۲۴} I, IV—^{۳۴۳۳۲۵} I, IV—^{۳۴۳۳۲۶} I, IV—^{۳۴۳۳۲۷} I, IV—^{۳۴۳۳۲۸} I, IV—^{۳۴۳۳۲۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۱۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۱۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۱۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۱۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۱۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۱۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۱۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۱۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۱۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۱۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۲۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۲۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۲۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۲۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۲۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۲۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۲۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۲۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۲۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۲۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۱۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۱۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۱۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۱۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۱۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۱۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۱۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۱۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۱۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۱۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۲۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۲۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۲۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۲۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۲۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۲۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۲۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۲۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۲۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۲۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۱۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۱۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۱۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۱۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۱۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۱۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۱۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۱۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۱۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۱۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۲۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۲۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۲۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۲۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۲۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۲۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۲۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۲۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۲۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۲۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۳۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۳۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۳۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۳۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۳۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۳۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۳۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۳۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۳۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۳۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۸} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۱۹} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۰} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۱} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۲} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۳} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۴} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۵} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۶} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳۳۲۷} I, IV—^{۳۴۳۳۳۳۳}

ب شستند روشن^۱ ب آب و بخاک
بکرد آذک او شسته بد پر ذبید^۲
شد آن قشت بیژنگ^۳ چون آفتاب
که آغاز چون بود فرجام چون^۵
همانا بد این گر^۶ دگرگونه گشت^۸
پدیدار شد نیکوی از^{۱۰} بدی
همان خوب کردی تو^{۱۱} کردار زشت^{۱۲}
چنان بد که آن بی منش^{۱۳} تشت زهر^{۱۴}
برین گونه پر بو شد از بوی ما^{۱۶}
ز پرمایگان نامداری^{۱۷} ذجست
که بی قاج و قختت^{۱۸} می بادا زمیمن^{۲۰}
مه آن شد بگیتی که تو مه کنی^{۲۰}
مگر بر زمین سایه^{۲۱} ایزدی

ز خون تشت پرمایه کردند پاک
چو روشن شد^۲ و پاک تشت پلیید
بمی بر پراگند مشک و گلاب
ز شیرین بران تشت بد رهنمون
بمود چنین گفت خسرو که^۶ تشت
بدو گفت موحد که^۹ نوشید بدی
بفرمان ز دوزخ تو کردی بهشت
چنین گفت خسرو که شیرین بشهر
کنون تشت می^{۱۵} شد بمشکوی ما
زمیمن گشت بذنام شیرین ذخست³⁴⁷⁵
همه مهتران خواهدند آفرین
بهی آن^{۱۹} فزاید که تو به کنی
که هم شاه و هم موحد و هم ردی

۶۷

که^{۲۲} خورشید شد^{۲۳} آن کجا^{۲۴} بود ماه
همو بر^{۲۵} شبستاناذنش^{۲۶} مهتر بدی

ازان پس فزون شد بزرگی شاه
همه روز با دخت قیصر بدی³⁴⁸⁵

چنان پاک تشت^۳ شد روشن^۲ I, K, IV, VI—^۴ زرین—P پاکش—IV زرشن—I
که آن روز چون بود و امروز^۵ VI، C—Rخشنده^۶ K، VI پیژنگ^۷ P اذجن چون بدید
همانا بد این یا^۸ I, IV, C—R چون^۹ K, VI, P همانا بدیدن—I, IV, T—B. op.^{۱۰} K—Z^{۱۱} I, K,
زان—I, IV, C—R^{۱۲} خوب کردار و دیدار زشت—I^{۱۳} خوب پیدا Z—I, IV^{۱۴} ل—B. op.
برمنش(?)^{۱۵} IV—I^{۱۶} ل—B. op. I—I^{۱۷} IV—I^{۱۸} زان—I^{۱۹} تخت و تاجت—I^{۲۰} زهر—I^{۲۱} دوستداری—T
و اذما—I^{۲۲} دو باشد از بوی ما—I^{۲۳} شد رنگ از بوی ما(?)^{۲۴} IV—I^{۲۵} زر—I^{۲۶} ل—B. op.^{۲۷} I, K, IV, VI,
لما ذحولت الی بیتنا عادت طاهره و ان کافت من قبل مساویها ظاهره^{۲۸} K, VI—I^{۲۹} زان—I^{۳۰} دوستداری—T
مهانرا ز گیتی تو—I^{۳۱} چو—I^{۳۲} فره—I^{۳۳} پرده—I^{۳۴} مه می کنی
گشت—I, T—I^{۳۵} شبستان—I^{۳۶} VI, P—I^{۳۷} VI, K, VI—I^{۳۸} شد آنکه او—I^{۳۹}

ذبودی چو شیئرین بمهشکوی او
ذبیاکانست آن داڻشی راستان 3455
چو گشت آن سخنههای موبد دراز
[چنین] گفت موبد که فردا پگاه
[مگر پاسخ ههاه یابیم باز
دگر روز شبگیر بر خاستند
یکی گفت موبد ندانست⁵ گفت 3460
سیوم⁶ گفت کامروز پاسخ دهد
همه موبدان پر گرفتند راه
پزرگان گزیدند جای ذشست
چو خورشید رخشندہ¹⁰ پالوده گشت 3465
بتشت¹³ اندرون ریختشی¹⁴ خون گرم
ازان تشت هر کس به¹⁵ پیچید روی
همی کرد هر کس بخسرو¹⁶ ذگاه
باپر انيان گفت کاين خون کيسست
بعد گفت موبد که خون پلید
چو موبد چنین گفت پر داشتاش²⁰ 3470

¹ Л—**خوي** ² Б—бб. 3453—3455 переданы так: **و ذکر فصلان ف مسماه دینا** ³ Л—б. оп.

⁴ لـ—б. оп.; Б—66. 3457—3458 переданы так: **فَقَالَ الْمُوْبِدُ: غَدَا يَجِيئُنَا الْمَلِكُ عَنْ كَلَامِنَا** так: **لـ—б. оп.; Б—66. 3457—3458 переданы так: فَقَالَ الْمُوْبِدُ: غَدَا يَجِيئُنَا الْمَلِكُ عَنْ كَلَامِنَا**

چه کی طشت زرین بکرده پلاید * شده زر پاکش ز خون ذاپیدید
 رخشنده گشت-IV پالییده گشت-K, VI مالییده گشت-I پالوده شد-L¹¹ قابنده-C
 IV, C تا پنده-¹² L مالییده طشت-T¹³ K-(?) پگشت(?)¹⁴ I, K, IV, VI, T-
 یکایک ازان مهتر آلوده شد-L¹⁵ I, K, IV, VI, T-¹⁶ I, K, IV, VI, T-¹⁷ I, IV, T-¹⁸ I,
 ذهاده بپیش من-¹⁹ دزمنش-K, VI پدمنش-²⁰ I, K, IV, VI, T- هر کس که دید-²¹ I, K, IV, VI, T-
 دگداشتند داشتند

پر اندیشه گشتم ز قیمهارتان^۴
ز گفتن زبانها ببستند^۶ بس
یکایک بهم و بد نمودند چشم^۸
بخسرو چنین گفت کای راد و راست^۹
بسی نیک و بد دیدی از روزگار
ز کار بزرگان و کار^{۱۱} مهان
بزرگی ازین^{۱۴} تخمہ^{۱۵} پالوده شد^{۱۶}
چنان^{۱۹} دان که پاکی نیاید ببر
که^{۲۰} از راستی بتر کنی^{۲۱} کاستی^{۲۲}
که شد پار با^{۲۳} شهریار بزرگ
که خسرو بد^{۲۴} خواندی آفرین

چنان دان که هر گز گرامی پسر * نبودست یازان بخون پدر
 مگر مادرش تاخمهرا تیره کرد * پسرا بآلودگی خیره کرد
 چو ضحاک تازی کشنده پدر * که جمشیدرا زو چه آمد پسر
 след. б. только K. VI —

چو افراستیابی که از دهه تخت است بکشت او چو اغیریزت نیکبخت سکندر که او خون دارا بریدخت چنان آقش کین همایر [باپران—K, VI] بدبخت که دارا برادر پدر [ورا—IV] خواندی همی فیلمسن پسر خواندی I, K, VI — после этих 6 бб. лоб:

[بکیین اندرون تخمه آلوده گشت * بزرگی ازان تخمه [قوم VI] پالوده گشت]
 گر VI — ²⁰ I, K, VI, C — ²¹ I, IV, P — ²² I, K, VI, T — آستی — ²³ I, IV, C — پر کند — ²⁴ I, K, VI, T —
 یاور — ورا — ¹⁷ I, IV, C — ¹⁸ بد — ¹⁹ بد مادرش — ²⁰ I, K, VI, C — ²¹ I, IV, P — ²² I, K, VI, T —
 cp. б. 3449 текста.

ابا باده و رود و با میگسار^۱
همی رفت شادی کنان سوی شهر
که شاه آمد از دشت^۳ ذخچیرگاه
هوا گشت ز آواز بی تار و پود
ز دشت^۶ اندر آمد بکاخ بلند
ببوسید پای و زمین^۸ و برش^۹
که بر ما میر جز بنیکی گمان
جهافرا^{۱۱} بدین مرثه نو دهید
که آن رسم و آیین بد آذگاه راست

از انجایگه شد بدشت شکار
چو از کوه و ز دشت بر داشت بهر
ببستند آذین^۲ بشهر و براه
ز نالیمن بوق و^۴ بانگ سرود
چنان خسروی برز و شاخ^۵ بلند
ز مشکوی شیرین^۷ بیامد برش
بموبد چنین گفت شاه آن زمان^{۱۰}
3435 مرین خوب رخرا بخسرو دهید
مراورا بآیین پیشی^{۱۲} بخواست

۶۶

بنزد پزرگان و فرد^{۱۳} سپاه
کهن بود کار^{۱۴} جهان تو شدست
پر اندیشه و درد و نفرین شدند^{۱۶}
چهارم چو بفروخت گیتی فروز
بگاه^{۱۹} گراشمایگان^{۲۰} بر فشاند
نديدم شمارا شدم مستمند

چو آگاهی آمد ز خسرو براه
که شیرین بمشکوی خسرو شدست
همه شهر زان^{۱۵} کار غمگین شدند
3440 نرفتند^{۱۷} نزدیک^{۱۸} خسرو سه روز
فرستاد خسرو مهافرا بخواند
بدیشان چنین گفت کاین روز چند

^۱ I, K, VI, C—دوب.: چو یوزان و بازادش آمد بکار

بشدادی همی کرد چندی شکار * ابا باده و رود و با میگسار
IV—دوب.:

بشدادی همی کرد چندی شکار * چو یوزان و بازادش آمد بکار
² VI—دوب.: بشادی همی کرد چندی شکار * (без рифмы);
³ VI—دوب.: ز آوای ذای وز—⁴ K, VI—دوب.: ز آوای ذای وز—⁵ K—(?)
⁶ I, T—دوب.: ز شهر—⁷ L—دوب.: ز شهر—⁸ K, VI—دوب.: رکیب—⁹ I, K, IV, VI—دوب.: زرین—¹⁰ K, P—دوب.: سرشن
¹¹ VI—دوب.: مهافرا—¹² I, K, IV, VI, T—دوب.: شاه زمان—¹³ K, VI—دوب.: پیش
¹⁴ I, K, IV, VI, T—دوب.: بوده کار—¹⁵ I, K, IV, VI, T—دوب.: گشته کار—¹⁶ IV—دوب.: روزگار—¹⁷ L—دوب.: علی اکابر الدولة و اعیان الحضرة و سائر الموابدة و العلماء
فلم—B—برفتند—¹⁸ K, VI—دوب.: در پیش—¹⁹ I—دوب.: گراشمایگی—²⁰ K, VI—دوب.: پیش—¹⁸ K, VI—دوب.: پیش

همه^۱ پیش آنکس که با بیوی خوش
که تا ناورد ناگهان^۲ گرد باد
چو بشنید شیرین که آمد سپاه
یکی زرد پیراهن مشکبوی
یکی از برخ سرخ دیبای رو^۳
بسیر بر ذهاب افسر^۴ خسروی
از ایوان خسرو^۵ بر آمد بهام
همه^۶ بود تا خسرو آذجا رسید
چو روی ورا دید برپای خاست
زبان کرد گویا بشیرین سخن
بنرگس گل و^۷ ارغوانرا^۸ بشست
بدان آبداری و آن^۹ ذیکوی
که ته^{۱۰} هژبرا سپهبد تما
کجا^{۱۱} آن همه مهر و^{۱۲} خونیان سرشک
کجا^{۱۳} آن همه روز کردن بششب
کجا^{۱۴} آن همه بنده و پیوند ما
همه^{۱۵} گفت وز دیده خونتاب زرد
بچشم اندر آورده زو خسرو^{۱۶} آب
فرستاد بلالی زرین ستام
که اورا پمشکوی ذوبین بر ذد
3410
همه^{۱۷} رفت با مشک^{۱۸} صد آبکش
ذشاذد بران شاه فرخنژاد
بپیش سپاه^{۱۹} آن چهاذدار شاه
بپوشید و گلنهارگون کرد روی
همه پیکرش گوهر و زر^{۲۰} بوم
ذگارش همه پیکر^{۲۱} پهلوی
بروز^{۲۲} جوانی نبند^{۲۳} شلاکام
سرشکش ز مرگان برخ^{۲۴} بر چکید
به پروپز بند^{۲۵} بدلای راست
همه^{۲۶} گفت زان روزگار که
که بیهار بد نرگس و گل درست
زبان قیز بگشاد بر پهلوی
خجسته کیما^{۲۷} گرد شبراورزاد
که دیدار شیرین بدد اورا^{۲۸} پژشك
دل و دیده گریان و خندان دو لب^{۲۹}
کجا^{۳۰} آن همه عهد و سوگند ما
همه^{۳۱} ریخت بر جامائ لازورد
بزردی رخش گشت چون آفتاب
ز رومی چهار خادم نیکنام
سوی خانه گوهر آگین^{۳۲} بر ذد
3420
همه^{۳۳} پیش آنکس که با بیوی خوش
که تا ناورد ناگهان^{۳۴} گرد باد
چو بشنید شیرین که آمد سپاه
یکی زرد پیراهن مشکبوی
یکی از برخ سرخ دیبای رو^{۳۵}
بسیر بر ذهاب افسر^{۳۶} خسروی
از ایوان خسرو^{۳۷} بر آمد بهام
همه^{۳۸} بود تا خسرو آذجا رسید
چو روی ورا دید برپای خاست
زبان کرد گویا بشیرین سخن
بنرگس گل و^{۳۹} ارغوانرا^{۴۰} بشست
بدان آبداری و آن^{۴۱} ذیکوی
که ته^{۴۲} هژبرا سپهبد تما
کجا^{۴۳} آن همه مهر و^{۴۴} خونیان سرشک
کجا^{۴۵} آن همه روز کردن بششب
کجا^{۴۶} آن همه بنده و پیوند ما
همه^{۴۷} گفت وز دیده خونتاب زرد
بچشم اندر آورده زو خسرو^{۴۸} آب
فرستاد بلالی زرین ستام
که اورا پمشکوی ذوبین بر ذد
3420

^۱ I—C، ^۲ VI—C، ^۳ I، C، ^۴ I، C—همنا و ^۵ VI—همان

^۸ افسوسی - I ^۹ زر و IV, VI ^{۱۰} یکی سرخ گوهر ز دیباچی دوم(?) IV-

⁹ I, IV, T—**گوہر** ¹⁰ I, K, IV, VI, T—**خَرْمَة** ¹¹ K, VI—**چوچو**; ¹² K, IV, VI—**بِيمَد** ¹³ K—

¹⁴ بخون سخن - ¹⁵ K-(؟) گلاب - ¹⁶ I, IV- زعفرانبر - ¹⁷ K- بدان - ¹⁸ I, IV, T- شاهها -

²⁴ IV, T – ز شب – ²⁵ I, IV – بلب – ²⁶ K, VI – کجات – ²⁷ K, VI – شاه – ²⁸ IV – عنبر آگین –

²⁹ سخنها ز گوهر پرو بشمرند—I

هم از واش^۳ و چراغ و شاهپیش کار^۴
پس پازداران بـ^۵ بـوزدار^۶
بدیمهای چـین اندرون دسته تـنگ
بـزنـجـیـر زـنـیـن دـهـن^{۱۱} دـوـختـه
کـه در^{۱۶} دـشـت آـهـو گـرـفـتـی بـتـنـگ
همـه سـاخـتـه رـوـد رـوـز شـکـار
بـسـر بـر ذـهـبـادـه زـر اـفـسـرـی
همـان خـیـمـه و آـخـر^{۲۰} چـارـپـای
همـه کـرـدـه آـن بـزمـرا^{۲۱} ذـام زـد
همـه رـاـنـد بـا ذـامـور شـهـرـیـار
بـهـر مـهـرـیـی در نـشـاذـه گـهـر^{۲۴}
بـرـو عـوـد و عـنـبـر هـمـی سـوـخـتـهـند
ابـا هـرـیـکـی^{۲۸} ذـرـگـسـ و^{۲۹} زـعـفـرـان
چـو آـیـد زـهـر سـوـرـسـانـد بـدوـی

پس اند
 از ان^۵ پس بر فتنه سیصد سوار
 بزرگی بر هفتاد شیر^۶ و پانگ
 پلنگان و شیران آموخته
 قلاده^۷ بزر^۸ پسته صد^۹ بود سگ^{۱۰}
 پس اند
 بزر اندرون هر یکی اشتری^{۱۱}
 ز کرسی و خرگاه و پرده رای
 شتر بود پیش اندرون پانصد
 ز شاهان بر زای^{۱۲} سیصد سوار
 ابا یاره و طوق و زرین کمر
 دو صد بر ده^{۱۳} ذا^{۱۴} مجمر افروختند
 دو صد مرد بر زای^{۱۵} فرمان دران
 همه^{۱۶} پیش بر فند قا^{۱۷} باد بوی

دeman— IV دوان— K, VI، T چوان—
جز از پاشه— K, VI— VI— доб.: پاشه

² I, K, IV, VI, T — ~~الكتاب~~

۳ I, IV, C — دا ۲

چو-بلای سییص-د-بزیرن سـتـام * کـه بـودـد اـزو پـیـشـتـر در کـنـام
 هـمـه باـزـدار و هـمـه اوـ(؟) IV-⁵ I, IV, T-⁶ I-(?) وزـان-⁷ K, VI-⁶. оп.
 ср. б. 3491 текста. دهـان-⁸ I, VI, T-⁹ VI-¹⁰ K-¹¹ I, VI, T-¹² I, VI, T-¹³ IV-¹⁴ I, K, IV, VI, P-¹⁵ K, VI-¹⁶ I, K, IV-¹⁷ IV-¹⁸ K-¹⁹ IV-²⁰ I-²¹ I, K, IV, T-²² I, K, IV, VI, P-²³ K, VI- обрат-
 доб. دـهـان-⁸ I, VI, T-⁹ VI-¹⁰ K-¹¹ I, VI, T-¹² I, VI, T-¹³ IV-¹⁴ I, K, IV, VI, P-¹⁵ K, VI-¹⁶ I, K, IV-¹⁷ IV-¹⁸ K-¹⁹ IV-²⁰ I-²¹ I, K, IV, T-²² I, K, IV, VI, P-²³ K, VI- обрат-
 ный порядок мисра; I, K, IV, VI, T-- доб.:

۲۴ جامه‌ها سرخ و زرد و بندش * شهنشاه بـا کاویانی درفش
 هــی راند با قاجار و بـا گوشوار * بزر بافتـه جـامـه شـهـرـیـار
²⁴ I, K, IV, VI, T—66. 3403 и 3404 текста вместе с интерполяцией стоят после б. 3409 текста. ²⁵ I,
 K, IV, C— ²⁶ لـ، Kـ، IVـ، Tـ— ²⁷ Iـ، Kـ، IVـ، VIـ، Tـ— ²⁸ بـرـذـاـزـ بـنـدـهـ وـ ²⁹ اـبـاـ ذـيـلـهـ وـ ³⁰ Iـ، Tـ— ³⁰ اـبـاـ مشـکـ وـ پـاـ عـوـدـ وـ پـاـ هـمـیـ

ز خورشید قابضه ده در بخت اوی
که دادش بود مردرا دستگیر
ز هر شور و تلخی^۳ ببابايد چشید
ذگیرند بهی آزمایش هنر^۵
پدر زنده و پور چون پهلوان^۷
برو^۹ بر چو روشن جهان بیین بدی^{۱۰}
ز خوبان وز^{۱۱} دختران مهان
بدانگه که بد در^{۱۲} جهان شهریار
که کارش همه رزم بهرام بود
شب و روز گریان بدی خوبچه بر

که جاوهید باد افسر و تخت اوی
 چندین گفت دانده^۱ دهقان^۲ پیغمبر
 3380
 غم و شادمانی بباید کشید
 جوازه^۳ داندند و^۴ بـا گهر
 چو پرویز ناباک^۵ بود و جوان
 ورا در^۶ زمین دوست شیرین بدی
 3385
 پسندش نبودی جزو در جهان
 ز شیرین جدا بود^{۱۲} یک روزگار
 بگرد جهـان در^{۱۵} بـی آرام بود
 چو خسرو بپرداخت^{۱۶} چندی بـهـز

٥

چندان بُد که یک روز^{۱۷} پرویز شاه
 بیمار است برسان شاهنشهان 3390
 چو بمالی سیصد پیزدین ستم
 هزار و صد و شصت خسرو پرسست
 هزار و چهل حوب و شمشیر^{۱۹} داشت

¹ K—گوینده دهقان داننده—² I, K, IV, VI, P—³ قلخ و شوری—⁴ K, IV, VI, C—

³ I, K, IV, VI, P— قلخ و شوری ⁴ K, IV, VI, C —

دآنندة P—و ندو VI— доб.:

* پرویز بی باک بود و جوان چشید از جهان

⁹ K — ۱۰ VI — ۶. op. ¹¹ I. K. IV. P — :۱ ¹² K. VI — ماذد ¹³ I. K. IV. VI. T — شند

¹⁴ I, K, IV, VI, T — обратный порядок мисра. ¹⁵ I او IV, VI, T — ¹⁶ VI, C بپرداخت —

¹⁷ يکچند—I ¹⁸ VI—6. op. ¹⁹ I, K, IV—خوب شمشیر VI, C—مرد شمشیر ²⁰ IV—که

که دیبهای زربخت در—²¹ K, VI دیبهای زر بر

¹ بنزدیک قیصر ز ایران بروه ² بران پرہنر شہریار زمین ³ سخن‌های شیرین و خسرو کنیم	³³⁶⁵ برفتند شادان ازان مرز و بوم ⁴ همه مهتران خواهند آفرین ⁵ کنون داستان کهن نو کنیم
--	---

گفتار اندر داستان خسرو و شیرین

⁶ ز گفتار و کردار آن راستان ⁷ ز گفتار بیهوده دار مرد کهن ⁸ سخن‌های شایسته و غمگسار ⁹ ذوشته باپیمات ¹⁰ صد بمار سی ¹¹ هم‌ازما که کم باشد ¹⁴ از ¹⁵ پاقدصد ¹⁶ ¹⁶ بگیتی ز شاهان درخشندگی ¹⁷ ز بدگوی و ¹⁸ بخت بد آمد گنمه ¹⁹ قبده شد بر شاه بازار من	³³⁷⁰ کهن گشته این نامه باستان ⁵ همی ³ نو کنم گفته‌ها ⁴ زین سخن ⁷ بود بیست ⁷ شش بار بیور هزار ¹² نهادیند کسی نامه پارسی ¹³ اگر باز جویی ¹² دو ¹³ بیت بد ¹⁷ چنین شهربرباری و بخشندگی ¹⁸ ذکرد اندیین ¹⁷ داستانهای ذگاه ¹⁹ حسد کرد بدگوی در کار من
--	---

¹ I, K, IV, C—б. оп.; Б—доб. рассказ о том, как был захвачен, а затем возвращен Парвізом крест, на котором был распят Христос. Примечание издателя: согласно историческим источникам, крест был захвачен в 614 г. н. э., а не в 602 (как в *Шах-наме*), возвращен же в 628 г., после смерти Парвіза.

² VI—б. оп. ³ K—⁵ ذامهـا—⁴ نامهـا—⁶ VI—⁷ همه—⁸ کنون—⁹ VI—¹⁰ ذامهـا—¹¹ IV—¹² K, IV, VI, T—¹³ شاهوار—¹⁴ شایسته—¹⁵ و¹⁶ VI—¹⁷ ذکر دند¹⁸ زین—¹⁹ IV—²⁰ VI—²¹ شوم شادمان

²⁰ VI—²¹ شوم شادمان²² پس کند یاد²³ بر شہریار²⁴ رفع من آید ببار

¹ I, K, IV, C—б. оп.; Б—доб. рассказ о том, как был захвачен, а затем возвращен Парвізом крест, на котором был распят Христос. Примечание издателя: согласно историческим источникам, крест был захвачен в 614 г. н. э., а не в 602 (как в *Шах-наме*), возвращен же в 628 г., после смерти Парвіза.

² VI—б. оп. ³ K—⁵ ذامهـا—⁴ نامهـا—⁶ VI—⁷ همه—⁸ کنون—⁹ VI—¹⁰ ذامهـا—¹¹ IV—¹² K, IV, VI, T—¹³ شاهوار—¹⁴ شایسته—¹⁵ و¹⁶ VI—¹⁷ ذکر دند¹⁸ زین—¹⁹ IV—²⁰ VI—²¹ شوم شادمان

²⁰ VI—²¹ شوم شادман²² پس کند یاد²³ بر شہریار²⁴ رفع من آید ببار

¹ I, K, IV, C—б. оп.; Б—доб. рассказ о том, как был захвачен, а затем возвращен Парвізом крест, на котором был распят Христос. Примечание издателя: согласно историческим источникам, крест был захвачен в 614 г. н. э., а не в 602 (как в *Шах-наме*), возвращен же в 628 г., после смерти Парвіза.

² VI—б. оп. ³ K—⁵ ذامهـا—⁴ نامهـا—⁶ VI—⁷ همه—⁸ کنون—⁹ VI—¹⁰ ذامهـا—¹¹ IV—¹² K, IV, VI, T—¹³ شاهوار—¹⁴ شایسته—¹⁵ و¹⁶ VI—¹⁷ ذکر دند¹⁸ زین—¹⁹ IV—²⁰ VI—²¹ شوم شادمان

²⁰ VI—²¹ شوم شادمان²² پس کند یاد²³ بر شہریار²⁴ رفع من آید ببار

گشادند زان پس در گنج باز
ذخستیین صد و شست پنداوسی¹ 3350
دگوهر بیگنده² هر یک چو سنگ
بران هر یکی داشهای³ صد⁴ هزار
بیاورد سیصد شتر سرخموی
مران هر یکی را درم دو هزار
ز دیمای چینی صد و چهل هزار
دگر⁵ پانصد⁶ در خوشاب بود
صد و هشتاد یاقوت چون ناردن
ز هندی و چینی و از بربری⁷
ز چیزی که خیزد ز هر کشوری
فرستاد سیصد شترووار بار
یکی خلاعت افگاند بسر خانگی
همان جامه و تخت و اسب و ستام
بدینسان چنین صد شتر⁸ بار کرد
ببخشید بسر فیلسوفان درم⁹

کجا گرد کرد او بروز دراز
که پنداوسی² خواندش پارسی³
نهادند بسر هر یکی مهر⁵ قنگ⁶
بهما⁹ بود بسر دفتر¹⁰ شهریار
سیمهچشم و آراسته¹¹ راهجوی¹²
بهما داده بدد ذامور شهریار¹³
ازان¹⁴ چند زریفت¹⁵ گوهرنگار
که هر دانهی¹⁸ قطره آب بود
پسندیده مرمدم کاردان
زمصری و از جامه¹⁹ پهلوی²⁰
که چونان نبند در چهان دیگری²¹
از ایران بسر قیصر ذامدار
فزون قر ز خویشی و بیگانگی
ز پوشیدنیها که بردیم²² نام
ازان²⁴ د²⁵ شتردار²⁶ دینار کرد
ز دینار و هر گونه‌ی²⁸ بیش و کم²⁹

و امر فملئوا—^۱ بـ صد و شست و سـی قارسی(؟) VI— صد و شست و سـه اوـسـی—
 ۴ فارسی—^۳ پـیداوـسـی—^۲ تـ مائـة و سـتـین درـجا او کـیـسـا بالـجوـاهـر الشـمـیـنـة
 ۵ سـکـالـیـمـه(؟) K, VI—^۶ و I— доб. 3352 стоит перед б. 3351. ^۷ I, K, IV,
 چـہـرـه—I^{۱۰} درـم سـی—^۸ K, VI—^۹ I, K, IV, VI, T— مرـآن هـر یـکـیـرا بهـاـ
 و اوـقـروـا—^{۱۱} K, VI—^{۱۲} IV—I, T— б. оп.; K, VI— б. стоит после б. 3355; Бـ اـفـراـشـتـهـ—
 وزـوـ—I^{۱۶} و ^{۱۵} K, VI— доб. ^{۱۳} I, K, IV, VI, T— б. оп. ^{۱۴} I, K, T— اـزوـ—^{۱۷} K, VI—^{۱۸} IV دـاـذـه چـونـ—^{۱۹} I— هـرـسوـیـ(?) پـاـصـدـ اـزـ
 کـهـ پـیـسـنـدـ اـنـدرـ—^{۲۰} K, VI, T—^{۲۱} IV خـسـرـوـیـ(?) چـینـیـ و بـرـسوـیـ(?)
 چـنـیـنـ هـمـ شـتـرـوـاـرـهـاـ—^{۲۲} I, K, IV, VI, T—^{۲۳} I, K, IV, C— بـرـدـنـدـ چـهـانـ مـهـتـرـیـ
 گـونـهـ اـزـ VI^{۲۸} فـیـلـسـوـفـانـ رـومـ—^{۲۶} I, K, IV, C—^{۲۷} I, K, IV, C— یـکـ صـدـ اـزوـ
 پـرـ فـتـنـدـ شـادـانـ اـذـانـ مـرـزـ و بـوـمـ—^{۲۹} I, K, IV, C—

دېخندىد بېرىدىن كار² مەرد كەھن
كە شەھان ذەرادىد آذرا⁴ بگەنج⁵
بىخندىد⁸ بەما بىر⁹ هەمە مەرز و بوم
گىر¹¹ از دەھر¹² مەرىپەم سەکۈدە شەدم
شەمارا سۇي مەڭشادىست راھ¹³
كىجا رەزج بىرىدى زەر گۈۋە چېز
پى¹⁴ افگەندىم اورا يەكى قازە گەنج
شەب قىيرە انىدىشە شەد پېيشەرام
رسەزادە بىروم و پايەران گەزىد
زەسكندر آن كېنەدار¹⁶ سەتەرگ¹⁷
مېگر در جەھان قازە گىردد سەخن
چەنان دان كە او قازە كىردد افسىرت
سەخنەباي ما كەم¹⁹ نېيۈشەد هەمى
بىدىن²¹ خىسروانى²² نۇ آيىەن درخت
سەر اخىتر انىدر كىنار تۇ باد
ھەمەداشت خىزاد بېرىزىن ذگەھ
ز قەيىصر چو بېيەودە آمەد¹ سەخن
ھەمان دار عېيىسى ذېرىزد بىرەزج³
3335 از⁶ ایران چو چوبى⁷ فەرسەتىم بىروم
بىمۇبدى ذەمایيد¹⁰ كە قەرسا شەدم
دگەر آرزو هەرج بىايىد بېخواه
پىسىنەدىم آن ھەدىيەھاى تو نېيز
بېشىپروى بېخشىپەم اىن بىرە رەزج
ز روم و ز ایران پىر انىدىشەرام
3340 بېتەرسەم كە شېپروى گەردد بېلىنىد
ذەخىست انىدر آيدى¹⁵ ز سەلەم بىزگ
ز كېيەن ذوايىمەن و كېيەن كەھن
سەخنەبا كە پېرسەپەم¹⁸ از دەختىرت
بىدىن مەسىحە باكوشەد هەمى
بىآرام²⁰ شەدەست و پېپەزبېخت
ھەمەيشە جەنەدار يىار تو باد
نەرادىد بىر ئامە بىر مەھر شەھ

جەھەزادەدار دېيدار آن فەرمەند * فەر افگەند(?) بىر آن جەھەود نەزىد
كە مەھتەر بىد انىدر مەيەن جەھەود * بېيەلەپەتەندىش بىگەردن ھەمەود
ھەمان دار عېيىسى ذېرىزىد رەزج * كە شەھا آفرىيدون ذەراداش بگەنج
¹ I, K, IV, VI, T—IV ² آيدى¹ ³ گفت ⁴ نېيۈزىد رەزج ⁵ I, C—
VI—[K, VI—⁵ IV—б. оп., см. б. 8 прим. 27 к б. 3332.
⁶ IV—I—¹⁰ بىرما—⁹ بېخندىد—⁸ K, IV, VI, C—⁷ خشىبة بالىيە—Б—⁷ وز—
و ذەن... ذەختىز من آن يەضع—Б بىگەپىند مازا—IV گەمان بىردد مۇبد—K, VI—¹¹ ل—¹² K, VI—¹³ Б—далее 66.
3338—3347 не переведены. ¹⁴ VI—¹⁶ K, VI, C—¹⁵ آيم ¹⁵ بن—¹⁶ K, VI, C—¹⁷ آن كېيەنە و پېپەر كىرگ—I
آن كېيەنە و پېپەر كىرگ—C—¹⁷ آن كېيەنەور قىيز گەنگ—I ¹⁷ اسڪندر آن شەھرپار
بېرىدىن—I—²¹ و ²⁰ I, VI—доб. ¹⁹ K, VI—²⁰ I, VI—²¹ كى—¹⁹ كى پېشىپەم—C بېشىپەم
خسرو آيىم—L—

هرانکس که راند-چنیین گفت و گو
* مس-پ-س-ت یکه-ار ب-یز-ار ازو
* چ-و م-ا ب-ن-د-ه ب-و-د زان خ-دا
* د-ق-در-ت ورا ب-س-ی پ-در یک خ-د-ای
* ی-ک-ی ب-ن-د-ه ب-و-د ز ب-اد
* گ-ر آدم ب-د از خ-اک او ب-د ز ب-اد
* ک-ه پ- آسمان زن-ده م-ا-ذ-د-ه-ت و پ-س
* م-گ-و-پ-ب-د ک-و-ر ا-پ-ل-و-خ-ت ک-س

ساخته‌های بنا مخفی و فرخ نوشته
دیران^۵ بدان کو بهاد^۶ دارد چهان^۷
وزو دارد از در چهان بیهیم^۹ و بهای
کزپن گونه بدر پای دارد سپهان^{۱۰}
بدنهامه ذمه‌ودی^{۱۱} ذیه‌ایش مرا
سخن گفتة‌ن تاج‌ور^{۱۲} بخردان
ذخواهم که چندان بود رفع تو
بدر آورد بهوم ترا^{۱۴} بدر^{۱۵} سه‌ای
چندین ارجمند آمد آن^{۱۷} بوم و بسر
ذیزدان شهارا رسیده^{۱۸} آفریدن
بهدر داشتی غمگسارم بدی^{۲۱}
بدیدن^{۲۴} پر هنر پای فرزند تو
جیوم و برو پای^{۲۷} پیوند^{۲۸} خویش
مرا در چهان خوار بگداشتند^{۲۹}
ههان از پدر بیمشتر بودیم^{۳۰}
بیدر بیهند^{۳۲} آزاده و ذیکه‌های

چو یک ماه شد^۱ نامه پاسخ نوشت
سر نامه گفت^۲ آفریدن مهران
بدو ذیک پیوند^۳ زمزدان پاک 3305
کند آفریدن بر خداوند مر
ذخست آنک کردی ستایش مرا
پدازستم و شاد گشتتم پدان
پذیرفتم آن نامور گنج^{۱۲} تو
ازپرا جمهودازدار یزدان پاک 3310
ز هند و سقلاب و چین^{۱۶} و خزر
چه مردی چه دانش چه پرهیز و دین
چه و کار آمدم پیشی یارم بدی^{۲۰}
چنان شاد گشتتم ز پیوند^{۲۳} تو
که کهتر^{۲۵} نباشد بفرزند^{۲۶} خوبیش
همه مهران پشت بمر گاشتنند
تو قنهما بجای پدر بودیم 3315
قرا همچنان دارم اکنون که شاد
31

^۱ I — دید ^۲ K, IV — ^۳ op. ^۴ K — ^۵ I — ^۶ K, IV, VI, T — ^۷ نهان —

⁷ I, IV, T—⁸ K, VI—⁹ I, K, IV, VI, T—¹⁰ VI—¹¹ K, IV, فزوی قم، داند نهان—⁷ پاک

¹² I, K, VI, C—**كَنْزٌ** ذامه ¹³ K, IV—**حَمْدٌ** ¹⁴ K, VI—**شَهْرٌ** ¹⁵ K, P—**الْ**

¹⁶ I—¹⁷ احمد داد، ¹⁸ K, VI احمد خدید دا—K احمد خدید آمد اد—I

IV, С — 202 19 IV — доб.:

كما في سكانها، ينتمي سكانها إلى العرق الآسيوي.

²⁰ К. IV, VI, Р.—^{۱۷} ، ^{۲۱} كـسـاـرـةـ، ^{۲۲} لـ—^{۱۸} دـمـدـرـ. ^{۲۳} K. VI— доб. б. 3316.

²³ I., IV., C.—²⁴ K., VI.—²⁵ I., K., IV., VI., T.—²⁶ K., T.—

²⁷ K, VI—1, 1; ²⁸ K, T—1; ²⁹ K, VI—6, оп., см.

الطبعة الأولى: ٢٠١٣م - المطبعة الأولى: ٢٠١٣م - المطبعة الأولى: ٢٠١٣م

¹ I, IV, C—هەمیمن ² I—ماز ³ I, IV, C—ئەستەپىدىن ⁴ K—6. op.; VI—

ز دشمن برسند چندی¹ جهان²
ز تازی و هنگی و ایدر آذین³ 3270
روارو چندی⁴ تا به رز⁵ خزر
ز هیتل و⁶ قرق و سمرقند و چاق
همه که تهران⁸ شما بوده اند
که¹⁰ شاهان ز تخم فریدون بددند
بدین خویشی اکنون که من کردام¹¹
بدانگونه¹² شادم که تشننه بر¹³ آب¹⁴
جهه از دار دیه دار فرخ¹⁶ کند
جهه کی آرزو²⁰ خواهی از شهه ریدار
که دار مسیحی²¹ بگنج شمس است
بر آمد بربین²⁴ سمالیه²⁵ دراز
بدیدن²⁶ آرزو²⁶ شهه ریدار جهه²⁷ ان
ز گیتی²⁸ برو بر²⁹ کند³⁰ آفریدن
بدان³² من ز خسرو پذیرم³³ سپامن
همان هدیده و بیا³⁵ ساوی که من
پذیرد پذیرم سپامن³⁶ بدان
شود فرخ این جشن و آیین ما³⁷ 3285

¹ I, T-چمله ² K, VI-فرزانگان ³ I-دهان ⁴ K, VI-رونما

^۵ I, T—IV^۶ اور ذگ—VI, K اروند و IV^۷ on. ذ در پایی حیین دا بشهر

⁹ I, K, IV, VI, T—**بَرْان** ¹⁰ I, IV, C—**حِلْوَة** ¹¹ IV—б. 3275 стоит перед б. 3274. ¹² K, VI—

و گرسیزه از آب و از-¹⁵ K, VI-¹⁴ I, IV-¹³ K پر تشنده- پایاب-

¹⁶ IV—بامسخ ¹⁷ VI, P—زود ¹⁸ IV—فرخ ¹⁹ Б—бб. 3246—3277 переданы сокращенно, одной фразой. ²⁰ Л—ل، ²¹ I, K, IV, VI, T—ت، ²² VI—گ، ²³ IV—وول، دد، دد

²⁴ I, K, IV, VI, C — ²⁵ K — ²⁶ I — ²⁷ VI —

²⁸ K = كـ؛ ²⁹ IV = أـ، وـ، تـ؛ ³⁰ VI = أـ، وـ، تـ؛ ³¹ I، IV، VI، T = إـ، وـ، تـ.

³² IV, Р—..., VI—...; ³³ К, VI—...; ³⁴ I, Р—..., ³⁵ Л—... оп.

³⁶ K, VI—IV—(۹) ³⁷ L, IV, C—دوی، تم حشہ

پیغمبر، سرسری سپسی (۰) سپسی پیغمبر، سرسری

Digitized by srujanika@gmail.com

همیشه خرد پییر¹ و دولت جوان²
همان پور هوشنگ⁵ طهمورقی⁶
مبادا که این گوهر آید پسر
بزرگان ملک و بزرگان دین⁹
نه چون تو بایوان¹² چیز بز¹³ ذکار
میمیزند جاذت¹⁴ بد¹⁵ کاستی¹⁰
همان ترک تاروم و¹⁸ جادوستهان
کسی چون تو از پاک مادر نزاد
ز روم و ز چیز نام مردی¹⁹ به مرد
دلشرا ز کتری و قاری پشنست
بزرگی و مردی و²¹ افسونگری²⁰
وزان دیگران ذمام مردی²² به مرد
ازین تخته هر گز نبد²⁴ کس برذج
بد اندیشتان²⁶ بارکش همچو گاو
که بادا همیشه رواش جوان²⁸
دران گونه دیوار²⁹ بیدار کی³⁰
بسنتند و³² بی رفع گشت³³ انجمن³⁴

همیشه بدل شاد و روشن روان
گرازمهایه شاهی³ کیومرثی⁴
پدر بر پدر و⁷ پسر بر پسر⁸
بزیدن⁸ پاک یزدان کند آفریدن³²⁵⁵
نه چون تو خزان¹⁰ و نه چون تو بهار¹¹
همه مردمی و همه راستی¹²
بایران¹⁶ و قوران¹⁷ و هندوستان
تراد داد یزدان بپاکی ذزاد¹³
فریدون چو ایران بایرج سپرد
برو آفریدن کرد روز ذخست³²⁶⁰
همه²⁰ بذیمه بازی و ذیمه کاخته ری²¹
تو گویی که یزدان شمارا سپرد
هنرپرور و راد²³ و بخشندہ گنج²²
ذهادند²⁵ بر دشمنان بازار و ساو³²⁶⁵
ز هنگام کسری²⁷ ذوشیه روان
که از زرف دریما بر آورد پسی²⁸
ز ترکان همه³⁰ بیشه ذمارون

¹ VI—доб. ² IV—доб. ³ I, K, IV, VI, P—⁴ I, I—
шах به پیروز—
برو⁵ I, IV, C—доб. ⁶ K, IV, VI, T—⁷ I, K, IV, VI, T—⁸ VI—
طهمورثی⁹ K, VI—¹⁰ I, K, IV, VI, T—¹¹ K—(؟) سوار—¹² I, K, IV, VI, C—¹³ K, VI, T—¹⁴ چینی—I¹⁵ I, K, IV, VI, T—¹⁶ I, C—¹⁷ I, P—¹⁸ K, VI—¹⁹ K, IV—²⁰ K, VI—²¹ I—²² IV—²³ گردی—I—²⁴ داد—I—²⁵ ذهادید—I—²⁶ K,
IV, VI, P—²⁷ K, VI, T— доб.:
که چون او یکی شاه اندزهان * ذبود و ذباشد ز تخم مهان
و²⁹ K³² پرستند—IV برستند—³¹ I, K, T—³⁰ K, VI—³¹ خردمند در³² بفرازنگی شاه—³³ K³⁴ پی افگند مرزی ابا انجمن—VI شد ز—

هم از بهتر مردم ذشداری که بود * سوی او فرسنده باد آذگاه زود VI- доб.:

وزان پس ۲۰ فرموده قاتا شد دبیر گشادند آن ذمامه بدر خرد
 نزد ۲۱ گوینده او بود ۲۰ IV, P ۱۶ I, K, T-۱۷ آن ۱۸ VI-۶. op. ۱۹ I, IV, C بفرمود
 ذمامه زی مهترست ۲۱ VI ذمامه نزد شهست ۲۲ IV ذمامه زین مهترست K ذمامه مبهست
 سر افزار داشای پدرام ۲۳ I, IV, T-۲۴ IV-۲۵ بهرام(؟) و سرافراز ۲۶ دهر [بهرام-
 تابنده K ۲۷ VI-۶. op. ۲۸ واروندوگاه- ۲۹ I, IV-۳۰ I, IV, C- ۳۱ I, C بزر و بافر
 و نیروانش ۳۲ I, K, IV- ۳۳ I و نیران پرش- ۳۴ هنیمار هنیماز(؟)- I و نیران و را- بزر
 (очевидно, или هنیمار)

شـــتـــرـــدـــار^۴ دـــنـــار دـــ کـــارــوان
کـــه پـــیــغــمــبــر^۵ قـــیــصــر^۶ آــمــد زـــراــه
یــکــی مــرــزــبــان بـــوــد خـــســرــوــپــرــســت
گـــرــاــنــمــایــه گـــرــدــی و گـــیــتــی فـــرــوز^۹
بـــســر بـــر ذـــهــبــادــذــد زـــرــیــزــن کـــلاــه
بـــپــیــش اــنــدــر آــمــد بـــه بـــیــگــانــگــی^{۱۱}
بـــرــان^{۱۲} ذـــامــوــر پـــیــشــگــاه^{۱۳} آــمــدــذــد
بـــرــان^{۱۴} گـــوــذــه آــرــاســتــه گـــاــهــاــرــا
بـــرــو بـــر^{۱۷} هـــمــی خـــوــاــذــذــد آــفــرــیدــن
هـــمــی گـــفــتــت کـــای^{۱۸} دـــاوــر^{۱۹} دـــاد و پـــاــک
مـــبــادــی هـــمــیــشــه مـــکـــر^{۲۰} شـــاه^{۲۱} و رـــاد^{۲۲}
بـــنــزــدــیــک شـــه جـــایــش آــرــاســتــنــد^{۲۳}
کـــه چـــون تـــو کـــه پـــاشــد^{۲۴} بـــفــرــزــاــنــگــی
زـــجــان^{۲۶} ســـخــنــگــوــی پـــاــیــنــدــه ذـــر
بـــرــوــمــنــنــد بـــادــا بـــرــو^{۲۸} رـــوــزــگــار
ذـــوــشــتــه بـــخــوــرــشــیــد بـــر ذـــام تـــو^{۲۹}
بـــر و بـــوــم بـــی لـــشــکــر تـــو مـــبــادــد
بـــرــیــن ذـــامــوــر شـــهــرــیــار زـــمــیــن

3220 هـــمــی شـــد بـــرــیــن^۱ گـــوــذــه بـــا^۲ ســـارــوان^۳
چـــو آــگــاــهــی آــمــد بـــپــرــوــیــز شـــاه
بـــفــرــخ^۷ بـــفــرــمــوــد تـــا بـــر نـــشــســت
کـــه ســـالــاــر او بـــوــد بـــر^۸ ذـــبــیــهــرــوــز
بـــرــفــتــنــد بـــا او ســـوــارــان^{۱۰} شـــاه
چـــو اــز دور دـــید آــن ســـپــه خـــاــنــگــی^{۱۱}
چـــنــبــیــن تـــا بـــنــزــدــیــک شـــاه آــمــدــذــد
چـــو دـــیــدــذــد زـــبــبــهــا رـــخ شـــاهــاــرــا
ذـــهــبــادــذــد^{۱۵} هـــمــوــارــه^{۱۶} ســـر بـــر زـــمــیــن
بـــمــاــلــیــد پـــســخــاــنــگــی رـــخ بـــخــاــک
زـــپــیــرــوــزــگــر آــفــرــیدــن بـــر تـــو بـــاد
بـــزــرــگــاــنــش اــز جـــای بـــر خـــاــســتــنــد
چـــنــبــیــن گـــفــتــت پـــســشــاــهــا خـــاــنــگــی
زـــخــوــرــشــیــد^{۲۵} بـــر چـــرــخ قـــابــنــدــهــقــر
مـــبــادــا جـــهــان بـــی چـــنــبــیــن شـــهــرــیــار
3230 مـــبــیــنــنــاد کـــســرــوــز بـــی کـــام تـــو
جـــهــهــان بـــی ســـر و اــفــســر تـــو مـــبــادــد
زـــقـــیــصــر درود و زـــمــا آــفــرــیدــن

^۱ K, VI, ² IV-(?) بـــر^(?) ^۳ I, IV, VI, C ســـارــدانــ^۴ I, K, IV, VI, T شـــتــرــوارــ
ســـالــاــر نـــبــیــمــرــوــز بـــه اــز پـــیــش قـــیــصــر کـــس^(?) پـــیــغــمــبــر^(?) (метр нарушен). ^۵ I, IV, K, VI-
گـــرــاــنــمــایــه و گـــرــد و^۶ K, VI- گـــرــاــنــمــایــه گـــرــد و لـــشــگــرــفــرــوــز در^۷ IV-^۸ المــســمــی فـــرــخــزاد
بدـــانــ^۹ I, IV, VI, T بـــنــزــدــیــک شـــهــاــنــگــی^{۱۰} VI دـــلــیــرــانــ K لـــشــگــرــفــرــوــز
بـــســرــبــر(?)^{۱۱} I- هـــمــوــارــه^{۱۲} I- فـــتــادــذــد VI بـــدــانــ VI بـــارــگــاه^{۱۳} I, K, IV, VI, T-
شـــادــ^{۱۴} VI شـــادــ^{۱۵} VI شـــادــ^{۱۶} I شـــادــ^{۱۷} I شـــادــ^{۱۸} I شـــادــ^{۱۹} I شـــادــ^{۲۰} IV بـــجــزــ^{۲۱} K, VI شـــادــ^{۲۲} I, IV, T بـــجــزــ^{۲۳} I-
مـــهــتــرــ اــیــ-^{۲۴} K, VI- چـــون تـــو نـــمــاــشــدــ K هـــمــه دـــســت بـــرــدــســت بـــگـــذــاشــتــنــد
خـــاــکــ^{۲۵} I- بـــخــوــرــشــیــدــ^{۲۶} I- چـــون تـــو نـــمــاــشــدــ K هـــمــه دـــســت بـــرــدــســت بـــگـــذــاشــتــنــد
VI- چـــنــبــیــن^{۲۷} IV- 6. 3237 стоит перед б. 3236; VI-^{۲۸} I, IV, T- وـــرــاــ K, VI-^{۲۹} IV- پـــیــاــبــنــدــه(?)^(?)
دـــایــرــانــ و تـــوــرــانــ و هـــنــدــوــســتــهــانــ * هـــمــاــنــ تـــرــکــ بـــاــ رـــوــمــ و جـــادــوــســتــهــانــ

و گر در هنر بخشش^۱ و بخترا^۲
که شاهنی^۳ و گردانشی را سازی
نگه کرد و توقیع پرویز دید
دمیدند و پر^۴ بانگ شد کشورش
پر آواز شیه روی^۵ پرویز شاه
همه شهیر روم^۶ از کران تا کران
ذسیسم گلان^۷ آمد و بوی طیب
بدینامه دادن ز شیه روی کسی
بدینامه درگاه داروان^۸ دادن
چو پنجده شتر بار دینهار^۹ کرد
که^{۱۰} گفتی ز زر جامه پا رز یکیست
چنان کسر در شهرهاران سوزد
دگوهه بر و چشم شهان^{۱۱} آزده
یدکی ذر^{۱۲} طاووس^{۱۳} کرد بزر^{۱۴}
ز در^{۱۵} و زبرجد یکی آبدگیه
ز دینهار^{۱۶} رومی هزاران هزار
کجا هر چهل بود بیهار داردل
که همه تا ذبودش بفرز اذگی

¹ K— VI— داشتی، ² IV-- доб.:

که من قندگدل گشتم از روزگار¹
ز گردون گردان شدم ذام پامن²
بیاور یکی⁴ رقمه ازدر میان
دلش قندگشد خامشی بمر گزپد
کجا⁶ برقر از داشش هر کس است
دگرگون ذماید بجهوینده⁹ چهر
چنهین گفته¹⁰ از داششی کی سزد¹¹
ز گفتار اپشنان مکن هیچ¹³ یاد¹⁴
بخندید و کاری ذو افگند دن
سخن گفت با او ز اندازه بیش¹⁸

چنهین داد پاسخ ورا شهربار³¹⁹⁰
ز گفتار این مرد اخترشنامن
بگنجور گفت آن یکی³ پرذیان
بیاورد گنجور و موببد بدید
ازان⁵ پس بدو گفت پزدان بس است
گر⁷ ایدونک ذاچار⁸ گردان سپهر
بتهیهار کی باز گردد ز بد
جز از شادمایت¹² هر گز مباد
زموبد چو بشنبه بد خسرو سخن
دبیر¹⁵ پسندیده را¹⁶ خواهد پیش¹⁷

۶۳

بقيصر بکی ذمام فرمود شاه³²⁰⁰
که بمریم پسرزاد زیدبا²⁰ بکی²¹
که هر گز ذدیدی چنه و²⁰ کودکی

¹ I—6. op. ² I—6. op. ³ I, IV, T— فرمودکان ⁴ I, IV, T— بیاورد و آن ⁵ I, IV, T— بکی ⁶ I, K, IV, VI, T— که او ⁷ I, IV, C— ار ⁸ IV—⁹ K, VI—¹⁰ ذا چند(?) ¹¹ K, VI—¹² گفتن ¹³ I, IV, T—¹⁴ K, VI—¹⁵ دبکی ¹⁶ I—¹⁷ K, IV, VI—¹⁸ دبیری ¹⁹ IV—²⁰ شادکامیت ²¹ دبیری

چنان چون بکار زمام از دریم * بکام و بندکام زو [ازو—VI] بگذریم
بپاید بدن چون بدارد سپهه ر * بکین و بپرخاش [و VI—доб.] با داد و مهر
ازو کالبه بد راست سود و زیان * چو دانا بود زو نترسد [نبرد—VI] روان
С—доб. эти же три бб. с незначительными вариантами. ¹² I, K, VI, C—¹³ شادیت ¹⁴ I, IV—доб.:

چهان آفریدن پیشت و یار تو باد * سر اخته ر ازدر کنوار تو و بد
¹⁸ I—¹⁹ پیش خواهد شاه—I ²⁰ ذویسنده را—I ²¹ دبیری ²² IV—²³ سخنها IV— فراوان ز هر در سخنها برازد VI—(cp. б. 3190); K, VI—²⁴ که بمر ذه سزاوار شادی کله
K, VI, C—²⁵ بشادی و شاهی VI— سراسر بشادی—K ²⁶ بی اندازه با او برازد
چنان IV—²⁷ یوم السبت من شهر کذا—B مهوش—P در شب

¹ K, VI, C — دگنیش، ² K, VI — خواندش، ³ I, P — آشکار از، ⁴ K, VI — ای و یکوشش.

^۵ I, IV, C—^۶ دگم—^۷ VI—^۸ K, IV, VI, T—^۹ آن پشبند

⁹ VI—شیب از ¹⁰ VI—د م د مشد ¹¹ IV—доб.:

گـ۵۰ و آفـرـیـانـ کـمـدـ اـخـتـهـ بـرـوـ * دـرـشـ اـسـتـاـدـ دـنـکـسـ

¹² K, VI— هم انگیس ¹³ I, K, IV, VI, P— کد اندر ¹⁴ I, K, IV— هم دیده ¹⁵ VI—

¹⁵ I-آن، ¹⁶ K, IV, VI-ذج، ¹⁷ I, K, IV, VI, T-سماهش، ¹⁸ VI-ا، ¹⁹ K،

²³ Б—66. 3181—3186 переданы так: **فَعَظِمْ ذَلِكَ عَلَيْهِ، وَخَلَافُ دِيَتِهِ مُسَبِّبُهَا مَحْنَوْذَا، وَحِجَبٌ**

²⁴ VI—(؟) دیگر بد (66. 3182—3184 не переведены). ²⁵ I, K, IV, VI, T, **آختر بد**—**آسمون عما** النایم (66).

²⁶ I, K, IV, VI, T-شادی ²⁷ I, P-دادان K, IV, VI-دادان ²⁸ K, IV, VI, T-کسب و داری

²⁹ I—6. op. ³⁰ K, IV, VI, T—**بیش** ³¹ I—6. op. ³² I, K, IV, VI, C—**دکادک دداد آن**

198

بـبـخـشـيـدـ تـاـ شـادـ بـاشـدـ زـ دـهـرـ
يـكـىـ ذـامـمـورـ پـيـيـشـ اوـ يـمـادـگـيـرـ
ازـانـ⁶ تـازـهـ گـشـتـتـهـ وـ رـاـ رـوزـگـارـ
بـرـخـشـنـدـهـ رـوـزـ وـ شـبـ بـهـرـپـيـازـ
بـهـسـتـتـىـ بـشـهـرـ اـنـدـرـ آـيـيـنـ⁹ وـ رـاهـ
سـخـنـ گـفـتـتـنـ اـزـ رـوزـگـارـ ذـهـرـ
فـزـايـنـدـهـ¹⁰ چـيـزـ وـ¹¹ خـواـنـدـهـ بـودـ
سـخـنـهـهـاـيـ دـيـرـپـيـنـهـ بـرـ خـواـنـدـيـ¹²
هـمـىـ خـواـنـدـذـدـيـ بـنـزـدـيـكـ شـاهـ
بـهـدـادـيـ بـهـدـانـ مـرـدـ¹⁴ گـرـدنـ فـراـزـ
زـ درـ بـاـزـ گـشـتـتـىـ¹⁶ بـآـرامـ خـوـيـشـ
ذـوـشـتـتـىـ سـپـرـدـيـ بـهـرـ مـهـتـرـىـ
كـهـ رـخـشـانـ شـدـيـ درـ دـلـ اـزـ هـورـ دـيـنـ
كـهـ ذـشـنـاخـتـتـىـ كـهـتـرـىـ¹⁸ درـ جـهـانـ

3155 هـمـانـ ذـيـزـ يـكـ مـاهـ بـرـ چـارـ بـهـرـ
يـكـىـ بـهـرـهـ¹ مـيـدانـ² چـوـگـانـ³ وـ ذـيـزـ
دـگـرـ بـهـرـهـ زـوـ⁴ كـوهـ وـ دـشـتـ⁵ شـكـارـ
هـرـانـگـهـ⁷ كـهـ گـشـتـتـىـ زـ ذـخـچـيـرـ باـزـ
هـرـانـكـسـ كـهـ بـودـيـ وـ رـاـ پـيـيـشـ گـاهـ⁸
3160 دـگـرـ بـهـرـهـ شـطـرـذـجـ بـهـدـيـ وـ ذـرـدـ
سـهـ دـيـگـرـ هـرـانـكـسـ كـهـ دـاـنـدـهـ بـودـ
بـنـوـدـتـ وـ رـاـ پـيـيـشـ بـنـشـاـذـدـيـ
چـهـارـمـ فـرـسـتـتـادـگـماـذـراـ زـ رـاهـ
ذـوـشـتـتـىـ هـمـهـ¹³ پـاسـخـذـامـهـ باـزـ
3165 فـرـسـتـتـادـهـ¹⁵ بـاـخـلـعـتـ وـ كـامـ خـوـيـشـ
هـمـهـ¹⁷ رـوزـ مـنـشـوـرـ هـرـ كـشـوـرـىـ
چـوـ بـهـدـيـ سـرـ سـالـ ذـوـ فـورـدـيـنـ
ذـهـادـيـ يـكـىـ گـنـجـ خـسـرـوـ ذـهـانـ

٦٢

بـگـيـتـىـ ذـبـهـوـدـشـ سـرـاـسـرـ هـمـالـ
يـكـىـ پـورـشـ²³ آـمـدـ هـمـاـنـدـ شـاهـ²⁴
بــگـوشـ چـنـانـ²⁶ پـرـورـيـهـ دـهـنـاـزـ
ذـهـهـاـذـتـىـ دـگـرـ آـشـكـارـاـ دـگـرـ

چـوـ بـرـ¹⁹ پـادـشـاـهـيـشـ شـدـ پـنـجـ²⁰ سـالـ
3170 هـشـمـ سـالـ زـانـ²¹ دـخـتـ قـيـصـرـ چـوـ مـاهـ²²
ذـبـودـ آـنـ زـمـانـ رـسـمـ بـاـذـگـ ذـهـماـزـ
يـكـىـ ذـامـ گـفـتـتـىـ مـراـواـرـ²⁷ بـدرـ

¹ K, VI, ² IV, VI, P—доб. ³ زـندـ بـهـرـ ⁴ VI—azo—⁵ دـشـتـ وـ گـورـ وـ دـشـتـ وـ K—⁶ I, IV, VI, T—⁷ گـورـ وـ دـشـتـ وـ K—⁸ I, K, IV, VI, C—⁹ دـستـگـاهـ ¹⁰ I, K—¹¹ آـذـيـنـ ¹² بـ66. 3161—3162 не переведены. ¹³ I, T—¹⁴ I, C—¹⁵ I, IV—¹⁶ I—¹⁷ I, IV—¹⁸ K, VI—¹⁹ K, VI—²⁰ I, IV—²¹ K, IV, K, VI, T—²² K, VI, C—²³ I, K, IV, VI, T—²⁴ K, VI—²⁵ K—²⁶ L—²⁷ I, K, IV, VI, C—²⁸ چـوـ تـابـنـدـهـ ماـهـ كـوـدـيـ سـالـ اـزـ VI—²⁹ چـهـانـ وـ

که بودی^۳ زهرمز زبرو بـر^۴ رقـم
چـو درویش پیـوسـتـه^۶ بدـبـیـش داد^۷
بنـزـدـیـک گـسـتـهـم و زـنـگـوـی^۹ بـود
ذـقـنـهـای اـیـشـانـجـداـکـردـسـرـ^{۱۲}
پـدـاـذـشـیـکـیـ دـیـگـرـ آـورـدـ رـاهـ^{۱۴}
نـشـستـ وـبـهـخـشـیـدـ بـرـ چـارـ بـهـرـ^{۱۶}
کـهـ دـارـ سـخـنـهـایـ ذـیـکـوـ بـهـیـادـ
بـگـفـتـهـیـ بـشـاهـ آـشـکـارـ وـ ذـهـانـ
زـ لـشـکـرـ گـرـ اـزـ^{۱۹} مـرـدـمـ زـیـرـدـسـتـ
گـلـدـشـتـهـ دـجـسـتـهـ^{۲۲} وـ درـ یـافـتـهـیـ
ذـشـسـتـهـ^{۲۴} بـآـرامـ بـاـ مـهـتـهـ رـانـ^{۲۵}
چـنـهـانـ کـزـ رـهـ ذـامـدارـانـ سـزـدـ²⁸
جـهـانـ آـفـرـیدـنـراـ سـتـایـشـ بـدـیـ
هـمـیـ بـرـ گـرفـتـیـ چـهـ وـ^{۳۰} چـونـ وـ چـندـ
کـهـ بـودـیـ بـدـاـذـشـ وـ رـهـنـهـمـایـ³¹
ذـشـسـتـهـیـ هـمـیـ³³ بـاـ بـتـهـانـ طـراـزـ

در گـنـجـ بـگـشـادـ وـ چـنـدـیـ^۱ درـ^۲
بـیـلـاـورـ وـ گـرـیدـانـ بـدـروـیـشـ دـادـ³¹⁴⁰
ازـانـ^۸ کـسـ کـهـ اوـ یـارـ بـنـدوـیـ بـودـ
کـهـ بـودـنـدـ یـازـانـ¹⁰ بـخـونـ¹¹ بـدرـ
چـوـ اـزـ کـبـنـ وـ نـفـرـینـ بـپـرـدـخـتـ¹³ شـاهـ
ازـانـ پـسـ شـبـ وـ¹⁵ رـوزـ گـرـدـنـدـ دـهـرـ
ازـانـ چـارـ بـکـ بـهـرـ¹⁷ مـوـبـدـ ذـهـادـ
زـ کـارـ سـپـهـانـ وـ زـ کـارـ جـهـانـ
چـوـ درـ پـادـشـاهـیـ بـدـیدـیـ¹⁸ شـکـسـتـ
سـبـکـ دـامـنـ دـادـ²⁰ بـرـ²¹ ذـافـتـهـیـ
دـگـرـ بـهـرـ شـادـیـ²³ وـ رـامـشـگـرانـ
ذـبـودـیـ²⁶ ذـهـ²⁷ اـنـدـیـشـهـ کـرـدـیـ زـ بـدـ
سـیـمـ بـهـرـ گـاهـ²⁹ ذـیـایـشـ بـدـیـ
چـهـارـمـ شـهـمـارـ سـپـهـرـ بـلـنـدـ
سـتـهـارـهـمـهـرـ پـیـشـ اوـ بـرـ بـپـایـ
وزـینـ بـهـرـ ذـیـمـیـ³² شـبـ دـیـرـیدـازـ

¹ I, IV, P—² K, VI—³ روزی بـداد—⁴ دـیدـیـ I, T—⁵ چـنـدانـ

⁵ K, VI—⁶ оп. (ср. б. 3140). ⁶ I, IV, T—⁷ K, VI—⁸ I, IV, C—⁹ هـرـآنـ

¹⁰ یـازـانـ K—¹¹ شـادـانـ I, C—¹² زـ خـونـ

وـ ذـقـبـ عنـ کـلـ منـ کـانـ مـعـاضـدـاـ وـ مـعـاوـذاـ لـخـالـیـهـ عـلـیـ خـلـعـ هـرـمـزـ وـ قـتـلـهـ

¹³ I, K, IV, VI, T—¹⁴ فـقـتـلـهـمـ حـتـیـ أـهـلـکـ کـلـ منـ أـظـہـرـ بـذـلـکـ شـمـاـقـةـ وـ سـرـورـاـ

¹⁵ I—¹⁶ оп. ¹⁷ بـهـرـ گـاهـ¹⁸ لـ، IV—¹⁹ اـگـرـ K—²⁰ بـهـرـ یـادـ

گـذـشـتـیـ وـ جـسـتـیـ²¹ K, VI—²² درـ L—²³ قـضـامـ بـهـرـ گـذـشـتـیـ

وـ قـسـمـ لـلـاصـغـاـ الـلـطـلـامـاتـ وـ قـضـامـ²⁵ ذـشـسـتـنـ VI, T—²⁶ دـگـرـ جـزـ بشـادـیـ

²⁷ K, VI—²⁸ VI—²⁹ K, VI—³⁰ K, VI, C—³¹ K, VI—³² K, VI—³³ I, T—³⁴ دـگـرـ ذـیـمـهـ اـزـ

ذیلیاپاید که کششور شود زو قبه‌اه
جداند سرمهایه و^۳ ارز خود پیش
سواران هشیار خنجرگزار^۴
ز بومسیه^۵ در گلستان شوود
بدگردد ذدارد زبانه‌را ذگاه
کژین پنگزند^{۱۱} بهند و چاه آورید
بدان تا نمایند سخن در^{۱۳} ذهان
مخسپید^{۱۴} در خیمه بی^{۱۵} پاسبان
دلاور سواران^{۱۸} پرخاشخیر
براه الاذهان فرسناده شان
بدان تما ذیلاید^{۲۱} ز^{۲۲} دشمن گذر
همه در پنهان چهاراندار پیید
ز مردان جنگی چنان چون سزید
جهنمی پنهان و اذدرزها داده شان
ذباید که کس پی ذهند بر زمین
روان بسته دارد به پیمان ما
که کسر را ذباید شدن دوردمست^{۲۴}
خشم دهد باشید و پی غم بپید^{۲۵}

همان نامداران—^۱ ل، سرومایه—^۲ ل، VI، K، IV، VI، T، بیس—^۳ ل، I، K، IV، VI، C و نفذ اثنى عشر آنها الى بلاد زابل—^۴ ب، VI، K، همی—^۵ I، K، IV، VI، C گزین کرد—^۶ K، IV، VI، C و نفذ اثنى عشر آنها الى بلاد زابل—^۷ ب، VI، K، همی—^۸ I، K، IV، VI، C از دم آن سپه—^۹ K، IV، آنکو—^{۱۰} VI، C از ایران نبرده [و ذیران—^{۱۱} I، IV، VI، K، IV، VI، C] سوار
 ز بیم آن سپه—^{۱۲} K، IV، VI، C از ایران نبرده [و ذیران—^{۱۳} I، IV، VI، C] سوار از بیم آن سپه—^{۱۴} K، IV، VI، C از ایران نبرده [و ذیران—^{۱۵} I، IV، VI، C] سوار از بیم آن سپه—^{۱۶} K، IV، VI، C از ایران نبرده [و ذیران—^{۱۷} I، IV، VI، C] سوار از بیم آن سپه—^{۱۸} K، IV، VI، C از ایران نبرده [و ذیران—^{۱۹} I، IV، VI، C] سوار از بیم آن سپه—^{۲۰} K، IV، VI، C از ایران نبرده [و ذیران—^{۲۱} I، IV، VI، C] سوار از بیم آن سپه—^{۲۲} K، IV، VI، C از ایران نبرده [و ذیران—^{۲۳} I، IV، VI، C] سوار از بیم آن سپه—^{۲۴} K، IV، VI، C از ایران نبرده [و ذیران—^{۲۵} I، IV، VI، C] سوار از بیم آن سپه—^{۲۶} K، IV، VI، C از ایران نبرده [و ذیران—^{۲۷} I، IV، VI، C] سوار

ورا م---رد بـدکـیهـش^۱ و^۲ بـدـمـهـاـز دـان
 دـگـرـهـ ۴ نـاـوـدـانـ یـکـبـیـهـکـ^۵ بـدـشـکـنـدـ^۶
 بـدوـ گـفـتـ کـایـ مـاهـ^۷ لـشـکـرـشـکـنـ^۸
 چـوـ آـهـرـمـنـ آـنـ^۹ مـرـدـ^{۱۰} بـدـکـیـهـشـرا
 هـمـانـ خـشـمـ بـهـرـامـ بـاـ اوـ^{۱۱} بـرـافـدـ^{۱۲}
 کـجـابـدـ^{۱۳} بـدـانـدـیـشـ وـ بـیـکـارـ مـرـدـ^{۱۴}
 اـزانـ ڈـاـجـ وـرـ^{۱۵} خـسـروـاـذـیـ درـخـستـ^{۱۶}
 زـرـیـ مـرـدـکـ شـوـهـرـاـ بـاـزـ خـوـانـ^{۱۷}
 هـمـیـ ۳ گـرـدـهـ اـزـ خـاـنـهـ بـیـرـوـنـ کـنـدـ
 بـخـنـهـنـدـیـدـ خـسـرـوـ زـ گـفـتـهـارـ^{۱۸} زـنـ
 زـرـیـ بـاـزـ خـوـانـ^{۱۹} آـنـ^{۲۰} بـدـاـزـدـیـهـشـرا
 فـرـسـتـتـادـ کـسـ زـشـتـرـخـرـاـ بـخـوـاـنـدـ
 بـکـشـتـتـنـدـ اـورـاـ^{۲۱} بـزارـیـ وـ درـدـ
 هـمـیـ هـرـ ڈـمـانـشـ فـزـوـنـ بـوـدـ بـخـتـ^{۲۲}

ג

سر اسر جهان شد و را ذیکه خواه
 همه کهتران²¹ زو تو اذگر شدند
 جهان دیده گردان و²⁴ جنگی سوار
 که بنده باد پیه روز و²⁵ فرخ قباد
 پکایک همه ذاهد گرد شبر
 گزین کرد ز ایران و ذیران سوار²⁸
 ذگه دان آن فرخ آزاد²⁹ به وم

ازان پس چو²⁰ گستردہ شد دست شاه

همه ڈاجدار اذش کهتر شدند
 گزین کرد از ایران²² چل و هشت هزار²³
 در گنجهای کهون بدر گشاد
 چهارا ڈپخشید بسر چار بھر
 ازان ذامداران ده و دو هزار²⁷
 فرسن تاد خسرو سوی مرز روم

3120

3115

¹ I, C—شوم مردم ² K, IV, VI—و on. ³ VI, C—که او ⁴ K, IV—همه ⁵ I—همی

⁶ I, IV, T — ⁷ K — بِرْكَنْد — يِكَابِك هُمَه ذاودَان — ⁸ I, IV, T — شَيْر — ⁹ K, VI, T — شَوْخ — ذاودَان — بِرْ كَنْد — بِرْ كَنْد —

دېتە و دادم آن شەرە و آن دوستە * تو بىفرست آذجا [اكنون-T] يىكى يارسا

¹¹ K, VI— فامر الملك حيمئذ باسترجاع مغرب الربعاع من تلك البقاع— بـ خواند—¹⁰

¹² K, VI – ¹³ I, K, IV, VI, T – ¹⁴ K, VI – خوانم چنان آهرمن – IV چه آهریمن –

¹⁵ I, IV, T-6. оп. ¹⁶ K-1 ویرا ¹⁷ K او بود که ¹⁸ I, IV, VI, T-6. оп.

¹⁹ K, VI—²⁰ I, IV, C—²¹ K, VI—²² I, VI—²³ زیشان—K نامور—C بارور—K مهتران—K

²³ اختار من الایرانیین ثمانیة و أربعين - B صد و سی هزار - VI, K دو ره صد هزار - L

²⁴ I, K, IV, VI, T—²⁵ I, جهاندیده و گرد و ڭاردىن، ²⁴ разнотчение Б—ثمانية و ثلاثين؛ أللـف فارس

²⁶ K, VI—op. ²⁷ فرخنژاد—L هزار سی دو ²⁸ I, IV, T—K، VI—

آباد—²⁹ I, K, IV, VI, T — شایسته کارزار K, VI سواران هشیمار و خنجرگزار

بیهاراست گلابرگ روی زمین
همه کوه و هامون پر از لاله شد^۱
همه^۲ میش و آهو براغ آمدند
همه^۳ چشم^۴ باغ پر ماغ دید^۵
بیهارود پس جامهای^۶ خلوق^۷
دهشادی زبانرا^۸ بیهاراستند
که پیپدا نیم^۹ گردنه از کودکی^{۱۰}
بزر اندرون چند گوشه گهر
دنخانن پر از لاله کرده ذگار
چو میخواره بد^{۱۱} چشم او پر خمار
فرو هشته از باره^{۱۲} زربن چنماغ
همه^{۱۳} کهتران^{۱۴} خنده را پنده شد^{۱۵}
چه باید^{۱۶} بگو^{۱۷} ای زن خوب روی^{۱۸}
بدو^{۱۹} گفت کای شاه گردن فراز
دل غمگان^{۲۰} از غم آزاد کن

چندین تا بیهار^{۲۱} فور دین
جهان از ذم ابر^{۲۲} پر^{۲۳} زاله شد^{۲۴}
بزرگان بپازی پهبا^{۲۵} باغ آمدند
چو خسرو گشاده در باغ دید^{۲۶} 3095
بفرمود تا در^{۲۷} دهی دند بوق^{۲۸}
نشستند^{۲۹} بر سبزه^{۳۰} می خواستند
بیهارود پیمن گردیده گردکی^{۳۱}
بر اسپی نشانده ستامی بزر
فرو هشته از گوش او گوشوار^{۳۲} 3100
ببدیده چو قار و برق چون بهار
همی تاخت چون کودکی گرد باغ
لب شاه ایران پر از خنده شد^{۳۳}
ادما گردیده گفت کز آزوی^{۳۴}
زن چاره گز برد پیشنهش^{۳۵} ذم باز
بمن بخش ری را^{۳۶} خرد^{۳۷} باد کن

چون—^۱ سوشک سر ابر—I, IV, T سوشک سرادره—L^۲ برآمد—VI

^۴ I, K, IV, VI, T—دوب.: I, K, IV, T—گشت

همه راغها [باشها—K] شد چو پشت پلنگ * زمین همچو دیمای رومی برذگ

^۵ I, K, IV, P VI—دوب. (ср. K): همه چشمها را پر از ماغ دید

بفرمود تا خیمه بیرون برذگ * همه سان شادی بهامون بدرذگ

همان—K خنوق(?)—I^{۱۰} تشتیای^{۱۱} خیمه بیرون برند—K^{۱۲} بر—IV, P

^{۱۴} VI—روانرا—I^{۱۳} سفره—K^{۱۲} و ساز شادی بهامون برذگ

۶. او—I^{۱۵} I, IV, VI, C, P می خورده دو—I^{۱۶} I, K, IV, VI, T—دوب.—K^{۱۷} I, IV,

خواهی—T مهتر آن—P لشکر آن—VI^{۱۹} همی—L^{۱۸} گشت—T—

^{۲۱} I, IV, P^{۲۲} I, K, IV, VI, T—VI بخواه—VI بگوی—I^{۲۴} I, R^{۲۵} حاجتی آن تهیب لی السنور فلا تقتلہ—B^{۲۶} همی—VI چنین—K, IV, T—VI

و ز خرد

<p>3075 سخن هرج گویی¹ دگرگون کنم سر مایله من دروغست و² بمن بدو گفت خسرو که بد اخترت بدیدوان ذوشته نند منشور ری³ سپاه⁴ پراگنده اورا سپرد</p>	<p>تن و جان مردم پر از خون⁵ کنم⁶ سوی راستی ذیستم دسترسی ذوشته مبارادا جزین بزر سرت ز زشتی⁷ بزرگی شد آن⁸ شوهپی⁹ برفت از در و ذام زشتی به برد</p>
<p>3080 چو آمد برى مرد ذاچن درست بفرمود تا ذاوداذهای بام¹⁰ وزان پس همه گربکانرا پکشت به بر سو همی رفت با رهنمای</p>	<p>دل و دیده از شرم یزدان پشست بکنند و او شد¹¹ بران¹² شادکام دل کندخایان ازو¹³ شد درشت منادیگری پیش او بر¹⁴ بپای</p>
<p>3085 همی گفت گر ذاوداذهی بجای¹⁵ بدان¹⁷ بوم و بر¹⁸ آتش اندر زشم همی جست¹⁹ جایی که بد یک درم همه خانه از موش بگذاشتند</p>	<p>به دیگر اندرون پاسماذهی نبود²⁰ که آمد ز درگاه خسرو برى ازان زشت بندکام²¹ شومپی²² شد آن شهر آباد یکسر خراب</p>
<p>3090 کس اندر جهان یاد ایشان نکرد همه شهر یکسر پر از²³ داغ و درد</p>	

¹ I, K, IV, VI, T— گویدم ² I, IV, T— پرسنده پر خون— ³ K, VI— پرسنده—
⁴ این— ⁵ این— ⁶ بزشته— ⁷ I, IV, C— ⁸ ل— ⁹ I, K, IV, VI, T— ¹⁰ سپاهی— ¹¹ ذاوداذهای ز بام— ¹² I, C— ¹³ ازان— ¹⁴ بدان— ¹⁵ VI— ¹⁶ I, K, IV, T— ¹⁷ بوم و دشت— ¹⁸ I, C— ¹⁹ بوم و دشت— ²⁰ بماند VI— ²¹ خانهای— ²² VI— ²³ I, C—
 فلما جاء الشتاء و قتابعت 3087 и 3088 переданы так: الأَمْطَارُ خَرَبَتُ الدُّورَ، وَ كَثُرَتُ الْجَرَذَانُ فِي الْبَيْوَتِ

¹ آشقر اللون—ب، يکی مرد ذاپاک ذاپاک گوی [بی باکچوی—[VI—K, VI—[VI—Zشت روی—K, VI—вместо бб. 3063 и 3064 текста:

قندش زرد و پیمنی کثر و زشت روی * بداندیش و کوتاه و هم خیره گوی [جوی—VI]
 ذرند اختنی باشدم [ذاکس—VI] زشت روی * که دیگر ذباشد بدان طبع و خوی
 قنش زشت و پیمنی کثر و روی زشت * یکی دوزخی مرد [روی—VI] دور از بهشت
 I, IV, T — вместо бб. 3063 и 3064:

۱۰ زندگانی کثیر را در خود داشت [زندگانی] و بینی کثر و روی زرد * بدادا زد پیش و کوتاه و دل پسر ز درد
 ۱۱ پر از K^۲ دو تا چشم — VI^۵ سری — I^۴ I, K, IV, VI — ۶. op. ضعیف البدن — B^۳
 ۱۲ کثرو — K کثرو او — L^۷ آحوال العینین ازرقه هما — B همان سرخ — P چون خون — VI خون
 ۱۳ چنین — K^{۱۰} کی — I^۹ فتعجب المواجهة... — B مهتران — L^۸
 ۱۴ مودد — K, IV, T^{۱۶} بگیرم — IV^{۱۵} ز راه — L^{۱۴} برین — L^{۱۳} پیش — VI^{۱۲} کسی
 ۱۵ C — ۶. op.^{۱۸} وزین گونه — C^{۲۱} اوی — I^{۲۰} K, P^{۱۹} پیش — I, K, C^{۲۲} لشکر و کشورش — IV^{۲۳} خسرو — VI^{۲۲} وزان کینه اورا زکو — VI ز کوی — P بکوی
 ۱۶ بیاور ز — C بیاد ای بد کم خرد — VI بیاد آر گفتار بد(؟) — IV بیاد و ز گفتار بد — I^{۲۴}
 ۱۷ در — VI^{۲۷} داد پاسخ ز کردار بد — IV^{۲۶} داد پاسخ که از — T, I^{۲۵} گفتار بد

^۱ ل— اکنون — ^۲ ل، I، IV، VI— بیان پیکی ^۳ VI، P— بہام ^۴ I، C— ^۵ ل—

⁸ K- لآنها كانت مسقط رأس جوبين: ⁷ I, VI-Б-добр-С-كنید-⁶ K- همی оп.

بـدان K، شهر ۱۱ I، IV، C— ۱۰ IV، C— VI- ۹ هـمان ری چو سـ اسر هـمه رـی چـو (؟)

¹² K, VI داستان پرین [من VI] هم نیم — بدین پران — VI پاره — IV پایدید — I، T — ¹³

- K بایدم بی تبار

اگر نیستے تو بردین داستان * یکی بیگہر بایددم بدذشان

VI—

جدو گفت خسرو که از مهتران * یکی بیگنر بایدم بدشان

¹⁵ K, IV, VI, T— و on. ¹⁶ VI بروزیان— دستور ¹⁷ I, IV, T— کای— C ¹⁸ I, IV— K, VI—

²⁰ I, C — گوید — IV نگوید — IV بگوید — P نشاید — IV که خسرو بافرین

K, VI—доб.: فزاید ز تو تاج و تخت و نگین

شهرپار

* ذماید که پیچید ازین شهریار

²³ L K IV VI T + ²⁴ L + W T + ²⁵ L IV + ²⁶ L K IV VI

دستی - I, IV، VI، I بمنزد - IV، VI، I بمنزد - IV، VI، I، K، IV، VI، I بمنزد - IV، VI، I، K، IV، VI

۱- رهنمای

که بی عیوبی از گردش روزگار
یکی^۲ سست^۳ پاشی^۴ اگر^۵ سختپی^۶
که هستند بر جان^۷ نگهبان^۸ من^۹
ز ایران بپای اند^{۱۰} جنگی سوار^{۱۱}
چه در خانه گوههر آگیون من^{۱۲}
همه^{۱۳} پاک بـ طـوق و بـ گـوشـوار^{۱۴}
که بـ رـذـج و قـیـمـار خـوـیـشـان^{۱۵} توـی
جز از تو اگر^{۲۰} نو بـ وـد^{۲۱} گـر^{۲۲} کـهـنـ
ز بـ یـمـ خـارـه دـشـمـن آـزاد شـدـ^{۲۴}
همـی آـفـرـیـن خـواـند بر فـرـرـ اوـی

چنینیم گفت با گرددیه شهربار
 کنون تا به پیشنهاد که با جام می
 بگرد چهان چار سالار من
 ابا هر یکی زان ده و دو هزار
 چنینیم هم به شکوه زیستن من
 پرسه ایار به اشد ده و دو هزار
 ازان ^{۱۵} پس ذکه دار ^{۱۶} ایشان ^{۱۷} قوى
 ذخواهم که گویند زیستان سخن
 شننید آن ^{۲۳} سخن گرددیه شاد شد ^{۲۴}
 همی رفعت روی زمین را به روی

09

ذبـد گـردـیـهـرا بـچـیـزـی ذـیـازـ²⁶
بـزـرـگـان و دـزمـآـمـ وـدـهـ دـدانـ²⁷

در آمد بـریدن روزگاری²⁵ دراز
جنین²⁶ می همی خورد پا پـخـرـدان

۱ K, P—^۲ IV, T—^۳ VI سخت باشد—K ^۴ سخت پی—C—دوبلو:
 ۶ K, VI—^۵ I, IV, C—و گر و گر
 یکی جام پسر بادا خسروان * دکف بر ذهاد آن زن پپهادون
 که گشته‌ی گردیزان ازان اهرمن * ذهاد بدو دیده‌ی اذچه‌من
 دیده‌یاد سپهبد بیهک دم بخورد * بدر آورد ازان چشمۀ زرد گرد
 سپهبد شگفتی بماند اندرو * بدو گفت کای ماه پیکارچو
 از ایرانیان نیز—^{۱۰} K هر جایگه پار من—^۹ ذگهدار—^۸ I, IV, VI, T هرجا—^۷ VI
 از ایرانیان قند—C از ایرانیانند—P از ایرانیانید—VI از ایران پیمانند—IV
 ب—۶۶. نخواهم که گویند—L ^{۱۲} همه پاک با طوق و با گوشوار—L ^{۱۱} 3039—3041 не переведены.
 ان ف حجرنا اثنی عشر أسف—B ^{۱۴} L—B, оп.; ^{۱۳} IV همان—(ср. б. 3045).
 گنج—I ^{۱۸} خوبان—L ^{۱۷} ذگهبان—^{۱۶} I, IV, T—^{۱۵} ازین—I, K, IV, VI, T—^{۱۴} همان—^{۱۳} IV زیشان سخن
 یا—I, C ^{۲۲} بوند(?)—^{۲۱} IV کسی جز تو گر [ار—^{۲۰} I, IV, T—[IV—^{۲۱} IV ایشان خویشان—T
 روزگار—IV نیز روزی—^{۲۳} K, C ^{۲۴} این—^{۲۵} I, K, T—^{۲۶} گشت—^{۲۵} I, K, IV, VI, T ار—^{۲۷} IV این
 نرفت [ذگشت—P] اختر نامور—K, VI, P ذجست اختر نامور جز فراز—^{۲۸} K, VI, T شبی—^{۲۹} IV، IV
 کارآموده—IV مهتران—IV موبدان—^{۳۰} I, IV جز بنغاز سران

یکی چشم بگشای ز بد دور^۲ باش^۳
 زن آمد^۴ بنه زدیک^۵ اسپ سیاه
 ز بالا بزین^۶ اندر آمد چو بد
 چپ و راست بیگانه راهی گرفت
 وز^۷ ابر سیمه نعره بر داشتی^۸
 بدین^۹ گونه بودم چو غرفته^{۱۰} گرگ^{۱۱}
 بدشمن دهی آلت کارزار^{۱۲}
 ورا هر زمان بر تو بششد گذر
 کزین زن جز از دوستداری مخواه
 بر آورده^{۱۳} اهی بر شگردیه^{۱۴}
 بدان بزر و بالا و آن یال و کفت^{۲۱}
 بشاه جهان گفت دسته ور^۱ باش
 بدان پر هنر زن بفرمود شاه
 بن بیزهرا بر زمین بر ذهاد
 بن باغ اندر آورده^{۱۵} گرفت 3030
 همی هر زمان باره^{۱۶} بر گاشتی
 بدو گفت هنگام جنگ^{۱۰} تبرگ^{۱۱}
 چنین گفت شیرین که ای شهرپار
 تو بجا جامه^{۱۷} پاک^{۱۸} بر خدمت زر
 بخنده بشیرین چنین گفت شاه 3035
 همی تاخت گرد اندرش^{۱۷} گردیده^{۱۸}
 بدو مانده بد^{۲۰} خسرو اندر شگفت

¹ بگشای و در سور—IV بنهای و دستور—² I, C گنجور—C رنجور—I ³ K, VI—б. 3027 стоит после б. 3028; K, VI—доб.:

چو دیدش بیران گونه بی ر شاه مه * بیهوده جایگه بی ر همه گفت زه
 جهه ازدار مازنده پندو در شگفت * بی دان بی رز بیلا و بازو و کفت
 (ср. бб. 3036 и 3037 текста и разночтения к ним). ¹⁵ Б - доб.: Т - доб.:
 و آنت فاقل اخیهها ¹⁶
 که خون بی رادر بیهاد آورد * بی ترسم که کارت بیهاد آورد
 بسان یلانی که با I ¹⁷ اندرون ماه چهر C - IV, P ¹⁸ اندرون I, ¹⁹ فی ثیاب البذلة - B
 (ср. б., добавленный рук. K и VI к б. 3032); I, IV, T - доб.:
 همه گفت پاری بی دادیش شاه * بی پیش منسقی بی آوردگاه
 هم اکنون ز زینش بسان قبرگ * جدا کردمی پیش شاه بزرگ
 چنان بی رز بیلا و با ذور کفت - I ²¹ بیماند اندرو IV ²⁰

ز هر کس فazon شد^۱ و را^۲ پایگاه
همان نزد^۳ دستور فریدار من
بپنرفت و با جان همی داشت راست
درم داد و دینار و هر گونه^۴ چیز 3015
ورا در شبستان فرستاد شاه
فرستاد نزد برادرش کس
بر آیدین آن دین^۵ مراورا^۶ بخواست
بپیاراوش بخیلعت افگند نیز

۵۸

دو هفتاه بر آمد بدبو گفت شاه
که بر گویی آن^۷ جنگ^۸ خاقانیان
بدبو گفت شاهها اوش^۹ پدی
بفرمای قا اسپ و زین آورند
همان نیزه و خود و خفتان جنگ 3020
پرسندهی را^{۱۰} بفرمود شاه
برفتند بیداردل بندگان^{۱۱}
ز خوبان رومی^{۱۲} هزار و دوست
چو خورشید شیرین بپیش اندرون
 بشد گردیده قا بنزدیک شاه 3025
بیامد خرامان ز جای ذشست
کمر بر میان دست و نیزه بدست

^۱ K, VI, ^۲ VI شدهش — ^۳ VI پیش — ^۴ دینش — ^۵ K, VI — اورا زردشت
^۶ K, VI — ^۷ K, VI — доб.: پسیار

که با قرک چون بود پیکار و جنگ * چگونه گشادی بمندانش چنگ
بدو گردیده گفت نوشہ — ^{۱۰} VI که بر گوی آن رزم — ^۹ I, IV, C — ^۸ K, VI — کنی —
بردگان — ^{۱۱} I — ^{۱۵} بر آرای — ^{۱۴} K — ^{۱۳} VI, C — доб. فرستاده را — ^{۱۲} K — گزین —
I, IV, VI, T — ^{۱۷} K — و حضرت شیرین... و وراها ألف و ماستان من الجوار... — خسرو — Б — пропущенные
IV — ^{۱۸} Л — оп. — ^{۱۹} I (ср. б. 3028). که آید بنزدیک اسپ سیاه — ^{۲۰} عادی —
Л 66. 3026—3028 переданы так: و أخذت الرمح فاستأذنت الملوك و سمعت نحو فرس أدهم قرب لها

<p>چـه آـوـيـزـى اـز گـوـشـهـوار رـهـى¹ اـزان زـن وـرـا شـادـى ذـو رسـيـدـهـى² كـه دـاـذـد هـمـه دـاـسـتـهـان كـهـنـى⁵ نـوـشـتـهـنـد وـكـرـدـنـد چـنـدـآـفـرـيـدـن بـنـامـه وـرـا اـفـسـرـمـاه خـواـذـد سـخـنـهـهـاـي خـسـرـو بـدـوـ⁶ يـادـكـرد چـوـرـخـشـنـدـه گـلـشـدـبـوقـتـ⁷ بـهـار چـوـشـدـرـوزـروـشـنـبـنـهـبـرـذـهـاد سـپـاهـى پـذـيـرـه شـدـشـ¹⁰ بـىـشـهـارـ¹¹ دـلـقـاجـورـپـرـزـقـيـهـارـ¹² يـافـتـت هـرـآـفـكـسـ¹⁵ كـه بـوـذـدـدـبـاـ اوـسـرانـ يـكـاـيـكـ پـگـنـجـورـاوـ¹⁷ بـرـشـمـرـدـ كـسـآـذـرـاـذـداـذـسـسـتـكـرـدـنـشـهـارـ هـمـانـقـختـزـرـيـنـ وـزـرـيـنـسـپـرـ بـرـخـچـونـبـهـارـوـبـرـفـتـهـنـقـذـرـوـ هـمـىـذـرـبـارـدـ²⁰ توـگـويـىـ²¹ زـلـبـ </p>	<p>ازـيـنـپـسـكـنـونـقاـچـهـفـرـمـانـدهـىـ چـوـآنـذـامـهـذـذـيـكـخـسـرـوـرسـيـدـ فـرـسـتـادـهـيـخـواـسـتـ³ شـيـرـيـنـسـخـنـ⁴ يـكـىـذـامـهـبـرـسـانـاـرـذـگـچـيـنـ گـرـاـذـمـاـيـهـذـراـبـدرـگـاهـخـواـذـدـ³⁰⁰⁰ فـرـسـتـادـهـآـمـدـبـرـذـنـچـوـگـرـدـ زـنـشـيـرـذـانـذـامـهـشـهـرـيـهـارـ سـپـهـرـاـبـدرـخـواـذـمـدـوـرـوـزـيـبـدـادـ چـوـآـمـدـبـنـذـذـيـكـىـشـهـرـيـهـارـ⁹ زـرـهـچـونـبـدرـگـاهـشـدـبـارـيـافـتـتـ³⁰⁰⁵ بـيـلـاـورـذـانـپـسـ¹³ ذـثـارـ¹⁴ گـرـانـ هـمـانـ¹⁶ گـنـجـوـزـگـوـهـرـشـاهـوارـ زـدـيـهـارـايـزـرـبـفـتـوـقـاجـوـكـمـرـ³⁰¹⁰ ذـگـهـكـرـدـخـسـرـوـبـرـانـ¹⁸ زـادـسـرـوـ بـرـخـسـارـهـروـزـوـبـيـگـيـسـوـ¹⁹ چـوـشـبـ </p>
--	--

¹ IV—² لـ وـ تـاـ چـهـپـيـمـانـدـهـىـ

چـوـآـمـدـفـرـمـهـتـادـهـ وـدرـرسـيـدـ * بـرـخـسـرـوـآـمـدـچـنـانـچـونـسـزـپـدـ
 Cـ روـشـنـروـانـIVـ شـيـرـيـنـذـيانـ³ VIـ جـسـتـ⁴ I, K, VI, Pـ
 Kـ доб. варианта же б. ⁵ شـيـرـ زـيانـ⁶ Iـ
 IVـ بـلـنـدـاخـتـرـ وـشـادـ وـروـشـنـروـانـKـ بـلـنـدـاخـтـрـиـ پـакـروـشـнـро~ан~Tـ⁷ شـи~р~⁸ VIـ
 هـمـهـ⁹ I, K, IV, VI, Tـ¹⁰ K, VIـ[VIـ¹¹ K, VIـ¹² I, Tـ¹³ (?) باـ اوـ¹⁴ K, VIـ¹⁵ I, Tـ¹⁶ VIـ¹⁷ K, VIـ¹⁸ I, K, IVـ
 سـپـاهـىـ¹⁹ IVـ²⁰ VIـ²¹ I, K, IV, VIـ²² VIـ²³ VIـ²⁴ VIـ²⁵ VIـ²⁶ VIـ²⁷ VIـ²⁸ VIـ²⁹ VIـ³⁰ VIـ³¹ VIـ³² VIـ³³ VIـ³⁴ VIـ³⁵ VIـ³⁶ VIـ³⁷ VIـ³⁸ VIـ³⁹ VIـ⁴⁰ VIـ⁴¹ VIـ⁴² VIـ⁴³ VIـ⁴⁴ VIـ⁴⁵ VIـ⁴⁶ VIـ⁴⁷ VIـ⁴⁸ VIـ⁴⁹ VIـ⁵⁰ VIـ⁵¹ VIـ⁵² VIـ⁵³ VIـ⁵⁴ VIـ⁵⁵ VIـ⁵⁶ VIـ⁵⁷ VIـ⁵⁸ VIـ⁵⁹ VIـ⁶⁰ VIـ⁶¹ VIـ⁶² VIـ⁶³ VIـ⁶⁴ VIـ⁶⁵ VIـ⁶⁶ VIـ⁶⁷ VIـ⁶⁸ VIـ⁶⁹ VIـ⁷⁰ VIـ⁷¹ VIـ⁷² VIـ⁷³ VIـ⁷⁴ VIـ⁷⁵ VIـ⁷⁶ VIـ⁷⁷ VIـ⁷⁸ VIـ⁷⁹ VIـ⁸⁰ VIـ⁸¹ VIـ⁸² VIـ⁸³ VIـ⁸⁴ VIـ⁸⁵ VIـ⁸⁶ VIـ⁸⁷ VIـ⁸⁸ VIـ⁸⁹ VIـ⁹⁰ VIـ⁹¹ VIـ⁹² VIـ⁹³ VIـ⁹⁴ VIـ⁹⁵ VIـ⁹⁶ VIـ⁹⁷ VIـ⁹⁸ VIـ⁹⁹ VIـ¹⁰⁰ VIـ¹⁰¹ VIـ¹⁰² VIـ¹⁰³ VIـ¹⁰⁴ VIـ¹⁰⁵ VIـ¹⁰⁶ VIـ¹⁰⁷ VIـ¹⁰⁸ VIـ¹⁰⁹ VIـ¹¹⁰ VIـ¹¹¹ VIـ¹¹² VIـ¹¹³ VIـ¹¹⁴ VIـ¹¹⁵ VIـ¹¹⁶ VIـ¹¹⁷ VIـ¹¹⁸ VIـ¹¹⁹ VIـ¹²⁰ VIـ¹²¹ VIـ¹²² VIـ¹²³ VIـ¹²⁴ VIـ¹²⁵ VIـ¹²⁶ VIـ¹²⁷ VIـ¹²⁸ VIـ¹²⁹ VIـ¹³⁰ VIـ¹³¹ VIـ¹³² VIـ¹³³ VIـ¹³⁴ VIـ¹³⁵ VIـ¹³⁶ VIـ¹³⁷ VIـ¹³⁸ VIـ¹³⁹ VIـ¹⁴⁰ VIـ¹⁴¹ VIـ¹⁴² VIـ¹⁴³ VIـ¹⁴⁴ VIـ¹⁴⁵ VIـ¹⁴⁶ VIـ¹⁴⁷ VIـ¹⁴⁸ VIـ¹⁴⁹ VIـ¹⁵⁰ VIـ¹⁵¹ VIـ¹⁵² VIـ¹⁵³ VIـ¹⁵⁴ VIـ¹⁵⁵ VIـ¹⁵⁶ VIـ¹⁵⁷ VIـ¹⁵⁸ VIـ¹⁵⁹ VIـ¹⁶⁰ VIـ¹⁶¹ VIـ¹⁶² VIـ¹⁶³ VIـ¹⁶⁴ VIـ¹⁶⁵ VIـ¹⁶⁶ VIـ¹⁶⁷ VIـ¹⁶⁸ VIـ¹⁶⁹ VIـ¹⁷⁰ VIـ¹⁷¹ VIـ¹⁷² VIـ¹⁷³ VIـ¹⁷⁴ VIـ¹⁷⁵ VIـ¹⁷⁶ VIـ¹⁷⁷ VIـ¹⁷⁸ VIـ¹⁷⁹ VIـ¹⁸⁰ VIـ¹⁸¹ VIـ¹⁸² VIـ¹⁸³ VIـ¹⁸⁴ VIـ¹⁸⁵ VIـ¹⁸⁶ VIـ¹⁸⁷ VIـ¹⁸⁸ VIـ¹⁸⁹ VIـ¹⁹⁰ VIـ¹⁹¹ VIـ¹⁹² VIـ¹⁹³ VIـ¹⁹⁴ VIـ¹⁹⁵ VIـ¹⁹⁶ VIـ¹⁹⁷ VIـ¹⁹⁸ VIـ¹⁹⁹ VIـ²⁰⁰ VIـ²⁰¹ VIـ²⁰² VIـ²⁰³ VIـ²⁰⁴ VIـ²⁰⁵ VIـ²⁰⁶ VIـ²⁰⁷ VIـ²⁰⁸ VIـ²⁰⁹ VIـ²¹⁰ VIـ²¹¹ VIـ²¹² VIـ²¹³ VIـ²¹⁴ VIـ²¹⁵ VIـ²¹⁶ VIـ²¹⁷ VIـ²¹⁸ VIـ²¹⁹ VIـ²²⁰ VIـ²²¹ VIـ²²² VIـ²²³ VIـ²²⁴ VIـ²²⁵ VIـ²²⁶ VIـ²²⁷ VIـ²²⁸ VIـ²²⁹ VIـ²³⁰ VIـ²³¹ VIـ²³² VIـ²³³ VIـ²³⁴ VIـ²³⁵ VIـ²³⁶ VIـ²³⁷ VIـ²³⁸ VIـ²³⁹ VIـ²⁴⁰ VIـ²⁴¹ VIـ²⁴² VIـ²⁴³ VIـ²⁴⁴ VIـ²⁴⁵ VIـ²⁴⁶ VIـ²⁴⁷ VIـ²⁴⁸ VIـ²⁴⁹ VIـ²⁵⁰ VIـ²⁵¹ VIـ²⁵² VIـ²⁵³ VIـ²⁵⁴ VIـ²⁵⁵ VIـ²⁵⁶ VIـ²⁵⁷ VIـ²⁵⁸ VIـ²⁵⁹ VIـ²⁶⁰ VIـ²⁶¹ VIـ²⁶² VIـ²⁶³ VIـ²⁶⁴ VIـ²⁶⁵ VIـ²⁶⁶ VIـ²⁶⁷ VIـ²⁶⁸ VIـ²⁶⁹ VIـ²⁷⁰ VIـ²⁷¹ VIـ²⁷² VIـ²⁷³ VIـ²⁷⁴ VIـ²⁷⁵ VIـ²⁷⁶ VIـ²⁷⁷ VIـ²⁷⁸ VIـ²⁷⁹ VIـ²⁸⁰ VIـ²⁸¹ VIـ²⁸² VIـ²⁸³ VIـ²⁸⁴ VIـ²⁸⁵ VIـ²⁸⁶ VIـ²⁸⁷ VIـ²⁸⁸ VIـ²⁸⁹ VIـ²⁹⁰ VIـ²⁹¹ VIـ²⁹² VIـ²⁹³ VIـ²⁹⁴ VIـ²⁹⁵ VIـ²⁹⁶ VIـ²⁹⁷ VIـ²⁹⁸ VIـ²⁹⁹ VIـ³⁰⁰ VIـ³⁰¹ VIـ³⁰² VIـ³⁰³ VIـ³⁰⁴ VIـ³⁰⁵ VIـ³⁰⁶ VIـ³⁰⁷ VIـ³⁰⁸ VIـ³⁰⁹ VIـ³¹⁰ VIـ³¹¹ VIـ³¹² VIـ³¹³ VIـ³¹⁴ VIـ³¹⁵ VIـ³¹⁶ VIـ³¹⁷ VIـ³¹⁸ VIـ³¹⁹ VIـ³²⁰ VIـ³²¹ VIـ³²² VIـ³²³ VIـ³²⁴ VIـ³²⁵ VIـ³²⁶ VIـ³²⁷ VIـ³²⁸ VIـ³²⁹ VIـ³³⁰ VIـ³³¹ VIـ³³² VIـ³³³ VIـ³³⁴ VIـ³³⁵ VIـ³³⁶ VIـ³³⁷ VIـ³³⁸ VIـ³³⁹ VIـ³⁴⁰ VIـ³⁴¹ VIـ³⁴² VIـ³⁴³ VIـ³⁴⁴ VIـ³⁴⁵ VIـ³⁴⁶ VIـ³⁴⁷ VIـ³⁴⁸ VIـ³⁴⁹ VIـ³⁵⁰ VIـ³⁵¹ VIـ³⁵² VIـ³⁵³ VIـ³⁵⁴ VIـ³⁵⁵ VIـ³⁵⁶ VIـ³⁵⁷ VIـ³⁵⁸ VIـ³⁵⁹ VIـ³⁶⁰ VIـ³⁶¹ VIـ³⁶² VIـ³⁶³ VIـ³⁶⁴ VIـ³⁶⁵ VIـ³⁶⁶ VIـ³⁶⁷ VIـ³⁶⁸ VIـ³⁶⁹ VIـ³⁷⁰ VIـ³⁷¹ VIـ³⁷² VIـ³⁷³ VIـ³⁷⁴ VIـ³⁷⁵ VIـ³⁷⁶ VIـ³⁷⁷ VIـ³⁷⁸ VIـ³⁷⁹ VIـ³⁸⁰ VIـ³⁸¹ VIـ³⁸² VIـ³⁸³ VIـ³⁸⁴ VIـ³⁸⁵ VIـ³⁸⁶ VIـ³⁸⁷ VIـ³⁸⁸ VIـ³⁸⁹ VIـ³⁹⁰ VIـ³⁹¹ VIـ³⁹² VIـ³⁹³ VIـ³⁹⁴ VIـ³⁹⁵ VIـ³⁹⁶ VIـ³⁹⁷ VIـ³⁹⁸ VIـ³⁹⁹ VIـ⁴⁰⁰ VIـ⁴⁰¹ VIـ⁴⁰² VIـ⁴⁰³ VIـ⁴⁰⁴ VIـ⁴⁰⁵ VIـ⁴⁰⁶ VIـ⁴⁰⁷ VIـ⁴⁰⁸ VIـ⁴⁰⁹ VIـ⁴¹⁰ VIـ⁴¹¹ VIـ⁴¹² VIـ⁴¹³ VIـ⁴¹⁴ VIـ⁴¹⁵ VIـ⁴¹⁶ VIـ⁴¹⁷ VIـ⁴¹⁸ VIـ⁴¹⁹ VIـ⁴²⁰ VIـ⁴²¹ VIـ⁴²² VIـ⁴²³ VIـ⁴²⁴ VIـ⁴²⁵ VIـ⁴²⁶ VIـ⁴²⁷ VIـ⁴²⁸ VIـ⁴²⁹ VIـ⁴³⁰ VIـ⁴³¹ VIـ⁴³² VIـ⁴³³ VIـ⁴³⁴ VIـ⁴³⁵ VIـ⁴³⁶ VIـ⁴³⁷ VIـ⁴³⁸ VIـ⁴³⁹ VIـ⁴⁴⁰ VIـ⁴⁴¹ VIـ⁴⁴² VIـ⁴⁴³ VIـ⁴⁴⁴ VIـ⁴⁴⁵ VIـ⁴⁴⁶ VIـ⁴⁴⁷ VIـ⁴⁴⁸ VIـ⁴⁴⁹ VIـ⁴⁵⁰ VIـ⁴⁵¹ VIـ⁴⁵² VIـ⁴⁵³ VIـ⁴⁵⁴ VIـ⁴⁵⁵ VIـ⁴⁵⁶ VIـ⁴⁵⁷ VIـ⁴⁵⁸ VIـ⁴⁵⁹ VIـ⁴⁶⁰ VIـ⁴⁶¹ VIـ⁴⁶² VIـ⁴⁶³ VIـ⁴⁶⁴ VIـ⁴⁶⁵ VIـ⁴⁶⁶ VIـ⁴⁶⁷ VIـ⁴⁶⁸ VIـ⁴⁶⁹ VIـ⁴⁷⁰ VIـ⁴⁷¹ VIـ⁴⁷² VIـ⁴⁷³ VIـ⁴⁷⁴ VIـ⁴⁷⁵ VIـ⁴⁷⁶ VIـ⁴⁷⁷ VIـ⁴⁷⁸ VIـ⁴⁷⁹ VIـ⁴⁸⁰ VIـ⁴⁸¹ VIـ⁴⁸² VIـ⁴⁸³ VIـ⁴⁸⁴ VIـ⁴⁸⁵ VIـ⁴⁸⁶ VIـ⁴⁸⁷ VIـ⁴⁸⁸ VIـ⁴⁸⁹ VIـ⁴⁹⁰ VIـ⁴⁹¹ VIـ⁴⁹² VIـ⁴⁹³ VIـ⁴⁹⁴ VIـ⁴⁹⁵ VIـ⁴⁹⁶ VIـ⁴⁹⁷ VIـ⁴⁹⁸ VIـ⁴⁹⁹ VIـ⁵⁰⁰ VIـ⁵⁰¹ VIـ⁵⁰² VIـ⁵⁰³ VIـ⁵⁰⁴ VIـ⁵⁰⁵ VIـ⁵⁰⁶ VIـ⁵⁰⁷ VIـ⁵⁰⁸ VIـ⁵⁰⁹ VIـ⁵¹⁰ VIـ⁵¹¹ VIـ⁵¹² VIـ⁵¹³ VIـ⁵¹⁴ VIـ⁵¹⁵ VIـ⁵¹⁶ VIـ⁵¹⁷ VIـ⁵¹⁸ VIـ⁵¹⁹ VIـ⁵²⁰ VIـ⁵²¹ VIـ⁵²² VIـ⁵²³ VIـ⁵²⁴ VIـ⁵²⁵ VIـ⁵²⁶ VIـ⁵²⁷ VIـ⁵²⁸ VIـ⁵²⁹ VIـ⁵³⁰ VIـ⁵³¹ VIـ⁵³² VIـ⁵³³ VIـ⁵³⁴ VIـ⁵³⁵ VIـ⁵³⁶ VIـ⁵³⁷ VIـ⁵³⁸ VIـ⁵³⁹ VIـ⁵⁴⁰ VIـ⁵⁴¹ VIـ⁵⁴² VIـ⁵⁴³ VIـ⁵⁴⁴ VIـ⁵⁴⁵ VIـ⁵⁴⁶ VIـ⁵⁴⁷ VIـ⁵⁴⁸ VIـ⁵⁴⁹ VIـ⁵⁵⁰ VIـ⁵⁵¹ VIـ⁵⁵² VIـ⁵⁵³ VIـ⁵⁵⁴ VIـ⁵⁵⁵ VIـ⁵⁵⁶ VIـ⁵⁵⁷ VIـ⁵⁵⁸ VIـ⁵⁵⁹ VIـ⁵⁶⁰ VIـ⁵⁶¹ VIـ⁵⁶² VIـ⁵⁶³ VIـ⁵⁶⁴ VIـ⁵⁶⁵ VIـ⁵⁶⁶ VIـ⁵⁶⁷ VIـ⁵⁶⁸ VIـ⁵⁶⁹ VIـ⁵⁷⁰ VIـ⁵⁷¹ VIـ⁵⁷² VIـ⁵⁷³ VIـ⁵⁷⁴ VIـ⁵⁷⁵ VIـ⁵⁷⁶ VIـ⁵⁷⁷ VIـ⁵⁷⁸ VIـ⁵⁷⁹ VIـ⁵⁸⁰ VIـ⁵⁸¹ VIـ⁵⁸² VIـ⁵⁸³ VIـ⁵⁸⁴ VIـ⁵⁸⁵ VIـ⁵⁸⁶ VIـ⁵⁸⁷ VIـ⁵⁸⁸ VIـ⁵⁸⁹ VIـ⁵⁹⁰ VIـ⁵⁹¹ VIـ⁵⁹² VIـ⁵⁹³ VIـ⁵⁹⁴ VIـ⁵⁹⁵ VIـ⁵⁹⁶ VIـ⁵⁹⁷ VIـ⁵⁹⁸ VIـ⁵⁹⁹ VIـ⁶⁰⁰ VIـ⁶⁰¹ VIـ⁶⁰² VIـ⁶⁰³ VIـ⁶⁰⁴ VIـ⁶⁰⁵ VIـ⁶⁰⁶ VIـ⁶⁰⁷ VIـ⁶⁰⁸ VIـ⁶⁰⁹ VIـ⁶¹⁰ VIـ⁶¹¹ VIـ⁶¹² VIـ⁶¹³ VIـ⁶¹⁴ VIـ⁶¹⁵ VIـ⁶¹⁶ VIـ⁶¹⁷ VIـ⁶¹⁸ VIـ⁶¹⁹ VIـ⁶²⁰ VIـ⁶²¹ VIـ⁶²² VIـ⁶²³ VIـ⁶²⁴ VIـ⁶²⁵ VIـ⁶²⁶ VIـ⁶²⁷ VIـ⁶²⁸ VIـ⁶²⁹ VIـ⁶³⁰ VIـ⁶³¹ VIـ⁶³² VIـ⁶³³ VIـ⁶³⁴ VIـ⁶³⁵ VIـ⁶³⁶ VIـ⁶³⁷ VIـ⁶³⁸ VIـ⁶³⁹ VIـ⁶⁴⁰ VIـ⁶⁴¹ VIـ⁶⁴² VIـ⁶⁴³ VIـ⁶⁴⁴ VIـ⁶⁴⁵ VIـ⁶⁴⁶ VIـ⁶⁴⁷ VIـ⁶⁴⁸ VIـ⁶⁴⁹ VIـ⁶⁵⁰ VIـ⁶⁵¹ VIـ⁶⁵² VIـ⁶⁵³ VIـ⁶⁵⁴ VIـ⁶⁵⁵ VIـ⁶⁵⁶ VIـ⁶⁵⁷ VIـ⁶⁵⁸ VIـ⁶⁵⁹ VIـ⁶⁶⁰ VIـ⁶⁶¹ VIـ⁶⁶² VIـ⁶⁶³ VIـ⁶⁶⁴ VIـ⁶⁶⁵ VIـ⁶⁶⁶ VIـ⁶⁶⁷ VIـ⁶⁶⁸ VIـ⁶⁶⁹ VIـ⁶⁷⁰ VIـ⁶⁷¹ VIـ⁶⁷² VIـ⁶⁷³ VIـ⁶⁷⁴ VIـ⁶⁷⁵ VIـ⁶⁷⁶ VIـ⁶⁷⁷ VIـ⁶⁷⁸ VIـ⁶⁷⁹ VIـ⁶⁸⁰ VIـ⁶⁸¹ VIـ⁶⁸² VIـ⁶⁸³ VIـ⁶⁸⁴ VIـ⁶⁸⁵ VIـ⁶⁸⁶ VIـ⁶⁸⁷ VIـ⁶⁸⁸ VIـ⁶⁸⁹ VIـ⁶⁹⁰ VIـ⁶⁹¹ VIـ⁶⁹² VIـ⁶⁹³ VIـ⁶⁹⁴ VIـ⁶⁹⁵ VIـ⁶⁹⁶ VIـ⁶⁹⁷ VIـ⁶⁹⁸ VIـ⁶⁹⁹ VIـ⁷⁰⁰ VIـ⁷⁰¹ VIـ⁷⁰² VIـ⁷⁰³ VIـ⁷⁰⁴ VIـ⁷⁰⁵ VIـ⁷⁰⁶ VIـ⁷⁰⁷ VIـ⁷⁰⁸ VIـ⁷⁰⁹ VIـ⁷¹⁰ VIـ⁷¹¹ VIـ⁷¹² VIـ⁷¹³ VIـ⁷¹⁴ VIـ⁷¹⁵ VIـ⁷¹⁶ VIـ⁷¹⁷ VIـ⁷¹⁸ VIـ⁷¹⁹ VIـ⁷²⁰ VIـ⁷²¹ VIـ⁷²² VIـ⁷²³ VIـ⁷²⁴ VIـ⁷²⁵ VIـ⁷²⁶ VIـ⁷²⁷ VIـ⁷²⁸ VIـ⁷²⁹ VIـ⁷³⁰ VIـ⁷³¹ VIـ⁷³² VIـ⁷³³ VIـ⁷³⁴ VIـ⁷³⁵ VIـ⁷³⁶ VIـ⁷³⁷ VIـ⁷³⁸ VIـ⁷³⁹ VIـ⁷⁴⁰ VIـ⁷⁴¹ VIـ⁷⁴² VIـ⁷⁴³ VIـ⁷⁴⁴ VIـ⁷⁴⁵ VIـ⁷⁴⁶ VIـ⁷⁴⁷ VIـ⁷⁴⁸ VIـ⁷⁴⁹ VIـ⁷⁵⁰ VIـ⁷⁵¹ VIـ⁷⁵² VIـ⁷⁵³ VIـ⁷⁵⁴ VIـ⁷⁵⁵ VIـ⁷⁵⁶ VIـ⁷⁵⁷ VIـ⁷⁵⁸ VIـ⁷⁵⁹ VIـ⁷⁶⁰ VIـ⁷⁶¹ VIـ⁷⁶² VIـ⁷⁶³ VIـ⁷⁶⁴ VIـ⁷⁶⁵ VIـ⁷⁶⁶ VIـ⁷⁶⁷ VIـ⁷⁶⁸ VIـ⁷⁶⁹ VIـ⁷⁷⁰ VIـ⁷⁷¹ VIـ⁷⁷² VIـ⁷⁷³ VIـ⁷⁷⁴ VIـ⁷⁷⁵ VIـ⁷⁷⁶ VIـ⁷⁷⁷ VIـ⁷⁷⁸ VIـ⁷⁷⁹ VIـ⁷⁸⁰ VIـ⁷⁸¹ VIـ⁷⁸² VIـ⁷⁸³ VIـ⁷⁸⁴ VIـ⁷⁸⁵ VIـ⁷⁸⁶ VIـ⁷⁸⁷ VIـ⁷⁸⁸ VIـ⁷⁸⁹ VIـ⁷⁹⁰ VIـ⁷⁹¹ VIـ⁷⁹² VIـ⁷⁹³ VIـ⁷⁹⁴ VIـ⁷⁹⁵ VIـ⁷⁹⁶ VIـ⁷⁹⁷ VIـ

ذپهان داشت زان ذامدار اذچهان
گرفت آن زمان دست او را^۳ بدمشت
بنزدیدکی خوابگه^۵ بر^۶ ذشاذد
لب شوی بگرفت ذاگه^۸ بدمشت
بیالیعن^{۱۱} آن ذامدار آمدند
سراذجام گویا زباذش^{۱۲} بدمشت
شب و روز روشن^{۱۳} بخسر و سپرد
بهر برزذی آتش و باد خاست
بخفتهان رومی بپوشید قن
سخنهای آن کشته^{۱۸} چندی^{۱۹} برآرد
دلیری و قندی بیغزودهان
پران ذامه پر گوهه افشدند

بـخـوـاـنـد آـن ^۱ خـطـشـاه بـر پـنـجـقـقـنـ	2980
چـو بـگـشـاد لـب زـود پـیـهـمـان بـبـسـتـ	
هـمـان پـنـجـقـنـرـا ^۴ بـر خـوـيـشـخـوـاـنـد	
چـو شبـتـیـرـه شـد روـشـنـایـیـشـ بـکـشـتـ	
ازـان ^{۱۰} مـرـدـمـان ذـبـیـزـیـار آـمـدـدـدـ	
بـکـوـشـیـد دـسـیـمـار بـا مـرـدـمـسـتـ	
سـپـهـبـد بـتـارـیـکـی اـنـدـر بـمـرـدـ	2985
بـشـهـر اـنـدـرـون بـاـنـگ و ^{۱۵} فـرـیـاد خـاـسـتـ	
چـو آـواـز بـشـنـیـد ذـابـاـک ^{۱۶} زـنـ	
شـبـتـیـرـه اـیدـرـاـذـیـهـاـذـرـا بـخـوـاـنـد	
پـسـ آـن ذـامـمـهـشـاه بـنـهـوـدـهـانـ	
هـمـهـ سـمـکـشـهـان آـفـرـمـپـنـ خـوـاـنـدـنـ	2990

97

ز هر گوشه از داشت پا رای زن²²
ز بندخواه وز مردم ذیکخواه²⁴
پراذکس که او کینه از دل بشست²⁵
در آمد پکام دل ذیکخواه²⁶
دیگ خست حمایت دار شاه گوشه²⁸

دوات²⁰ و قلم خواسته زاده اک زن²¹
 یکی زمامه بندوشت²² فردیک شاه
 سر زمامه کرد آفرین از ذخست
 دگر گفت کاری که فرموده شاه
 نیم اگنده گشته آن سهاه متنگ²³ 2995

¹ K — دخوان اپنے — ² K, VI — ذن — ³ I, K, IV, VI, T — ایشان — ⁴ K — ا، ذن، VI — пропуск.

٥ K—جاپاگه ٦ I, K, VI—در ٧ VI—мисра испорчено. ٨ K—آذگه ٩ ب—شم ۂا صادفت ١٠ گسٹھم لیملہ سکران فقط تله خنقا
 ١١ IV—لے زپانشی ١٢ ل—بنزدیک ١٣ ازین ١٤ I, IV, P—بجویا ١٥ ل—op. ١٦ IV,
 ١٧ VI—دویت ١٨ آن شیرزن ١٩ رفتہ ٢٠ I, T—رفته پریشان ٢١ ل—
 ٢٢ I, K, IV, VI, T—دیارام ڊنسست دا رایزن ٢٣ IV—پر آمد ڊکام دل نیکخواه ٢٤ ذامھی کرد—
 (K и VI—без рифмы). (ср. б. 2994). ٢٥ I, IV—б. оп.; VI—бб. 2993 и 2994 стоят после б. 2995. ٢٦ I, IV—б. оп. ٢٧ K, IV, VI, C—
 ٢٨ K, IV, VI, C—بزرگ ستم گ

<p>گل^۱ بـوـسـتـان چـون رخ دوـسـتـان ز هـر گـوـنـهـیـیـ لـاـبـهـ و پـنـدـهـاـ^۲ ذـهـلـادـنـدـ مـهـرـیـ بـرـوـ بـرـ زـ مـشـکـ ذـهـلـادـنـدـ بـرـ مـهـرـ مـشـکـ سـیـاهـ^۳ بـگـفـتـ اـنـدـرـوـ پـنـدـ و^۴ بـسـیـارـ چـپـیـزـ هـمـهـ دـوـدـ وـ بـوـمـ بـدـدـنـامـ کـرـدـ مـبـادـاـ^۵ پـشـیـمـانـ^۶ اـزانـ گـفـتـوـگـوـیـ کـمـ وـ بـیـشـیـ^۷ کـارـهـاـ ذـنـگـرـدـ بـدـادـ خـدـایـ جـهـانـ بـگـرـوـیـمـ درـخـشـانـ^۸ کـنـدـ جـانـ^۹ قـارـیـکـ توـ^{۱۰} چـوـ گـرـدـ^{۱۱} شـوـدـ^{۱۲} بـخـتـرـاـ^{۱۳} روـ زـرـدـ بـهـپـیـیـ چـیـدـ بـرـ نـامـهـ بـرـ پـرـنـیـانـ شـنـیـدـ آـنـ سـخـنـهـایـ خـودـکـامـهـراـ فـرـسـتـادـ آـدـهـ زـنـ بـنـزـدـیـکـ زـنـ^{۱۴} همـانـ^{۱۵} رـخـ پـرـ اـزـ بـوـیـ وـ^{۱۶} رـنـگـ وـ نـگـارـ هـمـیـ^{۱۷} آـبـ مـثـگـانـ بـرـ اـفـشـاـذـنـدـ ذـهـبـهـاـذـیـ بـدـوـ دـادـ وـ بـنـمـوـدـ رـاهـ توـ گـفـتـیـ بـرـوـیـ زـمـیـنـ^{۱۸} مـاهـ دـیدـ^{۱۹} ذـدارـدـ کـسـیـ کـشـ بـوـدـ یـارـ پـنـجـ</p>	<p>یـکـیـ نـامـهـ بـنـوـشتـ چـونـ بـوـسـتـانـ پـرـ اـزـ عـهـدـ وـ پـیـمـوـندـ^{۲۰} وـ سـوـگـنـدـهاـ چـوـ بـرـ گـشـتـ عـنـوانـ آـنـ نـامـهـ خـشـکـ ذـگـیـیـنـیـ^{۲۱} بـرـوـ نـامـ بـرـوـیـزـ شـاهـ یـکـیـ نـامـهـ بـنـوـشتـ گـرـدـوـیـ ذـیـزـ سـرـ نـامـهـ گـفـتـ آـذـکـ^{۲۲} بـهـرـامـ کـرـدـ کـهـ بـخـشـایـشـ آـرـادـ بـزـدانـ بـرـوـیـ هـرـاـذـکـسـ کـهـ جـاـذـشـ ذـدارـ خـرـدـ گـرـ اوـ رـفـتـ مـاـ اـزـ پـسـ اوـ روـیـمـ چـوـ جـفـتـ. مـنـ آـیـدـ بـنـزـدـیـکـ توـ زـ گـفـتـلـارـ اوـ هـبـیـچـ کـوـذـهـ مـگـرـدـ ذـهـادـ آـنـ خـطـ خـسـسـرـوـ اـنـدـرـ مـبـانـ^{۲۳} زنـ چـارـهـگـرـ بـسـتـادـ آـنـ^{۲۴} ذـامـهـراـ^{۲۵} هـمـیـ قـلـاختـ قـاـ بـیـشـهـ ذـارـونـ اـزوـ گـرـدـیـهـ هـشـدـ چـوـ خـرمـ بـهـارـ زـ بـهـرـامـ چـنـدـیـ^{۲۶} سـخـنـ رـاـذـدـدـ پـسـ آـنـ ذـامـهـهـشـوـیـ^{۲۷} بـاـ خـطـ شـاهـ چـوـ آـنـ شـیـرـزـنـ ذـامـهـهـشـاهـ دـیدـ بـخـنـدـیـدـ وـ گـفـتـ اـیـنـ سـخـنـرـاـ بـرـذـجـ</p>
--	---

¹ K, VI, IV, VI, T— پـیـمانـ هـمـانـ—² I, IV, VI, T— پـیـمان~ 3 Б—далее бб. 2961—2970 не переведены.

⁴ K, VI, C—б. оп. ⁵ بـگـیـتـیـ 6 Л—оп. ⁷ I, K, IV, VI, T— آـنـجـ 8 I, IV, VI, T— آـنـجـ

⁹ K, VI, T— رـایـ 10 K, VI, T— درـفـشـانـ 11 K, VI, T— کـمـوـبـیـشـ هـرـ 12 I, IV, VI, T— سـخـنـ رـاـذـدـدـ

прим. к бб. 2954 и 2972. 14 IV—C— چـختـ ماـ رـمـقـرـاـ 15 شـوـیـ 16 K— وـگـرـنـهـ 17 بـهـ

وـ أـعـطـاهـ بـهـ 19 گـرـفـتـ آـنـ زـنـ چـارـهـگـرـ 18 K, VI— فـأـخـذـهـ كـرـدـيـهـ وـ جـعـلـهـ فـ طـ كـنـابـهـ

— بـهـ 20 I, K, IV, VI, T— بـهـ (ср. прим. к бб. 2954 и 2969). 21 I, K, IV, VI, T—

وـ ذـفـنـهـ الـبـهـ لـتـخـدـعـهـاـ. فـسـارـتـ وـ هـىـ تـظـهـرـ أـذـهـاـ تـرـوـحـ الـبـهـاـ لـتـعـزـيـهـاـ عنـ بـهـرـامـ وـ تـعـدـدـ

22 Л—оп. 23 IV, P— چـنـدـیـنـ 24 VI— چـنـدـیـنـ 25 IV— ہـمـهـ 26 VI—

عـهـدـهـاـ بـهـاـ 27 I—б. оп. 28 VI— ڈـارـ ڈـیـرـہـ شـبـ 29 VI— ذـامـهـراـ زـوـدـ

<p>هــان در جــان ذــیــکــخــواه ذــرا بــگــرــدــ بــرانــ کــشــورــ اــذــدرــ ســرــی ســرــ آــورــهــ دــاشــتــیــ هــمــهــ کــیــنــ مــنــ فــزاــیــمــ بــرــیــنــ بــنــدــهــاــ بــنــدــ ذــیــزــ مــبــتــادــاــ زــمــنــ شــادــ پــبــوــذــدــ مــنــ چــوــ ذــاهــیــدــ درــ بــرــجــ خــوــشــهــ بــدــیــ بــرــ وــ¹² بــوــمــ¹³ آــبــادــ وــبــیــوــذــدــ¹⁴ خــوــبــشــ گــرــیــنــ چــیــزــهــاــ اــرــجــمــنــدــســتــ ذــیــزــ دــرــفــشــانــ کــنــمــ جــانــ¹⁶ ڈــارــیــکــ اوــیــ هــمــانــ خــطــ اوــ چــونــ درــخــشــنــدــهــ مــاهــ کــنــمــ دورــ زــیــنــ درــ بــدــاــذــدــیــشــرــاــ بــوــدــ ڙــہــ زــدــیــ¹⁹ کــوــ بــوــدــ رــایــ زــنــ²⁰ پــیــامــ²⁵ تــ وــ بــایــدــ بــرــ خــوــاــہــرــمــ بــرــیــنــ بــیــشــ وــ کــمــبــرــ²⁷ ذــبــایــدــ فــزــوــدــ هــمــهــ رــذــجــهــاــ بــرــ لــلــشــ پــادــ شــدــ زــ مشــکــ ســیــهــ ســوــدــ³⁰ اــنــقــامــ³¹ خــوــاســتــ</p>	<p>چــوــ اــیــنــ کــرــدــ بــلــشــیــ ســپــاهــ ذــرا مــرــاــزــرــاــ کــمــ خــوــاهــیــ³ دــهــمــ کــشــوــرــی ذــوــ آــیــیــیــ بــمــشــکــوــیــ زــرــیــنــ مــنــ بــرــیــنــ بــرــ خــوــرــمــ ســخــتــ⁶ ســوــگــنــدــ ذــیــزــ اــگــرــ پــیــچــمــ اــیــنــ دــلــ زــ⁸ ســوــگــنــدــ مــنــ بــدــوــ گــفــتــ گــرــدــوــیــ ذــوــشــهــ⁹ بــدــیــ 2950 توــ دــانــیــ کــهــ مــنــ جــانــ وــ¹⁰ فــرــزــنــدــ¹¹ خــوــیــشــ بــجــایــ ســرــ تــ وــ ذــدارــمــ بــچــیــزــ بــدــدــیــنــ¹⁵ کــســ فــرــســتــمــ بــنــزــدــیــکــ اوــیــ یــکــیــ رــقــعــهــ¹⁷ خــوــاــہــ بــرــ مــہــرــ شــاهــ بــخــوــاــہــرــ فــرــســتــمــ زــنــ خــوــیــشــرــاــ 2955 کــهــ چــوــنــیــنــ ســخــنــ ذــیــســتــ جــزــ کــارــ زــنــ بــرــیــنــ²¹ ذــیــزــ هــرــ چــونــ²² هــمــیــ بــنــگــرــمــ بــرــ آــیــدــ بــکــامــ تــ وــ اــیــنــ کــارــ زــودــ چــوــ بــشــنــیــدــ خــســرــوــ بــرــانــ²⁸ شــادــ شــدــ همــ آــنــگــهــ زــ گــنــجــوــرــ قــرــطــامــ خــوــاســتــ</p>
---	--

¹ I, K, IV, VI, T — доб.:

بــتــزــدــیــکــ مــنــشــانــ بــوــدــ زــدــنــہــارــ * بــہــرــ جــایــ هــرــ گــزــ ذــبــانــشــنــدــ خــوــارــ
² I, K, IV, VI, T —³ کــســیــرــاــ خــوــاــہــ ⁴ I, K, IV, VI, T —⁵ I, K, IV, VI,
T —⁶ I, K, IV, VI, T —⁷ IV —⁸ I, IV, T —⁹ ســرــبــیــچــمــ زــ¹⁰ VI, C — оп. ¹¹ K —¹² Л — оп. ¹³ Л, IV, VI — доб. ¹⁴ K —¹⁵ I, K,
VI —¹⁶ I, IV, C — IV — доб.:

بــگــوــیــمــ کــمــ اــزــ رــایــ اوــ بــرــ مــگــرــدــ * چــوــ وــ گــرــدــ شــوــدــ بــخــستــراــ روــیــ زــرــدــ
¹⁷ K, VI, T —¹⁸ Бــ66. 2954—2959 не переведены (ср. прим. к б. 2972), вместо них:
وــ أــحــرــضــهــاــ

T — هــمــچــونــ —²⁰ VI —²¹ K, VI —²² I, IV, T —²³ بــدــیــنــ کــســیــ —²⁴ IV —²⁵ K, VI —²⁶ K, VI —²⁷ L, VI —²⁸ I, K, IV, VI, T —²⁹ I, K, IV, VI, T —³⁰ I, IV, VI — доб.

³¹ Рукописи и С ошибочно — اــنــفــاــمــ

بـرـاـزـمـ کـمـ او بـوـدـشـانـ^۱ رـایـزـنـ
 هـمـمـهـ فـاـشـ کـرـدـ^۲ آـذـچـ بـوـدـیـ^۳ ذـہـانـ
 زـ گـفـتـارـ چـشـمـ یـلـانـ خـیـرـهـ گـشـتـ
 هـمـمـهـ کـاخـ اـورـاـ^۴ بـیـلـارـاسـتـنـدـ^۵
 نـشـسـتـ اـزـ بـرـ تـخـتـ بـاـ رـهـنـمـایـ^۶
 هـمـمـیـ رـفـتـ اـزـ گـرـدـیـهـ^۷ بـیـشـوـکـمـ
 بـآـمـلـ فـرـسـتـادـهـامـ کـیـنـهـخـواـهـ
 پـرـ اـزـ^۸ ذـالـهـ وـ بـاـ^۹ گـداـزـ آـمـدـنـدـ
 کـهـ اـزـ^{۱۰} رـایـ^{۱۱} مـاـ قـاجـ وـ تـخـتـ اـنـدـکـیـسـتـ
 هـمـمـیـشـهـ بـدـیـ گـرـدـیـهـ ذـیـخـواـهـ^{۱۲}
 مـکـوـ^{۱۳} اـینـ سـخـنـ^{۱۴} بـرـ سـرـ اـذـجـمـنـ
 چـوـ جـوـیـ^{۱۵} پـرـ اـزـ مـیـ بـیـمـاغـ بـہـشـتـ
 بـہـرـ جـایـ وـ هـرـ کـارـ^{۱۶} یـارـیـ کـنـمـ^{۱۷}
 زـبـانـ بـرـ دـلـمـ هـیـچـ ذـگـشـادـ رـازـ
 کـهـ گـرـدـوـیـ مـارـاـ بـجـایـ تـنـسـتـ^{۱۸}
 کـزانـ گـمـ شـوـدـ^{۱۹} زـشـتـ پـتـیـهـ اـرـهـیـ
 دـلـ وـ خـاـذـنـهـ مـاـ^{۲۰} بـچـنـگـ آـورـیـ
 سـوـیـ اوـ شـدـنـدـ آـنـ بـزرـگـ اـذـجـمـنـ
 اـزـ آـمـلـ کـمـ آـمـدـ زـ کـلـارـآـگـهـانـ
 هـمـمـیـ گـفـتـ زـینـ^{۲۱} گـونـهـ ذـاـ تـیـرـهـ گـشـتـ
 چـوـ مـسـاـزـدـگـانـ شـمـعـ وـ مـیـ خـواـسـتـنـدـ^{۲۲}
 زـ بـیـگـاـنـهـ مـرـدـمـ بـپـرـدـخـتـ^{۲۳} جـایـ
 هـمـمـانـ ذـیـزـ^{۲۴} گـرـدـوـیـ وـ خـسـرـوـ بـہـمـ
 بـدوـ گـفـتـ زـ اـیـدرـ فـرـاـوـانـ سـپـاهـ
 هـمـمـهـ خـسـتـهـ وـ کـشـتـهـ باـزـ آـمـدـنـدـ
 کـنـوـنـ اـنـدـرـیـنـ رـایـ مـارـاـ یـکـیـسـتـ
 چـوـ بـهـرـامـ چـوـبـیـنـهـ گـمـ کـرـدـ رـاهـ
 کـنـوـنـ چـارـهـیـ هـسـتـ ذـزـدـیـکـ مـنـ
 سـوـیـ گـرـدـیـهـ نـامـهـ بـایـدـ ذـوـشـتـ^{۲۵}
 کـهـ بـاـ^{۲۶} توـهـمـیـ دـوـسـتـدارـیـ کـنـمـ
 بـرـ آـمـدـ بـرـیـنـ رـوزـگـارـیـ^{۲۷} درـازـ
 کـنـوـنـ رـوزـگـارـ سـخـنـ گـفـتـقـنـ اـسـتـ
 ذـگـرـ تـاـ چـگـوـذـهـ کـنـیـ چـارـهـیـ
 کـهـ^{۲۸} گـسـتـهـمـراـ ذـیـرـ سـنـگـ آـورـیـ
 2930
 2935

ازـینـ^۱ بـدـ درـ^۲ گـشـتـ^۳ I, K, IV, Tـ ۴ I, K, IV, Tـ
 زـ بـیـگـاـنـهـ اـیـوـانـ بـپـرـدـاـخـتـنـدـ^۵ K, VIـ ۵ K, VI, Tـ ۶ خـسـرـوـ^۷ سـاـخـتـنـدـ^۸ I, IV, Cـ^۹ بـپـرـدـاـخـتـ^{۱۰} I, IV, Cـ ۱۱ I, Cـ^{۱۱} نـشـسـتـنـدـ^{۱۲} I, IV, Cـ ۱۲ I, هـمـیـ گـفـتـ هـرـ کـسـ زـ هـرـ IVـ هـمـیـ گـفـتـ هـرـ گـونـهـ اـزـ K, VI, Pـ ۱۳ K, VIـ ۱۳ K, VI, Cـ ۱۴ I, IVـ ۱۴ I, IV, Cـ ۱۵ I, IVـ ۱۵ I, IV, Cـ ۱۶ I, K, IV, Tـ ۱۶ I, K, IV, Tـ ۱۷ VIـ ۱۷ VIـ ۱۸ مـگـوـیـ^{۱۹} VIـ ۱۹ VIـ ۲۰ مـگـوـیـ^{۲۱} I, Tـ ۲۱ I, Tـ ۲۱ I, Tـ وـ إـنـیـ أـرـیـدـ آـنـ ذـکـتـبـ الـیـهـاـ کـنـاـپـاـ فـیـ السـرـ ۲۲ I, جـوـیـ^{۲۲} I, Tـ ۲۲ I, Tـ ۲۳ I, K, IV, VI, Pـ ۲۳ I, K, IV, VI, Pـ ۲۴ I, K, IV, VI, Pـ ۲۴ I, K, IV, VI, Pـ ۲۵ IV, VI, Tـ ۲۵ IV, VI, Tـ ۲۶ دـلـ وـ جـانـ مـارـاـ^{۲۶} K, VIـ ۲۶ K, VIـ ۲۷ چـوـ^{۲۷} K, VIـ ۲۷ چـوـ^{۲۸} K, VIـ ۲۸ K, VIـ ۲۹ چـوـ^{۲۹} K, VIـ ۲۹ چـوـ جـانـ درـ تـنـسـتـ^{۲۹}

<p>گلسوی ورا خنجر² قیز بد³ زندیم اندیین رای بدر بیش و کم همی جست⁶ هر کس⁷ ز راه گزند هـــــیـــــ کرد کردار⁸ پـــــرام پـــــاد شد اندیشهـــــها بر دلش بـــــر درست¹⁰ درخشان شـــــد آن رای تاریک اوی چـــــه گوید بـــــجـــــوید¹² بدین¹³ آبروی بـــــگـــــفـــــتـــــار بـــــســـــیـــــار دل جـــــوـــــیـــــش¹⁴ بـــــگـــــیـــــتـــــهـــــیـــــ تـــــرا دـــــیدـــــهـــــام رـــــایـــــن کـــــه رـــــای تـــــو آزادگـــــاـــــزـــــرا گـــــزـــــپـــــد قوافـــــگـــــر ســـــپـــــهـــــمـــــدـــــیـــــیـــــلـــــی¹⁵ با ســـــپـــــاه ازو تـــــخـــــمـــــهـــــمـــــاـــــذـــــهـــــوـــــران بـــــودـــــ دلور گـــــوـــــیـــــ بـــــودـــــ فـــــرـــــخـــــذـــــژـــــاد¹⁶ کـــــه اـــــنـــــدـــــر بـــــلـــــنـــــدـــــیـــــ فـــــدـــــیـــــ ذـــــشـــــیـــــبــــــ بـــــرـــــو روزگـــــار کـــــهـــــنـــــذـــــوـــــهـــــدـــــیـــــ کـــــمـــــاـــــذـــــرا بـــــر اـــــفـــــرـــــاـــــشـــــتـــــیـــــ تـــــاـــــبــــــاهـــــ¹⁸</p>	<p>ازو هـــــرـــــک دـــــاـــــدـــــش¹ پـــــرـــــهـــــیـــــز بـــــهـــــ گـــــر اـــــیـــــدـــــوـــــنـــــکـــــ بـــــاـــــمـــــنـــــ بـــــهـــــمـــــ پـــــنـــــدـــــرـــــفـــــتـــــ اـــــزـــــوـــــهـــــرـــــکـــــ بـــــشـــــنـــــدـــــیـــــدـــــ پـــــنـــــدـــــ زـــــپـــــانـــــقـــــیـــــزـــــ بـــــاـــــگـــــرـــــدـــــیـــــهـــــ بـــــرـــــ گـــــشـــــادـــــ ز گـــــگـــــفـــــتـــــار⁹ او گـــــرـــــدـــــیـــــهـــــ گـــــشـــــتـــــ ســـــســـــتـــــ بـــــبـــــوـــــدـــــنـــــدـــــ یـــــکـــــســـــرـــــ بـــــنـــــزـــــدـــــیـــــک¹¹ اویـــــ بـــــیـــــلـــــانـــــســـــیـــــنـــــهـــــرا گـــــفـــــتـــــ کـــــایـــــنـــــ زـــــنـــــ بـــــشـــــوـــــیـــــ چـــــنـــــیـــــمـــــنـــــهـــــ بـــــاـــــ گـــــرـــــدـــــیـــــهـــــ گـــــفـــــتـــــ زـــــنـــــ بـــــیـــــلـــــانـــــســـــیـــــنـــــهـــــ بـــــاـــــ گـــــزـــــیـــــدـــــیـــــ ســـــزـــــیـــــدـــــ زـــــخـــــاقـــــانـــــ کـــــرـــــاـــــزـــــهـــــ گـــــزـــــیـــــدـــــیـــــ ســـــزـــــیـــــدـــــ چـــــهـــــ گـــــوـــــیـــــ زـــــ گـــــســـــتـــــهـــــ بـــــیـــــلـــــ خـــــالـــــ شـــــاهـــــ بـــــبـــــدـــــوـــــ گـــــفـــــتـــــ شـــــوـــــیـــــیـــــ کـــــزـــــ اـــــیـــــرـــــانـــــ بـــــوـــــدـــــ²⁰ بـــــیـــــلـــــانـــــســـــیـــــنـــــهـــــ اوـــــراـــــ بـــــگـــــســـــتـــــهـــــ دـــــادـــــ همـــــیـــــ دـــــاشـــــتـــــشـــــ چـــــونـــــ یـــــکـــــیـــــ تـــــازـــــهـــــ ســـــیـــــبــــــ ســـــســـــپـــــاهـــــیـــــ کـــــهـــــ اـــــزـــــ ذـــــزـــــدـــــ خـــــســـــرـــــوـــــ شـــــدـــــیـــــ هرـــــ آـــــنـــــگـــــهـــــ کـــــهـــــ دـــــیـــــدـــــیـــــ شـــــکـــــســـــتـــــ¹⁷ ســـــپـــــاهـــــ</p>
<p>۵۶</p>	<p>چـــــنـــــیـــــنـــــ تـــــاـــــ بـــــرـــــ آـــــمـــــدـــــ بـــــرـــــیـــــ چـــــنـــــدـــــ گـــــاهـــــ کــــــهـــــ گـــــســـــتـــــهـــــ بـــــرـــــ چـــــآـــــشـــــتـــــ رـــــوـــــیـــــیـــــ گــــــفــــــتـــــ</p>

2925 چـــــنـــــیـــــنـــــ تـــــاـــــ بـــــرـــــ آـــــمـــــدـــــ بـــــرـــــیـــــ چـــــنـــــدـــــ گـــــاهـــــ
بـــــرـــــ آـــــشـــــتـــــ رـــــوـــــیـــــیـــــ گـــــفـــــتـــــ

¹ IV, K, VI—данид. ² I, K, IV, VI, T—دشنه. ³ K, VI—доб.:
ز بـــــنـــــدوـــــیـــــ اـــــذـــــاـــــزـــــ بـــــایـــــدـــــ گـــــرـــــفـــــتـــــ * ز گـــــرـــــدارـــــ او تـــــاـــــ بـــــهـــــاـــــنـــــیـــــ شـــــگـــــفـــــتـــــ
⁴ I, K, VI, T—ایدر. ⁵ I, K, IV, VI, T—ما. ⁶ IV—پـــــیـــــ. ⁷ I, IV, C—بـــــســـــتـــــ. ⁸ IV—
یـــــکـــــچـــــنـــــدـــــ یـــــکـــــشـــــیدـــــ. ⁹ گـــــفـــــتـــــارـــــ لـــــ پـــــاـــــرـــــ (в тексте по Л и С). ¹⁰ I, K, IV, VI, P—نـــــادرـــــســـــتـــــ. ¹¹ K, VI—
ازـــــانـــــ، ¹² I, IV, C—چـــــهـــــ گـــــوـــــیدـــــ چـــــهـــــ جـــــوـــــیدـــــ ذـــــگـــــوـــــیدـــــ. ¹³ K, VI—
خـــــســـــرـــــوـــــذـــــزادـــــ T—I—سرـــــیـــــ. ¹⁴ L, K, VI—شـــــوـــــیـــــمـــــشــــــ. ¹⁵ I, K, IV, VI—L—
وـــــکـــــانـــــ اـــــنـــــهـــــ گـــــوـــــانـــــراـــــ هـــــمـــــ دـــــاشـــــتـــــ درـــــپــــــناـــــهـــــ—B—
شـــــکـــــســـــتـــــهـــــ. ¹⁶ I, K, IV, VI, T—K, VI—6. оп. ¹⁷ K, VI—6. оп.; Б—66. ¹⁸ I, K, IV, VI, T—B—66.
2927—2936 не переведены.

که بـهـرـام بـلـرـا پـر آـمـد قـفـیـز
بـرـفـت اـز² جـرـ³ نـامـدار⁴ سـتـرـگ
چـهـ کـرـد او بـدان نـامـداران چـیـن
ازـاـنـجـایـگـه ذـیـز⁵ لـشـکـر بـرـاـد
از آـمـوـی بـا⁷ نـامـداران خـوـیـش⁸
بـرـ انـگـیـخـت اـسـپ اـز مـیـان سـپـاه
فـرـاوـان ز بـهـرـام قـیـمـار خـورـد
هـمـی بـآـسـتـیـن خـون مـژـگـان بـرـفـت
فـرـود آـمـد اـز دور¹² گـرـیـان ز اـسـپ
قـبـه کـرـد و بـدـ شـد مـرا¹³ روزـگـار
ذـهـ اـز بـهـر او قـنـ بـخـون دـاده بـود¹⁵
روـان پـیـش خـاـکـش فـدـا¹⁸ دـاشـتـی¹⁹
بـرـانـسـان²¹ کـه اـز گـوـهـر او سـزـدـد
کـجا هـمـچـو هـنـگـام بـادـست و بـیـدـ²²
بـشـهـر²³ اـذـدـرون گـوـشـت اـرـزان کـنـد
بـرـ آـشـوـدـد و ذـو کـنـد کـیـنـهـرا
ازـو یـافـتـهـی در جـهـان کـاـهـرا

وزان روی گـسـتـهـم بـشـنـیـید ذـیـز
هـمـان گـرـدـیـه بـا سـپـاه¹ بـزـرـگ
پـس او سـپـاهـی بـیـامـد بـکـیـن
پـذـیرـه شـذـرـا سـپـه بـرـ ذـشـانـد
چـو آـگـاه شـد گـرـدـیـه رـفت پـیـش⁶
چـو گـسـتـهـم دـید آـن سـپـهـرا⁹ زـ رـاه
بـیـامـد بـرـ گـرـدـیـه پـرـ زـ درـد
هـمـان درـد¹⁰ بـنـدـوـی اوـرا¹¹ بـگـفت
یـلانـسـیـنـهـرا دـید و اـیـزـدـگـشـسـپ
بـگـفت آـذـک بـنـدـوـیـرا شـهـرـیـار
قـو گـفـتـی ذـهـ¹⁴ اـز خـواـهـرـش زـادـه بـود
بـتـارـک مـرـ¹⁶ اوـرا رـوا¹⁷ دـاشـتـیـ
ذـخـستـیـن²⁰ زـ تـنـ دـستـ و پـیـشـ بـرـید
شـهـارـا بـدو چـیـسـت اـکـنـون اـمـیـد
ابـا هـمـگـنـاـنـتـان بـتـرـ زـانـ کـنـد
چـو اـز دور بـیـنـد یـلانـسـیـنـهـرا
کـه سـالـار بـوـدـی تـوـ بـهـرـاـرا

2895 2900 2905

وزان—¹ I, T—² K—³ او(?) سـپـاهـی —⁴ درـم نـامـدارـی —⁵ I, K, IV, VI, T—⁶ اـبـا سـرـور وـ پـیـشـ رـفتـ [K, VI—⁷ I, IV, C—⁸ اـبـا سـرـور وـ پـیـشـ چـون بـادـ تـفـتـ] اـزـانـ⁹ K—¹⁰ VI—¹¹ I, IV, C—¹² IV—¹³ I درـدـ بـا اوـ پـا وـیـ سـوـارـانـ¹⁴ K—¹⁵ K— добـ.: ذـهـبـندـوـیـ

روـان پـیـش پـایـش بـرـ اـفـشـانـدـی * چـو زـو دور مـاـذـدـی دـرـم مـاـذـدـی
مرـاـورـا بـهـرـ چـون رـدـیـ VI—¹⁶ I, T—¹⁷ I, IV—¹⁸ I, K, IV, VI—¹⁹ فـدـیـ K—²⁰ P—²¹ I, IV, T—
فـدـیـ (K—без рифмы).²² I, IV, P—²³ IV—²⁴ I, IV, R—²⁵ IV—²⁶ I, IV, R—²⁷ I, IV, R—²⁸ I, IV, R—²⁹ I, IV, R—³⁰ I, IV, R—³¹ I, IV, R—³² I, IV, R—³³ I, IV, R—³⁴ I, IV, R—³⁵ I, IV, R—³⁶ I, IV, R—³⁷ I, IV, R—³⁸ I, IV, R—³⁹ I, IV, R—⁴⁰ I, IV, R—⁴¹ I, IV, R—⁴² I, IV, R—⁴³ I, IV, R—⁴⁴ I, IV, R—⁴⁵ I, IV, R—⁴⁶ I, IV, R—⁴⁷ I, IV, R—⁴⁸ I, IV, R—⁴⁹ I, IV, R—⁵⁰ I, IV, R—⁵¹ I, IV, R—⁵² I, IV, R—⁵³ I, IV, R—⁵⁴ I, IV, R—⁵⁵ I, IV, R—⁵⁶ I, IV, R—⁵⁷ I, IV, R—⁵⁸ I, IV, R—⁵⁹ I, IV, R—⁶⁰ I, IV, R—⁶¹ I, IV, R—⁶² I, IV, R—⁶³ I, IV, R—⁶⁴ I, IV, R—⁶⁵ I, IV, R—⁶⁶ I, IV, R—⁶⁷ I, IV, R—⁶⁸ I, IV, R—⁶⁹ I, IV, R—⁷⁰ I, IV, R—⁷¹ I, IV, R—⁷² I, IV, R—⁷³ I, IV, R—⁷⁴ I, IV, R—⁷⁵ I, IV, R—⁷⁶ I, IV, R—⁷⁷ I, IV, R—⁷⁸ I, IV, R—⁷⁹ I, IV, R—⁸⁰ I, IV, R—⁸¹ I, IV, R—⁸² I, IV, R—⁸³ I, IV, R—⁸⁴ I, IV, R—⁸⁵ I, IV, R—⁸⁶ I, IV, R—⁸⁷ I, IV, R—⁸⁸ I, IV, R—⁸⁹ I, IV, R—⁹⁰ I, IV, R—⁹¹ I, IV, R—⁹² I, IV, R—⁹³ I, IV, R—⁹⁴ I, IV, R—⁹⁵ I, IV, R—⁹⁶ I, IV, R—⁹⁷ I, IV, R—⁹⁸ I, IV, R—⁹⁹ I, IV, R—¹⁰⁰ I, IV, R—¹⁰¹ I, IV, R—¹⁰² I, IV, R—¹⁰³ I, IV, R—¹⁰⁴ I, IV, R—¹⁰⁵ I, IV, R—¹⁰⁶ I, IV, R—¹⁰⁷ I, IV, R—¹⁰⁸ I, IV, R—¹⁰⁹ I, IV, R—¹¹⁰ I, IV, R—¹¹¹ I, IV, R—¹¹² I, IV, R—¹¹³ I, IV, R—¹¹⁴ I, IV, R—¹¹⁵ I, IV, R—¹¹⁶ I, IV, R—¹¹⁷ I, IV, R—¹¹⁸ I, IV, R—¹¹⁹ I, IV, R—¹²⁰ I, IV, R—¹²¹ I, IV, R—¹²² I, IV, R—¹²³ I, IV, R—¹²⁴ I, IV, R—¹²⁵ I, IV, R—¹²⁶ I, IV, R—¹²⁷ I, IV, R—¹²⁸ I, IV, R—¹²⁹ I, IV, R—¹³⁰ I, IV, R—¹³¹ I, IV, R—¹³² I, IV, R—¹³³ I, IV, R—¹³⁴ I, IV, R—¹³⁵ I, IV, R—¹³⁶ I, IV, R—¹³⁷ I, IV, R—¹³⁸ I, IV, R—¹³⁹ I, IV, R—¹⁴⁰ I, IV, R—¹⁴¹ I, IV, R—¹⁴² I, IV, R—¹⁴³ I, IV, R—¹⁴⁴ I, IV, R—¹⁴⁵ I, IV, R—¹⁴⁶ I, IV, R—¹⁴⁷ I, IV, R—¹⁴⁸ I, IV, R—¹⁴⁹ I, IV, R—¹⁵⁰ I, IV, R—¹⁵¹ I, IV, R—¹⁵² I, IV, R—¹⁵³ I, IV, R—¹⁵⁴ I, IV, R—¹⁵⁵ I, IV, R—¹⁵⁶ I, IV, R—¹⁵⁷ I, IV, R—¹⁵⁸ I, IV, R—¹⁵⁹ I, IV, R—¹⁶⁰ I, IV, R—¹⁶¹ I, IV, R—¹⁶² I, IV, R—¹⁶³ I, IV, R—¹⁶⁴ I, IV, R—¹⁶⁵ I, IV, R—¹⁶⁶ I, IV, R—¹⁶⁷ I, IV, R—¹⁶⁸ I, IV, R—¹⁶⁹ I, IV, R—¹⁷⁰ I, IV, R—¹⁷¹ I, IV, R—¹⁷² I, IV, R—¹⁷³ I, IV, R—¹⁷⁴ I, IV, R—¹⁷⁵ I, IV, R—¹⁷⁶ I, IV, R—¹⁷⁷ I, IV, R—¹⁷⁸ I, IV, R—¹⁷⁹ I, IV, R—¹⁸⁰ I, IV, R—¹⁸¹ I, IV, R—¹⁸² I, IV, R—¹⁸³ I, IV, R—¹⁸⁴ I, IV, R—¹⁸⁵ I, IV, R—¹⁸⁶ I, IV, R—¹⁸⁷ I, IV, R—¹⁸⁸ I, IV, R—¹⁸⁹ I, IV, R—¹⁹⁰ I, IV, R—¹⁹¹ I, IV, R—¹⁹² I, IV, R—¹⁹³ I, IV, R—¹⁹⁴ I, IV, R—¹⁹⁵ I, IV, R—¹⁹⁶ I, IV, R—¹⁹⁷ I, IV, R—¹⁹⁸ I, IV, R—¹⁹⁹ I, IV, R—²⁰⁰ I, IV, R—²⁰¹ I, IV, R—²⁰² I, IV, R—²⁰³ I, IV, R—²⁰⁴ I, IV, R—²⁰⁵ I, IV, R—²⁰⁶ I, IV, R—²⁰⁷ I, IV, R—²⁰⁸ I, IV, R—²⁰⁹ I, IV, R—²¹⁰ I, IV, R—²¹¹ I, IV, R—²¹² I, IV, R—²¹³ I, IV, R—²¹⁴ I, IV, R—²¹⁵ I, IV, R—²¹⁶ I, IV, R—²¹⁷ I, IV, R—²¹⁸ I, IV, R—²¹⁹ I, IV, R—²²⁰ I, IV, R—²²¹ I, IV, R—²²² I, IV, R—²²³ I, IV, R—²²⁴ I, IV, R—²²⁵ I, IV, R—²²⁶ I, IV, R—²²⁷ I, IV, R—²²⁸ I, IV, R—²²⁹ I, IV, R—²³⁰ I, IV, R—²³¹ I, IV, R—²³² I, IV, R—²³³ I, IV, R—²³⁴ I, IV, R—²³⁵ I, IV, R—²³⁶ I, IV, R—²³⁷ I, IV, R—²³⁸ I, IV, R—²³⁹ I, IV, R—²⁴⁰ I, IV, R—²⁴¹ I, IV, R—²⁴² I, IV, R—²⁴³ I, IV, R—²⁴⁴ I, IV, R—²⁴⁵ I, IV, R—²⁴⁶ I, IV, R—²⁴⁷ I, IV, R—²⁴⁸ I, IV, R—²⁴⁹ I, IV, R—²⁵⁰ I, IV, R—²⁵¹ I, IV, R—²⁵² I, IV, R—²⁵³ I, IV, R—²⁵⁴ I, IV, R—²⁵⁵ I, IV, R—²⁵⁶ I, IV, R—²⁵⁷ I, IV, R—²⁵⁸ I, IV, R—²⁵⁹ I, IV, R—²⁶⁰ I, IV, R—²⁶¹ I, IV, R—²⁶² I, IV, R—²⁶³ I, IV, R—²⁶⁴ I, IV, R—²⁶⁵ I, IV, R—²⁶⁶ I, IV, R—²⁶⁷ I, IV, R—²⁶⁸ I, IV, R—²⁶⁹ I, IV, R—²⁷⁰ I, IV, R—²⁷¹ I, IV, R—²⁷² I, IV, R—²⁷³ I, IV, R—²⁷⁴ I, IV, R—²⁷⁵ I, IV, R—²⁷⁶ I, IV, R—²⁷⁷ I, IV, R—²⁷⁸ I, IV, R—²⁷⁹ I, IV, R—²⁸⁰ I, IV, R—²⁸¹ I, IV, R—²⁸² I, IV, R—²⁸³ I, IV, R—²⁸⁴ I, IV, R—²⁸⁵ I, IV, R—²⁸⁶ I, IV, R—²⁸⁷ I, IV, R—²⁸⁸ I, IV, R—²⁸⁹ I, IV, R—²⁹⁰ I, IV, R—²⁹¹ I, IV, R—²⁹² I, IV, R—²⁹³ I, IV, R—²⁹⁴ I, IV, R—²⁹⁵ I, IV, R—²⁹⁶ I, IV, R—²⁹⁷ I, IV, R—²⁹⁸ I, IV, R—²⁹⁹ I, IV, R—³⁰⁰ I, IV, R—³⁰¹ I, IV, R—³⁰² I, IV, R—³⁰³ I, IV, R—³⁰⁴ I, IV, R—³⁰⁵ I, IV, R—³⁰⁶ I, IV, R—³⁰⁷ I, IV, R—³⁰⁸ I, IV, R—³⁰⁹ I, IV, R—³¹⁰ I, IV, R—³¹¹ I, IV, R—³¹² I, IV, R—³¹³ I, IV, R—³¹⁴ I, IV, R—³¹⁵ I, IV, R—³¹⁶ I, IV, R—³¹⁷ I, IV, R—³¹⁸ I, IV, R—³¹⁹ I, IV, R—³²⁰ I, IV, R—³²¹ I, IV, R—³²² I, IV, R—³²³ I, IV, R—³²⁴ I, IV, R—³²⁵ I, IV, R—³²⁶ I, IV, R—³²⁷ I, IV, R—³²⁸ I, IV, R—³²⁹ I, IV, R—³³⁰ I, IV, R—³³¹ I, IV, R—³³² I, IV, R—³³³ I, IV, R—³³⁴ I, IV, R—³³⁵ I, IV, R—³³⁶ I, IV, R—³³⁷ I, IV, R—³³⁸ I, IV, R—³³⁹ I, IV, R—³⁴⁰ I, IV, R—³⁴¹ I, IV, R—³⁴² I, IV, R—³⁴³ I, IV, R—³⁴⁴ I, IV, R—³⁴⁵ I, IV, R—³⁴⁶ I, IV, R—³⁴⁷ I, IV, R—³⁴⁸ I, IV, R—³⁴⁹ I, IV, R—³⁵⁰ I, IV, R—³⁵¹ I, IV, R—³⁵² I, IV, R—³⁵³ I, IV, R—³⁵⁴ I, IV, R—³⁵⁵ I, IV, R—³⁵⁶ I, IV, R—³⁵⁷ I, IV, R—³⁵⁸ I, IV, R—³⁵⁹ I, IV, R—³⁶⁰ I, IV, R—³⁶¹ I, IV, R—³⁶² I, IV, R—³⁶³ I, IV, R—³⁶⁴ I, IV, R—³⁶⁵ I, IV, R—³⁶⁶ I, IV, R—³⁶⁷ I, IV, R—³⁶⁸ I, IV, R—³⁶⁹ I, IV, R—³⁷⁰ I, IV, R—³⁷¹ I, IV, R—³⁷² I, IV, R—³⁷³ I, IV, R—³⁷⁴ I, IV, R—³⁷⁵ I, IV, R—³⁷⁶ I, IV, R—³⁷⁷ I, IV, R—³⁷⁸ I, IV, R—³⁷⁹ I, IV, R—³⁸⁰ I, IV, R—³⁸¹ I, IV, R—³⁸² I, IV, R—³⁸³ I, IV, R—³⁸⁴ I, IV, R—³⁸⁵ I, IV, R—³⁸⁶ I, IV, R—³⁸⁷ I, IV, R—³⁸⁸ I, IV, R—³⁸⁹ I, IV, R—³⁹⁰ I, IV, R—³⁹¹ I, IV, R—³⁹² I, IV, R—³⁹³ I, IV, R—³⁹⁴ I, IV, R—³⁹⁵ I, IV, R—³⁹⁶ I, IV, R—³⁹⁷ I, IV, R—³⁹⁸ I, IV, R—³⁹⁹ I, IV, R—⁴⁰⁰ I, IV, R—⁴⁰¹ I, IV, R—⁴⁰² I, IV, R—⁴⁰³ I, IV, R—⁴⁰⁴ I, IV, R—⁴⁰⁵ I, IV, R—⁴⁰⁶ I, IV, R—⁴⁰⁷ I, IV, R—⁴⁰⁸ I, IV, R—⁴⁰⁹ I, IV, R—⁴¹⁰ I, IV, R—⁴¹¹ I, IV, R—⁴¹² I, IV, R—⁴¹³ I, IV, R—⁴¹⁴ I, IV, R—⁴¹⁵ I, IV, R—⁴¹⁶ I, IV, R—⁴¹⁷ I, IV, R—⁴¹⁸ I, IV, R—⁴¹⁹ I, IV, R—⁴²⁰ I, IV, R—⁴²¹ I, IV, R—⁴²² I, IV, R—⁴²³ I, IV, R—⁴²⁴ I, IV, R—⁴²⁵ I, IV, R—⁴²⁶ I, IV, R—⁴²⁷ I, IV, R—⁴²⁸ I, IV, R—⁴²⁹ I, IV, R—⁴³⁰ I, IV, R—⁴³¹ I, IV, R—⁴³² I, IV, R—⁴³³ I, IV, R—⁴³⁴ I, IV, R—⁴³⁵ I, IV, R—⁴³⁶ I, IV, R—⁴³⁷ I, IV, R—⁴³⁸ I, IV, R—⁴³⁹ I, IV, R—⁴⁴⁰ I, IV, R—⁴⁴¹ I, IV, R—⁴⁴² I, IV, R—⁴⁴³ I, IV, R—⁴⁴⁴ I, IV, R—⁴⁴⁵ I, IV, R—⁴⁴⁶ I, IV, R—⁴⁴⁷ I, IV, R—⁴⁴⁸ I, IV, R—⁴⁴⁹ I, IV, R—⁴⁵⁰ I, IV, R—⁴⁵¹ I, IV, R—⁴⁵² I, IV, R—⁴⁵³ I, IV, R—⁴⁵⁴ I, IV, R—⁴⁵⁵ I, IV, R—⁴⁵⁶ I, IV, R—⁴⁵⁷ I, IV, R—⁴⁵⁸ I, IV, R—⁴⁵⁹ I, IV, R—⁴⁶⁰ I, IV, R—⁴⁶¹ I, IV, R—⁴⁶² I, IV, R—⁴⁶³ I, IV, R—⁴⁶⁴ I, IV, R—⁴⁶⁵ I, IV, R—⁴⁶⁶ I, IV, R—⁴⁶⁷ I, IV, R—⁴⁶⁸ I, IV, R—⁴⁶⁹ I, IV, R—⁴⁷⁰ I, IV, R—⁴⁷¹ I, IV, R—⁴⁷² I, IV, R—⁴⁷³ I, IV, R—⁴⁷⁴ I, IV, R—⁴⁷⁵ I, IV, R—⁴⁷⁶ I, IV, R—⁴⁷⁷ I, IV, R—⁴⁷⁸ I, IV, R—⁴⁷⁹ I, IV, R—⁴⁸⁰ I, IV, R—⁴⁸¹ I, IV, R—⁴⁸² I, IV, R—⁴⁸³ I, IV, R—⁴⁸⁴ I, IV, R—⁴⁸⁵ I, IV, R—⁴⁸⁶ I, IV, R—⁴⁸⁷ I, IV, R—⁴⁸⁸ I, IV, R—⁴⁸⁹ I, IV, R—⁴⁹⁰ I, IV, R—⁴⁹¹ I, IV, R—⁴⁹² I, IV, R—⁴⁹³ I, IV, R—⁴⁹⁴ I, IV, R—⁴⁹⁵ I, IV, R—⁴⁹⁶ I, IV, R—⁴⁹⁷ I, IV, R—⁴⁹⁸ I, IV, R—⁴⁹⁹ I, IV, R—⁵⁰⁰ I, IV, R—⁵⁰¹ I, IV, R—⁵⁰² I, IV, R—⁵⁰³ I, IV, R—⁵⁰⁴ I, IV, R—⁵⁰⁵ I, IV, R—⁵⁰⁶ I, IV, R—⁵⁰⁷ I, IV, R—⁵⁰⁸ I, IV, R—⁵⁰⁹ I, IV, R—⁵¹⁰ I, IV, R—⁵¹¹ I, IV, R—⁵¹² I, IV, R—⁵¹³ I, IV, R—⁵¹⁴ I, IV, R—⁵¹⁵ I, IV, R—⁵¹⁶ I, IV, R—⁵¹⁷ I, IV, R—⁵¹⁸ I, IV, R—⁵¹⁹ I, IV, R—⁵²⁰ I, IV, R—⁵²¹ I, IV, R—⁵²² I, IV, R—⁵²³ I, IV, R—⁵²⁴ I, IV, R—⁵²⁵ I, IV, R—⁵²⁶ I, IV, R—⁵²⁷ I, IV, R—⁵²⁸ I, IV, R—⁵²⁹ I, IV, R—⁵³⁰ I, IV, R—⁵³¹ I, IV, R—⁵³² I, IV, R—⁵³³ I, IV, R—⁵³⁴ I, IV, R—⁵³⁵ I, IV, R—⁵³⁶ I, IV, R—⁵³⁷ I, IV, R—⁵³⁸ I, IV, R—⁵³⁹ I, IV, R—⁵⁴⁰ I, IV, R—⁵⁴¹ I, IV, R—⁵⁴² I, IV, R—⁵⁴³ I, IV, R—⁵⁴⁴ I, IV, R—⁵⁴⁵ I, IV, R—⁵⁴⁶ I, IV, R—⁵⁴⁷ I, IV, R—⁵⁴⁸ I, IV, R—⁵⁴⁹ I, IV, R—⁵⁵⁰ I, IV, R—⁵⁵¹ I, IV, R—⁵⁵² I, IV, R—⁵⁵³ I, IV, R—⁵⁵⁴ I, IV, R—⁵⁵⁵ I, IV, R—⁵⁵⁶ I, IV, R—⁵⁵⁷ I, IV, R—⁵⁵⁸ I, IV, R—⁵⁵⁹ I, IV, R—⁵⁶⁰ I, IV, R—⁵⁶¹ I, IV, R—⁵⁶² I, IV, R—⁵⁶³ I, IV, R—⁵⁶⁴ I, IV, R—⁵⁶⁵ I, IV, R—⁵⁶⁶ I, IV, R—⁵⁶⁷ I, IV, R—⁵⁶⁸ I, IV, R—⁵⁶⁹ I, IV, R—⁵⁷⁰ I, IV, R—⁵⁷¹ I, IV, R—⁵⁷² I, IV, R—⁵⁷³ I, IV, R—⁵⁷⁴ I, IV, R—⁵⁷⁵ I, IV, R—⁵⁷⁶ I, IV, R—⁵⁷⁷ I, IV, R—⁵⁷⁸ I, IV, R—⁵⁷⁹ I, IV, R—⁵⁸⁰ I, IV, R—⁵⁸¹ I, IV, R—⁵⁸² I, IV, R—⁵⁸³ I, IV, R—⁵⁸⁴ I, IV, R—⁵⁸⁵ I, IV, R—⁵⁸⁶ I, IV, R—⁵⁸⁷ I, IV, R—⁵⁸⁸ I, IV, R—⁵⁸⁹ I, IV, R—⁵⁹⁰ I, IV, R—⁵⁹¹ I, IV, R—⁵⁹² I, IV, R—⁵⁹³ I, IV, R—⁵⁹⁴ I, IV, R—⁵⁹⁵ I, IV, R—⁵⁹⁶ I, IV, R—⁵⁹⁷ I, IV, R—⁵⁹⁸ I, IV, R—⁵⁹⁹ I, IV, R—⁶⁰⁰ I, IV, R—⁶⁰¹ I, IV, R—⁶⁰² I, IV, R—⁶⁰³ I, IV, R—⁶⁰⁴ I, IV, R—⁶⁰⁵ I, IV, R—⁶⁰⁶ I, IV, R—⁶⁰⁷ I, IV, R—⁶⁰⁸ I, IV, R—⁶⁰⁹ I, IV, R—⁶¹⁰ I, IV, R—⁶¹¹ I, IV, R—⁶¹² I, IV, R—⁶¹³ I, IV, R—⁶¹⁴ I, IV, R—⁶¹⁵ I, IV, R—⁶¹⁶ I, IV, R—⁶¹⁷ I, IV, R—⁶¹⁸ I, IV, R—⁶¹⁹ I, IV, R—⁶²⁰ I, IV, R—⁶²¹ I, IV, R—⁶²² I, IV, R—⁶²³ I, IV, R—⁶²⁴ I, IV, R—⁶²⁵ I, IV, R—⁶²⁶ I, IV, R—⁶²⁷ I, IV, R—⁶²⁸ I, IV, R—⁶²⁹ I, IV, R—⁶³⁰ I, IV, R—⁶³¹ I, IV, R—⁶³² I, IV, R—⁶³³ I, IV, R—⁶³⁴ I, IV, R—⁶³⁵ I, IV, R—⁶³⁶ I, IV, R—⁶³⁷ I, IV, R—⁶³⁸ I, IV, R—⁶³⁹ I, IV, R—⁶⁴⁰ I, IV, R—⁶⁴¹ I, IV, R—⁶⁴² I, IV, R—⁶⁴³ I, IV, R—⁶⁴⁴ I, IV, R—⁶⁴⁵ I, IV, R—⁶⁴⁶ I, IV, R—⁶⁴⁷ I, IV, R—⁶⁴⁸ I, IV, R—⁶⁴⁹ I, IV, R—⁶⁵⁰ I, IV, R—⁶⁵¹ I, IV, R—⁶⁵² I, IV, R—⁶⁵³ I, IV, R—⁶⁵⁴ I, IV, R—⁶⁵⁵ I, IV, R—⁶⁵⁶ I, IV, R—⁶⁵⁷ I, IV, R—⁶⁵⁸ I, IV, R—⁶⁵⁹ I, IV, R—⁶⁶⁰ I, IV, R—⁶⁶¹ I, IV, R—⁶⁶² I, IV, R—⁶⁶³ I, IV, R—⁶⁶⁴ I, IV, R—⁶⁶⁵ I, IV, R—⁶⁶⁶ I, IV, R—⁶⁶⁷ I, IV, R—⁶⁶⁸ I, IV, R—⁶⁶⁹ I, IV, R—⁶⁷⁰ I, IV, R—⁶⁷¹ I, IV, R—⁶⁷² I, IV, R—⁶⁷³ I, IV, R—⁶⁷⁴ I, IV, R—⁶⁷⁵ I, IV, R—⁶⁷⁶ I, IV, R—⁶⁷⁷ I, IV, R—⁶⁷⁸ I, IV, R—⁶⁷⁹ I, IV, R—⁶⁸⁰ I, IV, R—⁶⁸¹ I, IV, R—⁶⁸² I, IV, R—⁶⁸³ I, IV, R—⁶⁸⁴ I, IV, R—⁶⁸⁵ I, IV, R—⁶⁸⁶ I, IV, R—⁶⁸⁷ I, IV, R—⁶⁸⁸ I, IV, R—⁶⁸⁹ I, IV, R—⁶⁹⁰ I, IV, R—⁶⁹¹ I, IV, R—⁶⁹² I, IV, R—⁶⁹³ I, IV, R—⁶⁹⁴ I, IV, R—⁶⁹⁵ I, IV, R—⁶⁹⁶ I, IV, R—⁶⁹⁷ I, IV, R—⁶⁹⁸ I, IV, R—⁶⁹⁹ I, IV, R—⁷⁰⁰ I, IV, R—⁷⁰¹ I, IV, R—⁷⁰² I, IV, R—⁷⁰³ I, IV, R—⁷⁰⁴ I

<p>چو ایدن ذامه من^۴ بخواذی بیا^۵ پسرگاه مرد تن آسان رسید که شاه^۶ جوان بود و خونریز^۷ بود پراگنده لشکر^{۱۰} همه باز خواهد ز ساری^{۱۱} و آمل بگرگان رسید برادرش را او به مسنه^{۱۲} پکشست فرود آمد از پشت اسپ^{۱۵} سمند خروشان بسر بر همی ریخت^{۱۶} خاک پکیین پدر کرد خواهد قباه تو گفتی که با باد^{۱۷} انباز^{۱۸} گشت همی قاخت قا پیشه ذارون^{۱۹} سپهرا بدان^{۲۰} بیشه اندر کشید بدان^{۲۲} قاختن بود^{۲۳} کیم آختن بندادی^{۲۴} همی^{۲۵} بینده او شدد^{۲۶} که^{۲۹} گستهم زان لشکر آگاه بود سپهرا یکایک^{۳۱} بهم بمر زدی پکفت آن کجا خواه رش با سپاه که در مرو زیستان بمر آورد گرد</p>	<p>بگسته^۱ گو^۲ ایچ گونه میبا^۳ 2875 فرسناده چون در^۶ خراسان رسید پکفت آذچ فرمان پروردز بود^۷ چو گستهم بشنید لشکر پرازد چندین تا بشهر بزرگان رسید شنید آنک شد شاه ایران^{۱۲} درشت 2880 چو بشنید دستش بدندان^{۱۴} پکند همه جامه پهلوی کرد چاک بدآذست کورا جهادار شاه خروشان ازانجایگه باز گشت سپاه پراگنده کرد اذچ من چو ذژیدکی کوه آمل رسید 2885 همی برد^{۲۱} بر هر سوی قاختن ببر سو که بیکار مردم بدند بچایی^{۲۷} کجا لشکر شاه بود همی^{۳۰} بر سرآذشنان فرود آمدی وزان پس چو گردی شد نزد شاه 2890 بدان مرزی ماذان خاقان چکرد</p>
---	--

^۱ میای... الی خاله الآخر المسمى گستهم—B ^۲ I, K, IV, VI, T—K ^۳ گوی—I, K, IV, VI, T—K
^۴ فلما وصل الی جرجان بلغه—B ^۵ ما—I, K, IV, VI, T—C ^۶ اذر—I, C—[C]
^۷ بیای—I, K, IV, VI, T—C ^۸ I, K, VI—I, K, IV, VI, T—C ^۹ شاهی—I, K, VI—I
^{۱۰} نوخیز—I, K, VI—I, K, IV, VI, T—C ^{۱۱} بساري—I, K, VI—I, K, IV, VI, T—C
^{۱۲} K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C ^{۱۳} کو شد—I, K, VI—I, K, IV, VI, T—C
^{۱۴} براذرش بندو—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C ^{۱۵} گوشت یلانی—I, K, VI—I, K, IV, VI, T—C
^{۱۶} VI—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C ^{۱۷} VI—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C
^{۱۸} P—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C ^{۱۹} عاد الی مازندران—B—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C
^{۲۰} بران—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C ^{۲۱} پراکند—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C
^{۲۲} VI—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C ^{۲۳} ازان—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C
^{۲۴} کرد—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C ^{۲۵} ذهابی—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C
^{۲۶} ب—66. 2887—2891 не переведены. ^{۲۷} ل—I, C—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C
^{۲۸} دجای—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C ^{۲۹} که لشکرگاه—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C
^{۳۰} سراسر—I, K, VI—I, K, IV, VI—I, K, IV, VI, T—C

دگر گفت با شهربار بلند
پس ما بیامد سپاهی گران 2860
برانگوشه^۲ برگاشتمشان ز رزم^۳
بسی ذامور مهتران با منند
ذشنهام بآموی^۵ تا پاسخنم

03

ازان پس بـآرام بـنـشـست شـاه
ندیده از بـزرـگـان کـسـی کـیـنـهـجـوـی 2865
بـدـمـهـتـهـور پـاـکـیـیـزـهـ یـكـ رـوزـ گـفـت
کـشـنـدـهـ پـیـدرـ هـرـ زـمـانـ پـیـشـ مـنـ
چـوـ روـشـنـ روـاـذـمـ پـیـرـ اـزـ خـونـ بـودـ
ذـهـادـذـدـ خـوـانـ وـ مـیـعـ¹⁰ چـنـدـ خـوردـ
ازان پـیـسـ چـنـیـونـ گـفـتـ باـ رـهـنـمـاـ 2870
بـرـیـدـذـدـ¹⁴ هـمـ درـ زـمـانـ اوـ بـمـردـ

2

وزان پس بسوی^{۱۵} خراشان کسی
کسی کرد^{۱۶} و از درز دادش^{۱۷} بسی
از ایدر دورو قما در مرزد^{۱۸}ان
بدو گفت با کس مجن^{۱۹}ان زبان

ازین پس—^۱ I, K, IV, P — доб. بدانگونه—^۲ K براز—^۳ IV داشتم شان هر آنقدر—^۴ I, K پس—^۵ I, IV, C — که هر گز—^۶ I, IV, P — доб. آنقدر—^۷ K بره هر که هر گز—^۸ K — رهنمای IV، T —^۹ I، K، IV، T —^{۱۰} I، K، IV، T — او و اوان—^{۱۱} I، K، IV، T —^{۱۲} I، K، IV، T —^{۱۳} I، K، IV، T —^{۱۴} IV — доб. بیشتر هم کنون—K هم اکنون ز قن—^{۱۵} L فرستاد سوی—^{۱۶} I، K، IV، VI، T —^{۱۷} I، K، IV، VI، T —^{۱۸} IV — доб. بیشتر زدن اون کیهان * چو بی دست باشد ذه بندید میان

هماندا مرا خود پسندست^۳ شوی^۴
پس او همی تاخت ایزدگشسپ^۵
که بگست^۶ خفتان و پیوند اوی^۷
بر انگیخت اسپ اندران^۸ رزمگاه^۹
بسی کشت و افگند و^{۱۰} چندی بخست^{۱۱}
بر اسپان ذمانتند پسیار کس
یکی بی سر و دیگری سرذگون

اگر^۱ از در شوی یابی^۲ بگوی
بگفت این وزان^۵ پس بر اذگیخت اسپ
یکی ذیزه زد بر کمر بند اوی
بلان سینه با آن گزپده سپاه^{۱۲}
همه لشکر چین بهم بر شکست²⁸⁵⁰
دو فرسنگ لشکر همی شد ز پس
سراسر همه دشت شد رود خون

۵۳

بر شیریار^{۱۴} دلیران کشید^{۱۵}
ذدیدی ذی کو جهانجوی شد^{۱۶}
بدلش اذ درون داوریها فزود^{۱۷}
ذوشت و ز هر کارش آگاه کرد
جهتیمار و درد پرادر برد
روان وی از مرا مژد پسیار باد

چو پیروز شد سوی ایران کشید
[بروز چهارم بآموی شد^{۱۸}
[آموی یکچند بنشست و بود²⁸⁵⁵
یکی ذمام سوی برادر برد
ذخستیین سخن گفت^{۲۰} بهرام گرد
قدرا و مرا مژد پسیار باد

بگفت—^۵ پسندی بشوی—K, IV^۱ پسندی تو—^۳ پیمنی—I, IV^۲ گرم—T—^۴

و ازان^۶ K—دوب.: سپهدار چینی همان حمله کرد * بر آویختند آن دو گرد ذبرد
همان خواهر پهلو ذامدار * به ذیزه در آمد بند سوار

⁷ I, K, T—دوب.: ⁸ K—دوب.: چو از پیشت باره در آمد نگون * همه ریگ شد زیر او جوی خون
کشته افگند و^۹ IV—I, P—¹² از پی کارزار¹¹ بر انگیختند اسپ ازان—I¹⁰ سوار—¹³ IV—دوب.:

هزیمت شد آن لشکر چینیان * پس از در سواران ایران ازیان
چو آن لشکر چین بهم بر درید * درخش سرافراز شد ذایدید
¹⁴ ل—دوب. ¹⁵ IV—دوب. ¹⁶ оп. ... و صلت الی آمل طبرستان—Б ¹⁷ I, K, IV—6. оп.
¹⁸ Б—²¹ K—دوب. ¹⁹ I, K, IV—6. оп. ²⁰ оп. و خیمت بهما و آراحت و استراحت—²² IV—

مـیـان بـستـه بـرسـان ² جـنـگـاـورـان بـزـد پـاشـنـه شـدـ بـرـ او ³ فـراـز ⁴ کـجا جـوـیدـمـشـ در ⁵ مـیـان سـپـاهـ چـهـ اـزـ ذـوـ چـهـ اـزـ رـوزـگـارـ کـهـنـ کـهـ بـرـ شـیرـ درـدـهـ اـسـپـ اـفـکـنـمـ برـانـ اـسـپـ جـنـگـیـ چـوـ شـیرـ سـتـرـگـ قـراـ کـردـ زـینـ پـادـشـاهـیـ گـزـیدـنـ زـبـهـرـامـ شـیرـ آـنـ گـزـیدـهـ سـوارـ دـجـایـ آـورـمـ چـونـ سـخـنـ بـشـنـهـوـیـ کـهـ گـرـ زـآـنـکـ ¹⁰ گـفـتـمـ نـدـیدـیـ توـ روـیـ ¹¹ مـکـرـ ¹² ذـیـزـ بـازـ آـمـدـمـ زـانـ سـخـنـ مـکـنـ آـرـزوـ گـرـ قـراـ شـوـیـ ذـیـسـتـ وـگـرـ پـنـدـ ذـپـنـدـرـدـ ¹⁴ بـنـدـدـکـنـ ¹⁵ سـخـنـهـاـ زـ ¹⁸ اـذـاـزـهـ بـگـذاـشـتـسـتـ بـیـکـسوـ شـوـیـمـ اـزـ مـیـانـ سـپـاهـ قـراـ اـذـدـرـدـیـنـ رـایـ فـرـخـ ذـهـمـ پـیـامـدـ بـرـ ذـامـدارـ سـتـرـگـ ازـانـ مـغــفرـ قـیـرـهـ بـگـشـادـ روـیـ سـوارـیـ وـ رـزمـشـ ²⁰ پـسـنـدـیدـهـایـ کـنـهـونـ رـوزـگـارـ وـیـ آـمـدـ بـسـرـ بـکـسـیـ سـوـیـ رـزمـتـ ذـمـایـشـکـنـمـ	بشـد ¹ گـرـدـیـهـ باـ سـلـیـعـ گـرانـ دلـورـ ڈـبـرـگـشـ ذـدـانـسـتـ باـزـ چـنـیـنـ ⁵ گـفـتـکـانـ ⁶ خـواـهـرـ کـشـتـهـ شـاهـ کـهـ باـ اوـ مـرـاـ هـسـتـ چـنـدـیـ ⁸ سـخـنـ بـدوـ گـرـدـیـهـ گـفـتـاـنـکـمـنـمـ چـوـ بشـنـیـدـ آـواـزـ اوـرـاـ ڈـبـرـگـ شـگـفتـ آـمـدـشـ گـفـتـخـاقـانـ چـیـنـ بـدانـ تـاـ تـوـ بشـنـهـیـ وـرـاـ یـادـگـارـ هـمـیـ گـفـتـپـادـشـ آـنـ ذـیـکـوـیـ مـرـاـ گـفـتـ بشـنـابـ وـ اوـرـاـ ⁹ بـگـوـیـ چـنـانـ دـانـ کـهـ اـیـنـ خـودـ ذـگـفـتمـ زـبـنـ ازـینـ مـرـزـ رـفـتـنـ مـرـاـ ¹³ روـیـ ذـیـسـتـ سـخـنـهـاـ بـرـیـنـ گـوـنـهـ پـیـوـنـدـکـنـ هـمـاـذـرـاـ ¹⁶ کـهـ اوـرـاـ بـدانـ ¹⁷ دـاشـتـسـتـ بـدوـ گـرـدـیـهـ گـفـتـکـزـ رـزـمـگـاهـ سـخـنـهـرـجـ گـفـتـیـ توـ ¹⁹ پـاسـخـ دـهـمـ زـپـیـشـسـهـاـ اـنـدـرـ آـمـدـ ڈـبـرـگـ چـوـ تـنـهـاـ بـدـیـدـشـ زـنـ چـارـهـجـوـیـ بـدوـ گـفـتـ بـهـرـامـرـاـ دـیـدـهـایـ مـرـاـ بـدـودـهـمـمـادرـ وـهـمـ پـدرـ کـنـهـونـمـنـ ذـرـاـ آـزـمـایـشـکـنـمـ
--	---

¹ بـزـدـ پـاشـنـهـ بـرـ لـ⁴ نـزـدـ اوـ شـدـ IVـ تـاـ بـرـوـ شـدـ Iـ چـوـ بـدـ VIـ ² مـانـنـدـ VIـ ³ مـانـنـدـ IVـ

⁵ بـدوـ Cـ Iـ IVـ Cـ ⁶ دـگـرـ Pـ Iـ IVـ Cـ ⁷ شـدـ بـرـوـ سـرـفـراـزـ VIـ (метр нарушен, ср. вариант K); VIـ

⁸ باـ اوـ Cـ وـ باـ اوـ Cـ ⁹ Iـ IVـ چـنـدـیـنـ IVـ ¹⁰ Iـ چـنـدـیـنـ IVـ ¹¹ Iـ Kـ Tـ ¹² Iـ Kـ Tـ ¹³ Iـ Kـ IVـ Tـ ¹⁴ Iـ Iـ VIـ

¹⁵ هـرـ آـذـگـهـ Pـ هـمـانـ کـسـ Cـ ¹⁶ Iـ Cـ هـمـهـ گـوـشـ سـوـیـ خـرـدـمـنـدـ کـنـ IVـ ¹⁷ Iـ نـپـنـدـیـرـدـشـ

¹⁸ سـخـنـهـاـشـ اـزـ IVـ ¹⁹ Iـ Kـ IVـ گـوـئـیـتـ(?)ـ IVـ ²⁰ Iـ Kـ IVـ گـوـئـیـ توـ Cـ

سـپـاهـیـ زـ رـومـیـ(?)ـ

دندزدیک خاقان بزرگی شدند
که ای نامور مهتر^۳ جنگجوی
بسی زینهاری برمای رسید
بخند همی لشکر و کشورت^۷
شد از خشم^۸ رنگ رخش ناپدید
نگه کن که لشکر کجا شد پراه^۹
ذخستهین فراز آر شیرین سخن
مگر بشکنی پشت^{۱۲} بدخواه ما
دمودانگی سر در افزارشان
تو مردی کن و دور باش از درنگ
که گردد زمین همچو پر قنرو
گزیده ز قرکان جنگی^{۱۵} سوار^{۱۶}
زن شیردل چون سپهرا بدید
ز لشکر سوی ساربان^{۱۸} شد چو باد
بیامد نگه کرد جای ذبرد
نشست از بر باره گامزن
همه جاذها بر ذهاده بکف
که خاقان ورا خواندی پیمر^{۲۱} گرگ^{۲۲}
مگر نیست با این بزرگ انجمن

ز لشکر بسی زینهاری شدند
برادر بیامد دندزدیک اوی^۲
سپاه^۴ دلور بایران کشید
ازین ننگ تما جاودان^۶ بر درت
سپهدار چین کان سخنهای شنید
بدو گفت بشتاب و بر کش سپاه
بریشان^{۱۰} رسی هیچ قندی مکن
ازدهشان^{۱۱} ندادند کسی راه ما
بخودی^{۱۳} سخن گوی و بنوازشان
و گر هیچ سازد کسی بما تو جنگ
ازیشان یکی گورستان^{۱۴} کن بهمرو
بیامد سپهدار باشش هزار
بروز چهارم برویشان^{۱۷} رسید
اریشان بدل بر ذکرد ایچ یاد
یکایک بنه از^{۱۹} پس پشت کرد
سلیح برادر بپوشید زن
دو لشکر برابر کشیدند صاف
بپیش سپاه اندر آمد قبرگ^{۲۰}
بایراذیان گفت کان پاک زن^{۲۳}

^۱ I, K, IV, VI, T—² بیماری—³ داشتار فقام—⁴ سپاهی—⁵ من—I—⁶ جاوید هم—I—⁷ I, IV, VI, T—⁸ دشتر—I—⁹ و دخل علی أخيه...
¹⁰ I, C—¹¹ VI—¹² I, IV, C—¹³ K, VI—¹⁴ IV—¹⁵ چینی—¹⁶ K, VI—¹⁷ دلور سوار—I—¹⁸ ل—¹⁹ K, I, IV, VI—²⁰ IV, P—²¹ IV—²² K, VI—²³ شیرزن—²⁴ خواند شیر سترگ

گسر از ادر باشد ^۱ برو سرفشان ^۲ میان بزرگان چندین مسست و خوار ^۳ سر ^۴ دشمن از خواب خیره شود که ^۵ از چینیان لشکر آید بجنگ بیایند با گرزهای گران اگر لشکر ^{۱۱} آید دمید ^{۱۲} و دهید ^{۱۳} از ایدر مجنبدید یک قن ز جای ^{۱۵} ز رای و ز فرمان تو ذگذردم ^{۱۶} همه جنگ چین را ^{۱۷} بیماراستند نشستند با ذامداران پر اسپ به از زنده و چینیان ^{۱۸} شادکام شتر خواست تا پیش او ^{۲۱} شد ز دشت ^{۲۲} بدان تا چنه برو ذهادند و ^{۲۳} بار چو گردی سرافراز و ^{۲۴} گرزی بدست ^{۲۵} ابا جوشن و قیخ و ترگ ^{۲۶} گوان ^{۲۷} برخشند رو و همان سیاه	2790 ذنرسد ذ اذب و مسد کشان بنوران غریبیم و بی پشت و پار همی رفت خواهم چو تیره شود شما دل برفتان مدارید ذنگ ^۶ که خود ^۷ بی گمان از پس ^۸ من ^۹ سران همه جان یکایک بکف بر نهید ^{۱۰} و گر بر چنین روستان ذیست رای ^{۱۴} باواز گفتند ما کهتریم برین بر نهادند و بر خاستند یلان سینه و مهر و ^{۱۷} ایزدگشسب ^{۱۸} 2800 همی گفت هر کس که مسد بنام هم آنگه سوی کاروان ^{۱۹} بر گذشت ^{۲۰} گزین کرد زان اشتران سه هزار چو شب تیره شد گردیده بر نشست بر افگند پرمایه برگستوان همی را زد چون باد لشکر براه
--	--

شمارا-K-^۵ برو(?)^۴ چندین است کار-^۳ IV-^۱ بروبر نشان-K-^۲ آید-K-^۱
پی-K-^۸ هم^۹ I, K, IV, VI, C-^۷ ز رفتان کنون ذیست ذنگ
K, IV, VI, C-^{۱۰} خوردید-P خورید-^{۱۲} I, IV, VI, C-^{۱۱} دشمن-^{۱۰} ذهیم-^{۱۱} VI-^{۱۲} I, IV, VI, C-^{۱۳} K-
و سهتر-L-^{۱۷} جنگ و ره را-^{۱۵} جا-L-^{۱۶} VI-^{۱۵} روزتان ذیست را-^{۱۴} خورید و دهیم
K, VI-^{۱۸} K, P-^{۲۰} I, K, IV, VI, T-^{۱۹} IV, VI-^{۱۹} سارجان- و دشمنان- VI-^{۲۰} و دهیم-^{۲۰} و مهر-^{۲۰}
فرکب یلان، و ایزدگشسب،-B بر گذشت-^{۲۱} VI-^{۲۱} وی-^{۲۱} شد بدشت
و-^{۲۴} IV-^{۲۴} IV, VI-^{۲۳} و-^{۲۳} IV, VI-^{۲۳} ومهراذر و استحضروا ثلاثة آلاف جمل و حملوا الأثقال
ترگ و قیخ-P-^{۲۶} I, IV, P-^{۲۶} و لاما جن اللیل رکبت الیبؤة ساکیة السلاح...-B-^{۲۵} ل, VI-^۶ op.; B-^{۲۵} ل, VI-^۶ op.
گرز و قیخ-^{۲۷} K-^{۲۷} گمان- VI-^{۲۷} قیخ و گرز گران-K-

ازو^۱ ذیست آه و بزرگست شاه
و لیکن چو با ترک^۲ ایرانیان
ز پیوند وز بند آن^۳ روزگار
نگر^۴ تا سیاوش از افراسیاب
سر خویش داد از ذخستین بهادر 2775
همان ذیز پور^۵ سیاوش^۶ چه کرد
بسازید تا^۷ ماز ترکان ذهان
بگردی ممن ذله ی کرد ام^۸
که بسر شاه پیماد کند کار معا 2780
بنیبروی یزدان چندو^۹ بشندود
بدو گفت هر کس که بازو^{۱۰} قوی
ذجنبه بازدت کوه آهن ز جای^{۱۱}
ز مرد خردمند^{۱۲} بیداره
همه که ترازیم و فرمان قراست
چو بشنبید زیشان عرض را بخوازد^{۱۳} 2785
بیامد سپه سرسر^{۱۴} بنگردید
کزان هر سواری بهنگام کار
درم داد و آمد سوی خاذه باز
که هر کس که دید او دوال رکیم^{۱۵}
دلیل و خداوند دوران سپاه
بکوشد که خویشی بود در میان
غم و رنج بینند بفرجام کار
چه بر خورد چز^{۱۶} تابش آفتاد
چوازی که چون او زملار ذزاد
ز دوران و ایران برآورد گرد
با ایران بریم این سخن^{۱۷} خورده ام
هم از پیش قیمهار این^{۱۸} خورده ام
بگوید ز رنج و ز^{۱۹} قیمهار ما
بدین چرب گفتار من پگرود
با ایران و چین پشت و بلازو توی^{۲۰}
یلانرا بمردی قوی رهنه ای
ز دسته اور داشته هشیاره
بزین^{۲۱} آزو رای و پیمان قراست
درم داد و اورا بدید وان ذشاذد
هزار و صد و شست چل بر گزید^{۲۲}
ذمرگاشته ندی سر از ده^{۲۳} سوار^{۲۴}
چندین گفت با لشکر رزمیا
نه پیچد دل اندی فراز و ذشیب^{۲۵}

امید جهان زو گسته مباد²
دو شاد پادا کله مهی⁴
بخانیم نامه همه سرسر⁷
پایه بدهن آزو بندگرد
نه هنگامه این سخن گفتست
ز فرمان خاقان ذباشد گذر
زن پاکرا بهتر از شوی نیست⁹
چه گوید مرا آن خردمند شاه¹⁰
چو خاقان بی آزم داد¹¹ مرا
سواری فرسنیم بندزیده¹² شاه¹³
پگویندگان¹⁴ تا چه آید پدید
چو آید بندزیده او¹⁵ رهنمون¹⁶
بخاقان بگو¹⁷ آذچ داد¹⁸ پیام
جهاندیده از مرو²⁰ بر گشت شاد

دل او¹ ز قیصار خسته مباد
2755 مباد ایچ³ گیتی ز خاقان تهی
کنون چون نشستیم⁵ با یکدیگر⁶
بدان⁸ کو بزرگست و دارد خرد
کنون دوده را سربر شیونست
چو سوک چنان مهتر آید بسر
2760 مرا خود بایران شدن روی نیست
اگر من بدم زودی آیم براه
خردمند بی شرم خواند مرا
بندیم سوک چون بگذرد چار ماه
همه بشنوم هرج باید شنید
2765 بگویم یکایک بندامه درون
دو اکنون از ایدر بشادی خرام
فراوان فرستاده را هندیه¹⁹ داد

۵۱

بآرام بندشتست با رای زن
که جاوید بر دل ذگردد کهن
سخنها ز هر گونه پیراستست²⁴

وزان پس جوان و²¹ خردمند زن
چنین گفت کامد²² یکی ذو سخن
جهاندار خاقان بیمار استست²³

2770

¹ Л, I, K—T. ² I—6. оп.; IV, VI, T—6. стоит после б. 2754. ³ I, IV, VI, T—6. оп.; IV, VI, T—6. стоит после б. 2755. ⁴ I, IV—VI, T—6. оп.; IV, VI, T—6. steht nach б. 2754. ⁵ I, IV, VI—T—6. оп.; IV, VI—6. steht nach б. 2755. ⁶ ذشیشم ⁷ I, IV, VI—T—6. оп.; IV, VI—6. steht nach б. 2755. ⁸ در بدرا—I—VI. ⁹ هران—I—VI. ¹⁰ I, IV, VI—6. оп.; IV, VI—6. steht nach б. 2755. ¹¹ I, IV, VI—T—6. steht nach б. 2755. ¹² VI. ¹³ I—6. оп.; IV—6. стоит после б. 2763. ¹⁴ I, IV, VI, T—6. steht nach б. 2755. ¹⁵ من—VI. ¹⁶ K—конец лакуны в 27 бб., ср. прим. к б. 2738. ¹⁷ I, K, IV, VI, C—K. ¹⁸ بگوی—K. ¹⁹ K, VI—T—6. steht nach б. 2755. ²⁰ چیز—K. ²¹ Л, K, VI—T—6. оп.; IV, VI—T—6. steht nach б. 2755. ²² IV. ²³ IV, T—6. steht nach б. 2755. ²⁴ مرا خواستست—K.

کنون هر که^۱ داری همه گرد^۲ کن
ازین^۳ پس به بیین تا چه آیدت رای^۴
خردرا بران^۵ مردمان شاه کن
همی رفت^۶ برسان قمری ز سرو
جهاد^۷ جوی با نامور رام^۸ شد
2740 بگفت آنج خاقان بد و گفته بود
ازان پس چنیین گفت کای^۹ بخراش
شمارا بدین^{۱۰} مزد بسیار باد
یکی ناگهان مرگ^{۱۱} بود آن نه خرد
پس آن نامه پنهان بخواهرش داد
2745 ز پیوند وز پند و^{۱۲} ذیکو سخن
ذ پماکی و از پارمهایتی زن
جوان گفت و آن پاک دامن شنید
وزان پس چو بر خواند آن نامه را
خردرا چو با داش اذی از کرد
2750 بد و گفت کاین نامه بر خواندم
چنان کرد خاقان که شاهان کنند
بدو باد روشن جهان بیان من^{۱۳}

چه VI—^۱ یاد—^۲ K, IV, VI, T—^۳ ل—۶. op.; ب—^۴ آیدت—^۵ ازان—^۶ K و زان—^۷ ابر—K^۸ روان رهنمای آیدت—IV روan و خرد پس گرای—K برگرای—^۹ K—далее 66. 2738—2765 op. گفت و—T گفت—^{۱۰} I, VI—^{۱۱} بیدار دل موبدان—C ۱۴ I, C—^{۱۲} VI—^{۱۳} با نامه و نام(?)—^{۱۴} VI—^{۱۵} و مهتر و موبدان—VI و پاک دل موبدان^{۱۶} ازو—^{۱۷} VI—^{۱۸} I—۶. op. سوک—^{۱۹} I—۶. op. دل دشمنان پر ز تیمار باد—VI ورا با جهاندار کردار باد—^{۲۰} IV—^{۲۱} VI—۶. op. باز—^{۲۲} VI—۶. op. نامه آغاز کرد—^{۲۴} I, IV—^{۲۳} VI—^{۲۵} I, IV, VI—^{۲۶} IV—^{۲۷} چینی ذجوید—^{۲۸} ما—^{۲۹} VI—^{۳۰} ما—^{۳۱} VI—^{۳۲} ما—^{۳۳} VI—^{۳۴} ما—^{۳۵} VI—^{۳۶} ما—^{۳۷} VI—^{۳۸} ما—^{۳۹} VI—^{۴۰} ما—^{۴۱} VI—^{۴۲} ما—^{۴۳} VI—^{۴۴} ما—^{۴۵} VI—^{۴۶} ما—^{۴۷} VI—^{۴۸} ما—^{۴۹} VI—^{۵۰} ما—^{۵۱} VI—^{۵۲} ما—^{۵۳} VI—^{۵۴} ما—^{۵۵} VI—^{۵۶} ما—^{۵۷} VI—^{۵۸} ما—^{۵۹} VI—^{۶۰} ما—^{۶۱} VI—^{۶۲} ما—^{۶۳} VI—^{۶۴} ما—^{۶۵} VI—^{۶۶} ما—^{۶۷} VI—^{۶۸} ما—^{۶۹} VI—^{۷۰} ما—^{۷۱} VI—^{۷۲} ما—^{۷۳} VI—^{۷۴} ما—^{۷۵} VI—^{۷۶} ما—^{۷۷} VI—^{۷۸} ما—^{۷۹} VI—^{۸۰} ما—^{۸۱} VI—^{۸۲} ما—^{۸۳} VI—^{۸۴} ما—^{۸۵} VI—^{۸۶} ما—^{۸۷} VI—^{۸۸} ما—^{۸۹} VI—^{۹۰} ما—^{۹۱} VI—^{۹۲} ما—^{۹۳} VI—^{۹۴} ما—^{۹۵} VI—^{۹۶} ما—^{۹۷} VI—^{۹۸} ما—^{۹۹} VI—^{۱۰۰} ما—^{۱۰۱} VI—^{۱۰۲} ما—^{۱۰۳} VI—^{۱۰۴} ما—^{۱۰۵} VI—^{۱۰۶} ما—^{۱۰۷} VI—^{۱۰۸} ما—^{۱۰۹} VI—^{۱۱۰} ما—^{۱۱۱} VI—^{۱۱۲} ما—^{۱۱۳} VI—^{۱۱۴} ما—^{۱۱۵} VI—^{۱۱۶} ما—^{۱۱۷} VI—^{۱۱۸} ما—^{۱۱۹} VI—^{۱۲۰} ما—^{۱۲۱} VI—^{۱۲۲} ما—^{۱۲۳} VI—^{۱۲۴} ما—^{۱۲۵} VI—^{۱۲۶} ما—^{۱۲۷} VI—^{۱۲۸} ما—^{۱۲۹} VI—^{۱۳۰} ما—^{۱۳۱} VI—^{۱۳۲} ما—^{۱۳۳} VI—^{۱۳۴} ما—^{۱۳۵} VI—^{۱۳۶} ما—^{۱۳۷} VI—^{۱۳۸} ما—^{۱۳۹} VI—^{۱۴۰} ما—^{۱۴۱} VI—^{۱۴۲} ما—^{۱۴۳} VI—^{۱۴۴} ما—^{۱۴۵} VI—^{۱۴۶} ما—^{۱۴۷} VI—^{۱۴۸} ما—^{۱۴۹} VI—^{۱۵۰} ما—^{۱۵۱} VI—^{۱۵۲} ما—^{۱۵۳} VI—^{۱۵۴} ما—^{۱۵۵} VI—^{۱۵۶} ما—^{۱۵۷} VI—^{۱۵۸} ما—^{۱۵۹} VI—^{۱۶۰} ما—^{۱۶۱} VI—^{۱۶۲} ما—^{۱۶۳} VI—^{۱۶۴} ما—^{۱۶۵} VI—^{۱۶۶} ما—^{۱۶۷} VI—^{۱۶۸} ما—^{۱۶۹} VI—^{۱۷۰} ما—^{۱۷۱} VI—^{۱۷۲} ما—^{۱۷۳} VI—^{۱۷۴} ما—^{۱۷۵} VI—^{۱۷۶} ما—^{۱۷۷} VI—^{۱۷۸} ما—^{۱۷۹} VI—^{۱۸۰} ما—^{۱۸۱} VI—^{۱۸۲} ما—^{۱۸۳} VI—^{۱۸۴} ما—^{۱۸۵} VI—^{۱۸۶} ما—^{۱۸۷} VI—^{۱۸۸} ما—^{۱۸۹} VI—^{۱۹۰} ما—^{۱۹۱} VI—^{۱۹۲} ما—^{۱۹۳} VI—^{۱۹۴} ما—^{۱۹۵} VI—^{۱۹۶} ما—^{۱۹۷} VI—^{۱۹۸} ما—^{۱۹۹} VI—^{۲۰۰} ما—^{۲۰۱} VI—^{۲۰۲} ما—^{۲۰۳} VI—^{۲۰۴} ما—^{۲۰۵} VI—^{۲۰۶} ما—^{۲۰۷} VI—^{۲۰۸} ما—^{۲۰۹} VI—^{۲۱۰} ما—^{۲۱۱} VI—^{۲۱۲} ما—^{۲۱۳} VI—^{۲۱۴} ما—^{۲۱۵} VI—^{۲۱۶} ما—^{۲۱۷} VI—^{۲۱۸} ما—^{۲۱۹} VI—^{۲۲۰} ما—^{۲۲۱} VI—^{۲۲۲} ما—^{۲۲۳} VI—^{۲۲۴} ما—^{۲۲۵} VI—^{۲۲۶} ما—^{۲۲۷} VI—^{۲۲۸} ما—^{۲۲۹} VI—^{۲۳۰} ما—^{۲۳۱} VI—^{۲۳۲} ما—^{۲۳۳} VI—^{۲۳۴} ما—^{۲۳۵} VI—^{۲۳۶} ما—^{۲۳۷} VI—^{۲۳۸} ما—^{۲۳۹} VI—^{۲۴۰} ما—^{۲۴۱} VI—^{۲۴۲} ما—^{۲۴۳} VI—^{۲۴۴} ما—^{۲۴۵} VI—^{۲۴۶} ما—^{۲۴۷} VI—^{۲۴۸} ما—^{۲۴۹} VI—^{۲۵۰} ما—^{۲۵۱} VI—^{۲۵۲} ما—^{۲۵۳} VI—^{۲۵۴} ما—^{۲۵۵} VI—^{۲۵۶} ما—^{۲۵۷} VI—^{۲۵۸} ما—^{۲۵۹} VI—^{۲۶۰} ما—^{۲۶۱} VI—^{۲۶۲} ما—^{۲۶۳} VI—^{۲۶۴} ما—^{۲۶۵} VI—^{۲۶۶} ما—^{۲۶۷} VI—^{۲۶۸} ما—^{۲۶۹} VI—^{۲۷۰} ما—^{۲۷۱} VI—^{۲۷۲} ما—^{۲۷۳} VI—^{۲۷۴} ما—^{۲۷۵} VI—^{۲۷۶} ما—^{۲۷۷} VI—^{۲۷۸} ما—^{۲۷۹} VI—^{۲۸۰} ما—^{۲۸۱} VI—^{۲۸۲} ما—^{۲۸۳} VI—^{۲۸۴} ما—^{۲۸۵} VI—^{۲۸۶} ما—^{۲۸۷} VI—^{۲۸۸} ما—^{۲۸۹} VI—^{۲۹۰} ما—^{۲۹۱} VI—^{۲۹۲} ما—^{۲۹۳} VI—^{۲۹۴} ما—^{۲۹۵} VI—^{۲۹۶} ما—^{۲۹۷} VI—^{۲۹۸} ما—^{۲۹۹} VI—^{۳۰۰} ما—^{۳۰۱} VI—^{۳۰۲} ما—^{۳۰۳} VI—^{۳۰۴} ما—^{۳۰۵} VI—^{۳۰۶} ما—^{۳۰۷} VI—^{۳۰۸} ما—^{۳۰۹} VI—^{۳۱۰} ما—^{۳۱۱} VI—^{۳۱۲} ما—^{۳۱۳} VI—^{۳۱۴} ما—^{۳۱۵} VI—^{۳۱۶} ما—^{۳۱۷} VI—^{۳۱۸} ما—^{۳۱۹} VI—^{۳۲۰} ما—^{۳۲۱} VI—^{۳۲۲} ما—^{۳۲۳} VI—^{۳۲۴} ما—^{۳۲۵} VI—^{۳۲۶} ما—^{۳۲۷} VI—^{۳۲۸} ما—^{۳۲۹} VI—^{۳۳۰} ما—^{۳۳۱} VI—^{۳۳۲} ما—^{۳۳۳} VI—^{۳۳۴} ما—^{۳۳۵} VI—^{۳۳۶} ما—^{۳۳۷} VI—^{۳۳۸} ما—^{۳۳۹} VI—^{۳۴۰} ما—^{۳۴۱} VI—^{۳۴۲} ما—^{۳۴۳} VI—^{۳۴۴} ما—^{۳۴۵} VI—^{۳۴۶} ما—^{۳۴۷} VI—^{۳۴۸} ما—^{۳۴۹} VI—^{۳۵۰} ما—^{۳۵۱} VI—^{۳۵۲} ما—^{۳۵۳} VI—^{۳۵۴} ما—^{۳۵۵} VI—^{۳۵۶} ما—^{۳۵۷} VI—^{۳۵۸} ما—^{۳۵۹} VI—^{۳۶۰} ما—^{۳۶۱} VI—^{۳۶۲} ما—^{۳۶۳} VI—^{۳۶۴} ما—^{۳۶۵} VI—^{۳۶۶} ما—^{۳۶۷} VI—^{۳۶۸} ما—^{۳۶۹} VI—^{۳۷۰} ما—^{۳۷۱} VI—^{۳۷۲} ما—^{۳۷۳} VI—^{۳۷۴} ما—^{۳۷۵} VI—^{۳۷۶} ما—^{۳۷۷} VI—^{۳۷۸} ما—^{۳۷۹} VI—^{۳۸۰} ما—^{۳۸۱} VI—^{۳۸۲} ما—^{۳۸۳} VI—^{۳۸۴} ما—^{۳۸۵} VI—^{۳۸۶} ما—^{۳۸۷} VI—^{۳۸۸} ما—^{۳۸۹} VI—^{۳۹۰} ما—^{۳۹۱} VI—^{۳۹۲} ما—^{۳۹۳} VI—^{۳۹۴} ما—^{۳۹۵} VI—^{۳۹۶} ما—^{۳۹۷} VI—^{۳۹۸} ما—^{۳۹۹} VI—^{۴۰۰} ما—^{۴۰۱} VI—^{۴۰۲} ما—^{۴۰۳} VI—^{۴۰۴} ما—^{۴۰۵} VI—^{۴۰۶} ما—^{۴۰۷} VI—^{۴۰۸} ما—^{۴۰۹} VI—^{۴۱۰} ما—^{۴۱۱} VI—^{۴۱۲} ما—^{۴۱۳} VI—^{۴۱۴} ما—^{۴۱۵} VI—^{۴۱۶} ما—^{۴۱۷} VI—^{۴۱۸} ما—^{۴۱۹} VI—^{۴۲۰} ما—^{۴۲۱} VI—^{۴۲۲} ما—^{۴۲۳} VI—^{۴۲۴} ما—^{۴۲۵} VI—^{۴۲۶} ما—^{۴۲۷} VI—^{۴۲۸} ما—^{۴۲۹} VI—^{۴۳۰} ما—^{۴۳۱} VI—^{۴۳۲} ما—^{۴۳۳} VI—^{۴۳۴} ما—^{۴۳۵} VI—^{۴۳۶} ما—^{۴۳۷} VI—^{۴۳۸} ما—^{۴۳۹} VI—^{۴۴۰} ما—^{۴۴۱} VI—^{۴۴۲} ما—^{۴۴۳} VI—^{۴۴۴} ما—^{۴۴۵} VI—^{۴۴۶} ما—^{۴۴۷} VI—^{۴۴۸} ما—^{۴۴۹} VI—^{۴۴۱۰} ما—^{۴۴۱۱} VI—^{۴۴۱۲} ما—^{۴۴۱۳} VI—^{۴۴۱۴} ما—^{۴۴۱۵} VI—^{۴۴۱۶} ما—^{۴۴۱۷} VI—^{۴۴۱۸} ما—^{۴۴۱۹} VI—^{۴۴۲۰} ما—^{۴۴۲۱} VI—^{۴۴۲۲} ما—^{۴۴۲۳} VI—^{۴۴۲۴} ما—^{۴۴۲۵} VI—^{۴۴۲۶} ما—^{۴۴۲۷} VI—^{۴۴۲۸} ما—^{۴۴۲۹} VI—^{۴۴۳۰} ما—^{۴۴۳۱} VI—^{۴۴۳۲} ما—^{۴۴۳۳} VI—^{۴۴۳۴} ما—^{۴۴۳۵} VI—^{۴۴۳۶} ما—^{۴۴۳۷} VI—^{۴۴۳۸} ما—^{۴۴۳۹} VI—^{۴۴۳۱۰} ما—^{۴۴۳۱۱} VI—^{۴۴۳۱۲} ما—^{۴۴۳۱۳} VI—^{۴۴۳۱۴} ما—^{۴۴۳۱۵} VI—^{۴۴۳۱۶} ما—^{۴۴۳۱۷} VI—^{۴۴۳۱۸} ما—^{۴۴۳۱۹} VI—^{۴۴۳۲۰} ما—^{۴۴۳۲۱} VI—^{۴۴۳۲۲} ما—^{۴۴۳۲۳} VI—^{۴۴۳۲۴} ما—^{۴۴۳۲۵} VI—^{۴۴۳۲۶} ما—^{۴۴۳۲۷} VI—^{۴۴۳۲۸} ما—^{۴۴۳۲۹} VI—^{۴۴۳۳۰} ما—^{۴۴۳۳۱} VI—^{۴۴۳۳۲} ما—^{۴۴۳۳۳} VI—^{۴۴۳۳۴} ما—^{۴۴۳۳۵} VI—^{۴۴۳۳۶} ما—^{۴۴۳۳۷} VI—^{۴۴۳۳۸} ما—^{۴۴۳۳۹} VI—^{۴۴۳۳۱۰} ما—^{۴۴۳۳۱۱} VI—^{۴۴۳۳۱۲} ما—^{۴۴۳۳۱۳} VI—^{۴۴۳۳۱۴} ما—^{۴۴۳۳۱۵} VI—^{۴۴۳۳۱۶} ما—^{۴۴۳۳۱۷} VI—^{۴۴۳۳۱۸} ما—^{۴۴۳۳۱۹} VI—^{۴۴۳۳۲۰} ما—^{۴۴۳۳۲۱} VI—^{۴۴۳۳۲۲} ما—^{۴۴۳۳۲۳} VI—^{۴۴۳۳۲۴} ما—^{۴۴۳۳۲۵} VI—^{۴۴۳۳۲۶} ما—^{۴۴۳۳۲۷} VI—^{۴۴۳۳۲۸} ما—^{۴۴۳۳۲۹} VI—^{۴۴۳۳۳۰} ما—^{۴۴۳۳۳۱} VI—^{۴۴۳۳۳۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳} VI—^{۴۴۳۳۳۴} ما—^{۴۴۳۳۳۵} VI—^{۴۴۳۳۳۶} ما—^{۴۴۳۳۳۷} VI—^{۴۴۳۳۳۸} ما—^{۴۴۳۳۳۹} VI—^{۴۴۳۳۳۱۰} ما—^{۴۴۳۳۳۱۱} VI—^{۴۴۳۳۳۱۲} ما—^{۴۴۳۳۳۱۳} VI—^{۴۴۳۳۳۱۴} ما—^{۴۴۳۳۳۱۵} VI—^{۴۴۳۳۳۱۶} ما—^{۴۴۳۳۳۱۷} VI—^{۴۴۳۳۳۱۸} ما—^{۴۴۳۳۳۱۹} VI—^{۴۴۳۳۳۲۰} ما—^{۴۴۳۳۳۲۱} VI—^{۴۴۳۳۳۲۲} ما—^{۴۴۳۳۳۲۳} VI—^{۴۴۳۳۳۲۴} ما—^{۴۴۳۳۳۲۵} VI—^{۴۴۳۳۳۲۶} ما—^{۴۴۳۳۳۲۷} VI—^{۴۴۳۳۳۲۸} ما—^{۴۴۳۳۳۲۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۱۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۱۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۱۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۱۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۱۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۲۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۲۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۲۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۲۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۲۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۱۹} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲۰} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲۱} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲۲} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲۳} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲۴} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲۵} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲۶} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲۷} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲۸} ما—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳۲۹} VI—^۴

نه اندیشه ^۱ خوبیش و پیووند اوی پسهر و خرد جان او ^۴ شسته شد ^۵ سخن گفت با او ز ^۶ اندازه پیش ^۷ فراوان براپشان بخوان آفرین ^۹ بدیدن ^{۱۲} سوک تا زده ام بسته ام همه شهر نفرین پدو آفرین ^{۱۴} و گر ^{۱۷} آسمان بر زمین آورم ^{۱۶} چنین داد آنکس که دارد خرد همه تنبیل ^{۲۰} دیو وارونه بود ^{۱۹} بران عهد و پیمان نهادیم بن ^{۲۲} که ای پاک دامن زن پارس ^{۲۳} سرشنست فزوذی ^{۲۵} و دور از کمی ^{۲۶} ذشنسته خرد با دل ^{۲۷} من براز بیارای ایوان مارا ^{۳۱} برای ^{۳۲} بکوشم که پیمان تو نشکنم گروگان کنم دل ^{۳۶} بدانچت ^{۳۷} هواست	2720 ذخوردم ^۱ غم خرد فرزند اوی چو با ما بفرزنند پیوسته شد ^۳ بفرمود تاشد برادرش پیش که ^۸ کسی ببرام پل را ببین بگو ^{۱۰} آنک من خود ^{۱۱} جگر خسته ام بخون روی کشور بشستم ز کین ^{۱۳} بدیدن ^{۱۵} درد هرچند کین آورم ^{۱۶} ز فرمان یزدان کسی ذگند که اورا ^{۱۸} زماذه بران گونه بود ^{۱۹} بران زینهارم که گفتم سخن ^{۲۱} سوی گردیه نامه بدد ^{۲۳} جدا همه ^{۲۴} راستی و همه ^{۲۴} مردمی ز کبار تو اندیشه کردم دراز به از تو ^{۲۸} ذیدم ^{۲۹} کسی ^{۳۰} کخدای بدارم ترا همچو جان و ^{۳۳} قنام وزان ^{۳۴} پس بدیدن ^{۳۵} شهر فرمان تراست
---	--

^۱ نه اندیشه از IV, VI, I, K, VI—^۲ بخوردم—I, K, VI, C—^۳ بود—I, K, VI, T—^۴ I, K, IV—^۵ I, K, VI, T—^۶ بود—I, VI—^۷ از—I, IV, C—dob.: بدیو گفت ازایدر بسو تو با بمو^{*} بران [بدان—]^{[IV, C—} سان که در باغ پردد قدرو ^۸ I, IV, C—^۹ IV—^{۱۰} IV—^{۱۱} I, IV, VI—^{۱۲} I, K, IV, VI—^{۱۳} I, P—^{۱۴} IV—^{۱۵} I, K, IV, VI—^{۱۶} K—^{۱۷} K—^{۱۸} VI—^{۱۹} برد—^{۲۰} ل—^{۲۱} I, IV, C—^{۲۲} I, IV, C—^{۲۳} I, IV, VI—^{۲۴} K—^{۲۵} K—^{۲۶} K—^{۲۷} ل—^{۲۸} I, K, IV, VI—^{۲۹} VI—^{۳۰} I, K, IV, VI, T—^{۳۱} I, IV, VI, C—^{۳۲} IV—^{۳۳} VI—^{۳۴} K—^{۳۵} K, IV—^{۳۶} K—^{۳۷} K—^{۳۸} ل—^{۳۹} I, K, IV, VI—^{۴۰} VI—^{۴۱} I, K, IV, VI—^{۴۲} VI—^{۴۳} I, K, IV, VI—^{۴۴} VI—^{۴۵} I, K, IV, VI—^{۴۶} VI—^{۴۷} I, K, IV, VI—^{۴۸} VI—^{۴۹} I, K, IV, VI—^{۵۰} VI—^{۵۱} I, K, IV, VI—^{۵۲} VI—^{۵۳} I, K, IV, VI—^{۵۴} VI—^{۵۵} I, K, IV, VI—^{۵۶} VI—^{۵۷} I, K, IV, VI—^{۵۸} VI—^{۵۹} I, K, IV, VI—^{۶۰} VI—^{۶۱} I, K, IV, VI—^{۶۲} VI—^{۶۳} I, K, IV, VI—^{۶۴} VI—^{۶۵} I, K, IV, VI—^{۶۶} VI—^{۶۷} I, K, IV, VI—^{۶۸} VI—^{۶۹} I, K, IV, VI—^{۷۰} VI—^{۷۱} I, K, IV, VI—^{۷۲} VI—^{۷۳} I, K, IV, VI—^{۷۴} VI—^{۷۵} I, K, IV, VI—^{۷۶} VI—^{۷۷} I, K, IV, VI—^{۷۸} VI—^{۷۹} I, K, IV, VI—^{۸۰} VI—^{۸۱} I, K, IV, VI—^{۸۲} VI—^{۸۳} I, K, IV, VI—^{۸۴} VI—^{۸۵} I, K, IV, VI—^{۸۶} VI—^{۸۷} I, K, IV, VI—^{۸۸} VI—^{۸۹} I, K, IV, VI—^{۹۰} VI—^{۹۱} I, K, IV, VI—^{۹۲} VI—^{۹۳} I, K, IV, VI—^{۹۴} VI—^{۹۵} I, K, IV, VI—^{۹۶} VI—^{۹۷} I, K, IV, VI—^{۹۸} VI—^{۹۹} I, K, IV, VI—^{۱۰۰} VI—^{۱۰۱} I, K, IV, VI—^{۱۰۲} VI—^{۱۰۳} I, K, IV, VI—^{۱۰۴} VI—^{۱۰۵} I, K, IV, VI—^{۱۰۶} VI—^{۱۰۷} I, K, IV, VI—^{۱۰۸} VI—^{۱۰۹} I, K, IV, VI—^{۱۱۰} VI—^{۱۱۱} I, K, IV, VI—^{۱۱۲} VI—^{۱۱۳} I, K, IV, VI—^{۱۱۴} VI—^{۱۱۵} I, K, IV, VI—^{۱۱۶} VI—^{۱۱۷} I, K, IV, VI—^{۱۱۸} VI—^{۱۱۹} I, K, IV, VI—^{۱۲۰} VI—^{۱۲۱} I, K, IV, VI—^{۱۲۲} VI—^{۱۲۳} I, K, IV, VI—^{۱۲۴} VI—^{۱۲۵} I, K, IV, VI—^{۱۲۶} VI—^{۱۲۷} I, K, IV, VI—^{۱۲۸} VI—^{۱۲۹} I, K, IV, VI—^{۱۳۰} VI—^{۱۳۱} I, K, IV, VI—^{۱۳۲} VI—^{۱۳۳} I, K, IV, VI—^{۱۳۴} VI—^{۱۳۵} I, K, IV, VI—^{۱۳۶} VI—^{۱۳۷} I, K, IV, VI—^{۱۳۸} VI—^{۱۳۹} I, K, IV, VI—^{۱۴۰} VI—^{۱۴۱} I, K, IV, VI—^{۱۴۲} VI—^{۱۴۳} I, K, IV, VI—^{۱۴۴} VI—^{۱۴۵} I, K, IV, VI—^{۱۴۶} VI—^{۱۴۷} I, K, IV, VI—^{۱۴۸} VI—^{۱۴۹} I, K, IV, VI—^{۱۵۰} VI—^{۱۵۱} I, K, IV, VI—^{۱۵۲} VI—^{۱۵۳} I, K, IV, VI—^{۱۵۴} VI—^{۱۵۵} I, K, IV, VI—^{۱۵۶} VI—^{۱۵۷} I, K, IV, VI—^{۱۵۸} VI—^{۱۵۹} I, K, IV, VI—^{۱۶۰} VI—^{۱۶۱} I, K, IV, VI—^{۱۶۲} VI—^{۱۶۳} I, K, IV, VI—^{۱۶۴} VI—^{۱۶۵} I, K, IV, VI—^{۱۶۶} VI—^{۱۶۷} I, K, IV, VI—^{۱۶۸} VI—^{۱۶۹} I, K, IV, VI—^{۱۷۰} VI—^{۱۷۱} I, K, IV, VI—^{۱۷۲} VI—^{۱۷۳} I, K, IV, VI—^{۱۷۴} VI—^{۱۷۵} I, K, IV, VI—^{۱۷۶} VI—^{۱۷۷} I, K, IV, VI—^{۱۷۸} VI—^{۱۷۹} I, K, IV, VI—^{۱۸۰} VI—^{۱۸۱} I, K, IV, VI—^{۱۸۲} VI—^{۱۸۳} I, K, IV, VI—^{۱۸۴} VI—^{۱۸۵} I, K, IV, VI—^{۱۸۶} VI—^{۱۸۷} I, K, IV, VI—^{۱۸۸} VI—^{۱۸۹} I, K, IV, VI—^{۱۹۰} VI—^{۱۹۱} I, K, IV, VI—^{۱۹۲} VI—^{۱۹۳} I, K, IV, VI—^{۱۹۴} VI—^{۱۹۵} I, K, IV, VI—^{۱۹۶} VI—^{۱۹۷} I, K, IV, VI—^{۱۹۸} VI—^{۱۹۹} I, K, IV, VI—^{۲۰۰} VI—^{۲۰۱} I, K, IV, VI—^{۲۰۲} VI—^{۲۰۳} I, K, IV, VI—^{۲۰۴} VI—^{۲۰۵} I, K, IV, VI—^{۲۰۶} VI—^{۲۰۷} I, K, IV, VI—^{۲۰۸} VI—^{۲۰۹} I, K, IV, VI—^{۲۱۰} VI—^{۲۱۱} I, K, IV, VI—^{۲۱۲} VI—^{۲۱۳} I, K, IV, VI—^{۲۱۴} VI—^{۲۱۵} I, K, IV, VI—^{۲۱۶} VI—^{۲۱۷} I, K, IV, VI—^{۲۱۸} VI—^{۲۱۹} I, K, IV, VI—^{۲۲۰} VI—^{۲۲۱} I, K, IV, VI—^{۲۲۲} VI—^{۲۲۳} I, K, IV, VI—^{۲۲۴} VI—^{۲۲۵} I, K, IV, VI—^{۲۲۶} VI—^{۲۲۷} I, K, IV, VI—^{۲۲۸} VI—^{۲۲۹} I, K, IV, VI—^{۲۳۰} VI—^{۲۳۱} I, K, IV, VI—^{۲۳۲} VI—^{۲۳۳} I, K, IV, VI—^{۲۳۴} VI—^{۲۳۵} I, K, IV, VI—^{۲۳۶} VI—^{۲۳۷} I, K, IV, VI—^{۲۳۸} VI—^{۲۳۹} I, K, IV, VI—^{۲۴۰} VI—^{۲۴۱} I, K, IV, VI—^{۲۴۲} VI—^{۲۴۳} I, K, IV, VI—^{۲۴۴} VI—^{۲۴۵} I, K, IV, VI—^{۲۴۶} VI—^{۲۴۷} I, K, IV, VI—^{۲۴۸} VI—^{۲۴۹} I, K, IV, VI—^{۲۵۰} VI—^{۲۵۱} I, K, IV, VI—^{۲۵۲} VI—^{۲۵۳} I, K, IV, VI—^{۲۵۴} VI—^{۲۵۵} I, K, IV, VI—^{۲۵۶} VI—^{۲۵۷} I, K, IV, VI—^{۲۵۸} VI—^{۲۵۹} I, K, IV, VI—^{۲۶۰} VI—^{۲۶۱} I, K, IV, VI—^{۲۶۲} VI—^{۲۶۳} I, K, IV, VI—^{۲۶۴} VI—^{۲۶۵} I, K, IV, VI—^{۲۶۶} VI—^{۲۶۷} I, K, IV, VI—^{۲۶۸} VI—^{۲۶۹} I, K, IV, VI—^{۲۷۰} VI—^{۲۷۱} I, K, IV, VI—^{۲۷۲} VI—^{۲۷۳} I, K, IV, VI—^{۲۷۴} VI—^{۲۷۵} I, K, IV, VI—^{۲۷۶} VI—^{۲۷۷} I, K, IV, VI—^{۲۷۸} VI—^{۲۷۹} I, K, IV, VI—^{۲۸۰} VI—^{۲۸۱} I, K, IV, VI—^{۲۸۲} VI—^{۲۸۳} I, K, IV, VI—^{۲۸۴} VI—^{۲۸۵} I, K, IV, VI—^{۲۸۶} VI—^{۲۸۷} I, K, IV, VI—^{۲۸۸} VI—^{۲۸۹} I, K, IV, VI—^{۲۹۰} VI—^{۲۹۱} I, K, IV, VI—^{۲۹۲} VI—^{۲۹۳} I, K, IV, VI—^{۲۹۴} VI—^{۲۹۵} I, K, IV, VI—^{۲۹۶} VI—^{۲۹۷} I, K, IV, VI—^{۲۹۸} VI—^{۲۹۹} I, K, IV, VI—^{۳۰۰} VI—^{۳۰۱} I, K, IV, VI—^{۳۰۲} VI—^{۳۰۳} I, K, IV, VI—^{۳۰۴} VI—^{۳۰۵} I, K, IV, VI—^{۳۰۶} VI—^{۳۰۷} I, K, IV, VI—^{۳۰۸} VI—^{۳۰۹} I, K, IV, VI—^{۳۱۰} VI—^{۳۱۱} I, K, IV, VI—^{۳۱۲} VI—^{۳۱۳} I, K, IV, VI—^{۳۱۴} VI—^{۳۱۵} I, K, IV, VI—^{۳۱۶} VI—^{۳۱۷} I, K, IV, VI—^{۳۱۸} VI—^{۳۱۹} I, K, IV, VI—^{۳۲۰} VI—^{۳۲۱} I, K, IV, VI—^{۳۲۲} VI—^{۳۲۳} I, K, IV, VI—^{۳۲۴} VI—^{۳۲۵} I, K, IV, VI—^{۳۲۶} VI—^{۳۲۷} I, K, IV, VI—^{۳۲۸} VI—^{۳۲۹} I, K, IV, VI—^{۳۳۰} VI—^{۳۳۱} I, K, IV, VI—^{۳۳۲} VI—^{۳۳۳} I, K, IV, VI—^{۳۳۴} VI—^{۳۳۵} I, K, IV, VI—^{۳۳۶} VI—^{۳۳۷} I, K, IV, VI—^{۳۳۸} VI—^{۳۳۹} I, K, IV, VI—^{۳۴۰} VI—^{۳۴۱} I, K, IV, VI—^{۳۴۲} VI—^{۳۴۳} I, K, IV, VI—^{۳۴۴} VI—^{۳۴۵} I, K, IV, VI—^{۳۴۶} VI—^{۳۴۷} I, K, IV, VI—^{۳۴۸} VI—^{۳۴۹} I, K, IV, VI—^{۳۵۰} VI—^{۳۵۱} I, K, IV, VI—^{۳۵۲} VI—^{۳۵۳} I, K, IV, VI—^{۳۵۴} VI—^{۳۵۵} I, K, IV, VI—^{۳۵۶} VI—^{۳۵۷} I, K, IV, VI—^{۳۵۸} VI—^{۳۵۹} I, K, IV, VI—^{۳۶۰} VI—^{۳۶۱} I, K, IV, VI—^{۳۶۲} VI—^{۳۶۳} I, K, IV, VI—^{۳۶۴} VI—^{۳۶۵} I, K, IV, VI—^{۳۶۶} VI—^{۳۶۷} I, K, IV, VI—^{۳۶۸} VI—^{۳۶۹} I, K, IV, VI—^{۳۷۰} VI—^{۳۷۱} I, K, IV, VI—^{۳۷۲} VI—^{۳۷۳} I, K, IV, VI—^{۳۷۴} VI—^{۳۷۵} I, K, IV, VI—^{۳۷۶} VI—^{۳۷۷} I, K, IV, VI—^{۳۷۸} VI—^{۳۷۹} I, K, IV, VI—^{۳۸۰} VI—^{۳۸۱} I, K, IV, VI—^{۳۸۲} VI—^{۳۸۳} I, K, IV, VI—^{۳۸۴} VI—^{۳۸۵} I, K, IV, VI—^{۳۸۶} VI—^{۳۸۷} I, K, IV, VI—^{۳۸۸} VI—^{۳۸۹} I, K, IV, VI—^{۳۹۰} VI—^{۳۹۱} I, K, IV, VI—^{۳۹۲} VI—^{۳۹۳} I, K, IV, VI—^{۳۹۴} VI—^{۳۹۵} I, K, IV, VI—^{۳۹۶} VI—^{۳۹۷} I, K, IV, VI—^{۳۹۸} VI—^{۳۹۹} I, K, IV, VI—^{۴۰۰} VI—^{۴۰۱} I, K, IV, VI—^{۴۰۲} VI—^{۴۰۳} I, K, IV, VI—^{۴۰۴} VI—^{۴۰۵} I, K, IV, VI—^{۴۰۶} VI—^{۴۰۷} I, K, IV, VI—^{۴۰۸} VI—^{۴۰۹} I, K, IV, VI—^{۴۱۰} VI—^{۴۱۱} I, K, IV, VI—^{۴۱۲} VI—^{۴۱۳} I, K, IV, VI—^{۴۱۴} VI—^{۴۱۵} I, K, IV, VI—^{۴۱۶} VI—^{۴۱۷} I, K, IV, VI—^{۴۱۸} VI—^{۴۱۹} I, K, IV, VI—^{۴۲۰} VI—^{۴۲۱} I, K, IV, VI—^{۴۲۲} VI—^{۴۲۳} I, K, IV, VI—^{۴۲۴} VI—^{۴۲۵} I, K, IV, VI—^{۴۲۶} VI—^{۴۲۷} I, K, IV, VI—^{۴۲۸} VI—^{۴۲۹} I, K, IV, VI—^{۴۳۰} VI—^{۴۳۱} I, K, IV, VI—^{۴۳۲} VI—^{۴۳۳} I, K, IV, VI—^{۴۳۴} VI—^{۴۳۵} I, K, IV, VI—^{۴۳۶} VI—^{۴۳۷} I, K, IV, VI—^{۴۳۸} VI—^{۴۳۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۰} VI—^{۴۴۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۲} VI—^{۴۴۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۴} VI—^{۴۴۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۶} VI—^{۴۴۷} I, K, IV, VI—^{۴۴۸} VI—^{۴۴۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۱۰} VI—^{۴۴۱۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۱۲} VI—^{۴۴۱۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۱۴} VI—^{۴۴۱۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۱۶} VI—^{۴۴۱۷} I, K, IV, VI—^{۴۴۱۸} VI—^{۴۴۱۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۲۰} VI—^{۴۴۲۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۲۲} VI—^{۴۴۲۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۲۴} VI—^{۴۴۲۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۲۶} VI—^{۴۴۲۷} I, K, IV, VI—^{۴۴۲۸} VI—^{۴۴۲۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۰} VI—^{۴۴۳۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۲} VI—^{۴۴۳۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۴} VI—^{۴۴۳۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۶} VI—^{۴۴۳۷} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۸} VI—^{۴۴۳۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۱۰} VI—^{۴۴۳۱۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۱۲} VI—^{۴۴۳۱۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۱۴} VI—^{۴۴۳۱۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۱۶} VI—^{۴۴۳۱۷} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۱۸} VI—^{۴۴۳۱۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۲۰} VI—^{۴۴۳۲۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۲۲} VI—^{۴۴۳۲۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۲۴} VI—^{۴۴۳۲۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۲۶} VI—^{۴۴۳۲۷} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۲۸} VI—^{۴۴۳۲۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۰} VI—^{۴۴۳۳۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲} VI—^{۴۴۳۳۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۴} VI—^{۴۴۳۳۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۶} VI—^{۴۴۳۳۷} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۸} VI—^{۴۴۳۳۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۰} VI—^{۴۴۳۳۱۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۲} VI—^{۴۴۳۳۱۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۴} VI—^{۴۴۳۳۱۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۶} VI—^{۴۴۳۳۱۷} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۱۸} VI—^{۴۴۳۳۱۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۰} VI—^{۴۴۳۳۲۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۲} VI—^{۴۴۳۳۲۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۴} VI—^{۴۴۳۳۲۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۶} VI—^{۴۴۳۳۲۷} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۲۸} VI—^{۴۴۳۳۲۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۰} VI—^{۴۴۳۳۳۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲} VI—^{۴۴۳۳۳۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۴} VI—^{۴۴۳۳۳۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۶} VI—^{۴۴۳۳۳۷} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۸} VI—^{۴۴۳۳۳۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۰} VI—^{۴۴۳۳۳۱۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۲} VI—^{۴۴۳۳۳۱۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۴} VI—^{۴۴۳۳۳۱۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۶} VI—^{۴۴۳۳۳۱۷} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۸} VI—^{۴۴۳۳۳۱۹} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۰} VI—^{۴۴۳۳۳۲۱} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۲} VI—^{۴۴۳۳۳۲۳} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۴} VI—^{۴۴۳۳۳۲۵} I, K, IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۶} VI—^{۴۴۳۳۳۲۷</}

ز پوشیدنیها و از بیش و کم
ذوقشند بر پهلوی نامه‌ی
ز دشمن چگوشه بر آورد گرد
چنان چون بود درخور پیشگاه
بهر^۱ برزنه رود و می خواستند^۲
بران موبدان^۳ خلعت افگند نیز
که زیبد قرا گردهم^۴ تاج و گاه^۵
بیاگند و دینار چون صد هزار
بریان^۶ گونه تا تنگ شد جای اوی
شود روز روشن بروجور سیاه
کزو قرک پیرش^۷ بر آورد گرد
که بی تو مبیناد کهتر^۸ زمین
ذخواهد که رخشان^۹ بود^{۱۰} چهر تو

بدرویدش بخشید چندی^{۱۱} درم
بهر پلاشاهی و خودکامه‌ی
که دارای^{۱۲} دارنده یزدان چکرد
بقيصر یکی نامه بنوشت شاه
بآتش کده هم^{۱۳} فرسناد چیز
بخرا بزرگ چنین گفت شاه
دهاذش پر از گوهر شاهوار
همی ریخت گنجور^{۱۴} در پای اوی
بدو گفت هر کس که پیچد ز راه^{۱۵}
چو بهرام باشد بخشت^{۱۶} نمرد
همه موبدان^{۱۷} خوازند آفرین
چو بهرام بند آنک^{۱۸} با مهر تو

۵۰

ز خون شد همه کشور چین چو گل
ذیاید^{۱۹} مگر کار ذاقن درست
مرا زو همه رامش^{۲۰} و کام بود
چرا باز ماذدم چنین مست و خوار
ازین پس بسوکند من^{۲۱} ذگرود

ازان^{۲۲} پس چو خاقان بپرداخت^{۲۳} دل
چنین گفت یک روز کز مرد سست
بـدان ذامداری کـه بهرام بـود
کـون من^{۲۴} ز کـسـهـای آن ذامدار
ذـکـوهـشـ کـنـد^{۲۵} هـرـ کـ اـنـ بشـنـود

^۱ VI—^۲ I, IV, VI, T—^۳ دادار—^۴ VI—^۵ زهر—^۶ VI—^۷ یکی—^۸ IV—^۹ ساختن—^{۱۰} K, C—^{۱۱} نامور—^{۱۲} باقش کده در—^{۱۳} I—^{۱۴} VI—^{۱۵} I, IV, C—^{۱۶} ز شاه—^{۱۷} VI—^{۱۸} I, IV, VI, T—^{۱۹} IV—^{۲۰} شود—^{۲۱} روشن—^{۲۲} IV—^{۲۳} داشش—^{۲۴} K—^{۲۵} بود—^{۲۶} هم—^{۲۷} VI—^{۲۸} نیامد—^{۲۹} او—^{۳۰} ل—^{۳۱} نیابد

روزن خاستند—^{۳۲} VI—^{۳۳} گنج و^{۳۴} رود

باشد بروز—^{۳۵} IV, VI—^{۳۶} پل باشد اندر—^{۳۷} I—^{۳۸} VI—^{۳۹} هر گونه—^{۴۰} ل—^{۴۱} VI—^{۴۲} I, IV, C—^{۴۳} ز شاه—^{۴۴} VI—^{۴۵} هر گز—I—^{۴۶} VI—^{۴۷} K, VI—^{۴۸} مهتران—^{۴۹} IV—^{۵۰} پیر ترکی—^{۵۱} پیر قدر کس—^{۵۲} I, VI—^{۵۳} وزان—^{۵۴} IV—^{۵۵} او—^{۵۶} ل—^{۵۷} داشش—^{۵۸} K—^{۵۹} بود—^{۶۰} هم—^{۶۱} VI—^{۶۲} نیامد—^{۶۳} او—^{۶۴} ل—^{۶۵} نیابد

چه آمد ب روی از پسی ذامرا
شد از درد گریان هران کان شنید
دو دیده پر از خون و رخ لازورد
جهانشیدگانرا همه پیش خواهد
بشد زار و گریان هی انکو شنید
ابس آتش تیز ^{۱۰} بریان شدند
ذگه کرد کاین بد برشان که قلخت
ز هر گونه یی خویش و پیوند بود
سرای و همه بزرگ او پسوند
همه چیز اورا ^{۱۵} بتاراج داد
ز پرده بگیسوش بیرون کشید
ذکرد اینچ چاد از در ^{۲۰} رذچ اوی
ذیامدش خرداد بزرگ من بدمست
دپوشیدشان جامه های کبوود
که خاقان ازان کار بدمست بود ^{۲۲}

چو بشنید خاقان که بهرام را
چو آن^۱ نامه نزدیک خاقان^۲ رسید
ازان آگهی شد دلش پر ز درد
ازان کسار او در شگفتی بهمازد
بگفت آنک بهرام یل را رسید
همه چین برو زار و گریان شدند
2690 یکایک همه کار اورا بساخت^{۱۲}
قلوون را بتهوران دو فرزند بود
چو داشته شد آتشی بر فروخت
[دو فرزند اورا^{۱۴} بر آتش ذهاد
2695 ازان^{۱۷} پس چو^{۱۸} نوبت بخاتون رسید
بایوان کشید آن^{۱۹} همه گنج اوی
فرستاد هر سو هی ونان مست
همه هرج در چین ورا بنده بود
پیک چند با سوک بهام بود

بیگفت آن کجا کرد و دید و شنید
کزان بیگن²³ دشمن²⁴ آزاد شد²⁵

2700 چو خرداد بروزیت بخسرو رسپرد
دل شاه پروجئ ازان شاد شد²³

فرستاده گفت و سپهبد ^۱ I, K, IV, VI, T— همان ^۲ ذامه او بخاقان— K شد از درد ^۳ I, K, IV, T— VI شنید ^۴ IV— لب ^۵ VI— ۶. op. ^۶ VI— ۶. op. ^۷ I, K, IV, T— VI ^۸ I, K, IV, T— ۶. op. ^۹ VI— ۶. op. ^{۱۰} I, VI, C— کسی کان ^{۱۱} K— ۶. op. ^{۱۲} I, K, IV, VI, T— K بدان جست تا پسر که گردد [آید— VI] درست ^{۱۳} I, VI او باز جست ^{۱۴} K— VI ^{۱۵} IV, T— VI ^{۱۶} ایشان ^{۱۷} I, IV, VI, T— وزان ^{۱۸} IV, VI ^{۱۹} K— که ^{۲۰} I, K, VI, T— IV بند ^{۲۱} VI— ۶. op. ^{۲۲} VI— ۶. op.; ^{۲۳} I, K, IV, VI, T— گشت ^{۲۴} I, IV, VI— K ^{۲۵} پر همن ^{۲۶} 66. 2699— 2721 не переведены.

که دیوی فرستد بپرخاش من 2670
اگر بشنود سر ندادند ز بدن²
همی³ دبو بد رهنمون در میان
ذوپسده کی فامه بی بر حریفر⁴
بزاری و خواری و بی کام⁵ رفت
ز رذق و بد دشمن آزاد دار⁶ 2675
همی¹⁰ راستی جستم و بخوردی
بدبر در¹¹ گرفت آن گرامی سرش
دو چشم پر از خون شد و جان پداد
بدرد دل ازدر همی زیستند
سخنهای او یک بیک¹⁴ یاد کرد
بیکی قنگ قابوت کردش ز سیم
قصب کرد¹⁷ در¹⁸ زیر پیراهنش
بدین¹⁹ گونه بر²⁰ قا²¹ ذهان شد سرش²²
چو داشی که ایدر ذمانتی مرنج²⁴

ذهند این بود زان رذق پاداش من
و لیکن همانا که او این¹ سخن
ذبود این جز از کار ایرانیان
بفرمود پس تا بهامد بپیر
بگوید بخاقان که بهرام رفت
تو این⁶ ماندگانرا ز من یاد⁷ دار⁸ 2675
که من با تو هر گز ذکردم بدی
بسی پندها خواند بر خواهرش
دهن¹² بر بنگوش خواهر ذهند
برو هر کسی¹³ زار بگریستند
همی خون خروشید خواهر ز درد
ز قیمار او شد¹⁵ دلش بدوذیم¹⁶ 2680
بدیما بیماراست چنگی قشن
همی ریخت کافور گرد اندرش
چنین است کار²³ سرای سپنچ

¹ K, IV, VI, T—² ب—66. 2668—2671 не переведены. ³ K, IV, VI—⁴ همان—⁵ زین—⁶ آن—⁷ IV, VI, T—⁸ شاد—⁹ K—¹⁰ ناکام—¹¹ VI—¹² I, IV, VI, T—¹³ ناگزیر—¹⁴ چو در بر—¹⁵ I, IV, VI—¹⁶ دید—¹⁷ I, VI, T—¹⁸ دهان—¹⁹ بیک—²⁰ ل—²¹ بود—²² IV—²³ بود—²⁴ K—²⁵ VI—²⁶ دوب.:
قللت: و قال غیر صاحب الكتاب أن خرّاد خدع الخاقون بجوهر: ب—دو: ذهان پیکرش
نمی را که سرمایه زندگیست * بدلخی سپردن نه فرزانگیست
دو: ذهان پیکرش
مخور اند و باده خور روز و شب * بشادی گشاده همیشه دو لب
دمی را که سرمایه زندگیست * بدلخی سپردن نه فرزانگیست
دو: ذهان پیکرش

<p>شندیدی بـدیـهـا کـه اورـا رسـبـد پـه بـدـیـنـد پـرـاـگـنـدن مـاه و مـهـر ز خـوـجـی هـمـان دـسـت کـوـتـاه کـرـد کـنـون گـر بـبـخـشـد زـیـزـدان سـزـد غـمـ کـرـدـهـهـای کـهـن چـون خـورـم غم و شـادـمـاذـی هـمـه بـلاـ⁴ گـشـت ذـوـشـتـهـ⁶ ذـکـاهـد نـه هـر گـزـ⁷ فـزوـدـ⁸ سـخـنـهـای توـ گـوشـوار منـسـت سـخـنـهـاتـ¹⁰ بـرـ من مـکـن ذـیـز یـادـ¹¹ همـه پـشـت بـر بـخت خـنـدان کـنـبـد مـگـوـبـید زـ¹⁴ اـشـدوـ و شـادـی بـکـسـن سـرـ آـمـد کـنـون رـفـتـنـی اـم زـ دـهـرـ¹⁵ سـپـرـدـم تـرا بـخـت بـیـدار خـواـهـ¹⁶ زـ گـیـتـیـ¹⁹ بـسـ او مـرـقـرا رـایـ زـنـ جـدـایـی مـبـادـا مـبـیـان شـمـاـ کـه رـفـتـیـم و گـشـتـیـم اـز گـاهـ²² سـیرـ پـگـوـبـید و گـفـتـار او بـشـنـوـبـدـ جزـ اورـا مـخـواـزـیـد خـورـشـیدـ و مـاهـ بـرـیـ²⁴ کـانـ بـهـرـام وـرـان کـنـبـدـ ذـدـیـدـ کـه یـک رـوز کـرـد آـفـرـیدـنـ</p>	<p>2650 قـبـهـ شـنـد بـگـفـتـار دـیـو پـلـیـدـ هـمـان بـآـسـمـانـ¹ شـد کـه گـرـدان سـپـهـرـ مـهـرـ² ذـیـز هـم دـیـو بـیـ رـاه کـرـد پـشـیـمـاـذـم اـز هـرـچـ کـرـدـم زـ بـدـ ذـوـشـتـهـ بـرـیدـن گـوـنـهـ بـدـ بـرـ سـرـمـ زـ تـارـکـ کـنـونـ آـبـ بـرـقـرـ گـنـشـتـ ذـوـشـتـهـ چـنـیـنـ بـودـ وـ⁵ بـودـ آـذـجـ بـودـ هـمـانـ⁹ پـنـدـ توـ یـادـگـار منـسـتـ سـرـ آـمـد کـنـونـ کـارـ بـیـدادـ و دـادـ شـمـاـ¹² روـیـ رـاـ¹³ سـوـی یـزـدان کـنـبـدـ زـ بـدـهـا جـمـهـاـذـدـارـهـانـ یـارـ بـسـنـ ذـبـودـم بـگـیـستـیـ جـزـدـنـ ذـیـزـ بـهـرـ یـلـانـسـیـنـهـراـ گـفتـ یـکـسـرـ سـپـاهـ ذـگـهـ کـنـ بـدـیـنـ¹⁷ خـواـهـرـ پـاـکـ قـنـ¹⁸ مـهـلـاشـبـیدـ یـکـ قـنـ زـ دـیـگـرـ جـداـ 2665 بـرـیدـنـ²⁰ بـوـم دـشـمـنـ مـمـاـذـبـیدـ دـیـرـ هـمـهـ یـکـسـرـهـ پـیـشـ خـسـوـ شـوـبـدـ گـرـ آـمـرـزـشـ آـیـدـ شـمـاـرـاـ زـ شـاهـ²³ مـرـا دـخـمـهـ درـ شـهـرـ اـیـرـانـ کـنـبـدـ بـسـیـ رـفعـ دـیـدـ²⁵ زـ خـاقـانـ چـیـنـ</p>
---	---

¹ Kـ IVـ ۴ باـزـ(?) ـ ۵ Lـ IVـ بـپـوـشـد زـ ۶ VIـ بـبـخـشـیدـ Kـ ۷ وـرـاـ هـمـی آـسـمـانـ
Cـ opـ. ۸ VIـ نـخـواـهـدـ ۹ VIـ ۱۰ Kـ ۱۱ IVـ ۱۲ IVـ ۱۳ Kـ ۱۴ IVـ ۱۵ IVـ ۱۶ IVـ ۱۷ VIـ ۱۸ Kـ ۱۹ Kـ ۲۰ VIـ ۲۱ Kـ ۲۲ IVـ ۲۳ Kـ ۲۴ Kـ ۲۵ VIـ

امـبـیـدـم بـیـزـدان پـیـرـورـدـگـار ~ کـه بـرـ من بـبـخـشـیدـ بـروـزـ شـمـاـر~
روـیـهـاـ¹⁴ ۱۰ Kـ ۱۱ IVـ ۱۲ IVـ ۱۳ Kـ ۱۴ IVـ ۱۵ IVـ ۱۶ IVـ ۱۷ VIـ ۱۸ Kـ ۱۹ Kـ ۲۰ VIـ ۲۱ Kـ ۲۲ IVـ ۲۳ Kـ ۲۴ Kـ ۲۵ VIـ

نـیـکـ زـنـ²⁴ ۱۰ Kـ ۱۱ IVـ ۱۲ IVـ ۱۳ Kـ ۱۴ IVـ ۱۵ IVـ ۱۶ IVـ ۱۷ VIـ ۱۸ Kـ ۱۹ Kـ ۲۰ VIـ ۲۱ Kـ ۲۲ IVـ ۲۳ Kـ ۲۴ Kـ ۲۵ VIـ

ز دریای خوشاب^۳ بیخت که کند^۴
که افگند خوار این کلاه مهی^۵
که افگند کوه روان در مخاک
بشهر کسان در پمادیدم خوار^۶
که شاخ وفارا تو از بن^{۱۰} مکن^۷
بمادد بسر بر ذهند افسری^{۱۱}
ازان تخمه هر گز بدل ذگذرند^{۱۲}
سخن گفتتن سودمند مرا^۸
گندکار جان پیش یزدان^{۱۶} بری^{۱۷}
همه میش گشتیم و دشمن چو گرگ^۹
بدید آن دل و رای هشیار او
پر از خون دل و دیده پر آب روی^{۲۰}
چنین گفت کای خواهر پاک و راد
ولیکن مرا خود پر^{۲۲} آمد قفیز^{۲۳}
ز هر گونه چون دیو بد راه پر^{۲۴}
کزو بود گیتی به بیم و امید^{۲۵}
جهان کرد پر خویشتن بر سیاه
جهاندار^{۲۷} ذیک اخته و^{۲۸} ذیک پسی^{۲۹}

الا ای^۱ بر^۲ آورده کوه بلند
که کند این چنین سبز سرو سهی
که آگند ذاگاه^{۱۳} دریا بخاک^{۱۴}
غrip بهیم و تنها و بی دوستدار^{۲۶۳۵}
همی گفتیم^۸ ای خسرو اذجه من^{۱۵}
که از تخم سامان اگر دختری^{۱۶}
همه شهر ایرانش فرمان برد^{۱۷}
سپهدار ذشنه بید پند مرا^{۱۸}
برین^{۱۸} کرده ها بر^{۱۴} پشیمان بری^{۱۵}
بد آمد بدین^{۱۸} خاذدان بزرگ^{۱۹}
چو آن خسته بشنبید گفتار او^{۲۰}
بناخن رخان خسته و کنده موی^{۲۱}
بزاری و سستی زبان بر گشاد^{۲۲}
ز پند تو کمی نبد هیچ^{۲۱} چیز^{۲۳}
همی پند پر من ذبد کارگر^{۲۴}
ذبد خسروی^{۲۴} برتر از جمشید^{۲۵}
کجا شد بگفتار^{۲۶} دیوان ز راه^{۲۷}
همان ذیکز بیدار کلام من کسی^{۲۸}

^۱ IV, VI, C—^۲ P—^۳ VI—(?) سر یا—^۴ K—б. оп.; IV—б. стоит
افگند—^۵ K—б. оп.; IV—б. стоит после б. 2634. ^۶ Л—^۷ K, VI—P دستوار—^۸ آگند این زرف—P آگند ذاگاه—VI ذاگاه
دست و پار—C دوست و پار—^۹ K, IV, VI, T—^{۱۰} VI—(?) گفت^{۱۱} T—доб.:
هـــ روی کشه ور شـــود بـــه اش * بـــگردون رســـد ـــاج فـــرخـــنده اش
تری(?) T شوی—K بدی—^{۱۲} IV, C—б. оп. ^{۱۳} K—^{۱۴} K—^{۱۵} ل, I, VI—هـــ کزیدن(?)^{۱۶} IV, C—^{۱۷} ل, I, VI—^{۱۸} IV—^{۱۹} VI—^{۲۰} K—^{۲۱} K, IV, VI, T—مانند—IV خاک روی—^{۲۲} K—^{۲۳} VI—далее бб. 2646—2653 оп. ^{۲۴} IV—далее бб. 2647—2652 оп. ^{۲۵} IV—^{۲۶} K—^{۲۷} P—^{۲۸} K—^{۲۹} و—^{۳۰} بگشت او بگفتار—T او ز فرمان

بی‌امد قلدون تا بندزدیک در
چو دیدش یکی پیچر بد سست و زار
قلدون^{۲۵} گفت شاهها پیامست و بس
ورا گفت زود اذدر آی و بگوی 2615
قلدون رفت دا کارد در آستنی
همی رفت^۷ تا راز گوید بگوش
چو بهرام گفت آه مردم ز راه
چندین گفت کایان را بگیرید زود
برفتنند هر کس که بد در سرای 2620
همه^۹ کهتران^{۱۰} زو بر آشوفتنند
همی خورد سینلی و نگشاد لب
چندین^{۱۲} تا شکسته شده دست و پای
بندزدیک بهرام براز آمدند
همی رفت خون از تن^{۱۴} خسته مرد
بی‌امد هم اذدر زمان خواه‌رش
ذه‌لاد آن سر خسته‌را بر کنار
همی گفت زار ای سوار دلییر
که برد این ستون^{۱۷} جهاذرا ز جا 2625
الا ای^{۲۲} سوار سپهر بد تند
نه خسرو پرست و^{۲۴} نه ایزدیم سست^{۲۵}

¹ K, IV, VI—² K, IV, VI—³ K, IV—⁴ K, VI—⁵ K—⁶ بندمود ز کاخ—ز کاف—اگر—بدو—

⁶ P — نهانـت ⁷ K, VI—کـهـد ⁸ K, IV, T—کـشـیدـنـد و بـسـ (без рифмы). VI, P — доб.

⁹ II- همی ¹⁰ K- مهمتمن ان- ¹¹ K- IV- همی ¹² VI- چنان- ¹³ IV, VI- با- ¹⁴ IV, VI-

¹⁵ IV—پان؛ ¹⁶ K, IV, VI, T—موی کند؛ ¹⁷ IV—سواء؛ ¹⁸ K, IV—جای ز.

که افگنند بیمیل ڈیانما ز بای VI— IV، VI—

²² VI—دا، ²³ IV—6. op. مدان [ددون] که دُد شده، [دیدش، هنمای، VI—|.

²⁴ K, VI—²⁵ K, IV, VI—²⁶ دهستان خس و سق، دهستان حمغان، شهرستان دهگان

س پ ۲۰۰۷ ر ۱۳۹۶

178

<p>مگر گل ذهّم از^۱ نگیمنش پرسست ببالیین مسست آمد از حجره راست بیامد بران^۲ مرد جوینده داد بیامد سپرد آن^۳ بدین^۴ مرد^۵ پیر</p>	<p>بدو گفت خلاطون که خفست مسست ز^۶ خراد برزین گل مهر^۷ خواست گل اندز زمان ببر نگیمنش^۸ ذهّاد بدو آفریدن کرد مرد دبیر</p>
---	--

三

چیزی امده ز شهر¹¹ کشان تا¹² دمه رو
 که به رامرا آن ذه پدرام شد¹³
 نهاده برش نار و سیب¹⁴ و¹⁵ بهی
 پدرچان چنین گفت کای نام جوی¹⁷
 نه جنگی کسی ام¹⁹ ذه آزاده ام
 بدان تا بگویدم بدین پادشاه
 همان نیز بیمار و آبستن است
 بدین²³ قاجور مهتر ذیک ذام²⁴
 چنین²⁵ تا در خانه پهلوان
 فرموده²⁶ و پوستی²⁷ کشان²⁸
 رسانم بدین مهتر شادکام²⁹
 که هم زان در خانه چنای روی

2600
 2605
 2610
 2615

چلدون بستد آن مهر و تازان چو غرو¹⁰
 همی بود تما روز به رام شد¹³
 بخانه درون بود تما یک رهی
 چلدون رفت تنهایا بدرگاه اوی¹⁶
 من از دخت خاقان¹⁸ فرموده ام
 یکی راز گفت آن زن پارسما
 ز مهر و را²⁰ از در²¹ بستن است
 گر²² آگه کنی تا رسانم پیام
 بشد پرده دار گرامی دوان
 چنین گفت کامد یکی بدنشان
 همی گوید از دخت خاقان²⁸ پیام
 چنین گفت بهرام کورا بگوی

^۵ I, K, IV, VI, T—^۶ IV بسی—^۷ IV برو—^۸ I, IV—^۹ K بدان—^{۱۰} ک—^{۱۱} دان

¹⁰ آن میں—(؟) آن میں همچون ہٹپے—K آن و چو قازان تذرو—I پڑھو (без рифмы); IV

(cp. б. 2573) و سارا لاجسسا فروة سودام:: Б—доб.: آن مهر و همچون تذرو—تازان چو غرو
текста). ¹¹ K—(?) ¹² I—¹³ K, IV, VI—¹⁴ VI—¹⁵ دهد ¹⁶ دشمه ¹⁷ ختنن تا—I

¹⁵ K— و op. ¹⁶ VI— دنی دیک در ¹⁷ VI— ذامو، ¹⁸ I, K— خاتون، ¹⁹ K— سهاده سیس و ذا،

²⁰ K—ك ; IV, T—ت ; VI—هـ ; ²¹ VI—هـ ; ²² ح—حـ ; ²³ K, VI—

²⁴ دیدن نامه، مستقیم شادکام—پ. ²⁵ پ—ب. оп. ²⁶ ک. IV—خداوند ²⁷ پ—ب. оп.

²⁸ K—خاتون، ²⁹ І—б. оп.; Б—Дзаки,

ذگه داشت سسته یم بسیار سال
بیدیهای چینی^۳ بپوشد سرش
رسازم برین^۶ مهتر شادکام
همی دار تا خواست یک تن^۷
چنین گوی کان دختر سرفراز
سخنها ز بیگانه مردم بپوش
تو بشتاب و^{۱۱} فردیک بهرام پسوی
وزان پس بجهه^۸ گر بیابی گذر
ز پیش سپهبد بآختر دود
ذیاید ز کشتن بروی تو و رنج
همه ذیک و بدھا پسندیده ای
که باقو بدادگه بدی^{۱۴} سازدی
جهانرا خریدی و دادی بهما
همان از جهان ذیز بهری دهد
که اکنون بیاید یکی^{۱۵} رهنمون
به بیچارگی چند خواهتم کشید^{۱۶}
به بیچارگی ببر جهان من^{۱۷}
ازان خداهه تا پیش^{۱۸} خاتون رسید
بگویم ترا ای زن ذیک خوی
سزد گر گشاده کنی پای من
چنان دان که بخشیده ای^{۲۲} جان مرا

وی آن^۱ روزرا شوم دارد بفمال
ذخواه^۲ که انبوه باشد پرش
چنین گوی^۴ کز دخت خاقان^۵ پیام
همان کارد در آستین برهنه
چو فردیک چوبینه آیی^۸ فراز
مرا گفت چون راز گویی^۹ بگوش
چو گوید چه راست^{۱۰} با من پگوی
بزن کارد و^{۱۲} نافش سراسر بدر
هر آذکس که آواز او^{۱۳} بشنود
یکی سوی فرش و یکی سوی گنج
وگر خود کشندت جهادیده ای
همانا بتتو کس ذپردازدی
گر ایدونک یابی ز کشتن رها
قرا شاه پرویز شهربی دهد
چنین گفت با مرد دانا قلدون
همانا مرا سال بمرصد رسید
فادی تو بادا قن و جان من
چو بشنید خزاد بزرگن دوید
دو گفت کامد^{۱۹} گه آزوی
بمند اندرند ایون دو^{۲۰} کسیای^{۲۱} من
یکی مهر بستان ز خاقان مرا

^۱ I, K—IV оп., метр нарушен.² IV—VI رومی—³ ذخواهم—⁵ I, K, IV, VI—⁶ I, K, IV, VI—⁷ بیدین بدقنه—I, IV, VI—⁸ K رفتی—⁹ VI—¹⁰ VI—¹¹ I, K—¹² K تو—¹³ IV, VI—¹⁴ IV، VI—¹⁵ I, IV—¹⁶ I, IV—¹⁷ I, IV—¹⁸ IV—¹⁹ K بدر ماندگی—

به بیچارگی در تویی ذان من—VI که باشد ز تو جامه و ذان من—K بر تویی ذان من

¹⁸ (андر انک—VI اندرستند—IV اندرند آنج—I—²⁰ I—²¹ K نزد—²² K آمد—)بخشی تو—²² VI—²¹ I, VI—²² VI کسای—

شود تا^۱ میه-اذش کندم بدود-ذیم^۲
 ه-می بود خ-رداد برزیدن سه^۳ ماه
 بدتنگی دل اندر قلدون را^۴ بخواند
 2565 بدو گفت روزی^۵ که کس در^۶ جهان
 تو ذان چو^۷ و ارزن و پوستیین
 کنون خوردنیه-هات^۸ ذان و^۹ بره^{۱۰}
 چنان بود یکچند و اکنون چنین
 کنون روزگار تو بر سر گذشت
 یکی کار دارم ترا بیم ذای^{۱۱}
 سته-اذم یکی مهر خاقان چیم^{۱۲}
 بند-زدیم بـهـرام بـایـدـهـشـدن
 بـپـوشـی هـمـان پـوـسـتـیـین سـیـاه
 ذـگـهـ دـارـ اـزـ آـنـ^{۱۳} مـاهـ^{۱۴} بـهـرام رـوزـ^{۱۵}

بـفـروـشـمـ^{۱۶} بـرـ دـوـ نـیـمـ^{۱۷} شـودـ منـ^{۱۸} تـ^{۱۹} شـودـ زـانـ IVـ^{۲۰} باـرـهـ^{۲۱} Iـ^{۲۲} Kـ VIـ^{۲۳}

^۱ Iـ IVـ Tـ^{۲۴} این را^{۲۵} Kـ добـ.:
 مـبـادـاـ کـسـیـ کـوـ اـدـیـ مـهـرـ مـا~ * شـودـ سـوـیـ اـیـرانـ اـزـینـ هـشـهـرـ مـاـ
 فـلـواـ^{۲۶} بـ اـیدـهـارـ(?) IVـ اـنـدـیـشـهـارـ Iـ آـنـ^{۲۷} شـهـرـینـ^{۲۸} بـ دـوـ^{۲۹}
^{۱۰} Iـ Cـ^{۳۰} دـانـیـ Pـ آـنـگـهـ VIـ^{۳۱} بـارـگـاهـشـ^{۳۲} IVـ VIـ^{۳۳} پـیـشـگـاهـشـ Iـ^{۳۴} بـدانـ^{۳۵}
 در ذهـانـ بـیـ IVـ VIـ^{۳۶} شـادـ اـذـدـرـ Kـ درـ جـهـانـ بـیـ Iـ^{۳۷} آـنـکـسـ کـهـ اـنـدـرـ رـوزـیـ کـسـ اـنـدرـ
^{۱۵} Kـ добـ.:
 وـ یـاـ پـیـشـیـ مـرـدـمـ گـرـامـیـ بـود~ * هـمـانـ ذـبـیـزـ هـرـ جـایـ ذـامـیـ بـود~
 کـجـاـ مـرـگـ اـورـا~ بـدـهـ اـزـ زـیـسـتـهـن~ * بـدـیـنـ گـوـذـهـ درـ خـفـتـنـ وـ کـاسـتـهـنـ
^{۱۹} VIـ^{۳۸} خـورـدـنـیـهـهـایـ لـ بـهـرـ درـ IVـ زـ هـرـ کـسـ Iـ توـ هـرـ درـ Lـ^{۱۷} اـزـ چـوـ^{۱۶} Kـ
 باـ مـهـانـ VIـ^{۳۹} بـوـشـشـ اـزـ^{۲۱} Kـ بـرـهـ سـتـ^{۲۰} Iـ Kـ IVـ VIـ^{۲۲} Iـ Kـ^{۲۳} بـرـهـ سـتـ^{۲۱} Kـ^{۲۴} Iـ Kـ IVـ VIـ^{۲۵} Iـ Kـ IVـ VIـ^{۲۶} Iـ Kـ IVـ VIـ^{۲۷} Iـ VIـ^{۲۸} Iـ Kـ IVـ VIـ^{۲۹} IVـ^{۳۰} опـ^{۳۱} Lـ^{۳۲} Kـ^{۳۳} بـگـزـیـنـ توـ Kـ روـ سـوـیـ^{۳۴} وـ^{۳۵} IVـ^{۳۶} نـبـایـدـ VIـ^{۳۷} نـورـدـ^{۳۸} Lـ^{۳۹} Kـ VIـ^{۴۰} وـ هوـ يـومـ منـ الـيـامـ الـمـسـتـرـقـةـ^{۴۱} رـوزـ^{۴۲} رـوزـ^{۴۳}

که چون تو سرافراز مردی ^۳ دبیر
و گر ^۵ ذامت از دور شهربره ^۶ بدی
جویژه که بیمار شد دخترش
چو گویی ^۸ بسایم ^۹ برین ^{۱۰} کار دست
که دانما پژوهشکی نو آمد بجهای
دبیر ارش مختار اذدرین کار سر
که این راز باید که داری ذهن فست
پژوهشکی کن از خویشتن نازه روی ^{۱۲}
تبه دید بیمار اورا چگر
همان ترہ جویه بار آورده
تبش خواست کفر مخز بنشاندش ^{۱۶}
شد آن دخت چون ماه گیته فروز
یکی بدره و تای ^{۱۸} زربفت پنهنج
دبگیر و بخواه انج باید ذیز ^{۱۹}
بخواه هر از گه که آید بکار

چندیمن گفت با مهتر آن^۱ مرد پیغمبر^۲
اگر در پزشکیت بهتره^۴ بدم
یکی تاج ذو بدودی^۷ بر سرش
بدو گفت کایپن دانشم نیمز هست
بسند پیش خاقون دوان کخدای
بدو گفت شادان زی و ذوش^{۱۱} خور
بپامد بخراad برزیدن بگفت
برو پیش او ذام خودرا مگوی
بنزدیک خاقون شد آن چارهگر
بنفرمود تما آب^{۱۳} نثار آورند
کجا ترہ گر^{۱۴} کاسنی^{۱۵} خواذدش
بنفرمان یزدان چو شد هفت روز
بیاورد دینار خاقون ز^{۱۷} گنج
بدو گفت کایپن ناسزاوار چیز
چندیمن داد پاسخ که این را بدار

۳۶

بـیـاراـسـت لـشـهـکـر چـو پـرـزـدـرو
مـمـانـنـ دـاـ کـسـ آـپـدـ²⁰ بـایـرـانـ زـمـیـنـ
ورـاـ زـانـ²² سـخـنـ هـدـیـهـ ذـو بـرـذـدـ
کـهـ بـیـ مـهـرـ ماـ کـسـ بـایـرـانـ زـمـیـنـ

¹ VI—² روزی بدوسی—³ مرد IV—⁴ ل، VI—⁵ I—
 بیازم—⁶ مگر IV, VI—⁷ شهربی—⁸ چگویی IV—⁹ ل—¹⁰ دیازم—¹¹ I, IV—¹² VI—¹³ بازه خوی(?)—¹⁴ I, IV—¹⁵ بدانان VI—¹⁶ بستانادش I—¹⁷ خاتون ز دینار IV—¹⁸ I, K, VI—¹⁹ کاشنی—²⁰ IV—²¹ I, K, IV, VI—²² K—²³ منادی دفم مود IV—

بـداـفـسـت کـان کـار او^۱ شـد کـهـن سـخـن گـفـتـن من شـوـد بـاد و بـیـد^۲ بـه بـیـچـارـگـی سـوـی خـاقـوـن گـنـشـت کـه روـشـن کـنـد جـان قـلـبـیـک اوـی هـمـان ذـیـز بـا او ذـشـسـت آـمـدـش دـل مـرـد بـیـقـن^۹ بـدان^{۱۰} شـاد کـرـد^{۱۱} بـود^{۱۲} تـاـشـوم بـرـ درـش بـرـ^{۱۴} بـیـیر^{۱۵} کـزو^{۱۷} آـرـزوـهـما ذـیـایـد^{۱۸} بـجـای وزـوـیـسـت بـهـرـامـرا مـخـزـ و پـوـسـت وزـیدـن ذـیـز بـر^{۲۰} بـاد مـگـشـای رـاز^{۲۱} ذـهـ سـر دـید پـیـیـمان^{۲۲} اوـرا ذـهـ بـن^{۲۴} کـهـ قـرـکـان وـرـا دـاشـتـنـدـی زـدـون ذـکـشـک وـزـ اـرـزـن بـدـی خـورـذـشـ^{۲۶} بـرـان^{۲۷} نـامـور جـایـگـاهـش ذـشـاـنـد هـمـان پـوـشـشـ وـ خـورـد بـسـیـار^{۳۰} دـاد بـرـ ذـامـدارـاـذـشـ بـنـشـاـنـدـی شـکـرـیـیـبـهـاـدـلـ وـ زـیـرـکـ وـ کـارـدـانـ ذـخـاقـوـن چـیـنـیـ هـمـی گـفت رـای^{۳۳} چـوـ رـفـتـیـ هـمـیـ دـاشـتـیـ بـسـتـهـ لـبـ

چـوـ بـشـنـیـدـ خـرـّاد بـرـزـیـنـ سـخـنـ 2525 کـهـ^۲ بـهـرـام دـادـش بـایـران اـمـیـدـ^۳ چـوـ اـمـیـدـ خـاقـان بـدوـ^۵ تـیـرـهـ^۶ گـشت هـمـیـ جـست تـاـ کـیـسـتـ نـزـدـیـکـ اوـی یـکـیـ کـدـخـدـایـیـ بـمـسـتـ آـمـدـش سـخـنـهـایـ خـسـرـوـ بـدوـ^۷ بـادـ کـرـد^۸ 2530 بـدوـ گـفت^{۱۲} خـاقـوـن مـرـا دـسـتـگـیـرـ چـنـیـنـ^{۱۶} گـفت بـاـ چـارـهـگـرـ کـدـخـدـایـ کـهـ بـهـرـام چـوـبـیـنـهـ دـامـاد اوـمـسـتـ توـ مـرـدـیـ^{۱۹} بـیـیرـیـ یـکـیـ چـارـهـسـازـ چـوـ خـرـّاد بـرـزـیـنـ شـنـیـدـ اـیـنـ^{۲۲} سـخـنـ 2535 یـکـیـ قـرـکـ بـدـ پـیـیرـ^{۲۵} ذـامـشـ قـلـوـنـ هـمـهـ پـوـسـتـیـنـ بـودـ پـوـشـیـدـنـشـ کـسـیـ رـا فـرـسـتـادـ وـ اوـرا بـخـوـاـنـدـ مـرـ اوـرا^{۲۸} درـ دـاد~ دـیـنـهـ سـارـ دـاد چـوـ بـرـ خـوانـ ذـشـسـتـیـ وـرـا خـوـانـدـ 2540 پـرـ^{۳۱} اـنـدـیـشـهـ بـدـ مـرـدـ دـسـیـارـدـانـ وزـانـ^{۳۲} روـ بـاـ کـدـخـدـایـ سـرـایـ هـمـان پـیـشـ خـاقـانـ^{۳۴} بـرـوـزـ وـ بـشـبـ

^۱ IV, VI—^۲ I, IV, VI—^۳ IV, VI—^۴ I, C—^۵ ذـوـيـدـ(؟) بـار بـیدـ VI—^۶ بـیـ دـینـ P—^۷ بـیـ بـرـ C—^۸ بـرـوـ VI—^۹ بـرـوـ VI—^{۱۰} I, IV,

^{۱۱} بـداـنـ^{۱۲} K—^{۱۳} بـدرـگـاهـ IV—^{۱۴} مـرـدـ خـاقـوـنـ بـداـنـ کـرـدـ شـادـ K—^{۱۵} بـدوـ VI—^{۱۶} L, I, IV—^{۱۷} بـدوـ L—^{۱۸} VI—^{۱۹} بـیـایـدـ(؟) چـنـیـنـ^{۲۰} بـهـ بـیـچـیدـ اـزـ اـنـدـیـشـهـ IV, P—^{۲۱} آـنـ^{۲۲} I, IV—^{۲۳} IV, T—^{۲۴} تـیـمـارـ K—^{۲۵} I, IV—^{۲۶} I, IV, VI—^{۲۷} زـ اـرـزـنـ بـدـیـ ذـیـزـ جـوـشـیدـنـشـ K—^{۲۸} فـرـاـوـانـ VI—^{۲۹} VI—^{۳۰} لـ (без рифмы).^{۳۱} VI—^{۳۲} K—^{۳۳} K—^{۳۴} VI—^{۳۵} هـمـیـ گـفتـ چـنـدـیـ بـرـایـ K—^{۳۶} وـرـاـ(؟)

2541 стоит после б. 2532 текста.

سپهـر و زمـین را ذـگارـفـدـه اوـست ²	توـاذـا ¹ و دـاذـا و دـارـذـدـه اوـست
شـبـ و رـوزـ و آـرامـ و خـوابـ آـفـرـیدـ ³	بـچـرـخـ اـذـدـرـونـ آـفـتـتـابـ آـفـرـیدـ ²⁴⁹⁰
هـمـهـ ⁵ رـاسـتـیـهـلـاشـ گـوـبـنـدـهـ اـیـمـ ⁶	تـواـذـایـیـ اـورـاسـتـ ⁴ مـاـ بـنـدـهـ اـیـمـ
بـکـیـ رـاـ کـنـدـ بـنـدـهـ وـ ⁷ مـسـتـمـنـدـ	بـکـیـ رـاـ دـهـدـ قـاجـ وـ تـخـتـ پـلـنـدـ
شـادـنـدـ کـسـ اـیـنـ ¹¹ جـزـ جـهـانـ آـفـرـیدـ ¹²	نـهـ باـ اـیـنـشـ ⁸ مـهـرـ ⁹ وـ نـهـ باـ آـذـشـ ¹⁰ کـیـنـ
بـهـ بـیـچـارـهـ تـبـ مـرـگـ رـاـ ¹⁵ دـادـ اـیـمـ	کـهـ یـکـسـرـ ¹³ هـمـهـ ¹⁴ خـاـکـ رـاـ زـادـهـ اـیـمـ
جـهـ اـذـدارـ طـهـهـ وـرـثـ بـهـرـیدـنـ	ذـخـسـتـ اـذـدـرـ آـیـمـ زـ جـمـ بـرـیدـنـ ²⁴⁹⁵
هـمـانـ ¹⁶ ذـامـدـارـانـ کـهـ دـارـیـمـ ¹⁷ بـادـ	چـنـیـمـنـ هـمـ بـرـوـ قـاـسـرـ کـیـقـبـادـ
چـوـ کـیـخـسـرـوـ وـ رـسـتـمـ ذـامـدـارـ ¹⁸	بـرـیدـنـ هـمـ نـشـانـ تـاـ بـاسـفـنـدـیـارـ
چـشـیـهـدـنـدـ ²¹ بـرـ جـایـ تـرـیـاـکـ زـهـرـ ²²	زـ گـیـتـیـ یـکـیـ ¹⁹ دـخـمـهـ شـانـ بـودـ بـهـرـ
هـمـهـ ²³ شـادـ وـ غـمـکـیـمـ ²⁴ بـکـمـ بـیـشـ ²⁵ قـسـتـ	کـنـونـ شـاهـ اـیرـانـ بـتـنـ خـوـبـیـشـ قـسـتـ
پـدرـ مـاـدـرـشـ بـوـدـ ²⁶ خـاـقـانـ چـیـنـ ²⁷	بـهـنـگـامـ شـاهـانـ بـاـ آـفـرـیدـنـ ²⁵⁰⁰
هـمـهـ کـارـ بـرـ دـیـگـرـ اـنـداـزـهـ گـشـتـ	بـدـیـنـ رـوـزـ پـیـوـنـدـ مـاـ قـازـهـ گـشـتـ
سـرـ ذـامـدـارـانـ ²⁹ زـمـیـنـ قـوـ بـادـ ³⁰	زـ پـیـرـوـزـگـرـ آـفـرـیدـنـ بـرـ ²⁸ توـ بـادـ
چـنـیـمـنـ ³¹ گـفتـ کـایـ مـرـدـ دـانـشـ فـروـشـ ³²	هـمـیـ گـفـتـ وـ خـاقـانـ بـدوـ دـادـ گـوشـ
سـتـایـنـدـهـ ³⁴ آـسـمـانـ اوـ بـسـسـتـ	بـایـرـانـ اـگـرـ نـیـزـ چـونـ ³³ توـ کـسـتـ
دـنـزـدـیـکـیـ خـوـبـیـشـ دـنـشـلـاـخـتـشـ ³⁷	بـرـانـ گـاهـ ³⁵ جـایـیـ بـهـرـداـخـتـشـ ³⁶ ²⁵⁰⁵

¹ ۲ کـبـ. стоит после б. 2493 текста; VI—б. оп. ³ K, VI—б. оп. ⁴ I—
 هـمـانـ Kـ هـمـ اـزـ⁵ Iـ اـورـاـ وـ Kـ اـورـاسـتـ وـ
 رـایـ⁸ Iـ, Kـ, VIـ, Tـ آـذـشـ⁹ Iـ, Kـ, VIـ—
¹² Kـ—доб. б. 2489 текста. ¹³ Kـ, Tـ وـ مـهـ دـنـدـهـ¹⁴ Iـ, IVـ— VIـ وـ مـهـترـانـ—
¹⁵ Iـ, Kـ, IVـ— هـمـهـ¹⁶ IVـ بـیـچـارـگـیـ قـنـ [دلـ[IVـ] بـدوـ¹⁷ VIـ کـرـدـیـمـ—¹⁸ Iـ—б. оп.; Kـ, Tـ—обратـ
 ный порядок мисра. ¹⁹ لـ یـکـیـ—²⁰ VIـ شـادـمـانـیـ²¹ تـخـمـهـ Kـ چـشـیدـیـمـ—²² Iـ—б. оп.
²³ Kـ, IVـ, VIـ فـیـانـ جـدـهـ بـهـ مـاـدـرـ شـاهـ لـ²⁶ کـمـ وـ بـیـشـ لـ²⁵ شـادـمـانـیـ VIـ هـمـانـ²⁴ VIـ
³⁰ Kـ تـلاـجـدارـانـ IVـ, VIـ قـاجـ اـیرـانـ Iـ بـرـ²⁹ IVـ منـ قـبـلـ الـامـ هوـ الخـاقـانـ جـدـکـ
³¹ Iـ, IVـ, VIـ مـرـدـ بـاـ دـادـ وـ هـوـشـ³² Kـ بـدوـ هـمـیـشـهـ هـمـیـ بـاشـ پـیـرـوـزـ وـ شـادـ
³⁶ VIـ بـدانـ کـارـ VIـ هـمـانـگـاهـ IVـ درـانـ کـاخـ Kـ پـرـسـتـنـدـهـ VIـ شـنـاسـنـدـهـ Kـ جـزـ
 تـختـ بـنـشـاـخـتـنـدـ VIـ بـهـرـداـخـتـنـدـ³⁷

سخن هرج دانی که پایید^۱ بگوی^۲
 همان پر زبان پر قواذاتری
 بیاورد شمشیر و زرین کمر^۳
 همی در ذهان نام پزدان پخوازد^۴
 پجیعون^۵ یکی راه دیگر گرفت
 نگه کرد و^۶ گوینده یی پر گزید^۷
 فرسناده آمد پدیدن بارگاه^۸
 بفرمود تما پر گشادند راه^۹
 زبان کرد کوتاه^{۱۰} و برداش نمایز^{۱۱}
 بگفتمن زبان پر گشاید رهی^{۱۲}
 دل مردم پییر گردد جوان
 سخن گفته مغزست و ذاگفته^{۱۳} پوست
 بیاد آمدش کیانهای^{۱۴} کهن^{۱۵}
 تواند و دادنده^{۱۶} روزگار^{۱۷}
 توانایی و ناگوان^{۱۸} آفرید
 چرا نه بفرمان او در ذهون^{۱۹}
 بلند آسمان و زمین^{۲۰} گسترشید^{۲۱}

یکی مسوی خاقان چی مایمه پوی
 پایران و ذیران^{۲۲} تو داده اری
 در گنج بگشاد و چندان گهر^{۲۳}
 که خراد برزین بران^{۲۴} خپره مازد^{۲۵}
 چو با هدیه ها راه^{۲۶} چیز پر گرفت
 چو نزدیک درگاه خاقان رسید
 بدان تا بگوید که از نزد شاه
 چو بشنید خاقان بیمار است گاه
 فرماده آمد^{۲۷} بتنگی فراز^{۲۸}
 بدرو گفت هر گه که فرمان دهی
 بدرو گفت خاقان بشیرین^{۲۹} زبان
 بگو آن سخنها که سود اندروست
 چو خراد برزین شنید آن سخن
 ذخست آفرید کرد پر کردگار^{۳۰}
 که چرخ و مکان^{۳۱} و زمان^{۳۲} آفرید
 همان^{۳۳} چرخ گردند^{۳۴} بسته^{۳۵} ون
 بدان^{۳۶} آفرید کو چهان آفرید

^۱ VI—^۲ دانی پماید—P پایید که دانی—VI.

^۳ K, IV—^۴ زرین کمر—VI—^۵ VI—^۶ سپر—^۷ VI—^۸ доб.: همان گوهر و پدره و جامه ذیز * بیاورد چندان ازین گونه چیز
 ز جیعون^۹ I, C—^{۱۰} فأخذ خرداد ف طریق بلاد التترک—B ساز—L^{۱۱} ازان—VI—^{۱۲} بدان—I—^{۱۳} IV—^{۱۴} IV—^{۱۵} IV—^{۱۶} I, VI—^{۱۷} IV—^{۱۸} آکنه—^{۱۹} VI—^{۲۰} ب—^{۲۱} 2482—2484 не переведены, бб. 2485—2498 переданы фразой:
 توana و دازنا و پروردگار—^{۲۲} T—^{۲۳} دارندگار—^{۲۴} I, IV—^{۲۵} فحمد الله تعالی و ائمی علیهم
 زمین و مکان—K—^{۲۶} I, VI—^{۲۷} I, VI—^{۲۸} K, IV—^{۲۹} K, IV—^{۳۰} بران—K—^{۳۱} یکی شب و روز و—^{۳۲} K—^{۳۳} بهرام ازان آفرید (cp. б. 2490); I, IV, VI—^{۳۴} б. оп.

همه رازها بر گشاد از ذهن
ز خویشان فزدیک و پیگانگان
که بر تخم ساسان پر آمد^۱ قفیز
ذمهاید خرمندرا رای و راه^۲
چو خاقان یکی خویش^۳ و پارش^۴ بود
سخندهای^۵ برآرام باید شنید و
بخندید و بر دیگر اندازه شد^۶
که پگزید پاید دو مرد جوان
همان رذق کش باید^۷ و لشکری^۸
دگر سرکشی بود زنگوی ذام
بدیوان^۹ دینار دادن ذشاد
که هشیار باشید روز ذبرد
چه هنگام شادی چه هنگام خشم
ز جیحون دگردون بر آرید خاک
همه ذامداران و شیوان^{۱۰} گرد
رخ خورشد^{۱۱} از گرد چون^{۱۲} آبنومن
در روز سفندارمذ بامداد

۴۵

که از بیشه بیرون خرامید گرگ
که از آسمان روشنایی ببرد
که بگزیدن بربن کار بر چار ماه^{۱۳}

چو آگاهی آمد بشاه پزرگ
سپاهی بیلورد ببرام گرد^{۱۴}
بخزاد برزیدن چنیدن گفت شاه

^۱ I, K, IV, VI—^۲ که کارپست این خوار سر آری—^۳ I, K, IV, VI—^۴ شاه(?)^۵ پشت—^۶ K, VI—^۷ I, IV—^۸ دستیارش—^۹ نماید بمرد خرمند VI—^{۱۰} I, K, IV, خاقان دل—T خاقان دلش—^{۱۱} IV, VI—^{۱۲} I, K, IV, VI—^{۱۳} قن باشد—^{۱۴} I, K, C, B—^{۱۵} چینوی—^{۱۶} I, K, IV, VI—^{۱۷} VI IV, VI—^{۱۸} بگردان—^{۱۹} بایوان—^{۲۰} I, K, IV, VI—^{۲۱} I, K, IV, P—^{۲۲} شد—^{۲۳} مردان برخان راه—C بر مانه(?) راه

2435 گزیدن کن از^۱ ایران پیکی مرد پییر
کزاییدر پنوزدیل خاقان شود^۲
پگوید که بهرام روز ذخست
همی بود تا کار او گشست راست
چو ذیکو ذگردد^۳ بیک ماه کار
2440 ازو بهرام داماد خاقان بود
بخوبی^۴ سخن گفت^۵ پاید گسی

خردمند و زیبما^۶ و گرد و دبیر^۷
سخن گوید و راه او^۸ بشنه ود
که بود و پس از^۹ پهلوانی^{۱۰} چه جست
خداندرا زان سپس چنده خواست
تمامی^{۱۱} بسالی بسرد روزگار
ازو بدد سرودن^{۱۲} ذمه آسان بود
ذهادی ذباید که داد کسی

۴۴

2445 ازان پس چو بشنید بهرام گرد
بیامد دمان^{۱۳} پیش خاقان چیم
شنهیدم^{۱۴} که آن ریمن بد هنر
سپاهی دلور ز چین بر گزیدن
پگیرم بشه شیر ایران و روم^{۱۵}
بنام تو بر پاسه باذان بشنب
بهرم سر خسرو بی هنر
چو من که ری را بشندم میان
2450 چو بشنید خاقان پر اندیشه شد^{۱۶}
بخوازد آن کسانرا^{۱۷} که بودند پییر

کز ایران بخاقان کسی^{۱۸} نامه درد
بدو گفت کای مهتر بآفریدن
همی نامه سازد یک ازدر دگر
بدان ترا گردد ایران زمین
ترا شاه خوازم بران^{۱۹} مرز و بوم^{۲۰}
با ایران و قوران گشایند لسب
که مه پای بادا^{۲۱} ازیشان^{۲۲} مه سر
ز بن بر کنم تخم ساساذیان
ورا^{۲۳} در دل اندیشه^{۲۴} چون بیشه شد^{۲۵}
سخنگوی و داشده^{۲۶} و یادگیر

¹ K, IV—² K, VI—³ K—доб.:

گزیدن کن یکی را ز فرمان بران * فرماتش ورا ذذد خاقان دمان
که IV یکی که بد او—⁷ گوید آن این ازو—⁶ VI رای—K راز—⁵ I, IV—⁴ VI رو
ازو یک سر و دین—¹¹ ل—¹⁰ نباشد—⁹ VI نیکویدها—⁸ K بود و پس
شنودم—I دوان—K¹⁶ یکی—I, K, IV, VI—¹³ IV, VI را زد—I, K, IV, VI¹⁴ بچربی—¹⁵ I, K, IV, VI¹⁷ IV¹⁸ آن مرز و بوم—²⁰ I, IV¹⁹ IV²⁴⁴⁶ 2449 оп.
ورا دل ز اندیشه—²⁵ وزان—I, K, IV, VI²³ گشت—I, K, VI²² اورا—I, K, IV, VI²¹ مازاد—²⁴ VI²⁶ I, K, VI²⁷ کسی را—I, K, VI²⁶

همی بود تا شمع رخشان^۱ بددید
بیاورد خاقان هم آذگاه دپیر
دپاسخ نوشت آفریدن ذهان^۳
دگر گفت کان ذامه بز خواندم^۵ 2420
تو با بندگان گوی زینسان^۷ سخن
که مهرا^۹ ذدارند^{۱۰} پیکسر بهمه
همه چین و توران^{۱۲} سراسر مراست^{۱۴}
ذیم تا بدم مرد^{۱۷} پیکمان شکن
چو من دست ببرام گیبرم بددست^{۲۰} 2425
ذخوازد مرا داور از آب پاک
تر را گر بزرگی بی فرزایدی
پران ذامه بز مهر بنهاد و^{۲۳} گفت
فرستاده آمد^{۲۵} بندزدیک شاه
چو بز خواند آن ذامه را شهربار 2430
فرستاد و ای رازیهان را بخوازد
همان^{۲۸} ذامه بندسود و بز خواندند
چنین یافت پاسخ ز ای رانیهان
چنین کارها بز دل آسان مگیر
بنامه چنین^{۳۲} کار آسان^{۳۳} مکن^{۳۴}
ددرگاه خاقان چینی^۲ دوید
ابا خامه و مشک و چینی حریر
زمن^۴ بندده بز کردگار جهان
فرستاده را پیش بنشادم^۶
ذیم^۸ ازان خاذان کهن
نه که را^{۱۱} شنامند^{۱۲} بز جای که
بهی تعال بز نیز فرمان رواست^{۱۵}
تو با من چنین داشتاده مازن
وزان^{۱۸} پس بهم^{۱۹} اندر آرم شکست
جز از پاک ایزد^{۲۱} مرا نیست پاک
خرد بیشتر زین بند^{۲۲} شایدی
که با باد باید که باشید^{۲۴} جفت
بیک ماه کهست^{۲۶} به پیمود راه
بیکه پیچید و قرسان شد از روزگار
سخنهاي خاقان شد از روزگار
بزرگان بآذدیشه^{۲۹} در ماذند
که ای فر^{۳۰} واژد و^{۳۱} قاج^{۳۱} کیان
یکی رای زن با خردمند پیمر
مکن قیمه این فر^{۳۴} و شمع کهن

¹ K- مهان- ² IV- گردی- VI- ۶. op. ³ I, K, IV, T- درخشان- ⁴ K- ازین-

^۵ I, IV—^۶ I, IV—^۷ VI—^۸ K—^۹ L, K—^{۱۰} چندین—^{۱۱} بمنشاندیم—^{۱۲} بر خواندیم

مارا¹⁰ بدانیید-K VI ندانیید-¹¹ K IV نشانند-¹² I, VI K شناسید-¹³ K VI ترکان-

¹⁴ لـ تراست — ¹⁵ VI, C — افسر — ¹⁶ Лـ تراست — K, VI — مراست (K—без рифмы). ¹⁷ نیز — VI

¹⁸ ل, K—¹⁹ ازان—I, K, IV, VI—²⁰ بعهد—K—²¹ مودد—I, K, IV, VI—²² پیزدان—I, K, باشدی—I, K,

²⁶ I, فرستاد نامه گردی تو—²³ I, K, IV, VI—²⁵ I بدی—VI بایدی—IV

²⁷ لـ بخواند (без рифмы). ²⁸ VI — همه ²⁹ K — از اندیشه ³⁰ K — فر و کمتر — VI، IV، VI —

و- VI، IV- نیکو- شاه- K، L- تو این- K تو این- فر اروند و- VI اروند

وَنُورٌ لِّلْعَالَمِينَ

گزایندۀ هر که جوید بدی
ز دلادازی و دادش و راستی
بیاپس^۱ چو گویی که یزدان یکیست
بیاپد هر آنکس که نیمکی پجست
یمکی بندده بد شهرا نامپام
یمکی خرد و بیکار^۲ و بی نام^۳ بود
ذهبان نیست کردار او در چهان
کس اورا نپندرفت کش مایه^۴ بود
بندزد ت و آمد بپندرفتیم
کس این راه بسر گیورد^۵ از^۶ راستان؟^۷
چو این نامه آرد ذذپیک تو
گر آن^۸ بندده را پای کرده ببند
و گر نه فرسنتم ز اپران سپاه
چو آن نامه نزدیک خاقان رسید
فرسنتماده را گفت فردا پگاه
فرسنتماده آمد لسی پم شناب
ذبد زان میم^۹ جای آرام و خواب^{۱۰}

¹ Л — доб., ² VI — ف. ³ Л — و، ⁴ I — VI — و، ⁵ همیاز — I — بتایی، T — نیمادی.

⁶ VI—б. оп.; I, K, IV, VI, T — доб.:

هر آذکس که او راه پیزدان گزید * سر از ذاتپاسی [پادشاهی—VI] بپاید کشید
 ۷ (метр нарушен).^۹ VI—6. op.; ب—dob.: یکی خود بی نام بی کام—K^۸ خرد بی کام—IV
 کسی این—VI کسی را نه پر گیرد—I, IV¹⁵ بی VI¹⁴ کمترین—K, VI¹³ و بی مایه
 ۱۸ داستان—I, K, IV, VI, T—dob.: کس این راز پگشاد از—K¹⁶ نه پر گیرد
 ذپاید که بی پر کسی نام خویش * بپه رام بفروشی آرام خویش
 ۱۹ بود—IV بوی—I²⁰ گرین—K, IV مران—I²¹ باریک—VI, T—dob.:²² K—dob.:
 چو عنوان ذاته شد از پاد خشک * ذهادند مهربی برو بـر زمشـک
 23 I, K شمشـک گفتار، هاشان—IV گفتار، شاهان—²⁴ VI—6. op. 25 I, IV, C— VI—6. op.

۳۲

چنیین تا خیبرها بایران رسید
 که به رامرا پادشاهی و گنج
 پر از درد و غم شد ز قیمهار اوی
 همی رای زد دا بزرگان بهم 2395
 شب تیره فرمود¹⁸ تا شد بدیر
 بخاقان چینی یکی نامه کرد
 نخست آفریدن کرد بر کردگار²²
 بر ازده²⁴ هور و کیهوان و ماه
 ذشاذندۀ شاه پر²⁵ پیش گاه
 تواند داده شاه دلیل بران رسید
 ازان تو بیش است نا برده رذج
 دلش گشست پیچان ز کردار اوی¹⁵
 بسی¹⁶ گفت و انداخت از¹⁷ بیش و کم
 سر خامه را¹⁹ کرد پیه کان²⁰ تیر
 تو²¹ گفتی که از خنجرش خامه کرد
 تواند داده و بار روزگار²³
 ذشاذندۀ شاه پر²⁵ پیش گاه

همی دید ذیپروی و آهنگ اوی³
بچست از بر کوهسار بلند
که شد سندگخارا بخون آژده
تن⁶ ازدهارا بدوذیم کرد⁷
ازان پس فرود آمد از کوهسار⁹
دمان و دزان تما بر¹¹ کوه تفت¹²
کز آواز گفتی بسرزد¹³ زمپن
بسی گوهر و زر بر افسانه¹⁴
برفتهند گردان فرخ¹⁵ نژاد¹⁶
ورا شاه ایران زمین خواندند¹⁷
وزان پس ورا خواندی شهریار¹⁸
فرستاده بی مهربان بر گزید
همان بدره و بوده از بیش و کم
که ذذدیك مایافتی آبروی²²
که بر تارک اختiran افسرسست²³
سپارم بتتو لشکر و کشهور[
جهاندار بر بندگان پادشاه است]

به پنجم¹ بزد قیر بر² چنگ اوی
به ششم میاذش گشاد از⁴ کمند
بزد ذیپری⁵ بر میان ده
وزان پس بشمشیر یازید مرد²³⁷⁰
سر از تن جدا کند⁸ و بفگند خوار
ازان بیشه¹⁰ خاقان و خاتون برفت
خروشی بر آمد ز گردان چین
به هرام بر آفرین خواندند
چو خاتون بشد دست او بوس داد
همه هم زبان آفرین خواندند
گرفتی سپهدار چین در کنار
چو خاقان چینی بایوان¹⁹ رسید
فرستاده²⁰ بدره گنجه درم
که رو پیش بهرام چنگی بگوی
پس پرده مایکی دخته رست
کنون گر بخواهی ز من دخترم
بدو گفت بهرام کاری²⁴ رواست

¹ I, K, IV, VI ² بزد بر برو—IV ³ I, IV—обратный
ببرید پست—IV, VI ⁴ گشاد از میاذش—VI ⁵ دست⁶ پی—VI ⁷ IV—
порядок мисра. ⁸ I, K, IV, VI ⁹ همی کرد پست—VI ¹⁰ K—доб.:

بنزدیک خاقان خرامید شاد * سخنهای کپی همی کرد باد
¹¹ T ¹² K ¹³ I, K, VI, T ¹⁴ K, IV, VI—
بدرد روی بنهد تفت— ¹⁵ K ¹⁶ I, VI—
خاقان (ср. б. 2376). ¹⁷ I, K, IV, VI—б. оп.; K—б. стоит
после б. 2377. ¹⁸ K—доб. б. 2375
و کان بعد ذلك یسمیه الشهريار—Б—
текста (ср. Р и С). ¹⁹ K— ²⁰ I, T—
برده و —K— گوهر—I— صد—²¹ I—
بدره و برد و گوهر و —VI—²² Следующие 5 бб. есть только в Л и Р.
باری—P—²³ باوان—²⁴ P—

شب قیصره بخششاند گرد^۱ سیاه
وزادجای هر کس بایوان شدند^۲
دپیچید زلف شب لازورد
گرامی قشنگ را بیزدان سپرد
یکی ذیزه^۳ دوشاخ نخچیرگیر^۴
بفرمود تماز گردد گروه
تو گفتاتی برو کوه تاریک شد
بخشم^۵ کمند از بر زین نشست^۶
ز بزدان ذیکی دهش کرد یداد
ذیودی برو قیمر کس کارگر^۷
بغلتیید و بر خاست و آمد برون^۸
همی آتش از کوه خارا بجست^۹
دهتییر از هوا روشندایی ببرد^{۱۰}
در شیرکتی شد از جنگ سیر^{۱۱}
فرو ریخت چون آب خون از برش
که بر دوخت بر هم دهان و زبان^{۱۲}

چو پییدا شد از آسمان گردید
پراکنده گشتند و مستان^۲ شدند
چو پییدا شد آن فر^۴ خورشید زرد
قرآن^۵ پوشید به رام گرد
کمند و کمان برد و شش^۶ چوبه تیر
2355
چو آمد پنزو دیک آن برزکوه
بران^۹ شیرکپی چو ذزدیک شد
میان اذران کوه خارا به سمت
کمازرا به مالیید و بر زه ذهاد
چو بر ازدها بر شدی موی قدر
2360
شد آن شیرکپی به چشم درون
بغزید و بر زد بران سنه گ دست
کمازرا به مالیید به رام گرد
خدنگی بینداخت شیر^{۱۶} دلیر
دگر قیر به رام زد بر سرش
2365
سیوم قیر و چارم^{۱۸} بزرده اندش

¹ I, IV, T—² ل—³ Б—бб. 2303—2352 текста переданы двумя короткими фразами. ⁴ VI—⁵ I, T—⁶ I, IV—⁷ K—⁸ VI— доб.

б. 2358 текста с обратным порядком мисра. ⁹ I, K, IV, VI— **بدان** ¹⁰ I, K, IV, C— ¹¹ VI—

66. 2358—2359 оп., ср. прим. 8 к б. 2355. VI—**دوست را کسر** VI—дост. 9101 б. после б. 2352 текста.

^{١٣} ... فخر [شعبان] و تمرغ في التراب—^{١٤} VI—b. op.; K

¹⁵ VI— доб. б. 2360 текста; Л, И, К, IV— доб.:

دستورات ایجاد شده خواندن [خواهد بود]

¹⁶ I, K, IV, VI— مرد ¹⁷ I, K, IV, VI— ذن ¹⁸ K— دیگر VI—этот б. оп., Б—не переведен.

— VI — دهان دماداشی (زبان و دهاداش) — ۱۱، ۱، ۱۴ — ۶. اوپ؛ K، VI — دووب؛ چهارم

همان پنجمین زد ورا بدر شکم * پششم [ششم را- VI] ازو دور شد زور و دم

بـدو گـفت خـاقـون کـز اـیدـر نـه دور
جـواـذـان چـیـن اـنـدرـان مـرـغـزـار
2335 اـزان دـیـشـه پـرـقـاب² یـک³ تـیـرـوـار
بـرـان⁴ کـوه خـارـا یـکـی اـزـدـهـاسـت
یـکـی⁶ شـیـر کـپـیـشـخـواـذـه هـمـی
یـکـی دـخـتـهـرـم⁹ بـد ز خـاقـان چـیـن
از اـپـوـان بـشـد ذـزـد¹¹ آـن جـشـنـگـاه
بـیـلـامـد ز کـوه اـزـدـهـای¹⁴ درـم
کـنـون هـر بـهـارـی¹⁶ بـرـان¹⁷ مـرـغـزـار
بـرـین شـهـر مـارـا¹⁸ جـواـذـی نـهـانـد
شـدـذـد اـز پـی¹⁹ شـیـرـکـپـی هـلـاـك
سـوارـان چـیـنـی²² و مـرـدـان کـارـار
چـو اـز دور بـیـنـنـدـه²⁴ چـنـگـال اوـی
بـخـرـد بـسـرـد دـل مـرـدـجـنـگـ
کـس اـذـدـر ذـیـلـارـد شـدـن پـیـشـشـ اوـی
بـدو گـفت بـهـرـام فـرـدا پـگـاه
بـنـیـرـوـی یـزـدان کـه او دـاد زـور
2345 بـپـرـداـزـم اـز اـزـدـهـاـ جـشـنـگـاه
چـو شـبـهـگـیـرـ مـارـا ذـهـبـیـنـدـ رـاه

¹ اـزان پـس بـرـان سـوـی² کـایـدـ IVـ⁴ بـرـتـرـ بـیـکـ IVـ بـرـقـرـ بـیـکـ IVـ
جز اـینـ Kـ VIـ³ اـزان پـس بـرـان سـوـیـ Kـ VIـ⁵ ماـ VIـ⁶ مـگـرـ VIـ⁹ Kـ VIـ
پـدانـشـدـذـدـهـ لـ VIـ⁷ بـخـواـذـهـ Kـ VIـ⁸ کـپـیـ بـخـواـذـهـ Lـ VIـ
¹⁰ دـخـتـرـیـ خـواـندـهـ VIـ¹¹ Iـ Kـ IVـ VIـ Tـ سـوـیـ¹² Iـ Kـ IVـ VIـ Tـ چـوـ¹³ Iـ Kـ IVـ
فـرـوـ بـرـدـ VIـ¹⁴ چـهـانـبـیـنـ مـارـا بـدـمـ IVـ Tـ بـزـرـگـانـ چـیـنـ رـا بـدـمـ Iـ Kـ IVـ¹⁵ اـزـدـهـایـ
بـدـیـنـ شـهـرـ ماـ درـ VIـ¹⁶ آـنـ ماـهـ رـخـ رـا بـدـمـ¹⁷ Iـ Kـ IVـ VIـ¹⁸ Iـ Kـ IVـ
بـومـ ماـ²¹ بـرـ آـورـدـ اـزـینـ IVـ زـینـ Iـ²⁰ Iـ Kـ IVـ Tـ VIـ¹⁹ بـدـیـنـ شـهـرـهـاـ هـمـ
چـنـگـیـ VIـ²³ مـرـغـزـارـ VIـ²² چـیـنـ اـنـدـهـ Lـ VIـ²⁴ گـردـ وـ خـاـکـ
پـشتـ وـ آـنـ شـاخـ وـ آـنـ²⁸ Kـ VIـ²⁷ VIـ²⁵ VIـ²⁶ Iـ Kـ IVـ VIـ Tـ سـرـ²⁸ دـیدـنـدـ
منـ آـنـ IVـ VIـ²⁹ Iـ Kـ IVـ VIـ³² Kـ VIـ³¹ Iـ Kـ IVـ VIـ Tـ شـهـمـارـ اـزـ³⁰ بـیـرـ
همـوـ³³ Kـ

2315 بخواهد مگر ز ازدها کیمن من
دو گفت کهتر^۱ گر این^۲ داستان^۳
تو از شیر کپی ذیابی ذشان
چو خاقون شنید این سخن شاد شد^۴
همی قاختقا پیش خاقان رسید
2320 بدو گفت خاقان که عاری بود
همی شیر کپی خورد^۵ دخته-رم
ذدادند^۶ کان^۷ ازدهای درم
اگر دخته-رم شاه ذلامی بود
بدو گفت خاقون که من کین خویش
اگر فنگ بالشد و گر^۸ نام من
2325 بسر آمد ببریدن ذیز روز^۹ دراز
چنان بد که خاقان یکی سور کرد
فرستاد^{۱۰} بهرام یل را بخواهد
چو خاقون پس پرسد آوا شنید
2330 فراوانش بستود و کرد آفرین
یکی آزو خواهم از^{۱۱} شهربدری-لار
بدو گفت بهرام فرمان قراست

^۱ K — доб.: ^۲ IV — VI چو دیند برو — ^۳ K — доб.:
چنو زین سخن ذزد بهرام شد * بدل گفت کیمن کار پدرام شد
بخوانی — K — ^۴ IV — ^۵ ماها — L, VI, ^۶ بهرام ازین — K — ^۷ دیباخ چنبین گفت کیمن داستان —
^۸ I, K, IV, VI, T — ^۹ L, C — ^{۱۰} I, K, IV, VI, ^{۱۱} I, T — оп.; K — ^{۱۲} I, K, IV — ^{۱۳} ل, K, VI, ^{۱۴} I, C — ^{۱۵} ل — ^{۱۶} هم — ^{۱۷} I, K, VI, ^{۱۸} I, ^{۱۹} K — ^{۲۰} I, IV, VI — доб.; ^{۲۱} K — ^{۲۲} I — ^{۲۳} I, K, VI — доб. و ^{۲۴} ل, K, VI — ^{۲۵} I, IV, VI, T — ^{۲۶} K — ^{۲۷} K — ^{۲۸} I, K, IV, VI, T — ^{۲۹} سیمین

فروود^۲ آمد اورا بدم در کشید
سر آمد بران^۵ خوب چهره^۶ جهان
همان مادرش نیز بر کند موی
چو بر آتش تیز بریان بدند
که تا چین کی آید^۸ ز چنگش^۹ رها
وزان مرد چنگی بر آورد گرد
بهر کس همی گفت کردار اوی
از ایران همان^{۱۳} نیز صد فامدار^{۱۴}
همی راند بهرام با رهمنمون
که با برز و با فرمه ایزدیست^{۱۵}
که بهرام یل را ذدایی بندام^{۱۷}
سر قاج^{۱۹} او برتر از ماه بود
که از خسروان ذام^{۲۱} مردی ببرد
بلرzed^{۲۲} همی زیور اسپیش زمین
همی قاج شاهی^{۲۵} فهد بر سرش^{۲۶}
سزد گر بنازیم در پر^{۲۹} اوی
چو خاقان نگردد بدان^{۳۲} کار^{۳۳} سست

چو آن شیر کپی ز کوهش^۱ بدم
بیکدم شد او^۳ از^۴ جهان در ذهان
چو خاقان شنید آن سیمه کرد روی
ز دردش همه ساله گریان بددند
همی^۷ چاره جستند زان ازدها
چو بهرام چنگ^{۱۰} مقاتله کرد
همی رفت^{۱۱} خاقانون بددیدار^{۱۲} اوی
چنان بدم که یک روز دیدش سوار
پیاده فراوان پیش از درون
بپرسید خاقانون که این مرد کیست
بدو^{۱۶} گفت کهتر که دوری ز کام
با ایران یکی^{۱۸} چند گاه شاه بود
بزرگانش خواندند^{۲۰} بهرام گرد
کنون تا بیامد ز ایران به چین
خداوند خواند^{۲۳} همی مهترش^{۲۴}
بدو^{۲۷} گفت خاقانون^{۲۸} که با فر اوی
یکی آزو زو^{۳۰} بخواهم درست^{۳۱}

^۱ K, VI--² فراز--³ دورش--⁴ زین--⁵ شده--⁶ IV پشد--K شدند--I⁷ خوب رخرا خوب رویان--I⁸ همه--⁹ I, K, IV,
¹⁰ K, VI--¹¹ VI¹² VI¹³ ز دیدار¹⁴ IV, VI, VI¹⁵ سیصد سوار--¹⁶ IV, VI--¹⁷ IV¹⁸ I, K, IV, VI¹⁹ گاه--I²⁰ I, K, IV, VI--²¹ IV²² VI²³ برادر بخواند(?)²⁴ K--²⁵ قیصرش--I²⁶ VI--6. OP.
²⁷ IV²⁸ IV, VI²⁹ VI³⁰ آرزو را K--³¹ VI³² نخست--³³ K³⁴ نگیرد مرارای--³⁵ آن

چنهین داد پامسخ ورا پیش کار * که هست این یکی نامور شهرپار
خواندند--T¹⁶ گاه--I¹⁹ دیک--²⁰ I, K, IV, VI, T¹⁸ تو ذام--¹⁷ دگر--²¹ IV²² VI²³ بدرب--²⁴ گوی--²⁵ شاهان--I²⁶ VI--6. OP.
نگرداند--I²⁷ IV²⁸ IV, VI²⁹ VI³⁰ آرزو را K--³¹ VI³² نخست--³³ K³⁴ نگیرد دران--VI³⁵ آن

شـب و روز آسـایـش آمـوزـگـار
دد و دام بـودـی فـزـون^۳ از گـمـان
فـرو هـشـتـه چـون مشـک گـیـسـو رسـن^۵
ذـدـیدـی کـس اورـا مـکـر گـرـمـگـاه
خـرـوـشـش هـمـی بـر گـذـشـتـی ز اـپـر
شـده روز ازو بـر بـزرـکـان^{۱۰} دـرـم^{۱۱}
ز رـذـجـشـه بـوم در مـاـفـدـدـد^{۱۲}
اـگـر^{۱۴} مـاه دـارـد دـو زـلـاف سـیـاه
دو بـیـجـادـه خـنـدان^{۱۸} و ذـرـگـس دـرـم^{۲۰}
اـگـر قـافـتـی بـر سـرـش آـفـتـاب
هـمـی²⁴ گـرد آـن مـرـغـزـارـان بـگـشتـت
دـدـشـتـهـی²⁷ دـگـر بـود ڏـان مـرـغـزـار
هـمـی²⁸ رـای زـد پـا یـکـی دـهـنـهـون

چو چندی^۱ بس آمد بمریدن روزگار
چنان بد که در کوه چین^۲ آن زمان
دید بود مهه تر ز^۳ اسدپی بستان
بستان^۴ زرد و گوش و دهادش سیماه
دو چنگیش بکردار چنگ هژبر
همی^۵ سنه^۶ گرا در^۷ کشیمی بدم 2290
ورا شییر کپی همی خواندند
یکی دختری داشت خاقون^۸ چو ماہ
دو لب^۹ سرخ و بینی چو تیغ^{۱۰} قلم^{۱۱}
بهران^{۱۲} دخت لرزان^{۱۳} پسی مام و باب
چنان بد که روزی پیله^{۱۴} بدشت 2295
جههادار خاقان ز بهه رشکار
همان ذیز خاقون بکاخ اذدون

^۱ چو—VI ^۲ افزون بود—I ^۳ که در حیین بدی(؟)—I ^۴ چو—IV ^۵ I, IV, VI, T—
حینین تا—IV

تىنىش—⁶ I, IV, T بىسىر بىر دو گىيىسىو ھەمچۈن رىسن—K بىسىر بىر دو گىيىسىو سېيە چۈن رىسن
 دل جىنگىيان زو شىدە پىر ز غەم—¹¹ IV بىتىركان—L ¹⁰ بىر—L ⁹ پىيمىل را—⁸ K ھە—⁷ I
¹² L, I, K, VI—دۆب:

ن-وار و پ-ی-اده ک-ش-ی-دی ب-دم * همیشه دل شادمان [چینیان-I] زو ب-خ-نم
Р—лоб:

س—وار و پ—یاده کشیده دی بدم * ش—ده روز ازو بـر دلیلیـران درزم
С—доб. б. 2290 текста. ¹³ K, IV, VI, T—خاقان، ¹⁴ IV—کجا، ¹⁵ IV—خ، ¹⁶ P—C—میخ

¹⁷ لـ VI، درم — ¹⁸ لـ K، رخشان — ¹⁹ IV-دو-لـ ²⁰ بغم—²¹ L، V، VI، ²² L، ²³ L، V، IV، VI، ²⁴ VII، ²⁵ IV—، ²⁶ لـ (VI—без рифмы); I — درم (دزم) سیمین

ب-د-ش-د دخ-ت-ر-ش تا ب-دان م-ر-غ-ز-ار * ابا دخ-ت-ر-ان و [ب-ا-إ-إ] م-ى و م-ى گ-س-ار

اگر پشنهادی زنده ماذی برو
که آهن شدی^۳ پیش او نرم و^۴ سنگ^۵
سپهبد شد از رزم و دینار^۶ سیر^۷
برادر^۹ دو پایش بزین بر^{۱۰} بست
همان زین توری شدش^{۱۱} جای خواب^{۱۲}
همی گورکن خواهد آن^{۱۳} ذامجوی^{۱۷}
کجا^{۱۹} زنده خفتست بر پشت زین
هم اکنون بخاک اندر آید تند
که او خفت بر اسپ^{۲۱} توری نژاد
بنزدیک آن ذمام بردار شیر^{۲۴}
بر آسوده از گردش روزگار
شگفت آمدش زان سوار^{۲۶} چهان
کلاهش ز شادی^{۲۸} بکیوان رسید
همان تاج و هم^{۳۲} تخت شاهنشهی
ز هر گونه یی آلات کارزار
بگنجور بهرام چنگی سپرد
تو^۱ گفتی سخن باش و^۲ پاسخ شدو
ذگاه کرد جوشنگزاری خدگ 2270
بزد بر میان سوار دلیه ر
مقاتله چون جنگرا^۸ برنشست
بروی اذر آمد دو دیده پر آب
بخاقان چنین گفت^{۱۳} کای^{۱۴} کامجوی^{۱۵}
بدو گفت خاقان که بهتر ببین 2275
بدو گفت بهرام کای برمدش
قئ دشمن تو چنین خفتاد
سواری^{۲۲} فرسناد خاقان دلیه
ورا بسته و کشته دیدند خوار^{۲۵}
بخندید خاقان بدل در ذهان 2280
پر اندیشه بد^{۲۷} قا بایوان رسید
سلیع^{۲۹} و درم خواست و^{۳۰} اسپ و^{۳۱} رهی
ز دینار وز^{۳۳} گوهه شاهوار
فرستاده از پیش خاقان بهرد

۱ IV, VI— ۲ K— IV on. ۳ بدی— IV و باز— ۴ I, K, IV, VI— on. ۵ P— رنگ موم
 ۶ پیکار— IV ۷ VI موم و سندگ C— ۸ شد از رزم و از کین مقاومه سیر— ۹ I—
 ۱۰ IV ۱۱ VI بدش— ۱۲ I, IV— ۱۳ برد— [IV] اسپ جنگی برازند
 کان—I فرکض جو بین و جاء الخاقان و أعلمـه... ۱۴ ارام جوى— VI از— ۱۵ K جنگجوی— VI بس— ۱۶ I, K, IV, VI— ۱۷ زامجوی— ۱۸ VI
 سواران— ۱۹ I, K, IV, T— ۲۰ VI که او— ۲۱ VI زین— ۲۲ VI پدرکمش— ۲۳ IV شبر—
 ورا مرده دیدند بر اسپ خوار— ۲۴ I, IV— ۲۵ VI (I— без рифмы). ۲۶ K ۲۷ I, K, IV, VI, T— ۲۸ IV, VI— ۲۹ IV مسلح— ۳۰ VI— op. ۳۱ L,
 IV— op. ۳۲ I, IV— ۳۳ K, VI— از

دیدار و بیان قاتل آید پکار
دیامد^۲ سوی خرگه خوبش^۳ تفت

3

سپهبد ز کوه سیاه بدر دمپید
دیامد یکی تیغه قوری⁶ بچندگ
یکی⁷ چوشن خسرو آرای خواست
بران شمع بی آب ننها د چندگ⁸
درفتند ذركان⁹ خسرو پرسست
کرا پیشه تر خواهد آمد زمان¹³
ز هامون بادر اذدر آورد گرد
که اکنون ز مردی چه داری بیاد
و گر شیردل ترک خاقان پرسست
کجا پی تو افگنهای این سخن¹⁷
دو زاغ کمازرا به زه بسر ذهاد
چو شد غرق پیکاذش¹⁸ بگشاد شست
ذسته است آه ن از آه ن آبدار
که تا شد²² مقاومه از رزم²³ سپیر
خره شید و بدر گشت زان رزمگاه
ذکشته میا سوی خ گه ممی

چو شب^۴ دامن تیمراه اند^۵ کشید
مقاتوره پوشید خفتهان چنگ 2255
چو بهرام پشنده بید بالای خواست
گزیدند جایی که هرگز پلنگ
چو خاقان شنید این سخن بر نشست
بدان^{۱۰} کار قا زدن^{۱۱} دو شیر دمان^{۱۲}
مقاتوره چون شد بدشت ذبرد
ببهه سرام گردکش آواز داد 2260
تو قازی^{۱۴} بدین^{۱۵} چنگ بر^{۱۶} پیشیدست
بدو گفت بهرام پیشه قو کن
مقاتوره کرد از جمهاددار یاد
زه و تیم بگرفت شادان بدست
بزد بر کسر بند^{۲۰} مسد^{۲۱} سوار 2265
زمادی همی بود به سرام دیم
مقاتوره پنهانداشت کو شد تباہ
بدو گفت بهرام کای چنگچوی^{۲۴}

¹ I, K, IV, VI, P—² گفت اپن تے ³ خرمید—⁴ خور—⁵ شب پر—VI بیما۔

⁶ VI—هندی ⁷ I, K, IV, VI, T—همان ⁸ I, IV, VI, C—همامون [IV, C—доб.]

پدر سر آید زیان—VI¹³ زیان—VI¹² زان—K¹¹ پان—K¹⁰ گردان—VI⁹ نرفتی پجنگ

¹⁴ I, IV, T- پاشی K, VI- خواهی ¹⁵ K, VI- پدان- IV پیش ¹⁶ I, IV, C- جنگ را VI-

¹⁷ جنگ شد—P من که کینه تو افگندی از—I (метр нарушен); کزین سخنها فگندی بین—L

¹⁸ ناگاه—VI، ¹⁹ دست—I، K، VI (без рифмы).

²⁰ I, K, IV, VI, T-گاه که ²¹ K-د گرد ²² ای، I پاشد- ²³ گردد K- I, K, IV, T-جنگ

²⁴ I, T — زمچوی ر

بـدو گـفت بـهرام کـاکـنـون پـگـاه¹
مـخـنـد² و بـرو هـیـچ مـگـشـای چـشم⁴
گـنـهـت آـن شـب و بـامـداد پـگـاه
جـهـاـذـدار¹¹ خـاقـان بـدو ذـنـگـرـپـید
زـخـاقـان مـقـلـاتـورـه آـمـد بـخـشـم
بـخـاقـان چـنـیـن گـفت کـای ذـامـدار
هـمـاـذاـ کـه اـیـن مـهـتـسـر پـلـارـسـی
بـکـوـشـد هـمـی قـا بـهـپـیـچـی زـداد¹²
بـدو گـفت بـهرام کـای جـنـگـجـوـی¹³
چـو خـاقـان بـرد رـاه¹⁵ و فـرمـان مـن¹⁶
ذـمـاـذـمـ کـه آـپـی قـو هـر بـامـداد
بـران ذـهـ کـه هـستـی قـو سـیـصـد سـوار²⁰
ذـیـرـزـد کـه هـر بـامـداد پـگـاه²¹
مـقـلـاتـورـه بـشـنـهـیـد گـفـتـهـار اوـی
بـخـشـم و بـتـنـدـی²³ بـیـازـپـید چـنـگـ
بـبـهـرـام²⁵ گـفت اـیـن فـشـان مـنـسـت
چـو فـرـدا بـیـایـی بـدـدـیـن دـلـارـگـاه²⁷
چـو بـشـنـهـیـد بـهـرـام شـد تـیـزـچـنـگـ²⁹

^۱ VI — مهمنتر ^۲ K, IV, VI — همانگاه ^۳ VI — شهریار ^۴ VI, P — بود ^۵ K — خاقان

^۶ K- سو- هر VI- پهلو- ^۷ L- ب- پیچید- ^۸ IV- پدر- ^۹ I- فضحک- ^{۱۰} K- سید- پیچید-

چو این-IV¹² ذامداری-K¹¹ I, K¹⁰ دادگر- IV بر جهان جهان-K در جهان بر مهان

¹³ I, K, IV, VI, T, Б— ترك ¹⁴ I, K— يابد ¹⁵ I, VI، K— دجسسى— دېمەشىمىش ¹⁶ I, IV, K— اگر—

¹⁷ IV, VI, C پیشگانی - ¹⁸ VI که خود - ¹⁹ Л, К, زندگانی - ²⁰ Л, K, و گر P - گر VI

IV- همی [همه-K] آز ورزد نه راه نیماز [دراز-K] -
VI- on. ۲۱ P آرایش-

(мисра испорчено); T— VI همیں وزرا(؟) و نہ را نیاز آرزو زر (آزورزد؟) بروز دراز(؟)

ل — доб. (ср. б. 2221 текста):

^{۲۰} میان پیغمبر اسلام و پیغمبر موسیٰ علیهم السلام این تفاوت است که پیغمبر اسلام از جمیع انسان‌ها خواسته است که آنها مسیح را پذیرند و آنها را مسیح می‌خوانند و پیغمبر موسیٰ علیهم السلام از جمیع انسان‌ها خواسته است که آنها موسیٰ علیهم السلام را پذیرند و آنها را موسیٰ علیهم السلام می‌خوانند.

همن - آن - رهانی

ب-ہر ذیلک و ب-د دست گیپری مرا
ب-ہر ذیلک و ب-د غمگسار قوام⁴
زمین را سراسر ب-پی-پرم
از ایدر شوم تا پ-ہندوستان⁷
ب-دین روز هر گز میادت ذیل-از
چه پیوند برقرار ز⁸ فرزند⁹ خویش
اگر کهترانه د¹⁰ اگر مهترانه د
هم از مهتران بی ذیل-ازی ده-م
زیان¹² بود¹³ بر جان او بنده خواست
که هست او مرا و ترا ره-نمای
ب-ہر ذیلک و ب-د غمگسار¹⁶ قوام
ز هر گونه بی جامه ها¹⁸ خواسته ند
ز چیزی که بایست گستردنی
ز دینه لار وز گوهه ر شاهوار²¹
در خشنده شد جان ڈلریک اوی
ذرفتی مگر کو بدی غمگسار
همی خوازد²⁶ ب-ہرام را آفریدن
ب-زرم اذ درون دست ب-سردار اوی
که خاقان ازو پافته ذام و کام
دو لب را باذگشست خود بر زدی

گر ایدونک اذدر¹ پ-ذیلری مرا
ب-دین مرز بی یار² بیار قوام³
و گر هیچ رنج آیدت بگذرم
گر ایدونک باشی تو همداستان⁶
ب-دو گفت خاقان که ای سرفراز
ب-دارم ترا همچو پیوند خویش
همه بوم بـا من ب-دین یاور ذهـد
تـرا بـر سـران سـرفرازی دهـم
ب-دین¹¹ ذیلز بـهـرام سـوـگـنـدـ خـواـسـتـ
بـدو گـفـتـ خـاقـانـ بـهـ بـرـتـرـ خـدـایـ
کـهـ قـازـنـدـهـ اـمـ وـیـزـهـ¹⁴ بـارـ قـوـامـ
ازـانـ پـسـ دـوـ¹⁷ اـیـوانـ بـیـارـاسـتـهـنـدـ
پـرسـتـنـدـهـ وـ¹⁹ پـوشـشـ وـ خـورـذـیـ
زـ سـیـمـبـنـ وـ زـرـیـنـ²⁰ کـهـ آـیـدـ بـکـارـ
فـرسـتـنـدـ خـاقـانـ²² بـنـزـدـیـکـ اوـیـ
بـچـوـگـانـ وـ مـجـلسـ²³ بـدـهـشـتـ²⁴ شـکـارـ
برـیـنـ گـونـهـ بـرـ بـودـ²⁵ خـاقـانـ چـیـنـ
یـکـیـ ذـامـبـرـدارـ بـدـ²⁷ بـارـ اوـیـ
ازـوـ مـهـ بـگـوـهـرـ²⁸ مـقـاذـوـرـهـ²⁹ ذـامـ
بـشـبـگـیـرـ ذـذـیـلـکـ خـاقـانـ شـدـیـ

¹ T—² K, T—³ با ارز—⁴ یارم تویی—I—⁵ زنک—I—⁶ ب—⁷ I, K, IV, VI, T—⁸ سوی هندوستان—K—⁹ VI—¹⁰ IV—¹¹ I, IV—¹² ل—¹³ K, T, P—доб. ¹⁴ K—¹⁵ IV—¹⁶ IV, VI—¹⁷ I—¹⁸ در(?)—¹⁹ K—²⁰ IV—²¹ نامدار—I—²² نامدار—K—²³ پسپار—K—²⁴ بخوان و مجلس—²⁵ K, IV, VI—²⁶ IV—²⁷ I, IV, VI, T—²⁸ نامداری که بـدـ²⁹ IV—²⁹ ل—³⁰ بـگـهـرـپـدـ³¹ («Ахбар ат-тивал») مـغـاـقـوـرـهـ—³² VI—³³ مـغـاـقـوـرـهـ—³⁴ K—³⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁶ K—³⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁸ K—³⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁰ K—⁴¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴² K—⁴³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁴ K—⁴⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁶ K—⁴⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁸ K—⁴⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁰ K—⁵¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵² K—⁵³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁴ K—⁵⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁶ K—⁵⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁸ K—⁵⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶⁰ K—⁶¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶² K—⁶³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶⁴ K—⁶⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶⁶ K—⁶⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶⁸ K—⁶⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁷⁰ K—⁷¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁷² K—⁷³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁷⁴ K—⁷⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁷⁶ K—⁷⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁷⁸ K—⁷⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁸⁰ K—⁸¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁸² K—⁸³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁸⁴ K—⁸⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁸⁶ K—⁸⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁸⁸ K—⁸⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁹⁰ K—⁹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁹² K—⁹³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁹⁴ K—⁹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁹⁶ K—⁹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁹⁸ K—⁹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁰⁰ K—¹⁰¹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁰² K—¹⁰³ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁰⁴ K—¹⁰⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁰⁶ K—¹⁰⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁰⁸ K—¹⁰⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹¹⁰ K—¹¹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹¹² K—¹¹³ مـغـاـقـوـزـهـ—¹¹⁴ K—¹¹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—¹¹⁶ K—¹¹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—¹¹⁸ K—¹¹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹²⁰ K—¹²¹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹²² K—¹²³ مـغـاـقـوـزـهـ—¹²⁴ K—¹²⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—¹²⁶ K—¹²⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—¹²⁸ K—¹²⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹³⁰ K—¹³¹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹³² K—¹³³ مـغـاـقـوـزـهـ—¹³⁴ K—¹³⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—¹³⁶ K—¹³⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—¹³⁸ K—¹³⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁴⁰ K—¹⁴¹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁴² K—¹⁴³ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁴⁴ K—¹⁴⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁴⁶ K—¹⁴⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁴⁸ K—¹⁴⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁵⁰ K—¹⁵¹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁵² K—¹⁵³ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁵⁴ K—¹⁵⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁵⁶ K—¹⁵⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁵⁸ K—¹⁵⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁶⁰ K—¹⁶¹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁶² K—¹⁶³ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁶⁴ K—¹⁶⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁶⁶ K—¹⁶⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁶⁸ K—¹⁶⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁷⁰ K—¹⁷¹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁷² K—¹⁷³ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁷⁴ K—¹⁷⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁷⁶ K—¹⁷⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁷⁸ K—¹⁷⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁸⁰ K—¹⁸¹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁸² K—¹⁸³ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁸⁴ K—¹⁸⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁸⁶ K—¹⁸⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁸⁸ K—¹⁸⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁹⁰ K—¹⁹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁹² K—¹⁹³ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁹⁴ K—¹⁹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁹⁶ K—¹⁹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—¹⁹⁸ K—¹⁹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁰⁰ K—²⁰¹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁰² K—²⁰³ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁰⁴ K—²⁰⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁰⁶ K—²⁰⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁰⁸ K—²⁰⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—²¹⁰ K—²¹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—²¹² K—²¹³ مـغـاـقـوـزـهـ—²¹⁴ K—²¹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—²¹⁶ K—²¹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—²¹⁸ K—²¹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—²²⁰ K—²²¹ مـغـاـقـوـزـهـ—²²² K—²²³ مـغـاـقـوـزـهـ—²²⁴ K—²²⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—²²⁶ K—²²⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—²²⁸ K—²²⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—²³⁰ K—²³¹ مـغـاـقـوـزـهـ—²³² K—²³³ مـغـاـقـوـزـهـ—²³⁴ K—²³⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—²³⁶ K—²³⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—²³⁸ K—²³⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁴⁰ K—²⁴¹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁴² K—²⁴³ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁴⁴ K—²⁴⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁴⁶ K—²⁴⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁴⁸ K—²⁴⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁵⁰ K—²⁵¹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁵² K—²⁵³ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁵⁴ K—²⁵⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁵⁶ K—²⁵⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁵⁸ K—²⁵⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁶⁰ K—²⁶¹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁶² K—²⁶³ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁶⁴ K—²⁶⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁶⁶ K—²⁶⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁶⁸ K—²⁶⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁷⁰ K—²⁷¹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁷² K—²⁷³ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁷⁴ K—²⁷⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁷⁶ K—²⁷⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁷⁸ K—²⁷⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁸⁰ K—²⁸¹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁸² K—²⁸³ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁸⁴ K—²⁸⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁸⁶ K—²⁸⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁸⁸ K—²⁸⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁹⁰ K—²⁹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁹² K—²⁹³ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁹⁴ K—²⁹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁹⁶ K—²⁹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—²⁹⁸ K—²⁹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁰⁰ K—³⁰¹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁰² K—³⁰³ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁰⁴ K—³⁰⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁰⁶ K—³⁰⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁰⁸ K—³⁰⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—³¹⁰ K—³¹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—³¹² K—³¹³ مـغـاـقـوـزـهـ—³¹⁴ K—³¹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—³¹⁶ K—³¹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—³¹⁸ K—³¹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—³²⁰ K—³²¹ مـغـاـقـوـزـهـ—³²² K—³²³ مـغـاـقـوـزـهـ—³²⁴ K—³²⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—³²⁶ K—³²⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—³²⁸ K—³²⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—³³⁰ K—³³¹ مـغـاـقـوـزـهـ—³³² K—³³³ مـغـاـقـوـزـهـ—³³⁴ K—³³⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—³³⁶ K—³³⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—³³⁸ K—³³⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁴⁰ K—³⁴¹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁴² K—³⁴³ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁴⁴ K—³⁴⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁴⁶ K—³⁴⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁴⁸ K—³⁴⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁵⁰ K—³⁵¹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁵² K—³⁵³ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁵⁴ K—³⁵⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁵⁶ K—³⁵⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁵⁸ K—³⁵⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁶⁰ K—³⁶¹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁶² K—³⁶³ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁶⁴ K—³⁶⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁶⁶ K—³⁶⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁶⁸ K—³⁶⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁷⁰ K—³⁷¹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁷² K—³⁷³ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁷⁴ K—³⁷⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁷⁶ K—³⁷⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁷⁸ K—³⁷⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁸⁰ K—³⁸¹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁸² K—³⁸³ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁸⁴ K—³⁸⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁸⁶ K—³⁸⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁸⁸ K—³⁸⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁹⁰ K—³⁹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁹² K—³⁹³ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁹⁴ K—³⁹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁹⁶ K—³⁹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—³⁹⁸ K—³⁹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁰⁰ K—⁴⁰¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁰² K—⁴⁰³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁰⁴ K—⁴⁰⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁰⁶ K—⁴⁰⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁰⁸ K—⁴⁰⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴¹⁰ K—⁴¹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴¹² K—⁴¹³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴¹⁴ K—⁴¹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴¹⁶ K—⁴¹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴¹⁸ K—⁴¹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴²⁰ K—⁴²¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴²² K—⁴²³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴²⁴ K—⁴²⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴²⁶ K—⁴²⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴²⁸ K—⁴²⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴³⁰ K—⁴³¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴³² K—⁴³³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴³⁴ K—⁴³⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴³⁶ K—⁴³⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴³⁸ K—⁴³⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁴⁰ K—⁴⁴¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁴² K—⁴⁴³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁴⁴ K—⁴⁴⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁴⁶ K—⁴⁴⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁴⁸ K—⁴⁴⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁵⁰ K—⁴⁵¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁵² K—⁴⁵³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁵⁴ K—⁴⁵⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁵⁶ K—⁴⁵⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁵⁸ K—⁴⁵⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁶⁰ K—⁴⁶¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁶² K—⁴⁶³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁶⁴ K—⁴⁶⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁶⁶ K—⁴⁶⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁶⁸ K—⁴⁶⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁷⁰ K—⁴⁷¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁷² K—⁴⁷³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁷⁴ K—⁴⁷⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁷⁶ K—⁴⁷⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁷⁸ K—⁴⁷⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁸⁰ K—⁴⁸¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁸² K—⁴⁸³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁸⁴ K—⁴⁸⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁸⁶ K—⁴⁸⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁸⁸ K—⁴⁸⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁹⁰ K—⁴⁹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁹² K—⁴⁹³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁹⁴ K—⁴⁹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁹⁶ K—⁴⁹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁴⁹⁸ K—⁴⁹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁰⁰ K—⁵⁰¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁰² K—⁵⁰³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁰⁴ K—⁵⁰⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁰⁶ K—⁵⁰⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁰⁸ K—⁵⁰⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵¹⁰ K—⁵¹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵¹² K—⁵¹³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵¹⁴ K—⁵¹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵¹⁶ K—⁵¹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵¹⁸ K—⁵¹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵²⁰ K—⁵²¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵²² K—⁵²³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵²⁴ K—⁵²⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵²⁶ K—⁵²⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵²⁸ K—⁵²⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵³⁰ K—⁵³¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵³² K—⁵³³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵³⁴ K—⁵³⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵³⁶ K—⁵³⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵³⁸ K—⁵³⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁴⁰ K—⁵⁴¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁴² K—⁵⁴³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁴⁴ K—⁵⁴⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁴⁶ K—⁵⁴⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁴⁸ K—⁵⁴⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁵⁰ K—⁵⁵¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁵² K—⁵⁵³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁵⁴ K—⁵⁵⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁵⁶ K—⁵⁵⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁵⁸ K—⁵⁵⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁶⁰ K—⁵⁶¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁶² K—⁵⁶³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁶⁴ K—⁵⁶⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁶⁶ K—⁵⁶⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁶⁸ K—⁵⁶⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁷⁰ K—⁵⁷¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁷² K—⁵⁷³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁷⁴ K—⁵⁷⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁷⁶ K—⁵⁷⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁷⁸ K—⁵⁷⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁸⁰ K—⁵⁸¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁸² K—⁵⁸³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁸⁴ K—⁵⁸⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁸⁶ K—⁵⁸⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁸⁸ K—⁵⁸⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁹⁰ K—⁵⁹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁹² K—⁵⁹³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁹⁴ K—⁵⁹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁹⁶ K—⁵⁹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁵⁹⁸ K—⁵⁹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶⁰⁰ K—⁶⁰¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶⁰² K—⁶⁰³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶⁰⁴ K—⁶⁰⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶⁰⁶ K—⁶⁰⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶⁰⁸ K—⁶⁰⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶¹⁰ K—⁶¹¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶¹² K—⁶¹³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶¹⁴ K—⁶¹⁵ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶¹⁶ K—⁶¹⁷ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶¹⁸ K—⁶¹⁹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶²⁰ K—⁶²¹ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶²² K—⁶²³ مـغـاـقـوـزـهـ—⁶²⁴ K—⁶²⁵ مـغـاـقـوـ

ز کردارهای تاچه آپد بچندگ
خرد پیش جان تو چوشن کناد^۱
ز روزی ده آشکار و ذهبان^۲
درخششان کند تیزه گاه مرا^۳

وی اذدر شتاب و من اذدر درذگ
روان تو دارذده روشن کنهاد
همی خواهم از کردگار چهان^۴
که یکسر بپنهشند گناه مرا^۵

۲۹

سـخـنـهـهـای بـهـرـام چـوـبـهـنـهـگـوـی
 بـنـزـدـ دـلـیـرـ⁸ و بـزـرـگـانـ⁹ رسـیـدـ
 پـذـیـرـه شـدـذـدـشـ گـزـیدـهـ¹¹ سـوارـ
 اـبـا هـرـ یـکـی مـوـبدـی رـهـنـهـمـونـ
 بـرـو آـفـرـیدـنـ کـرـدـ و بـرـدـشـ ذـهـبـ
 بـبـوـسـیـدـ و بـسـتـرـدـ¹⁴ روـپـیـشـ بـدـسـتـ
 زـکـارـ¹⁶ و زـپـیـکـارـ شـاهـ و سـپـاهـ¹⁷
 بـپـرـسـیـدـ و خـرـادـ¹⁸ بـرـزـیـنـهـ رـاـ¹⁹
 گـرفـتـ آـنـ زـمـانـ²¹ دـسـتـ خـاقـانـ بـدـسـتـ
 سـپـهـهـدارـ قـرـکـانـ و سـالـارـ چـیـنـ²²
 نـبـاشـدـ²⁴ کـسـیـ اـیدـهـنـ اـنـدرـ ذـهـبـانـ
 قـنـ²⁷ آـسـانـ کـنـدـ²⁸ رـذـجـ بـفـرـزـ اـپـدـشـ
 2185 کـنـونـ دـاسـتـاـذـهـای دـیدـرـیدـنـهـ گـوـی
 کـهـ چـونـ اوـ سـوـیـ شـهـرـ⁷ قـرـکـانـ رسـیـدـ
 زـ گـرـدانـ¹⁰ بـدـیـهـ دـارـدـلـ دـهـ زـارـ
 پـسـرـ بـا بـرـادرـشـ پـیـهـشـ¹² اـذـدـرونـ
 چـوـ آـمـدـ بـرـ تـخـتـ خـاقـانـ فـراـزـ
 چـوـ خـاقـانـ وـرـا دـیدـ بـرـ پـایـ جـسـتـ
 بـپـرـسـیـدـ بـسـیـارـشـ اـزـ رـذـجـ رـاهـ
 هـمـ اـیـزـدـ گـشـسـپـ و بـیـلـانـ سـیـهـنـهـ رـاـ
 چـوـ بـهـرـامـ بـرـ تـخـتـ سـیـمـمـیـنـ²⁰ دـشـسـتـ
 بـدوـ گـفـتـ کـایـ مـهـتـرـ بـافـرـیدـنـ
 توـ²³ دـانـیـ کـهـ اـزـ شـهـرـهـارـ جـهـبـانـ
 2195 بـرـ آـسـاـپـاـدـ اـزـ گـنـجـ²⁵ و بـگـنـ اـپـدـشـ²⁶

¹ IV—6. 2182 стоит после б. 2184. ² I, K, VI—IV, T—از داور کر دگار از دادگم کر دگار—

⁵ I, K, IV, VI, C—ماه VI، T—B، و، ⁶ I, K, IV—B نورا عليهك الظلام—K—доб.:

¹⁰ ترکان—IV ¹¹ VI—
⁸ VI—
⁹ سران—T ¹⁰ دلیران و شیران—K ¹¹ VI—
⁷ شاه—VI

¹² I, K, VI—¹³ بیش سپید—¹⁴ IV—¹⁵ I—¹⁶ بیش سپید و ¹⁷ گردن

¹⁶ I, IV-چنگ K, T-نج VI-، ¹⁷ VI- و کار-، ¹⁸ IV- و بیمسود دستش بدهست

¹⁹ K-²⁰ K, VI - ز پین - ²¹ I, VI - آنگهی - ²² VI - گ دان پی، کینه، ا- VI و از کار دیپ پنه، ا-

²³ K-اسکندر زمینیں ²⁴ VI-نخستین ²⁵ I, K, IV, VI-زنج ²⁶ VI-فرسایدش ²⁷ K-هو

²⁸ I, K, IV, VI—~~ذى~~;

2165 به پیمان که خواند¹ بران² آفرین
که کوشید که آداد دارد زمین³
گر ایدونک زین سان بود پادشاه⁴
به از داشت و مند ذما پارسا

۳۸

نه نیکو بود گر بیازم بگنج⁶
بر اندیشم از مرگ فرزند خویش
ز دردش من⁸ چون تن⁹ بی روان
چو پایام به بیخاره بشته ایمش¹⁰
چرا را رفتی و بردی آرام من¹¹
چرا¹¹ چاره¹² جستی ز همراه پیر
که از پیش من تیز¹³ بشته باختی¹⁴
نه بر آرزو یافتم گیرتی برفت
بر آشفت و بکباره بنمود پشت
دل و دیده من بخون در¹⁷ نشاند
پدر را همی جای خواهد گزید
کزان همره ان کس ذگشتند باز
ز دی ر¹⁹ آمدن خشم دارد همی
نپرسید²¹ زین پیر و²² تنها²³ برفت²⁰

مرا سال بگذشت بر⁵ شست و پنج
مگر بهره بر⁷ گیرم از پند خویش
مرا بود نوبت برفت آن جوان
شته ابم همی تا مگر یابم¹⁵
که نوبت مرا بود بی کام من¹⁶
ز پدها تو بودی مرا دسته گیر
مگر همه رهان جوان یافته¹⁷
جوان را چو شد سال بر سی و هفت
همی بود همه واره باما من درشت
برفت و غم و رنجش¹⁵ ایدر بماند¹⁶
کندون او سوی روشنایی رسید
در آمد چندیمن روزگار¹⁸ دراز
هماذما مرا چشم دارد همی
ورا سال سی بد مرا شست و هفت²⁰

¹ بدان—IV برو² خواهد—L³ VI—б. оп.⁴ VI—б. оп.; K—до б.

کندون بشنو ای مرد باد و دین * که چون دل نداری ز دشمن بکیم⁵

دهره—K—VI از⁶ Б—все 18 бб. этой главы переведены стихами очень близко к оригиналу.

راه⁸ K, IV, VI—¹¹ I, K, IV, VI همی¹⁰ K, P—¹² I, K, IV, VI—¹⁴ VI ذیز—I

درد و رنجش بماند—IV دردش¹⁵ K از من چنین روی بر تافتی¹⁶ VI ذیز—I

مرا شست و پنج و ورا سی—T هشت¹⁷ VI بیدر¹⁹ VI روزگاری—¹⁸ I, K, IV, VI—²⁰ VI بـ

مرا جام او بود²⁴ از من به تنهای—²³ K و²² IV بترسید—L و هفت

ـ передает этот б. следующими двумя бб.:

ـ لـ اـ نـ عـ اـ شـ وـ سـ بـ حـ سـ نـ يـ نـ * وـ خـ مـ سـ وـ سـ تـ وـ نـ عـ هـ رـ يـ نـ وـ مـ اـ سـ الـ حـ يـ نـ مـ ضـ يـ وـ حـ دـ * عـ نـ الـ شـ يـ خـ مـ اـ خـ طـ بـ هـ دـ عـ دـ

¹ VI—² Б—б. не переведен. ³ Л, IV—⁴ تخاران K, VI—⁵ تخاره IV, VI,

روازه بدی—⁶ K شوند—T (без рифмы и метра); T, IV—VI بود—K کهتر بدند—Rوند—T بوند—

¹⁰ I, K, IV, VI—¹¹ I, K, IV مانیبده در کارزار زمین—¹² VI مانیبده در کارزار

^{۱۲} I, K, IV—K—доб. 66. 2149—2152 текста. ^{۱۳} VI—K—б. оп.

²⁰ آنچه K—K₁، IV—[IV—K₂] هر ان نیز (بез ریفمه). ²¹ K₁، IV—[IV—K₂] پرسش می‌گیرد و اینجا آنچه K₁، IV—[IV—K₂] کو نکسی کو می‌گیرد.

I, IV—ندارد ز هم پوشش و خورد نیز—VI ندارد بخواهید نیز

دې-په-ر شارستان در یکى گنج ماست * ز رنج ذیاکان گر از رنج ماست

²⁴ K-T-²⁵ K-T-²⁶ K-لوب

نیگنچور فرمود تا هر که حیین * زداده دهه دوشش و خورد نیز

همی گشت بسر گرد آذر^۱ نژند^۲
 چو ذذدیک شد روزگار سده
 سخن هرج پیش ردان گفته بود
 ز دینهار و ز گوهه ر شاهوار
 ذم ازد اذدران بهوم و بر کس درم
 که بسر دارد^۳ از روز شادیش ببر
 کسی خاک اورا ذدادست ارز
 بسی روزگار اذدران بسرده بود
 همان تخت زرین^{۱۱} به پیراسند
 چه ازدار پیروز^{۱۳} بزدان پرسست
 همان راه بر مودت قیزویه^{۱۴}
 برسم^{۱۵} بزرگان و فرخ مهان^{۱۶}
 چه ازدیده و راد و فرخند رای
 بفرمود قا ذو کند رسه و داد
 دبیری^{۱۹} چه اندیده و^{۲۰} خوب چه بر
 بپنهشید دارابگرد و صطرخ^{۲۱}
 پکی در کف رام بزرین ذهاد
 پرسند و خلعت اورا سپرد^{۲۶}
 بفرمود بردن برسم کیان^{۲۷}

دو هفتاهی خواهد آستا و زند
 به شهرت دیامد ز آذشکده
 بآتش بداد آذچ پندرفتله^۳ بود
 ذزیدن و سیمین^۴ گوهرنگار
 2135 بدره بشیش بخشدید گنج^۵ درم
 وزاجایگه شد باذدیده^۶ شهرب^۷
 کجا^۸ کشور شورستان بود مرز
 بایوان که نوشیمن روان کرده بود
 گرانمایه کاخی^۹ بیاراستند
 2140 بیامد بخت پدر^{۱۰} بسر فشست
 بفرمود قا پیش او شد دبیر
 ذوشتنند منشیور ایدرازیان
 بدان^{۱۷} کار بندوی بد کدخدای^{۱۸}
 خراسان سراسر بگستهه داد
 2145 بهر کار دستهور بد بزرمهه بر
 چو^{۲۱} بز کام او گشت^{۲۲} گردند چرخ^{۲۳}
 بهشیور بز مهه رزین ذهاد
 بفرمود قا ذزد^{۲۵} شاپور برد
 دگر مهه خسرو سوی اذدیان

¹ I, K, IV, VI—² IV آتش³ بلند—K آن کجا رفته—⁴ آن کجا رفته—⁵ VI بودیش—⁶ گنجی—⁷ از آنجا شد آذگه بدیوان—K⁸ VI برابر بشهر—⁹ از آن که آن—I, IV, VI—¹⁰ جایی¹¹ اورا—I, K, IV, VI—¹² I, K, IV, VI—¹³ نیما¹⁴ بدین—VI بران—¹⁵ I, K, IV, VI—¹⁶ K, VI فر کیان—¹⁷ I, IV دستگیر¹⁸ VI دید—I¹⁹ I, K, VI—²⁰ I, K, IV, VI—²¹ K, VI که اندیده²² I²³ VI²⁴ K, VI—²⁵ I, IV, VI—²⁶ K—доб.:²⁷ K—66. 2149—2152 стоят после б. 2158 текста.

خوردمندی از مسست² رومی مخواه
خوردمند مردم ذگردد ز کیمش³
بلشکرگاه آمد ذیاطومن بـاز

ذیاطومن گفت ای چهـانـدـیدـه¹ شاه
2115 تو بـسـ کـنـ بدـیـنـ ذـیـاـکـانـ خـوـیـشـ
برـیـنـ⁴ گـونـهـ⁵ چـونـ شـدـ سـخـنـهـاـ⁶ درـازـ

۳۷

کـهـ روـ عـرضـگـهـ⁸ سـازـ⁹ وـ دـیـوانـ بـخـواـهـ¹⁰
هرـانـکـسـ کـهـ هـسـتـنـدـ ذـوـ گـرـ¹¹ کـهـنـ
بـدادـنـ ذـبـایـدـ کـهـ بـیـنـنـدـ رـجـ
کـجـاـ رـوزـ جـنـگـ اـزـ درـ کـارـ بـودـ
2120 زـ درـ اـسـپـ پـرـمـایـگـانـ خـوـاـسـتـنـدـ¹³
چـهـ اـسـپـ وـ پـرـسـتـارـ وـ¹⁴ زـرـیـنـ کـمـرـ
سرـشـ رـاـ¹⁶ زـ پـرـمـایـگـانـ بـرـ فـرـاشـتـ¹⁷
چـهـ هـرـمـزـ چـهـ کـسـرـیـ فـرـخـ ذـثـادـ
برـآنـ جـامـ حـنـظـلـ پـرـاـگـنـدـ شـهـدـ
2125 بـدانـ¹⁸ مـرـزـ آـبـادـ وـ آـبـادـ بـوـمـ
کـهـ بـوـدـذـ دـبـیـنـ دـلـ وـ ذـامـدارـ
بـگـنـبـدـ ذـگـهـ کـرـ وـ بـگـذاـشـتـ اـسـپـ²¹
بـزرـدـیـ دـوـ رـخـسـارـهـ چـونـ آـفـتـابـ
شـدـ اـزـ آـبـ دـیـدـهـ رـخـشـ ذـاـپـدـیدـ

دـخـرـادـ بـرـزـدـهـ بـفـرـمـوـدـ شـاهـ
هـمـهـ لـشـکـرـ رـوـمـیـانـ عـرـضـ کـنـ
درـمـشـانـ¹² بـدـهـ رـوـمـیـاـنـراـ زـ گـنـجـ
2120 کـسـیـ کـوـ بـخـلـعـتـ سـزاـوارـ بـودـ
بـفـرـمـوـدـ قـاـخـلـعـتـ آـرـاسـتـنـدـ
ذـیـاطـوـمـنـ رـاـ دـادـ چـنـدـانـ گـهـرـ
کـزـ اـنـدـازـهـ هـدـیـهـ بـرـقـرـ گـذاـشـتـ¹⁵
هـرـ آـنـ شـهـرـ کـزـ رـوـمـ بـسـتـدـ قـبـهـادـ
ذـیـاطـوـمـنـ رـاـ دـادـ وـ بـنـوـشـتـ عـهـدـ
2125 بـرـفـتـنـدـ پـسـ رـوـمـیـانـ سـوـیـ رـوـمـ
دـگـرـ هـفـتـهـ بـرـ دـاشـتـ بـاـ²⁰ دـ سـوارـ
زـ لـشـکـرـگـاهـ آـمـدـ بـآـذـرـگـشـسـپـ
پـیـادـهـ هـمـیـ رـفـتـ وـ²² دـیـدـهـ پـرـ آـبـ
چـوـ اـزـ درـ بـنـزـدـیـكـ آـذـشـ رسـیـدـ²³

ذـیـاطـوـمـ دـلـ کـرـدـ اـزـ مـهـرـ گـرم~ * کـجـاـ دـاشـتـ اـزـ روـیـ خـوـاهـرـشـ شـرـم~
بـیـامـدـ بـنـزـدـیـكـ خـسـرـوـ چـوـ گـرد~ * دـلـ شـاهـ خـوـشـ کـرـدـ زـانـ گـفتـ سـرـد~
¹ I, VI, ² سـرـافـرـازـ IVـ خـرـدـمنـدـ Kـ جـهـاـنـدار~ ³ I, VIـ 6. op. ⁴ I, IV,
کـهـ⁹ کـهـ جـایـ عـرـضـ⁸ IVـ¹⁰ سـخـنـشـانـ⁶ بـارـهـ Iـ⁵ بدـیـنـ VIـ¹¹ I, K, IV, VIـ¹² I, K, IV, VIـ¹³ Iـ¹⁴ Tـ op.; IVـ وـ¹⁵ هـمـانـ جـوـشـنـ وـ خـوـدـ وـ¹⁶ I, IV, VIـ¹⁷ VIـ¹⁸ VIـ¹⁹ I, IVـ 6. op.
دوـ بـهـرـهـ VIـ دـوـ دـیـوانـ سـپـاهـ(?)¹⁰ Iـ¹¹ Iـ¹² I, K, IV, VIـ¹³ Kـ¹⁴ Tـ op.; IVـ وـ¹⁵ هـمـانـ جـوـشـنـ وـ خـوـدـ وـ¹⁶ I, IV, VIـ¹⁷ VIـ¹⁸ VIـ¹⁹ I, IVـ 6. op.
²⁰ VIـ 6. 2128 стоит перед б. 2127 текста. ²² IV, VIـ op.

ز م—ردان وز گ—ن—ج³ آراس—ت—ه
همان فر قیصر ز م—من بفگنی
ب—گردد چ—و آید بایران زم—ی—ن
تو بندوی را سر باغوش⁶ گیر⁷
نه پیچد¹⁰ چرا خام گویی سخن
بمان تا بباشیم یک چند¹² شاد¹³
کهر بر میان سوک را بسته ام
زبانش¹⁷ پر از رفع و قیمار اوست
تو از بی خرد هوشمندی مجوى
نیاط—وس بشنید و کینه نهفت²¹
کجا داشت از روی بندوی شرم²²[
دل خوپیش خوش کرد زان گفته مرد²³[

ز پیوند¹ خوبشی و از خواسته²
تو پیوند⁴ خوپشی همی بركنی⁵
ز قیصر شنیدی که خسرو ز دین
مگو ایچ گفتار زادل پندزبر
ذانی⁸ که دهقان⁹ ز دین که بن
مده رفع و کسردار¹¹ قیصر بداد
بکیان¹⁴ پدر من¹⁵ جگر خسته ام
دل او¹⁶ سراسر پر از کیان اوست
که¹⁸ او از پی واژ¹⁹ شد²⁰ زشت گوی
[چو مرید برفت این سخنهها بگفت
[هم از کار بندوی دل کرد ذرم
[بیامد بندزدیک خسرو چو گرد

¹ IV, VI—доб. ³ مرد—Л ⁴ IV, VI—доб. ² з півонд و از خوبشی و خواسته

⁵ K, VI—б. ⁷ در آگوش—K ⁶ بشکنی—

2105 стоит после б. 2106. ⁸ VI—¹⁰ مردان—K ⁹ چو دانی—¹¹ VI—¹² IV—¹³ I, IV—

12 VI—¹⁴ I, K—б. 2113; K—эти 3 бб. стоят после 4-го б. интерполяции. ¹⁵ IV, VI—¹⁶ I, K, IV, VI—¹⁷ من—¹⁸ I, K, IV, VI—¹⁹ باز—²⁰ دین شود—²¹ I, K, IV, VI—б. оп. ²² I, K, IV, VI—б. оп.

23 I, K, IV, VI—б. оп.; I—доб.: ¹⁴ I, K—бхон—

ز مرید ذیه اط—وس پنرفت پند— * ذیامدش گفتار او ذا پسند [سودمند—I]

چو بندوی را دید بر پای خاست * ز گنجور پرمایه بالای خواست

بخندید و پرسید و کردش ذشار * برفته—ه—هار دو بر شه—ریدار

چو خسرو نیاط—وس را دید گفت * که ذیکی ذجوید تمن مرد زفت

ذجستست بندوی جز شور و جنگ * تو گیتی بما بر مکن تار و تنگ

بته—یه—زی مده رفع قیصر بداد * بمان تا بباشیم یک چند شیاد

K, IV—доб. варианты тех же бб.; K—бб. 2108—2110 текста доб. после 4-го б. интерполяции; I, IV—бб.

2108—2110 доб. после 6-го б. интерполяции; K—доб. после интерполяции (ср. бб. 2111—2113 текста):

و گر گفت مرید سخنهها بگفت * ذیاط—وس بشنید و کینه نهفت

ورا بـا ذـيـاـطـوس رومـى چـه كـار
ذـيـاـطـوس زـاـذـجـاـيـگـه بـر ذـشـسـت
بــپـوـشـيـهـ دـرـومـى زـرـه رـزـمـرا
سـوارـان رـومـى هـمـه جـنـگـجـوـيـ⁴ 2085
هـمـآـنـگـه زـلـشـكـرـسـوـارـيـ چـوـ بـادـ
كـه بـنـدوـيـ ذـاـكـسـ چـرـاـ⁶ پـشتـ دـسـتـ
گـرـ اوـرـاـ فـرـسـتـهـيـ بــنــزـدـيـكـ مـنـ
ذـ منـ بـيـشـ پـيـچـيـ کـنـونـ⁸ کـزـرهـيـ⁹
چـوـ بشـنـيـدـ خـسـرـوـ بـرـ آـشـفـتـ وـ گـفـتـ
کـيـوـمـرـثـ¹¹ وـ جـمـشـيـدـ تـاـ¹² کـيـقـبـادـ
مـبــادـاـ کـه دـپـنـ ذـيـاـكـانـ خـوـيـشـ
گـذـارـمـ بــدـيـهـنـ مـسـيـحـاـ شـوـمـ
توـ قـنـهـاـ هـمـىـ کـرـ گـيـيرـىـ شـهـارـ¹⁵
بخـسـرـوـ¹⁷ چـنـيـنـ گـفـتـ مـرـيـمـ کـهـ منـ
بــهـنـ دـ سـرـافـ رـازـ بــنــدوـيـ رـاـ
بــهـ بـيـنـنـدـ وـ بــلـازـ آـرمـشـ قـنـ درـسـتـ
فـرـسـتـهـادـ بــنــدوـيـ رـاـ شـهـرـيـهـارـ
هـمـهـانـ ذـيـزـ مـرـيـمـ زـنـ هـوـشـمـنـدـ
بــدوـ²² گـفـتـ روـ بــاـ بــرـادرـ پــدرـ
نـديـدىـ کـهـ بــاـ شـاهـ قـيـصـرـ چـهـ گـفـتـ²⁵ 2100

^۱ VI - خویشتن - ^۲ K - کردش - ^۳ I, IV, VI - جندگ - ^۴ K - رزمجوی - ^۵ K - ازین

^۶ I, K, IV, VI – همی^۷ بود – ازان^۸ I, K – VI – قر^۹ IV – دهی^(؟) رومی^(؟)

¹⁰ IV—نادرد ¹¹ I—کیمیت ¹² IV—دا ¹³ I, K— ¹⁴ I, حمیاندار و IV, VI—حمیاندار

K, IV, VI — دا^{۱۵} VI—(۹) که بگوی سوا،^{۱۶} T— دو^{۱۷} گو، I, IV— داداشن^{۱۸} VI— دا.

¹⁹ Л—Б—66. 2098—2110 сокращенно переданы

وَذُفْرَنَةٍ فِي عَشَّةٍ مِنْ غَلَانَةٍ وَعَصَمَةٍ الْمَعْدَنَةِ الْمَعْكَوَةِ

²⁵ I K IV VI-، ²⁶ I K IV VI-، فنگ، سریم پرتو منجبوی، پیشی رپرسن

و سک و سپرہ تیر، ۱۰، ۱۱، ۱۲

133

ت-و^۱ ب-ر د-ی-ن ز-ر-د-ش-ت پ-ی-خ-م-ب-ر-ی
ب-پ-و-ش-ی-د پ-س ج-ام-ه^۲ ش-ه-ر-ی-ل-ار
ب-ر-ف-ت-ت-ن-د رو-م-ی و ا-ی-ر-ا-ذ-ی-ان
ک-س-ی ک-ش خ-ر-د ب-و-د چ-ون^۴ ج-ام-ه د-ید
د-گ-ر گ-ف-ت ک-ای-ن ش-ه-ر-ی-ل-ار ج-ه-ب-ان 2070

ا-گ-ر چ-ن-د پ-ی-ه-و-س-ت-ه ق-ی-ه-ص-ر-ی
ب-ی-ا-و-ی-خ-ت آ-ن ت-اج گ-و-ه-ر-ذ-گ-ار^۳
ز-ه-ر گ-و-ذ-ه م-ر-د-م ا-ذ-د-ر م-ی-ان
ب-د-ا-ن-س-ت ک-و ر-ای ق-ی-ه-ص-ر گ-ز-ی-د
ه-م-ا-ن-ا ک-ه ق-ر-س-ا ش-د ا-ذ-د-ر ذ-ه-ب-ان

٢٣

و علق التاج فوق رأسه—B گوهر زرنگار—K³ چو—I, IV—جاهمهرا—K¹ VI—I, IV—جاهمهها—K² چو—I, IV—دو. (K—этот б. доб. после б. 2068):

د-ف-ر-م-و-د تا پرده ب-ر داشت-ت-ن-د * م-ه-ان را ز درگ-اه ب-گ-داش-ت-ن-د
 آن جامه دید—VI⁴ بگو گفت رو—IV, VI بگو گفت شو—I⁵ و آن—
 پاز بهان—I⁶ أعطاه خاله البرسم—B و I—دو. I⁷ بشد قیز ازان جای—K
 واژ بی شد بخوان—L⁸ و اندر ذهان—T باز ذهان—VI اندر ذهان—IV باز از ذهان—K
 فلما رأى بندوبه ذلك لطم صاحب—B⁹ باز—I¹⁰ باز پس شد بخوان—K
 بد—K¹¹ (این). (VI—исправлено на الصليب او حامله بظهر يده
 دا—K, I, IV—دو.¹²

⁸ K — سفنه ⁹ I, IV — بز ¹⁰ I, IV, VI — б. 2054 стоит перед б. 2053; T — порядок бб.. 2053, 2052, 2054. ¹¹ VI — هزار ¹² I, IV — б. оп.; K —

• [View Details](#) • [Edit](#) • [Delete](#) • [Print](#)

حیر چوں ر فیض ر بھسرو رسید اے فرسناده دفت انج دید و سندید

گفت—^{۱۳} که از پیشش—K^{۱۴} گرفته ایده شیران جنگی—K^{۱۵} I, K, IV, VI

¹⁷ I., IV., VI.—¹⁸ K.—¹⁹ K.—²⁰ I., K., IV., VI.—

²¹ I. K. IV. VI. ²² III. ²³ V. (2). (5-1). ²⁴ K. VI.

VI— دا دانش، ذېلک راي

⁶ See also the discussion of the "moral economy" in the section on "The Moral Economy of the Slaveholders."

一一一

دگر گفت کز کردگار چهان
با آذرگشسب آمدم دا سپاه
بدان^۳ گونه تنگ^۴ اندر آمد بجنگ
چو یزدان پاکش ذمدم دستگیر
چو بیچاره قر^۵ گشت و لشکر نمادن^۶
همه لشکرش را بهم بر زدیم^۷
بفرمان یزدان پیروزگر
ذهادند بز نامه بزمهر شاه
فرماتهاده دما نامه شهریار
چو آن نامه بز خوازد قیصر ز تخت
بیزدان چنین گفت کای رهنمای
تو پیروز کردی مران پسنه را
فرavan بدرودیش دیدنار داد
مران^{۲۱} نامه را نیز^{۲۲} پاسخ ذوشت
سر نامه کرد از چهاندار یاد
خداؤدد ماه و خداودد هور
بزرگی و ذیل اختری زو شناس
جز از داد و خوبی مکن در چهان
یکی تاج کز قیصران یادگار
همه ذیکوی^۱ دیدم اندر نهان
دوان پیش باز آمدم کینه خواه^۲
که بز من بمد کار^۵ پیکار تنگ
بمود آن دم آتش و^۶ داروگیم
گریزان بشبکیر زانجا^{۱۰} براند
بلشکرگهش آتش اندر زدهم^{۱۱}
بپنهدم^{۱۲} بزو ذیز راه گذر
فرماتهادگان برگرفته نهاده
دار بشدت قا بر^{۱۴} قیصر نامه
فروود آمد آن مرد^{۱۵} بیهوده خست
همه شده قوى جاواذه پجای
کشنهده^{۱۶} قوى^{۱۷} مرد افگنهده را
همهان^{۱۸} خورد ذیمهای بسیار^{۱۹} داد^{۲۰}
بسهان درختی بهاغ بهشت
خداوند پیهی روزی و فر و داد
خداوند پیهیل^{۲۳} و خداوند مرور^{۲۴}
وزو دار تازه داشتی سپاهی
چه در آشکار و چه اندر نهان^{۲۷}
همه داشتی^{۲۸} قا کی آید پکار^{۲۹}

¹ **Б - 66. 2032—2037** переданы так: **فاكهه ذاكرا فيه** **كتاب الفتح الـ** **قيصر داوري** ² **K**

جای—^۱ K, IV, VI, T—^۲ K پیش—^۳ K بران—^۴ K I, K, IV, VI, T—^۵ K،
 جمیع ما جری علیه فی ذلک الوقة
 بماند—^۶ VI برازد—^۷ I, K, VI و—^۸ K, IV op. بر—^۹ IV I, K, IV, VI, T—^{۱۰} I,
 T—^{۱۱} VI از ایدر در—^{۱۲} IV بروبر بسته بیم—^{۱۳} K بسته زدم—^{۱۴} I, IV VI—^{۱۵} VI
 خوردنیها بخروا ر—^{۱۶} K، IV جزان—^{۱۷} K این—^{۱۸} K بخشیدی کشیده—^{۱۹} I, IV
 VI—^{۲۰} доб:

بـهـخـشـهـای بـر بـخـت وارون مـن
بـیـلـایـم بـوـم زـار² درـیـشـن³ تـوـ⁴
ذـخـواـهـم کـه بـاشـد⁵ بـدـشـت⁶ نـمـرد
کـه چـون تـو سـوارـی بـجـنـگ آـیدـم
زـمـن هـرج دـیدـی بـخـسـرـو بـگـوـی
بـهـوـسـیـد و بـسـیـار کـرد آـفـرـیدـن
اـبـا او⁹ دـلـیـلـرـان فـرـخـنـدـهـپـیـ
بـنـزـدـیـکـ خـاقـان خـرـامـبـد¹⁰ قـفتـ

چـرا رـیـخت خـواـهـی هـمـی خـون مـن
مـکـش مـرـمـرـا تـا دـوان¹ پـیـشـنـ تـوـ
بـدو گـفت بـهـرـام مـن چـون تـو مـرـد
2015 ذـهـرـم سـرـتـرـا کـه ذـنـگ آـیدـم
چـو یـاـبـی رـهـایـی زـدـستـم⁷ بـپـوـی
چـو بـشـنـیـد ذـسـتـوـد⁸ روـی زـمـیـنـ
وزـان بـیـشـهـ بـهـرـام شـدـ تـا بـرـیـ
بـبـود و بـرـ آـسـوـد و زـ آـذـجـا بـرـفتـ

۳۵

بـیـلـمـدـ کـه بـهـرـام بـدـ چـا¹³ سـپـاهـ
سـپـهـ رـا هـمـهـ بـدرـهـ و تـلـاجـ دـادـ
مـیـافـرـا زـ بـهـرـ پـرـسـتـشـنـ بـبـسـتـ
پـیـادـهـ بـبـودـ اـذـدرـانـ کـارـسـتـانـ
هـمـهـ گـفتـ کـایـ دـاوـ دـادـ و¹⁵ پـاـکـ
هـمـهـ کـارـ زـ اـذـدـیدـشـهـ¹⁷ بـگـذاـشـتـیـ
بـفـرـمـانـ و رـایـتـ سـرـ اـفـگـنـدـهـ اـمـ¹⁹
بـیـلـمـدـ بـنـزـدـیـکـ او رـهـنـهـایـ
نوـشـتـنـدـ زـوـ ذـامـهـپـیـ بـرـ حـرـیدـرـ
بـقـیـصـرـ نـوـشـتـ اـذـدرـانـ ذـامـهـ شـاهـ
کـزوـ دـیدـ مـرـدـیـ و بـخـتـ و هـنـرـ²²

2020 اـزـینـ سـوـی¹¹ خـسـرـو بـرـان¹² رـزـمـگـاهـ
هـمـهـ رـزـمـگـاهـشـ¹⁴ بـتـهـارـاجـ دـادـ
یـکـیـ بـارـةـ ڈـیـزـرـوـ بـرـ ذـشـسـتـ
بـپـیـشـ اـذـدـرـ آـمـدـ یـکـیـ خـارـسـتـانـ
بـخـلـتـیـدـ درـ پـیـشـ یـزـدـانـ بـخـاـکـ
پـیـ¹⁶ دـشـمـنـ اـزـ دـوـمـ بـرـ دـاشـتـیـ
بـرـسـتـنـدـهـ و¹⁸ ذـامـهـ ڈـزاـ بـنـدـهـ اـمـ
وـزـاـجـ یـاـیـگـاهـ شـدـ بـپـرـدـهـ سـرـایـ
بـفـرـمـوـدـ تـا پـیـشـ اوـشـدـ دـبـیـرـ
زـ چـیـزـیـ کـه رـفتـ اـذـدرـانـ رـزـمـگـاهـ
2030 ذـخـسـتـ آـفـرـیدـنـ کـردـ بـرـ دـادـگـرـ²¹

¹ درـدـمـشـ(?)² وـ Iـدـوـبـ ³ لـ Kـ ⁴ Бـпـер~д~ает~э~т~о~т~ак~: ⁵ أـذـتـ اـحـقـرـ منـ أـنـ أـمـدـ يـدـيـ الـيـكـ لـقـتـلـكـ⁶ بـرـوـزـ IVـ یـاـبـمـ ⁷ Iـ, IVـ, VIـ ⁸ ذـسـتـوـهـ Kـ ⁹ آـنـ ¹⁰ لـ, VIـدـوـبـ وـ ¹¹ Iـ, Kـ, IVـ, VIـ ¹² Iـ, Kـ, IVـ, VIـ ¹³ VIـ ¹⁴ Iـ ¹⁵ IVـ, VIـ ¹⁶ Iـ, Kـ, IVـ, VIـ ¹⁷ Iـ, VIـ دـادـارـ ¹⁸ لـ ¹⁹ Iـ, Kـ دـارـنـدـهـ پـوـيـنـدـهـ اـمـ ²⁰ سـرـ اـفـگـنـدـهـ اـمـ ²¹ لـ, VIـ ²² كـرـدـگـارـ لـ ²³ پـسـ IVـ

<p>ب---س---ی اذ---درو² م---ردم ذ---ی درو³ چ---ن---ان⁴ لشکر⁵ گ---شـن و⁶ خـودکـام را ذ راه ذ---ی---س---تـان چ---را آم---دـی هـمـه⁹ جـنـگـرـا دـسـتـه شـسـتـه بـخـون¹⁰ ذـبـهـلـشـهـدـجـز اـز لـشـکـر شـهـهـرـیـار هـمـه جـنـگـرـا تـنـگـبـسـتـه مـیـان¹² بـسـیـرـیـهـیـهـیـدـن¹³ رـاه کـرـدـیـم رـای جـهـهـانـجـوـی بـیـتـار و¹⁶ بـیـپـوـدـرـا¹⁷ کـجـا پـایـدارـد رـوز ذـبـهـرـدـ¹⁹ چـوـ بـیـنـنـم مـرـاـورـا²¹ سـر آـرم²² زـمـان هـمـه گـرـدـ اـیـن بـیـشـهـ²³ لـشـکـرـ کـشـیدـ گـرـفـتـنـد شـمـشـیـرـ هـنـدـی بـچـنـگـ سـپـهـ رـا یـکـایـکـ بـهـم بـر زـدـدـ یـکـی کـشـتـه و دـیـگـرـی سـوـخـتـه عـنـان بـلـارـه تـیـزـتـنـگـرـا سـپـرـدـ بـیـاـورـد و کـرـدـشـ هـم آـنـگـه²⁵ بـبـندـ هـمـی²⁷ گـفـتـ کـلـی فـاـمـوـرـ شـهـرـیـارـ</p>	<p>بـرـ بـر یـکـی نـیـسـتـان¹ بـودـ ذـو چـو اـز دور دـیـدـذـدـ بـهـرـام رـا بـبـهـرـام گـفـتـنـد اـنـوـشـه⁷ بـدـی کـه بـی مـر⁸ سـپـاـهـسـتـ پـیـشـ اـنـدـرـونـ چـنـیـن گـفـتـ بـهـرـام کـایـدـرـ سـوـارـ فـرـود آـمـدـذـد اـذـرـان¹¹ نـیـسـتـانـ شـنـیـبـدـ کـه چـون مـا زـ پـرـدـه سـرـایـ جـهـهـاـذـدـار¹⁴ بـگـزـیـدـ ذـسـتـهـوـدـرـا¹⁵ اـبـا سـهـهـهـزـار اـز¹⁸ سـوـارـانـ مـرـدـ بـدانـ تـا دـیـاـیدـ پـسـ²⁰ مـا دـمـانـ هـمـه اـسـپـرـا تـنـگـهـا بـر کـشـیدـ سـوـارـانـ سـبـکـ بـر کـشـیدـنـدـ تـنـگـ هـمـه نـیـسـتـانـ سـرـاـسـرـ شـدـ اـفـرـوـخـتـهـ چـو نـسـتـوـدـرـا²⁴ دـیدـ بـهـرـام گـرـدـ زـبـنـ بـر گـرـفـتـهـشـ بـخـمـ کـمـنـدـ هـمـی خـوـاسـتـ ذـسـتـوـدـ²⁶ زـو زـینـهـارـ</p>
---	---

لـشـکـرـیـ I⁵ یـکـیـ I, K, IV⁴ جـوـدـوـ لـ VI³ درـوـ بـسـیـ VI² بـوـسـتـانـ

ـ VI⁶ I, K, IV, VI⁷ оп. ـ VI⁸ I, K, IV, VI⁹ هـمـیـ VI¹⁰ هـمـیـ فـرـاـوانـ

کـه بـیـشـه سـرـاـسـرـ پـرـ اـز لـشـکـرـسـتـ * هـمـانـ لـشـکـرـ تـنـدـ جـنـگـاـورـسـتـ

بـسـیـچـیـدـهـ IV¹³ K¹¹ I, K, IV, VI¹² آـمـدـه اـنـدـرـیـنـ

ـ VI¹⁴ Kـ دـوـدـ اـبـا او یـکـی لـشـکـرـ اـنـبـوـهـ رـاـ Kـ I¹⁶ نـسـتـوـهـ رـاـ Kـ VI¹⁷ سـپـهـدـارـ

سـپـهـهـ دـارـ بـیـ تـلـارـ وـ بـیـ پـوـدـرـا * وزـانـ ذـلـامـ دـارـانـ بـیـ سـوـدـرـا

دـرـوـبـرـ I, IV, VI²¹ فـرـسـتـادـشـانـ اـز پـیـ Kـ (метр нарушен). I, IV¹⁹ ـ 6. оп. ـ VI²⁰ هـزـارـانـ اـزـ

ـ VI²² نـسـتـوـهـ Kـ گـرـدـ بـر گـرـدـ Kـ I, K, IV, VI²³ بـدانـ تـا سـر آـرنـدـ بـر ماـ Kـ

ـ VI²⁵ I, IV, VI²⁷ نـسـتـوـرـ Kـ نـسـتـوـهـ Kـ بـبـسـتـنـدـ بـیـ مـایـهـ دـسـتـشـ VI²⁶ نـسـتـوـرـ

بـدوـ

ز کار جهان چیست آگهی
شنبیدم کیزان گشتم مخزم کهنه
همی² چنگ³ چوبینه گویند و پس
سپهبد گردیزان بشد بی⁵ سپاه
مرا از دریان داشتادی بذن
و گر⁶ برگزید از هوا⁷ کامرا⁸
چرا دیو چشم ترا تیه ره¹⁰ کرد
چو بی پور هرمز بر انگیزد¹¹ اسپ
کبس اورا ز گردشان نشمرد¹³
چنین کرد گو می خور اندر کدوی¹⁶
هههی دار در پیش ترا²¹ جودرو
همی کام دل جست و ناکام یافمت²⁵
سپهدار چنگی بزد طبل باز²⁶
گرانمایان گان بر گرفتند راه

بـدو گـفت کـای مـام^۱ بـا فـرهـی
بـدو پـیـر زـن گـفت چـندان سـخـن
زـ شـهـر آـمد اـمـروـز بـسـیـلـار کـسـنـهـاـهـ
کـهـ شـد لـشـکـر او دـنـزـدـیـلـک شـهـاـهـ
بـدو گـفت بـهـرـام کـای پـاـک زـن 1985
کـهـ اـیدـن اـز خـرـد بـوـد بـهـرـام رـا
بـدو پـیـر زـن گـفت^۹ کـای شـهـرـه هـرـدـ
ذـدـاـذـی کـهـ بـهـرـام پـور گـشـسـپـ
بـخـنـدـد بـهـرـو¹² هـرـک دـارـد خـرـدـ
بـدو گـفت بـهـرـام گـر¹⁴ آـزوـی¹⁵ 1990
بـرـیـن¹⁷ گـونـهـ¹⁸ غـرـبـیـل بـر¹⁹ ذـان جـو
بـرـان²² هـم خـورـش يـك شب آـرام يـافت²³
چـو خـورـشـید بـر چـرـخ بـگـشـاد رـازـهـاـهـ

شب آمد پران جای قیبره بخافت * قبا جامه و جوششی زیر سافت
و لاما أصبح لحقه أصحابه و أعلم بأن برو يز قد نفذ خلفه: 1993—2008. Б—так передает 66.

¹ K—دہراں T—دوب. ² I, K, IV, VI, T—بیکسوی ³ کینہ سخنہا—K ; ⁴ VI—6. op.

⁵ بیچاره—K، IV، VI—به آن—⁶ I، K، IV، VI—بیجاد و(?) VI—⁷ VI—به ⁸ I،

زبانه‌ها—VI، IV، زفاده‌ها—I¹² یکی زن چنان—I¹¹ دهان—I¹⁰ گشتهش—IV، K⁹ و on.

¹³ لـ VI و ¹⁴ Kـ غربالاـ غربالـ ¹⁵ Iـ پارهـ بخوبیـ غلبهـارـ

¹⁶ نمکسود مشک—¹⁷ بخربال—K—¹⁸ بغلباردر—VI—¹⁹ ذیامد زشم هیچ—K— پاره بگسترد

²⁰ ل—شاه I, K, IV, VI—²¹ I, باز в тексте конъектура, см. след. 6.

²² K, IV, VI—**باز**—**خشکین**—IV ²³ K, IV, VI—**بران**—**خشکی**—K ²⁴ **زبانهرا**—VI **زبانهرا**—I

³⁰ VI جام خود—³¹ VI بیمار است—³² I جایز(?)—³³ Kردند همان از سرشن (без рифмы).

زن آمد کدوی می آورد و جام-IV و می آورد و جام- K, T چو زن آن کدوی می آورد و جام

³³ یکی جام می نیز بہر کف ذہاد-³⁴ VI می-

8* 111

۳۲

شب زان —¹ I, VI همی —² K پدیده ما — IV بده پنجم (?) —³ ل —⁴ I، K، VI بیک دیک —⁵ VI روز گفتی که —⁶ K شد —⁷ K و —⁸ I, IV, VI op. —⁹ K خیمه اندر —¹⁰ K کوذاه شد
 چلاشه —¹¹ I, K، VI سار بان —¹² I, K دو —¹³ K برو آمد از — VI به آید که —¹⁴ K از —¹⁵ I, IV از —¹⁶ K، IV, VI از —¹⁷ K تخت —¹⁸ I از —¹⁹ K، IV, VI، VI از —²⁰ K، T افگنندی —²¹ IV بد — او —²² K از ان —²³ K، VI بگستوان و سوار (؟) —²⁴ I, K، VI ذسته و داد —²⁵ I, K، VI ذسته و ده —²⁶ I, K, VI ذسته و ده —²⁷ I, K, IV, VI داد —²⁸ K واژ —²⁹ ده

بدان ^۳ پیکر مخفر ازدر ذشست ^۴ هم آذکس که آواز آهن شنه پید چنان لشکری را بهم بر زنداد که ای قاج تو برقرا از ^۵ چرخ ^۶ ماه ^۷ گرفته بیابان همه ^۸ ریگ و شغ نه این ^۹ شاه بـا بـندـه آویختـن ^{۱۰} به از کـشـتـه پـا خـسـتـه ^{۱۱} در کارزار به پـیـچـد بـرو من ذـیـم کـیـنـهـخـواـه بـتـهـلـاج اـذـدـرـون گـوـشـوار مـنـنـدـ سـپـهـ باـز گـشـتـنـد ^{۱۲} هـر دـو گـروـه ز لـشـکـر ذـبـد خـفـتـه بـسـیـارـکـسـنـ مـیـان دـو لـشـکـر خـرـامـیـد ^{۱۳} تـقـتـتـ خـوـشـآـواـز و ^{۱۴} گـوـیـا مـنـادـیـگـرـیـ بـمـیـدارـکـرـدن ^{۱۵} مـیـاذـرا بـبـسـتـ کـزوـقا بـدـشـمـن فـرـاوـان ذـمـاـنـدـ گـنـهـ کـرـده و بـخـتـ ^{۱۶} جـوـیـنـدـگـانـ بـجـنـگ اـذـدـرـون ذـامـهـرـدارـتـرـ گـنـهـاـهـی کـه کـرد آـشـکـار و ذـهـانـ ذـهـلـادـد هـر کـس ^{۱۷} بهـآـواـز گـوـشـ	سـرـاسـرـ هـمـهـ قـیـیـخـ ^{۱۸} برـهـ شـکـسـتـ ^۱ هـمـیـ آـفـرـیـنـ کـرـدـ هـرـ کـسـ کـهـ دـیدـ گـرـازـمـایـگـانـ اـزـ پـسـ اـذـدـرـ شـدـذـدـ خـرـامـیـدـ پـنـدوـیـ ذـزـدـیـکـ شـهـاهـ یـکـیـ لـشـکـرـتـ اـیـنـ چـوـ مـورـ وـ مـلـخـ ذـهـ وـالـاـ بـوـدـ خـیـیرـهـ خـوـنـ رـیـخـتـنـ هـرـآـذـکـسـ کـهـ خـواـهـدـ زـ ماـ زـینـهـارـ بـدوـ ^{۱۹} گـفـتـ خـسـرـوـ کـهـ هـرـ کـزـ گـنـاهـ هـمـهـ پـهـاـکـ درـ زـینـهـارـ مـنـنـدـ برـ آـمـدـ هـمـآـذـگـهـ شـبـ ^{۲۰} اـزـ تـیـسـرـهـ کـوهـ چـوـ ^{۲۱} آـمـدـ غـوـ پـاسـبـانـ وـ جـرـسـ جـهـاـذـجـوـیـ بـنـدوـیـ زـ آـذـجـاـ بـرـفـتـ زـ لـشـکـرـ ذـگـهـ ^{۲۲} کـرـدـ کـنـدـداـورـیـ بـفـرـمـودـ قـاـ بـارـگـیـ ^{۲۳} برـ ذـشـسـتـ چـنـیـنـ قـاـ مـیـانـ دـوـ لـشـکـرـ بـرـاـنـدـ خـرـوـشـیـ بـرـ آـورـدـ کـایـ بـنـدـگـانـ هـرـانـ کـزـ شـهـماـ اوـ گـنـهـ کـارـةـرـ بـیـزـدـاـذـشـ بـخـشـیـدـ شـاهـ جـهـانـ بـتـیـرـهـ شـبـانـ چـوـنـ بـرـ آـمـدـ خـرـوـشـ
---	---

همان-^۳ سر گرز ازان ذخم ازدر شکست-^۲ ترگ-IV ذیزه-^۱ I, I-^۴ همان فرق و مخفر بهم در ذشست- IV (без рифмы); همه پیکر و مغزش ازدر شکست-^۵ I, K, IV-^۶ K خواند-^۷ IV که قاج تو بـاـزـ بـادـاـزـ بـرـ^۸ و-^۹ I, VI-^{۱۰} IV، VI-^{۱۱} I اـزـ چـوـنـ^{۱۲} K آـمـیـختـنـ VI ذـهـ چـوـنـ شـاهـ بـایـدـ بـرـ آـوـیـختـنـ I هـمـهـ رـزـمـگـهـ^{۱۳} VI-^{۱۴} I، IV، VI-^{۱۵} VI درـفـشـ شبـ چـنـیـنـ^{۱۶} VI خـسـتـهـ یـاـ کـشـتـهـ بـرـ I-^{۱۷} I، VI-^{۱۸} VI-^{۱۹} I، K، IV-^{۲۰} опـ وـ گـزـینـ VI تـازـیـیـ T-^{۲۱} VI، T، VI-^{۲۲} I، IV-^{۲۳} K جـنـگـ VI-^{۲۴} تـختـ

ز پـیـروزی و^۱ شـهـریاری ذـشـان^۲
ازـان پـس بـفرـمـود تـا آـن سـپـاه^۳
بـرـزم اـذـدـرون پـلاـخـتـن خـسـرـو کـنـنـد^۴
پـشـیـمان شـدـه ذـان هـمـه^۵ کـارـکـرد
کـه اـمـرـوز مـن دـیدـم اـی سـرـکـشـان
بـدـیـشـان بـگـفـت آـذـکـجا دـیدـ شـاه
هـمـه جـنـگـرا^۶ قـلـخـتـن ذـوـ^۷ کـنـنـد^۸
 وزـان روـی پـهـرـام شـدـ پـر زـ درـد
1915

۳۳

جـهـان شـدـ زـ گـردـ سـوارـان سـپـاه
بـرـوز اـذـدـرون روـهـنـایـسـی ذـهـبـهـد
خـرـدـ بـایـدـ وـ مـرـدـیـ وـ دـسـتـگـاهـ^۹
هـمـهـان پـهـلـوـاـذـی سـرـشـتـ مـرـا^{۱۰}
بـخـاـكـ اـفـگـنـمـ ذـام ذـوـشـیـنـ رـوـان
کـمـاـنـرا بـزـهـ کـرـدـ وـ یـكـ چـوبـهـ قـبـیر
بـکـثـرـ^{۱۱} اـذـدـرـ آـوـیـخـتـ پـیـهـکـانـ بـرـاهـ
بـیـامـدـ زـ دـیـبـاشـ^{۱۵} بـیـرـونـ کـشـیـدـ
بـبـهـرـام چـوـبـیـهـنـهـهـ بـدـدـشـانـ^{۱۶}
زـرـهـ بـوـدـ^{۱۷} ذـگـسـسـتـ پـیـوـذـدـ اوـیـ
دلـمـرـدـ بـیـرـاهـ شـدـ پـرـ زـ بـیـمـ^{۲۱}
بـزـ قـیـمـخـ^{۲۲} بـرـ مـغـفـرـ کـیـنـهـ خـواـهـ^{۲۳}

همـ آـنـگـهـ زـ کـوـهـ اـذـدـ آـمـدـ سـپـاه
وزـان روـی بـهـرـام لـشـکـرـ بـرـازـدـ
هـمـیـ گـفـتـ هـرـ کـسـ کـهـ رـانـدـ سـپـاه
دلـیـهـرـانـ کـهـ دـیدـنـدـ خـشـتـ مـرـا^{۱۰}
1920 مـرـا بـرـ گـزـیـدـذـدـ بـرـ^{۱۱} خـسـرـوـانـ
زـ لـشـکـرـ بـرـ شـاهـ شـدـ خـیـرـهـ خـیـرـ^{۱۲}
بـزـدـ ذـاـگـهـانـ بـرـ کـمـرـگـاهـ^{۱۳} شـاهـ
یـکـیـ بـنـنـدـهـ چـونـ زـخـمـ پـیـهـکـانـ بـدـیدـ
سـبـهـکـ شـهـرـیـارـ اـذـدـ آـمـدـ دـمـانـ
بـزـدـ ذـیـزـیـیـ بـرـ کـمـرـبـنـدـ اوـیـ
1925 سـنـانـ^{۱۹} سـرـ ذـیـزـهـ شـدـ بـرـدوـذـیـمـ^{۲۰}
چـوـ بـشـکـسـتـ ذـیـزـهـ بـرـ آـشـفـتـ شـاهـ

^۱ Л, IV, VI—оп. ^۲ K, IV, VI—б. оп. ^۳ I, K, IV, VI—б. оп. ^۴ I, VI—

کـنـبـیدـ کـنـنـوـنـ چـشمـ باـ اختـرـ ذـوـ^۵ K—I, K, IV, VI— 1918—1920

پـشـیـمانـ شـدـهـ سـخـتـ اـزـانـ^۶ VI— کـنـنـهـ اـمـدـشـ اـزـانـ^۷ K—

не переведены. ^۸ K—I, K, VI— 1918—1920

بـقـزـ L— کـمـرـبـنـدـ K—I, K, VI— 1918—1920

K—I, K, VI— 1918—1920

1928

VI— доб. ^{۱۸} IV, VI— доб. ^{۱۹} I, K, IV— доб. ^{۲۰} IV— доб. ^{۲۱} VI— сп. б. 1928

текста:

سـنـانـ وـ سـرـ ذـیـزـهـ درـ هـمـ شـکـسـت~ * هـمـانـ پـیـهـکـرـ مـغـفـرـ اـذـرـ ذـشـتـ

22 لـ, I, C— 1928—1931 оп.

23 VI— далее бб. 1928—1931 оп.

¹ IV, VI—گلمنار ² I, IV—پد زان—K ³ Л—доб.:

هم آذگاه چو خسرو بنام خدا * فراز آمد آذجا ازان رهندما

⁴ I-6. op. ⁵ VI ⁶ I, IV—⁷ ایدر مشیین—⁸ I, IV—K, T بدان—ازان

⁹ VI—کوه بزر ¹⁰ VI—доб. ¹¹ K—دور و ¹² K—доб.:

چو آمد جهـاـزـجـوـی قـازـانـ بـرـاهـ * هـمـیـ شـادـمـانـ گـشـتـ زـانـ شـاهـ رـاهـ

¹³ I, VI—¹⁴ K—¹⁵ I, VI—¹⁶ I, IV—¹⁷ چو از چنان—¹⁸ گشت—¹⁹ همه لشکر دید آن چو

¹⁷ I, VI— گشت K—доб.: دردش

هم آذگاه خسرو ازان قند جای * فرد آمد آن بندام خدای

18 VI, T-

چه و خسرو بندزدیلک مردم رسمید * بگفتةش بدو آن شگفتی که دید VI-دوب:

بندو گفت مریم که ای شهریار * چگونه شدی بسته از کارزار
دندو گفت خسرو که ای داک تجن * تو بشن و تمام، سخنها ز من

¹⁹ I, شاه IV—²⁰ VI—6. оп. ²¹ I, K, IV, VI—²² I, K, IV, VI—²³ دار گفت نیما طوش،

²³ I, K, IV — دددون ²⁴ IV — کینه ²⁵ K — گفت ²⁶ J, K — ذسان ²⁷ Б — آشکار

ص: عبد كيختسرو الـ عـبد قـيـاد ما كـهـشـفـ بـهـ فـ دـوـمـهـ ذـلـكـ

سیمینهایی را در اینجا معرفی کردند.

一一四

<p>پس پیشست شمشیر و در^۲ پیش سندگ ذوی برقرار از گردش روزگار تو باشی ذالم^۴ بکیوان و قیصر پدید آمد از راه^۵ فرخ سروش^۶ ز دیدار^۷ او گشت خسرو دلییر ز یزدان پاک این نباشد شگفت دآسانی آورد^۹ و بگداشتهش^{۱۰} همی گفت چندی و چندی گریست چو ایمن شدی دور باش از خروش ذباید که باشی جز از^{۱۵} پارسا بدیدن^{۱۶} سالیان بگذرد هشت و^{۱۷} سی^{۱۸} کس اندر جهان این^{۲۰} شگفتی ندید جهان آفرین را فراوان بخواهد^{۲۱} مباردا که مردی ز من گم بود برین^{۲۵} بخت قیصر^{۲۶} بماید گریست</p>	<p>چو شد زان ذشان کار بر^۱ شاه قنگ بیزدان چنین گفت کای کردگار بدین^۳ جای بیچارگی دست گیر هم آنگه چو از کوه بر شد خروش همه جامه اش^۷ سبز و خنگی بزیر چو نزدیک شد دست خسرو گرفت چو از پیش بدخواه بر داشتهش بدو گفت خسرو که ذام^{۱۱} تو چیست فرشته بدو گفت ذام سروش^{۱۲} کزجن^{۱۳} پس شوی بر^{۱۴} جهان پادشا بدیدن زودی ازدر بشهادی رسی بگفت این سخن نیز و شد^{۱۹} ذاپدید چو آن دید بهرام خیره بماند همی گفت^{۲۲} تا^{۲۳} جنگ مردم بود بر آنم^{۲۴} که جنگم کون با پریست</p>
---	--

ذالم—K دالم—⁴ L درین—¹ I، IV—³ K، IV—² از—I، K—⁵ دور—⁶ ب—⁷ جامهها—⁸ K، IV—I، K، IV، VI—⁹ بدیدار—¹⁰ ب—¹¹ کام—¹² ب—¹³ تو باشی ز تخم کیان—I، K، IV—¹⁴ در—¹⁵ تو زین—I، K، IV—¹⁶ K، VI—¹⁷ ل—¹⁸ I، T—¹⁹ آن—I، K—²⁰ سخن گشت ازو—²¹ K—²² بدان شد—K بدان پُد—I، IV، VI—²³ با—²⁴ I، IV، VI—²⁵ بدان شد—K همان نیز—K—²⁶ زندگانی—K

ز تو بگذرد بر زمین پادشا * ذباید کسی کو بود پارسا VI—dob.:

ز تو بگذرد بر زمین پادشا * ذباید ز تخم کیان پارسا(?) آن—I²⁰ سخن گشت ازو—K—²¹ K—²² بدان شد—K بدان پُد—I، IV، VI—²³ با—²⁴ I، IV، VI—²⁵ بدان شد—K همان نیز—K—²⁶ زندگانی—K

پس اندر همی رفت ² ایزدگشسپ ³ گو تاجور ⁵ ذام یزدان بخواند ⁶ که قنهگ اندر آمد بد ⁷ روزگار ⁸ بدیدند پشت من اندر گریز ¹¹ تو تنهها شدی چون ¹² کنی کارزار ¹³ ازان چار بهرامرا دید پیش ¹⁴ به برید برگسته وان سیاه ¹⁵ پس پشت او دشمن کینه دار ¹⁷ سه جنگی پس اندر پسان پلنه ¹⁹ بهزاد آن چهاندار دور از گروه ²² پیاده بران کوه به رشد دوان ²³ دل ذامداران ازو ²⁴ خسته شد ²⁵ پس اندر همی رفت بهرام تیز بپیش فراز تو آمد نشیب نهاده برین گونه بر دوش خویش	چهاندار ذاکام ¹ بر گاشت اسپ چو گستهم و بندوی و گردی ⁴ ماند بگسته ⁵ گفت آن زمان شهریار چه بایست ⁹ این بهبهده ¹⁰ رستخیز بدو گفت گسته ¹¹ کامد سوار نگه گرد خسرو پس پشت خویش همی داشت تن را ز دشمن نگاه ازو باز ماذند هر دو ¹⁶ سوار بپیش اندر آمد یکی غار قنه ¹⁸ بن غار هم ²⁰ دسته آمد ز کوه ²¹ فرود آمد از اسپ فرخ جوان پیاده شد و ²³ راه او بسته شد نه جای درنهگ و نه جای گریز بخسرو چنهجن گفت کای پر فریب بر من چرا تاختی هوش خویش
¹ I, K, IV—VI ذاگاه ² ذاگاه—VI ذاچار ³ تاخت [—] ب ذامور ⁵ و لم يبق مع برويز غير خاليد ⁶ I, K, IV, VI, T—б. 1870 текста стоит перед б. 1869. ⁷ I, K, IV, VI—Б—бб. 1871—1873 не переведены. ⁹ I—K ¹⁰ I, K, IV—K ¹¹ VI—обратный порядок мисра. ¹² I—K(?) ¹³ که(?)—I کی ¹⁴ فرأی جوبین أقرب ¹⁵ بیش [—] T ¹⁶ بکوه—I, IV ¹⁷ کارزار ¹⁸ K—обратный порядок мисра; K—доб.: پس پشت او دشمن کینه دار * همی تاخت از هر سوی شهریار ¹⁹ دشنهگ—I ²⁰ فدخل بفرسه في الشعوب—Б—доб. (ср. б. 1869):	فتنی عناده، و تمعد جوبین ³ تاخت [—] ب ³ ذامور ⁵ و لم يبق مع برويز غير خاليد ⁶ I, K, IV, VI, T—б. 1870 текста стоит перед б. 1869. ⁷ I, K, IV, VI—Б—бб. 1871—1873 не переведены. ⁹ I—K ¹⁰ I, K, IV—K ¹¹ VI—обратный порядок мисра. ¹² I—K(?) ¹³ که(?)—I کی ¹⁴ فرأی جوبین أقرب ¹⁵ بیش [—] T ¹⁶ بکوه—I, IV ¹⁷ کارزار ¹⁸ K—обратный порядок мисра; K—доб.:

پس پشت او دشمن کینه دار * همی تاخت از هر سوی شهریار
¹⁹ دشنهگ—I²⁰ فدخل بفرسه في الشعوب—Б—доб.
 (ср. б. 1869):

چهاندار ذاچار بر گاشت اسپ * پس اندر همی تاخت ایزدگشسپ
²⁵ ذامداران ازان—IV ذامدار اندران—I, K, VI—б. оп.

که مردان ندارند مردی نهفت
بخسرو مرا کس ذیاید بکار²
که قیروه شبان بر گزیدی بروز⁴
همی تاخت⁵ با این⁶ سه بیدار⁷ نفت
بايراذيان⁸ گفت کامد سپاه⁹
که آمد مرا روزگار درنگ
شما رزم سازید¹⁰ با سرکشان
مبادا که بینید¹² هر گز¹³ شکن
ببسند ذاچار يکسر میان¹⁴
که دیدار بودی¹⁵ بهر دو گروه
چرا جان فروشد ز بهر کلاه
شود خیره تنهها سوی کارزار
که اورا همه¹⁷ کشته پنداشتند
يلان سینه و گرد ایزدگشسب
شد او گرگ و آن نامداران رمه
وزان سورش و باره اذگیختن¹⁹

بايزدگشسب¹ و يلان سینه گفت
ذماید که ما بیشن باشیم چار
یکی بد کجا نام او جان فروز³
سپهرا بد و خود پیش رفت
چو به راهرا دید خسرو ز راه
کنون هیچ دلرا مدارید تنگ
من و گرز و چوبینه بدنشان
شما چارده یار و ایشان¹¹ سه تن
ذیاطوس با لشکر رومیان
برفته زان رزمگاه سوی کوه
همی گفت هر کس که پرمایه شاه
بماند بدین¹⁶ دشت چندین سوار
همه دست برآسمان داشتند
چو بهرام چنگی بر اذگیخت اسپ
بدیدند ياران¹⁸ خسرو همه
بماند آذگهی شاه ز آویدختن

بران بیست از ما چهاران بسیم * و گر باز آییم ازین ذاکسیم
و یکفیهم منا أربعة و معه أربعة عشر فارسا: а затем идет текст:

¹ I, IV—I VI [خسرو مرا [تران—VI] بخت بیشست یار—² باذرگشسب—³ K, IV—⁴ K, IV—⁵ که روز—⁶ K او—⁷ آن—⁸ چو خسرو—⁹ بیلاران چندین—I, IV—¹⁰ جویید—¹¹ IV—¹² بیلنیم—I, K, IV, VI—¹³ IV—¹⁴ VI—¹⁵ آنجا کمر بر میان—¹⁶ VI—¹⁷ I, K, IV, VI—¹⁸ T—¹⁹ I, K, IV,
1854—1856 оп.; IV—бб. 1854—1856 стоят после б. 1859. ³ Л—Л فروز—¹⁰ K, IV—¹¹ IV—¹² T—¹³ IV—¹⁴ VI—¹⁵ آنجا کمر بر میان—¹⁶ VI—¹⁷ I, K, IV, VI—¹⁸ T—¹⁹ I, K, IV,
Б—две рукописи доб.: а затем идет текст: ¹⁰ K, IV—¹¹ IV—¹² T—¹³ IV—¹⁴ VI—¹⁵ آنجا کمر بر میان—¹⁶ VI—¹⁷ I, K, IV, VI—¹⁸ T—¹⁹ I, K, IV,
VI—б. оп.; С—

شند آن همه یار خسرو ذژذد * چو دیدند آن دید و جسته ز بند
و لما رآه اصحابه تفرقوا عنده—

که ای^۱ سرفرازان و^۲ فرمان بران^۳
دل خویشرا شاد و خندان کنید^۴
چندین بود تا بود چرخ کهن
که در خانهات^۵ بنده مهتر بود
بهنگام جنبش نسازم^۶ درنگ^۷
ورا شهریار زمین خواندند^۸
کسی بر نگردد ازین^۹ کارزار^{۱۰}
خوش آمدش و ز مهتران کام یافت^{۱۱}
همی رفت با چاردہ مرد گرد^{۱۲}
بهرام گفتند کامد سپاه
کمندی بفتراک و قیغی^{۱۳} بدست
تنی چند زان جنگیان^{۱۴} بر گزید
بجنگ اندرون داد مردی بداد
که یارد چمیدن برین^{۱۵} دشت کهن^{۱۶}
و گر پیش کام ذهنگ^{۱۷} آمدست^{۱۸}
ازیشان کسرا^{۱۹} ندانم که کیست
اگر بر ذیایم^{۲۰} ازو ذاکسیم^{۲۱}

چندین گفت خسرو بدین مهتران
همه پشترا^{۲۲} سوی یزدان کنید
جز خواست یزدان نباشد سخن
برزم اندرون کشته بستر بود
نگدار من بود باید بجنگ 1840
همه همزبان آفرین خواندند
بکردند پیمان که از شهریار
سپهدار^{۲۳} بشنید و آرام یافت
سپهرا بهرام فرخ سپرد
هم آنگه خوش آمد از دیدگاه 1845
جهادجوی بیداردل بر ذشست
ز بلا^{۲۴} چو آن مایه مردم بدید
یلان سینهرا گفت کاین^{۲۵} بذرا
که^{۲۶} من دام اکنون^{۲۷} جزو ذیست این
برین^{۲۸} مایه مردم بجنگ آمدست^{۲۹}
فزون ذیست با او سرافراز بیست
اگر پیشم آید جهادرا بسیم

^۱ ل—^۲ و—^۳ کندوران—K^۴ کای—^۵ رویرا—^۶ ب—66. 1837—1839 не переведены.
—T—^۷ IV—^۸ نسازی—^۹ K, VI—^{۱۰} چو بر ما یکی—^{۱۱} IV—^{۱۲} K—6. оп.—^{۱۳} IV—^{۱۴} K—6. оп.—^{۱۵} ب—6. оп.—^{۱۶} چهارم—^{۱۷} چو—^{۱۸} کای(?)—^{۱۹} VI—^{۲۰} بندگان—I—^{۲۱} بمالا—^{۲۲} I, K, IV, VI—^{۲۳} IV—^{۲۴} K, T—^{۲۵} چند پیش ذهنگ—^{۲۶} VI, C—^{۲۷} چندگ—^{۲۸} Б—66. 1850—1852 не переведены.
^{۲۹} K—^{۳۰} IV—^{۳۱} و گر ذیز قابم—K—^{۳۰} اگر کمتر آیم—I—^{۳۱} و زایرا ذیان کس—^{۳۲} VI—6. оп.; T—^{۳۳} گران بیستند ماقهاران بسیم *

مکر بخت روشن بمشت آورید
که گر^۴ هیچ رومی کند کلزار
و گر^۵ ذیز در جنگ خسته شود
سخنهای اندازه بیرون برند
بما بر کند اندین جنگ ناز
بسان^۶ رمه روزگار دمه
ز چوبینه آرد خواهم پکی
امیدم بیزان فریاد من
 بشیرین روانست مخور زینهار
بخواه و مکن قیره روی زمین^{۱۱}
که گفتی ز لشکر کنون یلر جوی^{۱۲}
ده و چار گردنه کشن^{۱۴} نامدار
نوشت و^{۱۵} بیارود و بنهاد پیشی
چو بندوی^{۱۶} و گردی پشت کیان^{۱۷}
چو زنگوی گستاخ باشیمر و پیل
یلان سینهرا^{۲۰} زشت^{۲۱} پتیله بود
چو اشتد^{۲۳} پیروز دشمن گداز
که دشمن بدی پیش ایشان فرزد
ز لشکر بیکسو خرامید^{۲۷} تفت

بکوشید تا^۱ پشت^۲ پشت^۳ آورد
بگستههم گفت آن زمان شهریار
چو بهرام جنگی شکسته شود
همه رومیان سر^۶ بگردون برند
ذخواهم که رومی بود سرفراز
بدیدم هنرهای رومی همه
هم آن به که من با سپاه اندکی
ذخواهم درین^۹ کار یاری ز کس
1825 بدو گفت گستههم کای شهریار
چو رایت چنین است مردان کیم^{۱۰}
بدو گفت خسرو که اینست روی
گزین کرد گستههم زایران^{۱۳} سوار
ذخستین ازین جنگیان ذام خویش
دگر گرد شاپور با اندیان
1830 چو آذرگشسپ و دگر شیرذیل^{۱۸}
تخواره که^{۱۹} در جنگ غم خواره بود
فرخزاد و^{۲۲} چون خسرو سرفراز
چو فرخنده خورشید^{۲۴} با اورمزد
چو^{۲۵} مردان گزین کرد ز ایران^{۲۶} دو هفت
1835

^۱ IV—^۲ K—^۳ VI او بپشت—^۴ VI اگر—^۵ K—^۶ دگر—^۷ I,
مکن—^۸ K—^۹ I, K—^{۱۰} I, IV, VI گزین—^{۱۱} I, IV, VI میان—^{۱۲} I
کنون راز لشکر—I بخوان و منه جان خودرا برین—K تن هلاک اندین دشت کیم
نوشته—^{۱۳} VI و^{۱۴} ل—доб. ایشان—^{۱۵} IV, VI باز گوی—VI باز جوی—K, IV, VI
تخار آذک—L شیرذیل—^{۱۶} L—66. 1830—1834 не переведены. ^{۱۷} Б—66. 1830—1834 пірвозд—^{۱۸} L, I, IV
چو—^{۱۹} L اسناد—1 استاد—1 او^{۲۰} K—^{۲۱} L—доб. ^{۲۲} K—^{۲۳} L, IV, VI оп. ^{۲۴} L, K—^{۲۵} I, IV, VI
ازیشان—K زینسان—^{۲۶} I, IV, VI—^{۲۷} L, VI—доб. چو فرخنده شیر—K فرخنده پیروز
و^{۲۷} L, VI—доб. ازین سو

در فش جهاد دار² شد ناپدید³
پس پشت شش آزادگان بکسره⁶
که مردی⁸ دلیل و⁹ جهانجوی بود
کمازرا بزه کرد و اندک شید
که گفتی به مشان بر آمیختند
همی یک ز دیگر ذکشند باز¹¹
بخون¹³ برادر چه بندی کمر
قو نشنبید آن داستان بزرگ
چو دشمن بود بی پی و پوست به
جهان آفرین را بدل دشمنی
ذیاید اگر باشدش ذام و ذنگ
بر آشافت و با او درمساز گشت
ز آهن شده روی جنگی سیاه¹⁹
که پاداش بادت ز گردن²⁰ سپهر²¹
که موسیل را²² باش فریاد من

همه قلبگه پاک بر هم¹ درید
وزانجایگه شد سوی میسره⁴
ذگهبان آن دست⁷ گردی بود
برادر چه روی برادر بدید¹⁸⁰⁵
دو خودی برانسان بر آویختند
بدینسان¹⁰ زمانی بر آمد دراز
بدو گفت بهرام کای بی پدر¹²
بدو گفت گردی کای پیشه گرگ¹⁴
که هر کو¹⁵ برادر بود دوست به
قو هم¹⁶ دشمن¹⁷ و بدتن و ریدن¹⁸
بپیش برادر بجنگ
چو بشنید بهرام زو باز گشت
همی راند گردی تا نزد¹⁸ شاه
برو آفرین کرد خسرو بمهرا¹⁸¹⁵
فرستاد خسرو بشناپور کس

VI—جهاندار خسرو چو زانگونه دید—² سپهردار—¹ VI—جهاندار خسرو چو زانگونه دید—³ سپهردار—² قلبگهرا بهم بر—¹ I—⁴ I, K, IV, VI—عاد الى المیسرة—Б. میمنه (ср. выше, б. 1773).
⁵ I, K, IV, VI—⁶ I, K, IV, VI—وبنه—I, VI— обратный порядок мисра; I, IV, VI—доб.:
[VI—⁷ I, K, IV, VI—⁸ مرد—⁹ VI op. و¹⁰ I, IV, VI—¹¹ گرد—¹² K—¹³ بدهنر—¹⁴ ب—¹⁵ که هر چون—I—¹⁶ IV—¹⁷ I, K, IV, VI—¹⁸ خونی—I—¹⁹ ب—²⁰ ل—²¹ I, K, IV, VI—²² موسیل را—²³ Б—бб. 1816 и 1817 не переведены.]

برینسان—⁷ I, K, IV, VI—⁸ گرد—⁹ VI—¹⁰ I, IV, VI—¹¹ گرد—¹² K—¹³ بدهنر—¹⁴ ب—¹⁵ که هر چون—I—¹⁶ IV—¹⁷ I, K, IV, VI—¹⁸ خونی—I—¹⁹ ب—²⁰ ل—²¹ I, K, IV, VI—²² موسیل را—²³ Б—бб. 1816 и 1817 не переведены.

که پیش من آیی بدین دشت^۱ خون
همی قن بکشتن دهی رایگان
سر خویش در بنده‌گی کرده کش
که گویی کنون^۲ پیش^۳ گردشکشان
که آن نامه با رای او بود جفت^۶
هم از^۷ نامداران این انجمن
ز اندیشه^۸ بد بشویم ترا
بازدیده آن جادویرا^۹ بدید
چو ارغنده شد رای^{۱۰} جنگ^{۱۱} آمدش
سوی قلب خسرو خرامید^{۱۲} گفت
چندین گفت کای ذره‌شیر زیان
کمان‌را^{۱۳} چو ابر بهاران کنید
کمان بر نهادند یکسر^{۱۴} بزه^{۱۵}
تو^{۱۶} گفتی شد از خستگی پیل^{۱۷} ذیل
یکی مغفر خسرو آرای خواست
بر آشافت^{۲۰} بهرام گردن فراز
زده‌مانش را بزد بر کمر
بر آورد زان جنگیان رستاخیز^{۲۱}
کمانهای چاچی فرو ریختند
سپهبد نشست از بر او دمان
بجایی^{۲۲} کجا شاه بد بی^{۲۳} سپاه

نه پیمائست این بد بنامه درون
نه این باشد آیین پرمایگان^۲
بدو گفت شاپور کای دیوفش
ازین نامه کی بود نام و نشان
گرازمایه خسرو بشاپور گفت^۵
بنامه تو پاداش یابی ز من
چو هنگام باشد بگویم ترا
چو بهرام آواز خسرو شنید
بر آشافت و زان کار تنگ^۹ آمدش
جفای پیشه بر پیل تنها برفت
چو خسرو چنان دید با اندیان
برین پیل بر تیرباران کنید
از ایرانیان آذک بد روزبه
ز پیکان چنان^{۱۶} گشت خرطوم پیل
هم آنگاه بهرام بالای خواست
همان^{۱۹} تیرباران گرفته‌ند باز
پیاده شد آن مرد پرخاشخر
سپر بر سر آورد و شمشیر قیز
پیاده ز بهرام بگریختند
یکی باره برداشت هم در زمان
خروشان همی تاخت قلمگاه

^۱ پیش آوری داور دشت—VI پیش آوری داوری دشت—IV پیش آوری داد در دشت—I

² I, K, IV, VI—⁵ که کم باد نامت ز—⁴ K—³ I, IV—⁶ همی—⁷ K, VI—⁸ همان—⁹ VI—¹⁰ K, VI—¹¹ VI—¹² L, VI—¹³ K, IV, VI—¹⁴ کمانها—¹⁵ VI—¹⁶ ل. оп. ¹⁷ I, K, IV, VI—¹⁸ IV—¹⁹ K—²⁰ I,

²¹ K, IV, VI—²² L—²³ I, IV, VI—²⁴ بران اسپ—²⁵ بی—²⁶ 1798 и 1799 не переведены.

²⁷ I, K, IV, VI—²⁸ بی—²⁹ 1798 и 1799 не переведены.

بیمارم ز^۳ ایرانیان کینه‌خواه
شمارا بهاید شدن بی‌درنگ^۴
که کوه و بیابان پر از خون کنیم^۵

تو فردا بیاسای^۱ قا من سپاه^۲
بسایر ایان گفت فردا بجنگ
1765 همه ویژه گفتنند کایدون کنیم

۳۲

ستاره شد از تیرگی ذامید
برفتنند باپیل^۶ و با کرفای
هم از کوهه پیل^۷ رویینه خم
شده روی خورشید چون پر زاغ
همه نیزه و تیغ هندی بکف
ستاره ز نوک سنان روشنت
همه دل گرفتنند یکسر سپاه
که گرد و^{۱۱} دلیر و^{۱۲} جهان‌جهوی بود
ابا جوشن و تیغ آهرمنی
بران جنگ بر تنگ بسته میان
که دارد مراورا ز دشمن نگاه
درنگی شد و خامشی بر گزید
بستنند و شد گرد لشکر^{۱۳} چو ذیل^{۱۴}
هم آوردش از بخت شد ذامید^{۱۵}
بشاپور گفت ای بد بدننه

چو بر زد ز دریا درفش سپید
تبیه زنان از دو پرده‌سرای
خروش آمد و ناله^۸ گاودم
تو گفتی بجنبد^۹ همی دشت و راغ
چو ایرانیان بر کشیدند صف
زمین سرسر گفتی از جوشنت
چو خسرو بیماراست بر^{۱۰} قلب‌گاه
ورا میمنه‌دار گردی بود
بدست چپش نامدار ارمدی
1775 میارز چو شاپور و چون اندیان
همی بود گستاخم بر دست شاه
چو بهرام یل رومیانرا ندید
بفرمود قا کوس بر پشت پیل
نشست از بر پشت پیل سپید
همی راند آن^{۱۶} پیل قا^{۱۷} میمنه

^۱ I, IV—² VI—³ و من با سپاه—⁴ VI— обратный порядок мисра.

⁵ K—⁶ و لما أمسوا عادوا الى مضاربهم: بـ— доб.: که کوه و در و دشت هامون کنیم
تو—⁹ همان ذعره پیل و—⁸ VI از ذای و از—⁷ I, IV—¹⁰ T—¹¹ آن—¹² K, IV—¹³ گردد(؟)—¹⁴ آن—¹⁵ بستنند گفتی—K گفتی بخندد
روی گیتی چو ذیل—VI شد گیتی از گرد ذیل—K ببست و شد از گرد گیتی—L
¹⁶ VI— доб.:

همی راند آن پیل را یک قنه * بنزدیک شاپور قا میمنه
چو آمد بنزدیکی—¹⁷ VI با—K

گشاددد زان کشته بند کمند
بفرمود پس قا بکردند² خشک
زره در برو تنگ بسته میان
که شمشیر این بنده دیوساز⁴
ازو گر⁶ هزیمت شدم⁷ ذیست تنگ⁸
بدل پاک بی جنگ خسته شدند
همی¹⁰ رخ پر از آب و دل پر ز رشک¹¹
همه جاذلی-قان گرد و¹³ سوار
بدربید ز آواز رومی¹⁴ گروه
همان زخم شمشیر و گرز گران
سپهر روان بر¹⁶ خروشد همی
بماندند بر جای بر بسته¹⁷ راه
هر آنکس که بود از¹⁹ دلیران سری
تن خسته زندگانرا²⁰ بست
تلی گشت²¹ برسان کوه²² بلند
دببرید²⁴ خسرو ز رومی امید
کند هم برین گونه بر کارزار
همان²⁸ قیغ پولادرا²⁹ موم دان
که فردا مبر جنگیانرا بکار

دل خسرو از کوت شد درمند
بران زخم او بر پرآگند مشک¹
دکردم بزر³ دوخته ش همچنان
بنزدیک قیصر فرستاد باز
برین گونه بزر⁵ همی روز جنگ
همه رومیان دلشکسته شدند
همی ریخت بطريق خودین⁹ سرشک
بیامد ز گردکشان ده¹² هزار
یکی حمله بودند زانسان¹⁴ که کوه¹⁵
چکاچاک بر خاست و بازگ سران
قو گفتی که دریا بجوشد همی
ز بس کشته اند رومیان سپاه
ازان رومیان کشته شد¹⁸ لشکری
دل خسرو از درد ایشان بخست
همه کشتگانرا بهم بر فکند
همی خواندند یش بهرامچید²³
همی گفت اگر²⁵ ذیز²⁶ رومی دو باد
جهانرا قو بی لشکر روم²⁷ دان
بسركس³⁰ چنین³¹ گفت پس شهریار

ازان کو هسر سر بر آوردم راست دو دیده پر از آب و دل پر ز خشم ^۱ جهاد-جوی بر جای بفشارد ^۲ پای بروی اندر آورد جنگی سپر ^۳ که قا ^۴ سینه پیرید تیزه قشنگ بخندید کان زخم بهرام دید ازان خنده خسرو آمد بخشش نه ذمکو بود خنده در کارزار دلت خیره ^۵ بینم بکین فیما نه بینند هر گز بآباد ^۶ بوم چنان دان که بخت تو بر گشته شد بخندم ^۷ همی وز بر پریده قشنگ هم و ^۸ باید از چرخ گردند. کوم ^۹ نبودت هنر قا ^{۱۰} ذی اویختی که زخمش بینسان ^{۱۱} جود روز جنگ که ای نامداران فرخ ذرازد مرین کشته‌ها بست ^{۱۲} باید بر اسپ بدان قا بر پریده ^{۱۳} بدبینند شاهنش ^{۱۴} بسته‌گی بسته‌ند مردان کیمن ^{۱۵} همی شد بلشکرگه خویش باز	چو خسرو چنان دید پر پای خاست نهاده بکوت و بهرام چشم ^{۱۷۲۵} چو رومی به ذیزه در آمد ز جای چو ذیزه ذیامد برو کارگر یکی قیبح زد بر سر ^۶ و گردش چو آواز تیغش بخسرو رسید نیاطوس جنگی بتابید ^۷ چشم ^{۱۷۳۰} بخسرو چنین گفت کای نامدار ^۸ قرا ذیست از روم ^۹ جز کیمیا چو کوت ^{۱۰} هزاره بایران و روم بخندی کنون ^{۱۱} زانک او کشته شد بدو گفت خسرو من از کشته‌ش ^{۱۷۳۵} چنان دان که هر کس که دارد ^{۱۴} فسوس مرا گفت کز بنده بگریختی ازان بنده بگریختن ذیست ذنگ وزان روی برام آواز داد پلان سینه و رام و ^{۱۹} ایزدگشس ^{۲۰} فرستید زایدر بلشکرگهش قن ^{۲۱} کوترا زود ^{۲۲} بر پشت زین دوان اسپ با مرد گردن فراز
---	--

^۱ Б — бб. 1725—1726 не переведены.² K, IV, VI — بفسرد³ K — доб.:

چو آن ذیزه نامور گرد رد * به پیچید بر خود جهاد-جوی مرد
^۴ I, IV —^۹ I, K, IV, VI —^۸ رزم —^۷ شهریار —^۶ I, K, IV, VI —^{۱۰} ل —^{۱۱} VI —^{۱۲} I, K, IV, VI —^{۱۳} VI, T —^{۱۴} IV —^{۱۵} I —^{۱۶} VI —^{۱۷} IV —^{۱۸} I, VI —^{۱۹} کجا زخم ازینسان —^{۲۰} K —^{۲۱} I —^{۲۲} I —^{۲۳} VI —^{۲۴} IV —^{۲۵} I —^{۲۶} оп. —^{۲۷} VI —^{۲۸} سر —^{۲۹} IV —^{۳۰} نیز —^{۳۱} VI —^{۳۲} IV —^{۳۳} IV —^{۳۴} IV —^{۳۵} IV —^{۳۶} IV —^{۳۷} IV —^{۳۸} IV —^{۳۹} IV —^{۴۰} IV —^{۴۱} IV —^{۴۲} IV —^{۴۳} IV —^{۴۴} IV —^{۴۵} IV —^{۴۶} IV —^{۴۷} IV —^{۴۸} IV —^{۴۹} IV —^{۵۰} IV —^{۵۱} IV —^{۵۲} IV —^{۵۳} IV —^{۵۴} IV —^{۵۵} IV —^{۵۶} IV —^{۵۷} IV —^{۵۸} IV —^{۵۹} IV —^{۶۰} IV —^{۶۱} IV —^{۶۲} IV —^{۶۳} IV —^{۶۴} IV —^{۶۵} IV —^{۶۶} IV —^{۶۷} IV —^{۶۸} IV —^{۶۹} IV —^{۷۰} IV —^{۷۱} IV —^{۷۲} IV —^{۷۳} IV —^{۷۴} IV —^{۷۵} IV —^{۷۶} IV —^{۷۷} IV —^{۷۸} IV —^{۷۹} IV —^{۸۰} IV —^{۸۱} IV —^{۸۲} IV —^{۸۳} IV —^{۸۴} IV —^{۸۵} IV —^{۸۶} IV —^{۸۷} IV —^{۸۸} IV —^{۸۹} IV —^{۹۰} IV —^{۹۱} IV —^{۹۲} IV —^{۹۳} IV —^{۹۴} IV —^{۹۵} IV —^{۹۶} IV —^{۹۷} IV —^{۹۸} IV —^{۹۹} IV —^{۱۰۰} IV —^{۱۰۱} IV —^{۱۰۲} IV —^{۱۰۳} IV —^{۱۰۴} IV —^{۱۰۵} IV —^{۱۰۶} IV —^{۱۰۷} IV —^{۱۰۸} IV —^{۱۰۹} IV —^{۱۱۰} IV —^{۱۱۱} IV —^{۱۱۲} IV —^{۱۱۳} IV —^{۱۱۴} IV —^{۱۱۵} IV —^{۱۱۶} IV —^{۱۱۷} IV —^{۱۱۸} IV —^{۱۱۹} IV —^{۱۲۰} IV —^{۱۲۱} IV —^{۱۲۲} IV —^{۱۲۳} IV —^{۱۲۴} IV —^{۱۲۵} IV —^{۱۲۶} IV —^{۱۲۷} IV —^{۱۲۸} IV —^{۱۲۹} IV —^{۱۳۰} IV —^{۱۳۱} IV —^{۱۳۲} IV —^{۱۳۳} IV —^{۱۳۴} IV —^{۱۳۵} IV —^{۱۳۶} IV —^{۱۳۷} IV —^{۱۳۸} IV —^{۱۳۹} IV —^{۱۴۰} IV —^{۱۴۱} IV —^{۱۴۲} IV —^{۱۴۳} IV —^{۱۴۴} IV —^{۱۴۵} IV —^{۱۴۶} IV —^{۱۴۷} IV —^{۱۴۸} IV —^{۱۴۹} IV —^{۱۵۰} IV —^{۱۵۱} IV —^{۱۵۲} IV —^{۱۵۳} IV —^{۱۵۴} IV —^{۱۵۵} IV —^{۱۵۶} IV —^{۱۵۷} IV —^{۱۵۸} IV —^{۱۵۹} IV —^{۱۶۰} IV —^{۱۶۱} IV —^{۱۶۲} IV —^{۱۶۳} IV —^{۱۶۴} IV —^{۱۶۵} IV —^{۱۶۶} IV —^{۱۶۷} IV —^{۱۶۸} IV —^{۱۶۹} IV —^{۱۷۰} IV —^{۱۷۱} IV —^{۱۷۲} IV —^{۱۷۳} IV —^{۱۷۴} IV —^{۱۷۵} IV —^{۱۷۶} IV —^{۱۷۷} IV —^{۱۷۸} IV —^{۱۷۹} IV —^{۱۸۰} IV —^{۱۸۱} IV —^{۱۸۲} IV —^{۱۸۳} IV —^{۱۸۴} IV —^{۱۸۵} IV —^{۱۸۶} IV —^{۱۸۷} IV —^{۱۸۸} IV —^{۱۸۹} IV —^{۱۹۰} IV —^{۱۹۱} IV —^{۱۹۲} IV —^{۱۹۳} IV —^{۱۹۴} IV —^{۱۹۵} IV —^{۱۹۶} IV —^{۱۹۷} IV —^{۱۹۸} IV —^{۱۹۹} IV —^{۲۰۰} IV —^{۲۰۱} IV —^{۲۰۲} IV —^{۲۰۳} IV —^{۲۰۴} IV —^{۲۰۵} IV —^{۲۰۶} IV —^{۲۰۷} IV —^{۲۰۸} IV —^{۲۰۹} IV —^{۲۱۰} IV —^{۲۱۱} IV —^{۲۱۲} IV —^{۲۱۳} IV —^{۲۱۴} IV —^{۲۱۵} IV —^{۲۱۶} IV —^{۲۱۷} IV —^{۲۱۸} IV —^{۲۱۹} IV —^{۲۲۰} IV —^{۲۲۱} IV —^{۲۲۲} IV —^{۲۲۳} IV —^{۲۲۴} IV —^{۲۲۵} IV —^{۲۲۶} IV —^{۲۲۷} IV —^{۲۲۸} IV —^{۲۲۹} IV —^{۲۳۰} IV —^{۲۳۱} IV —^{۲۳۲} IV —^{۲۳۳} IV —^{۲۳۴} IV —^{۲۳۵} IV —^{۲۳۶} IV —^{۲۳۷} IV —^{۲۳۸} IV —^{۲۳۹} IV —^{۲۴۰} IV —^{۲۴۱} IV —^{۲۴۲} IV —^{۲۴۳} IV —^{۲۴۴} IV —^{۲۴۵} IV —^{۲۴۶} IV —^{۲۴۷} IV —^{۲۴۸} IV —^{۲۴۹} IV —^{۲۵۰} IV —^{۲۵۱} IV —^{۲۵۲} IV —^{۲۵۳} IV —^{۲۵۴} IV —^{۲۵۵} IV —^{۲۵۶} IV —^{۲۵۷} IV —^{۲۵۸} IV —^{۲۵۹} IV —^{۲۶۰} IV —^{۲۶۱} IV —^{۲۶۲} IV —^{۲۶۳} IV —^{۲۶۴} IV —^{۲۶۵} IV —^{۲۶۶} IV —^{۲۶۷} IV —^{۲۶۸} IV —^{۲۶۹} IV —^{۲۷۰} IV —^{۲۷۱} IV —^{۲۷۲} IV —^{۲۷۳} IV —^{۲۷۴} IV —^{۲۷۵} IV —^{۲۷۶} IV —^{۲۷۷} IV —^{۲۷۸} IV —^{۲۷۹} IV —^{۲۸۰} IV —^{۲۸۱} IV —^{۲۸۲} IV —^{۲۸۳} IV —^{۲۸۴} IV —^{۲۸۵} IV —^{۲۸۶} IV —^{۲۸۷} IV —^{۲۸۸} IV —^{۲۸۹} IV —^{۲۹۰} IV —^{۲۹۱} IV —^{۲۹۲} IV —^{۲۹۳} IV —^{۲۹۴} IV —^{۲۹۵} IV —^{۲۹۶} IV —^{۲۹۷} IV —^{۲۹۸} IV —^{۲۹۹} IV —^{۳۰۰} IV —^{۳۰۱} IV —^{۳۰۲} IV —^{۳۰۳} IV —^{۳۰۴} IV —^{۳۰۵} IV —^{۳۰۶} IV —^{۳۰۷} IV —^{۳۰۸} IV —^{۳۰۹} IV —^{۳۱۰} IV —^{۳۱۱} IV —^{۳۱۲} IV —^{۳۱۳} IV —^{۳۱۴} IV —^{۳۱۵} IV —^{۳۱۶} IV —^{۳۱۷} IV —^{۳۱۸} IV —^{۳۱۹} IV —^{۳۲۰} IV —^{۳۲۱} IV —^{۳۲۲} IV —^{۳۲۳} IV —^{۳۲۴} IV —^{۳۲۵} IV —^{۳۲۶} IV —^{۳۲۷} IV —^{۳۲۸} IV —^{۳۲۹} IV —^{۳۳۰} IV —^{۳۳۱} IV —^{۳۳۲} IV —^{۳۳۳} IV —^{۳۳۴} IV —^{۳۳۵} IV —^{۳۳۶} IV —^{۳۳۷} IV —^{۳۳۸} IV —^{۳۳۹} IV —^{۳۴۰} IV —^{۳۴۱} IV —^{۳۴۲} IV —^{۳۴۳} IV —^{۳۴۴} IV —^{۳۴۵} IV —^{۳۴۶} IV —^{۳۴۷} IV —^{۳۴۸} IV —^{۳۴۹} IV —^{۳۵۰} IV —^{۳۵۱} IV —^{۳۵۲} IV —^{۳۵۳} IV —^{۳۵۴} IV —^{۳۵۵} IV —^{۳۵۶} IV —^{۳۵۷} IV —^{۳۵۸} IV —^{۳۵۹} IV —^{۳۶۰} IV —^{۳۶۱} IV —^{۳۶۲} IV —^{۳۶۳} IV —^{۳۶۴} IV —^{۳۶۵} IV —^{۳۶۶} IV —^{۳۶۷} IV —^{۳۶۸} IV —^{۳۶۹} IV —^{۳۷۰} IV —^{۳۷۱} IV —^{۳۷۲} IV —^{۳۷۳} IV —^{۳۷۴} IV —^{۳۷۵} IV —^{۳۷۶} IV —^{۳۷۷} IV —^{۳۷۸} IV —^{۳۷۹} IV —^{۳۸۰} IV —^{۳۸۱} IV —^{۳۸۲} IV —^{۳۸۳} IV —^{۳۸۴} IV —^{۳۸۵} IV —^{۳۸۶} IV —^{۳۸۷} IV —^{۳۸۸} IV —^{۳۸۹} IV —^{۳۹۰} IV —^{۳۹۱} IV —^{۳۹۲} IV —^{۳۹۳} IV —^{۳۹۴} IV —^{۳۹۵} IV —^{۳۹۶} IV —^{۳۹۷} IV —^{۳۹۸} IV —^{۳۹۹} IV —^{۴۰۰} IV —^{۴۰۱} IV —^{۴۰۲} IV —^{۴۰۳} IV —^{۴۰۴} IV —^{۴۰۵} IV —^{۴۰۶} IV —^{۴۰۷} IV —^{۴۰۸} IV —^{۴۰۹} IV —^{۴۱۰} IV —^{۴۱۱} IV —^{۴۱۲} IV —^{۴۱۳} IV —^{۴۱۴} IV —^{۴۱۵} IV —^{۴۱۶} IV —^{۴۱۷} IV —^{۴۱۸} IV —^{۴۱۹} IV —^{۴۲۰} IV —^{۴۲۱} IV —^{۴۲۲} IV —^{۴۲۳} IV —^{۴۲۴} IV —^{۴۲۵} IV —^{۴۲۶} IV —^{۴۲۷} IV —^{۴۲۸} IV —^{۴۲۹} IV —^{۴۳۰} IV —^{۴۳۱} IV —^{۴۳۲} IV —^{۴۳۳} IV —^{۴۳۴} IV —^{۴۳۵} IV —^{۴۳۶} IV —^{۴۳۷} IV —^{۴۳۸} IV —^{۴۳۹} IV —^{۴۴۰} IV —^{۴۴۱} IV —^{۴۴۲} IV —^{۴۴۳} IV —^{۴۴۴} IV —^{۴۴۵} IV —^{۴۴۶} IV —^{۴۴۷} IV —^{۴۴۸} IV —^{۴۴۹} IV —^{۴۴۱۰} IV —^{۴۴۱۱} IV —^{۴۴۱۲} IV —^{۴۴۱۳} IV —^{۴۴۱۴} IV —^{۴۴۱۵} IV —^{۴۴۱۶} IV —^{۴۴۱۷} IV —^{۴۴۱۸} IV —^{۴۴۱۹} IV —^{۴۴۲۰} IV —^{۴۴۲۱} IV —^{۴۴۲۲} IV —^{۴۴۲۳} IV —^{۴۴۲۴} IV —^{۴۴۲۵} IV —^{۴۴۲۶} IV —^{۴۴۲۷} IV —^{۴۴۲۸} IV —^{۴۴۲۹} IV —^{۴۴۳۰} IV —^{۴۴۳۱} IV —^{۴۴۳۲} IV —^{۴۴۳۳} IV —^{۴۴۳۴} IV —^{۴۴۳۵} IV —^{۴۴۳۶} IV —^{۴۴۳۷} IV —^{۴۴۳۸} IV —^{۴۴۳۹} IV —^{۴۴۳۱۰} IV —^{۴۴۳۱۱} IV —^{۴۴۳۱۲} IV —^{۴۴۳۱۳} IV —^{۴۴۳۱۴} IV —^{۴۴۳۱۵} IV —^{۴۴۳۱۶} IV —^{۴۴۳۱۷} IV —^{۴۴۳۱۸} IV —^{۴۴۳۱۹} IV —^{۴۴۳۲۰} IV —^{۴۴۳۲۱} IV —^{۴۴۳۲۲} IV —^{۴۴۳۲۳} IV —^{۴۴۳۲۴} IV —^{۴۴۳۲۵} IV —^{۴۴۳۲۶} IV —^{۴۴۳۲۷} IV —^{۴۴۳۲۸} IV —^{۴۴۳۲۹} IV —^{۴۴۳۳۰} IV —^{۴۴۳۳۱} IV —^{۴۴۳۳۲} IV —^{۴۴۳۳۳} IV —^{۴۴۳۳۴} IV —^{۴۴۳۳۵} IV —^{۴۴۳۳۶} IV —^{۴۴۳۳۷} IV —^{۴۴۳۳۸} IV —^{۴۴۳۳۹} IV —^{۴۴۳۳۱۰} IV —^{۴۴۳۳۱۱} IV —^{۴۴۳۳۱۲} IV —^{۴۴۳۳۱۳} IV —^{۴۴۳۳۱۴} IV —^{۴۴۳۳۱۵} IV —^{۴۴۳۳۱۶} IV —^{۴۴۳۳۱۷} IV —^{۴۴۳۳۱۸} IV —^{۴۴۳۳۱۹} IV —^{۴۴۳۳۲۰} IV —^{۴۴۳۳۲۱} IV —^{۴۴۳۳۲۲} IV —^{۴۴۳۳۲۳} IV —^{۴۴۳۳۲۴} IV —^{۴۴۳۳۲۵} IV —^{۴۴۳۳۲۶} IV —^{۴۴۳۳۲۷} IV —^{۴۴۳۳۲۸} IV —^{۴۴۳۳۲۹} IV —^{۴۴۳۳۳۰} IV —^{۴۴۳۳۳۱} IV —^{۴۴۳۳۳۲} IV —^{۴۴۳۳۳۳} IV —^{۴۴۳۳۳۴} IV —^{۴۴۳۳۳۵} IV —^{۴۴۳۳۳۶} IV —^{۴۴۳۳۳۷} IV —^{۴۴۳۳۳۸} IV —^{۴۴۳۳۳۹} IV —^{۴۴۳۳۳۱۰} IV —^{۴۴۳۳۳۱۱} IV —^{۴۴۳۳۳۱۲} IV —^{۴۴۳۳۳۱۳} IV —^{۴۴۳۳۳۱۴} IV —^{۴۴۳۳۳۱۵} IV —^{۴۴۳۳۳۱۶} IV —^{۴۴۳۳۳۱۷} IV —^{۴۴۳۳۳۱۸} IV —^{۴۴۳۳۳۱۹} IV —^{۴۴۳۳۳۲۰} IV —^{۴۴۳۳۳۲۱} IV —^{۴۴۳۳۳۲۲} IV —^{۴۴۳۳۳۲۳} IV —^{۴۴۳۳۳۲۴} IV —^{۴۴۳۳۳۲۵} IV —^{۴۴۳۳۳۲۶} IV —^{۴۴۳۳۳۲۷} IV —^{۴۴۳۳۳۲۸} IV —^{۴۴۳۳۳۲۹} IV —^{۴۴۳۳۳۳۰} IV —^{۴۴۳۳۳۳۱} IV —^{۴۴۳۳۳۳۲} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳} IV —^{۴۴۳۳۳۳۴} IV —^{۴۴۳۳۳۳۵} IV —^{۴۴۳۳۳۳۶} IV —^{۴۴۳۳۳۳۷} IV —^{۴۴۳۳۳۳۸} IV —^{۴۴۳۳۳۳۹} IV —^{۴۴۳۳۳۳۱۰} IV —^{۴۴۳۳۳۳۱۱} IV —^{۴۴۳۳۳۳۱۲} IV —^{۴۴۳۳۳۳۱۳} IV —^{۴۴۳۳۳۳۱۴} IV —^{۴۴۳۳۳۳۱۵} IV —^{۴۴۳۳۳۳۱۶} IV —^{۴۴۳۳۳۳۱۷} IV —^{۴۴۳۳۳۳۱۸} IV —^{۴۴۳۳۳۳۱۹} IV —^{۴۴۳۳۳۳۲۰} IV —^{۴۴۳۳۳۳۲۱} IV —^{۴۴۳۳۳۳۲۲} IV —^{۴۴۳۳۳۳۲۳} IV —^{۴۴۳۳۳۳۲۴} IV —^{۴۴۳۳۳۳۲۵} IV —^{۴۴۳۳۳۳۲۶} IV —^{۴۴۳۳۳۳۲۷} IV —^{۴۴۳۳۳۳۲۸} IV —^{۴۴۳۳۳۳۲۹} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۰} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۱} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۲} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۳} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۴} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۵} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۶} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۷} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۸} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۹} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۱۰} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۱۱} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۱۲} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۱۳} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۱۴} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۱۵} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۱۶} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۱۷} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۱۸} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۱۹} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۲۰} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۲۱} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۲۲} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۲۳} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۲۴} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۲۵} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۲۶} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳۲۷} IV —^{۴۴۳۳۳۳۳}

که دادند چنین جز تو ای پاک و راد^۳
سر ذیزه که شود خار و خو^۶
جهان پیش چشم ش یکی بیشه بود
ز آهن بکردار کوهی سپاه
چو ذذدیکه رشد بران^{۱۰} بزرگ کوه
ذگه کن بدان بنده دیرساز^{۱۱}
چو او^{۱۲} کامران شد تو بگریختی
که تا از میان دلیران^{۱۴} کجاست
به بیند دل و رزم^{۱۶} مردان کار
دلش گشت پر درد و کین کهن^{۱۷}
سلیع سواران فرو ریختی
دلش گشت پر خون و سر^{۲۰} پر ز پاد^{۲۱}
که رو پیش آن مرد ابلق سوار^{۲۲}
تو مگریز تا لب ذخایی ز ذنگ^{۲۴}
چنان شد^{۲۵} که با باد اذباز^{۲۶} گشت
باوردگه رفت چون پیل مست
برافراخت زانگوفه زو نامر^{۲۸}
که بیدار باش ای سوار نبرد
کمندی بفتراک و نیزه بدست
بر آهخت چون باد و بر گفت نام

که بر گردد^۱ امروز از رزم^۲ شاد
کرا بخت خواهد شدن^۴ کنحرو
دل و جان خسرو پر از دیده شده بود
که^۷ بگستت کوت از میان سپاه
بیامد دمان^۸ تا^۹ میان گروه
بخسرو چنین گفت کای سرفراز
که با او برم ازدر آویختی^{۱۲}
بین از چپ لشکر و دست راست
کنون^{۱۵} تا بیاموزمش کارزار
چو بشنید خسرو ز کوت این سخن
کجا^{۱۸} گفت کز بنده^{۱۹} بگریختی
ورا زان سخن هیچ پاسخ نداد
چنین گفت پس کوترا شهریار
چو بیند ترا^{۲۳} پیشست آید بجنگ
چو بشنید کوت این سخن باز گشت
همی رفت جوشان و^{۲۷} نیزه بدست
چو ذذدیک شد خواست بهرام
یلان سینه بهرامرا بمانگ کرد
که آمد یکی دیو چون پیل مست
چو بهرام بشنید قیچ از نیام

¹ K. ² I, K, IV, VI— پاکرادر— ³ I, IV— از رزم امروز— ⁴ بزرگردم—
چو— ⁵ خندان شود— ⁶ VI—⁷ او— ⁸ K, VI—⁹ I, K, IV, VI—¹⁰ از
K, VI—¹¹ Все рукописи — в тексте по T.
¹² I, K, IV, VI—¹³ پایران بر آویختی—¹⁴ I, K, IV, VI—¹⁵ VI—
بزرگان—¹⁶ I, K, IV, VI—¹⁷ I, K, IV, VI—¹⁸ I, K, IV, VI—¹⁹ VI—
که او—²⁰ I, IV, VI—²¹ K, VI—²² I—²³ I—²⁴ K, VI—²⁵ K, VI—²⁶ همباز—²⁷ IV—²⁸ I, IV,
K, VI—⁶. оп.

زمیین کوه گشت آهنیین پیکسره
بیابان همی جست بُر کوه راه
یکی خنجر² آبگون بُر کشید
دل شیر در بیشه³ شد بدونیم⁵
همه کشور دوک لشکر کشید⁶
که دارد ذگه⁷ میسر و میمنه⁸
همی باش تا¹¹ پیش روی¹² سپاه
بگاه گریزش درگی منم
جهان دید پیکسر ز لشکر سیاه¹⁴
همی تیخ بارید گفتی¹⁶ ز ابر
بابلا گنشتهند¹⁸ زان رزمگاه
ذماده دو دیده بفرمان بران²⁰
چپ و راست و قلب و جناح سپاه²¹
برفتند مردان²² پرخاشجوی
سپهر از بُر خاک دشمن شدست
فلک قار دید و زمیین²⁴ قار دید²⁵
که از برقرار پاک و برقرار توی²⁶

بیمار استه میمن و¹ میسره
از آواز اسپان و بازگ سپاه
چو بهرام جنگی بدان بنگرید
ذیامد³ بدلش اندرون قرس و بیم¹⁶⁹⁰
باپر افیان گفت صف بُر کشید
همی گشت گرد سپه یکتنه
یلان سینهرا گفت بنر¹⁰ قلبهگاه
که از لشکر امروز¹³ جنگی منم
نگه کرد خسرو بدان رزمگاه¹⁶⁹⁵
رخ شید¹⁵ تابان چو کام هژبر
ذیاطوس و بندوی و گستههم¹⁷ و شاه
نشستند بُر کوه دوک آن سران
ازان کوه لشکر همی دید شاه
چو بُر خاست آواز کوس از د روی¹⁷⁰⁰
تو گفتی زمیین کوه آهن شدست
چو خسرو بران گونه پیکار²³ دید
بیزدان همی گفت بُر پهلوی

خنجری—K² بیمار استه میمنه—IV بیمار است با میمنه—K, VI بیمار استند میمن و—I

³ K—⁴ K, IV—⁵ درده—VI سینه—IV, VI—⁶ بُر دونیم—Б—передает этот б. так:

⁷ و قال لأصحابه: اصطعوا على فضاء أرض الحلفاء فإن ذار الروم سريعة الا ذطفاء
در—⁸ K, IV, VI—⁹ میسره—¹⁰ VI—¹¹ I, IV, VI—¹² VI—¹³ VI—¹⁴ IV چنین گفت کامروز—¹⁵ IV—¹⁶ K—¹⁷ I, IV—¹⁸ گنشته—IV—¹⁹ گستههم و بندوی—²⁰ VI—²¹ VI—²² VI—²³ VI—²⁴ ل، VI—²⁵ VI—²⁶ K, IV—

ز خورشید—¹⁵ پر اسپ و سپاه—¹⁶ چنین گفت کامروز—¹⁷ VI—¹⁸ رومی—¹⁹ K—²⁰ VI—²¹ VI—²² VI—²³ VI—²⁴ ل، VI—²⁵ هوا—²⁶ K, IV—²⁷ دید و زمین قار دید

که دوان—¹⁹ گنشته—IV—²⁰ گستههم و بندوی—²¹ تو گفتی همی تیخ بارد—²² VI—²³ VI—²⁴ ل، VI—²⁵ هوا—²⁶ K, IV—²⁷ دید و صعد برویز فی أصحابه الایرانیین تلا—²⁸ Б—²⁹ VI—³⁰ VI—³¹ VI—³² VI—³³ VI—³⁴ VI—³⁵ VI—³⁶ VI—³⁷ VI—³⁸ VI—³⁹ VI—⁴⁰ VI—⁴¹ VI—⁴² VI—⁴³ VI—⁴⁴ VI—⁴⁵ VI—⁴⁶ VI—⁴⁷ VI—⁴⁸ VI—⁴⁹ VI—⁵⁰ VI—⁵¹ VI—⁵² VI—⁵³ VI—⁵⁴ VI—⁵⁵ VI—⁵⁶ VI—⁵⁷ VI—⁵⁸ VI—⁵⁹ VI—⁶⁰ VI—⁶¹ VI—⁶² VI—⁶³ VI—⁶⁴ VI—⁶⁵ VI—⁶⁶ VI—⁶⁷ VI—⁶⁸ VI—⁶⁹ VI—⁷⁰ VI—⁷¹ VI—⁷² VI—⁷³ VI—⁷⁴ VI—⁷⁵ VI—⁷⁶ VI—⁷⁷ VI—⁷⁸ VI—⁷⁹ VI—⁸⁰ VI—⁸¹ VI—⁸² VI—⁸³ VI—⁸⁴ VI—⁸⁵ VI—⁸⁶ VI—⁸⁷ VI—⁸⁸ VI—⁸⁹ VI—⁹⁰ VI—⁹¹ VI—⁹² VI—⁹³ VI—⁹⁴ VI—⁹⁵ VI—⁹⁶ VI—⁹⁷ VI—⁹⁸ VI—⁹⁹ VI—¹⁰⁰ VI—¹⁰¹ VI—¹⁰² VI—¹⁰³ VI—¹⁰⁴ VI—¹⁰⁵ VI—¹⁰⁶ VI—¹⁰⁷ VI—¹⁰⁸ VI—¹⁰⁹ VI—¹¹⁰ VI—¹¹¹ VI—¹¹² VI—¹¹³ VI—¹¹⁴ VI—¹¹⁵ VI—¹¹⁶ VI—¹¹⁷ VI—¹¹⁸ VI—¹¹⁹ VI—¹²⁰ VI—¹²¹ VI—¹²² VI—¹²³ VI—¹²⁴ VI—¹²⁵ VI—¹²⁶ VI—¹²⁷ VI—¹²⁸ VI—¹²⁹ VI—¹³⁰ VI—¹³¹ VI—¹³² VI—¹³³ VI—¹³⁴ VI—¹³⁵ VI—¹³⁶ VI—¹³⁷ VI—¹³⁸ VI—¹³⁹ VI—¹⁴⁰ VI—¹⁴¹ VI—¹⁴² VI—¹⁴³ VI—¹⁴⁴ VI—¹⁴⁵ VI—¹⁴⁶ VI—¹⁴⁷ VI—¹⁴⁸ VI—¹⁴⁹ VI—¹⁵⁰ VI—¹⁵¹ VI—¹⁵² VI—¹⁵³ VI—¹⁵⁴ VI—¹⁵⁵ VI—¹⁵⁶ VI—¹⁵⁷ VI—¹⁵⁸ VI—¹⁵⁹ VI—¹⁶⁰ VI—¹⁶¹ VI—¹⁶² VI—¹⁶³ VI—¹⁶⁴ VI—¹⁶⁵ VI—¹⁶⁶ VI—¹⁶⁷ VI—¹⁶⁸ VI—¹⁶⁹ VI—¹⁷⁰ VI—¹⁷¹ VI—¹⁷² VI—¹⁷³ VI—¹⁷⁴ VI—¹⁷⁵ VI—¹⁷⁶ VI—¹⁷⁷ VI—¹⁷⁸ VI—¹⁷⁹ VI—¹⁸⁰ VI—¹⁸¹ VI—¹⁸² VI—¹⁸³ VI—¹⁸⁴ VI—¹⁸⁵ VI—¹⁸⁶ VI—¹⁸⁷ VI—¹⁸⁸ VI—¹⁸⁹ VI—¹⁹⁰ VI—¹⁹¹ VI—¹⁹² VI—¹⁹³ VI—¹⁹⁴ VI—¹⁹⁵ VI—¹⁹⁶ VI—¹⁹⁷ VI—¹⁹⁸ VI—¹⁹⁹ VI—²⁰⁰ VI—²⁰¹ VI—²⁰² VI—²⁰³ VI—²⁰⁴ VI—²⁰⁵ VI—²⁰⁶ VI—²⁰⁷ VI—²⁰⁸ VI—²⁰⁹ VI—²¹⁰ VI—²¹¹ VI—²¹² VI—²¹³ VI—²¹⁴ VI—²¹⁵ VI—²¹⁶ VI—²¹⁷ VI—²¹⁸ VI—²¹⁹ VI—²²⁰ VI—²²¹ VI—²²² VI—²²³ VI—²²⁴ VI—²²⁵ VI—²²⁶ VI—²²⁷ VI—²²⁸ VI—²²⁹ VI—²³⁰ VI—²³¹ VI—²³² VI—²³³ VI—²³⁴ VI—²³⁵ VI—²³⁶ VI—²³⁷ VI—²³⁸ VI—²³⁹ VI—²⁴⁰ VI—²⁴¹ VI—²⁴² VI—²⁴³ VI—²⁴⁴ VI—²⁴⁵ VI—²⁴⁶ VI—²⁴⁷ VI—²⁴⁸ VI—²⁴⁹ VI—²⁵⁰ VI—²⁵¹ VI—²⁵² VI—²⁵³ VI—²⁵⁴ VI—²⁵⁵ VI—²⁵⁶ VI—²⁵⁷ VI—²⁵⁸ VI—²⁵⁹ VI—²⁶⁰ VI—²⁶¹ VI—²⁶² VI—²⁶³ VI—²⁶⁴ VI—²⁶⁵ VI—²⁶⁶ VI—²⁶⁷ VI—²⁶⁸ VI—²⁶⁹ VI—²⁷⁰ VI—²⁷¹ VI—²⁷² VI—²⁷³ VI—²⁷⁴ VI—²⁷⁵ VI—²⁷⁶ VI—²⁷⁷ VI—²⁷⁸ VI—²⁷⁹ VI—²⁸⁰ VI—²⁸¹ VI—²⁸² VI—²⁸³ VI—²⁸⁴ VI—²⁸⁵ VI—²⁸⁶ VI—²⁸⁷ VI—²⁸⁸ VI—²⁸⁹ VI—²⁹⁰ VI—²⁹¹ VI—²⁹² VI—²⁹³ VI—²⁹⁴ VI—²⁹⁵ VI—²⁹⁶ VI—²⁹⁷ VI—²⁹⁸ VI—²⁹⁹ VI—³⁰⁰ VI—³⁰¹ VI—³⁰² VI—³⁰³ VI—³⁰⁴ VI—³⁰⁵ VI—³⁰⁶ VI—³⁰⁷ VI—³⁰⁸ VI—³⁰⁹ VI—³¹⁰ VI—³¹¹ VI—³¹² VI—³¹³ VI—³¹⁴ VI—³¹⁵ VI—³¹⁶ VI—³¹⁷ VI—³¹⁸ VI—³¹⁹ VI—³²⁰ VI—³²¹ VI—³²² VI—³²³ VI—³²⁴ VI—³²⁵ VI—³²⁶ VI—³²⁷ VI—³²⁸ VI—³²⁹ VI—³³⁰ VI—³³¹ VI—³³² VI—³³³ VI—³³⁴ VI—³³⁵ VI—³³⁶ VI—³³⁷ VI—³³⁸ VI—³³⁹ VI—³⁴⁰ VI—³⁴¹ VI—³⁴² VI—³⁴³ VI—³⁴⁴ VI—³⁴⁵ VI—³⁴⁶ VI—³⁴⁷ VI—³⁴⁸ VI—³⁴⁹ VI—³⁵⁰ VI—³⁵¹ VI—³⁵² VI—³⁵³ VI—³⁵⁴ VI—³⁵⁵ VI—³⁵⁶ VI—³⁵⁷ VI—³⁵⁸ VI—³⁵⁹ VI—³⁶⁰ VI—³⁶¹ VI—³⁶² VI—³⁶³ VI—³⁶⁴ VI—³⁶⁵ VI—³⁶⁶ VI—³⁶⁷ VI—³⁶⁸ VI—³⁶⁹ VI—³⁷⁰ VI—³⁷¹ VI—³⁷² VI—³⁷³ VI—³⁷⁴ VI—³⁷⁵ VI—³⁷⁶ VI—³⁷⁷ VI—³⁷⁸ VI—³⁷⁹ VI—³⁸⁰ VI—³⁸¹ VI—³⁸² VI—³⁸³ VI—³⁸⁴ VI—³⁸⁵ VI—³⁸⁶ VI—³⁸⁷ VI—³⁸⁸ VI—³⁸⁹ VI—³⁹⁰ VI—³⁹¹ VI—³⁹² VI—³⁹³ VI—³⁹⁴ VI—³⁹⁵ VI—³⁹⁶ VI—³⁹⁷ VI—³⁹⁸ VI—³⁹⁹ VI—⁴⁰⁰ VI—⁴⁰¹ VI—⁴⁰² VI—⁴⁰³ VI—⁴⁰⁴ VI—⁴⁰⁵ VI—⁴⁰⁶ VI—⁴⁰⁷ VI—⁴⁰⁸ VI—⁴⁰⁹ VI—⁴¹⁰ VI—⁴¹¹ VI—⁴¹² VI—⁴¹³ VI—⁴¹⁴ VI—⁴¹⁵ VI—⁴¹⁶ VI—⁴¹⁷ VI—⁴¹⁸ VI—⁴¹⁹ VI—⁴²⁰ VI—⁴²¹ VI—⁴²² VI—⁴²³ VI—⁴²⁴ VI—⁴²⁵ VI—⁴²⁶ VI—⁴²⁷ VI—⁴²⁸ VI—⁴²⁹ VI—⁴³⁰ VI—⁴³¹ VI—⁴³² VI—⁴³³ VI—⁴³⁴ VI—⁴³⁵ VI—⁴³⁶ VI—⁴³⁷ VI—⁴³⁸ VI—⁴³⁹ VI—⁴⁴⁰ VI—⁴⁴¹ VI—⁴⁴² VI—⁴⁴³ VI—⁴⁴⁴ VI—⁴⁴⁵ VI—⁴⁴⁶ VI—⁴⁴⁷ VI—⁴⁴⁸ VI—⁴⁴⁹ VI—⁴⁵⁰ VI—⁴⁵¹ VI—⁴⁵² VI—⁴⁵³ VI—⁴⁵⁴ VI—⁴⁵⁵ VI—⁴⁵⁶ VI—⁴⁵⁷ VI—⁴⁵⁸ VI—⁴⁵⁹ VI—⁴⁶⁰ VI—⁴⁶¹ VI—⁴⁶² VI—⁴⁶³ VI—⁴⁶⁴ VI—⁴⁶⁵ VI—⁴⁶⁶ VI—⁴⁶⁷ VI—⁴⁶⁸ VI—⁴⁶⁹ VI—⁴⁷⁰ VI—⁴⁷¹ VI—⁴⁷² VI—⁴⁷³ VI—⁴⁷⁴ VI—⁴⁷⁵ VI—⁴⁷⁶ VI—⁴⁷⁷ VI—⁴⁷⁸ VI—⁴⁷⁹ VI—⁴⁸⁰ VI—⁴⁸¹ VI—⁴⁸² VI—⁴⁸³ VI—⁴⁸⁴ VI—⁴⁸⁵ VI—⁴⁸⁶ VI—⁴⁸⁷ VI—⁴⁸⁸ VI—⁴⁸⁹ VI—⁴⁹⁰ VI—⁴⁹¹ VI—⁴⁹² VI—⁴⁹³ VI—⁴⁹⁴ VI—⁴⁹⁵ VI—⁴⁹⁶ VI—⁴⁹⁷ VI—⁴⁹⁸ VI—⁴⁹⁹ VI—⁵⁰⁰ VI—⁵⁰¹ VI—⁵⁰² VI—⁵⁰³ VI—⁵⁰⁴ VI—⁵⁰⁵ VI—⁵⁰⁶ VI—⁵⁰⁷ VI—⁵⁰⁸ VI—⁵⁰⁹ VI—⁵¹⁰ VI—⁵¹¹ VI—⁵¹² VI—⁵¹³ VI—⁵¹⁴ VI—⁵¹⁵ VI—⁵¹⁶ VI—⁵¹⁷ VI—⁵¹⁸ VI—⁵¹⁹ VI—⁵²⁰ VI—⁵²¹ VI—⁵²² VI—⁵²³ VI—⁵²⁴ VI—⁵²⁵ VI—⁵²⁶ VI—⁵²⁷ VI—⁵²⁸ VI—⁵²⁹ VI—⁵³⁰ VI—⁵³¹ VI—⁵³² VI—⁵³³ VI—⁵³⁴ VI—⁵³⁵ VI—⁵³⁶ VI—⁵³⁷ VI—⁵³⁸ VI—⁵³⁹ VI—⁵⁴⁰ VI—⁵⁴¹ VI—⁵⁴² VI—⁵⁴³ VI—⁵⁴⁴ VI—⁵⁴⁵ VI—⁵⁴⁶ VI—⁵⁴⁷ VI—⁵⁴⁸ VI—⁵⁴⁹ VI—⁵⁵⁰ VI—⁵⁵¹ VI—⁵⁵² VI—⁵⁵³ VI—⁵⁵⁴ VI—⁵⁵⁵ VI—⁵⁵⁶ VI—⁵⁵⁷ VI—⁵⁵⁸ VI—⁵⁵⁹ VI—⁵⁶⁰ VI—⁵⁶¹ VI—⁵⁶² VI—⁵⁶³ VI—⁵⁶⁴ VI—⁵⁶⁵ VI—⁵⁶⁶ VI—⁵⁶⁷ VI—⁵⁶⁸ VI—⁵⁶⁹ VI—⁵⁷⁰ VI—⁵⁷¹ VI—⁵⁷² VI—⁵⁷³ VI—⁵⁷⁴ VI—⁵⁷⁵ VI—⁵⁷⁶ VI—⁵⁷⁷ VI—⁵⁷⁸ VI—⁵⁷⁹ VI—⁵⁸⁰ VI—⁵⁸¹ VI—⁵⁸² VI—⁵⁸³ VI—⁵⁸⁴ VI—⁵⁸⁵ VI—⁵⁸⁶ VI—⁵⁸⁷ VI—⁵⁸⁸ VI—⁵⁸⁹ VI—⁵⁹⁰ VI—⁵⁹¹ VI—⁵⁹² VI—⁵⁹³ VI—⁵⁹⁴ VI—⁵⁹⁵ VI—⁵⁹⁶ VI—⁵⁹⁷ VI—⁵⁹⁸ VI—⁵⁹⁹ VI—⁶⁰⁰ VI—⁶⁰¹ VI—⁶⁰² VI—⁶⁰³ VI—⁶⁰⁴ VI—⁶⁰⁵ VI—⁶⁰⁶ VI—⁶⁰⁷ VI—⁶⁰⁸ VI—⁶⁰⁹ VI—⁶¹⁰ VI—⁶¹¹ VI—⁶¹² VI—⁶¹³ VI—⁶¹⁴ VI—⁶¹⁵ VI—⁶¹⁶ VI—⁶¹⁷ VI—⁶¹⁸ VI—⁶¹⁹ VI—⁶²⁰ VI—⁶²¹ VI—⁶²² VI—⁶²³ VI—⁶²⁴ VI—⁶²⁵ VI—⁶²⁶ VI—⁶²⁷ VI—⁶²⁸ VI—⁶²⁹ VI—⁶³⁰ VI—⁶³¹ VI—⁶³² VI—⁶³³ VI—⁶³⁴ VI—⁶³⁵ VI—⁶³⁶ VI—⁶³⁷ VI—⁶³⁸ VI—⁶³⁹ VI—⁶⁴⁰ VI—⁶⁴¹ VI—⁶⁴² VI—⁶⁴³ VI—⁶⁴⁴ VI—⁶⁴⁵ VI—⁶⁴⁶ VI—⁶⁴⁷ VI—⁶⁴⁸ VI—⁶⁴⁹ VI—⁶⁵⁰ VI—⁶⁵¹ VI—⁶⁵² VI—⁶⁵³ VI—⁶⁵⁴ VI—⁶⁵⁵ VI—⁶⁵⁶ VI—⁶⁵⁷ VI—⁶⁵⁸ VI—⁶⁵⁹ VI—⁶⁶⁰ VI—⁶⁶¹ VI—⁶⁶² VI—⁶⁶³ VI—⁶⁶⁴ VI—⁶⁶⁵ VI—⁶⁶⁶ VI—⁶⁶⁷ VI—⁶⁶⁸ VI—⁶⁶⁹ VI—⁶⁷⁰ VI—⁶⁷¹ VI—⁶⁷² VI—⁶⁷³ VI—⁶⁷⁴ VI—⁶⁷⁵ VI—⁶⁷⁶ VI—⁶⁷⁷ VI—⁶⁷⁸ VI—⁶⁷⁹ VI—⁶⁸⁰ VI—⁶⁸¹ VI—⁶⁸² VI—⁶⁸³ VI—⁶⁸⁴ VI—⁶⁸⁵ VI—⁶⁸⁶ VI—⁶⁸⁷ VI—⁶⁸⁸ VI—⁶⁸⁹ VI—⁶⁹⁰ VI—⁶⁹¹ VI—⁶⁹² VI—⁶⁹³ VI—⁶⁹⁴ VI—⁶⁹⁵ VI—⁶⁹⁶ VI—⁶⁹⁷ VI—⁶⁹⁸ VI—⁶⁹⁹ VI—⁷⁰⁰ VI—⁷⁰¹ VI—⁷⁰² VI—⁷⁰³ VI—⁷⁰⁴ VI—⁷⁰⁵ VI—⁷⁰⁶ VI—⁷⁰⁷ VI—⁷⁰⁸ VI—⁷⁰⁹ VI—⁷¹⁰ VI—⁷¹¹ VI—⁷¹² VI—⁷¹³ VI—⁷¹⁴ VI—⁷¹⁵ VI—⁷¹⁶ VI—⁷¹⁷ VI—⁷¹⁸ VI—⁷¹⁹ VI—⁷²⁰ VI—⁷²¹ VI—⁷²² VI—⁷²³ VI—⁷²⁴ VI—⁷²⁵ VI—⁷²⁶ VI—⁷²⁷ VI—⁷²⁸ VI—⁷²⁹ VI—⁷³⁰ VI—⁷³¹ VI—⁷³² VI—⁷³³ VI—⁷³⁴ VI—⁷³⁵ VI—⁷³⁶ VI—⁷³⁷ VI—⁷³⁸ VI—⁷³⁹ VI—⁷⁴⁰ VI—⁷⁴¹ VI—⁷⁴² VI—⁷⁴³ VI—⁷⁴⁴ VI—⁷⁴⁵ VI—⁷⁴⁶ VI—⁷⁴⁷ VI—⁷⁴⁸ VI—⁷⁴⁹ VI—⁷⁵⁰ VI—⁷⁵¹ VI—⁷⁵² VI—⁷⁵³ VI—⁷⁵⁴ VI—⁷⁵⁵ VI—⁷⁵⁶ VI—⁷⁵⁷ VI—⁷⁵⁸ VI—⁷⁵⁹ VI—⁷⁶⁰ VI—⁷⁶¹ VI—⁷⁶² VI—⁷⁶³ VI—⁷⁶⁴ VI—⁷⁶⁵ VI—⁷⁶⁶ VI—⁷⁶⁷ VI—⁷⁶⁸ VI—⁷⁶⁹ VI—⁷⁷⁰ VI—⁷⁷¹ VI—⁷⁷² VI—⁷⁷³ VI—⁷⁷⁴ VI—⁷⁷⁵ VI—⁷⁷⁶ VI—⁷⁷⁷ VI—⁷⁷⁸ VI—⁷⁷⁹ VI—⁷⁸⁰ VI—⁷⁸¹ VI—⁷⁸² VI—⁷⁸³ VI—⁷⁸⁴ VI—⁷⁸⁵ VI—⁷⁸⁶ VI—⁷⁸⁷ VI—⁷⁸⁸ VI—⁷⁸⁹ VI—⁷⁹⁰ VI—⁷⁹¹ VI—⁷⁹² VI—⁷⁹³ VI—⁷⁹⁴ VI—⁷⁹⁵ VI—⁷⁹⁶ VI—⁷⁹⁷ VI—⁷⁹⁸ VI—⁷⁹⁹ VI—⁸⁰⁰ VI—⁸⁰¹ VI—⁸⁰² VI—⁸⁰³ VI—⁸⁰⁴ VI—⁸⁰⁵ VI—⁸⁰⁶ VI—⁸⁰⁷ VI—⁸⁰⁸ VI—⁸⁰⁹ VI—⁸¹⁰ VI—⁸¹¹ VI—⁸¹² VI—⁸¹³ VI—⁸¹⁴ VI—⁸¹⁵ VI—⁸¹⁶ VI—⁸¹⁷ VI—⁸¹⁸ VI—⁸¹⁹ VI—⁸²⁰ VI—⁸²¹ VI—⁸²² VI—⁸²³ VI—⁸²⁴ VI—⁸²⁵ VI—⁸²⁶ VI—⁸²⁷ VI—⁸²⁸ VI—⁸²⁹ VI—⁸³⁰ VI—⁸³¹ VI—⁸³² VI—⁸³³ VI—⁸³⁴ VI—⁸³⁵ VI—⁸³⁶ VI—⁸³⁷ VI—⁸³⁸ VI—⁸³⁹ VI—⁸⁴⁰ VI—⁸⁴¹ VI—⁸⁴² VI—⁸⁴³ VI—⁸⁴⁴ VI—⁸⁴⁵ VI—⁸⁴⁶ VI—⁸⁴⁷ VI—⁸⁴⁸ VI—⁸⁴⁹ VI—⁸⁵⁰ VI—⁸⁵¹ VI—⁸⁵² VI—⁸⁵³ VI—⁸⁵⁴ VI—⁸⁵⁵ VI—⁸⁵⁶ VI—⁸⁵⁷ VI—⁸⁵⁸ VI—⁸⁵⁹ VI—⁸⁶⁰ VI—⁸⁶¹ VI—⁸⁶² VI—⁸⁶³ VI—⁸⁶⁴ VI—⁸⁶⁵ VI—⁸⁶⁶ VI—⁸⁶⁷ VI—⁸⁶⁸ VI—⁸⁶⁹ VI—⁸⁷⁰ VI—⁸⁷¹ VI—⁸⁷² VI—⁸⁷³ VI—⁸⁷⁴ VI—⁸⁷⁵ VI—⁸⁷⁶ VI—⁸⁷⁷ VI—⁸⁷⁸ VI—⁸⁷⁹ VI—⁸⁸⁰ VI—⁸⁸¹ VI—⁸⁸² VI—⁸⁸³ VI—⁸⁸⁴ VI—⁸⁸⁵ VI—⁸⁸⁶ VI—⁸⁸⁷ VI—⁸⁸⁸ VI—⁸⁸⁹ VI—⁸⁹⁰ VI—⁸⁹¹ VI—⁸⁹² VI—⁸⁹³ VI—⁸⁹⁴ VI—⁸⁹⁵ VI—⁸⁹⁶ VI—⁸⁹⁷ VI—⁸⁹⁸ VI—⁸⁹⁹ VI—⁹⁰⁰ VI—⁹⁰¹ VI—⁹⁰² VI—⁹⁰³ VI—⁹⁰⁴ VI—⁹⁰⁵ VI—⁹⁰⁶ VI—⁹⁰⁷ VI—⁹⁰⁸ VI—⁹⁰⁹ VI—⁹¹⁰ VI—⁹¹¹ VI—⁹¹² VI—⁹¹³ VI—⁹¹⁴ VI—⁹¹⁵ VI—⁹¹⁶ VI—⁹¹⁷ VI—⁹¹⁸ VI—⁹¹⁹ VI—⁹²⁰ VI—⁹²¹ VI—⁹²² VI—⁹²³ VI—⁹²⁴ VI—⁹²⁵ VI—⁹²⁶ VI—⁹²⁷ VI—⁹²⁸ VI—⁹²⁹ VI—⁹³⁰ VI—⁹³¹ VI—⁹³² VI—⁹³³ VI—⁹³⁴ VI—⁹³⁵ VI—⁹³⁶ VI—⁹³⁷ VI—⁹³⁸ VI—⁹³⁹ VI—⁹⁴⁰ VI—⁹⁴¹ VI—⁹⁴² VI—⁹⁴³ VI—⁹⁴⁴ VI—⁹⁴⁵ VI—⁹⁴⁶ VI—⁹⁴⁷ VI—⁹⁴⁸ VI—⁹⁴⁹ VI—⁹⁵⁰ VI—⁹⁵¹ VI—⁹⁵² VI—⁹⁵³ VI—⁹⁵⁴ VI—⁹⁵⁵ VI—⁹⁵⁶ VI—⁹⁵⁷ VI—⁹⁵⁸ VI—⁹⁵⁹ VI—⁹⁶⁰ VI—⁹⁶¹ VI—⁹⁶² VI—⁹⁶³ VI—⁹⁶⁴ VI—⁹⁶⁵ VI—⁹⁶⁶ VI—⁹⁶⁷ VI—⁹⁶⁸ VI—⁹⁶⁹

چو دیدند کردار تاریک اوی
ز رفتتن^۱ کهنه گردد این روز نه
ذمینی^۲ مگر گرز و شمشیر کین
همی خیره بفریبدت^۳ روزگار
بفرمود تا رفت لشکر بدر^۴
سپاهی دلaur ز آزادگان
ببسنمد بر سور و بر پشه^۵ راه
که من کرد خواهم بلشکر نگاه
سپاهی کدامند و گردن کیند^۶
یلان سینه و مهتر^۷ ایزدگشسپ
گرانمایگان بر گرفتند راه
بنزدیک مهتر فراز آمدند
ز^۸ اندیشه ما همی بگذرند^۹
برفتهند پویان بدان بارگاه
که ما جنگ جوییم ز ایراذیان
کزو آزو خواست رومی سیاه

برفتنند پیران بندزدیک اوی
همی گفت هر کس کزایدر مرو
اگر خسرو آید بایرانزمیمن
برین تخت شاهی مخور زینهار
ذیامد سخنها برو کارگر
همی تاخت قا آذرآبادگان
1670 سپاه اندر آمد بتنه^۵ سپاه
چندیمن گفت پس مهتر^۷ کینهخواه
بهبینم که رومی سواران کیند
همه بر ذشستند گردان بر اسپ
بدیدار آن لشکر کینهخواه
چو لشکر بدیدند^{۱۰} باز آمدند
که این بی کرازه یکی لشکرند^{۱۱}
وزان^{۱۴} روی رومی سواران شاه
بمستند بر پیش خسرو میان
بدان^{۱۵} کار همداستان گشت شاه

۲۱

خراوشی بر آمد ز هر دو گروه¹⁷
گر از تیغهای تیره شد روی مهر¹⁸

۱۶۸۵. چو خورشید بېر زد سر از تیزه^{۱۶} کوه
کە^{۱۷} گفتى زمەيىن گىشت گىردان سېپھر

¹ I, K, IV, VI—**حُوٰ (فَتَى)** ² I, K, IV, VI—**نَبِيَّنَد** ³ K—**بَفْرِيْفَتَت** ⁴ I, K, IV, VI—**دَوْبَ:**

بنده بر ذهاد و سپاه بر ذشاذد * بزد کوس در شهر و [واز شهر — لشکر پرآذد

^۵ K-^۶ I, K, IV-^۷ بَرْ يَشْهَدُ وَ مُورٌ دِبِيشْ -^۸ سِيَاھِي بَجَايند -^۹ لَلْ كَهْتَر -

و گرد-K, VI و مهر و-I⁹ سپاهی سپاهند دیا برو چیند-IV, I گر برو چیند
 ۱۰ پ-۷۵ ۱۱ ل-IV ۱۲ I-IV ۱۳ I-IV

سخن دیگرست — ۱، IV از ۱۷ کشکورست — ۱، IV و ۱۵

ازان—K. VI ۱۰ چیخ—IV پر ان—۱۰ K. VI پر ز—۱۰ B—66. 1685—1688 He

переведены. ¹⁸ K — قو ¹⁹ I, IV, VI — كه

- که ای مهتر گرد^۱ گردن فراز^۲
 فرسنگ ادرا پیش بنشاندیم
 بدل با تو همچون بهار نویم
 که اندیشد از گرز^۳ مردان روم^۴
 بجنگ اذرون رومیا اذرا کشیم
 همان مردی و پایگاه^۵ ترا
 ز پیشت^۶ چو رو به گریزان شود
 ببرد ان پسندیده^۷ ذیکخواه
 پرش^۸ گنج یابی ازین^۹ کار کرد
 گرازمایه یاقوت بسیار داد
 شنیده سخنهای بروبر شمر^{۱۰}
- 1655 ذوشت اذران ذامدهای دراز
 همه ذامدهای تو بر خواهندیم^{۱۱}
 بگفتار بیکار^{۱۲} با خسرویم
 چو لشکر بپاری بدین^{۱۳} مرز و بوم
 همه پاک شمشیرها بر کشیم
 چو خسرو بهبیند سپاه ترا
 دلش زود بیکار^{۱۴} و لرزان شود
 بدان^{۱۵} ذامدها مهر بنمداد شاه
 بدو^{۱۶} گفت شاه ای خردمند مرد^{۱۷}
 مرورا گهر داد و دینار داد
 بدو گفت کاین ذند چوبینه بر
- 1660
- 1665

۳۰

- شنیده سخنهای پاد کرد^{۱۸}
 هوارا بخواهد و خردران برآمد
 بمنذند ایراذیان در^{۱۹} شگفت
- بیامد بنزدیک چو دینه مرد
 چو مرد جهانجیو ذامه بخواهد
 ازان ذامدها ساز رفتن گرفت

- ^۱ I—доб. ^۲ VI—^۳ کهترذواز ^۴ خواهدهایم ^۵ IV—^۶ دستگاه ^۷ از روم و ^۸ K, VI—^۹ I, K, IV, VI—^{۱۰} VI—^{۱۱} K, IV, VI—^{۱۲} I, IV—^{۱۳} سپردش بدان پرهنر ^{۱۴} چنین ^{۱۵} VI—^{۱۶} I, K, IV—^{۱۷} K, VI—^{۱۸} I, K, IV—^{۱۹} I, K, IV—^{۲۰} I—^{۲۱} I, K, IV, VI—^{۲۲} براه * بکردار باد ازدر آمد براه
 چو آمد بنزد جهانجیو زود * بدرگاه بهرام شد همچو دود
 سند مرد ذامه سبک باز گشت * چو آتش بنزدیک او باز [که با باد اذباز—VI]
 گشت
 برفت از در شاه داراپنهانه * بکردار باد ازدر آمد براه
 چو آمد بنزد جهانجیو زود * بدرگاه بهرام شد همچو دود
 بدان ^{۲۳} I, K, IV, VI—^{۲۴} I—^{۲۵} I—^{۲۶} оп.

که فرخنده باد اورمزد شما
برو آستئی² هم ز³ پیراهنست
اگر قیصر بدد⁵ گر⁶ بلند آفتاب
شود روشن این جان قاریک من
بپای ازدر آرم سر و⁷ گاهشان
بیامد فرسن⁸ تاده راجوی⁹
بدرگاه خسرو خرامید¹⁰ گفت
ابا ذامهها هدیهها داشت¹¹ نیز
که¹² گفتی مگر¹³ بر زمین ذیست راه¹⁴
ذخواهد¹⁵ ز بهرام یل زینهار
همان بار دارم شتروار سی
بلندی پدیدار گشت از مخاک
بنزدیک او هدیه نو برم
ابا هدیه و ذامه و ذیکخواه²⁰
سخنهاش بر شاه گپتنی²² شمرد
مراورا بکرسی زرین ذشاد
تو بهرامرا نزد من²³ خوار دان
فزوون قر مجو²⁴ اندربن کار ذام
مران پاسخ ذامهرا²⁶ ذاگزیر

چو این ذامه آرد نزد¹ شما
بنزدیک من جایتان روشنست
بیک جایمان بود⁴ آرام و خواب
چو آیید یکسر بنزدیک من
1640 ذیندیشم از روم و ز شاهشان
ذهادند بر ذامهها مهر اوی
بکردار بازارگازان برفت
یکی کاروانی ز هر گونه چیز
بدید آن بزرگی و چندان سپاه
1645 بدل گفت با این چنین شهریار¹⁴
یکی مرد بی دشمنم پارسی
چرا خویشتن کرد باید هلاک
شوم¹⁶ ذامه نزدیک¹⁷ خسرو برم
باشدیشه¹⁸ آمد بنزدیک¹⁹ شاه
درم برد و با ذامهها هدیه²¹ برد
جهاندار چون ذامهها را بخواهد
پدو گفت کای مرد بسیاران
کنون زانج کردی رسیدی بکام
بفرمود قا نزد²⁵ او شد دبیر

¹ آستین همچو—² آستین³ IV—⁴ K, VI—⁵ K, VI, VI—⁶ IV—⁷ K, VI—⁸ I, IV—⁹ L, IV—¹⁰ داد—I—¹¹ تو—¹² K, VI—¹³ K, VI—¹⁴ همان—¹⁵ بدین فر و اورنگ این شهریار—¹⁶ که خواهد—¹⁷ I,
چارمچو—¹⁸ I, K, IV, VI—¹⁹ I, K, IV, VI—²⁰ I, IV—²¹ یکسر—I—²² I—²³ I,
همی—²⁴ I, K, IV, VI—²⁵ I, K, IV, VI—²⁶ I, K, IV, VI—²⁷ ما

چنین گفت با خویشتن مرد پیغمبر * که کاری بپیش آمد ذاگزیر
همان—¹⁶ که خواهد—¹⁷ I,
بدرگاه²⁰ اندیشه¹⁹ پر ذامهها¹⁸ ذامه²¹ کینهخواه²² با هدیهها²³ ذامه²⁴ کهتر کینهخواه
K, IV, VI—²⁵ پیش—I, K, IV, VI—²⁶ فزوون زین مجوى—I, K, IV, VI—²⁷ ما

<p>همی خواهـم^۱ ازدر ذهـان^۲ آفریدن ذگـیرید^۳ بر بد ازینـسان^۴ شـتاب پـدید آمد اندر کـنار^۵ و مـیان^۶ بـگرد جـهـان گـشـتن و دـاوری^۷ کـه اندر جـهـان تـازـه شـد^۸ دـاروـگـیر^۹ سر نـامـداران هـمـه خـیره^{۱۰} گـشت^{۱۱} ازـان^{۱۲} ذـامـداران روـشـنـروـان^{۱۳} چـه آـمد ز پـیـروـز ذـاـپـاـکـرـای^{۱۴} وزـان مـهـتـرـان^{۱۵} دـادـن^{۱۶} اوـرا بـبـاد^{۱۷} هـنـرـهـا بـشـست اـز دـل آـهـو گـرفـت^{۱۸} بـرـو شـد دـل ذـامـداران درـشت^{۱۹} هـوا بـر گـزـینـد ذـفـرـزـنـد^{۲۰} خـوـیـشـن^{۲۱} ذـجـوـید کـسـی عـاج اـز چـوـب شـیـزـ^{۲۲} مـجـوـبـید بـیـاقـوت اـز سـرـخ بـیـدـ^{۲۳}</p>	<p>سر نـامـه گـفت اـز جـهـان آـفـرـین چـو^{۲۴} بـیدـار گـرـدـید^{۲۵} پـیـکـسـر زـخـواب کـه تـا در جـهـان تـخـم سـاسـانـیـان ازـبـشـان ذـرـفـتـسـت جـز بـرـقـرـی^{۲۶} ذـخـسـت اـز سـر بـاـبـکـان اـرـدـشـیر زمـانـه ز شـمـشـیر^{۲۷} او تـیـرـه^{۲۸} گـشـت ذـخـسـتـیـن سـخـن گـوـیـم^{۲۹} اـز اـرـدـوـان شـنـیـدـی کـه بـر ذـامـور سـوـفـزـای^{۳۰} رهـا کـرـدـن^{۳۱} اـز بـنـدـپـای قـبـاد قبـاد بـدـاـذـدـیـشـ ذـیـرـو گـرفـت چـنـان ذـامـور ذـبـکـدـلـرـا بـکـشـت کـسـی کـو ذـشـایـد بـهـپـیـونـد خـوـیـشـن^{۳۲} بـهـبـیـگـانـگـان هـم ذـشـایـد بـنـیـزـ^{۳۳} بسـاسـانـیـان^{۳۴} تـا ذـدـارـیـد اـمـیـدـ^{۳۵}</p>
---	---

^۱ خـواـنـم K, VI—^۲ خـواـنـم (без рифмы). ^۳ I, K, IV, VI—^۴ IV—
^۵ IV—^۶ I, IV—^۷ بـرـینـسـان VI—^۸ IV—^۹ I, K, IV—^{۱۰} K, VI—^{۱۱} K, VI—^{۱۲} I, IV—^{۱۳} VI—^{۱۴} VI—^{۱۵} K, VI—^{۱۶} I, IV, VI—^{۱۷} I, K, IV, VI—^{۱۸} I, IV—^{۱۹} I, K, IV, VI—^{۲۰} هـمـهـانـ کـیـانـ
کـزو تـازـه شـد در جـهـان جـسـتن و دـاوـرـی VI—^{۲۱} بـهـبـیـگـانـگـان ۱۶۲۶—۱۶۲۸ не переведены. ^{۲۲} I, VI—^{۲۳} I—^{۲۴} K, VI—^{۲۵} I, VI—^{۲۶} بـهـبـیـگـانـگـان ۱۶۳۶ текста. ^{۲۷} I, K, IV, VI—^{۲۸} I, IV—^{۲۹} I, K, IV, VI—^{۳۰} بـهـبـیـگـانـگـان ۱۶۳۵ текста.
کـه اـز ذـامـشـان زـمـیـن شـد تـهـی * پـر اـز درـد شـد جـایـگـاه مـهـی K, VI—^{۳۱} K, VI—^{۳۲} K, VI—^{۳۳} K, VI—^{۳۴} K, VI—^{۳۵} K, VI—^{۳۶} K, VI—^{۳۷} K, VI—^{۳۸} K, VI—^{۳۹} K, VI—^{۴۰} K, VI—^{۴۱} K, VI—^{۴۲} K, VI—^{۴۳} K, VI—^{۴۴} K, VI—^{۴۵} K, VI—^{۴۶} K, VI—^{۴۷} K, VI—^{۴۸} K, VI—^{۴۹} K, VI—^{۵۰} K, VI—^{۵۱} K, VI—^{۵۲} K, VI—^{۵۳} K, VI—^{۵۴} K, VI—^{۵۵} K, VI—^{۵۶} K, VI—^{۵۷} K, VI—^{۵۸} K, VI—^{۵۹} K, VI—^{۶۰} K, VI—^{۶۱} K, VI—^{۶۲} K, VI—^{۶۳} K, VI—^{۶۴} K, VI—^{۶۵} K, VI—^{۶۶} K, VI—^{۶۷} K, VI—^{۶۸} K, VI—^{۶۹} K, VI—^{۷۰} K, VI—^{۷۱} K, VI—^{۷۲} K, VI—^{۷۳} K, VI—^{۷۴} K, VI—^{۷۵} K, VI—^{۷۶} K, VI—^{۷۷} K, VI—^{۷۸} K, VI—^{۷۹} K, VI—^{۸۰} K, VI—^{۸۱} K, VI—^{۸۲} K, VI—^{۸۳} K, VI—^{۸۴} K, VI—^{۸۵} K, VI—^{۸۶} K, VI—^{۸۷} K, VI—^{۸۸} K, VI—^{۸۹} K, VI—^{۹۰} K, VI—^{۹۱} K, VI—^{۹۲} K, VI—^{۹۳} K, VI—^{۹۴} K, VI—^{۹۵} K, VI—^{۹۶} K, VI—^{۹۷} K, VI—^{۹۸} K, VI—^{۹۹} K, VI—^{۱۰۰} K, VI—^{۱۰۱} K, VI—^{۱۰۲} K, VI—^{۱۰۳} K, VI—^{۱۰۴} K, VI—^{۱۰۵} K, VI—^{۱۰۶} K, VI—^{۱۰۷} K, VI—^{۱۰۸} K, VI—^{۱۰۹} K, VI—^{۱۱۰} K, VI—^{۱۱۱} K, VI—^{۱۱۲} K, VI—^{۱۱۳} K, VI—^{۱۱۴} K, VI—^{۱۱۵} K, VI—^{۱۱۶} K, VI—^{۱۱۷} K, VI—^{۱۱۸} K, VI—^{۱۱۹} K, VI—^{۱۲۰} K, VI—^{۱۲۱} K, VI—^{۱۲۲} K, VI—^{۱۲۳} K, VI—^{۱۲۴} K, VI—^{۱۲۵} K, VI—^{۱۲۶} K, VI—^{۱۲۷} K, VI—^{۱۲۸} K, VI—^{۱۲۹} K, VI—^{۱۳۰} K, VI—^{۱۳۱} K, VI—^{۱۳۲} K, VI—^{۱۳۳} K, VI—^{۱۳۴} K, VI—^{۱۳۵} K, VI—^{۱۳۶} K, VI—^{۱۳۷} K, VI—^{۱۳۸} K, VI—^{۱۳۹} K, VI—^{۱۴۰} K, VI—^{۱۴۱} K, VI—^{۱۴۲} K, VI—^{۱۴۳} K, VI—^{۱۴۴} K, VI—^{۱۴۵} K, VI—^{۱۴۶} K, VI—^{۱۴۷} K, VI—^{۱۴۸} K, VI—^{۱۴۹} K, VI—^{۱۵۰} K, VI—^{۱۵۱} K, VI—^{۱۵۲} K, VI—^{۱۵۳} K, VI—^{۱۵۴} K, VI—^{۱۵۵} K, VI—^{۱۵۶} K, VI—^{۱۵۷} K, VI—^{۱۵۸} K, VI—^{۱۵۹} K, VI—^{۱۶۰} K, VI—^{۱۶۱} K, VI—^{۱۶۲} K, VI—^{۱۶۳} K, VI—^{۱۶۴} K, VI—^{۱۶۵} K, VI—^{۱۶۶} K, VI—^{۱۶۷} K, VI—^{۱۶۸} K, VI—^{۱۶۹} K, VI—^{۱۷۰} K, VI—^{۱۷۱} K, VI—^{۱۷۲} K, VI—^{۱۷۳} K, VI—^{۱۷۴} K, VI—^{۱۷۵} K, VI—^{۱۷۶} K, VI—^{۱۷۷} K, VI—^{۱۷۸} K, VI—^{۱۷۹} K, VI—^{۱۸۰} K, VI—^{۱۸۱} K, VI—^{۱۸۲} K, VI—^{۱۸۳} K, VI—^{۱۸۴} K, VI—^{۱۸۵} K, VI—^{۱۸۶} K, VI—^{۱۸۷} K, VI—^{۱۸۸} K, VI—^{۱۸۹} K, VI—^{۱۹۰} K, VI—^{۱۹۱} K, VI—^{۱۹۲} K, VI—^{۱۹۳} K, VI—^{۱۹۴} K, VI—^{۱۹۵} K, VI—^{۱۹۶} K, VI—^{۱۹۷} K, VI—^{۱۹۸} K, VI—^{۱۹۹} K, VI—^{۲۰۰} K, VI—^{۲۰۱} K, VI—^{۲۰۲} K, VI—^{۲۰۳} K, VI—^{۲۰۴} K, VI—^{۲۰۵} K, VI—^{۲۰۶} K, VI—^{۲۰۷} K, VI—^{۲۰۸} K, VI—^{۲۰۹} K, VI—^{۲۱۰} K, VI—^{۲۱۱} K, VI—^{۲۱۲} K, VI—^{۲۱۳} K, VI—^{۲۱۴} K, VI—^{۲۱۵} K, VI—^{۲۱۶} K, VI—^{۲۱۷} K, VI—^{۲۱۸} K, VI—^{۲۱۹} K, VI—^{۲۲۰} K, VI—^{۲۲۱} K, VI—^{۲۲۲} K, VI—^{۲۲۳} K, VI—^{۲۲۴} K, VI—^{۲۲۵} K, VI—^{۲۲۶} K, VI—^{۲۲۷} K, VI—^{۲۲۸} K, VI—^{۲۲۹} K, VI—^{۲۳۰} K, VI—^{۲۳۱} K, VI—^{۲۳۲} K, VI—^{۲۳۳} K, VI—^{۲۳۴} K, VI—^{۲۳۵} K, VI—^{۲۳۶} K, VI—^{۲۳۷} K, VI—^{۲۳۸} K, VI—^{۲۳۹} K, VI—^{۲۴۰} K, VI—^{۲۴۱} K, VI—^{۲۴۲} K, VI—^{۲۴۳} K, VI—^{۲۴۴} K, VI—^{۲۴۵} K, VI—^{۲۴۶} K, VI—^{۲۴۷} K, VI—^{۲۴۸} K, VI—^{۲۴۹} K, VI—^{۲۵۰} K, VI—^{۲۵۱} K, VI—^{۲۵۲} K, VI—^{۲۵۳} K, VI—^{۲۵۴} K, VI—^{۲۵۵} K, VI—^{۲۵۶} K, VI—^{۲۵۷} K, VI—^{۲۵۸} K, VI—^{۲۵۹} K, VI—^{۲۶۰} K, VI—^{۲۶۱} K, VI—^{۲۶۲} K, VI—^{۲۶۳} K, VI—^{۲۶۴} K, VI—^{۲۶۵} K, VI—^{۲۶۶} K, VI—^{۲۶۷} K, VI—^{۲۶۸} K, VI—^{۲۶۹} K, VI—^{۲۷۰} K, VI—^{۲۷۱} K, VI—^{۲۷۲} K, VI—^{۲۷۳} K, VI—^{۲۷۴} K, VI—^{۲۷۵} K, VI—^{۲۷۶} K, VI—^{۲۷۷} K, VI—^{۲۷۸} K, VI—^{۲۷۹} K, VI—^{۲۸۰} K, VI—^{۲۸۱} K, VI—^{۲۸۲} K, VI—^{۲۸۳} K, VI—^{۲۸۴} K, VI—^{۲۸۵} K, VI—^{۲۸۶} K, VI—^{۲۸۷} K, VI—^{۲۸۸} K, VI—^{۲۸۹} K, VI—^{۲۹۰} K, VI—^{۲۹۱} K, VI—^{۲۹۲} K, VI—^{۲۹۳} K, VI—^{۲۹۴} K, VI—^{۲۹۵} K, VI—^{۲۹۶} K, VI—^{۲۹۷} K, VI—^{۲۹۸} K, VI—^{۲۹۹} K, VI—^{۳۰۰} K, VI—^{۳۰۱} K, VI—^{۳۰۲} K, VI—^{۳۰۳} K, VI—^{۳۰۴} K, VI—^{۳۰۵} K, VI—^{۳۰۶} K, VI—^{۳۰۷} K, VI—^{۳۰۸} K, VI—^{۳۰۹} K, VI—^{۳۱۰} K, VI—^{۳۱۱} K, VI—^{۳۱۲} K, VI—^{۳۱۳} K, VI—^{۳۱۴} K, VI—^{۳۱۵} K, VI—^{۳۱۶} K, VI—^{۳۱۷} K, VI—^{۳۱۸} K, VI—^{۳۱۹} K, VI—^{۳۲۰} K, VI—^{۳۲۱} K, VI—^{۳۲۲} K, VI—^{۳۲۳} K, VI—^{۳۲۴} K, VI—^{۳۲۵} K, VI—^{۳۲۶} K, VI—^{۳۲۷} K, VI—^{۳۲۸} K, VI—^{۳۲۹} K, VI—^{۳۳۰} K, VI—^{۳۳۱} K, VI—^{۳۳۲} K, VI—^{۳۳۳} K, VI—^{۳۳۴} K, VI—^{۳۳۵} K, VI—^{۳۳۶} K, VI—^{۳۳۷} K, VI—^{۳۳۸} K, VI—^{۳۳۹} K, VI—^{۳۴۰} K, VI—^{۳۴۱} K, VI—^{۳۴۲} K, VI—^{۳۴۳} K, VI—^{۳۴۴} K, VI—^{۳۴۵} K, VI—^{۳۴۶} K, VI—^{۳۴۷} K, VI—^{۳۴۸} K, VI—^{۳۴۹} K, VI—^{۳۵۰} K, VI—^{۳۵۱} K, VI—^{۳۵۲} K, VI—^{۳۵۳} K, VI—^{۳۵۴} K, VI—^{۳۵۵} K, VI—^{۳۵۶} K, VI—^{۳۵۷} K, VI—^{۳۵۸} K, VI—^{۳۵۹} K, VI—^{۳۶۰} K, VI—^{۳۶۱} K, VI—^{۳۶۲} K, VI—^{۳۶۳} K, VI—^{۳۶۴} K, VI—^{۳۶۵} K, VI—^{۳۶۶} K, VI—^{۳۶۷} K, VI—^{۳۶۸} K, VI—^{۳۶۹} K, VI—^{۳۷۰} K, VI—^{۳۷۱} K, VI—^{۳۷۲} K, VI—^{۳۷۳} K, VI—^{۳۷۴} K, VI—^{۳۷۵} K, VI—^{۳۷۶} K, VI—^{۳۷۷} K, VI—^{۳۷۸} K, VI—^{۳۷۹} K, VI—^{۳۸۰} K, VI—^{۳۸۱} K, VI—^{۳۸۲} K, VI—^{۳۸۳} K, VI—^{۳۸۴} K, VI—^{۳۸۵} K, VI—^{۳۸۶} K, VI—^{۳۸۷} K, VI—^{۳۸۸} K, VI—^{۳۸۹} K, VI—^{۳۹۰} K, VI—^{۳۹۱} K, VI—^{۳۹۲} K, VI—^{۳۹۳} K, VI—^{۳۹۴} K, VI—^{۳۹۵} K, VI—^{۳۹۶} K, VI—^{۳۹۷} K, VI—^{۳۹۸} K, VI—^{۳۹۹} K, VI—^{۴۰۰} K, VI—^{۴۰۱} K, VI—^{۴۰۲} K, VI—^{۴۰۳} K, VI—^{۴۰۴} K, VI—^{۴۰۵} K, VI—^{۴۰۶} K, VI—^{۴۰۷} K, VI—^{۴۰۸} K, VI—^{۴۰۹} K, VI—^{۴۱۰} K, VI—^{۴۱۱} K, VI—^{۴۱۲} K, VI—^{۴۱۳} K, VI—^{۴۱۴} K, VI—^{۴۱۵} K, VI—^{۴۱۶} K, VI—^{۴۱۷} K, VI—^{۴۱۸} K, VI—^{۴۱۹} K, VI—^{۴۲۰} K, VI—^{۴۲۱} K, VI—^{۴۲۲} K, VI—^{۴۲۳} K, VI—^{۴۲۴} K, VI—^{۴۲۵} K, VI—^{۴۲۶} K, VI—^{۴۲۷} K, VI—^{۴۲۸} K, VI—^{۴۲۹} K, VI—^{۴۳۰} K, VI—^{۴۳۱} K, VI—^{۴۳۲} K, VI—^{۴۳۳} K, VI—^{۴۳۴} K, VI—^{۴۳۵} K, VI—^{۴۳۶} K, VI—^{۴۳۷} K, VI—^{۴۳۸} K, VI—^{۴۳۹} K, VI—^{۴۴۰} K, VI—^{۴۴۱} K, VI—^{۴۴۲} K, VI—^{۴۴۳} K, VI—^{۴۴۴} K, VI—^{۴۴۵} K, VI—^{۴۴۶} K, VI—^{۴۴۷} K, VI—^{۴۴۸} K, VI—^{۴۴۹} K, VI—^{۴۴۱۰} K, VI—^{۴۴۱۱} K, VI—^{۴۴۱۲} K, VI—^{۴۴۱۳} K, VI—^{۴۴۱۴} K, VI—^{۴۴۱۵} K, VI—^{۴۴۱۶} K, VI—^{۴۴۱۷} K, VI—^{۴۴۱۸} K, VI—^{۴۴۱۹} K, VI—^{۴۴۲۰} K, VI—^{۴۴۲۱} K, VI—^{۴۴۲۲} K, VI—^{۴۴۲۳} K, VI—^{۴۴۲۴} K, VI—^{۴۴۲۵} K, VI—^{۴۴۲۶} K, VI—^{۴۴۲۷} K, VI—^{۴۴۲۸} K, VI—^{۴۴۲۹} K, VI—^{۴۴۳۰} K, VI—^{۴۴۳۱} K, VI—^{۴۴۳۲} K, VI—^{۴۴۳۳} K, VI—^{۴۴۳۴} K, VI—^{۴۴۳۵} K, VI—^{۴۴۳۶} K, VI—^{۴۴۳۷} K, VI—^{۴۴۳۸} K, VI—^{۴۴۳۹} K, VI—^{۴۴۳۱۰} K, VI—^{۴۴۳۱۱} K, VI—^{۴۴۳۱۲} K, VI—^{۴۴۳۱۳} K, VI—^{۴۴۳۱۴} K, VI—^{۴۴۳۱۵} K, VI—^{۴۴۳۱۶} K, VI—^{۴۴۳۱۷} K, VI—^{۴۴۳۱۸} K, VI—^{۴۴۳۱۹} K, VI—^{۴۴۳۲۰} K, VI—^{۴۴۳۲۱} K, VI—^{۴۴۳۲۲} K, VI—^{۴۴۳۲۳} K, VI—^{۴۴۳۲۴} K, VI—^{۴۴۳۲۵} K, VI—^{۴۴۳۲۶} K, VI—^{۴۴۳۲۷} K, VI—^{۴۴۳۲۸} K, VI—^{۴۴۳۲۹} K, VI—^{۴۴۳۳۰} K, VI—^{۴۴۳۳۱} K, VI—^{۴۴۳۳۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳} K, VI—^{۴۴۳۳۴} K, VI—^{۴۴۳۳۵} K, VI—^{۴۴۳۳۶} K, VI—^{۴۴۳۳۷} K, VI—^{۴۴۳۳۸} K, VI—^{۴۴۳۳۹} K, VI—^{۴۴۳۳۱۰} K, VI—^{۴۴۳۳۱۱} K, VI—^{۴۴۳۳۱۲} K, VI—^{۴۴۳۳۱۳} K, VI—^{۴۴۳۳۱۴} K, VI—^{۴۴۳۳۱۵} K, VI—^{۴۴۳۳۱۶} K, VI—^{۴۴۳۳۱۷} K, VI—^{۴۴۳۳۱۸} K, VI—^{۴۴۳۳۱۹} K, VI—^{۴۴۳۳۲۰} K, VI—^{۴۴۳۳۲۱} K, VI—^{۴۴۳۳۲۲} K, VI—^{۴۴۳۳۲۳} K, VI—^{۴۴۳۳۲۴} K, VI—^{۴۴۳۳۲۵} K, VI—^{۴۴۳۳۲۶} K, VI—^{۴۴۳۳۲۷} K, VI—^{۴۴۳۳۲۸} K, VI—^{۴۴۳۳۲۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۰} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳} K, VI—^{۴۴۳۳۳۴} K, VI—^{۴۴۳۳۳۵} K, VI—^{۴۴۳۳۳۶} K, VI—^{۴۴۳۳۳۷} K, VI—^{۴۴۳۳۳۸} K, VI—^{۴۴۳۳۳۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۰} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۱} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۳} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۴} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۵} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۶} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۷} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۸} K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۰} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۱} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۲} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۳} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۴} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۵} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۶} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۷} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۸} K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۹} K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۰} K, VI—<sup

بر آتش بر آگند^۱ چندی^۲ گهر
بنالپید^۳ و ز هیربد بر گذشت
سر دشمنان ازدر آور^۴ بخاک
همه راه^۵ ذیکی سگالم همی
بگفت این و بر بست زرین کمر
همی شد خلیده دل و راجوی
همان^۶ تیره گشت آن شب هیرپاز
که تما باز جویند^۷ کار جهان^۸
که آمد ز ره شاه گیته فروز^۹
زمین شد بکردار دریای ذیل
بیماری بنزدیک خسرو شدند

گشاد از میان شاه زرین کمر
ذیایش کنان پیش آذر بگشت^{۱۰}
همی گفت کای داور داد و پاک
تو داشت که بر داد ذالم همی
قو مپسند بیداد^{۱۱} بیدادگر
سوی دشت دوك ازدر آورد روی^{۱۲}
چو آمد بلشکرگه خویش باز
فرستاد بیدار کارآگهان
چو آگاه شد لشکر ذیمروز
همه کومن دستند بر پشت پیل
ازان آگهی سرسر ذو شدند

۲۹

که قاوه شد آن فر شاهن شهی
ذگه کرد با داش و آب روی
که برامرا او بدی ذیکخواه
سخنهای بایسته چندی براند
ذویسند بران^{۱۳} مهتران ستارگ
که از مهتران ذام گردی ببرد
هرانکس که^{۱۴} بود از یلان ذامدار^{۲۰}

چو آمد ببه رام زین^{۱۵} آگهی
همانگه ز لشکر پیکی ذامجوی
کجها ذام او بود داش اپنهاه^{۱۶}
دبیر^{۱۷} سرافرازرا پیش خواند
بفرمود تا ذامهای بزرگ
بگسته هم و گردی و بندهی گرد
چو شاپور و چون^{۱۸} اندیان سوار

^۱ I, K, VI—IV چندین^۲ پر افگند^۳ آذر گشت— IV, VI—IV آذرگشسب^۴ (без рифмы); آذرگشسب^۵ (далее испорчено). ^۵ I, IV, VI—оп. آورد^۶ ل (метр нарушен). ^۶ IV—L رای—^۷ K, IV, VI—^{۱۰} I, K, IV, VI—^۸ ل—доб. توجه ذحو مخیمه بأرض الحلفاء—^۹ و. ^{۱۱} I, K, VI—^{۱۴} K, VI—^{۱۳} IV راز ذهان—^{۱۲} K گویند^{۱۵} I, K, VI—^{۱۶} L لشکرفروز—^{۱۷} I, IV—^{۱۸} K، VI—^{۱۹} I، IV—^{۲۰} K، VI—^{۱۸} I، IV—^{۱۹} K، VI—^{۲۰} VI—доб.: و استدعی کاتبه—^{۱۶} ل در دیر—I داشسته—^{۱۷} ب داراپنهاه—^{۱۸} K ذویسند از دگر آذکه—^{۱۹} بشابور و هم بشابور با—^{۲۰} K ذویسند از دگر آذکه—^{۱۹} بشابور و هم بشابور با—^{۲۰} VI—доб.: همان یزدگرد(?) و نژاد کیان *

وزان پوشش^۲ جام^۳ شهربار
ازان پس بدو گفت^۴ کاین مرد کیست
تو موسیل را چون ذپرسی ز مهر^۵
ذخفتسنت هرگز باآباد بوم
ذه خرگاه^۶ و خپمه سرای وی است
سلیع^۷ بزرگی^۸ و گنج^۹ درم
ذیماش ببرگشتن شاه بود
که رذج تو کی مافد ازدر ذهفت
همان^{۱۰} ذمامت^{۱۱} از مهتران مه شود
بمن بر یکی تازه کن روزگار
ستایش کنم فر^{۱۲} و زیب قرا
درفشان کنم زین سخن^{۱۳} گنج تو^{۱۴}
شد آن مرد بیداردل ذاشکیب
همی خیره گشت از^{۱۵} ذهیب^{۱۶} ورا
جهه اذجوی فرمود تا بر ذشست
همی تاخت پیش^{۱۷} آذرگشپ
دلش بود یکسر بدرد آزده
جیپیش چهاندار پیزدان پرسست

وزان چهاردهجتین دران¹ روزگار
همی گفت و خسرو فراوان گریست
بدو گفت کای شاه خورشیدچهر
که تا تو ز ایران شدستی بروم
سرایرده و دشت جای وی است
فرابون سپاه است با او بهم
کنون تا تو رفتی برین راه بود
جهاندار خسرو بوسیل¹¹ گفت
بکوشیم تا روز تو به شود
بدو گفت موسیل¹⁴ کای شهریار
که آدم ببوم رکیب ترا
بدو گفت خسرو که با رفج تو
برون کرد یک پای خویش¹⁷ از رکیب
بموسیل پای و رکیب ورا
چو بیکار²⁰ شد مرد خسرو پرست²¹
وزان دشت بی بر از گیخت اسپ
ذوان²³ اندر آمد²⁴ با آتش کده
بسند هیربد زند و استار بدست

^۱ I, K, IV, VI— وزان جامه و بوشش VI ازان جامه پوشش — ^۲ I— доб. و ^۳ بدان — ^۴ ز خرگاه— ^۵ بپرسید VI بمهربانیک — ^۶ I, K, IV, VI— ^۷ I, K, IV, VI— ^۸ I— доб. ^۹ K, VI— ^{۱۰} I, K, IV— доб. و ^{۱۱} ل— ^{۱۲} K, IV— ^{۱۳} بدان ^{۱۴} ل— ^{۱۵} VI موسیک— ^{۱۶} I, K, IV— ^{۱۷} IV ^{۱۸} بکوشم که افزون شود ^{۱۹} ذامش — ^{۲۰} ل— ^{۲۱} IV, VI— доб.

که بندوی خال جهانگوی بود²
ز لشکر³ ذگه کرد خسرو برای
چنین اسپ⁴ قازان بدهشت ذمود
بزین گوشه قازان ز بهر چیند
برادم که آن مرد ابلق سوار
همان یارش از لشکری دیگرست
که این کی بود ای سوار دلیر⁸
مگر پاک یزدان بود یار و پشت⁹
و گر کشته¹¹ بر دار¹² میدان بود
بدان سو ذگه کن که او¹³ خال قست
ز گسته¹⁴ گوینده جز جان معجی
پیاده شدند از دران سایه¹⁵ گاه
ستودند و برداشت پیشش ذماز
که گفتتم ترا خاک¹⁶ پایم¹⁷ ذهافت
همان مردمی کو ز بهرام دید¹⁸

بانشکرگهش یار¹ بندوی بود
برفت این دو گرد از میان سپاه
بگسته⁵ گفت آن دلاور دو مرد
برو⁶ سوی ایشان ببین⁶ تا کیند
چنین گفت گسته⁷ کای شهریار
برادرم بندوی کنداورست⁷
چنین گفت خسرو بگسته⁸ شیر
کجا کار بندوی باشد درشت
اگر زده خواهی¹⁰ بزدنان بود
بدو گفت گسته¹¹ شاهها درست
گر¹⁴ آید بندیک و باشد جز اوی
هم آذگه رسیدند نزدیک شاه
چو رفتند نزدیک خسرو فراز
بپرسید خسرو بمندوی گفت
بخسرو بگفت اذچ بر وی رسید

1575

¹ که موقوف انجای VI—باز IV—² I, K, VI—доб.:

چو از جنبش خسرو آگاه شد * ازان دشت قازان سوی راه شد
IV—доб.:

چو از جنبش خسرو آگاه شدند * ازان دشت قازان سوی ره شدند
³ ذگر⁷ I, K, IV, VI—⁵ یکی—I⁴ ازان پس—⁶ I, K, IV,
VI—⁸ جنگ آورست—

bedo گفت خسرو چه گویی همی * تو بندوی را از که [چه—VI] جویی همی
K, VI—доб.:

ذگر تا ذگویی چنین گفت و گوی * کزان [کزان—VI] گفته اندوهت آید بروی
آن—⁹ I, IV—6. оп. ¹⁰ K, VI—¹¹ IV, VI—¹² ل—доб. ¹³ I, K, IV, VI—¹⁴ I, K, IV, VI—¹⁵ ل—¹⁶ IV—¹⁷ K, VI—¹⁸ ب—¹⁸ ب حکی—

له ما جری علیه و علی پهرام بن سیاوش

همان بیر ذیباط-ومن و بیر لشکرش
بدان مهتران گفت اگر کردگار
تواذایی خویش پییدا کنم
ذپاشد^۶ حن اندیشه دوستان ۱۵۶۰

八

سپهرا بکردار گردان سپهه ر
هوا شد ز گرد سپاه¹² آبنوس¹³
بیامد سوی آذرابادگان
بلشکرگه آمد دمادم سپاه¹⁴
چنان لشکری¹⁵ گشن و راهی سه دوک²⁰
بدو گفت مهتر تویی بدر رمه
ان باره قیزندگرا سپرد
همی راند شادان²² دل و راجوی
که که دی میان دن، گان²⁶ من،

بـهـشـتـهـم⁹ دـبـیـارـاسـتـ خـورـشـیـدـچـهـرـ
 زـدرـگـاهـ بـرـخـامـسـتـ آـوـایـ¹¹ کـوسـ
 سـپـاهـیـ گـزـینـ کـرـدـ¹⁴ زـآـزادـگـانـ
 دـوـهـفـتـهـ بـرـآـمـدـ بـفـرـمـانـ¹⁵ شـاهـ
 سـرـاـپـرـدـهـ شـاهـ¹⁷ بـرـدـهـشـتـ دـوـکـ
 ذـیـاـطـ وـسـراـ دـادـ لـشـکـرـ هـمـهـ
 وزـاـذـجـ اـیـگـهـ بـاـ سـوـارـانـ گـردـ
 سـوـیـ رـاهـ چـبـچـسـتـ²¹ بـنـهـادـ روـیـ
 دـحـادـ²³ کـهـ مـحـسـسـهـ لـاـ دـهـدـ²⁴ اـمـنـهـ
 1570

بگوهر—¹ IV, IV بدان روزگار—VI بدين روزگار—² K بدين—چو—³ I, IV
 بگوهر چو دريا—⁴ I, IV, VI — доб.:
 ببهاشید ازین [ازان—⁵ I, K, IV, VI] آمدن رامشی * گزینید گفتار بر خامشی
 شود کار چون از صبا بوستان—⁶ VI فلک بلاد بر مهتران—⁷ I, IV, VI
 آواز—⁸ K آن خوب چهر—⁹ I, K, IV, VI و لما کان الیوم الشامن—¹⁰ K, IV, VI
 دمادم—¹¹ K سپه—¹² I, IV سپه—¹³ VI — б. оп. ¹⁴ VI بیاورد—¹⁵ K زفرمان—¹⁶ I, K, IV, VI
 نزل فى ارض تعرف بارض الخلفاء—¹⁷ I, K, IV, VI سراپرده زد شاه—¹⁸ B بلشکرگه آمد
 (так!); جنگست—I حنگست—¹⁹ K, VI لشکر—²⁰ I, K, IV أو أرض المخازل
 خنگشت) خنگست—²¹ Л حنگست—²² T (С и Р) حنگست—²³ IV, VI حنگست—²⁴ I, IV
 в тексте—по Т (коњектура С. Нафиси). بدانجا—IV پیچان—²⁵ I, IV, VI بد—²⁶ VI موسیپک—²⁷ IV

<p>ازان شارستان برد لشکر^۱ برآ درفشن سواران جوشن وران سواران بیدار و مردان مرد^۴ بخندیده چون گل بوقت بهار مران^۷ بارهرا پاشنه خیز^۸ کرد بپرسیدن^{۱۰} آزادی از در گرفت ابا رذج دیگر^{۱۱} تهی کرد گنج بپرده درون روی مردم بیدید ز دیدار آن خوب رخ گشت شاد ذهبته پیکی^{۱۷} ماهرا ساخت جای چهارم چو بفرودخت گیته فیروز ذیاطوسرا^{۱۹} پیش او خواستند سران سپهرا همه بیش و کم کدامند و^{۲۳} مردان^{۲۴} جنگ اوران که آورد گیرند روز^{۲۵} ذبرد گزیده سواران خنجر گزار سواران گردنه^{۲۷} رزم خواه که چرخ آفرید و زمان و زمین</p>	<p>چو بشنید خسرو که آمد سپاه چو آمد پیدیدار گرد سران همی رفت لشکر بکردار گرد^۳ دل خسرو از لشکر فامدار دل روشن^۵ رادرا^۶ قیز کرد ذیاطوسرا^۹ دید و در بر گرفت ز قیصر که بر داشت ز انگونه رذج وزادجای^{۱۲} سوی عماری کشید بپرسید^{۱۳} و بر دست او^{۱۴} بوس^{۱۵} داد بی او رد لشکر^{۱۶} بپرده سرای سخن گفت و بنشست با او سه روز گزیده سرایی^{۱۸} بیمار استند ابا سرگس^{۲۰} و کوت^{۲۱} جنگی بهم بدیشان چنین گفت کاکنوں^{۲۲} سران ذیاطوس بگزید هفتاد مرد که زیر درفشش^{۲۶} برفتنی هزار چو خسرو بدید آن گزیده سپاه همی خواهد بر کردگار آفرین</p>
	1545
	1550
	1555

^۱ لشکر آمد—^۲ رفت تا پیش راه—^۳ VI—I, K, IV, VI—^۴ ابر—IV—I، همه غرقه—

⁶ IV—⁵ روشنش—K سپاهش همه غرقه در خود و ببر [کبر—VI—[VI—K, VI—[VI—K]
⁷ دل از شادماذی همی—VI دادر
⁸ میان—K (без рифмы).
⁹ Л—I оп. ¹⁰ I,

که از بھر خسرو—VI ابا رذق و لشکر—K ابا رذق لشکر—¹¹ I، IV پرسید و —¹² I، K، IV، —¹³ K، VI ¹⁴ II، I، IV، —¹⁵ K، IV، VI

¹، ²، ³، ⁴، ⁵، ⁶، ⁷، ⁸، ⁹، ¹⁰، ¹¹، ¹²، ¹³، ¹⁴، ¹⁵، ¹⁶، ¹⁷، ¹⁸، ¹⁹، ²⁰، ²¹، ²²، ²³، ²⁴، ²⁵ و کان هدا الرجل یلقب بهزاره لکوذه بـ دوه. سرکنی - в тексте по 1. -- 5 -- 6 -- 7 -- 8 -- 9 -- 10 -- 11 -- 12 -- 13 -- 14 -- 15 -- 16 -- 17 -- 18 -- 19 -- 20 -- 21 -- 22 -- 23 -- 24 -- 25 گردان VI و اکنون I، IV، II، K، L، оп. (ср. б. 1555). محدوداً بالف فارسی

و در فشی-^{۲۰} جویند روز-^{۲۱} I, IV, VI کیرد بروز op.

ذخیره‌زد^۱ کسی از میان مهان^۲
که اند سخنها می‌انجی بود
که نفروش آزادگاذرا بچیز
اگر چند ماند^۴ بگیتهی بسی
که تا آشکارا^۵ شود زو ذهان^۶
همه کار^۷ و کردار او ایزدیست
برفتند پاداش و^{۱۰} رهنمون
که تا رفتنهش کی به^{۱۱} آید زجای^{۱۲}
بنیک^{۱۳} اختر و فال گیتهی فروز
سدیگر^{۱۵} بیامد بپیش سپاه
سخن گفت با او ز^{۱۷} اذاده بپیش^{۱۸}
ذگه دار و مگشای بنده از میان^{۲۰}
بهبیند که کاری رسد ذو ترا
که بیار تو بادا برفتمن سپهر
بدان^{۲۲} جنگ سالار لشکرش بود
بران بر ذهادم که هم‌گیش قست
سپاهی برین گونه آراسته
بگفتند و گریان^{۲۳} بهپیچید روی
ذی‌اطوس در پیش با گرز و تیغ^{۲۴}

ز گستههم شایستهتر در چهان
چو شاپور مهتر کرانجی^۳ بود
یکی رازدارست بالوی ذیز
چو خرداد برزین ذهبينه کسی
بران^۵ آفریدش خدای جهان 1525
چو خورشید قابنده او^۸ بی بدیست
همه یاد کرد این بنامه درون
ستاره‌شمر پیش با رهنما
بجهنمه‌بیهود قیصر بهرام روز
دو^{۱۴} منزل همی رفت قیصر برآه 1530
بفرمود تا مریم آمد بپیش^{۱۶}
بدو گفت دامن ز^{۱۹} ایرانیان
درهنه نباید که خسرو ترا
بگفت این و پدرود کردش بهر^{۲۱}
ذی‌اطوس جنگی برادرش بود 1535
بدو گفت مریم بخون خویش تست
سپردم ترا دختر و خواسته
ذی‌اطوس یکسر پذیرفت ازوی
همی رفت لشکر برآ وریغ^{۲۴}

¹ K, VI—² کهان و مهان—³ ل, I, K, IV, VI—⁴ ذهادش—⁵ کهان و مهان—⁶ ذهادش—⁷ کوانجی—⁸ بفرمان روان داد پس—I, IV—⁹ قابنده و—¹⁰ رای—I, IV—¹¹ ل—¹² ل—¹³ بجای—I, IV, VI—¹⁴ VI—¹⁵ I, K, IV, VI—¹⁶ آمدش پیش—I, IV, VI—¹⁷ چهارم سه—¹⁸ VI—¹⁹ I, K, IV, VI—²⁰ VI—²¹ K, VI—²² K, VI—²³ بیشان—²⁴ K, VI—²⁵ چهاندار قیصر—²⁶ چهاندار ازیشان—²⁷ بران—²⁸ K, VI—²⁹ ز مهر دران راه و ریغ—³⁰ IV—

بآیین ذیکو ^۱ بخسرو سپرد کزان کند شد بارگیهای تبز ^۲ زیاقوت و ز جامه زرنگار پسر پیکر و از برپیشمش ^۳ بوم ^۴ سه قاج گرازمایه گوهرزگار ^۵ جلیلش پر از گوهر شاهوار ^۶ ز گوهر درفشنان چو چشم خروس ز ایوان ^۷ برفتند با رذگ و بوی ^۸ بیامد بزرین و سیمین ستام ^۹ پریچهره و شهره و دلگسل خردمند و با داشش و ذامدار ^{۱۰} همان ذبز با مریم اندرونی ^{۱۱} همان بخشش و خورد و شایستگی ^{۱۲} فزون بد ^{۱۳} ز سیصد هزاران هزار ز گوهر ذگار افسری بر سرش ز شایسته هر ^{۱۴} چیز بسیار داد سزد گر بر آرد ^{۱۵} گردن بهمه	بپذرفت دخترش گستاخ گرد وزان پس بیاورد چندان جهیز ز زینه و گوهر شاهوار ز گستودنیها و دیبارای روم همان یاره و طوق با گوشوار عماری بیاراست زرین چهار چهل مهد دیگر بد از آینوس ازان ^{۱۶} پس پرستنده ^{۱۷} ماهروی خردمند و ^{۱۸} بیدار پانصد ^{۱۹} غلام ز رومی همان ذیز خادم چهل وزان فیلانوفان رومی چهار بدیشان بگفت آج بایست گفت از آرام و ز کام و بایستگی پس از ^{۲۰} خواسته کرد رومی شمار فرستاد هر کس که بد بر درش مهاذرا همان ^{۲۱} اسپ و دینار داد چندین گفت کای ^{۲۲} زیرستان شاه
^۱ K, VI— ^۲ I, IV— ^۳ L— ^۴ ۱۵۰۵—۱۵۱۰ оп.; Б— ^۵ ۱۵۰۵—۱۵۱۰ переведены с текста, очень близкого рукописям I и IV; K, VI— ^۶ ۱۵۰۵ и ۱۵۰۶ стоят после б. 1512 текста. ^۷ K, VI— ^۸ ۱۵۰۵—۱۵۱۰ оп.; ^۹ ۱۵۱۱—۱۵۱۲ переданы так: ^{۱۰} K, VI— ^{۱۱} I, IV— ^{۱۲} I, VI— ^{۱۳} VI— ^{۱۴} L, I, K— ^{۱۵} K, IV, VI— ^{۱۶} K, VI— ^{۱۷} Б— ^{۱۸} I, K, IV, VI— ^{۱۹} I, K, IV, VI— ^{۲۰} ازان— ^{۲۱} I, K, IV, VI— ^{۲۲} K, VI— ^{۲۳} L, I, IV— ^{۲۴} L, I, IV— ^{۲۵} کاین— ^{۲۶} داد و هم	برو پیکر زر و سیمینش بوم ^۱ پیکر او برپیشمش ^۲ گستردنیهای ^۳ IV— ^۴ K, چهار دگر ^۵ —I علی کل واحدة منها صلیب مرصع بالجواهر ^۶ — ^۷ K, VI— ^۸ ۱۵۱۱—۱۵۱۲ оп.; ^۹ ۱۵۱۵—۱۵۳۴ не переведены. ^{۱۰} I, K, IV, VI— ^{۱۱} K, VI— ^{۱۲} I, VI— ^{۱۳} VI— ^{۱۴} L, I, K— ^{۱۵} K, IV, VI— ^{۱۶} K, VI— ^{۱۷} ب— ^{۱۸} I, K, IV, VI— ^{۱۹} I, K, IV, VI— ^{۲۰} ازان— ^{۲۱} I, K, IV, VI— ^{۲۲} K, VI— ^{۲۳} L, I, IV— ^{۲۴} L, I, IV— ^{۲۵} کاین— ^{۲۶} داد و هم

که از آب و خاک^۲ و هوا برقرارست
بفرمان دارند دارند گوش
ذجویند نام و نشان جز بداد^۳
دگر شاد کردن دل مستمند
بپوشد رخ شید^۵ گردان بگرد^۶
جزین را^۷ ذخواهد خرمند شاه^۸
برو باد فرین بی آفرین
سخنهای او سودمند آمدش^{۱۰}
ترا نامدار مهان آفرید^{۱۱}
تو داری در رازهارا کلید
سرش ز افسر ما برق بود
یکی افسری نامبردار خواست
که آباد باد از تو ایران زمین

همان قبلهشان^۱ برقرارین گوهربست
ذباشند شاهان ما دین فروش
بدینار و گوهرب ذباشند شاد
بمشییدن کاخهای بلند
سدیگر^۴ کسی کو بروز ذبرد
بر و بوم دارد ز دشمن ذگاه
جز از راستی هر کجوبید ز دین^۹
چو بشنید قیصر پسند آمدش
بعو گفت آن کو جهان آفرید
سخنهای پاک از تو باید شنید
کسیرا کزین گوده کهتر بود
درم خواست از گنج و دینار خواست
بعدو داد و بسیار کرد آفرین

۲۷

جهان شد ز گرد سواران سیاه
همه نامدار از در کارزار
سر آمد برو روزگار درنگ
خردمند و با سنهگ و با رای و کام
همی خواست از کردگار آفرین^{۱۷}

وزان پس چو داشت کامد سپاه
گزین کرد زان رومیان صد^{۱۲} هزار
سلیع و درم خواست و اسپان^{۱۳} جنگ
یکی دخترش^{۱۴} بود مریم بنام
بخسرو فرستاد^{۱۵} بآیین^{۱۶} دین

^۱ K, VI ² I, K, IV, VI ³ Б — вместо перевода бб. 1488—1492 дает:
بل غرتكم كنوزكم و أموالكم، و ذسيتم قول عيسى صلوات الله عليه حيث يقول: احتذر
چهارم—^۴ I, IV ⁵ IV текsta. ⁶ K, VI—⁷ K, VI—⁸ I—б. оп. ⁹ K, VI—¹⁰ Л—б. оп.; Б—ثني عيله—¹¹ Л—б. оп.
بدادش بخسرو—¹² K, VI ¹³ VI ¹⁴ مردان—¹⁵ دخترى—K ¹⁶ VI—¹⁷ I, IV—б. оп.

سخن‌گوی و داذنه و بادگیر
بمرذایی از^۳ زیرکی کام^۴ یافت
بران دار بر گشته خندان بد اوی
تو گر بخوردی^۶ گرد این فن^۷ مگردد^۸
بنزدیک او آشکارست راز^{۱۰}
هم از راه و^{۱۲} آیین^{۱۳} طهــورثــی
جز از بندهــگــی کــرــدــتــ رــایــ ذــیــســتــ
چــوــ بــرــ وــاــزــ بــرــســمــ بــگــیرــدــ^{۲۱} بدست
گــرــ اــزــ تــشــنــگــی آــبــ بــینــدــ بــخــوابــ
ذــخــواــهــدــ بــجــنــگــ اــذــدــرــونــ آــبــ ســرــدــ
چــوــ روــشــنــرــوــانــ گــشــتــ وــ دــاــذــشــپــذــیــرــ
بهــ پــیــغــمــبــرــیــ^۱ ذــیــزــ هــنــگــامــ^۲ یافت
توــ گــوــیــیــ کــهــ فــرــزــذــدــ یــزــدــانــ بدــ اوــیــ
بخــنــدــدــ بــرــیــنــ بــرــ خــرــدــمــنــدــ مــرــدــ
کــهــ هــســتــ اوــ زــ فــرــزــذــدــ وــ زــنــ^۹ بــیــازــ
چــهــ پــیــچــیــ زــ دــیــنــ^{۱۱} کــیــوــمــرــثــیــ
کــهــ گــوــبــنــدــ دــارــایــ^{۱۴} گــبــهــمــانــ پــیــکــیــســتــ
جهــاـذــدــارــ^{۱۷} دــهــقــانــ یــزــدــانــ پــرــســتــ
ذــشــایــدــ چــشــیــیدــنــ یــکــیــ^{۲۲} قــطــرــهــ آــبــ
بــیــزــدــانــ پــنــاهــدــ بــرــوزــ ذــبــرــدــ

1480 1485

I — доб.:

بــدرــ پــیــرــزــنــ بــودــ وــ اوــ درــ کــنــشــتــ * نــگــهــمــانــ وــ جــوــیــنــدــهــ خــوبــ وــ زــشتــ
K, VI — доб.:

قــوــ گــوــیــ کــهــ اوــراــ زــذــیــ بــودــ پــشــتــ(?) * ذــگــهــمــانــ گــوــیــنــدــهــ خــوبــ وــ زــشتــ
IV — доб.:

پــدرــ رــذــگــرــزــ بــودــ وــ اوــ درــ کــنــشــتــ * ذــگــهــمــانــ وــ جــوــیــنــدــهــ خــوبــ وــ زــشتــ
C — доб.:

پــدرــ دــیــرــ اوــ بــودــ وــ مــادرــ کــنــشــتــ * ذــگــهــمــانــ وــ جــوــیــنــدــهــ خــوبــ وــ زــشتــ
P — доб.:

چــوــ بــشــنــجــیدــ خــرــادــ بــرــزــیــنــ ســخــنــ * ذــگــرــ تــاـ بــپــاســخــ چــهــ اــفــگــنــدــ بــنــ
چــنــبــیــنــ گــفــتــ کــوــ رــاــزــ مــرــدــ ســرــوــشــتــ * ذــگــهــمــانــ وــ جــوــیــنــدــهــ خــوبــ وــ زــشتــ
وــ فــیــ الــکــنــیــســةــ پــیــکــیــ عــلــیــهــ آــبــوــهــ

ذــامــ^۴ بــمــکــرــیــ اــزــانــ VI بهــ قــیــزــیــ اــزــینــ^۳ هــنــگــامــهــ K^۲ بهــ پــیــغــمــبــرــیــ I, K¹
بــیــزــدــانــ^۵ K, IV, VI⁷ توــ باــ اــیــنــ خــرــدــ VI⁶ توــ گــرــ باــهــشــیــ I, IV⁸ خــودــ
زــ فــرــزــذــدــ VI⁹ بــگــرــدــ T⁸ (رــشــیــدــیــ) مــکــرــ وــ حــیــلــهــ فــنــدــ вــ текــсـ~е~
وــ زــنــ هــســتــ اوــ IV¹⁰ لــ опــ¹² (метр~нарушen). IV¹¹ توــ اــزــ دــیــنــ¹³ وــ زــنــ هــســتــ اوــ
کــارــ¹⁴ K, VI¹⁵ رــاــهــ VI¹⁶ I, IV¹⁷ دــادــ اــرــ VI¹⁸ کــهــ جــهــاـذــجــوــیــ VI¹⁹
ذــگــیــزــدــ VI²⁰ وــ لــ добــ²¹ K, VI²² کــهــ VI²³ لــ добــ²⁴ K, IV, VI²⁵ چــشــیــپــدــنــشــ يــکــ

شود تپیره زان زخم^۱ دیدار تو^۲
 خردمندرا ذمام بهتر ز کام^۳
 مجو ار ذباشت^۴ گستردنی
 بی آزار ازین تپیرگی بگذرید^۵
 دل از آز بسیار بپیراه گشت^۶
 شماری که^۷ شد گنجت-اشر^۸ کلید
 زرهای رومی و رومی^۹ کلاه
 ز آسودگی تپیخها بر کشید^{۱۰}
 مسیحها نبمود اندیین رهنمون^{۱۱}
 که ندانش^{۱۲} ز رفع تن خویش بود
 فزوذیش^{۱۳} رخیچین^{۱۴} بدی پرورش
 چو بی پار و بیچاره دیدش بکشت
 بران دار بر مرورا^{۱۵} خوار کرد^{۱۶}
 و گر بر زند کف برخسار تو^{۱۷}
 مزن همچنان قا بماند ذمام
 بسو-قاها^{۱۸} بس کن از خوردنی
 بدین^{۱۹} سر بدیرا ببد مشمرید^{۲۰}
 شمارا هوا بر خرد شاه گشت
 که ایوان-هاتان بکیوان رسید
 ابا گنجستان نیز چندان سپاه^{۲۱}
 بهر جای^{۲۲} بیداد لشکر کشید^{۲۳}
 همی^{۲۴} چشمی گردد بیابان ز خون
 یکی بی نوا مرد درویش بود
 جزا^{۲۵} ترف^{۲۶} و شیرش نبودی^{۲۷} خورش
 چو آورد مرد جهودش بمشت
 همان^{۲۸} کشتیدرا نیز بر دار کرد^{۲۹}

¹ K, VI— حشّ ² K, VI— доб.:

همه خاذه از گوهر شاهوار²
که رومیش برا اسپ هندی³ ذشاند
بخواهد شود شاد و روشن روان⁵
همی تا کجا بر کشد پایگاه
همه⁷ بتپرستند گر خود کیند
بهند اندرون گاو شاهست و⁸ ماه
ذدارد کسی بر تن خویش مهر
چو مارا ز داشتگان ذشم رند¹¹
شد اذر میان خویشتن را بسوخت
بفرمان یزدان فرمان روا
سخنهای ذغز آورد¹⁵ دلپذیر
گناهش ز کردار شد فاپدید
همان¹⁷ راستی خواهد این سوختن¹⁸
برین بر روان مسیحا گواست
بدانگه که بگشاد راز از ذهنست
میاویز با او بتندی بسی

چنین گفت کن آهنت آن سوار¹
که دان ورا مغناطیس خواند
هرانکس که او⁴ دفتر هندوان
بپرمید قیصر که هندی⁶ ز راه
ز دین پرستندگان بر چیند
چنین گفت خرداد پر زین که راه
بیزدان ذگروند⁹ و گردان سپهر
ز خورشید گردیده بر بگردند¹⁰
هرانکس که او¹² آتشی بر فروخت
یکی¹³ آتشی داشت¹⁴ اذر هوا
که دادای هندوش خواهد اثیر
چنین گفت ک آتش¹⁶ با آتش رسید
ازان ذاگزیر آتش افروختن
همان گفت توگوی شما²⁰ ذیست راست
ذهبنی که عیسی میریم چه گفت
که پیراهنست گرستادن کسی

1450 1460

¹ ل—б. оп.; К, VI—доб.: یکی گوهرت این سزاوار تخت—² کای شاه پیروز بخت—K—³ I, VI—آهن—⁴ K, VI—جهان—⁵ VI—از—⁶ I, VI—⁷ هندو—⁸ چنین—⁹ دیست برتر—¹⁰ ل—¹¹ نشمرد—¹² VI—¹³ قن—I—¹⁴ دید—¹⁵ IV—¹⁶ همه—¹⁷ همه—I—¹⁸ IV—¹⁹ K, VI—²⁰ همی خویشتن را بدان سوختن—T—²¹ داد آن

Б—б. 1447 переведен.

Бخواهد بداند علوم جهان—³ K, VI—⁴ آهن—⁵ VI—⁶ I, VI—⁷ هندو—⁸ چنین—⁹ K, VI—¹⁰ ذهبنی که ماذد ز دادا ذهبان—¹¹ نشمرد—¹² VI—¹³ قن—I—¹⁴ دید—¹⁵ IV—¹⁶ همه—¹⁷ همه—I—¹⁸ IV—¹⁹ K, VI—²⁰ همی خویشتن را بدان سوختن—T—²¹ داد آن

ذه جنبان شدش دست و ذه^۲ پای رفت
جز از دست جاییش جنبان بدی
و گر^۳ دست جای دگر آختی^۴
ذباشد جز از^۵ فیلسوفی طلس^۶
که این مادرخرا خرد فیضت جفت
که بالوی و گستہم ذشناختند
و گر چشم مارا بمندی همی
گشاده^۷ و سیم دندان شود

سرشکش که ازداخت^۸ یک جای رفت
اگر خود درین کالبد جان بدی
سرشکش^۹ سوی دیگر انداختی
ده بینم همی جنبش جان و جسم
بر قیصر آمد بخندید و گفت
طلسمست کاین رومیان ساختند
بایزادیان بر بخندی همی
چو این بشنود شاه خندان شود

1435

۲۶

که دستور شاهنشهادرا^{۱۰} سزی
کزین برقر ازدازه ذتوان گرفت
کزاجا شگفتی شود^{۱۱} هوشیار^{۱۲}
طلسمست گر^{۱۳} کرده ایزدیست
بیامد بران^{۱۴} جایگاه کهن
سوار ایستاده درو ارجمند^{۱۵}
پدان^{۱۶} سان تو گفتی خدای آفرید^{۱۷}
بیامد بر قیصر نامدار^{۱۸}

بدو گفت قیصر که جاوید زی
یکی خانه دارم در ایوان^{۱۹} شگفت
یکی اسب و مردی برودر سوار
چو بینی ذدانی^{۲۰} که این بند چیست
چو خرداد برزین شنید این سخن
بدیدش یکی جای کرده بلند
کجا چشم بیننده چونان ذدید
بدید ایستاده معلق سوار

1440

همان دست و رانش بیک-IV هم از دست و ز رانش پک-I^۲ چو افتاد-IV^۱
دل-I^۳ بجز VI^۷ مگر-IV^۶. op. I, K, VI-IV^۵ قاختی-I^۴ دگر-I^۴ سرشکی-K,
K, IV, VI-L^۸ I, K, IV, VI-^۹ دستوری خسروادرا- VI^{۱۰} K, IV, VI-^{۱۰} VI^{۱۰} VI^{۱۰}
کزو^{۱۱} پایوان^{۱۰} بدانی^{۱۲} I, IV, VI-^{۱۱} I, K, IV, VI-^{۱۲} I, K, IV, VI-^{۱۳} I, K, IV,
حیرت آرد دل VI-^{۱۴} I, IV-^{۱۵} I, IV-^{۱۶} VI^{۱۷} بران^{۱۷} ل, I, IV-^{۱۸} VI^{۱۷} بدان-^{۱۷} ل, I, IV-^{۱۸} VI^{۱۷} بدان-(L - ср. следующее различение).

^{۱۸} همه خانه از گوهر شاهوار-Л-доб.:

کجا چشم بیننده چونان ذدید * طلس و ذه از کاردان شنید
ذباید که ماند بگیته ذهان * که همتای این ذیست اندر چهان
بدو گفت قیصر همان کیم طلس * بران سان بس آورد بس پای و جسم

<p>که خود اب بارد² همی بر کنار سخن گوی و هر یک پنهانگ³ ذمربد زن بی زبان⁷ خامشی بر گزید ببیچارگی نزد¹⁰ داور¹¹ شدند ذمید پند ما مرورا سودمند¹² که ما سوکواریم زین سوکوار سوی رای¹³ خرّاد بزرگین شتافت گزین¹⁴ سر تخلّه اردشیار مگر یکره¹⁷ آواز او بشنوی¹⁸ ز ایوان بندزدیک آن سوکوار ذگه کرد روی و سر و افسرش طلسه فریبند بردش ذمایز پر اندیشه شد مرد مهتر نزاد¹⁹ پرسنده دگاذرا بر او بدید²² پرسنده باری²⁵ چرا خامش است سزیدی اگر کم شدی²⁷ خشم اوی چپ و راست جنبش²⁸ نداده همی</p>	<p>شود رسته زین اذده¹ سوکوار برفت آن³ گرامی سه⁴ آزادمرد ازیشان کسی روی پاسخ ندید ازان چاره⁸ نزدیک⁹ قیصر شدند که هر چند گفتیم و دادیم پند چنین گفت قیصر که بدروزگار ازان ذامداران چو چاره ذیافت بدو گفت کای ذامدار دبیر یکی سوی این دختر اذدر¹⁵ شوی¹⁶ فرستاد بـ او یکی استوار چو خرّاد بزرگین بیامد برش همی بود پیشش زمانی دراز بسی گفت و زن هیچ پاسخ نداد سراپای²⁰ زنرا همی²¹ بندگردید همی²³ گفت گر زن²⁴ ز غم بجهش است اگر خود سرشناس است در²⁶ چشم اوی بپیش بـ بـ چـ کـ اـ دـ هـ مـ 1420 1425 1430</p>
--	--

شود رسته از درد این IV- شوم رسته از کار آن VI- شوم رسته از دست آن I-
¹ K, VI- برفتنده از انجا سه- VI- برفت آن گرامایه- K- ⁴ این I, IV- ³ ریزد-
² K, IV, ⁵ I, K, IV, ⁶ سخن گفت- VI- ⁹ K, VI- ⁸ I, IV- وزان هر یکی- ⁷ I, IV- ¹⁰ ازان جایگه نزد
 ذشده سود پیدا ز- ¹² I, VI- ¹¹ K, VI- دست بر سر- ¹² I, VI- ¹¹ K, VI- ¹⁰ ازان جایگه نزد
 راه- ¹³ K- ¹³ ذشده سوی پند او ز راه گزند- IV- ذشده سوی آن کسل سودمند- K- راه گزند
 مگر- ¹⁷ VI- ¹⁷ VI- ¹⁶ ایدر- K- ¹⁵ گزین و- IV, VI- ¹⁴ K- گزین کن- ¹⁴ راد- IV, VI- ¹⁹ I, K, IV, VI- 6. 1426 стоит после 6.
 دستش- K- ²² K- آن زن بسی- ²¹ I, K, IV, VI- سر و پای- ²⁰ K, VI- فرغ ذرا- ²⁰ K, VI- ²¹ I, K, IV, VI- ²² K-
 پرسنده او- ²⁵ K- ²⁵ زن کو- VI- ²⁴ K- ²⁴ یکی- ²³ پرسنده کان از بر او دوید
 دستش- K- ²⁸ K- چکد کم شدی زان سبب- ²⁷ VI- ²⁷ VI- ²⁶ پرسنده با وی- T-

<p>سخنها که اورا بدی^۲ سودمند خردمند ذخیرش از کار داد چه در بیشه شیر و چه ماهی در آب که زن بی زبان بود و تن بی روان^۴ بینهایت پیش گویا پیشک فرستاد قیصر کس اورا^۵ بخواهد کزو تیره گردد همی افسرم^۶ ذمید پند من پیش او کاربد^۷ که امروز با اندیان باش جفت کند جان مارا بدین دخت شاد سخن گویی^{۱۰} از ذامور شهریار^{۱۱} کزو آتش آید همی بر سرم^{۱۳} بداند سر مایه و ارزقان^{۱۴} چو پاسخ بآواز فرخ دهد^{۱۵}</p>	<p>1400 دلور نخست اذر آمد بپند^۱ بدو گفت کاه دخت قیصرزاد رها نیست از مرگ پریان^۳ عقاب همه باد بد گفتن پهلوان باذگشت خود هر زمانی سرشک چو گسته هم ازو در شگفتی بهاند¹⁴⁰⁵ چه دیدی بدو گفت از دخترم بدو گفت بسیار دادمش پند دگر روز قیصر ببالوی گفت همان نیز شاپور مهتر فراز شوی پیش این^۸ دختر^۹ سوکوار مگر پاسخی یابی^{۱۲} از دخترم مگر بشنو دند و اذر زنان بر آدم که امروز پاسخ دهد</p>
--	--

که تن بی روان بود—^۲ VI پریان^۳ زپند—^۴ I, K, IV, VI پریان^۵ و زن بی زبان
که از درد—^۶ I, K, IV, VI کس قیصر مرورا—K دارد^۷ I, K, IV, VI و زن بی زبان
ذذدان—^۸ K, VI نزد او سودمند—^۹ I, K, VI سوکش برقع اندرم
سزد گر برین [بدین—VI] رفع باشید یار * بپرسید ازین [ازان—VI] دختر رذامدار
همه پای مردید ازان شهریار * که جوید همی گاه اسفندیار
سزد گر برین [بدین—IV] رفع باشید یار * بپرسید ازین دختر سوگوار
K—dob.:
همان پای مردید از شهریار * که جوید همی قاج اسفندیار
VI—dob.:
همان پای مردید از شهریار * که جوید همی گاه اسفندیار
مرا قلخ شد در غممش روزگار * بجهیزید تا چیست فرجام کار
نهد—¹⁴ IV سرومایه—¹⁵ L

هر آن کس که دیدی مراورا ز دور
که بگریستی بر^۲ مسیحا بزار
طلسم بزرگان چو آمد بجای ۱385
ز دادا چو بشنید قیصر برفت
ازان جادوی^۳ در شگفتی بمادر
بگستهم گفت ای گو ذامدار
بمهالید و آمدهش هنگام شوی
براه^۴ مسیحا بدو دادمش ۱390
فرستادم اورا بخان^۵ جوان
کنون او ذشستست با سوک و درد
نه پندم پذیرد نه گوید سخن
یکی رنج بردار و اورا بمبین
چوانی و از گوهر پهلوان ۱395
بدو گفت گستهم کایدون کنم
بنزد طلسم آمد آن ذامدار
چو آمد بنزدیک تختش فراز
گرامایه گستهم بنشست خوار

زندی یافته شیفت^۶ پر ز دور
دو رخ زرد^۷ و مژگان چو ابر بهار
بر قیصر آمد یکی رهنما^۸
بپیش طلسم آمد آذگاه تفت^۹
فرستاد و گسته همرا پیش خوازد^{۱۰}
یکی دختری داشتم چون ذگار^{۱۱}
یکی خویش بدد مرورا^{۱۲} ذامجوی
ز بی داشتی روی بگشادمش
سوی آسمان شد روان^{۱۳} جوان
شده روز روشن ببرو لازورد
جهان نو از رنج او شد کهن^{۱۴}
سخنهای دانندگان بر گزین
مگر با تو او بر^{۱۵} گشاید زبان
مگر از دلش رنج^{۱۶} بیرون کنم
گشاده دل^{۱۷} و بر سخن کامگار^{۱۸}
طلسم از بر تخت بردش نماز
سخن گفت با دختر^{۱۹} سوکوار

اندر—^۱ K, VI—^۲ پاکرای—^۳ I, K, IV, VI—^۴ سرخ—^۵ K, VI—^۶ با رخی—^۷ با—VI

آمد به تفت K, VI—دوه:

مران [بران—VI] فیلسوفان ببخشید چیز * بسی با [جز—VI] درم هدیها داد نیز

^۶ K, VI—^۷ I, IV—دوه:

مران جادو از رابخشید چیز * بسی با درم هدیها داد نیز

^۸ I, IV, VI—^۹ I, K, IV, VI—¹⁰ برای—I مرمرا—K, VI در بهار—

¹¹ I, K, IV, VI—¹² I, K, IV, VI—¹³ چوازرا سوی آسمان شد روان—VI چوازرا روان—VI بکاخ

إن لي بنتا حزينة واجمة لا تزال دموعها ساجمة. و قد ذُخصت على العيش
переданы так: من فرط جزعها و حزنها. و ليسـت تقـصـر عـماـهـيـ فـيهـ، عـلـىـ كـثـرـةـ تـوـبـيـخـ لـهـاـ وـ تـعـنـيـفـ يـاهـاـ

داد داد—L—¹⁴ گشادش دل—L—¹⁵ از پامداد—L—¹⁶ مهر—VI اورا—L—

¹⁹ I, K, IV, VI—آن زن—

بیدید آن سخن‌های شاه بلند²
بگفتارهای بر قوانا بذند
بپرسید زیشان همه تن بتن
اما شاه ایران چه پیمان کنیم
همی⁴ روم و ایران یگانه شدیم
زبانرا پاسخ⁵ بیمار استند
جهاندار⁷ با تخت و افسر تویی⁶
ذ ما گر بخواهی تن و جان قراست
بدان⁸ نامداران با رای و دین⁹
دگر گونه قدر شد بآین و چهر¹⁰

چو قیصر ازان نامه بگسست¹ بند
بفرمود تا هر که دادا بذند
بنزدیک قیصر شدند انجمن
که اکنون مرا این را چه درمان کنیم
1370 بدین³ نامه ما بی بهانه شدیم
بزرگان فرزانه بر خاستند
که ما کهتر از یم و قیصر تویی⁶
ذگه کن کنون رای و فرمان تراست
چو بشنید قیصر گرفت آفرین
همی بود تا شمع گردان سپهر

۲۵

ستاره¹¹ ببرج شباهنگ شد
که پیش آرد¹² اندیشهای دراز
که کس باز نشناشد اورا¹³ بجسم¹⁴
پر از شرم با جامهای طراز¹⁶
پس پشت و پیش اذرش¹⁹ بندگان
بگریان²¹ ذی²² ماند آن خوب روی²³
سرشکی ز مرگان بینه داختی²⁶

چو خورشید گردند بی رنگ شد
بفرمود قیصر بنی‌رنگ‌ساز
بسازید جای شگفتی طلس
ذسته ذی خوب بر¹⁵ تخت ناز
ازین روی¹⁷ و زان رو¹⁸ پرستندگان
ذسته بران تخت²⁰ بی گفت‌توگوی
زمان تا زمان دست بر آختی²⁴

¹ K, VI—² K, VI—доб.: بگشاد

جهاندار قیصر چو آن نامه دید * وزان گونه پیغمبر خسرو شنید
یکیست—⁶ زبان پاسخنرا—I, K, IV, VI—⁵ همان—I, K, IV, VI—⁴ همه—K, VI—³ برین—I, K—
برای و—¹⁰ ل—¹¹ پاکیزه دین—I, K, IV, VI—⁹ بران—I, K, VI—⁸ جهانیخش و—VI—⁷ جهاندار و—
—IV خود ندادند مرا ازرا بجسم—I, K, VI—¹³ آنرا—I, K, VI—¹² آر—I, K, VI—¹⁴ عطارد—I, K, VI—¹¹ بچهر
—¹⁷ دراز—I, K, IV—¹⁶ از بر—I, K, VI—¹⁵ بیند و در ذیابد بجسم—I, K, IV, VI—¹⁸ باز نشناشد آنرا ز جسم
IV, VI—¹⁹ سو—I, K, IV, VI—²⁰ اذرون—I, K, IV, VI—²¹ سو—I, K, IV, VI—²² کسی—I, K, IV, VI—²³ ماهروی—I, K, IV, VI—²⁴ بگویا—I, K, IV, VI—²⁵ همی سوی هر کس نظر دارد—I, K, IV, VI—²⁶ VI

خرد یافتنه دختر فامدار
چو^۱ از پیش بود آن بزرگ انجمن
کزو بود گیتنی بهمیم و امید
که آینه و فریدون ذهاد^۲
که از داد او خویش بد میش و گرگ?
یکی گشت رومی و ایرانیان
که از دختران باشد او^۳ افسرش^۴
ز کردار بسیار تا^۵ اذکى^۶
که بودن درین^۷ شارستان شد دراز
ذوشه دخورشید خرداد^۸ داد
بسیپ کمیت^۹ اذر آورد پای
سخنهای خسرو بد^{۱۰} کرد یاد

چو لشکر فرستی پدیشان سپار
بخویشی چنانم کمن با تو من
ذخستین کیومرث با^{۱۱} جمشید
دگر هرج^{۱۲} هستند ایرج^{۱۳} ذزاد
بدین^{۱۴} همنشان تا قبای بزرگ
همه کینه بر داشتهیم از میان
ز قیصر پذیرفتم آن دخترش
ازین^{۱۵} بر ذگردم که گفتم یکی
تو^{۱۶} چیزی که گفتی^{۱۷} درنگی مساز
چو کرد این سخنهای بربین گونه^{۱۸} یاد
سپهبد چو باد اذر آمد^{۱۹} ز جای
همی تاخت تا پیش قیصر چو باد

1355 1360 1365

^۱ VI—^۲ I, K, IV, VI—^۳ کیومرث و هم—IV کیومرث تا—K, VI—^۴ اذک^۵ فرخ—I, K, IV, VI—^۶ اذک (метр нарушен, без рифмы); VI—доб.:
ازان [وزان—IV] تاجور مهتران کهن * به [ز—IV] کاووس و کیمسرو اید

^۷ برین—I, K, IV, VI—^۸ او بود—VI او بدی—I, K, IV, VI— доб. интерполяцию 5 бб., см. приложение II; Б—66. 1355—1362 текста, эта и следующая интерполяции не переведены.

^۹ I, K, IV, VI—^{۱۰} I, IV—^{۱۱} K—I, IV—^{۱۲} I, IV—^{۱۳} IV—^{۱۴} K—I, K, IV, VI— доб.:
کنون هرج ازین با تو کردیم راست * دل و اخته و پاک یزدان گواست
K, VI—доб.:

کنون هر چه ما با تو گوییم [کردیم] VI—* دل و اخته و پاک یزدان گواست
راست

I, K, IV, VI—далее доб. еще 5 бб., см. приложение III. ^{۱۵} IV—^{۱۶} K—I, K, VI—^{۱۷} K—I, K, VI—^{۱۸} K—I, K, VI—^{۱۹} VI—^{۲۰} I, K, IV, VI—^{۲۱} K—I, K, VI—^{۲۲} VI—^{۲۳} IV—^{۲۴} K—I, K, VI—^{۲۵} گویی—I, K, VI—^{۲۶} VI—^{۲۷} K—I, K, VI—^{۲۸} VI—^{۲۹} K—I, K, VI—^{۳۰} VI—^{۳۱} K—I, K, VI—^{۳۲} VI—^{۳۳} K—I, K, VI—^{۳۴} VI—^{۳۵} K—I, K, VI—^{۳۶} VI—^{۳۷} K—I, K, VI—^{۳۸} VI—^{۳۹} K—I, K, VI—^{۴۰} VI—^{۴۱} K—I, K, VI—^{۴۲} VI—^{۴۳} K—I, K, VI—^{۴۴} VI—^{۴۵} K—I, K, VI—^{۴۶} VI—^{۴۷} K—I, K, VI—^{۴۸} VI—^{۴۹} K—I, K, VI—^{۵۰} VI—^{۵۱} K—I, K, VI—^{۵۲} VI—^{۵۳} K—I, K, VI—^{۵۴} VI—^{۵۵} K—I, K, VI—^{۵۶} VI—^{۵۷} K—I, K, VI—^{۵۸} VI—^{۵۹} K—I, K, VI—^{۶۰} VI—^{۶۱} K—I, K, VI—^{۶۲} VI—^{۶۳} K—I, K, VI—^{۶۴} VI—^{۶۵} K—I, K, VI—^{۶۶} VI—^{۶۷} K—I, K, VI—^{۶۸} VI—^{۶۹} K—I, K, VI—^{۷۰} VI—^{۷۱} K—I, K, VI—^{۷۲} VI—^{۷۳} K—I, K, VI—^{۷۴} VI—^{۷۵} K—I, K, VI—^{۷۶} VI—^{۷۷} K—I, K, VI—^{۷۸} VI—^{۷۹} K—I, K, VI—^{۸۰} VI—^{۸۱} K—I, K, VI—^{۸۲} VI—^{۸۳} K—I, K, VI—^{۸۴} VI—^{۸۵} K—I, K, VI—^{۸۶} VI—^{۸۷} K—I, K, VI—^{۸۸} VI—^{۸۹} K—I, K, VI—^{۹۰} VI—^{۹۱} K—I, K, VI—^{۹۲} VI—^{۹۳} K—I, K, VI—^{۹۴} VI—^{۹۵} K—I, K, VI—^{۹۶} VI—^{۹۷} K—I, K, VI—^{۹۸} VI—^{۹۹} K—I, K, VI—^{۱۰۰} VI—^{۱۰۱} K—I, K, VI—^{۱۰۲} VI—^{۱۰۳} K—I, K, VI—^{۱۰۴} VI—^{۱۰۵} K—I, K, VI—^{۱۰۶} VI—^{۱۰۷} K—I, K, VI—^{۱۰۸} VI—^{۱۰۹} K—I, K, VI—^{۱۱۰} VI—^{۱۱۱} K—I, K, VI—^{۱۱۲} VI—^{۱۱۳} K—I, K, VI—^{۱۱۴} VI—^{۱۱۵} K—I, K, VI—^{۱۱۶} VI—^{۱۱۷} K—I, K, VI—^{۱۱۸} VI—^{۱۱۹} K—I, K, VI—^{۱۲۰} VI—^{۱۲۱} K—I, K, VI—^{۱۲۲} VI—^{۱۲۳} K—I, K, VI—^{۱۲۴} VI—^{۱۲۵} K—I, K, VI—^{۱۲۶} VI—^{۱۲۷} K—I, K, VI—^{۱۲۸} VI—^{۱۲۹} K—I, K, VI—^{۱۳۰} VI—^{۱۳۱} K—I, K, VI—^{۱۳۲} VI—^{۱۳۳} K—I, K, VI—^{۱۳۴} VI—^{۱۳۵} K—I, K, VI—^{۱۳۶} VI—^{۱۳۷} K—I, K, VI—^{۱۳۸} VI—^{۱۳۹} K—I, K, VI—^{۱۴۰} VI—^{۱۴۱} K—I, K, VI—^{۱۴۲} VI—^{۱۴۳} K—I, K, VI—^{۱۴۴} VI—^{۱۴۵} K—I, K, VI—^{۱۴۶} VI—^{۱۴۷} K—I, K, VI—^{۱۴۸} VI—^{۱۴۹} K—I, K, VI—^{۱۵۰} VI—^{۱۵۱} K—I, K, VI—^{۱۵۲} VI—^{۱۵۳} K—I, K, VI—^{۱۵۴} VI—^{۱۵۵} K—I, K, VI—^{۱۵۶} VI—^{۱۵۷} K—I, K, VI—^{۱۵۸} VI—^{۱۵۹} K—I, K, VI—^{۱۶۰} VI—^{۱۶۱} K—I, K, VI—^{۱۶۲} VI—^{۱۶۳} K—I, K, VI—^{۱۶۴} VI—^{۱۶۵} K—I, K, VI—^{۱۶۶} VI—^{۱۶۷} K—I, K, VI—^{۱۶۸} VI—^{۱۶۹} K—I, K, VI—^{۱۷۰} VI—^{۱۷۱} K—I, K, VI—^{۱۷۲} VI—^{۱۷۳} K—I, K, VI—^{۱۷۴} VI—^{۱۷۵} K—I, K, VI—^{۱۷۶} VI—^{۱۷۷} K—I, K, VI—^{۱۷۸} VI—^{۱۷۹} K—I, K, VI—^{۱۸۰} VI—^{۱۸۱} K—I, K, VI—^{۱۸۲} VI—^{۱۸۳} K—I, K, VI—^{۱۸۴} VI—^{۱۸۵} K—I, K, VI—^{۱۸۶} VI—^{۱۸۷} K—I, K, VI—^{۱۸۸} VI—^{۱۸۹} K—I, K, VI—^{۱۹۰} VI—^{۱۹۱} K—I, K, VI—^{۱۹۲} VI—^{۱۹۳} K—I, K, VI—^{۱۹۴} VI—^{۱۹۵} K—I, K, VI—^{۱۹۶} VI—^{۱۹۷} K—I, K, VI—^{۱۹۸} VI—^{۱۹۹} K—I, K, VI—^{۲۰۰} VI—^{۲۰۱} K—I, K, VI—^{۲۰۲} VI—^{۲۰۳} K—I, K, VI—^{۲۰۴} VI—^{۲۰۵} K—I, K, VI—^{۲۰۶} VI—^{۲۰۷} K—I, K, VI—^{۲۰۸} VI—^{۲۰۹} K—I, K, VI—^{۲۱۰} VI—^{۲۱۱} K—I, K, VI—^{۲۱۲} VI—^{۲۱۳} K—I, K, VI—^{۲۱۴} VI—^{۲۱۵} K—I, K, VI—^{۲۱۶} VI—^{۲۱۷} K—I, K, VI—^{۲۱۸} VI—^{۲۱۹} K—I, K, VI—^{۲۲۰} VI—^{۲۲۱} K—I, K, VI—^{۲۲۲} VI—^{۲۲۳} K—I, K, VI—^{۲۲۴} VI—^{۲۲۵} K—I, K, VI—^{۲۲۶} VI—^{۲۲۷} K—I, K, VI—^{۲۲۸} VI—^{۲۲۹} K—I, K, VI—^{۲۳۰} VI—^{۲۳۱} K—I, K, VI—^{۲۳۲} VI—^{۲۳۳} K—I, K, VI—^{۲۳۴} VI—^{۲۳۵} K—I, K, VI—^{۲۳۶} VI—^{۲۳۷} K—I, K, VI—^{۲۳۸} VI—^{۲۳۹} K—I, K, VI—^{۲۴۰} VI—^{۲۴۱} K—I, K, VI—^{۲۴۲} VI—^{۲۴۳} K—I, K, VI—^{۲۴۴} VI—^{۲۴۵} K—I, K, VI—^{۲۴۶} VI—^{۲۴۷} K—I, K, VI—^{۲۴۸} VI—^{۲۴۹} K—I, K, VI—^{۲۵۰} VI—^{۲۵۱} K—I, K, VI—^{۲۵۲} VI—^{۲۵۳} K—I, K, VI—^{۲۵۴} VI—^{۲۵۵} K—I, K, VI—^{۲۵۶} VI—^{۲۵۷} K—I, K, VI—^{۲۵۸} VI—^{۲۵۹} K—I, K, VI—^{۲۶۰} VI—^{۲۶۱} K—I, K, VI—^{۲۶۲} VI—^{۲۶۳} K—I, K, VI—^{۲۶۴} VI—^{۲۶۵} K—I, K, VI—^{۲۶۶} VI—^{۲۶۷} K—I, K, VI—^{۲۶۸} VI—^{۲۶۹} K—I, K, VI—^{۲۷۰} VI—^{۲۷۱} K—I, K, VI—^{۲۷۲} VI—^{۲۷۳} K—I, K, VI—^{۲۷۴} VI—^{۲۷۵} K—I, K, VI—^{۲۷۶} VI—^{۲۷۷} K—I, K, VI—^{۲۷۸} VI—^{۲۷۹} K—I, K, VI—^{۲۸۰} VI—^{۲۸۱} K—I, K, VI—^{۲۸۲} VI—^{۲۸۳} K—I, K, VI—^{۲۸۴} VI—^{۲۸۵} K—I, K, VI—^{۲۸۶} VI—^{۲۸۷} K—I, K, VI—^{۲۸۸} VI—^{۲۸۹} K—I, K, VI—^{۲۹۰} VI—^{۲۹۱} K—I, K, VI—^{۲۹۲} VI—^{۲۹۳} K—I, K, VI—^{۲۹۴} VI—^{۲۹۵} K—I, K, VI—^{۲۹۶} VI—^{۲۹۷} K—I, K, VI—^{۲۹۸} VI—^{۲۹۹} K—I, K, VI—^{۳۰۰} VI—^{۳۰۱} K—I, K, VI—^{۳۰۲} VI—^{۳۰۳} K—I, K, VI—^{۳۰۴} VI—^{۳۰۵} K—I, K, VI—^{۳۰۶} VI—^{۳۰۷} K—I, K, VI—^{۳۰۸} VI—^{۳۰۹} K—I, K, VI—^{۳۱۰} VI—^{۳۱۱} K—I, K, VI—^{۳۱۲} VI—^{۳۱۳} K—I, K, VI—^{۳۱۴} VI—^{۳۱۵} K—I, K, VI—^{۳۱۶} VI—^{۳۱۷} K—I, K, VI—^{۳۱۸} VI—^{۳۱۹} K—I, K, VI—^{۳۲۰} VI—^{۳۲۱} K—I, K, VI—^{۳۲۲} VI—^{۳۲۳} K—I, K, VI—^{۳۲۴} VI—^{۳۲۵} K—I, K, VI—^{۳۲۶} VI—^{۳۲۷} K—I, K, VI—^{۳۲۸} VI—^{۳۲۹} K—I, K, VI—^{۳۳۰} VI—^{۳۳۱} K—I, K, VI—^{۳۳۲} VI—^{۳۳۳} K—I, K, VI—^{۳۳۴} VI—^{۳۳۵} K—I, K, VI—^{۳۳۶} VI—^{۳۳۷} K—I, K, VI—^{۳۳۸} VI—^{۳۳۹} K—I, K, VI—^{۳۴۰} VI—^{۳۴۱} K—I, K, VI—^{۳۴۲} VI—^{۳۴۳} K—I, K, VI—^{۳۴۴} VI—^{۳۴۵} K—I, K, VI—^{۳۴۶} VI—^{۳۴۷} K—I, K, VI—^{۳۴۸} VI—^{۳۴۹} K—I, K, VI—^{۳۵۰} VI—^{۳۵۱} K—I, K, VI—^{۳۵۲} VI—^{۳۵۳} K—I, K, VI—^{۳۵۴} VI—^{۳۵۵} K—I, K, VI—^{۳۵۶} VI—^{۳۵۷} K—I, K, VI—^{۳۵۸} VI—^{۳۵۹} K—I, K, VI—^{۳۶۰} VI—^{۳۶۱} K—I, K, VI—^{۳۶۲} VI—^{۳۶۳} K—I, K, VI—^{۳۶۴} VI—^{۳۶۵} K—I, K, VI—^{۳۶۶} VI—^{۳۶۷} K—I, K, VI—^{۳۶۸} VI—^{۳۶۹} K—I, K, VI—^{۳۷۰} VI—^{۳۷۱} K—I, K, VI—^{۳۷۲} VI—^{۳۷۳} K—I, K, VI—^{۳۷۴} VI—^{۳۷۵} K—I, K, VI—^{۳۷۶} VI—^{۳۷۷} K—I, K, VI—^{۳۷۸} VI—^{۳۷۹} K—I, K, VI—^{۳۸۰} VI—^{۳۸۱} K—I, K, VI—^{۳۸۲} VI—^{۳۸۳} K—I, K, VI—^{۳۸۴} VI—^{۳۸۵} K—I, K, VI—^{۳۸۶} VI—^{۳۸۷} K—I, K, VI—^{۳۸۸} VI—^{۳۸۹} K—I, K, VI—^{۳۹۰} VI—^{۳۹۱} K—I, K, VI—^{۳۹۲} VI—^{۳۹۳} K—I, K, VI—^{۳۹۴} VI—^{۳۹۵} K—I, K, VI—^{۳۹۶} VI—^{۳۹۷} K—I, K, VI—^{۳۹۸} VI—^{۳۹۹} K—I, K, VI—^{۴۰۰} VI—^{۴۰۱} K—I, K, VI—^{۴۰۲} VI—^{۴۰۳} K—I, K, VI—^{۴۰۴} VI—^{۴۰۵} K—I, K, VI—^{۴۰۶} VI—^{۴۰۷} K—I, K, VI—^{۴۰۸} VI—^{۴۰۹} K—I, K, VI—^{۴۱۰} VI—^{۴۱۱} K—I, K, VI—^{۴۱۲} VI—^{۴۱۳} K—I, K, VI—^{۴۱۴} VI—^{۴۱۵} K—I, K, VI—^{۴۱۶} VI—^{۴۱۷} K—I, K, VI—^{۴۱۸} VI—^{۴۱۹} K—I, K, VI—^{۴۲۰} VI—^{۴۲۱} K—I, K, VI—^{۴۲۲} VI—^{۴۲۳} K—I, K, VI—^{۴۲۴} VI—^{۴۲۵} K—I, K, VI—^{۴۲۶} VI—^{۴۲۷} K—I, K, VI—^{۴۲۸} VI—^{۴۲۹} K—I, K, VI—^{۴۳۰} VI—^{۴۳۱} K—I, K, VI—^{۴۳۲} VI—^{۴۳۳} K—I, K, VI—^{۴۳۴} VI—^{۴۳۵} K—I, K, VI—^{۴۳۶} VI—^{۴۳۷} K—I, K, VI—^{۴۳۸} VI—^{۴۳۹} K—I, K, VI—^{۴۴۰} VI—^{۴۴۱} K—I, K, VI—^{۴۴۲} VI—^{۴۴۳} K—I, K, VI—^{۴۴۴} VI—^{۴۴۵} K—I, K, VI—^{۴۴۶} VI—^{۴۴۷} K—I, K, VI—^{۴۴۸} VI—^{۴۴۹} K—I, K, VI—^{۴۴۱۰} VI—^{۴۴۱۱} K—I, K, VI—^{۴۴۱۲} VI—^{۴۴۱۳} K—I, K, VI—^{۴۴۱۴} VI—^{۴۴۱۵} K—I, K, VI—^{۴۴۱۶} VI—^{۴۴۱۷} K—I, K, VI—^{۴۴۱۸} VI—^{۴۴۱۹} K—I, K, VI—^{۴۴۲۰} VI—^{۴۴۲۱} K—I, K, VI—^{۴۴۲۲} VI—^{۴۴۲۳} K—I, K, VI—^{۴۴۲۴} VI—^{۴۴۲۵} K—I, K, VI—^{۴۴۲۶} VI—^{۴۴۲۷} K—I, K, VI—^{۴۴۲۸} VI—^{۴۴۲۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۰} VI—^{۴۴۳۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۲} VI—^{۴۴۳۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۴} VI—^{۴۴۳۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۶} VI—^{۴۴۳۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۸} VI—^{۴۴۳۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۱۰} VI—^{۴۴۳۱۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۱۲} VI—^{۴۴۳۱۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۱۴} VI—^{۴۴۳۱۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۱۶} VI—^{۴۴۳۱۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۱۸} VI—^{۴۴۳۱۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۲۰} VI—^{۴۴۳۲۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۲۲} VI—^{۴۴۳۲۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۲۴} VI—^{۴۴۳۲۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۲۶} VI—^{۴۴۳۲۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۲۸} VI—^{۴۴۳۲۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۰} VI—^{۴۴۳۳۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۲} VI—^{۴۴۳۳۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۴} VI—^{۴۴۳۳۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۶} VI—^{۴۴۳۳۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۸} VI—^{۴۴۳۳۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۱۰} VI—^{۴۴۳۳۱۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۱۲} VI—^{۴۴۳۳۱۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۱۴} VI—^{۴۴۳۳۱۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۱۶} VI—^{۴۴۳۳۱۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۱۸} VI—^{۴۴۳۳۱۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۲۰} VI—^{۴۴۳۳۲۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۲۲} VI—^{۴۴۳۳۲۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۲۴} VI—^{۴۴۳۳۲۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۲۶} VI—^{۴۴۳۳۲۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۲۸} VI—^{۴۴۳۳۲۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۰} VI—^{۴۴۳۳۳۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۲} VI—^{۴۴۳۳۳۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۴} VI—^{۴۴۳۳۳۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۶} VI—^{۴۴۳۳۳۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۸} VI—^{۴۴۳۳۳۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۰} VI—^{۴۴۳۳۳۱۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۲} VI—^{۴۴۳۳۳۱۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۴} VI—^{۴۴۳۳۳۱۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۶} VI—^{۴۴۳۳۳۱۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۱۸} VI—^{۴۴۳۳۳۱۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۰} VI—^{۴۴۳۳۳۲۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۲} VI—^{۴۴۳۳۳۲۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۴} VI—^{۴۴۳۳۳۲۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۶} VI—^{۴۴۳۳۳۲۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۲۸} VI—^{۴۴۳۳۳۲۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۰} VI—^{۴۴۳۳۳۳۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۴} VI—^{۴۴۳۳۳۳۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۶} VI—^{۴۴۳۳۳۳۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۸} VI—^{۴۴۳۳۳۳۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۰} VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۲} VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۴} VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۶} VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۸} VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۰} VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۲} VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۴} VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۶} VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۸} VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۰} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۴} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۶} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۸} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۰} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۱} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۲} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۳} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۴} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۵} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۶} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۷} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۸} VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۹} K—I, K, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۰} VI—^{۴۴۳۳}

چو آن نامه نزدیک^۱ خسرو رسید
با ایوانیان^۲ گفت کامروز^۳ مهر
ز قیصر یکی نامه آمد بلند^۴
همی راه جوید که دیرینه کیم
چندین یافت پاسخ ز ایوانیان
چو این^۵ راست گردد بهنگام تو
چو ایشان برانگونه دیدند رای
دوات^۶ و قلم خواست و چینی حریر
یکی نامه بنوشت بر پهلوی
که پذرفت خسرو ز بیزان پاک
که تا او بود^۷ شاه در پیشگاه
ذخواهد^۸ ز دارددگان باز روم
هران شارستانی کزان مرز بود
بقیصر سپارد^۹ همه یک بیک
همان ذیز دختر کزان مادرست
به مدارستان^{۱۰} پدر خواستیم
هران کس که در^{۱۱} پارگاه^{۱۲} تو اند
چو گستهم و شایور و چون اندیان

¹ K, VI — ² بایران چنیین — ³ امروز — ⁴ Б — бб. 1337—1341 не
 переведены. ⁵ I, IV, VI — ⁶ I, K, IV, VI — ⁷ I, K, IV, VI — доб.:
 ذجودید کس از مهتران قاج شاه * بهمازد [نمادند—IV] قهی دست چندین سپاه
...برویز ...کتب بخطه — ¹¹ دویت — ¹⁰ پیرداخت — ⁹ I, IV, VI — ⁸ گرین —
مرا — ¹⁴ I, K, IV, VI — ¹³ من بوم — ¹² I, IV, VI — وارمیده ¹⁵ I, K, IV, VI — فرستم بدان — ¹⁶ I, K, IV, VI — لااطلب — ¹⁷ I, IV, op. — ¹⁸ I, IV,
بهمداستانی — ¹⁹ IV — ²⁰ IV — ²¹ I, K, IV, VI — سپارم — K سپردم — ²² K —
ذسب — ²³ I, IV — ²⁴ IV — ²⁵ K تخت و گاه — ²⁶ بتر وزین — VI پر بین

بـدید^۱ اندـران جـایگـه^۲ تـیرهـدود
بـهـپـیـچـیـد و^۳ شـد شـاهـرا سـرـز دـاد
چـو خـواـهـی کـه بـر یـابـی اـز^۴ رـوزـگـار^۵
کـه پـیـمـانـشـکـن کـس نـیـزـرـزـد^۶ کـفـن
کـه پـیـمـانـشـکـن دـاشـد و کـیـنـهـخـواـه
گـر اـنـگـشـتـهـا^۷ چـرب دـارـی مـخـوان
همـهـ^۸ خـوـدـی اـنـدـیـش و فـرـخ نـوـیـسـنـدـهـ^۹ تـیـزـوـیـرـ^{۱۰}
تو باـشـی نـوـیـسـنـدـهـ^{۱۱} تـیـزـوـیـرـ^{۱۲}
بـهـدـیـنـم دـل مـرـد خـوـدـکـامـهـرا
فرـسـتـیـم قـا دـل نـذـارـی دـژـ^{۱۳}
وـگـر نـزـد تو نـیـز نـامـی تـرـسـت
بـمـرـدـی زـدـل کـیـنـهـها بـر گـسل
مـکـن رـوز بـر دـشـمن و دـوـسـت دـخـشـ^{۱۴}
جهـهـانـدار و بـا لـشـکـر و تـاج و تـخت
روـانـرـا سـوـی رـاسـتـی رـاه دـارـ^{۱۵}
بـرـوـبـر نـهـادـنـد مـهـرـی زـمـشـکـ
فرـسـتـادـهـرا دـاد و کـرـد اـفـرـیـنـ^{۱۶}

چـو پـیـرـوـزـ بـا او درـشـتـی ذـمـمـود
شـد آـن لـشـکـر و تـخت شـاهـی بـهـبـاد^{۱۳۲۰}
تو بـرـنـایـی و نـوـز نـادـیـدـه کـار
مـکـن یـارـی^{۱۷} مـرـد پـیـمـانـشـکـن
بـهـدـان^{۱۸} شـاه نـفـرـین کـنـد تـاج و گـاه
کـنـون ذـامـمـهـ من سـرـاسـر بـخـوان
سـخـنـهـا ذـگـهـ دـار و پـاسـخ نـوـیـسـنـدـهـ^{۱۹}
ذـخـواـهـم کـه اـیـن رـاز دـافـد دـبـیـرـ
چـو بـر خـواـنـم اـیـن پـاسـخ ذـامـمـهـرا
همـمـاذـاـ^{۲۰} سـلـیـع و سـپـیـاه و درـم
هـرـانـکـسـ کـه بـر تو گـرـامـیـتـرـسـت
ابـا آـذـکـ زـو کـیـنـهـ دـارـی بـدـلـ^{۱۳۳۰}
گـنـاهـشـ بـیـزـدان دـارـنـدـه بـخـشـ
چـو خـواـهـی کـه دـارـدـت پـیـرـوـزـبـخـتـ
زـ چـیـزـ کـسـان دـسـت کـوـقـاه دـارـ^{۱۷}
چـو عـنـوـانـ آـن ذـامـمـهـ بـر گـشـتـ خـشـکـ
برـانـ مـهـرـ^{۱۹} بـنـهـاد قـیـصـرـ ذـگـیـنـ^{۲۰}

^۱ I, IV ^۲ I, IV—^۳ کـار جـزـ IV—I, IV—^۴ چـو پـیـچـیدـهـ^۵ ذـدـیدـ K, IV,
^۶ ذـه اـرـزـدـ I, IV—^۷ یـارـی اـزـ I—^۸ ذـدـیدـه بـد و ذـیـک اـز رـوزـگـارـ^۹ VI—^{۱۰} اـنـگـشـتـراـ K—^{۱۱} VI—^{۱۲} هـمـیـ IV—^{۱۳} K—^{۱۴} I, K, IV, VI—^{۱۵} هـمـ آـذـگـهـ^{۱۶} بـغـمـ VI—^{۱۷} Все рукописи (в тексте—^{۱۸} K, VI—^{۱۹} K, VI—^{۲۰} K, VI—^{۲۱} K, VI—^{۲۲} K, VI—^{۲۳} K, VI—^{۲۴} K, VI—^{۲۵} K, VI—^{۲۶} K, VI—^{۲۷} K, VI—^{۲۸} K, VI—^{۲۹} K, VI—^{۳۰} K, VI—^{۳۱} K, VI—^{۳۲} K, VI—^{۳۳} K, VI—^{۳۴} K, VI—^{۳۵} K, VI—^{۳۶} K, VI—^{۳۷} K, VI—^{۳۸} K, VI—^{۳۹} K, VI—^{۴۰} K, VI—^{۴۱} K, VI—^{۴۲} K, VI—^{۴۳} K, VI—^{۴۴} K, VI—^{۴۵} K, VI—^{۴۶} K, VI—^{۴۷} K, VI—^{۴۸} K, VI—^{۴۹} K, VI—^{۵۰} K, VI—^{۵۱} K, VI—^{۵۲} K, VI—^{۵۳} K, VI—^{۵۴} K, VI—^{۵۵} K, VI—^{۵۶} K, VI—^{۵۷} K, VI—^{۵۸} K, VI—^{۵۹} K, VI—^{۶۰} K, VI—^{۶۱} K, VI—^{۶۲} K, VI—^{۶۳} K, VI—^{۶۴} K, VI—^{۶۵} K, VI—^{۶۶} K, VI—^{۶۷} K, VI—^{۶۸} K, VI—^{۶۹} K, VI—^{۷۰} K, VI—^{۷۱} K, VI—^{۷۲} K, VI—^{۷۳} K, VI—^{۷۴} K, VI—^{۷۵} K, VI—^{۷۶} K, VI—^{۷۷} K, VI—^{۷۸} K, VI—^{۷۹} K, VI—^{۸۰} K, VI—^{۸۱} K, VI—^{۸۲} K, VI—^{۸۳} K, VI—^{۸۴} K, VI—^{۸۵} K, VI—^{۸۶} K, VI—^{۸۷} K, VI—^{۸۸} K, VI—^{۸۹} K, VI—^{۹۰} K, VI—^{۹۱} K, VI—^{۹۲} K, VI—^{۹۳} K, VI—^{۹۴} K, VI—^{۹۵} K, VI—^{۹۶} K, VI—^{۹۷} K, VI—^{۹۸} K, VI—^{۹۹} K, VI—^{۱۰۰} K, VI—^{۱۰۱} K, VI—^{۱۰۲} K, VI—^{۱۰۳} K, VI—^{۱۰۴} K, VI—^{۱۰۵} K, VI—^{۱۰۶} K, VI—^{۱۰۷} K, VI—^{۱۰۸} K, VI—^{۱۰۹} K, VI—^{۱۱۰} K, VI—^{۱۱۱} K, VI—^{۱۱۲} K, VI—^{۱۱۳} K, VI—^{۱۱۴} K, VI—^{۱۱۵} K, VI—^{۱۱۶} K, VI—^{۱۱۷} K, VI—^{۱۱۸} K, VI—^{۱۱۹} K, VI—^{۱۲۰} K, VI—^{۱۲۱} K, VI—^{۱۲۲} K, VI—^{۱۲۳} K, VI—^{۱۲۴} K, VI—^{۱۲۵} K, VI—^{۱۲۶} K, VI—^{۱۲۷} K, VI—^{۱۲۸} K, VI—^{۱۲۹} K, VI—^{۱۳۰} K, VI—^{۱۳۱} K, VI—^{۱۳۲} K, VI—^{۱۳۳} K, VI—^{۱۳۴} K, VI—^{۱۳۵} K, VI—^{۱۳۶} K, VI—^{۱۳۷} K, VI—^{۱۳۸} K, VI—^{۱۳۹} K, VI—^{۱۴۰} K, VI—^{۱۴۱} K, VI—^{۱۴۲} K, VI—^{۱۴۳} K, VI—^{۱۴۴} K, VI—^{۱۴۵} K, VI—^{۱۴۶} K, VI—^{۱۴۷} K, VI—^{۱۴۸} K, VI—^{۱۴۹} K, VI—^{۱۵۰} K, VI—^{۱۵۱} K, VI—^{۱۵۲} K, VI—^{۱۵۳} K, VI—^{۱۵۴} K, VI—^{۱۵۵} K, VI—^{۱۵۶} K, VI—^{۱۵۷} K, VI—^{۱۵۸} K, VI—^{۱۵۹} K, VI—^{۱۶۰} K, VI—^{۱۶۱} K, VI—^{۱۶۲} K, VI—^{۱۶۳} K, VI—^{۱۶۴} K, VI—^{۱۶۵} K, VI—^{۱۶۶} K, VI—^{۱۶۷} K, VI—^{۱۶۸} K, VI—^{۱۶۹} K, VI—^{۱۷۰} K, VI—^{۱۷۱} K, VI—^{۱۷۲} K, VI—^{۱۷۳} K, VI—^{۱۷۴} K, VI—^{۱۷۵} K, VI—^{۱۷۶} K, VI—^{۱۷۷} K, VI—^{۱۷۸} K, VI—^{۱۷۹} K, VI—^{۱۸۰} K, VI—^{۱۸۱} K, VI—^{۱۸۲} K, VI—^{۱۸۳} K, VI—^{۱۸۴} K, VI—^{۱۸۵} K, VI—^{۱۸۶} K, VI—^{۱۸۷} K, VI—^{۱۸۸} K, VI—^{۱۸۹} K, VI—^{۱۹۰} K, VI—^{۱۹۱} K, VI—^{۱۹۲} K, VI—^{۱۹۳} K, VI—^{۱۹۴} K, VI—^{۱۹۵} K, VI—^{۱۹۶} K, VI—^{۱۹۷} K, VI—^{۱۹۸} K, VI—^{۱۹۹} K, VI—^{۲۰۰} K, VI—^{۲۰۱} K, VI—^{۲۰۲} K, VI—^{۲۰۳} K, VI—^{۲۰۴} K, VI—^{۲۰۵} K, VI—^{۲۰۶} K, VI—^{۲۰۷} K, VI—^{۲۰۸} K, VI—^{۲۰۹} K, VI—^{۲۱۰} K, VI—^{۲۱۱} K, VI—^{۲۱۲} K, VI—^{۲۱۳} K, VI—^{۲۱۴} K, VI—^{۲۱۵} K, VI—^{۲۱۶} K, VI—^{۲۱۷} K, VI—^{۲۱۸} K, VI—^{۲۱۹} K, VI—^{۲۲۰} K, VI—^{۲۲۱} K, VI—^{۲۲۲} K, VI—^{۲۲۳} K, VI—^{۲۲۴} K, VI—^{۲۲۵} K, VI—^{۲۲۶} K, VI—^{۲۲۷} K, VI—^{۲۲۸} K, VI—^{۲۲۹} K, VI—^{۲۳۰} K, VI—^{۲۳۱} K, VI—^{۲۳۲} K, VI—^{۲۳۳} K, VI—^{۲۳۴} K, VI—^{۲۳۵} K, VI—^{۲۳۶} K, VI—^{۲۳۷} K, VI—^{۲۳۸} K, VI—^{۲۳۹} K, VI—^{۲۴۰} K, VI—^{۲۴۱} K, VI—^{۲۴۲} K, VI—^{۲۴۳} K, VI—^{۲۴۴} K, VI—^{۲۴۵} K, VI—^{۲۴۶} K, VI—^{۲۴۷} K, VI—^{۲۴۸} K, VI—^{۲۴۹} K, VI—^{۲۴۱۰} K, VI—^{۲۴۱۱} K, VI—^{۲۴۱۲} K, VI—^{۲۴۱۳} K, VI—^{۲۴۱۴} K, VI—^{۲۴۱۵} K, VI—^{۲۴۱۶} K, VI—^{۲۴۱۷} K, VI—^{۲۴۱۸} K, VI—^{۲۴۱۹} K, VI—^{۲۴۲۰} K, VI—^{۲۴۲۱} K, VI—^{۲۴۲۲} K, VI—^{۲۴۲۳} K, VI—^{۲۴۲۴} K, VI—^{۲۴۲۵} K, VI—^{۲۴۲۶} K, VI—^{۲۴۲۷} K, VI—^{۲۴۲۸} K, VI—^{۲۴۲۹} K, VI—^{۲۴۳۰} K, VI—^{۲۴۳۱} K, VI—^{۲۴۳۲} K, VI—^{۲۴۳۳} K, VI—^{۲۴۳۴} K, VI—^{۲۴۳۵} K, VI—^{۲۴۳۶} K, VI—^{۲۴۳۷} K, VI—^{۲۴۳۸} K, VI—^{۲۴۳۹} K, VI—^{۲۴۳۱۰} K, VI—^{۲۴۳۱۱} K, VI—^{۲۴۳۱۲} K, VI—^{۲۴۳۱۳} K, VI—^{۲۴۳۱۴} K, VI—^{۲۴۳۱۵} K, VI—^{۲۴۳۱۶} K, VI—^{۲۴۳۱۷} K, VI—^{۲۴۳۱۸} K, VI—^{۲۴۳۱۹} K, VI—^{۲۴۳۲۰} K, VI—^{۲۴۳۲۱} K, VI—^{۲۴۳۲۲} K, VI—^{۲۴۳۲۳} K, VI—^{۲۴۳۲۴} K, VI—^{۲۴۳۲۵} K, VI—^{۲۴۳۲۶} K, VI—^{۲۴۳۲۷} K, VI—^{۲۴۳۲۸} K, VI—^{۲۴۳۲۹} K, VI—^{۲۴۳۳۰} K, VI—^{۲۴۳۳۱} K, VI—^{۲۴۳۳۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳} K, VI—^{۲۴۳۳۴} K, VI—^{۲۴۳۳۵} K, VI—^{۲۴۳۳۶} K, VI—^{۲۴۳۳۷} K, VI—^{۲۴۳۳۸} K, VI—^{۲۴۳۳۹} K, VI—^{۲۴۳۳۱۰} K, VI—^{۲۴۳۳۱۱} K, VI—^{۲۴۳۳۱۲} K, VI—^{۲۴۳۳۱۳} K, VI—^{۲۴۳۳۱۴} K, VI—^{۲۴۳۳۱۵} K, VI—^{۲۴۳۳۱۶} K, VI—^{۲۴۳۳۱۷} K, VI—^{۲۴۳۳۱۸} K, VI—^{۲۴۳۳۱۹} K, VI—^{۲۴۳۳۲۰} K, VI—^{۲۴۳۳۲۱} K, VI—^{۲۴۳۳۲۲} K, VI—^{۲۴۳۳۲۳} K, VI—^{۲۴۳۳۲۴} K, VI—^{۲۴۳۳۲۵} K, VI—^{۲۴۳۳۲۶} K, VI—^{۲۴۳۳۲۷} K, VI—^{۲۴۳۳۲۸} K, VI—^{۲۴۳۳۲۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۱۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۱۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۱۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۱۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۱۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۱۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۱۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۱۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۱۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۱۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۲۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۲۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۲۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۲۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۲۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۲۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۲۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۲۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۲۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۲۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۱۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۱۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۱۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۱۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۱۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۱۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۱۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۱۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۱۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۱۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۲۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۲۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۲۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۲۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۲۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۲۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۲۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۲۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۲۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۲۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۱۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۲۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۱۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۲۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۱۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۲۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۱۹} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۰} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۱} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۲} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۳} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۴} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۵} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۶} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۷} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳۳۲۸} K, VI—^{۲۴۳۳۳۳۳۳۳}

از ایران کسی نسپرد مرز^۱ روم
پسازید با ما و خویشی کنید
و گر ناسزا کارزاری بود
بود نیز گاهی^۲ که کهتر شویم^۳
بدلتان همه^۴ کینه آید فراز
ازان بیهده روزگار کهن
سزاوار^۵ مهربی برو یادگار^۶
ذرانیم و از^۷ روزگار کهن^۸
جدایی نجوییم زین مرز و بوم
که از مهتران بر^۹ خرد بهترست
چنان چون بود رسم^{۱۰} و آیین ما
بود کین ایرج نیارد بیهاد
بیاساید^{۱۱} و راه جوید بدین^{۱۲}
مراینرا بجز راستی ذشمروی^{۱۳}
ز یزدان چنین است فرمان ما
همان که^{۱۴} بگذشت سال^{۱۵} دراز
جهاندار پیمانشکن خود^{۱۶} میاد
که پیچد خرد چون بپیچی^{۱۷} ز داد
که پیروزرا سر نیاید بگاز^{۱۸}

1300 دگر هرج دارید زان^۱ مرز^۲ بوم
بدین آرزو نیز^۳ بیشی کنید
شمارا هر آنگه که کاری بود
همه دولتدار و برادر شویم^۴
چو گردید^۵ زین شهر ما^۶ بیذیاز
ز تور و ز سلم اند آمد^۷ سخن
یکی عهد باید^۸ کنون استوار
کزین باره از^۹ کین ایرج سخن
ازین پس یکی باشد اهران و روم
پس پرده ما یکی دخترست
بخواهید بر پاکی^{۱۰} دین ما
بدان تا چو فرزند قیصرزاد
از آشوب و ز جنگ روی زمین
کنون چون بچشم خرد بنگری
بماند ز پیوند پیمان ما
ز هنگام پیروز تا خوشنوای
که سرهای بدادند هر دو^{۱۱} بیاد
مسیح پیغمبر چنین کرد یاد
بسی چاره کرد ادران خوشنوای

1305 1310 1315

^۱ I, K, IV, VI — ^۲ VI op. — ^۳ I, K, IV — ^۴ آرزوهم — ^۵ شوند — K — ^۶ بوم — ^۷ گاه — ^۸ گردند — ^۹ I, K, IV, VI — ^{۱۰} همی — K — ^{۱۱} I, IV — ^{۱۲} آید — ^{۱۳} خواهم — ^{۱۴} K, VI — ^{۱۵} 6. op. — ^{۱۶} ازان — ^{۱۷} K — ^{۱۸} در — ^{۱۹} I, VI — ^{۲۰} ل — ^{۲۱} I, K, IV — ^{۲۲} IV, VI — ^{۲۳} I — ^{۲۴} برو آساید — ^{۲۵} K — ^{۲۶} I, IV — ^{۲۷} K — ^{۲۸} I, IV, VI — ^{۲۹} K — ^{۳۰} ل — ^{۳۱} VI — 66. 1318—1321 op.

ازین — ^۱ I, K, IV, VI — ^۲ VI op. — ^۳ I, K, IV — ^۴ آرزوهم — ^۵ شوند — K — ^۶ بوم — ^۷ گاه — ^۸ گردند — ^۹ I, K, IV, VI — ^{۱۰} همی — K — ^{۱۱} I, IV — ^{۱۲} آید — ^{۱۳} خواهم — ^{۱۴} K, VI — ^{۱۵} 6. op. — ^{۱۶} ازان — ^{۱۷} K — ^{۱۸} در — ^{۱۹} I, VI — ^{۲۰} ل — ^{۲۱} I, K, IV — ^{۲۲} IV, VI — ^{۲۳} I — ^{۲۴} برو آساید — ^{۲۵} K — ^{۲۶} I, IV — ^{۲۷} K — ^{۲۸} I, IV, VI — ^{۲۹} K — ^{۳۰} ل — ^{۳۱} VI — 66. 1318—1321 op.

برین² ذیشتتر کام شیمر آزدن³
همی یاد کرد آنک داند⁴ سخن
دل مرد برذاشت از رفع سیر
په بیداد بز کینه ها ساختن⁶
که از داد یزدان ذکر دند یاد⁸
که از داد او پیرسر شد جوان⁹
چنان چون که ایران ز افراسیاب¹⁰
از ایرانیان شد همه خارستان¹¹
زن و کودک اذشان ببردند اسیر¹³
ذباید که آید ترا آن شگفت
مباردا بدی کردن آیدن ما
همان دوری¹⁶ از کری و کاستی¹⁸
وزین در فراوان سخن را زدم¹⁹
همه زهر گیرنده²⁰ قریداک شد
ذگوید کس از روزگار کهن
روانرا²⁴ بپیمان گروگان کنم²⁵
که بر ما ذباشد²⁶ کسی بدگمان
ذگیرم چندین رفع ها سست و خوار
ذخواهم من²⁷ از رومیان باز ذیز

همه مولش و رای چندین زدن¹
ازان بُد که کردارهای کهن
که هنگام⁵ شاپور شاه اردشیر
ز بس غارت و کشتن و قاتلن¹²⁸⁵
کزو بگذری هرمز⁷ کیقباد
ذبای تسو آن شاه ذوشیان روان
همه روم ازو شد سراسر خراب
ازین مرز ما سی و ذه شارستان
ز خون سران دشت شد¹² آبگیر
اگر مرد رومی بدل¹⁴ کیمن گرفت
خود آزرذی¹⁵ ذیست در دین ما
ذدیدیم چیزی به از راستی¹⁷
ستم دیدگانرا همه خوادم¹⁸
بافسون دل مردمان¹⁹ پاک شد
بدان بز نهادم کزین در²¹ سخن¹²⁹⁵
بچیزی که گویی تو²² فرمان کنم²³
شمارا زبان داد باید همان
بگویی که تامن بوم شهربیار
ذخواهم من²⁷ از رومیان باز ذیز

¹ ل—(tak!). ² I, K, IV—ل—(tak!). ³ بدين—ل—(tak!); VI—

توقف درین رای چندین زدن * وزیدن بیشتتر کام شیمر آزدن
⁴ K, VI—6. op. ⁵ I, IV, VI—6. op. ⁶ بهنگام—K, VI—6. op. ⁷ IV—6. op. ⁸ K, VI—6. op. ⁹ I, K,
IV, VI—6. op. ¹⁰ I, K, IV, VI—6. op. ¹¹ K, VI—6. op. ¹² I, IV—6. op. ¹³ K, VI—6. op.
خوازدیدیم—¹⁴ K, VI—6. op. ¹⁵ K, VI—6. op. ¹⁶ VI—6. op. ¹⁷ I, K, IV, VI—
بران بز نهادند یکسر—¹⁸ I, K, IV, VI—¹⁹ VI—²⁰ VI—²¹ K, VI—²² I, K, IV,
فرمان و پیمان کنند—²³ I, K, IV—²⁴ I, K, IV—²⁵ I, K, VI—²⁶ VI—²⁷ I, K, VI—
و پکونوا مختلیان لاوامرک، داخلین تحت—²⁸ کنیم—²⁹ کنند—³⁰ روازها—
ذخواهیم—²⁷ ل—²⁸ VI—²⁹ ذکر دد—³⁰ طاعنک

که بیرون شد این آرزوی^۱ از ذهافت
بیما^۲ تا برین رای فرخ^۴ ذهیم^۵
که در آسمان اختر افگند بن
جهان^۶ داورت باد فربادرس^۷
ورا^۸ یار خواهد قنآسان شود
ز کین تو هر گز نپردازد اوی
بدین آرزوها^{۱۰} تواناتری
فرستیم ذاچار با پیل و گاه^{۱۱}
کنم خوار تا دور ماذم ز رنج

چو بشنید قیصر بدستور گفت
[چه گوییم و اینرا^۹ چه پاسخ دهیم
گرانایه دستور گفت این سخن
بمردی و داشت کجا داشت^۶ کس
چو خسرو سوی مرز خاقان شود
چو لشکر ز جای دگر سازد اوی
ذگه کن کنون تو که^۹ دادتری
چنین گفت قیصر که اکنون سپاه
سخن چند گویم^{۱۲} همان به که گنج

۲۳

بران^{۱۳} آفرین آفرین^{۱۴} بر فزود
زدیم از بد و ذیک ذاباک^{۱۷} رای
بران^{۱۸} رای پیشینه باز آمدیم
گشادم^{۱۹} در گنجهای کهن
ذدارم که دارند کشور ذگاه
ز هر کشوری لشکری خواستیم^{۲۰}
فسستیم ذذدیک تو^{۲۳} بی گمان

هم آذگه یکی نامه بنوشت زود
که با موبد یکدل و^{۱۵} پاکرای^{۱۶}
ز هر گوشهی داستادهای زدیم
کنون رای و گفتارها شد پیمن
دقسطنطیه در فراوان^{۲۰} سپاه
سخنها ز هر گونه آراستیم^{۲۱}
یکایک چو آیند هم در زمان

^۱ I, IV—^۲ رازها—^۳ اورا—^۴ K—^۵ همی—K—^۶ یکی—^۷ I, K, IV, VI—^۸ ازو—^۹ I, IV, VI—^{۱۰} I, K, IV, VI—^{۱۱} بیرین آرزو بر—^{۱۲} I, K, IV, VI—^{۱۳} I, IV—^{۱۴} ل—^{۱۵} IV—^{۱۶} K—^{۱۷} ب. оп. (см. прим. к б. 1254).
گفته مرهم—^{۱۸} I, K, IV, VI—^{۱۹} ب—^{۲۰} 66. 1267 и 1268 переданы так: Б—^{۲۱} چهادار بادا قرا چار و بس—^{۲۲} I, K, IV, VI—^{۲۳} ازو و زو—^{۲۴} K, IV, VI—^{۲۵} اوزیر عند ذلك لقیصر: إن الرجل مسعود منصور
ذذدیک شاه—^{۲۶} بیرین آرزو بر—^{۲۷} که اکنون تو—K تو اکنون که
یک دل رهنمای—^{۲۸} K—^{۲۹} و—^{۳۰} IV—^{۳۱} کآفرین—^{۳۲} I, K, IV, VI—^{۳۳} پیچی—^{۳۴} I, K, IV, VI—^{۳۵} بدان—^{۳۶} بدان—^{۳۷} I, K, IV, VI—^{۳۸} K, IV, VI—^{۳۹} هر گونه—^{۴۰} مادا(۹) K—^{۴۱} I, K, IV, VI—^{۴۲} گشایم—^{۴۳} I, K, IV, VI—^{۴۴} آرستم—^{۴۵} آرستم—^{۴۶} خواستیم—^{۴۷} بقسطنطیه فزون زان
ذذد شما

چوانمردی و مردمی کارماس است
فرستاد نامه بدمست^۱ تخوار^۲
ز هر گونه اندیشه^۳ خوب و زشت
چنین تا در قیصر نامدار

که یزدان پیروزگر یار ماست
گرفت این سخن بر دل خویش خوار
برین گونه بر نامه بی بر^۴ نوشت
بیامد ز نزدیک^۵ خسرو سوار^۶

۲۲

ز هر گونه اندیشه بر دل^۷ براند
که این رازرا باز خواه^۸ از نهشت^۹
شود شاد اگر پیچد از روزگار^{۱۰}
ازان پس ورا^{۱۱} نیز نوروز نیست
چو بیمار شد نزد^{۱۲} درمان شود
بشاهی بسان پدر باشد اوی^{۱۳}
مگر کینه در دل ندارد نگاه
بفرمود تا زیجهای کهن
سخن راند تا ماند از شب^{۱۴} سه پام
بقیصر چنین گفت کای تاجور^{۱۵}
کز اختر فلاتون فگندست بن
ز شاهنشهی گردش ذو رسد^{۱۶}
برو گرد تیره نیارد گذشت

چو قیصر نگه کرد و نامه بخواهد
ازان پس بستور پرمایه گفت
نگه کن که خسرو بدیدن کارزار^{۱۷}
گر ایدونک گویی که^{۱۸} پیروز نیست
بمانیم تا سوی^{۱۹} خاقان شود
ور^{۲۰} ایدونک پیروزگر باشد اوی
همان به کزایدر شود با سپاه
چو بشنید دستور دادا^{۲۱} سخن
بمردند مردان اخترشناس
سرانجام مرد ستاره شمر
ذگه کرد این زیجهای کهن
ذه پس دیر شاهی بخسرو^{۲۲} رسد
برین گونه تا^{۲۳} سال بر^{۲۴} سی و هشت

^۱ K, VI — ² I, K, IV, VI — ³ I, VI — 6. 1249 стоит после 6. 1250 текста. ⁴ I, K, IV, VI — ⁵ نیامدش یاد از در — ⁶ I, K, IV, VI — ⁷ تخوار — ⁸ I, K, IV, VI — ⁹ رازها باز جوی — ¹⁰ K, VI — доб.: ردا را و کنداورا زرا بخوان * ز کار گذشت — فراوان بران ¹¹ K, VI — ¹² IV — ¹³ IV — ¹⁴ IV — ¹⁵ I, K, IV, VI — ¹⁶ VI — ¹⁷ گر — ¹⁸ VI — ¹⁹ K, VI — ²⁰ I — ²¹ K — ²² VI — ²³ K, VI — ²⁴ I, IV, VI — ²⁵ I, IV, VI — ²⁶ оп. 6. 1249 — ²⁷ VI — ²⁸ VI — ²⁹ VI — ³⁰ VI — ³¹ VI — ³² VI — ³³ VI — ³⁴ VI — ³⁵ VI — ³⁶ VI — ³⁷ VI — ³⁸ VI — ³⁹ VI — ⁴⁰ VI — ⁴¹ VI — ⁴² VI — ⁴³ VI — ⁴⁴ VI — ⁴⁵ VI — ⁴⁶ VI — ⁴⁷ VI — ⁴⁸ VI — ⁴⁹ VI — ⁵⁰ VI — ⁵¹ VI — ⁵² VI — ⁵³ VI — ⁵⁴ VI — ⁵⁵ VI — ⁵⁶ VI — ⁵⁷ VI — ⁵⁸ VI — ⁵⁹ VI — ⁶⁰ VI — ⁶¹ VI — ⁶² VI — ⁶³ VI — ⁶⁴ VI — ⁶⁵ VI — ⁶⁶ VI — ⁶⁷ VI — ⁶⁸ VI — ⁶⁹ VI — ⁷⁰ VI — ⁷¹ VI — ⁷² VI — ⁷³ VI — ⁷⁴ VI — ⁷⁵ VI — ⁷⁶ VI — ⁷⁷ VI — ⁷⁸ VI — ⁷⁹ VI — ⁸⁰ VI — ⁸¹ VI — ⁸² VI — ⁸³ VI — ⁸⁴ VI — ⁸⁵ VI — ⁸⁶ VI — ⁸⁷ VI — ⁸⁸ VI — ⁸⁹ VI — ⁹⁰ VI — ⁹¹ VI — ⁹² VI — ⁹³ VI — ⁹⁴ VI — ⁹⁵ VI — ⁹⁶ VI — ⁹⁷ VI — ⁹⁸ VI — ⁹⁹ VI — ¹⁰⁰ VI — ¹⁰¹ VI — ¹⁰² VI — ¹⁰³ VI — ¹⁰⁴ VI — ¹⁰⁵ VI — ¹⁰⁶ VI — ¹⁰⁷ VI — ¹⁰⁸ VI — ¹⁰⁹ VI — ¹¹⁰ VI — ¹¹¹ VI — ¹¹² VI — ¹¹³ VI — ¹¹⁴ VI — ¹¹⁵ VI — ¹¹⁶ VI — ¹¹⁷ VI — ¹¹⁸ VI — ¹¹⁹ VI — ¹²⁰ VI — ¹²¹ VI — ¹²² VI — ¹²³ VI — ¹²⁴ VI — ¹²⁵ VI — ¹²⁶ VI — ¹²⁷ VI — ¹²⁸ VI — ¹²⁹ VI — ¹³⁰ VI — ¹³¹ VI — ¹³² VI — ¹³³ VI — ¹³⁴ VI — ¹³⁵ VI — ¹³⁶ VI — ¹³⁷ VI — ¹³⁸ VI — ¹³⁹ VI — ¹⁴⁰ VI — ¹⁴¹ VI — ¹⁴² VI — ¹⁴³ VI — ¹⁴⁴ VI — ¹⁴⁵ VI — ¹⁴⁶ VI — ¹⁴⁷ VI — ¹⁴⁸ VI — ¹⁴⁹ VI — ¹⁵⁰ VI — ¹⁵¹ VI — ¹⁵² VI — ¹⁵³ VI — ¹⁵⁴ VI — ¹⁵⁵ VI — ¹⁵⁶ VI — ¹⁵⁷ VI — ¹⁵⁸ VI — ¹⁵⁹ VI — ¹⁶⁰ VI — ¹⁶¹ VI — ¹⁶² VI — ¹⁶³ VI — ¹⁶⁴ VI — ¹⁶⁵ VI — ¹⁶⁶ VI — ¹⁶⁷ VI — ¹⁶⁸ VI — ¹⁶⁹ VI — ¹⁷⁰ VI — ¹⁷¹ VI — ¹⁷² VI — ¹⁷³ VI — ¹⁷⁴ VI — ¹⁷⁵ VI — ¹⁷⁶ VI — ¹⁷⁷ VI — ¹⁷⁸ VI — ¹⁷⁹ VI — ¹⁸⁰ VI — ¹⁸¹ VI — ¹⁸² VI — ¹⁸³ VI — ¹⁸⁴ VI — ¹⁸⁵ VI — ¹⁸⁶ VI — ¹⁸⁷ VI — ¹⁸⁸ VI — ¹⁸⁹ VI — ¹⁹⁰ VI — ¹⁹¹ VI — ¹⁹² VI — ¹⁹³ VI — ¹⁹⁴ VI — ¹⁹⁵ VI — ¹⁹⁶ VI — ¹⁹⁷ VI — ¹⁹⁸ VI — ¹⁹⁹ VI — ²⁰⁰ VI — ²⁰¹ VI — ²⁰² VI — ²⁰³ VI — ²⁰⁴ VI — ²⁰⁵ VI — ²⁰⁶ VI — ²⁰⁷ VI — ²⁰⁸ VI — ²⁰⁹ VI — ²¹⁰ VI — ²¹¹ VI — ²¹² VI — ²¹³ VI — ²¹⁴ VI — ²¹⁵ VI — ²¹⁶ VI — ²¹⁷ VI — ²¹⁸ VI — ²¹⁹ VI — ²²⁰ VI — ²²¹ VI — ²²² VI — ²²³ VI — ²²⁴ VI — ²²⁵ VI — ²²⁶ VI — ²²⁷ VI — ²²⁸ VI — ²²⁹ VI — ²³⁰ VI — ²³¹ VI — ²³² VI — ²³³ VI — ²³⁴ VI — ²³⁵ VI — ²³⁶ VI — ²³⁷ VI — ²³⁸ VI — ²³⁹ VI — ²⁴⁰ VI — ²⁴¹ VI — ²⁴² VI — ²⁴³ VI — ²⁴⁴ VI — ²⁴⁵ VI — ²⁴⁶ VI — ²⁴⁷ VI — ²⁴⁸ VI — ²⁴⁹ VI — ²⁵⁰ VI — ²⁵¹ VI — ²⁵² VI — ²⁵³ VI — ²⁵⁴ VI — ²⁵⁵ VI — ²⁵⁶ VI — ²⁵⁷ VI — ²⁵⁸ VI — ²⁵⁹ VI — ²⁶⁰ VI — ²⁶¹ VI — ²⁶² VI — ²⁶³ VI — ²⁶⁴ VI — ²⁶⁵ VI — ²⁶⁶ VI — ²⁶⁷ VI — ²⁶⁸ VI — ²⁶⁹ VI — ²⁷⁰ VI — ²⁷¹ VI — ²⁷² VI — ²⁷³ VI — ²⁷⁴ VI — ²⁷⁵ VI — ²⁷⁶ VI — ²⁷⁷ VI — ²⁷⁸ VI — ²⁷⁹ VI — ²⁸⁰ VI — ²⁸¹ VI — ²⁸² VI — ²⁸³ VI — ²⁸⁴ VI — ²⁸⁵ VI — ²⁸⁶ VI — ²⁸⁷ VI — ²⁸⁸ VI — ²⁸⁹ VI — ²⁹⁰ VI — ²⁹¹ VI — ²⁹² VI — ²⁹³ VI — ²⁹⁴ VI — ²⁹⁵ VI — ²⁹⁶ VI — ²⁹⁷ VI — ²⁹⁸ VI — ²⁹⁹ VI — ³⁰⁰ VI — ³⁰¹ VI — ³⁰² VI — ³⁰³ VI — ³⁰⁴ VI — ³⁰⁵ VI — ³⁰⁶ VI — ³⁰⁷ VI — ³⁰⁸ VI — ³⁰⁹ VI — ³¹⁰ VI — ³¹¹ VI — ³¹² VI — ³¹³ VI — ³¹⁴ VI — ³¹⁵ VI — ³¹⁶ VI — ³¹⁷ VI — ³¹⁸ VI — ³¹⁹ VI — ³²⁰ VI — ³²¹ VI — ³²² VI — ³²³ VI — ³²⁴ VI — ³²⁵ VI — ³²⁶ VI — ³²⁷ VI — ³²⁸ VI — ³²⁹ VI — ³³⁰ VI — ³³¹ VI — ³³² VI — ³³³ VI — ³³⁴ VI — ³³⁵ VI — ³³⁶ VI — ³³⁷ VI — ³³⁸ VI — ³³⁹ VI — ³⁴⁰ VI — ³⁴¹ VI — ³⁴² VI — ³⁴³ VI — ³⁴⁴ VI — ³⁴⁵ VI — ³⁴⁶ VI — ³⁴⁷ VI — ³⁴⁸ VI — ³⁴⁹ VI — ³⁵⁰ VI — ³⁵¹ VI — ³⁵² VI — ³⁵³ VI — ³⁵⁴ VI — ³⁵⁵ VI — ³⁵⁶ VI — ³⁵⁷ VI — ³⁵⁸ VI — ³⁵⁹ VI — ³⁶⁰ VI — ³⁶¹ VI — ³⁶² VI — ³⁶³ VI — ³⁶⁴ VI — ³⁶⁵ VI — ³⁶⁶ VI — ³⁶⁷ VI — ³⁶⁸ VI — ³⁶⁹ VI — ³⁷⁰ VI — ³⁷¹ VI — ³⁷² VI — ³⁷³ VI — ³⁷⁴ VI — ³⁷⁵ VI — ³⁷⁶ VI — ³⁷⁷ VI — ³⁷⁸ VI — ³⁷⁹ VI — ³⁸⁰ VI — ³⁸¹ VI — ³⁸² VI — ³⁸³ VI — ³⁸⁴ VI — ³⁸⁵ VI — ³⁸⁶ VI — ³⁸⁷ VI — ³⁸⁸ VI — ³⁸⁹ VI — ³⁹⁰ VI — ³⁹¹ VI — ³⁹² VI — ³⁹³ VI — ³⁹⁴ VI — ³⁹⁵ VI — ³⁹⁶ VI — ³⁹⁷ VI — ³⁹⁸ VI — ³⁹⁹ VI — ⁴⁰⁰ VI — ⁴⁰¹ VI — ⁴⁰² VI — ⁴⁰³ VI — ⁴⁰⁴ VI — ⁴⁰⁵ VI — ⁴⁰⁶ VI — ⁴⁰⁷ VI — ⁴⁰⁸ VI — ⁴⁰⁹ VI — ⁴¹⁰ VI — ⁴¹¹ VI — ⁴¹² VI — ⁴¹³ VI — ⁴¹⁴ VI — ⁴¹⁵ VI — ⁴¹⁶ VI — ⁴¹⁷ VI — ⁴¹⁸ VI — ⁴¹⁹ VI — ⁴²⁰ VI — ⁴²¹ VI — ⁴²² VI — ⁴²³ VI — ⁴²⁴ VI — ⁴²⁵ VI — ⁴²⁶ VI — ⁴²⁷ VI — ⁴²⁸ VI — ⁴²⁹ VI — ⁴³⁰ VI — ⁴³¹ VI — ⁴³² VI — ⁴³³ VI — ⁴³⁴ VI — ⁴³⁵ VI — ⁴³⁶ VI — ⁴³⁷ VI — ⁴³⁸ VI — ⁴³⁹ VI — ⁴⁴⁰ VI — ⁴⁴¹ VI — ⁴⁴² VI — ⁴⁴³ VI — ⁴⁴⁴ VI — ⁴⁴⁵ VI — ⁴⁴⁶ VI — ⁴⁴⁷ VI — ⁴⁴⁸ VI — ⁴⁴⁹ VI — ⁴⁵⁰ VI — ⁴⁵¹ VI — ⁴⁵² VI — ⁴⁵³ VI — ⁴⁵⁴ VI — ⁴⁵⁵ VI — ⁴⁵⁶ VI — ⁴⁵⁷ VI — ⁴⁵⁸ VI — ⁴⁵⁹ VI — ⁴⁶⁰ VI — ⁴⁶¹ VI — ⁴⁶² VI — ⁴⁶³ VI — ⁴⁶⁴ VI — ⁴⁶⁵ VI — ⁴⁶⁶ VI — ⁴⁶⁷ VI — ⁴⁶⁸ VI — ⁴⁶⁹ VI — ⁴⁷⁰ VI — ⁴⁷¹ VI — ⁴⁷² VI — ⁴⁷³ VI — ⁴⁷⁴ VI — ⁴⁷⁵ VI — ⁴⁷⁶ VI — ⁴⁷⁷ VI — ⁴⁷⁸ VI — ⁴⁷⁹ VI — ⁴⁸⁰ VI — ⁴⁸¹ VI — ⁴⁸² VI — ⁴⁸³ VI — ⁴⁸⁴ VI — ⁴⁸⁵ VI — ⁴⁸⁶ VI — ⁴⁸⁷ VI — ⁴⁸⁸ VI — ⁴⁸⁹ VI — ⁴⁹⁰ VI — ⁴⁹¹ VI — ⁴⁹² VI — ⁴⁹³ VI — ⁴⁹⁴ VI — ⁴⁹⁵ VI — ⁴⁹⁶ VI — ⁴⁹⁷ VI — ⁴⁹⁸ VI — ⁴⁹⁹ VI — ⁵⁰⁰ VI — ⁵⁰¹ VI — ⁵⁰² VI — ⁵⁰³ VI — ⁵⁰⁴ VI — ⁵⁰⁵ VI — ⁵⁰⁶ VI — ⁵⁰⁷ VI — ⁵⁰⁸ VI — ⁵⁰⁹ VI — ⁵¹⁰ VI — ⁵¹¹ VI — ⁵¹² VI — ⁵¹³ VI — ⁵¹⁴ VI — ⁵¹⁵ VI — ⁵¹⁶ VI — ⁵¹⁷ VI — ⁵¹⁸ VI — ⁵¹⁹ VI — ⁵²⁰ VI — ⁵²¹ VI — ⁵²² VI — ⁵²³ VI — ⁵²⁴ VI — ⁵²⁵ VI — ⁵²⁶ VI — ⁵²⁷ VI — ⁵²⁸ VI — ⁵²⁹ VI — ⁵³⁰ VI — ⁵³¹ VI — ⁵³² VI — ⁵³³ VI — ⁵³⁴ VI — ⁵³⁵ VI — ⁵³⁶ VI — ⁵³⁷ VI — ⁵³⁸ VI — ⁵³⁹ VI — ⁵⁴⁰ VI — ⁵⁴¹ VI — ⁵⁴² VI — ⁵⁴³ VI — ⁵⁴⁴ VI — ⁵⁴⁵ VI — ⁵⁴⁶ VI — ⁵⁴⁷ VI — ⁵⁴⁸ VI — ⁵⁴⁹ VI — ⁵⁵⁰ VI — ⁵⁵¹ VI — ⁵⁵² VI — ⁵⁵³ VI — ⁵⁵⁴ VI — ⁵⁵⁵ VI — ⁵⁵⁶ VI — ⁵⁵⁷ VI — ⁵⁵⁸ VI — ⁵⁵⁹ VI — ⁵⁶⁰ VI — ⁵⁶¹ VI — ⁵⁶² VI — ⁵⁶³ VI — ⁵⁶⁴ VI — ⁵⁶⁵ VI — ⁵⁶⁶ VI — ⁵⁶⁷ VI — ⁵⁶⁸ VI — ⁵⁶⁹ VI — ⁵⁷⁰ VI — ⁵⁷¹ VI — ⁵⁷² VI — ⁵⁷³ VI — ⁵⁷⁴ VI — ⁵⁷⁵ VI — ⁵⁷⁶ VI — ⁵⁷⁷ VI — ⁵⁷⁸ VI — ⁵⁷⁹ VI — ⁵⁸⁰ VI — ⁵⁸¹ VI — ⁵⁸² VI — ⁵⁸³ VI — ⁵⁸⁴ VI — ⁵⁸⁵ VI — ⁵⁸⁶ VI — ⁵⁸⁷ VI — ⁵⁸⁸ VI — ⁵⁸⁹ VI — ⁵⁹⁰ VI — ⁵⁹¹ VI — ⁵⁹² VI — ⁵⁹³ VI — ⁵⁹⁴ VI — ⁵⁹⁵ VI — ⁵⁹⁶ VI — ⁵⁹⁷ VI — ⁵⁹⁸ VI — ⁵⁹⁹ VI — ⁶⁰⁰ VI — ⁶⁰¹ VI — ⁶⁰² VI — ⁶⁰³ VI — ⁶⁰⁴ VI — ⁶⁰⁵ VI — ⁶⁰⁶ VI — ⁶⁰⁷ VI — ⁶⁰⁸ VI — ⁶⁰⁹ VI — ⁶¹⁰ VI — ⁶¹¹ VI — ⁶¹² VI — ⁶¹³ VI — ⁶¹⁴ VI — ⁶¹⁵ VI — ⁶¹⁶ VI — ⁶¹⁷ VI — ⁶¹⁸ VI — ⁶¹⁹ VI — ⁶²⁰ VI — ⁶²¹ VI — ⁶²² VI — ⁶²³ VI — ⁶²⁴ VI — ⁶²⁵ VI — ⁶²⁶ VI — ⁶²⁷ VI — ⁶²⁸ VI — ⁶²⁹ VI — ⁶³⁰ VI — ⁶³¹ VI — ⁶³² VI — ⁶³³ VI — ⁶³⁴ VI — ⁶³⁵ VI — ⁶³⁶ VI — ⁶³⁷ VI — ⁶³⁸ VI — ⁶³⁹ VI — ⁶⁴⁰ VI — ⁶⁴¹ VI — ⁶⁴² VI — ⁶⁴³ VI — ⁶⁴⁴ VI — ⁶⁴⁵ VI — ⁶⁴⁶ VI — ⁶⁴⁷ VI — ⁶⁴⁸ VI — ⁶⁴⁹ VI — ⁶⁵⁰ VI — ⁶⁵¹ VI — ⁶⁵² VI — ⁶⁵³ VI — ⁶⁵⁴ VI — ⁶⁵⁵ VI — ⁶⁵⁶ VI — ⁶⁵⁷ VI — ⁶⁵⁸ VI — ⁶⁵⁹ VI — ⁶⁶⁰ VI — ⁶⁶¹ VI — ⁶⁶² VI — ⁶⁶³ VI — ⁶⁶⁴ VI — ⁶⁶⁵ VI — ⁶⁶⁶ VI — ⁶⁶⁷ VI — ⁶⁶⁸ VI — ⁶⁶⁹ VI — ⁶⁷⁰ VI — ⁶⁷¹ VI — ⁶⁷² VI — ⁶⁷³ VI — ⁶⁷⁴ VI — ⁶⁷⁵ VI — ⁶⁷⁶ VI — ⁶⁷⁷ VI — ⁶⁷⁸ VI — ⁶⁷⁹ VI — ⁶⁸⁰ VI — ⁶⁸¹ VI — ⁶⁸² VI — ⁶⁸³ VI — ⁶⁸⁴ VI — ⁶⁸⁵ VI — ⁶⁸⁶ VI — ⁶⁸⁷ VI — ⁶⁸⁸ VI — ⁶⁸⁹ VI — ⁶⁹⁰ VI — ⁶⁹¹ VI — ⁶⁹² VI — ⁶⁹³ VI — ⁶⁹⁴ VI — ⁶⁹⁵ VI — ⁶⁹⁶ VI — ⁶⁹⁷ VI — ⁶⁹⁸ VI — ⁶⁹⁹ VI — ⁷⁰⁰ VI — ⁷⁰¹ VI — ⁷⁰² VI — ⁷⁰³ VI — ⁷⁰⁴ VI — ⁷⁰⁵ VI — ⁷⁰⁶ VI — ⁷⁰⁷ VI — ⁷⁰⁸ VI — ⁷⁰⁹ VI — ⁷¹⁰ VI — ⁷¹¹ VI — ⁷¹² VI — ⁷¹³ VI — ⁷¹⁴ VI — ⁷¹⁵ VI — ⁷¹⁶ VI — ⁷¹⁷ VI — ⁷¹⁸ VI — ⁷¹⁹ VI — ⁷²⁰ VI — ⁷²¹ VI — ⁷²² VI — ⁷²³ VI — ⁷²⁴ VI — ⁷²⁵ VI — ⁷²⁶ VI — ⁷²⁷ VI — ⁷²⁸ VI — ⁷²⁹ VI — ⁷³⁰ VI — ⁷³¹ VI — ⁷³² VI — ⁷³³ VI — ⁷³⁴ VI — ⁷³⁵ VI — ⁷³⁶ VI — ⁷³⁷ VI — ⁷³⁸ VI — ⁷³⁹ VI — ⁷⁴⁰ VI — ⁷⁴¹ VI — ⁷⁴² VI — ⁷⁴³ VI — ⁷⁴⁴ VI — ⁷⁴⁵ VI — ⁷⁴⁶ VI — ⁷⁴⁷ VI — ⁷⁴⁸ VI — ⁷⁴⁹ VI — ⁷⁵⁰ VI — ⁷⁵¹ VI — ⁷⁵² VI — ⁷⁵³ VI — ⁷⁵⁴ VI — ⁷⁵⁵ VI — ⁷⁵⁶ VI — ⁷⁵⁷ VI — ⁷⁵⁸ VI — ⁷⁵⁹ VI — ⁷⁶⁰ VI — ⁷⁶¹ VI — ⁷⁶² VI — ⁷⁶³ VI — ⁷⁶⁴ VI — ⁷⁶⁵ VI — ⁷⁶⁶ VI — ⁷⁶⁷ VI — ⁷⁶⁸ VI — ⁷⁶⁹ VI — ⁷⁷⁰ VI — ⁷⁷¹ VI — ⁷⁷² VI — ⁷⁷³ VI — ⁷⁷⁴ VI — ⁷⁷⁵ VI — ⁷⁷⁶ VI — ⁷⁷⁷ VI — ⁷⁷⁸ VI — ⁷⁷⁹ VI — ⁷⁸⁰ VI — ⁷⁸¹ VI — ⁷⁸² VI — ⁷⁸³ VI — ⁷⁸⁴ VI — ⁷⁸⁵ VI — ⁷⁸⁶ VI — ⁷⁸⁷ VI — ⁷⁸⁸ VI — ⁷⁸⁹ VI — ⁷⁹⁰ VI — ⁷⁹¹ VI — ⁷⁹² VI — ⁷⁹³ VI — ⁷⁹⁴ VI — ⁷⁹⁵ VI — ⁷⁹⁶ VI — ⁷⁹⁷ VI — ⁷⁹⁸ VI — ⁷⁹⁹ VI — ⁸⁰⁰ VI — ⁸⁰¹ VI — ⁸⁰² VI — ⁸⁰³ VI — ⁸⁰⁴ VI — ⁸⁰⁵ VI — ⁸⁰⁶ VI — ⁸⁰⁷ VI — ⁸⁰⁸ VI — ⁸⁰⁹ VI — ⁸¹⁰ VI — ⁸¹¹ VI — ⁸¹² VI — ⁸¹³ VI — ⁸¹⁴ VI — ⁸¹⁵ VI — ⁸¹⁶ VI — ⁸¹⁷ VI — ⁸¹⁸ VI — ⁸¹⁹ VI — ⁸²⁰ VI — ⁸²¹ VI — ⁸²² VI — ⁸²³ VI — ⁸²⁴ VI — ⁸²⁵ VI — ⁸²⁶ VI — ⁸²⁷ VI — ⁸²⁸ VI — ⁸²⁹ VI — ⁸³⁰ VI — ⁸³¹ VI — ⁸³² VI — ⁸³³ VI — ⁸³⁴ VI — ⁸³⁵ VI — ⁸³⁶ VI — ⁸³⁷ VI — ⁸³⁸ VI — ⁸³⁹ VI — ⁸⁴⁰ VI — ⁸⁴¹ VI — ⁸⁴² VI — ⁸⁴³ VI — ⁸⁴⁴ VI — ⁸⁴⁵ VI — ⁸⁴⁶ VI — ⁸⁴⁷ VI — ⁸⁴⁸ VI — ⁸⁴⁹ VI — ⁸⁵⁰ VI — ⁸⁵¹ VI — ⁸⁵² VI — ⁸⁵³ VI — ⁸⁵⁴ VI — ⁸⁵⁵ VI — ⁸⁵⁶ VI — ⁸⁵⁷ VI — ⁸⁵⁸ VI — ⁸⁵⁹ VI — ⁸⁶⁰ VI — ⁸⁶¹ VI — ⁸⁶² VI — ⁸⁶³ VI — ⁸⁶⁴ VI — ⁸⁶⁵ VI — ⁸⁶⁶ VI — ⁸⁶⁷ VI — ⁸⁶⁸ VI — ⁸⁶⁹ VI — ⁸⁷⁰ VI — ⁸⁷¹ VI — ⁸⁷² VI — ⁸⁷³ VI — ⁸⁷⁴ VI — ⁸⁷⁵ VI — ⁸⁷⁶ VI — ⁸⁷⁷ VI — ⁸⁷⁸ VI — ⁸⁷⁹ VI — ⁸⁸⁰ VI — ⁸⁸¹ VI — ⁸⁸² VI — ⁸⁸³ VI — ⁸⁸⁴ VI — ⁸⁸⁵ VI — ⁸⁸⁶ VI — ⁸⁸⁷ VI — ⁸⁸⁸ VI — ⁸⁸⁹ VI — ⁸⁹⁰ VI — ⁸⁹¹ VI — ⁸⁹² VI — ⁸⁹³ VI — ⁸⁹⁴ VI — ⁸⁹⁵ VI — ⁸⁹⁶ VI — ⁸⁹⁷ VI — ⁸⁹⁸ VI — ⁸⁹⁹ VI — ⁹⁰⁰ VI — ⁹⁰¹ VI — ⁹⁰² VI — ⁹⁰³ VI — ⁹⁰⁴ VI — ⁹⁰⁵ VI — ⁹⁰⁶ VI — ⁹⁰⁷ VI — ⁹⁰⁸ VI — ⁹⁰⁹ VI — ⁹¹⁰ VI — ⁹¹¹ VI — ⁹¹² VI — ⁹¹³ VI — ⁹¹⁴ VI — ⁹¹⁵ VI — ⁹¹⁶ VI — ⁹¹⁷ VI — ⁹¹⁸ VI — ⁹¹⁹ VI — ⁹²⁰ VI — ⁹²¹ VI — ⁹²² VI — ⁹²³ VI — ⁹²⁴ VI — ⁹²⁵ VI — ⁹²⁶ VI — ⁹²⁷ VI — ⁹²⁸ VI — ⁹²⁹ VI — ⁹³⁰ VI — ⁹³¹ VI — ⁹³² VI — ⁹³³ VI — ⁹³⁴ VI — ⁹³⁵ VI — ⁹³⁶ VI — ⁹³⁷ VI — ⁹³⁸ VI — ⁹³⁹ VI — ⁹⁴⁰ VI — ⁹⁴¹ VI — ⁹⁴² VI — ⁹⁴³ VI — ⁹⁴⁴ VI — ⁹⁴⁵ VI — ⁹⁴⁶ VI — ⁹⁴⁷ VI — ⁹⁴⁸ VI — ⁹⁴⁹ VI — ⁹⁵⁰ VI — ⁹⁵¹ VI — ⁹⁵² VI — ⁹⁵³ VI — ⁹⁵⁴ VI — ⁹⁵⁵ VI — ⁹⁵⁶ VI — ⁹⁵⁷ VI — ⁹⁵⁸ VI — ⁹⁵⁹ VI — ⁹⁶⁰ VI — ⁹⁶¹ VI — ⁹⁶² VI — ⁹⁶³ VI — ⁹⁶⁴ VI — ⁹⁶⁵ VI — ⁹⁶⁶ VI — ⁹⁶⁷ VI — ⁹⁶⁸ VI — ⁹⁶⁹ VI — ⁹⁷⁰ VI — ⁹⁷¹ VI — ⁹⁷² VI — ⁹⁷³ VI — ⁹⁷⁴ VI — ⁹⁷⁵ VI — ⁹⁷⁶ VI — ⁹⁷⁷ VI — ⁹⁷⁸ VI — ⁹⁷⁹ VI — ⁹⁸⁰ VI — ⁹⁸¹ VI — ⁹⁸² VI — ⁹⁸³ VI — ⁹⁸⁴ VI — ⁹⁸⁵ VI — ⁹⁸⁶ VI — ⁹⁸⁷ VI — ⁹⁸⁸ VI — ⁹⁸⁹ VI — ⁹⁹⁰ VI — ⁹⁹¹ VI — ⁹⁹² VI — ⁹⁹³ VI — ⁹⁹⁴ VI — ⁹⁹⁵ VI — ⁹⁹⁶ VI — ⁹⁹

چندیمن داد پلسانخ که گر زین سخن
همی¹ بسر دل این یاد باید گرفت
گرفتیم² و گشتیم زین مرز باز
ذگه کن کنون تا نیاکان ما 1235

به بیداد کردند جنگ از بداد
سزد گر بپرسد³ ز دانای روم
که هر کس که در رزم¹¹ شد سرفراز
نیاکان ما نامداران¹⁴ بدنده

نبرداشتهند از کسی¹⁹ سرکشی²⁰
کنون این سخنهای نیاراد²² بهای 1240

یکی سوی قیصر بسر از من درود
بزرگان نیارند پیش²⁶ خرد
ازین پس نه آرام جویم نه خواب
چو رومی نیابیم²⁸ فریادرمن²⁹

سخن هرج گفتم همه خیره شد³⁰ 1245

فرستادگانم چو آیند³¹ باز
پایرانیان گفت فرمان کنید

¹ К — б. оп.; Б — передает содержание бб. 1231—1235 так: 6. 1231—1235

² K, IV—³ IV—⁴ K, VI—⁵ I—⁶ یاد میدادا همه² ولم نمار بکم طلما و اعتداء
ز گردان —⁷ ل —⁸ ل —⁹ ل —¹⁰ VI—¹¹ I, K, IV, VI—¹² K, از روم—¹³ L —¹⁴ K, VI—¹⁵ VI—¹⁶ شاهزادان —¹⁷ K, IV—¹⁸ IV —¹⁹ K, VI—²⁰ نه بوداشتهندی ز کس —²¹ K,
ز گفتار بی بر چه سود —²² K, VI—²³ IV—²⁴ ل —²⁵ K, VI—²⁶ ندارد —²⁷ ل —²⁸ K, VI—²⁹ K,
من —³⁰ I, K, IV, VI—³¹ IV—³² I, K, IV, VI—³³ K —³⁴ من —³⁵ نیامد پفریادرمن —³⁶ VI —³⁷ ذباشم

پر اندیشه بنشست با رهنمای
ز گیتی گرفتست مارا پنهان
وزان کهتر بد^۲ بیآهو شود
که از فیلسوفان پاکیزه‌ای
که بندند با ما بدین^۳ کار دل
برفتند زان فیلسوفان چهار^۴
سخن‌های دیرینه کردند یاد
ز ایرانی‌انیم خسته نهان^۵
همان بیگنه خبره خون ریختن
بپیش ازدر آوردهان کار بد
چو شد کندرو بخت ساسازیان
بدست آورد سر بر آرد بهمه
بپا^۶ ازدر آرد همه^۷ مرز و بوم
سخن‌های ایرانیان باد دار
یکی دیگر اندیشه افگند بن^۸
بیکی ذامه بنشوشت و بندود راه^۹
سخن‌های دیرینه خواندگان^{۱۰}
بگفت آنج بشنید با^{۱۱} نامدار
سخن‌های قیصر برو بر شمرد^{۱۲}
رخانش ز اندیشه بیرون شد^{۱۳}

ز بیگانه قیصر بپرداخت جای
بمود چنین گفت کاین دادخواه
بسازیم^۱ تا او بمنیرو شود
بقيصر چنین گفت پس رهنمای
بباید تنی چند بیداردل
فرستاد کس قیصر نامدار
جوانان و پیران رومی‌زرا
که ما تا سکندر بشد زین جهان
ز بس غارت و جنگ و آویختن
کنون پاک بزدان ز کردار بد
یکی خامشی بر گزین از میان
اگر خسرو آن خسروانی کلاه
هم ازدر زمان باز خواهد ز روم
گرین در خورد با^{۱۴} خرد یاد دار
ازیشان چو بشنید قیصر سخن
سواری فرستاد نزدیک شاه
ز گفتار بیدار^{۱۱} دانندگان
چو آمد بزدیک خسرو سوار
همان نامه قیصر اورا سپرد^{۱۴}
چو خسرو بدبود^{۱۶} آن دلش تنگ شد
1215 1220 1225 1230

¹ I, K, IV, VI ² I, K, VI—IV ³ K, IV, وزین تنگستی—وزین نیک کهتر—
⁴ K, VI— VI ⁵ روان—VI ⁶ I, IV ⁷ بپای— VI ⁸ ل—K, VI— VI ⁹ درین—
¹⁰ K, VI—6. op. ¹¹ I, K, VI—6. op. ¹² VI—6. op. ¹³ I, K, IV, VI ¹⁴ آوردهش— آن پیر—
¹⁵ I, K, IV— VI ¹⁶ VI— VI ¹⁷ K—6. op. سخن گفت [راند—I] از [ز—K, IV— VI] اندازه بیش—

ز جان سخنگوی دارم‌ش پیش
شمارا بیمیین² تا چه اند خورست
که دیده به از گنج⁴ دینار و تیخ

1195 مرا خسرو از خودش و پیوند بیش¹
سلیح است و هم گنج و هم لشکرست
اگر دیده خواهی³ ندارم دریغ

۴۰

بران پیشگاه بزرگی⁶ نشاند
بیمار است چون مرغزار بهشت
ازان روز تا روزگار کهن
ذگه کرد قیصر سواری دلیر
خردمند و گویا و گرد و دبیر
که ای شاه بینادل و راهجوی⁸
ذیماورد باید کسی را برآج¹⁰
درم خواستیمی¹² ز هر مهتری
بایران گنشتی¹⁴ بآرام خودش¹³
چنین است¹⁵ کردار چرخ روان
گهی با زیانیم و گه سودمند¹⁷
فراز آرم¹⁹ تو نباشی²⁰ درم
سخن‌های قیصر همه پاد کرد

دبیر جهاندیده را پیش خواند
بفرمود تا ذامه پاسخ نوشست
ز بس بند و پیوند و نیکو سخن
چو گشت از نوشت نویسنده سیر
سخنگوی و روشن دل⁷ و یادگیر
بدو گفت رو پیش خسرو بگوی
مرا هم سلیحست و هم زر بگنج⁹
و اگر نیستیمان¹¹ ز هر کشوری
بدان تا تو از روم با کام خودش¹³
مباش اندربن بوم تیره روان
که گاهی پناهست و گاهی گزند
کنون تا سلیح و سپاه و درم
بر خسرو آمد فرستاده مرد

1205

¹ نگر—VI پدین—I² خویش و پیوند خویش—K, IV, VI
بلندش—VI بلندی—K³ I, K, IV, VI—доб. ⁴ خواهد—K⁵ و
⁶ بدان—I, K, IV, VI—⁷ چارچوی—K, VI—⁸ چو داشش—I, IV, VI—⁹ چازه روی—I, K, IV, VI—¹⁰ VI—
خواستی—I¹² نیستی این—I, IV, VI—¹¹ I, IV, VI نیستی تا—I, IV, VI—¹² چو بیته دلرا چه داری برآجع
که اینست—I¹⁵ خرامی—I, K, IV, VI—¹⁴ K, VI—¹⁶ VI—¹⁷ K, VI—¹⁸ ل—¹⁹ آوری—I
گهی ذاز و نوش است و گاهی—I, K, VI—²⁰ مبادی—I، VI مبادی—K²⁰ آوری—I (без рифмы).

کجا^۱ بسوترست از مکان و زمان^۲
بدین^۴ چرخ گردان بر آورده‌است^۵
ذخستین کیومرث را زنده^{۱۰} کرد
کزان سرفرازان ورا بر گزپد
ببود^{۱۱} آشکار آذچ بودی^{۱۲} ذهان
که تاج بزرگی بسر بر ذهاد
ذگه داشتنندی ره ایزدی^{۱۶}
بیامد بتپخت کیان^{۱۸} بر فشست
نه افسر نه تخت و کلاه و کمر
خرد باید^{۲۰} و نامداری^{۲۱} و بخت
کرا بود و^{۲۲} دیمیم شاهنشهی
برین^{۲۳} بیوفا کامگاری کنید
بشرم آمدیم از کهان و مهان
برخساره شد چون گل شنبلید
زبان و روانش پر از ناله شد^{۲۷}
شد آن تخت بر چشم او لازورد^{۲۸}
که این نیست در مرد دادا نهفت

بفرمان او گردد این آسمان
سپهر و ستاره همه کرده‌اند^۳
چو از^۶ خاک مر^۷ جانور^۸ بنده^۹ کرد
چنان قا بشاه آفریدون رسید
پدید آمد آن تخته اند جهان
همی رو^{۱۳} چنین قا سر کیقباد
ذیامد بدین^{۱۴} دوده هر گز^{۱۵} بدی
کنون بنده‌یی ناسزاوار و گست^{۱۷}
همی داد خواهم^{۱۹} ز ببدادگر
هرانکس که او بر نشیند بتخت
شناسد که این تخت و این فرهی
مرا اندزین کار یاری کنید
که پوینده^{۲۴} گشتیم^{۲۵} گرد جهان
چوقیصر برانسان سخنها شنید
گل شنبليیدش پر از ژاله^{۲۶} شد^{۲۷}
چو آن نامه بر خواند بفژود درد
بختراد برزین جهاندار گفت

1 I, K, IV, VI 2 زمان و مکان—I 3 گمان—I 4 K—
5 I, IV 6 همه بنده آفریننده‌اند—IV—
7 آن—L 8 نا—I 9 زنده—K, VI 10 پنده—IV 11 دارد—K, VI 12 بود—K, VI 13 دوده—I 14 رواو—VI 15 ل—L 16 بدرین—K 17 دار—L, I, K, IV 18 نامرادی—K 19 خواهد—K, VI 20 دارد—I, IV 21 کیی—I 22 ل، K, VI 23 بدرین—IV 24 سرگشنه—I, IV 25 گوهر و نام—VI 26 ل—L 27 ب—б. передан так: ل—a لاه—L 28 گشت—I, IV 29 ب—б. передан так: ل—a لاه—L 30 عرف مضمونه ضعف داعه و همه.

۱۱۶۰ همه پیکرش گوهر و زر بزم
پسر بر ذهاد آن دل افروز^۲ تاج
ز دهليزشان تیز^۳ بگذاشتند
پس او چو بالوي و شاپور^۴ گو
همه تاج بر سر کمر بر میان
چو دیدند بردند پیشش نماز
بران تخت زر گوهر افسانند^۵
از ایران و ز لشکر و رفع راه
بر تخت با نامه^۶ شاه قفت
نهادند کرسی زرین چهار
همی بود خرداد برزین بپای^{۱۰}
نشیوند کسی کو بدپیمود راه
مرا در بزرگی ندادست راه
چنین نیامه شاه ایران بدمست
بدپیخام او^{۱۳} سودمند آیمت
چه گفت آن خردمند گردن فراز^{۱۴}
جهانرا بدان آفرین خوار کرد
تواندا و دانده از هر دری^{۱۷}

۱۱۶۵ دشست از بر ذات^۱ تخت عاج
بفرمود تا پرده بر داشتند
گرانمایه گستههم بد^۴ پیشرو
چو خرداد برزین و گرد اندیان
رسیدند نزدیک قیصر فراز
همه پکزبان آفرین خواندند
ذخستین بپرسید قیصر ز^۷ شاه
چو بشنید خرداد برزین برفت
بفرمان آن ذات^۸ شاه بریار
خشست اینمه پرمایه ذیکرای^۹
بفرمود^{۱۱} قیصر که بر زیرگاه
چنین گفت خرداد برزین که شاه
که در پیش قیصر بیمار^{۱۲} فشست
مگر بندکی را پسند آیمت
بدو گفت قیصر که بگشای راز
ذخست آفرین بر^{۱۵} جهاندار کرد
که اوست برتر ز هر برقوی^{۱۶}

گستههم شان—^۱ VI فروزنده—^۲ VI ذخستن گهی خود بران—^۳ K, VI, IV شاد—^۴ K, VI ذخستن^۵ شاه—^۶ VI—6. op. ذات^۹—I ز قیصر بپرسید—^۷ K شاپور و بالوي—^۸ VI—L توام^{۱۳} K نیام—^{۱۱} I, K, IV, VI—L بدو گفت^{۱۲} K بپای^{۱۰} پرمایه نزدیکرا^{۱۴} I, K, IV, VI—dob: شه—^{۱۷} I, IV, VI—dob:

چو خراد برزین زبان بر گشاد * همی داشت گفتار قیصر [خسرو—VI] پیاد
ازو گشت پیدا شمار سپهر * که مارا روان و خرد داد و مهر

بفرمان او گشت پیدا [گردن—VI] سپهر * که مارا روان و خرد داد و مهر
K, VI—dob:

5* 78

^۱ پدیدین شما بر نیایاپد—K ^۲ پدیدین در—I ^۳ پدیدین در—K, VI—مگر بکوشید تا—I, IV
^۴ پدیدین شما در نیارد—VI ^۵ پدیدین—I ^۶ پر شما بر نیارد—IV
^۷ کزان—I ^۸ رام گردد—K ^۹ شوند—K ^{۱۰} دلیری و نیروی—I, VI
^{۱۱} IV—دوぶ: تاقته دشمند—I, K, IV, VI

همه [همی- IV] داستانها سخن بشمرند * ذماید که پسر نامه عیوب آورذد
[دشنوند- IV]

۱۴ پاسخش I, IV — ز پیمان و سوگند و پیوند — ۱۳ I, K, IV, VI ایچ — K ۱۲ بخوانی —
 ۱۱ دکوشیم و با آن — ۱۷ I, IV, VI به نیک و بد — ۱۶ K ۱۵ کن [دھ] چو
 ۱۸ I, K, IV, VI — ۱۹ گفتار — تو پیمانها از من اندر — ۲۰ I, K, IV, VI —
 ۲۱ K, IV, VI — ۲۲ I, IV, VI راهجی — ۲۳ IV فرستاده شد — ۲۴ I جوان — ۲۵ I,
 همی on. یویان ز راه — یویان بر راه —

بـیـامـد سـوـی شـارـسـتـان وـرـیـخ^۱
کـسـیـرا کـه اـز مـرـدـمـی^۲ بـود بـهـر

وزـان دـیـر چـون بـرق رـخـشـان زـمـیـخ
پـذـیدـرـه شـدـذـدـش بـزرـگـان شـهـر

۱۹

سـوـار آـمـد اـز قـیـصـر ذـامـدار
مـدار آـرـزوـرا زـشـاهـان^۳ ذـگـاه
ذـرا بـا ذـن خـوـیـشـنـدـیـم رـاسـت
زـهـر بـدـ کـه اـذـدـیـشـیـ آـزاد بـاشـ
اـگـر^{۱۰} چـنـد گـرـدنـکـشـ و مـهـتـرـنـدـ^{۱۱}
ذـجـوـیـم خـورـ و خـوـابـ و آـرامـگـاه
روـاـشـ اـز اـذـدـیـشـهـ آـزاد گـشـتـ
هـمـان اـذـدـیـان جـهـهـ اـذـجـوـیـرا
چـنـیـین گـفـت^{۱۴} پـس شـهـرـیـار دـلـیـرـ
دـبـبـالـای^{۱۶} آـن^{۱۷} زـیـن زـرـیـن کـنـیـیدـ
هـمـهـ یـکـدـلـاـذـیـیدـ^{۱۹} و پـاـکـیـزـهـرـایـ
دـگـوـیـیـدـ و گـفـتـار او دـشـنـهـوـیدـ
ذـیـوـشـنـدـهـ و چـرـبـ و شـیـرـیـنـ زـبـانـ
کـمـانـ خـوـاهـدـ اـرـ ذـیـ بـچـوـگـانـ شـودـ^{۲۱}

چـوـ آـمـد بـرـان^۳ شـارـسـتـان شـهـرـیـار
کـه چـیـزـیـ کـزـیـنـ مـرـزـ بـایـدـ^۴ بـخـواـهـ^{۱۱۳۰}
کـه هـر چـندـ اـیـنـ^۶ پـادـشـاهـیـ مـرـاسـتـ^۷
بـرـان^۸ شـارـسـتـان^۹ اـیـمـنـ و شـادـ بـاشـ
هـمـهـ رـومـ یـکـسـرـ چـرا کـهـهـ تـرـنـدـ
قـرـاـقـاـ ذـسـلـازـ^{۱۲} سـلـیـخـ و سـپـاهـ
چـوـ بـشـنـیـیدـ خـسـرـو بـدان^{۱۳} شـاد~ گـشـتـ
دـفـرـمـ وـدـ گـسـتـهـمـ و بـالـوـیـرا
دـخـرـرـادـ دـرـزـیـنـ و شـاـپـورـ شـیـیرـ
کـهـهـ^{۱۵} اـسـپـانـ چـوـ روـشـنـ شـوـدـ زـیـنـ کـنـیـیدـ
دـپـوـشـیـیدـ^{۱۸} زـرـیـفتـ چـیـنـیـ قـبـایـ
ازـینـ شـارـسـتـانـ سـوـیـ^{۲۰} قـیـصـرـ شـوـیدـ^{۱۱۴۰}
خـرـدـمـنـدـ بـاشـبـیدـ و روـشـنـ رـوـانـ
گـرـ اـیـدـوـنـکـ قـیـصـرـ بـمـبـدانـ شـودـ

^۱ K, VI—^۲ فـرـیـخـ VI—^۳ K, IV, VI—^۴ بـدانـ IV—^۵ خـواـهـیـ^۶ آـرـزوـهاـ بـدلـ درـ IV, I, K, IV, VI—^۷ کـیـینـ^۸ بـدـیـنـ VI—^۹ بـدـیـنـ ماـ VI—^{۱۰} K, VI—^{۱۱} Л—66. 1133—1134 текста оп.; Б—дает следующий перевод этих бб.:
لـكـ و تـحـتـ حـكـمـكـ، و جـمـيـعـ منـ فـيـهـاـ مـنـ الـأـكـابـرـ مـنـ جـمـلـةـ عـبـيـدـكـ و خـدـمـكـ. و إـنـيـ لـأـفـرـ
فـىـ نـهـارـ و لـأـسـكـنـ فـىـ لـيـلـ حـتـىـ أـعـدـ لـكـ كـلـ مـاـ تـحـتـاجـ الـيـهـ مـنـ سـلـاحـ و خـيـلـ فـارـدـكـ الـىـ
بـسـلـامـ IV مـسـلـامـ VI—^{۱۲} بـبـيـتـكـ مـسـرـورـاـ، و عـلـىـ عـدـوـكـ مـنـصـورـاـ. فـسـرـ بـرـوـیـزـ بـذـلـکـ...
بـغـرـمـوـدـ L—^{۱۸} اوـ K—^{۱۷} بـرـ I, IV, VI—^{۱۶} بـمـالـاشـ IV چـوـ K—^{۱۵} بـغـرـمـوـدـ VI—^{۱۴} اـزوـ VI—^{۲۰} I, K, IV, VI—^{۲۱} ذـزـدـ I—^{۲۲} K, VI—^{۲۳} اـرـنـهـ K, IV, VI—^{۲۴} بـمـاـ دـوـبـ: شـهـمـارـاـ بـخـواـهـدـ بـمـبـدانـ خـوـیـشـ * چـوـشـدـ بـرـانـ رـاهـ و سـامـانـ خـوـیـشـ

براهب چنین گفت کینهست خال
1110 بدو گفت راهب که آری همین
بدو گفت خسرو که ای رایزن
بدو^۴ گفت راهب که مندیش زین
ذیاید بروی تو دیگر^۶ بدی
بر آشوب^۷ این سرکش آرام^۸ تو
1115 اگرچند بد^۹ گردد این بدمان
بدو گفت گستههم کای شهریار
دپاکیزه بزان که ماه آفرید
بآذرگشیپ و بخورشید و ماه^{۱۰}
1120 بگفتلار قرسا^{۱۵} نگر ذگروی
مرا ایدنی ده ز گفتار اوی
که هر گز ذسازم بدی در ذهان
بدو^{۱۹} گفت خسرو که از قرسکار^{۲۰}
ز تو ذیز هرگز ذدیدم بدی
ولیکن ز کار سپهر بلند
1125 چو بایسته^{۲۴} کاری بود ایزدی
براهب چنین گفت پس شهریار

⁶ I, K, IV, VI – هرگز ⁷ K, VI – شود ساکن (tak!). ⁸ I, K, IV – از رام – ل (tak!). ⁹ I, K, IV – بدر –

¹⁰ I, K, IV—آیدی چون—VI ¹¹ یکی چون—K, VI—بتخت و کلاه—¹² IV سر خورشید—¹³ (метр на-
рушен). ¹⁴ I, K, IV, VI—доб.

که تا هست گستاخم جز راستی * ذچ وید ذکر و بد در کاستی
و گر جز پرین داشت [گونه-K, VI] گستاخم ای * پیچ د واش میادا پچای

جهاندار تا این جهان آفرید * کلید در راز او کس ندید
که I, ^{۱۸} این ساحه از دگوی IV تا ساحه دگوی I ^{۱۶} حاده VI ساحه K-^{۱۵}

¹⁹ K, IV, VI — б. оп. ²⁰ VI — حنین، کارهیں ²¹ VI — نگوید — دید، دیدن ²² I — دید، دیدن

²³ К, VI—б. оп. ²⁴ І—**دادست** ²⁵ I, IV—**د**, ²⁶ K, VI—б. оп.

<p>چو شرم آمدش پوزش اندر گرفت بپرس از من از^۱ بودنیها سخن جهه افسرا یکی بارور^۲ شاخ باش بلند اخترت سرفرازی^۳ دهد^۴ یکی دختری از در تاج و گاه جهه ازدار بیهوده دار یارت بود فرابون کند روز نیکیش پاد بسازد بران^۵ بوم^۶ جای^۷ نشست بریزند خوشن به پیمان^۸ تو که^۹ کردی تو ای پیغمیر داننده یاد که آید مردا پادشاهی بچشم^{۱۰} برین^{۱۱} بگذرد باز یابی کلاه^{۱۲} تو گردی شاهنشاه گیوه^{۱۳} فروز که کوهش برشق و بازار^{۱۴} تن گوی^{۱۵} برمنش داشد و شادکام بدو^{۱۶} قازه دانی^{۱۷} مه و سال خویشن که باشد زو^{۱۸} درد و رنج و گزند که با من سخن برگشای^{۱۹} از ذهفت تو گویی که بستام^{۲۰} اندر^{۲۱} ذبرد</p>	<p>ز گفته ار او ماذد خسرو شگفت^{۲۲} بدو گفت راهب که پوزش مکن بدین آمدن شاد و گستاخ باش که یزدان قرا بی نیازی دهد ز قیصر بیابی سلیح و سپاه^{۲۳} چو با بندهگان کارزارت بود^{۲۴} 1090 سرانجام بگریزد آن بدذرا وزان رزم جایی فتاد دوردست چو دوری گزیند ز فرمان^{۲۵} تو بدو گفت خسرو چڑین خود ممداد چه گویی بدین^{۲۶} چند باشد درنگ^{۲۷} 1095 چندین داد پاسخ که ده با^{۲۸} دو ماه اگر بر سر آید ده و پنج روز بپرسید خسرو گزین اذجه^{۲۹} چندین داد پاسخ که بستام^{۳۰} ذام دگر آذک خوانی ورا^{۳۱} خال خویشن^{۳۲} 1100 بپرهیز زان مرد ذام ودمند بر آشفت خسرو ببستام^{۳۳} گفت قرا مادرت ذام گستههم^{۳۴} کرد</p>
---	--

^۱ IV — ^۲ شنو از من این — ^۳ مایهور — IV قازهتر — K, VI — ^۴ I — мисра опущено. ^۵ I — мисра опущено. ^۶ I, IV — VI بدان — ^۷ ل — ^۸ Л — дооб. ^۹ I, K, IV, VI — ^{۱۰} I, K, IV, VI — ^{۱۱} چو — ^{۱۲} I, K, IV, VI — ^{۱۳} ز پیمان — ^{۱۴} K — ^{۱۵} بدرین — ^{۱۶} I, IV — ^{۱۷} درین رفع و قیمار — ^{۱۸} I, K, IV, VI — ^{۱۹} داری — ^{۲۰} وزو — ^{۲۱} IV — ^{۲۲} K, VI — ^{۲۳} K, VI — ^{۲۴} I, IV — ^{۲۵} K, VI — ^{۲۶} بسطام — ^{۲۷} K — ^{۲۸} چجا خوانی آن مردرا — ^{۲۹} که خیزد ازو — ^{۳۰} که خیزدت ازو — ^{۳۱} تو — ^{۳۲} گستههم — ^{۳۳} گستههم — ^{۳۴} که راهب سخن بر گشاد — ^{۳۵} K, VI — ^{۳۶} بسطام — ^{۳۷} K — ^{۳۸} گستههم — ^{۳۹} که گستههم در

چهارم چو بفروخت^۱ گیتی فروز
جهادنگوی شد سوی راه وریدخ^۲
جدو در چلپا و بیمارستان
جهادنگوی^۳ آواز راهب شندود
که کسردار تو جز پرسش میاد^۴
ز ذیکی دهش باد بسر تو درود^۵
فرود آمد از دیر و اورا بدید
ز تخت پدر گشته ذاشادمان
پلپیدی منش فش^۶ پرسشندی^۷
دل خسرو از مهر او تازه شد^۸
برو بر جهان آفریدنرا بخواهد
بپرسیدن مرد یزدان پرسست
سخن گفت به او او زمانی دراز
که من کهتریام ز ایران سپاه
چو پاسخ دهد سوی^۹ مهتر برم
نگه کن که فرجام من^{۱۰} چون بود
تو شاهی مکن خویشتن شامجوی
مرها هر زمان آزمایش مکن
نه کزی بردین^{۱۱} راه و آین تو
سرافجام زین^{۱۲} بنده بگریخته^{۱۳}

ببود اندران شهر خسرو سه روز
دایسر ازدر آورد بزرگده تیخ
که اوریخ^{۱۴} بد ذات آن شارستان
دبی راه پیسا دیکی دیر بود
بدن زدیک دیر آمد آواز داد
گسر از دیر دیرینه آیی فرود
هم آذگاه راهب چو^{۱۵} آوا شنید
بدو گفت خسرو قویی بی گمان
ز دست یکی بدکنهش بندید
چو گفتار راهب بی اندازه شد^{۱۶}
ز گفتار او در شگفتی بماند
ز پشت صلیبی^{۱۷} بیازید دست
پرسشنده چون دید بردش ذماز
یکی آزمونرا بدتو گفت شاه
پیامی همی نزد^{۱۸} قیصر برم
گسریدن رفتمن من همایون بود
بدو گفت راهب که چو زیمن مگوی
چو دیدمت گفتتم سراسر سخن
ذباید دروغ ایچ در دین تو
بسی رفع دیدی^{۱۹} و آودختی

^۱ I, IV ^۲ K, VI ^۳ فریخ—IV ^۴ افریخ—K, VI ^۵ جهادنار—Б — далее сле-
дует перевод бб. 1083—1084, затем переведены бб. 1077—1078, бб. 1075—1076, 1079—1082 не переведены.

^۶ I—б. оп. ^۷ IV ^۸ هم آنگه چو از راهب—I ^۹ I, K, IV, VI ^{۱۰} K, VI ^{۱۱} VI ^{۱۲} I, K, IV, VI ^{۱۳} I, IV ^{۱۴} I, K, IV, VI ^{۱۵} I,
K, IV, VI ^{۱۶} I, IV ^{۱۷} K, VI ^{۱۸} K, VI ^{۱۹} سهیلی(?)

¹ وزان اپر در—IV ازان بپر در—VI وزان اپر بپر—I ² بیمامد—VI
³ K, IV, ⁴ IV همه شهر مانند ازو در—I ⁵ همان—VI ⁶ در—I, IV ⁷ همه—I ⁸ ل—
⁹ ستورو و اخراجوا مشایخهم و رهابینهم بالاطممة و العلف و سائر المبارز و التحف—B
¹⁰ K, VI (cp. б. 1060). همان جای قیصر بپر آورده بود—VI ¹¹ چیزهایی—K ¹² مرز و بوم—VI
¹³ I, K, IV, VI ¹⁴ از داد— VI ¹⁵ برویشان—I ¹⁶ آن—K ¹⁷ بدره و بردہ—K, VI
¹⁸ I, K, IV, VI ¹⁹ بپای—L ²⁰ ازان—L ²¹ باذوی—I ²² مادوی—K ²³ دادوی—L ²⁴ دانودنیان—I, IV
²⁵ K, VI ²⁶ مادویان—K ²⁷ مادویان—K ²⁸ مادویان—K

می آورد بـر سـان روـشـن گـلاب ازو چـستـد آن جـام و شـد ذـذـد شـاه بـران بـرـتـرـی بـرـتـرـهـا فـزـود کـه اـکـنـون سـپـهـرا کـدـامـسـت رـاه کـجا بـاشـد اـی مـرـد مـهـمـان پـذـیر ز بـازـارـگـاـزـان مـنـم پـاـکـرـای همـه رـاـزـهـا بـرـگـشـاد اـز ذـهـفـت ذـوـیـسـد ذـوـیـسـنـد رـوـزـدـه خـرـدـرـا بـدـلـقـار و هـمـ پـوـدـ بـاش	پـسـ آن مـرـدـ ¹ بـازـارـگـان پـرـ شـتـاب دـگـر بـهـارـه خـرـاد بـرـزـیدـن زـرـاه ² پـرسـتـهـش پـرسـتـنـهـدـهـرـا دـاشـتـ ³ سـود ازـان ⁴ پـسـ بـهـازـارـگـان گـفـتـ شـاه ذـشـسـتـ قـوـ در خـرـزـهـ ⁵ اـرـدـشـیـر بـدو گـفـتـ کـای ⁶ شـاه بـا دـاد و رـای ⁷ ذـشـاـذـش پـکـایـک بـخـسـرـو بـگـفت بـفـرـمـود قـا ذـام بـرـذـا و دـه بـهـبـهـازـارـگـان گـفـتـ پـدرـود بـاش	1035
--	--	------

۱۷

بـتـنـدـی هـمـی رـاـذـد قـا مـرـز رـوم کـه قـیـصـر وـرـا خـواـذـدـی کـارـسـتـان بـرـفـتـتـنـد پـوـیـان بـهـبـیـرـاه و رـاه در شـارـسـتـاـنـرـا بـمـسـتـنـد سـخـت بـهـدـیـرـون بـمـاـذـذـدـد ⁸ لـشـکـر سـه رـوز کـه نـزـدـیـک ما ذـیـسـت لـشـکـر بـسـیـ چـهـ ⁹ بـرـ ما هـمـی ¹⁰ کـامـگـارـی کـنـیـدـ؟	چـو بـگـذـشت ¹¹ لـشـکـر بـران ¹² تـازـه بـوم چـنـیـین تـا بـیـامـد بـرـان ¹³ شـارـسـتـان چـو اـز دور قـرـسـا بـدـیدـد آـن سـپـاه بـدان بـارـه اـذـدـر کـشـیـدـذـد رـخت فـرـو مـاـذـد زـان شـاه گـیـتـیـ فـرـوز فـرـسـتـتـاد رـوز چـهـ بـارـم کـسـیـ خـورـشـهـما فـرـسـتـیـد و بـیـارـی کـنـیـدـ	1045
---	--	------

ذـمـودـ¹ دـادـ² پـیـشـ³ جـوـاـمـرـدـ⁴ I, IV

وزـانـ⁵ K, VI – доб.:⁶ I, IV

چـو بـهـبـهـازـارـگـان رـاه بـنـهـمـوـدـشـان *

بـهـپـرـسـتـیـد خـسـرـو زـذـام و ذـشـان

کـارـزـیـ⁷ I, IV – بـیدـارـزـیـ⁸ I, K, VI – б. оп.

ایـ⁹ K, VI – б. оп. اـیـ¹⁰ I, IV, VI –

خـورـهـهـ¹¹ I, K, IV, VI –

شـادـزـیـ VI – доб.: K, VI

مـرـا جـسـای در خـرـرـهـ اـرـدـشـیـر *

کـه گـرـدـ زـبـوـمـش جـوـان مـرـد پـیـرـ

خـرـدـقـار و تو جـاـوـدـانـ K, VI – I, IV –

وزـو هـیـجـ اـرـزـی (راـزـی) (راـزـی) ذـشـد در ذـهـفـتـ VI

بـداـنـ¹² I, K, IV, VI – اـزانـ¹³ K, VI – I, IV, VI –

بـگـذاـشتـ¹⁴ I, IV – اـزانـ¹⁵ K, VI – I, K, IV, VI –

ازـانـ¹⁶ VI – کـهـ VI – ذـهـ VI –

بـهـمـانـد اوـ وـ¹⁷ I, K, IV –

بـگـشـت اـز مـن و اـز رـه بـخـرـدـی سـرـاـسـر بـنـهـیـکـی دـهـیـدـش ذـوـیدـد کـه اـی پـاـکـی دـل خـسـرـو پـاـکـدـیـنـ کـدـامـسـت و من چـون شـوـمـ بـا سـپـاهـ شـهـارـا بـیـابـان و کـوـهـسـت پـیـشـ بـراـه آـورـم گـرـ ذـسـسـازـیـ ¹¹ شـتـابـ کـه بـا قـوـشـه بـاشـیـم و بـا رـهـنـمـایـ بــدـانـ تـا بـرـدـ رـاه پـیـشـیـ سـپـاهـ پـر اـز ¹² رـذـعـ و قـیـمـارـ بـا آـن گـرـوـهـ پـدـیدـ آـمـدـ اـز دور پـیـشـ سـپـاهـ بـیـامـدـ هـم آـذـگـهـ بـرـ شـهـهـرـیـارـ کـجـا رـفـتـ خـواـهـیـ چـنـیـنـ پـوـیـپـوـیـ بــکـیـ مـرـدـ بـازـارـگـانـ مـایـهـدـارـ چـنـیـنـ دـادـ پـامـخـ کـه مـهـرـانـ سـتـادـ بـدو گـفـتـ سـالـارـ کـایـ ذـامـدـارـ اـگـرـ چـهـرـ بـازـارـگـانـ قـازـهـ ذـیـسـتـ بـیـابـیـ فـیـزوـذـیـ شـوـدـ ¹⁷ دـمـتـگـاهـ درـمـگـانـ بـهـ آـمـدـ زـ دـیـنـارـگـانـ هـمـیـ خـواـنـدـ بـرـ شـهـهـرـیـارـ آـفـرـیـنـ بـیـامـدـ گـرـفـتـ آـبـ دـسـتـانـ پـدـسـتـ زـ جـایـیـ کـه بـدـ پـیـشـ خـسـرـو دـوـیدـدـ پـدانـ تـا ذـدارـ جـهـهـاـذـدارـ ¹⁸ شـرمـ <p data-bbox="747 384 1219 1240">هـرـاـذـکـسـ¹ کـجـا پـیـشـ دـارـدـ² بـدـیـ بـمـا بـجـشـ بـایـدـ کـه دـارـ اـمـیـدـ گـرـفـتـهـنـدـ یـارـانـ بـرـو آـفـرـیـنـ بـپـرـسـیـدـ زـانـ⁶ مـرـدـ قـازـیـ کـه رـاهـ بـدو گـفـتـ هـفـتـلـادـ فـرـسـنـگـ بـیـشـ چـو دـسـتـورـ باـشـیـ⁸ من اـزـ⁹ گـوـشـتـ و آـبـ¹⁰ بـدو گـفـتـ خـسـرـو جـزـینـ ذـیـسـتـ رـایـ هـیـوـذـیـ بـرـ اـفـگـنـدـ قـازـیـ بـراـهـ هـمـیـ قـلـخـتـ اـنـدـرـ بـیـابـانـ و کـوهـ بــکـیـ کـارـوـانـ ذـبـیـزـ¹⁴ دـیـگـرـ بـراـهـ بــکـیـ مـرـدـ بـازـارـگـانـ مـایـهـدـارـ بـدو گـفـتـ شـاهـ اـزـ کـجـایـیـ بـگـوـیـ بـدو گـفـتـ کـبـزـ خـرـةـ¹⁵ اـرـدـشـیـرـ بـدو گـفـتـ ذـامـتـ چـهـ کـرـدـ آـذـکـ زـادـ اـزوـ قـوـشـهـ جـسـتـ آـنـ زـمـانـ شـهـرـیـارـ خـورـشـ هـسـتـ چـنـداـنـکـ اـذـداـزـهـ ذـیـسـتـ بـدو گـفـتـ خـسـرـو کـه مـهـمـانـ بـراـهـ سـرـ بــلـارـ بـگـشـادـ بـازـارـگـانـ خـورـشـ بـرـدـ و بـنـشـسـتـ خـودـ بـرـ زـمـیـنـ چـو ذـانـ خـورـدـهـ شـدـ مـرـدـ مـهـمـانـ پـرـسـتـ چــوـ اـزـ دورـ خـرـّادـ بـرـزـیـهـنـ بـدـیدـدـ زـ بــلـازـارـگـانـ بـسـتـهـدـ آـنـ آـبـ گـرـمـ</p>	
	1015
	1020
	1025
	1030

$$^5\ T = 706^\circ$$

فرک کستهم ^۱ I, IV جایی بچیزی— ^۲ K, VI— б. оп.; Б— передает эти три бб. так: ^۳ و رکض یمیننا و شملاً فی طلب الصید فلم یجذب شیئنا و عاد مخفقاً
 ل, K, VI— оп. ^۴ I, K, IV— ^۵ I, K, IV, VI— ^۶ I, K, IV, VI— ^۷ I, K, IV— ^۸ K, VI— ^۹ VI— ^{۱۰} I— б. оп.; IV— б. вписан на
 براپ— ^{۱۱} I— б. оп.; IV— б. вписан на ^{۱۲} K— ^{۱۳} I, VI, P— ^{۱۴} I, IV— ^{۱۵} IV— это мисра соединено
 полях. ^{۱۶} K, VI— ^{۱۷} K, VI— ^{۱۸} I, IV— б. оп. ^{۱۹} ب— бб. 1008—1014 не переведены. ^{۲۰} K, VI— ^{۲۱} I, K, IV, VI— ^{۲۲} I—
 پیشنهاد— ^{۲۳} I, K, IV, VI— ^{۲۴} I, IV, VI— ^{۲۵} K— ^{۲۶} ز هر— ^{۲۷} VI— وزین بنزد— ^{۲۸} I, IV—

<p>نه آب و گیا بود و نه رهمنون² نه---ی را ذاکام تا بهلهله کسی را که از مردمی بود بهر بران⁷ شهر⁸ لشکر فرود آورید ذوندی بیامد ز ایران دمان¹⁰ همان نامه پوشیده در جامه داشت که گر لشکر آید مکندهان پله بشهر تو آید زمان تا زمان هم اندر زمان پیشش خسرو دید ز کار جهان در شگفتی بهاد بران نامه بر¹³ تنگدل گشت شاه میان کیمی تاختنرا بهست ذید اندرو هیچ جای ذبات¹⁵ یکی دیشه دیدند و آب روان سپهرا بران¹⁷ سبزه¹⁸ اندر کشید¹⁹ کمانرا پژه کرد و نخچیر جست²⁰</p>	<p>همی تاخت خسرو¹ بپیش اندون عندازا³ بدان باره⁴ کرد یله پندیره شذنش بزرگان شهر چو خسرو بنزدیک ایشان رسید همان چون فرود آمد اندر زمان⁹ ز بهرام چوبین بکی نامه داشت ذوشهته سوی مهتر¹¹ بهلهله سپاه من ایشک پس اندر دمان¹² چو مهتر برانگونه بر فامه دید چو خسرو نگه کرد و نامه بخواهد بته رسید کاید پس او سپاه ازان شهر هم در زمان بر نشست¹⁴ همی تاخت تا پیش آب فرات شده گرسنه مرد پیه ر و جوان چو خسرو بپیش اندون¹⁶ بیشه دید شده گرسنه مرد ناهار و سست</p>
	980 985 990

¹ لـ گان ایه ان ² لـ доб.:

چو خسرو بنزد [همی در — VI] بیابان رسید * همی تاخت رخساره چون شنبلید
 هرانکس کش — ^۶ I, IV رفت — ^۵ K, VI اسپ — ^۴ I, K, IV, VI چنان را — (так!).
^۳ میان — ^{۱۰} K, IV زایرانیان — ^{۱۱} K, VI پیرون — ^۹ K, VI بدان — ^۸ K, IV بدان —
 ندید اندران — ^{۱۵} I, K, IV, VI بر گذشت — ^{۱۴} K, VI بدان ماذگی — ^{۱۳} I, K, IV, VI میان
 بدان — ^{۱۷} I, IV چو بسطام نخچیرگه — IV چو بسطام نخچیرگر — ^{۱۶} I پادشاهی ثبات
^{۱۸} IV — ^{۱۹} K, VI — ۶. op. ^{۲۰} K, VI — ۶. op.

ب---ا---ذ---د ب---ر---اه دراز اذ---برون
ش---د او ک---ش---ت---ه و ازده---س---ا زو ره---ه²
ازان خوردنش درد و مرگ---ست به---ر
ذ دستم ره---ش---د در³ چاره جست
به بیمنیم تا⁵ رای یزدان بچ---یست
چ---و ب---اد دهان پ---ر گرفت---د راه
براهمی ک---ه موسیل بسود⁶ ارم---ن---ی
سرایپردیدی دید⁸ ج---ای---ی⁹ زد¹⁰
هم آب روان یافت هم خوردشی¹⁴
سوی خیمه---ها روی بـنـهـهـاد¹⁵ قفت
بـگـفـتـنـدـبـا او زـمـاذـسـیـ درـازـ
کـهـ آـگـاهـسـیـ آـیـدـ تـراـ ذـوبـنـوـ
همی آشتی ذـوـ کـنـدـ گـرـ ذـبـرـدـ
وزان دشت یـارـانـ خـودـراـ بـخـواـندـ²⁰

کـسـیـرـاـ کـجـاـ کـورـ بـدـ رـهـنـهـمـونـ
هرانکـسـ کـهـ گـپـرـدـ بـدـستـ اـزـهـاـ
وـگـرـ آـزـمـونـرـاـ کـسـیـ خـورـدـ زـهـرـ
ذـکـشـتـیـمـ پـنـدـوـیـرـاـ اـزـ ذـخـسـتـ
بـرـیـنـ⁴ کـرـدـهـ خـوـیـشـ بـایـدـ گـرـیـسـتـ
وزان روی بـنـدـوـیـ وـ اـذـدـکـ سـپـاهـ
هـمـیـ بـرـدـ هـرـ کـسـ کـهـ بـدـ بـرـدـشـیـ
بـیـاـبـانـ بـرـیـاهـ وـ جـایـ⁷ دـهـ
ذـگـهـ کـرـدـ¹¹ مـوسـیـلـ بـودـ¹² اـرمـنـیـ
جـهـنـجـوـیـ بـنـدـوـیـ تـنـهـهـاـ بـرـفتـ
چـوـ مـوسـیـلـرـاـ دـیدـ بـرـدـشـ ذـمـازـ
بـدوـ گـفـتـ مـوسـیـلـ زـ اـیدـرـ مـرـوـ
کـهـ درـ¹⁷ رـومـ آـبـادـ خـسـرـوـ چـهـ کـرـدـ
چـوـ بـشـنـیـدـ بـنـدـوـیـ آـذـجـاـ بـمـافـدـ¹⁹

965 970 975

¹ K, VI — ² Б — из бб. 955—964 переведены только бб. 961 и 964 с вводными словами: далее бб. 965—976 не переведены. ³ I, IV — ⁴ ھ بـدـینـ — I, ھ

سرایپرد دیدند — ⁵ I, IV — ⁶ بـیـ آـبـ وـ رـاهـ — ⁷ I, IV — ⁸ بـجـایـ کـهـ مـوسـیـلـ بـدـ K, VI — ⁹ لـ بـ. оп. — ¹⁰ K, VI — ¹¹ تـ — добـ. — ¹² T — ¹³ I — добـ. — ¹⁴ K, VI — ¹⁵ I, K, IV, VI —

¹⁶ سـوـیـ مـرـغـازـیـ خـرـامـیـدـ K, VI بـدـانـ سـبـزـهـ اـنـدـرـ شـتـابـیـدـ IV — ¹⁷ I, K, IV, VI — ¹⁸ I, K, IV, VI — ¹⁹ I, K, IV, VI — ²⁰ لـ — добـ.:

از انجـاـ یـاـ ¹⁶ سـوـیـ مـرـغـازـیـ خـرـامـیـدـ K, VI بـدـانـ سـبـزـهـ اـنـدـرـ شـتـابـیـدـ IV — ¹⁷ I, K, IV, VI — ¹⁸ I, K, IV, VI — ¹⁹ I, K, IV, VI — ²⁰ لـ — добـ.: (так!).

چـوـ خـسـرـوـ بـسـوـیـ بـیـاـبـانـ رسـیـدـ * هـمـیـ قـاخـتـ رـخـسـارـهـ چـوـنـ شـنـبـلـیـدـ K, VI — добـ.:

زـ کـرـدارـ خـسـرـوـ بـگـوـیـمـ کـنـوـنـ * بـداـنـگـهـ کـهـ بـگـرـیـخـتـ اـزـ طـیـسـفـونـ هـمـهـ لـشـکـرـ اوـ یـگـانـ وـ دـوـگـانـ * بـرـفـتـنـدـ ذـزـدـیـکـ اوـ تـازـیـانـ اـبـاـ مـرـدـ خـوـیـشـ شـدـ سـوـیـ رـومـ * بـرـاهـ بـیـاـبـانـ وزـانـ خـشـکـ بـوـمـ عـادـ الحـدـیـثـ الـیـ ذـکـرـ بـرـوـیـزـ. قالـ: وـ لـماـ خـرـجـ بـرـوـیـزـ منـ الدـیـرـ أـخـذـ طـرـیـقـ الـبـرـیـةـ

اـ چـند ـتن¹ رـفت لـزان بـراه²
 گـرفـت او⁵ اـزان شـهر⁶ رـاه گـرـیـز
 بـمنـزل رـسـیدـنـد و⁸ بـفـزوـد⁹ خـیـل
 ز مـیـدان چـو بـهـرام بـیـرون کـشـید⁹⁵⁰
 اـزان پـس بـفـرمـود مـهـروـیـرا
 بـبـهـرام گـفـتـتـد کـای شـهـرـیـار
 کـه او چـون اـزـدـن کـشـتـن آـگـاه شـد
 پـشـیـمـان شـد اـز کـشـتـن یـار خـوـیـش
 چـنـین گـفت کـانـکـس کـه دـشـمـن ز دـوـست⁹⁵⁵
 یـکـی خـفـتـه بـر قـیـغ دـذـدان پـیـل
 دـگـر آـذـک بـر پـادـشـاـشـد¹⁵ دـلـیـر
 بـبـخـشـای بـر جـان اـیـن هـر چـهـار
 دـگـر هـرـک چـنـبـاـذـد او کـوـهـرا
 ـتن خـوـجـشـتـنـرـا بـدان رـنـجـه دـاشـت⁹⁶⁰
 بـکـشـتـی وـیرـان²⁰ گـذـشـتـن بـر آـب
 اـگـر²³ چـشمـه خـواـهـی کـه بـیـنـی بـچـشم

ز شـمـشـیـر³ اـدا هـر کـه بـیـونـد بـهـرام بـود T بـر شـاه رـاه¹ K, VI ² K, VI
 I, K, IV, ⁴ و أـفلـت فـي خـفـق مـن أـصـحـابـه B, I, IV—б. оп.; Б, I, IV—⁵ كـسـى كـشـ بـمـنـدوـي آـرـام بـود T
 VI—⁶ رـسـیدـ او بـیـفـزوـد K, VI—⁷ I, IV—⁸ ذـبـیـنـد كـسـى IV—⁹ گـرـفـنـدـنـد¹⁶ دـلـیـر
 (ср. ниже, и сл.).¹⁰ K—доб.:
 دـدـاـذـسـتـ کـانـ کـار بـنـدوـي بـود * کـه بـهـرام شـد کـشـتـه زـان چـارـه زـود
 VI—доб.:
 بـدـاـذـسـتـ کـانـ کـار بـنـدوـي بـود * کـه او بـدـکـنـشـ مرـد و بـدـگـوـي بـود
 دـگـر¹¹ I, K, IV, VI—¹⁴ اـزو¹³ VI—¹⁵ وـزوـ K, VI—¹² اـزان¹⁶ K, VI—¹⁷ هـمـیـ VI—¹⁸ I, K, IV,
 VI—¹⁹ آـقـشـ (takl); VI سـپـهـر اـزـ K, VI—²⁰ قـا سـبـکـ دـارـد VI—²¹ I, VI—²² K, IV, VI—²³ دـگـرـ I,
 وـگـرـ K, VI—²⁴ K, VI—

<p>بـمـیـدان ذـهـاد و^۲ بـچـوـگـانـ وـ گـوـی بـنـزـدـیـکـ پـورـ سـیـاـلوـشـ^۳ چـوـدـوـدـ^۴ ذـرـهـ خـوـاسـتـ وـ پـوـشـیـدـ زـیـرـ قـبـایـ کـهـ بـهـراـمـاـ خـوـاسـتـنـیـ زـیـرـخـاـکـ^۵ کـهـ اـزـ شـوـیـ جـاـذـشـ پـرـ اـزـ کـیـنـهـ بـودـ کـهـ تـنـرـاـ ذـگـهـدارـ وـ فـرـیـادـرـسـ^۶ بـرـ اـفـگـبـنـدـ بـنـدـ زـرـهـ رـاـ گـرـهـ قـوـ زـوـ خـوـیـشـتـنـ دـوـرـ دـارـیـ سـزـدـ^۷ کـهـ باـ اوـ هـمـیـ گـفـتـ^۸ چـوـگـانـ مـزـنـ چـوـ نـزـدـیـکـ گـشـتـنـیـ بـچـوـگـانـ وـ گـوـیـ^۹ سـخـنـ گـفـتـنـ خـوبـ وـ آـواـزـ^{۱۰} گـرـمـ^{۱۱} زـرـهـ دـرـ بـرـشـ آـشـکـسـارـاـ بـدـیـدـ بـمـیـدانـ کـهـ پـوـشـدـ زـرـهـ زـیـرـخـزـ سـرـاـپـایـ^{۱۲} اوـ پـاـکـ بـرـهـمـ درـیدـ^{۱۳} بـرـوـ تـاـبـاـشـ رـوـزـ کـوـتـاهـ شـدـ مـیـانـ یـلـایـ لـرـزـ لـرـزانـ^{۱۴} بـهـسـتـ</p>	<p>چـوـ شـدـ رـوـزـ^۱ بـهـراـمـ چـوـدـیـنـهـ روـیـ فـرـسـتـادـهـ آـمـدـ زـ بـهـراـمـ زـوـدـ زـرـهـ خـوـاسـتـ وـ پـوـشـیـدـ زـیـرـ قـبـایـ زـدـیـ بـهـودـ بـهـراـمـ پـلـرـاـ ذـهـ پـاـکـ بـدلـ دـوـسـتـ بـهـراـمـ چـوـدـیـنـهـ بـودـ فـرـسـتـادـ ذـزـدـیـکـ بـهـراـمـ کـسـ کـهـ بـهـراـمـ پـوـشـیـدـ^{۱۵} پـنـهـانـ زـرـهـ ذـدـاـنـمـ کـهـ دـرـ دـلـ چـهـ دـارـدـ زـ بـدـ چـوـ بـشـنـبـهـ چـوـدـیـنـهـ گـفـتـارـ زـنـ هـرـاـنـکـسـ کـهـ رـفـتـنـیـ بـمـیـنـدانـ اوـیـ زـدـیـ^{۱۶} دـسـتـ بـرـ پـشـتـ اوـ نـرـمـ نـرـمـ چـنـبـینـ تـاـ بـپـورـ سـیـاـلوـشـ رـسـیـدـ بـدوـ گـفـتـ اـیـ بـهـرـ اـزـ خـارـ گـزـ^{۱۷} بـگـفـتـ اـیـنـ وـ شـمـشـیـرـ کـیـسـ بـرـ کـشـیـدـ چـوـ پـنـدـوـیـ زـانـ کـشـتـنـ آـگـاهـ شـدـ بـپـوـشـیـدـ پـسـ^{۱۸} جـوـشـنـ وـ بـرـ ذـشـسـتـ</p>
<p>935</p>	<p>940</p>
<p>945</p>	

¹ K, VI — ² K, VI — ³ K, VI — ⁴ I, IV — 66. 931.
и 932 оп.; Б—эти бб. не переведены. ⁵ I, IV — ⁶ چاک چاک — ⁷ K, VI —
پوشید بـهـرام ⁸ K — доб.:
کـهـ اـیـ شـاهـ آـزادـهـ ذـیـئـکـ ذـامـ * ذـبـایـدـ کـهـ بـنـهـادـ بـرـ رـاهـ دـامـ VI — доб.:
چـنـبـینـ پـدـکـنـشـ رـیـمـنـ خـوـیـشـ کـامـ * ذـبـایـدـ کـهـ بـنـهـادـ بـرـ رـاهـ دـامـ
⁹ VI — ¹⁰ I, K, IV, VI — ¹¹ IV — ¹² I, IV — ¹³ چـربـ وـ آـوـایـ اوـیـ بـرـدـ پـیـغـامـ دـادـشـ کـهـ
پـدـقـرـ C — کـایـ کـمـتـرـ اـزـ مـارـ گـزـ P — کـارـگـزـ VI — کـایـ بـرـقـرـ اـزـ بـارـگـزـ ¹⁴ لـ — نـرـمـ (без рифмы).
بـشـهـرـ اـذـدـرـونـ آـگـهـیـ فـاـشـ گـشـتـ * کـهـ بـهـرامـ شـدـ کـشـتـهـ فـاـگـهـ بـدـشـتـ
پـلـیـ تـاـخـتـنـرـاـ اـزـانـ پـسـ ¹⁵ K, VI — доб.: ¹⁶ K, VI — доб.: ¹⁷ I, IV — ¹⁸ K, VI — نـوـ

ذگردد^۱ بگفتار ایدیان
بسوگند بندهی را بنده خواست
چندین گفت کز کردگار بلند
میاد اید من ازدر سرای سپنچ
بدهی نه من اورا نشیخنم ز پای
فرستد همان افسر مهتری^۵
بدید آن دل پاک و پیروزد او
بگویدم بسر افرازم آواز خویش
بچاره فراز آورم کردن قبه
چکوشش توانمش کردن قبه
که بهرام شاه بایست خواند
خردمند و بیدار و بسیاردان^۹
بیاید ذشپند بربین پیشگاه
ذپیچد ز گفتار ایدن^{۱۰} بنده^{۱۱} روی
دبخشش بگفتار من تاج خویش
بدل رای کتری ذچوی همه
ذخستیین ز خسرو^{۱۳} بربین^{۱۴} یاد^{۱۵} کن
بگوش آیدش^{۱۶} روشن آواز تدو
هم ازدر زمان بنده پرداشت زوی
سپیمه بدو ازدر آویخت چندگ
چو چودینه امروز چوگان زند
که از تدارک او پر آدمهار

ازو بــر تــن من ذــیـاـید زــیـان بــگــفــت اــیــن و پــس دــفــتــر زــنــد خــواـســت چــو بــنــدــوــی بــگــرــفــت اــســتــا و زــنــد مــبــیــنــاـد بــنــدــوــی جــز درــد و رــجــع کــه آــنــگــه کــه خــســرــو بــیــاـید زــجــای مــگــر کــو بــنــزــد تــو ^۴ اــذــگــشــتــرــی چــو بــشــنــیــد بــهــرــام ســوــگــنــد او	910
پــدــو گــفــت کــاـکــنــوــن هــمــه رــاز خــوــیــش بــســلــاـم یــکــی دــام چــوــدــیــنــهــدــرــا بــزــهــرــاـب شــهــمــشــیــر در بــزــمــگــاهــه ^۶ بــدــرــیــاـی آــب ^۷ اــذــدــرــوــن ^۸ ذــمــذــمــاـذــد بــدــو گــفــت بــنــدــوــی کــای کــارــدــان	915
بــدــیــن زــوــدــی اــنــدــر جــهــهــاـذــدــار شــاهــه ذــو دــاـنــی کــه مــن هــرــچ گــوــیــم بــدــوــیــش بــخــوــاـم گــنــاـهــی کــه رــفــت اــز تو پــیــشــش اــگــر خــوــدــ بــر آــنــی ^{۱۲} کــه گــوــیــی هــمــیــی زــ بــنــســد اــیــن دــو پــای مــن آــزــاد کــنــن گــشــاـهــهــوــدــ زــیــن ســخــن رــاز تــو	920
جــو بــشــنــیــد بــهــرــام شــد قــاـزــهــرــوــی چــو روــشــن شــد آــن چــاـدــر مشــکــرــفــگــ بــبــنــدــوــی گــفــت اــر دــلــم ذــشــکــنــدــد ســگــالــیــیــهــدــام دــوــشــ چــاـیــنــهــجــ چــاـدــ	925

¹ VI—² I—³ I, IV—⁴ K, VI—⁵ بِدَانْگَهُ وَ كَيْ نَهْ حَوْ (؟) نَيَازَدْ—

بزهار ار بشهمشیر در—⁴ VI بمنزدیکت —⁵ ل—б. стоит после б. 916 текста. ⁶ I, IV نبیننم
مراء—⁷ VI بدریها درون آبراه—⁸ K, VI بدریها آتاب—⁹ I, IV پارگاه—¹⁰ VI چارگاه
براينى—¹¹ IV هیچ—¹² I, K, IV من—¹³ VI زپرک و جلد و هشیار دان
ازدرش—¹⁴ IV پدیدن—¹⁵ K, VI دخسر و—¹⁶ I در دنسان

هر آنکس که با^۱ شاه پیروسته بود
بران^۲ پادشاهی دلش^۳ خسته بود
پرآگنده گشتند ز آباد چو^۴
پرفتند زان به و مقام وز روم

10

همی بود بندهوی^۵ بسته چو یوز
ذگهبان بندهوی بـــرام^۷ بود
ورا ذیز بندهوی بـــفریدـــتـــی
که از شاه ایران مشـــو ذـــامـــید
اگر چه شود بـــخت او دیرساز
جهـــان آفریدــن بـــر قـــن کـــیــقـــبـــاد
ذـــماـــد بـــهـــرام هـــم قـــاج و قـــخت
ز دهـــقـــان ذـــزاد اـــید اـــیـــج مـــردم مـــبـــاد
باـــنگـــشت بشـــمر کـــنـــون^{۱۸} تـــا دـــو مـــاه
بدـــیدـــن قـــاج و قـــخت آـــشـــن اـــنـــدر زـــندـــد
بـــدو گـــفت بـــهـــرام گـــر شـــهرـــیــار
ز پـــندـــتـــو آـــراـــیدـــشـــن جـــان کـــنـــم
یـــکـــی ســـخت ســـوگـــندـــخـــواهـــم بـــمـــاه
کـــه گـــر خـــســـرو آـــید بـــسرـــدن^{۲۳} مرـــز و بـــوم
بخـــواهـــی^{۲۵} مرـــا زـــو بـــچـــان زـــینـــهـــار

1 I, K

IV.

VI —

2

I, K, I

V, VI.

— ۱۳ —

3

— 13 —

三

بادشاہ

4 K

— 28 —

2452

الغذاء

با هفت-⁶ پندوییده خال برویز-⁵ ازان شاه شوم- VI ازان مرز و بوم- IV
دخت-¹⁰ I, K, IV, بهرام بن سیاوش-⁷ سبعین چوما
که از-⁹ IV I, K, IV, VI کمر-¹² K, VI چاه-¹³ I, K, IV, VI
دشیت-¹¹ K (tak!). IV که از-¹⁴ I, K, VI چو شد-¹⁵ I, K, IV
بپخشود-¹⁶ K همان-¹⁷ K همی-¹⁹ ل زمان-¹⁸ I, IV, VI پر اندیشه-²⁰ K چو- I
گوییت-²¹ L همی-²² I زیور اندر برش- VI زیورش سر بسر- IV زیورش در برش
تو خواهی-²³ I, K, IV, VI نزد-²⁴ I, K, IV, VI پدین-²⁵ I, K, IV, VI خواهی تو-

بـیـاـوـیـخـتـهـنـد اـز بـر گـاه ^۳ تـاج ذـهـادـنـد و پـس بـر گـشـادـنـد رـاه ^۴ بـسـر بـر ذـهـاد آـن کـیـاـذـی کـلـاه ^۵ ذـوـشـتـهـ بـرـان پـرـبـهـا پـرـذـیـهـان ^۶ کـه بـهـراـم شـد شـهـرـیـار ^۷ جـهـان بـرـوـ بـر یـکـی مـهـر زـرـیـن ذـهـاد بـدـیـن ^{۱۱} بـر شـهـا ^{۱۲} پـاـک یـزـدان گـواـست کـه اـز تـخـمـهـ مـن بـود شـهـرـیـار بـمـانـاد بـا تـاج و تـخـت بـلـندـنـد کـه اـز شـیـر پـرـدـخـتـهـ شـد پـشـت گـور ^{۱۶} کـه بـر خـاست پـرـخـاـش و کـیـن اـز مـیـان اـگـر کـثـر بـاشـیـد ^{۱۹} اـگـر ^{۲۰} رـاسـتـهـان چـهـارـم چـو اـز چـرـخ ^{۲۲} گـیـتـیـ فـروـز بـرـیـن ^{۲۴} بـوم و بـر بـیـش اـزـین مـخـنوـید ^{۲۵} کـه پـرـدـخـتـهـ اـز قـو مـبـادـا زـمـبـن	بـرـفـتـنـد اـیـوان شـاهـی ^۱ چـو ^۲ عـاج بـر تـخـت زـرـیـن یـکـی زـیرـگـاه ذـشـسـت اـز بـر تـخـت بـهـرـامـشـهـ دـبـیـرـش دـبـیـلـاـورـد عـهـد کـیـهـان گـوـایـی نـوـشـتـنـد یـکـسـر ^۷ مـهـان بـرـان ذـامـه چـون ذـام کـرـدـنـد یـاد چـنـیـن گـفت کـایـن ^{۱۰} پـادـشـاهـی مـرـاست چـنـیـن هـم بـمـاـذـاد سـالـی هـزار پـسـر بـر پـسـر هـم چـنـیـن اـرجـمـنـد بـآـذـر مـهـ اـنـدر بـهـد و ^{۱۴} رـوز هـوـر ^{۱۵} چـنـیـن گـفت زـان پـس بـایـرـاـذـیـان کـسـی کـوـ ^{۱۷} بـرـیـن ^{۱۸} ذـیـسـمـت هـمـدـاـسـتـان بـایـرـان مـبـاشـیـد ^{۲۱} بـیـش اـز سـه رـوز بـرـآـیـد ^{۲۳} هـمـه نـزـد خـسـرـو شـوـیـد ذـهـ اـز دـل بـرـو خـوـاـنـدـنـد آـفـرـیـن
^۱ I, IV — ^۲ K, VI — ^۳ K, IV — VI عـاج — VI تـخت — ^۴ لـ بـرـفـتـنـد گـرـدان بـر تـخت — بـپـاـکـی — VI — ۶. оп.; Бـ و وضعـتـ کـرـاسـیـ الذـهـبـ کـمـاـ جـرـتـ بـهـ عـلـتـهـمـ فـیـ مـجـلـسـ السـلـطـنـةـ فـحـضـرـتـ VI — доб.: ^۵ الـأـعـيـانـ وـ الـأـكـابـرـ وـ الـأـمـرـاءـ وـ الـأـمـاـذـلـ وـ الـعـلـمـاءـ وـ الـأـفـاضـلـ	چـو بـر تـخـت بـنـشـسـت بـهـرـامـ شـاد * جـهـان کـرـد آـبـاد اـز عـدـل و دـاد اـینـ I — ^{۱۰} بـسـرـ I, IV, VI — ^۹ بـادـشـاهـ IV, ^۷ یـکـیـکـ I — ^۸ بـیـشـانـ VI — обратный порядок мисра. اـینـ I, IV, VI — ^{۱۲} بـرـیـنـ VI — ^{۱۳} I, IV, VI — ^{۱۴} I, K, IV, VI — ^{۱۵} K — доб.: ^{۱۶} K, VI — доб.: ^{۱۷} VI — последние два слова испорчены.

سـنـتـسـارـه بـجـای بـلـندـنـد آـفـتـاب * بـر آـمـد و زـان [زوـ VI] شـدـ جـهـان چـونـ سـرابـ
 چـو اـز سـرـوـبـنـ دـاغـ گـرـدد ذـهـیـ * بـهـ گـیـرـد گـیـاـ جـای سـرـوـ سـهـیـ
 گـرـازـ ^{۲۱} لـ ^{۲۰} اـرـازـ I, K, IV, VI — باـشـدـ ^{۱۹} I, K, IV, VI — ^{۱۸} I, IV, VI — خـودـ VI — доб.:
 بـایـنـ I — ^{۲۴} پـس آـنـگـهـ VI — ^{۲۳} بـفـرـوـختـ K, VI — ^{۲۲} ذـبـاشـنـدـ C — ذـبـاشـیـدـ:
 اـزانـ پـسـ بـایـرـانـ چـوـ زـیـشـانـ کـسـیـ * بـمـاـذـادـ ذـمـاـذـدـ بـرـوـ چـانـ بـسـیـ

کـه سـالار ذـاپـاک کـرد آـن مـنـی
یـکـی نـو سـخـن دـیـگـر³ آـرـاسـتـنـد⁴
سـر دـشـمـنـاـنـرا⁵ بـپـی بـسـپـرـید⁶
خـرـدـمـنـدـی و رـاسـتـی بـر گـزـبـد⁷
بـرـآـیـد بـیـاـزـد بـشـمـشـیـر دـسـت
هـشـیـهـوار گـرـدـد سـر مـسـت اوـی
بـیـامـد سـوـی گـلـشـن شـادـگـان¹⁰
هـمـه رـخ پـر آـژـنـگ و دـل پـر شـکـن

چـو بـشـنـیـد بـاـبـوـی¹ گـرـد اـرـمـنـی²
کـشـپـیـدـنـد شـمـشـیـر و بـر خـامـسـتـنـد
کـه بـهـرـام شـاهـسـت و ما کـهـتـرـیـم
کـشـپـیـدـه چـو بـهـرـام هـمـشـیـر دـید
چـنـین گـفـت کـافـکـو⁸ زـجـای ذـشـسـت
بنـهـرـم هـم اـذـدـر زـمـان دـسـت اوـی
بـگـفـت اـیـن و اـز⁹ پـیـش آـزـادـگـان
پـرـاـکـنـدـه گـشـت آـن بـزـرـگ اـنـجـمـن

860

۱۴

در فـشـهـان¹¹ شـد اـخـتـر بـچـرـخ¹² اـنـدـرـون
قـلـم خـواـست بـهـرـام و قـرـطـاس خـواـست
دوـات و قـلـم پـیـهـشـن دـاـذا ذـهـبـاد
بـیـمـاـید نـوـشـتـهـن بـرـیـن¹⁵ پـرـنـیـان
سـزاـوار قـاج اـسـت و زـیـبـای قـخـت
چـه در آـشـکـار و¹⁸ چـه اـذـدـر ذـهـبـان
شـب تـیـرـه بـاـنـدـیـشـه بـگـذـاشـتـنـد¹⁹
جـهـهـان شـد زـدـیـدـار خـورـشـید زـرـد²¹
ذـهـبـاد اـذـدـر اـیـوـان بـهـرـام قـخـت

چـو پـیـمـدا شـد آـن چـادر قـیـسـرـگـون
چـو آـواـز دـارـدـدـه پـامـس خـامـسـت
بـیـامـد دـبـیـر¹³ خـرـدـمـنـد و¹⁴ رـاد
بـدو گـفـت عـهـدـی زـایـرـاـذـیـان
کـه بـهـرـام شـاهـسـت و¹⁶ پـیـرـوـزـبـخـت
ذـجـوـید جـزـاز¹⁷ رـاسـتـی در جـهـهـان
ذـوـشـتـه شـد آـن شـمـع بـر دـاشـتـنـد
چـو پـنـهـهـان²⁰ شـد آـن چـادر لـزـوـرـد
بـیـامـد یـکـی مـرـد پـیـهـرـوـزـبـخـت²²

870

فوـثـبـ بـاـبـوـیـهـ الـأـرـمـنـیـ وـ سـلـ بـچـوـ دـیدـنـدـ كـرـدارـ آـهـرـمـنـیـ —¹ I, IV —² بـاـذـوـیـ —³ K, VI —⁴ سـخـنـ گـفـتـنـ —⁵ چـوـ بـشـنـیـدـ بـاـبـوـیـ وـ گـرـدـ اـرـمـنـیـ —⁶ سـیـفـهـ مـعـ آـخـرـینـ
سـرـ دـشـمـنـاـنـشـ زـ تـنـ بـشـکـرـیـمـ —⁷ K, VI —⁸ ذـامـدـارـانـ —⁹ I, IV —¹⁰ وـ زـ بـلـ منـ —¹¹ آـنـ کـوـ —¹² بـرـنـگـ —¹³ I, IV —¹⁴ K, IV, VI —¹⁵ دـبـیـرـیـ —¹⁶ K, VI —¹⁷ VI —¹⁸ I, K, VI —¹⁹ VI —²⁰ L, K —²¹ VI —²² VI —
وـ لـماـ بـپـیـمـداـ بـرـ آـشـکـارـوـ —²³ بـرـ آـشـکـارـاـ —²⁴ بـجـزـ —²⁵ وـ —²⁶ K —²⁷ ذـوـشـتـنـتـ بـرـ
б. оп., далее следующий порядок бб.: 880, 881, 876, 877, 890, 879, 883. (весь б. стоит после б. 881 текста).

که بپردادگر بود و ذاپاک رای
بهم پرداد بگرفت گیتی چمشت
که اندر چهان دیو بود^۲ پادشاه^۳
ز توران پدانگونه^۴ بگذاشت آب
پشمیشیر ببرید و بروگشت کار
با ایران و^۵ ویران شد این مرز و بوم
خور و خواب ایرانیان شد درشت
که گم کرد^۶ زین بوم و بر ذات و ذات
جهاندار^۷ وز نامداران^۸ سری
ذگون شد سر تخت^۹ شاه چهان
که اکنون بهن ووی با ایران رسید
سوی دشمنان شد ز دست^{۱۰} سپاه
ز گفتار او گشت برام زرد
میان بسته و قیغ هندی بدست^{۱۱}
بزرگست و پا داد و روشن روان
بیاید بپندد کسر بر میان^{۱۲}
که گردست و جنگلور^{۱۳} و^{۱۴} نیک پخت
پزد دست و قیغ از میان بر کشید
اگر باز یابیم در برزذی
ز جاذش بر آرم د رستاخیز^{۱۵}
میان سواران سواری کند

ز ضحاک قازی ذخست اندر آی
که جمشید بر قرمنشرا بکشت
پر از درد دیدم دل^۱ پارسا
دگر آنکه بگوهر افراسیاب
بزاری سر ذوزر ذامدار
سدیگر سکندر که آمد ز روم
چو دارای شمشیر زدرا بکشت
چهارم چو ذاپاک دل خوش ذواز
چو پیروز شاهی بلندداختری
بکشتهند هیتاالیان ناگهان
کس اندر چهان این شگفتی ندید
که بگریخت شاهی چو خسرو ز گاه
بگفت این و^{۱۶} بهنمشت گریان بدرد
جهاندیده سنبلاد^{۱۷} بر پای جست^{۱۸}
چندین گفت کاین ذامور^{۱۹} پهلوان
کهون تاکسی از ذزاد کیان
هم آن به که این^{۲۰} بر نشیند بتخت
سر جنگیان کاین سخنها شنید
چندین گفت کز قخم شاهان ذنی
ببرم سرشارا بشمشیر قیز
ذمام که کس تاجداری کند

^۱ I, IV ^۲ K, VI—۶. op. ^۳ K, VI—۶. op. ^۴ I, IV
^۵ I, IV ^۶ K, VI—۷. op. ^۷ I, K, IV, VI ^۸ جهانگیر
^{۱۰} IV—^{۱۱} K (takl); IV سیسار—^{۱۲} ل (takl) سیساز چو—^{۱۳} ل سیساز (takl) سیساز
^{۱۴} ل خاست—^{۱۵} I, IV—^{۱۶} ل—۶. op.; مايدور—^{۱۷} K, IV—^{۱۸} IV او—^{۱۹} VI—^{۲۰} I, IV—۶. op.
... الی آن يظهر—B—^{۱۵} I, IV—^{۱۶} ل—۶. op.; مايدور—^{۱۷} K, IV, VI او—^{۱۸} IV كنداور—^{۱۹} VI—^{۲۰} I, IV—۶. op.

<p>مـهـان دـیـر تـا خـسـرو سـرـفـرـاز زـکـار گـذـشـتـهـهـ بـپـوـزـشـ گـرـای کـهـ قـلـاذـدـهـ بـاشـشـدـ جـهـبـهـاـذـدارـ شـاهـ وـگـرـ بـیـمـ دـارـیـ زـخـسـروـ بـدلـ بـشـهـرـ خـرـامـهـانـ تـنـآـسـانـ بـزـیـ بـپـوـزـشـ یـکـ اـنـدـرـ دـگـرـ نـامـهـ مـازـ ذـهـ بـرـ دـاشـتـ خـسـروـ پـیـ اـزـ چـایـ خـوـیـشـ مـخـنـ گـفـتـ پـسـ زـادـهـ رـخـ بـدادـ شـنـیـبـیدـمـ مـخـنـ گـفـتـنـ مـهـتـهـ رـانـ ذـخـسـنـیـبـنـ مـخـنـ گـفـتـنـ بـنـدهـهـ وـارـ خـرـدـمـنـدـ ذـپـسـنـنـدـ اـپـنـ گـفـتـوـگـوـیـ خـرـامـهـانـ مـخـنـ بـرـمـهـشـوارـ گـفـتـ فـرـخـزادـ بـفـزـوـدـ گـفـتـهـارـ قـنـدـ چـهـهـارـ خـزـرـوانـ¹³ مـالـارـ بـودـ کـهـ قـاـ آـمـدـ اـیـنـ گـرـدـشـ رـوـزـگـارـ</p>	<p>825</p> <p>830</p> <p>835</p>
---	----------------------------------

سپهبد—K, IV, VI نشاید—I³ راهی—I² پاندیشه—K, VI پیبداد—K, IV, VI
 ز راه دراز—L⁶ که آزادی—VI⁵ بآسانی—K⁵ دل—VI تن—K⁴
 چنان چون بـپـوزش ذگـرـدـی سـبـکـ * ذگـرـدـی بـاـذـدـیـشـهـ دـلـ ذـنـهـ کـ
 کـنـون دـوـسـتـهـرـ زـوـ ذـدـارـی قـوـ کـسـنـ * بـپـوزش دـلـ شـهـهـ بـازـ آـرـ پـسـ
 VI—доб. те же два бб. с незначительными отклонениями; Б — далее бб. 830—852 не переведены. ⁷ I,
 نهاد آن زمان—I⁹ خروزان بد استفاده پر—VI خروران نه بد داشت از—K⁸ چو—IV
 و گـرـ VI کـهـ تـاـ زـادـفـرـخـ نـهـدـ پـایـ پـیـشـ IV کـهـ آـمـدـ هـمـیـ زـادـفـرـخـ بدـ پـیـشـ K
 رـادـفـرـخـ دـپـیـشـ باـ خـرـدـمـانـ I¹² بـیـ K, VI¹¹ نـهـادـ وـ سـخـنـ گـفـتـ چـنـدـیـ VI¹⁰ زـادـفـرـخـ هـمـیـ پـایـ خـوـیـشـ
 چـنـیـنـ گـفـتـ اـزـ مـهـتـهـرـ پـرـ زـ دـاد~ * چـوـ اـذـدرـزـ گـوـیـیـ زـدـانـ بدـ گـشـادـ
 VI—доб.:
 چـوـ اـذـدرـزـ گـوـیـیـ زـدـانـ بدـ گـشـادـ * چـنـینـ گـفـتـ کـایـ مـهـتـهـرـ پـرـ زـ دـاد~
 بدـدانـ اـیـنـ سـخـنـهـاـ وـ آـگـاهـ بـاشـ * بـهـرـ کـارـ بـاـبـختـ هـمـهـ رـاهـ بـاشـ

که چندین سخن گفت پیش گروه
جهانچوی و دانشه^۳ مرد که من
دل انجمن زین سخن^۶ شاد کرد
اگر بشنود مردم پاکم خواز
که هر کس که از کردگار بشنود
همان مایه سودمندش دهید
بیایدش کشته^۷ بفرمان شاه^۷
سرش زود باید که بیقون شود
بیامد بجایی که بودش نشست
ازان اذجه^۸ سر بر آورد راست
سخن گفتنه داد به گر^۹ پسند
که بشنود بگفتار^{۱۰} بیداد شاد
جهانچرا بدیدار^{۱۲} توشه بدی
بیین ذیست^{۱۴} پیروزگر یار ما^{۱۵}
ز تو دور دست و زبان^{۱۸} بدان
خزروان^{۱۹} خسرو بیامد چو شیر
سراینده^{۲۰} برذما و مرد که من^{۲۱}
هیوذری بر افگن بکردار باد

چندین گفت کاین پیر^۱ داشت پژوه
بگویم که او^۲ از چه گفت این سخن
که^۴ این^۵ ذیکویها ز تو یاد کرد
ولیکن یکی داستانست ذخیر
که زردهشت گوید باستا و زند
به پیچید بیک سال پندهش دهید
سمر سال اگر باز ذاید براه
چو بر دادگر شاه دشمن شود
خراسان بگفت این و لمبرا ببسیت
ازان پس فرخزاد بر پای خاست
چندین گفت کای مهتر سودمند
اگر داد بهتر بود کس مباد
به رام گوید که ذوشه^{۱۱} بدی
اگر ذا^{۱۳} پسندست گفتار ما
اذوشه بدی^{۱۶} شاد^{۱۷} تا جلادان
بگفت این و بنشست مرد دلیر
بدو گفت اکنون که چندین سخن
سراذچام اگر راه جویی بداد

چو^۴ I—^۱ K, VI—² L—^۳ بگویم کو—^۲ مرد—^۱ K, VI—⁴ I—^۱ K, VI—⁵ K, IV—⁶ VI—I, IV—⁷ یک بیک—I, IV—⁸ ب. op.; Б. IV—⁹ آن—VI چندین—¹⁰ I, K, IV, VI, VI—¹¹ K, VI—¹² K, VI—¹³ K, I, IV—¹⁴ I—¹⁵ K, VI—¹⁶ VI—¹⁷ I—¹⁸ K, VI—¹⁹ I, VI—²⁰ I, VI—²¹ K, IV—²² K, IV—²³ K, IV—²⁴ K, IV—²⁵ K, IV—²⁶ K, IV—²⁷ K, IV—²⁸ K, IV—²⁹ K, IV—³⁰ K, IV—³¹ K, IV—³² K, IV—³³ K, IV—³⁴ K, IV—³⁵ K, IV—³⁶ K, IV—³⁷ K, IV—³⁸ K, IV—³⁹ K, IV—⁴⁰ K, IV—⁴¹ K, IV—⁴² K, IV—⁴³ K, IV—⁴⁴ K, IV—⁴⁵ K, IV—⁴⁶ K, IV—⁴⁷ K, IV—⁴⁸ K, IV—⁴⁹ K, IV—⁵⁰ K, IV—⁵¹ K, IV—⁵² K, IV—⁵³ K, IV—⁵⁴ K, IV—⁵⁵ K, IV—⁵⁶ K, IV—⁵⁷ K, IV—⁵⁸ K, IV—⁵⁹ K, IV—⁶⁰ K, IV—⁶¹ K, IV—⁶² K, IV—⁶³ K, IV—⁶⁴ K, IV—⁶⁵ K, IV—⁶⁶ K, IV—⁶⁷ K, IV—⁶⁸ K, IV—⁶⁹ K, IV—⁷⁰ K, IV—⁷¹ K, IV—⁷² K, IV—⁷³ K, IV—⁷⁴ K, IV—⁷⁵ K, IV—⁷⁶ K, IV—⁷⁷ K, IV—⁷⁸ K, IV—⁷⁹ K, IV—⁸⁰ K, IV—⁸¹ K, IV—⁸² K, IV—⁸³ K, IV—⁸⁴ K, IV—⁸⁵ K, IV—⁸⁶ K, IV—⁸⁷ K, IV—⁸⁸ K, IV—⁸⁹ K, IV—⁹⁰ K, IV—⁹¹ K, IV—⁹² K, IV—⁹³ K, IV—⁹⁴ K, IV—⁹⁵ K, IV—⁹⁶ K, IV—⁹⁷ K, IV—⁹⁸ K, IV—⁹⁹ K, IV—¹⁰⁰ K, IV—¹⁰¹ K, IV—¹⁰² K, IV—¹⁰³ K, IV—¹⁰⁴ K, IV—¹⁰⁵ K, IV—¹⁰⁶ K, IV—¹⁰⁷ K, IV—¹⁰⁸ K, IV—¹⁰⁹ K, IV—¹¹⁰ K, IV—¹¹¹ K, IV—¹¹² K, IV—¹¹³ K, IV—¹¹⁴ K, IV—¹¹⁵ K, IV—¹¹⁶ K, IV—¹¹⁷ K, IV—¹¹⁸ K, IV—¹¹⁹ K, IV—¹²⁰ K, IV—¹²¹ K, IV—¹²² K, IV—¹²³ K, IV—¹²⁴ K, IV—¹²⁵ K, IV—¹²⁶ K, IV—¹²⁷ K, IV—¹²⁸ K, IV—¹²⁹ K, IV—¹³⁰ K, IV—¹³¹ K, IV—¹³² K, IV—¹³³ K, IV—¹³⁴ K, IV—¹³⁵ K, IV—¹³⁶ K, IV—¹³⁷ K, IV—¹³⁸ K, IV—¹³⁹ K, IV—¹⁴⁰ K, IV—¹⁴¹ K, IV—¹⁴² K, IV—¹⁴³ K, IV—¹⁴⁴ K, IV—¹⁴⁵ K, IV—¹⁴⁶ K, IV—¹⁴⁷ K, IV—¹⁴⁸ K, IV—¹⁴⁹ K, IV—¹⁵⁰ K, IV—¹⁵¹ K, IV—¹⁵² K, IV—¹⁵³ K, IV—¹⁵⁴ K, IV—¹⁵⁵ K, IV—¹⁵⁶ K, IV—¹⁵⁷ K, IV—¹⁵⁸ K, IV—¹⁵⁹ K, IV—¹⁶⁰ K, IV—¹⁶¹ K, IV—¹⁶² K, IV—¹⁶³ K, IV—¹⁶⁴ K, IV—¹⁶⁵ K, IV—¹⁶⁶ K, IV—¹⁶⁷ K, IV—¹⁶⁸ K, IV—¹⁶⁹ K, IV—¹⁷⁰ K, IV—¹⁷¹ K, IV—¹⁷² K, IV—¹⁷³ K, IV—¹⁷⁴ K, IV—¹⁷⁵ K, IV—¹⁷⁶ K, IV—¹⁷⁷ K, IV—¹⁷⁸ K, IV—¹⁷⁹ K, IV—¹⁸⁰ K, IV—¹⁸¹ K, IV—¹⁸² K, IV—¹⁸³ K, IV—¹⁸⁴ K, IV—¹⁸⁵ K, IV—¹⁸⁶ K, IV—¹⁸⁷ K, IV—¹⁸⁸ K, IV—¹⁸⁹ K, IV—¹⁹⁰ K, IV—¹⁹¹ K, IV—¹⁹² K, IV—¹⁹³ K, IV—¹⁹⁴ K, IV—¹⁹⁵ K, IV—¹⁹⁶ K, IV—¹⁹⁷ K, IV—¹⁹⁸ K, IV—¹⁹⁹ K, IV—²⁰⁰ K, IV—²⁰¹ K, IV—²⁰² K, IV—²⁰³ K, IV—²⁰⁴ K, IV—²⁰⁵ K, IV—²⁰⁶ K, IV—²⁰⁷ K, IV—²⁰⁸ K, IV—²⁰⁹ K, IV—²¹⁰ K, IV—²¹¹ K, IV—²¹² K, IV—²¹³ K, IV—²¹⁴ K, IV—²¹⁵ K, IV—²¹⁶ K, IV—²¹⁷ K, IV—²¹⁸ K, IV—²¹⁹ K, IV—²²⁰ K, IV—²²¹ K, IV—²²² K, IV—²²³ K, IV—²²⁴ K, IV—²²⁵ K, IV—²²⁶ K, IV—²²⁷ K, IV—²²⁸ K, IV—²²⁹ K, IV—²³⁰ K, IV—²³¹ K, IV—²³² K, IV—²³³ K, IV—²³⁴ K, IV—²³⁵ K, IV—²³⁶ K, IV—²³⁷ K, IV—²³⁸ K, IV—²³⁹ K, IV—²⁴⁰ K, IV—²⁴¹ K, IV—²⁴² K, IV—²⁴³ K, IV—²⁴⁴ K, IV—²⁴⁵ K, IV—²⁴⁶ K, IV—²⁴⁷ K, IV—²⁴⁸ K, IV—²⁴⁹ K, IV—²⁵⁰ K, IV—²⁵¹ K, IV—²⁵² K, IV—²⁵³ K, IV—²⁵⁴ K, IV—²⁵⁵ K, IV—²⁵⁶ K, IV—²⁵⁷ K, IV—²⁵⁸ K, IV—²⁵⁹ K, IV—²⁶⁰ K, IV—²⁶¹ K, IV—²⁶² K, IV—²⁶³ K, IV—²⁶⁴ K, IV—²⁶⁵ K, IV—²⁶⁶ K, IV—²⁶⁷ K, IV—²⁶⁸ K, IV—²⁶⁹ K, IV—²⁷⁰ K, IV—²⁷¹ K, IV—²⁷² K, IV—²⁷³ K, IV—²⁷⁴ K, IV—²⁷⁵ K, IV—²⁷⁶ K, IV—²⁷⁷ K, IV—²⁷⁸ K, IV—²⁷⁹ K, IV—²⁸⁰ K, IV—²⁸¹ K, IV—²⁸² K, IV—²⁸³ K, IV—²⁸⁴ K, IV—²⁸⁵ K, IV—²⁸⁶ K, IV—²⁸⁷ K, IV—²⁸⁸ K, IV—²⁸⁹ K, IV—²⁹⁰ K, IV—²⁹¹ K, IV—²⁹² K, IV—²⁹³ K, IV—²⁹⁴ K, IV—²⁹⁵ K, IV—²⁹⁶ K, IV—²⁹⁷ K, IV—²⁹⁸ K, IV—²⁹⁹ K, IV—³⁰⁰ K, IV—³⁰¹ K, IV—³⁰² K, IV—³⁰³ K, IV—³⁰⁴ K, IV—³⁰⁵ K, IV—³⁰⁶ K, IV—³⁰⁷ K, IV—³⁰⁸ K, IV—³⁰⁹ K, IV—³¹⁰ K, IV—³¹¹ K, IV—³¹² K, IV—³¹³ K, IV—³¹⁴ K, IV—³¹⁵ K, IV—³¹⁶ K, IV—³¹⁷ K, IV—³¹⁸ K, IV—³¹⁹ K, IV—³²⁰ K, IV—³²¹ K, IV—³²² K, IV—³²³ K, IV—³²⁴ K, IV—³²⁵ K, IV—³²⁶ K, IV—³²⁷ K, IV—³²⁸ K, IV—³²⁹ K, IV—³³⁰ K, IV—³³¹ K, IV—³³² K, IV—³³³ K, IV—³³⁴ K, IV—³³⁵ K, IV—³³⁶ K, IV—³³⁷ K, IV—³³⁸ K, IV—³³⁹ K, IV—³⁴⁰ K, IV—³⁴¹ K, IV—³⁴² K, IV—³⁴³ K, IV—³⁴⁴ K, IV—³⁴⁵ K, IV—³⁴⁶ K, IV—³⁴⁷ K, IV—³⁴⁸ K, IV—³⁴⁹ K, IV—³⁵⁰ K, IV—³⁵¹ K, IV—³⁵² K, IV—³⁵³ K, IV—³⁵⁴ K, IV—³⁵⁵ K, IV—³⁵⁶ K, IV—³⁵⁷ K, IV—³⁵⁸ K, IV—³⁵⁹ K, IV—³⁶⁰ K, IV—³⁶¹ K, IV—³⁶² K, IV—³⁶³ K, IV—³⁶⁴ K, IV—³⁶⁵ K, IV—³⁶⁶ K, IV—³⁶⁷ K, IV—³⁶⁸ K, IV—³⁶⁹ K, IV—³⁷⁰ K, IV—³⁷¹ K, IV—³⁷² K, IV—³⁷³ K, IV—³⁷⁴ K, IV—³⁷⁵ K, IV—³⁷⁶ K, IV—³⁷⁷ K, IV—³⁷⁸ K, IV—³⁷⁹ K, IV—³⁸⁰ K, IV—³⁸¹ K, IV—³⁸² K, IV—³⁸³ K, IV—³⁸⁴ K, IV—³⁸⁵ K, IV—³⁸⁶ K, IV—³⁸⁷ K, IV—³⁸⁸ K, IV—³⁸⁹ K, IV—³⁹⁰ K, IV—³⁹¹ K, IV—³⁹² K, IV—³⁹³ K, IV—³⁹⁴ K, IV—³⁹⁵ K, IV—³⁹⁶ K, IV—³⁹⁷ K, IV—³⁹⁸ K, IV—³⁹⁹ K, IV—⁴⁰⁰ K, IV—⁴⁰¹ K, IV—⁴⁰² K, IV—⁴⁰³ K, IV—⁴⁰⁴ K, IV—⁴⁰⁵ K, IV—⁴⁰⁶ K, IV—⁴⁰⁷ K, IV—⁴⁰⁸ K, IV—⁴⁰⁹ K, IV—⁴¹⁰ K, IV—⁴¹¹ K, IV—⁴¹² K, IV—⁴¹³ K, IV—⁴¹⁴ K, IV—⁴¹⁵ K, IV—⁴¹⁶ K, IV—⁴¹⁷ K, IV—⁴¹⁸ K, IV—⁴¹⁹ K, IV—⁴²⁰ K, IV—⁴²¹ K, IV—⁴²² K, IV—⁴²³ K, IV—⁴²⁴ K, IV—⁴²⁵ K, IV—⁴²⁶ K, IV—⁴²⁷ K, IV—⁴²⁸ K, IV—⁴²⁹ K, IV—⁴³⁰ K, IV—⁴³¹ K, IV—⁴³² K, IV—⁴³³ K, IV—⁴³⁴ K, IV—⁴³⁵ K, IV—⁴³⁶ K, IV—⁴³⁷ K, IV—⁴³⁸ K, IV—⁴³⁹ K, IV—⁴⁴⁰ K, IV—⁴⁴¹ K, IV—⁴⁴² K, IV—⁴⁴³ K, IV—⁴⁴⁴ K, IV—⁴⁴⁵ K, IV—⁴⁴⁶ K, IV—⁴⁴⁷ K, IV—⁴⁴⁸ K, IV—⁴⁴⁹ K, IV—⁴⁵⁰ K, IV—⁴⁵¹ K, IV—⁴⁵² K, IV—⁴⁵³ K, IV—⁴⁵⁴ K, IV—⁴⁵⁵ K, IV—⁴⁵⁶ K, IV—⁴⁵⁷ K, IV—⁴⁵⁸ K, IV—⁴⁵⁹ K, IV—⁴⁶⁰ K, IV—⁴⁶¹ K, IV—⁴⁶² K, IV—⁴⁶³ K, IV—⁴⁶⁴ K, IV—⁴⁶⁵ K, IV—⁴⁶⁶ K, IV—⁴⁶⁷ K, IV—⁴⁶⁸ K, IV—⁴⁶⁹ K, IV—⁴⁷⁰ K, IV—⁴⁷¹ K, IV—⁴⁷² K, IV—⁴⁷³ K, IV—⁴⁷⁴ K, IV—⁴⁷⁵ K, IV—⁴⁷⁶ K, IV—⁴⁷⁷ K, IV—⁴⁷⁸ K, IV—⁴⁷⁹ K, IV—⁴⁸⁰ K, IV—⁴⁸¹ K, IV—⁴⁸² K, IV—⁴⁸³ K, IV—⁴⁸⁴ K, IV—⁴⁸⁵ K, IV—⁴⁸⁶ K, IV—⁴⁸⁷ K, IV—⁴⁸⁸ K, IV—⁴⁸⁹ K, IV—⁴⁹⁰ K, IV—⁴⁹¹ K, IV—⁴⁹² K, IV—⁴⁹³ K, IV—⁴⁹⁴ K, IV—⁴⁹⁵ K, IV—⁴⁹⁶ K, IV—⁴⁹⁷ K, IV—⁴⁹⁸ K, IV—⁴⁹⁹ K, IV—⁵⁰⁰ K, IV—⁵⁰¹ K, IV—⁵⁰² K, IV—⁵⁰³ K, IV—⁵⁰⁴ K, IV—⁵⁰⁵ K, IV—⁵⁰⁶ K, IV—⁵⁰⁷ K, IV—⁵⁰⁸ K, IV—⁵⁰⁹ K, IV—⁵¹⁰ K, IV—⁵¹¹ K, IV—⁵¹² K, IV—⁵¹³ K, IV—⁵¹⁴ K, IV—⁵¹⁵ K, IV—⁵¹⁶ K, IV—⁵¹⁷ K, IV—⁵¹⁸ K, IV—⁵¹⁹ K, IV—⁵²⁰ K, IV—⁵²¹ K, IV—⁵²² K, IV—⁵²³ K, IV—⁵²⁴ K, IV—⁵²⁵ K, IV—⁵²⁶ K, IV—⁵²⁷ K, IV—⁵²⁸ K, IV—⁵²⁹ K, IV—⁵³⁰ K, IV—⁵³¹ K, IV—⁵³² K, IV—⁵³³ K, IV—⁵³⁴ K, IV—⁵³⁵ K, IV—⁵³⁶ K, IV—⁵³⁷ K, IV—⁵³⁸ K, IV—⁵³⁹ K, IV—⁵⁴⁰ K, IV—⁵⁴¹ K, IV—⁵⁴² K, IV—⁵⁴³ K, IV—⁵⁴⁴ K, IV—⁵⁴⁵ K, IV—⁵⁴⁶ K, IV—⁵⁴⁷ K, IV—⁵⁴⁸ K, IV—⁵⁴⁹ K, IV—⁵⁵⁰ K, IV—⁵⁵¹ K, IV—⁵⁵² K, IV—⁵⁵³ K, IV—⁵⁵⁴ K, IV—⁵⁵⁵ K, IV—⁵⁵⁶ K, IV—⁵⁵⁷ K, IV—⁵⁵⁸ K, IV—⁵⁵⁹ K, IV—⁵⁶⁰ K, IV—⁵⁶¹ K, IV—⁵⁶² K, IV—⁵⁶³ K, IV—⁵⁶⁴ K, IV—⁵⁶⁵ K, IV—⁵⁶⁶ K, IV—⁵⁶⁷ K, IV—⁵⁶⁸ K, IV—⁵⁶⁹ K, IV—⁵⁷⁰ K, IV—⁵⁷¹ K, IV—⁵⁷² K, IV—⁵⁷³ K, IV—⁵⁷⁴ K, IV—⁵⁷⁵ K, IV—⁵⁷⁶ K, IV—⁵⁷⁷ K, IV—⁵⁷⁸ K, IV—⁵⁷⁹ K, IV—⁵⁸⁰ K, IV—⁵⁸¹ K, IV—⁵⁸² K, IV—⁵⁸³ K, IV—⁵⁸⁴ K, IV—⁵⁸⁵ K, IV—⁵⁸⁶ K, IV—⁵⁸⁷ K, IV—⁵⁸⁸ K, IV—⁵⁸⁹ K, IV—⁵⁹⁰ K, IV—⁵⁹¹ K, IV—⁵⁹² K, IV—⁵⁹³ K, IV—⁵⁹⁴ K, IV—⁵⁹⁵ K, IV—⁵⁹⁶ K, IV—⁵⁹⁷ K, IV—⁵⁹⁸ K, IV—⁵⁹⁹ K, IV—⁶⁰⁰ K, IV—⁶⁰¹ K, IV—⁶⁰² K, IV—⁶⁰³ K, IV—⁶⁰⁴ K, IV—⁶⁰⁵ K, IV—⁶⁰⁶ K, IV—⁶⁰⁷ K, IV—⁶⁰⁸ K, IV—⁶⁰⁹ K, IV—⁶¹⁰ K, IV—⁶¹¹ K, IV—⁶¹² K, IV—⁶¹³ K, IV—⁶¹⁴ K, IV—⁶¹⁵ K, IV—⁶¹⁶ K, IV—⁶¹⁷ K, IV—⁶¹⁸ K, IV—⁶¹⁹ K, IV—⁶²⁰ K, IV—⁶²¹ K, IV—⁶²² K, IV—⁶²³ K, IV—⁶²⁴ K, IV—⁶²⁵ K, IV—⁶²⁶ K, IV—⁶²⁷ K, IV—⁶²⁸ K, IV—⁶²⁹ K, IV—⁶³⁰ K, IV—⁶³¹ K, IV—⁶³² K, IV—⁶³³ K, IV—⁶³⁴ K, IV—⁶³⁵ K, IV—⁶³⁶ K, IV—⁶³⁷ K, IV—⁶³⁸ K, IV—⁶³⁹ K, IV—⁶⁴⁰ K, IV—⁶⁴¹ K, IV—⁶⁴² K, IV—⁶⁴³ K, IV—⁶⁴⁴ K, IV—⁶⁴⁵ K, IV—⁶⁴⁶ K, IV—⁶⁴⁷ K, IV—⁶⁴⁸ K, IV—⁶⁴⁹ K, IV—⁶⁵⁰ K, IV—⁶⁵¹ K, IV—⁶⁵² K, IV—⁶⁵³ K, IV—⁶⁵⁴ K, IV—⁶⁵⁵ K, IV—⁶⁵⁶ K, IV—⁶⁵⁷ K, IV—⁶⁵⁸ K, IV—⁶⁵⁹ K, IV—⁶⁶⁰ K, IV—⁶⁶¹ K, IV—⁶⁶² K, IV—⁶⁶³ K, IV—⁶⁶⁴ K, IV—⁶⁶⁵ K, IV—⁶⁶⁶ K, IV—⁶⁶⁷ K, IV—⁶⁶⁸ K, IV—⁶⁶⁹ K, IV—⁶⁷⁰ K, IV—⁶⁷¹ K, IV—⁶⁷² K, IV—⁶⁷³ K, IV—⁶⁷⁴ K, IV—⁶⁷⁵ K, IV—⁶⁷⁶ K, IV—⁶⁷⁷ K, IV—⁶⁷⁸ K, IV—⁶⁷⁹ K, IV—⁶⁸⁰ K, IV—⁶⁸¹ K, IV—⁶⁸² K, IV—⁶⁸³ K, IV—⁶⁸⁴ K, IV—⁶⁸⁵ K, IV—⁶⁸⁶ K, IV—⁶⁸⁷ K, IV—⁶⁸⁸ K, IV—⁶⁸⁹ K, IV—⁶⁹⁰ K, IV—⁶⁹¹ K, IV—⁶⁹² K, IV—⁶⁹³ K, IV—⁶⁹⁴ K, IV—⁶⁹⁵ K, IV—⁶⁹⁶ K, IV—⁶⁹⁷ K, IV—⁶⁹⁸ K, IV—⁶⁹⁹ K, IV—⁷⁰⁰ K, IV—⁷⁰¹ K, IV—⁷⁰² K, IV—⁷⁰³ K, IV—⁷⁰⁴ K, IV—⁷⁰⁵ K, IV—⁷⁰⁶ K, IV—⁷⁰⁷ K, IV—⁷⁰⁸ K, IV—⁷⁰⁹ K, IV—⁷¹⁰ K, IV—⁷¹¹ K, IV—⁷¹² K, IV—⁷¹³ K, IV—⁷¹⁴ K, IV—⁷¹⁵ K, IV—⁷¹⁶ K, IV—⁷¹⁷ K, IV—⁷¹⁸ K, IV—⁷¹⁹ K, IV—⁷²⁰ K, IV—⁷²¹ K, IV—⁷²² K, IV—⁷²³ K, IV—⁷²⁴ K, IV—⁷²⁵ K, IV—⁷²⁶ K, IV—⁷²⁷ K, IV—⁷²⁸ K, IV—⁷²⁹ K, IV—⁷³⁰ K, IV—⁷³¹ K, IV—⁷³² K, IV—⁷³³ K, IV—⁷³⁴ K, IV—⁷³⁵ K, IV—⁷³⁶ K, IV—⁷³⁷ K, IV—⁷³⁸ K, IV—⁷³⁹ K, IV—⁷⁴⁰ K, IV—⁷⁴¹ K, IV—⁷⁴² K, IV—⁷⁴³ K, IV—⁷⁴⁴ K, IV—⁷⁴⁵ K, IV—⁷⁴⁶ K, IV—⁷⁴⁷ K, IV—⁷⁴⁸ K, IV—⁷⁴⁹ K, IV—⁷⁵⁰ K, IV—⁷⁵¹ K, IV—⁷⁵² K, IV—⁷⁵³ K, IV—⁷⁵⁴ K, IV—⁷⁵⁵ K, IV—⁷⁵⁶ K, IV—⁷⁵⁷ K, IV—⁷⁵⁸ K, IV—⁷⁵⁹ K, IV—⁷⁶⁰ K, IV—⁷⁶¹ K, IV—⁷⁶² K, IV—⁷⁶³ K, IV—⁷⁶⁴ K, IV—⁷⁶⁵ K, IV—⁷⁶⁶ K, IV—⁷⁶⁷ K, IV—⁷⁶⁸ K, IV—⁷⁶⁹ K, IV—⁷⁷⁰ K, IV—⁷⁷¹ K, IV—⁷⁷² K, IV—⁷⁷³ K, IV—⁷⁷⁴ K, IV—⁷⁷⁵ K, IV—⁷⁷⁶ K, IV—⁷⁷⁷ K, IV—⁷⁷⁸ K, IV—⁷⁷⁹ K, IV—⁷⁸⁰ K, IV—⁷⁸¹ K, IV—⁷⁸² K, IV—⁷⁸³ K, IV—⁷⁸⁴ K, IV—⁷⁸⁵ K, IV—⁷⁸⁶ K, IV—⁷⁸⁷ K, IV—⁷⁸⁸ K, IV—⁷⁸⁹ K, IV—⁷⁹⁰ K, IV—⁷⁹¹ K, IV—⁷⁹² K, IV—⁷⁹³ K, IV—⁷⁹⁴ K, IV—⁷⁹⁵ K, IV—⁷⁹⁶ K, IV—⁷⁹⁷ K, IV—⁷⁹⁸ K, IV—⁷⁹⁹ K, IV—⁸⁰⁰ K, IV—⁸⁰¹ K, IV—⁸⁰² K, IV—⁸⁰³ K, IV—⁸⁰⁴ K, IV—⁸⁰⁵ K, IV—⁸⁰⁶ K, IV—⁸⁰⁷ K, IV—⁸⁰⁸ K, IV—⁸⁰⁹ K, IV—⁸¹⁰ K, IV—⁸¹¹ K, IV—⁸¹² K, IV—⁸¹³ K, IV—⁸¹⁴ K, IV—⁸¹⁵ K, IV—⁸¹⁶ K, IV—⁸¹⁷ K, IV—⁸¹⁸ K, IV—⁸¹⁹ K, IV—⁸²⁰ K, IV—⁸²¹ K, IV—⁸²² K, IV—⁸²³ K, IV—⁸²⁴ K, IV—⁸²⁵ K, IV—⁸²⁶ K, IV—⁸²⁷ K, IV—⁸²⁸ K, IV—⁸²⁹ K, IV—⁸³⁰ K, IV—⁸³¹ K, IV—⁸³² K, IV—⁸³³ K, IV—⁸³⁴ K, IV—⁸³⁵ K, IV—⁸³⁶ K, IV—⁸³⁷ K, IV—⁸³⁸ K, IV—⁸³⁹ K, IV—⁸⁴⁰ K, IV—⁸⁴¹ K, IV—⁸⁴² K, IV—⁸⁴³ K, IV—⁸⁴⁴ K, IV—⁸⁴⁵ K, IV—⁸⁴⁶ K, IV—⁸⁴⁷ K, IV—⁸⁴⁸ K, IV—⁸⁴⁹ K, IV—⁸⁵⁰ K, IV—⁸⁵¹ K, IV—⁸⁵² K, IV—⁸⁵³ K, IV—⁸⁵⁴ K, IV—⁸⁵⁵ K, IV—^{856</sup}

پیکاری ذامداری ز تاخم مهان ² کلاه و کمره سه تن و تخترا ⁴ بجای آورد رسم و راه ⁵ کیان که پاشم شمارا بیدین پارمهند که آن ذامور مهتر ⁷ افکند بمن یکی پیرقر ⁹ بود ¹⁰ بر پای خاست گوی پیرسر مرمه تری دیریاز ¹² قوی در چهان قابوی ¹⁵ سودمند که آمد بیدین مرز ¹⁸ ما با سپاه کجا در چهان اذش نبد ²⁰ هم نبرد که آن رفع بگذشت ز ایراذیان همه گرد و شایسته کارزار بدر آسود ایران ز گرم و گداز برین بر گوا بخت بیدار قست وگر دور ماذد ز پیمان ما وگر دامنه اذرا همه خسروست خراسان ²⁵ سپهبد ²⁶ پیامد پیش	کندون ذاپیدیهست ¹ اذر جهان که زیبا بود بخشش و بخترا ³ که دارید کاکندون بپنهان میان بدارذده آفتتاب بلهند شنیدند گردشان این ⁶ سخن نه پیچید کس دل ⁸ ز گفتار راست کجا ذام او بود شهران ¹¹ گراز چنین گفت کای ¹³ ذامدار ¹⁴ بلند بدی گر ¹⁶ ذبودی جزار ¹⁷ ساوهشه ز آزادگان بندگان خواست کرد ¹⁹ ز گیته بمردی تو بستی میان سپه چار بار از چلان صد هزار ²¹ بیک چوده تیز تو ²² گشتند باز کندون تخت ایران سزاوار تست کسی کو ²³ به پیچید ز فرمان ما بفرماذش آریم اگر چه گوست بگفت این ²⁴ و بنشست بر جای خویش
27	805

کیان—² و الان فلا بد من ملک یتولی أمرکم—¹ بـ ذا پنید آید—
ـ I, K, IV, VI—⁵ بخترا—⁴ I, K, IV, VI—³ من الشجارة الكيانية—
ـ I—⁸ پهلو—⁷ K, VI—⁶ بجای آرد آپین و رسم—¹ K, VI—¹ آرد راه و رسم
ـ ذهران—¹¹ K—¹⁰ پیرسر مرد—¹² I, IV, VI—¹ طاعن في السن غير—¹³ بـ دیرساز—¹⁴ K, VI—¹⁵ I—¹⁶ K—¹⁷ VI—¹⁸ K, VI—¹⁹ K—²⁰ I, K, IV, VI—²¹ بـ شهران—²² ماذه اذـ²³ اـ²⁴ اـ²⁵ بـ شهران—²⁶ سـ²⁷ اـ²⁸ اـ²⁹ اـ³⁰ اـ³¹ اـ³² اـ³³ اـ³⁴ اـ³⁵ اـ³⁶ اـ³⁷ اـ³⁸ اـ³⁹ اـ⁴⁰ اـ⁴¹ اـ⁴² اـ⁴³ اـ⁴⁴ اـ⁴⁵ اـ⁴⁶ اـ⁴⁷ اـ⁴⁸ اـ⁴⁹ اـ⁵⁰ اـ⁵¹ اـ⁵² اـ⁵³ اـ⁵⁴ اـ⁵⁵ اـ⁵⁶ اـ⁵⁷ اـ⁵⁸ اـ⁵⁹ اـ⁶⁰ اـ⁶¹ اـ⁶² اـ⁶³ اـ⁶⁴ اـ⁶⁵ اـ⁶⁶ اـ⁶⁷ اـ⁶⁸ اـ⁶⁹ اـ⁷⁰ اـ⁷¹ اـ⁷² اـ⁷³ اـ⁷⁴ اـ⁷⁵ اـ⁷⁶ اـ⁷⁷ اـ⁷⁸ اـ⁷⁹ اـ⁸⁰ اـ⁸¹ اـ⁸² اـ⁸³ اـ⁸⁴ اـ⁸⁵ اـ⁸⁶ اـ⁸⁷ اـ⁸⁸ اـ⁸⁹ اـ⁹⁰ اـ⁹¹ اـ⁹² اـ⁹³ اـ⁹⁴ اـ⁹⁵ اـ⁹⁶ اـ⁹⁷ اـ⁹⁸ اـ⁹⁹ اـ¹⁰⁰ اـ¹⁰¹ اـ¹⁰² اـ¹⁰³ اـ¹⁰⁴ اـ¹⁰⁵ اـ¹⁰⁶ اـ¹⁰⁷ اـ¹⁰⁸ اـ¹⁰⁹ اـ¹¹⁰ اـ¹¹¹ اـ¹¹² اـ¹¹³ اـ¹¹⁴ اـ¹¹⁵ اـ¹¹⁶ اـ¹¹⁷ اـ¹¹⁸ اـ¹¹⁹ اـ¹²⁰ اـ¹²¹ اـ¹²² اـ¹²³ اـ¹²⁴ اـ¹²⁵ اـ¹²⁶ اـ¹²⁷ اـ¹²⁸ اـ¹²⁹ اـ¹³⁰ اـ¹³¹ اـ¹³² اـ¹³³ اـ¹³⁴ اـ¹³⁵ اـ¹³⁶ اـ¹³⁷ اـ¹³⁸ اـ¹³⁹ اـ¹⁴⁰ اـ¹⁴¹ اـ¹⁴² اـ¹⁴³ اـ¹⁴⁴ اـ¹⁴⁵ اـ¹⁴⁶ اـ¹⁴⁷ اـ¹⁴⁸ اـ¹⁴⁹ اـ¹⁵⁰ اـ¹⁵¹ اـ¹⁵² اـ¹⁵³ اـ¹⁵⁴ اـ¹⁵⁵ اـ¹⁵⁶ اـ¹⁵⁷ اـ¹⁵⁸ اـ¹⁵⁹ اـ¹⁶⁰ اـ¹⁶¹ اـ¹⁶² اـ¹⁶³ اـ¹⁶⁴ اـ¹⁶⁵ اـ¹⁶⁶ اـ¹⁶⁷ اـ¹⁶⁸ اـ¹⁶⁹ اـ¹⁷⁰ اـ¹⁷¹ اـ¹⁷² اـ¹⁷³ اـ¹⁷⁴ اـ¹⁷⁵ اـ¹⁷⁶ اـ¹⁷⁷ اـ¹⁷⁸ اـ¹⁷⁹ اـ¹⁸⁰ اـ¹⁸¹ اـ¹⁸² اـ¹⁸³ اـ¹⁸⁴ اـ¹⁸⁵ اـ¹⁸⁶ اـ¹⁸⁷ اـ¹⁸⁸ اـ¹⁸⁹ اـ¹⁹⁰ اـ¹⁹¹ اـ¹⁹² اـ¹⁹³ اـ¹⁹⁴ اـ¹⁹⁵ اـ¹⁹⁶ اـ¹⁹⁷ اـ¹⁹⁸ اـ¹⁹⁹ اـ²⁰⁰ اـ²⁰¹ اـ²⁰² اـ²⁰³ اـ²⁰⁴ اـ²⁰⁵ اـ²⁰⁶ اـ²⁰⁷ اـ²⁰⁸ اـ²⁰⁹ اـ²¹⁰ اـ²¹¹ اـ²¹² اـ²¹³ اـ²¹⁴ اـ²¹⁵ اـ²¹⁶ اـ²¹⁷ اـ²¹⁸ اـ²¹⁹ اـ²²⁰ اـ²²¹ اـ²²² اـ²²³ اـ²²⁴ اـ²²⁵ اـ²²⁶ اـ²²⁷ اـ²²⁸ اـ²²⁹ اـ²³⁰ اـ²³¹ اـ²³² اـ²³³ اـ²³⁴ اـ²³⁵ اـ²³⁶ اـ²³⁷ اـ²³⁸ اـ²³⁹ اـ²⁴⁰ اـ²⁴¹ اـ²⁴² اـ²⁴³ اـ²⁴⁴ اـ²⁴⁵ اـ²⁴⁶ اـ²⁴⁷ اـ²⁴⁸ اـ²⁴⁹ اـ²⁵⁰ اـ²⁵¹ اـ²⁵² اـ²⁵³ اـ²⁵⁴ اـ²⁵⁵ اـ²⁵⁶ اـ²⁵⁷ اـ²⁵⁸ اـ²⁵⁹ اـ²⁶⁰ اـ²⁶¹ اـ²⁶² اـ²⁶³ اـ²⁶⁴ اـ²⁶⁵ اـ²⁶⁶ اـ²⁶⁷ اـ²⁶⁸ اـ²⁶⁹ اـ²⁷⁰ اـ²⁷¹ اـ²⁷² اـ²⁷³ اـ²⁷⁴ اـ²⁷⁵ اـ²⁷⁶ اـ²⁷⁷ اـ²⁷⁸ اـ²⁷⁹ اـ²⁸⁰ اـ²⁸¹ اـ²⁸² اـ²⁸³ اـ²⁸⁴ اـ²⁸⁵ اـ²⁸⁶ اـ²⁸⁷ اـ²⁸⁸ اـ²⁸⁹ اـ²⁹⁰ اـ²⁹¹ اـ²⁹² اـ²⁹³ اـ²⁹⁴ اـ²⁹⁵ اـ²⁹⁶ اـ²⁹⁷ اـ²⁹⁸ اـ²⁹⁹ اـ³⁰⁰ اـ³⁰¹ اـ³⁰² اـ³⁰³ اـ³⁰⁴ اـ³⁰⁵ اـ³⁰⁶ اـ³⁰⁷ اـ³⁰⁸ اـ³⁰⁹ اـ³¹⁰ اـ³¹¹ اـ³¹² اـ³¹³ اـ³¹⁴ اـ³¹⁵ اـ³¹⁶ اـ³¹⁷ اـ³¹⁸ اـ³¹⁹ اـ³²⁰ اـ³²¹ اـ³²² اـ³²³ اـ³²⁴ اـ³²⁵ اـ³²⁶ اـ³²⁷ اـ³²⁸ اـ³²⁹ اـ³³⁰ اـ³³¹ اـ³³² اـ³³³ اـ³³⁴ اـ³³⁵ اـ³³⁶ اـ³³⁷ اـ³³⁸ اـ³³⁹ اـ³⁴⁰ اـ³⁴¹ اـ³⁴² اـ³⁴³ اـ³⁴⁴ اـ³⁴⁵ اـ³⁴⁶ اـ³⁴⁷ اـ³⁴⁸ اـ³⁴⁹ اـ³⁵⁰ اـ³⁵¹ اـ³⁵² اـ³⁵³ اـ³⁵⁴ اـ³⁵⁵ اـ³⁵⁶ اـ³⁵⁷ اـ³⁵⁸ اـ³⁵⁹ اـ³⁶⁰ اـ³⁶¹ اـ³⁶² اـ³⁶³ اـ³⁶⁴ اـ³⁶⁵ اـ³⁶⁶ اـ³⁶⁷ اـ³⁶⁸ اـ³⁶⁹ اـ³⁷⁰ اـ³⁷¹ اـ³⁷² اـ³⁷³ اـ³⁷⁴ اـ³⁷⁵ اـ³⁷⁶ اـ³⁷⁷ اـ³⁷⁸ اـ³⁷⁹ اـ³⁸⁰ اـ³⁸¹ اـ³⁸² اـ³⁸³ اـ³⁸⁴ اـ³⁸⁵ اـ³⁸⁶ اـ³⁸⁷ اـ³⁸⁸ اـ³⁸⁹ اـ³⁹⁰ اـ³⁹¹ اـ³⁹² اـ³⁹³ اـ³⁹⁴ اـ³⁹⁵ اـ³⁹⁶ اـ³⁹⁷ اـ³⁹⁸ اـ³⁹⁹ اـ⁴⁰⁰ اـ⁴⁰¹ اـ⁴⁰² اـ⁴⁰³ اـ⁴⁰⁴ اـ⁴⁰⁵ اـ⁴⁰⁶ اـ⁴⁰⁷ اـ⁴⁰⁸ اـ⁴⁰⁹ اـ⁴¹⁰ اـ⁴¹¹ اـ⁴¹² اـ⁴¹³ اـ⁴¹⁴ اـ⁴¹⁵ اـ⁴¹⁶ اـ⁴¹⁷ اـ⁴¹⁸ اـ⁴¹⁹ اـ⁴²⁰ اـ⁴²¹ اـ⁴²² اـ⁴²³ اـ⁴²⁴ اـ⁴²⁵ اـ⁴²⁶ اـ⁴²⁷ اـ⁴²⁸ اـ⁴²⁹ اـ⁴³⁰ اـ⁴³¹ اـ⁴³² اـ⁴³³ اـ⁴³⁴ اـ⁴³⁵ اـ⁴³⁶ اـ⁴³⁷ اـ⁴³⁸ اـ⁴³⁹ اـ⁴⁴⁰ اـ⁴⁴¹ اـ⁴⁴² اـ⁴⁴³ اـ⁴⁴⁴ اـ⁴⁴⁵ اـ⁴⁴⁶ اـ⁴⁴⁷ اـ⁴⁴⁸ اـ⁴⁴⁹ اـ⁴⁵⁰ اـ⁴⁵¹ اـ⁴⁵² اـ⁴⁵³ اـ⁴⁵⁴ اـ⁴⁵⁵ اـ⁴⁵⁶ اـ⁴⁵⁷ اـ⁴⁵⁸ اـ⁴⁵⁹ اـ⁴⁶⁰ اـ⁴⁶¹ اـ⁴⁶² اـ⁴⁶³ اـ⁴⁶⁴ اـ⁴⁶⁵ اـ⁴⁶⁶ اـ⁴⁶⁷ اـ⁴⁶⁸ اـ⁴⁶⁹ اـ⁴⁷⁰ اـ⁴⁷¹ اـ⁴⁷² اـ⁴⁷³ اـ⁴⁷⁴ اـ⁴⁷⁵ اـ⁴⁷⁶ اـ⁴⁷⁷ اـ⁴⁷⁸ اـ⁴⁷⁹ اـ⁴⁸⁰ اـ⁴⁸¹ اـ⁴⁸² اـ⁴⁸³ اـ⁴⁸⁴ اـ⁴⁸⁵ اـ⁴⁸⁶ اـ⁴⁸⁷ اـ⁴⁸⁸ اـ⁴⁸⁹ اـ⁴⁹⁰ اـ⁴⁹¹ اـ⁴⁹² اـ⁴⁹³ اـ⁴⁹⁴ اـ⁴⁹⁵ اـ⁴⁹⁶ اـ⁴⁹⁷ اـ⁴⁹⁸ اـ⁴⁹⁹ اـ⁵⁰⁰ اـ⁵⁰¹ اـ⁵⁰² اـ⁵⁰³ اـ⁵⁰⁴ اـ⁵⁰⁵ اـ⁵⁰⁶ اـ⁵⁰⁷ اـ⁵⁰⁸ اـ⁵⁰⁹ اـ⁵¹⁰ اـ⁵¹¹ اـ⁵¹² اـ⁵¹³ اـ⁵¹⁴ اـ⁵¹⁵ اـ⁵¹⁶ اـ⁵¹⁷ اـ⁵¹⁸ اـ⁵¹⁹ اـ⁵²⁰ اـ⁵²¹ اـ⁵²² اـ⁵²³ اـ⁵²⁴ اـ⁵²⁵ اـ⁵²⁶ اـ⁵²⁷ اـ⁵²⁸ اـ⁵²⁹ اـ⁵³⁰ اـ⁵³¹ اـ⁵³² اـ⁵³³ اـ⁵³⁴ اـ⁵³⁵ اـ⁵³⁶ اـ⁵³⁷ اـ⁵³⁸ اـ⁵³⁹ اـ⁵⁴⁰ اـ⁵⁴¹ اـ⁵⁴² اـ⁵⁴³ اـ⁵⁴⁴ اـ⁵⁴⁵ اـ⁵⁴⁶ اـ⁵⁴⁷ اـ⁵⁴⁸ اـ⁵⁴⁹ اـ⁵⁵⁰ اـ⁵⁵¹ اـ⁵⁵² اـ⁵⁵³ اـ⁵⁵⁴ اـ⁵⁵⁵ اـ⁵⁵⁶ اـ⁵⁵⁷ اـ⁵⁵⁸ اـ⁵⁵⁹ اـ⁵⁶⁰ اـ⁵⁶¹ اـ⁵⁶² اـ⁵⁶³ اـ⁵⁶⁴ اـ⁵⁶⁵ اـ⁵⁶⁶ اـ⁵⁶⁷ اـ⁵⁶⁸ اـ⁵⁶⁹ اـ⁵⁷⁰ اـ⁵⁷¹ اـ⁵⁷² اـ⁵⁷³ اـ⁵⁷⁴ اـ⁵⁷⁵ اـ⁵⁷⁶ اـ⁵⁷⁷ اـ⁵⁷⁸ اـ⁵⁷⁹ اـ⁵⁸⁰ اـ⁵⁸¹ اـ⁵⁸² اـ⁵⁸³ اـ⁵⁸⁴ اـ⁵⁸⁵ اـ⁵⁸⁶ اـ⁵⁸⁷ اـ⁵⁸⁸ اـ⁵⁸⁹ اـ⁵⁹⁰ اـ⁵⁹¹ اـ⁵⁹² اـ⁵⁹³ اـ⁵⁹⁴ اـ⁵⁹⁵ اـ⁵⁹⁶ اـ⁵⁹⁷ اـ⁵⁹⁸ اـ⁵⁹⁹ اـ⁶⁰⁰ اـ⁶⁰¹ اـ⁶⁰² اـ⁶⁰³ اـ⁶⁰⁴ اـ⁶⁰⁵ اـ⁶⁰⁶ اـ⁶⁰⁷ اـ⁶⁰⁸ اـ⁶⁰⁹ اـ⁶¹⁰ اـ⁶¹¹ اـ⁶¹² اـ⁶¹³ اـ⁶¹⁴ اـ⁶¹⁵ اـ⁶¹⁶ اـ⁶¹⁷ اـ⁶¹⁸ اـ⁶¹⁹ اـ⁶²⁰ اـ⁶²¹ اـ⁶²² اـ⁶²³ اـ⁶²⁴ اـ⁶²⁵ اـ⁶²⁶ اـ⁶²⁷ اـ⁶²⁸ اـ⁶²⁹ اـ⁶³⁰ اـ⁶³¹ اـ⁶³² اـ⁶³³ اـ⁶³⁴ اـ⁶³⁵ اـ⁶³⁶ اـ⁶³⁷ اـ⁶³⁸ اـ⁶³⁹ اـ⁶⁴⁰ اـ⁶⁴¹ اـ⁶⁴² اـ⁶⁴³ اـ⁶⁴⁴ اـ⁶⁴⁵ اـ⁶⁴⁶ اـ⁶⁴⁷ اـ⁶⁴⁸ اـ⁶⁴⁹ اـ⁶⁵⁰ اـ⁶⁵¹ اـ⁶⁵² اـ⁶⁵³ اـ⁶⁵⁴ اـ⁶⁵⁵ اـ⁶⁵⁶ اـ⁶⁵⁷ اـ⁶⁵⁸ اـ⁶⁵⁹ اـ⁶⁶⁰ اـ⁶⁶¹ اـ⁶⁶² اـ⁶⁶³ اـ⁶⁶⁴ اـ⁶⁶⁵ اـ⁶⁶⁶ اـ⁶⁶⁷ اـ⁶⁶⁸ اـ⁶⁶⁹ اـ⁶⁷⁰ اـ⁶⁷¹ اـ⁶⁷² اـ⁶⁷³ اـ⁶⁷⁴ اـ⁶⁷⁵ اـ⁶⁷⁶ اـ⁶⁷⁷ اـ⁶⁷⁸ اـ⁶⁷⁹ اـ⁶⁸⁰ اـ⁶⁸¹ اـ⁶⁸² اـ⁶⁸³ اـ⁶⁸⁴ اـ⁶⁸⁵ اـ⁶⁸⁶ اـ⁶⁸⁷ اـ⁶⁸⁸ اـ⁶⁸⁹ اـ⁶⁹⁰ اـ⁶⁹¹ اـ⁶⁹² اـ⁶⁹³ اـ⁶⁹⁴ اـ⁶⁹⁵ اـ⁶⁹⁶ اـ⁶⁹⁷ اـ⁶⁹⁸ اـ⁶⁹⁹ اـ⁷⁰⁰ اـ⁷⁰¹ اـ⁷⁰² اـ⁷⁰³ اـ⁷⁰⁴ اـ⁷⁰⁵ اـ⁷⁰⁶ اـ⁷⁰⁷ اـ⁷⁰⁸ اـ⁷⁰⁹ اـ⁷¹⁰ اـ⁷¹¹ اـ⁷¹² اـ⁷¹³ اـ⁷¹⁴ اـ⁷¹⁵ اـ⁷¹⁶ اـ⁷¹⁷ اـ⁷¹⁸ اـ⁷¹⁹ اـ⁷²⁰ اـ⁷²¹ اـ⁷²² اـ⁷²³ اـ⁷²⁴ اـ⁷²⁵ اـ⁷²⁶ اـ⁷²⁷ اـ⁷²⁸ اـ⁷²⁹ اـ⁷³⁰ اـ⁷³¹ اـ⁷³² اـ⁷³³ اـ⁷³⁴ اـ⁷³⁵ اـ⁷³⁶ اـ⁷³⁷ اـ⁷³⁸ اـ⁷³⁹ اـ⁷⁴⁰ اـ⁷⁴¹ اـ⁷⁴² اـ⁷⁴³ اـ⁷⁴⁴ اـ⁷⁴⁵ اـ⁷⁴⁶ اـ⁷⁴⁷ اـ⁷⁴⁸ اـ⁷⁴⁹ اـ⁷⁵⁰ اـ⁷⁵¹ اـ⁷⁵² اـ⁷⁵³ اـ⁷⁵⁴ اـ⁷⁵⁵ اـ⁷⁵⁶ اـ⁷⁵⁷ اـ⁷⁵⁸ اـ⁷⁵⁹ اـ⁷⁶⁰ اـ⁷⁶¹ اـ⁷⁶² اـ⁷⁶³ اـ⁷⁶⁴ اـ⁷⁶⁵ اـ⁷⁶⁶ اـ⁷⁶⁷ اـ⁷⁶⁸ اـ⁷⁶⁹ اـ⁷⁷⁰ اـ⁷⁷¹ اـ⁷⁷² اـ⁷⁷³ اـ⁷⁷⁴ اـ⁷⁷⁵ اـ⁷⁷⁶ اـ⁷⁷⁷ اـ⁷⁷⁸ اـ⁷⁷⁹ اـ⁷⁸⁰ اـ⁷⁸¹ اـ⁷⁸² اـ⁷⁸³ اـ⁷⁸⁴ اـ⁷⁸⁵ اـ⁷⁸⁶ اـ⁷⁸⁷ اـ⁷⁸⁸ اـ⁷⁸⁹ اـ⁷⁹⁰ اـ⁷⁹¹ اـ⁷⁹² اـ⁷⁹³ اـ⁷⁹⁴ اـ⁷⁹⁵ اـ⁷⁹⁶ اـ⁷⁹⁷ اـ⁷⁹⁸ اـ⁷⁹⁹ اـ⁸⁰⁰ اـ⁸⁰¹ اـ⁸⁰² اـ⁸⁰³ اـ⁸⁰⁴ اـ⁸⁰⁵ اـ⁸⁰⁶ اـ⁸⁰⁷ اـ⁸⁰⁸ اـ⁸⁰⁹ اـ⁸¹⁰ اـ⁸¹¹ اـ⁸¹² اـ⁸¹³ اـ⁸¹⁴ اـ⁸¹⁵ اـ⁸¹⁶ اـ⁸¹⁷ اـ⁸¹⁸ اـ⁸¹⁹ اـ⁸²⁰ اـ⁸²¹ اـ⁸²² اـ⁸²³ اـ⁸²⁴ اـ⁸²⁵ اـ⁸²⁶ اـ⁸²⁷ اـ⁸²⁸ اـ⁸²⁹ اـ⁸³⁰ اـ⁸³¹ اـ⁸³² اـ⁸³³ اـ⁸³⁴ اـ⁸³⁵ اـ⁸³⁶ اـ⁸³⁷ اـ⁸³⁸ اـ⁸³⁹ اـ⁸⁴⁰ اـ⁸⁴¹ اـ⁸⁴² اـ⁸⁴³ اـ⁸⁴⁴ اـ⁸⁴⁵ اـ⁸⁴⁶ اـ⁸⁴⁷ اـ⁸⁴⁸ اـ⁸⁴⁹ اـ⁸⁵⁰ اـ⁸⁵¹ اـ⁸⁵² اـ⁸⁵³ اـ⁸⁵⁴ اـ⁸⁵⁵ اـ⁸⁵⁶ اـ⁸⁵⁷ اـ⁸⁵⁸ اـ⁸⁵⁹ اـ⁸⁶⁰ اـ⁸⁶¹ اـ⁸⁶² اـ⁸⁶³ اـ⁸⁶⁴ اـ⁸⁶⁵ اـ⁸⁶⁶ اـ⁸⁶⁷ اـ⁸⁶⁸ اـ⁸⁶⁹ اـ⁸⁷⁰ اـ⁸⁷¹ اـ⁸⁷² اـ⁸⁷³ اـ⁸⁷⁴ اـ⁸⁷⁵ اـ⁸⁷⁶ اـ⁸⁷⁷ اـ⁸⁷⁸ اـ⁸⁷⁹ اـ⁸⁸⁰ اـ⁸⁸¹ اـ⁸⁸² اـ⁸⁸³ اـ⁸⁸⁴ اـ⁸⁸⁵ اـ⁸⁸⁶ اـ⁸⁸⁷ اـ⁸⁸⁸ اـ⁸⁸⁹ اـ⁸⁹⁰ اـ⁸⁹¹ اـ⁸⁹² اـ⁸⁹³ اـ⁸⁹⁴ اـ⁸⁹⁵ اـ⁸⁹⁶ اـ⁸⁹⁷ اـ⁸⁹⁸ اـ⁸⁹⁹ اـ⁹⁰⁰ اـ⁹⁰¹ اـ⁹⁰² اـ⁹⁰³ اـ⁹⁰⁴ اـ⁹⁰⁵ اـ⁹⁰⁶ اـ⁹⁰⁷ اـ⁹⁰⁸ اـ⁹⁰⁹ اـ⁹¹⁰ اـ⁹¹¹ اـ⁹¹² اـ⁹¹³ اـ⁹¹⁴ اـ⁹¹⁵ اـ⁹¹⁶ اـ⁹¹⁷ اـ⁹¹⁸

ج-ه-ا-ز-د-ي-د-ه-ي-س-ی ک-ر-د-ی ا-ز ک-و-د-ک-س-ی
 ک-ه م-ن ذ-و ک-ن-م ر-و-ز-گ-ار ک-ه-ن
 ز م-ن ر-ا-س-ت-ی ج-و-ی و ق-ن-د-ی م-س-ا-ز²
 ب-ز-ر-گ-ی-ش و³ ر-ا-د-ی-ش پ-ی-ش م-ن-س-ت⁴
 ت-و گ-ر م-ه-ن-س-ر-ی گ-ر-د ک-ر-ی م-گ-ر-د⁵
 ک-ه ک-ر-د-ی ذ-خ-و-اه-م-ت ک-ر-د-ن ذ-ب-اه
 ش-و-ی ز-و-د و خ-و-ان-ی م-ر-ا ر-ا-س-ت گ-و-ی⁷
 ذ-ب-ه-ر-ام د-اد-ش⁸ ز-ب-ه-ر گ-ز-ذ-د
 ب-ی-ل-ام-د پ-ر-ا-ز-د-ی-د-ه-ل ب-خ-ف-ت
 ۷۷۵

٣١

پر-دیده آمد آن مَطَّرف^۹ زردفام
بُر تخت شاهی بِزَادَ و^{۱۰} ذشاد
چو شاهان پیروز بندشست شاد
که هر کس که هست از شما ارجمند^{۱۱}
ذیامد^{۱۲} پر-دیده ار-بِجَویی بِسَی
وزان کشتتن ایراذش آمد بهشت
پدررا بکشت آذگهی شد بِروم
چو خورشید خنجر کشید از ذیام
فرستاد و گردکشان را بخواند
به-ر جای کرسی زری-ن ذهاد
چنین گفت زان پس بیانگ پلند
ز شاهان ز ضحاک به-ر^{۱۳} کسی
که از به-ر^{۱۴} شاهی پدررا بکشت
دگر خسرو آن مرد پیداد و^{۱۵} شوم 785

¹ K— دم VI— دمی ² VI— б. оп. ³ I, K, IV— گی دن، ⁴ VI— б. оп. K— доб.:

گ—ر اورا ذشہایم ذشہایم ڈ—را * بیدیں کار ڈادان مخوان مرمرا
ک—K و لکنہ سیقتلک پرویز—B⁷ وہاًدا پیمن یدیک فافعل ما شست: B—دوB⁸

د-ف-ر-م-ود کارنده دنده گران * هم-ان بند و مسـمار آهـنـگـران
VI— доб.:

بر افکنده قلجداران—¹⁰ I, K, IV, VI مطرد—¹¹ I, IV مودمند—¹² IV پدقتر—¹³ I, VI نیایید—¹⁴ I, IV مهر—¹⁵ K, IV, VI و on.

ذبـهـیـنـد کـسـی شـاهـرا جـز بـروم
کـسـون گـر دـهـیـم بـجـان زـینـهـلـار
بـگـوـیدـم سـخـن هـرـچـ پـرـسـدـ زـ من
و گـر ذـه بـپـوـشـم سـلـیـعـ ذـبـرـد
760 چـو بـهـرـام بـشـنـیـمـدـ زـوـ اـیـنـ سـخـنـ
بـیـارـان چـنـیـنـ گـفـتـ کـاـکـنـوـنـ چـهـ سـوـدـ
هـمـانـ بـهـ کـهـ اوـرـا بـرـ پـهـلـوـانـ
بـگـوـیدـ بـهـدوـ هـرـچـ دـاـذـدـ زـ شـاهـ
765 بـهـ بـنـدـوـیـ گـفـتـ اـیـ بـدـ چـارـجـوـیـ
فـرـوـدـ آـمـدـ اـزـ بـامـ بـنـدـوـیـ شـیـیرـ
چـو بـشـنـیـمـدـ بـهـرـام کـامـدـ سـپـاهـ
زـ پـوـرـ سـیـیـاوـشـ بـرـ آـشـفـتـ سـخـتـ
ذـهـ کـارـ تـوـ بـوـدـ اـیـنـکـ فـرـمـوـدـمـتـ
770 چـهـاـذـجـوـیـ بـنـدـوـیـرـا بـیـشـ خـوـاـنـدـ
بـدـوـ گـفـتـ کـایـ بـدـقـنـ ۱۸ بـدـکـنـشـ
سـپـاهـ مـرـا خـیـرـهـ بـفـرـیـفـتـیـ

و هولا یکون الان ^۱ لـاـ فـ بـ شب تیره رفتست ازین VI بدان K
^۲ لـبـ. op.; ^۳ VIـ بـ. op. ^۴ I, K, IV, VIـ آرم بـخـورـشـیدـ VIـ بـ. op. ^۵ آرم ^۶ چـو بـشـنـیـمـدـ بـهـرـام اـزوـ Kـ добـ.:
 فأعطوه الأمان و نزل و ركب معهم

بـگـفـتـنـدـ کـیـنـ چـارـهـ بـرـ ماـ بـرـفـتـ * سـوـیـ رـومـ اـکـنـوـنـ چـهـاـذـدارـ تـفـتـ VIـ добـ.:

بـدـوـ گـفـتـ بـنـدـوـیـ کـایـ سـرـفـرـازـ * بـهـ منـ رـاسـتـیـ جـوـیـ وـ تـنـدـیـ مـسـازـ
⁷ VIـ добـ.:

بـدانـ کـانـ شـهـنـشـاهـ خـوـیـشـ چـیـسـتـ * بـزـرـگـیـ وـ رـازـیـشـ پـیـشـ چـیـسـتـ(?)
⁸ VIـ بـ. op. ⁹ Kـ دـاـورـیـرـاـ ¹⁰ VIـ بـ. op., cr. ¹¹ VIـ بـ. op. ¹² Kـ پـاـ Iـ خـودـ اوـ
 прим. 20 к б. 754. ¹³ VIـ بـدـقـنـ ۱۶ I, K, IV, VIـ هـمـهـ ¹⁴ I, K, IV, VIـ ذـامـدارـانـ ¹⁵ IVـ هـمـهـ ¹⁷ Iـ
 فـرـیـبـنـدـهـ وـزـ VIـ Kـ فـرـیـبـنـدـهـ واـزـ ¹⁸ VIـ ذـاـکـسـ I, IV, VIـ بـرـوـیـ Kـ

همی داشته‌ی رای^۲ خسرو ذگاه
ز دیوار تما^۳ سوی بهرام شد
همادا ذیباید بدکاری فراز
پرسهند پاک دادر^۵ بود
ز گرما^۷ نماید که یابد^۸ گزند
همی راند از در میان سپاه
که کارپست این هم سبک هم گران
مگر قیز گرد دیباید^{۱۰} بجنگ
جهانگیر و بیدار و کنداورست
بر آرد ز ما ذیز بهرام گرد
و گر خوردنی ذیست بدیوار چیز^{۱۳}
دیباید به از جنگ وز^{۱۶} سرزنش^{۱۷}
بر آمد بگرد از در آمد گروه
همی سخنه‌ند آتش از هر سوی

فروود آمد آن شب پدمازج^۱ سپاه
دگر روز بندوی در بام شد
بندو^۲ گفت کام روز شاه از ذمایز
چنین نه هم شب قیمه بسیدار بود
همان نیز خورشید گرد^۳ بلند
بیاماید ام روز و فردا پگاه
چنین گفت بهرام با مهران
چو^۴ بر خسرو این کار گیریم تنگ
بتنها تن او^{۱۱} یکی لشکرست
و گر کشته آید بدهشت زبرد
هم آن به که امروز بشیم نیز^{۱۲}
مگر کو بدین^{۱۴} هم نشان خوش منش
چنان هم همی بود قاشب ز کوه
سپاه اند آمد^{۱۵} پهلوی

1

چو روی زمین گشت خورشید فام
ببرام گفت ای جهاندیده مرد
چو خسرو شمارا بدید او ²¹ پرفت ²²
کنون گم تو دان شوی حمن عقاب 755

^۱ درانجا—I، ^۲ I، IV، VI، ^۳ I، K، IV، ^۴ I، K، VI—اه داشته، ^۵ همی داشتند، ^۶ اه—اه K، VI—اه

⁵ I, K, IV, VI—چینپن—⁶ I, K, IV, VI—بیشنه ستنده سیمینه [روشن-K] جهاندار—

⁷ پ- سرما- ⁸ K- دیند- ⁹ IV- که- ¹⁰ K- آپد- ¹¹ IV, VI- او خود-

اده،¹² ده دهن،¹³ ده هم ده دهن،¹⁴ گونه، دو شنیده وان - VI،¹⁵ ده دهلوان - VI

¹⁶ I—; ¹⁷ VI—

۱-گردیدند و حمداً داندند شاه است اگر سه نهاد داشته باشند کلاه

¹⁸ K. VI—¹⁹ I. K. IV—²⁰ VI —вместо этого б. стоит б. 765 текста. ²¹ Л. VI —

(۸) ^{۲۲} IV—فَلَمَّا دَرَأَ كَوْكَبَيْنِ^{۲۳} لَمْ يَرْجِعْ دَرَأَيْنِ

میکرو بیو سسرو پرسنل و ایندیکاتور

دن خویشتن را بله کر ذمود²
همان³ طوق و آن⁴ گوشوار و کمر
که با قاج و با جامدهای نوست
همی باز نشناشد اورا⁵ ز شاه
پیوشهید فاکام و بر⁶ بام رفت
کرا خوازم از در شمه⁷ پیش رو
چگویم شنیمهده پیش مهان⁸
منم پیش رو گفت بهرام ذام
که من سخت پیچانم از رنج راه
ز راه دراز ازدر آشونه
فروز آمدستیم با پار پندج¹²
کنم دل ز کار جهان ذالمید
بنزدیک بهرام گردن فراز
مگر¹⁴ بارمندی کند آسمان¹⁵
ذگه داشتندی هم آینه و کیشی¹⁶
ز کهتر ذبرداشتندی ذیل از
چگفتیم چون بخست فاساز¹⁹ بود
ذباشد مگر²⁰ رای²¹ یزدان پاک
بگفتار او گشت همدستان
پسر از درد شد دل ز کردار²² اوی

ابر پای خاست¹ آذگه از بام زود
بدیدندش از دور به تاج زر
همی گفت هر کس که این خسروست
چو بندو شد بی گمان کان سپاه
فرود آمد و جامه خویش تفت
چندین گفت کای رزم‌سازان نو
که پیغمدار دارم ز شاه جهان⁷²⁵
چو پور سیماوش دیدندش⁹ بهام
بدو گفت گوید جهادار شاه
ستوران¹⁰ همه خسته و کوفته
بدیدن¹¹ خانه سوکواران بردج
چو پیداشود چهار روز سپید
بدیدن¹³ بر که گفت مذجویم زمان
ذپه‌اکان ما آذک بودند پیش
اگر چه بدی بختشان¹⁷ دیرساز¹⁸
کنون آذج مارا بدل راز بود
ز رخ‌شنه خورشید تا قیرو خاک
چو سالار بشنید زو داستان
دگر هر ک بشنید گفتار اوی

¹ K, VI—² I, IV—³ I, K, IV—⁴ چه با جست—⁵ وبا—⁶ VI—

⁷ K, VI—⁸ میان—⁹ دیگر بران—¹⁰ و زاباک بر—K و زاباک بر—I، IV—¹¹ نشناختندش ازان—I، IV—¹² برین—I، IV—¹³ شنیدش—I، IV—L شواران—I، IV—¹⁴ آمدم تا بیاهم سپنج اگر—I، K, IV, VI—¹⁵ Б—66, 732—736 не переведены. ¹⁶ I, VI—¹⁷ VI—¹⁸ VI—¹⁹ VI—²⁰ K, VI—²¹ I, K, IV, VI—²² I, K, IV, VI—²³ I, K, IV, VI—²⁴ I, K, IV, VI—²⁵ I, K, IV, VI—²⁶ I, K, IV, VI—²⁷ K, VI—²⁸ K, VI—²⁹ K, VI—³⁰ K, VI—³¹ K, VI—³² K, VI—³³ K, VI—³⁴ K, VI—³⁵ K, VI—³⁶ K, VI—³⁷ K, VI—³⁸ K, VI—³⁹ K, VI—⁴⁰ K, VI—⁴¹ K, VI—⁴² K, VI—⁴³ K, VI—⁴⁴ K, VI—⁴⁵ K, VI—⁴⁶ K, VI—⁴⁷ K, VI—⁴⁸ K, VI—⁴⁹ K, VI—⁵⁰ K, VI—⁵¹ K, VI—⁵² K, VI—⁵³ K, VI—⁵⁴ K, VI—⁵⁵ K, VI—⁵⁶ K, VI—⁵⁷ K, VI—⁵⁸ K, VI—⁵⁹ K, VI—⁶⁰ K, VI—⁶¹ K, VI—⁶² K, VI—⁶³ K, VI—⁶⁴ K, VI—⁶⁵ K, VI—⁶⁶ K, VI—⁶⁷ K, VI—⁶⁸ K, VI—⁶⁹ K, VI—⁷⁰ K, VI—⁷¹ K, VI—⁷² K, VI—⁷³ K, VI—⁷⁴ K, VI—⁷⁵ K, VI—⁷⁶ K, VI—⁷⁷ K, VI—⁷⁸ K, VI—⁷⁹ K, VI—⁸⁰ K, VI—⁸¹ K, VI—⁸² K, VI—⁸³ K, VI—⁸⁴ K, VI—⁸⁵ K, VI—⁸⁶ K, VI—⁸⁷ K, VI—⁸⁸ K, VI—⁸⁹ K, VI—⁹⁰ K, VI—⁹¹ K, VI—⁹² K, VI—⁹³ K, VI—⁹⁴ K, VI—⁹⁵ K, VI—⁹⁶ K, VI—⁹⁷ K, VI—⁹⁸ K, VI—⁹⁹ K, VI—¹⁰⁰ K, VI—¹⁰¹ K, VI—¹⁰² K, VI—¹⁰³ K, VI—¹⁰⁴ K, VI—¹⁰⁵ K, VI—¹⁰⁶ K, VI—¹⁰⁷ K, VI—¹⁰⁸ K, VI—¹⁰⁹ K, VI—¹¹⁰ K, VI—¹¹¹ K, VI—¹¹² K, VI—¹¹³ K, VI—¹¹⁴ K, VI—¹¹⁵ K, VI—¹¹⁶ K, VI—¹¹⁷ K, VI—¹¹⁸ K, VI—¹¹⁹ K, VI—¹²⁰ K, VI—¹²¹ K, VI—¹²² K, VI—¹²³ K, VI—¹²⁴ K, VI—¹²⁵ K, VI—¹²⁶ K, VI—¹²⁷ K, VI—¹²⁸ K, VI—¹²⁹ K, VI—¹³⁰ K, VI—¹³¹ K, VI—¹³² K, VI—¹³³ K, VI—¹³⁴ K, VI—¹³⁵ K, VI—¹³⁶ K, VI—¹³⁷ K, VI—¹³⁸ K, VI—¹³⁹ K, VI—¹⁴⁰ K, VI—¹⁴¹ K, VI—¹⁴² K, VI—¹⁴³ K, VI—¹⁴⁴ K, VI—¹⁴⁵ K, VI—¹⁴⁶ K, VI—¹⁴⁷ K, VI—¹⁴⁸ K, VI—¹⁴⁹ K, VI—¹⁵⁰ K, VI—¹⁵¹ K, VI—¹⁵² K, VI—¹⁵³ K, VI—¹⁵⁴ K, VI—¹⁵⁵ K, VI—¹⁵⁶ K, VI—¹⁵⁷ K, VI—¹⁵⁸ K, VI—¹⁵⁹ K, VI—¹⁶⁰ K, VI—¹⁶¹ K, VI—¹⁶² K, VI—¹⁶³ K, VI—¹⁶⁴ K, VI—¹⁶⁵ K, VI—¹⁶⁶ K, VI—¹⁶⁷ K, VI—¹⁶⁸ K, VI—¹⁶⁹ K, VI—¹⁷⁰ K, VI—¹⁷¹ K, VI—¹⁷² K, VI—¹⁷³ K, VI—¹⁷⁴ K, VI—¹⁷⁵ K, VI—¹⁷⁶ K, VI—¹⁷⁷ K, VI—¹⁷⁸ K, VI—¹⁷⁹ K, VI—¹⁸⁰ K, VI—¹⁸¹ K, VI—¹⁸² K, VI—¹⁸³ K, VI—¹⁸⁴ K, VI—¹⁸⁵ K, VI—¹⁸⁶ K, VI—¹⁸⁷ K, VI—¹⁸⁸ K, VI—¹⁸⁹ K, VI—¹⁹⁰ K, VI—¹⁹¹ K, VI—¹⁹² K, VI—¹⁹³ K, VI—¹⁹⁴ K, VI—¹⁹⁵ K, VI—¹⁹⁶ K, VI—¹⁹⁷ K, VI—¹⁹⁸ K, VI—¹⁹⁹ K, VI—²⁰⁰ K, VI—²⁰¹ K, VI—²⁰² K, VI—²⁰³ K, VI—²⁰⁴ K, VI—²⁰⁵ K, VI—²⁰⁶ K, VI—²⁰⁷ K, VI—²⁰⁸ K, VI—²⁰⁹ K, VI—²¹⁰ K, VI—²¹¹ K, VI—²¹² K, VI—²¹³ K, VI—²¹⁴ K, VI—²¹⁵ K, VI—²¹⁶ K, VI—²¹⁷ K, VI—²¹⁸ K, VI—²¹⁹ K, VI—²²⁰ K, VI—²²¹ K, VI—²²² K, VI—²²³ K, VI—²²⁴ K, VI—²²⁵ K, VI—²²⁶ K, VI—²²⁷ K, VI—²²⁸ K, VI—²²⁹ K, VI—²³⁰ K, VI—²³¹ K, VI—²³² K, VI—²³³ K, VI—²³⁴ K, VI—²³⁵ K, VI—²³⁶ K, VI—²³⁷ K, VI—²³⁸ K, VI—²³⁹ K, VI—²⁴⁰ K, VI—²⁴¹ K, VI—²⁴² K, VI—²⁴³ K, VI—²⁴⁴ K, VI—²⁴⁵ K, VI—²⁴⁶ K, VI—²⁴⁷ K, VI—²⁴⁸ K, VI—²⁴⁹ K, VI—²⁵⁰ K, VI—²⁵¹ K, VI—²⁵² K, VI—²⁵³ K, VI—²⁵⁴ K, VI—²⁵⁵ K, VI—²⁵⁶ K, VI—²⁵⁷ K, VI—²⁵⁸ K, VI—²⁵⁹ K, VI—²⁶⁰ K, VI—²⁶¹ K, VI—²⁶² K, VI—²⁶³ K, VI—²⁶⁴ K, VI—²⁶⁵ K, VI—²⁶⁶ K, VI—²⁶⁷ K, VI—²⁶⁸ K, VI—²⁶⁹ K, VI—²⁷⁰ K, VI—²⁷¹ K, VI—²⁷² K, VI—²⁷³ K, VI—²⁷⁴ K, VI—²⁷⁵ K, VI—²⁷⁶ K, VI—²⁷⁷ K, VI—²⁷⁸ K, VI—²⁷⁹ K, VI—²⁸⁰ K, VI—²⁸¹ K, VI—²⁸² K, VI—²⁸³ K, VI—²⁸⁴ K, VI—²⁸⁵ K, VI—²⁸⁶ K, VI—²⁸⁷ K, VI—²⁸⁸ K, VI—²⁸⁹ K, VI—²⁹⁰ K, VI—²⁹¹ K, VI—²⁹² K, VI—²⁹³ K, VI—²⁹⁴ K, VI—²⁹⁵ K, VI—²⁹⁶ K, VI—²⁹⁷ K, VI—²⁹⁸ K, VI—²⁹⁹ K, VI—³⁰⁰ K, VI—³⁰¹ K, VI—³⁰² K, VI—³⁰³ K, VI—³⁰⁴ K, VI—³⁰⁵ K, VI—³⁰⁶ K, VI—³⁰⁷ K, VI—³⁰⁸ K, VI—³⁰⁹ K, VI—³¹⁰ K, VI—³¹¹ K, VI—³¹² K, VI—³¹³ K, VI—³¹⁴ K, VI—³¹⁵ K, VI—³¹⁶ K, VI—³¹⁷ K, VI—³¹⁸ K, VI—³¹⁹ K, VI—³²⁰ K, VI—³²¹ K, VI—³²² K, VI—³²³ K, VI—³²⁴ K, VI—³²⁵ K, VI—³²⁶ K, VI—³²⁷ K, VI—³²⁸ K, VI—³²⁹ K, VI—³³⁰ K, VI—³³¹ K, VI—³³² K, VI—³³³ K, VI—³³⁴ K, VI—³³⁵ K, VI—³³⁶ K, VI—³³⁷ K, VI—³³⁸ K, VI—³³⁹ K, VI—³⁴⁰ K, VI—³⁴¹ K, VI—³⁴² K, VI—³⁴³ K, VI—³⁴⁴ K, VI—³⁴⁵ K, VI—³⁴⁶ K, VI—³⁴⁷ K, VI—³⁴⁸ K, VI—³⁴⁹ K, VI—³⁵⁰ K, VI—³⁵¹ K, VI—³⁵² K, VI—³⁵³ K, VI—³⁵⁴ K, VI—³⁵⁵ K, VI—³⁵⁶ K, VI—³⁵⁷ K, VI—³⁵⁸ K, VI—³⁵⁹ K, VI—³⁶⁰ K, VI—³⁶¹ K, VI—³⁶² K, VI—³⁶³ K, VI—³⁶⁴ K, VI—³⁶⁵ K, VI—³⁶⁶ K, VI—³⁶⁷ K, VI—³⁶⁸ K, VI—³⁶⁹ K, VI—³⁷⁰ K, VI—³⁷¹ K, VI—³⁷² K, VI—³⁷³ K, VI—³⁷⁴ K, VI—³⁷⁵ K, VI—³⁷⁶ K, VI—³⁷⁷ K, VI—³⁷⁸ K, VI—³⁷⁹ K, VI—³⁸⁰ K, VI—³⁸¹ K, VI—³⁸² K, VI—³⁸³ K, VI—³⁸⁴ K, VI—³⁸⁵ K, VI—³⁸⁶ K, VI—³⁸⁷ K, VI—³⁸⁸ K, VI—³⁸⁹ K, VI—³⁹⁰ K, VI—³⁹¹ K, VI—³⁹² K, VI—³⁹³ K, VI—³⁹⁴ K, VI—³⁹⁵ K, VI—³⁹⁶ K, VI—³⁹⁷ K, VI—³⁹⁸ K, VI—³⁹⁹ K, VI—⁴⁰⁰ K, VI—⁴⁰¹ K, VI—⁴⁰² K, VI—⁴⁰³ K, VI—⁴⁰⁴ K, VI—⁴⁰⁵ K, VI—⁴⁰⁶ K, VI—⁴⁰⁷ K, VI—⁴⁰⁸ K, VI—⁴⁰⁹ K, VI—⁴¹⁰ K, VI—⁴¹¹ K, VI—⁴¹² K, VI—⁴¹³ K, VI—⁴¹⁴ K, VI—⁴¹⁵ K, VI—⁴¹⁶ K, VI—⁴¹⁷ K, VI—⁴¹⁸ K, VI—⁴¹⁹ K, VI—⁴²⁰ K, VI—⁴²¹ K, VI—⁴²² K, VI—⁴²³ K, VI—⁴²⁴ K, VI—⁴²⁵ K, VI—⁴²⁶ K, VI—⁴²⁷ K, VI—⁴²⁸ K, VI—⁴²⁹ K, VI—⁴³⁰ K, VI—⁴³¹ K, VI—⁴³² K, VI—⁴³³ K, VI—⁴³⁴ K, VI—⁴³⁵ K, VI—⁴³⁶ K, VI—⁴³⁷ K, VI—⁴³⁸ K, VI—⁴³⁹ K, VI—⁴⁴⁰ K, VI—⁴⁴¹ K, VI—⁴⁴² K, VI—⁴⁴³ K, VI—⁴⁴⁴ K, VI—⁴⁴⁵ K, VI—⁴⁴⁶ K, VI—⁴⁴⁷ K, VI—⁴⁴⁸ K, VI—⁴⁴⁹ K, VI—⁴⁵⁰ K, VI—⁴⁵¹ K, VI—⁴⁵² K, VI—⁴⁵³ K, VI—⁴⁵⁴ K, VI—⁴⁵⁵ K, VI—⁴⁵⁶ K, VI—⁴⁵⁷ K, VI—⁴⁵⁸ K, VI—⁴⁵⁹ K, VI—⁴⁶⁰ K, VI—⁴⁶¹ K, VI—⁴⁶² K, VI—⁴⁶³ K, VI—⁴⁶⁴ K, VI—⁴⁶⁵ K, VI—⁴⁶⁶ K, VI—⁴⁶⁷ K, VI—⁴⁶⁸ K, VI—⁴⁶⁹ K, VI—⁴⁷⁰ K, VI—⁴⁷¹ K, VI—⁴⁷² K, VI—⁴⁷³ K, VI—⁴⁷⁴ K, VI—⁴⁷⁵ K, VI—⁴⁷⁶ K, VI—⁴⁷⁷ K, VI—⁴⁷⁸ K, VI—⁴⁷⁹ K, VI—⁴⁸⁰ K, VI—⁴⁸¹ K, VI—⁴⁸² K, VI—⁴⁸³ K, VI—⁴⁸⁴ K, VI—⁴⁸⁵ K, VI—⁴⁸⁶ K, VI—⁴⁸⁷ K, VI—⁴⁸⁸ K, VI—⁴⁸⁹ K, VI—⁴⁹⁰ K, VI—⁴⁹¹ K, VI—⁴⁹² K, VI—⁴⁹³ K, VI—⁴⁹⁴ K, VI—⁴⁹⁵ K, VI—⁴⁹⁶ K, VI—⁴⁹⁷ K, VI—⁴⁹⁸ K, VI—⁴⁹⁹ K, VI—⁵⁰⁰ K, VI—⁵⁰¹ K, VI—⁵⁰² K, VI—⁵⁰³ K, VI—⁵⁰⁴ K, VI—⁵⁰⁵ K, VI—⁵⁰⁶ K, VI—⁵⁰⁷ K, VI—⁵⁰⁸ K, VI—⁵⁰⁹ K, VI—⁵¹⁰ K, VI—⁵¹¹ K, VI—⁵¹² K, VI—⁵¹³ K, VI—⁵¹⁴ K, VI—⁵¹⁵ K, VI—⁵¹⁶ K, VI—⁵¹⁷ K, VI—⁵¹⁸ K, VI—⁵¹⁹ K, VI—⁵²⁰ K, VI—⁵²¹ K, VI—⁵²² K, VI—⁵²³ K, VI—⁵²⁴ K, VI—⁵²⁵ K, VI—⁵²⁶ K, VI—⁵²⁷ K, VI—⁵²⁸ K, VI—⁵²⁹ K, VI—⁵³⁰ K, VI—⁵³¹ K, VI—⁵³² K, VI—⁵³³ K, VI—⁵³⁴ K, VI—⁵³⁵ K, VI—⁵³⁶ K, VI—⁵³⁷ K, VI—⁵³⁸ K, VI—⁵³⁹ K, VI—⁵⁴⁰ K, VI—⁵⁴¹ K, VI—⁵⁴² K, VI—⁵⁴³ K, VI—⁵⁴⁴ K, VI—⁵⁴⁵ K, VI—⁵⁴⁶ K, VI—⁵⁴⁷ K, VI—⁵⁴⁸ K, VI—⁵⁴⁹ K, VI—⁵⁵⁰ K, VI—⁵⁵¹ K, VI—⁵⁵² K, VI—⁵⁵³ K, VI—⁵⁵⁴ K, VI—⁵⁵⁵ K, VI—⁵⁵⁶ K, VI—⁵⁵⁷ K, VI—⁵⁵⁸ K, VI—⁵⁵⁹ K, VI—⁵⁶⁰ K, VI—⁵⁶¹ K, VI—⁵⁶² K, VI—⁵⁶³ K, VI—⁵⁶⁴ K, VI—⁵⁶⁵ K, VI—⁵⁶⁶ K, VI—⁵⁶⁷ K, VI—⁵⁶⁸ K, VI—⁵⁶⁹ K, VI—⁵⁷⁰ K, VI—⁵⁷¹ K, VI—⁵⁷² K, VI—⁵⁷³ K, VI—⁵⁷⁴ K, VI—⁵⁷⁵ K, VI—⁵⁷⁶ K, VI—⁵⁷⁷ K, VI—⁵⁷⁸ K, VI—⁵⁷⁹ K, VI—⁵⁸⁰ K, VI—⁵⁸¹ K, VI—⁵⁸² K, VI—⁵⁸³ K, VI—⁵⁸⁴ K, VI—⁵⁸⁵ K, VI—⁵⁸⁶ K, VI—⁵⁸⁷ K, VI—⁵⁸⁸ K, VI—⁵⁸⁹ K, VI—⁵⁹⁰ K, VI—⁵⁹¹ K, VI—⁵⁹² K, VI—⁵⁹³ K, VI—⁵⁹⁴ K, VI—⁵⁹⁵ K, VI—⁵⁹⁶ K, VI—⁵⁹⁷ K, VI—⁵⁹⁸ K, VI—⁵⁹⁹ K, VI—⁶⁰⁰ K, VI—⁶⁰¹ K, VI—⁶⁰² K, VI—⁶⁰³ K, VI—⁶⁰⁴ K, VI—⁶⁰⁵ K, VI—⁶⁰⁶ K, VI—⁶⁰⁷ K, VI—⁶⁰⁸ K, VI—⁶⁰⁹ K, VI—⁶¹⁰ K, VI—⁶¹¹ K, VI—⁶¹² K, VI—⁶¹³ K, VI—⁶¹⁴ K, VI—⁶¹⁵ K, VI—⁶¹⁶ K, VI—⁶¹⁷ K, VI—⁶¹⁸ K, VI—⁶¹⁹ K, VI—⁶²⁰ K, VI—⁶²¹ K, VI—⁶²² K, VI—⁶²³ K, VI—⁶²⁴ K, VI—⁶²⁵ K, VI—⁶²⁶ K, VI—⁶²⁷ K, VI—⁶²⁸ K, VI—⁶²⁹ K, VI—⁶³⁰ K, VI—⁶³¹ K, VI—⁶³² K, VI—⁶³³ K, VI—⁶³⁴ K, VI—⁶³⁵ K, VI—⁶³⁶ K, VI—⁶³⁷ K, VI—⁶³⁸ K, VI—⁶³⁹ K, VI—⁶⁴⁰ K, VI—⁶⁴¹ K, VI—⁶⁴² K, VI—⁶⁴³ K, VI—⁶⁴⁴ K, VI—⁶⁴⁵ K, VI—⁶⁴⁶ K, VI—⁶⁴⁷ K, VI—⁶⁴⁸ K, VI—⁶⁴⁹ K, VI—⁶⁵⁰ K, VI—⁶⁵¹ K, VI—⁶⁵² K, VI—⁶⁵³ K, VI—⁶⁵⁴ K, VI—⁶⁵⁵ K, VI—⁶⁵⁶ K, VI—⁶⁵⁷ K, VI—⁶⁵⁸ K, VI—⁶⁵⁹ K, VI—⁶⁶⁰ K, VI—⁶⁶¹ K, VI—⁶⁶² K, VI—⁶⁶³ K, VI—⁶⁶⁴ K, VI—⁶⁶⁵ K, VI—⁶⁶⁶ K, VI—⁶⁶⁷ K, VI—⁶⁶⁸ K, VI—⁶⁶⁹ K, VI—⁶⁷⁰ K, VI—⁶⁷¹ K, VI—⁶⁷² K, VI—⁶⁷³ K, VI—⁶⁷⁴ K, VI—⁶⁷⁵ K, VI—⁶⁷⁶ K, VI—⁶⁷⁷ K, VI—⁶⁷⁸ K, VI—⁶⁷⁹ K, VI—⁶⁸⁰ K, VI—⁶⁸¹ K, VI—⁶⁸² K, VI—⁶⁸³ K, VI—⁶⁸⁴ K, VI—⁶⁸⁵ K, VI—⁶⁸⁶ K, VI—⁶⁸⁷ K, VI—⁶⁸⁸ K, VI—⁶⁸⁹ K, VI—⁶⁹⁰ K, VI—⁶⁹¹ K, VI—⁶⁹² K, VI—⁶⁹³ K, VI—⁶⁹⁴ K, VI—⁶⁹⁵ K, VI—⁶⁹⁶ K, VI—⁶⁹⁷ K, VI—⁶⁹⁸ K, VI—⁶⁹⁹ K, VI—⁷⁰⁰ K, VI—⁷⁰¹ K, VI—⁷⁰² K, VI—⁷⁰³ K, VI—⁷⁰⁴ K, VI—⁷⁰⁵ K, VI—⁷⁰⁶ K, VI—⁷⁰⁷ K, VI—⁷⁰⁸ K, VI—⁷⁰⁹ K, VI—⁷¹⁰ K, VI—⁷¹¹ K, VI—⁷¹² K, VI—⁷¹³ K, VI—⁷¹⁴ K, VI—⁷¹⁵ K, VI—⁷¹⁶ K, VI—⁷¹⁷ K, VI—⁷¹⁸ K, VI—⁷¹⁹ K, VI—⁷²⁰ K, VI—⁷²¹ K, VI—⁷²² K, VI—⁷²³ K, VI—⁷²⁴ K, VI—⁷²⁵ K, VI—⁷²⁶ K, VI—⁷²⁷ K, VI—⁷²⁸ K, VI—⁷²⁹ K, VI—⁷³⁰ K, VI—⁷³¹ K, VI—⁷³² K, VI—⁷³³ K, VI—⁷³⁴ K, VI—⁷³⁵ K, VI—⁷³⁶ K, VI—⁷³⁷ K, VI—⁷³⁸ K, VI—⁷³⁹ K, VI—⁷⁴⁰ K, VI—⁷⁴¹ K, VI—⁷⁴² K, VI—⁷⁴³ K, VI—⁷⁴⁴ K, VI—⁷⁴⁵ K, VI—⁷⁴⁶ K, VI—⁷⁴⁷ K, VI—⁷⁴⁸ K, VI—⁷⁴⁹ K, VI—⁷⁵⁰ K, VI—⁷⁵¹ K, VI—⁷⁵² K, VI—⁷⁵³ K, VI—⁷⁵⁴ K, VI—⁷⁵⁵ K, VI—⁷⁵⁶ K, VI—⁷⁵⁷ K, VI—⁷⁵⁸ K, VI—⁷⁵⁹ K, VI—⁷⁶⁰ K, VI—⁷⁶¹ K, VI—⁷⁶² K, VI—⁷⁶³ K, VI—⁷⁶⁴ K, VI—⁷⁶⁵ K, VI—⁷⁶⁶ K, VI—⁷⁶⁷ K, VI—⁷⁶⁸ K, VI—⁷⁶⁹ K, VI—⁷⁷⁰ K, VI—⁷⁷¹ K, VI—⁷⁷² K, VI—⁷⁷³ K, VI—⁷⁷⁴ K, VI—⁷⁷⁵ K, VI—⁷⁷⁶ K, VI—⁷⁷⁷ K, VI—⁷⁷⁸ K, VI—⁷⁷⁹ K, VI—⁷⁸⁰ K, VI—⁷⁸¹ K, VI—⁷⁸² K, VI—⁷⁸³ K, VI—⁷⁸⁴ K, VI—⁷⁸⁵ K, VI—⁷⁸⁶ K, VI—⁷⁸⁷ K, VI—⁷⁸⁸ K, VI—⁷⁸⁹ K, VI—⁷⁹⁰ K, VI—⁷⁹¹ K, VI—⁷⁹² K, VI—⁷⁹³ K, VI—⁷⁹⁴ K, VI—⁷⁹⁵ K, VI—⁷⁹⁶ K, VI—⁷⁹⁷ K, VI—⁷⁹⁸ K, VI—⁷⁹⁹ K, VI—⁸⁰⁰ K, VI—⁸⁰¹ K, VI—⁸⁰² K, VI—⁸⁰³ K, VI—⁸⁰⁴ K, VI—⁸⁰⁵ K, VI—⁸⁰⁶ K, VI—⁸⁰⁷ K, VI—⁸⁰⁸ K, VI—⁸⁰⁹ K, VI—⁸¹⁰ K, VI—⁸¹¹ K, VI—⁸¹² K, VI—⁸¹³ K, VI—⁸¹⁴ K, VI—⁸¹⁵ K, VI—⁸¹⁶ K, VI—⁸¹⁷ K, VI—⁸¹⁸ K, VI—⁸¹⁹ K, VI—⁸²⁰ K, VI—⁸²¹ K, VI—⁸²² K, VI—⁸²³ K, VI—⁸²⁴ K, VI—⁸²⁵ K, VI—⁸²⁶ K, VI—⁸²⁷ K, VI—⁸²⁸ K, VI—⁸²⁹ K, VI—⁸³⁰ K, VI—⁸³¹ K, VI—⁸³² K, VI—⁸³³ K, VI—⁸³⁴ K, VI—⁸³⁵ K, VI—⁸³⁶ K, VI—⁸³⁷ K, VI—⁸³⁸ K, VI—⁸³⁹ K, VI—⁸⁴⁰ K, VI—⁸⁴¹ K, VI—⁸⁴² K, VI—⁸⁴³ K, VI—⁸⁴⁴ K, VI—⁸⁴⁵ K, VI—⁸⁴⁶ K, VI—⁸⁴⁷ K, VI—⁸⁴⁸ K, VI—⁸⁴⁹ K, VI—⁸⁵⁰ K, VI—⁸⁵¹ K, VI—

یـکـی خـوب زـد دـاسـتـاـذـی¹ بـرـیدـن²
 بـیـمـاـبـدـ³ پـدان گـیـمـتـی اـنـدـر بـهـشـتـ
 کـلـاـهـ⁴ نـبـایـد کـه مـاـذـد بـجـایـ⁵
 مـمـاـذـادـ⁶ دـوـوارـ⁷ بـیـمـاـسـتـانـ
 هـمـ اـز پـاـک بـزـدانـ ذـهـایـ بـیـذـیـازـ
 مـراـ دـهـمـیـنـ¹¹ گـوـشـوارـ وـکـمـرـ
 چـوـ مـنـ پـوـشـمـ اـیـنـرـاـ توـ اـیـدرـ مـپـایـ¹⁴
 چـوـ کـشـتـیـ کـه مـوـجـشـ درـ آـرـدـ زـ¹⁶ آـبـ
 وزـاـذـجـایـگـهـ¹⁸ گـشـتـ باـ پـادـ جـفـتـ¹⁹
 چـهـاـنـدـیـدـهـ²⁰. سـوـیـ سـقـفـ کـرـدـ روـیـ
 بـیـمـاـبـدـ شـدـنـ²² ذـاـپـدـیـدـ اـزـ گـرـوـهـ
 بـزـوـدـیـ درـ آـهـنـبـیـنـ سـخـتـ کـرـدـ²³
 بـسـرـ بـرـ ذـهـادـ اـفـسـرـ شـهـرـیـارـ
 سـپـهـ دـیدـ گـرـدـ اـنـدـرـونـ²⁶ چـارـ سـوـیـ²⁷
 رـسـیـمـدـدـ دـزـدـیـكـ آـنـ دـزـ فـرـازـ²⁸

705 710 715

بـدوـ گـفـتـ خـسـرـوـ کـه دـاـنـیـ چـیـمـنـ
 کـهـ هـرـ کـوـ کـنـدـ بـرـ درـ شـاهـ کـشـتـ
 چـوـ دـیـوارـ شـهـرـ اـنـدـرـ آـمـدـ⁸ زـ پـایـ⁹
 چـوـ نـاـچـیـزـ خـوـاهـدـ شـدـنـ شـارـسـتـانـ
 توـ گـرـ چـارـهـیـ دـاـنـیـ اـکـنـونـ¹⁰ بـسـازـ
 بـدوـ گـفـتـ بـنـدـوـیـ کـاـپـنـ ڈـاـجـزـ
 هـمـانـ¹² لـعـلـ زـرـیدـنـ¹³ چـیـنـیـ قـبـایـ
 بـرـوـ بـاـ¹⁵ سـپـاهـتـ هـمـ اـنـدـرـ شـتـابـ
 بـکـرـدـ آـنـ زـمـانـ هـرـجـ¹⁷ بـنـدـوـیـ گـفـتـ
 چـوـ خـسـرـوـ بـرـفـتـ اـزـ بـرـ چـارـمـجـوـیـ
 کـهـ اـکـنـونـ شـمـلـاـ بـدـیدـنـ²¹ بـرـزـ کـوـهـ
 خـودـ اـنـدـرـ پـرـسـتـشـ گـهـ آـمـدـ چـوـ گـرـدـ
 بـپـوـشـیـدـ پـیـسـ جـامـةـ زـرـدـگـارـ
 بـرـانـ بـاـمـ بـرـ شـدـ ذـهـ بـرـ²⁴ آـرـزوـیـ²⁵
 هـمـیـ بـوـدـ تـاـ لـشـکـرـ رـزـمـسـازـ

1 I, IV—Б—Бастани здесні дастиан зд—² Хобтер дастиан зд—VI
 3 I, IV, VI—⁶ K, IV, VI—⁸ Z, J—I зـ جـایـ⁵ آـپـدـ—L—آـپـدـ⁴ I, K, VI—¹⁰ I, K, IV, VI—¹² I, K, IV, VI—¹³ I, K, IV, VI—¹¹ هـمـانـ—I چـارـهـ دـانـیـ مـراـ اـیـنـ¹⁸ هـمـیـنـ—¹⁵ K, VI—¹⁶ I, K, IV, VI—¹⁷ بـیـ¹⁹ لـ—доб.:
 چـارـهـ دـانـیـ—¹⁰ I, K, IV, VI—¹² I, K, IV, VI—¹³ I, K, IV, VI—¹¹ هـمـانـ—I چـارـهـ دـانـیـ مـراـ اـیـنـ¹⁸ هـمـیـنـ—¹⁵ K, VI—¹⁶ I, K, IV, VI—¹⁷ بـیـ¹⁹ لـ—доб.:
 گـلـ آـنـ—⁶ K, IV, VI—⁸ Z, J—I зـ جـایـ⁵ آـپـدـ—L—آـپـدـ⁴ I, K, VI—¹⁰ I, K, IV, VI—¹² I, K, IV, VI—¹³ I, K, IV, VI—¹¹ هـمـانـ—I چـارـهـ دـانـیـ مـراـ اـیـنـ¹⁸ هـمـیـنـ—¹⁵ K, VI—¹⁶ I, K, IV, VI—¹⁷ بـیـ¹⁹ لـ—доб.:
 چـارـهـ دـانـیـ—¹⁰ I, K, IV, VI—¹² I, K, IV, VI—¹³ I, K, IV, VI—¹¹ هـمـانـ—I چـارـهـ دـانـیـ مـراـ اـیـنـ¹⁸ هـمـیـنـ—¹⁵ K, VI—¹⁶ I, K, IV, VI—¹⁷ بـیـ¹⁹ لـ—доб.:
 چـهـاـنـدـیـدـهـ بـنـدـوـیـ اـزـ شـدـ ذـرـذـدـ * بـنـدـالـبـیدـ درـ پـیـشـ اـسـتـاـ وـ زـنـدـ
 هـمـیـ رـانـدـ گـسـتـهـمـ بـاـ اوـ چـوـ گـرـد~ * سـرـیـ پـرـ زـ کـیـنـهـ دـلـیـ پـرـ زـ درـدـ
 چـهـاـنـدـیـدـهـ بـنـدـوـیـ اـیـرـانـیـانـ رـازـ اوـیـ * چـنـدانـ ڈـنـبـلـ وـ چـارـهـ وـ سـازـ اوـیـ
 بـرـآـمـ بـهـامـ آـنـ گـوـ نـیـکـخـوـیـ K آـرـزوـ²⁶ I, IV, VI—²⁵ I, IV, VI—²⁶ I, IV, VI—²⁷ I, IV, VI—²⁸ I, IV, VI—²⁹ I, IV, VI—³⁰ I, IV, VI—³¹ I, IV, VI—³² I, IV, VI—³³ I, IV, VI—³⁴ I, IV, VI—³⁵ I, IV, VI—³⁶ I, IV, VI—³⁷ I, IV, VI—³⁸ I, IV, VI—³⁹ I, IV, VI—⁴⁰ I, IV, VI—⁴¹ I, IV, VI—⁴² I, IV, VI—⁴³ I, IV, VI—⁴⁴ I, IV, VI—⁴⁵ I, IV, VI—⁴⁶ I, IV, VI—⁴⁷ I, IV, VI—⁴⁸ I, IV, VI—⁴⁹ I, IV, VI—⁵⁰ I, IV, VI—⁵¹ I, IV, VI—⁵² I, IV, VI—⁵³ I, IV, VI—⁵⁴ I, IV, VI—⁵⁵ I, IV, VI—⁵⁶ I, IV, VI—⁵⁷ I, IV, VI—⁵⁸ I, IV, VI—⁵⁹ I, IV, VI—⁶⁰ I, IV, VI—⁶¹ I, IV, VI—⁶² I, IV, VI—⁶³ I, IV, VI—⁶⁴ I, IV, VI—⁶⁵ I, IV, VI—⁶⁶ I, IV, VI—⁶⁷ I, IV, VI—⁶⁸ I, IV, VI—⁶⁹ I, IV, VI—⁷⁰ I, IV, VI—⁷¹ I, IV, VI—⁷² I, IV, VI—⁷³ I, IV, VI—⁷⁴ I, IV, VI—⁷⁵ I, IV, VI—⁷⁶ I, IV, VI—⁷⁷ I, IV, VI—⁷⁸ I, IV, VI—⁷⁹ I, IV, VI—⁸⁰ I, IV, VI—⁸¹ I, IV, VI—⁸² I, IV, VI—⁸³ I, IV, VI—⁸⁴ I, IV, VI—⁸⁵ I, IV, VI—⁸⁶ I, IV, VI—⁸⁷ I, IV, VI—⁸⁸ I, IV, VI—⁸⁹ I, IV, VI—⁹⁰ I, IV, VI—⁹¹ I, IV, VI—⁹² I, IV, VI—⁹³ I, IV, VI—⁹⁴ I, IV, VI—⁹⁵ I, IV, VI—⁹⁶ I, IV, VI—⁹⁷ I, IV, VI—⁹⁸ I, IV, VI—⁹⁹ I, IV, VI—¹⁰⁰ I, IV, VI—¹⁰¹ I, IV, VI—¹⁰² I, IV, VI—¹⁰³ I, IV, VI—¹⁰⁴ I, IV, VI—¹⁰⁵ I, IV, VI—¹⁰⁶ I, IV, VI—¹⁰⁷ I, IV, VI—¹⁰⁸ I, IV, VI—¹⁰⁹ I, IV, VI—¹¹⁰ I, IV, VI—¹¹¹ I, IV, VI—¹¹² I, IV, VI—¹¹³ I, IV, VI—¹¹⁴ I, IV, VI—¹¹⁵ I, IV, VI—¹¹⁶ I, IV, VI—¹¹⁷ I, IV, VI—¹¹⁸ I, IV, VI—¹¹⁹ I, IV, VI—¹²⁰ I, IV, VI—¹²¹ I, IV, VI—¹²² I, IV, VI—¹²³ I, IV, VI—¹²⁴ I, IV, VI—¹²⁵ I, IV, VI—¹²⁶ I, IV, VI—¹²⁷ I, IV, VI—¹²⁸ I, IV, VI—¹²⁹ I, IV, VI—¹³⁰ I, IV, VI—¹³¹ I, IV, VI—¹³² I, IV, VI—¹³³ I, IV, VI—¹³⁴ I, IV, VI—¹³⁵ I, IV, VI—¹³⁶ I, IV, VI—¹³⁷ I, IV, VI—¹³⁸ I, IV, VI—¹³⁹ I, IV, VI—¹⁴⁰ I, IV, VI—¹⁴¹ I, IV, VI—¹⁴² I, IV, VI—¹⁴³ I, IV, VI—¹⁴⁴ I, IV, VI—¹⁴⁵ I, IV, VI—¹⁴⁶ I, IV, VI—¹⁴⁷ I, IV, VI—¹⁴⁸ I, IV, VI—¹⁴⁹ I, IV, VI—¹⁵⁰ I, IV, VI—¹⁵¹ I, IV, VI—¹⁵² I, IV, VI—¹⁵³ I, IV, VI—¹⁵⁴ I, IV, VI—¹⁵⁵ I, IV, VI—¹⁵⁶ I, IV, VI—¹⁵⁷ I, IV, VI—¹⁵⁸ I, IV, VI—¹⁵⁹ I, IV, VI—¹⁶⁰ I, IV, VI—¹⁶¹ I, IV, VI—¹⁶² I, IV, VI—¹⁶³ I, IV, VI—¹⁶⁴ I, IV, VI—¹⁶⁵ I, IV, VI—¹⁶⁶ I, IV, VI—¹⁶⁷ I, IV, VI—¹⁶⁸ I, IV, VI—¹⁶⁹ I, IV, VI—¹⁷⁰ I, IV, VI—¹⁷¹ I, IV, VI—¹⁷² I, IV, VI—¹⁷³ I, IV, VI—¹⁷⁴ I, IV, VI—¹⁷⁵ I, IV, VI—¹⁷⁶ I, IV, VI—¹⁷⁷ I, IV, VI—¹⁷⁸ I, IV, VI—¹⁷⁹ I, IV, VI—¹⁸⁰ I, IV, VI—¹⁸¹ I, IV, VI—¹⁸² I, IV, VI—¹⁸³ I, IV, VI—¹⁸⁴ I, IV, VI—¹⁸⁵ I, IV, VI—¹⁸⁶ I, IV, VI—¹⁸⁷ I, IV, VI—¹⁸⁸ I, IV, VI—¹⁸⁹ I, IV, VI—¹⁹⁰ I, IV, VI—¹⁹¹ I, IV, VI—¹⁹² I, IV, VI—¹⁹³ I, IV, VI—¹⁹⁴ I, IV, VI—¹⁹⁵ I, IV, VI—¹⁹⁶ I, IV, VI—¹⁹⁷ I, IV, VI—¹⁹⁸ I, IV, VI—¹⁹⁹ I, IV, VI—²⁰⁰ I, IV, VI—²⁰¹ I, IV, VI—²⁰² I, IV, VI—²⁰³ I, IV, VI—²⁰⁴ I, IV, VI—²⁰⁵ I, IV, VI—²⁰⁶ I, IV, VI—²⁰⁷ I, IV, VI—²⁰⁸ I, IV, VI—²⁰⁹ I, IV, VI—²¹⁰ I, IV, VI—²¹¹ I, IV, VI—²¹² I, IV, VI—²¹³ I, IV, VI—²¹⁴ I, IV, VI—²¹⁵ I, IV, VI—²¹⁶ I, IV, VI—²¹⁷ I, IV, VI—²¹⁸ I, IV, VI—²¹⁹ I, IV, VI—²²⁰ I, IV, VI—²²¹ I, IV, VI—²²² I, IV, VI—²²³ I, IV, VI—²²⁴ I, IV, VI—²²⁵ I, IV, VI—²²⁶ I, IV, VI—²²⁷ I, IV, VI—²²⁸ I, IV, VI—²²⁹ I, IV, VI—²³⁰ I, IV, VI—²³¹ I, IV, VI—²³² I, IV, VI—²³³ I, IV, VI—²³⁴ I, IV, VI—²³⁵ I, IV, VI—²³⁶ I, IV, VI—²³⁷ I, IV, VI—²³⁸ I, IV, VI—²³⁹ I, IV, VI—²⁴⁰ I, IV, VI—²⁴¹ I, IV, VI—²⁴² I, IV, VI—²⁴³ I, IV, VI—²⁴⁴ I, IV, VI—²⁴⁵ I, IV, VI—²⁴⁶ I, IV, VI—²⁴⁷ I, IV, VI—²⁴⁸ I, IV, VI—²⁴⁹ I, IV, VI—²⁵⁰ I, IV, VI—²⁵¹ I, IV, VI—²⁵² I, IV, VI—²⁵³ I, IV, VI—²⁵⁴ I, IV, VI—²⁵⁵ I, IV, VI—²⁵⁶ I, IV, VI—²⁵⁷ I, IV, VI—²⁵⁸ I, IV, VI—²⁵⁹ I, IV, VI—²⁶⁰ I, IV, VI—²⁶¹ I, IV, VI—²⁶² I, IV, VI—²⁶³ I, IV, VI—²⁶⁴ I, IV, VI—²⁶⁵ I, IV, VI—²⁶⁶ I, IV, VI—²⁶⁷ I, IV, VI—²⁶⁸ I, IV, VI—²⁶⁹ I, IV, VI—²⁷⁰ I, IV, VI—²⁷¹ I, IV, VI—²⁷² I, IV, VI—²⁷³ I, IV, VI—²⁷⁴ I, IV, VI—²⁷⁵ I, IV, VI—²⁷⁶ I, IV, VI—²⁷⁷ I, IV, VI—²⁷⁸ I, IV, VI—²⁷⁹ I, IV, VI—²⁸⁰ I, IV, VI—²⁸¹ I, IV, VI—²⁸² I, IV, VI—²⁸³ I, IV, VI—²⁸⁴ I, IV, VI—²⁸⁵ I, IV, VI—²⁸⁶ I, IV, VI—²⁸⁷ I, IV, VI—²⁸⁸ I, IV, VI—²⁸⁹ I, IV, VI—²⁹⁰ I, IV, VI—²⁹¹ I, IV, VI—²⁹² I, IV, VI—²⁹³ I, IV, VI—²⁹⁴ I, IV, VI—²⁹⁵ I, IV, VI—²⁹⁶ I, IV, VI—²⁹⁷ I, IV, VI—²⁹⁸ I, IV, VI—²⁹⁹ I, IV, VI—³⁰⁰ I, IV, VI—³⁰¹ I, IV, VI—³⁰² I, IV, VI—³⁰³ I, IV, VI—³⁰⁴ I, IV, VI—³⁰⁵ I, IV, VI—³⁰⁶ I, IV, VI—³⁰⁷ I, IV, VI—³⁰⁸ I, IV, VI—³⁰⁹ I, IV, VI—³¹⁰ I, IV, VI—³¹¹ I, IV, VI—³¹² I, IV, VI—³¹³ I, IV, VI—³¹⁴ I, IV, VI—³¹⁵ I, IV, VI—³¹⁶ I, IV, VI—³¹⁷ I, IV, VI—³¹⁸ I, IV, VI—³¹⁹ I, IV, VI—³²⁰ I, IV, VI—³²¹ I, IV, VI—³²² I, IV, VI—³²³ I, IV, VI—³²⁴ I, IV, VI—³²⁵ I, IV, VI—³²⁶ I, IV, VI—³²⁷ I, IV, VI—³²⁸ I, IV, VI—³²⁹ I, IV, VI—³³⁰ I, IV, VI—³³¹ I, IV, VI—³³² I, IV, VI—³³³ I, IV, VI—³³⁴ I, IV, VI—³³⁵ I, IV, VI—³³⁶ I, IV, VI—³³⁷ I, IV, VI—³³⁸ I, IV, VI—³³⁹ I, IV, VI—³⁴⁰ I, IV, VI—³⁴¹ I, IV, VI—³⁴² I, IV, VI—³⁴³ I, IV, VI—³⁴⁴ I, IV, VI—³⁴⁵ I, IV, VI—³⁴⁶ I, IV, VI—³⁴⁷ I, IV, VI—³⁴⁸ I, IV, VI—³⁴⁹ I, IV, VI—³⁵⁰ I, IV, VI—³⁵¹ I, IV, VI—³⁵² I, IV, VI—³⁵³ I, IV, VI—³⁵⁴ I, IV, VI—³⁵⁵ I, IV, VI—³⁵⁶ I, IV, VI—³⁵⁷ I, IV, VI—³⁵⁸ I, IV, VI—³⁵⁹ I, IV, VI—³⁶⁰ I, IV, VI—³⁶¹ I, IV, VI—³⁶² I, IV, VI—³⁶³ I, IV, VI—³⁶⁴ I, IV, VI—³⁶⁵ I, IV, VI—³⁶⁶ I, IV, VI—³⁶⁷ I, IV, VI—³⁶⁸ I, IV, VI—³⁶⁹ I, IV, VI—³⁷⁰ I, IV, VI—³⁷¹ I, IV, VI—³⁷² I, IV, VI—³⁷³ I, IV, VI—³⁷⁴ I, IV, VI—³⁷⁵ I, IV, VI—³⁷⁶ I, IV, VI—³⁷⁷ I, IV, VI—³⁷⁸ I, IV, VI—³⁷⁹ I, IV, VI—³⁸⁰ I, IV, VI—³⁸¹ I, IV, VI—³⁸² I, IV, VI—³⁸³ I, IV, VI—³⁸⁴ I, IV, VI—³⁸⁵ I, IV, VI—³⁸⁶ I, IV, VI—³⁸⁷ I, IV, VI—³⁸⁸ I, IV, VI—³⁸⁹ I, IV, VI—³⁹⁰ I, IV, VI—³⁹¹ I, IV, VI—³⁹² I, IV, VI—³⁹³ I, IV, VI—³⁹⁴ I, IV, VI—³⁹⁵ I, IV, VI—³⁹⁶ I, IV, VI—³⁹⁷ I, IV, VI—³⁹⁸ I, IV, VI—³⁹⁹ I, IV, VI—⁴⁰⁰ I, IV, VI—⁴⁰¹ I, IV, VI—⁴⁰² I, IV, VI—⁴⁰³ I, IV, VI—⁴⁰⁴ I, IV, VI—⁴⁰⁵ I, IV, VI—⁴⁰⁶ I, IV, VI—⁴⁰⁷ I, IV, VI—⁴⁰⁸ I, IV, VI—⁴⁰⁹ I, IV, VI—⁴¹⁰ I, IV, VI—⁴¹¹ I, IV, VI—⁴¹² I, IV, VI—⁴¹³ I, IV, VI—⁴¹⁴ I, IV, VI—⁴¹⁵ I, IV, VI—⁴¹⁶ I, IV, VI—⁴¹⁷ I, IV, VI—⁴¹⁸ I, IV, VI—⁴¹⁹ I, IV, VI—⁴²⁰ I, IV, VI—⁴²¹ I, IV, VI—⁴²² I, IV, VI—⁴²³ I, IV, VI—⁴²⁴ I, IV, VI—⁴²⁵ I, IV, VI—⁴²⁶ I, IV, VI—⁴²⁷ I, IV, VI—⁴²⁸ I, IV, VI—⁴²⁹ I, IV, VI—⁴³⁰ I, IV, VI—⁴³¹ I, IV, VI—⁴³² I, IV, VI—⁴³³ I, IV, VI—⁴³⁴ I, IV, VI—⁴³⁵ I, IV, VI—⁴³⁶ I, IV, VI—⁴³⁷ I, IV, VI—⁴³⁸ I, IV, VI—⁴³⁹ I, IV, VI—⁴⁴⁰ I, IV, VI—⁴⁴¹ I, IV, VI—⁴⁴² I, IV, VI—⁴⁴³ I, IV, VI—⁴⁴⁴ I, IV, VI—⁴⁴⁵ I, IV, VI—⁴⁴⁶ I, IV, VI—⁴⁴⁷ I, IV, VI—⁴⁴⁸ I, IV, VI—⁴⁴⁹ I, IV, VI—⁴⁵⁰ I, IV, VI—⁴⁵¹ I, IV, VI—⁴⁵² I, IV, VI—⁴⁵³ I, IV, VI—⁴⁵⁴ I, IV, VI—⁴⁵⁵ I, IV, VI—⁴⁵⁶ I, IV, VI—⁴⁵⁷ I, IV, VI—⁴⁵⁸ I, IV, VI—⁴⁵⁹ I, IV, VI—⁴⁶⁰ I, IV, VI—⁴⁶¹ I, IV, VI—⁴⁶² I, IV, VI—⁴⁶³ I, IV, VI—⁴⁶⁴ I, IV, VI—⁴⁶⁵ I, IV, VI—⁴⁶⁶ I, IV, VI—⁴⁶⁷ I, IV, VI—⁴⁶⁸ I, IV, VI—⁴⁶⁹ I, IV, VI—⁴⁷⁰ I, IV, VI—⁴⁷¹ I, IV, VI—⁴⁷² I, IV, VI—⁴⁷³ I, IV, VI—⁴⁷⁴ I, IV, VI—⁴⁷⁵ I, IV, VI—⁴⁷⁶ I, IV, VI—⁴⁷⁷ I, IV, VI—⁴⁷⁸ I, IV, VI—⁴⁷⁹ I, IV, VI—⁴⁸⁰ I, IV, VI—⁴⁸¹ I, IV, VI—⁴⁸² I, IV, VI—⁴⁸³ I, IV, VI—⁴⁸⁴ I, IV, VI—⁴⁸⁵ I, IV, VI—⁴⁸⁶ I, IV, VI—⁴⁸⁷ I, IV, VI—⁴⁸⁸ I, IV, VI—⁴⁸⁹ I, IV, VI—⁴⁹⁰ I, IV, VI—⁴⁹¹ I, IV, VI—⁴⁹² I, IV, VI—⁴⁹³ I, IV, VI—⁴⁹⁴ I, IV, VI—⁴⁹⁵ I, IV, VI—⁴⁹⁶ I, IV, VI—⁴⁹⁷ I, IV, VI—⁴⁹⁸ I, IV, VI—⁴⁹⁹ I, IV, VI—⁵⁰⁰ I, IV, VI—⁵⁰¹ I, IV, VI—⁵⁰² I, IV, VI—⁵⁰³ I, IV, VI—⁵⁰⁴ I, IV, VI—⁵⁰⁵ I, IV, VI—⁵⁰⁶ I, IV, VI—⁵⁰⁷ I, IV, VI—⁵⁰⁸ I, IV, VI—⁵⁰⁹ I, IV, VI—⁵¹⁰ I, IV, VI—⁵¹¹ I, IV, VI—⁵¹² I, IV, VI—⁵¹³ I, IV, VI—⁵¹⁴ I, IV, VI—⁵¹⁵ I, IV, VI—⁵¹⁶ I, IV, VI—⁵¹⁷ I, IV, VI—⁵¹⁸ I, IV, VI—⁵¹⁹ I, IV, VI—⁵²⁰ I, IV, VI—⁵²¹ I, IV, VI—⁵²² I, IV, VI—⁵²³ I, IV, VI—⁵²⁴ I, IV, VI—⁵²⁵ I, IV, VI—⁵²⁶ I, IV, VI—⁵²⁷ I, IV, VI—⁵²⁸ I, IV, VI—⁵²⁹ I, IV, VI—⁵³⁰ I, IV, VI—⁵³¹ I, IV, VI—⁵³² I, IV, VI—⁵³³ I, IV, VI—⁵³⁴ I, IV, VI—⁵³⁵ I, IV, VI—⁵³⁶ I, IV, VI—⁵³⁷ I, IV, VI—⁵³⁸ I, IV, VI—⁵³⁹ I, IV, VI—⁵⁴⁰ I, IV, VI—⁵⁴¹ I, IV, VI—⁵⁴² I, IV, VI—⁵⁴³ I, IV, VI—⁵⁴⁴ I, IV, VI—⁵⁴⁵ I, IV, VI—⁵⁴⁶ I, IV, VI—⁵⁴⁷ I, IV, VI—⁵⁴⁸ I, IV, VI—⁵⁴⁹ I, IV, VI—⁵⁵⁰ I, IV, VI—⁵⁵¹ I, IV, VI—⁵⁵² I, IV, VI—⁵⁵³ I, IV, VI—⁵⁵⁴ I, IV, VI—⁵⁵⁵ I, IV, VI—⁵⁵⁶ I, IV, VI—⁵⁵⁷ I, IV, VI—⁵⁵⁸ I, IV, VI—⁵⁵⁹ I, IV, VI—⁵⁶⁰ I, IV, VI—⁵⁶¹ I, IV, VI—⁵⁶² I, IV, VI—⁵⁶³ I, IV, VI—⁵⁶⁴ I, IV, VI—⁵⁶⁵ I, IV, VI—⁵⁶⁶ I, IV, VI—⁵⁶⁷ I, IV, VI—⁵⁶⁸ I, IV, VI—⁵⁶⁹ I, IV, VI—⁵⁷⁰ I, IV, VI—⁵⁷¹ I, IV, VI—⁵⁷² I, IV, VI—⁵⁷³ I, IV, VI—⁵⁷⁴ I, IV, VI—⁵⁷⁵ I, IV, VI—⁵⁷⁶ I, IV, VI—⁵⁷⁷ I, IV, VI—⁵⁷⁸ I, IV, VI—⁵⁷⁹ I, IV, VI—⁵⁸⁰ I, IV, VI—⁵⁸¹ I, IV, VI—⁵⁸² I, IV, VI—⁵⁸³ I, IV, VI—⁵⁸⁴ I, IV, VI—⁵⁸⁵ I, IV, VI—⁵⁸⁶ I, IV, VI—⁵⁸⁷ I, IV, VI—⁵⁸⁸ I, IV, VI—⁵⁸⁹ I, IV, VI—⁵⁹⁰ I, IV, VI—⁵⁹¹ I, IV, VI—⁵⁹² I, IV, VI—⁵⁹³ I, IV, VI—⁵⁹⁴ I, IV, VI—⁵⁹⁵ I, IV, VI—⁵⁹⁶ I, IV, VI—⁵⁹⁷ I, IV, VI—⁵⁹⁸ I, IV, VI—⁵⁹⁹ I, IV, VI—⁶⁰⁰ I, IV, VI—⁶⁰¹ I, IV, VI—⁶⁰² I, IV, VI—⁶⁰³ I, IV, VI—⁶⁰⁴ I, IV, VI—⁶⁰⁵ I, IV, VI—⁶⁰⁶ I, IV, VI—⁶⁰⁷ I, IV, VI—⁶⁰⁸ I, IV, VI—⁶⁰⁹ I, IV, VI—⁶¹⁰ I, IV, VI—⁶¹¹ I, IV, VI—⁶¹² I, IV, VI—⁶¹³ I, IV, VI—⁶¹⁴ I, IV, VI—⁶¹⁵ I, IV, VI—⁶¹⁶ I, IV, VI—⁶¹⁷ I, IV, VI—⁶¹⁸ I, IV, VI—⁶¹⁹ I, IV, VI—⁶²⁰ I, IV, VI—⁶²¹ I, IV, VI—⁶²² I, IV, VI—⁶²³ I, IV, VI—⁶²⁴ I, IV, VI—⁶²⁵ I, IV, VI—⁶²⁶ I, IV, VI—⁶²⁷ I, IV, VI—⁶²⁸ I, IV, VI—⁶²⁹ I, IV, VI—⁶³⁰ I, IV, VI—⁶³¹ I, IV, VI—⁶³² I, IV, VI—⁶³³ I, IV, VI—⁶³⁴ I, IV, VI—⁶³⁵ I, IV, VI—⁶³⁶ I, IV, VI—⁶³⁷ I, IV, VI—⁶³⁸ I, IV, VI—⁶³⁹ I, IV, VI—⁶⁴⁰ I, IV, VI—⁶⁴¹ I, IV, VI—⁶⁴² I, IV, VI—⁶⁴³ I, IV, VI—⁶⁴⁴ I, IV, VI—⁶⁴⁵ I, IV, VI—⁶⁴⁶ I, IV, VI—⁶⁴⁷ I, IV, VI—⁶⁴⁸ I, IV, VI—⁶⁴⁹

همان آذک^۱ بودند بـا او سوار^۲
گرفت از پـی واژ^۳ برسم بـدست^۴
پـس آذگـه بـزمـزم بـگـفتـند زود^۵
ذداری تو ای پـیـر فـرـخـنـهـدـهـپـی
بـتـهـوز و هـنـگـام^۶ گـرـمـاـ کـنـیـم
بـسـرـخـی چـو بـیـهـجـادـه در آـفـتـابـ
کـه شـد رـنـگ خـورـشـید زـو نـاـپـدـیدـ
مـی و ^۷ ذـان کـشـکـیـجن^۸ کـه دـارـد بـنـام
هم آـذـگـه بـخـفـت اـز بـر رـیـگ نـرم^۹
روـاـذـشـی پـر اـز درـد و خـسـتـه جـگـر
سـکـوـبـهـای ^{۱۰} مـهـتـهـتر بـیـامـد بـرـشـ
درـان ^{۱۱} گـرـد تـیـرـه فـراـوـان سـپـاه^{۱۲}
کـه دـشـمن پـدـیـون ^{۱۳} گـوـنـه شـد خـوـاسـتـهـار
فـراـز آـمـد آـن رـوز بـیـهـچـهـارـگـی
کـه آـمـد دـشـمن ^{۱۴} بـتـهـنـگـی فـراـز
مـرا اـذـدـرـیـن کـار بـنـمـهـای رـاه
قـرـا چـهـارـه سـازـم بـدـیـون رـوزـگـار
بـیـمـیـش جـهـاـنـجـوـی ^{۱۵} شـاه^{۱۶} جـهـان^{۱۷}
ز اـسـپ اـنـدـر آـمـد سـبـک شـهـرـیـار
جهـهـاـنـجـوـی بـا آـن دـو خـسـرـوـپـرـسـت
بـخـورـدـنـد بـاشـتـهـاب چـیـزـی کـه بـود
چـنـین گـفـت پـس بـا سـکـوـدـا کـه مـی
بـدو گـفـت مـا مـی ز خـرـمـا کـنـیـم
کـنـون ^{۱۸} هـسـت لـختـی چـو روـشـن گـلـابـ
هم آـذـگـه بـیـلـوـرد جـامـی ذـبـیـدـ
بـخـورـد آـن زـمان خـسـرـو اـز مـی ^{۱۹} سـه جـامـ
چـو مـخـزـش شـد^{۲۰} اـز بـادـه سـرـخ گـرمـ
ذـهـبـهـاد اـز بـر رـان بـنـمـدـوـی سـرـ
همـان چـون بـخـوـاب اـنـدـر آـمـد سـرـشـ
کـه اـز رـاه گـرـدـی بـر آـمـد سـیـهـاـهـ
چـنـین گـفـت خـسـرـو کـه بـد رـوزـگـارـ
ذـهـبـهـرـدـم بـکـارـسـت و ذـهـ بـارـگـیـ
بـدو گـفـت بـنـمـدـوـی بـسـن چـارـهـسـازـ^{۲۱}
بـدو گـفـت خـسـرـو کـه اـی ^{۲۲} ذـبـیـکـخـواـهـ
بـدو گـفـت بـنـمـدـوـی کـای شـهـرـیـارـ
و لـیـمـکـن فـدا کـرـدـه بـاـشـم ^{۲۳} رـوانـ

¹ K, VI—همانجا کہ ² I—6. op. ³ K, VI—گرفتند پا ڈاڑھ ⁴ I—6. op. ⁵ I, K, IV, VI—

⁶ I, IV—⁷ K, VI—⁸ تموزی بهنگام—⁹ ازان—¹⁰ خسروانی—I—¹¹ همان—VI—

¹² K, VI—شد مخزش سکوببا—I (метр нарушен);
¹³ ل—گرم (без рифмы). ¹⁴ —

ز هر کوئه شاه جهان جست راز—^{۱۰} K, VI—^{۱۱} ۱, K, IV, VI—^{۱۲} برین

²² I, K, IV, VI — ²³ K, VI — ²⁴ I, K, IV, VI —

که در جستن شن^۱ رنجت آید^۲ بروی
تهی ماند زان^۳ تخت^۴ فرخنده جای
رخ خونیان گشت چون سندروم
پدید آمد افسر میان سپاه
گرفتند زان کلاغ راه گردید
جهادگوی چون دیدهان روی^۵ زرد
چرا از جهاددار گشتند باز
نکرد آن سخن پر دلیران پدید
دگردید کامد پتنگی سپاه
مدارید یکسر قن از رفع پاز^۶

اگر مایه اینست سودش مج-وی
چو شد گردش روز هرمز بپای
هم آذگاه پر خاست آواز کومن
درفش سپه-بند^۵ هم آذگاه ز راه
چفایشہ گستہم و بندوی قیمز^۶
چنین تا بخسرو رسید این دو مرد
بدادست کایشان دو دل پر ز راز^۷
برخساره شد چون گل شنبه ملید
بدیدشان^۸ چنین گفت کز شاهراه
دانادان گزپندید و راه دراز^۹

1

گزینن کرد زان لشکر کیمنهاده واه
بدان تاشوذد از پس شهه ریدار
دبهه رام پور سیه اوش سپرد
همی از بد دشمنان جان گرفت
¹⁵ سر تایه خ دیوار او ڈاپ دید
¹⁷ پرسنهش گھری بدود و فرخندہ جائی
دو در سکو بدا و مطران بدی
که از خوردتی چیست کاید ¹⁹ بدست
فطیرسست بآڑه ²⁰ جوہ بسار
میدادت جز از نوشہ این پرورش ²²

چو بـهـرام رفـت اـذـدر ايـوان شـاه
زـهـدار و شـمـشـيـرـزن سـىـ 12 هـزار
چـنـيـن لـشـكـريـ 13 ذـامـبـرـدار و 14 گـرد
وزـان روـي خـسـرـو بـيـاـدان گـرفـت
چـنـيـن قـا بـنـزـدـ 16 رـبـاطـى رـسـيـدـ
کـجـاـ 18 خـواـنـدـدـيـشـ يـزـدانـسـرـايـ
ذـشـهـهـهـهـنـ گـهـ سـوـكـ وـارـانـ بـهـدىـ
چـنـيـن گـفـت خـسـرـو بـيـزـدانـپـرسـتـ
سـكـوـدـاـ چـدوـ گـفـتـ کـایـ ذـامـدارـ
گـهـ ايـدـوـذـکـ شـادـ دـيدـهـهـانـ خـورـشـيـ

^۱ I, K, IV, VI— جستن همی ^۲ I, IV, VI— آرد ^۳ I, IV— آن K, VI— ازو ^۴ I— доб.

⁵ IV— سیمدادو ⁶ K, IV— نیز ⁷ I, K, IV, VI— گشت ⁸ K—(۹) خس و دیدا ⁹ I.

¹⁰ IV— دلشک، ¹¹ IV— اوهش، ¹² Б — доб. далее перевод бб. 680—696 текста. ¹³ I. IV— شه ک.

²⁰ IV—۱۷۱ ²¹ I—۶. ۰۱. ²² I—۶. ۰۱.

Digitized by srujanika@gmail.com

نژفندی و کری ازین³ بهر⁴ ماست
دل شادمادرا⁵ گزندش کندید
ممادیده دتا گردد او سرفراز
فرستید گرپان⁶ بیدین جایگاه⁷
سزد زین نشان هرج بزر ما رسد¹⁰
بیزدان کنون باز هشتیدم پشت¹²
جهاندار بزر تارک ما ذبشت¹³
میادا که آید بدهمن ذباز
ازو باز گشتهند پسر کینه سر
پسر از رفع¹⁷ و¹⁸ دل پسر گناه¹⁹ آمدند
زهی از کمان باز کردند سخت
بیاویدند آن گرامی تندش²¹
تو گفتی که هرمز ذبد در جهان
گهی ذوش بار²³ آورد گاه زهر

هم¹ آنگه که او خوبشتن² کرد راست
چو آید بران⁶ مرز بندش کندید
بیدین بارگاهش فرسنید باز
بیدندیده هم در زمان با سپاه
چنین داد پاسخ که از بخت بد
سخنهای درازست و کاری¹¹ درشت
براند اسپ و گفت انج از خوب و زشت
بیاشد ذگردد¹⁴ بازدیدش بیاز
چو او¹⁵ بزر گذشت¹⁶ این دو بیدادگر
ز راه ازدر ایوان شاه آمدند
ز در چون رسیدند نزدیک تخت
فگندند ذاگاه در²⁰ گردش
شد آن تاج و آن تخت شاهنشهیان
چنین است آیین²² گردند دهر

655 660 665

¹ I, K, IV, VI ² VI ³ K, VI ⁴ هم—I ⁵ بوم—IV ⁶ بیامست—K ⁷ پادشاهی خسرو دلش [سرش—IV] تیره * ز گفتار ایشان منش [رخش—IV] تیره گشت
⁸ شادمان پر—VI ⁹ بازش—VI ¹⁰ بیان—K ¹¹ راهی—L ¹² ل—K, VI ¹³ ل—6. op. ¹⁴ ل—K, VI ¹⁵ نیاشد بگردد—L ¹⁶ VI ¹⁷ VI ¹⁸ L, IV ¹⁹ K, VI ²⁰ بزر—IV ²¹ K—دوب.: ²² K, VI ²³ I, K, IV, VI

چو بشنید خسرو دلش تیره گشت * دو چشمی ز گفتارشان خیره گشت
جهاندار بزر تارک ما—L راهی—K, VI فسکت برویز و ساق آخدا في طریقه—B
چو¹⁶ چنو—I¹⁵ نیاشد بگردد—L¹⁴ (66. 657 и 658 соединены).¹³ VI¹⁶ ذبشت¹⁷ VI¹⁸ خشم¹⁹ K, VI²⁰ کینهخواه²¹ آن بازگشت
بدان پایه تاج و استون تخت * بیاویده هرمز تیره²² ذبخت
VI—دوب.:

بران پایه عاج و استون تخت * بیاویده هرمز ذبخت
پیش—I, K, IV, VI ²³ K, VI

بـر و بـوم اـیران بـدـشـمـن دـهـبـد ¹ کـه اـی شـاه ذـیـکـاـخـتـر وـدـاد وـرـاست درـفـشـهـی درـفـشـهـان مـیـان سـپـاه کـه چـوـبـیـنـه بـر ذـهـرـوـان کـرـد رـاسـت گـرـیـزـان بـرـفـت اوـز پـیـشـن پـسـرـهـ درـفـشـهـی پـسـن پـشـت اوـلـازـورـد ذـگـهـ کـرـد گـسـتـهـمـ وـبـنـدوـیـرا خـرـوـشـیـد خـسـرـو بـآـوـای ¹⁰ گـرـم کـه بـدـخـواـهـدان هـمـچـو خـوـیـشـ آـمـدـست ¹² کـه بـهـرـام نـزـدـیـکـ پـشـت شـهـمـاسـت دـلـمـتـرـا بـهـرـام رـذـجـهـ مـدارـ کـهـ دـورـسـت زـایـدـرـ درـفـشـ سـیـاهـ کـهـ مـارـا بـدـدـیـنـ تـاخـتـنـ نـیـسـتـ روـیـ هـمـآـنـگـهـ بـهـرـمـز دـهـدـ تـاجـ وـ گـاهـ بـدرـیـا رـسـدـ کـارـگـرـ شـسـتـ اوـیـ ذـوـیـسـدـ کـهـ اـیـنـ بـنـدـهـ ذـاـبـکـارـ ذـبـیـلـاـپـدـ کـهـ آـرـام گـبـرـدـ ¹⁷ بـرـوـمـ	بـسـازـیدـ وـبـکـسـرـ بـنـهـ بـرـ ذـهـبـیدـ بـگـفـتـ اـیـنـ وـ اـزـ دـیـدـ آـواـزـ خـاـسـتـ ² یـکـیـ گـرـدـ تـیـرـهـ بـرـ آـمـدـ زـ رـاهـ درـفـشـیـ کـجـاـ پـیـکـرـشـ اـزـهـاـسـتـ چـوـ بـشـنـیـدـ خـسـرـوـ بـیـامـدـ بـدـرـ هـمـیـ شـدـ سـوـیـ رـوـمـ بـرـ سـانـ ⁸ گـرـدـ بـپـیـچـبـیدـ بـیـالـ وـ بـرـ وـ روـیـراـ هـمـیـ رـاـذـدـدـ آـنـ ⁹ دـقـنـ ذـرـمـ ذـرـمـ هـمـانـاـ سـرـانـقـانـ زـ پـیـشـ آـمـدـسـتـ ¹¹ اـگـرـ ذـهـ چـنـیـنـ نـرـمـ رـاـذـدـنـ چـرـاـسـتـ بـدـوـ گـفـتـ بـنـدوـیـ کـایـ شـهـرـیـارـ کـجـاـ ¹³ گـرـدـ مـارـاـ ذـهـبـیـنـدـ زـ رـاهـ چـنـیـنـ اـسـتـ یـارـانـتـرـا گـفـتـوـگـوـیـ چـوـ ¹⁵ چـوـبـیـنـهـ آـیـدـ بـایـوـانـ ¹⁶ شـاهـ ذـشـیـمـدـ چـوـ دـسـتـوـرـ بـرـ دـسـتـ اوـیـ بـقـیـصـرـ یـکـیـ نـامـهـ اـزـ شـهـرـیـارـ گـرـپـزـانـ بـرـفـتـسـتـ زـیـنـ مـرـزـ وـ بـوـمـ
---	---

¹ K, VI—دوه:

بـدـوـ گـفـتـ گـسـتـهـمـ کـایـ شـهـرـیـارـ * مـبـیـنـهـادـ چـشـمـتـ بـدـ رـوزـگـارـ
 چـنـیـنـ گـفـتـ خـسـرـوـ کـهـ گـرـدـانـ سـپـهـرـ * گـهـیـ خـشـمـ بـارـ آـورـدـ گـاهـ مـهـرـ
 کـجـاـ⁵ VI وـ⁶ IV op. وـ⁷ IV اـرـتـفـعـتـ الـأـصـوـاتـ منـ أـبـرـاجـ الـمـدـيـنـةـ²
 هـمـیـ تـاخـتـ I, IV—⁸ I, IV—6. op. هـمـیـ رـفـتـ تـرسـانـ K, VI⁹ اـیـنـ K—¹⁰ I, IV, VI¹¹ بـآـواـزـ L—[رانـ VI]
 کـهـ اـیـنـ نـاسـزـاـتـانـ بـپـیـشـ L— هـمـیـ رـفـتـ تـرسـانـ K, VI¹² کـهـ اـیـنـ K—¹³ I, K, IV, VI, VI— بـرـاهـ I, IV, VI—¹⁴ I, K, VI—¹⁵ I, IV, VI—¹⁶ K, VI—¹⁷ K, VI—
 پـاـپـدـ

ذدیدند گفتی مرا جز براه
ذدیدند^۱ ز آغاز فرج سهرا
بیاورد لشکر چو کوهی گران^۲
بدام بلا در^۳ ذیل اودخته
ذمایشند یاور^۴ مگر تازیان
سواران تازی برم به شمار^۵
که اکنون ترا پای بر جای ذیست^۶
چو جایی^۷ نه بینند سود و زیان
بدشمن سپارند^۸ از بهر چیز
هم او از تو بخشت خسندان بود
از ایدر برو تازیانقا بروم
چو رفتی یکایک بقیصر بگوی^۹
سلیح و سپاه وی آراسته است^{۱۰}
چو کارت شود سخت پیش قواند
بسی برم نهان آفرین^{۱۱} کرد پاد
که ما با غم و رنج گشته بیم گفت

ز من باز گشتنند پکسر سپاه
همی شاه خوانند بهرام^{۱۲}
پس من کنون تما پل ذهروان
چو شد کار بی پرگ^{۱۳} بگریختم
ذگه کردم اکنون بسدود و زیان
گر ایدونک فرمان دهد شهربدار
بدو گفت هرمز که این رای ذیست^{۱۴}
ذباشند یاور ترا قلازیان
بدرد دل ازدر ترا زار^{۱۵} ذیز^{۱۶}
بدین^{۱۷} کار پشت تو یزدان بود
چو بگداشت خواهی همی مرز و بوم
سخنهای این بنده چاره‌جوی^{۱۸}
بجایی که دین است^{۱۹} هم خواستست
فریدونیان نیز خودش تو اند^{۲۰}
چو بشنبید خسرو زمین بوس داد
بمندوی و گردوی و گسته هم گفت

^۱ K, VI—^۲ K, IV—^۳ K, IV—^۴ I, IV—^۵ بر—^۶ K, VI—^۷ I—^۸ K, VI—^۹ چو از تو—^{۱۰} K, VI—^{۱۱} ذزاد تو—^{۱۲} I, IV—^{۱۳} ذیابند—^{۱۴} K, VI—^{۱۵} سپارندت
ز دشت سواران بخواهم سوار
تر رفتن آذجا جز از رنج ذیست * که آذجا سلیح و تن و گنج ذیست
K, IV, VI— доб. tot же б. с незначительными вариантами. ^{۱۶} K, VI—^{۱۷} VI—^{۱۸} I, K, IV—^{۱۹} Б—перед переводом б. 631 дает такой перевод этого мисра:
سلیحست و هم ^{۱۶} IV—^{۱۷} VI—^{۱۸} I, K, IV— که جای گزینست و پر— هم دین— K, VI—^{۲۰} IV—^{۲۱} I, K, VI—^{۲۲} IV, VI—^{۲۳} IV, VI—^{۲۴} IV, VI—^{۲۵} IV, VI—^{۲۶} IV, VI—^{۲۷} IV, VI—^{۲۸} IV, VI—^{۲۹} IV, VI—^{۳۰} IV, VI—^{۳۱} IV, VI—^{۳۲} IV, VI—^{۳۳} IV, VI—^{۳۴} IV, VI—^{۳۵} IV, VI—^{۳۶} IV, VI—^{۳۷} IV, VI—^{۳۸} IV, VI—^{۳۹} IV, VI—^{۴۰} IV, VI—^{۴۱} IV, VI—^{۴۲} IV, VI—^{۴۳} IV, VI—^{۴۴} IV, VI—^{۴۵} IV, VI—^{۴۶} IV, VI—^{۴۷} IV, VI—^{۴۸} IV, VI—^{۴۹} IV, VI—^{۵۰} IV, VI—^{۵۱} IV, VI—^{۵۲} IV, VI—^{۵۳} IV, VI—^{۵۴} IV, VI—^{۵۵} IV, VI—^{۵۶} IV, VI—^{۵۷} IV, VI—^{۵۸} IV, VI—^{۵۹} IV, VI—^{۶۰} IV, VI—^{۶۱} IV, VI—^{۶۲} IV, VI—^{۶۳} IV, VI—^{۶۴} IV, VI—^{۶۵} IV, VI—^{۶۶} IV, VI—^{۶۷} IV, VI—^{۶۸} IV, VI—^{۶۹} IV, VI—^{۷۰} IV, VI—^{۷۱} IV, VI—^{۷۲} IV, VI—^{۷۳} IV, VI—^{۷۴} IV, VI—^{۷۵} IV, VI—^{۷۶} IV, VI—^{۷۷} IV, VI—^{۷۸} IV, VI—^{۷۹} IV, VI—^{۸۰} IV, VI—^{۸۱} IV, VI—^{۸۲} IV, VI—^{۸۳} IV, VI—^{۸۴} IV, VI—^{۸۵} IV, VI—^{۸۶} IV, VI—^{۸۷} IV, VI—^{۸۸} IV, VI—^{۸۹} IV, VI—^{۹۰} IV, VI—^{۹۱} IV, VI—^{۹۲} IV, VI—^{۹۳} IV, VI—^{۹۴} IV, VI—^{۹۵} IV, VI—^{۹۶} IV, VI—^{۹۷} IV, VI—^{۹۸} IV, VI—^{۹۹} IV, VI—^{۱۰۰} IV, VI—^{۱۰۱} IV, VI—^{۱۰۲} IV, VI—^{۱۰۳} IV, VI—^{۱۰۴} IV, VI—^{۱۰۵} IV, VI—^{۱۰۶} IV, VI—^{۱۰۷} IV, VI—^{۱۰۸} IV, VI—^{۱۰۹} IV, VI—^{۱۱۰} IV, VI—^{۱۱۱} IV, VI—^{۱۱۲} IV, VI—^{۱۱۳} IV, VI—^{۱۱۴} IV, VI—^{۱۱۵} IV, VI—^{۱۱۶} IV, VI—^{۱۱۷} IV, VI—^{۱۱۸} IV, VI—^{۱۱۹} IV, VI—^{۱۲۰} IV, VI—^{۱۲۱} IV, VI—^{۱۲۲} IV, VI—^{۱۲۳} IV, VI—^{۱۲۴} IV, VI—^{۱۲۵} IV, VI—^{۱۲۶} IV, VI—^{۱۲۷} IV, VI—^{۱۲۸} IV, VI—^{۱۲۹} IV, VI—^{۱۳۰} IV, VI—^{۱۳۱} IV, VI—^{۱۳۲} IV, VI—^{۱۳۳} IV, VI—^{۱۳۴} IV, VI—^{۱۳۵} IV, VI—^{۱۳۶} IV, VI—^{۱۳۷} IV, VI—^{۱۳۸} IV, VI—^{۱۳۹} IV, VI—^{۱۴۰} IV, VI—^{۱۴۱} IV, VI—^{۱۴۲} IV, VI—^{۱۴۳} IV, VI—^{۱۴۴} IV, VI—^{۱۴۵} IV, VI—^{۱۴۶} IV, VI—^{۱۴۷} IV, VI—^{۱۴۸} IV, VI—^{۱۴۹} IV, VI—^{۱۵۰} IV, VI—^{۱۵۱} IV, VI—^{۱۵۲} IV, VI—^{۱۵۳} IV, VI—^{۱۵۴} IV, VI—^{۱۵۵} IV, VI—^{۱۵۶} IV, VI—^{۱۵۷} IV, VI—^{۱۵۸} IV, VI—^{۱۵۹} IV, VI—^{۱۶۰} IV, VI—^{۱۶۱} IV, VI—^{۱۶۲} IV, VI—^{۱۶۳} IV, VI—^{۱۶۴} IV, VI—^{۱۶۵} IV, VI—^{۱۶۶} IV, VI—^{۱۶۷} IV, VI—^{۱۶۸} IV, VI—^{۱۶۹} IV, VI—^{۱۷۰} IV, VI—^{۱۷۱} IV, VI—^{۱۷۲} IV, VI—^{۱۷۳} IV, VI—^{۱۷۴} IV, VI—^{۱۷۵} IV, VI—^{۱۷۶} IV, VI—^{۱۷۷} IV, VI—^{۱۷۸} IV, VI—^{۱۷۹} IV, VI—^{۱۸۰} IV, VI—^{۱۸۱} IV, VI—^{۱۸۲} IV, VI—^{۱۸۳} IV, VI—^{۱۸۴} IV, VI—^{۱۸۵} IV, VI—^{۱۸۶} IV, VI—^{۱۸۷} IV, VI—^{۱۸۸} IV, VI—^{۱۸۹} IV, VI—^{۱۹۰} IV, VI—^{۱۹۱} IV, VI—^{۱۹۲} IV, VI—^{۱۹۳} IV, VI—^{۱۹۴} IV, VI—^{۱۹۵} IV, VI—^{۱۹۶} IV, VI—^{۱۹۷} IV, VI—^{۱۹۸} IV, VI—^{۱۹۹} IV, VI—^{۲۰۰} IV, VI—^{۲۰۱} IV, VI—^{۲۰۲} IV, VI—^{۲۰۳} IV, VI—^{۲۰۴} IV, VI—^{۲۰۵} IV, VI—^{۲۰۶} IV, VI—^{۲۰۷} IV, VI—^{۲۰۸} IV, VI—^{۲۰۹} IV, VI—^{۲۱۰} IV, VI—^{۲۱۱} IV, VI—^{۲۱۲} IV, VI—^{۲۱۳} IV, VI—^{۲۱۴} IV, VI—^{۲۱۵} IV, VI—^{۲۱۶} IV, VI—^{۲۱۷} IV, VI—^{۲۱۸} IV, VI—^{۲۱۹} IV, VI—^{۲۲۰} IV, VI—^{۲۲۱} IV, VI—^{۲۲۲} IV, VI—^{۲۲۳} IV, VI—^{۲۲۴} IV, VI—^{۲۲۵} IV, VI—^{۲۲۶} IV, VI—^{۲۲۷} IV, VI—^{۲۲۸} IV, VI—^{۲۲۹} IV, VI—^{۲۳۰} IV, VI—^{۲۳۱} IV, VI—^{۲۳۲} IV, VI—^{۲۳۳} IV, VI—^{۲۳۴} IV, VI—^{۲۳۵} IV, VI—^{۲۳۶} IV, VI—^{۲۳۷} IV, VI—^{۲۳۸} IV, VI—^{۲۳۹} IV, VI—^{۲۴۰} IV, VI—^{۲۴۱} IV, VI—^{۲۴۲} IV, VI—^{۲۴۳} IV, VI—^{۲۴۴} IV, VI—^{۲۴۵} IV, VI—^{۲۴۶} IV, VI—^{۲۴۷} IV, VI—^{۲۴۸} IV, VI—^{۲۴۹} IV, VI—^{۲۵۰} IV, VI—^{۲۵۱} IV, VI—^{۲۵۲} IV, VI—^{۲۵۳} IV, VI—^{۲۵۴} IV, VI—^{۲۵۵} IV, VI—^{۲۵۶} IV, VI—^{۲۵۷} IV, VI—^{۲۵۸} IV, VI—^{۲۵۹} IV, VI—^{۲۶۰} IV, VI—^{۲۶۱} IV, VI—^{۲۶۲} IV, VI—^{۲۶۳} IV, VI—^{۲۶۴} IV, VI—^{۲۶۵} IV, VI—^{۲۶۶} IV, VI—^{۲۶۷} IV, VI—^{۲۶۸} IV, VI—^{۲۶۹} IV, VI—^{۲۷۰} IV, VI—^{۲۷۱} IV, VI—^{۲۷۲} IV, VI—^{۲۷۳} IV, VI—^{۲۷۴} IV, VI—^{۲۷۵} IV, VI—^{۲۷۶} IV, VI—^{۲۷۷} IV, VI—^{۲۷۸} IV, VI—^{۲۷۹} IV, VI—^{۲۸۰} IV, VI—^{۲۸۱} IV, VI—^{۲۸۲} IV, VI—^{۲۸۳} IV, VI—^{۲۸۴} IV, VI—^{۲۸۵} IV, VI—^{۲۸۶} IV, VI—^{۲۸۷} IV, VI—^{۲۸۸} IV, VI—^{۲۸۹} IV, VI—^{۲۹۰} IV, VI—^{۲۹۱} IV, VI—^{۲۹۲} IV, VI—^{۲۹۳} IV, VI—^{۲۹۴} IV, VI—^{۲۹۵} IV, VI—^{۲۹۶} IV, VI—^{۲۹۷} IV, VI—^{۲۹۸} IV, VI—^{۲۹۹} IV, VI—^{۳۰۰} IV, VI—^{۳۰۱} IV, VI—^{۳۰۲} IV, VI—^{۳۰۳} IV, VI—^{۳۰۴} IV, VI—^{۳۰۵} IV, VI—^{۳۰۶} IV, VI—^{۳۰۷} IV, VI—^{۳۰۸} IV, VI—^{۳۰۹} IV, VI—^{۳۱۰} IV, VI—^{۳۱۱} IV, VI—^{۳۱۲} IV, VI—^{۳۱۳} IV, VI—^{۳۱۴} IV, VI—^{۳۱۵} IV, VI—^{۳۱۶} IV, VI—^{۳۱۷} IV, VI—^{۳۱۸} IV, VI—^{۳۱۹} IV, VI—^{۳۲۰} IV, VI—^{۳۲۱} IV, VI—^{۳۲۲} IV, VI—^{۳۲۳} IV, VI—^{۳۲۴} IV, VI—^{۳۲۵} IV, VI—^{۳۲۶} IV, VI—^{۳۲۷} IV, VI—^{۳۲۸} IV, VI—^{۳۲۹} IV, VI—^{۳۳۰} IV, VI—^{۳۳۱} IV, VI—^{۳۳۲} IV, VI—^{۳۳۳} IV, VI—^{۳۳۴} IV, VI—^{۳۳۵} IV, VI—^{۳۳۶} IV, VI—^{۳۳۷} IV, VI—^{۳۳۸} IV, VI—^{۳۳۹} IV, VI—^{۳۴۰} IV, VI—^{۳۴۱} IV, VI—^{۳۴۲} IV, VI—^{۳۴۳} IV, VI—^{۳۴۴} IV, VI—^{۳۴۵} IV, VI—^{۳۴۶} IV, VI—^{۳۴۷} IV, VI—^{۳۴۸} IV, VI—^{۳۴۹} IV, VI—^{۳۵۰} IV, VI—^{۳۵۱} IV, VI—^{۳۵۲} IV, VI—^{۳۵۳} IV, VI—^{۳۵۴} IV, VI—^{۳۵۵} IV, VI—^{۳۵۶} IV, VI—^{۳۵۷} IV, VI—^{۳۵۸} IV, VI—^{۳۵۹} IV, VI—^{۳۶۰} IV, VI—^{۳۶۱} IV, VI—^{۳۶۲} IV, VI—^{۳۶۳} IV, VI—^{۳۶۴} IV, VI—^{۳۶۵} IV, VI—^{۳۶۶} IV, VI—^{۳۶۷} IV, VI—^{۳۶۸} IV, VI—^{۳۶۹} IV, VI—^{۳۷۰} IV, VI—^{۳۷۱} IV, VI—^{۳۷۲} IV, VI—^{۳۷۳} IV, VI—^{۳۷۴} IV, VI—^{۳۷۵} IV, VI—^{۳۷۶} IV, VI—^{۳۷۷} IV, VI—^{۳۷۸} IV, VI—^{۳۷۹} IV, VI—^{۳۸۰} IV, VI—^{۳۸۱} IV, VI—^{۳۸۲} IV, VI—^{۳۸۳} IV, VI—^{۳۸۴} IV, VI—^{۳۸۵} IV, VI—^{۳۸۶} IV, VI—^{۳۸۷} IV, VI—^{۳۸۸} IV, VI—^{۳۸۹} IV, VI—^{۳۹۰} IV, VI—^{۳۹۱} IV, VI—^{۳۹۲} IV, VI—^{۳۹۳} IV, VI—^{۳۹۴} IV, VI—^{۳۹۵} IV, VI—^{۳۹۶} IV, VI—^{۳۹۷} IV, VI—^{۳۹۸} IV, VI—^{۳۹۹} IV, VI—^{۴۰۰} IV, VI—^{۴۰۱} IV, VI—^{۴۰۲} IV, VI—^{۴۰۳} IV, VI—^{۴۰۴} IV, VI—^{۴۰۵} IV, VI—^{۴۰۶} IV, VI—^{۴۰۷} IV, VI—^{۴۰۸} IV, VI—^{۴۰۹} IV, VI—^{۴۱۰} IV, VI—^{۴۱۱} IV, VI—^{۴۱۲} IV, VI—^{۴۱۳} IV, VI—^{۴۱۴} IV, VI—^{۴۱۵} IV, VI—^{۴۱۶} IV, VI—^{۴۱۷} IV, VI—^{۴۱۸} IV, VI—^{۴۱۹} IV, VI—^{۴۲۰} IV, VI—^{۴۲۱} IV, VI—^{۴۲۲} IV, VI—^{۴۲۳} IV, VI—^{۴۲۴} IV, VI—^{۴۲۵} IV, VI—^{۴۲۶} IV, VI—^{۴۲۷} IV, VI—^{۴۲۸} IV, VI—^{۴۲۹} IV, VI—^{۴۳۰} IV, VI—^{۴۳۱} IV, VI—^{۴۳۲} IV, VI—^{۴۳۳} IV, VI—^{۴۳۴} IV, VI—^{۴۳۵} IV, VI—^{۴۳۶} IV, VI—^{۴۳۷} IV, VI—^{۴۳۸} IV, VI—^{۴۳۹} IV, VI—^{۴۴۰} IV, VI—^{۴۴۱} IV, VI—^{۴۴۲} IV, VI—^{۴۴۳} IV, VI—^{۴۴۴} IV, VI—^{۴۴۵} IV, VI—^{۴۴۶} IV, VI—^{۴۴۷} IV, VI—^{۴۴۸} IV, VI—^{۴۴۹} IV, VI—^{۴۴۱۰} IV, VI—^{۴۴۱۱} IV, VI—^{۴۴۱۲} IV, VI—^{۴۴۱۳} IV, VI—^{۴۴۱۴} IV, VI—^{۴۴۱۵} IV, VI—^{۴۴۱۶} IV, VI—^{۴۴۱۷} IV, VI—^{۴۴۱۸} IV, VI—^{۴۴۱۹} IV, VI—^{۴۴۲۰} IV, VI—^{۴۴۲۱} IV, VI—^{۴۴۲۲} IV, VI—^{۴۴۲۳} IV, VI—^{۴۴۲۴} IV, VI—^{۴۴۲۵} IV, VI—^{۴۴۲۶} IV, VI—^{۴۴۲۷} IV, VI—^{۴۴۲۸} IV, VI—^{۴۴۲۹} IV, VI—^{۴۴۳۰} IV, VI—^{۴۴۳۱} IV, VI—^{۴۴۳۲} IV, VI—^{۴۴۳۳} IV, VI—^{۴۴۳۴} IV, VI—^{۴۴۳۵} IV, VI—^{۴۴۳۶} IV, VI—^{۴۴۳۷} IV, VI—^{۴۴۳۸} IV, VI—^{۴۴۳۹} IV, VI—^{۴۴۳۱۰} IV, VI—^{۴۴۳۱۱} IV, VI—^{۴۴۳۱۲} IV, VI—^{۴۴۳۱۳} IV, VI—^{۴۴۳۱۴} IV, VI—^{۴۴۳۱۵} IV, VI—^{۴۴۳۱۶} IV, VI—^{۴۴۳۱۷} IV, VI—^{۴۴۳۱۸} IV, VI—^{۴۴۳۱۹} IV, VI—^{۴۴۳۲۰} IV, VI—^{۴۴۳۲۱} IV, VI—^{۴۴۳۲۲} IV, VI—^{۴۴۳۲۳} IV, VI—^{۴۴۳۲۴} IV, VI—^{۴۴۳۲۵} IV, VI—^{۴۴۳۲۶} IV, VI—^{۴۴۳۲۷} IV, VI—^{۴۴۳۲۸} IV, VI—^{۴۴۳۲۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۱۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۱۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۱۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۱۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۱۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۱۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۱۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۱۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۱۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۱۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۲۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۲۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۲۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۲۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۲۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۲۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۲۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۲۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۲۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۲۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۱۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۲۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۱۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۲۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۱۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۶} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۷} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۸} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۲۹} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۰} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۱} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۲} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۳} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۴} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۵} IV, VI—^{۴۴۳۳۳۳۳۳۶} IV, VI—<sup

بـشـد^۱ کـار^۲ آـن بـاره یـکـمـارـگـی^۳
 ز بـیـچـارـگـی دـسـت بـر سـر گـرـفت
 جـبـهـاـنـجـوـی کـی دـاشـت اوـرا بـهـرـد^۴
 پـیـادـه یـلـانـسـیـنـه اـز پـل^۵ بـجـسـت
 هـرـانـکـس کـه بـوـذـنـد پـیـر و جـوان
 پـل ذـهـرـوـان سـر بـسـرـدـبـاز^۶ کـرد
 دـلـی پـر زـغـم^۷ دـیـدـگـان پـر زـخـون
 بـانـبـوـه اـنـدـیـشـگـان در ذـشـهـسـت^۸
 بـدرـواـزـه پـر پـاسـبـاـذـان ذـشـاـذـد

یـکـسـی تـیـمـر زـد بـرـدـر بـلـارـگـی
 پـیـادـه سـپـهـبـد سـپـر بـر گـرـفـت
 بـلـانـسـینـه پـیـشـاـنـه اـنـدـر آـمـد چـو گـرـد
 605 هـم اـنـدـر زـمـان اـسـپ اـورـا بـخـسـت
 سـپـه بـاز گـشـت اـز پـل ذـهـرـوـان
 چـو بـهـرـام بـر گـشـت خـسـرـو چـو گـرـد
 هـمـیـرـاـنـد غـمـگـیـمـن سـوـی طـیـمـسـفـون
 در شـارـسـتـاـنـهـا⁸ بـآـهـن بـبـسـت
 610 زـهـر بـرـزـنـی مـهـمـتـرـاـنـرـا¹⁰ بـخـواـند

1

دو دیده پر از آب و پر خون^{۱۲} جگر
همی بود پیشش زمادی دراز
که او را گزین کردی ای شهربار
سپاهی بیاورد سهبار مر
برو پند من بر نبند^{۱۵} سودمند
که هر گز مبدل روان ذام اوی
فران کس از اختیار آزده شد

وزاد جایگاه شد بدپیشش¹¹ پدر
 چو روی پدر دید بدرش ذمایز
 بدلو گفت کایان پهلوان سوار
 بدیامد چو شاهان که دارند فر
 بدگفت¹³ سخن هرج آمد ز پند
 همه جنگ و پرخاش بد کام اوی
 بندکام دزمی گران کرد دشاد

¹ I, K, IV, VI—شد که ² K, VI—جان ³ K—доб.:

همی هر زمانی یکی حمله کرد * اپر بارگی دسترا دست کرد
 (без рифмы; Т—второе мисра этого б. (при ином первом): VI—
 доб.:

همی هر زمانی یکی حمله کرد * بکشتن بر انگیخت زان دشت گرد
 فامر برویز فقط الجسر - ب پاره - ⁶ ت - K - ⁵ وی هر زمانی یکی حمله کرد - ⁴ ل -
⁷ I, IV, VI - ⁹ VI - ⁸ I, K, IV, VI - ⁸ براز درد دل - ⁷ I, IV, VI - ¹⁰ I, IV, VI - ¹¹ K, VI -
 مهتری را - ¹⁰ و امر بترقیب اسیاب الحصار و حفظ الابواب و الأسوار -
 باید - ¹⁴ K, VI - ¹³ برفتم - ¹⁴ I, IV, VI - ¹² I, K, IV, VI - ¹³ دو دیده پر از خون و خسته - ¹² I, K, IV, VI -
¹⁵ I, IV, VI - ¹⁵ پر فید پند من - K, VI - ¹⁵ پکفتم ذبد پند من -

پس از در همی را زد به رام گرد
 رسیدند به رام و خسرو بهم
 چو پیلان^۱ جنگی برآشوفتند
 همی گشت به رام چون شیرفر
 بین گونه تا خور ز گندید بگشت
 تخوار آن زمان پیش^۲ خسرو رسید
 چو بشنید خسرو بگسته هم گفت
 که ما ده تنیم این سپاهی^۳ بمزرك
 هزدست به نگام بهتر ز جنگ
 همی را زد ذاکار دیده جوان
 پس اندر همی تاخت^۴ به رام تیز
 چو خسرو چنان دید بزر پل به ماند
 پیارید گفت^۵ کمان مسرا
 کمانش^۶ ببرد آنک گنجور بود
 کمان بزر گرفت آن سپه دار گرد
 همی تیز بارید همچون تگرگ
 پس اندر همی تاخت^۷ به رام شیر
 چو خسرو ورا^۸ دید بزرگ بگشت شاد
 590
 595
 600

۱ K, VI—^۲ شیران—^۳ ذند—^۴ رسید—L کشید—^۵ I, K, IV, VI—^۶ جنگرا نیست
 اگر چند اید زد مرا داده فر * بباید ازین جنگ پیچید سر
 ۷ IV—^۸ سپاه—^۹ پهلوان—^{۱۰} ایمن—^{۱۱} K, VI—^{۱۲} شدم—^{۱۳} I, K, IV, VI—^{۱۴} گفت آن—^{۱۵} I، K، VI—^{۱۶} کمانکش—^{۱۷} K, VI—^{۱۸} I, K, IV, VI—^{۱۹} I, K, IV, VI—^{۲۰} حنان

<p>شد از زخم شمشیر و کشته² سه توه همه رزمگاه کشته و خسته دید پرین دشمنان کامگاری کنید همان³ زخم شمشیر کار منست نه ترک⁴ دلور سه پیمل⁵ سه ترگ پرندواری از میلان بمر کشید سپر بمر آورد شاه سوار بزد قیخ¹⁰ و انداخته ش سرنگون¹¹ زمادی دگر کرد باید دردگ چه اذیج وی را خوار بگذاشتند که اکنون شدم زین سخن¹³ بدگمان همان از در تاج¹⁴ پیوند ذیست چه ازرا ذمانت¹⁵ یکی شهریار¹⁶ بدین روز هر گز میادت¹⁷ ذیاز¹⁸ که کس در زمانه ترا یار نیست ک زایدر برو تازیان تازه خوار بران²⁰ رزمگاه آذچ یابی بیار²¹ همان بدره و برد و تخت عاج²⁴ فرابون ببردن کشیده دند رذچ پدید آمد و گشت گیتی بندش²⁵</p>	<p>چنین قا سپیده¹ بمر آمد ز کوه چو شد دامن قیره شب ڈاپید بگردشان گفت یاری کنید که پیروزگر پشت و پار منست پیامد دمان تا بمر آن سه ترک یکی⁶ تاخت تا نزد⁷ خسرو رسید همی خواست زد بمر سر شهریار بزیر⁸ سپر قیخ زهرآبگون⁹ خروشید کای نامداران چند سپاهش همه پشت¹² برجاشتند بهندوی و گستہم گفت آن زمان رسیده مرا هیچ فرزند نیست اگر من شوک کشته در کارزار پدو گفت بهندوی کای سرفراز سپه رفت اکنون تو ایسر مه ایست بزنگوی¹⁹ گفت آن زمان شهریار ازین ماندگان بمر سواری هزار سرای پرده²² دیبه و گندج و تاج²³ بزرگان بند برد بادند و گندج هم آذگاه یکی ازدهافش درفش²⁵</p>
	565
	570
	575
	580

¹ I, K, IV, VI ² سنان سپیده—³ I, K, IV—
 چهارنرا بفر [بهر—I] آرزو گو رسد—¹³ I, IV—¹⁴ I, K, IV, VI—¹⁵ I, K, VI—¹⁶ IV—[I, K, VI—¹⁷ I, K, VI—¹⁸ IV—¹⁹ K, VI—²⁰ بگردی ویز—I, IV—²¹ I, K, IV, VI—²² K, IV—²³ K, VI—²⁴ K, VI—²⁵ K, VI—
 582 стоит перед б. 581 текста.

هم آنگاه آن ازدهای درفش—²⁵ K, VI— و تاج

⁴ I, K, IV—⁵ I, K, IV—⁶ همی—⁷ I, K, IV, VI—⁸ شیر—⁹ گرگ—¹⁰ VI—¹¹ IV—¹² 6. оп. I, K, VI—¹³ IV—¹⁴ 6. оп. I, K, VI—¹⁵ I, K, VI—¹⁶ IV—¹⁷ 6. оп. I, K, VI—¹⁸ IV—¹⁹ 6. оп. I, K, VI—²⁰ ازان—²¹ وزان—I, K, VI—²² بگردی ویز—I, IV—²³ سرای پرده—I, K, VI—²⁴ تخت عاج—I, K, VI—²⁵ گنج—I, K, VI—

سخنگوی و دادنده و پادگیهـر
همـی بـود پـویـان شـبـ^۳ دـیر یـاز
ازـان^۴ ذـامـدارـان وَ کـنـداورـان
کـه تـارـم لـشـکـر نـیـایـد پـنـدـیدـ
پـتـرسـبـم کـیـن کـار گـرـدد درـاز
کـه خـسـرو شـبـیـخـون کـنـد باـ سـپـاه
سوـی لـشـکـر پـهـلـوان شـد چـو گـردـ^۵
بهـر جـای شـمـعـی هـمـی سـوـختـندـ

۹

550

سـپـاهـی جـهـاـنـگـیـر و^{۱۰} گـرـد و دـلـبـر
سـپـهـ بـود شـمـشـیـرـزـن صـدـ^{۱۲} هـزار
کـه بـودـنـد غـرـنـدـه بـر سـانـ^{۱۳} گـرـگـ
بـر آـید بـهـنـگـام بـاذـگـ خـرـومـیـ
سـراـنـرا زـخـون بـر سـر اـفـسـر ذـهـبـیدـ
سـهـهـ ذـرـکـ سـرـافـرـاـزـشـانـ پـیـشـیـروـ
جـفـاـپـیـشـهـ و کـیـنـهـدارـ آـمـدـدـدـ
از آـهـن زـمـیـن بـودـ^{۱۶} وز گـرـدـ^{۱۷} مـیـخـ
کـه اـمـرـوـزـ پـیـرـوـزـیـ رـوـزـ^{۱۸} مـاسـتـ
دو دـیـنـهـ پـر اـز خـوـنـ و رـخـ لـازـورـدـ

555

زـ لـشـکـر گـزـبـنـ کـرـد بـهـرـام شـیـهـرـ
چـو کـرـدـدـ بـا او دـبـیـرـانـ^{۱۱} شـمـارـ
زـ خـاقـانـیـانـ آـن سـهـهـ ذـرـکـ سـهـتـرـگـ
بـجـنـگـآـورـانـ گـفتـ چـونـ زـخـمـ کـوـسـ
شـمـاـبـرـ خـرـوـشـیـدـ و اـنـدـرـ دـهـیـدـ^{۱۴}
بـشـدـ قـیـزـ لـشـکـرـ بـفـرـمـانـ گـوـ
بـرـ^{۱۵} لـشـکـرـ شـهـرـیـارـ آـمـدـدـدـ
خـرـوـشـ آـمـدـ اـز گـرـزـ و گـوـپـالـ و قـیـیـخـ
هـمـیـ گـفتـ هـرـ کـسـ کـه خـسـروـ کـجـاستـ
بـهـلـاـ هـمـیـ بـودـ خـسـروـ بـدرـدـ

560

برینـ IV بـدانـ K بـدـینـ VI گـزـبـنـ کـرـدـ^۱ ۲ I, IV, VI ۳ I, IV, VI ۴ شبـیـهـ ۵ لـ op. ۶ K, VI ۷ بـدانـ VI ۸ K, VI—до б.:
شـنـیـدـه سـخـنـهـا هـمـهـ باـزـ گـفت~ * ذـهـ بـرـ آـشـکـارـا کـه بـرـ رـازـ گـفت~
چـو بـهـرـام [لـشـکـرـ VI] اـزـانـ کـارـ آـگـاهـ شـد~ * کـه لـشـکـرـ مـرـورـا نـکـوـخـواـهـ شـد~
سـیـ IV شـشـیـ^۹ ۱۰ L, K, VI op. ۱۱ K, VI—^{۱۲} I, K, VI بـزـرـگـانـ ۱۳ I, K, IV, VI بـرـسانـ اـرـغـنـدـهـ بـهـرـامـ ۱۴ I, K, IV, VI بـدانـ^{۱۵} I, K, VI ذـهـبـیدـهـ بـهـرـامـ ۱۶ I, K, VI المـذـكـورـيـنـ
و جـعـلـ عـلـيـهـمـ الـقـرـاـكـ الشـلـاـةـ بـهـرـامـ ۱۷ I, IV, VI گـزـ ۱۸ K, VI گـشتـ

وزیدن ساخته‌تن در ذهبان ساز^۱ ما
 نباید که تو سر پندشمن دهی
 بدل رای او سودمند آمدش
 که پاشند پر فیک و بد یارمند
 چو شاپور و چون اذدیان دلیر
 چو نستود لشکرکش^۴ نیوسوز^۵
 سپهرا همی دید خسرو^۷ ز دور^۸
 که من بی‌گمه‌اذم کزیدن راز ما
 پدان لشکر اکنون رسید آگهی
 چو بشنید خسرو پسند آمدش
 گزیدن کرد زان سرکشان مرد چند
 چو خراد بروزدن و گستاخم شیمر
 چو بندوی^۲ خراد^۳ لشکر فروز
 قلی بود پر سبزه و^۶ جای سور

三

۵۴۰ وزین روی بندشست ببرام^۹ گرد
 سپهبد بپرسید زان سرکشان
 فرسنده هر کس که دارید خویش
 گردیدشان^{۱۳} بیایند و فرمان کنند
 سپه^{۱۶} ماند از بردع و اردبیل
 از پشان برزم اذرون نیست باک
 شنیدند گردکشان این سخن
 ۵۴۵ بزرگان برفرتهند بـا او^{۱۰} و خرد
 که آمد ز خویشان شمارا ذشان
 که باشند یکدل بگفتار و^{۱۱} کیش^{۱۲}
 بدپیمان روانرا^{۱۴} گروگان کنند
 از ارمـیه ذیز بـیـرـد و خـیـل^{۱۷}
 چـهـ مرـدانـ برـدـعـ چـهـ پـکـ مشـتـ خـاـکـ
 کـهـ بـهـ رـامـ جـهـنـگـاـورـ اـفـگـانـ بـنـ

¹ I, IV—در نهان ساختن کار—(без рифмы). ² Л, I, IV—доб. ³ K, VI—پیروز—(в тексте по Т.). ⁴ K—گم دنکش—IV لشکر شکن ⁵ K, VI—доб.:

جز این نیز هر کس که بد در خورش * ذگهبان گنج و سپاه و سرش
 ۶ برآجها شد و دید لشکر—^۸ I, IV—обратный порядок мисра; K, VI — доб.:
 چون—I^۷ K, VI لشکر—^۹ I, IV در شب بمهرا—^{۱۰} I, IV ز اشکر بزرگان برفتنند—^{۱۱} I, IV ازیشان—K^{۱۲} K, VI که بکدل بود نیز و هم گفت [رسم—VI] و کیشی—^{۱۳} K, VI و—I
 IV که دشان—^{۱۴} I, K, IV, VI دانها—^{۱۵} K, VI—доб.:

ز گندج م-ن ایشان ڈوازگر شووند * دسسان شما پاک مهه-ت-ر شووند
 و ز ارمینیه سست [شمت-IV] و بی بر دو خیل-¹⁶ I, IV, VI-¹⁷ کسی-
 K, VI-¹⁸ همان نیز از میمنه [ارمینیه-VI] خیل خیل
 خیل

گر از دل پشتب—^۱ IV من چون—VI چون من—^۲ K بداند—K^۳ کودک—IV
 جهاندیده—^۴ L پرداخت—^۵ I, K, IV, VI ز دل بیم و هم ترسن—K, VI ترسن
 دشمنت—^۶ I, IV چرا اینمنی از بد—^۷ K, VI همه—^۸ K, VI همین
 VI و هم معک بمنزلة القميص من المدن—B چنان اند چون با [بر—VI] تو پیراهنت—
 پیوسته—K پیوسته یک—^۹ I, K, VI پسر—^{۱۰} I, K, IV, VI متصلون بد و منفصلون عنک
 آرزوی—^{۱۱} L پسر—^{۱۲} I, K, VI پسر—^{۱۳} I, K, VI پیوسته در یک—IV بزر یک
 بردا به پیچد—^{۱۴} I, K, IV, VI چنین—^{۱۵} I, K, IV, VI باشد—^{۱۶} I, K, IV, VI کردی—
 VI چنان—^{۱۷} I, K, IV, VI رزمگاه—^{۱۸} I, K, IV, VI اند امشب—^{۱۹} I, K, IV, VI

که اندرون دلست شد خرد^۱ نایا پدید
برین راستی پاک یزدان گواست
دل و مغز من پر ز^۲ تیمار گشت
که مرگ^۳ اندرون آید^۴ بپولاد ڈرگ
دایم که بر تو چه خواهد رسید
دو^۵ گفت بهرام کایانست راست
لیکن کنسون کار ازین در گذشت
گرمه^۶ شوم گرو^۷ ذہم^۸ سر بمرگ

500

V

چ-و بگذشت^۹ شاد از پل ذهروان
سزاوار بر قخت شاهی نشاند
جه-ه-ا-ذ-دیده و کارکرده سران
جز از آزمایش ذه اندر خورست
و گر چند هسته بیم ذیکر شنام^{۱۲}
که چندین غم و رنج باید فزود
بسی شور و قلخ^{۱۳} جهان دیدهاید^{۱۴}
ذهان دارم از لشکر آواز خویش
ذباید که بیرون بر زد از میان
شود چون^{۱۵} بگویند پیش سپاه
سپهرا بجنگ ازدر ازدخته-ن
سواریست^{۱۶} امس افگن و کارکن^{۱۷}

وزان روی شد ش---ه---سروی---ار ج---وان
 همه ممهت را از لشکر بخواهد
 چندین گفت کای ذیکدل سروران¹⁰
 بشاهی مرا این ذخستیین¹¹ سرست
 بجای کسی ذیست مارا سپام
 شمارا ز ما همیچ ذیکی ذبود
 ذیکان مارا پرسه---یه دهاید
 بخواهم گشادن یکی راز خویدش
 سخن گفته من بایسرانیه ان
 کزین گفتن¹⁵ اندیشه من قبهان
 من امشب سگازیه دهان قاحختن
 که پ---ه---ه اهوا دپدهام در¹⁷ سخن

مغز پر درد و—¹ K, VI مغز از آز—² VI, IV بدل—³ I, IV سرت مغز شد—⁴ K, VI آیم—⁵ VI به—⁶ I, K, IV, VI دهم—⁷ K بمهگ—⁸ K نه مرگ—⁹ K ذخستیین مرا این—¹⁰ I, K, IV, VI مهتران—¹¹ K ببرگشت—¹² K, VI ذخستیین مرا این—¹³ K بمهتران—¹⁴ I, K, IV, VI گفته—¹⁵ I, K, IV, VI گروم و سرد از—¹⁶ VI گر—¹⁷ K, VI گلخ و شور از¹⁸ I, IV—دوب.: ذدید—دم خردمندی اذدر سرش * ذه اذدر سر ذاته مور لشکرش جز از رزم سلاوه ذگوید سخن * همه ذه کند روزگار کهن—¹⁹ K, VI سوارست و²⁰ I, IV دیجم اندز VI ذدید—دم خردمندی اذدر کهن—²¹ K, VI سوارست و²² I, IV دیجم اندز VI ذدید—دم خردمندی اذدر سرش * ذه اذدر سر ذاته مور لشکرش جز از رزم سلاوه ذگوید سخن * همه ذه کند روزگار کهن K, VI—دوب.: ذدید—دم خردمندی اذدر سرش * ذه اذدر سر ذاته مور لشکرش جز از رزم سلاوه ذگوید همه ذه اذدر سر ذاته ازان رزم جوید همه ذه سواره دستت ذهافگن آ، VI و کارکن * ازان کار و که دار گهود سخن

قوادست کردن بایران ذگاه
که آورد لشکر بایران زمین
بد او ز ایران و توران² بگاشت³
زمین کرد و هم آسمان آفرید⁴
ذند پیش او شیخ در فده گام
بد پا⁵ از آورد رای⁷ پدر
همان⁸ تخت پیروزه آراستند
که جان سپهبد کند تاج پاد
سر¹⁰ تخت نوذر کلاه منست¹¹
ذیابد مگر مرد پیروزبخت¹²
خردمند و روشن دل و پر ز داد¹⁴

اگر شهرباری بگنج و سپاه
ذبودی جز از ساوه سالار چیمن
تر پاک یزدان بروبر¹ گماشت
جهاندار تا این جهان آفرید⁴⁹⁰
ذدیدند هر گز سواری چو سام
چو نوز شد از بخت⁵ پیدادگر
همه مهران سامرا خواستند
بران⁹ مهران گفت هر گز مماد
که خاک مینوچهر گاه منست
بدان گفتم این ای برادر که تخت
که دارد کفه راد و فر و ذزاد

نه داور به پیران^{-IV} ز ایرانیان باز داشت³ K, VI—I² بایران—I³ پنیران—IV
تخت⁵ بلند آسمان از برش بر کشید⁴ I, K, IV, VI—I⁴ و ایران نکاشت(?)
بدان⁶ I, K, IV, VI—I⁷ پیای⁸ راه—I⁹ همی—I¹⁰ I, K, IV, VI—I¹¹ پی—I—dob.:
بران¹² I, K, IV, VI—I¹³ دل—I¹⁴ K—dob.:

بدان گفته ای سور نیکبخت * که تا دل ذبری ز تاج و ز تخت
K, VI—dob.:

ز تو سام داشم که بد مردتر * ذجست و نبود او چو تو بدھنر
مردم نیکبخت—I¹² K—I¹³ دل—I¹⁴ K—dob.:

بچنگ ازدر آری همی تاج ذو * ذماد بدتو دیر رذجه مشو
اگر تو شوی خسته از شاه ذو * سپاهت ذشادند بر گاه ذو
ذخواهند دیگر کسی را بگاه * دل لشکر از کیم او بد تباہ
بچای کسی نیست مارا سپام * و گر چند هستیم نیکی شناسی VI—dob.:

اگر هم بچنگ آوری تاج ذو * ذماد بدتو دیر رذجه مشو
اگر تو شوی خسته در دست چیم. * بد آید ازیشان بر ایران زمین
ذخواهند دیگر کسی را بگاه * دل لشکر از کیم او بد تباہ
بچای کسی نیست مارا سپام * و گر چند هستیم نیکی شناسی

ذهاده تو اندر میان پیش پای همیشه ^۱ دو چشم پر از خون بود ^۲ گل زهر خیره بهویدی ^۳ همی ^۴ همه ذام بهرام دشنهام ^۵ گشت ^۶ رواذست بدوزخ بـزـدان ^۷ بود ^۸ که بد در جـهـان مر ^۹ ترا خواستار ^{۱۰} بدست آمد و ^{۱۱} بر ذهادی کلاه ^{۱۲} بـجـوـیـیـ کـنـونـ گـاهـ شـاهـهـانـ ^{۱۳} مـبـلاـشـ اـذـدـرـیـنـ تـاجـورـ ذـاسـپـ اـسـ هـنـرـمـنـدـ بـوـدـیـ ^{۱۴} مـنـیـفـشـ مشـوـ بـیـزـدانـ گـنـهـگـارـ گـرـدـیـ هـمـیـ بـگـفـتـهـارـ آـذـرـگـشـسـپـ ^{۱۵} پـلـیـدـ ذـبـدـ بـنـهـدـراـ رـوـزـگـارـ ذـبـرـدـ ^{۱۶} زـ بـرـدـعـ بـیـاـمـدـ پـسـرـ کـیـنـهـجـوـیـ بـکـامـ وـ آـرـاسـتـتـنـ گـیـاهـ نـوـ ذـدـیـدـیـ دـلـتـ جـزـ بـهـ ^{۱۷} رـوـزـگـارـ ^{۱۸} چـرـاـ کـرـدـ آـهـنـگـ اـیـنـ تـاجـ وـ قـختـ بـجـایـنـدـ شـاهـانـ بـرـذـاـ وـ پـیـرـ بـایـرانـ کـهـ خـوـانـدـ تـراـ شـهـرـهـارـ	پـدرـ زـنـدـهـ وـ قـختـ شـاهـیـ بـجـایـ نـداـذـمـ سـرـاـنـجـامـ اـیـنـ چـونـ بـودـ ^{۱۹} جـزـ اـزـ درـ ^{۲۰} وـ نـفـرـیـنـ نـجـوـدـیـ هـمـیـ چـهـ ^{۲۱} گـوـینـدـ چـوـبـیـنـهـ بـدـنـامـ ^{۲۲} گـشتـ ^{۲۳} بـرـیـنـ نـیـزـ ^{۲۴} هـمـ خـشـمـ یـزـدانـ بـودـ ^{۲۵} نـگـرـ تـاـ جـزـ اـزـ هـرـمـزـ شـهـرـیـارـ ^{۲۶} هـمـ ^{۲۷} آـنـ قـختـ وـ آـنـ کـالـهـ ^{۲۸} سـاـوـهـشـاهـ ^{۲۹} چـوـ زـوـ ذـامـورـ گـشـتـهـ اـذـرـ جـهـانـ ^{۳۰} هـمـهـ ذـیـکـوـیـهـاـ زـ یـزـدانـ شـنـنـامـ ^{۳۱} بـرـزـمـیـ کـهـ کـرـدـیـ چـنـیـنـ کـشـ مشـوـ بـمـدـ دـیـوـرـاـ یـارـ کـرـدـیـ هـمـیـ چـوـ آـشـفـتـهـ شـدـ هـرـمـزـ وـ بـرـ دـمـیـدـ تـراـ اـذـرـیـنـ صـبـرـ بـایـسـتـ کـردـ ^{۳۲} چـوـ ^{۳۳} اوـرـاـ چـنـانـ سـخـنـتـیـ آـمـدـ بـرـوـیـ بـبـهـایـسـتـ رـفـتـنـ بـرـ شـاهـ ذـوـ ذـکـرـدـیـ جـوانـ جـزـ بـرـایـ تـوـ کـارـ ^{۳۴} قـنـآـسـانـ بـدـیـ شـادـ وـ پـیـروـزـبـختـ ^{۳۵} تـوـ دـاـذـیـ کـهـ اـزـ قـخـمـهـ اـرـدـشـیـرـ ^{۳۶} اـبـاـ گـنـجـ وـ بـاـ لـشـکـرـ بـیـشـهـارـ
---	--

^۱ I, IV — ۴73 и 474 текста. ^۲ IV — доб. бб. 473 и 474 текста. ^۳ دود — Л. оп. ^۴ IV — و. ^۵ K —

^۶ VI — б. оп. ^۷ I, K, IV, VI — چـوـ چـهـ بـوـدـیـ ^۸ VI — خـودـکـامـ ^۹ VI —

ذـمـاـنـدـ جـهـانـ اـیـ بـرـادرـ بـکـسـ * ذـمـاـنـدـ بـجـزـ ذـامـ ذـیـکـوتـ بـسـ ^{۱۰} K — доб.:

^{۱۱} K — доб.: ^{۱۲} K, VI — گـرـوـگـانـ ^{۱۳} K — доб.: ^{۱۴} I, IV, VI —

ذـرـوـزـ گـنـدـرـ کـرـدـنـ اـذـدـیـشـهـ کـنـ * پـرـسـتـبـهـ کـنـ ^{۱۵} IV — б. стоит после б. 469 текста. ^{۱۶} I, K, IV, VI —

کـهـ کـرـدـ اـزـ بـزـرـگـانـ ^{۱۷} VI — چـوـ چـوـ چـوـ ^{۱۸} I, K, IV, VI — آـمـدـتـ ^{۱۹} IV — б. стоит после б. 469. ^{۲۰} I, K, VI —

تـخـتـ ^{۲۱} IV — б. оп. ^{۲۲} K — آـبـیـنـ گـشـسـپـ — لـ بـفـرـهـنـگـ مـرـدـیـ ^{۲۳} VI — б. оп. ^{۲۴} VI —

جزـ ^{۲۵} I — بـکـامـ توـ بـوـدـیـ هـمـیـ تـاجـدارـ ^{۲۶} K — اـنـهـ VI — جـزـ بدـ ^{۲۷} I, IV —

که جز خاک قیمه مبادت نهفت^۱
ذنیدمی مرا پیش او بسر بپای
روانش پر از درد و تن^۲ پر گداز
بسدان ترک بدمساز بهرام گفت
که گفتست که چاشاه رزمای
پس آمد بلشکرگه خویش باز

450

٦

برادرش^۴ پر درد زان^۵ رزم—گاه^۶
بیاورد فرمان بری چادرش^۷
دلش^{۱۰} خسته از درد و قیمه روان
چگونه شدی^{۱۱} پیش خسرو بگوی
مگردن تو در آشتی رای کند
که اورا ز شاهان ذیلاید^{۱۳} شمرد
ذه داشسری گر^{۱۴} درخشندیدی
هنرمند باید تن شیریار
که ای پرهنر^{۱۵} مهتر نامجوی
بپیش آوری تندی و بندی
که بشدت سخن گفتدن راست تلغیخ
همه راستیها گشاد از ذهفت
ز گیتی چو بر داشته ببر خویش^{۱۷}
کجا بهره بودش^{۱۹} ز داشش بسی
بیکباره^{۲۱} گم کرد گوش و بروی^{۲۲}
نمود از قیمارت^{۲۳} کسی چاجور
ذبودی من از داغ قیمه روان

چو خواهرش بشنه بید کامد ز راه^۳
بینه داشت آن ذامدار^۸ افسرش
بیامد بندزد^۹ برادر دمان^{۱۰}
بدو گفت کای مهتر چندگچوی
گر او^{۱۲} آز جوانی شود قیزوتند
بخواهر چنین گفت بهرام گرد
نه چنگی سواری ذه بشندهیدی
هنر ببر از گوهر ذامدار
چنین گفت داشته خواهر بدی
ترا چند گویم سخن ذشندی
ذگر تا چه گوید سخن گوی بلغ
هر آنکس که آهی تو بنا تو گفت
مکن رای وید رانی^{۱۶} شبر خویش
برین^{۱۸} بربکی داستان زد کسی
که خر شد که خواهد ز گاوان سروی^{۲۰}
ذکوهشن مخواه از جهان سر بسر
اگر ذیستی در میان این جوان

460

465

^۱ پر از درد—^۲ مبادات جفت—^۳ دل—^۴ سپاه—^۵ I, IV—^۶ K, IV, VI—^۷ نامور—^۸ VI—^۹ بر گشت از پیش شاه—K—^{۱۰} بر گشت از VI—^{۱۱} K—^{۱۲} دلی—^{۱۳} دلی—K—^{۱۴} I, IV, VI—^{۱۵} دوان—K—^{۱۶} دوان—^{۱۷} بیشش—K—^{۱۸} دلی—^{۱۹} I, IV, VI—^{۲۰} بگویاره (=گله گاو)—I—^{۲۱} سرو—^{۲۲} I, K, VI—^{۲۳} K—^{۲۴} نژادت

بـدو گـفت بـهـرام کـز رـاه دـاد
کـه سـاسان شـبان و شـبان زـاده بـود
بـدو گـفت خـسـرو کـه اـی بـدـکـنـش
دـروـغـسـمـت گـفـتـهـار تو سـرـجـسـر
تو اـز بـدـقـنـان بـوـدـی و بـیـبـنـان⁶
بـدو گـفت بـهـرام کـاـذـدر جـهـان
وـرا¹⁰ گـفت خـسـرو کـه دـارـا بـمـرد
اـگـر بـخـت¹¹ گـمـشـد کـجا شـد نـزـاد
بـدـیـن هوـش و اـیـن رـای¹² و اـیـن فـرـهـی
بـگـفت و بـخـنـدـید و بـر گـشت زـوـی
زـخـاقـانـیـان آـن سـهـ تـرـکـ سـتـرـگـ
کـچـا گـفـتـهـ بـوـدـدـ بـهـرامـرا
اـگـر مـرـدـه گـرـ زـدـدـه بـالـای شـاهـ
ازـپـشـان سـوارـی کـهـ ذـلـپـاـکـ بـودـ
هـمـی رـاـنـدـ پـرـخـاشـجـوـی و دـرـمـ
چـوـ نـزـدـیـکـتـر گـشتـ باـخـنـگـ عـاجـ
بـیـهـنـدـدـاخـتـ آـن قـابـ دـادـ کـمـنـدـ
[پـکـی قـیـیـغـ گـسـتـهـمـ زـدـ²² پـرـ کـمـنـدـ
کـمـانـرا بـزـهـ کـرـدـ بـنـدـدـوـی گـرـدـ
435
440
445

از آرش تـو مـارا ذـکـوهـی هـمـی * بشـاهـی ز خـسـرـو شـکـوهـی هـمـی
¹ Kـ VIـ 6. op. ² VIـ 6. op. ³ I, IV, VIـ لـ گـفـتـن ⁴ I, IV, VIـ لـ گـفـتـن
 بـی بـنـان ⁵ لـ کـثـرـی ⁶ لـ بـی بـنـان ⁷ VIـ 6. op. ⁸ I, K, IVـ چـ اـنـ ⁹ VIـ 6. op.
 بـدـشـاذـان و اـز بـدـقـنـان ¹⁰ Kـ بـدـگـمان ¹¹ VIـ 6. op. ¹² Kـ رـای و اـین هـوشـ ¹³ VIـ 6. op. ¹⁴ VIـ 6. op. ¹⁵ VIـ 6. op. ¹⁶ I, K,
 بـدو ¹⁷ VIـ 6. op. ¹⁸ VIـ 6. op. ¹⁹ VIـ 6. op. ²⁰ VIـ 6. op. ²¹ I, IV, VIـ 6. op. ²² Kـ سـرـشـاهـرا زـان ذـیـامـد گـزـنـد ²³ I, IV, VIـ 6. op. ²⁴ Kـ دـوـبـ:
 چـنـگـ ²⁵ کـزو روـی پـیـغـمـبـرـی خـدـنـگـ * آـن قـمـ کـ قـبـیـلـی خـدـنـگـ ²⁶ جـنـگـ

مگر آز تاج^۱ از دلت بسته شد^۲
وز اندیشه^۳ گنج سرکش شدی
ز دیو و ز جادو چهان پر هراس
فریدون فرخنده با او چه کرد^۴
پدل زنده و مردگان^۵ مذنب^۶
بدین^۷ سان سر از داد بر تافتند
دل جنگیان پر مدارا کنم^۸
بر آن پر نهادند پکسر سپاه
چو از خواسته سبیر گشتند و مست
شوند این دلیران بی^۹ بیم^{۱۰} و باک
همه ذامداران و^{۱۱} کنداران
شکست اند آید بترخت مهی
سر آید مگر بر من این گفت و گوی^{۱۲}
من و چه بر بد با کلاه و سپاه^{۱۳}
چو^{۱۴} دانی که او بود شاه چهان
بفرمان و رایش سر افکنده بود^{۱۵}

پژشك تو پندست و دارو^۱ خرد
بپیروزی اند اند چنین کشن شدی
شنبیدی که ضحاک شد ناسپامن^{۱۶}
چو زو شد دل مهتران پر ز درد
سپاهت همه بندهگان مذنب^{۱۷}
ز تو لختکی روشنی یافته نند
چو من گنج خویش آشکارا کنم
چو پیروز گشتی تو بزر سلوه شاه
که هر گز^{۱۸} نه بینند زان پس^{۱۹} شکست
ذباید که بر دست من^{۲۰} بر هلاک
تو خواهی^{۲۱} که چنگی سپاهی گران
شود بوم ایران ازیشان قهی
که بد شاه هنگام آرش بگوی
بدو^{۲۲} گفت بهرام کان گاه^{۲۳} شاه
بدو گفت خسرو که ای بدزهان
ذدانی که^{۲۴} آرش ورا^{۲۵} بنده بود

^۱ IV—^۲ VI—^۳ K—^۴ داد و

چو بسیار شد روزگار بدی * فراز آمد آن گردش اید زدی
فریدون فرخ شنیدی چه کرد * برآرد از پادشاهیش گرد
مرده و زنده آن—K زنده و مرده آن—^۵ I, IV—^۶ K—доб. б. 419 и после него:
نماید یکی زان سپه با تو نیز * شود خوار در پیش گوهر پشیز
^۷ I, IV—^۸ VI—^۹ K—б. стоит после б. 417 текста. ^{۱۰} VI—^{۱۱} VI—^{۱۲} K—^{۱۳} ما—^{۱۴} I, K, IV, VI—^{۱۵} I, K, IV, VI—^{۱۶} Л—^{۱۷} I, K, IV—^{۱۸} I, K, IV, VI—^{۱۹} I, K—آذگاه ^{۲۰} I, IV—^{۲۱} VI—^{۲۲} K—^{۲۳} همان—^{۲۴} او را یکی—^{۲۵} که سپاه و کلاه
نه پابک شبانی بد داده—IV—^{۲۶} K—^{۲۷} همان—^{۲۸} که سپاه و کلاه
(ср. б. 430 текста). K—доб.:

دگر همچو کی خسرو کینه جوی * که چون رسنمی بود شاگرد اوی
تو اسدست رستم چهان را گرفت * [نه؟] بخت و نه تخت شهانرا گرفت

که جویی همی روز در آفتاب^۱
همه روزگارت بکتری مبر^۲
خردمندی و راسته پیشه کن
زماء زم دم ما همی بشمرد
بکتری چرا دل^۳ بیاراسته
یکی بهر ازین^۴ پادشاهی قراست
تن آسان و دور از بدگمان
گه باز گشتن ذبه اشی برنج
که زردشت گوید بزند اندرون
ز یزدان ندارد بدل بیم^{۱۳} و باک
چو پندش^{۱۶} نیاشد^{۱۷} ورا سودمند
فکردن تن پر^{۱۸} گناهش براه
بایدش کشتن هم ازدر زمان
همین جسته^{۲۰} بخت وارون تو
وگر بگذری جایت آتش بود^{۲۲}
سر از شاه وز داد یزدان کشان^{۲۴}
ز گفتار ناخوب^{۲۷} و کردار^{۲۸} خویش
دگویدیم تا تو^{۲۹} شوی تن درست
سخن گوی قا دیگر آدم یزشک

ذی‌اپی^۱ شب قیمه آنرا بخواب
ایما مرد بدبخت بیدادگر 395
ز خشنودی^۴ ایدزد از دیده شده کن
که این بر من و تو همی^۵ بگذرد
که گوید که کڑی به از راسته^۶
چو فرمان کنی^۷ هرج خواهی دراست
بدیم گیته اندرا بزی^۸ شادمان 400
وگر بگذری زین سرای سپندج
نشاید کزین^۹ کم کنیم^{۱۰} از فزون
که هر کس که بر گردد از دین پاک
بسالی^{۱۴} همی داد بایدش پنداش 405
بپایدش کشتتن بفرمان شاه
چو بر شاه گیته شود بدمان
بریزند هم^{۱۹} بی گمان خون تو
کنون زندگانیت^{۲۱} ناخوش بود
وگر دیر مانی برین^{۲۳} هم‌ذشان
پشیمانی آیدت^{۲۵} زین^{۲۶} کار خویش 410
تو بیماری و پند داروی تسدت
وگر چیره^{۳۰} شد پر دلت کام و رشك

¹ VI — پیاپی ² I — б. оп.; К — б. оп.; см. прим. 32 к б. 391. ³ I — б. оп. ⁴ I, IV —

⁵ I, IV, VI – بـر تو هـم بـر تو (против метра?). ⁶ I, K, IV, VI – چـرا دـل دـل

^{۱۰} کزان—VI ^۹ توپی—IV بموی—K ^۸ I, K, IV, VI—بهره زین ^۷ بموی—K ^۶ بکزی

¹¹ I, K, VI—оп. (против метра). ¹² I, IV—**کنم**. ¹³ I, K, IV, VI—**ترمس**. ¹⁴ IV—**یا**.

بی-^{۱۸} نیامد-^{۱۷} VI پنبدت-^{۱۶} I, IV بایدش داد-^{۱۵} I, ^{۱۹} بر-^{۲۰} I, پیپایی

²⁴ VI سے از دادو شاہ اے ان کشان — VI دس، از دادو شاہ گے دنگشان — I از دادو

از کار-²⁸ K ناسود—²⁷ I, IV ازین-- VI بدین- K بربین-²⁶ I, IV آری- K, IV, VI-

خیره—I، K، VI—پکویم ترا تا همی تا—³⁰ پکوشم همی تا—K، IV

ز تخته-ت بـ روی زمـیـن آورد^۱
 چرا پـاد گـرگـیـن نـگـیـرـی^۲ برـی
 بـزرـگـی و اورـنـگ و بـختـش^۳ ذـبـود
 فـرومـایـه بـدـد در مـیـان مـهـان^۴
 پـشـاه زـمـاـنـه ذـشـان توـ دـاد
 شـد آـن رـوز بـر چـشم توـ نـاـپـدـید^۵
 درـفـش تـهـمـتـن درـفـشـان چـو مـاه
 بـوـیرـاـذـی آـرـنـد^۶ تـرـکـان^۷ چـیـن^۸
 کـلاـهـت بـرـآـمـد بـاـبـر بـلـند
 کـه آـن پـادـشـارـا^۹ شـود کـار^{۱۰} رـاست
 کـه هـرـگـز نـدـیدـی^{۱۱} بـهـی و مـهـی^{۱۲}
 بـخـواـهـد شـدـن تو^{۱۳} چـه بـنـدـی مـیـان^{۱۴}
 کـه تـیـرـه کـنـد بـخـت^{۱۵} شـاهـنـشـهـان
 مـبـادـی بـگـیـتـی جـز اـنـدـر مـغـاـک
 کـه شـد رـوز بـر شـاه اـپـرـان کـبـود
 زـگـیـتـی مـرا خـواـسـتـی کـرـد^{۱۶} کـم^{۱۷}
 هـم اـز بـرـهـان بـرـقـرـیـهـن^{۱۸} پـادـهـای
 توـ باـشـی بـرـان^{۱۹} گـیـتـی آـوـیـخـتـه
 اـگـر بـا قـوـیـک پـشـهـه کـهـیـن آـورـد^{۲۰}
 بـدو گـفت خـسـرـو کـه اـی شـوـمـپـیـ^{۲۱}
 کـه اـنـدـر جـهـان بـوـد و تـخـتـش^{۲۲} نـبـود
 ذـدـاـذـسـت کـسـنـذـام او^{۲۳} در^{۲۴} جـهـان
 بـیـامـد گـرـانـمـایـه مـهـرـانـسـتـاد
 زـخـاـک سـیـاهـت چـنـان^{۲۵} بـر^{۲۶} کـشـید
 توـ رـا دـاد گـنـج و^{۲۷} سـلـیـع^{۲۸} و سـپـاه
 نـبـد خـواـسـت یـزـدان^{۲۹} کـه اـیـرـانـزـمـیـن^{۳۰}
 توـ بـوـدـی بـدـیـن^{۳۱} جـنـگـشـان یـارـمـنـد
 چـو دـارـذـدـه چـرـخ گـرـدـان^{۳۲} بـخـواـسـت
 توـ زـان مـاـیـه مـر^{۳۳} خـوـبـشـتـنـرـا ذـهـی
 گـرـیـن پـادـشـاهـی زـتـخـم کـیـان
 چـو اـسـکـنـدـرـی بـایـد اـنـدـر جـهـان
 توـ بـا چـهـرـه دـیـو و بـا رـنـگ^{۳۴} خـاـک
 زـبـیـرـاـهـی و کـارـکـرـد~ و بـوـد
 نـوـشـتـهـی هـمـان^{۳۵} نـامـمـن بـرـ درـم
 بـدـیـرـا توـ اـنـدـر جـهـان مـاـیـهـای
 هـرـانـخـون کـه شـد درـ جـهـان^{۳۶} رـیـخـتـه

^۱ ۱۰۰ ۱۱۰ ۱۲۰ ۱۳۰ ۱۴۰ ۱۵۰ ۱۶۰ ۱۷۰ ۱۸۰ ۱۹۰ ۲۰۰ ۲۱۰ ۲۲۰ ۲۳۰ ۲۴۰ ۲۵۰ ۲۶۰ ۲۷۰ ۲۸۰ ۲۹۰ ۳۰۰ ۳۱۰ ۳۲۰ ۳۳۰ ۳۴۰ ۳۵۰ ۳۶۰ ۳۷۰ ۳۸۰ ۳۹۰ ۴۰۰ ۴۱۰ ۴۲۰ ۴۳۰ ۴۴۰ ۴۵۰ ۴۶۰ ۴۷۰ ۴۸۰ ۴۹۰ ۵۰۰ ۵۱۰ ۵۲۰ ۵۳۰ ۵۴۰ ۵۵۰ ۵۶۰ ۵۷۰ ۵۸۰ ۵۹۰ ۶۰۰ ۶۱۰ ۶۲۰ ۶۳۰ ۶۴۰ ۶۵۰ ۶۶۰ ۶۷۰ ۶۸۰ ۶۹۰ ۷۰۰ ۷۱۰ ۷۲۰ ۷۳۰ ۷۴۰ ۷۵۰ ۷۶۰ ۷۷۰ ۷۸۰ ۷۹۰ ۸۰۰ ۸۱۰ ۸۲۰ ۸۳۰ ۸۴۰ ۸۵۰ ۸۶۰ ۸۷۰ ۸۸۰ ۸۹۰ ۹۰۰ ۹۱۰ ۹۲۰ ۹۳۰ ۹۴۰ ۹۵۰ ۹۶۰ ۹۷۰ ۹۸۰ ۹۹۰ ۱۰۰۰ ۱۰۱۰ ۱۰۲۰ ۱۰۳۰ ۱۰۴۰ ۱۰۵۰ ۱۰۶۰ ۱۰۷۰ ۱۰۸۰ ۱۰۹۰ ۱۱۰۰ ۱۱۱۰ ۱۱۲۰ ۱۱۳۰ ۱۱۴۰ ۱۱۵۰ ۱۱۶۰ ۱۱۷۰ ۱۱۸۰ ۱۱۹۰ ۱۲۰۰ ۱۲۱۰ ۱۲۲۰ ۱۲۳۰ ۱۲۴۰ ۱۲۵۰ ۱۲۶۰ ۱۲۷۰ ۱۲۸۰ ۱۲۹۰ ۱۳۰۰ ۱۳۱۰ ۱۳۲۰ ۱۳۳۰ ۱۳۴۰ ۱۳۵۰ ۱۳۶۰ ۱۳۷۰ ۱۳۸۰ ۱۳۹۰ ۱۴۰۰ ۱۴۱۰ ۱۴۲۰ ۱۴۳۰ ۱۴۴۰ ۱۴۵۰ ۱۴۶۰ ۱۴۷۰ ۱۴۸۰ ۱۴۹۰ ۱۵۰۰ ۱۵۱۰ ۱۵۲۰ ۱۵۳۰ ۱۵۴۰ ۱۵۵۰ ۱۵۶۰ ۱۵۷۰ ۱۵۸۰ ۱۵۹۰ ۱۶۰۰ ۱۶۱۰ ۱۶۲۰ ۱۶۳۰ ۱۶۴۰ ۱۶۵۰ ۱۶۶۰ ۱۶۷۰ ۱۶۸۰ ۱۶۹۰ ۱۷۰۰ ۱۷۱۰ ۱۷۲۰ ۱۷۳۰ ۱۷۴۰ ۱۷۵۰ ۱۷۶۰ ۱۷۷۰ ۱۷۸۰ ۱۷۹۰ ۱۸۰۰ ۱۸۱۰ ۱۸۲۰ ۱۸۳۰ ۱۸۴۰ ۱۸۵۰ ۱۸۶۰ ۱۸۷۰ ۱۸۸۰ ۱۸۹۰ ۱۹۰۰ ۱۹۱۰ ۱۹۲۰ ۱۹۳۰ ۱۹۴۰ ۱۹۵۰ ۱۹۶۰ ۱۹۷۰ ۱۹۸۰ ۱۹۹۰ ۲۰۰۰ ۲۰۱۰ ۲۰۲۰ ۲۰۳۰ ۲۰۴۰ ۲۰۵۰ ۲۰۶۰ ۲۰۷۰ ۲۰۸۰ ۲۰۹۰ ۲۱۰۰ ۲۱۱۰ ۲۱۲۰ ۲۱۳۰ ۲۱۴۰ ۲۱۵۰ ۲۱۶۰ ۲۱۷۰ ۲۱۸۰ ۲۱۹۰ ۲۲۰۰ ۲۲۱۰ ۲۲۲۰ ۲۲۳۰ ۲۲۴۰ ۲۲۵۰ ۲۲۶۰ ۲۲۷۰ ۲۲۸۰ ۲۲۹۰ ۲۳۰۰ ۲۳۱۰ ۲۳۲۰ ۲۳۳۰ ۲۳۴۰ ۲۳۵۰ ۲۳۶۰ ۲۳۷۰ ۲۳۸۰ ۲۳۹۰ ۲۴۰۰ ۲۴۱۰ ۲۴۲۰ ۲۴۳۰ ۲۴۴۰ ۲۴۵۰ ۲۴۶۰ ۲۴۷۰ ۲۴۸۰ ۲۴۹۰ ۲۵۰۰ ۲۵۱۰ ۲۵۲۰ ۲۵۳۰ ۲۵۴۰ ۲۵۵۰ ۲۵۶۰ ۲۵۷۰ ۲۵۸۰ ۲۵۹۰ ۲۶۰۰ ۲۶۱۰ ۲۶۲۰ ۲۶۳۰ ۲۶۴۰ ۲۶۵۰ ۲۶۶۰ ۲۶۷۰ ۲۶۸۰ ۲۶۹۰ ۲۷۰۰ ۲۷۱۰ ۲۷۲۰ ۲۷۳۰ ۲۷۴۰ ۲۷۵۰ ۲۷۶۰ ۲۷۷۰ ۲۷۸۰ ۲۷۹۰ ۲۸۰۰ ۲۸۱۰ ۲۸۲۰ ۲۸۳۰ ۲۸۴۰ ۲۸۵۰ ۲۸۶۰ ۲۸۷۰ ۲۸۸۰ ۲۸۹۰ ۲۹۰۰ ۲۹۱۰ ۲۹۲۰ ۲۹۳۰ ۲۹۴۰ ۲۹۵۰ ۲۹۶۰ ۲۹۷۰ ۲۹۸۰ ۲۹۹۰ ۳۰۰۰ ۳۰۱۰ ۳۰۲۰ ۳۰۳۰ ۳۰۴۰ ۳۰۵۰ ۳۰۶۰ ۳۰۷۰ ۳۰۸۰ ۳۰۹۰ ۳۱۰۰ ۳۱۱۰ ۳۱۲۰ ۳۱۳۰ ۳۱۴۰ ۳۱۵۰ ۳۱۶۰ ۳۱۷۰ ۳۱۸۰ ۳۱۹۰ ۳۲۰۰ ۳۲۱۰ ۳۲۲۰ ۳۲۳۰ ۳۲۴۰ ۳۲۵۰ ۳۲۶۰ ۳۲۷۰ ۳۲۸۰ ۳۲۹۰ ۳۳۰۰ ۳۳۱۰ ۳۳۲۰ ۳۳۳۰ ۳۳۴۰ ۳۳۵۰ ۳۳۶۰ ۳۳۷۰ ۳۳۸۰ ۳۳۹۰ ۳۴۰۰ ۳۴۱۰ ۳۴۲۰ ۳۴۳۰ ۳۴۴۰ ۳۴۵۰ ۳۴۶۰ ۳۴۷۰ ۳۴۸۰ ۳۴۹۰ ۳۵۰۰ ۳۵۱۰ ۳۵۲۰ ۳۵۳۰ ۳۵۴۰ ۳۵۵۰ ۳۵۶۰ ۳۵۷۰ ۳۵۸۰ ۳۵۹۰ ۳۶۰۰ ۳۶۱۰ ۳۶۲۰ ۳۶۳۰ ۳۶۴۰ ۳۶۵۰ ۳۶۶۰ ۳۶۷۰ ۳۶۸۰ ۳۶۹۰ ۳۷۰۰ ۳۷۱۰ ۳۷۲۰ ۳۷۳۰ ۳۷۴۰ ۳۷۵۰ ۳۷۶۰ ۳۷۷۰ ۳۷۸۰ ۳۷۹۰ ۳۸۰۰ ۳۸۱۰ ۳۸۲۰ ۳۸۳۰ ۳۸۴۰ ۳۸۵۰ ۳۸۶۰ ۳۸۷۰ ۳۸۸۰ ۳۸۹۰ ۳۹۰۰ ۳۹۱۰ ۳۹۲۰ ۳۹۳۰ ۳۹۴۰ ۳۹۵۰ ۳۹۶۰ ۳۹۷۰ ۳۹۸۰ ۳۹۹۰ ۴۰۰۰ ۴۰۱۰ ۴۰۲۰ ۴۰۳۰ ۴۰۴۰ ۴۰۵۰ ۴۰۶۰ ۴۰۷۰ ۴۰۸۰ ۴۰۹۰ ۴۱۰۰ ۴۱۱۰ ۴۱۲۰ ۴۱۳۰ ۴۱۴۰ ۴۱۵۰ ۴۱۶۰ ۴۱۷۰ ۴۱۸۰ ۴۱۹۰ ۴۲۰۰ ۴۲۱۰ ۴۲۲۰ ۴۲۳۰ ۴۲۴۰ ۴۲۵۰ ۴۲۶۰ ۴۲۷۰ ۴۲۸۰ ۴۲۹۰ ۴۳۰۰ ۴۳۱۰ ۴۳۲۰ ۴۳۳۰ ۴۳۴۰ ۴۳۵۰ ۴۳۶۰ ۴۳۷۰ ۴۳۸۰ ۴۳۹۰ ۴۴۰۰ ۴۴۱۰ ۴۴۲۰ ۴۴۳۰ ۴۴۴۰ ۴۴۵۰ ۴۴۶۰ ۴۴۷۰ ۴۴۸۰ ۴۴۹۰ ۴۵۰۰ ۴۵۱۰ ۴۵۲۰ ۴۵۳۰ ۴۵۴۰ ۴۵۵۰ ۴۵۶۰ ۴۵۷۰ ۴۵۸۰ ۴۵۹۰ ۴۶۰۰ ۴۶۱۰ ۴۶۲۰ ۴۶۳۰ ۴۶۴۰ ۴۶۵۰ ۴۶۶۰ ۴۶۷۰ ۴۶۸۰ ۴۶۹۰ ۴۷۰۰ ۴۷۱۰ ۴۷۲۰ ۴۷۳۰ ۴۷۴۰ ۴۷۵۰ ۴۷۶۰ ۴۷۷۰ ۴۷۸۰ ۴۷۹۰ ۴۸۰۰ ۴۸۱۰ ۴۸۲۰ ۴۸۳۰ ۴۸۴۰ ۴۸۵۰ ۴۸۶۰ ۴۸۷۰ ۴۸۸۰ ۴۸۹۰ ۴۹۰۰ ۴۹۱۰ ۴۹۲۰ ۴۹۳۰ ۴۹۴۰ ۴۹۵۰ ۴۹۶۰ ۴۹۷۰ ۴۹۸۰ ۴۹۹۰ ۵۰۰۰ ۵۰۱۰ ۵۰۲۰ ۵۰۳۰ ۵۰۴۰ ۵۰۵۰ ۵۰۶۰ ۵۰۷۰ ۵۰۸۰ ۵۰۹۰ ۵۱۰۰ ۵۱۱۰ ۵۱۲۰ ۵۱۳۰ ۵۱۴۰ ۵۱۵۰ ۵۱۶۰ ۵۱۷۰ ۵۱۸۰ ۵۱۹۰ ۵۲۰۰ ۵۲۱۰ ۵۲۲۰ ۵۲۳۰ ۵۲۴۰ ۵۲۵۰ ۵۲۶۰ ۵۲۷۰ ۵۲۸۰ ۵۲۹۰ ۵۳۰۰ ۵۳۱۰ ۵۳۲۰ ۵۳۳۰ ۵۳۴۰ ۵۳۵۰ ۵۳۶۰ ۵۳۷۰ ۵۳۸۰ ۵۳۹۰ ۵۴۰۰ ۵۴۱۰ ۵۴۲۰ ۵۴۳۰ ۵۴۴۰ ۵۴۵۰ ۵۴۶۰ ۵۴۷۰ ۵۴۸۰ ۵۴۹۰ ۵۵۰۰ ۵۵۱۰ ۵۵۲۰ ۵۵۳۰ ۵۵۴۰ ۵۵۵۰ ۵۵۶۰ ۵۵۷۰ ۵۵۸۰ ۵۵۹۰ ۵۶۰۰ ۵۶۱۰ ۵۶۲۰ ۵۶۳۰ ۵۶۴۰ ۵۶۵۰ ۵۶۶۰ ۵۶۷۰ ۵۶۸۰ ۵۶۹۰ ۵۷۰۰ ۵۷۱۰ ۵۷۲۰ ۵۷۳۰ ۵۷۴۰ ۵۷۵۰ ۵۷۶۰ ۵۷۷۰ ۵۷۸۰ ۵۷۹۰ ۵۸۰۰ ۵۸۱۰ ۵۸۲۰ ۵۸۳۰ ۵۸۴۰ ۵۸۵۰ ۵۸۶۰ ۵۸۷۰ ۵۸۸۰ ۵۸۹۰ ۵۹۰۰ ۵۹۱۰ ۵۹۲۰ ۵۹۳۰ ۵۹۴۰ ۵۹۵۰ ۵۹۶۰ ۵۹۷۰ ۵۹۸۰ ۵۹۹۰ ۶۰۰۰ ۶۰۱۰ ۶۰۲۰ ۶۰۳۰ ۶۰۴۰ ۶۰۵۰ ۶۰۶۰ ۶۰۷۰ ۶۰۸۰ ۶۰۹۰ ۶۱۰۰ ۶۱۱۰ ۶۱۲۰ ۶۱۳۰ ۶۱۴۰ ۶۱۵۰ ۶۱۶۰ ۶۱۷۰ ۶۱۸۰ ۶۱۹۰ ۶۲۰۰ ۶۲۱۰ ۶۲۲۰ ۶۲۳۰ ۶۲۴۰ ۶۲۵۰ ۶۲۶۰ ۶۲۷۰ ۶۲۸۰ ۶۲۹۰ ۶۳۰۰ ۶۳۱۰ ۶۳۲۰ ۶۳۳۰ ۶۳۴۰ ۶۳۵۰ ۶۳۶۰ ۶۳۷۰ ۶۳۸۰ ۶۳۹۰ ۶۴۰۰ ۶۴۱۰ ۶۴۲۰ ۶۴۳۰ ۶۴۴۰ ۶۴۵۰ ۶۴۶۰ ۶۴۷۰ ۶۴۸۰ ۶۴۹۰ ۶۵۰۰ ۶۵۱۰ ۶۵۲۰ ۶۵۳۰ ۶۵۴۰ ۶۵۵۰ ۶۵۶۰ ۶۵۷۰ ۶۵۸۰ ۶۵۹۰ ۶۶۰۰ ۶۶۱۰ ۶۶۲۰ ۶۶۳۰ ۶۶۴۰ ۶۶۵۰ ۶۶۶۰ ۶۶۷۰ ۶۶۸۰ ۶۶۹۰ ۶۷۰۰ ۶۷۱۰ ۶۷۲۰ ۶۷۳۰ ۶۷۴۰ ۶۷۵۰ ۶۷۶۰ ۶۷۷۰ ۶۷۸۰ ۶۷۹۰ ۶۸۰۰ ۶۸۱۰ ۶۸۲۰ ۶۸۳۰ ۶۸۴۰ ۶۸۵۰ ۶۸۶۰ ۶۸۷۰ ۶۸۸۰ ۶۸۹۰ ۶۹۰۰ ۶۹۱۰ ۶۹۲۰ ۶۹۳۰ ۶۹۴۰ ۶۹۵۰ ۶۹۶۰ ۶۹۷۰ ۶۹۸۰ ۶۹۹۰ ۷۰۰۰ ۷۰۱۰ ۷۰۲۰ ۷۰۳۰ ۷۰۴۰ ۷۰۵۰ ۷۰۶۰ ۷۰۷۰ ۷۰۸۰ ۷۰۹۰ ۷۱۰۰ ۷۱۱۰ ۷۱۲۰ ۷۱۳۰ ۷۱۴۰ ۷۱۵۰ ۷۱۶۰ ۷۱۷۰ ۷۱۸۰ ۷۱۹۰ ۷۲۰۰ ۷۲۱۰ ۷۲۲۰ ۷۲۳۰ ۷۲۴۰ ۷۲۵۰ ۷۲۶۰ ۷۲۷۰ ۷۲۸۰ ۷۲۹۰ ۷۳۰۰ ۷۳۱۰ ۷۳۲۰ ۷۳۳۰ ۷۳۴۰ ۷۳۵۰ ۷۳۶۰ ۷۳۷۰ ۷۳۸۰ ۷۳۹۰ ۷۴۰۰ ۷۴۱۰ ۷۴۲۰ ۷۴۳۰ ۷۴۴۰ ۷۴۵۰ ۷۴۶۰ ۷۴۷۰ ۷۴۸۰ ۷۴۹۰ ۷۵۰۰ ۷۵۱۰ ۷۵۲۰ ۷۵۳۰ ۷۵۴۰ ۷۵۵۰ ۷۵۶۰ ۷۵۷۰ ۷۵۸۰ ۷۵۹۰ ۷۶۰۰ ۷۶۱۰ ۷۶۲۰ ۷۶۳۰ ۷۶۴۰ ۷۶۵۰ ۷۶۶۰ ۷۶۷۰ ۷۶۸۰ ۷۶۹۰ ۷۷۰۰ ۷۷۱۰ ۷۷۲۰ ۷۷۳۰ ۷۷۴۰ ۷۷۵۰ ۷۷۶۰ ۷۷۷۰ ۷۷۸۰ ۷۷۹۰ ۷۸۰۰ ۷۸۱۰ ۷۸۲۰ ۷۸۳۰ ۷۸۴۰ ۷۸۵۰ ۷۸۶۰ ۷۸۷۰ ۷۸۸۰ ۷۸۹۰ ۷۹۰۰ ۷۹۱۰ ۷۹۲۰ ۷۹۳۰ ۷۹۴۰ ۷۹۵۰ ۷۹۶۰ ۷۹۷۰ ۷۹۸۰ ۷۹۹۰ ۸۰۰۰ ۸۰۱۰ ۸۰۲۰ ۸۰۳۰ ۸۰۴۰ ۸۰۵۰ ۸۰۶۰ ۸۰۷۰ ۸۰۸۰ ۸۰۹۰ ۸۱۰۰ ۸۱۱۰ ۸۱۲۰ ۸۱۳۰ ۸۱۴۰ ۸۱۵۰ ۸۱۶۰ ۸۱۷۰ ۸۱۸۰ ۸۱۹۰ ۸۲۰۰ ۸۲۱۰ ۸۲۲۰ ۸۲۳۰ ۸۲۴۰ ۸۲۵۰ ۸۲۶۰ ۸۲۷۰ ۸۲۸۰ ۸۲۹۰ ۸۳۰۰ ۸۳۱۰ ۸۳۲۰ ۸۳۳۰ ۸۳۴۰ ۸۳۵۰ ۸۳۶۰ ۸۳۷۰ ۸۳۸۰ ۸۳۹۰ ۸۴۰۰ ۸۴۱۰ ۸۴۲۰ ۸۴۳۰ ۸۴۴۰ ۸۴۵۰ ۸۴۶۰ ۸۴۷۰ ۸۴۸۰ ۸۴۹۰ ۸۵۰۰ ۸۵۱۰ ۸۵۲۰ ۸۵۳۰ ۸۵۴۰ ۸۵۵۰ ۸۵۶۰ ۸۵۷۰ ۸۵۸۰ ۸۵۹۰ ۸۶۰۰ ۸۶۱۰ ۸۶۲۰ ۸۶۳۰ ۸۶۴۰ ۸۶۵۰ ۸۶۶۰ ۸۶۷۰ ۸۶۸۰ ۸۶۹۰ ۸۷۰۰ ۸۷۱۰ ۸۷۲۰ ۸۷۳۰ ۸۷۴۰ ۸۷۵۰ ۸۷۶۰ ۸۷۷۰ ۸۷۸۰ ۸۷۹۰ ۸۸۰۰ ۸۸۱۰ ۸۸۲۰ ۸۸۳۰ ۸۸۴۰ ۸۸۵۰ ۸۸۶۰ ۸۸۷۰ ۸۸۸۰ ۸۸۹۰ ۸۹۰۰ ۸۹۱۰ ۸۹۲۰ ۸۹۳۰ ۸۹۴۰ ۸۹۵۰ ۸۹۶۰ ۸۹۷۰ ۸۹۸۰ ۸۹۹۰ ۹۰۰۰ ۹۰۱۰ ۹۰۲۰ ۹۰۳۰ ۹۰۴۰ ۹۰۵۰ ۹۰۶۰ ۹۰۷۰ ۹۰۸۰ ۹۰۹۰ ۹۱۰۰ ۹۱۱۰ ۹۱۲۰ ۹۱۳۰ ۹۱۴۰ ۹۱۵۰ ۹۱۶۰ ۹۱۷۰ ۹۱۸۰ ۹۱۹۰ ۹۲۰۰ ۹۲۱۰ ۹۲۲۰ ۹۲۳۰ ۹۲۴۰ ۹۲۵۰ ۹۲۶۰ ۹۲۷۰ ۹۲۸۰ ۹۲۹۰ ۹۳۰۰ ۹۳۱۰ ۹۳۲۰ ۹۳۳۰ ۹۳۴۰ ۹۳۵۰ ۹۳۶۰ ۹۳۷۰ ۹۳۸۰ ۹۳۹۰ ۹۴۰۰ ۹۴۱۰ ۹۴۲۰ ۹۴۳۰ ۹۴۴۰ ۹۴۵۰ ۹۴۶۰ ۹۴۷۰ ۹۴۸۰ ۹۴۹۰ ۹۵۰۰ ۹۵۱۰ ۹۵۲۰ ۹۵۳۰ ۹۵۴۰ ۹۵۵۰ ۹۵۶۰ ۹۵۷۰ ۹۵۸۰ ۹۵۹۰ ۹۶۰۰ ۹۶۱۰ ۹۶۲۰ ۹۶۳۰ ۹۶۴۰ ۹۶۵۰ ۹۶۶۰ ۹۶۷۰ ۹۶۸۰ ۹۶۹۰ ۹۷۰۰ ۹۷۱۰ ۹۷۲۰ ۹۷۳۰ ۹۷۴۰ ۹۷۵۰ ۹۷۶۰ ۹۷۷۰ ۹۷۸۰ ۹۷۹۰ ۹۸۰۰ ۹۸۱۰ ۹۸۲۰ ۹۸۳۰ ۹۸۴۰ ۹۸۵۰ ۹۸۶۰ ۹۸۷۰ ۹۸۸۰ ۹۸۹۰ ۹۹۰۰ ۹۹۱۰ ۹۹۲۰ ۹۹۳۰ ۹۹۴۰ ۹۹۵۰ ۹۹۶۰ ۹۹۷۰ ۹۹۸۰ ۹۹۹۰ ۱۰۰۰۰

برآنم ^۳ که با دیو گشتنی تو جفت نزیبید ^۵ همی در تو جز ^۶ سرزنش همی ^۸ ناسزا خوازی ^۹ این پیشگاه سخن زین نشان کی بود در ^{۱۱} ذهبان ^{۱۲} بگفتار با تو بدل با منند همان ^{۱۳} کاندر ایران و چین لشکرست ^{۱۴} نهانم کزیدن پس بود ذام ^{۱۵} کی کنندم تازه ^{۱۶} آیدیان میلادرا چو جنگ آورم آتش ^{۱۷} سرکشم هم آن آتش قیز بر زین منم که ذه تخت ماند ذه مهر و کلاه ذه ذوروز ماند ذه جشن سده برپین ^{۲۳} بوم تا من ببسیم میان برو چار صد بار بشمر هزار که گفتی که ^{۲۶} بر راه ^{۲۷} بر جای نیست من از پس خوشان چو دیو ^{۲۹} سترگ پخپر نجوید ذشست مهان همی تخت عاج آید از خنجرم ^{۳۰}	سخن زین نشان مرد داش فگفت ^۱ بدو گفت بهرام کای ^۴ بندگانش تو ^۷ پیمان یزدان ذداری ذگاه ^{۳60} ذهی داغ بر چشم شاه جهان ^{۱۰} همه دوستان بر تو بسر دشمنند بدیدن کار خاقان مرا یاورست بزرگی من از پارس آرم بری ^{۳65} بر افراد از جهان دادرا من از تخته ذامور ^{۱۷} آرشم ذبیره جهانجوی ^{۱۹} گرگین منم پایران ^{۲۰} بران ^{۲۱} رای بد ^{۲۲} ساوهشه کنند با زمیان راست آتشکده همه بند بودند ایرانیان ^{۳70} تو خودکامه را ^{۲۴} گمر ندادی ^{۲۵} شمار ز پیلان جنگی هزار و دویست هزیست گرفت آن سپاه بزرگ چنان دان که کس بیهان در جهان همی بوی تاج آید از مخفرم ^{۳75}
---	--

^۱ IV—^۶ K ^۲ IV—^۳ VI—^۶. ۰. پ. ^۴ I—^۵ K ^۶ Kه زیبد—K ^۷ VI—^{۱۲} K—دوه: ^۸ Kه—K
^۹ I, IV, VI—^{۱۰} شاهنشه^{۱۱} han—VI ^{۱۱} VI—^{۱۲} K—دوه: ^{۱۲} K—دوه:
 هران شاه کز راه یزدان پگشت * ازو فر شاهی همی در گذشت
^{۱۳} I, IV—^{۱۴} VI—^{۱۵} K—دوه: ^{۱۵} Kه زیبد—K ^{۱۶} K—دوه: ^{۱۷} I, K, IV—^{۱۸} ل—^{۱۹} جنگ آوران آرش—^{۲۰} Kه زیبد—K ^{۲۱} VI—^{۲۲} K—دوه:
^{۲۳} K—دوه: ^{۲۴} K, IV—^{۲۵} Kه زیبد—K ^{۲۶} I, IV, VI—^{۲۷} K—دوه: ^{۲۸} K—دوه:
^{۲۹} I, K, IV, VI—^{۳۰} Kه زیبد—K ^{۳۰} Kه زیبد—K ^{۳۰} Kه زیبد—K ^{۳۰} Kه زیبد—K
 چهاندار—K ^{۱۰} جنگ آوران آرش—^{۱۱} نامدار—^{۱۲} زنده—K ^{۱۳} ذهی تاج—^{۱۴} VI—^{۱۵} Kه زیبد—K
^{۱۶} Kه زیبد—K ^{۱۷} I, K, IV—^{۱۸} ل—^{۱۹} جنگ آوران آرش—^{۲۰} Kه زیبد—K ^{۲۱} VI—^{۲۲} K—دوه:
^{۲۳} K—دوه: ^{۲۴} K, IV—^{۲۵} Kه زیبد—K ^{۲۶} I, IV, VI—^{۲۷} K—دوه: ^{۲۸} K—دوه:
^{۲۹} I, K, IV, VI—^{۳۰} Kه زیبد—K ^{۳۰} Kه زیبد—K ^{۳۰} Kه زیبد—K ^{۳۰} Kه زیبد—K
 اند خورم—^{۳۰} Kه زیبد—K ^{۳۰} Kه زیبد—K ^{۳۰} Kه زیبد—K ^{۳۰} Kه زیبد—K
 سپاه جهان پیشگاه * بود همچو میخواره در روز بزم

اگر چند بی گنج و دینار² بود
سخن گفتمن ما همه باد گشت
جهانرا بنوی⁵ جهاندار⁶ کیست
که بیخ کیانرا ز بن بر کنم
که⁸ دانده یاد آرد از چاهه⁷
سلیع بزرگی ذهاید سپرد⁹
که دارنده¹² زان چیز گشته است مسست
که گر بی‌دانرا¹⁴ نشانی بمن
بگرد در داسپاسان¹⁵ مگرد
ز بدگوهر آمد ترا بدکنهش¹⁷
شدم مهتر افرار زمین کشان¹⁸
سرت مسست شد باز گشته ز راه
همان تخت سیمین²¹ ترا دام²² گشت
سپهبد بدی²⁵ شاه²⁶ خواهی شدن

دسته اج کیان¹ او سزاوار بود
کنون نام³ آن نامداران گذشت
کنون مهتر را سزاوار⁴ کیست
بدو گفت بهرام چندگی منم
چنین گفت خسرو که آن⁷ داستان
که هر گز بندان و بیراه و خرد
که چون¹⁰ باز خواهی¹¹ ذیاید پدست
چه گفت آن خردمند¹³ شیرین سخن
بفرجام کار آیدت رذج و درد
دلور شدی قیز¹⁶ و برترمتش
ترا کرد سلاطین گردکشان
بران¹⁹ تخت سیمین²⁰ و آن مهر شاه
کنون نام چوبینه بهرام گشت
بران²³ تخت برم²⁴ خواهی شدن

که از تخم IV که از تخم شاهان بیدار K که از تخم شاهی کم آزار—I² کیی—I¹
تاجرا—⁴ کار—I, K, IV—³ که از تخم شاهی جهاندار—VI (без рифмы); VI شاهی سزاوار
این—⁷ خردیار—VI⁶ جهان چنین را—IV درخور کار
چو—⁸ VI—⁹ I, K, IV— доб.:

چو از تو ستداند تون آسمان شود * و گر [چو زو—IV] باز خواهی هراسان شود
پدرم آن بد [بی—IV] اندیشه زود [دیر—IV] سیاز * ذهان ز آشکارا ندادنست باز
ز مردی بزرگش یکی بود خرد * سلیع کیان بی‌دانرا سپرد
ذاسانرا¹⁴ سخنگوی—K¹³ دارند—L¹² خواهد—L¹¹ کنون—¹⁰ I, K, IV
مگر گفت داری ز ذیکی—K¹⁶ سرزنش—K¹⁷ تند—K¹⁸ ذاسپاسی—L¹⁵ I, K, IV— доб.:
شدم مهتر ازدر زمین کسان * پجای ذکوی همان بدرسان
ماید—I, IV—²⁴ بدان—I²³ رام—VI²² شاهی—I²¹ شاهی—I, IV—²⁰ بدان—¹⁹ (без
рифмы). شاد—I²⁶ شدم—I (без рифмы).

<p>سروکار با بخت پیروز ماست^۱ سپاه و کلاه تو و تخت^۴ تو چو آشته^۶ شیری که گردد^۷ زیان^۸ سر تخت ساسازیان^{۱۱} بسپرم^{۱۲} اگر بشنود مرد دادنده راست که ای بیهده مرد پیکارچوی^{۱۴} بخواهد شدن^{۱۵} تو کیمی در جهان^{۱۶} دو رویند وز مردمی بر چیند^{۱۸} که شد با سپاه سکندر یکی^{۱۹} گرفتند ذاگاه تخت کیان^{۲۰} کزو قیره شد تخم اسفندیار چکینه یکایک کمر بر^{۲۲} میان ازیشان بایران^{۲۳} رسید آن گزند ذهاد آن زمان داور^{۲۴} دستگیر</p>	<p>کنون قخت و دیهیم روز ماست چو بینیم چهره تو و^۲ بخت^۳ تو بیازم دیدن کار^۵ ساسازیان ذفترا همه^۹ نامشان بسترم^{۱۰} بزرگی مر^{۱۳} اشکانیافرا سزاست چندین پاسخ آورد خسرو بدوى اگر پادشاهی ز تخت کیان همه رازیان از بنده خود کیند^{۱۷} ذخست از ری آمد سپاه اندکی میافرا بهستند با رومیان ز ری بود ذاپاکدل ماهیهار ازان پس بهستند^{۲۱} ایراذیان نیامد جهان آفرینش را پسند کلاه کیمی بر سر اردشیار</p>
<p>335</p>	<p>340</p>

¹ К—доб. бб. 323—324 текста; см. выше, прим. к бб. 323 и 324. ² К—**دگر گفت** دیگر ام دیگر

^۳ بـ آرـیـ VI تو آرـیـ بـینـ کـارـ IV تـختـ تو و مـهـرـ VI تـختـ I, IV-^۴ I, K, IV-^۵ I, K, IV-

⁶ I, IV, VI—آمخته داشد ⁷ K—بِنْ نَامٍ ⁸ IV, VI—обратный порядок мисра; K—б. 332

⁹ K—**هی**, ¹⁰ I, IV, VI—**دسته‌ی**, ¹¹ I, K—**سوس و قاج ساسان دین**.

¹² I, IV, VI—¹³ I, VI—¹⁴ IV—б. стоит после б. 334 текста.

¹⁴ K- خواش حمی - VI، ¹⁵ دستگاهی - IV، ¹⁶ I، IV- میان دین

K, VI—**میان** در VI—**доб:**

— ۲ —

и далее 66, 254—293 текста с незначительными изменениями; 66, 247—253, 294—296 отсутствуют в рук.

¹⁷ K—*ж* ¹⁸ I. K. IV VI—*ж*

وَهُوَ يَعْلَمُ بِكُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ أَنفُسُهُمْ مُحْكَمٌ

۲۷۰ شاعر ایرانی در اینجا معرفی شده است که در آن زمان نوشته هایی را که در ایران باشند، در اینجا معرفی شده اند.

¹⁹ VI—6 оп. ²⁰ VI—6 стоит после б. 240, первое. ²¹ I. V. ²² IV. VI.

وران پس برقندد IV, VI 22 I, K, IV

بَدْرِي رَا بِهِ سَنَدْ يَكْسَرٌ - VI بِهِ سَنَدْ يَكْسَرٌ بَدْرِي رَا I, II, IV

دادرس پذیرش

دگر آذک ازو یافته سستیم گندج
اگر دشمن ار نیکخواه منند
ذخوازیم کسرا مگر پارسا
بچایی که دروپش باشد ذهان
پرآگنده و مردم خوشنرا
پر از مردم و چارپایان³ و کشت
که نامم پس از مرگ نبود ذهان⁴
بسنجیم و ذیره بمازو⁶ کنیم⁷
زمین و زمانه بدو شاد بود
کلاه و کمر یافت⁹ و هم بخت یافت
که جستی نخستین ز هرمز فبرد¹¹
وگر قنبل و مکر و دستان تو¹²
کنم بر تو¹³ خورشید روشن¹⁴ سیاه¹⁵
چو مین ناسازیم سزاوار کیست
سزا آن بود کز تو شاهی ببرد
که¹⁸ اشکانیان را بدی¹⁹ دار و گیر
بنیرو شد و²⁰ تختهش آمد بمشت
سر²³ قاج ساماذیان سرد گشت

هرادکس که ملارا نمودست رنج
همه یکسر اذر پنهان منند
همه¹ بر زن و زاده بر پادشا
ز شهری که ویران شد اندر چهان 315
قواذگر کنام مرد درویشرا
همه خارستانها کنم چون بهشت
بمانم یکی خوبی اندر چهان⁴
بباییم و دلرا ترازو کنیم
چو هرمز چهادار و⁸ بداد بود
پسر بیگمان از پدر قخت یافت
تو ای پرگناه¹⁰ فریده نده مرد
نبد هیچ بد جز بفرمان تو
گر ایزد بخواهد من از کیمن شاه
کنون قاجرا درخور کار کیست
بعد گفت بهرام کای¹⁶ مرد گرد
چو از دخت بابک بزاد¹⁷ اردشیر
ذه چون اردشیر اردوازرا بکشت
کنون سال چون²¹ پانصد بر²² گذشت 320
325

¹ پاداش تا این—⁵ ذهان—⁶ ل—⁷ VI op. ⁸ I, IV—⁹ چارپایی—¹⁰ K, IV—¹¹ همان—¹² VI

پاداش تا زین جهان—K (метр нарушен); ¹³ دیادش این جهان آن جهان—I جهان در ذهان

¹⁴ VI—¹⁵ 6. op. ¹⁶ دیروی بازو—I ¹⁷ دیروی ز بازو—IV ¹⁸ دیادش تا زین جهان آن جهان—I جهان

¹⁹ I, K, VI—²⁰ VI—²¹ I—دوب.: ²² VI—²³ I, K, VI—دوب.

بگیستی چو ایزدگشی سوار * ذبستی کمر ذیز یک نامدار
ز کردار تو کشته شد ذاگهان *

بدست فرومایه بددگمان

²⁴ K—б. стоит после б. 330. ²⁵ K—б. стоит после б. 330. ²⁶ VI

²⁷ K—²⁸ I, K, IV—²⁹ ذهان—I, K, IV—³⁰ من از دخت بابک نژاد—K

³¹ VI—³² I, VI—³³ دیادش بابک نژاد—K

³⁴ VI—³⁵ بد این IV—³⁶ بد این IV—³⁷ VI—³⁸ VI—³⁹ VI—⁴⁰ VI—⁴¹ VI—⁴² VI—⁴³ VI—⁴⁴ VI—⁴⁵ VI—⁴⁶ VI—⁴⁷ VI—⁴⁸ VI—⁴⁹ VI—⁵⁰ VI—⁵¹ VI—⁵² VI—⁵³ VI—⁵⁴ VI—⁵⁵ VI—⁵⁶ VI—⁵⁷ VI—⁵⁸ VI—⁵⁹ VI—⁶⁰ VI—⁶¹ VI—⁶² VI—⁶³ VI—⁶⁴ VI—⁶⁵ VI—⁶⁶ VI—⁶⁷ VI—⁶⁸ VI—⁶⁹ VI—⁷⁰ VI—⁷¹ VI—⁷² VI—⁷³ VI—⁷⁴ VI—⁷⁵ VI—⁷⁶ VI—⁷⁷ VI—⁷⁸ VI—⁷⁹ VI—⁸⁰ VI—⁸¹ VI—⁸² VI—⁸³ VI—⁸⁴ VI—⁸⁵ VI—⁸⁶ VI—⁸⁷ VI—⁸⁸ VI—⁸⁹ VI—⁹⁰ VI—⁹¹ VI—⁹² VI—⁹³ VI—⁹⁴ VI—⁹⁵ VI—⁹⁶ VI—⁹⁷ VI—⁹⁸ VI—⁹⁹ VI—¹⁰⁰ VI—¹⁰¹ VI—¹⁰² VI—¹⁰³ VI—¹⁰⁴ VI—¹⁰⁵ VI—¹⁰⁶ VI—¹⁰⁷ VI—¹⁰⁸ VI—¹⁰⁹ VI—¹¹⁰ VI—¹¹¹ VI—¹¹² VI—¹¹³ VI—¹¹⁴ VI—¹¹⁵ VI—¹¹⁶ VI—¹¹⁷ VI—¹¹⁸ VI—¹¹⁹ VI—¹²⁰ VI—¹²¹ VI—¹²² VI—¹²³ VI—¹²⁴ VI—¹²⁵ VI—¹²⁶ VI—¹²⁷ VI—¹²⁸ VI—¹²⁹ VI—¹³⁰ VI—¹³¹ VI—¹³² VI—¹³³ VI—¹³⁴ VI—¹³⁵ VI—¹³⁶ VI—¹³⁷ VI—¹³⁸ VI—¹³⁹ VI—¹⁴⁰ VI—¹⁴¹ VI—¹⁴² VI—¹⁴³ VI—¹⁴⁴ VI—¹⁴⁵ VI—¹⁴⁶ VI—¹⁴⁷ VI—¹⁴⁸ VI—¹⁴⁹ VI—¹⁵⁰ VI—¹⁵¹ VI—¹⁵² VI—¹⁵³ VI—¹⁵⁴ VI—¹⁵⁵ VI—¹⁵⁶ VI—¹⁵⁷ VI—¹⁵⁸ VI—¹⁵⁹ VI—¹⁶⁰ VI—¹⁶¹ VI—¹⁶² VI—¹⁶³ VI—¹⁶⁴ VI—¹⁶⁵ VI—¹⁶⁶ VI—¹⁶⁷ VI—¹⁶⁸ VI—¹⁶⁹ VI—¹⁷⁰ VI—¹⁷¹ VI—¹⁷² VI—¹⁷³ VI—¹⁷⁴ VI—¹⁷⁵ VI—¹⁷⁶ VI—¹⁷⁷ VI—¹⁷⁸ VI—¹⁷⁹ VI—¹⁸⁰ VI—¹⁸¹ VI—¹⁸² VI—¹⁸³ VI—¹⁸⁴ VI—¹⁸⁵ VI—¹⁸⁶ VI—¹⁸⁷ VI—¹⁸⁸ VI—¹⁸⁹ VI—¹⁹⁰ VI—¹⁹¹ VI—¹⁹² VI—¹⁹³ VI—¹⁹⁴ VI—¹⁹⁵ VI—¹⁹⁶ VI—¹⁹⁷ VI—¹⁹⁸ VI—¹⁹⁹ VI—²⁰⁰ VI—²⁰¹ VI—²⁰² VI—²⁰³ VI—²⁰⁴ VI—²⁰⁵ VI—²⁰⁶ VI—²⁰⁷ VI—²⁰⁸ VI—²⁰⁹ VI—²¹⁰ VI—²¹¹ VI—²¹² VI—²¹³ VI—²¹⁴ VI—²¹⁵ VI—²¹⁶ VI—²¹⁷ VI—²¹⁸ VI—²¹⁹ VI—²²⁰ VI—²²¹ VI—²²² VI—²²³ VI—²²⁴ VI—²²⁵ VI—²²⁶ VI—²²⁷ VI—²²⁸ VI—²²⁹ VI—²³⁰ VI—²³¹ VI—²³² VI—²³³ VI—²³⁴ VI—²³⁵ VI—²³⁶ VI—²³⁷ VI—²³⁸ VI—²³⁹ VI—²⁴⁰ VI—²⁴¹ VI—²⁴² VI—²⁴³ VI—²⁴⁴ VI—²⁴⁵ VI—²⁴⁶ VI—²⁴⁷ VI—²⁴⁸ VI—²⁴⁹ VI—²⁵⁰ VI—²⁵¹ VI—²⁵² VI—²⁵³ VI—²⁵⁴ VI—²⁵⁵ VI—²⁵⁶ VI—²⁵⁷ VI—²⁵⁸ VI—²⁵⁹ VI—²⁶⁰ VI—²⁶¹ VI—²⁶² VI—²⁶³ VI—²⁶⁴ VI—²⁶⁵ VI—²⁶⁶ VI—²⁶⁷ VI—²⁶⁸ VI—²⁶⁹ VI—²⁷⁰ VI—²⁷¹ VI—²⁷² VI—²⁷³ VI—²⁷⁴ VI—²⁷⁵ VI—²⁷⁶ VI—²⁷⁷ VI—²⁷⁸ VI—²⁷⁹ VI—²⁸⁰ VI—²⁸¹ VI—²⁸² VI—²⁸³ VI—²⁸⁴ VI—²⁸⁵ VI—²⁸⁶ VI—²⁸⁷ VI—²⁸⁸ VI—²⁸⁹ VI—²⁹⁰ VI—²⁹¹ VI—²⁹² VI—²⁹³ VI—²⁹⁴ VI—²⁹⁵ VI—²⁹⁶ VI—²⁹⁷ VI—²⁹⁸ VI—²⁹⁹ VI—³⁰⁰ VI—³⁰¹ VI—³⁰² VI—³⁰³ VI—³⁰⁴ VI—³⁰⁵ VI—³⁰⁶ VI—³⁰⁷ VI—³⁰⁸ VI—³⁰⁹ VI—³¹⁰ VI—³¹¹ VI—³¹² VI—³¹³ VI—³¹⁴ VI—³¹⁵ VI—³¹⁶ VI—³¹⁷ VI—³¹⁸ VI—³¹⁹ VI—³²⁰ VI—³²¹ VI—³²² VI—³²³ VI—³²⁴ VI—³²⁵ VI—³²⁶ VI—³²⁷ VI—³²⁸ VI—³²⁹ VI—³³⁰ VI—³³¹ VI—³³² VI—³³³ VI—³³⁴ VI—³³⁵ VI—³³⁶ VI—³³⁷ VI—³³⁸ VI—³³⁹ VI—³⁴⁰ VI—³⁴¹ VI—³⁴² VI—³⁴³ VI—³⁴⁴ VI—³⁴⁵ VI—³⁴⁶ VI—³⁴⁷ VI—³⁴⁸ VI—³⁴⁹ VI—³⁵⁰ VI—³⁵¹ VI—³⁵² VI—³⁵³ VI—³⁵⁴ VI—³⁵⁵ VI—³⁵⁶ VI—³⁵⁷ VI—³⁵⁸ VI—³⁵⁹ VI—³⁶⁰ VI—³⁶¹ VI—³⁶² VI—³⁶³ VI—³⁶⁴ VI—³⁶⁵ VI—³⁶⁶ VI—³⁶⁷ VI—³⁶⁸ VI—³⁶⁹ VI—³⁷⁰ VI—³⁷¹ VI—³⁷² VI—³⁷³ VI—³⁷⁴ VI—³⁷⁵ VI—³⁷⁶ VI—³⁷⁷ VI—³⁷⁸ VI—³⁷⁹ VI—³⁸⁰ VI—³⁸¹ VI—³⁸² VI—³⁸³ VI—³⁸⁴ VI—³⁸⁵ VI—³⁸⁶ VI—³⁸⁷ VI—³⁸⁸ VI—³⁸⁹ VI—³⁹⁰ VI—³⁹¹ VI—³⁹² VI—³⁹³ VI—³⁹⁴ VI—³⁹⁵ VI—³⁹⁶ VI—³⁹⁷ VI—³⁹⁸ VI—³⁹⁹ VI—⁴⁰⁰ VI—⁴⁰¹ VI—⁴⁰² VI—⁴⁰³ VI—⁴⁰⁴ VI—⁴⁰⁵ VI—⁴⁰⁶ VI—⁴⁰⁷ VI—⁴⁰⁸ VI—⁴⁰⁹ VI—⁴¹⁰ VI—⁴¹¹ VI—⁴¹² VI—⁴¹³ VI—⁴¹⁴ VI—⁴¹⁵ VI—⁴¹⁶ VI—⁴¹⁷ VI—⁴¹⁸ VI—⁴¹⁹ VI—⁴²⁰ VI—⁴²¹ VI—⁴²² VI—⁴²³ VI—⁴²⁴ VI—⁴²⁵ VI—⁴²⁶ VI—⁴²⁷ VI—⁴²⁸ VI—⁴²⁹ VI—⁴³⁰ VI—⁴³¹ VI—⁴³² VI—⁴³³ VI—⁴³⁴ VI—⁴³⁵ VI—⁴³⁶ VI—⁴³⁷ VI—⁴³⁸ VI—⁴³⁹ VI—⁴⁴⁰ VI—⁴⁴¹ VI—⁴⁴² VI—⁴⁴³ VI—⁴⁴⁴ VI—⁴⁴⁵ VI—⁴⁴⁶ VI—⁴⁴⁷ VI—⁴⁴⁸ VI—⁴⁴⁹ VI—⁴⁵⁰ VI—⁴⁵¹ VI—⁴⁵² VI—⁴⁵³ VI—⁴⁵⁴ VI—⁴⁵⁵ VI—⁴⁵⁶ VI—⁴⁵⁷ VI—⁴⁵⁸ VI—⁴⁵⁹ VI—⁴⁶⁰ VI—⁴⁶¹ VI—⁴⁶² VI—⁴⁶³ VI—⁴⁶⁴ VI—⁴⁶⁵ VI—⁴⁶⁶ VI—⁴⁶⁷ VI—⁴⁶⁸ VI—⁴⁶⁹ VI—⁴⁷⁰ VI—⁴⁷¹ VI—⁴⁷² VI—⁴⁷³ VI—⁴⁷⁴ VI—⁴⁷⁵ VI—⁴⁷⁶ VI—⁴⁷⁷ VI—⁴⁷⁸ VI—⁴⁷⁹ VI—⁴⁸⁰ VI—⁴⁸¹ VI—⁴⁸² VI—⁴⁸³ VI—⁴⁸⁴ VI—⁴⁸⁵ VI—⁴⁸⁶ VI—⁴⁸⁷ VI—⁴⁸⁸ VI—⁴⁸⁹ VI—⁴⁹⁰ VI—⁴⁹¹ VI—⁴⁹² VI—⁴⁹³ VI—⁴⁹⁴ VI—⁴⁹⁵ VI—⁴⁹⁶ VI—⁴⁹⁷ VI—⁴⁹⁸ VI—⁴⁹⁹ VI—⁵⁰⁰ VI—⁵⁰¹ VI—⁵⁰² VI—⁵⁰³ VI—⁵⁰⁴ VI—⁵⁰⁵ VI—⁵⁰⁶ VI—⁵⁰⁷ VI—⁵⁰⁸ VI—⁵⁰⁹ VI—⁵¹⁰ VI—⁵¹¹ VI—⁵¹² VI—⁵¹³ VI—⁵¹⁴ VI—⁵¹⁵ VI—⁵¹⁶ VI—⁵¹⁷ VI—⁵¹⁸ VI—⁵¹⁹ VI—⁵²⁰ VI—⁵²¹ VI—⁵²² VI—⁵²³ VI—⁵²⁴ VI—⁵²⁵ VI—⁵²⁶ VI—⁵²⁷ VI—⁵²⁸ VI—⁵²⁹ VI—⁵³⁰ VI—⁵³¹ VI—⁵³² VI—⁵³³ VI—⁵³⁴ VI—⁵³⁵ VI—⁵³⁶ VI—⁵³⁷ VI—⁵³⁸ VI—⁵³⁹ VI—⁵⁴⁰ VI—⁵⁴¹ VI—⁵⁴² VI—⁵⁴³ VI—⁵⁴⁴ VI—⁵⁴⁵ VI—⁵⁴⁶ VI—⁵⁴⁷ VI—⁵⁴⁸ VI—⁵⁴⁹ VI—⁵⁵⁰ VI—⁵⁵¹ VI—⁵⁵² VI—⁵⁵³ VI—⁵⁵⁴ VI—⁵⁵⁵ VI—⁵⁵⁶ VI—⁵⁵⁷ VI—⁵⁵⁸ VI—⁵⁵⁹ VI—⁵⁶⁰ VI—⁵⁶¹ VI—⁵⁶² VI—⁵⁶³ VI—⁵⁶⁴ VI—⁵⁶⁵ VI—⁵⁶⁶ VI—⁵⁶⁷ VI—⁵⁶⁸ VI—⁵⁶⁹ VI—⁵⁷⁰ VI—⁵⁷¹ VI—⁵⁷² VI—⁵⁷³ VI—⁵⁷⁴ VI—⁵⁷⁵ VI—⁵⁷⁶ VI—⁵⁷⁷ VI—⁵⁷⁸ VI—⁵⁷⁹ VI—⁵⁸⁰ VI—⁵⁸¹ VI—⁵⁸² VI—⁵⁸³ VI—⁵⁸⁴ VI—⁵⁸⁵ VI—⁵⁸⁶ VI—⁵⁸⁷ VI—⁵⁸⁸ VI—⁵⁸⁹ VI—⁵⁹⁰ VI—⁵⁹¹ VI—⁵⁹² VI—⁵⁹³ VI—⁵⁹⁴ VI—⁵⁹⁵ VI—⁵⁹⁶ VI—⁵⁹⁷ VI—⁵⁹⁸ VI—⁵⁹⁹ VI—⁶⁰⁰ VI—⁶⁰¹ VI—⁶⁰² VI—⁶⁰³ VI—⁶⁰⁴ VI—⁶⁰⁵ VI—⁶⁰⁶ VI—⁶⁰⁷ VI—⁶⁰⁸ VI—⁶⁰⁹ VI—⁶¹⁰ VI—⁶¹¹ VI—⁶¹² VI—⁶¹³ VI—⁶¹⁴ VI—⁶¹⁵ VI—⁶¹⁶ VI—⁶¹⁷ VI—⁶¹⁸ VI—⁶¹⁹ VI—⁶²⁰ VI—⁶²¹ VI—⁶²² VI—⁶²³ VI—⁶²⁴ VI—⁶²⁵ VI—⁶²⁶ VI—⁶²⁷ VI—⁶²⁸ VI—⁶²⁹ VI—⁶³⁰ VI—⁶³¹ VI—⁶³² VI—⁶³³ VI—⁶³⁴ VI—⁶³⁵ VI—⁶³⁶ VI—⁶³⁷ VI—⁶³⁸ VI—⁶³⁹ VI—⁶⁴⁰ VI—⁶⁴¹ VI—⁶⁴² VI—⁶⁴³ VI—⁶⁴⁴ VI—⁶⁴⁵ VI—⁶⁴⁶ VI—⁶⁴⁷ VI—⁶⁴⁸ VI—⁶⁴⁹ VI—⁶⁵⁰ VI—⁶⁵¹ VI—⁶⁵² VI—⁶⁵³ VI—⁶⁵⁴ VI—⁶⁵⁵ VI—⁶⁵⁶ VI—⁶⁵⁷ VI—⁶⁵⁸ VI—⁶⁵⁹ VI—⁶⁶⁰ VI—⁶⁶¹ VI—⁶⁶² VI—⁶⁶³ VI—⁶⁶⁴ VI—⁶⁶⁵ VI—⁶⁶⁶ VI—⁶⁶⁷ VI—⁶⁶⁸ VI—⁶⁶⁹ VI—⁶⁷⁰ VI—⁶⁷¹ VI—⁶⁷² VI—⁶⁷³ VI—⁶⁷⁴ VI—⁶⁷⁵ VI—⁶⁷⁶ VI—⁶⁷⁷ VI—⁶⁷⁸ VI—⁶⁷⁹ VI—⁶⁸⁰ VI—⁶⁸¹ VI—⁶⁸² VI—⁶⁸³ VI—⁶⁸⁴ VI—⁶⁸⁵ VI—⁶⁸⁶ VI—⁶⁸⁷ VI—⁶⁸⁸ VI—⁶⁸⁹ VI—⁶⁹⁰ VI—⁶⁹¹ VI—⁶⁹² VI—⁶⁹³ VI—⁶⁹⁴ VI—⁶⁹⁵ VI—⁶⁹⁶ VI—⁶⁹⁷ VI—⁶⁹⁸ VI—⁶⁹⁹ VI—⁷⁰⁰ VI—⁷⁰¹ VI—⁷⁰² VI—⁷⁰³ VI—⁷⁰⁴ VI—⁷⁰⁵ VI—⁷⁰⁶ VI—⁷⁰⁷ VI—⁷⁰⁸ VI—⁷⁰⁹ VI—⁷¹⁰ VI—⁷¹¹ VI—⁷¹² VI—⁷¹³ VI—⁷¹⁴ VI—⁷¹⁵ VI—⁷¹⁶ VI—⁷¹⁷ VI—⁷¹⁸ VI—⁷¹⁹ VI—⁷²⁰ VI—⁷²¹ VI—⁷²² VI—⁷²³ VI—⁷²⁴ VI—⁷²⁵ VI—⁷²⁶ VI—⁷²⁷ VI—⁷²⁸ VI—⁷²⁹ VI—⁷³⁰ VI—⁷³¹ VI—⁷³² VI—⁷³³ VI—⁷³⁴ VI—⁷³⁵ VI—⁷³⁶ VI—⁷³⁷ VI—⁷³⁸ VI—⁷³⁹ VI—⁷⁴⁰ VI—⁷⁴¹ VI—⁷⁴² VI—⁷⁴³ VI—⁷⁴⁴ VI—⁷⁴⁵ VI—⁷⁴⁶ VI—⁷⁴⁷ VI—⁷⁴⁸ VI—⁷⁴⁹ VI—⁷⁵⁰ VI—⁷⁵¹ VI—⁷⁵² VI—⁷⁵³ VI—⁷⁵⁴ VI—⁷⁵⁵ VI—⁷⁵⁶ VI—⁷⁵⁷ VI—⁷⁵⁸ VI—⁷⁵⁹ VI—⁷⁶⁰ VI—⁷⁶¹ VI—⁷⁶² VI—⁷⁶³ VI—⁷⁶⁴ VI—⁷⁶⁵ VI—⁷⁶⁶ VI—⁷⁶⁷ VI—⁷⁶⁸ VI—⁷⁶⁹ VI—⁷⁷⁰ VI—⁷⁷¹ VI—⁷⁷² VI—⁷⁷³ VI—⁷⁷⁴ VI—⁷⁷⁵ VI—⁷⁷⁶ VI—⁷⁷⁷ VI—⁷⁷⁸ VI—⁷⁷⁹ VI—⁷⁸⁰ VI—⁷⁸¹ VI—⁷⁸² VI—⁷⁸³ VI—⁷⁸⁴ VI—⁷⁸⁵ VI—⁷⁸⁶ VI—⁷⁸⁷ VI—⁷⁸⁸ VI—⁷⁸⁹ VI—⁷⁹⁰ VI—⁷⁹¹ VI—⁷⁹² VI—⁷⁹³ VI—⁷⁹⁴ VI—⁷⁹⁵ VI—⁷⁹⁶ VI—⁷⁹⁷ VI—⁷⁹⁸ VI—⁷⁹⁹ VI—⁸⁰⁰ VI—⁸⁰¹ VI—⁸⁰² VI—⁸⁰³ VI—⁸⁰⁴ VI—⁸⁰⁵ VI—⁸⁰⁶ VI—⁸⁰⁷ VI—⁸⁰⁸ VI—⁸⁰⁹ VI—⁸¹⁰ VI—⁸¹¹ VI—⁸¹² VI—⁸¹³ VI—⁸¹⁴ VI—⁸¹⁵ VI—⁸¹⁶ VI—⁸¹⁷ VI—⁸¹⁸ VI—⁸¹⁹ VI—⁸²⁰ VI—⁸²¹ VI—⁸²² VI—⁸²³ VI—⁸²⁴ VI—⁸²⁵ VI—⁸²⁶ VI—⁸²⁷ VI—⁸²⁸ VI—⁸²⁹ VI—⁸³⁰ VI—⁸³¹ VI—⁸³² VI—⁸³³ VI—⁸³⁴ VI—⁸³⁵ VI—⁸³⁶ VI—⁸³⁷ VI—⁸³⁸ VI—⁸³⁹ VI—⁸⁴⁰ VI—⁸⁴¹ VI—⁸⁴² VI—⁸⁴³ VI—⁸⁴⁴ VI—⁸⁴⁵ VI—⁸⁴⁶ VI—⁸⁴⁷ VI—⁸⁴⁸ VI—⁸⁴⁹ VI—⁸⁵⁰ VI—⁸⁵¹ VI—⁸⁵² VI—⁸⁵³ VI—⁸⁵⁴ VI—⁸⁵⁵ VI—⁸⁵⁶ VI—⁸⁵⁷ VI—⁸⁵⁸ VI—⁸⁵⁹ VI—⁸⁶⁰ VI—⁸⁶¹ VI—⁸⁶² VI—⁸⁶³ VI—⁸⁶⁴ VI—⁸⁶⁵ VI—⁸⁶⁶ VI—⁸⁶⁷ VI—⁸⁶⁸ VI—⁸⁶⁹ VI—⁸⁷⁰ VI—⁸⁷¹ VI—⁸⁷² VI—⁸⁷³ VI—⁸⁷⁴ VI—⁸⁷⁵ VI—⁸⁷⁶ VI—⁸⁷⁷ VI—⁸⁷⁸ VI—⁸⁷⁹ VI—⁸⁸⁰ VI—⁸⁸¹ VI—⁸⁸² VI—⁸⁸³ VI—⁸⁸⁴ VI—⁸⁸⁵ VI—⁸⁸⁶ VI—⁸⁸⁷ VI—⁸⁸⁸ VI—⁸⁸⁹ VI—⁸⁹⁰ VI—⁸⁹¹ VI—⁸⁹² VI—⁸⁹³ VI—⁸⁹⁴ VI—⁸⁹⁵ VI—⁸⁹⁶ VI—⁸⁹⁷ VI—⁸⁹⁸ VI—⁸⁹⁹ VI—⁹⁰⁰ VI—⁹⁰¹ VI—⁹⁰² VI—⁹⁰³ VI—⁹⁰⁴ VI—⁹⁰⁵ VI—⁹⁰⁶ VI—⁹⁰⁷ VI—⁹⁰⁸ VI—⁹⁰⁹ VI—⁹¹⁰ VI—⁹¹¹ VI—⁹¹² VI—⁹¹³ VI—⁹¹⁴ VI—⁹¹⁵ VI—⁹¹⁶ VI—⁹¹⁷ VI—⁹¹⁸ VI—⁹¹⁹ VI—⁹²⁰ VI—⁹²¹ VI—⁹²² VI—⁹²³ VI—⁹²⁴ VI—⁹²⁵ VI—⁹²⁶ VI—⁹²⁷ VI—⁹²⁸ VI—⁹²⁹ VI—⁹³⁰ VI—⁹³¹ VI—⁹³² VI—⁹³³ VI—⁹³⁴ VI—⁹³⁵ VI—⁹³⁶ VI—⁹³⁷ VI—⁹³⁸ VI—⁹³⁹ VI—⁹⁴⁰ VI—⁹⁴¹ VI—⁹⁴² VI—⁹⁴³ VI—⁹⁴⁴ VI—⁹⁴⁵ VI—⁹⁴⁶ VI—⁹⁴⁷ VI—⁹⁴⁸ VI—⁹⁴⁹ VI—⁹⁵⁰ VI—⁹⁵¹ VI—⁹⁵² VI—⁹⁵³ VI—⁹⁵⁴ VI—⁹⁵⁵ VI—⁹⁵⁶ VI—⁹⁵⁷ VI—⁹⁵⁸ VI—⁹⁵⁹ VI—⁹⁶⁰ VI—⁹⁶¹ VI—⁹⁶² VI—⁹⁶³ VI—⁹⁶⁴ VI—⁹⁶⁵ VI—⁹⁶⁶ VI—⁹⁶⁷ VI—⁹⁶⁸ VI—⁹⁶⁹ VI—⁹⁷⁰ VI—⁹⁷¹ VI—⁹⁷² VI—⁹⁷³ VI—⁹⁷⁴ VI—<sup

نگیری بر ^۵ تخت شاهی فروغ جهادجوی و ^۶ با گرزهای گران ^۷	بدین ^۱ لشکر و ^۲ چیز و ^۳ نامی ^۴ دروغ ز تو پیش بودند کنداوران
ذه اندرخور تخت ^۸ و افسر بددند همی آب خشم اندر آری ^{۱۲} بچشم	ذجستند شاهی که کهتر بددند همی ^۹ هر زمان سرفرازی ^{۱۰} بخشش ^{۱۱}
زماده بخشش آرد هر زمان ^{۱۴} دگر ^{۱۵} از هنر وز ^{۱۶} ذزاد آفرید	بچوشد همی بر قنست بد ^{۱۳} گمان جهاددار شاهی ز داد آفرید
خرداده رهیم بسی آزاده ر کجا بر من از کارت ^{۱۹} آزده ^{۲۰} بود	بدان کس دهد کو سزاوارت الان شاه مارا پدر ^{۱۷} کرد ^{۱۸} بود
دزركی و تخت و کلاه مهی شناشند آشکار و ذهان	کنون ایدزدم داد شاهنشهی پذیرفت این از خدای جهان
کجا داشت ڈاج پدر یادگار دزگان و کارآزموده ردان	بدمه وری هرمز شهربیدار ازان ذمامور پرهنر ^{۲۱} بخردان ^{۲۲}
خورد یافته پیرسمر ^{۲۴} زده شدت	بدان ^{۲۳} دین که آورده بود از بهشت
پذیرفت ^{۲۶} زان ^{۲۷} پس ^{۲۸} پگشتناسی داد	که پیغمبر آمد ^{۲۵} بله راسی داد

ذدارم-ت رذ-ج-ه ز گرد ذب-ردا¹
بپ-پروروزگر باز هشته-بیم پیشت
م-ب-ادا ک-ه در زیدرسه-ی زیم
ک-ه ای چ-خ-رد ری-م-ن دیوساز²
که هر گز ذزد بر کسی باد سرد
بخواری ز تخت ازدر اذ-داخ-تی
خ-ردمند و بیدار خواهی بدن³
نه بینی ز ذیکی دهش جز بدی⁴
زمان و زمیم زو بف-ریداد بود
بایران و توران¹⁰ شده پادشا
یکی دخمه بس¹¹ که دوری ز بخت¹²
دگر کافدر ایران منم شه-ریار
که از راستان گشت¹⁴ همداستان
کسی کو نهد ذیز فرمان دهی
ز خورشیدقا برج¹⁵ ماهی مراست
که بتاشد بددر پدر پنده شاد
سخن بر¹⁸ سخن چند باید¹⁹ فزود
که گر مرگت آید نیابی کفن
ی-کی خسروی بآزو ذارسان
یکی شهرپاری میان پر ز باد²²

اگر بر زم بز تو بر باد سرد
سخنها شنیدیم چندی درشت
اگر من سزاوار شاهی ذیم²⁸⁰
چندین پاسخش داد په-رام باز
پدرت آن جهادار دین دوست مرد
چن-و³ مردرا ارج ذشناختی
پس او⁴ جهادار خواهی بدن⁵
تو ذاپاکی و دشمن ایزدی²⁸⁵
گر ایدونک هرمزد بیداد⁷ بود
تو فرزند اویی⁸ ذبائش⁹ سزا
ترا زندگانی ذباید ذه تخت
هم ان¹³ کیم هرمز کنم خواستار
کنون قازه کن بر من این داستان²⁹⁰
که تو داغ بر چشم شاهان ذهی
ازان پس بیابی که شاهی مراست
بدو گفت خسرو که هر گز مباد
ذوشهه چندین¹⁶ بود و¹⁷ بود آنج بود
تو شاهی همی سازی از خویشتن
بدین²⁰ اسپ و برگستوان کسان
نه خان و نه مان²¹ و نه بوم و نژاد²²

¹ K-ندیدی مرا پیش [زنده-IV] ازدر ذبره(?) رنجه اندر-ل-
پخردی-IV-⁶ شدن-K-⁵ پس از وی-I-⁴ چنان-IV چو او-³ K- چارهساز
بر ایران و نیران-¹⁰ ذباشی-¹⁰ اورا-⁸ IV-⁹ I, K, IV هرمز نه بر داد-⁷ I, K, IV-
K- доб.:
چون او بر مرا خود خداوند بود * چرا داغ تو- و چشم اورا بس-ود
و-¹⁷ ل-¹⁷ I, IV-¹⁶ چنان-I-¹⁶ پشت-I, IV-¹⁵ کیست-I, IV- همین-IV همی-¹³ I, K-
¹⁸ I, K- در-¹⁹ I, K, IV-²⁰ I, IV- بربین-²¹ IV- مال-²² ل- доб.:
نه شاهی ترا هست و نه بوم و بر * یکی پهلواذهی تهی کرد س-ر

<p>فـشـاـذـم بـرـيـن² گـنـبـد لـازـورـد درـم چـون شـوـم بـرـجـهـان شـهـرـيـارـ⁴ بـپـيـش مـن آـرد كـسـى دـسـتـگـيـرـ دل مـوـبدـو هـيـرـبـد خـوش كـنـمـ سـتـمـدـيـدـه گـوـيـنـدـه بـود رـاسـتـ⁵ بـهـهـرـام چـوـبـيـنـه آـواـز كـرـدـ خـرـدـدـور وـدـور اـزـقـو آـيـيـنـ وـفـرـ كـزـيـنـ گـوـنـه چـشـم تـراـ كـرـدـ كـورـ زـدـيـوـانـ کـنـونـ⁷ آـفـرـيـنـ يـافـتـهـيـ يـكـيـ دـوزـخـيـ بـوـسـتـاـذـيـ⁸ ذـمـودـ زـجـانـ وـدـلـتـ روـشـنـدـاـيـيـ بـهـرـدـ¹⁰ كـهـ اـنـدـرـ بـلـنـدـيـ نـمـودـتـ نـشـيـبـ كـهـ بـرـگـشـيـ بـوـدـ زـهـرـ وـبـارـشـ كـيـسـتـ ذـبـالـشـدـ بـجـوـيـنـدـه بـرـ آـفـرـيـنـ ذـيـيـارـيـ¹⁴ زـگـرـگـيـنـ مـيـلـادـ چـادـ بـنـاءـبـوـذـيـهـاـ گـمـاـذـيـ مـهـرـ ذـپـرـدـ عـقـابـ اـزـ بـرـ آـفـتـابـ كـهـ گـرـ مـنـ بـيـابـمـ تـراـ بـىـ سـپـاهـ</p>	<p>هـمـانـ ذـيـزـ دـهـ¹ بـدرـهـ دـيـنـلـارـ زـرـدـ پـرـسـتـنـدـگـاـذـراـ دـهـمـ دـهـ³ هـزارـ زـ بـهـرـامـيـانـ هـرـكـ گـرـددـ اـسـيـرـ پـرـسـتـنـدـهـ فـرـخـ آـتـشـ کـنـمـ بـگـفتـ اـيـنـ وزـخـاـكـ بـرـ پـايـ خـاـسـتـ زـ جـايـ نـيـيـاشـ بـيـلـامـدـ چـوـ گـرـدـ كـهـ اـيـ دـوزـخـيـ بـنـدـهـ دـيـوـذـرـ سـتـمـگـارـهـ⁶ دـيـوـيـسـتـ باـخـشـمـ وـزـورـ بـجـايـ خـرـدـ خـشـمـ وـكـيـنـ يـافـتـهـيـ تـراـ خـارـسـتـانـ شـارـسـتـاـذـيـ⁸ ذـمـودـ چـرـاغـ خـرـدـ پـيـشـ چـشـمـتـ بـمـرـدـ ذـبـوـدـسـتـ جـزـ جـادـوـيـ پـرـ فـرـيـبـ بـشـاخـىـ هـمـيـ يـماـزـيـ اـمـرـوـزـ دـسـتـ ذـجـسـتـسـتـ هـرـ گـزـ قـبـارـ¹¹ قـوـ اـيـنـ تـراـ اـيـزـدـ اـيـنـ فـرـ وـ بـرـزـتـ¹² ذـدادـ اـيـاـ مـرـدـ بـدـبـخـتـ وـ¹⁵ بـيـدـادـگـرـ كـهـ خـرـچـنـگـرـاـ¹⁶ ذـيـسـتـ پـرـ عـقـابـ بـيـزـدانـ پـايـ وـبـتـخـتـ وـكـلاـهـ</p>
<p>فرـستـمـ چـوـ بـرـ گـرـدـمـ اـزـ کـارـزـارـ⁴ لـ¹ صـدـ Iـ² صـدـ IVـ³ بـرـانـ Iـ⁴ بـدـيـنـ Iـ⁵ صـدـ Iـ⁶ Iـ⁷ IVـ⁸ دـوـبـ:</p> <p>زـ بـيـدـادـ شـهـرـويـ کـهـ وـيـرـانـ شـدـسـتـ * گـنـرـگـاهـ گـورـانـ وـشـيـرـانـ شـدـسـتـ بـرـانـ ذـيـزـ دـيـنـلـارـ چـونـ صـدـ هـزارـ * فـرـسـتـمـ چـوـ بـرـ گـرـدـمـ اـزـ کـارـزـارـ Kـ دـوـبـ:</p> <p>بـهـ يـيـزـدانـ هـرـانـکـسـ کـهـ دـلـ كـرـدهـ رـاسـتـ * بـيـابـدـ زـيـزـدانـ اـمـيـدـيـ کـهـ خـوـاسـتـ خـارـسـتـانـ بـوـسـتـاـذـيـ Iـ Kـ IVـ Iـ Kـ IVـ خـارـسـانـ شـارـسـاـذـيـ Tـ⁸ هـمـيـ ذـيـيـارـيـ Kـ⁹ Iـ¹⁰ يـكـيـ دـوزـخـتـ کـارـسـتـاـذـيـ Kـ چـوـ دـوزـخـ يـكـيـ شـارـسـتـاـذـيـ ندـارـيـ IVـ Iـ Kـ IVـ Iـ Kـ IVـ وـ بـرـزـ وـ فـرـهـ¹² Iـ IVـ Iـ Kـ IVـ Iـ Kـ IVـ</p> <p>جزـ جـنـگـراـ</p>	<p>1 فـرـسـتـمـ چـوـ بـرـ گـرـدـمـ اـزـ کـارـزـارـ⁴ لـ¹ صـدـ Iـ² صـدـ IVـ³ بـرـانـ Iـ⁴ بـدـيـنـ Iـ⁵ صـدـ Iـ⁶ Iـ⁷ IVـ⁸ دـوـبـ:</p> <p>2 چـرـاغـ خـرـدـ پـيـشـ چـشـمـتـ بـمـرـدـ 3 ذـبـوـدـسـتـ جـزـ جـادـوـيـ پـرـ فـرـيـبـ 4 بـشـاخـىـ هـمـيـ يـماـزـيـ اـمـرـوـزـ دـسـتـ 5 ذـجـسـتـسـتـ هـرـ گـزـ قـبـارـ¹¹ قـوـ اـيـنـ 6 ذـبـالـشـدـ بـجـوـيـنـدـه بـرـ آـفـرـيـنـ 7 ذـيـيـارـيـ¹⁴ زـگـرـگـيـنـ مـيـلـادـ چـادـ 8 ذـيـيـارـيـ Kـ¹¹ Iـ¹⁰ يـكـيـ دـوزـخـتـ کـارـسـتـاـذـيـ Kـ چـوـ دـوزـخـ يـكـيـ شـارـسـتـاـذـيـ 9 ذـيـيـارـيـ Kـ¹² Iـ IVـ Iـ Kـ IVـ Iـ Kـ IVـ وـ بـرـزـ وـ فـرـهـ¹⁶ Iـ IVـ Iـ Kـ IVـ Iـ Kـ IVـ</p>

که گر² بندگری برتر از بیستون
مشیلان بـی بـر³ بـسـار آمدی
به بـینـیم تـارـای⁵ بـیـدان بـچـیـست⁶
قـراـبـاـ¹⁰ چـنـیـنـ کـیـشـ¹¹ آـهـرـمـنـیـ
بـگـفـتـارـ مـرـگـ قـوـ جـوـیدـ هـمـیـ
زـ سـرـ بـرـ گـرـفتـ آـنـ بـهـاـگـیرـ تـاجـ
زـ بـیـزـدانـ دـلـشـ پـرـ زـ¹⁴ اـمـیـدـ کـرـدـ
درـخـتـ اـمـیـدـ اـزـ قـوـ آـیـدـ¹⁶ بـهـرـ
کـزـیـنـ ذـنـگـ بـرـ تـاجـ بـایـدـ گـرـیـسـتـ
هـمـیـ گـفـتـ بــاـ دـاـورـ پــاـ رـاـزـ¹⁸
بـخـواـهـدـ هـشـدنـ قـاـ ذـبـنـدـمـ¹⁹ مـیـانـ
ذـخـواـهـمـ²⁰ خـورـشـ جـزـ زـ شـیـرـ دـدـهـ
بـگـاهـ²³ پـرسـتـیـشـ بـپـوـشـمـ گـلـیـمـ
پـرسـتـنـدـهـ وـ اـیـمـنـ وـ²⁵ دـادـ وـ رـامـتـ
بـهـبـنـدـهـ مـمـدـهـ تـاجـ وـ گـاهـ مـراـ
بـیـلـارـ دـمـانـ²⁷ پـیـشـ آـذـرـگـشـسـپـ
هـمـیـنـ بـارـ وـ طـوقـ وـ اـیـنـ²⁸ گـوشـوارـ

یـکـیـ کـوهـ دـارـیـ بــزـیـرـ¹ اـذـدـرـونـ
گـرـ اـزـ تـوـ یـکـیـ شـهـرـیـارـ آـمـدـیـ
قـرـاـ دـلـ پـرـ اـنـدـیـشـهـ مـهـتـرـیـسـتـ⁴
نـدـانـمـ کـهـ آـمـخـتـتـ⁷ اـیـنـ⁸ بـدـ⁹ تـنـیـ
هـرـانـ کـایـنـ سـخـنـ بــاـ تـوـ گـوـیدـ هـمـیـ
بـگـفـتـ وـ¹² فـرـودـ آـمـدـ اـزـ خـنـگـ عـاجـ
بـنـالـیـدـ وـ سـرـ سـوـیـ خـورـشـیدـ کـرـدـ
چـنـیـنـ گـفـتـ کـایـ¹⁵ رـوـشنـ دـادـگـرـ
تـوـ دـانـیـ کـهـ بـرـ¹⁷ پـیـشـ اـیـنـ بـنـدـهـ کـیـسـتـ
وـزاـنـجـاـ سـبـکـ شـدـ بــجـایـ ذـمـازـ
گـرـ اـیـنـ پـادـشـاهـیـ زـ تـخـمـ کـیـانـ
پـرـسـتـهـنـدـهـ بــاـشـمـ بــآـذـشـکـدـهـ
نـدـارـمـ بـگـنـجـ اـذـدـرـونـ زـ²² وـ سـیـمـ
گـرـ²⁴ اـیـدونـکـ اـیـنـ پـادـشـاهـیـ مـرـاسـتـ
قـوـ وـ پـیـرـوـزـ گـرـدانـ سـپـاهـ مـراـ
اـگـرـ کـامـ دـلـ یـابـمـ اـیـنـ تـاجـ وـ اـسـپـ
هـمـیـنـ بـارـ وـ طـوقـ وـ اـیـنـ²⁸ گـوشـوارـ

250

خواست—IV, 5 I, IV, VI بـهـرـکـیـسـتـ—I, 4 لـ چـونـ³ K, 2 بـپـیـشـ—I

6 VI. کـزـيـنـ ذـنـگـ بـرـ تـاجـ بـایـدـ گـرـیـسـتـ—VI — далее 66. 246—296 оп., см. ниже, прим. 16 к б. 336.

7 لـ, I, K, 8 I, IV — اـیـنـ op. 9 I, IV — بـرـ

من آـورـ¹¹ K, 10 I, IV — اـیـ K, 12 K, 13 K, 14 IV — دـلـشـرـاـ پـرـ

17 IV — درـ¹⁸ I, K, IV, VI — бـ. оп., ср. б. 265. 19 K, IV — دـبـنـدـمـ

پـرسـتـنـدـهـ يـاـ ذـبـیـمـ²³ IV — بـکـارـ²⁴ K, IV — وـرـ²⁵ I — بـشـیـرـ وـ زـرـ²² K

26 K — добـ.: پـرسـتـنـدـهـ باـشـیـمـ بــاـ IV — ذـگـیـرـمـ بـگـیـتـیـ بـجـزـ K

چـوـ گـرـدـ هـمـیـ بـرـ جـهـانـ شـهـرـیـار~ * بـبـخـشـمـ مـنـ اـیـنـ تـاجـ گـوـهـرـذـگـارـ

هـمـیـانـ زـذـدـگـاـذـرـاـ بــآـذـشـکـدـهـ * فـرـسـتـمـ هـمـ اـزـ بــهـرـ جـشـنـ سـدـهـ

زـ بـیـدادـ شـهـرـیـ کـهـ وـیـرانـ شـدـمـسـتـ * گـذـرـگـاهـ وـ مـأـوـایـ شـیـرـانـ شـدـمـسـتـ

هـمـیـنـ جـامـ زـرـیـنـ K, IV — 29 I, IV — هـمـ²⁷ دـوـانـ²⁸

چو کسسری ذیما و چو هرمز پدر ۲۲۵
ورا^۱ گفت به رام کای بددشان
ذخستیین ز مههان گشادی سخن
قرا با سخنهای شاهان چه کار
الان شاه بودی کندون کههتری
گنده^۲ کارقر کس^۳ توی در جهان ۲۳۰
بشهلهی مرا خوازدند آفریدن
دگر آنک گفتی^{۱۲} که بدخشانی
ازان گفتم ای ذللس زوار شاه
که ایرانیان بر تو بر دشمنند
بدرنده بر قنعت بر پوست و رگ ۲۳۵
بدو گفت خسرو که ای بدنیش
که آهست بر مرد گفتار زشت
زمغز قو بگست^{۱۸} روشن خرد
هر آن دیو کاید زمادش فراز
ذخواهم که چون تو پیکی پهلوان
سزد گر ز دل خشم بیرون کنی ۲۴۰
دارذده دادگر دلا کمن

¹ Б — вместо перевода бб. 226—436 дана такая фраза: **أَطْال صاحب الكتاب ذُفْسَه فِي حَكَايَت**

² K, IV—**سخن ذو بدو—K⁴ بکردار و گفتار—I³ بدو—**⁵ IV—**ما تخططا به و أَفَاضَافِيه**

⁶ K, VI—обратный порядок мисра. ⁷ IV—**سرشت بد روزگار کهن—VI سرشت بد و داستان کهن** بشاهی—⁸ Л—**پشنهاد کرد اکنون—VI گنهه کار بی در—**⁹ VI—**گنهه کرد اکنون—VI گنهه کار بی در—**¹⁰ K—**(ошибочно, против метра).** ¹¹ K—**б. оп., стоит после б. 235 текста.** ¹² I, IV, ¹³ K—**بـشـاهـي نـه زـيـبـاهـي تـختـ** ¹⁴ VI—**پـيـگـوـشـتـ** ¹⁵ I—**پـيـگـوـشـتـ** ¹⁶ K—**گـوـشـتـ وـ استـخـواـذـتـ** ¹⁷ I, IV, VI—**گـوـشـتـ وـ پـيـ توـ** ¹⁸ IV—**گـوـشـتـ تـدـنـتـراـ** ¹⁹ I, IV, VI—**گـوـشـتـ استـخـواـذـتـ** ²⁰ Л—**زـتـيـزـيـ** ²¹ IV, VI—**K بـتـهـيـزـيـ** ²² VI—**رـفـتـسـتـ** ²³ IV, VI—**پـيـخـ وـپـيـ وـپـيـزـيـ** ²⁴ VI—**خـودـزـ** ²⁵ IV, VI—**کـارـ**

<p>عندان باره تیز قگرا¹ سپرد همی بود پیشش زمانی دراز که من خرمم شاد و به روزگار³ ذه بیداد⁴ دانی ز شاهی⁵ ذه داد ورا مرد پردهخت یاری⁶ کند بنوی⁸ کمندیدت مالیهدام⁹ دو دستت دیندم بخشم کمند پیشنه ز من تلخی روزگار¹² برخساره شد چون¹¹ گل شنبلید¹² ذگوید چنین مرد یزدانشنامی تو دشتمام سازی بهنگام سور نه آین سواران¹⁴ گردشان اگر بشمری سال صد پار سی بگرد در ناسپاسی مرد برین گونه بر دیو¹⁵ پاسخ دهد که سرگشته بینمت بر¹⁷ رای خوش که زفدت جلو بد و فرمان رواست تن ازدر ذکوهش دل ازدر هرامی ز گوهر بیک سوم دانی¹⁸ همی ذنی به است بر من کلاه مهی</p>	<p>سخنهاش بشنید بهرام گرد هم از پیشست آن باره بردش نماز چنین داد پاسخ مر² ابلق سوار ترا روزگار بزرگی مباراد لان شاه چون شهرباری کند ترا روزگاری⁷ سگمالیهدام بزوی یکی دار سازم بلند بیاوہزمت زان سزاوار¹⁰ دار چو خسرو ز بهرام پاسخ شنید چنین داد پاسخ که ای ناسپامی چو مهرمان بخوان¹³ تو آید ز دور نه آیین شاهان بود زین نشان نه تازی چنین کرد و نه پارسی ازین ذنگ دارد خردمند مرد چو مهرمانست آواز فرخ دهد بتترسم که روز بد آیدت پیش¹⁶ ترا چاره بر دست آن پادشاهست گندکار یزدازی و ناسپامی مرا چون لانشاه خوانی همی مگر ناسزادیم بشاهنشهی</p>
205	
210	
215	
220	

¹ داد پاسخ پس—K, VI—I, IV, VI—² ابلق تیز تکرا—K ابلق مشکدمرا—VI
مرگ—VI—³ شاهان(?)—VI—⁴ که ذه بند(?)—VI—⁵ پروردگار(?)—VI—⁶ گفت بهرام
سرافراز—VI, VI—⁷ روزگار—VI—⁸ بهمی—VI—⁹ IV, VI—¹⁰ کمندت بمالیهدام
بر—VI—¹¹ I, K, IV, VI—¹² I, K, IV, VI—¹³ IV, VI—¹⁴ IV, VI—¹⁵ IV—¹⁶ آید به پیش—IV
دربان—VI—¹⁷ I, K, VI—¹⁸ بیک سو نشانی—I, K, IV, VI—¹⁹ بر گشته رانی همی—IV گشته دانی همی

ازان بھ که در جنگ سستی^۱ کند
ذوآیدیمن بـدیدـهـاش گـردد کـهـمن
سـپـاـسـی ز دادن^۵ بـدو^۶ بـر ذـهـم^۷
پـرـبـن رـزـمـگـه^۹ جـسـتـن^{۱۰} آـهـنـگـ ما
خـرـدـ بـی گـمـانـ تـاجـبـنـهـدـی^{۱۲} بـود
ازـوـ شـادـ بـاـشـدـ دـلـ پـارـسـاـ^{۱۴}
اـذـوـشـهـ بـدـیـ^{۱۵} تـماـ بـود رـوـزـگـارـ
قـوـ دـاـذاـقـرـیـ هـرـچـ بـایـدـ^{۱۶} بـکـنـ
قـوـ پـرـمـغـزـیـ وـ اوـ^{۱۸} پـرـ اـزـ^{۱۹} بـادـ سـرـ
خـرـامـانـ بـیـاـمـدـ بـپـیـشـ^{۲۰} سـپـاهـ
هـمـیـ جـسـتـ هـنـگـاـمـهـ رـزـمـ سورـ^{۲۱}
چـگـوـنـسـتـ کـارـتـ بـدـشـتـ نـبـرـدـ
هـمـانـ تـخـتـ وـ دـیـهـیـهـراـ مـایـدـایـ
چـوـ شـمـعـ درـخـشـنـدـهـ^{۲۴} هـنـگـاـمـ بـزمـ^{۲۵}
مـدارـادـ دـارـدـهـ بـلـازـ اـزـ قـوـ دـسـمـتـ
بـخـوبـیـ بـسـیـرـجـیـهـدـهـ^{۲۹} کـارـ^{۳۰} قـرـاـ
زـ دـیـدـارـ قـوـ رـامـشـ جـانـ کـنـمـ
کـنـمـ آـفـرـیـنـنـدـهـرـاـ بـرـ قـوـ یـادـ^{۳۱}

بـپـرـسـهـشـ یـکـیـ پـیـشـدـسـتـیـ کـنـمـ
اـگـرـ زـوـ^۲ بـرـ اـنـدـاـزـهـ^۳ بـاـبـمـ سـخـنـ
زـ گـیـتـهـیـ یـکـیـ گـوـشـهـ اـورـاـ دـهـمـ^۴
هـمـهـ آـشـتـیـ^۸ گـرـدـ اـپـنـ جـنـگـ ما
مـرـاـ زـ^{۱۱} آـشـتـیـ سـوـدـمـنـدـیـ بـودـ
چـوـ بـمـازـاـرـگـاـذـیـ کـنـدـ پـادـشـاـ
بـدوـ گـفـتـ گـسـتـهـمـ کـایـ شـهـرـیـارـ
هـمـیـ گـوـهـرـ اـفـشـاـنـیـ اـنـدـرـ سـخـنـ
قـوـ پـرـ دـادـ وـ بـنـدـهـ^{۱۷} بـیـدـادـگـرـ
چـوـ بـشـنـیـدـ خـسـرـوـ بـمـپـیـمـوـدـ رـاهـ
بـپـرـسـیـدـ بـهـمـ رـامـ یـلـرـاـ زـ دـورـ
بـبـهـرـامـ گـفـتـ اـیـ سـرـافـرـازـ^{۲۲} مـرـدـ
تـوـ درـگـاهـاـ هـمـچـوـ پـیـرـایـهـایـ
سـتـهـونـ سـپـاهـیـ بـهـنـگـاـمـ رـزـمـ
جـهـاـنـجـوـیـ²⁷ گـرـدـیـ وـ یـزـدانـپـرـسـتـ
سـگـالـیـهـدـامـ رـوـزـگـارـ²⁸ قـرـاـ
قـرـاـ بـاـ سـپـاهـ قـوـ مـهـمـانـ کـنـمـ
سـپـهـهـدـارـ اـیـرـانـتـ خـوـاـذـمـ بـدادـ

¹ VI—⁵ K, VI—⁴ دـهـیـمـ بـاـنـدـاـزـهـ I—³ اـزوـگـرـ IV—² خـسـرـوـپـرـسـتـیـ
⁶ K, IV, VI—⁷ IV—⁸ ذـهـیـمـ I—⁹ زـ گـرـدـانـ قـهـیـ K, IV, VI—¹⁰ I, K, IV,
K—¹¹ کـارـبـنـدـیـ K—¹² I, K, IV—¹³ گـرـدـدـ VI—¹⁴ 6. оп. K— доб.:
زـ مـرـدـیـ بـوـدـ گـرـ قـرـ آـرـزوـیـ * ذـبـاشـیـ بـآـزارـ کـسـ کـیـنـهـجـوـیـ
مـغـزـ وـ IV—¹⁵ K, VI—¹⁶ I, IV—¹⁷ IV—¹⁸ خـصـمـ K—¹⁹ VI—²⁰ بـ 66. 169—197 не
اوـ (метр нарушен). ²¹ Б—²² K—²³ I—²⁴ I, K, IV, VI—²⁵ درـخـشـانـ²⁶ K—²⁷ VI—²⁸ VI—²⁹ I, K, IV, VI—³⁰ I—³¹ K—³² VI—³³ VI—³⁴ VI—³⁵ VI—³⁶ VI—³⁷ VI—³⁸ VI—³⁹ VI—⁴⁰ VI—⁴¹ VI—⁴² VI—⁴³ VI—⁴⁴ VI—⁴⁵ VI—⁴⁶ VI—⁴⁷ VI—⁴⁸ VI—⁴⁹ VI—⁵⁰ VI—⁵¹ VI—⁵² VI—⁵³ VI—⁵⁴ VI—⁵⁵ VI—⁵⁶ VI—⁵⁷ VI—⁵⁸ VI—⁵⁹ VI—⁶⁰ VI—⁶¹ VI—⁶² VI—⁶³ VI—⁶⁴ VI—⁶⁵ VI—⁶⁶ VI—⁶⁷ VI—⁶⁸ VI—⁶⁹ VI—⁷⁰ VI—⁷¹ VI—⁷² VI—⁷³ VI—⁷⁴ VI—⁷⁵ VI—⁷⁶ VI—⁷⁷ VI—⁷⁸ VI—⁷⁹ VI—⁸⁰ VI—⁸¹ VI—⁸² VI—⁸³ VI—⁸⁴ VI—⁸⁵ VI—⁸⁶ VI—⁸⁷ VI—⁸⁸ VI—⁸⁹ VI—⁹⁰ VI—⁹¹ VI—⁹² VI—⁹³ VI—⁹⁴ VI—⁹⁵ VI—⁹⁶ VI—⁹⁷ VI—⁹⁸ VI—⁹⁹ VI—¹⁰⁰ VI—¹⁰¹ VI—¹⁰² VI—¹⁰³ VI—¹⁰⁴ VI—¹⁰⁵ VI—¹⁰⁶ VI—¹⁰⁷ VI—¹⁰⁸ VI—¹⁰⁹ VI—¹¹⁰ VI—¹¹¹ VI—¹¹² VI—¹¹³ VI—¹¹⁴ VI—¹¹⁵ VI—¹¹⁶ VI—¹¹⁷ VI—¹¹⁸ VI—¹¹⁹ VI—¹²⁰ VI—¹²¹ VI—¹²² VI—¹²³ VI—¹²⁴ VI—¹²⁵ VI—¹²⁶ VI—¹²⁷ VI—¹²⁸ VI—¹²⁹ VI—¹³⁰ VI—¹³¹ VI—¹³² VI—¹³³ VI—¹³⁴ VI—¹³⁵ VI—¹³⁶ VI—¹³⁷ VI—¹³⁸ VI—¹³⁹ VI—¹⁴⁰ VI—¹⁴¹ VI—¹⁴² VI—¹⁴³ VI—¹⁴⁴ VI—¹⁴⁵ VI—¹⁴⁶ VI—¹⁴⁷ VI—¹⁴⁸ VI—¹⁴⁹ VI—¹⁵⁰ VI—¹⁵¹ VI—¹⁵² VI—¹⁵³ VI—¹⁵⁴ VI—¹⁵⁵ VI—¹⁵⁶ VI—¹⁵⁷ VI—¹⁵⁸ VI—¹⁵⁹ VI—¹⁶⁰ VI—¹⁶¹ VI—¹⁶² VI—¹⁶³ VI—¹⁶⁴ VI—¹⁶⁵ VI—¹⁶⁶ VI—¹⁶⁷ VI—¹⁶⁸ VI—¹⁶⁹ VI—¹⁷⁰ VI—¹⁷¹ VI—¹⁷² VI—¹⁷³ VI—¹⁷⁴ VI—¹⁷⁵ VI—¹⁷⁶ VI—¹⁷⁷ VI—¹⁷⁸ VI—¹⁷⁹ VI—¹⁸⁰ VI—¹⁸¹ VI—¹⁸² VI—¹⁸³ VI—¹⁸⁴ VI—¹⁸⁵ VI—¹⁸⁶ VI—¹⁸⁷ VI—¹⁸⁸ VI—¹⁸⁹ VI—¹⁹⁰ VI—¹⁹¹ VI—¹⁹² VI—¹⁹³ VI—¹⁹⁴ VI—¹⁹⁵ VI—¹⁹⁶ VI—¹⁹⁷ VI—¹⁹⁸ VI—¹⁹⁹ VI—²⁰⁰ VI—²⁰¹ VI—²⁰² VI—²⁰³ VI—²⁰⁴ VI—²⁰⁵ VI—²⁰⁶ VI—²⁰⁷ VI—²⁰⁸ VI—²⁰⁹ VI—²¹⁰ VI—²¹¹ VI—²¹² VI—²¹³ VI—²¹⁴ VI—²¹⁵ VI—²¹⁶ VI—²¹⁷ VI—²¹⁸ VI—²¹⁹ VI—²²⁰ VI—²²¹ VI—²²² VI—²²³ VI—²²⁴ VI—²²⁵ VI—²²⁶ VI—²²⁷ VI—²²⁸ VI—²²⁹ VI—²³⁰ VI—²³¹ VI—²³² VI—²³³ VI—²³⁴ VI—²³⁵ VI—²³⁶ VI—²³⁷ VI—²³⁸ VI—²³⁹ VI—²⁴⁰ VI—²⁴¹ VI—²⁴² VI—²⁴³ VI—²⁴⁴ VI—²⁴⁵ VI—²⁴⁶ VI—²⁴⁷ VI—²⁴⁸ VI—²⁴⁹ VI—²⁵⁰ VI—²⁵¹ VI—²⁵² VI—²⁵³ VI—²⁵⁴ VI—²⁵⁵ VI—²⁵⁶ VI—²⁵⁷ VI—²⁵⁸ VI—²⁵⁹ VI—²⁶⁰ VI—²⁶¹ VI—²⁶² VI—²⁶³ VI—²⁶⁴ VI—²⁶⁵ VI—²⁶⁶ VI—²⁶⁷ VI—²⁶⁸ VI—²⁶⁹ VI—²⁷⁰ VI—²⁷¹ VI—²⁷² VI—²⁷³ VI—²⁷⁴ VI—²⁷⁵ VI—²⁷⁶ VI—²⁷⁷ VI—²⁷⁸ VI—²⁷⁹ VI—²⁸⁰ VI—²⁸¹ VI—²⁸² VI—²⁸³ VI—²⁸⁴ VI—²⁸⁵ VI—²⁸⁶ VI—²⁸⁷ VI—²⁸⁸ VI—²⁸⁹ VI—²⁹⁰ VI—²⁹¹ VI—²⁹² VI—²⁹³ VI—²⁹⁴ VI—²⁹⁵ VI—²⁹⁶ VI—²⁹⁷ VI—²⁹⁸ VI—²⁹⁹ VI—³⁰⁰ VI—³⁰¹ VI—³⁰² VI—³⁰³ VI—³⁰⁴ VI—³⁰⁵ VI—³⁰⁶ VI—³⁰⁷ VI—³⁰⁸ VI—³⁰⁹ VI—³¹⁰ VI—³¹¹ VI—³¹² VI—³¹³ VI—³¹⁴ VI—³¹⁵ VI—³¹⁶ VI—³¹⁷ VI—³¹⁸ VI—³¹⁹ VI—³²⁰ VI—³²¹ VI—³²² VI—³²³ VI—³²⁴ VI—³²⁵ VI—³²⁶ VI—³²⁷ VI—³²⁸ VI—³²⁹ VI—³³⁰ VI—³³¹ VI—³³² VI—³³³ VI—³³⁴ VI—³³⁵ VI—³³⁶ VI—³³⁷ VI—³³⁸ VI—³³⁹ VI—³⁴⁰ VI—³⁴¹ VI—³⁴² VI—³⁴³ VI—³⁴⁴ VI—³⁴⁵ VI—³⁴⁶ VI—³⁴⁷ VI—³⁴⁸ VI—³⁴⁹ VI—³⁵⁰ VI—³⁵¹ VI—³⁵² VI—³⁵³ VI—³⁵⁴ VI—³⁵⁵ VI—³⁵⁶ VI—³⁵⁷ VI—³⁵⁸ VI—³⁵⁹ VI—³⁶⁰ VI—³⁶¹ VI—³⁶² VI—³⁶³ VI—³⁶⁴ VI—³⁶⁵ VI—³⁶⁶ VI—³⁶⁷ VI—³⁶⁸ VI—³⁶⁹ VI—³⁷⁰ VI—³⁷¹ VI—³⁷² VI—³⁷³ VI—³⁷⁴ VI—³⁷⁵ VI—³⁷⁶ VI—³⁷⁷ VI—³⁷⁸ VI—³⁷⁹ VI—³⁸⁰ VI—³⁸¹ VI—³⁸² VI—³⁸³ VI—³⁸⁴ VI—³⁸⁵ VI—³⁸⁶ VI—³⁸⁷ VI—³⁸⁸ VI—³⁸⁹ VI—³⁹⁰ VI—³⁹¹ VI—³⁹² VI—³⁹³ VI—³⁹⁴ VI—³⁹⁵ VI—³⁹⁶ VI—³⁹⁷ VI—³⁹⁸ VI—³⁹⁹ VI—⁴⁰⁰ VI—⁴⁰¹ VI—⁴⁰² VI—⁴⁰³ VI—⁴⁰⁴ VI—⁴⁰⁵ VI—⁴⁰⁶ VI—⁴⁰⁷ VI—⁴⁰⁸ VI—⁴⁰⁹ VI—⁴¹⁰ VI—⁴¹¹ VI—⁴¹² VI—⁴¹³ VI—⁴¹⁴ VI—⁴¹⁵ VI—⁴¹⁶ VI—⁴¹⁷ VI—⁴¹⁸ VI—⁴¹⁹ VI—⁴²⁰ VI—⁴²¹ VI—⁴²² VI—⁴²³ VI—⁴²⁴ VI—⁴²⁵ VI—⁴²⁶ VI—⁴²⁷ VI—⁴²⁸ VI—⁴²⁹ VI—⁴³⁰ VI—⁴³¹ VI—⁴³² VI—⁴³³ VI—⁴³⁴ VI—⁴³⁵ VI—⁴³⁶ VI—⁴³⁷ VI—⁴³⁸ VI—⁴³⁹ VI—⁴⁴⁰ VI—⁴⁴¹ VI—⁴⁴² VI—⁴⁴³ VI—⁴⁴⁴ VI—⁴⁴⁵ VI—⁴⁴⁶ VI—⁴⁴⁷ VI—⁴⁴⁸ VI—⁴⁴⁹ VI—⁴⁵⁰ VI—⁴⁵¹ VI—⁴⁵² VI—⁴⁵³ VI—⁴⁵⁴ VI—⁴⁵⁵ VI—⁴⁵⁶ VI—⁴⁵⁷ VI—⁴⁵⁸ VI—⁴⁵⁹ VI—⁴⁶⁰ VI—⁴⁶¹ VI—⁴⁶² VI—⁴⁶³ VI—⁴⁶⁴ VI—⁴⁶⁵ VI—⁴⁶⁶ VI—⁴⁶⁷ VI—⁴⁶⁸ VI—⁴⁶⁹ VI—⁴⁷⁰ VI—⁴⁷¹ VI—⁴⁷² VI—⁴⁷³ VI—⁴⁷⁴ VI—⁴⁷⁵ VI—⁴⁷⁶ VI—⁴⁷⁷ VI—⁴⁷⁸ VI—⁴⁷⁹ VI—⁴⁸⁰ VI—⁴⁸¹ VI—⁴⁸² VI—⁴⁸³ VI—⁴⁸⁴ VI—⁴⁸⁵ VI—⁴⁸⁶ VI—⁴⁸⁷ VI—⁴⁸⁸ VI—⁴⁸⁹ VI—⁴⁹⁰ VI—⁴⁹¹ VI—⁴⁹² VI—⁴⁹³ VI—⁴⁹⁴ VI—⁴⁹⁵ VI—⁴⁹⁶ VI—⁴⁹⁷ VI—⁴⁹⁸ VI—⁴⁹⁹ VI—⁵⁰⁰ VI—⁵⁰¹ VI—⁵⁰² VI—⁵⁰³ VI—⁵⁰⁴ VI—⁵⁰⁵ VI—⁵⁰⁶ VI—⁵⁰⁷ VI—⁵⁰⁸ VI—⁵⁰⁹ VI—⁵¹⁰ VI—⁵¹¹ VI—⁵¹² VI—⁵¹³ VI—⁵¹⁴ VI—⁵¹⁵ VI—⁵¹⁶ VI—⁵¹⁷ VI—⁵¹⁸ VI—⁵¹⁹ VI—⁵²⁰ VI—⁵²¹ VI—⁵²² VI—⁵²³ VI—⁵²⁴ VI—⁵²⁵ VI—⁵²⁶ VI—⁵²⁷ VI—⁵²⁸ VI—⁵²⁹ VI—⁵³⁰ VI—⁵³¹ VI—⁵³² VI—⁵³³ VI—⁵³⁴ VI—⁵³⁵ VI—⁵³⁶ VI—⁵³⁷ VI—⁵³⁸ VI—⁵³⁹ VI—⁵⁴⁰ VI—⁵⁴¹ VI—⁵⁴² VI—⁵⁴³ VI—⁵⁴⁴ VI—⁵⁴⁵ VI—⁵⁴⁶ VI—⁵⁴⁷ VI—⁵⁴⁸ VI—⁵⁴⁹ VI—⁵⁵⁰ VI—⁵⁵¹ VI—⁵⁵² VI—⁵⁵³ VI—⁵⁵⁴ VI—⁵⁵⁵ VI—⁵⁵⁶ VI—⁵⁵⁷ VI—⁵⁵⁸ VI—⁵⁵⁹ VI—⁵⁶⁰ VI—⁵⁶¹ VI—⁵⁶² VI—⁵⁶³ VI—⁵⁶⁴ VI—⁵⁶⁵ VI—⁵⁶⁶ VI—⁵⁶⁷ VI—⁵⁶⁸ VI—⁵⁶⁹ VI—⁵⁷⁰ VI—⁵⁷¹ VI—⁵⁷² VI—⁵⁷³ VI—⁵⁷⁴ VI—⁵⁷⁵ VI—⁵⁷⁶ VI—⁵⁷⁷ VI—⁵⁷⁸ VI—⁵⁷⁹ VI—⁵⁸⁰ VI—⁵⁸¹ VI—⁵⁸² VI—⁵⁸³ VI—⁵⁸⁴ VI—⁵⁸⁵ VI—⁵⁸⁶ VI—⁵⁸⁷ VI—⁵⁸⁸ VI—⁵⁸⁹ VI—⁵⁹⁰ VI—⁵⁹¹ VI—⁵⁹² VI—⁵⁹³ VI—⁵⁹⁴ VI—⁵⁹⁵ VI—⁵⁹⁶ VI—⁵⁹⁷ VI—⁵⁹⁸ VI—⁵⁹⁹ VI—⁶⁰⁰ VI—⁶⁰¹ VI—⁶⁰² VI—⁶⁰³ VI—⁶⁰⁴ VI—⁶⁰⁵ VI—⁶⁰⁶ VI—⁶⁰⁷ VI—⁶⁰⁸ VI—⁶⁰⁹ VI—⁶¹⁰ VI—⁶¹¹ VI—⁶¹² VI—⁶¹³ VI—⁶¹⁴ VI—⁶¹⁵ VI—⁶¹⁶ VI—⁶¹⁷ VI—⁶¹⁸ VI—⁶¹⁹ VI—⁶²⁰ VI—⁶²¹ VI—⁶²² VI—⁶²³ VI—⁶²⁴ VI—⁶²⁵ VI—⁶²⁶ VI—⁶²⁷ VI—⁶²⁸ VI—⁶²⁹ VI—⁶³⁰ VI—⁶³¹ VI—⁶³² VI—⁶³³ VI—⁶³⁴ VI—⁶³⁵ VI—⁶³⁶ VI—⁶³⁷ VI—⁶³⁸ VI—⁶³⁹ VI—⁶⁴⁰ VI—⁶⁴¹ VI—⁶⁴² VI—⁶⁴³ VI—⁶⁴⁴ VI—⁶⁴⁵ VI—⁶⁴⁶ VI—⁶⁴⁷ VI—⁶⁴⁸ VI—⁶⁴⁹ VI—⁶⁵⁰ VI—⁶⁵¹ VI—⁶⁵² VI—⁶⁵³ VI—⁶⁵⁴ VI—⁶⁵⁵ VI—⁶⁵⁶ VI—⁶⁵⁷ VI—⁶⁵⁸ VI—⁶⁵⁹ VI—⁶⁶⁰ VI—⁶⁶¹ VI—⁶⁶² VI—⁶⁶³ VI—⁶⁶⁴ VI—⁶⁶⁵ VI—⁶⁶⁶ VI—⁶⁶⁷ VI—⁶⁶⁸ VI—⁶⁶⁹ VI—⁶⁷⁰ VI—⁶⁷¹ VI—⁶⁷² VI—⁶⁷³ VI—⁶⁷⁴ VI—⁶⁷⁵ VI—⁶⁷⁶ VI—⁶⁷⁷ VI—⁶⁷⁸ VI—⁶⁷⁹ VI—⁶⁸⁰ VI—⁶⁸¹ VI—⁶⁸² VI—⁶⁸³ VI—⁶⁸⁴ VI—⁶⁸⁵ VI—⁶⁸⁶ VI—⁶⁸⁷ VI—⁶⁸⁸ VI—⁶⁸⁹ VI—⁶⁹⁰ VI—⁶⁹¹ VI—⁶⁹² VI—⁶⁹³ VI—⁶⁹⁴ VI—⁶⁹⁵ VI—⁶⁹⁶ VI—⁶⁹⁷ VI—⁶⁹⁸ VI—⁶⁹⁹ VI—⁷⁰⁰ VI—⁷⁰¹ VI—⁷⁰² VI—⁷⁰³ VI—⁷⁰⁴ VI—⁷⁰⁵ VI—⁷⁰⁶ VI—⁷⁰⁷ VI—⁷⁰⁸ VI—⁷⁰⁹ VI—⁷¹⁰ VI—⁷¹¹ VI—⁷¹² VI—⁷¹³ VI—⁷¹⁴ VI—⁷¹⁵ VI—⁷¹⁶ VI—⁷¹⁷ VI—⁷¹⁸ VI—⁷¹⁹ VI—⁷²⁰ VI—⁷²¹ VI—⁷²² VI—⁷²³ VI—⁷²⁴ VI—⁷²⁵ VI—⁷²⁶ VI—⁷²⁷ VI—⁷²⁸ VI—⁷²⁹ VI—⁷³⁰ VI—⁷³¹ VI—⁷³² VI—⁷³³ VI—⁷³⁴ VI—⁷³⁵ VI—⁷³⁶ VI—⁷³⁷ VI—⁷³⁸ VI—⁷³⁹ VI—⁷⁴⁰ VI—⁷⁴¹ VI—⁷⁴² VI—⁷⁴³ VI—⁷⁴⁴ VI—⁷⁴⁵ VI—⁷⁴⁶ VI—⁷⁴⁷ VI—⁷⁴⁸ VI—⁷⁴⁹ VI—⁷⁵⁰ VI—⁷⁵¹ VI—⁷⁵² VI—⁷⁵³ VI—⁷⁵⁴ VI—⁷⁵⁵ VI—⁷⁵⁶ VI—⁷⁵⁷ VI—⁷⁵⁸ VI—⁷⁵⁹ VI—⁷⁶⁰ VI—⁷⁶¹ VI—⁷⁶² VI—⁷⁶³ VI—⁷⁶⁴ VI—⁷⁶⁵ VI—⁷⁶⁶ VI—⁷⁶⁷ VI—⁷⁶⁸ VI—⁷⁶⁹ VI—⁷⁷⁰ VI—⁷⁷¹ VI—⁷⁷² VI—⁷⁷³ VI—⁷⁷⁴ VI—⁷⁷⁵ VI—⁷⁷⁶ VI—⁷⁷⁷ VI—⁷⁷⁸ VI—⁷⁷⁹ VI—⁷⁸⁰ VI—⁷⁸¹ VI—⁷⁸² VI—⁷⁸³ VI—⁷⁸⁴ VI—⁷⁸⁵ VI—⁷⁸⁶ VI—⁷⁸⁷ VI—⁷⁸⁸ VI—⁷⁸⁹ VI—⁷⁹⁰ VI—⁷⁹¹ VI—⁷⁹² VI—⁷⁹³ VI—⁷⁹⁴ VI—⁷⁹⁵ VI—⁷⁹⁶ VI—⁷⁹⁷ VI—⁷⁹⁸ VI—⁷⁹⁹ VI—⁸⁰⁰ VI—⁸⁰¹ VI—⁸⁰² VI—⁸⁰³ VI—⁸⁰⁴ VI—⁸⁰⁵ VI—⁸⁰⁶ VI—⁸⁰⁷ VI—⁸⁰⁸ VI—⁸⁰⁹ VI—⁸¹⁰ VI—⁸¹¹ VI—⁸¹² VI—⁸¹³ VI—⁸¹⁴ VI—⁸¹⁵ VI—⁸¹⁶ VI—⁸¹⁷ VI—⁸¹⁸ VI—⁸¹⁹ VI—⁸²⁰ VI—⁸²¹ VI—⁸²² VI—⁸²³ VI—⁸²⁴ VI—⁸²⁵ VI—⁸²⁶ VI—⁸²⁷ VI—⁸²⁸ VI—⁸²⁹ VI—⁸³⁰ VI—⁸³¹ VI—⁸³² VI—⁸³³ VI—⁸³⁴ VI—⁸³⁵ VI—⁸³⁶ VI—⁸³⁷ VI—⁸³⁸ VI—⁸³⁹ VI—⁸⁴⁰ VI—⁸⁴¹ VI—⁸⁴² VI—⁸⁴³ VI—⁸⁴⁴ VI—⁸⁴⁵ VI—⁸⁴⁶ VI—⁸⁴⁷ VI—⁸⁴⁸ VI—⁸⁴⁹ VI—⁸⁵⁰ VI—⁸⁵¹ VI—⁸⁵² VI—⁸⁵³ VI—⁸⁵⁴ VI—⁸⁵⁵ VI—⁸⁵⁶ VI—⁸⁵⁷ VI—⁸⁵⁸ VI—⁸⁵⁹ VI—⁸⁶⁰ VI—⁸⁶¹ VI—⁸⁶² VI—⁸⁶³ VI—⁸⁶⁴ VI—⁸⁶⁵ VI—⁸⁶⁶ VI—⁸⁶⁷ VI—⁸⁶⁸ VI—⁸⁶⁹ VI—⁸⁷⁰ VI—⁸⁷¹ VI—⁸⁷² VI—⁸⁷³ VI—⁸⁷⁴ VI—⁸⁷⁵ VI—⁸⁷⁶ VI—⁸⁷⁷ VI—⁸⁷⁸ VI—⁸⁷⁹ VI—⁸⁸⁰ VI—⁸⁸¹ VI—⁸⁸² VI—⁸⁸³ VI—⁸⁸⁴ VI—⁸⁸⁵ VI—⁸⁸⁶ VI—⁸⁸⁷ VI—⁸⁸⁸ VI—⁸⁸⁹ VI—⁸⁹⁰ VI—⁸⁹¹ VI—⁸⁹² VI—⁸⁹³ VI—⁸⁹⁴ VI—⁸⁹⁵ VI—⁸⁹⁶ VI—⁸⁹⁷ VI—⁸⁹⁸ VI—⁸⁹⁹ VI—⁹⁰⁰ VI—⁹⁰¹ VI—⁹⁰² VI—⁹⁰³ VI—⁹⁰⁴ VI—⁹⁰⁵ VI—⁹⁰⁶ VI—⁹⁰⁷ VI—⁹⁰⁸ VI—⁹⁰⁹ VI—⁹¹⁰ VI—⁹¹¹ VI—⁹¹² VI—⁹¹³ VI—⁹¹⁴ VI—⁹¹⁵ VI—⁹¹⁶ VI—⁹¹⁷ VI—⁹¹⁸ VI—⁹¹⁹ VI—⁹²⁰ VI—⁹²¹ VI—⁹²² VI—⁹²³ VI—⁹²⁴ VI—⁹²⁵ VI—⁹²⁶ VI—⁹²⁷ VI—

ذشسته بران^۳ ابلق^۴ سرفراز^۵
ذبردست^۶ هرگز بندیکی گمان^۸
بپرسی سخن پاسخ آرد درشت^{۱۱}
دل آگنده دارد تو گویی دخشم^{۱۴}
کجا در^{۱۷} جهان^{۱۸} دشمن ایزدست^{۱۹}
ذیابد^{۲۰} کس اورا^{۲۱} بفرمان بری
که بگشایم^{۲۲} این داستان از نهفت
قد و بار گراذرآ بندزد^{۲۴} خر آر
کجا بینند او راه گیهان خدید و
ذیایادش کار^{۲۷} بزرگان^{۲۸} پسند^{۳۰}
بدلش اندرون دادرا جای ذیست^{۳۰}
ذگه کرد پاییدز سر تا بپن
پدان سر دگر^{۳۴} لشکر افروز کیست
بپرخاش بهرام یل^{۳۶} مهتری
سپاهی بکردار درنده^{۳۹} گرگ
ذباشد^{۴۱} مرا ذنگ زین داستان

چندین^۱ گفت کان دودگون^۲ دراز
بدو^۶ گفت گردی کاری همان
چنین^۹ گفت کز پهلو^{۱۰} کوزپشت
همان خوکبینی^{۱۲} و^{۱۳} خوابیده چشم
بدیده^{۱۵} ذدیده^{۱۶} مراورا بدست¹⁷⁵
نهبینم همی در سرش کهتری
ازان پس بهندوی و گستاخ گفت
که گر خر ذیاید بنزدیک^{۲۳} بار
چو بفریفت چوبینهرا نره دیو^{۲۵}
هر آن دل^{۲۶} که از آز شد دردمند
جز از^{۲۹} جنگ چوبینهرا رای ذیست
چو بر^{۳۱} جنگ رفتن بسی^{۳۲} شد^{۳۳} سخن
که داند که در جنگ پیروز کیست
برین^{۳۵} گونه آراسنده لشکری
درگاه^{۳۷} مردی چو دیو^{۳۸} سترگ
گر ایدونک باشیم^{۴۰} همداستان¹⁸⁵

¹ I, K, IV—² ل—³ کوزپشت—⁴ باره—⁵ VI—⁶. op.

⁶ I, K, IV, VI—⁷ K—⁸ نبودست—⁹ چنین—¹⁰ بدوب:

فرو هشته لفج و برأورده یال * هماذنا دل آگنده دارد بسال
K—¹¹ K—¹² I—¹³ خسرو کزان—¹⁴ VI کان بدقتن—¹⁵ I, IV, VI—¹⁶ IV (tak!).¹⁷ I,
کژدینی—¹⁸ I, IV—¹⁹ VI—²⁰ IV (tak!).²¹ VI—²² I, IV, VI—²³ بگشای—I (tak!).²⁴ I, IV, VI—²⁵ گراذرآ به پشت—²⁶ K, VI—²⁷ I, K, IV, VI—²⁸ I, IV—²⁹ VI—³⁰ I—³¹ I, K, IV, VI—³² I, IV, VI—³³ K—³⁴ I, IV—³⁵ IV (tak!).³⁶ I, K, IV—³⁷ K—³⁸ I—³⁹ I, IV, VI—⁴⁰ I, K, IV, VI—⁴¹ K—⁴² I, K, IV, VI—⁴³ غرنده—⁴⁴ ارغنده—⁴⁵ دیوی

که تا کیست زیستان یکی نمایم ور
که با من^۲ بر روی ازدر آرند روی^۳
تگ اسپ و شمشیر و گرز^۴ نبرد
خروش بیلان بر^۵ د و دار و گیمر
چو من با سپاه ازدر آیدم ز جای
هژدر دلور گریدزان شود
بیابان سراسر پر از خون کنیم^{۱۱}
تو گفتی شد آن باره^{۱۲} پرمان همای^{۱۴}
بدو مانده بد لشکر^{۱۵} ازدر شگفت
همی بود بر پیش فرخ جوان^{۱۷}
همه بسته بر^{۱۸} چنگ خسرو میان
ز بهرام چوبین که دارد ذشان^{۲۰}
نگه کن بران^{۲۲} مرد ابلق سوار
همی را زد^{۲۴} ابلق میان سپاه^{۲۵}
بدازستشی^{۲۶} آغاز و^{۲۷} فرج هامرا^{۲۹}

به بینید^۱ لشکر شرا سرددسر
سواری ذهبدینه کار مردان مرد
دهدینه کنهون کار مردان مرد
همان زخم گوپال^۵ و باران^۶ تپیر
ذدارد بآوردگاه^۸ پیشل پای
ز آواز من^۹ کوه ریدزان شود
بخندجر بدربما بر افسون^{۱۰} کنیم
بگفت و^{۱۲} بر انگیخت ابلق ز جای
یکی قنگ آوردگاهی گرفت
ز آوردگاه شد سوی ذهبروان^{۱۶}
قنگی چند بدما او ز ای راذیان
چنین گفت خسرو که ای^{۱۹} سوکشان
بدو گفت گردی^{۲۱} کای شهریار
قبایاش سپید و^{۲۳} حمایل سپاه
جهزاده دار چون دید بهرام را

س-پ-هرا ب-ر آ-ي-ي-ن ذ-و-ش-ي-ن روان * ه-م-ي ر-ا-ذ-د ا-ي-ن ش-اه [س-گ-س-ن-د-ج-ل-ف-] VI

Б—бб. 155—166 текста не переведены.

دیارچم و آسوده شد^۲ لشکرت
میان اندرون ذهربان روان^۴
که قاپهلهوان چون رود نزد^۶ شاه^۷

اگر بستہ گر کشتے^۱ اورا برت
ز یک روی^۳ خسرو دگر پھلوان
ذ-ظارہ بران^۴ از دو روجہ سپیاہ ۱۴۵

6

رسییدند په رام و خسرو به
ذشسته جهاندار¹⁰ بر خنگ عاج
ز دیپلای زردشت چینی قبای
چو بندوی و¹⁴ گستهم بر دست¹⁵ شاه
همه غرمه¹⁷ در آهن و سیم و زر
چو به رام روی شهرنشاه دید
ازان پس چنین گفت با سرکشان
ز پسته و کندی پمردی رسید
پیام وخت آینین شهرنشهان

^۱ K, VI—نهر وان ^۲ K—قازان ^۳ سوی—VI ^۴ I, IV—چشمچه

⁵ شده—VI پدان—I ⁶ I, IV, VI, VII—⁷ K—6. op. ⁸ VI—⁹ K—

6. оп. ¹⁰ I, IV — سیمدادار ¹¹ I, K, IV — قاجار (cp. [K — دش] و ز پاگوت بی سیمدادار)

¹² IV, VI—^{۱۳} К—добр.

که دل ام دل، ا در بد اوی * ددل دل دل گه دوی او که نهاده وی

¹⁴ IV—^و оп. ¹⁵ VI—^د ¹⁶ IV—^ن ^و ^و (так!). ¹⁷ IV—^ه ^خ (так!). ¹⁸ I, K, IV—^ن

¹⁹ K—~~sic~~ ²⁰ I, IV

²³ I. K. IV—лоб.

VI—۱۰۶:

—ВИ —дес..

(см. вспомогательную 11) 24 I IV 25 IV 26 V VI

²⁷ I. K. IV. VI. - 6.

I, K, IV, VI—ДОУ..

شکست و^۱ جدایی^۲ مبینداد کس
سر اپرده^۳ نو بهامون^۴ کشید
ازان رو^۵ سپهبد وزیدن روی^۶ شاه^۷
پیغاشاند زلف^۸ شب قیرگون^۹
که دارد ز بدخواه خودرا ذگاه^{۱۰}
همی تاخت سوزان دل^{۱۱} و خشکلب^{۱۲}
بدان رزم خورشید بید رهنهای
که تا بر ذهادند ز آهن^{۱۳} کلاه^{۱۴}
همی راند تا چشم^{۱۵} ذهروان
که آمد سپه بر دو پرتاب تیر^{۱۶}
جهان دیدگانها بر خویش خواند
خندیده^{۱۷} سرافراز^{۱۸} رویدینه^{۱۹}
که در زخم چون آتش^{۲۰} میخ بود
بدست چپش ریمن آذرگشسپ^{۲۱}
برفتند پر کینه و پر ستیز^{۲۲}
بران^{۲۳} کین بهرام بسته میان
بیینه^{۲۴} دور از میان سپاه
چنین گفت خسرو که این باد و پس
سپهرا ز بخداد بپرون کشید
دو لشکر چو قنگ اندر آمد براء^{۲۵}
چو شمع جهان شد بخدم اندرон
طلایده بیامد ز هر دو سپاه
چو از خنجر روز بگردید خت شب
تبیه ره بر آمد ز هر دو سرای
بگسته^{۲۶} و بندوی فرمود شاه
چندیان بزرگان روشان روان
طلایه بپهرا م شد ذاگزیر^{۲۷}
چو بشنید بهرام لشکر براند
ذشست از بر الاق مشکدم
سلیحش یکی هندوی ذیخ بود
چو برق درفشن^{۲۸} همی راند اسپ
چو آیین گشسپ^{۲۹} و یلان سپنه ذیز^{۳۰}
مه ترک دلور ز خاقاذیان
پذیرفت^{۳۱} هر سه که چون روی شاه

فخر ج برویز^۱ سراپرده^۲ سوی هامون^۳ شکست خدایی^۴ оп.^۵ وزان سو^۶ ازین سو^۷ ل، K^۸ من طیسفون ف جموعه و جنوده^۹ ازین سو سپهبد و زان سو سپاه^{۱۰} ازان رو سپه بود وزدن روی شاه^{۱۱} ازین سو^{۱۲} که دارند لشکر^{۱۳} که دارد ز بدراه لشکر ذگاه^{۱۴} I, K, IV—آن^{۱۵} گردان^{۱۶} I—Пов.^{۱۷} سپاهی چو دریای^{۱۸} K^{۱۹} همچو تیر^{۲۰} K^{۲۱} (так!).^{۲۲} K, IV—^{۲۳} I—доб.^{۲۴} K, IV, VI—^{۲۵} همدان گشسپ^{۲۶} ایزدگشسپ^{۲۷} درخشان^{۲۸} از IV—^{۲۹} VI—^{۳۰} VI—^{۳۱} هر کس

چ و ذ زد پیک ب لاش د ب شاه ج ه ران
ک ن د و ن از خرد پ ساره^۴ م ماذ د خرد
خ رد ذ نی سست ب ما مردم ذ ناس پ اس
اگر بش نو د ش ه ریل ای ن سخ ن
ب دو گفت شاه ای ن سخ ن گ ر ب زر
سخ ن گ فت ن م و ب دان گ و ه ر س ت
ک ه چون^{۱۰} ای ن دو ل ش کر ب را ب ر شود
ذ ب ل اش د م را ذ ن گ^{۱۳} ک ز ق ل م ب گ اه
ب خ و اذ م ب آواز ب آواز ب ر ام را
ی کی ز آش تی روی ب ن د م اید ه ش
اگر خ و د پ نی پ ر د س خ ن ب ه ب د و د
و گر ج ن گ چ و ب د م ن م ج ن گ ج وی
ه م ه ک ار دا ز ان ب د دی ن^{۲۰} د ا س ت ا ن
ب ز ر گ ا ن ب رو آ فری د ن خ و ا د د ذ د
ه می گ فت هر ک س ک ه ای ش ه ری ل ا ر
ق را ب داد پ نی روزی و ف ت ر ه بی

^۱ خرد جوی چون دیدش اندر ذهان (tak!) ^۲ خویشتن را—^۳ K--(VI) ^۴ VI— خود و—

د-چ-شم دل اذ-در س-خ-ن د-ن-گ-ر د * ک-ز-و ب-ر خ-ور د چ-ون ازو ب-گ-ن-ر د
⁷ VI- سخنرا ⁸ VI- چ-ون K- نویسند و اینست ⁹ K- (так!). ¹⁰ K- оп., метр нарушен.

¹¹ I—слово испорчено. ¹² К—доб.:

ذهنه-بی-نهم یکی گرد از ایران سپاه * که پاشندز بـهـرام یـل رـزمـخـواه
ذدـامـ کـسـی کـو بـرـد پـیـش اـمـپـ * چـو پـینـش آـورـدـست پـور گـشـسـپ
چـو اـز پـهـلـوان کـمـن ذـدارـه بـرـزـمـ * سـزـد گـر درـآـرـدـمـ اـورـا بـهـزـم
ذـپـاـکـ VI ذـکـامـ خـودـکـامـرا IV ذـپـاـکـ خـودـکـامـرا K I، K، IV، VI ¹⁴ روـی عـیـمـ
ذـپـاـکـ K بـرـوـی ¹⁹ چـو روـی K ¹⁸ بـر درـگـه مـا چـو آـگـه VI من ¹⁷ IV پـدرـامـرا
مـرا دـاد یـزـدان هـمـان دـاد و فـر * کـزان فـر بـر آـرم بـهـر جـای سـر
خـسـر و یـاـکـدـیـون VI ²¹ دـدان K دـهـ چـنـ ۱ ²⁰

همه دفتر دمنه خواهد همی
که کاری درازست مارا بپیش
بدریما دل ازدهما بشکند
بیام وخت از شهربیان
چون او رایزن کسندارد دبیر
که ما باغم و رفع گشته بهم جفت
سپهبدار ارمینیمه رادمان¹³
بزرگان¹⁴ فرزاده رزمیه باز
که ای سرفرازان و¹⁵ چنگ آوران
ز داشن یکی بر قنش¹⁶ جوشندست
شود هموم ازان زخم پولاد قرگ²⁰
برای جوازی جهان ذسه پرم
بران²² خستگیها پر آزار کیست²³
همه مخزرا²⁵ فر و توشه بدی
خردرا بمخشید²⁸ بر چار بسر
که فر و خرد پادشاه را سزاست
سدیگر پرسنایه داده

چ-ز از رزم^۱ ش-اهان ذ-رآنده^۲ ه-می
چنین گفت خسرو بدس-ت-ور خویش
چ-و بهرام بسر دشمن اسپ افکند
دگر آذک آیین شاهنش-ه-ان
سیم کش کلیله است و^۴ دمنه^۵ وزیر^۶
ازان^۷ پس ببندوی و گستاخ-ه-م گفت
چو گردوی و^۹ شاپور و چون^{۱۱} اندیان
ذشته-ن-د با شاه ایران بر از
چنین گفت خسرو بدان مهتران
هر آن مخز کورا خرد روشن-س-ت
کس آنرا^{۱۷} نبزد مگر^{۱۸} تیغ مرگ
کنون من بسال از شما که هترم
بگوید^{۲۱} تا چاره کار چیست
بدو گفت موجده اذوه^{۲۴} بدی
چو پیدا^{۲۶} شد این^{۲۷} راز گردند دهر
چو نیمه ازو^{۲۹} بهره پادشاه است
دگر پدر^{۳۰} مردم یارس-ما

¹ I, K, IV—رسم VI—آزدم (так!). ² I, IV, VI—ذداند ³ K—доб.:

دیگری دور بچین مرد جو پایی کار * ذپاشند چندو ذمامدار و سوار
 زپیر—I⁸ چنین—VI⁹ چنان—K⁷ (tak!).¹⁰ بزیر—K⁶ گوید—op.¹¹ و VI—⁵ I, IV, VI—⁴ I, K, IV, VI—¹² ل—پا—I, K, IV, VI—¹³ آن میمنه—L¹⁰ وزان—L¹¹ د، IV—¹⁴ دادیان—L¹⁵ د—لوب. با او چو شیر ژیان—K¹ زیان—I¹⁶ ارمذمه
 کس اورا—VI¹⁷ کسی را—IV¹⁸ یکی در برش—VI¹⁹ بگرد تمش—K²⁰ تنش را یکی—I¹⁶ و
 به بینید—K²¹ ترگ—op.²⁰ موم ازان مغز—K²² بوم آن زخم—L¹⁹ بجز—VI²³
 کاذوشه—IV²⁴ که ذوشه—I, K, VI²⁵ برین—VI²⁶ چیست—I, K, IV²⁷ بیدار—K²⁸ آن—VI²⁹ آین—K²⁶ فرو مغزرا—IV²⁷ تهی دسترا—K²⁸ تهی مغزرا
 که نیمی ازان—VI²⁹ خم د گشت بخشیده

بپا^۱ ازدر آمد سر و^۲ بخست اوی
بپرمرد و اندیشه ازدر گرفت^۳
درفشن بزرگی بهامون برند
بپیکلار خسرو میانرا بمسن
همی راند گستاخ تا ذهروان^۴
غمی گشت زان تیز بلزار اوی
که تا بلاز جویند کار جهان
ز لشکر همی^۵ کرد باید درست
و گر^۶ گردد^۷ این کار ما با^۸ درنگ
بود بیشتر گر^۹ میان سپاه
برفتان کند هیچ رای شکار
نبود آگه از کار وز^{۱۰} لشکرش
ذهبانی بر او^{۱۱} فراز آمدند
اگر نامدارست^{۱۲} و گر کودکیست
بود یکزمان در میان سپاه
گهی بر چپ و گاه^{۱۳} سوی^{۱۰} بنه
چبهیگ اذگاذشان^{۲۱} نیاید نیایز
همان در در و^{۲۰} دشت^{۲۴} جوید شکار

پسر بر نشست از بر تخت اوی
ازان مازد په رام ازدر³ شگفت
دفرمود تا کوسن دیرون درون
بنه بر نهاد و سپه بر نشست
سپاهی دکردار کوه روان 80
چو آگاه شد خسرو از کار اوی
فرستاد بیدار کارآگهان
پکارآگهان گفت راز از نشست
که با او یکیاند⁸ لشکر⁹ بجنگ
دگر آذک په رام در¹³ قلبگاه
چگونه نشیند پهنهنگام بار
برفتهند کارآگهان از درش
چو رفتند و دیدند و باز آمدند
که لشکر به رکار با او یکیست
هرانگه که لشکر برآند برراه 85
زماذی شود¹⁸ بر سوی میمنه
همه مردم خوش دارد برراز
بکردار شاهان نشینند په بار²²

¹ K, IV, VI—² VI—³ K, IV, VI—⁴ K—доб.: ⁵ بیای و op.

مباد آذک بـر چـشم تو^۱ سـوکوار
کـه بـدخواه تو دور بـلاد^۲ از جـهـان
کـه بـهـرام چـوبـینه شـد پـهـلوان
سـواران و گـردان خـنـهـجـرـگـزار^۳
بـگـیـتـی نـیـابـیـم جـلـیـ ذـشـسـت
کـه بـر شـاه خـوـانـد گـذـشـتـه سـخـن
بـدانـد هـمـان ذـیـز آـبـیـن بـزم
تو با درـد پـزـمان^۴ مـبـاشـ اـندـکـی
ذـگـفتـار و گـردـار نـابـخـرـدـیـسـت
هـمـان با خـرـد ذـیـز^۵ پـیـوـنـدـ بـاد
ذـکـرـد^۶ آـشـکـارـا بـکـس رـاز خـوـیـش
بـدـیـن دـاسـتـان زـد يـکـی هـوـشـیـار^۷
بـهـ اـز پـیـر نـسـتـوـه گـشـتـه کـهـن
بـشـرـمـنـد گـرـ^۸ مـرـدـ بـیـهـنـرـ

بـدو گـفـت خـسـرـو کـه اـی شـهـرـیـار
نـبـلاـشـد^۹ و گـرـ چـه بـود در ذـهـان^{۱۰}
و لـیـکـن ذـگـه کـن بـروـشـن روـان
سـپـاهـسـتـ بـا او فـیـزوـن اـز شـمـار
اـنـرـ ما بـگـسـتـهـم یـازـیـم دـسـت
دـگـر آـذـک بـلاـشـد دـبـیـر کـهـن
سـوارـی کـه پـرـورـدـه^{۱۱} بـلاـشـد بـرـزـم
اـزـیـن هـر زـمـان ذـو فـرـسـتـم یـکـی
مـدـان اـین ذـگـسـتـهـم کـایـن اـیـزـدـیـسـت
دـل تـو بـدـیـن درـد خـرـسـنـد بـاد
بـگـفت اـیـن و گـرـیـان بـیـامـد ذـ پـیـش
پـسـر مـهـرـبـان قـرـ بـدـ^{۱۲} اـز شـهـرـیـار
کـه یـار^{۱۳} ذـبـان^{۱۴} چـرب و شـیـرـیـن سـخـن
هـنـرـمـنـد گـرـ^{۱۵} مـرـدـ بـیـهـنـرـ

۴

چـه آـمـد بـرـان ذـامـور شـهـرـیـار
بـمـرـد آـن چـرـاغ دـو ذـرـگـسـ بـبـاغ

چـو بـشـنـیـد بـهـرام کـز روزـگـلـار
ذـهـادـد بـر چـشم روـشـنـشـ دـاغ

^۱ بدگـمان IV^۲ مـبـادـا زـ مرـگـ توـ کـسـ VI^۳ بـباـشـ IV^۴ مـبـادـا روـافتـ زـ غـمـ K^۵ VI^۶ خـوـ کـرـدـ VI^۷ خـنـجـرـگـذـارـان کـارـ tak!.^۸ VI^۹ کـمـ شـوـدـ K^{۱۰} بـدنـهـان
گـرـیـان IV^{۱۱} بـسـی مـهـرـبـان مـوـبدـ VI^{۱۲} ذـگـفتـ L, I, IV, VI^{۱۳} صـبـرـوـ وـانـدهـ VI^{۱۴} جـوـانـ K^{۱۵} I, K,
конец бейта испорчен.^{۱۶} баـ VI^{۱۷} كـه یـارـیـ جـوـانـ K^{۱۸} I, K, VI^{۱۹} I, K,
IV^{۲۰} VI^{۲۱} испорчено; K — доб.:

و لـیـکـن ذـآـمـوـخـتـن چـارـه ذـیـسـت * کـه گـوـید کـه دـانـا و نـادـان یـکـیـسـت
بـداـنـش بـوـد ذـیـکـ فـرـجـامـ توـ * بـمـیـنـهـو بـوـد ذـلـازـ و آـرـامـ ذـوـ
چـنان چـون تـنـتـرا خـورـش دـسـتـگـیـر * ذـ دـانـش روـانـرـا بـوـد ذـاـگـسـیـرـ
بـهـرـ کـار يـزـدان پـیـرـوـزـ و پـاـکـ * بـخـوانـ و مـدارـ اـز کـسـیـ تـرسـ و بـاـکـ

بگوش آمد از دور بـاـذـگـخـروـمن
ذـهـاـذـشـ^۲ پـرـ اـزـ درـدـ وـ خـسـتـهـ جـگـرـ
هـمـیـ بـوـدـ پـیـشـشـ زـمـاـذـیـ درـازـ
زـنوـشـیـ نـروـانـ درـ چـهـانـ یـادـگـارـ
بـسـوـزنـ ذـخـسـتـیـ سـرـ^۶ اـنـگـشتـ تـوـ
غـمـ آـمـدـ تـراـ دـلـ پـرـ اـزـ خـونـ مـراـ
یـکـیـ بـنـهـامـ پـاسـهـانـ سـرتـ^۸
بـبـرـمـ سـرـ خـوـیـشـ درـ پـیـشـ شـاهـ
هـمـیـنـ رـوزـ^{۱۱} سـخـتـیـ زـ منـ بـگـنـدـ^{۱۲}
بـرـیـنـ بـرـ^{۱۴} فـزوـنـ ذـخـواـهـیـمـ^{۱۵} نـبـرـ
کـنـیـ گـوـشـ مـمـارـاـ بـآـواـزـ شـهـادـ
کـهـ اـزـ رـزـمـ دـیـرـپـنـهـ دـارـدـ ذـشـانـ
سـخـنـ گـوـیدـ وـ کـرـدـ بـاشـدـ شـکـارـ
کـهـ اـزـ شـهـرـیـارـانـ گـزـارـ^{۲۱} سـخـنـ
بـدـانـ^{۲۲} درـدـ وـ سـخـتـیـ سـرـ^{۲۳} آـرـدـ مـراـ
پـرـسـتـنـدـ وـ ذـاـهـمـالـ قـوـ اـذـدـ
بـرـیـشـانـ بـرـانـ بـرـیـنـ سـوـکـ^{۲۹} خـشـمـ

چـوـ پـنـهـانـ شـدـ آـنـ چـادرـ آـبـنـوـسـ^۱
جـهـاـنـگـیـرـ شـدـ تـاـ بـنـزـدـ پـدرـ
چـوـ دـیدـشـ بـنـالـیـدـ وـ بـرـدـشـ ذـمـاـزـ
بـدوـ گـفـتـ کـلـیـ^۳ شـاهـ ذـابـخـتـیـارـ^۴
توـ دـانـیـ کـهـ گـرـ^۵ بـوـدـمـیـ پـیـشـتـ توـ
ذـگـرـ تـاـ چـهـ فـرـمـایـیـ اـکـنـونـ مـراـ
گـرـ اـیـدـوـنـکـ فـرـمـانـ دـهـیـ بـرـ درـتـ
نـجـوـیـمـ کـلاـهـ وـ ذـخـواـهـمـ سـپـاهـ^۹
بـدوـ گـفـتـ هـرـمـزـ^{۱۰} اـیـ پـرـخـردـ
مـراـ ذـزـدـ قـوـ آـرـزوـ بـدـ^{۱۳} سـهـ چـیـزـ
یـکـیـ آـنـکـ شـبـگـیـرـ^{۱۶} هـرـ بـامـدـادـ
وـ دـیـگـرـ سـوارـیـ^{۱۷} زـ گـرـدـذـکـشـانـ
بـرـ مـنـ فـرـسـتـیـ کـهـ اـزـ^{۱۸} کـلـزارـ
دـگـرـ آـذـکـ دـاـذـنـدـهـ^{۱۹} مـرـدـ^{۲۰} کـهـنـ
ذـوـشـتـهـ یـکـیـ دـفـتـرـ آـرـدـ مـراـ
سـیـمـ^{۲۵} آـرـزوـیـ آـذـکـ^{۲۶} خـالـ قـوـ اـذـدـ
ذـبـیـنـنـدـ ذـینـ^{۲۸} پـسـ جـهـانـرـاـ بـچـشـمـ

^۱ کـهـ مـنـ Kـ ۵ خـسـرـوـ تـاجـدارـ Kـ ۴ اـیـ IVـ^۳ ذـهـانـیـ VIـ^۲ وـ لـماـ أـمـسـیـ VIـ

ذـخـواـهـمـ کـلاـهـ وـ ذـجـوـیـمـ^۹ بـرـ سـرـتـ Kـ VIـ ۶ Kـ IVـ ۷ کـسـ Tـ یـکـ اـگـرـ

6 Kـ, IVـ ۸ IVـ ۶. op. ۹ Kـ, VIـ ۱۰ Iـ, Kـ, IVـ, VIـ ۱۱ IVـ ۱۲ Kـ ۱۳ Kـ, IVـ ۱۴ Kـ, VIـ ۱۵ Kـ, VIـ ۱۶ VIـ ۱۷ Kـ ۱۸ Lـ ۱۹ Kـ, VIـ ۲۰ Kـ, IVـ, VIـ ۲۱ VIـ ۲۲ Kـ, IVـ, VIـ ۲۳ Kـ ۲۴ Kـ ۲۵ Kـ, IVـ, VIـ ۲۶ VIـ ۲۷ Kـ, IVـ, VIـ ۲۸ Kـ, IVـ, VIـ ۲۹ Kـ, IVـ, VIـ

ذـبـیـنـنـدـ ذـینـ^{۲۸} پـسـ جـهـانـرـاـ بـچـشـمـ

نـهـ آـنـ کـسـ کـهـ اـیـنـ کـرـدـ مـاـنـدـ درـازـ * بـمـاـ بـگـنـدـ هـرـ چـهـ رـنـجـسـتـ وـ نـازـ

13 Kـ, IVـ 14 Kـ, VIـ 15 Kـ, VIـ 16 VIـ 17 Kـ 18 دـگـرـ ذـامـدـارـیـ وـ ذـجـوـیـمـ^{۱۶} بـرـانـ سـهـ

وزـانـ VIـ بـرـانـ Kـ, IVـ 21 VIـ 22 Kـ, IVـ, VIـ 23 Kـ 24 Kـ 25 Kـ, IVـ, VIـ 26 VIـ 27 Kـ, IVـ, VIـ 28 Kـ, IVـ, VIـ 29 Kـ, IVـ, VIـ

یـکـیـ پـیـپـرـ دـانـنـدـهـ¹⁹ Kـ گـهـیـ (tak!). 24 Kـ 25 Kـ 26 VIـ 27 Kـ 28 Kـ 29 Kـ

یـکـیـ روـذـنـ مـرـدـ خـوـبـ دـسـتـ * مـرـاـورـاـ بـدـ وـ ذـیـکـ دـسـتـانـ بـدـسـتـ

ازـینـ 25 Kـ, IVـ, VIـ 26 VIـ 27 دـگـرـ آـنـ دـوـ ذـاـکـسـ کـهـ 28 VIـ بـدـیـنـ

زـ هـرـ گـونـهـ VIـ توـ اـزـ درـ Kـ بـدـلـ سـوـکـ Lـ 29 Kـ, IVـ, VIـ

پر فتنه هر کس که بودش هنر^۱
بر آن قاج ذو^۲ گوهر افسادند
ذیابد مگر مردم ذیک بخت
که بیدادی آرد همه کاستی^۳
ز پیکار کردن سر ما^۴ تهمیست^۵
همین روشن^۶ و مایهور بخت^۷ ذو^۸
بهر کار بر ما سپاسی ذهید^۹
و دیگر کشیدن سر از پادشاه
که بودش^{۱۰} بود سوی^{۱۱} آن کس رسان
بمیمایه^{۱۲} چیزی دلش بر فروخت^{۱۳}
مرآن را پذیرنده باشد خرد
اگر قاج جوید گر^{۱۴} اذگشتی^{۱۵}
نگوید سخن با کسی جز بداد^{۱۶}
ذیبازد^{۱۷} به ردار آهمنی^{۱۸}
همی آفرین خواهد بر قاج و گاه
بسی آفرین بود^{۱۹} بر بخت او
همه شب ز هرمز همی کرد پاد^{۲۰}

چو خسرو نشست از بر تخت زر
گراذمایگان را همه خواهند
بهوبد چنین گفت کاین قاج و تخت
مبادا مرا پیشه جز راستی^{۲۱}
ابا هر کسی رای ما آشته بیست^{۲۲}
ز بیزان^{۲۳} پذیرفتم این تخت^{۲۴} ذو^{۲۵}
شما ذیز دلها بفرمان دهید^{۲۶}
از آزرن مردم پمارس^{۲۷}
سوم دور بودن ز چیز^{۲۸} کسان
که در گاه و بی گه کسرا^{۲۹} بسوخت
دگر هرج در^{۳۰} مردمی درخورد
ذباشند مرا باما کسی^{۳۱} داوری^{۳۲}
کرا^{۳۳} گوهر تون بود بـا ذزاد
ذباشد شمارا جز ایمنی^{۳۴}
هر آن کس که بشنید گفتار شاه
بر فتنه شاد از بر تخت او
سبهبد فرود آمد از تخت شاد^{۳۵}

^۱ VI—6. op. ^۲ گردان زرین کمر—^۳ تخت زر—VI تاج بر—K ^۴ ل، I، IV، VI—
ز ایزد—K ^۵ گر اورا همه رای بیگانگیست—K ^۶ سر ما ز پیکار کردن—K ^۷ راستیست
^۷ VI—دو. 6. 35 ^۸ K—^۹ VI—دو. 6. 35 ^{۱۰} همه راستی—K ^{۱۱} افسر و تخت—K ^{۱۲} با شاه پیمان ذهید—VI ^{۱۳} ذهید—K—
текста. ^{۱۴} K—^{۱۵} I, K, IV, VI ^{۱۶} در دش—L ^{۱۷} در گاه بیگانه دلرا—K ^{۱۸} VI—6. стоит после б. 31 текста; K—до.:

کنون دست ازان شست باید همی * رو راستی جست باید همی
VI—^{۲۰} چوید ور—K ^{۲۱} I, K, IV, VI—^{۲۲} K—آذچه—^{۲۳} مرا با کسی نیست آن—از—^{۲۴} K—^{۲۵} K—^{۲۶} K—^{۲۷} من جست ار
текста، вслед за б. 37 текста. ^{۲۸} VI—6. op. ^{۲۹} K—Rفت VI—^{۳۰} دیازم—T ^{۳۱} دیازم—K—

همی رفت با ذامور خیل خیل
همی تاختت چون باد با پور^۳ شاه
که آمد خرپیدار تخت ممهی
جهانچوی از آرامشان^۵ کام یافت
کسیرا که از ممهته‌تری بود بهر
همان طوق زرین و پرمایه قاج^۶
بنزد پدر رفت با باد سرد^۷
که هر گز ذیماهی از کارکرد
پکی را بدرپا بهم‌اهی دهد
نه آرام و^{۱۱} خواب^{۱۲} و نه جای ذهافت
بپوشد بدیهبا و خر و حریر^{۱۴}
بتهارک بدام^{۱۶} هلاک اذدرنده^{۱۵}
ندیدی ز گیتی چنین^{۱۷} گرم و سرد^{۱۸}
اگر که^{۱۹} بدی مرد اگر مه^{۲۰} بدی
بخوازنه‌ده آگاهی^{۲۲} ذو برجیم^{۲۳}

سپاهی بد^۱ از بردع و اردبیل^۲
از ارمیه‌نیمه ذیز چندی سپاه
چو آمد بپهخداد زو آگهه‌ی
همه شهه‌ر ز آگاهی آرام یافمت
پذیره شدنده بزرگان شهه‌ر
ذهه‌لذت در پیشگه تخت عاج
بسهه‌ر اندرون رفت خسرو بدرد^۷
[چه جوییم زدن^۹ گنبد تیزگرد
پکی را همی قاج^{۱۰} شاهی دهد
پکی را برهنه سر و پای و سفت
پکی را دهد توشه^{۱۳} شهد و شیر
سر اذچام هر دو بخاک اندرفند^{۱۵}
اگر خود نزدی خردمند مرد
ذدیدی جهان از بنده بده بدی
کنه‌ون رفع در کار خسرو برجیم^{۲۳}

¹ I—دیر سیمہ ² K, I—اردویل VI—мисра испорчено. ³ L—ڈا پیش ⁴ VI—б. оп.

⁵ ل—آرامش و ⁶ K—доб.:

ک---ن---ون پیادش---اهی پروپیز ش---اه * بگ---ویم که هستیم بدین دستگاه

⁷ بداد—K ⁸ K—б. 17 стоит после б. 25 текста; I—бб. 17—25 оп. ⁹ K از پن-چوپیم

¹⁰ K— تخت ¹¹ L, K, IV— و op. ¹² K— خورد ¹³ K— از توشه و VI— توشه ¹⁴ L— بدیبای

¹⁸ K نبودی - ¹⁷ حینین - ¹⁶ K, VI دام - ¹⁵ اندست - ¹⁷ ل حینی حیرت

¹⁹ VI—²⁰ VI—²¹ VI— обратный порядок мисра; K—добр.

پیکرها بــ آرد پــ خــ بلــنــد * پــکــرــا کــنــدــ خــوار و زــار و نــزــذــدــ

دیگر، را دینهای جگه خون کند * ندانند کسی، راز کو حون کند

VI—доб.:

هر انکو بکوری و ذاکام زیدست * بران زپستهش زار باید گردست
²² K-доб. б. 17 текста; ср.'разночтение к б. 16 текста с б. 25 текста.

پادشاهی خسرو پرویز

۱

فگنندند^۳ مردی^۴ سبک بسر^۵ دو اسپ^۶
از ایران بآگاهی نوشود
گذشته شبی^۷ تیره از ماه ذو
جوان شد چو برگ گل شنبليید^۸
بتیزی^۹ ز^{۱۱} بی‌داشی بگند^{۱۲}
شود زندگانیش ذاسودهند
خور و خواب در آتش آمد^{۱۵} مرا
از^{۱۸} ایران نکردم سرای^{۱۹} ذشست
سخن هرج گوید ذی‌وشنهام
پکردار آتش بسیار امداد ز راه^{۲۱}

چو گستهم و بندهوی^۱ آذرگشسب^۲
که درشب بنزدیک خسرو شود
فرستاده آمد بدر شاه ذو
ز آشوب بخداد گفت آنج دید
چنین گفت هر کو^۹ ز راه خرد
ذرسد ز کردار چرخ بلند
گر این^{۱۳} بد که گفتی خوش^{۱۴} آمد^{۱۵} مرا
و لیکن پدر چون بخون^{۱۶} آخت^{۱۷} دست
هم^{۲۰} اورا کنون چون یکی بندهام
هم اندر زمان داغ دل بـا سپاه

5 10

^۱ بر افگند^۳ و آذرگشسب^۲ آذرگشسب^۲ همانگاه گستهم^۱ VI, C — L همانگاه گستهم^۱ VI, C — L
^۴ K — شب^۵ VI — K — (tak!).^۷ L, IV, VI دو اسپه بر اسپ^۶ K — سه اسپ^۶ L — I — مرد^۵ I —
کانون^۹ K — برندگ گل شنبليید^۸ VI — (tak!); VI — چو گلبرگ چون شنبليید^۸ K — سه شب
چه^{۱۴} K — ازین^{۱۳} L — بنگرد^{۱۲} L — و^{۱۱} K — VI — بتیمری^{۱۰} K, VI — کو کو^{۱۰} آن کو^{۱۰} VI —
من^{۱۵} K — بر آتش^{۱۹} K — در^{۱۸} K, VI — IV — یاخت^{۱۷} I, IV — بخوان^{۱۶} VI — آید^{۱۶} VI —
براه²¹ VI —

شاهنامه فردوسی

پیشگفتار

- ۹- در لر همه جا بجای «کاین» «کیبن» ثبت است، ما همه جا املای «کاین» را در متن قرار داده «کیبن» را در حاشیه قید نموده‌ایم.
- ۱۰- در لر در ردیف و قافیه گاهی «او» و گاهی «اوی»، در نسخه‌های دیگر همه جا «اوی» در متن «اوی».
- ۱۱- در لر هر جا که وزن اجازه میدهد بجای «از» «ز» ثبت است، ما همین شکلرا در متن نگاهداشته‌ایم.
- ۱۲- ترتیب دهنده‌گان متن‌های چاپی شاهنامه همه جا «شارستان» و مانند آنرا به «شارسان» بدل کرده‌اند. از آذجا که در همه نسخه‌های خطی «شارستان» ضبط است ما اینشکلرا در متن نگاهداشته‌ایم.
- ۱۳- در برخی نسخه‌ها «نیاطووس»، در برخی دیگر «نیاطوش»، ما شکلی که برای متن شاهنامه درست است یعنی «نیاطووس» را که تحریف قدیمی نام «تیادوس» است ترجیح داده‌ایم.
- ۱۴- همه جا در متن بجای «فرستاده» (یعنی «فرستاده» با یا وحدت) و «کرده»: «فرستاده‌ی» و «کرده‌ای» گذاشته‌ایم.
- ۱۵- حالت اضافه که در نسخه لر با «ی» ذمایانده شده است (خانه‌ی من، جامدی من) بهمان شکل معمولی «خانه من» در متن قرار دادیم.
- ۱۶- از ثبت نسخه بدل‌های پسپار فراوان مانند: «ازین-ازان» و غیره و نیز پس و پیشی کلمات مانند: «زرین و سیمین»-«سیمهین و زرین»، «چو من دیدم»-«چو دیدم من»، «چو بنشست ببر گاه»-«چو ببر گاه بنشست» و غیره که جز سنتگین کردن حاشیه فایده‌یی نیست خودداری شده است. عده‌یی از نسخه بدلها مانند: «بدین-برین»، بدان-بران، بدینسان-برینسان، چونکه استعمال حروف اضافه «به» و «بر» در ترکیبات فعلی زبان شاهنامه هنوز معلوم نشده است، در حاشیه قید نموده‌ایم.

آ. ی. برتلس

ترجمه بنداری وجود دارد. بر عکس واریانتهای فراوانی را که بیشتر در نسخهای II و I و گاهی نیز در سه نسخه دیگر اسامی متن ما وجود دارد و در C و P وجود ندارند میتوان واریانت و ابیات قدیمترین بشمار آورد. این واریانتهای بیشتر نسخهای دیگر این متن انتقادی حاضر گنجانده و چاپ شده است. مقایسه قدیمی ترین نسخهای خطی با نسخهای چاپی شاهنامه بار دیگر نمایان میسازد که در متن انتقادی حاضر هسته اصلی قدیمی ترین واریانتها جمعآوری شده است.

این مقایسه امکانات دیگری نیز برای پژوهش متن شاهنامه در آینده حاصل مینماید. مشلا در این جلد نهم دو گروه متایز نسخهای مختلف (گاهی با وجود رسم الخط و اشتباهات نسخهها) آشکار و نمایان شده است: یکی گروه نسخهای خطی و چاپی I و IV و C و G؛ و دیگر گروهی که آنقدر واضح و نمایان نیست: II و K و VI. تمایز این دو گروه برای پژوهش مسئله وجود اقلاً دو نسخه اصلی شاهنامه که خود فردوس در دورهای مختلف زندگی تهییه کرده است و مسائل دیگر تاریخ متن شاهنامه مصالح خوب و مفیدیست.

در متن این جلد، مانند جلد های دیگر، تا آذجا که ممکن بوده است، املای نسخه II حفظ شده است؛ ولی در زیرنویس املای واریانتهای بنا بر قدیمی ترین نسخهها میباشد. با وجود این در برخی موارد از ثبت اختلاف املایها، که جز سنگین کردن زیرنویس ذتبیجه دیگری ندارد صرف نظر کردایم و در زیر ذموده آذهارا میاوریم:

- ۱- در II همه جا «ذامهای»، «جامهای»، در متن «ذامهای» و «ذامهای» و «جامهای».
- ۲- در II همه جا «گفتگوی» ثبت است، در متن «گفتگوی».
- ۳- در II «پیش گاه»، در متن «پیشگاه».
- ۴- در نسخهای و چاپ C «گلینووش»، تنها در P تصحیح قیاسی «گلینووس»، در متن «گلینووش».

۵- نسخهای IV و VI گاهی، و C و همه جا «کندآور»، در متن «کنداور».
۶- در II تقریبا همه جا «آذج، هرج، هرک» و مانند آذهای ضبط است. ما آذهارا در متن در شکل «آذج» الخ قرار داده شکل «آنچه» الخ که در سایر نسخههای است در حاشیه قید نکردهایم.

۷- نسخه بدل «زابلستان» (K، VI)، «زاولستان» (II، I) و همچنین «زبان» (II و نسخهای دیگر)، «زفان» (گاهی نسخه I)، «شست» (نسخهای خطی) «شصت» (نسخهای چاپی)، «ذوشت» (II)، «نبشت» (I)، «لازورد» و «لاجورد» را در زیرنویس نیاوردهایم.
۸- در نسخهای چاپی اشتباها «پرمنش»، در متن «برمنش» (ذک. برترمنش، پیشمنش).

پیشگفتار

این پیشگفتار ملخص مقدمه‌ایست که در این مجلد بزبان روسی درج گردیده است. مجلد نهم متن اذتقادی شاهنامه بطور کلی مانند جلدی‌های دیگر ترتیب داده شده است. ولی از آنجا که این جلد آخرین است، تصحیح کننده برخی کارهای تکمیلی، که برای گذر به مرحله دوم تحقیق و تتبیع متن که از طرف رедакتور جلد اول و دوم ۱. ۱. چرقس پیشیبینی شده است (ذک. پیشگفتار جلد اول، ص. ۱۹) لازم میباشد، در تهیه این جلد انجام داده است.

پیش از هر چیز، برای تعیین و تشخیص ارتباط متن اذتقادی جدید با دیگر متنهای چاپی و خطی، متن این جلد با متن دو شاهنامه: یکی چاپ ت. مکان (نشانه اختصاری C) و دیگر چاپ ز. مول (نشانه اختصاری P) از روی چاپ «بروکیم» (نشانه اختصاری T) و همچنین جزوی ازان با نسخه بایسنقری (قرن نهم هجری) متعلق به کتابخانه کاخ گلستان، تهران (نشانه اختصاری Γ) مطابقه و مقایسه شده است.

این مطابقه و مقایسه نشان داد که در جلد نهم قریب هشتاد درصد واریانتهای که مکان و مول بهترین و قدیمی‌ترین واریانتهای داشتند، از مجموع چهل و هفت نسخه نسبتاً جدید (بعد از قرن نهم هجری)، که در اختیار داشته، انتخاب کرده اند و در متنهای خود گذاشته در یک یا دو-سه نسخه از پنج نسخه قدیمی که ما برای ترتیب دادن متن حاضر انتخاب کرده ایم یافت میشود. در مواردیکه این واریانتهای به زیرنویس برد شده و در متن واریانتهای منتخب از دو نسخه خطی Γ و یا I قرار دارند، همگوئی یک و یا بیشتر نسخهای (مثلثاً I و IV) با C یا P در زیرنویس قید شده است (مثلثاً IV، VI، C—).

واریانتهای بیتهای جداگانه و گاهی قطعه کوچکی را که در نسخهای مورد استفاده ما وجود ندارد ولی در C و P ثبت است باید از تحریفات و العاقاتی بشمار آورد که در دوره پس از قرن نهم هجری در متن شاهنامه روی داده است. در متن حاضر از استفاده از این الحافات صرف نظر شده است، باستثنای چند مورد که بیتهی فقط در C و یا P و

فهرست

پیشگفتار	۵
پادشاهی خسرو پرویز	۱۰
گفتار ازدر داستان خسرو و شیرین	۲۱۰
پادشاهی شیرویده	۲۵۴
پادشاهی اردشیر شیروی	۲۹۳
پادشاهی فرایین	۲۹۹
پادشاهی بوران دخت	۳۰۵
پادشاهی آزرم دخت	۳۰۷
پادشاهی فرزاد	۳۰۹
پادشاهی یزدگرد	۳۱۱
ملحقات	۳۸۳

انستیتوی خاورشناسی

شاهنامه فردوسی

متن انتقادی

جلد نهم

تصحیح متن بااهتمام آ. برتلس

زیر نظر ع. نوشین

مسکو ۱۹۷۱

آکادمی علوم اتحاد شوروی

سلسلهٔ آثار ادبی ملل خاور

متون

سری بزرگ

۲

ادارهٔ انتشارات «دانش»

شعبهٔ ادبیات خاور

شاہنامہ فردوسی